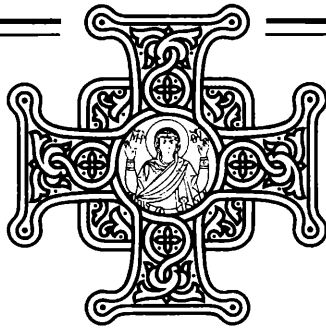




ПРАВОСЛАВНА ЦЕРКВА УКРАЇНИ



БОГОСЛУЖБОВІ ВКАЗІВКИ
НА 2022 РІК



ПРАВОСЛАВНА ЦЕРКВА УКРАЇНИ

Богослужбові вказівки
на 2022 рік

— КИЇВ, 2021 —



Видано з благословення
Митрополита Київського і всієї України
ЕПІФАНІА

ЗМІСТ

СІЧЕНЬ.....	1
ЛЮТИЙ.....	30
БЕРЕЗЕНЬ.....	50
КВІТЕНЬ.....	89
ТРАВЕНЬ.....	127
ЧЕРВЕНЬ.....	151
ЛИПЕНЬ.....	175
СЕРПЕНЬ.....	193
ВЕРЕСЕНЬ.....	213
ЖОВТЕНЬ.....	233
ЛИСТОПАД.....	253
ГРУДЕНЬ.....	272

1 СІЧЕНЬ

СУБОТА

19 грудня

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Субота перед Різдвом Христовим. Мч. Воніфатія (290). Прп. Іллі Муромця, Києво-Печерського, в Ближніх печерах (бл. 1188). Мчч. Іллі, Прова та Аріса, єгиптян (308). Мч. Полієвкта і Тимофія, диякона (IV). Свт. Воніфатія Милостивого, єп. Ферентійського (VI). Свт. Григорія, єп. Омиритського (бл. 552). Прп. Амфілохія Почаївського (1971).

Порядок читань згідно з календарем:

Ран. – Мф., 43 зач., XI, 27 – 30.

Прп.: Євр., 334 зач., XIII, 7 – 16. Лк., 24 зач., VI, 17 – 23.

Суботи перед Різдвом Христовим: Гал., 205 зач., III, 8 – 12. Лк., 72 зач., XIII, 18 – 29.

Ряд.: Еф., 218 зач., I, 16 – 23. Лк., 74 зач., XIV, 1 – 11.

Звершується поліелейна служба Прп. Іллі Муромця в поєднанні із поліелейною службою Прп. Амфілохія Почаївського.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-ий антифон.

На «Господи взиваю» стихири на 8: преподобного Амфілохія – 4, і преподобного Іллі, – 4. «Слава» – прп. Амфілохія глас 8-ий: «Безсрібнику і чудотворче, преподобний Амфілохію, «І нині» – догматик, глас 2-ий: «Минула тінь закону...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії – 3 преподобних.

На літії стихири храму і літійні стихири преподобного Амфілохія: «Як нам назвати тебе, о Амфілохію...» «Слава...», глас 8-ий: «Земля веселиться і радується небо...». І нині, Богородичний, глас той же: Богородице Діво Ти еси для вірних спасіння...».

На стиховні стихири преподобного Амфілохія (зі своїми приспіваними), глас 1-ий: «Настав день пам'яті твоєї преподобний Амфілохію...», «Слава» – преподобного Іллі, «І нині» свята, глас 8-ий: «Прийдіть поклоніться Діві Богородиці...».

Після Трисвятого: Тропар преподобному Амфілохію Почаївському, глас 4-ий: «Землі Волинської преславного подвижника...» (двічі) і «Богородице Діво...» (один раз).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» Тропар преподобному Амфілохію, глас 4-ий: (двічі), «Слава...» Тропар преподобного Іллі, глас 4-ий: «Прийдіть, усі вірні...», «І нині» Богородичний воскресний за гласом «Слави».

Кафизми 16-а, 17-а.

Після 1-ої кафизми – сідалий прп. Амфілохія, «Слава...», прп. Іллі, «І нині...» Богородичний.

Після 2-ої кафизми – сідалий прп. Амфілохія, «Слава...», прп. Іллі, «І нині...» Богородичний.

Поліелей. Величання два, преподобного Амфілохія: «Ублажаємо тебе, / преподобний отче наш Амфілохію, / і шануємо святу пам'ять твою, / наставнику монахів // і співбесіднику ангелів» і преподобного Іллі Муромця. Псалом вибраний: «Терплячи, потерпів від Господа і визволив мене».

Після поліелей сідалий преподобного Амфілохія. «Слава» – сідалий преподобного Іллі, «І нині» – Богородичний: «Могутнє Твоє заступництво Богородице...» (зі служби прп. Амфілохія).

Степенна – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен глас 4-ий: Чесна перед Господом смерть преподобних Його. Стих: Що віддам Господу за все, що Він воздав мені. Євангеліє від Матфея, зачало 43 (11, 27 – 30). Після 50-го псалма стихири, глас 7-ий: «Сьогодні благодать Святого Духа

збрала нас...»

Канони: Богородиці або свята, з ірмосом на 6; преподобного Амфілохія на 6: преподобного Іллі на 2:

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія: «Христос народжується...»

Після 3-ої пісні – кондак, ікос і сідалий преподобного Іллі. «Слава» – преподобного Амфілохія, «і нині» – Богородичний.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос преподобного Амфілохія.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний преподобного Амфілохія. «Слава, Світільний преподобного Іллі», «нині» – Богородичний.

«Все що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітні стихири на 6: преподобного Амфілохія – 3 і преподобного Іллі – 3. «Слава» – преподобного Амфілохія глас 8: «Блаженний отче Амфілохію...», «І нині» – передсвята глас той самий: «Ось пророцтво Ісаї сьогодні виконується...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар прп. Амфілохія, «Слава» – тропар прп. Іллі, «І нині» Богородичний воскресний.

НА ЧАСАХ – тропар прп. Амфілохія. «Слава» – тропар прп. Іллі. Кондаки преподобних читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні прп. Амфілохія, пісня 3-я – 4 (з ірмосом), і тропар прп. Іллі, пісня 6-а – 4. На вході – «Прийдіть поклоніться... Дивний у святих еси...».

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар храму, тропар прп. Амфілохія, тропар прп. Іллі; кондак храму; кондак прп. Іллі «Слава» – кондак прп. Амфілохія, «І нині» – «Заступнице християн...».

У храмі Богородиці – тропар Богородиці, тропар прп. Амфілохія, тропар прп. Іллі; кондак прп. Іллі «Слава» – кондак прп. Амфілохія «І нині» – кондак храму Богородиці.

У храмі святого – тропар прп. Амфілохія, тропар прп. Іллі; кондак храму, кондак прп. Іллі «Слава» – кондак прп. Амфілохія, «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний преподобного і дня.

2 СІЧЕНЬ

НЕДІЛЯ

20 грудня

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

28-ма неділя після П'ятдесятниці, перед Різдвом Христовим, святих отців. Глас 3.

Передсвято Різдва Христового. Сщмч. Ігнатія Богоносця (107). Прп. Ігнатія, архім. Києво-Печерського, в Дальніх печерах (1435). Свт. Філогонія, єп. Антиохійського (323). Свт. Даниїла, архієп. Сербського (1338).

Новодворської і Леньківської (Новгород-Сіверської), званої «Спасителька потопаючих», ікон Божої Матері.

Порядок читань згідно з календарем:

Ран. – Єв. 6-е, Лк., 114 зач., XXIV, 36 – 53.

Літ. – неділі перед Різдвом Христовим: Євр., 328 зач., XI, 9 – 10, 17 – 23, 32 – 40. Мф., 1 зач., I, 1 – 25.

Сщмч.: Євр., 311 зач., IV, 14 – V, 6. Мк., 41 зач., IX, 33 – 41.

Славословна служба Прп. Ігнатія завершується разом з недільною службою Октоїха і службою святих отців.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – кафизма вся.

На «Господи, взиваю» стихири на 10: воскресні (Октоїха), глас 3-й – 2, отців, глас 6-й – 2, прп. Ігнатія, глас 8-й – 3 і праведного, глас 6-й – 3. «Слава» – отців, глас той самий: «Даниїл, богомудрий муж...», «І нині» – передсвята, глас той самий: «Вертепе, прикрасся...». (Догматик гласу не співається.)

Вхід. Прокимен дня. Паремії отців – 2, і преподобного – 1.

На літїі стихири передсвята, глас 6-й (див. На «Господи, взиваю» в службі отців: «Сонце, що не заходить...», та ін.), Стихири, преподобного (див. на стиховні, глас 2-й і праведного, глас той самий (див. на літїі) і стихира отців, глас 1-й. «Слава» – отців, глас 3-й: «Прийдіть, шанувальники свята, щоб прославити собор праотців...», «І нині» – передсвята, глас той самий: «Прикрасся, Вифлеєме...».

На стиховні стихири воскресні (Октоїха), глас 3-й. «Слава» – отців, глас 2-й: «Радуйтеся, чесні пророки...», «І нині» – передсвята, глас той самий: «Ось наближається час нашого спасіння...» (див. в службі отців).

Після Трисвятого – «Богородице Діво...» (один раз), тропар отців, глас 2-й (один раз), і тропар праведного (за вибором; один раз).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар воскресний, глас 3-й (один раз), тропар отців, глас 2-й (один раз). «Слава» – тропар преподобного, «І нині» – тропар передсвята, глас 4-й: «Готуйся Вифлеєме...» (див. 20 грудня, в службі щмч. Ігнатія Богоносця).

Кафизми 2-а і 3-я. Малі ектенії. Сідальні воскресні (Октоїха).

Поліелей. Величання: преподобного та вибраний псалом. «Ангельський собор...». Іпакої гласу (Октоїха). Сідальний преподобного після 1-ої кафизми, глас 1-й, сідальний преподобного після 2-ої кафизми, глас 5-й; сідальний преподобного після поліелея, глас 8-й. «Слава» – сідальний преподобного після поліелея, глас той самий, «І нині» – сідальний передсвята (за вибором; див. 20 грудня, в службі щмч. Ігнатія Богоносця, після 1-ої або після 2-ої кафизми). Степенні і прокимен – гласу (Октоїха). Євангеліє воскресне 6-е. «Воскресіння Христове бачивши...». Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами апостолів...». Стихира воскресна, глас 6-й: «Воскрес Ісус із гробу...».

Канони: воскресний (Октоїха) з ірмосом на 6 (ірмоси раз), преподобного на 4 і отців на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія «Христос народжується...».

Після 3-ої пісні – кондак та ікос преподобного, глас 8-й,

кондак та ікос преподобного, глас 3-й; іпакої отців, глас 8-й (один раз); сідальний преподобного. «Слава, і нині» – сідальний передсвята, глас 8-й (див. 20 грудня, в службі щмч. Ігнатія Богоносця, після 3-ої пісні канону).

Після 6-ої пісні – кондак («Веселися, Вифлеєме...») та ікос отців, глас 1-й.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні – «Свят Господь Бог наш». Екзопостила-рїй воскресний 6-й, світильний отців. «Слава» – світильний преподобного, «І нині» – світильний передсвята: «Прикрасся, Вифлеєме...» (див. 20 грудня, в службі щмч. Ігнатія Богоносця).

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітні стихири на 8: воскресні (Октоїха), глас 3-й – 2, отців, глас 5-й – 2, преподобного 6 з приспіваними своїми; приспів див. на стиховні вечірні). «Слава» – отців, глас 8-й, «І нині» – «Преблагословенна еси...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар воскресний: «Днесь спасіння...».

Перед 1-им часом на «Слава, і нині» – стихири євангельська 6-а.

НА ЧАСАХ – тропар воскресний. «Слава» – тропарі отців, преподобного читаються поперемінно. Кондаки отців, преподобного читаються по-перемінно.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні гласу – 4, отців, пісня 3-я – 4, преподобного пісня 6-а – 2 і праведного, пісня 6-а – 2.

Після входу – тропар воскресний, тропар отців, тропар передсвята, тропар преподобного, тропар; кондак отців. «Слава» кондак преподобного. «І нині» – кондак передсвята, глас 3-й: «Діва днесь Предвічне Слово...» (див. 20 грудня, в службі щмч. Ігнатія Богоносця, після 3-ої пісні канону).

Прокимен, пісня отців, глас 4-й: «Благословен еси, Господи Боже отців наших...» (зі стихом); і преподобного, глас 7-й: «Чесна перед Господом...».

Апостол – Неділі перед Різдвом Христовим (Євр., Зач. 328), і преподобного (Євр., Зач. 213).

Алилуарій – отців, глас 4-й: «Боже, вухами нашими чули ми...».

Євангеліє – Неділі перед Різдвом Христовим (Мф., Зач. 1), і преподобного (Лк., Зач. 24).

Причасний – воскресний: «Хваліть Господа...», і отців: «Радуйтеся, праведні...».

3 СІЧЕНЬ

ПОНЕДІЛОК

21 грудня

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

29-й тиждень після П'ятдесятниці (євангелійські читання 31-го тижня).

Мц. Юліанії і з нею 500 мужів та 130 жінок, що в Нікомидії постраждали (304). **Святителя Петра, митр. Київського і всієї Руси чудотворця (1326).** Мч. Фемістоклея (251).

Порядок читань згідно з календарем:

Євр., 308 зач., III, 5 – 11, 17 – 19. Мк., 42 зач., IX, 42 – X, 1.

Подаємо зразок звершення поліелейної служби свт. Петра разом зі службою передсвята.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-й антифон.

На «Господи, взиваю» стихири на 8: передсвята, глас 4-й – 3, і святителя, глас 2-й – 5 (перші дві стихири – двічі). «Слава» – святителя, глас 1-й, «І нині» – передсвята, глас той самий: «Приймійте, ясла...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії святителя – 3.

На стиховні стихири передсвята, глас 1-й (зі своїми приспіваними). «Слава» – святителя, глас 8-й: «Прийдіть, усі вірні...», «І нині» – передсвята, глас той самий: «Прийми, Вифлеєме Боже митрополію...».

Після Трисвятого – тропар святителя, глас 4-й: «Раніше безплідна земле веселися...». «Слава» – інший тропар святителя, глас 8-й, «І нині» – тропар передсвята, глас 4-й.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар передсвята, глас 4-й (один раз), тропар святителя, глас той самий: «Раніше безплідна земле...» (один раз). «Слава» – інший тропар святителя, глас 8-й, «І нині» – тропар передсвята, глас 4-й.

Кафизми 4-а і 5-а. Малі ектенії. Сідальні святителя (по двічі). «Слава, і нині» – сідальні передсвята.

Поліелей. Величання святителя і вибраний псалом. Сідальний святителя після поліелея, глас 5-й (двічі). «Слава, і нині» – сідальний передсвята, глас той самий. Степенна – 1-й антифон 4-го гласу. Прокимен святителя, глас 4-й: «Уста мої промовлятимуть премудрість...». Євангеліє – святителя. Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами святителя...». Стихира святителя, глас 6-й.

Канони: передсвята з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і святителя (два канони) на 8.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія «Христос народжується...».

Після 3-ої пісні – кондак та ікос передсвята, глас 3-ій; сідальний святителя, глас 4-ий (двічі). «Слава, і нині» – сідальний передсвята, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос святителя, глас 8-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний передсвята. «Слава» – світільний святителя, «І нині» – інший світільний передсвята.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихах на 8: передсвята, глас 6-ий – 4, і святителя, глас 8-ий – 4 (з приспіваними своїми; перша стихира – двічі). «Слава» – святителя, глас 6-ий; «І нині» – передсвята, глас той самий.

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар святителя, глас 4-ий. «Слава, і нині» – тропар передсвята, глас той самий.

Примітка. За аналогією зі співом тропарів в кінці вечірні

допустимо на ранній після Трисвятого співати тропарі наступним чином: тропар святителя, глас 4-ий: «Раніше безплідна земле веселися...». «Слава» – інший тропар святителя, глас 8-ий, «І нині» – тропар передсвята, глас 4-ий.

НА ЧАСАХ – тропар передсвята. «Слава» – тропарі святителя читаються поперемінно. Кондаки передсвята і святителя читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні передсвята, пісня 3-я – 4 (з ірмосом), і святителя, пісня 6-а – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар передсвята, тропар святителя, інший тропар святителя. «Слава» – кондак святителя, «І нині» – кондак передсвята.

У храмі Богородиці – тропар передсвята, тропар храму, тропар святителя, інший тропар святителя; кондак передсвята. «Слава» – кондак святителя, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар передсвята, тропар храму, тропар святителя, інший тропар святителя; кондак храму. «Слава» – кондак святителя, «І нині» – кондак передсвята.

Прокимен, алилуарій і причасний – святителя.

Апостол і Євангеліє – святителя.

4 СІЧЕНЬ ВІВТОРОК

22 грудня
ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Вмц. Анастасії Узорішительниці (бл. 304). Мчч. Хрисогона, Феодотії, Євода, Євтихіана та інших (бл. 304).

Порядок читань згідно з календарем:

Євр., 310 зач., IV, 1 – 13. Мк., 43 зач., X, 2 – 12.

Вмц.: Гал., 208 зач., III, 23 – 29. Лк., 33 зач., VII, 36 – 50.

Служба великомучениці Анастасії шестерична звершується разом зі службою передсвята.

НА ВЕЧІРНІ кафизма 6-а.

На «Господи, взиваю» стихах на 6: передсвята, глас 1-ий – 3, і великомучениці, глас 8-ий – 3. «Слава» – великомучениці, глас 2-ий, «І нині» – передсвята, глас 4-ий: «Вифлеєме, прикрасся...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихах передсвята, глас 2-ий (зі своїми приспіваними). «Слава» – великомучениці, глас 4-ий, «І нині» – передсвята, глас той самий: «Ісаїє, радій...».

Після Трисвятого – тропар великомучениці, глас 4-ий. «Слава, і нині» – тропар передсвята, глас той самий.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар передсвята, глас 4-ий (двічі). «Слава» – тропар великомучениці, глас той самий, «І нині» – тропар передсвята, глас той самий.

Кафизми 7-а і 8-а. Малі ектенії. Сідальні передсвята. Псалом 50-ий.

Канони: передсвята з ірмосом на 8 (ірмоси по двічі) і великомучениці на 6.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї (великомучениці).

Після 3-ої пісні – кондак та ікос передсвята, глас 3-ій; сідальний великомучениці, глас 1-ий. «Слава, і нині» – сідальний передсвята, глас 8-ий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос великомучениці, глас 2-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний

великомучениці. «Слава, і нині» – світільний передсвята.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихах передсвята, глас 6-ий – 4. «Слава» – передсвята, глас той самий, «І нині» – передсвята, глас той самий.

«Тобі слава подобає...» не читається, але відразу читець: «Слава Тобі, що показав нам світло». Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихах передсвята, глас 2-ий (зі своїми приспіваними). «Слава» – великомучениці, глас 5-ий, «І нині» – передсвята, глас той самий.

Після Трисвятого – тропар великомучениці, глас 4-ий. «Слава, і нині» – тропар передсвята, глас той самий.

НА ЧАСАХ – тропар передсвята. «Слава» – тропар великомучениці. Кондак тільки передсвята.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні передсвята, пісня 3-я – 4 (з ірмосом), і великомучениці, пісня 6-а – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар передсвята, тропар великомучениці. «Слава» – кондак великомучениці, «І нині» – кондак передсвята.

У храмі Богородиці – тропар передсвята, тропар храму, тропар великомучениці; кондак передсвята. «Слава» – кондак великомучениці, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар передсвята, тропар храму, тропар великомучениці; кондак храму. «Слава» – кондак великомучениці, «І нині» – кондак передсвята.

Прокимен, алилуарій і причасний – великомучениці.

Апостол і Євангеліє – дня і великомучениці.

5 СІЧЕНЬ СЕРЕДА

23 грудня
ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Мчч. на Криті: Феодула, Саторнина, Євпора, Геласія, Євникіана, Зотика, Помпія, Агафопуса, Василіда та Євареста (III). Свт. Феоктиста, архієп. Новгородського (1310). Прп. Нифонта, еп. Кіпрського (IV). Прп. Павла, еп. Неокесарійського (IV).

Порядок читань згідно з календарем:

Євр., 312 зач., V, 11 – VI, 8. Мк., 44 зач., X, 11 – 16.

Мчч.: Еф., 233 зач., VI, 10 – 17. Лк., 106 зач., XXI, 12 – 19.

Служба мучеників шестерична звершується разом зі службою передсв'ятя.

НА ВЕЧІРНІ кафизма 9-а.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: передсв'ятя, глас 4-ий – 3, і мучеників, глас той самий – 3. «Слава» – мучеників, глас 3-ій, «І нині» – передсв'ятя, глас той самий: «Благодаря тебе, Вифлеєме...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири передсв'ятя, глас 6-й (зі своїми приспіваними). «Слава» – мучеників, глас 2-й, «І нині» – передсв'ятя, глас той самий.

Після Трисвятого – тропар мучеників, глас 3-ій. «Слава, і нині» – тропар передсв'ятя, глас 4-ий.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар передсв'ятя, глас 4-ий (двічі). «Слава» – тропар мучеників, глас 3-ій, «І нині» – тропар передсв'ятя, глас 4-ий.

Кафизми 10-а і 11-а. Малі ектенії. Сідальні передсв'ятя (по двічі). Псалом 50-ий.

Канони: передсв'ятя з ірмос на 8 (ірмоси по двічі) і мучеників на 6.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канони мучеників.

Після 3-ої пісні – кондак та ікос передсв'ятя, глас 3-ій; сідальний мучеників, глас 1-ий (двічі). «Слава, і нині» – сідальний передсв'ятя, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос мучеників, глас 4-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний

мучеників. «Слава, і нині» – світільний передсв'ятя.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

На хвалітні стихири передсв'ятя, глас 6-ий – 4. «Слава» – передсв'ятя, глас той самий: «Співай, новий Ізраїлю...», «І нині» – передсв'ятя, глас той самий: «З'явився Ти на землі...».

«Тобі слава подобає...» не читається, але відразу читець: «Слава Тобі, що показав нам світло». Читається повсякденне словослів'я.

На стиховні стихири передсв'ятя, глас 2-ий (зі своїми приспіваними). «Слава» – мучеників, глас 3-ій, «І нині» – передсв'ятя, глас 8-й: «У Вифлеємі народжується...».

Після Трисвятого – тропар мучеників, глас 3-ій. «Слава, і нині» – тропар передсв'ятя, глас 4-ий.

НА ЧАСАХ – тропар передсв'ятя. «Слава» – тропар мучеників. Кондак тільки передсв'ятя.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні передсв'ятя, пісня 3-я – 4 (з ірмосом), і мучеників, пісня 6-а – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар передсв'ятя, тропар мучеників. «Слава» – кондак мучеників, «І нині» – кондак передсв'ятя.

У храмі Богородиці – тропар передсв'ятя, тропар храму, тропар мучеників; кондак передсв'ятя. «Слава» – кондак мучеників, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар передсв'ятя, тропар храму, тропар мучеників; кондак храму. «Слава» – кондак мучеників, «І нині» – кондак передсв'ятя.

Прокимен, алилуарій і причасний – мучеників.

Апостол і Євангеліє – дня і мучеників.

6 СІЧЕНЬ ЧЕТВЕР

24 грудня

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Навечір'я Різдва Христового (Різдвяний святвечір). Прмц. Євгенії і з нею мчч. Прота, Якинфа та Клавдії (бл. 262). Прп. Миколая, ченця (IX).

Порядок читань згідно з календарем:

ЛІТУРГІЯ за чином свт. Василя Великого.

На 1-му часі: Євр., 303 зач., I, 1 – 12. Мф., 2 зач., I, 18 – 25.

На 3-му часі: Гал., 208 зач., III, 23 – 29. Лк., 5 зач., II, 1 – 20.

На 6-му часі: Євр., 304 зач., I, 10 – II, 3. Мф., 3 зач., II, 1 – 12.

На 9-му часі: Євр., 306 зач., II, 11 – 18. Мф., 4 зач., II, 13 – 23.

Літ. – Євр., 303 зач., I, 1 – 12. Лк., 5 зач., II, 1 – 20.

Служба прмц. Євгенії не має святкового знака, звершується разом зі службою передсв'ятя.

НА ВЕЧІРНІ кафизма 12-а.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: передсв'ятя, глас 5-ий – 3, і преподобномучениці, глас 8-ий – 3. «Слава, і нині» – передсв'ятя, глас 2-ий: «Ось, наблизився час нашого спасіння...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири передсв'ятя, глас 1-ий (зі своїми приспіваними). «Слава, і нині» – передсв'ятя, глас 6-ий: «Сіоне, торжествуй...».

Після Трисвятого – тропар передсв'ятя, глас 4-ий: «Записатися прийшла колись...» (один раз).

Примітка. На повечір'я вечора Неділі може бути перенесений триспівець, глас 6-ий: «До тебе зранку...» (див. 23 грудня на повечір'ї), який співається в поєднанні з канонном передсв'ятя, глас 6-ий: «Хвилею морською...» (див. 24 грудня на повечір'ї).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар передсв'ятя, глас 4-ий: «Записатися прийшла колись...» (двічі). «Слава, і нині» – той же тропар.

Кафизми 13-а і 14-а. Малі ектенії. Сідальні передсв'ятя (по двічі). Псалом 50-ий.

Канони: передсв'ятя з ірмосом на 8 (ірмоси по двічі) і преподобномучениці на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону преподобномучениці.

Після 3-ої пісні – сідальний преподобномучениці, глас 8-ий. «Слава, і нині» – передсв'ятя, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак (Діва днесь Предвічне Слово...) та ікос передсв'ятя, глас 3-ій.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є...» не співається. Світільний передсв'ятя. «Слава, і нині» – інший світільний передсв'ятя.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

На хвалітні стихири передсв'ятя, глас 6-ий – 4. «Слава» – передсв'ятя, глас той самий: «Гряди, Вифлеєме...», «І нині» – передсв'ятя, глас той самий: «О, блаженна Богоотроковице утроба...».

«Тобі слава подобає...» не читається, але відразу читець: «Слава Тобі, що показав нам світло». Читається повсякденне словослів'я.

На стиховні стихири передсв'ятя, глас 2-ий (зі своїми приспіваними). «Слава» – передсв'ятя, глас той самий: «Слава Тобі, Отче...», «І нині» – передсв'ятя, глас той самий: «Радуйся, бо Ти радість Життя народила...».

Після Трисвятого – тропар передсв'ятя, глас 4-ий: «Записатися прийшла колись...» (один раз). Потрійна ектенія: «Помилуй нас, Боже...», і відпуст (виголошується на амвоні при зачиненні царських врат). 1-ий час до ранньої не

приєднується.

Окремо від ранньої (за Уставом, «на початку другої години», тобто, за нашим часом, близько 8-ої години ранку) відбувається послідування часів навечір'я (царських часів – 1-го, 3-го, 6-го і 9-го) з приєднанням до них чину зображальних.

ЦАРСЬКІ ЧАСИ звершуються при відкритих царських вратах. Священик в епитрахилі, фелоні і, за традицією, в поручах, з Євангелієм в руках (у супроводі свічконосця і диякона в облаченні, з кадилом і свічкою) виходить з вівтаря через царські врата до поставленого посеред церкви прямо навпроти Царських врат аналоя. Обійшовши навколо аналоя, свічконосець ставить свічку з його східної сторони. Ієрей, поклавши Євангеліє на аналой, виголошує початковий виголос 1-го часа: «Благословен Бог наш...». Читець: «Амінь», «Слава Тобі, Боже наш, слава Тобі», «Царю Небесний...», Трисвяте. Після «Отче наш» ієрей – виголос: «Бо Твоє є Царство...». Читець: «Амінь», «Господи, помилуй» (12 разів), «Слава, і нині», «Прийдіть, поклоніться...» (тричі) і псалми 1-го часу (5-й, 44-й і 45-й). З початком читання псалмів ієрей, в супроводі диякона зі свічкою, звершує кадіння навколо Євангелія, потім кадить вівтар, іконостас, весь храм і народ. Після закінчення 45-го псалма читець виголошує: «Слава, і нині», «Алилуя, Алилуя, Алилуя, слава Тобі, Боже» (тричі), «Господи, помилуй» (тричі), «Слава» – хор або читець: тропар передсв'ята, глас 4-й: «Записатися прийшла колись...», читець: «І нині» – Богородичний: «Як назвемо Тебе, Благодатна?...».

Після Богородичного часу хор співає (зазвичай стихирним наспівом) особливі тропарі свята зі стихами: 1-й хор – тропар, глас 8-й: «Віфлеєме, готуйся...», 2-й хор – той же тропар. Читець – стих: «Бог від півдня прийде...», 1-й хор – тропар, глас 3-й: «Нині гряде сповнення пророчого...». Читець – стих: «Господи, почув слух Твій...», 2-й хор – той же тропар. «Слава» – 1-й хор – тропар, глас 8-й: «Так говорить Йосиф до Діви...», «І нині» – 2-й хор – той же тропар.

Після звершення тропарів диякон виголошує: «Будьмо уважні». Читець – прокимен, глас 4-й: «Господь промовив до мене: Син мій єси Ти, Я нині родив Тебе...»; стих: «Проси в Мене, і дам Тобі народи в насліддя Твоє, і край землі — у володіння Твоє». Після виконання хором прокимна читаються паремія і Апостол. Диякон: «Премудрість». Читець: «Пророцтва Міхей читання». Диякон: «Будьмо уважні». Читець читає Паремію (глава 5). Диякон: «Премудрість». Читець: «До Євреїв послання святого апостола Павла читання». Диякон: «Будьмо уважні». Читець читає апостол (Євр., Зач. 303). Зазвичай після читання Апостола ієрей напівголосно вимовляє: «Мир тобі», на що читець також напівголосно відповідає: «І духові твоєму». «Алилуя» після Апостола не співається, але відразу диякон виголошує: «Премудрість, станьмо побожно, вислухаймо святого Євангелія». Ієрей: «Мир всім». Хор: «І духові твоєму». Ієрей: «Від Матфея святого Євангелія читання». Хор: «Слава Тобі, Господи, слава Тобі». Диякон: «Будьмо уважні». Ієрей читає Євангеліє (Мф., Зач. 2). Після закінчення Євангелія хор співає: «Слава Тобі, Господи, слава Тобі». Читець – тропарі: «Стопи мої направ...» і «Нехай сповняться уста мої...», Трисвяте. Після «Отче наш» ієрей – виголос: «Бо Твоє є Царство...». Читець або хор: «Амінь», і кондак передсв'ята, глас 3-й: «Діва днесь Предвічне Слово...». Читець: «Господи, помилуй» (40 разів), молитва: «Ти, що кожного часу...», «Господи, помилуй» (тричі), «Слава, і нині», «Чеснішу від херувимів...», «Іменем Господнім благослови, отче». Ієрей: «Боже, ущедри нас і благослови нас...». Читець: «Амінь». Ієрей: «Христе, Світло Істинне...».

Читець: «Прийдіть, поклоніться...» (тричі), і починає 3-й час. Під час читання псалмів 3-го часу (66-го, 86-го і 50-го) ієрей з дияконом (за Уставом – диякон) звершують мале кадіння храму: кадять навколо Євангелія, іконостас, предстоятеля і моляться. Після закінчення 50-го псалма читець: «Слава, і нині», «Алилуя, Алилуя, Алилуя, слава Тобі, Боже» (тричі), «Господи, помилуй» (тричі), «Слава» – хор або читець: тропар передсв'ята, глас 4-й: «Записатися прийшла

колись...», читець: «І нині» – Богородичний: «Богородице, Ти єси виноградна лоза істинна...».

Хор співає тропарі зі стихами: 1-й хор – тропар, глас 6-й: «Цей Бог наш...», 2-й хор – той же тропар. Читець – стих: «Бог від півдня прийде...», 1-й хор – тропар, глас 8-й: «Раніше Різдва Твого...». Читець – стих: «Господи, почув слух Твій...», 2-й хор – той же тропар. «Слава» – 1-й хор – тропар, глас 3-й: «Йосифе, скажи нам...», «І нині» – 2-й хор – той же тропар.

Після виконання тропарів диякон: «Будьмо уважні». Читець – прокимен, глас 4-й: «Дитя народилося нам...»; стих: «Влада Його на раменах Його». Після виконання хором прокимна читаються паремія і Апостол. Диякон: «Премудрість». Читець: «Пророцтва Варуха читання». Диякон: «Будьмо уважні». Читець читає Паремія (глави 3 і 4). Диякон: «Премудрість». Читець: «До Галатів Послання святого апостола Павла читання». Диякон: «Будьмо уважні». Читець читає апостол (Гал., Зач. 208). Ієрей: «Мир тобі». Читець: «І духові твоєму». Диякон: «Премудрість, станьмо побожно, вислухаймо святого Євангелія». Ієрей: «Мир всім». Хор: «І духові твоєму». Ієрей: «Від Луки святого Євангелія читання». Хор: «Слава Тобі, Господи, слава Тобі». Диякон: «Будьмо уважні». Ієрей читає Євангеліє (Лк., Зач. 5). Після закінчення Євангелія хор співає: «Слава Тобі, Господи, слава Тобі». Читець – тропар: «Господь Бог благословенний...», Трисвяте. Після «Отче наш» ієрей – виголос: «Бо Твоє є Царство...». Читець або хор: «Амінь», і кондак передсв'ята, глас 3-й: «Діва днесь Предвічне Слово...». Читець: «Господи, помилуй» (40 разів), молитва: «Ти, що кожного часу...», «Господи, помилуй» (тричі), «Слава, і нині», «Чеснішу від херувимів...», «Іменем Господнім благослови, отче». Ієрей: «Молитвами святих отців наших...». Читець – «Амінь» і молитву: «Владико, Отче Вседержителю...».

Читець: «Прийдіть, поклоніться...» (тричі), і починає 6-й час. Під час читання псалмів 6-го часу (71-го, 131-го і 90-го) ієрей з дияконом (за Уставом – диякон) звершують мале кадіння храму, як на 3-му часі. Після закінчення 90-го псалма читець: «Слава, і нині», «Алилуя, Алилуя, Алилуя, слава Тобі, Боже» (тричі), «Господи, помилуй» (тричі), «Слава» – хор або читець: тропар передсв'ята, глас 4-й: «Записатися колись...», читець: «І нині» – Богородичний: «Через превеликі гріхи наші сміливості не маємо...».

Хор співає тропарі зі стихами: 1-й хор – тропар, глас 1-й: «Прийдіть, вірні...», 2-й хор – той же тропар. Читець – стих: «Бог від півдня прийде...», 1-й хор – тропар, глас 4-й: «Слухай, Небо...». Читець – стих: «Господи, почув слух Твій...», 2-й хор – той же тропар. «Слава» – 1-й хор – тропар, глас 5-й: «Прийдіть, Христові люди...», «І нині» – 2-й хор – той же тропар.

Після виконання тропарів диякон: «Будьмо уважні». Читець – прокимен, глас 4-й: «З утроби раніше віків родив Тебе...»; стих: «Сказав Господь Господеві моему...». Після виконання хором прокимна читаються паремія і Апостол. Диякон: «Премудрість». Читець: «Пророцтва Ісаї читання». Диякон: «Будьмо уважні». Читець читає Паремію (глави 7 і 8). Диякон: «Премудрість». Читець: «До Євреїв послання святого апостола Павла читання». Диякон: «Будьмо уважні». Читець читає апостол (Євр., Зач. 304). Ієрей: «Мир тобі». Читець: «І духові твоєму». Диякон: «Премудрість, станьмо побожно, вислухаймо святого Євангелія». Ієрей: «Мир всім». Хор: «І духові твоєму». Ієрей: «Від Матфея святого Євангелія читання». Хор: «Слава Тобі, Господи, слава Тобі». Диякон: «Будьмо уважні». Ієрей читає Євангеліє (Мф., Зач. 3). Після закінчення Євангелія хор співає: «Слава Тобі, Господи, слава Тобі». Читець – тропар: «Скоро пошли нам щедроти Твої, Господи, ...», Трисвяте. Після «Отче наш» ієрей – виголос: «Бо Твоє є Царство...». Читець або хор: «Амінь», і кондак передсв'ята, глас 3-й: «Діва днесь Предвічне Слово...». Читець: «Господи, помилуй» (40 разів), молитва: «Ти, що кожного часу...», «Господи, помилуй» (тричі), «Слава, і нині», «Чеснішу від херувимів...», «Іменем Господнім благослови, отче». Ієрей: «Молитвами святих отців наших...». Читець – «Амінь» і молитву: «Боже і Господи Сил...».

Читець: «Прийдіть, поклонімся...» (тричі), і починає 9-тий час. Під час читання псалмів 9-го часу (109-го, 110-го і 85-го) ієрей з дияконом (за уставом – диякон) звершують кадіння всього храму, як на 1-му часі. Після закінчення 85-го псалма читець: «Слава, і нині», «Алилуя, Алилуя, Алилуя, слава Тобі, Боже» (тричі), «Господи, помилуй» (тричі), «Слава» – хор або читець: тропар передсв'ята, глас 4-й: «Записатися колись...», читець: «І нині» – Богородичний: «Ти, що нас ради народився...».

Хор співає тропарі зі стихами: 1-й хор – тропар, глас 7-й: «Здивувався Ірод...», 2-й хор – той же тропар. Читець – стих: «Бог від півдня прийде...», 1-й хор – тропар, глас 2-й: «Коли Йосиф...». Читець – стих: «Господи, почув слух Твій...», 2-й хор – той же тропар. Канонарх (за Типіконом – диякон) читає голосно стихир, глас 6-й: «Нині народжується від Діви...» (творимо три малих поклони). Після закінчення стихир ієрей або диякон виголошує многоліття. 1-е прохання: «Блаженнішому владиці...», 2-е прохання: «Всім православним християнам...». На кожне прохання хор співає: «Многі літа» (тричі). Якщо служба відбувається в монастирі, то до двох зазначених прохань додається третя: «Спаси, Христе Боже, преподобного отця нашого ігумена...», в цьому випадку хор починає співати зі слів «Спаси, Христе Боже...», співається цей піснеспів також тричі.

Після закінчення многоліття обидва хори на «Слава, і нині» співають стихир, глас 6-й: «Нині народжується від Діви...». Диякон: «Будьмо уважні». Читець – прокимен, глас 4-й: «Мати Сион промовляє...»; стих: «Основи Його на горах святих». Після виконання хором прокимна читаються паремія і Апостол. Диякон: «Премудрість». Читець: «Пророцтва Ісаї читання». Диякон: «Будьмо уважні». Читець читає Паремію (глава 9). Диякон: «Премудрість». Читець: «До Євреїв послання святого апостола Павла читання». Диякон: «Будьмо уважні». Читець читає апостол (Євр., Зач. 306). Ієрей: «Мир тобі». Читець: «І духові твоєму». Диякон: «Премудрість, будьмо уважні, вислухаймо святого Євангелія». Ієрей: «Мир всім». Хор: «І духові твоєму». Ієрей: «Від Матфея святого Євангелія читання». Хор: «Слава Тобі, Господи, слава Тобі». Диякон: «Будьмо уважні». Ієрей читає Євангеліє (Мф., Зач. 4). Хор: «Слава Тобі, Господи, слава Тобі». Після прочитання Євангелія ієрей у супроводі диякона вносить Євангеліє у вівтар, осінивши хрестоподібно, за звичаєм, ним народ з амвона. Диякон зачинає царські врата, завіса ж залишається відкритою до відпусту зображальних (в деяких храмах завіса закривається і знову відкривається з початком зображальних). Читець – тропар: «Не залиш нас до кінця...», Трисвяте. Після «Отче наш» ієрей – виголос: «Бо Твоє є Царство...». Читець або хор: «Амінь», і кондак передсв'ята, глас 3-й: «Діва днесь Предвічне Слово...». Читець: «Господи, помилуй» (40 разів), молитва: «Ти, що кожного часу...», «Господи, помилуй» (тричі), «Слава, і нині», «Чеснішу від херувимів...», «Іменем Господнім благослови, отче». Ієрей: «Молитвами святих отців наших...». Читець – «Амінь» і молитву: «Владико Господи, Ісусе Христе...».

Після заключної молитви 9-го часу починається читання зображальних: «Благослови, душе моя, Господа...», «Слава» – «Хвали, душе моя, Господа...», «І нині» – «Єдинородний Сину...», «У царстві Твоєму...», «Слава, і нині» – «Пом'яни нас, Господи...», «Пом'яни нас, Владико...», «Пом'яни нас, Святий...», «Хор Небесний...», «Приступіть до Нього...», «Хор Небесний...», «Слава» – «Хор святих Ангелів...», «І нині» – «Вірую...» (Символ віри), «Послаб, прости...», «Отче наш», виголос: «Бо Твоє є царство...»; хор або читець – кондак передсв'ята, глас 3-й: «Діва днесь Предвічне Слово...», читець: «Господи, помилуй» (40 разів); молитва «Всесвята Тройце...». «Нехай буде ім'я Господнє...» (тричі), «Слава, і нині», псалом 33-й. Диякон: «Премудрість». Хор: «Достойно є...», закінчуючи словами «і Матір Бога нашого». Ієрей: «Пресвята Богородице, спаси нас». Хор: «Чеснішу від херувимів...». Ієрей: «Слава Тобі, Христе Боже, надіє наша, слава Тобі». Хор: «Слава, і нині», «Господи, помилуй» (тричі), «Благослови». Ієрей творить відпуст (на амвоні, при зачиненні царських врат). Многоліття.

За усталеною церковною практикою, відразу після відпусту зображальних звершується **ЛІТУРГІЯ** свт. Василя Великого, яка починається великою вечірнею.

Перед початком Літургії ієрей з дияконом моляться перед престолом: «Царю Небесний...», «Слава в вишніх Богу...». Потім диякон, вийшовши на амвон, вимовляє: «Благослови, владико». Ієрей – виголос: «Благослови Царство...». Хор: «Амінь». Предстоятель (за усталеною практикою – читець): «Слава Тобі, Боже наш, слава Тобі», «Царю Небесний...», Трисвяте. Після «Отче наш» ієрей – виголос: «Бо Твоє є Царство...». Предстоятель (за усталеною практикою – читець): «Амінь», «Господи, помилуй» (12 разів), «Слава, і нині», «Прийдіть, поклонімся...» і 103-й псалом (священик читає світильнічні молитви перед царськими вратами). Велика екстєнія. Кафізми немає.

На «Господи, взиваю» стихирі свята, глас 2-й – 8 (кожна стихира – двічі). «Слава, і нині» – свята, глас той самий: «Коли Август став єдиним володарем на землі...» (під час співу стихир священик закінчує проскомидію).

Вхід з Євангелієм. «Світло Тихе». Прокимен великий, глас 7-й: «Хто Бог великий, як Бог наш...», зі стихами.

Читання восьми паремій свята. Після 3-ої паремії, за звичаєм, відкриваються царські врата. Читець виголошує: «Глас шостий» і сам співає тропар: «Таємно народився Ти у вертепі...». Виконання цих тропарів зі стихами відбувається в наступному порядку:

Читець виголошує тропар: «Таємно народився Ти у вертепі, але небо Тебе всім проповідує, як устами, зірку пропонуєчи, Спасе, і привела вона до Тебе волхвів, що з вірою поклоняються Тобі», і сам співає: «З ними ж помилуй нас».

Хор співає закінчення тропаря: «З ними ж помилуй нас».

Читець виголошує 1-й стих: «Основа Його на горах святих, любить Господь врата Сиона більше за всі поселення Якова; преславне говориться про тебе, граде Божий. Пом'яну Раав і Вавилон, що знають Мене. І вона привела до Тебе волхвів, що з вірою поклоняються Тобі».

Хор співає закінчення тропаря: «З ними ж помилуй нас».

Читець виголошує 2-й стих: «І ось іноплеменники, і Тир, і люди ефіопські були там. Мати Сион промовляє: людина, і людина народилася в ньому, і заснував його Вишній. І вона привела до Тебе волхвів, що з вірою поклоняються Тобі».

Хор співає закінчення тропаря: «З ними ж помилуй нас».

Читець виголошує 3-й стих: «Господь сповістить Писанням людей, і князів їхніх, що були в ньому: бо оселя всіх, що радіють, у Тобі. І вона привела до Тебе волхвів, що з вірою поклоняються Тобі».

Хор співає закінчення тропаря: «З ними ж помилуй нас».

Читець виголошує: «Слава Отцю і Сину і Святому Духу. І вона привела до Тебе волхвів, що з вірою поклоняються Тобі».

Хор співає закінчення тропаря: «З ними ж помилуй нас».

Читець виголошує: «І нині, і повсякчас, і на віки віків. Амінь. І вона привела до Тебе волхвів, що з вірою поклоняються Тобі».

Хор співає закінчення тропаря: «З ними ж помилуй нас».

Читець виголошує тропар: «Таємно народився Ти у вертепі, але небо Тебе всім проповідує, як устами, зірку пропонуєчи, Спасе, і вона привела до Тебе волхвів, що з вірою поклоняються Тобі», і сам співає: «З ними ж помилуй нас».

Зачинаються царські врата.

Так само вивопнюється тропар і після 6-ої паремії. На кліросі співають завершальні його слова: «Життєдавче, слава Тобі».

Після закінчення 8-ої паремії відкриваються царські врата. Екстєнія мала. Виголос: «Бо Ти святий еси, Боже наш...». Співається Трисвяте. Після Трисвятого диякон: «Будьмо уважні». Ієрей: «Мир всім». Читець: «І духові твоєму». Диякон: «Премудрість». Читець: Прокимен, глас 1-й: «Господь промовив до Мене: Син Мій еси Ти, Я сьогодні родив Тебе»; стих: «Проси в Мене, і дам Тобі народи в насліддя Твоє, і край землі у володіння Твоє».

Апостол – Євр., Зач. 303.

Алитуарій, глас 5-ий: «Сказав Господь Господеві моєму: Сиди праворуч Мене, доки не покладу ворогів Твоїх підніжжям ніг Твоїх»; стих: «Жезл сили пошле Тобі Господь від Сіону...»; стих: «Із утроби раніше віків породив Тебе».

Євангеліє – Лк., Зач. 5.

За Уставом, **на Літургії** після Євангелія царські врата зачиняються. Потрійна ектенія: «Промовмо всі...» і далі за чином **ЛІТУРГІЯ** свт. Василя Великого.

Замість «Достойно» – «Тобою радується...».

Причасний «Хваліте Господа з Небес...».

Відпуст (короткий святковий): «Христос, істинний Бог

наш, що у вертепі народився і в яслах покладений був, заради нашого спасіння, молитвами Пречистої Своєї Матері і всіх святих, помилує і спасе нас, як благий і чоловіколюбець».

Після відпусту Літургії на середині храму ставиться запалений світильник, і біля нього вийшовши з вітаря священнослужителі співають тропар свята Різдва Христового, глас 4-ий: «Різдво Твоє, Христе Боже наш...», «Слава, і нині» – кондак свята, глас 3 -ий: «Діва днесь Предвічного народжує...». (Величання не співається.) Потім співаються многоліття: «Блаженнішого Владику...».

7 СІЧЕНЬ П'ЯТНИЦЯ

25 грудня
ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

РІЗДВО ГОСПОДА БОГА І СПАСИТЕЛЯ НАШОГО ІСУСА ХРИСТА.

Літургія за чином свт. Іоана Золотоустого.

Порядок читань згідно з календарем:

Ран. – Мф., 2 зач., I, 18 – 25.

Літ. – Гал., 209 зач., IV, 4 – 7. Мф., 3 зач., II, 1 – 12.

Примітка. Від Різдва Христового до Богоявлення скасовується піст і не буває земних поклонів – ні в церкві, ні в келіях (див. Типікон, 25 грудня, 4-е «див»).

Звершується бдінна служба свята (за Мінеєю).

ВСЕНІЧНЕ БДІННЯ на свято Різдва Христового складається з великого повечір'я з літією, ранньої та 1-ого часу. За Уставом, богослужіння має починатися «о 10-ій годині ночі», за нашим часом – о 4 годині ранку (див. Типікон, 25 грудня).

Відкривається завіса і царські врата. Іерей з дияконом творять початок, як в усі свята із бдінням, тобто спочатку звершують кадіння престолу і всього вітаря. Диякон зі свічкою виходить на солию і виголошує: «Благослови, владико». Іерей перед престолом: «Благословен Бог наш...» (при цьому творить кадилом хрест). Хор: «Аміль». Читець: «Слава Тобі, Боже наш...», «Царю Небесний», і читає велике повечір'я. Іерей виходить з вітаря в супроводі диякона зі свічкою і звершує повне кадіння всього храму, як на початку всенічної. Після закінчення кадіння царські врата зачиняються. Завіса залишається відкритою.

На спів «З нами Бог...», спів тропаря і кондака після 1-го і 2-го Трисвятого, за традицією, відкриваються царські врата.

Після 1-ого Трисвятого – тропар свята, глас 4-ий: «Різдво Твоє, Христе Боже наш...».

Після 2-ого Трисвятого – кондак свята, глас 3-ий: «Діва днесь Предвічного народжує...».

Після «Слава в вишніх Богу...» – вихід на літію.

На літії стихирі свята, глас 1-ий. «Слава» – свята, глас 5-ий: «Волхви, персидські царі...», «І нині» – свята, глас 6-ий: «Торжествують всі Ангели на небесах...».

На стиховні стихирі свята, глас 2-ий і глас 3-ий (зі своїми приспівками). «Слава» – свята, глас 4-ий: «Веселися, Єрусалиме...», «І нині» – свята, глас той самий: «У вертепі оселився Ти...».

Після Трисвятого – тропар свята, глас 4-й (тричі).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята, глас 4-ий (двічі). «Слава, і нині» – той же тропар.

Кафизми 19-а і 20-а. Малі ектенії. Сідальні свята (по двічі).

Поліелей. Величання свята: «Величаємо Тебе, Житєдаве Христе, що заради нас нині плоттю Народився від Невісної// і Пречистої Діви Марії», і псалом вибраний. Сідальний свята після поліелею, глас 4-й. «Слава, і нині» – той же сідальний. Степенні – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен, глас 4-й: «З утроби раніше віків родив Тебе, клявся Господь і не зречеться»; стих: «Сказав Господь Господеві моєму: Сиди праворуч Мене, доки не покладу ворогів Твоїх до підніжжя ніг твоїх». Євангеліє – свята. Після 50-го псал-

ма: «Слава» – «Все сьогодні сповнюється радості, Христос родився від Діви», «І нині» – «Все сьогодні сповнюється радості, Христос родився у Вифлеємі». Стихира свята, глас 6-й: «Слава в вишніх Богу...».

Канони: свята два, на 16 (ірмоси 1-го канону: «Христос народжується...», по двічі, тропарі на 6, і ірмоси 2-го канону: «Чудодіючи Владика спас людей...», по двічі, тропарі на 6).

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія – ірмоси обох канонів (по кожній пісні).

Після 3-ої пісні – іпакої свята, глас 8-ий (один раз).

Після 6-ої пісні – кондак та ікос свята, глас 3-й.

На 9-й пісні «Чеснішу» не співаємо, але співаємо приспів свята. (Звершується звичайне кадіння.)

1-ий хор співає приспів 1-го канону: «Величай, душе моя, Чеснішу і славнішу Горніх воїнств Діву Пречисту Богородицю», та ірмос 1-го канону: «Таїнство дивне бачу...».

2-ий хор – те саме.

1-ий хор приспів: «Величай, душе моя, Бога, від Діви плоттю народженого.», тропар: «Коли побачили волхви дивний рух надзвичайної нової зірки, що засяяла на небі, зрозуміли, що народився на землі у Вифлеємі Христос Цар, на спасіння наше».

2-ий хор приспів: «Величай, душе моя, у вертепі народженого Царя», тропар: «Коли побачили волхви дивний рух надзвичайної нової зірки, що засяяла на небі, зрозуміли, що народився на землі у Вифлеємі Христос Цар, на спасіння наше».

1-ий хор приспів: «Величай, душе моя, Бога, Якому волхви поклоняються.», тропар: «Волхви стали питати: де Немовля — Цар, про народження Якого сповістила зірка, бо ми прийшли поклонитися Йому? Ірод-богоборець, хвилюючись, у гніві намагався вбити Христа.».

2-ий хор приспів: «Величай, душе моя, зіркою волхвам Сповіденого...», тропар: «Волхви стали питати: де Немовля — Цар, про народження Якого сповістила зірка, бо ми прийшли поклонитися Йому? Ірод-богоборець, хвилюючись, у гніві намагався вбити Христа.».

1-ий хор приспів: «Величай, душе моя, чисту Діву і єдину Богородицю, що народила Христа Царя.», тропар: «Ірод довідався про час, коли з'явилася зірка, ведені якою волхви прийшли до Вифлеєма з дарами поклонитися Христу; але, направлені нею у вітчизну, залишили посоромленим лютого дїтовбивцю».

2-ий хор приспів: «Волхви і пастирі прийшли поклонитися Христу, що народився у Вифлеємі-граді.», тропар: «Ірод

довідався про час, коли з'явилася зірка, ведені якою волхви прийшли до Вифлеєма з дарами поклонитися Христу; але, направлені нею у вітчизну, залишили посоромленим лютого дітовбивцю.».

1-ий хор співає приспів 2-го канону: «Нині Діва народжує Владика всередині вертепа.», й ірмос 2-го канону: «Любити нам зі страхом зручніше мовчання, як безбідне; любов'ю ж складати пісні, протяженноскладні, Діво, незручно є; але дай нам, Мати, силу, наскільки є благовоління».

2-ий хор приспів: «Нині народжується Владика, як Немовля, від Матері Діви.», і той же ірмос.

1-ий хор приспів: «Нині пастирі бачать Спасу, пеленами повитого, покладеного в яслах.», тропар: «Прообрази не-світлі, і тіні перемінні; Ти, Мати чиста, побачила Слово, що явилось із врат зачинених, — істинну світлість; достойно Твою прославляємо утробу».

2-ий хор приспів: «Нині Владика неосяжний пеленається руб'ям, як Немовля», тропар: «Прообрази не-світлі, і тіні перемінні; Ти, Мати чиста, побачила Слово, що явилось із врат зачинених, — істинну світлість; достойно Твою прославляємо утробу».

1-ий хор приспів: Нині все творіння веселиться і радується: бо Христос народився від Діви.», тропар: «Прообрази не-світлі, і тіні перемінні; Ти, Мати чиста, побачила Слово, що явилось із врат зачинених, — істинну світлість; достойно Твою прославляємо утробу».

2-ий хор приспів: «Небесні Сили народженого Спасу Господа і Владика сповіщають світу.», тропар: «Одержавши бажане, і сподобившись Божого пришесть, христоімениті люди нині утішаються духовним народженням; бо Ти, Діво чиста, подаєш живоносну благодать поклонятися славі».

1-ий хор приспів (замість «Слави»): «Величай, душе моя, трипостасного і нероздільного Божества державу.», тропар: «Одержавши бажане, і сподобившись Божого пришесть, христоімениті люди нині утішаються духовним народженням; бо Ти, Діво чиста, подаєш живоносну благодать поклонятися славі».

2-ий хор приспів (замість «І нині»): «Величай, душе моя, Того, Хто визволив нас від кляти.», тропар: «Одержавши бажане, і сподобившись Божого пришесть, христоімениті люди нині утішаються духовним народженням; бо Ти, Діво чиста, подаєш живоносну благодать поклонятися славі».

Потім обидва хори разом співають приспів 1-го канону: «Величай, душе моя, Чеснішу...», і ірмос 1-го канону: «Таїн-

ство дивне бачу...», потім обидва хори приспів 2-го канону: «Нині народжується Владика, як Немовля, від Матері Діви», і ірмос 2-го канону: «Любити нам зі страхом зручніше мовчання...».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний свята: «Прийшов до нас з неба Спаситель наш...». «Слава» — той же світільний, «І нині» — той же світільний.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітніх стихах свята, глас 4-ий — 4. «Слава» — свята, глас 6-ий: «Коли прийшов час Твого на землю пришесть...», «І нині» — свята, глас 2-ий: «Нині Христос у Вифлеємі народжується від Діви...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого — тропар свята, глас 4-ий (один раз).

Відпуст: «Христос, істинний Бог наш, що у вертепі народився і в яслах покладений був, заради нашого спасіння, молитвами Пречистої Своєї Матері і всіх святих, помилує і спасе нас, як благий і чоловіколюбче».

(До віддання, крім неділі, великий відпуст починається словами: «Христос, істинний Бог наш, що у вертепі народився...».)

НА ЧАСАХ — тропар і кондак свята.

ЛІТУРГІЯ свт. Іоана Золотоустого.

Антифони свята.

Вхідний стих — свята: «З утроби раніше віків родив Тебе, клявся Господь і не розкається: Ти — Ієрей повік за чином Мелхиседековим».

Примітка. *Перед проголошенням вхідного стиха слід виголошувати «Премудрість, станьмо побожно».*

Після входу — тропар свята, глас 4-ий, «Слава, і нині» — кондак свята, глас 3-ій.

Замість Трисвятого — «Усі ті, що в Христа хрестилися...».

Прокимен, Апостол, алуарій, Євангеліє і причасний — свята.

Задостойник — приспів: «Величай, душе моя...» й ірмос: «Любити нам зі страхом...» (і до віддання свята Різдва Христового).

Відпуст в кінці Літургії — як **на ранній**.

За традицією, після відпусту Літургії посеред церкви перед іконою свята вийшовши з вітара священнослужителі співають тропар свята, «Слава, і нині» — кондак свята і, за звичаєм, величання.

8 СІЧЕНЬ СУБОТА

26 грудня

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Субота після Різдва Христового. **Післясвято Різдва Христового. Собор Пресвятої Богородиці.**

Сщмч. Єфимія, еп. Сардійського (бл. 840). Прп. Константина Синадського (VIII). Прп. Євареста (825).

Віленсько-Остробрамських, званих «Трьох радостей», «Милостива», і Барловських «Блаженна утроба» (1392) ікон Божої Матері.

ЛІТУРГІЯ за чином свт. Іоана Золотоустого.

Суботи після Різдва Христового: 1 Тим., 288 зач., VI, 11 — 16. Мф., 46 зач. (від половини), XII, 15 — 21.

Богородиці: Євр., 306 зач., II, 11 — 18. Мф., 4 зач., II, 13 — 23.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ кафизми немає.

На «Господи, звизаю» стихах свята, глас 2-ий — 6 (перші дві стиха — двічі). «Слава, і нині» — свята, глас 6-ий: «Слава в вишніх Богу...» (див. в службі Собору Богородиці 26 грудня).

Вхід з кадилом. Прокимен великий, глас 7-ий: «Хто Бог великий...» (зі стихами). Ектенія сугуба: «Промовмо всі...». «Сподоби, Господи...». Ектенія прохальна: «Доповнімо вечірню молитву...», і голововклонна молитва.

На стиховні стихах свята, глас 8-ий (зі своїми приспівами; див. в службі Собору Богородиці 26 грудня). «Слава, і нині» — свята, глас той самий: «До Вифлеєма зійшлися пастирі...» (див. в службі Собору Богородиці 26 грудня).

Після Трисвятого — тропар свята, глас 4-ий: «Різдво Твоє, Христе Боже наш...» (один раз). «Премудрість» та інше за

звичаєм. Відпуст святковий (при відкритих царських вратах): «Христос, істинний Бог наш, що у вертепі народився і в яслах покладений був, заради нашого спасіння, молитвами Пречистої Своєї Матері і всіх святих, помилує і спасе нас, як благий і чоловіколюбче».

Примітка. *Про особливості повечір'я і полуношниць див. в Типіконі за 26 грудня, 2-е «див».*

НА РАННІЙ на «Бог Господь» — тропар свята, глас 4-ий: «Різдво Твоє, Христе Боже наш...» (двічі). «Слава, і нині» — той же тропар.

Кафизми 16-а і 17-а. Малі ектенії. Сідальні свята (по двічі; див. в службі Собору Богородиці 26 грудня). Псалом 50-ий.

Канони: свята два, на 16 (ірмоси 1-го канону: «Христос народжується...», по двічі, тропарі на 6, та ірмоси 2-го канону: «Чудодіючі Владика спас людей...», по двічі, тропарі

на 6).

Біблійні пісні «Співаємо Господеві...».

Катавасія – ірмоси обох канонів свята Різдва Христового (по кожній пісні).

Після 3-ої пісні – кондак та ікос свята, глас 3-ій; іпакої свята, глас 8-ий: «Тобі, Немовляті,...» (один раз; див. в Мінеї 25 грудня).

Після 6-ої пісні – кондак («Той, Хто перше денниці від Отця без матері народився...») та ікос Богородиці, глас 6-ий (див. в службі Собору Богородиці 26 грудня).

На 9-ій пісні «Чеснішу» не співаємо, але до канонам свята Різдва Христового співаємо приспиви свята (див. **На ранній** в сам день свята). 1-ий приспів: «Величай, душе моя, Чеснішу і славнішу Горніх воїнств Діву Пречисту Богородицю». (Здвершується звичайне кадіння.)

Після 9-ої пісні «Достойно є...» не співається. Світільний свята: «Прийшов до нас з неба Спаситель наш...». «Слава» – той же світільний, «І нині» – той же світільний.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихах свята, глас 4-ий – 4. «Слава» – свята, глас 6-й: «Нині невидиме єство...» (див. в службі Собору Богородиці 26 грудня), «І нині» – свята, глас 2 й: «Нині Христос...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар свята, глас 4-ий: «Різдво Твоє, Христе Боже наш...» (один раз).

Відпуст святковий: «Христос, істинний Бог наш, що у вертепі народився і в яслах покладений був, заради нашого спасіння, молитвами Пречистої Своєї Матері і всіх святих, помилує і спасе нас, як благий і чоловіколюбче».

НА ЧАСАХ – тропар свята: «Різдво Твоє, Христе Боже наш...». Кондак тільки Богородиці: «Той, Хто перше денниці...».

Блаженні з канонів свята, пісня 3-я – 4 (з ірмосом) і пісня 6-а – 4.

На вході: «Прийдіть поклоніться... Спаси нас, Сину Божий, що народився від Діви, співаємо Тобі: Аلیلую» (і до віддання свята, крім неділі).

Після входу – тропар свята, глас 4-ий: «Різдво Твоє, Христе Боже наш...». «Слава, і нині» – кондак Богородиці, глас 6-ий: «Той, Хто перше денниці...».

Співається Трисвяте.

Прокимен і аلیلуарій – Собору Богородиці.

Апостол і Євангеліє – Собору Богородиці (Євр., 306 зач.; Мф., 4 зач.).

Задостойник свята.

Причасний – свята: «Визволення послав Господь людям Своім. Аلیلую».

Відпуст святковий: «Христос, істинний Бог наш, що у вертепі народився...».

9 СІЧЕНЬ НЕДІЛЯ

27 грудня

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

29-та неділя після П'ятдесятниці, після Різдва Христового. Глас 4.

Прав. Йосифа Обручника, Давида, царя, і Якова, брата Господнього (перехідне святкування в неділю після Різдва Христового).

Ап. першомч. та архідиякона Стефана (34). Прп. Феодора Начертанного, спов. (бл. 840). Свт. Феодора, архієп. Константинопольського (бл. 686). *Ран.* – *Єв.* 7-е, *Ін.*, 63 зач., *XX*, 1 – 10.

Ран. – *Єв.* 7-е, *Ін.*, 63 зач., *XX*, 1 – 10.

Літ. – *неділі після Різдва Христового: Гал.*, 200 зач., *I*, 11 – 19. *Мф.*, 4 зач., *II*, 13 – 23. *Ряд.*: *Еф.*, 233 зач., *VI*, 10 – 17. *Лк.*, 93 зач., *XVIII*, 35 – 43.

Воскресна служба Октоїха звершується разом зі службами післясвята Різдва Христового і святих Богоотців (див. в Мінеї 26 грудня) за Марковою главою Типікону про 26 грудня: «У Неділю після Різдва Христового пам'ять звершуємо святих і праведних Йосифа Обручника, Давида царя, і Якова, брата Божого».

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – кафизма вся.

На «Господи, взиваю» стихах на 10: воскресні, глас 4-ий – 3, свята, глас 2-ий – 4 (див. в службі свята 25 грудня), і святих, глас 1-ий – 3. «Слава» – святих, глас 6-ий, «І нині» – догматик, глас 4-ий: «Пророк Давид...».

Вхід. Прокимен дня.

На літії стихах свята, глас 1-ий (див. в службі свята 25 грудня). «Слава, і нині» – свята, глас 5-ий: «Волхви, персидські царі...» (див. в службі свята 25 грудня).

На стиховні стихах воскресні, глас 4-ий. «Слава» – святих, глас 6-ий, «І нині» – свята, глас той самий.

Після Трисвятого – тропар свята, глас 4-ий (двічі), і тропар святих, глас 2-ий (один раз).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар воскресний, глас 8-ий (двічі). «Слава» – тропар святих, глас 2-ий, «І нині» – тропар свята, глас 4-ий.

Кафизми 2-а і 3-я. Малі ектенії. Сідальні воскресні.

Непорочні. «Ангельський собор...». Іпакої гласу. Степенні і прокимен – гласу. Євангеліє воскресне 7-е. «Воскресіння Христове бачивши...». Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами апостолів...». Стихира воскресна, глас 6-ий: «Воскрес Ісус із гробу...».

Канони: воскресний з ірмосом на 4 (ірмоси раз), Богородиці (Октоїха) на 2, свята 1-ий на 4 і святих на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія «Христос народжується...».

Після 3-ої пісні – кондак та ікос свята, глас 3-ій; сідальний святих, глас той самий. «Слава» – сідальний Мінеї, глас

той самий, «І нині» – інший сідальний Мінеї, глас 1-ий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос святих, глас 3-ій.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні – «Свят Господь Бог наш». Екзопостилярій воскресний 7-ий. «Слава» – світільний святих, «І нині» – світільний свята (див. в службі свята 25 грудня).

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихах на 8: воскресні, глас 4-ий – 4, і свята, глас 4-ий – 4 (зі своїми приспівими; стихах свята див. На хвалітних 25 грудня; приспиви див. На стиховні вечірні 25 грудня). «Слава» – святих, глас 8-ий, «І нині» – «Преблагословенна еси...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар воскресний: «Воскрес із гробу...».

Відпуст воскресний: «Христос, що воскрес із мертвих...».

Перед 1-им часом на «Слава, і нині» – євангельська стихира 7-а.

НА ЧАСАХ – тропар воскресний. «Слава» – тропарі свята і святих читаються поперемінно. Кондаки свята і святих читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні гласу – 4, свята, пісня 1-а – 4, і святих, пісня 6-а – 4.

На вході: «Прийдіть поклоніться... що воскрес із мертвих...».

Після входу – тропар воскресний, тропар свята, тропар святих. «Слава» – кондак святих, «І нині» – кондак свята.

Співається Трисвяте.

Прокимен і аلیلуарій – воскресні і Неділі після Різдва

Христового (святих) – 3.

Апостол і Євангеліє – Неділі після Різдва Христового.
Задостойник свята.Причасний – воскресний: «Хваліте Господа...», і святих:
«Радуйтеся, праведні...».

Відпуст воскресний: «Христос, що воскрес із мертвих...».

10 СІЧЕНЬ
ПОНЕДІЛОК**28 грудня**

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

30-й тиждень після П'ятдесятниці (євангелійські читання 32-го тижня).

Мчч. 20 000, що в Нікомидії були спалені: Гликерія, пресвіт., Зинона, Феофіла, дияк., Дорофея, Мардонія, Мигдонія, дияк., Індиса, Горгонія, Петра, Євфимія, мцц. Агафії, Домни, Феофіли та інших (302). Ап. від 70-х Никанора (34).

Порядок читань згідно з календарем:

Євр., 319 зач., VIII, 7 – 13. Мк., 48 зач., X, 46 – 52.

Мчч.: Рим., 96 зач. (від половини), VIII, 3 – 9. Лк., 51 зач. (від половини), X, 19 – 21.

Служба мучеників не має святкового знака, звершується разом зі службою післясв'ята.

НА ВЕЧІРНІ кафизми немає.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: свята, глас 5-ий – 3, і мучеників, глас 4-ий – 3. «Слава, і нині» – свята, глас 5-ий: «Нехай веселяться небеса...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири свята, глас 2-ий (зі своїми приспівами). «Слава, і нині» – свята, глас 1-ий: «Слава в вишніх Богу...».

Після Трисвятого – тропар мучеників, глас 2-ий. «Слава, і нині» – тропар свята, глас 4-ий.

Відпуст: «Христос, істинний Бог наш, що у вертепі народився...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята, глас 4-ий (двічі). «Слава» – тропар мучеників, глас 2-ий, «І нині» – тропар свята, глас 4-ий.

Кафизми 4-а і 5-а. Малі екстенії. Сідальні свята (по двічі). Псалом 50-ий.

Канони: свята 2-ий з ірмос на 8 (ірмоси по двічі) і мучеників на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону мучеників.

Після 3-ої пісні – кондак мучеників, глас 2-ий; сідальний мучеників, глас 1-ий. «Слава, і нині» – сідальний свята, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос свята, глас 3-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний свята. «Слава, і нині» – той же світільний.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири свята, глас 6-ий (зі своїми приспівами). «Слава, і нині» – свята, глас 1-ий: «Небо і земля...».

Після Трисвятого – тропар мучеників, глас 2-ий. «Слава, і нині» – тропар свята, глас 4-ий.

Відпуст 1-го часу: «Христос, істинний Бог наш, що у вертепі народився...».

НА ЧАСАХ – тропар свята. «Слава» – тропар мучеників. Кондак тільки свята.**НА ЛІТУРГІЇ** блаженні свята, пісні 4-а (з ірмосом) і 5-а – 6.

На вході: «Прийдіть поклоніться... що народився від Діви...».

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар свята, тропар мучеників. «Слава» – кондак мучеників, «І нині» – кондак свята.

У храмі Богородиці – тропар свята, тропар храму, тропар мучеників; кондак свята. «Слава» – кондак мучеників, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар свята, тропар храму, тропар мучеників; кондак храму. «Слава» – кондак мучеників, «І нині» – кондак свята.

Співається Трисвяте.

Прокимен, алилуарій і причасний – свята і мучеників.

Апостол і Євангеліє – мучеників.

Задостойник свята.

Відпуст: «Христос, істинний Бог наш, що у вертепі народився...».

11 СІЧЕНЬ
ВІВТОРОК**29 грудня**

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Прп. Іова Манявського (1621).

Мчч. 14 000 немовлят, яких Ірод убив у Вифлеємі (І). Прп. Маркела, ігумена обителі «Невсипущих» (485). Прпп. Марка, гробокопача, Феофіла та Іоана Києво-Печерських, в Ближніх печерах (XII). Прп. Фадея, спов. (818). Прп. Лаврентія Чернігівського (1950).

Порядок читань згідно з календарем:

Євр., 321 зач., IX, 8 – 10, 15 – 23. Мк., 50 зач., XI, 11 – 23.

Мчч.: 2 Кор., 180 зач., V, 15 – 21. Мф., 4 зач., II, 13 – 23.

Якщо звершується служба преподобному Іову Манявському, то на ранній читається: Лк., 24 зач., VI, 17 – 23, а на Літургії: Гал., 213 зач., V, 22 – VI, 2. Мф., 43 зач., XI, 27 – 30. Величання: «Ублажаємо тебе, преподобний отче наш Іове, і шануємо святу пам'ять твою, наставнику монахів і співрозмовнику ангелів».

Подаємо зразок звершення поліелейної служби прп. Іова Манявського у поєднанні зі службою післясв'ята.

9-ий час.**НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ:** «Блажен муж» – 1-ий антифон 1-ої кафизми.

На «Господи, взиваю» стихири на 8: свята – 3 і преподобного – 5, «Слава» – преподобного, «І нині» – свята: «Преславне таїнство нині звершується...».

Вхід. Паремії преподобного – 3. Єктенія. «Промовмо всі...». «Сподоби Господи...» і «Доповнімо вечірню молитву...».

ву...».

На стиховні стихири свята, «Слава» – преподобного, «І нині» – свята.

Після «Нині відпускаєш» тропар преподобного, «Слава, і нині» – свята. Відпуст повний: «Христос, істинний Бог наш, що у вертепі народився...» при відчинених царських вратах.

Мале повечір'я. Канон рядовий Октоїха пропускається, а співається канон або триспівець свята. Потім «Достойно» (в

період післясвятя співається замість «Достойно» задостойник) після Трисвятого кондак преподобного, «Слава, і нині» – свята. Інше послідування малого повечір'я за звичаєм.

Полуношниця суботня, з кафізною без стихослів'я.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» тропар свята (двічі), «Слава» – преподобного, «І нині» – свята.

Кафізми 7-та і 8-а. Малі ектенії. Сідальні свята. Псалом 50-ий.

Після кафізм і малих ектеній сідальні преподобного і свята. Поліелей. Величання преподобного: «Ублажаємо тебе,/ преподобний отче наш Іове,/ і шануємо святу пам'ять твою,/ наставнику монахів// і співбесіднику ангелів». Псалом вибраний: «Терплячи, потерпів від Господа і визволив мене». Після малої ектенії сідальний преподобного. «Слава, і нині» свята.

«Від юності моєї». Прокимен, Євангеліє і стихира преподобного. «Спаси, Боже, людей Твоїх».

Канони: свята з ірмосом – на 6, ірмоси по двічі, і преподобного – на 8. Катавасія свята.

Після 3-ої пісні кондак свята, сідальний преподобного, «Слава, і нині» – свята. Після 6-й пісні кондак та ікос преподобного.

На 9-ій – «Чеснішу». Світільний преподобного, «Слава, і нині» – свята.

На «Хваліте» стихир свята (що на стиховні ранньої) – 3, і преподобного – 3; «Слава» – преподобного, «І нині» – свята. Велике Славослів'я. Після Трисвятого тропар преподобно-

го, «Слава, і нині» – свята. Ектенії і відпуст повний при відчинених царських вратах. **НА ЧАСАХ** тропарі свята, «Слава» – святому, «І нині» – Богородичний часу. Кондаки свята і преподобного поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ Блаженні, з канону свята, пісня 3-я, – на 4 і преподобного, пісня 6-а – на 4.

На вході: «Прийдіть поклонімося... Спаси нас, Сину Божий, що народився від Діви, співаємо Тобі: Алілуя»

Після входу тропарі:

У храмі Господському – тропар свята, тропар преподобного. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – кондак свята.

У храмі Богородиці – тропар свята, тропар храму, тропар преподобного; кондак свята. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар свята, тропар преподобного, тропар храму; кондак храму. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – кондак свята.

Прокимен, Алілуя і причасний свята і преподобного, Апостол і Євангеліє дня і преподобного.

Задостойник свята.

Відпуст: «Христос, істинний Бог наш, що у вертепі народився...».

Примітка: При звершенні поліелейної служби прпп. Марку, гробокопателя, Феоділу та Іоану Києво-Печерським, слід керуватися цією ж схемою.

12 СІЧЕНЬ СЕРЕДА

30 грудня

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Мц. Анисії (285 – 305). Прп. Зотика, пресвітера (IV). Ап. від 70-х Тимона (I). Мч. Філітера Нікомідійського (311). Прп. Феодори Кесарійської (VIII). Прп. Феодори Царгородської (940).

Порядок читань згідно з календарем:

Євр., 323 зач., X, 1 – 18. Мк., 51 зач., XI, 23 – 26.

Служба мц. Анисії і прп. Меланії Римлянки (з 31 грудня) не має святкового знака, звершується разом зі службою після-святя.

НА ВЕЧІРНІ кафізма 9-а.

На «Господи, взиваю» стихир на 6: мучениці, глас 4-ий – 3, і преподобної, глас той самий – 3. «Слава, і нині» – свята, глас 1-ий: «Слава в вишніх Богу...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихир свята, глас 2-ий (зі своїми приспіваними). «Слава, і нині» – свята, глас 1-ий: «За образом і подобою...».

Після Трисвятого – тропар свята, глас 4-ий (один раз).

Відпуст: «Христос, істинний Бог наш, що у вертепі народився...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята, глас 4-ий (двічі). «Слава, і нині» – той же тропар.

Кафізми 10-а і 11-а. Малі ектенії. Сідальні свята. Псалом 50-ий.

Канони: свята 2-ий з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі), мучениці на 4 і преподобної на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону преподобної.

Після 3-ої пісні – сідальний мучениці, глас 4-ий. «Слава» – сідальний преподобної, глас той самий, «І нині» – сідальний свята, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос свята, глас 3-ій.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний свята. «Слава, і нині» – той же світільний.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихир свята, глас 6-ий (зі своїми приспіваними). «Слава, і нині» – свята, глас той самий: «Сонце, Сина...».

Після Трисвятого – тропар свята, глас 4-ий (один раз).

Відпуст 1-го часу: «Христос, істинний Бог наш, що у вертепі народився...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак свята.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні свята, пісня 8-а – 6 (з ірмосом).

На вході: «Прийдіть поклонімося...що народився від Діви...».

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар свята. «Слава, і нині» – кондак свята.

У храмі Богородиці – тропар свята, тропар храму. «Слава» – кондак свята, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар свята, тропар храму. «Слава» – кондак храму, «І нині» – кондак свята.

Співається Трисвяте.

Прокимен, алілуарій і причасний – свята.

Апостол і Євангеліє – дня.

Задостойник свята.

Відпуст: «Христос, істинний Бог наш, що у вертепі народився...».

13 СІЧЕНЬ

ЧЕТВЕР

31 грудня

За старим стилем

Віддання свята Різдва Христового. Прп. Меланії Римлянки (439).

Порядок читань згідно з календарем:

Євр., 326 зач., X, 35 – XI, 7. Мк., 52 зач., XI, 27 – 33.

Звершується славослівна служба віддання свята Різдва Христового.

НА ПОВСЯКДЕННІЙ ВЕЧІРНІ кафизма 12-а.

На «Господи, взиваю» стихири свята, глас 2-ий – 6 (перші дві стихири – двічі). «Слава, і нині» – свята, глас той самий: «Коли Август став єдиним володарем на землі...».

Входу немає. Прокимен дня. Паремій немає.

На стиховні стихири свята, глас 2-ий і глас 3-ий (зі своїми приспівами). «Слава» – свята, глас 4-ий: «Веселися, Єрусалиме...», «І нині» – свята, глас той самий: «У вертепі оселився Ти Христе Боже...».

Після Трисвятого – тропар свята, глас 4-ий (один раз).

Відпуст: «Христос, істинний Бог наш, що у вертепі народився...» (зі згадуванням прп. Меланії Римлянки).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята, глас 4-ий (двічі). «Слава, і нині» – той же тропар.

Кафизми 13-а і 14-а. Малі ектенії. Сідальні свята (по двічі). Псалом 50-ий.

Канони: свята 1-ий з ірмосом на 8 (ірмоси по двічі), і 2-ий з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі).

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія «Христос народжується...».

Після 3-ої пісні – іпакої свята, глас 8-ий (один раз).

Після 6-ої пісні – кондак та ікос свята, глас 3-ий.

На 9-ій пісні «Чеснішу» не співаємо, але співаємо приспів-ви свята. (Звершується звичайне кадіння.)

1-ий хор співає приспів 1-го канону: «Величай, душе моя, Чеснішу і славнішу Горніх воїнств Діву Пречисту Богородицю», й ірмос 1-го канону: «Таїнство дивне бачу...».

2-ий хор – те саме.

1-ий хор приспів: «Величай, душе моя, Бога, від Діви плоттю народженого», тропар: «Коли побачили волхви дивний рух надзвичайної нової зірки, що засяяла на небі, зрозуміли, що народився на землі у Вифлеємі Христос Цар, на спасіння наше».

2-ий хор приспів: «Величай, душе моя, у вертепі народженого Царя», тропар: «Коли побачили волхви дивний рух надзвичайної нової зірки, що засяяла на небі, зрозуміли, що народився на землі у Вифлеємі Христос Цар, на спасіння наше».

1-ий хор приспів: «Величай, душе моя, Бога, Якому волхви поклоняються...», тропар: «Волхвів стали питати: де Немовля — Цар, про народження Якого сповістила зірка, бо ми прийшли поклонитися Йому? Ірод-богоборець, хвилюючись, у гніві намагався вбити Христа».

2-ий хор приспів: «Величай, душе моя, зіркою волхвам Сповіденого...», тропар: «Волхвів стали питати: де Немовля — Цар, про народження Якого сповістила зірка, бо ми прийшли поклонитися Йому? Ірод-богоборець, хвилюючись, у гніві намагався вбити Христа».

1-ий хор приспів: «Величай, душе моя, чисту Діву і єдину Богородицю, що народила Христа Царя...», тропар: «Ірод довідався про час, коли з'явилася зірка, ведені якою волхви прийшли до Вифлеєма з дарами поклонитися Христу; але, направлені нею у вітчизну, залишили посоромленим лютого дітовбивцю».

2-ий хор приспів: «Волхви і пастирі прийшли поклонитися Христу, що народився у Вифлеємі-граді...», тропар: «Ірод довідався про час, коли з'явилася зірка, ведені якою волхви прийшли до Вифлеєма з дарами поклонитися Христу; але, направлені нею у вітчизну, залишили посоромленим лютого дітовбивцю».

1-ий хор співає приспів 2-го канону: «Нині Діва народжує

Владику всередині вертепа...», й ірмос 2-го канону: «Любити нам зі страхом зручніше мовчання, як безбідне; любов'ю ж скласти пісні, протяженноскладні, Діво, незручно є; але дай нам, Мати, силу, наскільки є благовоління».

2-ий хор приспів: «Нині народжується Владика, як Немовля, від Матері Діви...», і той же ірмос.

1-ий хор приспів: «Нині пастирі бачать Спасу, пеленами повитого, покладеного в яслах...», тропар: «Прообрази не-світлі, і тіні перемінні; Ти, Мати чиста, побачила Слово, що явилось із врат зачинених, — істинну світлість; достойно Твою прославляємо утробу».

2-ий хор приспів: «Нині Владика неосяжний пеленається руб'ям, як Немовля», тропар: «Прообрази не-світлі, і тіні перемінні; Ти, Мати чиста, побачила Слово, що явилось із врат зачинених, — істинну світлість; достойно Твою прославляємо утробу».

1-ий хор приспів: Нині все творіння веселиться і радується: бо Христос народився від Діви...», тропар: «Прообрази не-світлі, і тіні перемінні; Ти, Мати чиста, побачила Слово, що явилось із врат зачинених, — істинну світлість; достойно Твою прославляємо утробу».

2-ий хор приспів: «Небесні Сили народженого Спасу Господа і Владику сповіщають світу», тропар: «Одержавши бажане, і сподобившись Божого пришесть, христоімениті люди нині утішаються духовним народженням; бо Ти, Діво чиста, подаєш живоносну благодать поклонятися славі».

1-ий хор приспів (замість «Слави»): «Величай, душе моя, трипостасного і нероздільного Божества державу...», тропар: «Одержавши бажане, і сподобившись Божого пришесть, христоімениті люди нині утішаються духовним народженням; бо Ти, Діво чиста, подаєш живоносну благодать поклонятися славі».

2-ий хор приспів (замість «І нині»): «Величай, душе моя, Того, Хто визволив нас від клятви...», тропар: «Одержавши бажане, і сподобившись Божого пришесть, христоімениті люди нині утішаються духовним народженням; бо Ти, Діво чиста, подаєш живоносну благодать поклонятися славі».

Потім обидва хори разом співають приспів 1-го канону: «Величай, душе моя, Чеснішу...», й ірмос 1-го канону: «Таїнство дивне бачу...», потім обидва хори приспів 2-го канону: «Нині народжується Владика, як Немовля, від Матері Діви», і ірмос 2-го канону: «Любити нам зі страхом зручніше мовчання...».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний свята. «Слава, і нині» – той же світільний.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітні стихири свята, глас 4-ий – 4. «Слава» – свята, глас 6-ий: «Коли прийшов час Твого на землю пришесть...», «І нині» – свята, глас 2-ий: «Нині Христос у Вифлеємі народжується від Діви...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар свята, глас 4-ий (один раз).

«Христос, істинний Бог наш, що у вертепі народився...» (зі згадуванням прп. Меланії Римлянки).

НА ЧАСАХ – тропар і кондак свята.

НА ЛІТУРГІЇ антифони зображальні.

Блаженні свята, 1-го і 2-го канонів, пісня 9-та - 8 (1-го канону з ірмосом).

На вході: «Прийдіть поклоніться... що народився від Діви...».

Після входу – тропар свята. «Слава, і нині» – кондак свята.

Співається Трисвяте.
 Прокимен, алилуарій і причасний – свята.
 Апостол і Євангеліє – дня.
 Задостойник свята.

«Христос, істинний Бог наш, що у вертепі народився...»
 (зі згадуванням прп. Меланії Римлянки).

[1] За традицією, 1-ий приспів співає священник або диакон.

14 СІЧЕНЬ

П'ЯТНИЦЯ

1 СІЧНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Обрізання Господнє. Свт. Василя Великого, архієп. Кесарії Каппадокійської (379). Свт. Петра Могили, митрополита Київського і Галицького, та всієї Руси (1647). Мч. Василя Анкирського (бл. 362). Св. Емілії, матері свт. Василя Великого (IV).

ЛІТУРГІЯ за чином свт. Василя Великого.

Порядок читань, згідно з календарем:

Ран. – Ін., 36 зач., X, 9 – 16.

Літ. – Обрізання: Кол., 254 зач., II, 8 – 12. Лк., 6 зач., II, 20 – 21, 40 – 52.

Свт.: Євр., 318 зач., VII, 26 – VIII, 2. Лк., 24 зач., VI, 17 – 23.

Вся служба свята в Мінеї. За Уставом, належить звершувати перед всенічною 9-тий час і малу вечірню.

НА МАЛІЙ ВЕЧІРНІ завіса царських врат не відкривається. За Типіконом, малу вечірню звершує один священник без диакона.

Іерей (перед царськими вратами): «Благословенний Бог наш...». Читець: «Амінь». «Прийдіть, поклонімося...» (тричі) і читає Початковий псалом (103-й): «Благослови, душе моя, Господа...» (світільні молитви ієреєм не читаються), після закінчення: «Слава, і нині», «Алилуя, Алилуя, Алилуя, слава Тобі, Боже» (тричі), «Господи, помилуй» (тричі), «Слава, і нині». І відразу ж співається «Господи, взиваю». (Велика ектенія не виголошується, кафизми і малої ектенії після неї немає. Кадіння на «Господи, взиваю» не звершується.)

На «Господи, взиваю» стихири святителя, глас 3-й – 4 (перша стихира – двічі). «Слава» – святителя, глас 2-й: «Слава, глас 2: «Небесну природу досліджуючи/ і побачивши непостійність всього,/ знайшов ти Єдиного незмінного,/ Споконвічного Суцього Творця всіх,/ і з Ним найтісніше з'єднався ти,/ тлінні бажання відкинувши,/ моли священно-явлений Василю,/ щоб і ми Божественним бажанням були окрілені», «І нині» – свята (за вибором).

Входу немає. Читець читає: «Світло Тихе». Іерей: «Будьмо уважні». «Мир всім». «Премудрість» і прокимен дня. Після закінчення співу прокимна читається: «Сподоби, Господи, потім відразу, без благальної ектенії і голововклонної молитви, співаються стихири на стиховні.

На стиховні стихири свята святителя, глас 2-й (зі своїми приспівами). «Слава, і нині» – свята, глас той самий: «Плотське обрізання...».

Після Трисвятого – тропар святителя, глас 1-й. «Слава, і нині» – тропар свята, глас той самий.

Після закінчення співу тропарів іерей перед царськими вратами виголошує малу потрійну ектенію: «Помилуй нас, Боже...» (чотири прохання). Виголос: «Бо Ти милостивий і чоловіколюбний...». Хор: «Амінь». Іерей: «Слава Тобі, Христе Боже...». Хор: «Слава, і нині», «Господи, помилуй» (тричі), «Благослови». Іерей виголошує малий відпуст, після чого хор співає многоліття.

НА ВЕЛИКІЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-ий антифон.

На «Господи, взиваю» стихири на 8: свята, глас 8-й – 2 (перша стихира – двічі), святителя Василя, глас 4-й – 4 (перша стихира – двічі) і святителя Петра – 2. «Слава» – святителя, глас 8-й: «Ти, преподобний, був ревнителем премудрости...», «І нині» – свята, глас той самий: «Як сходить Спас...».

Вхід з кадилом. Прокимен дня. Паремії Мінеї – 3. Сугуба ектенія. «Сподоби, Господи». Прохальна ектенія і голововклонна молитва.

На літії стихира храму і стихири святителя, глас 3-й. «Слава» святителя, глас 6-й: «Виливалася благодать...», «І нині» – свята, глас 8-й: «Як сходить Спас...».

На стиховні стихири воскресні, глас 7-й. «Слава» – святителя, глас 6-й: «Благодать чудес...», «І нині» – свята, глас

8-й: «Не посоромився Всеблагий Бог...»

Після Трисвятого – тропар святителя Василя, глас 1-й (один раз), святителя Петра, глас 4-й і «Богородице Діво...» (один раз).

Благословення хлібів, пшениці, вина і елею.

На ранній на «Бог Господь» тропар свята, глас 1-й (один раз), святителя Василя (один раз), глас той самий. «Слава» – тропар святителя Петра, глас 4-й, «І нині» – тропар свята, глас 1-й.

Кафизми 19-а і 20-а. Малі ектенії. Сідальні Мінеї.

Поліелей. Величання тільки святителів: «Величаємо тебе,/святителю отче Василю,/ і шануємо святу пам'ять твою,/ бо ти молиш за нас Христа Бога нашого» та «Величаємо тебе,/святителю отче Петре,/ і шануємо святу пам'ять твою,/ бо ти молиш за нас Христа Бога нашого». Величання співається з вибраними стихами зі псалмів Давидових, співають по черзі обидва хори.

Після поліелея сідальний святителя, глас 8-й: «Силою слів Божественних...». «Слава» – сідальний святителя Петра після поліелея, «І нині» – сідальний свята (за вибором – наприклад, глас 1-й: «Творець усього...» (див. Після 1-ої кафизми), або глас 4-й: «Ти єством невидимий...» (див. Після 2-ої кафизми).

Степенна – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен святителя, глас 4-й: «Уста мої промовлятимуть премудрість, і повчання серця мого розум»; стих: «Почуйте це, всі народи, зрозумійте, всі, що живете по вселенній». Євангеліє – Ін., Зач. 36. Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами святителя Василя...». Стихира святителя, глас 6-й: «Вилилася благодать...».

Канони: свята на 6, святителя Василя на 4 і святителя Петра на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія – ірмоси канонів свята Богоявлення.

Після 3-ої пісні – кондак свята, глас 3-й; кондак та ікос святителя Петра глас 3-й; сідальний святителя Василя, глас 8-й і святителя Петра. «Слава, і нині» – сідальний свята, глас 4-й.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос святителя Василя, глас 4-й.

На 9-й пісні «Чеснішу» не співаємо, але співаємо приспів свята Обрізання, святителя Василя [1] та святителя Петра Могили.

[1] У тих храмах, де спів канону скорочується, все ж необхідно один раз проспівати всі приспиви до відповідних тропарів канону (наприклад, з'єднавши приспиви по два перед останнім тропарем канону свята і першим тропарем канону святого).

Диякон (або священник) співає 1-ий приспів: «Величай, душе моя, за Законом обрізаного Господа.

1-ий хор – ірмос: «Раніше сонця засвічений Світильник

Бога, що плоттю прийшов до нас із утроби дівочої, Ти невимовно воплотила, благословенна і пречиста; Тебе, Богородице, величаємо».

2-ий хор – повторює той же приспів та ірмос.

1-ий хор – «Величай, душе моя, Того, Хто у восьмий день прийняв обрізання».

Читець – 1-ий тропар: «Христос перевищив закони всієї людської природи, надприродно народившись із Діви; і, як повеліває Писання Закону, плоттю обрізався, і став виконавцем Закону».

2-ий хор – той же приспів.

Читець 1-ий тропар: «Христос перевищив закони всієї людської природи, надприродно народившись із Діви; і, як повеліває Писання Закону, плоттю обрізався, і став виконавцем Закону».

1-ий хор – «Нині Владика обрізується плоттю, як Немовля, виконуючи закон».

Читець – 2-ий тропар: «Прийдіть, радіймо у святині в день найменування Владики Христа, сьогодні Він був боголіпно названий Ісусом; з цим же і пам'ять святителя величаємо».

2-ий хор – «Нині Владика обрізується плоттю, Ісусом називається».

Читець – 2-ий тропар: «Прийдіть, радіймо у святині в день найменування Владики Христа, сьогодні Він був боголіпно названий Ісусом; з цим же і пам'ять святителя величаємо».

1-ий хор – «Величай, душе моя, в ієрархах Василя Великого».

Читець – 1-ий тропар канону святителя: «Ти, Василю, як вірний агнець Христов, пішов за стопами живоносними першого Пастиря, бо мучителеві мужньо віддав життя твоє, страждаючи за Церкву, преславний отче».

2-ий хор – той же приспів.

Читець – 1-ий тропар канону святителя: «Ти, Василю, як вірний агнець Христов, пішов за стопами живоносними першого Пастиря, бо мучителеві мужньо віддав життя твоє, страждаючи за Церкву, преславний отче».

1-ий хор – «Величай, душе моя, вселенної пресвітлий світильник».

Читець – 1-ий тропар канону святителя: «Ти, Василю, як вірний агнець Христов, пішов за стопами живоносними першого Пастиря, бо мучителеві мужньо віддав життя твоє, страждаючи за Церкву, преславний отче».

2-ий хор – той же приспів.

Читець – 2-ий тропар канону святителя: «Церковне все священство Христове ти бачив у єднанні, прикрашене твоїм святительством; всегубитель, як від гromу, розколовся і загинув мучитель, не стерпівши сяяння твого духу, премудрий Василю».

1-ий хор – «Величай, душе моя, від Кесарії Василя Великого».

Читець – 2-ий тропар канону святителя: «Церковне все священство Христове ти бачив у єднанні, прикрашене твоїм святительством; всегубитель, як від гromу, розколовся і загинув мучитель, не стерпівши сяяння твого духу, премудрий Василю».

2-ий хор – той же приспів.

Читець – 3-ий тропар канону святителя: «Ти, святителю Василю, сподобився престолу апостолів, вінка мучеників Христових, патріархів скинії, насолоди праведників і радості пророків, бо ти був служителем Богородиці і тайнознавцем Пресвятої Тройці».

1-ий хор – «Величай, душе моя, Петра, серед ієрархів Київських преславного».

Читець – 1-ий тропар канону святителя Петра: «Примноживши талант благодаті, яким прикрасив тебе Владика живих і мертвих, до Нього з радістю перейшов ти, як побідоносний воевода, промовляючи до Того, Хто полюбив тебе: ось приніс Тобі дар примножений. Тому, як благий і вірний раб, увійшов ти в радість Господа свого».

2-ий хор – той же приспів.

Читець – 2-ий тропар канону святителя Петра: Бачиш ти нині Пресолодкого Ісуса лицем до лица, Його ж раніше наче в дзеркалі і загадках бачив. Тому насолоджуючись, святий, заграй і торжествуй, перебуваючи нині разом з Улюбленим Господом, поминай і нас, що вшановуємо тебе.

1-ий хор – «Величай, душе моя, святителя премудрого Петра, ієрархів Церкви Української окрасу».

Читець – 3-ий тропар канону святителя Петра: Вінценом став ти, святителю Петре, і приготовано тобі небесні оселі, де Скинія Бога з людьми, тож заступайся за нас, дітей твоїх, приносячи Владиці світу фиміам, пахощі молитви.

1-ий хор – «Величай, душе моя, того, хто прикрасив Христову Церкву» (замість «Слави»).

Читець – 3-ий тропар канону святителя: «Ти, святителю Василю, сподобився престолу апостолів, вінка мучеників Христових, патріархів скинії, насолоди праведників і радості пророків, бо ти був служителем Богородиці і тайнознавцем Пресвятої Тройці».

2-ий хор – «Величай, душе моя, чеснішу від небесних воїнств Діву Пречисту Богородицю» (замість «І нині»).

Читець – 4-ий тропар канону святителя: «Єдиний Господь, Який високими хвилями покриває море і висушує безодні, від Тебе, Пречиста, плоть прийнявши, з Вифлеєма поспішає до Йордану хреститися плоттю».

Обидва хори разом – перший приспів Обрізання: «Величай, душе моя, за Законом обрізаного Господа» і катавасію – ірмос 1-го канону Богоявлення: «Не в змозі будь-який язик достойно благохвалити, дивується ж розум, як оспівати Тебе, Богородице; однак, будучи Благою, віру прийми, бо Ти знаєш божественну любов нашу; Ти бо християн заступниця, Тебе величаємо».

Потім обидва хори разом – останній приспів Богородиці: «Величай, душе моя, Чеснішу Небесних воїнств, Діву Пречисту Богородицю» і катавасію – ірмос 2-го канону Богоявлення: «О, вище розуму Різдва Твого чудеса, Невісто Пречиста, Мати благословенна! Тобою ж одержавши вседовершене спасіння, достойно прославляємо як благодійницю, в дар приносячи пісню подячну».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається.

Примітка. «Достойно є» не співається після 9-ої пісні канону в передсвятя і післясвятя дванадцятих свят, у всю П'ятидесятницю (в період співу Квітної Трійди), в недільні дні, а також в дні славослівних святих і вище, у яких після кожної пісні канону співається катавасія.

Після 9-ої пісні – світильний святителя Василя (двічі). «Слава» – світильний святителя Петра, «І нині» – світильний свята.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихири свята і святителя, глас 5-ий – 6 (перша стихири – двічі). «Слава» – святителя, глас 6-ий: «Вилася благодать...», «І нині» – свята, глас 8-ий: «Зійшовши до роду людського, Спас...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар святителя Василя, глас 1-ий. «Слава» – святителя Петра, глас 4-ий, «І нині» – тропар свята, глас 1-ий.

Відпуст: «Христос, істинний Бог наш, що на восьмий день плоттю обрізатися зволив ради нашого спасіння, молитвами Пречистої Своєї Матері, святого отця нашого Василя Великого, архієпископа Кесарії Каппадокійської, і святителя Петра (Могили) митрополита Київського, їх же пам'ять нині звершуємо, і всіх святих, помилує і спасе нас, як Благий і Чоловіколюбний». (Святий храму і місцевошановані святі не згадуються).

НА ЧАСАХ тропарі і кондаки:

На 1-му і 6-му часі – тропар свята. «Слава» – тропар святителя Василя. Кондак свята.

На 3-му і 9-му часі – тропар свята. «Слава» – тропар святителя Петра. Кондак святителя Василя.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні свята, пісня 3-я – 4 (з ірмосом), святителя Василя, пісня 6-а – 2 (без ірмоса) і святителя Пе-

тра, пісня 6-а – 2 (без ірмоса).

На вході – «Прийдіть поклонімося... у святих Дивний еси...».

Після входу – тропар свята, тропар святителя Василя, тропар святителя Петра, кондак святителя Петра. «Слава» – кондак святителя Василя, «І нині» – кондак свята.

Співається Трисвяте.

Прокимен – свята, глас 6-ий: «Спаси, Господи, людей

Твоїх...»; стих: «До Тебе, Господи...», і святителя, глас 1-ий: «Уста мої промовлятимуть...».

Апостол і Євангеліє – свята і святителя.

Алилуарій – свята, глас 8-ий: «Пастирю Ізраїля...»; і святителя, глас той самий: «Уста праведного...».

Замість «Достойно є...» – «Тобою радується...».

Причасний – свята: «Хваліте Господа з Небес...», і святителя: «В пам'ять вічну...».

15 СІЧЕНЬ

СУБОТА

2 СІЧНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Субота перед Богоявленням. Передсвятю Богоявлення. Свт. Сильвестра, папи Римського (335). Прп. Серафима Саровського, чудотворця (1833). Прп. Сильвестра Києво-Печерського, в Ближніх печерах (XII). Сщмч. Феогена, еп. Парійського (бл. 320).

Порядок читань, згідно з календарем:

Ран. – Мф., 43 зач., XI, 27 – 30.

Літ. – суботи перед Богоявленням: 1 Тим., 284 зач., III, 14 – IV, 5. Мф., 5 зач., III, 1 – 11.

Прп.: Гал., 213 зач., V, 22 – VI, 2. Лк., 24 зач., VI, 17 – 23.

Наводимо порядок звершення поліелейної служби прп. Серафима Саровського в поєднанні зі службою передсвятю Богоявлення.

За цією ж схемою можна звершувати службу преподобному Сильвестру Києво-Печерському.

Примітка. Службу свт. Сильвестра, папи Римського, можна перенести на повечір'я.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-ий антифон.

На «Господи, взиваю» стихири на 8: передсвятя, глас 4-ий – 3 (див. в службі свт. Сильвестра), і преподобного, глас 1-ий – 5 (на ряду 6 стихир, одна з них пропускається). «Слава» – преподобного, глас 8-ий: «Прийдіть, вірних собори...», «І нині» – передсвятя, глас 6-ий: «Гряде до Йордану Христос...» (див. в службі свт. Сильвестра).

Вхід. Прокимен дня. Паремії преподобного – 3.

На стиховні стихири передсвятя, глас 1-ий, глас 2-ий і глас 3-ий (див. в службі свт. Сильвестра, зі своїми приспівами). «Слава» – преподобного, глас 6-ий: «Преподобний отче Серафиме...», «І нині» – передсвятя, глас 3-ий: «Прийдіть, усі вірні...» (див. в службі свт. Сильвестра).

Після Трисвятого – тропар святого, глас 4-ий. «Слава, і нині» – тропар передсвятя, глас той самий: «Готуйся, Завулоне...» (див. в службі свт. Сильвестра).

Після співу тропарів **НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ** (без бдіння) відкриваються царські врата. Диякон виголошує: «Премудрість». Хор: «Благослови». Іерей: «Сущий благословенний...». Хор: «Утверди, Боже...». Іерей: «Пресвята Богородице, спаси нас». Хор: «Чеснішу від херувимів...». Іерей: «Слава Тобі, Христе Боже...». Хор: «Слава, і нині», «Господи, помилуй» (тричі), «Благослови». Іерей виголошує великий відпуст.

На малому повечір'ї співаємо триспівець і двоспівець передсвятя (цього дня), глас 2-ий. На повечір'я може бути перенесена служба свт. Сильвестра, папи Римського (2 січня).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар передсвятя, глас 4-ий: «Готуйся, Завулоне...» (двічі). «Слава» – тропар святого, глас той самий, «І нині» – тропар передсвятя, глас той самий: «Готуйся, Завулоне...».

Кафизми 16-та і 17-та. Малі екстенії.

Після 1-ої кафизми – сідалий преподобного, глас 4-ий (двічі). «Слава, і нині» – сідалий передсвятя, глас 1-ий (див. в службі свт. Сильвестра).

Після 2-ої кафизми – сідалий преподобного, глас 1-ий (двічі). «Слава, і нині» – сідалий передсвятя, глас 4-ий (див. в службі свт. Сильвестра).

Поліелей. Величання преподобного: «Ублажаємо тебе,/ преподобний отче наш Серафиме,/ і шануємо святу пам'ять твою,/ наставнику монахів// і співбесіднику ангелів» і вибраний псалом. Сідалий преподобного після поліелея, глас 7-ий (двічі). «Слава, і нині» – сідалий передсвятя (за вибором, див. в службі свт. Сильвестра після 1-ої або після 2-ої кафизми). Степенна – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен преподобного, глас 4-ий: «Чесна перед Господом

смерть преподобних Його»; стих: «Що віддам Господу за все, що Він воздав мені?». Євангеліє – Мф., Зач. 43. Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами преподобного Серафима...». Стихира преподобного, глас 6-ий: «Сьогодні, вірні...».

Канони: передсвятя (див. в службі свт. Сильвестра), глас 2-ий: «Проходить морем, що хвилюється бурєю...», з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі), і преподобного (два канони – глас 6-ий і глас 8-ий) на 8.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія свята Богоявлення: «Глибини відкрив Ти дно...».

Після 3-ої пісні – кондак та ікос передсвятя, глас 4-ий (див. в службі свт. Сильвестра); сідалий преподобного, глас той самий (двічі). «Слава, і нині» – сідалий передсвятя, глас 8-ий. (див. в службі свт. Сильвестра).

Після 6-ої пісні – кондак та ікос преподобного, глас 2-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається.

Після 9-ої пісні – світільний передсвятя (див. в службі свт. Сильвестра). «Слава» – світільний святого, «І нині» – інший світільний передсвятя (див. в службі свт. Сильвестра).

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітні стихири на 8: передсвятя, глас 6-ий – 4 (див. На хвалітех, в службі свт. Сильвестра), і преподобного, глас 8-ий – 4 (зі своїми приспівами; приспиви див. На стиховні вечірні: 1-ий – «Чесна перед Господом...», 2-ий – «Блажен муж, що боїться Господа...»; перша стихири – двічі). «Слава» – преподобного, глас 6-ий: «Прийдіть, ченців собори...», «І нині» – передсвятя, глас той самий. (див. На хвалітні, в службі свт. Сильвестра).

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар святого, глас 4-ий. «Слава, і нині» – тропар передсвятя, глас той самий: «Готуйся, Завулоне...» (див. в службі свт. Сильвестра).

НА ЧАСАХ – тропар передсвятя. «Слава» – тропар святого. Кондаки чергуються: на 1-му і 6-му часі – передсвятя, на 3-му і 9-му часі – преподобного.

НА ЛІТУРГІЇ свт. Іоана Золотоустого – блаженні передсвятя, пісня 3-я – 4 (з ірмосом), і преподобного, пісня 6-а – 4.

На вході – «Прийдіть поклонімося... Дивний у святих еси...».

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар передсвятя, тропар святого. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – кондак передсвятя.

Примітка. У період передсв'ята і післясв'ята Хрещення денні тропарі не співають, оскільки піснеспіви Октоїха скасовуються.

У передсв'ята і післясв'ята Господніх свят, у всю П'ятидесятницю, в недільні дні, в великі і середні Господні свята тропар і кондак Господського храму не співають.

У храмі Богородиці устав співу може бути двояким:

I. Тропар передсв'ята, тропар храму, тропар святого; кондак храму. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – кондак передсв'ята.

II. Тропар передсв'ята, тропар храму, тропар святого; кондак передсв'ята. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – кондак храму.

Примітка. У передсв'ята і післясв'ята Богородичних дво-

надесятих свят, в Богородичні великі, поліелейні та славослівні свята тропар і кондак храму Богородиці не співають. Кондак храму Богородиці співається і у всю П'ятидесятницю.

У храмі – тропар передсв'ята, тропар храму, тропар святого; кондак храму. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – кондак передсв'ята.

Співається Трисвяте.

Прокимен, алилуарій і причасний – суботи перед Богоявленням і преподобного.

Апостол і Євангеліє – суботи перед Богоявленням і преподобного.

Співається «Достойно є...».

16 СІЧЕНЬ НЕДІЛЯ

3 СІЧНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Неділя 30-а після П'ятдесятниці, перед Богоявленням. Глас 5-ий. Прор. Малахії (400 р. до Р. Хр.). Мч. Гордія (IV).

Воскресна служба Октоїха звершується разом зі службою передсв'ята Богоявлення і прор. Малахії і мч. Гордія (без святого знака).

Порядок читань, згідно з календарем:

Ран. – Єв. 8-е, Ін., 64 зач., XX, 11 – 18.

Літ. – неділі перед Богоявленням: 2 Тим., 298 зач., IV, 5 – 8. Мк., 1 зач., I, 1 – 8.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – кафізма вся.

На «Господи, ззиваю» стихири на 10: воскресні, глас 5-ий – 4, передсв'ята, глас 8-ий – 2 (див. На стиховні вечірні), пророка, глас 8-ий – 2 і мученика, глас той самий – 2. «Слава» – передсв'ята, глас 3-ий, «І нині» – догматик, глас 5-ий: «В Червоному морі...».

Вхід. Прокимен дня.

На літії стихира храму і стихири передсв'ята, глас 2-ий (див. На стиховні ранньої, без приспівів). «Слава, і нині» – передсв'ята, глас той самий. (див. На стиховні ранньої).

На стиховні стихири воскресні, глас 5-ий. «Слава, і нині» – передсв'ята, глас 6-ий. (див. На стиховні вечірні).

Після Трисвятого – «Богородице Діво...» (двічі) і тропар передсв'ята, глас 4-ий (один раз).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар воскресний, глас 5-ий (двічі). «Слава» – тропар мученика, глас 4-ий; «І нині» – тропар передсв'ята, глас той самий.

Кафізми 2-а і 3-я. Малі ектенії. Сідальні воскресні.

Непорочні (див. Типікон, гл. 17). «Ангельський собор...». Іпакої, степенні і прокимен – гласу. Євангеліє воскресне 8-е. «Воскресіння Христове бачивши...». Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами апостолів...». Стихира воскресна, глас 6-ий: «Воскрес Ісус із гробу...».

Канони: воскресний з ірмосом на 4 (ірмоси раз), Богородиці (Октоїха) на 2, передсв'ята на 4 і апостолів (1-ий) на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія свята Богоявлення: «Глибини відкрив Ти дно...».

Після 3-ої пісні – кондак та ікос передсв'ята, глас 4-ий, кондак пророка, глас 4-ий, кондак мученика, глас 8-ий; сідальний пророка, глас той самий. «Слава» – сідальний мученика, глас той самий, «І нині» – сідальний передсв'ята, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос воскресні, глас 5-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні – «Свят Господь Бог наш». Екзакостиларій воскресний 8-ий. «Слава, і нині» – світильний передсв'ята: «Готуйся, Завулоне...».

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихири на 8: воскресні, глас 5-ий – 4, і передсв'ята (див. На хвалітних ранньої), глас 6-ий – 4 (з приспівами своїми; приспіви див. в Мінеї на стиховні вечірні або ранньої). «Слава» – стихира євангельська 8-а, «І нині» – «Преблагословенна єси...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар воскрес-

ний: «Днесь спасіння...».

Відпуст воскресний: «Христос, що воскрес із мертвих...».

На 1-му і 6-му часі – тропар воскресний. «Слава» – тропар передсв'ята. Кондак передсв'ята.

На 3-му і 9-му часі – тропар воскресний. «Слава» – тропар мученика. Кондак воскресний.

ЛІТУРГІЯ свт. Іоана Золотоустого.

Блаженні гласу – 4, передсв'ята, пісня 3-я – 4, пророка, пісня 6-а – 2 і мученика пісня 6-а – 2.

На вході: «Прийдіть поклонімося... що воскрес із мертвих...».

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар воскресний, тропар передсв'ята, тропар мученика; кондак воскресний, кондак пророка. «Слава» – кондак мученика, «І нині» – кондак передсв'ята.

У храмі Богородиці і святого – тропар воскресний, тропар передсв'ята, тропар храму, тропар мученика; кондак воскресний, кондак храму. Кондак пророка. «Слава» – кондак мученика, «І нині» – кондак передсв'ята.

Співається Трисвяте.

Прокимен – Неділі перед Богоявленням і мученика: «Звеселиться праведник у Господі і уповає на Нього».

Алилуарій Неділі перед Богоявленням і мученика: «Праведник, як фінік, розцвіте...».

Апостол і Євангеліє – Неділі перед Богоявленням і мученика.

Співається «Достойно є...».

Причасний воскресний: «Хваліте Господа...», і мученика: «В пам'ять вічну...».

17 СІЧЕНЬ

ПОНЕДІЛОК

4 СІЧНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

31-ий тиждень після П'ятдесятниці. Понеділок. Собор 70-ох апостолів. Якова, брата Господнього, Марка і Луки, євангелістів, Клеопи, Симеона, Варнави, Іосії, званого Юстом, Фадея, Ананія, Стефана, Филипа, Прохора, Никанора, Тимона, Пармена, Тимофія, Тита, Филімона, Онисима, Епафраса, Архипа, Сили, Силуана, Крискента, Криспа, Єпенета, Андроніка, Стахія, Амплія, Урвана, Наркиса, Апелія, Аристовула, Родіона (Іродіона), Агава, Руфа, Асинкрита, Флегонта, Єрма, Патрова, Ермія, Ліна, Гайя, Філолога, Лукія, Ясона, Сосипатра, Олімпа (Олімпана), Тертія, Ераста, Куарта, Євода, Онисифора, Климента, Сосфена, Аполлоса, Тихика, Епафродита, Карпа, Кондрата, Марка, сина Варнави, Зіни, законника, Аристарха, Пуда, Трофима, Марка, Артеми, Акили, Фортуната, Ахаїка, Діонісія Ареопагіта і Симеона Нігера (I – II ст.). Прп. Феоктиста, ігумена Кукума Сикелійського (800). Свт. Євстафія I, архієп. Сербського (бл. 1285). Прп. Ахили, дияк., Києво-Печерського, в Дальніх печерах (XIV). Прмч. Зосими і мч. Афанасія (III – IV).

Поліелейна служба преподобного Ахили, диякона, Києво-Печерського звершується в поєднанні зі службою передсв'ята Богоявлення.

Порядок читань, згідно з календарем:

Ран. – Мф., 43 зач., XI, 27 – 30.

Євр., 329 зач., XI, 17 – 23, 27 – 31. Мк., 42 зач., IX, 42 – X, 1

Ап.: Рим., 96 зач. (від половини), VIII, 8 – 14. Лк., 50 зач., X, 1 – 15.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-ий антифон.

На «Господи, взиваю» стихир на 8: передсв'ята, глас 8-ий – 3 (див. На стиховні вечірні), і преподобного, глас той самий – 5. «Слава» – преподобного, глас 6-ий: «Ти, що за образом Євангелія Христового...», «І нині» – передсв'ята, глас 3-ий.

Вхід. Прокимен дня. Паремії преподобного – 3.

На стиховні стихирі преподобного, глас 2-ий (зі своїми приспіваними.) «Слава» – преподобного, глас 8-ий: «Як ценців образ...», «І нині» – передсв'ята, глас 6-ий: «Гряде до Йордану Христос...» (див. в службі 70-ох апостолів).

Після Трисвятого – тропар святого, глас 8-ий. «Слава, і нині» – тропар передсв'ята, глас 4-ий: «Готуйся, Завулоне...» (див. в службі 70-ох апостолів).

Після співу тропарів **НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ** (без бдіння) відкриваються царські врата. Диякон виголошує: «Премудрість». Хор: «Благослови». Іерей: «Суций благословенний...». Хор: «Утверди, Боже...». Іерей: «Пресвята Богородице, спаси нас». Хор: «Чеснішу від херувимів...». Іерей: «Слава Тобі, Христе Боже...». Хор: «Слава, і нині», «Господи, помилуй» (тричі), «Благослови». Іерей виголошує великий відпуст.

На малому повечір'ї співаємо канон передсв'ята (цього дня), глас 6-ий на 6 «Жезлом розсікається море Червоне...». На повечір'я може бути перенесена служба Собору 70-ох апостолів (4 січня).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар передсв'ята, глас 4-ий: «Готуйся, Завулоне...» (двічі). «Слава» – тропар святого, глас 8-ий, «І нині» – тропар передсв'ята, глас той самий: «Готуйся, Завулоне...».

Кафизми 4-та і 5-та. Малі ектенії.

Після 1-ої кафизми – сідальний преподобного, глас 1-ий (двічі). «Слава, і нині» – сідальний передсв'ята, глас 4-ий (див. в службі 70-ох апостолів).

Після 2-ої кафизми – сідальний преподобного, глас 4-ий (двічі). «Слава, і нині» – сідальний передсв'ята, глас 8-ий (див. в службі 70-ох апостолів).

Поліелей. Величання преподобного: «Ублажаємо тебе, преподобний отче наш Ахило, і шануємо святу пам'ять твою, наставнику монахів, і співбесіднику ангелів» і вибраний псалом. Сідальний преподобного після поліелея, глас 8-ий (двічі). «Слава, і нині» – сідальний передсв'ята, глас 6-ий (див. в службі 70-ох апостолів). Степенна – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен преподобного, глас 4-ий: «Чесна перед Господом смерть преподобних Його»; стих: «Що віддам Господу за все, що Він воздав мені?». Євангеліє – Мф., Зач. 43. Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами преподобного Ахили...». Стихира преподобного, глас 6-ий: «Яскравий світильник благочестя...».

Канони: передсв'ята (див. в службі 70-ох апостолів), глас 6-ий: «Як по суші...», з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі), і пре-

подобного на 8.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія св'ята Богоявлення: «Глибини відкрив Ти дно...».

Після 3-ої пісні – кондак та ікос передсв'ята, глас 4-ий (див. в службі 70-ох апостолів); сідальний преподобного, глас 8-ий (двічі). «Слава, і нині» – сідальний передсв'ята, глас 1-ий. (див. в службі 70-ох апостолів).

Після 6-ої пісні – кондак та ікос преподобного, глас 8-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається.

Після 9-ої пісні – світильний передсв'ята (див. в службі 70-ох апостолів). «Слава» – світильний святого, «І нині» – знову світильний передсв'ята (див. в службі 70-ох апостолів).

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихир на 8: передсв'ята, глас 6-ий – 4 (див. На хвалітні, в службі 70-ох апостолів), і преподобного, глас 2-ий – 4 (зі своїми приспіваними; приспіву див. На стиховні вечірні: 1-ий – «Чесна перед Господом...», 2-ий – «Блажен муж, що боїться Господа...»; перша стихира – двічі). «Слава» – преподобного, глас 6-ий: «Преподобний отче Ахило...», «І нині» – передсв'ята, глас той самий. (див. в службі 70-ох апостолів).

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар святого, глас 8-ий. «Слава, і нині» – тропар передсв'ята, глас 4-ий: «Готуйся, Завулоне...» (див. в службі 70-ох апостолів).

НА ЧАСАХ – тропар передсв'ята. «Слава» – тропар святого. Кондаки чергуються: на 1-му і 6-му часі – передсв'ята, на 3-му і 9-му часі – преподобного.

НА ЛІТУРГІЇ свт. Іоана Золотоустого – блаженні передсв'ята, пісня 3-я – 4 (з ірмосом), і преподобного, пісня 6-а – 4.

На вході – «Прийдіть поклоніться... Дивний у святих єси...».

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар передсв'ята, тропар святого. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – кондак передсв'ята.

Примітка. У період передсв'ята і післясв'ята Хрещення денні тропарі не співають, оскільки піснеспіви Октоїха скасовуються.

У передсв'ята і післясв'ята Господніх свят, у всю П'ятидесятницю, в недільні дні, в великі і середні Господні свята тропарі і кондаки Господського храму не співають.

У храмі Богородиці устав співу може бути двояким:

I. Тропар передсв'ята, тропар храму, тропар святого; кондак храму. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – кондак передсв'ята.

II. Тропар передсв'ята, тропар храму, тропар святого;

кондак передсв'ята. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – кондак храму.

Примітка. У передсв'ята і післясв'ята Богородичних двонадесятих свят, в Богородичні великі, поліелейні та славослівні св'ята тропар і кондак храму Богородиці не співають. Кондак храму Богородиці співається і у всю П'ятидесятницю.

У храмі – тропар передсв'ята, тропар храму, тропар святого; кондак храму. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – кондак передсв'ята.

Співається Трисвяте.

Прокимен, алилуарій і причасний – преподобного.

Апостол і Євангеліє – дня і преподобного.

18 СІЧЕНЬ

ВІВТОРОК

5 СІЧНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Навечір'я Богоявлення (Хрещенський святвечір). Передсв'ята Богоявлення. Сщмч. Феопемпта, еп. Нікомидійського, і мч. Феони, волхва (303). Прп. Синклітики Олександрійської (бл. 350). Прор. Михея (IX ст. до Р. Х.). Прп. Аполлінарії (бл. 470). Прпп. Фостирія та Мини (VI). Прп. Григорія Акритського (бл. 820).

Служба мучеників і преподобної не має святкового знака, звершується разом зі службою передсв'ята Богоявлення.

Літ. – 1 Кор., 143 зач., IX, 19 – 27. Лк., 9 зач., III, 1 – 18.

Під час освячення води – 1 Кор., 143 зач. (від пол.), X, 1 – 4. Мк., 2 зач., I, 9 – 11.

День пісний.

У цей день 1-ий час до ранньої не приєднується, але звершуються окремо часи навечір'я Богоявлення і зображальні. Блаженні читаються.

ЛІТУРГІЯ св. Василя Великого починається великою вечірнею. Вхід з Євангелієм, прокимен дня, читання 13 паремій зі співом приспівів. Після паремій – мала ектенія, виголос «Бо Ти святий еси, Боже наш...», Трисвяте і далі – **ЛІТУРГІЯ**. Замість «Достойно» – «Тобою радується...». Після заамвонної молитви – тропарі «Голос Господній...» (стихирним розспівом) і велике освячення води.

Після відпусту літургії «посеред церкви» перед запаленою свічкою співаються тропар і кондак св'ята Богоявлення.

Порядок читань, згідно з календарем:

На 1-му часі: Діян., 33 зач., XIII, 25 – 32. Мф., 5 зач., III, 1 – 11.

На 3-му часі: Діян., 42 зач., XIX, 1 – 8. Мк., 1 зач., I, 1 – 8.

На 6-му часі: Рим., 91 зач., VI, 3 – 11. Мк., 2 зач., I, 9 – 15.

На 9-му часі: Тит., 302 зач., II, 11 – 14; III, 4-7. Мф., 6 зач., III, 13 – 17.

Літ. – 1 Кор., 143 зач., IX, 19 – 27. Лк., 9 зач., III, 1 – 18.

На освяченні води: 1 Кор., 143 зач. (Від половини), X, 1 – 4. Мк., 2 зач., I, 9 – 11.

НА ВЕЧІРНІ кафизми немає.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: мучеників, глас 4-ий – 3, і преподобної, глас 1-ий – 3. «Слава, і нині» – передсв'ята, глас 6-ий: «Готуйся, Йордане-ріко...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири передсв'ята, глас 6-ий (зі своїми приспівими). «Слава, і нині» – передсв'ята, глас той самий: «Нехай радіє пустеля...».

Після Трисвятого – тропар передсв'ята, глас 4-ий: «Повернувся колись Йордан-ріка милоттю Єлисеєвою...» (один раз).

На малому повечір'ї співаємо канон передсв'ята, глас 6-ий: «Хвилю морською...» (ірмоси по двічі, тропарі на 6). Катавасія після кожної пісні канону.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар передсв'ята, глас 4-ий: «Повернувся колись Йордан-ріка милоттю Єлисеєвою...» (двічі). «Слава, і нині» – той же тропар.

Кафизми 7-а і 8-а. Малі ектенії. Сідальні передсв'ята. Псалом 50-ий.

Канони: передсв'ята з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі), мучеників на 4 і преподобної на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісні – ірмоси канону Мінеї (преподобної).

Після 3-ої пісні – інший кондак передсв'ята, глас 2-ий: «Всіх, Христе, милосердно...»; сідальний мучеників, глас 1-ий, сідальний преподобної, глас 5-ий. «Слава, і нині» – сідальний передсв'ята, глас 1-ий.

Після 6-ої пісні – кондак («Господь, будучи нині в струмках Йорданських...») та ікос передсв'ята, глас 4-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний передсв'ята. «Слава, і нині» – інший світільний передсв'ята.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихирах передсв'ята, глас 6-ий – 4. «Слава» – передсв'ята, глас той самий: «З тремтінням служачи...», «І нині» – передсв'ята, глас той самий: «Оспіваймо, люди...».

«Тобі слава подобає...» не читається, але відразу читець: «Слава Тобі, що показав нам світло». Читається щоденне славослів'я.

На стиховні стихири передсв'ята, глас 2-ий (зі своїми приспівими). «Слава, і нині» – передсв'ята, глас 8-ий: «Іоане Хрестителю...».

Після Трисвятого – тропар передсв'ята, глас 4-ий: «Повернувся колись Йордан-ріка милоттю Єлисеєвою, ...» (один раз). Потрійна ектенія: «Помилуй нас, Боже...» і відпуст (виголошується на амвоні при зачинених царських вратах). Перший час до ранньої не приєднується.

Окремо від ранньої (за Уставом, «на початку 2-ої години», тобто, за нашим відліком часу, близько 8 години ранку) відбувається послідовність часів навечір'я (1-го, 3-го, 6-го і 9 го) з приєднанням до них чину зображальних і вечірні з Літургією святого Василя Великого.

Царські часи звершуються при відкритих царських вратах. Священик в епитрахилі, фелоні та, за традицією, в поручах, з Євангелієм в руках (у супроводі свічконосця і диякона в облаченні, з кадилом та свічкою) виходить з вівтаря через царські врата до аналоя поставленого посеред церкви навпроти Царських врат. Обійшовши навколо аналоя, свічконосець ставить свічку з його східної сторони. Ієрей, поклавши Євангеліє на аналой, виголошує початковий виголос 1-го часу: «Благословенний Бог наш...». Читець: «Амінь», «Слава Тобі, Боже наш, слава Тобі», «Царю Небесний...», Трисвяте. Після «Отче наш...» ієрей – виголос: «Бо Твоє є Царство...». Читець: «Амінь», «Господи, помилуй» (12 разів), «Слава, і нині», «Прийдіть, поклонімося...» (тричі) і псалми 1-го часу (5-ий, 22-ий і 26-ий).

З початком читання псалмів ієрей, разом з дияконом зі свічкою, звершує кадіння навколо Євангелія, потім кадить вівтар, іконостас, народ і весь храм. Після закінчення 26-го псалма читець виголошує: «Слава, і нині», «Алилуя, Алилуя, Алилуя, слава Тобі, Боже» (тричі), «Господи, помилуй» (тричі), «Слава» – хор або читець: тропар передсв'ята, глас 4-ий: «Повернувся колись Йордан...», читець: «І нині» – Богородичний: «Як Тебе назвемо, Благодатна?...».

Після Богородичного часу хор співає (зазвичай стихирним наспівом) особливі тропарі св'ята зі стихами: 1-ий хор – тропар, глас 8-ий: «Сьогодні освячується природа води...», 2-ий хор – той же тропар. Читець – стих, глас той самий:

«Заради цього пом'янув Тебе на землі Йорданській і Ермонській», 1-й хор – тропар, глас той самий: «Як Людина на ріку прийшов Ти...». Читець – стих: «Побачили Тебе води, Боже; побачили Тебе води і убоялися.», 2-й хор – той же тропар. 1-й хор – «Слава» – тропар, глас той самий: «На голос, що лунав у пустелі: готуйте путь Господню, – прийшов Ти, Господи,...», 2-й хор – «І нині» – той же тропар.

Після виконання тропарів диякон виголошує: «Будьмо уважні». Читець – прокимен, глас 4-ий: «Прокимен, глас 4-ий: І прогрімів Господь з небес, і Вишній подав голос Свій». Стих: «Полюблю Тебе, Господи, кріпость моя; Господь утвердження моє». Після виконання хором прокимна читаються паремія і Апостол. Диякон: «Премудрість». Читець: «Пророцтва Ісаї читання». Диякон: «Будьмо уважні». Читець читає Паремію (гл. 35). Диякон: «Премудрість». Читець: «Діянй святих апостолів читання». Диякон: «Будьмо уважні». Читець читає апостол (Діян., Зач. 33). «Алилуя» після Апостола не читається, але відразу диякон виголошує: «Премудрість, станьмо побожно, вислухаймо святого Євангелія». Іерей: «Мир всім». Хор: «І духові твоєму». Іерей: «Від Матфея святого Євангелія читання». Хор: «Слава Тобі, Господи, слава Тобі». Диякон: «Будьмо уважні». Іерей читає Євангеліє (Мф., Зач. 5). Після закінчення Євангелія хор співає: «Слава Тобі, Господи, слава Тобі». Читець – тропарі: «Стопи мої направ...» і «Нехай сповняться уста моя...», Трисвяте. після «Отче наш» іерей – виголос: «Бо Твоє є Царство...». Читець або хор: «Аміль», і кондак передсв'ята, глас 4-ий: «Господь, будучи нині в струменях Йорданських, взиває до Іоана: не бійся хрестити Мене, бо Я прийшов спасти Адама первозданного». Читець: «Господи, помилуй» (40 разів), молитва: «Ти, що кожного часу...», «Господи, помилуй» (тричі), «Слава, і нині», «Чеснішу від херувимів...», «Іменем Господнім благослови, отче». Іерей: «Боже, ущедри нас і благослови нас...». Читець: «Аміль». Іерей: «Христе, Світло Істинне...».

Читець: «Прийдіть, поклоніться...» (тричі), і починає 3-й час. Під час читання псалмів 3-го часу (28-го, 41-го і 50-го) іерей з дияконом (за Типіконом – диякон) зверхувають мале кадіння храму: кадять навколо Євангеліє, іконостас, предстоятеля і моляться. Після закінчення 50-го псалма читець: «Слава, і нині», «Алилуя, Алилуя, Алилуя, слава Тобі, Боже» (тричі), «Господи, помилуй» (тричі), «Слава» – хор або читець: тропар передсв'ята, глас 4-ий: «Повернувся колись Йордан...», читець: «І нині» – Богородичний: «Богородице, Ти еси виноградна лоза істинна...».

Хор співає тропарі свята зі стихами: 1-й хор – тропар, глас 8-ий: «Тремтіла правиця Предтечі Хрестителя і пророка, ...», 2-й хор – той же тропар. Читець – стих, глас 4-ий: «Заради цього пом'янув Тебе на землі Йорданській і Ермонській.», 1-й хор – тропар, глас той самий: «Тройця, Бог наш...». Читець – стих: «Побачили тебе води, Боже, побачили Тебе води і убоялися.», 2-й хор – той же тропар. 1-й хор – «Слава» – тропар, глас 5-ий: «Хто йде з тілом...», 2-й хор – «І нині» – той же тропар.

Після виконання тропарів диякон: «Будьмо уважні». Читець – Прокимен, глас 6-ий: «Побачили Тебе води, Боже, побачили Тебе води і убоялися». Стих: «Голосом моїм до Господа взивав, голосом моїм до Бога, і вислухав мене». Після виконання хором прокимна читаються паремія і Апостол. Диякон: «Премудрість». Читець: «Пророцтва Ісаї читання». Диякон: «Будьмо уважні». Читець читає Паремію (глава 1). Диякон: «Премудрість». Читець: «Діянй святих апостолів читання». Диякон: «Будьмо уважні». Читець читає апостол (Діян., Зач. 42). Іерей: «Мир тобі». Читець: «І духові твоєму». Диякон: «Премудрість, станьмо побожно, вислухаймо святого Євангелія». Іерей: «Мир всім». Хор: «І духові твоєму». Іерей: «Від Марка святого Євангелія читання». Хор: «Слава Тобі, Господи, слава Тобі». Диякон: «Будьмо уважні». Іерей читає Євангеліє (Мк., Зач. 1). Після закінчення Євангелія хор співає: «Слава Тобі, Господи, слава Тобі». Читець – тропар: «Господь Бог благословенний...», Трисвяте. Після «Отче наш» іерей – виголос: «Бо Твоє є Царство...». Читець або хор: «Аміль», і кондак передсв'ята, глас 4-ий: «Господь, будучи нині в струменях Йорданських...». Читець: «Господи,

помилуй» (40 разів), молитва: «Ти, що кожного часу...», «Господи, помилуй» (тричі), «Слава, і нині», «Чеснішу від херувимів...», «Іменем Господнім благослови, отче». Іерей: «Молитвами святих отців наших...». Читець – «Аміль» і молитву: «Владико, Отче Вседержителю...».

Читець: «Прийдіть, поклоніться...» (тричі), і починає 6-й час. Під час читання псалмів 6-ого часу (73-го, 76-го і 90-го) іерей з дияконом (за Типіконом – диякон) здійснюють мале кадіння храму, як на 3-му часі. Після закінчення 90-го псалма читець: «Слава, і нині», «Алилуя, Алилуя, Алилуя, слава Тобі, Боже» (тричі), «Господи, помилуй» (тричі), «Слава» – хор або читець: тропар передсв'ята, глас 4-ий: «Повернувся колись Йордан...», читець: «І нині» – Богородичний: «Через превеликі гріхи наші сміливости не маємо...».

Хор співає тропарі свята зі стихами: 1-й хор – тропар, глас 8-ий: «Так говорить Господь...», 2-й хор – той же тропар. Читець – стих, глас 6-ий: «Заради цього пом'янув Тебе на землі Йорданській і Ермонській», 1-й хор – тропар, глас той самий: «Нині псаломське пророцтво...». Читець – стих: «Побачили тебе води, Боже, побачили Тебе води і убоялися.», 2-й хор – той же тропар. 1-й хор – «Слава» – тропар, глас 5-ий: «Чого повертаєш назад твої води, Йордане?...», 2-й хор – «І нині» – той же тропар.

Після виконання тропарів диякон: «Будьмо уважні». Читець – прокимен, глас 4-й: «В морі путі Твої, і стежки Твої на водах многих». стих: «Голос грому твого в колесах». Після виконання хором прокимна читаються паремія і Апостол. Диякон: «Премудрість». Читець: «Пророцтва Ісаї читання». Диякон: «Будьмо уважні». Читець читає Паремію (глава 12). Диякон: «Премудрість». Читець: «До римлян послання святого апостола Павла читання». Диякон: «Будьмо уважні». Читець читає апостол (Рим., Зач. 91). Іерей: «Мир тобі». Читець: «І духові твоєму». Диякон: «Премудрість, станьмо побожно, вислухаймо святого Євангелія». Іерей: «Мир всім». Хор: «І духові твоєму». Іерей: «Від Марка святого Євангелія читання». Хор: «Слава Тобі, Господи, слава Тобі». Диякон: «Будьмо уважні». Іерей читає Євангеліє (Мк., Зач. 2). Після закінчення Євангелія хор співає: «Слава Тобі, Господи, слава Тобі». Читець – тропар: «Скоро пошли нам щедроти Твої...», Трисвяте. Після «Отче наш» іерей – виголос: «Бо Твоє є Царство...». Читець або хор: «Аміль», і кондак передсв'ята, глас 4-ий: «Господь, будучи нині в струменях Йорданських...». Читець: «Господи, помилуй» (40 разів), молитва: «Ти, що кожного часу...», «Господи, помилуй» (тричі), «Слава, і нині», «Чеснішу від херувимів...», «Іменем Господнім благослови, отче». Іерей: «Молитвами святих отців наших...». Читець – «Аміль» і молитву: «Боже і Господи Сил...».

Читець: «Прийдіть, поклоніться...» (тричі), і починає 9-й час. Під час читання псалмів 9-го часу (92-го, 113-го і 85-го) іерей з дияконом (за Уставом – диякон) зверхувають кадіння всього храму, як на 1-му часі. Після закінчення 85-го псалма читець: «Слава, і нині», «Алилуя, Алилуя, Алилуя, слава Тобі, Боже» (тричі), «Господи, помилуй» (тричі), «Слава» – хор або читець: тропар передсв'ята, глас 4-й: «Повернув колись Йордан...», читець: «І нині» – Богородичний: «Ти, що ради нас народився від Діви...».

Хор співає тропарі свята зі стихами: 1-й хор – тропар, глас 7-ий: «Страшно було бачити на річці Творця неба і землі...», 2-й хор – той же тропар. Читець – стих, глас 2-ий: «Заради цього пом'янув Тебе на землі Йорданській і Ермонській...», 1-й хор – тропар, глас той самий: «Коли побачив Предтеча грядущого до себе Господа слави...». Читець – стих: «Побачили Тебе води, Боже, побачили Тебе води і убоялися.», 2-й хор – той же тропар. Канонарх (за Типіконом – диякон) читає голосно стихиру, глас 5-ий: «Руку твою, що доторкнулася...» (три поклони). Після закінчення стихири іерей або диякон виголошує многоліття. 1-е прохання: «Блаженнішому Владиці...», 2-е прохання: «Всім православним християнам...». На кожне прохання хор співає: «Многії літа» (тричі). Якщо служба відбувається в монастирі, то до двох зазначених прохань додається третя: «Спаси, Христе Боже, преподобного отця нашого ігумена...», в цьому випадку хор починає співати зі слів «Спаси, Христе Боже...»,

співається цей піснеспів також трічі.

Після співу многоліття обидва хори на «Слава, і нині» співають стихиру, глас 5-ий: «Руку твою, що доторкнулася до пречистої глави Владики...». Диякон: «Будьмо уважні». Читець – прокимен, глас 3-ій: «Господь просвічення мое і Спаситель мій, кого убоюся»; стих: «Господь Захисник життя мою, кого устрашуся». Після виконання хором прокимна читаються паремія і Апостол. Диякон: «Премудрість». Читець: «Пророцтва Ісаї читання». Диякон: «Будьмо уважні». Читець читає Паремію (гл. 49). Диякон: «Премудрість». Читець: «До Тита послання святого апостола Павла читання». Диякон: «Будьмо уважні». Читець читає апостол (Тит., Зач. 302). Ієрей: «Мир тобі». Читець: «І духові твоему». Диякон: «Премудрість, станьмо побожно, вислухаймо святого Євангелія». Ієрей: «Мир всім». Хор: «І духові твоему». Ієрей: «Від Матфея святого Євангелія читання». Хор: «Слава Тобі, Господи, слава Тобі». Диякон: «Будьмо уважні». Ієрей читає Євангеліє (Мф., Зач. 6). Хор: «Слава Тобі, Господи, слава Тобі». Після прочитання Євангелія ієрей у супроводі диякона виносить Євангеліє у вівтар, попередньо хрестоподібно осінивши ним з амвону народ. Диякон зачинає царські врата, а завіса залишається відкритою до відпусту зображальних (в деяких храмах завіса закривається і знову відкривається з початком зображальних). Читець – тропар: «Не залиш нас до кінця...», Трисвяте. Після «Отче наш» ієрей – виголос: «Бо Твоє є Царство...». Читець або хор: «Амінь», і кондак передсв'ята, глас 4-ий: «Господи, будучи нині в струменях Йорданських...». Читець: «Господи, помилуй» (40 разів), молитва: «Ти, що кожного часу...», «Господи, помилуй» (трічі), «Слава, і нині», «Чеснішу від херувимів...», «Іменем Господнім благослови, отче». Ієрей: «Боже, уцеди нас і благослови нас...». Читець – «Амінь» і молитву: «Владико Господи, Ісусе Христе...».

Після заключної молитви 9-ого часу починається читання зображальних: «Благослови, душе моя, Господа...», «Слава» – «Хвали, душе моя, Господа...», «І нині» – «Єдинородний Сину...», «У царстві Твоім...», «Слава, і нині» – «Пом'яни нас, Господи...», «Пом'яни нас, Владико...», «Пом'яни нас, Святий...», «Хор Небесний...», «Приступіть до Нього...», «Хор Небесний...», «Слава» – «Хор святих ангелів...», «І нині» – «Послаби, прости...», «Отче наш», виголос: «Бо Твоє є Царство...»; хор або читець – кондак передсв'ята, глас 4-ий: «Господи, будучи нині в струменях Йорданських...», читець: «Господи, помилуй» (40 разів); молитва «Всесвята Тройце...». Диякон: «Премудрість». Хор: «Достойно є...», закінчуючи словами «і Матір Бога нашого». Ієрей: «Пресвята Богородице, спаси нас». Хор: «Чеснішу від херувимів...». Ієрей: «Слава Тобі, Христе Боже, надіє наша, слава Тобі». Хор: «Слава, і нині», «Господи, помилуй» (трічі), «Благослови». Ієрей творить відпуст (на амвоні, при зачинених царських вратах).

За усталеною церковною практикою, відразу після відпусту зображальних звершується **ЛІТУРГІЯ** свт. Василя Великого, яка починається великою вечірнею. До того ж, Устав спеціально обумовлює час початку богослужіння «в годину 5-у дня», тобто. За нашим відліком об 11-ій ранку (див. Типікон, 6 січня). Таким чином, на думку Типікону, вечірня з Літургією св. Василя Великого відбувається окремо від послідовності часів навечір'я для того, щоб забезпечити для неї більш урочисте служіння. Відбувається дзвоніння у великий дзвін, і потім у всі дзвони.

Перед початком ЛІТУРГІЇ ієрей з дияконом моляться у вівтарі перед престолом: «Царю Небесний...», «Слава в вишніх Богу...» та інше. Потім диякон, вийшовши на амвон, виголошує: «Благослови, владико». Ієрей – виголос: «Благослови Царство...». Хор: «Амінь».

Хор: «Амінь». Предстоятель (за усталеною практикою – читець): «Слава Тобі, Боже наш, слава Тобі», «Царю Небесний...», Трисвяте. Після «Отче наш» ієрей – виголос: «Бо Твоє є Царство...». Предстоятель (за усталеною практикою – читець): «Амінь», «Господи, помилуй» (12 разів), «Слава, і нині», «Прийдіть, поклонімся...» і 103-ї псалом. (Священик під час псалма за звичаєм читає світильнічні молитви пе-

ред царськими вратами.) Велика екентія. Кафизми немає.

На «Господи, взиваю» стихири свята, глас 2-ий – 8 (кожна стихира – двічі). «Слава, і нині» – свята, глас той самий: «Нахили Ти голову...» (під час співу стихир священник закінчує проскомидію).

Вхід з Євангелієм. «Світло Тихе». Прокимен дня.

Читання 13 паремій свята. Після 3-ої паремії, за звичаєм, відкриваються царські врата. Читець виголошує: «Глас п'ятий», і сам співає тропар: «Явився Ти у світ, який сотворив, щоб просвітити тих, що сидять у п'їтмі, Чоловіколюбче, слава Тобі...». За Уставом, як тропарі, так і стихи псалмів слід співати. Але зазвичай, за усталеною практикою, співаються тільки останні слова тропаря. Тому виконання цих тропарів зі стихами відбувається в наступному порядку:

Читець виголошує тропар: «Явився Ти у світ, який сотворив, щоб просвітити тих, що сидять у п'їтмі, Чоловіколюбче, слава Тобі».

Хор співає закінчення: «Чоловіколюбче, слава Тобі».

Читець: «Боже, уцеди нас, і благослови нас; просвіти лице Твоє на нас, і помилуй нас, щоб ми пізнали на землі путь Твою, в усіх народах спасіння Твое. щоб просвітити тих, що сидять у п'їтмі».

Хор: «Чоловіколюбче, слава Тобі».

Читець: «Нехай сповідуються Тобі люди, Боже; нехай сповідуються Тобі люди всі; нехай веселяться, і нехай радіють народи, бо Ти судиш людей правдою, і народи на землі настановляєш, щоб просвітити тих, що сидять у п'їтмі».

Хор: «Чоловіколюбче, слава Тобі».

Читець: «Нехай сповідуються Тобі люди, Боже; нехай сповідуються Тобі люди всі; земля дасть плід свій, благослови нас, Боже, і нехай бояться Тебе всі краї землі, щоб просвітити тих, що сидять у п'їтмі».

Хор: «Чоловіколюбче, слава Тобі».

Читець: «Слава» – «щоб просвітити тих, що сидять у п'їтмі».

Хор: «Чоловіколюбче, слава Тобі».

Читець: «І нині» – «щоб просвітити тих, що сидять у п'їтмі».

Хор: «Чоловіколюбче, слава Тобі».

Читець: «Явився Ти у світ, який сотворив, щоб просвітити тих, що сидять у п'їтмі, Чоловіколюбче, слава Тобі».

Зачинаються царські врата. Так само виповнюється тропар після 6-ої паремії. На кліросі співають завершальні його слова: «тільки на сидячих у п'їтмі, слава Тобі».

Після закінчення паремій відкриваються царські врата. Мала екентія. Виголос: «Бо Ти святий еси, Боже наш...». Співається Трисвяте. Після Трисвятого відразу диякон: «Будьмо уважні». Ієрей: «Мир усім». Читець: «І духові твоему». Диякон: «Премудрість». Читець: Прокимен, глас 3-ій: «Господь - Просвічення мое...».

Апостол – 1 Кор., Зач. 143.

Алилуарій, глас 6-ий: «Вилилося із серця мого...».

Євангеліє – Лк., Зач. 9.

За Уставом, на **Літургії** після Євангелія царські врата зачинаються. Потрійна екентія: «Промовмо всі...», і далі за чином **ЛІТУРГІЯ** свт. Василя Великого.

Замість «Достойно» – «Тобою радується...».

Причасний «Хваліте Господа з Небес...».

Після заамвонної молитви відразу співаються (зазвичай стихирним наспівом) тропарі, глас 8-ий

священнослужителі виходять царськими вратами «на джерела» або до посудів з водою на освячення води поставлених в притворі або у дворі храму співаючи (зазвичай стихирним наспівом) тропарі, глас 8-ий: «Голос Господній...», та все інше за чином. Предстоятель (а перед ним свічконосець і диякон з кадилом та свічкою) виносить на голові Святий Хрест і кладе його на прикрашеному аналої біля води. Потім роздає свічки співслужителям і робить звичайне кадиння навколо води, кадить ікони і присутніх.

Після закінчення тропарів диякон: «Премудрість», читаються три паремії, Апостол і Євангеліє, виголошується ве-

лика екстенія з кадінням і особливими проханнями, під час якої ієрей таємно читає молитву: «Господи Ісусе Христе, Єдинородний Сину...». Якщо освячення води відбувається одним ієреєм (без диякона), він може прочитати таємну молитву під час паремій.

Після закінчення екстенії виголосу нема, але безпосередньо після того, як хористи проспівують заключне: «Тобі, Господи», ієрей виголошує: «Великий Ти, Господи...» (тричі) і читає молитву на освячення води. При триразовому проголошенні слів «Ти ж, Чоловіколюбче Царю...» священник кожен раз благословляє воду рукою, не занурюючи руку в воду. Після таємної молитви з схилинням голови і виголосу ієрей хрестоподібно благословляє воду Чесним Хрестом, занурюючи його.

При цьому ієрей співає тропар, глас 1-ий: «В Йордані хрестився Ти, Господи...». Тропар співається тричі, і відбуваються три занурення Святого Хреста в воду. За загальноприйнятою практикою, священнослужителі співають тільки початок тропаря: «В Йордані хрестився Ти, Господи», зі слів же: «і Троїчне явилось поклоніння...» продовжують співаки. Після цього предстоятель, тримаючи Хрест в лівій руці, кропить хрестоподібно на чотири сторони (схід, захід, південь і північ).

Відразу після окроплення на чотири сторони при співі на

«Слава, і нині» святкової стихири, глас 6-ий: «Оспіваймо, вірні...» священнослужителі входять у вівтар.

Відпуст короткий святковий: «Христос істинний Бог наш, що від Іоана у Йордані зволив хреститися, заради нашого спасіння, молитвами Пречистої Своєї Матері і всіх святих, помилує і спасе нас, як благий і чоловіколюбче».

Після відпусту відбувається славлення свята – посеред церкви ставиться світильник, і біля нього священнослужителі вийшовши із вівтаря співають тропар свята Богоявлення, «Слава, і нині» – кондак свята Богоявлення. Потім співається многоліття: «Блаженнішого Владику...», і всіх присутніх окроплюють свяченою водою.

Примітка. На трапезі піст: «І входимо в трапезу, і їмо з оливковою олією, випиваємо ж і вина. А сиру, і подібних до нього страв, і риби не наслідуюмось їсти, бо це заборонено Божественними правилами. Так відбувається служба пісного дня, в навечір'я Просвічення» (Типікон, 6 січня).

У Хрещенський святвечір церковні правила вказують на найбільш суворе постування (до трапези після вечірні), нагадуючи про стародавній звичай оголошених, що готувалися до прийняття Таїнства Хрещення. В Українській Церкві здавна існує благочестивий звичай постити до пізнього вечора, до з'явлення першої зірки.

19 СІЧЕНЬ СЕРЕДА

6 СІЧНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Святе Богоявлення. Хрещення Господа Бога і Спаси нашого Ісуса Христа.

Бдінна служба свята Хрещення Господнього (Богоявлення) звершується за Мінесю. ЛІТУРГІЯ за чином свт. Іоана Золотоустого.

Порядок читань, згідно з календарем:

Ран. – Мк., 2 зач., I, 9 – 11.

Літ. – Тит., 302 зач., II, 11 – 14; III, 4 – 7. Мф., 6 зач., III, 13 – 17.

Під час освячення води – 1 Кор., 143 зач. (від пол.), X, 1 – 4. Мк., 2 зач., I, 9 – 11.

ВСЕНІЧНЕ БДІННЯ на свято Богоявлення складається з великого повечір'я з літією, ранньої та 1-го часу. За Уставом, богослужіння має починатися «о 10-ій годині ночі», тобто, за нашим відліком – о 4 годині ранку (див. Типікон, 6 січня). Перед його початком буває благовіст і дзвоніння у всі дзвони.

Відкриваються завіса і царські врата. Ієрей з дияконом творять початок, як в усі свята з бдінням, тобто спочатку звершують кадіння престолу і всього вівтаря. Диякон зі свічкою виходить на солю і виголошує: «Благослови, владико». Ієрей перед престолом: «Благословен Бог наш...» (при цьому творить кадилом хрест). Хор: «Амінь». Читець: «Слава Тобі, Боже наш...», «Царю Небесний» та інше, і читає велике повечір'я. Ієрей виходить з вівтаря у супроводі диякона зі свічкою і звершує повне кадіння всього храму, як на початку всенічної. Після закінчення кадіння царські врата зачиняються. Завіса залишається відкритою.

На спів «З нами Бог...», спів тропаря і кондака після 1-го і 2-го Трисвятого, за традицією, відкриваються царські врата.

Після 1-го Трисвятого співається тропар свята, глас 1-ий: «В Йордані хрестився Ти, Господи...».

Після 2-го Трисвятого співається кондак свята, глас 4-ий: «Явився Ти днес вселенній...».

Після «Слава в вишніх Богу...» – вихід на літію.

На літії стихири свята, глас 4-ий. «Слава» – свята, глас 8-ий: «Господи, бажаючи виконати все...», «І нині» – свята, глас той самий: «Нині творіння просвічується...».

На стиховні стихири свята, глас 2-ий (зі своїми приспіваними). «Слава, і нині» – свята, глас 6-ий: «Побачив світильник святий...».

Після Трисвятого – тропар свята, глас 1-ий (тричі).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята, глас 1-ий (двічі). «Слава, і нині» – той же тропар.

Кафизми 10-а і 11-а. Малі екстенії.

Поліелей. Величання свята: «Величаємо Тебе, Життєдаве Христе, що ради нас нині плоттю хрестився від Іоана у водах Йорданських», і вибраний псалом. Сідальний свята після поліелея, глас 4-ий. «Слава, і нині» – той же сідальний. Степенна – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен свята, глас 4-й: «Море побачило і побігло, Йордан повернувся назад»; стих: «Що з тобою, море, що ти побігло, і з тобою, Йордане, що ти повернувся назад?». Євангеліє – свята. Після 50-го псалма: «Слава» – свята, глас 2-ий: «Все сьогодні нехай радується, бо Христос явився на Йордані», «І нині» – той же стих. Стихира свята, глас 6-й: «Бог Слово явився...».

Канони: свята два, на 16 (ірмоси 1-го канону: «Глибини відкрив Ти дно...», по двічі, тропарі на 6, і ірмоси 2-го канону: «Проходичи морем...», по двічі, тропарі на 6).

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія – ірмоси обох канонів (після кожної пісні).

Після 3-ої пісні – іпакої свята, глас 5-ий (один раз).

Після 6-ої пісні – кондак та ікос свята, глас 4-ий.

На 9-ій пісні «Чеснішу» не співаємо, але співаємо приспів свята. (Звершується звичайне кадіння.)

Сідальні свята.

1-ий хор співає приспів 1-го канону: «Величай, душе моя, Чеснішу від горніх воїнств, Діву Пречисту Богородицю», та ірмос 1-го канону: «Не в змозі ніяка людина...».

2-ий хор – те саме.

1-ий хор приспів: «Величай, душе моя, Того, Хто від Предтечі хрещення просить», тропар: «Давиде, прийди Духом...».

2-ий хор приспів: «Величай, душе моя, Того, Хто прийшов на Йордан хреститися», тропар: «Давиде, прийди Духом...».

1-ий хор приспів: «Величай, душе моя, Того, Кого засвідчив глас Отця», тропар: «Ісая взиває: омийтеся...».

2-ий хор приспів: «Величай, душе моя, Єдиного від Тройці, що схилив главу і прийняв хрещення», тропар: «Ісая взи- ває: омийтеся...».

1-ий хор приспів: «Пророче, прийди до Мене, простягни руку і хрести Мене скоро», тропар: «Зберігаємося, вірні, благодаттю і печаттю...».

2-ий хор приспів: «Пророче, залиш нині, і хрести Мене з Моєї волі, бо Я прийшов виконати всяку правду», тропар: «Зберігаємося, вірні, благодаттю і печаттю...».

1-ий хор співає приспів 2-го канону: «Сьогодні Владика прихилиє главу під руку Предтечі.», та ірмос 2-го канону: «О, вище розуму...».

2-ий хор - те саме.

1-ий хор приспів: «Сьогодні Іоан хрестить Владика у струменях Йорданських.», тропар: «Пізнали ми те, що купиною Мойсею було явлене».

2-ий хор – той же приспів і тропар.

1-ий хор приспів: «Сьогодні Владика водами погрібає людський гріх», тропар: «Пізнали ми те, що купиною Мойсею було явлене».

2-ий хор приспів: «Сьогодні Владика засвідчується з небес як Син улюблений», тропар: «Помазуєш, Царю безначальний...».

1-ий хор приспів (замість «Слави»): «Сьогодні Владика прийшов, щоб освятити водну природу», тропар: «Помазуєш, Царю безначальний...».

2-й хор приспів (замість «І нині»): «Сьогодні Владика приймає хрещення рукою Предтечі.», тропар: «Помазуєш, Царю безначальний...».

Потім обидва кліроси разом співають приспів 1-го канону: «Величай, душе моя, Чеснішу...», та ірмос 1-го канону: «Не в змозі ніяка людина...», потім обидва кліроси приспів 2-го канону: «Сьогодні Владика прихилиє главу...», та ірмос 2-го канону: «О, вище розуму...».

Після 9-й пісні «Достойно є...» не співається. Світільний свята. «Слава» – той же світільний, «І нині» – той же світільний.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихири свята, глас 1-ий – 4. «Слава» – свята, глас 6-й: «Водами Йорданськими...», «І нині» – свята, глас 2-й: «Сьогодні прийшов Христос...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар свята,

глас 1-ий (один раз).

Відпуст короткий святковий: «Христос, істинний Бог наш, що у Йордані зволив хреститися від Іоана, заради нашого спасіння, молитвами Пречистої Своєї Матері і всіх святих, помилує і спасе нас, як благий і чоловіколюбче».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак свята.

ЛІТУРГІЯ свт. Василя Великого.

Примітка. «У цей день ЛІТУРГІЯ буває рано, заради труда бдінного» (Типікон, 6 січня).

НА ЛІТУРГІЇ святкові антифони.

Вхідний (вхідні стихи): «Благословен, хто йде в ім'я Господнє, благословляємо вас з дому Господнього: Бог Господь і явився нам».

Після входу – тропар свята. «Слава, і нині» – кондак свята.

Замість Трисвятого – «Усі ті, що в Христа хрестилися...».

Прокимен, Апостол, алилуарій, Євангеліє і причасний – свята.

Задостойник – приспів: «Величай, душе моя, Чеснішу горніх воїнств, Діву Пречисту Богородицю», та ірмос 9-ої пісні: «Не в змозі ніяка людина...» (так до віддання).

Після заамвонної молитви, за звичаєм, – велике освячення води (як в навечір'я).

Примітка. Велике освячення в оди починається після заамвонної молитви співом тропарів, глас 8-й: «Голос Господній...», та ін. Після закінчення чину водосвяття, при співі на «Слава, і нині» святкової стихири, глас 6-й: «Оспіваймо, вірні...», священнослужителі входять у вівтар, і закінчується ЛІТУРГІЯ за звичаєм: «Нехай буде ім'я Господнє благословенне...» (тричі), псалом 33-й і відпуст.

Відпуст короткий святковий (див. В кінці ранньої).

За традицією, після відпусту Літургії посеред церкви перед іконою свята вийшовши з вівтаря священнослужителі співають тропар свята, «Слава, і нині» – кондак свята і, за звичаєм, величання. Під час цілування Хреста всіх кроплять свяченою водою.

Примітка. На трапезі дозволяється споживання сиру, яєць і риби, а мирянам м'яса. (порівн. Типікон, 6 січня).

3 7 (20) по 13 (26) січня – післясвятко Богоявлення.

14 (27) січня – віддання свята Богоявлення.

20 СІЧЕНЬ ЧЕТВЕР

7 СІЧНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Післясвятко Богоявлення. Собор Предтечі і Хрестителя Господнього Іоана.

Служба Собору Предтечі і Хрестителя Господнього Іоана славослівна, звершується разом зі службою післясвятка Богоявлення.

Предтечі: Діян., 42 зач., XIX, 1–8. Ін., 3 зач., I, 29 – 34.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ кафизми немає.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: свята, глас 2-ий – 3, і Предтечі, глас 1-ий – 3. «Слава» – Предтечі, глас 6-й: «У плоті світільник...», «І нині» – свята, глас той самий: «Бог Слово явився...».

Вхід. Прокимен великий, глас 7-й: «Бог наш на небесах і на землі...», зі стихами (за звичаєм).

Потрібна ектенія: «Промовмо всі...». «Сподоби, Господи...». Прохальна ектенія і голововклонна молитва.

На стиховні стихири свята, глас 4-й (зі своїми приспівами). «Слава» – Предтечі, глас той самий: «Як Духа ревнитель...», «І нині» – свята, глас той самий: «Прийдіть, уподібнимся...».

Після Трисвятого – тропар Предтечі, глас 2-ий. «Слава, і нині» – тропар свята, глас 1-ий.

Відпуст святковий (у відкритих царських вратах): «Христос Істинний Бог наш, що в Йордані...» (зі згадуванням Предтечі).

На повечір'ї після Трисвятого, кондак Предтечі. На полуношницю, промовляємо кафизму звичайну. Після 1-ого Три-

святого, тропар свята. Після 2-го Трисвятого кондак Предтечі.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята, глас 1-ий (двічі). «Слава» – тропар Предтечі, глас 2-ий, «І нині» – тропар свята, глас 1-ий.

Кафизми 13-а і 14-а. Малі ектенії. Сідальні свята (по двічі). Псалом 50-й.

Канони: свята 1-ий з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі), свята 2-ий з ірмосом на 4 (ірмоси по двічі) і Предтечі на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія – ірмоси обох канонів свята.

Після 3-ої пісні – кондак та ікос свята, глас 4-й; сідальний Мінеї, глас 8-й: «Йордан водами служить...». «Слава, і нині» – той же сідальний.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос Предтечі, глас 6-й.

На 9-й пісні «Чеснішу...» не співаємо, але співаємо приспіви свята і Предтечі (див. в Мінеї). (Звершується звичайне кадіння.)

Після 9-ої пісні «Достойно є...» не співається. Світільний

Предтечі. «Слава, і нині» – світильний свята.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітніх стихирах свята, глас 1-ий – 4. «Слава» – Предтечі, глас 6-ий: «Ти, Хрестителю, як ангел, вийшов із неплідного лона...», «І нині» – свята, глас 2-ий: «Сьогодні прийшов Христос на Йордан...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар Предтечі, глас 2-ий. «Слава, і нині» – тропар свята, глас 1-ий.

Відпуст: «Христос Істинний Бог наш, що в Йордані...» (зі згадуванням Предтечі).

НА ЧАСАХ – тропар свята. «Слава» – тропар Предтечі. Кондаки свята і Предтечі читаються поперемінно.

ЛІТУРГІЯ свт. Іоана Золотоустого.

21 СІЧЕНЬ п'ятниця

8 СІЧНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Прпп. Георгія Хозевіта (VII) та Еміліана, спов. (IX). Прп. Домніки (бл. 474). Прп. Григорія, чудотворця Києво-Печерського, в Ближніх печерах (1093). Прп. Григорія, затворника Києво-Печерського, в Дальніх печерах (XIII – XIV). Сщмч. Картерія, пресвітера Кесарії Каппадокійської (304). Мчч. Феофіла, диякона, та Елладія (IV). Мчч. Юліана, Келсія, Антонія, Анастасія, мцц. Василіси і Маріоніли, сімох отроків та 20-х воїнів (313). Прп. Іллі Єгипетського (IV). Мч. Або Тбіліського (бл. 790, Груз.).

Як., 52 зач., II, 1 – 13. Мк., 58 зач., XIII, 1 – 8.

Якщо звершується поліелейна служба. Прпп. Григорію, чудотворцю Києво-Печерському і прп. Григорію, затворнику Києво-Печерському, то преподобним беруться читання на ранній: Мф., 43 зач., XI, 27 – 30. І на літургії Лк., 24 зач., VI, 17 – 23.

Подаємо зразок звершення поліелейної служби Прпп. Григорія, чудотворця Києво-Печерського і прп. Григорія, затворника Києво-Печерського у поєднанні зі службою післясв'ята.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-ий антифон.

На «Господи, взиваю» стихира на 8: післясв'ята, глас 8-ий – 3, і преподобних, глас 2-ий – 5. «Слава» – преподобних, глас 6-ий: «Хто достойно вшанує вас, отці богоносні...», «І нині» – післясв'ята, глас 2-ий: «Сьогодні Небес і землі Творець...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії преподобних – 3.

На стиховні стихира післясв'ята, глас 6-ий. «Слава» – преподобних, глас 2: «Отці священні бачачи ліствицю...», «І нині» – післясв'ята, глас 4-ий: «Той, Хто зодягається світлом наче ризою...».

Після Трисвятого – тропар преподобних, глас 4-ий. «Слава, і нині» – тропар свята, глас 1: «В Йордані хрестився Ти Господи...».

Після співу тропарів **НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ** (без бдіння) відкриваються царські врата. Диякон виголошує: «Премудрість». Хор: «Благослови». Іерей: «Суций благословенний...». Хор: «Утверди, Боже...». Іерей: «Пресвята Богородице, спаси нас». Хор: «Чеснішу від херувимів...». Іерей: «Слава Тобі, Христе Боже...». Хор: «Слава, і нині», «Господи, помилуй» (тричі), «Благослови». Іерей виголошує великий відпуст.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята, глас 1-ий: «В Йордані хрестився Ти Господи...» (двічі). «Слава» – тропар преподобних, глас 4-ий, «І нині» – тропар свята, глас 1-ий: «В Йордані хрестився Ти Господи...».

Кафизми 19-а і 20-а. Малі ектенії.

Після 1-ої кафизми – сідальний преподобних, глас 4-ий (двічі). «Слава, і нині» – сідальний післясв'ята, глас 4-ий.

Після 2-ої кафизми – сідальний преподобних, глас 3-ий (двічі). «Слава, і нині» – сідальний післясв'ята, глас 8-ий.

Поліелей. Величання преподобних: «Ублажаємо вас, преподобні отці наші Григорію чудотворче і Григорію затворнику, і шануємо святу пам'ять вашу, наставники монахів, і співбесідники ангелів» і вибраний псалом. Сідальний преподобних після поліелея, глас 8-ий (двічі). «Слава, і нині» – сідальний післясв'ята (за вибором, після 1-ої або після 2-ої кафизми). Степенна – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен преподобних, глас 4-ий: «Чесна перед Господом смерть преподобних Його»; стих: «Що віддам Господу за все, що Він воздав мені?». Євангеліє – Мф., Зач. 43. Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами преподобних отців на-

Блаженні свята (обох канонів), пісня 3-я – 4 (1-го канону – з ірмосом) і Предтечі, пісня 6-а – 4.

На вході – «Прийдіть поклоніться... що в Йордані хрестився...».

Після входу – тропар свята, тропар Предтечі. «Слава» – кондак Предтечі, «І нині» – кондак свята.

Співається Трисвяте.

Прокимен, алилуарій і причасний – свята і Предтечі.

Апостол і Євангеліє – Предтечі.

Задостойник свята (і до віддання).

Відпуст: «Христос Істинний Бог наш, що в Йордані...» (зі згадуванням Предтечі).

ших Григорія чудотворця і Григорія затворника...». Стихира преподобних, глас 6-ий: «Засяяла сьогодні світліше від сонця...».

Канони: свята, глас 2-ий: «Глибини відкрив Ти дно...», з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі), і преподобних і глас 4-ий на 8.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія свята Богоявлення: «Проходячи морем...».

Після 3-ої пісні – кондак та ікос післясв'ята, глас 4-ий; сідальний преподобних, глас той самий: «Поєднали ви з подвигами і трудами...» (двічі). «Слава, і нині» – сідальний післясв'ята, глас 5-ий.

Після 6-ої пісні – кондак: «Багатство благодаті і синівства...» та ікос преподобних, глас 4-ий: «Наслідуючи норів рівноангельських і богоносних отців Антонія і Феодосія».

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається.

Після 9-ої пісні – світильний післясв'ята. «Слава» – світильний преподобних, «І нині» – інший світильний післясв'ята.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітніх стихирах на 8: післясв'ята, глас 6-ий – 4 (див. На хвалітніх, в службі мч. Полієвкта 9 (22)), і преподобних, глас 4-ий – 4 (зі своїми приспівами; приспіви див. На стиховні вечірні: 1-ий – «Радуйтеся, праведні, у Господі, праведним подобає похвала», 2-ий – «Веселіться у Господі/ і радуйтеся, праведні»; перша стихира – двічі). «Слава» – преподобних, глас 5-ий: «Зберіться сьогодні, безліч христілюбивих людей...», «І нині» – післясв'ята, глас 6-ий. (див. На хвалітніх, в службі мч. Полієвкта 9(22)).

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар преподобних, глас 4-ий. «Слава, і нині» – тропар свята, глас 1: «В Йордані хрестився Ти Господи...».

НА ЧАСАХ – тропар свята. «Слава» – тропар преподобних. Кондаки чергуються: на 1-му і 6-му часі – свята, на 3-му і 9-му часі – преподобних.

НА ЛІТУРГІЇ свт. Іоана Золотоустого – блаженні свята, пісня 3-я – 4 (з ірмосом), і преподобних, пісня 6-а – 4.

На вході – «Прийдіть поклоніться... що в Йордані хрестився...».

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар свята, тропар святих.

«Слава» – кондак преподобних, «І нині» – кондак свята.

Примітка. У період передсв'ята і післясв'ята Хрещення денні тропари не співають, оскільки піснеспіви Октоїха скасовуються.

У храмі Богородиці устав співу може бути двояким:

I. Тропар свята, тропар храму, тропар святих; кондак храму. «Слава» – кондак преподобних, «І нині» – кондак свята.

II. Тропар свята, тропар храму, тропар святого; кондак свята. «Слава» – кондак преподобних, «І нині» – кондак храму.

Примітка. У передсв'ята і післясв'ята Богородичних дванадесятих свят, в Богородичні великі, поліелейні та славо-

словні свята тропар і кондак храму Богородиці не співають. Кондак храму Богородиці не співається і у всю П'ятидесятницю.

У храмі – тропар свята, тропар храму, тропар святого; кондак храму. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – кондак свята.

Співається Трисвяте.

Прокимен, алилуарій і причасний – преподобних.

Апостол і Євангеліє – преподобних.

Співається Задостойник.

Відпуст: «Христос Істинний Бог наш, що в Йордані...»

22 СІЧЕНЬ СУБОТА

9 СІЧНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Субота після Богоявлення. Мч. Полієвкта (259). Прор. Самея (X ст. до Р. Х.). Свт. Петра, еп. Севастії Вірменської (IV). Прп. Евстратія, чудотворця (IX).

Служба мч. Полієвкта не має святкового знака, звершується разом зі службою післясв'ята Богоявлення

НА ВЕЧІРНІ кафізма 18-а.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: свята, глас 8-ий – 3, і мученика, глас 1-ий – 3. «Слава» – мученика, глас той самий: «Ангельські воїнства...», «І нині» – свята, глас 2-й: «Сьогодні Небес і землі Творець...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири свята, глас 6-ий (зі своїми приспіваними). «Слава, і нині» – свята, глас 4-ий: «Той, Хто зодягається світлом наче ризою...».

Після Трисвятого – тропар мученика, глас 4-ий. «Слава, і нині» – тропар свята, глас 1-ий.

Відпуст: «Христос Істинний Бог наш, що в Йордані...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята, глас 1-ий (двічі). «Слава» – тропар мученика, глас 4-ий, «І нині» – тропар свята, глас 1-ий.

Кафізми 16-а і 17-а. Малі ектенії. Сідальні свята (по двічі). Псалом 50-ий.

Канони: свята 2-й свята: «Проходячи морем...» з ірмосом на 8 (ірмоси по двічі) і мученика на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї (мученика).

Після 3-ої пісні – кондак та ікос мученика, глас 4-ий; сідальний мученика, глас 5-ий. «Слава, і нині» – сідальний свята, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос свята, глас 4-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний мученика. «Слава, і нині» – світільний свята.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири свята, глас 6-ий (зі своїми приспіваними). «Слава, і нині» – свята, глас той самий.

Після Трисвятого – тропар мученика, глас 4-ий. «Слава, і нині» – тропар свята, глас 1-ий.

Відпуст 1-го часа: «Христос Істинний Бог наш, що в Йордані...».

НА ЧАСАХ – тропар свята. «Слава» – тропар мученика. Кондак тільки свята.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні свята, пісня 4-а – 6 (з ірмосом).

На вході – «Прийдіть поклоніться... що в Йордані хрестився...».

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар свята, тропар мученика. «Слава» – кондак мученика, «І нині» – кондак свята.

У храмі Богородиці – тропар свята, тропар храму, тропар мученика; кондак свята. «Слава» – кондак мученика, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар свята, тропар храму, тропар мученика; кондак храму. «Слава» – кондак мученика, «І нині» – кондак свята.

Співається Трисвяте.

Прокимен, алилуарій і причасний – свята.

Апостол і Євангеліє – дня.

Задостойник свята.

Відпуст: «Христос Істинний Бог наш, що в Йордані...».

23 СІЧЕНЬ НЕДІЛЯ

10 СІЧНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Неділя 31-ша після П'ятидесятниці, після Богоявлення. Глас 6-ий. Свт. Григорія, еп. Ниського (395). Прп. Дометіана, еп. Мелітинського (601). Прп. Маркіана, пресвітера (V). Прп. Макарія. Блж. Феозви, диякониси, сестри свт. Григорія Ниського (385).

Служба свт. Григорія Ниського і прп. Дометіана не має святкового знака, звершується разом зі службою післясв'ята Богоявлення і воскресною службою Октоїха (див.: Типікон, 7 січня, 2-е «див»; порівн.: Типікон, 15 вересня, Маркова глава).

Ран. – Єв. 9-е, Ін., 65 зач., XX, 19 – 31.

Літ. – неділі після Богоявлення: Еф., 224 зач. (від половини), IV, 7 – 13. Мф., 8 зач., IV, 12 – 17.

НА ВЕЛИКІЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – кафізма вся.

На «Господи, взиваю» стихири на 10: воскресні, глас 6-ий – 3, свята, глас 2-ий – 3, святителя, глас 5-ий – 2 і преподобного, глас 1-ий – 2. «Слава» – святителя, глас 4-ий: «Твоє слово премудрості...», «І нині» – догматик, глас – 6-ий: «Хто Тебе не ублажить...».

На літї стихири свята, глас 4-ий. «Слава, і нині» – свята, глас 2-ий: «Сьогодні прийшов Христос на Йордан хрести-

тися...».

На стиховні стихири воскресні, глас 6-ий. «Слава», святителя, глас 4-ий: «Життя Божественно виправивши...», і нині – свята, глас 8-ий: «Ангельська воїнства...».

Після Трисвятого – «Богородице Діво...» (двічі) і тропар свята, глас 1-ий (один раз).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар воскресний, глас 6-ий (двічі). «Слава» – тропар святих, глас 4-ий, «І нині» –

тропар свята, глас 1-ий.

Кафизми 2-а і 3-я. Малі ектенії. Сідальні воскресні.

Непорочні [1] (див. Типікон, гл. 17). «Ангельський собор...». Іпакої, Степенні і прокимен – голосу. Євангеліє недільний 9-е. «Воскресіння Христове бачивши...». Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами апостолів...». Стихира воскресна, глас 6-ий: «Воскрес Ісус із гробу...».

Канони: воскресний з ірмосом на 4 (ірмоси раз), Богородиці (Октоїха) на 2 свята 1-ий на 4, святителю на 2 і преподобному на 2.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія свята: «Глибини відкрив дно...».

Після 3-ої пісні – кондак та ікос свята, глас 4-ий, кондак святителя Григорія, глас 2-ий; сідальний святителя, глас 3-ий. «Слава» сідальний преподобного, глас 1-ий, і нині – сідальний свята, глас 8-ий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос воскресні, глас 6-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

За 9-ої пісні – «Святий Господь Бог наш». Ексапостиларій воскресний 9-ий. «Слава» – світильний святого, «І нині» – світильний свята.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихах на 8: воскресні, глас 6-ий – 4, і свята, глас 2-ий (Див. в службі святих, на стиховні ранньої) – 4 «Слава» – стихири євангельська 9-а, «І нині» – «Преподобнословенна еси...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар воскресний: «Воскрес із гробу...».

Відпуст воскресний: «Христос, що воскрес із мертвих...».

На 1-му і 6-му часі – тропар воскресний. «Слава» – тропар свята. Кондак свята.

На 3-му і 9-му часі – тропар воскресний. «Слава» – тропар святих. Кондак воскресний.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні гласу – 6, і свята, пісня 8-а – 4.

На вході – «Прийдіть поклонімося... що воскрес із мертвих...».

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар воскресний, тропар свята, тропар святих. «Слава» – кондак воскресний, «І нині» – кондак свята.

У храмі Богородиці і святого – тропар воскресний, тропар свята, тропар храму, тропар святих; кондак воскресний. «Слава» – кондак храму, «І нині» – кондак свята.

Співається Трисвяте.

Прокимен і алуарій – Неділі після Богоявлення і свята.

Апостол і Євангеліє – Неділі після Богоявлення і дня.

Задостойник свята.

Причасний – Неділі після Богоявлення (свята): «Явилась благодать Божа...», і воскресний: «Хваліте Господа з небес...».

Відпуст воскресний: «Христос, що воскрес із мертвих...».

[1] 118-й псалом (17-а кафизма) співається на 5-ий глас, незалежно від воскресного гласу, і відразу після нього тропарі «Ангельський собор...». У парафіяльній практиці замість Непорочних на всенічних відправах зазвичай співається поліелей.

24 СІЧЕНЬ ПОНЕДІЛОК

11 СІЧНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

32-й тиждень після П'ятдесятниці (рядові читання 30-го тижня через Хрещенську відступку). Прп. Феодосія Великого, спільних житій начальника (529). Прп. Феодосія Антіохійського (бл. 412). Єлецької ікони Божої Матері (1060).

Порядок читань згідно з календарем:

Ран. – Лк., 24 зач., VI, 17 – 23.

Літ. – Євр., 329 зач., XI, 17 – 23, 27 – 31. Мк., 42 зач., IX, 42 – X, 1.

Прп.: 2 Кор., 176 зач., IV, 6 – 15. Мф., 43 зач., XI, 27 – 30.

Служба прп. Феодосія Великого, спільних житій начальника, поліелейна, звершується разом зі службою післясвята Богоявлення.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-й антифон.

На «Господи, взиваю» стихири преподобного, глас 5-ий – 6 (кожна стихири – двічі). «Слава» – преподобного, глас 2-ий: «Преподобний отче...», «І нині» – свята, глас той самий: «Нахилив Ти голову...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії преподобного – 3.

На стиховні стихири свята, глас 4-ий (зі своїми приспіваними). «Слава» – преподобного, глас 8-ий: «Тебе як наставника множества ченців шануємо...», «І нині» – свята, глас той самий: «Ангельська воїнства...».

Після Трисвятого – тропар святого, глас 8-ий. «Слава, і нині» – тропар свята, глас 1-ий.

Відпуст: «Христос Істинний Бог наш, що в Йордані...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята, глас 1-ий (двічі). «Слава» – тропар святого, глас 8-ий, «І нині» – тропар свята, глас 1-ий.

Кафизми 4-а і 5-а. Малі ектенії. Сідальні свята (по двічі).

Поліелей. Величання преподобного: «Ублажаємо тебе, преподобний отче наш Феодосію, / і шануємо святу пам'ять твою, / наставнику монахів, / і співбесіднику ангелів» і вибраний псалом. Сідальний преподобного після поліелея, глас 3-ий: «Стовпом світлоносним явився ти преподобний...» (двічі). «Слава, і нині» – сідальний свята, глас той самий: «Владика днес...». Степенна – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен преподобного, глас 4-ий: «Чесна перед Господом смерть преподобних Його»; стих: «Що віддам Господеві за все, що Він воздав мені?». Євангеліє – Лк., Зач. 24. Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами преподобного Феодосія...».

досія...». Стихира преподобного, глас 6-ий: «Преподобний отче...».

Канони: свята 2-ий з ірмосом на 8 (ірмоси по двічі) і преподобного на 6.

пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія свята: «Глибини відкрив дно...».

Після 3-ої пісні – кондак та ікос свята, глас 4-ий; сідальний преподобного, глас 8-ий (двічі). «Слава, і нині» – сідальний свята, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос преподобного, глас 8-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є...» не співається. Світильний преподобного (двічі). «Слава, і нині» – світильний свята.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихах преподобного, глас 5-ий – 4. «Слава» – преподобного, глас 2-ий: «Тебе величаємо, як ліствицю чеснот...», «І нині» – свята, глас той самий: «Сьогодні прийшов Христос на Йордан хреститися...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар святого, глас 8-ий. «Слава, і нині» – тропар свята, глас 1-ий.

Відпуст: «Христос Істинний Бог наш, що в Йордані...».

НА ЧАСАХ – тропар свята. «Слава» – тропар святого. Кондаки свята і преподобного читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні свята, пісня 6-а – 4 (з ірмосом), і преподобного, пісня 6-а – 4.

На вході – «Прийдіть поклонімося... що в Йордані хрестився...».

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар святого, тропар святого. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – кондак святого.

У храмі Богородиці – тропар святого, тропар храму, тропар святого; кондак святого. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар святого, тропар храму, тропар святого; кондак храму. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – кондак святого.

Співається Трисвяте.

Прокимен, алилуарій і причасний – святого і преподобного.

Апостол і Євангеліє – дня і преподобного.

Задостойник святого.

Відпуст: «Христос Істинний Бог наш, що в Йордані...».

25 СІЧЕНЬ ВІВТОРОК

12 СІЧНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Мц. Тетяни і тих з нею, що в Римі були замучені (226 – 235). Свт. Сави, архієп. Сербського (1237). Мч. Мертія (284 – 305). Мч. Петра Авесаломіта (309 – 310). Прп. Євпраксії, діви Тавенської (393). Ікон Божої Матері, званих «Акафістна» та «Молокоживителька».

Порядок читань згідно з календарем:

Євр., 333 зач., XII, 25 – 26; XIII, 22–25. Мк., 43 зач., X, 2 – 12.

Примітка: При звершенні поліелейної служби мц. Тетяни слід керуватися схемою богослужіння, яка наведена в день пам'яті преподобного Феодосія Великого, тобто 24 січня, беручи ті богослужбові тексти, які не присутні в службі мц. Тетяни із загальної служби мученицям, яка знаходиться в Загальній мінеї.

НА ВЕЧІРНІ кафизма 6-та.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: святого, глас 8-ий – 3, і мучениці, глас 2-ий – 3. «Слава, і нині» – святого, глас 5-ий.

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири святого, глас 6-ий (зі своїми приспіваними). «Слава, і нині» – святого, глас той самий.

Після Трисвятого – тропар святого, глас 1-ий (один раз).

Відпуст: «Христос Істинний Бог наш, що в Йордані...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар святого, глас 1-ий (двічі). «Слава, і нині» – той же тропар.

Кафизми 7-а і 8-а. Малі ектенії. Сідальні святого (по двічі). Псалом 50-ий.

Канони: святого 1-ий з ірмосом на 8 (ірмоси по двічі) і мучениці на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї (мучениці).

Після 3-ої пісні – кондак мучениці, глас 4-ий; сідальний мучениці, глас той самий. «Слава, і нині» – сідальний святого, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос святого, глас 4-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є...» не співається. Світільний святого. «Слава, і нині» – той же світільний.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

Читається Повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири святого, глас 6-ий (зі своїми приспіваними). «Слава, і нині» – святого, глас той самий.

Після Трисвятого – тропар святого, глас 1-ий (один раз).

Відпуст 1-го часу: «Христос Істинний Бог наш, що в Йордані...».

НА ЧАСАХ – тропар святого. Кондак тільки святого.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні святого, пісня 7-а – 6 (з ірмосом).

На вході – «Прийдіть поклоніться... що в Йордані хрестився...».

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар святого. «Слава» – кондак мучениці, «І нині» – кондак святого.

У храмі Богородиці – тропар святого, тропар храму; кондак святого. «Слава» – кондак мучениці, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар святого, тропар храму; кондак храму. «Слава» – кондак мучениці, «І нині» – кондак святого.

Співається Трисвяте.

Прокимен, алилуарій і причасний – святого.

Апостол і Євангеліє – дня.

Задостойник святого.

Відпуст: «Христос Істинний Бог наш, що в Йордані...».

26 СІЧЕНЬ СЕРЕДА

13 СІЧНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Мч. Єрмила та Стратоніка (бл. 315). Мч. Петра Анійського (309 – 310). Прп. Якова, єп. Низибійського (350).

Порядок читань згідно з календарем:

Як., 50 зач., I, 1 – 18. Мк., 44 зач., X, 11 – 16.

НА ВЕЧІРНІ кафизма 9-а.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: мучеників, глас 4-ий – 3, і преподобних, глас 8-ий – 3. «Слава» – преподобних, глас той самий: «Преподобні отці...», «І нині» – святого, глас той самий.

Входу нема. Прокимен дня.

На стиховні стихири святого, глас 2-ий (зі своїми приспіваними). «Слава» – преподобних, глас 8-ий, «І нині» – святого, глас той самий: «Ангельське воїнство...».

За Трисвятого – тропар мучеників, глас 4-ий. «Слава» – тропар преподобних, глас той самий, «І нині» – тропар святого, глас 1-ий.

Відпуст: «Христос Істинний Бог наш, що в Йордані...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар святого, глас 1-ий

(один раз), тропар мучеників, глас 4-ий (один раз). «Слава» – тропар святого, глас той самий, «І нині» – тропар святого, глас 1-ий.

Кафизми 10-а і 11-а. Малі ектенії. Сідальні святого (по двічі).

Канони: святого 2-ий з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі), мучеників на 4 і преподобних на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї (преподобних).

Після 3-ої пісні – кондак та ікос преподобних, глас 2-ий; сідальний мучеників, глас 1-ий. «Слава» – сідальний преподобних, глас 4-ий, «І нині» – сідальний святого, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос святого, глас 4-ий.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світильний преподобних. «Слава, і нині» – світильний свята.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири свята, глас 6-ий (зі своїми приспівами). «Слава» – святих, глас 8-ий, «І нині» – свята, глас той самий.

Після Трисвятого – тропар мучеників, глас 4-ий. «Слава» – тропар преподобних, глас той самий, «І нині» – тропар свята, глас 1-ий.

Відпуст 1-го часу: «Христос Істинний Бог наш, що в Йордані...».

НА ЧАСАХ – тропар свята. «Слава» – тропарі мучеників і преподобних читаються поперемінно. Кондак тільки свята.

НА ЛІТУРГІЇ Блаженні свята, пісня 8-а – 4 (з ірмосом), і преподобних, пісня 6-а – 4.

На вході – «Христос Істинний Бог наш, що в Йордані...».

Після входу – тропарі та кондаки:

У храмі Господському – тропар свята, тропар мучеників, тропар преподобних. «Слава» – кондак преподобних, «І нині» – кондак свята.

У храмі Богородиці – тропар свята, тропар храму, тропар мучеників, тропар преподобних; кондак свята. «Слава» – кондак преподобних, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар свята, тропар храму, тропар мучеників, тропар преподобних; кондак храму. «Слава» – кондак преподобних, «І нині» – кондак свята.

Співається Трисвяте.

Прокимен, алилуарій і причасний – свята і преподобних.

Апостол і Євангеліє – дня і преподобних.

Задостойник свята.

Відпуст: «Христос Істинний Бог наш, що в Йордані...».

27 СІЧЕНЬ ЧЕТВЕР

14 СІЧНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Віддання свята Богоявлення. Прпп. отців, що в Синаї та Раїфі були вбиті: Ісаї, Сави, Мойсея і учня його Мойсея, Єремії, Павла, Адама, Сергія, Домна, Прокла, Іпатія, Ісаака, Макарія, Марка, Веніаміна, Євсевія, Іллі та інших із ними (IV – V). **Рівноап. Ніни, просвітительки Грузії (335).** Прп. Йосифа Аналітина Раїфського (IV). Прп. Феодула (V). Прп. Стефана (VIII).

Порядок читань згідно з календарем:

Ран. – Мф., 34 зач. (від половини), X, 1 – 8.

Літ. – Як., 51 зач., I, 19 – 27. Мк., 45 зач., X, 17 – 27.

Рівноап.: 1 Кор., 131 зач., IV, 9 – 16. Мф., 104 зач., XXV, 1 – 13.

Звершується служба віддання Богоявлення в поєднанні з поліелейною службою св. рівноап. Ніни, просвітительки Грузії (за Марковою главою Типікону за 25 травня про поєднання служби віддання Вознесіння зі службою Знайдення глави Іоана Предтечі).

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-ий антифон.

На «Господи, взиваю» стихири на 10: свята, глас 2-ий – 6 (див. 6/19 січня на «Господи, взиваю»; перші дві стихири – двічі), і рівноап. Ніни, глас 4-ий і глас 8-ий – 4. «Слава» – рівноап. Ніни, глас 2-ий: «Прийдіть, усі вірні...», «І нині» – свята, глас той самий: «Нахилив Ти голову...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії рівноап. Ніни – 3.

На стиховні стихири свята, глас 2-ий (див. 6/19 січня на стиховні вечірні; зі своїми приспівами). «Слава» – рівноап. Ніни, глас 8-ий: «Чашу благодаті...», «І нині» – свята, глас 6-ий: «Побачив світильник світлий, що від неплідної, Сонце...».

Після Трисвятого – тропар рівноап. Ніни, глас 4-ий. «Слава, і нині» – тропар свята, глас 1-ий.

Відпуст: «Христос Істинний Бог наш, що в Йордані...». (з поминанням рядових святих дня).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята, глас 1-ий (двічі). «Слава» – тропар рівноап. Ніни, глас 4-ий, «І нині» – тропар свята, глас 1-ий.

Кафизми 13-а і 14-а. Малі ектенії. Сідальні свята.

Величання рівноап. Ніни: «Величаємо тебе, / свята рівноапостольна Ніно, / бо ти всі краї Іверські світлом Євангелія просвітила, / і до Христа привела» і вибраний псалом: «Небеса повідають славу Богу, творіння ж рук Його сповіщає твердь». Сідальний рівноап. Ніни, глас 3-ий: (див. Після 1-ої кафизми), інший сідальний рівноап. Ніни, глас 8-ий: (див. Після 1-ої кафизми), інший сідальний рівноап. Ніни, глас той самий: (див. Після 2-ої кафизми). «Слава» – сідальний рівноап. Ніни після поліелея, глас той самий, «І нині» – сідальний свята після поліелея, глас 4-ий: (див. 6 січня). Степенна – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен рівноап. Ніни, глас 4-ий: «По всій землі розійшлося вішчування їх і в кінці вселенної слова їх»; стих: «Небеса повідають славу Богу, творіння ж рук Його сповіщає твердь». Євангеліє рівноап. Ніни – Мф., Зач. 34 (від половини). Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами святої рівноапостольної Ніни...». Стихира рівноап. Ніни, глас 6-ий.

Канони: свята 1-ий з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі), рівноап. Ніни на 4 і свята 2-ий на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія свята: «Глибини відкрив Ти дно...».

Після 3-ої пісні – кондак та ікос рівноап. Ніни, глас 2-ий; сідальний рівноап. Ніни, глас той самий (двічі). «Слава, і нині» – іпакої свята, глас 5-ий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос свята, глас 4-ий.

На 9-й пісні «Чеснішу» не співаємо, але співаємо приспів свята. 1-ий приспів: «Величай, душе моя, чеснішу від небесних воїнств Діву Пречисту Богородицю». (Звершується звичайне кадіння).

За 9-й пісні «Достойно є» не співається. Світильний свята. «Слава» – світильний рівноап. Ніни, «І нині» – світильний свята.

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається.

Світильний свята. «Слава, і нині» – той же світильний.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітні стихири на 6: свята, глас 1-ий – 3, і рівноап. Ніни, глас той самий – 3 (перша стихира – двічі). «Слава» – рівноап. Ніни, глас 2-ий: «Сьогодні сили...», «І нині» – свята, глас той самий: «Сьогодні Христос...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар рівноап. Ніни, глас 4-ий. «Слава, і нині» – тропар свята, глас 1-ий.

Відпуст: «Христос Істинний Бог наш, що в Йордані...». (з поминанням рядових святих дня).

НА ЧАСАХ – тропар свята. «Слава» – тропар рівноап. Ніни. Кондаки свята і рівноап. Ніни читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ антифони зображальні.

Блаженні свята (обох канонів), пісня 9-а – 4 (1-го канону – з ірмосом), і рівноап. Ніни, пісня 3-тя – 4.

На вході – «Прийдіть поклоніться... що в Йордані хрестився...».

Після входу – тропар свята, тропар рівноап. Ніни. «Слава» – кондак рівноап. Ніни, «І нині» – кондак свята.

Співається Трисвяте.

Прокимен, алилуарій і причасний – свята і рівноап. Ніни.

Апостол і Євангеліє – дня і рівноап. Ніни.

Задостойник свята.

Відпуст: «Христос Істинний Бог наш, що в Йордані...». (з поминанням рядових святих дня).

28 СІЧЕНЬ

П'ЯТНИЦЯ

15 СІЧНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Прп. Павла Фівейського (341) та Іоана Кущника (V). Прмч. Пансофія (249 – 251). Прпп. Прохора (X) і Гавриїла (XI, Серб.).

Порядок читань згідно з календарем:

Як., 52 зач., II, 1 – 13. Мк., 46 зач., X, 23 – 32.

Прпп.: Гал., 213 зач., V, 22 – VI, 2. Мф., 43 зач., XI, 27 – 30.

Служба прпп. Павла Фівейського та Іоана Кущника шестерична, звершується разом зі службою Октоїха.

Примітка. Починаючи з 15 січня по неділях співається поліелей, до Неділі сиропусної включно (див. Типікон, 21 вересня, 1-е «див») – крім Неділі про митаря і фарисея, в яку, за Уставом, співаються непорочні (див. Типікон, гл. 49).

У період від віддання Богоявлення (з 15 січня) до суботи перед Неділею про блудного сина на седмичній ранній читаються три кафизми, а на вечірні – 18-а. А в п'ятницю, суботу та неділю в цей період на ранній читається дві кафизми.

З 15 січня і до віддання свята Стрітення (якщо на ранній співається велике славослів'я) – катавасія Стрітення: «Сушу в глибині землі сонце осяяло колись...»

Крім того, починаючи з цього дня, береться канон молебний до Пресвятої Богородиці (з Октоїха) на повечір'ї (див. Типікон, 15 січня, 2-е «див»).

НА ВЕЧІРНІ кафизма 18-та.

На «Господи, взиваю» стихирі на 6: прп. Павла, глас 1-ий – 3, і прп. Іоана, глас 2-ий – 3. «Слава» – прп. Іоана, глас той самий, «І нині» – Хрестобогородичний Мінеї, глас той самий.

Примітка. На ряду в Мінеї містяться Хрестобогородичні, які співаються в середу і п'ятницю, а Богородичні, які читаються в інші дні тижня на «І нині» після «Слави» Мінеї, на ряду не наводяться. Ці Богородичні під заголовком «Богородичні восьми гласів, що співаються, коли є «Слава» святому в Мінеї, «І нині» – за її гласом» поміщаються в Ірмології і в додатковій частині Мінеї (в сучасних виданнях – другий додаток). Саме з цього розділу на повсякденне богослужіння, до якого відноситься і шестерична служба, слід брати Богородичний на «І нині» після «Слави» Мінеї.

Богородичні додатки розподілені за гласами. У свою чергу, Богородичні кожного гласу розподілені по днях седмиці, а серед Богородичних дня розрізняються піснеспіви ранньої та вечірні. Такий порядок допомагає швидко знайти Богородичний потрібного гласу для конкретного дня седмиці і для конкретної служби добового кола в певний день (сама назва розділу показує, що Богородичні мають бути обрані за гласом «Слави»; йдеться про це і в Типіконі, див. Гл. 48, Місяцеслов, 2 вересня).

Таким чином, після піснеспівів Мінеї на «Славу», на «І нині» співається Богородичний з додаткової частини Мінеї; якщо в Мінеї немає піснеспівів на «Славу», то співається: «Слава, і нині» – Богородичний, надрукований в Мінеї на ряду. У середу і п'ятницю на «І нині» або на «Слава, і нині» співається Хрестобогородичний Мінеї, поміщений на ряду.

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихирі Октоїха, глас 6-ий. «Слава» – прп. Павла, глас 6-ий: «Преподобний отче...», «І нині» – Хрестобогородичний.

Після Трисвятого – тропар святого, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар святого, глас 4-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря.

Кафизми 19-а, 20-а Малих ектеній немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-ий.

Примітка: Якщо у понеділок, вівторок, середу і п'ятницю припадає пам'ять шестеричного або славослівного святого з 1-го канону Октоїха пропускаються два тропаря, що мають напис «мученичні»; таким чином, 1-ий канон Октоїха співається з ірмосом на 4 (ірмоси раз, тропарі з Богоро-

дичним на 3), 2-ий канон Октоїха на 4 і святого на 6 (див. Типікон, гл. 11).

Канони: Октоїха 1-ий з ірмосом на 6 (ірмоси раз), прп. Павла на 4 і прп. Іоана на 4.

Біблійні пісні «Господеві співаймо...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї (прп. Іоана).

Після 3-ої пісні – кондак прп. Павла, глас 3-ий; сідальний прп. Павла, глас 1-ий. «Слава» – сідальний прп. Іоана, глас 3-ий, «І нині» – Хрестобогородичний.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос прп. Іоана, глас 2-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Екзопостиларій Октоїха. «Слава» – світильний прп. Іоана, «І нині» – Хрестобогородичний Октоїха.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихирі Октоїха, глас 6-ий. «Слава» – прп. Павла, глас 8-ий, «І нині» Хрестобогородичний.

Після Трисвятого – тропар святого, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря.

НА ЧАСАХ – тропар святого. Кондаки прп. Павла і прп. Іоана читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні прп. Павла, пісня 3-тя – 4 (з ірмосом), і прп. Іоана, пісня 6-а – 4.

На вході – «Прийдіть поклоніться... Дивний у святих еси...» (в седмичні і суботні дні).

Примітка. У недільні дні на вході співається: «Прийдіть поклоніться... що воскрес із мертвих...».

Після вході – тропарі та кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар дня, тропар преподобних; кондак дня, кондак прп. Павла, кондак прп. Іоана. «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня, тропар храму, тропар преподобних; кондак дня, кондак храму, кондак прп. Павла, кондак прп. Іоана. «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – «Заступнице християн...».

Співається Трисвяте.

Прокимен, алилуарій і причасний – дня і преподобних.

Апостол і Євангеліє – дня і преподобних.

На літургії може виголошуватися заупокійна ектенія.

29 СІЧЕНЬ

СУБОТА

16 СІЧНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Поклоніння оковам ап. Петра. Мчч. Спевсипа, Єлевсипа, Малевсипа і бабці їхньої Леоніли, і з ними Неона, Турвона та Іовили (161 – 180). Мч. Данакта, читця (II).

Порядок читань згідно з календарем:

Ап.: Діян., 29 зач., XII, 1 – 11. Ін., 67 зач., XXI, 15 – 25.

Ряд.: Кол., 249 зач. (від половини), I, 3 – 6. Лк., 81 зач., XVI, 10 – 15.

Служба поклоніння оковам ап. Петра шестерична, звершується разом зі службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафизма 18-а.

На «Господи, взиваю» стихири апостола, глас 4-ий – 6 (кожна стихира – двічі). «Слава» – апостола, глас 6-ий; «І нині» – догматик, гласу, що минає.

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 6-ий. «Слава» – апостола, глас той самий, «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після Трисвятого – тропар апостола, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар апостола, глас 4-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря.

Кафизми 16-а і 17-а. Малих ектеній немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-ий.

Канони:

у храмі Господському і Богородиці – канон храму на 4 з ірмосом двічі, канон преподобного на 6. Октоїха 1-ий з ірмосом, без мученичів, на 4 (ірмоси раз);

у храмі святого – канон преподобного на 6, з ірмосом двічі, храму на 4 Октоїха 1-ий з ірмосом, без мученичів, на 4 (ірмоси раз);

у храмі Воскресіння Христового – воскресні канони гласу, що минає з ірмосом – на 4, (1-ий ірмос воскресного канону, 1-ий тропар воскресного канону, 1-ий тропар хрестовоскресного канону, 1-ий тропар богородичного канону), преподобного на 6, Октоїха 1-ий з ірмосом, без мученичів, на 4.

Біблійні пісні «Господеві співаймо...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси ка-

нону Мінеї.

Після 3-ої пісні – інший кондак апостола, глас 2-ий; сідальний апостола, глас 4-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос апостола, глас 2-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Екзапостиларій Октоїха. «Слава» – світільний апостола, «І нині» – Богородичний Октоїха.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 6-ий. «Слава» – апостола, глас 4-ий, «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після Трисвятого – тропар святого, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря.

НА ЧАСАХ – тропар святого. Кондаки апостола читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні Октоїха – 4 і апостола, пісня 6-а – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар дня: «Апостоли, мученики і пророки...», тропар апостола; кондак апостола, інший кондак апостола. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – кондак дня.

У храмі Богородиці – тропар дня: «Апостоли, мученики і пророки...», тропар храму, тропар апостола; кондак дня, кондак апостола, інший кондак апостола. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня: «Апостоли, мученики і пророки...», тропар храму, тропар апостола; кондак дня, кондак храму, кондак апостола, інший кондак апостола. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня і апостола.

Апостол і Євангеліє – дня, суботи і апостола.

30 СІЧЕНЬ НЕДІЛЯ

17 СІЧНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Неділя 32-а після П'ятдесятниці. Глас 7. Прп. Антонія Великого (356).

Порядок читань згідно з календарем:

Ран. – Єв. 10-е, Ін., 66 зач., XXI, 1 – 14.

Літ. – 1 Тим., 280 зач. (від половини), I, 15 – 17. Лк., 93 зач., XVIII, 35 – 43.

Прп.: Євр., 335 зач., XIII, 17 – 21. Лк., 24 зач., VI, 17 – 23.

Бдінна служба на честь прп. Антонія Великого звершується з воскресною службою Октоїха.

НА ВЕЛИКІЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – кафизма вся.

На «Господи, взиваю» стихири на 10: воскресні, глас 7-ий – 4, і преподобного, глас 4-ий – 6. «Слава» преподобного – глас 6-ий, «І нині» – догматик, глас 7-ий: «Матір'ю стала...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії преподобного – 3.

На літії стихира храму та літійні стихири преподобного, глас 2-ий. «Слава» – преподобного, глас 5-ий: «Преподобний отче...», «І нині» – Богородичний воскресний, глас той самий.

На стиховні стихири воскресні, глас 7-ий. «Слава» – преподобного, глас 8-ий, «І нині» – Богородичний воскресний за гласом «Слави».

Після Трисвятого – «Богородице Діво...» (двічі), тропар преподобного глас 4 (один раз).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар воскресний, глас 7-ий (двічі). «Слава» – тропар святого, глас 4-ий, «І нині» – Богородичний воскресний за гласом «Слави»: «Від початку віку утаємнене...».

Кафизми 2-а і 3-я. Малі ектенії. Сідальні воскресні.

Поліелей. Величання преподобного: «Ублажаємо тебе./ преподобний отче наш Антонію,/ і шануємо святу пам'ять твою,/ наставнику монахів./ і співбесіднику ангелів» і вибраний псалом. «Ангельський собор...». Іпакої гласу. Сідальний преподобного після 1-ої кафизми; сідальний преподобного після 2-ої кафизми. «Слава» – сідальний преподобного піс-

ля поліелея, глас 8-ий, «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий. Степенні і прокимен – гласу. Євангеліє воскресне 10-е. «Воскресіння Христове бачивши...». Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами апостолів...». Стихира воскресна, глас 6-й: «Воскрес Ісус із гробу...».

Канони: воскресний з ірмосом на 4 (ірмоси раз), Богородиці (Октоїха) на 2 і преподобного на 8.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія «Сушу в глибині землі сонце осяяло колись...».

Після 3-ої пісні – кондак та ікос преподобного, глас 2-ий; сідальний преподобного, глас 8-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос воскресні, глас 7-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні – «Свят Господь Бог наш». Екзапостиларій воскресний 10-ий. «Слава» – світільний святого, «І нині» – Богородичний воскресного екзапостиларія.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітні стихири на 8: воскресні, глас 7-ий – 4, і преподобного, глас 8-ий разом зі «Славою» – 4. «Слава» – стихира євангельська 10-та, «І нині» – «Преблагословенна еси...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар воскресний: «Днесь спасіння...».

НА ЧАСАХ – тропар воскресний. «Слава» – тропар святого. Кондаки преподобного і воскресний читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні гласу – 6 і преподобного, пісня 3-тя – 4.

На вході: «Прийдіть поклонімся... що воскрес із мертвих...».

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар воскресний, тропар святого. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – кондак воскресний.

У храмі Богородиці – тропар воскресний, тропар храму, тропар святого; кондак воскресний. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар воскресний, тропар храму, тропар святого; кондак воскресний, кондак храму. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – воскресні і преподобного.

Апостол і Євангеліє – дня і преподобного.

Після «Особливо за Пресвяту Пречисту...» співається «Достойно є».

31 СІЧЕНЬ ПОНЕДІЛОК

18 СІЧНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

33-й тиждень після П'ятдесятниці (рядові читання 32-го тижня).

Свт. Афанасія (373) та Кирила (444), архієпп. Олександрійських. Прп. Маркіана Кирського (бл. 388).

Порядок читань згідно з календарем:

Як., 53 зач., II, 14 – 26. Мк., 48 зач., X, 46 – 52.

Свт.: Євр., 334 зач., XIII, 7 – 16. Мф., 11 зач., V, 14 – 19

Служба свтт. Афанасія і Кирила Олександрійських шестерична, звершується разом із службою Октоїха

НА ВЕЧІРНІ кафизми немає.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: свт. Афанасія, глас 4-ий – 3, і свт. Кирила, глас той самий – 3. «Слава» – свт. Афанасія, глас 6-ий, «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 7-ий. «Слава» – свт. Афанасія, глас 3-ий, «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після Трисвятого – тропар святителів (за вибором). «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар святителів (за вибором; двічі). «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря.

Кафизми 4-а, 5-а, 6-а. Малих ектеній немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-ий.

Канони: Октоїха 1-ий з ірмосом на 6 (ірмоси раз), свт. Афанасія на 4 і свт. Кирила на 4.

Біблійні пісні «Господеві співаймо...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісні – ірмоси канону Мінеї (свт. Кирила).

Після 3-ої пісні – кондак святителів, глас 4-ий; сідальний свт. Афанасія, глас 3-ий. «Слава» – сідальний свт. Кирила, глас той самий, «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос свт. Афанасія, глас 2-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ій пісні співається «Достойно є...». Екзопостила-

рій Октоїха. «Слава» – світильний святителів, «І нині» – Богородичний Октоїха.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 1-ий, і стихира святителів (зі приспівом: «Священники Твої зодягнуться в правду...»), глас 3-ий. «Слава» – свт. Афанасія, глас той самий, «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після Трисвятого – тропар святителів (за вибором). «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря.

НА ЧАСАХ – тропар святителів. Кондаки святителів і свт. Афанасія читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні свт. Афанасія, пісня 3-тя – 4 (з ірмосом), і свт. Кирила, пісня 6-а – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар дня: «Небесних воїнств архистратиги...», тропар святителів; кондак свт. Афанасія, кондак святителів. кондак дня. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня: «Небесних воїнств архистратиги...», тропар храму, тропар святителів; кондак дня, кондак храму, кондак свт. Афанасія, кондак святителів. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня і святителів.

Апостол і Євангеліє – дня і святителів.

1 ЛЮТИЙ П'ЯТНИЦЯ

19 СІЧНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Прп. Макарія Великого, Єгипетського (390 – 391). Свт. Марка, архієп. Ефеського (1457). **Прп. Макарія, посника Києво-Печерського, в Ближніх печерах (XII).** **Прп. Макарія, диякона Києво-Печерського, в Дальніх печерах (XIV).** Мц. Євфрасії, діви (303). Прп. Макарія Олександрійського (394 – 395). Свт. Арсенія, архієп. Керкирського (VIII). Прп. Антонія, стовпника, Марткобського (VI, Груз.).

Порядок читань згідно з календарем:

Як., 54 зач., III, 1 – 10. Мк., 50 зач., XI, 11 – 23.

Прп.: Гал., 213 зач., V, 22 – VI, 2. Мф., 43 зач., XI, 27 – 30.

Подаємо порядок звершення поліелейної служби Києво-Печерським преподобним: Макарія, посника та Макарія, диякона.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-ий антифон.

На «Господи, взиваю» стихири преподобних, глас 2-ий – 8 (перші дві стихири – двічі). «Слава» – глас 6-ий, «І нині» – догматик за гласом «Слави»: «Хто Тебе не ублажить...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії преподобних – 3.

На стиховні стихири преподобних, глас 6-ий (зі своїми приспіваними). «Слава» – преподобних, глас 2-ий, «І нині» –

Богородичний воскресний, глас той самий.

Після Трисвятого – тропар преподобних, глас 3-ий. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний за гласом тропаря.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар преподобних, глас 3-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний воскресний за гласом тропаря.

Кафизми 7-а і 8-а. Малі ектенії. Після кожної кафизми –

сідальний преподобних (двічі), «Слава, і нині» – Богородичний, глас той самий.

Поліелей. Величання преподобних і вибраний псалом. Сідальний преподобних після поліелея, глас 8-ий. «Слава, і нині» – Богородичний, глас той самий. Степенна – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен преподобних, глас 4-ий: «Чесна перед Господом смерть преподобних Його»; стих: «Що віддам Господеві за все, що Він воздав мені?». Євангеліє святого – Мф., Зач. 43.. Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами преподобних отців наших Макарія, посника та Макарія, диякона...». Стихира преподобних, глас 6-ий.

Канони: Богородиці з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і преподобних на 8.

Примітка. У святых, що мають поліелей, канон Богородиці іноді знаходиться в Мінеї на ряду, але іноді на ряду його немає. В такому випадку він береться з Часослова (глас 8-ий: «Воду пройшовши...»).

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія: «Сушу в глибині землі сонце осяяло колись...».

Після 3-ої пісні – сідальний преподобних, глас 4-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос преподобних, глас 4-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний преподобних (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихах преподобних, глас 4-ий – 4 (перша стихира – двічі). «Слава» – преподобних, глас 5-ий, «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших (за вибором).

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар преподобних, глас 3-ій. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний за гласом тропаря.

НА ЧАСАХ – тропар і кондак преподобних.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні преподобних, пісня 3-я – 4 (з ірмосом) і пісня 6-а – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар преподобних; «Слава» – кондак преподобних, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар храму, тропар преподобних; кондак храму, «Слава» – кондак преподобних, «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня, і преподобних.

Апостол і Євангеліє дня, вівторка (під зачало) і преподобних.

2 ЛЮТИЙ СЕРЕДА

20 СІЧНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Прп. Євфимія Великого (473). Прпп. Євфимія схимника (XIV) і Лаврентія затворника (XIII – XIV), Києво-Печерських, в Дальніх печерах. Мчч. Інни, Пінни і Римми (I – II). Мчч. Васса, Євсевія, Євтихія і Василіда (303).

Порядок читань згідно з календарем:

Як., 55 зач., III, 11 – IV, 6. Мк., 51 зач., XI, 23 – 26.

Прп.: Євр., 335 зач., XIII, 17 – 21. Лк., 24 зач., VI, 17 – 23.

Подаємо зразок звершення поліелейної служби на честь прп. Євфимія, схимника Києво-Печерського, і прп. Лаврентія, затворника Києво-Печерського.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-ий антифон.

На «Господи, взиваю» стихах преподобних, глас 2-ий – 8 (перші дві стихах – двічі). «Слава» – глас 6-ий, «І нині» – догматик за гласом «Слави»: «Хто Тебе не ублажить...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії преподобних – 3.

На стиховні стихах преподобних, глас 6-ий (зі своїми приспіваними). «Слава» – преподобних, глас 2-ий, «І нині» – Богородичний воскресний, глас той самий.

Після Трисвятого – тропар преподобних, глас 3-ій. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний за гласом тропаря.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар преподобних, глас 3-ій (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний воскресний за гласом тропаря.

Кафизми 10-а і 11-а. Малі ектенії. Після кожної кафизми – сідальний преподобних (двічі), «Слава, і нині» – Богородичний, глас той самий.

Поліелей. Величання преподобних і вибраний псалом. Сідальний преподобних після поліелея, глас 8-ий. «Слава, і нині» – Богородичний, глас той самий. Степенна – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен преподобних, глас 4-ий: «Чесна перед Господом смерть преподобних Його»; стих: «Що віддам Господеві за все, що Він воздав мені?». Євангеліє святого – Мф., Зач. 43.. Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами преподобних отців наших Євфимія, схимника та Лаврентія, затворника...». Стихира преподобних, глас 6-ий.

Канони: Богородиці з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і преподобних на 8.

Примітка. У святых, що мають поліелей, канон Богородиці іноді знаходиться в Мінеї на ряду, але іноді на ряду його немає. В такому випадку він береться з Часослова (глас 8-ий: «Воду пройшовши...»).

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія «Сушу в глибині землі сонце осяяло колись...».

Після 3-ої пісні – сідальний преподобних, глас 4-ий (дві-

чі). «Слава, і нині» – Богородичний, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос преподобних, глас 4-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний преподобних (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихах преподобних, глас 4-ий – 4 (перша стихира – двічі). «Слава» – преподобних, глас 5-ий, «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших (за вибором).

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар преподобних, глас 3-ій. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний за гласом тропаря.

НА ЧАСАХ – тропар і кондак преподобних.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні преподобних, пісня 3-я – 4 (з ірмосом) і пісня 6-а – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар преподобних; «Слава» – кондак преподобних, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар храму, тропар преподобних; кондак храму, «Слава» – кондак преподобних, «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня, і преподобних.

Апостол і Євангеліє дня і преподобних.

3 ЛЮТИЙ ЧЕТВЕР

21 СІЧНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Прп. Максима, спов. (662). Мч. Неофіта (304). Мчч. Євгенія, Кандида, Валеріана й Акили (III). Прп. Максима Грека (1556). Мц. Агнії, діви (бл. 304). Мч. Анастасія (662).

Ктиторської (IV) та названої «Вірада» або «Втіха» (807), Ватопедських ікон Божої Матері.

День інтронізації Блаженнішого Митрополита Київського і всієї України Епіфанія.

Порядок читань згідно з календарем:

Як., 56 зач., IV, 7 – V, 9. Мк., 52 зач., XI, 27 – 33.

Якщо звершується поліелейна служба на честь ікони Пресвятої Богородиці «Вірада» або «Втіха», то на ранній береться євангельське читання: Лк., 4 зач., I, 39 – 49, 56, а на літургії: Флп., 240 зач., II, 5 – 11. Лк., 54 зач., X, 38 – 42; XI, 27 – 28.

Служба прп. Максима Сповідника і мч. Неофіта не має святкового знака, звершується разом зі службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафизми немає.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: преподобного, глас 4-ий – 3, і мученика, глас 8-ий – 3. «Слава» – преподобного, глас 6-ий: «Преподобний отче...», «І нині» – Богородичний.

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 7-ий. «Слава» – преподобного, глас той самий; «І нині» – Богородичний.

Після Трисвятого – тропар святого, глас 8-ий. «Слава» – тропар мученика, глас 4-й, «І нині» – Богородичний за гласом «Слави».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар святого, глас 8-ий (двічі). «Слава» – тропар мученика, глас 4-ий, «І нині» – Богородичний за гласом «Слави».

Кафизми 13-а, 14-а і 15-а. Малих екстеній немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-ий.

Канони: Октоїха 1-ий з ірмосом на 6 (ірмоси раз), преподобного на 4 і мученика на 4.

Біблійні пісні «Господеві співаймо...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї (мученика).

Після 3-ої пісні – інший кондак преподобного, глас 8-ий; сідальний преподобного, глас 5-ий. «Слава» – сідальний мученика, глас 4-ий, «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос преподобного, глас 6-ий.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Екзопостиларій Октоїха. «Слава» – світільний святого, «І нині» – Богородичний Октоїха.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 7-ий. «Слава, і нині» – Богородичний Октоїха, глас той самий.

Після Трисвятого – тропар святого, глас 8-ий, «Слава» – тропар мученика, глас 4-ий, «І нині» – Богородичний за гласом «Слави».

НА ЧАСАХ – тропар святого. «Слава» – тропар мученика. Кондаки преподобного читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ щоденні антифони.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, перший тропар дня, другий тропар дня, тропар святого, тропар мученика; кондак преподобного, інший кондак преподобного, перший кондак дня, другий кондак дня «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – перший тропар дня, другий тропар дня, тропар храму, тропар святого, тропар мученика; перший кондак дня, другий кондак дня, кондак храму, кондак преподобного, інший кондак преподобного. «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня і святих.

Апостол і Євангеліє – дня і святих.

4 ЛЮТИЙ П'ЯТНИЦЯ

22 СІЧНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Ап. Тимофія (бл. 96). Прмч. Анастасія Персидського (628). Прмч. Анастасія, дияк. Києво-Печерського, в Ближніх пещерах (XII). Мчч. Мануїла, Георгія, Петра, Леонтія, єпископів, Сионія, Гавриїла, Іоана, Леонта, Парода, пресвітерів, та інших 377 (бл. 817).

Порядок читань згідно з календарем:

1 Пет., 58 зач., I, 1 – 2, 10 – 12; II, 6 – 10. Мк., 53 зач., XII, 1 – 12.

Ап.: 2 Тим., 290 зач. (від половини), I, 3 – 9. Лк., 50 зач., X, 1 – 15.

Подаємо зразок звершення поліелейної служби прмч. Анастасія, дияк. Києво-Печерського.

НА ВЕЛИКІЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-й антифон.

На «Господи, взиваю» стихири прмч. Анастасія, глас 8-ий – 8. «Слава» – прмч. Анастасія, глас 6-ий: «Ти, що за образом Євангелія Христового житіє своє влаштував...», «І нині» – догматик, глас той самий: «Хто Тебе не ублажить...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії прмч. Анастасія – 3.

На стиховні стихири прмч. Анастасія, глас 2-ий (зі своїми приспіваними). «Слава» – прмч. Анастасія, глас 8-ий: «Як ченців образ і відоме правило...», «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після Трисвятого – тропар прмч. Анастасія, глас 8-ий. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той самий.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар прмч. Анастасія, глас 8-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той самий.

Кафизми 19-а і 20-а. Малі екстенії. Сідальні прмч. Анаста-

сія (по двічі).

Поліелей. Величання прмч. Анастасія: «Ублажаємо тебе,/ преподобномученику Анастасію,/ і шануємо святу пам'ять твою,/ наставнику монахів,/ і співбесіднику ангелів» і вибраний псалом: «Терплячи, потерпів перед Господом, і зважив на мене, і вислухав молитву мою»; Сідальний прмч. Анастасія після поліелея, глас 4-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний, глас той самий. Степенна – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен прмч. Анастасія, глас 4-ий: «Чесна перед Господом/ смерть преподобних Його.»; стих: «Що віддам Господу за все, що Він воздав мені?». Євангеліє – прмч. Анастасія: Мк, 37 Зач. (Мк. 8, 34–38; 9, 1). Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами преподобномученика Анастасія...». Стихира преподобномученика, глас 6-й: «Житіє твоє...».

Канони: Богородиці з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і прмч. на 8.

Примітка. Якщо канону Богородиці немає на ряду в службі святого, то він береться з Часослова із чину Загального молебня: «Воду пройшовши наче сушу...».

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія «Сушу в глибині землі сонце осяяло колись...».

Після 3-ої пісні – сідальний прмч. Анастасія, глас 8-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос прмч. Анастасія, глас 8-ий.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є...» не співається. Світільний прмч. Анастасія (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихири прмч. Анастасія, глас 2-ий – 4 (перша стихири - двічі). «Слава» – прмч. Анастасія, глас 6-ий, «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар прмч. Анастасія, глас 8-ий. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той самий.

НА ЧАСАХ – тропар і кондак прмч. Анастасія.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні прмч. Анастасія, пісня 3-я – 4 (з ірмосом), і пісня 6-а – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар прмч. Анастасія. «Слава» – кондак прмч. Анастасія, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар храму, прмч. Анастасія; кондак храму. «Слава» – кондак прмч. Анастасія., «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – прмч. Анастасія.

Апостол і Євангеліє – дня і прмч. Анастасія.

5 ЛЮТИЙ СУБОТА

23 січня

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Сщмч. Климента, еп. Анкирського, і мч. Агафангела (312). Прп. Мавсими Сиріна (IV). Прп. Самана, мовчальника (бл. 400). Свт. Павлина Милостивого, еп. Ноланського (431). Спомин VI Вселенського собору (680 – 681).

Порядок читань згідно з календарем:

1 Сол., 273 зач., V, 14 – 23. Лк., 84 зач., XVII, 3 – 10.

Служба сщмч. Климента (і мч. Агафангела) не має святкового знака, звершується разом зі службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ – 18 кафізма.

На «Господи, взиваю» стихири священномученика, глас 7-ий і глас 2-ий – 6. «Слава» – священномученика, глас 8-ий, «І нині» – Богородичний Догматик гласу, що минає: «Матір'ю стала...». Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 7-ий. «Слава» – священномученика, глас той самий, «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших.

Після Трисвятого – тропар священномученика, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших (Часослов: Богородичні відпустові ст. 320).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар священномученика, глас 4-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших.

Кафізми 16-а і 17-а. Малих ектеній немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-ий.

Канони: Октоїха 1-ий з ірмосом на 6 (ірмоси раз), 2-ий на 4 і священномученика на 4.

Біблійні пісні «Господеві співаймо...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї.

Після 3-ої пісні – сідальний священномученика, глас 8-ий. «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос священномученика, глас 4-ий.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є...». Екзопостила-рій Октоїха. «Слава» – світільний святих, «І нині» – Богородичний Мінеї.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 7-ий. «Слава, і нині» – Богородичний Октоїха, глас той самий.

Після Трисвятого – тропар священномученика, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Богородичний за голосом тропаря, від менших. (Часослов: Богородичні відпустові ст. 320)

НА ЧАСАХ – тропар і кондак священномученика.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні Октоїха – 4 і священномученика, пісня 3-тя – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар дня, тропар священномученика; кондак дня, кондак священномученика. «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня, тропар храму, тропар священномученика; кондак дня, кондак храму, кондак священномученика. «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – священномученика і дня.

Апостол і Євангеліє – священномученика (Євр., 334 зач., XIII, 7 – 16. Ін., 36 зач., X, 9-16) і дня.

6 ЛЮТИЙ НЕДІЛЯ

24 січня

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Неділя. 33-я після П'ятдесятниці. Глас 8.

Прп. Ксенії (V). Мчч. Вавили Сицилійського та учнів його Тимофія й Агапія (III). Прп. Македонія, Сирійського пустельника (бл. 420). Перенесення мощей прмч. Анастасія Персидського (VII).

Порядок читань згідно з календарем:

Ран. – Єв. 11-е, Ін., 67 зач., XXI, 15 – 25.

Літ. – 1 Тим., 285 зач. (від половини), IV, 9 – 15. Лк., 94 зач., XIX, 1 – 10 (про Закхя).

НА ВЕЛИКІЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – кафізма вся.

На «Господи, взиваю» стихири на 10: воскресні, глас 8-ий – 7, і преподобної, глас 1-ий – 3. «Слава» преподобної – глас 8-ий, «І нині» – догматик, глас той самий: «Цар Небесний...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії преподобного – 3.

На літії стихири храму «Слава, і нині» – Богородичний.

На стиховні стихири воскресні, глас 8-ий. «Слава, і нині» – Богородичний.

Після Трисвятого – «Богородице Діво...» (тричі).
НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар воскресний, глас 8-ий (двічі). «Слава» – тропар преподобної, глас 8-ий, «І нині» – Богородичний воскресний за гласом «Слави»: «Ти, що нас ради...».

Кафизми 2-а і 3-я. Малі ектенії. Сідальні воскресні.

Поліелей. «Ангельський собор...». Іпакої гласу. Степенні і прокимен – гласу. Євангеліє воскресне 11-е. «Воскресіння Христове бачивши...». Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами апостолів...». Стихира воскресна, глас 6-й: «Воскрес Ісус із гробу...».

Канони: воскресний з ірмосом на 4 (ірмоси раз), Хресто-воскресний на 3 Богородиці (Октоїха) на 3 і преподобної на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія «Сушу в глибині землі сонце осяяло колись...».

Після 3-ої пісні – кондак преподобної, глас 2-ий та інший кондак, глас 4-ий; сідальний преподобної, глас 8-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос воскресні, глас 8-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні – «Свят Господь Бог наш». Екзапостиларій воскресний 11-ий. «Слава, і нині» – Богородичний воскресного екзапостиларія.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихири на 8: воскресні, глас 8-ий – 4, «Сла-

ва» – стихири євангельська 11-та, «І нині» – «Преблагословенна єси...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар воскресний: «Воскрес із гробу...».

НА ЧАСАХ – тропар воскресний. «Слава» – тропар преподобної. Кондаки преподобної і воскресний читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні гласу – 6 і преподобної, пісня 3-тя – 4.

На вході: «Прийдіть поклонімося... що воскрес із мертвих...».

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар воскресний, тропар преподобної. «Слава» – кондак преподобної, «І нині» – кондак воскресний.

У храмі Богородиці – тропар воскресний, тропар храму, тропар преподобної; кондак воскресний. «Слава» – кондак преподобної, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар воскресний, тропар храму, тропар преподобної; кондак воскресний, кондак храму. «Слава» – кондак преподобної, «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – воскресні

Апостол і Євангеліє – воскресні.

Після «Особливо за Пресвяту Пречисту...» співається «Достойно є».

7 ЛЮТИЙ ПОНЕДІЛОК

25 СІЧНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

34-й тиждень після П'ятдесятниці (рядові читання 33-го тижня).

Свт. Григорія Богослова, архієпископа Константинопольського (389). Мц. Філіцати та синів її Януарія, Фелікса, Филипа, Сильвана, Олександра, Віталія і Марціала (164). Прп. Поппія Сирійського (380). Прп. Мара, співця (бл. 430).

Ікони Божої Матері, званої «Утамуй мої печалі».

Порядок читань згідно з календарем:

Ран. – Ін., 35 зач. (від половини), Х, 1 – 9.

Літ. – 1 Пет., 59 зач., II, 21 – III, 9. Мк., 54 зач., XII, 13 – 17.

Свт.: 1 Кор., 151 зач., XII, 7 – 11. Ін., 36 зач., Х, 9 – 16.

Звершується поліелейна або бдінна служба свт. Григорія Богослова

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-ий антифон.

На «Господи, взиваю» стихири святителя, глас 1-ий і глас 2-ий – 8 (перша і четверта стихири – двічі). «Слава» – святителя, глас 8-ий: «Бадьорий язык твій...», «І нині» – догматик, глас той самий: «Цар Небесний...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії святителя – 3.

На літії стихири храму і стихири святителя, глас 4-ий. «Слава» – святителя, глас той самий: «Божественними ділами...», «І нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Зглянься на моління...».

На стиховні стихири святителя, глас 5-ий (зі своїми приспівами). «Слава» – святителя, глас 8-ий: «Серця вірних...», «І нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Діво Пречиста...».

Після Трисвятого: якщо звершується поліелей – тропар святителя, глас 1-ий. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Коли Гаврііл...»; якщо звершується всенічна – тропар святителя, глас 1-й (двічі), і «Богородице Діво...» (один раз).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар святителя, глас 1-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Коли Гаврііл...».

Кафизми 4-а і 5-а. Малі ектенії. Сідальні святителя.

Поліелей. Величання святителя: «Величаємо тебе, святителю отче Григорію Богослове і шануємо святу пам'ять твою, бо ти молиш за нас, Христа Бога нашого» і вибраний псалом. Сідальний святителя після поліелея, глас 8-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий. Степенна – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен святителя,

глас 4-ий: «Уста мої промовлять премудрість, і повчання серця мого розум»; стих: «Почуйте це, всі народи, зрозумійте, всі, що живете по вселенній». Євангеліє святителя – Ін., Зач. 35 (від половини). Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами святителя...». Стихира святителя, глас 6-й: «Преподобний преблаженний...».

Канони: Богородиці (в службі святителя) зі ірмос на 6 (ірмоси по двічі) і святителя (два канони) на 8.

Примітка. В службах святым, що мають поліелей, канон Богородиці іноді знаходиться в Мінеї на ряду, але іноді його немає. В такому випадку він береться з Часослова («Воду пройшовши наче сушу» глас 8-ий).

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія «Сушу в глибині землі сонце осяяло колись...».

Після 3-ої пісні – сідальний святителя, глас 8-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос святителя, глас 3-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний святителя. «Слава» – інший світільний святителя, «І нині» – Богородичний Мінеї.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихири святителя, глас 4-ий – 4. «Слава» – святителя, глас 1-ий: «Сопілку Духа...», «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших: «Блудницю, і блудного сина, і розбійника/ я беззаконнями перевищив,/ і митаря гріхами перевершив, і ніневітан./ О горе мені, що буде зі мною?/ Як уникну муки я, нещасний?/ Припадаю до Тебе Чиста,/ зглянься наді мною з милості Твоїї,/ так само,

як всіх їх спас Син Твій».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар святителя, глас 1-ий. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Коли Гавриїл...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак святителя.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні святителя, пісня 3-я – 4 (з ірмосом) і пісня 6-а – 4.

Після входу – тропарі й кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар святителя. «Слава» – кондак святителя, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар храму, тропар святителя; кондак храму. «Слава» – кондак святителя, «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – святителя.

Апостол і Євангеліє – дня і святителя.

Примітка. Якщо на честь свт. Григорія Богослова звершувалося **ВСЕНІЧНЕ БДІННЯ**:

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар святителя. «Слава» – кондак святителя, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар святителя. «Слава» – кондак святителя, «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – святителя.

Якщо звершується бдіння, то Апостол і Євангеліє – святителя (рядові читання переносяться на інший день).

8 ЛЮТИЙ ВІВТОРОК

26 СІЧНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Прпп. Ксенофонта, дружини його Марії та синів їхніх Аркадія та Іоана (V – VI). Мчч. Ананії, пресвітера, Петра, сторожа в'язниці, з ними сімох воїнів (295). Прп. Симеона Ветхого (бл. 390). Перенесення мощей прп. Федора, ігумена Студійського (845). Свт. Йосифа, архієп. Солунського (830). Блгв. Давида III Відновителя, царя Іверії та Абхазії (1125, Груз.).

Порядок читань згідно з календарем:

1 Пет., 60 зач., III, 10 – 22. Мк., 55 зач., XII, 18 – 27.

Служба святих не має святкового знака, звершується разом зі службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафизми немає.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: Октоїха, глас 8-ий – 3 і святих, глас той самий – 3 «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї.

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 8-ий. «Слава, і нині» – Богородичний Октоїха, глас той самий.

Після Трисвятого – тропар святих, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Слово Отче...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар святих, глас 4-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Слово Отче...».

Кафизми 7-а, 8-а і 9-а. Малих ектеній немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-ий.

Октоїха 1-ий з ірмосом на 6 (ірмоси раз), 2-ий на 4, і святих на 4.

Біблійні пісні «Господеві співаймо...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї.

Після 3-ої пісні – інший кондак святих, глас 4-ий; сідальний святих, глас 8-ий. «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос святих, глас 4-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є...». Екзопостила-рій Октоїха. «Слава» – світильний Мінеї, «І нині» – Богородичний Мінеї.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 8-ий. «Слава, і нині» – Богородичний Октоїха, глас той самий: «Усю надію мою...».

Після Трисвятого – тропар святих, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Богородице, Ти вища від усіх творинь...».

НА ЧАСАХ – тропар святих. Кондаки святих читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ повсякденні антифони.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар дня, тропар святих; кондак дня, кондак святих. «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня, тропар храму, тропар святих; кондак дня, кондак храму, кондак святих. «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня.

Апостол і Євангеліє – дня.

9 ЛЮТИЙ СЕРЕДА

27 СІЧНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Перенесення мощей святителя Іоана Золотоустого (438).

Порядок читань згідно з календарем:

Ран. – Ін., 35 зач. (від половини), X, 1 – 9.

Літ. – 1 Пет., 61 зач., IV, 1 – 11. Мк., 56 зач., XII, 28 – 37.

Свт.: Євр., 318 зач., VII, 26 – VIII, 2. Ін., 36 зач., X, 9 – 16.

Звершується поліелейна служба свт. Іоана Золотоустого.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-ий антифон.

На «Господи, взиваю» стихири святителя. «Слава» – святителя, «І нині» – догматик, за гласом «Слави».

Вхід. Прокимен дня. Паремії святителя – 3.

На стиховні стихири святителя, зі своїми приспіваними. «Слава» – святителя, «І нині» – Богородичний.

Після Трисвятого – тропар святителя, глас 8-ий. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Ти, що

нас ради...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар святителя, глас 8-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний недільний, глас той самий: «Ти, що нас ради...».

Кафизми 10-а і 11-а. Малі ектенії. Сідальні святителя.

Поліелей. Величання святителя: «Величаємо тебе, святителю отче Іоане Золотоустий і шануємо святу пам'ять твою, бо ти молиш за нас, Христа Бога нашого» і вибраний

псалом. Сідальний святителя після поліелею,). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї. Степенна – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен святителя, глас 4-ий: «Уста мої промовлятимуть премудрість, і повчання серця мого розум»; стих: «Почуйте це, всі народи, зрозумійте, всі, що живете по вселенній». Євангеліє святителя – Ін., Зач. 35 (від половини). Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами святителя...». Стихира святителя.

Канони: Богородиці з ірмос на 6 (ірмоси по двічі) і святителя (два канони) на 8.

Примітка. В службах святым, що мають поліелей, канон Богородиці іноді знаходиться в Мінеї на ряду, але іноді його немає. В такому випадку він береться з Часослова («Воду пройшовши наче сушу» глас 8).

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія «Сушу в глибині землі сонце осяяло колись...».

Після 3-ої пісні – сідальний святителя. «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї.

Після 6-ий пісні – кондак та ікос святителя, глас 1-ий.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є...» не співається. Світільний святителя. «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї.

«Все що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітех стихири святителя, – 4. «Слава» – святителя, «І нині» – Богородичний.

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар святителя, глас 8-ий. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Ти що нас ради...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак святителя.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні святителя, пісня 3-я – 4 (з ірмосом) і пісня 6-а – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар святителя. «Слава» – кондак святителя, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар храму, тропар святителя; кондак храму. «Слава» – кондак святителя, «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – святителя.

Апостол і Євангеліє – дня і святителя.

10 ЛЮТИЙ ЧЕТВЕР

28 СІЧНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Прп. Єфрема Сиріна (373 – 379). Прп. Єфрема Києво-Печерського, єп. Переяславського (бл. 1098). Прп. Палладія, пустельника (IV). Прп. Ісаака Сиріна, єп. Ніневійського (VI). Прп. Єфрема Угрина, Новоторзького (1053).

Порядок читань згідно з календарем:

1 Пет., 62 зач., IV, 12 – V, 5. Мк., 57 зач., XII, 38 – 44.

Прп.: Гал., 213 зач., V, 22 – VI, 2. Мф., 43 зач., XI, 27 – 30

Подаємо зразок звершення поліелейної служби прп. Єфрема Києво-Печерського, єп. Переяславського.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-ий антифон.

На «Господи, взиваю» стихири преподобного, глас 4-ий – 6 (перша стихири – двічі). «Слава» – преподобного, глас 6-ий, «І нині» – догматик, глас той самий: «Хто Тебе не ублажить...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії святительські – 3.

На стиховні стихири преподобного, глас 6-ий (зі своїми приспіваними). «Слава» – преподобного, глас той самий, «І нині» – Богородичний Мінеї (на ряду), глас той самий: «Богородице Ти еси виноградна лоза істинна...».

Після Трисвятого – тропар преподобного глас 8. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний за гласом тропаря.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар преподобного глас 8. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний за гласом тропаря.

Кафизми 13-а і 14-а. Малі ектенії. Сідальні преподобного (по двічі).

Поліелей. Величання преподобного і вибраний псалом. Сідальний преподобного після поліелея, глас 5-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий. Степенна – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен преподобного, глас 4-ий: «Священники Твої зодягнуться в правду, і преподобні Твої зрадіють»; стих: «Слухайте це, всі народи, почуйте всі, хто живе по вселенній?». Євангеліє – Ін., 36 зач., X, 9 – 16. Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами преподобного отця нашого Єфрема, єпископа...». «І нині» – «Молитвами Богородиці...». Стихира преподобного, глас 6-ий: «Святителів прикраса...».

Канони: Богородиці з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і пре-

подобного на 8.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія: «Сушу в глибині землі сонце осяяло колись...».

Після 3-ої пісні – сідальний преподобного, глас 2-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак преподобного, глас 8-ий.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний преподобного (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихири преподобного, глас 1-ий – 4 (перша стихири – двічі). «Слава» – преподобного, глас 2-ий: «Святителя Христового...», «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий: «Спаси від бід...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар преподобного (за вибором). «Слава, і нині» – Богородичний воскресний за гласом тропаря.

НА ЧАСАХ – тропар і кондак преподобного.

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар святого; кондак храму. «Слава» – кондак преподобного. «І нині» – «Заступнице християн...».

У храмі святого – тропар храму, тропар святого, кондак храму, «Слава» – кондак преподобного. «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня і преподобного.

Апостол і Євангеліє – дня і преподобного (Гал., 213 зач., V, 22 – VI, 2. Мф., 21 зач., VII, 12–21).

11 ЛЮТИЙ П'ЯТНИЦЯ

29 СІЧНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Перенесення мощей сщмч. Ігнатія Богоносця (107). Свт. Лаврентія, затворника Києво-Печерського, єп. Туровського, в Ближніх печерах (1194). Мчч. Романа, Якова, Філофея, Іперихія, Авів, Юліана і Паригорія (297). Мчч. Сильвана, єп., Луки, дяка., Мокія, читця (312).

Порядок читань згідно з календарем:

2 Пет., 64 зач., I, 1 – 10. Мк., 58 зач., XIII, 1 – 8.

2 Тим., 293 зач., II, 11 – 19. Лк., 88 зач., XVIII, 2 – 8 (за суботу, під зачало).

Сщмч.: Євр., 311 зач., IV, 14 – V, 6. Мк., 41 зач., IX, 33 – 41.

Подаємо порядок звершення полієлейної служби Свт. Лаврентія, затворника Києво-Печерського, єп. Туровського.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-й антифон.

На «Господи, взиваю» стихири прп. Лаврентія, глас 8-ий – 8. «Слава» – прмч. Анастасія, глас 6-ий: «Ти, що за образом Євангелія Христового житіє своє влаштував...», «І нині» – догматик, глас той самий: «Хто Тебе не ублажить...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії прп. Лаврентія – 3.

На стиховні стихири прп. Лаврентія, глас 2-ий (зі своїми приспіваними). «Слава» – прп. Лаврентія, глас 8-ий: «Як ченців образ і відоме правило...», «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після Трисвятого – тропар прп. Лаврентія, глас 8-ий. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той самий.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар прп. Лаврентія, глас 8-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той самий.

Кафизми 19-а і 20-а. Малі екстенії. Сідальні прп. Лаврентія (по двічі).

Поліелей. Величання прп. Лаврентія: «Величаємо тебе, святителю отче Лаврентію, / і шануємо святу пам'ять твою, / бо ти молиш за нас, // Христа Бога нашого» і вибраний псалом: «Терплячи, потерпів перед Господом, і зважив на мене, і вислухав молитву мою;». Сідальний прп. Лаврентія після поліелея, глас 4-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний, глас той самий: «збурений ма хвилі...». Степенна – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен прп. Лаврентія, глас 4-ий: «Чесна перед Господом / смерть преподобних Його.»; стих: «Що віддам Господу за все, що Він воздав мені?». Євангеліє – прп. Лаврентія: Мф., 11 зач., V, 14 – 19. Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами преподобного отця нашого Лаврен-

тія святителя...». Стихира прп, глас 6-й: «Житіє твоє...».

Канони: Богородиці з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і прмч. на 8.

Примітка. Якщо канону Богородиці немає на ряду в службі святого, то він береться з Часослова із чину Загального молебня: «Воду пройшовши наче сушу...».

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія «Сушу в глибині землі сонце осяяло колись...».

Після 3-ої пісні – сідальний прп. Лаврентія, глас 8-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак прп. Лаврентія, глас 6-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є...» не співається. Світільний прп. Лаврентія (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітні стихири прп. Лаврентія, глас 2-ий – 4 (перша стихири - двічі). «Слава» – прп. Лаврентія, глас 6-ий, «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар прп. Лаврентія, глас 8-ий. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той самий.

НА ЧАСАХ – тропар і кондак прп. Лаврентія.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні прп. Лаврентія, пісня 3-я – 4 (з ірмосом), і пісня 6-а – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар прп. Лаврентія. «Слава» – кондак прп. Лаврентія, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар храму, прп. Лаврентія; кондак храму. «Слава» – кондак прп. Лаврентія, «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – прп. Лаврентія.

Апостол і Євангеліє – дня і прп. Лаврентія.

12 ЛЮТИЙ СУБОТА

30 СІЧНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Собор вселенських учителів і святителів Василя Великого, Григорія Богослова та Іоана Золотоустого. Сщмч. Іполита та з ним мчч. Кенсорина, Савина, Фрисії, діви та інших 20 мчч. (III). Прп. Зинона, посника Києво-Печерського, в Дальніх пещерах (XIV). Прп. Зинона, учня свт. Василя Великого (V). Мч. Феофіла Нового (784). Блгв. Петра, царя Болгарського (967).

Порядок читань згідно з календарем:

Ран. – Ін., 36 зач., X, 9 – 16.

Літ. – Свт.: Євр., 334 зач., XIII, 7 – 16. Мф., 11 зач., V, 14 – 19.

Поліелейна служба прп. Зинона, посника Києво-Печерського звершується разом з бдінною службою свтт. Василя Великого, Григорія Богослова і Іоана Золотоустого [1].

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-й антифон.

На «Господи, взиваю» стихири святителів, глас 4-й і глас 2-ий – 4, преподобного глас 8-ий – 4. «Слава» – святителів, глас 6-й: «Прослаavimo нині таємничі труби Духа...», «І нині» – догматик, гласу, що минає: «Цар Небесний...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії святителів – 3.

На літії стихири храму і стихири святителів, глас 2-ий і глас 6-ий. «Слава» – святителів, глас 6-ий: «Святителів Христових...», «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий: «Дівствену доброту...».

На стиховні стихири святителів, глас 1-ий (зі своїми приспіваними). «Слава» – преподобного, глас 8-ий: «Як ченців образ і відоме правило...», «І нині» – Мінеї, глас 2-ий: «Сьогодні Христос приноситься в храм...».

Після Трисвятого – тропар святителів, глас 4-ий (двічі), і «Богородице Діво...» (один раз).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар святителів, глас 4-ий (двічі). «Слава» – преподобного, глас 8-ий, «І нині» – Богородичний воскресний, глас той самий.

Кафизми 16-а і 17-а. Малі екстенії. Сідальні святителів, «Слава» – сідальні преподобного, «І нині» – Богородичний Мінеї.

Поліелей. Величання святителів: «Величаємо вас, / свя-

тителі Христові Василю Великий, Григорію Богослове та Іоане Золотоустий, / і шануємо святу пам'ять вашу, / бо ви молитесь за нас // Христа Бога нашого»; і преподобному: «Ублажаємо тебе, / преподобний отче наш Зиноне, / і шануємо святу пам'ять твою, / наставнику монахів, // і співбіднику ангелів» вибраний псалом. Сідальний святителів після поліелею, глас 4-й, інший сідальний святителів після поліелея, глас той самий «Слава» – сідальний преподобного після поліелея глас 8-ий, «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий. Степенна – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен святителів, глас 4-ий: «Священики Твої зодягнуться у правду, і преподобні Твої зрадіють»; стих: «Уста мої промовлятимуть премудрість, і повчання серця мого розум». Євангеліє святителів – Ін., Зач. 36. Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами святителів...». Стихира святителів, глас 6-ий: «Вилилась благодать...».

Канони: Богородиці (в службі святителів) з ірмосом на 4 (ірмоси по двічі), святителів (два канони) на 6 і преподобного на 4.

Примітка. У святих, що мають поліелей, канон Богородиці іноді знаходиться в Мінеї на ряду, але іноді на ряду його немає. В такому випадку він береться з Часослова (глас 8-ий: «Воду пройшовши...»).

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія – «Сушу в глибині землі сонце осяяло колись...».

Після 3-ої пісні – кондак і ікос преподобного глас 8-ий, сідальний святителів, глас 8-ий. інший сідальний святителів, глас той самий, «Слава» – сідальний преподобного, глас 8-ий, «І нині» – Богородичний Мінеї.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос святителів, глас 2-ий.

На 9-й пісні «Чеснішу» не співаємо, але співаємо особливі приспиви (див. В Мінеї на ряду). 1-ий приспів: «Величай, душе моя, Чеснішу Небесних воїнств, Діву Пречисту Богородицю» [2]. (Звершується звичайне кадиння.)

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний святителів. «Слава» – преподобного, «І нині» – Мінеї: «Єдине Божество...».

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихирах на – 6 святителів, глас 5-ий – 3 і преподобного, глас 2-ий – 3. «Слава» – святителів, глас той самий: «Заграймо пісні, та трубах гучних...», «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий: «Заспіваймо вірні, як на трубах гучних...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар святителів, глас 4-ий. «Слава» – преподобного, глас 8-ий, «І нині» – Богородичний воскресний, глас той самий.

НА ЧАСАХ – тропар святителів, «Слава» – преподобного. Кондаки святителів і преподобного читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні святителів, пісня 3-я – 4 (з ірмосом), і преподобного пісня 6-а – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар святителів тропар преподобного, кондак святителів. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар святителів, тропар преподобного, кондак святителів «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – «Заступнице християн...».

Примітка. Оскільки на честь святителів звершувалося **ВСЕНІЧНЕ БДІННЯ**, після входу на Літургії тропар і кондак храму святого не співається.

Прокимен, Апостол, алилуарій, Євангеліє і причасний – святителів і преподобного (Гал., 213 зач., V, 22 – VI, 2. Мф., 43 зач., XI, 27–30); (рядові читання переносяться на попередній день).

Примітка. Прокимен і алилуарій у Трьох святителів – за апостольським чином. Прокимен, глас 8-ий: «По всій землі розійшлося віщування їх, і в кінці вселенної слова їх»; стих: «Небеса повідають славу Богу, творіння ж рук Його сповіщає твердь». Алилуя, глас 4-ий: «Сповідують Небеса чудеса Твої, Господи, й істину Твою в Церкві святих»; стих: «Бог прославляється на раді святих». Причасний: «Радуйтеся, праведні...».

Співається «Достойно є...».

[1] Типікон не передбачає звершення двох бдінних або поліелейних служб, і в ньому немає уставної глави, яка викидала б подібне поєднання, проте богослужбова практика допускає звершення такого типу богослужіння.

[2] За традицією, 1-ий приспів співає священник або диакон.

13 ЛЮТИЙ НЕДІЛЯ

31 СІЧНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Неділя про митаря і фарисея. Глас 1.

Безсрр., мчч. Кира та Іоана і з ними мцц. Афанасії та дочок її Феодотії, Феоктисти і Євдоксії (311). **Свт. Микити, затворника Києво-Печерського, єп. Новгородського (1108).** Мчч. Вікторина, Віктора, Никифора, Клавдія, Діодора, Серапіона і Папія (251). Мц. Трифени Кизицької.

Порядок читань згідно з календарем:

Ран. – Єв. 1-е, Мф., 116 зач., XXVIII, 16 – 20.

Літ. – 2 Тим., 296 зач., III, 10 – 15. Лк., 89 зач., XVIII, 10 – 14.

Поліелейна служба святителя Микити Новгородського, затворника Києво-Печерського звершується разом із воскресною службою Октіоха і службою Тріоді Постової.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – кафізма вся.

На «Господи звизаю» стихирах на 10: воскресні, глас 1-ий – 3, Тріоді – 3 і святителя, глас 6-ий – 4. «Слава» – Тріоді, «І нині» – догматик, глас 1-ий: «Всесвітню славу...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії святителя – 3.

На літії стихира храму і стихир Тріоді хвалітні: 1-ша, глас 3: «Фарисей гонористий голос...» і 2-га: «Фарисея, що виправдовував себе, хвалячись ділами...», глас 8. «Слава» – святителя, «І нині» – Богородичний воскресний за гласом «Слави»; або Богородичний Мінеї.

На стиховні стихирах воскресні, глас 1-ий. «Слава» – святителя, «І нині» – Богородичний Мінеї; або Богородичний воскресний за гласом «Слави».

Після Трисвятого – «Богородице Діво...» (двічі) і тропар святителя, глас 8-ий (один раз).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар воскресний, глас 1-ий (двічі). «Слава» – тропар святителя, глас 4-ий. «І нині» – Богородичний воскресний за гласом «Слави».

Кафізми 2-а і 3-я. Малі екстенії. Сідальні воскресні.

Поліелей. Величання святителя: «Величаємо тебе, святителю отче Микито, і шануємо святу пам'ять твою, бо ти молиш за нас, Христа Бога нашого» і псалом вибраний. «Ангельський собор...». Іпакої гласу. «Слава» Сідальний святителя: «І нині» – Богородичний. Степенні і прокимен – гласу. Євангеліє воскресне 1-е. «Воскресіння Христове бачивши...». Після 50-го псалма: «Слава» – «Покаяння відкрив мені двері...». – «І нині...» – «На стежки спасіння...», «Поми-

луй мене Боже...» і «Множество вчинених...».

Примітка. У Неділю митаря і фарисея починається Постова тріодь і на ранній після 50-го псалма (до 5-ї неділі включно) співаються розчулені стихира «Покаяння відкрив мені двері, Життєдавче...». Воскресна стихира, глас 6-ий: «Воскрес Ісус із гробу...», не співається, оскільки вона замінюється особливою стихирою Тріоді, глас 6-ий: «Множество вчинених...».

Канони: воскресний з ірмосом на 4 (ірмоси раз), Тріоді на 4 і святителя на 6.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія «Землю, що виникла колись в глибині...».

Після 3-ої пісні – кондак та ікос святителя, глас 6-ий, інший кондак святителя, глас 1-ий; сідальний святителя, глас 1-ий. «Слава, і нині» – Богородичний.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос воскресні, глас 1-ий.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні – «Свят Господь Бог наш». Екзапостиларій воскресний 1-ий. «Слава» – світільний святителя, «І нині» – Богородичний воскресного екзапостиларія.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихирах на 8: воскресні, глас 1-ий – 4, і святителя, глас 4-ий – 4 «Слава» – стихира євангельська – 1-а, «І нині» – «Преблагословенна єси...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар воскресний: «Днесь спасіння...».

НА ЧАСАХ – тропар воскресний. «Слава» – тропар свя-

тителя. Кондаки святителя і воскресний читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні гласу – 6 і святителя, пісня 3-я – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар воскресний, тропар святителя. «Слава» – кондак святителя, «І нині» – кондак Тріоді.

У храмі Богородиці і святого – тропар воскресний, тропар храму, тропар святителя; кондак воскресний. «Слава» – кондак святителя, «І нині» – кондак Тріоді.

Прокимен – воскресний гласу, і святителя: «Уста мої промовлятимуть премудрість...»

Апостол – воскресний, і святителя

Алилуарій – воскресний гласу, і святителя.

Євангеліє – воскресне (Неділі митаря і фарисея), і святителя

Причасний – воскресний: «Хваліть Господа...», і святителя: «В пам'ять вічну...».

Лютій за старим стилем

14 ЛЮТИЙ П'ЯТНИЦЯ

1 ЛЮТИЙ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Тиждень загальний.

Передсвятю Стрітіння Господнього. Мч. Трифона (250). Мц. Перпетуї, мчч. Сатира, Ревоката, Саторнила, Секунда і мц. Феліцитати (202 – 203). Прп. Петра Галатійського (429). Прп. Вендиміана, пустельника Вифинійського (бл. 512).

Порядок читань згідно з календарем:

2 Пет., 66 зач., I, 20 – II, 9. Мк., 59 зач., XIII, 9 – 13.

2 Пет., 67 зач., II, 9 – 22. Мк., 60 зач., XIII, 14 – 23 (за вівторок, під зачало).

Мч.: Рим., 99 зач., VIII, 28 – 39. Лк., 51 зач. (від половини), X, 19 – 21.

Посту в середу та п'ятницю немає.

Звершується шестерична служба передсвятя Стрітіння і мч. Трифона.

9-ий час.

НА ВЕЧІРНІ кафізма 18-а.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: передсвятя, глас 4-ий – 3, і мученика, глас 1-ий – 3. «Слава» – мученика, глас 2-ий, «І нині» – передсвятя, глас той самий.

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири передсвятя, глас 2-ий (зі своїми приспіваними). «Слава, і нині» – передсвятя, глас той самий.

Після Трисвятого – тропар мученика, глас 4-ий. «Слава, і нині» – тропар передсвятя, глас 1-ий.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар передсвятя, глас 1-ий (двічі). «Слава» – тропар мученика, глас 4-ий, «І нині» – тропар передсвятя, глас 1-ий.

Кафізми 4-а і 5-а [1]. Малі ектенії. Сідальні передсвятя (по двічі). Псалом 50-й.

Канони: передсвятя з ірмос на 8 (ірмоси по двічі) і мученика на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї (мученика).

Після 3-ої пісні – кондак мученика, глас 8-ий; сідальний мученика, глас 4-ий. «Слава, і нині» – сідальний передсвятя, глас 1-ий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос передсвятя, глас 6-ий.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний мученика. «Слава, і нині» – світільний передсвятя.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири передсвятя, глас 2-ий (зі своїми приспіваними). «Слава, і нині» – передсвятя, глас той самий.

Після Трисвятого – тропар мученика, глас 4-ий. «Слава, і нині» – тропар передсвятя, глас 1-ий.

НА ЧАСАХ – тропар передсвятя. «Слава» – тропар мученика. Кондак тільки передсвятя.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні передсвятя, пісня 3-я – 4 (з ірмосом), і мученика, пісня 6-я – 4.

На вході – «Прийдіть поклоніться... Дивний у святих еси...».

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар храму, тропар передсвятя, тропар мученика; кондак храму. «Слава» – кондак мученика, «І нині» – кондак передсвятя.

У храмі Богородиці – тропар передсвятя, тропар мученика. «Слава» – кондак мученика, «І нині» – кондак передсвятя.

У храмі святого – тропар передсвятя, тропар храму, тропар мученика; кондак храму. «Слава» – кондак мученика, «І нині» – кондак передсвятя.

Прокимен, алилуарій і причасний – мученика.

Апостол і Євангеліє – дня, суботи (під зачало) і мученика.

[1] В передсвятю і післясвятю Стрітіння Господнього на ранній читаються дві кафізми.

15 ЛЮТИЙ ВІВТОРОК

2 ЛЮТИЙ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Стрітіння господа нашого ісуса христа.

Порядок читань згідно з календарем:

Ран. – Лк., 8 зач., II, 25 – 32.

Літ. – Євр., 316 зач., VII, 7 – 17. Лк., 7 зач., II, 22 – 40.

Звершується всенічна свята Стрітіння Господнього (за Мінею).

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-ий антифон.

На «Господи, взиваю» стихири свята, глас 1-ий – 8 (перші дві стихири – тричі, третя стихири – двічі). «Слава, і нині» – свята, глас 6-ий: «Нехай відкриються нині двері Небесні...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії свята – 3.

На літії стихири свята, глас 1-ий і глас 2-ий. «Слава» – свята, глас 5-ий: «Дослідіть Писання...», «І нині» – свята,

глас той самий: «Вічний Господь став Немовлям плоттю...».

На стиховні стихири свята, глас 7-ий (зі своїми приспіваними). «Слава, і нині» – свята, глас 8-ий: «Того, Кого носять Херувими...».

Після Трисвятого – тропар свята, глас 1-ий (тричі).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята, глас 1-ий (двічі). «Слава, і нині» – той же тропар.

Кафизми 7-а і 8-а. Малі екстенії. Сідальні свята.

Поліелей. Величання свята: «Величаємо Тебе,/ Життядавче Христе,/ і шануємо Пречисту Матір Твою,/ Нею ж за законом нині принесений був// до храму Господнього», і вибраний псалом. Сідальний свята після поліелею, глас 4-ий: «Задля мене Ти, Вічний, стаєш Немовлям...». «Слава, і нині» – той же сідальний. Степенна – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен свята, глас 4-ий: «Пом'яну ім'я Твоє у всякому роді і роді»; стих: «Вилилось із серця мого слово блага, кажу я Цареві про мої діла». Євангеліє – свята. Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами Богородиці...». Стихира свята, глас 6-ий: «Нехай відкриються нині двері Небесні...» (див. на «Господи взиваю»).

Канон свята з ірмосом на 14 (ірмоси по двічі).

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія свята: «Сушу в глибині землі сонце осяяло колись...».

Після 3-ої пісні – сідальний свята, глас 4-ий: «На горі Синайській...». «Слава, і нині» – той же сідальний.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос свята, глас 1-ий.

На 9-ій пісні – приспів свята і звичайне кадіння. («Чеснішу» не співаємо.)

1-ий хор співає перший приспів: «Богородице Діво, уповання християн...» 1, і ірмос: «В законі тіні і писань...».

2-ий хор співає другий приспів: «Богородице Діво, світу Блага помічнице...», і той же ірмос.

1-ий хор: «Богоносний Симеоне...», і тропар: «Замість двох горлиць або двох голубів...».

2-ий хор: «Обіймає руками старець Симеон...», і той же тропар.

1-ий хор: «Не старець Мене тримає...», і той же тропар.

2-ий хор: «Кліщі таємничі...», і той же тропар.

1-ий хор: «О дочко Фануїлова!...», і тропар: «Ти дарував мені радість...».

2-ий хор: «Анна цнотлива...», і той же тропар.

1-ий хор: «Незбагненно є...», і той же тропар.

2-ий хор: «Чиста Голубко...», і той же тропар.

1-ий хор: «О Христе, всіх Царю!...», і тропар: «Священноліпно і побожно...».

2-ий хор: «О Христе, всіх Царю!...», і той же тропар.

1-ий хор: «Трисяйне і Трипостасне Божество...», і той же тропар.

2-ий хор: «О Діво Маріє!...», і той же тропар.

Потім обидва хори разом співають 1-ий приспів: «Богородице Діво, уповання християн...», та Ірмос: «В законі тіні і писань...».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний свята. «Слава» – той же світільний, «І нині» – той же світільний.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітні стихири свята, глас 4-ий – 4 (перша стихири – двічі). «Слава, і нині» – свята, глас 6-ий: «На руках старечих...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар свята, глас 1-ий (один раз).

Відпуст свята: «Христос, істинний Бог наш, що в обіймах праведного Симеона носитись зволив ради нашого спасіння, молитвами Пречистої Своєї Матері і всіх святих, помилює і спасе нас, як Благий і Чоловіколюбче».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак свята.

НА ЛІТУРГІЇ антифони зображальні.

Блаженні свята, пісня 3-я – 4 (з ірмосом) і пісня 6-а – 4.

Вхідний стих: «Сказав Господь спасіння Своє, перед народами відкрив правду Свою».

Примітка. *Перед виголошенням вхідного стиха слід виголошувати «Премудрість, станьмо побожно»*

Після входу – тропар свята. «Слава, і нині» – кондак свята.

Співається Трисвяте.

Прокимен, алилуарій і причасний – свята.

Апостол і Євангеліє – свята (рядові читання переносяться на наступний, або попередній день).

Задостойник свята – приспів: «Богородице Діво, уповання християн...», та Ірмос: «В законі тіні...» (задостойник співається **на Літургії** до віддання свята Стрітіння Господнього).

Відпуст свята (той самий, що й **на ранній**).

Примітка: *За традицією після Божественної літургії звершується Мале освячення води і освячуються свічі.*

16 ЛЮТИЙ СЕРЕДА

3 ЛЮТИЙ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Післясвято Стрітіння Господнього.

Прав. Симеона Богоприймця і Анни, пророкиці. Прор. Азарії (X ст. до Р. Х.). Мчч. Папія, Діодора, Клавдіана (250). Мчч. Адріана і Єввула (308 – 309). Мч. Власія Кесарійського (III). **Свт. Ігнатія Маріупольського, митр. Готфейського і Кефайського (1786).** Рівноап. Миколая, архієп. Японського (1912).

Порядок читань згідно з календарем:

1 Пет., 59 зач., II, 21 – III, 9. Мк., 54 зач., XII, 13 – 17 (за понеділок).

1 Пет., 60 зач., III, 10 – 22. Мк., 55 зач., XII, 18 – 27 (за вівторок, під зачало).

Прав.: Євр., 321 зач. (від половини), IX, 11 – 14. Лк., 8 зач., II, 25 – 38.

Подаємо схему поєднання поліелейної служби свт. Ігнатія Маріупольського, митр. Готфейського і Кефайського, зі службою післясвята Стрітіння Господнього.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-й антифон.

На «Господи, взиваю» стихири на 8: свята – 3, і свт. Ігнатія – 5. «Слава» – свт. Ігнатія, «І нині» – свята.

Вхід. Прокимен дня. Паремії свт. Ігнатія – 3.

На стиховні стихири свята (зі своїми приспіваними), або стихири свт. Ігнатія (зі своїми приспіваними). «Слава» – свт. Ігнатія, «І нині» – свята.

Після Трисвятого – тропар свт. Ігнатія, глас 4-ий. «Слава, і нині» – тропар свята, глас 1-ий.

Відпуст: «Христос, істинний Бог наш, що в обіймах праведного Симеона носитись зволив».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята, глас 1-ий (двічі). «Слава» – тропар свт. Ігнатія, глас 4-й, «І нині» – тропар свята, глас 1-й.

Кафизми 10-а і 11-а. Малі екстенії. По кожній кафізмі – сідальний свт. Ігнатія (двічі), «Слава, і нині» – сідальний свята.

Поліелей. Величання свт. Ігнатія: «Величаємо тебе,/ святителю отче Ігнатію,/ і шануємо святу пам'ять твою,/ бо ти молиш за нас,// Христа Бога нашого» і вибраний псалом. Сідальний свт. Ігнатія після поліелея (двічі). «Слава, і нині» – сідальний свята. Степенна – 1-й антифон 4-го гласу. Прокимен свт. Ігнатія, глас 4-ий: «Уста мої промовлятимуть премудрість і повчання серця мого розум»; стих: «Слухайте це, всі народи, почуйте всі, хто живе по вселенній». Євангеліє – свт. Ігнатія (Ін., 35 зач.). Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами святителя Ігнатія...». Стихира свт. Ігнатія, глас 6-ий.

Канони: свята зі ірмос на 6 (ірмоси по двічі) і свт. Ігнатія на 8.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія свята: «Сушу в глибині землі сонце осяяло колось...».

Після 3-ої пісні – кондак і ікос свята, глас 1-ий; сідальний свт. Ігнатія (двічі). «Слава, і нині» – сідальний свята.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос свт. Ігнатія

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний свт. Ігнатія (двічі). «Слава, і нині» – світільний свята.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихирі на 6: свята – 3 і свт. Ігнатія – 3. «Слава» – свт. Ігнатія, «І нині» – свята.

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар свт. Ігнатія, глас 4-ий. «Слава, і нині» – тропар свята, глас 1-ий.

Відпуст: «Христос, істинний Бог наш, що в обіймах праведного Симеона носитись зволив».

НА ЧАСАХ – тропар свята. «Слава» – тропар свт. Ігнатія. Кондаки свята і свт. Ігнатія читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні свята, пісня 3-я (з ірмосом) – 4, і свт. Ігнатія – 4.

На вході – «... у святих Дивний еси...».

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар храму, тропар свята, тропар свт. Ігнатія.; кондак храму. «Слава» – кондак свт. Ігнатія., «І нині» – кондак свята.

У храмі Богородиці – тропар свята, тропар свт. Ігнатія. «Слава» – кондак свт. Ігнатія., «І нині» – кондак свята.

У храмі святого – тропар свята, тропар храму, тропар свт. Ігнатія.; кондак храму. «Слава» – кондак свт. Ігнатія., «І нині» – кондак свята.

Прокимен, алилуарій і причасний – свята і свт. Ігнатія..

Апостол і Євангеліє – дня і свт. Ігнатія. (Євр., 335 зач., Мф., 11 зач. Або Євр., 318 зач., Ін., 36 зач.).

Задостойник свята.

Відпуст: «Христос, істинний Бог наш, що в обіймах праведного Симеона носитись зволив».

17 ЛЮТИЙ ЧЕТВЕР

4 ЛЮТИЙ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Прп. Ісидора Пелусіотського (бл. 436 – 440). Мч. Іадора (III). Сщмч. Аврамія, еп. Арвильського (бл. 344 – 347). Прп. Миколая, спов., ігумена Студійського (868).

Порядок читань згідно з календарем:

1 Ін., 69 зач., I, 8 – II, 6. Мк., 62 зач., XIII, 31 – XIV, 2.

Служба прп. Ісидора Пелусіотського не має святкового знака, звершується разом зі службою післясвята Стрітіння Господнього.

НА ВЕЧІРНІ кафизма 18-а.

На «Господи, взиваю» стихирі на 6: свята, глас 4-ий – 3, і преподобного, глас той самий – 3. «Слава, і нині» – свята, глас 2-ий.

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихирі свята, глас 2-ий (зі своїми приспіваними). «Слава, і нині» – свята, глас той самий.

За Трисвятого – тропар святого, глас 8-ий. «Слава, і нині» – тропар свята, глас 1-ий.

Відпуст: «Христос, істинний Бог наш, що в обіймах праведного Симеона носитись зволив ради нашого спасіння».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята, глас 1-ий (двічі). «Слава» – тропар святого, глас 8-ий, «І нині» – тропар свята, глас 1-ий.

Кафизми 13-а, 14-а і 15-а. Малі ектенії. Сідальні свята (по двічі). Псалом 50-ий.

Канони: свята з ірмосом на 8 (ірмоси по двічі) і преподобного на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї (преподобного).

Після 3-ої пісні – кондак преподобного, глас 4-ий; сідальний преподобного, глас 3-ий. «Слава, і нині» – сідальний свята, глас 8-ий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос свята, глас 1-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ій пісні «Достойно є» не співається. Світільний свята (див. 2 лютого). «Слава, і нині» – той же світільний.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихирі свята, глас 2-ий (зі своїми приспіваними). «Слава, і нині» – свята, глас 7-ий: «Світло на просвіту народів...».

Після Трисвятого – тропар святого, глас 8-ий. «Слава, і нині» – тропар свята, глас 1-ий.

Відпуст 1-го часу: «Христос, істинний Бог наш, що в обіймах праведного Симеона носитись зволив ради нашого спасіння».

НА ЧАСАХ – тропар свята. «Слава» – тропар святого. Кондак тільки свята.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні свята, пісня 4-а – 6 (з ірмосом).

На вході – «Христос, істинний Бог наш, що в обіймах праведного Симеона носитись зволив ради нашого спасіння...».

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар храму, тропар свята, тропар святого; кондак храму. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – кондак свята.

У храмі Богородиці – тропар свята, тропар святого. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – кондак свята.

У храмі святого – тропар свята, тропар храму, тропар святого; кондак храму. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – кондак свята.

Прокимен, алилуарій і причасний – свята.

Апостол і Євангеліє – дня.

Задостойник свята.

Відпуст: «Христос, істинний Бог наш, що в обіймах праведного Симеона носитись зволив ради нашого спасіння...».

18 ЛЮТИЙ П'ЯТНИЦЯ

5 ЛЮТИЙ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Мц. Агафії (251). Свт. Феодосія, архієп. Чернігівського (1696). Мц. Феодулі і мчч. Елладія, Макарія і Євагрія (бл. 304). Єлєцько-Чернігівської (1060), Сицилійської, або Дивногорської (1092), і званої «Віднайдення загиблих» ікон Божої Матері.

Порядок читань згідно з календарем:

Ран. – Ін., 35 зач., X, 1 – 9.

Літ. – 1 Ін., 70 зач., II, 7 – 17. Мк., 63 зач., XIV, 3 – 9.

Свт.: Євр., 318 зач., VII, 25 – VIII, 2. Ін., 36 зач., X, 9 – 16.

* Якщо звершується служба на честь ікони Божої Матері «Віднайдення загиблих», то на ранній читається Євангеліє від Луки, 4 зач., I, 39 – 49, 56, а на літургії – дня і Богородиці: Флп., 240 зач., II, 5 – 11. Лк., 54 зач., X, 38 – 42; XI, 27 – 28.

Поліелейна служба свт. Феодосія, архієп. Чернігівсько-го звершується разом зі службою післясв'ята Стрітіння Господнього.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-ий антифон.

На «Господи, взиваю» стихири на 8: свята, глас 1-ий – 3, і святителя, глас 2-ий – 5. «Слава» – святителя. «І нині» – свята, глас 8-ий: «Той, Кого носять херувими і оспівують серафими,...» (див. служба Стрітіння стихири на стиховні).

Вхід. Прокимен дня. Паремії святителя – 3.

На стиховні стихири свята, глас 6-ий (зі своїми приспівами), або стихири святителя, глас 5-ий (зі своїми приспівами). «Слава» – святителя. «І нині» – свята...».

Після Трисвятого – тропар святителя, глас 4-ий. «Слава, і нині» – тропар свята, глас 1-ий.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята, глас 1-ий (двічі). «Слава» – тропар святителя, глас 4-ий, «І нині» – тропар свята, глас 1-ий.

Кафизми 19-а і 20-а. Малі ектенії. Після кожної кафизми – сідальний святителя (двічі), «Слава, і нині» – сідальний свята.

Поліелей. Величання святителя: «Величаємо тебе, / святителю отче Феодосію / і шануємо святу пам'ять твою, / бо ти молиш за нас // Христа Бога нашого» і вибраний псалом. Сідальний святителя після поліелея. «Слава, і нині» – сідальний свята, або Богородичний Мінеї. Степенна – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен святителя, глас 4-ий: «Чесна перед Господом смерть преподобних Його»; стих: «Що віддам Господеві за все, що Він воздав мені?». Євангеліє – святителя. Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами святителя Феодосія...». Стихира святителя.

Канони: свята з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і святителя на 8.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія свята: «Сушу в глибині землі сонце осяяло колось...».

Після 3-ої пісні – кондак і ікос свята, глас 1-ий; сідальний святителя, глас 4-й (двічі). «Слава, і нині» – сідальний свята.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос святителя, глас 4-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є...» не співається. Світільний святителя. «Слава, і нині» – світільний свята.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітніх стихири на 6: свята, – 3 і святителя, – 3. «Слава» – святителя, «І нині» – свята.

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар святителя, глас 4-ий. «Слава, і нині» – тропар свята, глас 1-ий.

Відпуст: «Христос, істинний Бог наш, що в обіймах праведного Симеона носитись зволив ради нашого спасіння...».

НА ЧАСАХ – тропар свята. «Слава» – тропар святителя. Кондаки свята і святителя читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні свята, пісня 3-я (з ірмосом) – 4, і святителя, пісня 6-а – 4.

На вході – «Прийдіть поклонімося... Дивний у святих еси...».

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар храму, тропар свята, тропар святителя; кондак храму. «Слава» – кондак святителя, «І нині» – кондак свята.

У храмі Богородиці – тропар свята, тропар святителя. «Слава» – кондак святителя, «І нині» – кондак свята.

У храмі святого – тропар свята, тропар храму, тропар святителя; кондак храму. «Слава» – кондак святителя, «І нині» – кондак свята.

Прокимен, алилуарії і причасний – свята і святителя.

Апостол і Євангеліє – дня і святителя.

Задостойник свята.

Відпуст: «Христос, істинний Бог наш, що в обіймах праведного Симеона носитись зволив ради нашого спасіння...».

19 ЛЮТИЙ СУБОТА

6 ЛЮТИЙ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Прп. Вукола, єп. Смирнського (бл. 100). Прп. Варсонофія Великого та Іоана, пророка (VI). Свт. Фотія, патр. Константинопольського (891). Мцц. Дорофеї, Христини, Каллісти і мч. Феофіла (288 – 300). Мц. Фавсти, мчч. Євіласія і Максима (305 – 311). Мч. Юліана (312). Мцц. Марфи, Марії та брата їх прмч. Ликаріона, отрока.

Порядок читань, згідно з календарем:

2 Тим., 295 зач., III, 1 – 9. Лк., 103 зач., XX, 45 – XXI, 4. Служба прп. Вукола, єп. Смирнского, не має святкового знака, звершується разом зі службою післясв'ята Стрітіння Господнього.

НА ВЕЧІРНІ кафизма 18-а.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: свята, глас 1-ий – 3, і преподобного, глас 6-ий – 3. «Слава, і нині» – свята, глас 5-ий: «Дослідіть Писання...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири свята, глас 2-ий (зі своїми приспівами). «Слава, і нині» – свята, глас 5-ий: «Вічний Господь...».

Після Трисвятого – тропар святого, глас 4-ий. «Слава, і нині» – тропар свята, глас 1-ий.

Відпуст: «Христос, істинний Бог наш, що в обіймах праведного Симеона носитись зволив ради нашого спасіння...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята, глас 1-ий (двічі). «Слава» – тропар святого, глас 4-ий, «І нині» – тропар свята, глас 1-ий.

Кафизми 16-а і 17-а. Малі ектенії. Сідальні свята (по двічі). Псалом 50-ий.

Канони: свята з ірмосом на 8 (ірмоси по двічі) і преподобного на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї (преподобного).

Після 3-ої пісні – сідальний преподобного, глас 4-ий. «Слава, і нині» – сідальний свята, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос свята, глас 1-ий.

На 9-ій пісні співаймо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний свята. «Слава, і нині» – той же світільний.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири свята, глас 2-ий (зі своїми приспівами). «Слава, і нині» – свята, глас той самий.

Після Трисвятого – тропар святого, глас 4-ий. «Слава, і нині» – тропар свята, глас 1-ий.

Відпуст 1-го часу: «Христос, істинний Бог наш, що в обіймах праведного Симеона носитись зволив ради нашого спасіння...».

НА ЧАСАХ – тропар свята. «Слава» – тропар святого. Кондак свята.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні свята, пісня 7-а – 6 (з ірмосом).

На вході – «Прийдіть поклонімося... Дивний у святих еси...».

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар храму, тропар свята, тропар святого. «Слава» – кондак храму, «І нині» – кондак свята.

У храмі Богородиці – тропар свята. «Слава» – тропар святого, «І нині» – кондак свята.

У храмі святого – тропар свята, тропар храму, тропар святого. «Слава» – кондак храму, «І нині» – кондак свята.

Прокимен, алилуарій і причасний – свята.

Апостол і Євангеліє – дня.

Задостойник свята.

Відпуст: «Христос, істинний Бог наш, що в обіймах праведного Симеона носитись зволив ради нашого спасіння...».

20 ЛЮТИЙ НЕДІЛЯ

7 ЛЮТИЙ
ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Неділя про блудного сина. Глас 2.

Прп. Парфенія, єп. Лампсакійського (IV). Прп. Луки Елладського (бл. 946). 1003 мчч. Нікомідійських (303).

Порядок читань, згідно з календарем:

Ран. – Єв. 2-е, Мк., 70 зач., XVI, 1 – 8.

Літ. – 1 Кор., 135 зач., VI, 12 – 20. Лк., 79 зач., XV, 11 – 32.

Служба прп. Парфенія і прп. Луки немає святкового знака і співається «в п'ятницю на повечір'ї» (див.: Типікон, гл. 49-ий, 1-е «див».)

Відповідно до Уставу, в недільні дні періоду співу Постої Тріоді (до Квітної Неділі) служба звершується за Октоїхом та Тріоддю, а Мінея пропускається (за винятком днів пам'яті святих, що мають бдіння або поліелей, свят Стрітення і Благівіщення, їхніх передсвят і післясвят, а також віддання свята Богоявлення).

Воскресна служба Октоїха звершується разом зі службою Тріоді і службою післясвята Стрітення Господнього (за 9-ю Марковою главою Типікону про 2 лютого: «Якщо припаде віддання свята Стрітення Господнього в Неділю фарисеєву, або блудного, або м'ясопусну»).

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж», кафізма вся.

На «Господи, взиваю» стихири на 10: воскресні, глас 2-ий – 4, Тріоді, глас той самий – 3 (перша стихира – двічі), і свята, глас той самий – 3. «Слава» – Тріоді, глас 2-ий: «О, скількох благ я, окаянний, позбавив себе!», «І нині» – догматик, глас 2-ий: «Минула тінь закону...».

Вхід. Прокимен дня.

На літій стихири свята, глас 1-ий (див на стиховні вечірні, без приспівів), і стихири Тріоді, глас 2-ий: «Гласом блудного викликаю до Тебе, Господи...», і глас 8-й: «Розтративши і розвіявши блудно отцівського майна багатство, нікчемним я став...» (див. на хвалітніх). «Слава» – Тріоді, глас 4-й: «Як блудний син...», «І нині» – свята, глас 2-ий.

На стиховні стихири воскресні, глас 2-ий. «Слава» – Тріоді, глас 6-ий: «Батьківського дару багатство розтративши...», «І нині» – свята, глас 1-й: «Днесь давніше Мойсеєві...».

Після Трисвятого – «Богородице Діво...» (двічі) і тропар свята, глас 1-ий (один раз).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар воскресний, глас 2-ий (двічі). «Слава, і нині» – тропар свята, глас той самий.

Кафізми 2-а і 3-я. Малі ектенії. Сідальні воскресні.

Поліелей. До двох поліелейних псалмів приєднується псалом 136-ий: «На ріках вавилонських...» [1]. «Ангельський собор...». Іпакої, Степенні і прокимен гласу. Євангеліє воскресне 2-е. «Воскресіння Христове бачивши...». Після 50-го псалма: Після 50-го псалма: «Слава» – «Покаяння відкрив мені двері...». – «І нині...» – «На стежки спасіння...», «Помилуй мене Боже...» і «Множество вчинених...».

Канони: воскресний з ірмосом на 4 (ірмоси раз), Богородиці (Октоїха) на 2, Тріоді на 4 і свята на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія свята «Сушу в глибині землі сонце осяяло колосья...».

Після 3-ої пісні – кондак та ікос свята, глас 1-ий. «Слава» – сідальний Тріоді, глас той самий: «Батьківські обійми...», «І нині» – сідальний свята, глас 3-й.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос Тріоді, глас 3-й.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні – «Свят Господь Бог наш». Екзопостилярій воскресний 2-ий. «Слава» – світільний Тріоді (за вибором), «І нині» – світільний свята.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітніх стихири на 8: воскресні, глас 2-ий – 4, і свята, глас 6-ий і глас 2-ий – 4 (див. 3 лютого, в службі прав. Симеона і Анни пророчиці, на стиховні ранньої, зі «Славою»

і приспівими своїми). «Слава» – Тріоді, глас 6-ий: «Отче Благий...», «І нині» – «Преблагословенна єси...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар воскресний: «Воскрес із гробу...».

Відпуст воскресний: «Христос, що воскрес із мертвих...».

Перед 1-им часом на «Слава, і нині» – стихира євангельська 2-а.

НА ЧАСАХ – тропар воскресний. «Слава» – тропар свята. Кондаки Тріоді і свята читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні гласу – 4, Тріоді, пісня 6-а – 4, і свята, пісня 1-а – 4.

На вході – «Прийдіть поклоніться... що воскрес із мертвих...».

Після входу – тропарі і кондаки:

Примітка. Порядок співу тропарів і кондаків в 9-й Марковій главі Типікону про 2 лютого викладається без урахування присвячених храму: тропар воскресний, тропар свята. «Слава» – кондак Тріоді, «І нині» – кондак свята. Згідно із загальним уставом, в храмі святого може співатися тропар і кондак храму. Порівн.: Розанов В. Богослужбный Устав Православной Церкви. С. 423, 428–431.

У храмі Господському і Богородиці – тропар воскресний, тропар свята. «Слава» – кондак Тріоді, «І нині» – кондак свята.

У храмі святого – тропар воскресний, тропар свята, тропар храму; кондак Тріоді. «Слава» – кондак храму, «І нині» – кондак свята.

Прокимен, алилуарій і причасний – воскресний і свята.

Примітка. 9-а Маркова глава Типікон за 2 лютого заводить про Прокимени, алилуарії і причасні свята, але відповідно до загального уставу вони повинні співатися. Порівн.: Розанов В. Богослужбный Устав Православной Церкви. С. 425, 427.

Апостол і Євангеліє – Неділі про блудного сина.

Задостойник свята.

Відпуст воскресний: «Христос, що воскрес із мертвих...».

[1]. «Поліелей: звичайні два псалми. Також співаємо до них і третій псалом: На ріках вавилонських з Алилуя красним» (Типікон, гл. 49-а, «Неділя, в яку читається свяченне і святе Євангеліє, притчі про блудного сина»).

21 ЛЮТИЙ

ПОНЕДІЛОК

8 ЛЮТИЙ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Вмч. Феодора Стратилата (319). Прор. Захарії Серповидця (бл. 520 до Р. Х.). Свт. Сави II, архієп. Сербського (1268 – 1269).

Порядок читань, згідно з календарем:

1 Ін., 71 зач., II, 18 – III, 10. Мк., 49 зач., XI, 1 – 11.

Вмч.: 2 Тим., 292 зач., II, 1 – 10. Мф., 36 зач., X, 16 – 22.

Служба вмч. Феодора Стратилата і прор. Захарії Серповидця шестерична, звершується разом зі службою післясв'ятого Стрітіння Господнього.

НА ВЕЧІРНІ кафизми немає.

На «Господи, взиваю» стихир на 6: великомученика, глас 4-ий – 3, і пророка, глас 8-ий – 3. «Слава» – великомученика, глас той самий, «І нині» – свята, глас той самий: «Той, Кого носять херувими і оспівують серафими...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихир свята, глас 2-ий (зі своїми приспіваними). «Слава» – великомученика, глас 5-ий: «Сьогодні засяла...», «І нині» – свята, глас той самий: «Вічний Господь став Немовлям плоттю...».

Після Трисвятого – тропар великомученика, глас 4-ий. «Слава, і нині» – тропар свята, глас 1-й.

Відпуст: «Христос, істинний Бог наш, що в обіймах праведного Симеона носитись зволив ради нашого спасіння...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята, глас 1-ий (двічі). «Слава» – тропар великомученика, глас 4-ий, «І нині» – тропар свята, глас 1-ий.

Кафизми 4-а і 5-а. Малі ектенії. Сідальні свята (по двічі). Псалом 50-ий.

Канони: свята з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі), великомученика на 4 і пророка на 4.

Біблійні пісні «Співаємо Господеві...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї (пророка).

Після 3-ої пісні – кондак та ікос свята, глас 1-ий; сідальний великомученика, глас 8-ий. «Слава» – сідальний пророка, глас 3-ий, «І нині» – сідальний свята, глас 1-ий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос великомученика, глас 2-ий.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний великомученика. «Слава, і нині» – світільний свята.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихир свята, глас 1-ий (зі своїми приспіваними). «Слава» – великомученика, глас 8-ий: «Страждальницький показавши подвиг...», «І нині» – свята, глас 5-й: «Пізнайте писання...».

Після Трисвятого – тропар великомученика, глас 4-й. «Слава, і нині» – тропар свята, глас 1-й.

Відпуст 1-го часу: «Христос, істинний Бог наш, що в обіймах праведного Симеона носитись зволив ради нашого спасіння...».

НА ЧАСАХ – тропар свята. «Слава» – тропар великомученика. Кондак тільки свята.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні свята, пісня 3-я – 4 (з ірмосом), і великомученика, пісня 6-а – 4.

На вході – «... у святих Дивний єси...».

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі панських – тропар храму, тропар свята, тропар великомученика; кондак храму. «Слава» – кондак великомученика, «І нині» – кондак свята.

У храмі Богородиці – тропар свята, тропар великомученика. «Слава» – кондак великомученика, «І нині» – кондак свята.

У храмі святого – тропар свята, тропар храму, тропар великомученика; кондак храму. «Слава» – кондак великомученика, «І нині» – кондак свята.

Прокимен, алилуарій і причасний – свята і великомученика.

Апостол і Євангеліє – дня і великомученика.

Задостойник свята.

Відпуст: «Христос, істинний Бог наш, що в обіймах праведного Симеона носитись зволив ради нашого спасіння...».

22 ЛЮТИЙ

ВІВТОРОК

9 ЛЮТИЙ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Віддання свята Стрітіння Господнього. Мч. Никифора з Антіохії Сирійської (бл. 257). Прп. Панкратія, ієром., затворника Києво-Печерського, в Дальніх печерах (XIII). Знайдення мощей свт. Інокентія, єп. Іркутського (1805). Щмчч. Маркела, єп. Сикелійського, Філагрія, єп. Кіпрського, і Панкратія, єп. Тавроменійського (I).

Порядок читань, згідно з календарем:

1 Ін., 72 зач., III, 10 – 20. Мк., 64 зач., XIV, 10 – 42.

За зразком схеми можна звершувати поліелейну службу Прп. Панкратія, ієром., затворника Києво-Печерського.

НА ВЕЛИКІЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-ий антифон.

На «Господи, взиваю» стихир на 10: свята, глас 1-ий – 6 (кожна стихира – двічі), і святителя, глас 6-ий – 4. «Слава» – святителя, глас 8-ий: «Отче святителю Інокентію...», «І нині» – свята, глас 6-ий: «Нехай відкриються нині двері неба сні...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії святителя – 3.

На стиховні стихир свята, глас 7-ий (з приспіваними своїми). «Слава» – святителя, глас 8-ий: «Отче святителю Інокентію...», «І нині» – свята, глас той самий: «Той, Кого носять херувими і оспівують серафими...».

Після Трисвятого – тропар святителя, глас 3-й. «Слава, і нині» – тропар свята, глас той самий.

Відпуст: «Христос, істинний Бог наш, що в обіймах пра-

ведного Симеона носитись зволив ради нашого спасіння...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята, глас 1-ий (двічі). «Слава» – тропар святителя, глас 3-й, «І нині» – тропар свята, глас 1-ий.

Кафизми 7-а і 8-а. Малі ектенії. Сідальні свята (по двічі).

Поліелей. Величання святителя і вибраний псалом. Сідальний святителя після 1-ої кафизми, глас 5-ий: «Не да ти сну очам твоїм, чоловіче Божий...», сідальний святителя після 2-ої кафизми, глас 4-ий: «Як миро на голові, що спливає на бороду, бороду Ааронову...». «Слава» – сідальний святителя після поліелея, глас 8-ий: «Господь, що не лишає благ тих, що перебувають у незлобливості...», «І нині» – сідальний свята після поліелея, глас 4-ий: «Задля мене Ти, Вічний, стаєш Немовлям...». Степенна – 1-ий антифон 4-го

гласу. Прокимен святителя, глас 4-ий: «Чесна перед Господом/ смерть преподобних Його.»; стих: «Що віддам Господеві за все,/ що Він воздав мені». Євангеліє – святителя. Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами святителя...». Стихира святителя, глас 6-ий: «Нехай сповняться уста наші похвалою Твоею, Господи...».

Канони: свята з ірмосом на 8 (ірмоси по двічі) і святителя на 6.

Біблійні пісні «Співаємо Господеві...».

Катавасія свята: «Сушу в глибині землі сонце осяяло колись...».

Після 3-ої пісні – кондак та ікос святителя, глас 4-ий; сидальний святителя, глас 3-ій (двічі). «Слава, і нині» – сидальний свята, глас 4-ий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос свята, глас 1-ий.

На 9-ій пісні «Чеснішу» не співаємо, але співаємо приспіви свята. 1-й приспів: «Богородице Діво, уповання християн...». До тропарів канону свт. Інокентія – приспів: «Святителю отче Інокентію, моли Бога за нас». (Звершується звичайне кадіння.)

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світильний свята. «Слава» – світильний святителя, «І нині» – світильний свята.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихири на 6: свята, глас 4-ий – 3, і святителя, глас 8-ий – 3. «Слава» – святителя, глас той самий: «Радуйся, отче Інокентію, непорочності тезоіменитий...», «І нині» – свята, глас 6-ий: «На руках старечих...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар святителя, глас 3-ій. «Слава, і нині» – тропар свята, глас 1-ий.

Відпуст: «Христос, істинний Бог наш, що в обіймах праведного Симеона носитись зволив ради нашого спасіння...».

НА ЧАСАХ – тропар свята. «Слава» – тропар святителя. Кондаки свята і святителя читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ антифони зображальні.

Блаженні свята, пісня 3-я – 4 (з ірмосом), і святителя, пісня 6-а – 4.

На вході – «... у святих Дивний еси...».

Після входу – тропар свята, тропар святителя. «Слава» – кондак святителя, «І нині» – кондак свята.

Прокимен, алилуарій і причасний – свята і святителя.

Апостол і Євангеліє – дня і святителя. (Євр. 318 зач., VII: 26 – 8: 2. Ін. 36 зач. X: 9 – 16.)

Задостойник свята.

Відпуст: «Христос, істинний Бог наш, що в обіймах праведного Симеона носитись зволив ради нашого спасіння...».

23 ЛЮТИЙ СЕРЕДА

10 ЛЮТИЙ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Щмч. Харлампія і з ним мчч. Порфирія і Вантоса та трьох мучениць (202). **Блгв. кн. Анни Новгородської (1056). Прп. Прохора, чудотворця Києво-Печерського, в Ближніх печерах (1107).** Мцц. дів Єнафи, Валентини і Павли (308).

Ікони Божої Матері «Вогневидна».

Порядок читань, згідно з календарем:

1 Ін., 73 зач., III, 21 – IV, 6. Мк., 65 зач., XIV, 43 – XV, 1.

Звершується поліелейна служба прп. Прохора, чудотворця Києво-Печерського.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-ий антифон.

На «Господи, взиваю» стихири преподобного, глас 8 на 8. «Слава» – преподобного, глас 6-ий: «Ти, що за образом Євангелія Христового...», «І нині» – догматик, глас той самий: «Хто Тебе не ублажить...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії преподобного – 3.

На стиховні стихири преподобного, глас 2-ий. «Слава» – преподобного, глас 8-ий: «Як ченців образ і відоме правило...», «І нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Непорочна Діво...».

Після Трисвятого – тропар преподобного, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний за гласом тропаря.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар преподобного двічі. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний за гласом тропаря.

Кафизми 10-а і 11-а. Малі ектенії. Сідальні преподобного (по двічі).

Поліелей. Величання преподобного: «Ублажаємо тебе,/ преподобний отче наш Прохоре,/ і шануємо святу пам'ять твою,/ наставнику монахів// і співбесіднику ангелів» і вибраний псалом. Сідальний преподобного після поліелея, глас 8-ий: «Хто оповість про труди і подвиги твої преблаженний...» «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий. Степенна – 1-й антифон 4-го гласу. Прокимен преподобного, глас 4-ий: «Чесна перед Господом смерть преподобних Його»; стих: «Чим віддам Господеві за все, що Він воздав мені?». Євангеліє – святителя. Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами преподобного отця нашого Прохора...». Стихира преподобного.

Канони: Богородиці з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і преподобного (два канони) на 8.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія «Відкрию уста мої...».

Після 3-ої пісні – сидальний преподобного, глас 8-ий.

«Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос преподобного, глас 2-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світильний преподобного (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихири преподобного, глас 2-ий – 4 (перша стихири – двічі). «Слава» – святителя, глас 6-ий: «Преподобний отче...», «І нині» – Богородичний, глас той самий: «До Тебе старанної молитвениці і нерушимої стіни...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар преподобного, глас 4. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний за гласом тропаря.

НА ЧАСАХ – тропар і кондак преподобного.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні преподобного, пісня 3-я – 4 (з ірмосом) і пісня 6-а – 4.

На вході – «Прийдіть поклонімося... Дивний у святих еси...».

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар преподобного. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар храму, тропар преподобного; кондак храму. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – преподобного.

Апостол і Євангеліє – дня і преподобного.

24 ЛЮТИЙ

ЧЕТВЕР

11 ЛЮТИЙ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Сщмч. Власія, єп. Севастійського (бл. 316). **Блгв. кн. Всеволода, у хрещенні Гавриїла, Псковського (1138).** Прав. Феодори, цариці Грецької, що відновила шанування святих ікон (бл. 867).

Порядок читань, згідно з календарем:

1 Ін., 74 зач., IV, 20 – V, 21. Мк., 66 зач., XV, 1 – 15.

Служба сщмч. Власія, єп. Севастійського, не має святкового знака, звершується разом зі службами Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафізма 12-а

На «Господи, взиваю» стихири на 6: Октоїха, глас 2-ий – 3, і священномученика, глас 1-ий – 3. «Слава» – священномученика, глас 4-ий: «Як добрий наставник дітей і вчитель благочестя...», «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий: «Пречиста, бачачи Христа Чоловіколюбця...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 2-ий. «Слава» – священномученика, глас 6-ий: «Виріс ти в пості Василю...», «І нині» – Богородичний.

Після Трисвятого – тропар священномученика, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар священномученика, глас 4-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших.

Кафізми 13-а і 14-а. Малих ектеній немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-ий.

Канони: Октоїха 1-ий з ірмосом на 6 (ірмоси раз), 2-ий на 4 і священномученика на 4.

Біблійні пісні «Господеві співаймо...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї.

Після 3-ої пісні – інший кондак священномученика, глас 2-ий; сідальний священномученика, глас 8-ий. «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос священномученика, глас 8-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Екзапостиларій Октоїха. «Слава» – світильний священномученика, «І нині» – Богородичний Октоїха.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 2-ий. «Слава, і нині» – Богородичний Октоїха, глас той самий.

Після Трисвятого – тропар священномученика, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших.

НА ЧАСАХ – тропар священномученика. Кондаки священномученика читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ повсякденні антифони.

Після входу – тропарі та кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, перший тропар дня, другий тропар дня, тропар священномученика; кондак священномученика, інший кондак священномученика, перший кондак дня, другий кондак дня. «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – перший тропар дня, другий тропар дня, тропар храму, тропар священномученика; перший кондак дня, другий кондак дня, кондак храму, кондак священномученика, інший кондак священномученика. «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня.

Апостол і Євангеліє – дня.

25 ЛЮТИЙ

П'ЯТНИЦЯ

12 ЛЮТИЙ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Іверської ікони Божої Матері. Свт. Мелетія, архієп. Антіохійського (381). **Свт. Олексія, митр. Київського і всієї Руси, чудотворця (1378).** **Свт. Мелетія, архієп. Харківського (1840).** Прп. Марії, званої Марином, та батька її Євгенія (VI). Свт. Антонія, патр. Константинопольського (895).

Порядок читань, згідно з календарем:

Ран. – Богородиці: Лк., 4 зач., I, 39 – 49, 56.

Літ. – 2 Ін., 75 зач., I, 1 – 13. Мк., 68 зач., XV, 22, 25, 33 – 41.

Богородиці: Флп., 240 зач., II, 5 – 11. Лк., 54 зач., X, 38 – 42; XI, 27 – 28.

Звершується поліелейна служба на честь Іверської ікони Божої Матері у поєднанні з поліелейною службою свт. Київського Олексія, всієї Руси чудотворця. [1].

Примітка: На цей день слід перенести поліелейну службу Блгв. кн. Костянтина Острозького. Поєднання поліелейної служби на честь Іверської ікони Божої Матері у поєднанні з поліелейною службою Блгв. кн. Костянтина Острозького за цим же зразком.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-ий антифон.

На «Господи, взиваю» стихири на 8: Богородиці – 4 і святителя – 4. «Слава» – святителя, «І нині» – Богородиці.

Вхід. Прокимен дня. Паремії Богородиці – 2 і святителя – 1.

На літії стихири Богородиці і святителя (див. На стиховні вечора). «Слава» – святителя, «І нині» – Богородиці.

На стиховні стихири Богородиці (зі своїми приспіваними). «Слава» – святителя, «І нині» – Богородиці.

Після Трисвятого: якщо звершується поліелей – тропар святителя. «Слава, і нині» – тропар Богородиці; на всенічній – тропар Богородиці (двічі) і тропар святителя (раз).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар Богородиці (двічі). «Слава» – тропар святителя, «І нині» – тропар Богородиці.

Кафізми 13-а і 14-а. Малі ектенії.

Після 1-ої кафізми – сідальний Богородиці. «Слава, і нині» – сідальний Богородиці.

Після 2-ої кафізми – сідальний святителя. «Слава, і нині» – сідальний Богородиці.

Поліелей. Величання два – Богородиці і святителя. Після поліелею сідальний Богородиці. «Слава» – сідальний святителя, «І нині» – сідальний Богородиці. Степенна – 1-й антифон 4-го гласу. Прокимен і Євангеліє – Богородиці. Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами святителя...». Стихира після 50-го псалма – Богородиці.

Канони: Богородиці (ікони) з ірмосом на 8 (ірмоси по двічі) і святителя на 6.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія «Відкрию уста мої...».

Після 3-ої пісні – кондак, ікос і сідальний святителя. «Слава, і нині» – сідальний Богородиці.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос Богородиці.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний святителя. «Слава, і нині» – світільний Богородиці.

«Все що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихах на 6: Богородиці – 3 і святителя – 3. «Слава» – святителя, «І нині» – Богородиці.

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар святителя. «Слава, і нині» – тропар Богородиці.

НА ЧАСАХ – тропар Богородиці. «Слава» – тропар святителя. Кондаки святителя і Богородиці читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні Богородиці, пісня 3-я – 4 (з ірмосом), і святителя, пісня 6-а – 4.

На вході – «... Дивний у святих еси...». [2] На практиці співається «...молитвами Богородиці...»

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар храму, тропар Богородиці, тропар святителя; кондак храму. «Слава» – кондак святителя, «І нині» – кондак Богородиці.

У храмі Богородиці – тропар Богородиці (ікони), тропар святителя. «Слава» – кондак святителя, «І нині» – кондак Богородиці (ікони).

У храмі святого – тропар Богородиці, тропар храму, тро-

пар святителя; кондак храму. «Слава» – кондак святителя, «І нині» – кондак Богородиці.

Прокимен, алуарій і причасний – Богородиці і святителя.

Апостол і Євангеліє – дня, Богородиці (під зачало) і святителя.

Примітка. Якщо звершувалось **ВСЕНІЧНЕ БДІННЯ**, то тропар і кондак храму святого не співаються, і рядові Апостол і Євангеліє переносяться на попередній день

[1] Типікон не передбачає звершення двох бдінних або поліелейних служб, і в ньому немає уставної глави, яка ви-кладала б подібне поєднання, проте богослужбова практика допускає звершення такого типу богослужіння.

[2] В церковно-богослужбовій практиці (порівн.: Розанов Н., прот. Керівництво для осіб, які відправляють церковні богослужіння... в Московському Кафедральному Христа Спасителя соборі і Московському Великому Успенському соборі протягом усього року... М., 1901. З. 25) в подібних випадках, а також на дванадцяті Богородичні свята, їх предсвятю, віддання свята і віддання зазвичай співається «Прийдіть поклоніться... молитвами Богородиці...», хоча Типікон не дає такої вказівки. Приспів: «Спаси нас, Сину Божий, молитвами Богородиці, співаємо Тобі...» – витвір літургійної самодіяльності. Його не знає ні Устав, ні літургіка. За Уставом і на свята Богородичні слід співати приспів «Спаси нас, Сину Божий, Дивний у святих еси...». Ймовірно, отці-укладачі Уставу вшановували Богородицю, як Таку, що стоїть на чолі всього лику святих.

26 ЛЮТИЙ СУБОТА

13 ЛЮТИЙ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Субота м'ясопущна. Пам'ять усіх від віку спочилих православних християн – отців, братів і сестер наших. Прп. Мартиніана (V). Прпп. Зої і Фотинії (Світлани) (V). Прп. Євлогія, архієп. Олександрійського (607 – 608). **Блгв. кн. Костянтина Острозького (1608).** Прп. Стефана, у чернецтві Симеона, царя Сербського, Мироточивого (1200).

Порядок читань, згідно з календарем:

1 Кор., 146 зач., X, 23 – 28. Лк., 105 зач., XXI, 8 – 9, 25 – 27, 33 – 36.

За спокій: 1 Сол., 270 зач., IV, 13 – 17. Ін., 16 зач., V, 24 – 30.

Примітка: Поліелейна служба блгв. кн. Костянтина Острозького переноситься на попередній день.

Звершуємо пам'ять всіх від віку спочилих православних християн, отців і братів наших. Служба за Октоїхом і Тріоддю.

Примітка. Аналогічна служба звершується і в Трійцьку батьківську суботу (перед святом П'ятидесятниці). Якщо ж на дні цих Вселенських батьківських субот випаде храмове свято, то співається служба храму, а суботня заупокійна служба звершується тільки в особливих храмах – «гробницях» (порівн.: Типікон, гл. 49, «У суботу м'ясопущну...», 1-е «зри») або переноситься на попередні суботу або четвер (порівн.: Типікон, 26-а і 54-а Храмова глава, 3-я Маркова глава за 2 лютого).

НА ПОВСЯКДЕННІ ВЕЧІРНІ кафизма 18-а.

На «Господи, взиваю» стихах на 6: Октоїха – 3, і Тріоді, глас 8-ий – 3. «Слава» – Тріоді, глас той самий: «Плачу і ридаю...», «і нині» – догматик, глас 2-ий: «Минула тінь закону...».

Входу немає. Замість прокимна – «Алилуя», на 8-ий глас, із заупокійними стихами – стих 1-ий: «Блаженні, кого обрав і прийняв Ти, Господи, і пам'ять їх з роду в рід»; стих 2-ий: «Душі їх у блаженстві перебуватимуть».

«Сподоби, Господи...». Ектенія прохальна: «Доповнімо вечірню...», і голововклонна молитва.

На стиховні стихах Октоїха, глас 2-ий (із заупокійними приспівами, див. Тріодь). «Слава» – Тріоді, глас той самий, «і нині» – Богородичний Тріоді, глас той самий: «Молитвами Матері Твоєї, Христе...».

Після Трисвятого – тропар, глас 8-ий: «Глибиною мудрості...». «Слава, і нині» – Богородичний, глас той самий: «Тебе твердиню, і пристанище...». Ектенія сугуба: «Помилуй нас, Боже...», і відпуст: «Христос, істинний Бог наш...».

На повечір'ї може співатися служба мц. Агафії [1], а також канон мертвих Октоїха (без ірмосів) [2]. Після «Достойно» – кондак, глас 8-ий: «Зі святими упокой...».

Примітка. Спочатку співаються канони рядових святих, а потім канон з Октоїха – це особливість суботи, коли молитви святого читаються перед молитвами дня [3].

Примітка. Якщо після відпусту вечірні служилась панахида, то канон спочилим чергового гласу на повечір'ї не співається, з огляду на те, що він вже проспіваний на панахиді, а звершуються служби рядових святих [4].

НА РАННІЙ замість «Бог Господь» – «Алилуя» [5] на глас 8-ий, із заупокійними стихами – стих 1-ий: «Блаженні, кого обрав і прийняв Ти, Господи»; стих 2-ий: «Пам'ять їх з роду в рід»; стих 3-ий: «Душі їх у блаженстві перебуватимуть».

Тропар, глас 8-ий: «Глибиною мудрості...» (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний, глас той самий: «Тебе твердиню...».

Кафизма 16-а. Мала ектенія (звичайна, а не заупокійна). Сідальні Октоїха [6], зі стихами «Слава, і нині» – Богородичний після 2-ої кафизми, або Богородичний гласу, після 1-ої кафизми.

Кафизма 17-а, розділена на дві статті, співається, за Уставом, на 5-ий глас, без «заходу» («Господи, помилуй») (3), «Слава, і нині»; до кожного стиха 1-ої статті співається приспів: «Благословен еси, Господи», до стихів 2-ої статті приспів: «Спасе, спаси мене».

Примітка. Згідно з поширеною практикою, стиха 17-ої кафизми читаються священнослужителями. З початком співу кафизми священник з дияконом виходять через північні і південні врата на середину храму до тетраподу (панахидний столу), ієрей (зі свічкою в руці) читає стихи псалмів, а співаки тихо співають приспів: на 1-й статті – «Благословен

еси, Господи », на 2-й статті – «Спасе, спаси мене». Диякон у цей час безперервно кадить тетрапод.

Примітка. У парафіяльних храмах існує практика виходу на читання 17-ої кафизми і на малу заупокійну ектенію після 6-ої пісні канону через царські врата.

Перша стаття починається співом: «Блаженні непорочні...».

Після 91-го стиха хористи співають (із приспівом) 92-ий і 93-й стихи: [7].

Потім виголошується мала заупокійна ектенія (за звичаєм, з кадилом): «Ще і ще...», хор: «Господи, помилуй» (один раз); «Ще молимося за упокоєння душ спочилих рабів Божих праотців, отців, і братів наших, що тут лежать, і повсюди православних християн, і щоб прощено було їм всякі гріхи вільні невольні», хор: «Господи, помилуй» (один раз); «Щоб Господь Бог оселив душі їх...», хор: «Господи, помилуй» (один раз); «Милості Божої...», хор: «Подай, Господи». «Господу помолимося», хор тихо: «Господи, помилуй» (40). Іерей таємно читає молитву: «Боже духів і всякої плоті...». Виголос: «Бо ти еси Воскресіння...». Хор: «Амінь».

Після виголосу: «Бо ти еси Воскресіння...» правий хор починає співати другу статтю: «Твій я...». Іерей з дияконом (або диякон) звершують, за традицією, мале кадіння (тетрапод навкруги, іконостас, хори, народ, місцеві ікони іконостас, тетрапод спереду, тобто із західної сторони).

Останні стихи: 175-ий і 176-ий і відразу – тропарі після Непорочних, глас 5-ий: «Собор Святих знайшов...», під час яких священик з дияконом звершують, за звичаєм, повне кадіння всього храму.

Потім виголошується мала заупокійна ектенія (за звичаєм, з кадилом;). Після виголосу співається сідальний, глас 5-ий: «Упокой, Спасе наш...». «Слава, і нині» – Богородичний, глас той самий: «Христе Боже, що від Диви...» [8]. Псалом 50-ий.

Канони: храму з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і Тріоді на 8.

Біблійні пісні «Господеві співаймо...».

Катавасія Тріоді: «Пісню возсилаємо...».

Співається 2-а пісня канону, на 8 (Ірмос двічі, тропарі на 6, приспів до тропарів: «Упокой, Господи, душі спочилих рабів Твоїх – «Слава» і «І нині»). В кінці цієї пісні катавасія – той же ірмос.

Після 3-ої пісні – мала ектенія (звичайна, а не заупокійна). Сідальний Тріоді, глас 5-ий. «Слава» – той же сідальний, «І нині» – Богородичний Тріоді, глас той самий.

Після 6-ої пісні – мала заупокійна ектенія (див. Після 1-ої статті 17-ої кафизми). Кондак, глас 8-й: «Зі святыми упокой...», та ікос, глас той самий.

Примітка. За традицією, під час співу катавасії 6-ої пісні, через північні і південні (або через царські) врата священик з дияконом виходять до тетраподу. Біля тетраподу виголошується мала заупокійна ектенія (за звичаєм, з кадилом). Під час співу кондака «Зі святыми упокой...» іерей з дияконом (або диякон) звершують мале кадіння (навколо тетраподу, іконостас і присутніх). Після співу кондака та ікоса священик з дияконом повертаються до вівтаря.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» зазвичай не співається [9]. Мала ектенія (звичайна, а не заупокійна). Світільний Тріоді. «Слава» – інший світільний Тріоді, «І нині» – Богородичний Тріоді.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихах Тріоді, глас 8-ий – 4. «Слава» – Тріоді, глас 2-ий: «Як цвіт в'яне...», «І нині» – Богородичний Тріоді, глас той самий: «Радуйся, Маріє Богородице...».

«Тобі слава подобає...» не читається, але відразу читець: «Слава Тобі, що показав нам світло». Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха (запокійні) чергового гласу із заупокійними стихами. «Слава» – Тріоді, глас 6-й: «Хворобою стало для Адама...», «І нині» – Богородичний Тріоді, глас той самий: «Ти еси Бог наш...».

Після Трисвятого – тропар, глас 8-й: «Глибиною мудрості...». «Слава, і нині» – Богородичний, глас той самий: «Тебе твердиню...».

Ектенія сугуба: «Помилуй нас, Боже...». Диякон: «Премудрість». Хор: «Благослови». Іерей: «Суций благословенний...». Хор: «Утверди Боже...». Читається 1-ий час, і відпуст: «Христос, істинний Бог наш...».

НА ЧАСАХ – тропар: «Глибиною мудрості...». Кондак: «Зі святыми упокой...».

НА ЛІТУРГІЇ антифони зображальні.

Блаженні Тріоді, пісня 3-я (з ірмосом) і 6-а – 8.

На вході – «Прийдіть поклонімося... Дивний у святих еси...».

Після входу – тропар, глас 8-ий: «Глибиною мудрості...». «Слава» – кондак, глас той самий: «Зі святыми упокой...», «І нині» – Богородичний, глас той самий: «Тебе твердиню...».

Прокимен заупокійний, глас 6-ий: «Душі їх у блаженстві перебуватимуть», із стихом: «До Тебе, Господи, підношу душу мою...».

Апостол – дня і за упокій.

Алилуарій, глас 6-ий: «Блаженні, кого обрав...», зі стихом.

Євангеліє – дня і за упокій.

Після «Особливо за Пресвяту, Пречисту...» співається «Достойно є».

Причасний: «Блаженні, кого обрав...».

Відпуст: «Христос, істинний Бог наш...».

[1] Див. : Розанов В. Богослужебный Устав Православной Церкви. С. 631 – 636.

[2] Канон Спочилих, або заупокійний, запозичується з Октоїха з ранньої суботи поточного гласу (2-ий канон).

[3] Однак щодо літургійних читань періоду співу Тріоді порядок інший – від Неділі митаря і фарисея і до Неділі всіх святих по суботах Апостол і Євангеліє читаються так: спочатку читання дня, потім святого (див. Типікон, гл. 49, 5-е «зри»).

[4] Служби рядових святих можуть бути звершені заздалегідь – на повечір'ї попередніх днів м'ясопустної седмиці.

[5] «Алилуя» зазвичай співається тричі по тричі (порівн.: Розанов В. Богослужебный Устав Православной Церкви. С. 754 – 755).

[6] Порівн.: Розанов В. Богослужебный Устав Православной Церкви. С. 754 – 755.

[7] Після першої статті не вимовляється: «Слава, і нині», але співаються з приспівом заключні два стихи 1-ої статті.

[8] Священнослужителі йдуть до вівтаря.

[9] Спів «Достойно є» допустимий, оскільки в аналогічній службі Троїцької батьківської суботи в Квітній Тріоді «Достойно є» зазначено співати.

27 ЛЮТИЙ НЕДІЛЯ

14 ЛЮТИЙ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Неділя м'ясопустна, про Страшний суд. Глас 3.

Прп. Авксентія (бл. 470). Рівноап. Кирила, учителя слов'янського (869). Прп. Ісакія, затворника Києво-Печерського, в Ближніх печерах (бл. 1090). 12-ох греків, будівників соборної Успенської церкви Києво-Печерської лаври (XI). Перенесення мощей блгв. кн. Михайла Чернігівського і боярина його Феодора (1578). Прп. Марона, пустельника Сирійського (IV). Свт. Аврамія, еп. Каррійського (V).

Порядок читань згідно з календарем:

Ран. – Єв. 3-є, Мк., 71 зач., XVI, 9 – 20.

Літ. – 1 Кор., 140 зач., VIII, 8 – IX, 2. Мф., 106 зач., XXV, 31 – 46.

Заговини на м'ясо.

Воскресна служба Октоїха звершується у поєднанні з службою Тріоді та поліелейною службою рівноап. Кирила, учителя слов'янського.

Примітка: За такою ж схемою звершується служба Октоїха у поєднанні з службою Тріоді та поліелейною службою прп. Ісакія, затворника Києво-Печерського.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – кафізма вся.

На «Господи, взиваю» стихири на 10: воскресні, глас 3-ій – 3, Тріоді, глас 1-ий – 3 і рівноап. Кирила, глас 4-ий – 4. «Слава» – Тріоді, глас 2-ий: «О, скількох благ...», «І нині» – догматик, глас 3-ій: «Як нам не дивуватися...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії преподобного – 3.

На літії стихири храму, стихири преподобного, глас 4: «Красу пресвітлу...» (див. перша стихира на «Господи взиваю»), і нині Богородичний Воскресний за гласом стихири храму із стихир на стиховні.

На стиховні стихири воскресні, глас 3-ій. «Слава» рівноап. Кирила, глас 8: «Чиста духовна пам'ять святих» – «І нині» – Тріоді, глас той самий: «Батьківського дару...»,

Після Трисвятого – «Богородице Діво...» (тричі).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар воскресний, глас 3-ій (двічі). «Слава» – рівноап. Кирила, глас 4-ий, і нині – Богородичний воскресний, глас той самий.

Кафізми 2-а і 3-я. Малі ектенії. Сідальні воскресні.

Поліелей. До двох поліелейних псалмів приєднується псалом 136-й: «На ріках вавилонських...» [1]. Величання преподобного: «Величаємо тебе, / святий рівноапостольний Кириле, / бо ти всі слов'янські краї ученням своїм просвітив, / до Христа привів». Псалом вибраний: «Священики Твої зодягнуться у правду і преподобні Твої зрадють».

«Ангельський собор...». Іпакої, степенні і прокимен – гласу. Євангеліє воскресне 3-є. «Воскресіння Христове бачивши...». Після 50-го псалма: «Слава» – Тріоді, глас 8-ий: «Покаяння відкрив мені двері...», «І нині» – Богородичний Тріоді, глас той самий: «На стежки спасіння...». Глас 6-ий: «Помилуй мене, Боже...», і стихира Тріоді, глас той самий: «Множество вчинених...».

Канони: воскресний з ірмосом на 4 (ірмоси раз), Богородиці (Октоїха) на 2, Тріоді на 4 і рівноап. Кирила на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія Тріоді «Мойсееву пісню...» [2].

Після 3-ої пісні – кондак та ікос рівноап. Кирила, глас 2-ий, сідальний преподобного, глас 8-ий. «Слава» – сідальний Тріоді, глас 1-ий: «Батьківські обійми...». «І нині» – Богородичний Тріоді, глас той самий: «Неневісна Чистий...».

Після 6-ої пісні – кондак та ікос Тріоді, глас 3-ій.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні – «Свят Господь Бог наш». Екзакпостила-

рій воскресний 3-ій, світильний Тріоді. «Слава» – інший світильний Тріоді, «І нині» – Богородичний Тріоді.

«Все що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихири на 8: воскресні, глас 3-ій – 3, і Тріоді, глас 2-ий, глас 4-ий – 2 і рівноап. Кирила, глас 8-ий – 3. «Слава» – Тріоді, глас 6-ий: «Отче Благий...», «І нині» – «Преподобнословенна єси...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар воскресний: «Днесь спасіння...».

Перед 1-м часом на «Слава, і нині» – стихира євангельська 3-я.

НА ЧАСАХ – тропар воскресний, «Слава» – тропар рівноап. Кирила. Кондак Тріоді.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні гласу – 3 і Тріоді, пісня 3-я – 3 і рівноап. Кирила пісня 6-а – 4.

Після входу – тропарі та кондаки:

У храмі Господському – тропар воскресний, тропар рівноап. Кирила. «Слава» – кондак рівноап. Кирила, «і нині» – кондак Тріоді.

У храмі Богородиці – тропар воскресний, тропар храму, тропар рівноап. Кирила, кондак рівноап. Кирила, «Слава» – кондак Тріоді, «і нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар воскресний, тропар рівноап. Кирила, тропар храму, кондак храму, «Слава» – кондак рівноап. Кирила «і нині» – кондак Тріоді.

Прокимен, алилуарій і причасний – воскресні і рівноап. Кирила.

Апостол і Євангеліє – Неділі про блудного сина і рівноап. Кирила.

[1]. «Поліелей: за звичаєм два псалми. Приєднуємо до них і третій псалом: На ріках вавилонських з Алилуєю красною» (Типікон, гл. 49-а, «Неділя, в яку читаємо священне і святе Євангеліє, притчі блудного сина»).

[2]. В Тріодь Постовій в Неділю про блудного сина на ранній призначена катавасія «Мойсееву пісню...», але така вказівка (без будь-яких застережень) не охоплює всіх можливих збігів Тріоді Постової зі святами Мінеї: адже Неділя про блудного сина може трапитися в період з 18 січня по 22 лютого, коли свята Мінеї слідує один за одним. Отже, якщо Неділя про блудного сина трапиться з 18 січня по 9 лютого (включно), то катавасія – «Сушу в глибині землі сонце осяяло колись...». Якщо Неділя про блудного сина трапиться з 10 по 22 лютого (включно), то катавасія – «Мойсееву пісню...», яка і вказана в послідовності Тріоді Постової, тоді як про іншу нічого не говориться.

[3]. Приспів до двох останніх хвалітних стихир – звичайні воскресні з Октоїха Стих 1-ий: «Воскресни, Господи Боже мій, нехай піднесеться рука Твоя, / Не забудь убогих Твоїх до кінця»; стих 2-ий: «Сповідуюсь Тобі, Господи, всім серцем моїм, / розповідь про всі чудеса Твої».

28 ЛЮТИЙ ПОНЕДІЛОК

15 ЛЮТИЙ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Тиждень сирний (масляний) – загальниця. Ап. від 70-х Онисима (бл. 109). Прп. Пафнутія, затворника Києво-Печерського, в Дальніх печерах (XIII). Прп. Пафнутія і дочки його Єфросинії (V). Прп. Евсевія, пустельника Сирійського (V).

Віленської (перенесення у Вільно в 1495 р.) і Далматської (1646) ікон Божої Матері.

Порядок читань згідно з календарем:

3 Ін., 76 зач., I, 1–15. Лк., 96 зач., XIX, 29–40; XXII, 7–39.

Впродовж усього тижня дозволяється вживання молока та яєць.

Звершується поліелейна служба прп. Пафнутія, затворника Києво-Печерського.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-й антифон.

На «Господи, взиваю» стихири преподобного, глас 8-ий на 8. «Слава» – преподобного, глас 6-ий: «Ти, що за образом Євангелія Христового...», «І нині» – догматик, глас той самий: «Хто Тебе не ублажить...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії преподобного – 3.

На стиховні стихири преподобного, глас 2-ий. «Слава» – преподобного, глас 6-ий: «Як ченців образ і відоме правило...»,

«І нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Творець і Визволитель...».

Після Трисвятого – тропар преподобного, глас 8-ий. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний за гласом тропаря.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар преподобного, глас 8-ий. двічі. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний за гласом тропаря.

Кафизми 4-а і 5-а. Малі ектенії. Сідальні преподобного (по двічі).

Поліелей. Величання преподобного: «Ублажаємо тебе, преподобний отче наш Прохоре, / і шануємо святу пам'ять твою, / наставнику монахів / і співбесіднику ангелів» і вибраний псалом: «Терплячи, потерпів від Господа і визволив мене». Сідальний преподобного після поліелей, глас 8-ий. «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий. Степенна – 1-й антифон 4-го гласу. Прокимен преподобного, глас 4-й: «Чесна перед Господом смерть преподобних Його»; стих: «Чим віддам Господеві за все, що Він воздав мені?». Євангеліє – святителя. Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами преподобного отця нашого Пафнутія...». Стихира преподобного, глас 6-ий.

Канони: Богородиці з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і преподобного на 8.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія «Відкрию уста мої...».

Після 3-ої пісні – сідальний преподобного, глас 8-ий. «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос преподобного, глас 8-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний преподобного (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихири преподобного, глас 2-ий – 4 (перша стихири - двічі). «Слава» – преподобного, глас 6-ий: «Преподобний отче Пафнутію...», «І нині» – Богородичний, глас той самий: «Богородице, Ти єси виноградна лоза...» (див. Часослов, Слава, і нині 3-го часу).

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар преподобного, глас 8-ий. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний за гласом тропаря.

НА ЧАСАХ – тропар і кондак преподобного.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні преподобного, пісня 3-я – 4 (з ірмосом) і пісня 6-а – 4.

На вході – «Прийдіть поклонімося... Дивний у святих еси...».

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар преподобного. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар храму, тропар преподобного; кондак храму. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – преподобного.

Апостол і Євангеліє – дня і преподобного.

1 БЕРЕЗЕНЬ ВІВТОРОК

16 ЛЮТИЙ

За старим стилем

Мчч. Памфіла, пресвітера, Валента (Уалента), диякона, Павла, Порфирія, Селевкія, Феодула, Юліана, Самуїла, Іллі, Даниїла, Єремії, Ісаї (307 – 309). Мчч. персидських в Мартирополі (IV). Прп. Маруфа, еп. Месопотамського (422). Порядок читань згідно з календарем:

Іуд., 77 зач., І, 1 – 10. Лк., 109 зач., XXII, 39 – 42, 45 – XXIII, 1.

Служба мучеників не має святкового знака, звершується разом зі службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафизма 6-а.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: Октоїха, глас 3-й – 3, і мучеників, глас 1-й – 3. «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 3-й. «Слава, і нині» – Богородичний Октоїха, глас той самий.

Після Трисвятого – тропар мучеників (загальний), глас 4-й: «Мученики Твої, Господи...» (порівн. : Типікон, 20 вересня). «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар мучеників (загальний), глас 4-й: «Мученики Твої, Господи...» (порівн. : Типікон, 20 вересня) (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших.

Кафизми 7-а і 8-а. Малі ектенії немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-ий.

Канони: Октоїха 1-й з ірмосом на 6 (ірмоси раз), 2-ий на 4 і мучеників на 4.

Біблійні пісні «Господеві співаймо...».

Катавасія по 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї.

Після 3-ої пісні – сідальний мучеників, глас 4-й. «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак мучеників, глас 4-й.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Екзопостиларій Октоїха. «Слава, і нині» – Богородичний Октоїха.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 3-й. «Слава, і нині» – Богородичний Октоїха, глас той самий.

Після Трисвятого – тропар мучеників (загальний), глас 4-й: «Мученики Твої, Господи...» (порівн. : Типікон, 20 вересня). «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших.

НА ЧАСАХ – тропар і кондак мучеників.

НА ЛІТУРГІЇ повсякденні антифони.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар дня, тропар мучеників; кондак дня, кондак мучеників. «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня, тропар храму, тропар мучеників; кондак дня, кондак храму, кондак мучеників. «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня.

Апостол і Євангеліє – дня.

2 БЕРЕЗЕНЬ СЕРЕДА

17 ЛЮТИЙ

За старим стилем

Вмч. Феодора Тирона (бл. 306). Прп. Феодора, мовчальника Києво-Печерського, в Дальніх печерах (XIII). Прав. Маріамни, сестри ап. Филипа (I). Знайдення мощей мч. Мина Калікелада (867 – 889).

ЛІТУРГІЯ не звершується.

Порядок читань згідно з календарем:

На 6-му часі: Іоїл. II, 12 – 26. На веч.: Іоїл. III, 12 – 21.

Служба вмч. Феодора Тирона шестерична, звершується разом зі службами Октоїха та Тріоді.

Примітка. При звершенні поліелейної служби прп. Феодора, мовчальника Києво-Печерського слід керуватися вказівкою Уставу, щодо таких випадків: «Якщо в середу або п'ятницю сирного тижня припадає свято Трьох Святителів – 30 січня, або Знайдення чесної глави св. Іоана Предтечі – 24 лютого, то служба цих свят переноситься на вівторок або четвер сирні. Але якщо припадає Стрітіння Господнє або храмове свято, то служба свята відбувається незмінно: тільки в кінці вечірні, ранньої і кожного часу буває по три великих поклони з молитвою прп. Єфрема Сиріна. (Типікон 48 гл).

Починаючи з вечірні, служби відправляються подібно до великопостових. Наприкінці вечірні, великого повечір'я, опівнічної, ранньої, кожного часу, зображальних – молитва прп. Єфрема Сиріна з поклонами.

НА ВЕЧІРНІ кафизма 9-а.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: великомученика, глас глас 2-ий і глас 4-ий – 6. «Слава» – великомученика, глас 6-ий, «І нині» – Хрестобогородичний Мінеї, глас той самий.

Входу немає. Прокимен дія.

На стиховні стихири Тріоді, глас 1-ий (зі звичайними приспіваними). «Слава» – великомученика, глас 8-ий, «І нині» – Хрестобогородичний Мінеї, глас той самий.

Після Трисвятого – тропарі, глас 4-ий: «Богородице Діво...» (поклін). «Слава» – «Хрестителю Христов...» (поклін), «І нині» – «Моліться за нас...» (поклін), «Під Твою милість...» (без поклону). Читець: «Господи, помилуй» (40), «Слава, і нині», «Чеснішу від херувимів...», «Іменем Господнім благослови, отче». Іерей: «Суций благословенний...». Читець: «Амінь». Молитва: «Небесний Царю...». Іерей – молитву прп. Єфрема Сиріна: «Господи і Владико...» (з поділом на три частини і з великим поклоном після кожної), потім 12 малих поклонів з молитвою: «Боже, очисти мене грішного», і знову один великий поклін в кінці молитви: «Господи і Владико...» (без поділу на частини). Читець: Трисвяте. Після «Отче наш» іерей – виголос. Читець: «Амінь», «Господи, помилуй» (12). Іерей: «Слава Тобі, Христе Боже...». Хор: «Слава, і нині», «Господи, помилуй» (тричі), «Благослови». Іерей творить великий відпуст.

Звершується велике повечір'я з поклонами (на повечір'ї співання всюди замінюється читанням).

«Господи Сил, будь з нами...» Після «Достойно...» і Трисвятого не співається, як у Великий піст, а виконуються тропарі малого повечір'я, а саме:

У храмі Господському – денний тропар: «Спаси, Господи, людей Твоїх...». «Боже отців наших...», «Ти, що у всьому світі...». «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – «Молитвами, Господи...».

У храмі Богородиці і святого – денний тропар: «Спаси, Господи...», тропар храму. «Боже отців наших...», «Ти, що у всьому світі...». «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – «Молитвами, Господи...».

Читець: «Господи, помилуй» (40). Молитва: «Ти, що кожного часу...». «Господи, помилуй» (тричі), «Слава, і нині», «Чеснішу від херувимів...», «Іменем Господнім благослови, отче». Іерей – виголос: «Боже, ущедри нас...». Читець: «Амінь». Іерей – молитву прп. Єфрема Сиріна (з 16 поклонами). Читець: «Амінь». Кінцеве Трисвяте. Після «Отче наш» іерей – виголос. Читець: «Амінь», «Господи, помилуй» (12). Молитви: «Непорочна, Пречиста...», «І дай нам, Владико...», «Преславна Приснодіво...», «Уповання моє...». Іерей: «Слава Тобі, Христе Боже...». Хор або читець: «Слава, і нині», «Господи, помилуй» (тричі), «Благослови». Іерей – відпуст малий (але не «Владико Многомилостивий...»). Звичайне прощення від настоятеля і ектенії: «Помолимося за Блаженнішого Владику...», в кінці якої іерей промовляє: «Промовмо і за себе самих». Хор: «Господи, помилуй» (тричі). Іерей: «Молитвами святих отців наших...». Хор: «Амінь».

Полуношниця повсякденна з її «поклонами» і молитвою

прп. Єфрема Сиріна (з 16-ма поклонами).

На ранній після виголосу «Благословенний Бог наш...» – Трисвяте. Після «Отче наш» іерей – виголос: «Бо Твоє є Царство...». Читець: «Амінь», «Господи, помилуй» (12), «Слава, і нині», «Прийдіть, поклонімося...», псалми 19-ий та 20-ий та інше за чином.

Замість «Бог Господь» – «Алилуя» на глас Октоїха (в даному випадку 3-ій). Троїчні гласу (як під час Великого посту). Кафизми 10-а і 11-а. Малих ектеній немає.

Після 1-ої кафизми – сідалийний Октоїха, глас 3-ий.

Після 2-ої кафизми – седалийні Тріоді, глас 2-ий.

Псалом 50-ий.

Біблійні пісні «Господеві співаймо...».

Пісня 1-а – Октоїха 1-ий канон [4] зі ірмосом, без мученичних, на 4 (Ірмос раз), Мінеї (великомученика) на 6 (без ірмосів, пісня 1-а і 3-я), Тріоді повний канон на 4 (без ірмоса, пісня 1-а).

Пісня 3-тя – Тріоді повний канон з ірмосом на 6 (Ірмос раз), триспівці Тріоді на 8 (без ірмосів) [5].

На катавасію – ірмос 2-го триспівця, глас 2-ий: «Неплідний мій розум...».

Після 3-ої пісні – мала ектенія; сідалийний великомученика, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний Мінеї, глас той самий.

Пісня 4-а – Октоїха 1-ий канон з ірмосом на 6 (Ірмос раз), Мінеї (великомученика) на 4 (без ірмосу, пісня 4-а), Тріоді повний канон на 4 (без ірмоса, пісня 4-а).

Пісня 5-а – Октоїха 1-ий канон з ірмосом на 6 (Ірмос раз), Мінеї (великомученика) на 4 (без ірмоса, пісня 5-а), Тріоді повний канон на 4 (без ірмоса, пісня 5-а).

Пісня 6-а – Октоїха 1-ий канон з ірмосом, без мученичних, на 4 (Ірмос раз), Мінеї (великомученика) на 6 (без ірмосів, пісня 6-а і 8-а), Тріоді повний канон на 4 (без ірмоса, пісня 6-а).

На катавасію – ірмос повного канону Тріоді, глас 4-ий.

Після 6-ої пісні – мала ектенія; кондак та ікос преподобного, глас 2-ий.

Пісня 7-а – Октоїха 1-ий канон з ірмосом, без мученичних, на 4 (Ірмос раз), Мінеї (великомученика) на 6 (без ірмосів, пісня 7-а і 9-а), Тріоді повний канон на 4 (без ірмоса, пісня 7-а).

Пісня 8-а – Тріоді повний канон з ірмосом на 6 (Ірмос раз), триспівці Тріоді на 8 (без ірмосів). «Хвалимо, благословимо...».

На катавасію – ірмос 2-го триспівця, глас 2-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу». (Звершується звичайне кадіння.)

Пісня 9-ої – Тріоді повний канон з ірмосом на 6 (Ірмос раз), триспівці Тріоді на 8 (без ірмосів).

На катавасію – ірмос 2-го триспівця, глас 2-ий.

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Мала ектенія. Світільний Троїчний гласу (як під час Великого посту).

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Тріоді, глас 1-ий (з приспіваними звичайними). «Слава, і нині» – Хрестобогородичний Тріоді, глас той самий.

«Благо є...» (один раз) [6]. Трисвяте. Після «Отче наш» іерей – виголос: «Бо Твоє є Царство...». Після виголосу промовляють тропар: «Стоячи у храмі слави Твоїєї...». «Господи, помилуй» (40), «Слава, і нині», «Чеснішу від херувимів...», «Іменем Господнім благослови, отче». Іерей: «Суций благословенний Христос...». Читець: «Амінь». Молитва: «Небесний Царю...». Іерей – молитву прп. Єфрема Сиріна (з 16-ма поклонами). Читець: «Амінь», і відразу (без відпусту ранньої) – 1-ий час.

Примітка. **На часах** кафизми не читаються. Ударів на кожному часі в дзвін, як це прийнято під час Великого посту, немає.

1-ий час. «Прийдіть, поклонімося...» (тричі) і звичайні псалми. За великопостовим чином, читається (але не спі-

вається) тропар: «Заранку вислухай...» зі своїми стихами (стих 1-ий: «Вислухай Господи слова мої...», і стих 2-ий: «Бо до Тебе помолюся...»). «Слава, і нині» – Богородичний часу: «Як назвемо Тебе...». «Стопи мої направ...», «Нехай сповняться уста мої...», Трисвяте. Після «Отче наш» ієрей – виголос. Читець – тропар: «Скоро поспіши...». «Господи, помилуй» (40). Молитва: «Ти, що кожного часу...». «Господи, помилуй» (тричі), «Слава, і нині», «Чеснішу від херувимів...», «Іменем Господнім благослови, отче». Ієрей: «Боже, ущедрі нас...». Читець: «Аміль». Ієрей – молитву прп. Єфрема Сиріна (з 16-ма поклонами). Читець: «Аміль». Кінцеве Трисвяте. Після «Отче наш» ієрей – виголос. Читець: «Аміль», «Господи, помилуй» (12). Ієрей: «Христе, Світло Істинне...». Хор (за звичаєм): «Непереможній Воеводі...». Ієрей: «Слава Тобі, Христе Боже...». Хор: «Слава, і нині», «Господи, помилуй» (тричі), «Благослови». Відпуст та багаторіччя. Виходимо в притвор і звершуємо звичайну літню за спочилих.

3-й час. Ієрей в епитрахилі, перед царськими вратами (завіса не відкривається), зробивши три поклони (поясних), виголошує виголос: «Благословен Бог наш...». Читець: «Аміль», «Слава Тобі, Боже наш...» та інша послідовність 3-го часу, як зазвичай. За великопостним чином, читається (але не співається) тропар: «Господи, Ти, що Пресвятого Твого Духа...» зі своїми стихами (стих 1-ий: «Серце чисте сотвори в мені, Боже...», і стих 2-ий: «Не відкинь мене від лиця Твого...»). «Слава, і нині» – Богородичний часу: «Богородице, Ти еси виноградна лоза істинна...». «Господь Бог благословенний...», Трисвяте. Після «Отче наш» ієрей – виголос. Читець – тропар: «Благословен еси, Христе Боже наш...», «Слава» – інший тропар, «І нині» – Богородичний: «Надіє і заступництво...». «Господи, помилуй» (40). Молитва: «Ти, що кожного часу...». «Господи, помилуй» (тричі), «Слава, і нині», «Чеснішу від херувимів...», «Іменем Господнім благослови, отче». Ієрей: «Боже, ущедрі нас...». Читець: «Аміль». Ієрей – молитву прп. Єфрема Сиріна (з 16 поклонами). Читець: «Аміль». Молитва: «Владико Боже...», і починається 6-й час.

6-й час. «Прийдіть, поклонімося...» (тричі) і звичайні псалми. За великопостовим чином, читається (але не співається) тропар: «Ти, що в шостий день же і годину...» зі своїми стихами (стих 1-ий: «Вислухай, Боже, молитву мою...», і стих 2-ий: «Я до Бога взиваю...»). «Слава, і нині» – Богородичний часу: «Через превеликі гріхи наші сміливості не маємо...». Читець – тропар пророцтва (Тріоді), глас 3-й: «Царю Святий...», «Слава, і нині» – той же тропар. Ієрей (або диякон): «Будьмо уважні». Читець – прокимен Тріоді, глас 6-й: «Спаси, Господи, людей Твоїх...»; стих: «До Тебе, Господи, взиваю...» [7]. Ієрей (або диякон): «Премудрість». Читець: «Пророцтва Іоїля читання». Ієрей (або диякон): «Будьмо уважні». Читець читає Паремії Тріоді. Після закінчення читання ієрей (або диякон): «Будьмо уважні». Читець – прокимен Тріоді, глас 7-й: «Господь кріпость людям Своім дасть...»; стих: «Принесіть Господеві, сини Божі...». Після співу прокимна читець: «Скоро пошли нам щедроти Твої, Господи...», Трисвяте. Після «Отче наш» ієрей – виголос. Читець – тропар: «Спасіння вчинив Ти...», «Слава» – інший тропар: «Пречистому Твоєму Образові...», «І нині» – Хрестобогородичний: «Препрославлена Ти, Богородице Діво...». «Господи, помилуй» (40). Молитва: «Ти, що кожного часу...». «Господи, помилуй» (тричі), «Слава, і нині», «Чеснішу від херувимів...», «Іменем Господнім...». Ієрей: «Боже, ущедрі нас...». Читець: «Аміль». Ієрей – молитву прп. Єфрема Сиріна (з 16-ма поклонами). Читець: «Аміль». Молитва: «Боже і Господи Сил...», і починається 9-тий час.

9-тий час. «Прийдіть, поклонімося...» (тричі) і звичайні псалми. За великопостовим чином, читається (але не співається) тропар: «Ти, що о дев'ятій годині...» зі своїми стихами (стих 1-ий: «Нехай наблизиться молитва моя...», і стих 2-ий: «Нехай дійде благання моє...»). «Слава, і нині» – Богородичний часу: «Благий, що ради нас народився від Діви...». «Не залиш нас до кінця...», Трисвяте. Після «Отче наш» ієрей – виголос. Читець – тропар: «Побачивши Начальника життя, що на хресті висів, розбійник мовив...», «Слава» – інший

тропар: «Посеред двох розбійників...», «І нині» – Хрестобогородичний: «Агнца, і Пастиря...». «Господи, помилуй» (40). Молитва: «Ти, що кожного часу...». «Господи, помилуй» (тричі), «Слава, і нині», «Чеснішу від херувимів...», «Іменем Господнім благослови, отче». Ієрей: «Боже, ущедрі нас...». Читець: «Аміль». Ієрей – молитву прп. Єфрема Сиріна (з трьома великими поклонами). Читець: «Аміль». Молитва: «Владико, Господи Ісусе Христе, Боже наш...», і починаються зображальні. (За традицією, відкривається завіса Царських врат.)

Зображальні читаються: «Благослови, душе моя, Господа...», «Слава» – «Хвали, душе моя, Господа...», «І нині» – «Єдинородний Сину...». Блаженні без співу: «У Царстві Твоєму...». «Слава, і нині» – «Пом'яни нас, Господи...», «Пом'яни нас, Владико...», «Пом'яни нас, Святий...», «Хор Небесний...», «Прийдіть до Нього...», «Хор Небесний...». «Слава» – «Хор святих Ангелів...», «І нині» – «Вірую...», «Полегли, відпусти, прости...», «Отче наш». Ієрей – виголос. Читець: «Аміль», і читає кондаки.

кондаки:

У храмі Господському – кондак денний, кондак великомученика. «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – «Заступнице християн...».

У храмі Богородиці – кондак денний, кондак великомученика. «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – кондак денний, кондак храму, кондак великомученика. «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – «Заступнице християн...».

Читець: «Господи, помилуй» (40). «Слава, і нині», «Чеснішу від херувимів...», «Іменем Господнім...». Ієрей: «Боже, ущедрі нас...». Читець: «Аміль». Ієрей – молитву прп. Єфрема Сиріна (з 16-ма поклонами).

І відрозу починається вечірня. Читець: «Аміль» [8]. «Прийдіть, поклонімося...» (тричі), 103-й псалом. Велика ектенія. Читається 12-а кафизма, після якої – мала ектенія.

На «Господи, взиваю» стихирі на 6: Октоїха, глас 3-й – 3, і свт. Лева, папи Римського – 3 (див. 18 лютого). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї: «До кого уподібнилася, окаянна душе...».

Входу немає. «Світло Тихе». Диякон (або ієрей) виголошує (у вітарі): «Будьмо уважні». Ієрей: «Мир всім» [9]. Читець: «І духові твоєму». Диякон (або ієрей): «Премудрість. Будьмо уважні». Читець – прокимен Тріоді (дня), глас 5-й: «Боже, в ім'я Твоє спаси мене...»; стих: «Боже, вислухай молитву мою...». Диякон (або ієрей): «Премудрість». Читець: «Пророцтва Іоїля читання». Диякон (або ієрей): «Будьмо уважні». Читець читає Паремії Тріоді. Диякон (або ієрей): «Будьмо уважні». Читець – прокимен Тріоді, глас 6-й: «Нехай надію покладає Ізраїль на Господа...»; стих: «Господи, не підносило серце моє...». «Сподоби, Господи...». Ектенія прохальна: «Доповнімо вечірню молитву...», і гололвкклонна молитва.

На стиховні стихирі Тріоді, глас 3-й (з приспіваними звичайними). «Слава, і нині» – Богородичний Тріоді, глас той самий: «Первосвята, Чиста...».

Після Трисвятого – тропар свт. Лева, папи Римського, глас 8-й: «Православ'я наставнику...». «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших. Сугуба ектенія: «Помилуй нас, Боже...». Ієрей – виголос: «Бо Ти милостивий і чоловіколюбний...». Хор: «Аміль».

Примітка. Після виголосу ектенії: «Бо Ти милостивий...» – звичайний виголос: «Премудрість», хор: «Благослови», ієрей: «Суший благословенний...». Молитва: «Небесний Царю...» [або: «Утверди, Боже...»] [10], після чого – 3 великих поклони з молитвою прп. Єфрема Сиріна (порівн. *Никольський К., прот. Пособіє к изучению Устава богослужения Православной Церкви. С. 170–172, 230–234, 326*).

Ієрей – молитву прп. Єфрема Сиріна (з трьома великими поклонами). Читець: «Аміль». Молитва: «Всесвята Троице...». «Нехай буде благословенне ім'я Господнє...» (тричі), «Слава, і нині», «Благословлю Господа...» (псалом 33-й).

Іерей (або дякон): «Премудрість». Хор: «Достойно є...» до слів: «і Матір Бога нашого» (включно). Іерей: «Пресвята Богородице, спаси нас». Хор: «Чеснішу від херувимів...». Іерей: «Слава Тобі, Христе Боже...». Хор: «Слава, і нині», «Господи, помилуй» (тричі), «Благослови». Відпуст і, за звичаєм, многоліття. Виходимо в притвор і звершуємо звичайну літію за спочилих.

На малому повечір'ї співається служба Прп. Лева, єп. Катанського (з 20 лютого).

Примітка. «Повечір'я промовляємо мале, і співаємо на ряду канон Мінеї святого пам'ять якого має бути в суботу» (порівн.: Типікон, гл. 49, «Тієї ж сирної середи», «В середу ввечері»). Про порядок співу служб на повечір'ї див. 2 березня, у вівторок 2-ї седмиці Великого посту.

Порядок тропарів і кондаків:

У храмі Господському, Богородиці, Архангелів або Предтечі – тропар храму, тропарі дня: «Апостоли святії...», «Правило віри...». «Боже отців наших...», «Ти, що у всьому світі...». «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – «Молитвами, Господи...».

У храмі Апостолов [11] – тропарі дня: «Апостоли святії...», «Правило віри...». «Боже отців наших...», «Ти, що у всьому світі...». «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – «Молитвами, Господи...».

У храмі святого – тропарі дня: «Апостоли святії...», «Правило віри...». Тропар храму [12], «Боже отців наших...», «Ти, що у всьому світі...». «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» «Молитвами, Господи...».

ЛІТУРГІЯ в цей день не звершується.

[1]. За усталеною церковною практикою, земні поклони іерей творить на амвоні перед царськими вратами.

[2]. В Типіконі це Трисвяте називається «кінцевим».

[3]. Під час двосалмія іерей, як зазвичай, звершує повне кадіння храму при закритих царських вратах.

[4]. На думку В. Розанова (див. його «Богослужбный Устав Православной Церкви», с. 435) з Октоїха співаються обидва канони (1-ий – Хреста, 2-ий – Богородиці): в 1-ий,

6-й та 7-й піснях – з ірмосом на 4 (Ірмос 1-го канону раз, кожен канон на 2); в 4-й і 5-й піснях – з ірмосом на 6 (Ірмос 1-го канону раз, кожен канон на 3).

[5]. Після Богородична 2-го триспівця – ще додатковий тропар зі стихом: «Слава Тобі, Боже наш, слава Тобі».

[6]. Скільки разів читати «Благо є...», Устав в даному випадку замовчує, але слід знати, що в звичайний час (і навіть при постовому богослужінні періоду співу Октоїха) Типікон призначає читати «Благо є...» один раз, а в постові дні святої Чотиридесятниці, коли немає особливого свята, – два рази (див.: Типікон, 14 листопада, 4-е «зри», порівн. з 49-ою главою; Розанов В. Богослужбный Устав Православной Церкви. С. 435).

[7]. У Типіконі про Прокимни на великопостовому богослужінні перед Пареміями на 6-му часі і **на вечірні** сказано: «Читець прокимен не промовляє, тільки виголошує: Глас 6-й: Спаси, Господи, людей Твоїх... Читець тільки виголошує глас, а прокимен не промовляє...» (див. Типікон, «В ту ж середу сирну»). Про дану вказівку Уставу див.: Никольский К., прот. Пособие к изучению Устава богослужения Православной Церкви. С. 212; Розанов В. Богослужбный Устав Православной Церкви. С. 436–437, 512, 523; Булгаков С. В. Настольная книга для священно-церковнослужителей. К., 1913. М., 1993р. С. 848.

[8]. На заключне читання молитви прп. Єфрема Сиріна.

[9]. **На вечірні** благословення «Мир всім» після «Світло Тихе» слід виголошувати в тих випадках, коли є вхід або паремії (порівн.: Розанов В. Розанов В. Богослужбный Устав Православной Церкви. С. 437; 441, сноска). Також допустимо це благословення і на щоденній вечірні без паремій (Там же. С. 103).

[10]. Традиція, згідно з якою замість молитви «Небесний Царю...» співається: «Утверди, Боже...», є допустимою.

[11]. Тропар храму Апостолів пропускається, оскільки замінюється денним тропарем.

[12]. Якщо храм свт. Миколая, то його тропар вимовляється один раз, як денний.

3 БЕРЕЗЕНЬ ЧЕТВЕР

18 ЛЮТИЙ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Свт. Льва, папи Римського (461). Свт. Агапіта, спов., єп. Синадського (IV). Свт. Флавіана, спов., патр. Царгородського (449 – 450). Прп. Косми Яхромського (1492).

Прп. Шіо Мгвимського (VI, Груз.) (перехідне святкування у четвер сиропусного тижня).

Порядок читань, згідно з календарем:

Іуд., 78 зач., I, 11 – 25. Лк., 110 зач., XXIII, 1 – 34, 44 – 56.

Служба свт. Льва, папи Римського, не має святового знака, звершується разом зі службами Октоїха і Тріоді.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар святителя, глас 8-й (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших.

Кафизми 13-а і 14-а. Малих ектеній немає.

Після 1-ої кафизми – сідалний Октоїха, глас 3-й.

Після 2-ої кафизми – сідалний Тріоді, глас 5-й. «Слава» – той же сідалний, «І нині» – Богородичний Тріоді, глас той самий.

Псалом 50-й.

канони:

1-а, 3-я, 5-а, 6-а і 7-а пісні: Октоїха 1-й з ірмосом на 6 (ірмоси раз), 2-й на 4, і святителя на 4.

4-а, 8-а і 9-а пісні: канон святителя з ірмосом на 6 (ірмоси раз) 2 і триспівці Тріоді на 8.

Біблійні пісні «Господеві співаймо...».

Катавасія – після 3-ої, 4-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень (після 3-ої та 6-ої – ірмоси канону святителя, а після 4-ої, 8-ої та 9-ої – ірмоси другого триспівця Тріоді).

Після 3-ої пісні – сідалний святителя, глас 3-й. «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак святителя, глас 3-й.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Екзакостиларій Октоїха. «Слава, і нині» – Богородичний Октоїха.

«Хваліте Господа за Небес...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне словослів'я.

На стиховні стихири Тріоді, глас 3-й (з приспіваними звичайними). «Слава, і нині» – Богородичний Тріоді, глас той самий.

Після Трисвятого – тропар святителя, глас 8-й. «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших.

НА ЧАСАХ – тропар і кондак святителя.

НА ЛІТУРГІЇ повсякденні антифони.

Після входу – тропарі та кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар дня, інший тропар дня, тропар святителя; кондак дня, інший кондак дня, кондак святителя. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня, інший тропар дня, тропар храму, тропар святителя; кондак дня, інший кондак дня, кондак храму, кондак святителя. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня.

Апостол і Євангеліє – дня.

4 БЕРЕЗНЯ

П'ЯТНИЦЯ

19 ЛЮТОГО

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Апп. від 70-х: Архипа та Филимона і мц. рівноап. Апфії (I). Мчч. Максима, Феодота, Ісихія, мц. Аскліпідоти (305 – 311). Прпп. Євгенія і Макарія, сповідників, пресвітерів Антиохійських (363). Прп. Досифея (VII), учня прп. авви Дорофея. Прп. Равули (бл. 530).

ЛІТУРГІЯ не звершується.

Порядок читань згідно з календарем:

На 6-му часі: Зах. VIII, 7 – 17. На веч.: Зах. VIII, 19 – 23.

Служба ап. від 70-х: Архипа не має святкового знака, звершується разом зі службами Октоїха та Тріоді (подібно до служби в середу сирну).

НА ВЕЧІРНІ кафизма 15-а.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: Октоїха, глас 3-ій – 3, і апостола, глас 4-ий – 3. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний Мінеї, глас той самий.

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Тріоді, глас 2-ий (зі звичайними приспівами). «Слава, і нині» – Хрестобогородичний Тріоді, глас той самий.

Після Трисвятого – тропарі, глас 4-ий: «Богородице Діво...» (поклон). «Слава» – «Хрестителю Христов...» (уклін), «І нині» – «Моліться за нас...» (поклон), «Під Твою милість...» (без поклону). Читець: «Господи, помилуй» (40), «Слава, і нині», «Чеснішу від херувимів...», «Іменем Господнім благослови, отче». Ієрей: «Сущий благословенний...». Читець: «Амінь». Молитва: «Небесний Царю...». Ієрей – молитву прп. Єфрема Сиріна: «Господи і Владико...» (з 16 поклонами). Читець: «Амінь». Кінцеве Трисвяте. Після «Отче наш» ієрей – виголос. Читець: «Амінь», «Господи, помилуй» (12). Ієрей: «Слава Тобі, Христе Боже...». Хор: «Слава, і нині», «Господи, помилуй» (тричі), «Благослови». Ієрей – великий відпуст.

Звершується велике повечір'я з поклонами (на повечір'ї спів всюди замінюється читанням).

Після «Достойно є...» і Трисвятого співається, як протягом Великого посту, «Господи Сил, будь з нами...», але – тропарі малого повечір'я, а саме:

У храмі Господському – денний тропар: «Спаси, Господи, людей Твоїх...». «Боже отців наших...», «Ти, що у всьому світі...». «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – «Молитвами, Господи...».

У храмі Богородиці і святого – денний тропар: «Спаси, Господи...», тропар храму. «Боже отців наших...», «Ти, що у всьому світі...». «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – «Молитвами, Господи...».

Читець: «Господи, помилуй» (40). Молитва: «Ти, що кожного часу...». «Господи, помилуй» (тричі), «Слава, і нині», «Чеснішу від херувимів...», «Іменем Господнім благослови, отче». Ієрей – виголос: «Боже, ущедри нас...». Читець: «Амінь». Ієрей – молитву прп. Єфрема Сиріна (з 16 поклонами). Читець: «Амінь». Кінцеве Трисвяте. Після «Отче наш» ієрей – виголос. Читець: «Амінь», «Господи, помилуй» (12). Молитви: «Непорочна Пречиста...», «І дай нам, Владико...», «Преславна Приснодіво...», «Уповання мое...». Ієрей: «Слава Тобі, Христе Боже...». Хор або читець: «Слава, і нині», «Господи, помилуй» (тричі), «Благослови». Ієрей – відпуст малий (але не «Владико Многомилостивий...»). Звичайне прощення від настоятеля і ектенії: «Помолимося за Блаженнішого Владика...», в кінці якої ієрей промовляє: «Промовмо і за себе самих». Хор: «Господи, помилуй» (тричі). Ієрей: «Молитвами святих отців наших...». Хор: «Амінь».

Полуношниця повсякденна з «її поклонами» і молитвою прп. Єфрема Сиріна (з 16 поклонами).

НА РАННІЙ після виголосу «Благословенний Бог наш...» – Трисвяте. Після «Отче наш» ієрей – виголос: «Бо Твоє є Царство...». Читець: «Амінь», «Господи, помилуй» (12), «Слава, і нині», «Прийдіть, поклоніться...», псалми 19-ий та 20-ий і все інше за чином.

Замість «Бог Господь» – «Алилуя» на глас Октоїха (в даному випадку 3-ій). Троїчний гласу (як під час Великого посту).

Кафизми 19-а і 20-а. Малих ектеній немає.

Після 1-ої кафизми – сідальні Октоїха, глас 6-ий.

Після 2-ої кафизми – сідальні Тріоді, глас 7-ий.

Псалом 50-ий.

Біблійні пісні «Господеві співаймо...».

Пісня 1-а – Октоїха 1-ий канон [1] з ірмосом на 6 (Ірмос раз), Мінеї на 4 (без ірмоса, пісня 1-а), Тріоді повний канон на 4 (без ірмоса, пісня 1-а).

Пісня 3-тя – Октоїха 1-ий канон з ірмосом на 6 (Ірмос раз), Мінеї на 4 (без ірмоса, пісня 3-я), Тріоді повний канон на 4 (без ірмоса, пісня 3-я).

На катавасію – ірмос повного канону Тріоді, глас 8-ий: «Небесного кола...».

Після 3-ої пісні – мала ектенія; сідальний апостола, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний Мінеї, глас той самий.

Пісня 4-а – Октоїха 1-ий канон з ірмосом, без мученичних, на 4 (Ірмос раз), Мінеї на 6 (без ірмосів, пісня 4-а і 5-а), Тріоді повний канон на 4 (без ірмоса, пісня 4-а).

Пісня 5-а – Тріоді повний канон з ірмосом на 6 (Ірмос раз), триспівці Тріоді на 8 (без ірмосів) [2].

На катавасію – ірмос 2-го триспівця, глас 8-ий: «Навіщо покинув Ти мене...».

Пісня 6-а – Октоїха 1-ий канон з ірмосом, без мученичних, на 4 (Ірмос раз), Мінеї на 6 (без ірмосів, пісня 6-а і 8-а), Тріоді повний канон на 4 (без ірмоса, пісня 6-а).

На катавасію – ірмос повного канону Тріоді, глас 8-ий: «Очисти мене, Спасе...».

Після 6-ої пісні – мала ектенія; кондак апостола, глас 4-ий.

Пісня 7-а – Октоїха 1-ий канон з ірмосом, без мученичних, на 4 (Ірмос раз), Мінеї на 6 (без ірмосів, пісня 7-а і 9-а), Тріоді повний канон на 4 (без ірмоса, пісня 7-а).

Пісня 8-а – Тріоді повний канон з ірмосом на 6 (Ірмос раз), триспівці Тріоді на 8 (без ірмосів). «Хвалимо, благословимо...».

На катавасію – ірмос 2-го триспівця, глас 8-ий: «Ангели і Небеса...».

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу». (Звершується звичайне кадіння.)

Пісня 9-а – Тріоді повний канон з ірмосом на 6 (Ірмос раз), триспівці Тріоді на 8 (без ірмосів).

На катавасію – ірмос 2-го триспівця, глас 8-ий: «Не власне для матерів дівоцтво...».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Мала ектенія. Світільний Троїчний гласу (як під час Великого пісту).

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Тріоді, глас 6-ий (з приспівами звичайними). «Слава, і нині» – Хрестобогородичний Тріоді, глас той самий.

«Благо є...» (один раз). Трисвяте. Після «Отче наш» ієрей – виголос: «Бо Твоє є Царство...». Після виголосу промовляє тропар: «Стоючи в храмі слави Твоїєї...». «Господи, помилуй» (40), «Слава, і нині», «Чеснішу від херувимів...», «Іменем Господнім благослови, отче». Ієрей: «Сущий благословенний Христос...». Читець: «Амінь». Молитва: «Небесний Царю...».

Іерей – молитву прп. Єфрема Сиріна (з 16 поклонами). Читець: «Амінь», і відразу (без відпусту ранньої) – 1-ий час.

Примітка. На часах кафізми не читаються. Ударів на кожному часі в дзвін, як це прийнято під час Великого посту, немає.

1-ий час. «Прийдіть, поклонімося...» (тричі) і звичайні псалми. За великопостовим чином, читається (але не співається) тропар: «Заранку вислухай...» зі своїми стихами (стих 1-ий: «Вислухай Господи слова мої...», і стих 2-ий: «Бо до Тебе помолюся...»). «Слава, і нині» – Богородичний часу: «Як назвемо Тебе...». «Стопи мої направ...», «Нехай сповняться уста мої...», Трисвяте. Після «Отче наш» іерей – виголос. Читець – тропар: «Скоро поспіши...». «Господи, помилуй» (40). Молитва: «Ти, що кожного часу...». «Господи, помилуй» (тричі), «Слава, і нині», «Чеснішу від херувимів...», «Іменем Господнім благослови, отче». Іерей: «Боже, ущедрі нас...». Читець: «Амінь». Іерей – молитву прп. Єфрема Сиріна (з 16-ма поклонами). Читець: «Амінь». Кінцеве Трисвяте. Після «Отче наш» іерей – виголос. Читець: «Амінь», «Господи, помилуй» (12). Іерей: «Христе, Світло Істинне...». Хор (за звичаєм): «Непереможній Воеводі...». Іерей: «Слава Тобі, Христе Боже...». Хор: «Слава, і нині», «Господи, помилуй» (тричі), «Благослови». Відпуст та багаторіччя. Виходимо в притвор і звершуємо звичайну літію за спочилих.

3-й час. Іерей в єпитрахилі, перед царськими вратами (завіса не відкривається), зробивши три поклони (поясних), виголошує виголос: «Благословен Бог наш...». Читець: «Амінь», «Слава Тобі, Боже наш...» та інша послідовність 3-го часу, як зазвичай. За великопостовим чином, читається (але не співається) тропар: «Господи, Ти, що Пресвятого Твого Духа...» зі своїми стихами (стих 1-ий: «Серце чисте сотвори в мені, Боже...», і стих 2-ий: «Не відкинь мене від лица Твого...»). «Слава, і нині» – Богородичний часу: «Богородице, Ти єси виноградна лоза істинна...». «Господь Бог благословенний...», Трисвяте. Після «Отче наш» іерей – виголос. Читець – тропар: «Благословен єси, Христе Боже наш...», «Слава» – інший тропар, «І нині» – Богородичний: «Надіє і заступництво...». «Господи, помилуй» (40). Молитва: «Ти, що кожного часу...». «Господи, помилуй» (тричі), «Слава, і нині», «Чеснішу від херувимів...», «Іменем Господнім благослови, отче». Іерей: «Боже, ущедрі нас...». Читець: «Амінь». Іерей – молитву прп. Єфрема Сиріна (з 16 поклонами). Читець: «Амінь». Молитва: «Владико Боже...», і починається 6-ий час.

6-ий час. «Прийдіть, поклонімося...» (тричі) і звичайні псалми. За великопостовим чином, читається (але не співається) тропар: «Ти, що в шостий день же і годину...» зі своїми стихами (стих 1-ий: «Вислухай, Боже, молитву мою...», і стих 2-ий: «Я до Бога взиваю...»). «Слава, і нині» – Богородичний часу: «Через превеликі гріхи наші сміливості не маємо...». Читець – тропар пророцтва (Тріоді), глас 3-й: «Царю Святий...», «Слава, і нині» – той же тропар. Іерей (або диякон): «Будьмо уважні». Читець – прокимен Тріоді, глас 6-й: «Спаси, Господи, людей Твоїх...»; стих: «До Тебе, Господи, взиваю...» [7]. Іерей (або диякон): «Премудрість». Читець: «Пророцтва Іоїла читання». Іерей (або диякон): «Будьмо уважні». Читець читає Паремії Тріоді. Після закінчення читання іерей (або диякон): «Будьмо уважні». Читець – прокимен Тріоді, глас 7-й: «Господь кріпость людям Своім дасть...»; стих: «Принесіть Господеві, сини Божі...». Після співу прокимна читець: «Скоро пошли нам щедроти Твої, Господи...», Трисвяте. Після «Отче наш» іерей – виголос. Читець – тропар: «Спасіння вчинив Ти...», «Слава» – інший тропар: «Пречистому Твоєму Образові...», «І нині» – Хрестобогородичний: «Препрославлена Ти, Богородице Діво...». «Господи, помилуй» (40). Молитва: «Ти, що кожного часу...». «Господи, помилуй» (тричі), «Слава, і нині», «Чеснішу від херувимів...», «Іменем Господнім...». Іерей: «Боже, ущедрі нас...». Читець: «Амінь». Іерей – молитву прп. Єфрема Сиріна (з 16-ма поклонами). Читець: «Амінь». Молитва: «Боже і Господи Сил...», і починається 9-тий час.

9-тий час. «Прийдіть, поклонімося...» (тричі) і звичайні псалми. За великопостовим чином, читається (але не співа-

ється) тропар: «Ти, що о дев'ятій годині...» зі своїми стихами (стих 1-ий: «Нехай наблизиться молитва моя...», і стих 2-ий: «Нехай дійде благання моє...»). «Слава, і нині» – Богородичний часу: «Благий, що ради нас народився від Діви...». «Не залиш нас до кінця...», Трисвяте. Після «Отче наш» іерей – виголос. Читець – тропар: «Побачивши Начальника життя, що на хресті висів, розбійник мовив...», «Слава» – інший тропар: «Посеред двох розбійників...», «І нині» – Хрестобогородичний: «Агнца, і Пастиря...». «Господи, помилуй» (40). Молитва: «Ти, що кожного часу...». «Господи, помилуй» (тричі), «Слава, і нині», «Чеснішу від херувимів...», «Іменем Господнім благослови, отче». Іерей: «Боже, ущедрі нас...». Читець: «Амінь». Іерей – молитву прп. Єфрема Сиріна (з трьома великими поклонами). Читець: «Амінь». Молитва: «Владико, Господи Ісусе Христе, Боже наш...», і починаються зображальні. (За традицією, відкривається завіса Царських врат.)

Зображальні читаються: «Благослови, душе моя, Господа...», «Слава» – «Хвали, душе моя, Господа...», «І нині» – «Єдинородний Сину...». Блаженні без співу: «У Царстві Твоєму...». «Слава, і нині» – «Пом'яни нас, Господи...», «Пом'яни нас, Владико...», «Пом'яни нас, Святий...», «Хор Небесний...», «Пристапите до Нього...», «Хор Небесний...». «Слава» – «Хор святих Ангелів...», «І нині» – «Вірую...», «Полегли, відпусти, прости...», «Отче наш». Іерей – виголос. Читець: «Амінь», і читає кондаки.

кондаки:

У храмі Господському – кондак денний, кондак апостола. «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – «Заступнице християн...».

У храмі Богородиці – кондак денний, кондак апостола. «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – кондак денний, кондак храму, кондак апостола. «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – «Заступництво християн...».

Читець: «Господи, помилуй» (40). «Слава, і нині», «Чеснішу від херувимів...», «Іменем Господнім...». Іерей: «Боже, ущедрі нас...». Читець: «Амінь». Іерей – молитву прп. Єфрема Сиріна (з 16-ма поклонами).

І відразу починається вечірня. Читець: «Амінь» [3], «Прийдіть, поклонімося...» (тричі) і 103-ї псалом. Велика екденія. Читається 18-а кафізма, після якої – мала екденія.

На «Господи, взиваю» стихирі Тріоді (отців), глас 8-й – 6 (кожна стихира – двічі). «Слава» – Тріоді (отців), глас 6-й: «І нині» – догматик, глас 3-й: «Як нам не дивуватися...».

Входу немає. «Світло Тихе». Диякон (або іерей) виголошує (у вітраті): «Будьмо уважні». Іерей: «Мир всім» [4]. Читець: «І духові твоєму». Диякон (або іерей): «Премудрість. Будьмо уважні». Читець – прокимен Тріоді (дня), глас 7-й: «Боже, Ти Заступник мій...»; стих: «Визволи мене від ворогів моїх, Боже...». Диякон (або іерей): «Премудрість». Читець: «Пророцтва Захарії читання». Диякон (або іерей): «Будьмо уважні». Читець читає Паремії Тріоді. Диякон (або іерей): «Будьмо уважні». Читець – прокимен Тріоді, глас 6-й: «Нехай надію покладає Ізраїль на Господа...»; стих: «Господи, не підносило серце моє...». «Сподоби, Господи...». Екденія прохальна: «Доповнімо вечірню молитву...», і голововклонна молитва.

На стиховні стихирі Тріоді, глас 2-й (зі звичайними приспівами). «Слава» – Тріоді (отців), глас 8-й, «І нині» – Богородичний Тріоді, глас той самий.

Після Трисвятого – тропар Тріоді (отців), глас 4-й: «Боже отців наших...». «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Від віку утаємнене...». Екденія сугуба: «Помилуй нас, Боже...». Іерей – виголос: «Бо Ти милостивий і чоловіколюбний...». Хор: «Амінь».

Примітка. Після виголосу екденії: «Бо Ти милостивий...» – звичайний виголос: «Премудрість», хор: «Благослови», іерей: «Сущий благословенний...». Молитва: «Небесний Царю...» [або: «Утверди, Боже...»] [5], після чого – 3 великих поклони з молитвою прп. Єфрема Сиріна (порівн.: Никольський К., прот. Пособие к изучению Устава богослужения).

ния Православной Церкви. С. 170–172, 230–234, 326).

Іерей – молитву прп. Єфрема Сиріна (з трьома великими поклонами). Читець: «Амінь». Молитва: «Всесвята Тройце...». «Нехай буде благословенне ім'я Господнє...» (тричі), «Слава, і нині», «Благословлю Господа...» (псалом 33-й). Іерей (або диякон): «Премудрість». Хор: «Достойно є...» до слів: «і Матір Бога нашого» (включно). Іерей: «Пресвята Богородице, спаси нас». Хор: «Чеснішу від херувимів...». Іерей: «Слава Тобі, Христе Боже...». Хор: «Слава, і нині», «Господи, помилуй» (тричі), «Благослови». Відпуст і, за звичаєм, багаторічну.

Примітка. «І буває трапеза за звичаєм, як і в середу сирну вказувалось. На трапезі читаємо Слово про піст святого Дорофея» (Типікон, гл. 49, «В п'ятницю сирну ввечері...»).

На малому повечір'ї співається служба вчм. Феодора Тирона (з 17 лютого), а також канон за спочилих, Октоїха, глас 3-й (без ірмосів).

Після Трисвятого – кондак Тріоді (отців).

[1] На думку В. Розанова (див. його «Богослужбный Устав Православной Церкви», с. 435, 438), з Октоїха співаються обидва канони (1-ий – Хреста, 2-ий – Богородиці): в 1-й і 3-й піснях – з ірмосом на 6 (ірмос 1-го канону раз, кожен канон на 3); в 4-й, 6-й і 7-й піснях – з ірмосом на 4 (ірмос 1-го канону раз, кожен канон на 2).

[2] Після Богородичного 2-го триспівця – ще додатковий тропар зі стихом: «Слава Тобі, Боже наш, слава Тобі».

[3] На заключне читання молитви прп. Єфрема Сиріна.

[4] На вечірні благословення «Мир всім» після «Світло Тихе» виголошується в тих випадках, коли є вхід або паремії (порівн.: Розанов В. Богослужбный Устав Православной Церкви. С. 437; 441, сноска; 468). Також допустимо це благословення і на повсякденній вечірні без паремій (Там же. С. 103).

[5] Традиція, згідно з якою замість молитви «Небесний Царю...» співається: «Утверди, Боже...», є допустимою.

5 БЕРЕЗНЯ СУБОТА

20 ЛЮТОГО

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Всіх преподобних отців, що в подвигу просіяли (перехідне святкування в суботу сиропусного тижня).

Прп. Льва, єп. Катанського (бл. 780). Блгв. кн. Київського Ярослава Мудрого (1054). Прп. Агафона, чудотворця Києво-Печерського, в Дальніх печерах (XIII – XIV). Щмч. Садока, єп. Персидського, і з ним 128 мчч. (342 – 344). Прп. Агафона, папи Римського (682).

Порядок читань згідно з календарем:

Рим., 115 зач., XIV, 19 – 26. Мф., 16 зач., VI, 1 – 13.

Прпп.: Гал., 213 зач., V, 22 – VI, 2. Мф., 43 зач., XI, 27 – 30.

Наводимо також зразок звершення поліелейної служби блгв. кн. Київського Ярослава Мудрого, за чином звершення служби Предтечі 24 лютого див. Маркові глави Типікону. За цією ж схемою можна звершувати поліелейну службу прп. Агафона, чудотворця Києво-Печерського.

Примітка. Рядова служба Мінеї (прп. Льва, єп. Катанського) переноситься на мале повечір'я вечора сирної середи.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-ий антифон.

На «Господи, взиваю» стихири на 8: отців, глас 8-й – 4 (перша стихира – двічі) і блгв. кн, глас той самий. «Слава» отців глас 6-й, і нині – догматик, глас 3-й: «Як нам не дивуватися...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії блгв. кн, – 3.

На стиховні стихири блгв. кн., глас 2-й. (зі своїми приспівами). «Слава» отців, глас 8-й. «і нині» – Богородичний воскресний, гласу.

Після Трисвятого – тропар блгв. кн, глас 6-й: «Храм Святої Софії — Премудрості Божої збудував Ти...», або інший тропар, глас 4-й: «Як від благочестивого кореня...». «Слава», отців глас 4: «Боже отців наших...» і нині – Богородичний воскресний, глас той самий.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар блгв. кн, на вибір. «Слава», отців глас 4: «Боже отців наших...» і нині – Богородичний воскресний, глас той самий.

Кафизми 16-а і 17-а. Малі ектенії. Сідальні святителя.

Поліелей. Величання благовірного князя: «Величаємо тебе, / благовірний княже Ярославе Мудрий, / і шануємо святу пам'ять твою, / бо ти молиш за нас, / Христа Бога нашого» і вибраний псалом: «Терплячи, потерпів від Господа і визволив мене». Після поліелея сідальний блгв. кн глас 3-й: «Зміцнюваний силою Спасителя, / благовірний княже Ярославе ...», сідальний отців після 1-ої кафизми «Слава» – сідальний отців після 2-ої кафизми, «і нині» Богородичний Мінеї. Прокимен, глас 4: «Возніс Я обраного від людей моїх». Стих: «Заради цього помазав Тебе, Боже, Бог Твій».

Євангеліє від Ін, 36 зач., X, 9 – 16.

Псалом 50-й. Стихира блгв. кн після 50-го Псалма, глас 2-й: «Блаженного будівничого храмів Божих ...»

Канони: блгв. кн з ірмосом – на 8, ірмоси по два рази і отців – на 6.

Катавасія Тріоді.

Після 3-ої пісні – кондак та ікос Тріоді (отців), глас 8-й сідальний Тріоді (отців), глас 4-й; інший сідальний Тріоді

(отців), глас 8-й. «Слава» – сідальний блгв. кн, глас 8-й, «і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос блгв. кн глас 6-й: «Маючи неоціненний дар мудрості».

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу». (Звершується звичайне кадіння).

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний блгв. кн, «Слава» Тріоді (отців) і нині – Тріоді.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітні стихири на 6: блгв. кн – 3 та отців 3, «Слава» – блгв. кн, «і нині» – Тріоді.

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар блгв. кн глас 6-й: «Храм Святої Софії — Премудрості Божої збудував Ти...». «Слава», отців глас 4: «Боже отців наших...» і нині – Богородичний воскресний, глас той самий.

НА ЧАСАХ – тропар блгв. кн і отців, кондаки Тріоді (отців) і блгв. кн поперемінно..

НА ЛІТУРГІЇ блаженні, пісня 3-я – 4 блгв. кн, і пісня 6-а Тріоді (отців) – 4.

На вході – «...Дивний у святих еси...».

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар блгв. кн і тропар Тріоді (отців). Кондак храму, кондак блгв. кн, «Слава» – кондак Тріоді (отців), «і нині» – «Як первістки природи».

У храмі святого – Тропар блгв. кн, тропар Тріоді (отців), тропар храму; кондак храму. Кондак блгв. кн, «Слава» – кондак Тріоді (отців), «і нині» – «Як первістки природи».

Прокимен – блгв. кн і Тріоді (отців), глас 4-й.

Апостол і Євангеліє – блгв. кн. (Рим, начало 99 VIII, 28 – 39) Мф. Зач. 11, V, 14 – 19.), дня під зачало і отців.

Алилуарій – блгв. кн і Тріоді (отців), глас 2-й.

Причасний – блгв. кн «В пам'ять вічну...» і Тріоді (отців): «Радуйтеся, праведні...».

6 БЕРЕЗНЯ НЕДІЛЯ

21 лютого

За старим стилем

Неділя сиропусна, прощена. Спомин Адамового вигнання з раю. Глас 4.

Прп. Тимофія, що в Символах (795). Свт. Євстафія, архієп. Антіохійського (337). Свт. Георгія, єп. Амастрідського (802 – 811).

Козельщанської ікони Божої Матері (1881).

Порядок читань згідно з календарем:

Ран. – Єв. 4-е, Лк., 112 зач., XXIV, 1 – 12.

Літ. – Рим., 112 зач., XIII, 11 – XIV, 4. Мф., 17 зач., VI, 14 – 21.

Предтечі: 2 Кор., 176 зач., IV, 6 – 15. Мф., 40 зач., XI, 2 – 15.

На цей день переноситься звершення поліелейної служби Знайдення глави Предтечі Господнього Іоана з 24 лютого (9 березня). Відповідно служба звершується за Октоїхом, Тріоддю та Мінеєю.

Примітка. Якщо припаде Знайдення чесної глави Предтечі в один із днів першого тижня Великого посту, то служба свята переноситься на Неділю сиропусну (порівн.: Типікон, Маркова глава за 24 лютого).

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – кафізма вся.

На «Господи, взиваю» стихири на 10: воскресні, глас 4-ий – 3, Тріоді, глас 6-ий – 3 і Предтечі глас 5-ий – «Слава» – Тріоді, глас той самий: «Вигнаний був Адам з раю...», «І нині» – догматик, глас 7-ий: «Матір'ю...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії святителя – 3.

На літії стихира храму. «Слава» – Тріоді, глас 6-ий: «Сонце промені заховало, місяць із зірками кров'ю наповнились, гори жажнулися, пагорби затремтіли, коли рай закрився. Виходячи Адам руками бив по лицю промовляючи: Милостивий, помилуй мене впалого...», «І нині» – Богородичний Тріоді, глас той же: «Таємниче оспівуємо Тебе Богородице Маріє бо Ти стала престолом великого Царя, оселе все свята, ширша небес, коліснице херувимів, палата слави вища за серафимів, бо з тебе вийшов втілюючись Бог усіх. Його моли, щоб спаслися душі наші...».

На стиховні стихири воскресні, глас 4-ий. «Слава» Предтечі, глас 2-ий: «Подібним у житті твоєму...», «І нині» – Тріоді, глас 6-ий: «Вигнаний був Адам...».

Після Трисвятого – «Богородице Діво...» (тричі).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар воскресний, глас 4-ий (двічі). «Слава тропар Предтечі, глас 4-ий: «Із землі засяявши...» і нині» – Богородичний воскресний, глас той самий.

Кафізми 2-а і 3-я. Малі ектенії. Сідальні воскресні.

Поліелей. До двох поліелейних псалмів приєднується псалом 136-ий: «На ріках вавилонських...». Величання святителю: «Величаємо тебе, / Хрестителю Спасів Іоане, / і шануємо всі чесної твоєї глави / знайдення». Псалом вибраний: «Пом'яни, Господи, Давида, і всю лагідність його». «Ангельський собор...». Іпакої, степенні і прокимен – гласу. Євангеліє воскресне 4-е. «Воскресіння Христове бачивши...». Після 50-го псалма: «Слава» – Тріоді, глас 8-ий: «Покаяння відкрив мені двері...», «І нині» – Богородичний Тріоді, глас той самий: «На стежки спасіння...». Глас 6-ий: «Помилуй мене, Боже...», і стихира Тріоді, глас той самий: «Множество вчинених...».

Канони: воскресний з ірмосом на 4 (ірмоси раз), Тріоді на 4 і Предтечі на 6.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія Тріоді: «Як по сухому...».

Після 3-ої пісні – кондак та ікос Предтечі, глас 6-ий, сідальний Тріоді, глас 4-ий, інший сідальний Тріоді, глас той самий. «Слава» – сідальний Предтечі, глас 8-ий, «І нині» – Богородичний Тріоді, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак і ікос Тріоді, глас 6-ий.

На 9-ої пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні – «Свят Господь Бог наш». Екзапостилярій воскресний 4-й. «Слава» – світильний Предтечі, «І нині» – світильний Тріоді.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітні стихири воскресні, глас 4-ий – 4, Предтечі – 4 і Тріоді, – 2. «Слава» – Тріоді, глас 6-ий: «Настав час...», «І нині» – «Преблагословенна еси...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар воскресний: «Воскрес із гробу...».

Перед 1-им часом на «Слава, і нині» – стихира євангельська 4-а.

НА ЧАСАХ – тропар воскресний і Предтечі. Кондаки Тріоді і Предтечі попеременно.

НА ЛІТУРГІЇ заготовлюються два Агнца: для середи і п'ятниці.

Примітка. Приготування Агнів на Літургії відбувається наступним чином.

Проскомидія в Неділю звершується звичайним порядком. Після заготовлення першого Агнца точно так само заготовлюються й інші два, над кожним з яких священник промовляє молитви: «На спомин...», «Як вівця...», «І як Агнець...», «У смиренні Його...», «А про рід Його...», «Бо візьметься...», «Приноситься в жертву Агнець...» і «Один з воїнів...». Всі три Агнца покладаються на дискос разом. Далі проскомидія звершується звичайним чином.

Під час єхаристійного канону священник вимовляє: «Хліб цей...», а не «Хліби ці...».

При виголошуванні «Святеє святым» священник возносить не один Агнець, а всі три разом.

Для причастя роздроблюється звичайним порядком тільки перший Агнець, а решта два напуваються Святою кров'ю. Для цього священник бере правою рукою лжицю, вмокає її в Святу Кров, а лівою рукою бере другий Агнець і напуває Його над Чашею хрестоподібно, після чого покладає Агнець в дарохранительницю. Так само заготовлюється і третій Агнець.

Блаженні гласу – 4, і Тріоді, пісня 3-я – 4 і Предтечі пісня 6-а – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар воскресний, тропар Предтечі «Слава» – кондак Предтечі, «І нині» – кондак Тріоді.

У храмі Богородиці – тропар воскресний, тропар храму, тропар Предтечі. Кондак Предтечі «Слава» – кондак Тріоді, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар воскресний, тропар Предтечі, тропар храму. Кондак Предтечі, «Слава» – кондак храму, «І нині» – кондак Тріоді.

Прокимен і алилуарій – Неділі сиропусної та Предтечі.

Апостол і Євангеліє – Неділі сиропусної та Предтечі.

Причасний – воскресний: «Хваліте Господа з Небес...» і святителя: «В пам'ять вічну...».

Зразок звершення вечірні напередодні понеділка Чотирнадцятиці

Увечері в Неділю сиропусну ієрей (перед царськими вратами): «Благословен Бог наш...». Читець: «Амінь», «Слава Тобі, Боже наш, слава Тобі», і читає 9-ий час – за звичаєм. В кінці 9-го часу ієрей виголошує виголос: «Боже, ущедри нас...». Читається молитва: «Владико, Господи Ісусе Христе, Боже наш...».

Вечірня. Ієрей (перед царськими вратами): «Благосло-

вен Бог наш...». Читець: «Аміль». «Прийдіть, поклонімося...» (тричі) і Початковий псалом (іерей читає світильнічні молитви).

Велика ектенія. Кафізми немає.

На «Господи, взиваю» стихири [1] на 10: Октоїха покаян-ні, глас 4-ий – 4 (2 з стихир на стиховні **на вечірні** в Неділю вечора і 2 зі стихир на стиховні ранньої понеділка) [2], Тріоді, глас 2-ий – 3, і Мінеї (Знайдення мощей мучеників, що в Євгенії, з 22 лютого/ 7 березня) – 3. «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї.

Якщо трапиться пам'ять двох малих святих, то співають-ся стихири першого святого, а стихири другого святого з «Господи, взиваю» переносяться на хвалітні ранньої.

Вхід з кадилом [3]. «Світло Тихе». Прокимен великий, глас 8-й: «Не відверни лица Твого від отрока Твого, бо я скорблю; скоро почуй мене, зглянься на душу мою і врятуй її»; стих 1-й: «Спасіння Твоє, Боже, нехай прийме мене»; стих 2-й: «Нехай побачать вбогі і звеселяться»; стих 3-й: «Шукайте Бога, і живою буде душа ваша».

Примітка. Великий прокимен «Не відверни лица Твого...» співається також на вечірні в 2-у і 4-у Неділю посту. У 1-у, 3-ю і 5-ю Неділю співається прокимен великий, глас 8-й: «Дав єси насліддя тим, що бояться Тебе, Господи»; стих 1-й: «Від краю землі взиваю до Тебе»; стих 2-й: «Знайду захист під покровом крил Твоїх»; стих 3-й: «Так я співатиму імені Твоєму навіки».

Потрійна ектенія «Промовмо всі...» не виголошується. Після виконання прокимна читається: «Сподоби, Господи...» [4]. Ектенія прохальна: «Доповнімо вечірню молитву...», і голововклонна молитва.

На стиховні стихири Тріоді, глас 4-ий (зі звичайними приспівками). «Слава, і нині» – Богородичний Тріоді, глас той самий.

«Нині відпускаєш...». Трисвяте. Після «Отче наш» іерей – виголос: «Бо Твоє є Царство...» [5]. Після виголосу іерей хористи співають тропарі, глас 4-ий: «Богородице Діво...» (поклон). «Слава» – «Хрестителю Христов...» (поклон), «І нині» – «Моліться за нас, святі апостоли...» (поклон), «Під Твою милість...» (без поклону). Читець: «Господи, помилуй» (40), «Слава, і нині» – «Чеснішу від херувимів...», «Іменем Господнім...». Іерей: «Сущий благословенний...». Читець: «Аміль». Молитва: «Небесний Царю...». Іерей – молитву прп. Єфрема Сиріна: «Господи і Владико життя мого...» (з трьома поклонами) [6]. Після третього поклону – «Слава Тобі, Христе Боже...», і робить відпуст, після якого хор співає многоліття: «Святійшого Владика...».

Літї за спочилих після цієї вечірні не звершується.

Після відпусту, за традицією, відбувається чин прощення.

На солію виносяться і покладаються на аналоях на престольний Хрест, ікони Спасителя і Богородиці. Настоятель творить земні поклони перед ними і цілує їх. Потім він звертається до присутніх з настановою про християнське про-ведення посту: «Благословить мене, отці святі і браття, і про-стіть мені, грішному, все, чим згрішив я в цей день і в усі дні життя мого словом, ділом, думкою і всіма моїми почут-тями». Сказавши це, він доземно вклоняється народу. Всі відповідають йому земним поклоном і промовляють: «Бог простить тебе, святий отче. Прости і нас, грішних, і бла-гослови» [7]. На це службовий священник (як правило, на-стоятель, а в обителях – намісник) відповідає: «Благодаттю Своєю Бог нехай простить і помилує всіх нас». Потім насто-ятель бере на престольний Хрест. Всі священнослужителі

в порядку старшинства прикладаються до ікон на аналої, підходять до настоятеля, цілують Хрест і цілували з настоя-телем та один з одним в плечі, взаємно просячи прощення. За ними йдуть миряни, прикладаються до Хреста, цілують ікони, які зазвичай тримають священнослужителі, і просять прощення в причту і один у одного. Під час чину прощення прийнято співати: «Покаяння відкрий мені двері...», «На рі-ках вавилонських...» та ін [8].

Примітка. «Після вечірні ж на трапезі велика утіха для братії» (Типікон, гл. 49-а, «В ту ж Неділю сирну ввечері»).

Увечері в Неділю сиропусну і в інші Неділі Чотиридесят-ниці належить звершувати мале повечір'я з каноном і по-клонами.

Примітка. Якщо напередодні звершувалось бдіння, то канон Богородиці (Октоїха) на повечір'ї не співається.

Порядок малого повечір'я такий самий, як і в період спі-ву Октоїха, але з такими особливостями. Замість виголосу: «Молитвами святих отців...» виголошується: «Боже, уще-дри нас...». Після виголосу б'ються три великих поклони з молитвою прп. Єфрема Сиріна: «Господи і Владико...», 12 малих поклонів з молитвою «Боже, очисти мене грішного», і один великий поклон з молитвою «Господи і Владико...». Після поклонів – кінцеве Трисвяте. Після «Отче наш» – ви-голос: «Бо Твоє є Царство...», «Аміль», «Господи, помилуй» (12). Молитва: «Непорочна, Пречиста...», та інше за звича-єм.

[1] Під час співу псалмів і стихир – звичайне кадіння.

[2] Октоїх на стиховні вечірні та утрени містить по три стихири (дві покаянні і мученику) з Богородичним. З кожно-го циклу стихир беруться перші дві – покаянні.

[3] Цієї неділі і в наступні п'ять (до Неділі Вербної) **на ве-чірні** відбувається вхід заради великих прокимнів.

[4] Співом великого прокимна завершується святкове недільне богослужіння, і від «Сподоби, Господи...» почина-ється великопосне. Існує практика, за якою священнослу-жителі після закриття царських врат переоблачаються в темний одяг, і диякон [або іерей в епитрахилі (в парафіяль-них храмах – і в фелоні, якщо він служить один без диякона)] виходить для виголошення прохальної ектенії на солію пе-ред царськими вратами, хористи ж співають цю ектенію не звичайним, але великопосним наспівом.

[5] Іерей виголошує цей виголос, стоячи на солії перед царськими вратами. Тут же він залишається до відпусту вечірні, творить поклони при співі тропарів: «Богородице Діво» та ін., Виголошує виголос: «Сущий благословенний...» і молитву прп. Єфрема Сиріна, з належними великими по-клонами, і звершує відпуст.

[6] У недільні дні Великого посту **на вечірні** належить бити тільки три великих поклони, а не 16, як в седмичні дні.

[7] У деяких храмах і монастирях говорять інакше: «Бог простить тебе, святий отче. Помолися за нас, грішних», що цілком узгоджується з Уставом.

[8] У Типіконі нічого не сказано про спів будь-яких пісень під час чину прощення. Коротка вказівка: «І цілуємо святі і чесні ікони» передбачає здійснення цього обряду в мов-чанні. Проте в старовинних соборних чиновниках, вказуєть-ся співати під час цілування святих піснеспіви молитов-но-покаянного змісту: «Покаяння відкрий мені двері...», «На стежки спасіння...», «Множество вчинених...», «Владичице, прийми молитви...», стихиру Успіння: «О дивне чудо...» і мо-литву Святому Духу: «Царю Небесний...». У деяких храмах прийнято також співати стихири Пасхи, закінчуючи слова-ми: «І так заспіваймо».

7 БЕРЕЗНЯ ПОНЕДІЛОК

22 лютого

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

1-й тиждень Великого посту.

Знайдення мощей мучеників, що в Євгенії (395 – 423). Мчч. Маврикія і 70-х воїнів: Фотина, Феодора, Филипа та інших (бл. 305). Прпп. Фаласія, Лимнія і Варадата, пустельників сирійських (V). Прп. Афанасія, спов. (821).

Порядок читань, згідно з календарем:

На 6-му часі: Іс. І, 1 – 20. На веч.: Бут. І, 1 – 13. Притч. І, 1 – 20.

У будні дні Великого посту служба звершується за Мінею та Тріоддю. У перші чотири дні цього тижня на великому повечір'ї читається канон прп. Андрія Критського.

По понеділках, вівторках і четвергах святої Чотиридесятниці літургії не звершуються.

Зразок звершення ранньої в понеділок, вівторок, середу, четвер і п'ятницю св. Чотиридесятниці, якщо не припадають в ці дні свята храмові або полієлейні

РАННЯ перед повсякденною полуношницею. Перед її початком дзвін – за звичаєм, 12 ударів у дзвін; після виголосу: «Боже, ущедри нас...» – три великих поклони з молитвою прп. Єфрема Сиріна (стільки поклонів на полуношницю буває тільки в 1-й день Великого посту, а в інші дні – 16).

Після закінчення полуношниці, перед ранньою дзвоніння – за звичаєм, в два дзвони. Ієрей, одягнувши фелонь [1] і відкривши завісу царських врат, кадить перед престолом хрестоподібно і виголошує: «Благословенний Бог наш...» [2]. Читець: Трисвяте. Після «Отче наш» ієрей – виголос: «Бо Твоє є Царство...». Читець: «Амінь», «Господи, помилуй» (12). «Слава, і нині» – «Прийдіть, поклонімося...» (тричі), псалми 19-ий та 20-ий, Трисвяте. «Отче наш» – виголос і тропар: «Спаси, Господи, людей Твоїх...». «Слава» – «Ти що вознісся на Хрест...», «І нині» – «Заступнице християн...». Під час читання псалмів ієрей кадить вівтар і весь храм, потім, повернувшись до вівтаря, виголошує малу особливу ектенію: «Помилуй нас, Боже...» (з кадилом перед престолом) і виголос: «Бо Ти Милостивий...». Хор: «Амінь», «Іменем Господнім...».

Ієрей, стоячи перед престолом, виголошує: «Слава Святей, і Єдиносущній, і Животворчій, і Нероздільній Трійці...», при цьому творить хрест кадилом. Читається шестипсалміє. (Ієрей читає ранні молитви Служебника.) Після закінчення шестипсалмія – велика ектенія.

Потім «Алилуя» на глас Октоїха, який випадає, зі стихами. Хор співає: «Алилуя», по тричі на кожен з чотирьох стихів. Потім три Троїчних тропаря.

Примітка. На практиці Троїчні тропарі читаються, а закінчення (приспів) їх співаються.

У понеділок до першого Троїчного тропаря приспів: «Свят, свят, свят еси, Боже наш, заступництвом безплотних Твоїх помилуй нас»; до другого – «Свят, свят, свят еси, Боже наш, молитвами всіх святих Твоїх помилуй нас»; до третього – «Свят, свят, свят еси, Боже наш, молитвами Богородиці, помилуй нас». Приспів до першого тропаря особливий для кожного дня седмиці, приспів до другого і третього тропарям – постійні.

Потім читаються кафізми 4-а, 5-а і 6-а, з поділом на три «Слави» і зі співом великопосним розспівом. Читання кафізми починається з хорового співу «заходу»: «Господи, помилуй» (тричі), «Слава». Читець: «І нині», і читає кафізму. Малих ектеній після кафізм у всю Чотиридесятницю, крім субот і Неділей, немає (якщо припадає свято, то перед святковими сідальними виголошується мала ектенія).

Після 1-ої кафізми – сідальні чергового гласу Октоїха (див. Додаток Тріоді). Якщо в Мінеї у рядового святого є кондак, то в сідальні, перед Богородичним, співається мученику поточного гласу з приспівом: «Дивний Бог у святих Своїх, Бог Ізраїлів». Якщо в Мінеї кондака у рядового святого немає, то мученику співається після 6-ої пісні канону (тоді в сідальні цей мученичний пропускається).

Після 2-ої і 3-ої кафізм – сідальні Тріоді (на ряду).

За звичаєм, хор – заспів: «Господи, помилуй» (тричі), «Слава». Читець – «І нині», і читає псалом 50-ий.

Ієрей (або дякон) на амвоні виголошує молитву: «Спаси, Боже, людей Твоїх...» (див. На літії великої вечірні). Хор: «Господи, помилуй» (12). Ієрей: «Милістю і щедротами...». Хор: «Амінь», і співається канон.

На великопостовій ранній три канони – з Мінеї (повний) і два триспівця з Тріоді.

Триспівці складаються: в понеділок – з 1-ої, 8-ої і 9-ої піс-

ні; у вівторок – з 2-ої, 8-ої і 9-ої пісні; в середу – з 3-ої, 8-ої і 9-ої пісні; в четвер – з 4-ої, 8-ої і 9-ої пісні; в п'ятницю – з 5-ої, 8-ої і 9-ої пісні [3].

Пісні, до складу яких входять триспівці, співаються на 14: канон Мінеї з ірмосом на 6 (Ірмос раз), потім триспівці на 8. Крім того, 2-ий триспівець Тріоді містить один або два тропаря, що не входять в число 14; ці тропарі повинні співатися з приспівом: «Слава Тобі, Боже наш, слава Тобі».

Пісні, в яких немає триспівців, співаються на 4, без ірмосу, тобто ірмоси в цей рахунок не входять. У 1-й, 4-й, 5-й і 7-й піснях ірмоси співаються перед тропарями, а в 3-й (крім середи) і 6-й служать катавасією і співаються тільки після закінчення тропарів. Пісні, які мають в своєму складі триспівці, неодмінно закінчуються катавасією – ірмос другого триспівця.

Канон читається з біблійними піснями (Біблійні пісні містяться в Псалтирі стт. 356 – 385). Повністю текст біблійної пісні виконується тільки в піснях з триспівцями. (Таким чином, за тиждень цілком проспівується весь цикл Пісень Святого Писання.) В інших піснях як приспів до тропарів використовується тільки необхідна кількість решти стихів.

Якщо трапляється два святих, то в піснях з триспівцями два канони Мінеї співаються на 6, шляхом поєднання в обох канонах двох тропарів в один. Слава, і нині першого канону пропускається.

Примітка. Обидва канони Мінеї співаються на 6 (з ірмосом) наступним чином: Ірмос канону першого святого, два тропаря цього канону за один, тропар перед Богородичним (Богородичний пропускається); з канону другого святого – два тропаря за один, тропар перед Богородичним і Слава, і нині.

Про спів канонів двох святих в піснях без триспівців Типікон замовчує.

Відповідно до загальних вказівок Типікону щодо чину співу канону великопостової ранньої, в понеділки пісня 1-а канону читається від стиха: «Співаймо Господеві...» до «Згусла вода, як стіна...». Після стиха «Згусла вода, як стіна...» співається ірмос канону Мінеї.

Хор – стих: «Ворог сказав...». Читець – 1-ий тропар канону Мінеї.

Хор: «Ти дихнув духом Твоїм...». Читець – 2-ий тропар.

Хор: «Хто подібний до Тебе...». Читець – 3-й тропар.

Хор: «Ти простягнув...». Читець – 4-й тропар.

Хор: «Ти привів...». Читець – Слава, і нині канону.

Хор: «Тоді засмутилися владики едомські...». Читець – 1-ий і 2-ий тропарі першого триспівця Тріоді (за один).

Хор: «Нехай нападе на них страх...». Читець – 3-й тропар.

Хор: «Доки пройдуть...». Читець – 4-ий тропар.

Хор: «Введи його і насади його...». Читець – Богородичний 1-го триспівця.

Хор: «Господь, царює повік віку...». Читець – 1-ий тропар 2-го триспівця Тріоді.

Хор: «То повернув на них воду морську...». Читець – 2-ий тропар.

Хор: «Слава». Читець – Троїчний: «Одинице проста...».

Хор: «І нині». Читець – Слава, і нині: «Божу Святу Гору осваймо...».

Хор: «Слава Тобі, Боже наш...». Читець – тропар: «Колісниця вогненна...».

Хор: «Слава Тобі, Боже наш...». Читець – останній тропар: «Адам спожив забороненого плоду...».

Потім на катавасію співається ірмос 2-го триспівця Тріоді, глас 2-ий: «Грядіть, люди...».

Примітка. Пісня 2-а в понеділок не співається. Вона співається по вівторках Чотиридесятниці.

Пісня 3-тя (з Мінеї) починається співом біблійних стихів. Відразу після катавасії 1-ої пісні хор – стих: «Той, хто хоче хвалитися...». Читець – 1-ий тропар канону.

Хор – стих: «І дасть силу...». Читець – 2-ий тропар.

Хор: «Слава». Читець – 3-й тропар.

Хор: «І нині». Читець – Богородичний Мінеї.
 Хор – ірмос 3-їй пісні Мінеї. Відмінність від звичайного виконання канону в тому, що тут ірмос співається не на початку пісні, але – її в кінці, покриваючи пісню, як катавасія.
 Після 3-ої пісні – ектенія мала. Сідальний Мінеї. «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї.
 Пісня 4-я (з Мінеї). Хор – ірмос 4-ої пісні Мінеї і стих: «Господь Бог – сила моя...». Читець – 1-ий тропар.
 Хор – стих: «І на висоти мої...». Читець – 2-ий тропар.
 Хор: «Слава». Читець – 3-їй тропар.
 Хор: «І нині». Читець – Слава, і нині.
 Пісня 5-а (з Мінеї). Хор – ірмос 5-ої пісні і стих: «Воскреснуть мертві...». Читець – 1-ий тропар.
 Хор – стих: «Бо роса Твоя...». Читець – 2-ий тропар.
 Хор: «Слава». Читець – 3-їй тропар.
 Хор: «І нині». Читець – Слава, і нині.
 Пісня 6-а (з Мінеї) співається так само, як 3-тя. Відразу ж після Богородичного 5-ої пісні співається стих: «Шанувальники суетни...». Читець – 1-ий тропар.
 Хор – стих: «А я голосом хвали...». Читець – 2-ий тропар.
 Хор: «Слава». Читець – 3-їй тропар.
 Хор: «І нині». Читець – Слава, і нині.
 Хор – ірмос 6-ої пісні канону Мінеї на катавасію.
 Після 6-ої пісні – мала ектенія. Кондак і ікос Мінеї (якщо є).
 Примітка. Якщо в Мінеї кондака у рядового святого немає, то після 6-ої пісні співається мученичний Октоїха.
 Пісня 7-а (з Мінеї). Хор – ірмос 7-їй пісні Мінеї і стих: «Благословенний Ти на престолі слави...». Читець – 1-й тропар.
 Хор: «Благословенний Ти на тверді...». Читець – 2-ий тропар.
 Хор: «Слава». Читець – 3-їй тропар.
 Хор: «І нині». Читець – Слава, і нині.
 Пісня 8-а співається як 1-а. Хор або читець співають під ряд стихів 8-ої пісні від стиха: «Благословляйте, усі діла Господні...» і до «Благословіть, вогонь і жар Господа...». Після цього стиха співається ірмос канону з Мінеї і стих: «Благословіть, роси та іній...». Читець – 1-ий тропар Мінеї.
 Хор: «Благословляйте, ночі і дні...». Читець – знову 1-й тропар.
 Хор: «Благословляйте, світло і темрява...». Читець – 2-ий тропар.
 Хор: «Нехай благословляє земля...». Читець – 3-їй тропар.
 Хор: «Благословляйте джерела...». Читець – Богородичний Мінеї.
 Хор: «Благословляйте, всі птахи небесні...». Читець – 1-ий тропар 1-го триспівця Тріоді.
 Хор: «Благословляйте, сини людські...». Читець – 2-ий тропар.
 Хор: «Благословляйте, священники Господні...». Читець – 3-їй тропар.
 Хор: «Благословляйте, душі і душі...». Читець – Богородичний 1-го триспівця.
 Хор: «Благословляйте, Ананія, Азарія, Мисаїл...». Читець – 1-ий тропар 2-го триспівця.
 Хор: «Благословляйте, апостоли...». Читець – 2-ий тропар.
 Хор: «Благословимо Отця і Сина і Святого Духа, Господа». Читець – Троїчний триспівця.
 Хор: «І нині». Читець – Слава, і нині триспівця.
 Хор: «Слава Тобі, Боже наш, слава Тобі». Читець – тропар триспівця.
 Хор: «Хвалимо, благословимо... та ірмос 2-го триспівця на катавасію, глас 2-ий: «Господа, Який колись пролив...».

Хор – стих: «І підніс ріг спасіння нам...». Читець – 2-ий тропар.
 Хор: «Як провістив...». Читець – 3-їй тропар.
 Хор: «Що спасе нас від ворог наших...». Читець – 4-й тропар.
 Хор: «сотворить милість...». Читець – Слава, і нині канону Мінеї.
 Хор: «Дати нам клятву...». Читець – 1-й тропар 1-го триспівця.
 Хор: «служили Йому...». Читець – 2-й тропар.
 Хор: «І ти, дитя...». Читець – 3-їй тропар.
 Хор: «Дати розуміння...». Читець – Богородичний 1-го триспівця.
 Хор: «з ласкавого милосердя...». Читець – 1-ий тропар 2-го триспівця.
 Хор: «Спрямувати ноги наші...». Читець – 2-ий тропар.
 Хор: «Слава». Читець – Троїчний триспівця.
 Хор: «І нині». Читець – Слава, і нині триспівця.
 Хор: «Слава Тобі, Боже наш, слава Тобі». Читець – останній тропар триспівця.
 Хор – ірмос 2-го триспівця на катавасію, глас 2-ий: «Богородицю, що надприродно зачала в утробі й породила Слово...».

Потім – «Достойно є» (поклін). Ектенія мала. Світільний Троїчний поточного гласу. За звичаєм, закінчення Світільного співаються за розспівом Троїчних тропарів. Після 1-го виконання Світільного – закінчення: «заступництвом безплотних Твоїх, і спаси мене» (в понеділок). «Слава» – той же світільний, з закінченням: «Молитвами, Господи, святих Твоїх, і спаси мене», «І нині» – знову той же світільний, з закінченням: «Молитвами, Господи, Богородиці, і спаси мене». (Перше закінчення Світільного особливе для кожного дня седмиці, друге і третє закінчення – постійні.)

Примітка. У Світільного 6-го гласу замість закінчення змінюється початок (наприклад, перший в понеділок: «заступництво, Господи, Безплотних Твоїх, пошли душам нашим Своє світло присносушене» і т. д.).

Після Світільного читець – хвалітні псалми: «Хваліте Господа з Небес...» та інші стихи (за звичаєм). Після псалмів – «Слава, і нині», «Тобі слава подобає...», і далі – «Слава Тобі, що показав нам світло», «Слава в вишніх Богу...» (повсякденне славослів'я).

Прохальна ектенія, і головоприклонна молитва.

На стиховні стихири Тріоді, глас 5-й (зі звичайними приспівами). «Слава, і нині» – Богородичний Тріоді, глас той самий: «Тебе, як Божа Матір...».

Примітка. Якщо свяятий має на ранній стихиру на «Слава», то «Слава» – святого, «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», а в середу і п'ятницю – Хрестобогородичний Мінеї на ряду. Якщо в Мінеї немає, то «Слава, і нині» – Богородичний Тріоді (на ряду).

Читається «Благо є...» (двічі) і Трисвяте. Після «Отче наш» – «Бо Твоє є Царство...» – читається тропар Часослова: «Стоячи в храмі слави Твоєї...». «Господи, помилуй» (40). «Слава, і нині» – «Чеснішу від херувимів...». «Іменем Господнім...». Іерей перед царськими вратами: «Суций благословенний...». Читається молитва: «Небесний Царю...». Іерей – молитву прп. Єфрема Сиріна: «Господи і Владико життя мого...» і 3 великих поклони; 12 малих поклонів з молитвою: «Боже, очисти мене грішного», і ще раз – «Господи і Владико життя мого...» і поклон один великий. Читець: «Амінь», і без відпусту ранньої читається 1-ий час. Відпуст ранньої відбувається після 1-го часу. Іерей, за звичаєм, повертається до вітаря, закриває завісу і знімає фелонь.

Зразок звершення першого часу в понеділок, вівторок, середу, четвер і п'ятницю св. Чотирідесятниці

На 1-му часі – після трьох псалмів і «Алилуя» (тричі), у вівторок, середу і четвер читається звичайна кафизма. Перед нею «захід на кафизму»: «Господи, помилуй» (тричі), «Слава, і нині» – читається, а не співається. На «слава» ка-

физма переривається співом, як **на ранній**.

Після кафизми (а якщо її немає, то після псалмів часу) читає: «Слава, і нині», «Алилуя» (тричі), «Господи, помилуй» (тричі). Потім ієрей (або «призначений читець»), ставши перед царськими вратами, співає тропар часу, на глас 6-ий: «Заранку вислухай голос мій, Царю мій і Боже мій...». Ієрей (або «призначений читець») – стих: «Господи почуй слова мої, зрозумій покликання моє». Хор: «Заранку вислухай голос мій...». Ієрей (або «призначений читець»): «Бо до Тебе помолюся, Господи». Хор: «Заранку вислухай голос мій...». Коли ієрей (або «призначений читець») промовляє тропар або стих, хор і народ творять поклін; коли ж хористи співають, тоді ієрей творить поклон. Ієрей: «Слава» (поклоню немає). Читець: «І нині» – Богородичний часу.

Потім хор: «Стопи мої направ за словом Твоїм, і нехай не заволодіє мною всяке беззаконня» (двічі). Так само (по двічі) співаються наступні стихи: «Визволи мене від наклепів людських, і буду зберігати заповіді Твої»; «Лице Твоє просвіти на раба Твого і навчи мене заповітів Твоїх». Потім: «Нехай наповняться уста мої хвалою Твою, Господи, щоб я оспівував славу Твою, весь день велич Твою» (тричі).

Примітка. Стихи часу (особливі тропарі Часослова після Богородичного часу і перед трисвятим) співаються тільки на 1-му часі, на інших часах вони читаються.

Читець – Трисвяте. Після «Отче наш» ієрей – виголос: «Бо Твоє є Царство...». Читець – Богородичний дня (в понеділок, вівторок і четвер – «Преславну Божу Матір...»; в середу і п'ятницю – «Поспіши на допомогу...»). «Господи, помилуй» (40). Молитва: «Ти, що кожного часу...». «Господи, помилуй» (тричі), «Слава, і нині» – «Чеснішу від херувимів...», «Іменем Господнім...». Ієрей (на солії): «Боже, ущедри нас...». Читець: «Аміль». Ієрей: «Господи і Владико життя мого...», з 16 поклонами. Читається кінцеве Трисвяте. Після «Отче наш» ієрей – виголос. Читець: «Аміль», «Господи, помилуй» (12). Ієрей: «Христе, Світло Істинне...». Хор (за звичаєм): «Непереможний Воеводи...». Ієрей: «Слава Тобі, Христе Боже...». Хор: «Слава, і нині», «Господи, помилуй» (тричі), «Благослови». Відпуст великий і багатолітня.

За Уставом, після закінчення 1-го часу звершується заупокійна літія, яка, на думку Типікону, є невід'ємною частиною ранкового богослужіння. Заупокійна літія по закінченні 1-го часу признається Типіконом в усі седмичні дні. У суботу, Неділю і в святкові дні цієї літії немає. Така ж літія признається Уставом і після відпусту вечірній в тому випадку, якщо вечірня не з'єднається з Літургією Ранішосвячених Дарів, тобто в понеділок, вівторок і четвер. (У середу і п'ятницю вечірня служиться в поєднанні з Літургією Ранішосвячених Дарів.) Не звершується заупокійна літія і після вечірній понеділка, яка служиться в Неділю ввечері.

Таким чином, в період Святої Чотиридесятниці Типікон признає літію після закінчення 1-го часу і після відпусту вечірній. Розрізняються вони лише тим, що на літії після 1-го часу читають оголошення прп. Феодора Студита (в середу і п'ятницю):

На практиці літію звершують наступним чином.

У притворі (або у відповідному місці храму) заздалегідь встановлюється панахидний стіл (тетрапод). Після закінчення 1-го часу або вечірній священник бере кадило і в супроводі двох свічконосців виходить в притвор північними вратами (царські врата і завіса не відчиняються).

Ієрей виголошує: «Благословен Бог наш...». Співаки: «Аміль». Читець: Трисвяте. За «Отче наш» ієрей – виголос. Хор: «Аміль» і тропарі, глас 4-ий: «З духами спочили праведних...», «В оселях Твоїх, Господи...». «Слава» – «особливу заупокійну ектеню: «Помилуй нас, Боже...», «Ще молимося за упокій...», «Щоб Господь Бог...», «Милості Божої...». «Господу помолимося». Хор: «Господи, помилуй». Ієрей читає тихо молитву: «Боже духів...», і виголошує: «Бо Ти еси Воскресіння...», «Слава Тобі, Христе Боже...» і т. д. Відпуст: «Христос, що воскрес із мертвих...». Після відпусту виголошується і співається особливий стих: «Вічна ваша пам'ять, достоблаженні отці і матері, брати і сестри наші,

приспоминаємі» (тричі). Під час цього стиха священник навколо кадить тетрапод (тричі), потім промовляє: «Нехай Бог ублажить і упокоїть їх а нас помилує, як Благий і Чоловіколюбець» (один раз).

Зразок звершення 3-го, 6-го і 9-го часу в понеділок, вівторок, середу, четвер і п'ятницю св. Чотиридесятниці

Великопостові часи 3-й, 6-й і 9-й зазвичай звершуються разом із зображальними і вечірньою (якщо не звершується **ЛІТУРГІЯ** Ранішосвячених Дарів). За традицією, перед кожним часом вдаряють у дзвін відповідно 3, 6 або 9 разів, перед зображальними – 12 разів, перед вечірньою – дзвонять у два дзвони.

3-й час. Ієрей в епитрахилі, перед царськими вратами (завіса не відкривається) зробивши три поклони (поясних), виголошує виголос: «Благословен Бог наш...». Читець: «Аміль», «Слава Тобі, Боже наш...» та іншу послідовність 3-го часу, як зазвичай. Після закінчення третього псалма – «Слава, і нині», «Алилуя» – і читається звичайна (в понеділок – 7-а) кафизма, розділена на три «Слави» (порядок читання той же, що зазначений на 1-му часі). Після кафизми ієрей (або «призначений читець») перед царськими вратами співає тропар часу, глас 6-ий: «Господи, Ти що Пресвятого Твого Духа...» і стих: «Серце чисте створи в мені, Боже...»; «Не відкинь мене від лица Твого...». Після виконання тропаря і поклонів ієрей (або «призначений читець»): «Слава». Читець: «І нині» – Богородичний часу: «Богородице, Ти еси виноградна лоза істинна...». Після молитви «Ти, що кожного часу...» ієрей (на солії) виголошує виголос: «Боже, ущедри нас...». Читець: «Аміль». Ієрей читає молитву прп. Єфрема Сиріна з 16 поклонами. Молитва: «Владико Боже...», і починається 6-й час.

6-й час. Псалми і кафизма (в понеділок – 8-а) читаються в тому ж порядку, що і на 3-му часі. Після кафизми, як і на 3-му часі, співається тропар часу, глас 2-й: «Ти, що в шостий день же і годину...». Стих: «Вислухай, Боже, молитву мою...»; «Я до Бога взивав...». «Слава». Читець: «І нині» – Богородичний часу: «Через превеликі гріхи наші сміливості не маємо...». Тропар пророцтва (з Тріоді). «Слава, і нині» – той же тропар. Ієрей (або диякон): «Будьмо уважні». Читець – прокимен (Тріоді, зі стихом. Ієрей (або диякон): «Премудрість». Читець: «Пророцтва Ісайї читання». Ієрей (або диякон): «Будьмо уважні». Читається паремія Тріоді. Після закінчення читання паремії ієрей (або диякон): «Будьмо уважні». Читець – прокимен (Тріоді), із стихом. Після співу прокимна читець: «Скоро пошли нам...», Трисвяте. Після «Отче наш» ієрей – виголос. Читець – тропар: «Спасіння вчинив еси...», «Слава» – «Пречистому Образу Твоєму...». На «І нині» – в понеділок, вівторок і четвер – «Богородице, Ти еси Джерело милосердя...»; в середу і п'ятницю – Хрестобогородичний: «Препрославлена Ти, Богородице Діво...». «Господи, помилуй» (40). Молитва: «Ти, що кожного часу...». «Господи, помилуй» (тричі), «Слава, і нині», «Чеснішу від херувимів...», «Іменем Господнім...». Ієрей (на солії): «Боже, ущедри нас...» і читає молитву прп. Єфрема Сиріна з 16 поклонами. Молитва: «Боже і Господи Сил...», і починається 9-й час.

9-й час звершується так само, як і попередні (в понеділок на 9-му часі – 9-а кафизма). Тропар 9-го часу, глас 8-ий: «Ти, що в дев'ятій годині...». Стих: «Нехай наблизиться молитва моя...»; «Нехай дійде благання моє...». В кінці 9-го часу, після «Боже, ущедри нас...», ієрей читає молитву прп. Єфрема Сиріна з трьома великими поклонами. Молитва: «Владико, Господи Ісусе Христе, Боже наш...», і починаються зображальні.

Зразок звершення зображальних в понеділок, вівторок і четвер св. Чотиридесятниці

Зображальні. Після молитви 9-го часу ієрей, за традицією, одягається в фелонь, як **на ранній**. За звичаєм, відкривається завіса Царських врат. Хор співає: «У Царстві Твоїм пом'яни нас, Господи, коли прийдеш у царство Твоє». В кінці на «Слава» – «Пом'яни нас, Господи...», на «І нині» – «Пом'яни нас, Господи...». Потім повільно і голосно (з трьома земними поклонами): «Пом'яни нас, Господи, коли прийдеш

у царство Твоє», «Пом'яни нас, Владико, коли прийдеш у царство Твоє», «Пом'яни нас, Святий, коли прийдеш у царство Твоє». Читець: «Хор Небесний...». Стих: «Приступіть до Нього і просвітяться...», «Хор Небесний...», «Слава» – «Хор святих Ангелів і Архангелів...», «І нині» – «Вірую...», «Полегши, відпусти...», «Отче наш». Іерей – виголос: «Бо Твоє є Царство...».

Кондаки на зображальних:

У храмі Господському (в понеділок, вівторок, четвер) – кондак храму, кондак дня (в четвер – два), кондак рядового святого Мінеї (якщо є). «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – «Заступнице християн...».

У храмі Богородиці – кондак дня (в четвер – два), кондак рядового святого Мінеї (якщо є). «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – кондак дня (в четвер – два), кондак храму, кондак рядового святого Мінеї (якщо є). «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – «Заступнице християн...».

Примітка. У вівторок кондак храму Предтечі не читається, а в четвер – кондак апостольського храму або свт. Миколая, оскільки вони замінюються денними.

Примітка. Якщо на ранній кондак рядового святого був відсутній, то на зображальних він також не читається.

«Господи, помилуй» (40), «Слава, і нині», «Чеснішу від херувимів...», «Іменем Господнім...». Іерей (перед царськими вратами): «Боже, ущедри нас...». Читець: «Амінь». Іерей – молитву прп. Єфрема Сиріна з 16 поклонами.

Зразок звершення вечірні в св. Чотиридесятницю, коли не буває Літургії Ранішосвячених Дарів.

ВЕЧІРНЯ. Вечірня повсякденна, що звершується в понеділок, вівторок і четвер Чотиридесятниці, слідує за зображальними без початкового виголосу. Після поклонів з молитвою прп. Єфрема Сиріна, призначених в кінці зображальних, читець: «Амінь». «Прийдіть, поклонімося...» (тричі) і Початковий псалом: «Благослови, душе моя, Господа...». (Іерей читає перед царськими вратами світільні молитви.) Після псалмів – велика екстенія. Потім кафизма 18-а: Після кафизми – мала екстенія.

«Господи, взиваю» на глас стихир Тріоді. Під час співу стихир звершується звичайне кадіння. Стихири на 6: Тріоді, глас 2-ий і глас 5-ий – 3, і Мінеї – 3. «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї.

Входу немає. Читець (або хор): «Світло Тихе...». Диякон виголошує (у вівтарі): «Будьмо уважні». Іерей: «Мир всім». Читець: «І духові твоєму». Диякон: «Премудрість. Будьмо уважні». Читець – прокимен першої паремії Тріоді, зі стихом. Диякон: «Премудрість». Читець: «Буття читання». Диякон: «Будьмо уважні». Читання першої паремії. Після закінчення паремії диякон: «Будьмо уважні». Читець – прокимен другий паремії Тріоді, зі стихом. Диякон: «Премудрість». Читець: «Притч читання». Диякон: «Будьмо уважні». Читання другої паремії.

Примітка. Протягом всієї св. Чотиридесятниці на вечірніх читаються: перша паремія – з Буття, друга – з книги Притч.

Після закінчення паремії читається: «Сподоби, Господи...». Прохальна екстенія, і голововклонна молитва.

Після виголосу хористи співають стихири на стиховні з Тріоді, глас 3-ій (з звичайними приспіваними). «Слава, і нині» – Богородичний Тріоді, глас той самий.

Після стихир читається: «Нині відпускаєш», Трисвяте. Після «Отче наш» іерей – виголос (на солії): «Бо Твоє є Царство...». Хор: «Амінь». І співають тропарі, глас 4-ий: «Богородице Діво...» (поклон). «Слава» – «Хрестителю Христов...» (поклон), «І нині» – «Моліться за нас...» (поклон). Потім – «Під Твою милість...» (без поклону). Читець: «Господи, помилуй» (40), «Слава, і нині», «Чеснішу від херувимів...», «Іменем Господнім...». Іерей: «Суций благословенний...» (на солії). Читається молитва: «Небесний Царю...». Іерей – молитву прп. Єфрема Сиріна: «Господи і Владико життя мого...», і творимо звичайні поклони (16). Іерей повертається у вівтар. Читається кінцеве Трисвяте. Після «Отче наш» іерей – виголос. Читець: «Амінь», «Господи, помилуй» (12).

Молитва: «Всесвята Тройце...». «Нехай буде благословенне ім'я Господнє...» (тричі), «Слава, і нині», псалом 33-й: «Благословлю Господа на всякий час...» (повністю). Іерей (або диякон): «Премудрість». Хор: «Достойно є...» до слів: «і Матір Бога нашого» (включно). Іерей: «Пресвята Богородице, спаси нас». Хор: «Чеснішу від херувимів...». Іерей: «Слава Тобі, Христе Боже...». Хор: «Слава, і нині», «Господи, помилуй» (тричі), «Благослови». Іерей – великий відпуст, на якому згадується святий наступного дня (в даному випадку – 2 березня). Хор – многоліття. Закривається завіса Царських врат. Звершується заупокійна літія.

ВЕЛИКЕ ПОВЕЧІР'Я.

Під час Великого посту, ввечері тих днів, коли не було повної Літургії (за винятком вечора середи і п'ятниці 5-го тижня), завжди звершується велике повечір'я. Велике повечір'я служиться окремо від вечірні.

У понеділок – четвер 1-го тижня на великому повечір'ї співається Великий канон прп. Андрія Критського.

Перед повечір'ям вдаряють в дзвін – 12 ударів. Іерей в епитрахилі, створивши перед царськими вратами (при закритій завісі) три поклони, виголошує: «Благословен Бог наш...». Читець: «Амінь», «Слава Тобі, Боже наш, слава Тобі», «Царю Небесний», Трисвяте. Після «Отче наш» іерей – виголос: «Бо Твоє є Царство...». Читець: «Амінь», «Господи, помилуй» (12), «Слава, і нині», «Прийдіть, поклонімося...» (тричі) і псалом 69-й: «Боже, на поміч мені прийди...».

Примітка. Цей псалом читається на початку повечір'я тільки в перші чотири дні 1-го тижня Великого посту в зв'язку з покладенням тут співом Великого канону прп. Андрія Критського. В інші дні він читається на своєму місці – після молитви «Владико, Боже Отче Вседержителю...».

За традицією, під час читання псалма іерей в епитрахилі виходить на середину храму, де стоїть аналой з приготованим текстом Великого канону прп. Андрія Критського.

Після закінчення псалма хор співає ірмос: «Помічник і Покровитель...», і далі йде канон (ірмоси по двічі, тропарі всі, скільки є). Хористи співають ірмоси і приспівани. Ектеній і катавасій нема. Після 6-ої пісні – «Господи, помилуй» (тричі), «Слава, і нині», і кондак Великого канону, глас 6-ий: «Душе моя, душе моя...». Після 9-ої пісні повторюється ірмос: «Безсім'янного зачаття...» (і поклон).

Після закінчення канону продовжується повечір'я від псалма «Коли взиваю я...». Після псалма 90-го – спів (за Уставом, антифонний): «З нами Бог...» з приспівом: «Бо з нами Бог» на кожен стих. Після стиха «Отець будучого віку» і приспіву «Бо з нами Бог» хор співає перший стих: «З нами Бог...» (з приспівом), потім співається (обома хорами): «З нами Бог, розумійте, народи, і покоряйтеся, бо з нами Бог». Потім «Слава» – перший хор: «З нами Бог...», «І нині» – другий хор: «З нами Бог...». І на завершення – обидва хори: «Бо з нами Бог».

Після «З нами Бог...» – тропар: «День проживши, дякую...». «Слава» – «День проживши, славословлю...», «І нині» – «День проживши, прославляю...», «безплотне єство Херувимське...» і «Вірую...».

Після «Вірую...» співаються стихи: «Пресвята Владичице Богородице і все інше за Уставом»: «Пресвята Владичице Богородице, моли про нас, грішних» (поклон).

«Всі Небесні Сили святих Ангелів і Архангелів, молись за нас, грішних» (поклон).

«Святий Іоане, Пророче і Предтечі і Хрестителю Господа нашого Ісуса Христа, моли за нас, грішних» (поклон).

«Святі славні апостоли, пророки і мученики, і всі святі, молись за нас, грішних» (поклон).

«Преподобні і богоносні отці наші, пастирі і вчителі вселенські, молись за нас, грішних» (поклон).

«Преподобні і богоносні отці наші, Антонію і Феодосію, та інші чудотворці Печерські молись за нас Грішних» (поклон).

Стих із згадкою храмового святого (поклон).

«Непереможна, і незбагненна, і Божественна сила Чесного і Животворчого Хреста, не покинь нас, грішних» (поклон).

«Боже, очисти нас, грішних» (поклон).

«Боже, очисти нас, грішних, і помилуй нас» (поклон).

Потім читець – Трисвяте (це Трисвяте в чині великого повечір'я називається першим).

Після «Отче наш» і виголосу ієрея співаємо тропарі: в понеділок і середу – на глас 2-ий: «Просвіти очі мої, Христе Боже...». «Слава» – «Боже будь Заступником душі моєї...», «І нині»... У вівторок і четвер – на глас 8-ий: «Невидимих ворогів моїх...»; стих: «Зглянься і вислухай мене, Господи, Боже мій...»; «Бо страшний суд Твій, Господи...». «Слава» – «Сльози мені дай, Боже...», «І нині»... «Господи, помилуй» (40). «Іменем Господнім...». Ієрей: «Молитвами святих отців наших...». Молитва свт. Василя Великого: «Господи, Господи...». «Прийдіть, поклонімся...», псалом 50-ий, псалом 101-ий, молитва царя Манасії і Трисвяте (це Трисвяте в Типіконі називається другим). Після «Отче наш» і виголосу ієрея спів тропарів, глас 6-ий: «Помилуй нас, Господи...». «Слава» – «Господи, помилуй нас...», «І нині» – «Милосердя двері...». Читець: «Господи, помилуй» (40). «Слава, і нині» – «Чеснішу», «Іменем Господнім...». Ієрей: «Молитвами святих отців наших...». Молитва: «Владико Отче...».

«Прийдіть, поклонімся...».

Примітка. Далі, – крім перших чотирьох днів Великого посту, – читається псалом 69-ий: «Боже, на поміч мені прийди...». У понеділок – четвер 1-го тижня цей псалом тут пропускається, оскільки прочитується на початку повечір'я.

Псалом 142-ий: «Господи, почуй молитву мою...», повсякденне славослів'я: «Слава в вишніх Богу...».

Примітка. У седмичні дні св. Чотиридесятниці, крім перших чотирьох днів 1-го тижня, після «Слава в вишніх Богу...» читається канон Богородиці Октоїха і канон (зі стихирами) рядового святого, а по закінченні їх – «Достойно є...».

Потім читець – Трисвяте (це Трисвяте в чині великого повечір'я називається третім). Після «Отче наш» і виголосу ієрея співаємо на глас 6-ий: «Господи Сил, будь з нами...». Це співають з п'ятьма хвалітними стихами співається, за Уставом, антифонно. А після виконання п'яти стихів повторюється перший стих і тропар. Потім: «Слава» – «Господи, якщо б ми не мали святих Твоїх молитовників...», «І нині» –

«Велика безліч моїх, Богородице, гріхів...», «Всесвята Богородиці, під час життя мого не покинь мене...», «Все упова́ння моє на Тебе покладаю...». Читець: «Господи, помилуй» (40). Молитва: «Ти що кожного часу...». «Господи, помилуй» (тричі), «Слава, і нині», «Чеснішу від херувимів...», «Іменем Господнім...». Ієрей (на солії): «Боже, ущедри нас і благослови нас...», і молитву прп. Єфрема Сиріна: «Господи і Владико життя мого...» (з 16 поклонами). Ієрей повертається у вівтар. Читається кінцеве Трисвяте. Після «Отче наш» і виголосу – «Господи, помилуй» (12), молитва: «Непорочна, Пречиста...», «І дай нам, Владико...», «Преславна Приснодіво...», та інше. Ієрей (на солії): «Слава Тобі, Христе Боже...». Хор: «Слава, і нині», «Господи, помилуй» (тричі), «Благослови». Ієрей з непокритою головою, на колінах повернувшись до присутніх в храмі читає молитву відпусту: «Владико Многомилостивий...». Після молитви, ієрей творить поклін до народу промовляючи: «Благословіть, отці святі, дорогі браття і сестри і простіть мені грішному все чим згрішив я перед вами у всі дні життя мого, словом, ділом і думкою та всіма моїми почуттями». Присутні відповідають: «Бог нехай простить тебе, отче святий» (або «Бог нехай простить тобі, отче святий, помолися за нас, грішних»). Ієрей, звернувшись до вівтаря, виголошує прохання ектенії: «Помолимося за Блаженнішого Владика і отця нашого...», «За богомбережену Україну нашу...», «За тих, хто ненавидить і любить нас» і все інше за Уставом (Див. Часослов). Після кожного стиха хор: «Господи, помилуй» тихо по одному разу. В кінці ієрей підвищеним голосом промовляє: «Промовмо і за себе самих», хор голосніше співає – «Господи, помилуй» (тричі). Ієрей: «Молитвами святих отців наших...». Хор: «Амінь».

[1] Ієрей перебуває одягненим в епітрахиль, фелонь і, за традицією, в поручі до кінця ранній.

[2] «Ієрей... входить у святий вівтар, і прийнявши кадило, промовляє і молитву кадила. І ставши перед престолом, кадить хрестоподібно, і виголошує: Благословенний Бог наш, завжди, нині і повсякчас, і на віки віків.

[3] В суботи Великого посту в Тріоді є четвероспівці (що складаються з 6-ої, 7-ої, 8-ої і 9-ої пісні), виняток становить Субота 1-го тижня Великого посту.

8 БЕРЕЗНЯ ВІВТОРОК

23 ЛЮТОГО

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Сщмч. Полікарпа, єп. Смирнського (167). Прпп. Іоана, Антіоха, Антоніна, Мойсея, Зевина, Поліхронія, Мойсея іншого і Даміана, пустельників сирийських (V). Прп. Олександра, ченця, ігумена обителі «Невсипущих» (бл. 430).

Порядок читань, згідно з календарем:

На 6-му часі: Іс. I, 19 – II, 3. На веч.: Бут. I, 14 – 23. Притч. I, 20 – 33.

Примітка. Якщо у вівторок, середу, четвер або п'ятницю 1-го тижня посту припадає храмове або Полієлейне свято, то служба свята переноситься на суботу 1-ї седмиці посту і поєднується зі службою вмч. Феодора Тирона (див. Типікон, 31-а і 32-а Храміві глави, 8-а Маркова глава за 24 лютого).

НА РАННІЙ вся служба звершується, як зазначено в понеділок. Особливості наступні: приспів до закінчення першого Троїчного тропаря: «Свят, свят, свят еси, Боже наш, молитвами Предтечі Твого помилуй нас». На «Слава» і на «І нині» закінчення Троїчного ті ж, що і в понеділок. Кафизми 10-а, 11-а і 12-а.

Скорочена загальна схема виконання канону у вівторок (якщо один канон Мінеї):

Співається ірмос 1-ої пісні канону з Мінеї і стих (на 4): «Господь, царює повік віку». Читець – 1-ий тропар канону Мінеї.

Хор: «То повернув на них Господь...». Читець – 2-ий тропар.

Хор: «Слава». Читець – 3-ій тропар.

Хор: «І нині». Читець – Слава, і нині канону Мінеї.

Далі – «швидко» 2-а біблійна пісня: «Слухайте, небеса, і промовлятиму...» (повністю) [1].

Потім хор співає ірмос 2-ої пісні Тріоді (триспівець по вівторках складається з 2-ої, 8-ої і 9-ої пісень), на 2-ий глас:

«Бачите, бачите...» і потім – «Слава Тобі, Боже наш, слава Тобі», і читається тропар Тріоді.

Перед наступними двома тропарями також співається: «Слава Тобі, Боже наш, слава Тобі».

Перед Богородичним співається: «Пресвята Богородице, спаси нас».

Після Богородичного хор: «Слава Тобі, Боже наш, слава Тобі», і промовляє тропар 2-го триспівця.

Так само і перед наступним тропарем.

Потім хор: «Слава». Читець – Троїчний.

Хор: «І нині». Читець – Слава, і нині.

Хор: «Слава Тобі, Боже наш, слава Тобі». Читець – тропар.

Хор – ірмос 2-го триспівця, глас 5-ий: «Бачите, бачите...». У вівторок на 2-ї пісні покладені два ірмоса: один (2-го гласу) – на початку, другий (5-го гласу) – на катавасію.

Наступні пісні канону, з 3-ої по 9-у, виконуються як в понеділок.

Після 3-ої пісні – сідалний Мінеї. «Слава, і нині» – Бого-

родичний Мінеї.

Після 6-й пісні – кондак Мінеї

Світільний у вівторок має закінчення: «... молитвами, Господи, Предтечі Твого, і спаси мене». На «Слава» та «І нині» закінчення ті ж, що і в понеділок.

На стиховні стихири Тріоді, глас 3-й (з звичайними приспівами). «Слава, і нині» – Богородичний Тріоді, глас той самий: «Богородице, Заступнице всіх...». Інше – як в понеділок.

Часи 1-й, 3-й, 6-й і 9-й відбуваються як в понеділок.

На 1-му часі – кафізма 13-а; на 3-му часі – кафізма 14-а; на 6-му часі – кафізма 15-а; на 9-му часі – кафізма 16-а.

На 6-му часі – 1-й прокимен, глас 4-й: «Вислухай голос моління мого, Царю мій і Боже мій»; стих: «Вислухай слова мої...». 2-й прокимен, глас той самий: «Господи, не суди мене в ярості Твоїй і не карай мене у гніві Твоїм»; стих: «Помилуй мене, Господи...».

Зображальні. Детальний виклад порядку богослужіння зображальних і вечірні див. 22 лютого (7 березня).

Кондаки на зображальних:

У храмі Господському – кондак храму, кондак дня, кондак апостола. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – «Заступнице християн...».

У храмі Богородиці – кондак дня, кондак апостола. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – кондак дня, кондак храму, кондак апостола. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – «Заступнице християн...».

Примітка. Кондак храму Предтечі не читається.

На вечірні кафізма 18-а.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: Тріоді, глас 2-й – 3, і Мінеї, глас 8-й – 3 (з 24 лютого/ 9 березня, прп. Еразма Києво-Печерського). «Слава, і нині» – Хрестобогородичний Мінеї, глас той самий.

Паремії Тріоді читаються з Прокимнами: 1-й прокимен, глас 6-й: «Господи, Боже мій! Я на Тебе надіюся, спаси мене», стих: «Від усіх гонителів моїх визволи мене.»; 2-й прокимен, глас 5-й: «Господи Боже наш, яке ведичне ім'я Твоє по всій землі», стих: «Слава Твоя піднеслася вище небес».

Стихири на стиховні Тріоді, глас 8-й (з звичайними приспівами). «Слава, і нині» – Хрестобогородичний Тріоді, глас той самий: «О преславне чудо!...».

Закінчення вечірні – див. Понеділок ввечері 1-го тижня 22 лютого (7 березня).

Велике повечір'я з каноном прп. Андрія Критського за чином понеділка 1-го тижня 22 лютого (7 березня).

[1]. Стихи 2-ої біблійної пісні співаються тільки по віторках святої Чотиридесятниці.

9 БЕРЕЗНЯ СЕРЕДА

24 ЛЮТОГО ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Перше (IV) і друге (452) знайдення голови Іоана Предтечі.

Прп. Еразма Києво-Печерського, в Ближніх печерах (бл. 1160).

Порядок читань, згідно з календарем:

ЛІТУРГІЯ Ранішосвячених Дарів.

На 6-му часі: Іс. II, 3 – 11. На веч.: Бут. I, 24 – II, 3. Притч. II, 1–22.

Детальний виклад порядку богослужіння ранньої і часів див 22 лютого (7 березня).

РАННЯ звершується, як зазначено в понеділок.

Особливості: до першого Троїчного тропаря закінчення: «Свят, свят, свят еси, Боже наш, силою Хреста Твого збережи нас, Господи». Кафізми 19-а, 20-а і 1-а. Триспівець складається з 3-ої, 8-ої і 9-ої пісень.

1-а пісня канону співається так само, як у вівторок (Ірмос Мінеї і тропарі зі стихами на 4).

2-а пісня не співається.

3-тя пісня співається подібно до 1-ої в понеділок (оскільки з'єднується з триспівцями).

Пісні з 4-ої по 9-у співаються як в понеділок.

Після 3-ої пісні – сідальний преподобного, глас 4-й. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак преподобного, глас 4-й.

До Світільного перше закінчення: «... силою, Господи, Хреста Твого і спаси мене».

На стиховні стихири Тріоді, глас 8-й (зі звичайними приспівами). «Слава, і нині» – Хрестобогородичний Тріоді, глас той самий. Інше – як в понеділок.

Часи 1-й, 3-й, 6-й і 9-й звершуються як в понеділок.

На 1-му часі – кафізма 2-а, на 3-му часі – кафізма 3-а, на 6-му часі – кафізма 4-а, на 9-му часі – кафізма 5-а.

На 6-му часі 1-й прокимен, глас 4-й: «Славимому Тебе, Господи, всім серцем моїм»; стих: «Буду веселитися й хвалитися Тобою». 2-й прокимен, глас 6-й: «Праведний Господь, і любить правду. На праведних дивиться лице Його»; стих: «На Господа я надіюся, як же ви кажете душі моїй...».

Зображальні. Детальний виклад порядку зображальних 22 лютого (7 березня).

У храмі Господському – кондак денний: «Вознісся на Хрест...», кондак Мінеї. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – «Заступнице християн...», а кондак храму опускається.

Кондаки в храмі Богородиці і святого – в тому ж порядку,

що і в понеділок.

Зразок завершення послідовності зображальних в середу і п'ятницю (перед Літургією Ранішосвячених Дарів)

Після молитви прп. Єфрема Сиріна з 16 поклонами читається кінцеве Трисвяте. Після «Отче наш» ієрей – виголос. Читець: «Амінь», «Господи, помилуй» (12). Молитва: «Всесвята Тройце...». Ієрей на солії при закритих царських вратах звершує відпуст наступним чином. Ієрей (або диякон): «Премудрість». Хор: «Достойно є...» до слів: «і Матір Бога нашого» (включно). Ієрей: «Пресвята Богородице, спаси нас». Хор: «Чеснішу від херувимів...». Ієрей: «Слава Тобі, Христе Боже...». Хор: «Слава, і нині», «Господи, помилуй» (тричі), «Благослови». Ієрей виголошує відпуст: «Христос, істинний Бог наш...». Хор – «Господи, помилуй» (тричі). Многоліття, за традицією, не співаються. Ієрей повертається у вівтар.

Практика служіння літургії Ранішосвячених Дарів ієрейським чином

Примітка. **ЛІТУРГІЯ** Ранішосвячених Дарів звершується по середах і п'ятницях Великого посту, а на п'ятій неділі посту – і в четвер (коли на «Маріїному стоянні» читається Великий покаянний канон прп. Андрія Критського) і в понеділок, вівторок та середу Страстного тижня, храмово або Поліелейне свято (24 лютого, день пам'яті сорока мучеників Севастійських та 9 березня, перше і друге знайдення глави Хрестителя Господнього Іоана), які випадають на 2-му, 3-му, 4-му, 5-му, 6-му тижні, окрім суботи та Неділі. Але, в силу різних обставин, вона може служитися і в інші дні Святої Чотиридесятниці, за винятком тих днів, коли за уставом належить служити повну літургію.

Звершення даної літургії в інших випадках, наприклад, заради поховання або поминання покійних, буде неприпустимим і невинуватим порушенням Уставу, оскільки за сучасною практикою на літургії Ранішосвячених Дарів немає самих важливих і дієвих поминань: в кінці анафори

(Євхаристійного канону) та виймання частинок в пам'ять сполучих і обмивання їх в Крові Христовій. Саме тому, що ЛІТУРГІЯ Ранішосвячених Дарів не може бути заупокійною, в її чинопослідуванні не передбачається виголошення заупокійної екстени і приєднання будь-яких заупокійних співів (за винятком стихир на вечірні на «Господи, звизаю...» в п'ятниці 2-го, 3-го і 4-го тижнів, оскільки в суботи цих седмиць відбувається поминання спочилих).

За своїм призначенням ЛІТУРГІЯ Ранішосвячених Дарів тісно пов'язана з Великим постом, святою Чотиридесятницею. Древність посту вказує і на древність богослужіння, яке суттєво відносилось до цього священного періоду життя Церкви.

ЛІТУРГІЯ Ранішосвячених Дарів має такі особливості: в ній немає Проскомидії; літургії передують 3-й, 6-й, 9-й часи з послідуванням Зображальних. Симеон Солунський, говорячи про послідування Зображальних, зазначає: «Послідування Зображальних так називається тому, що зображує певним чином священну літургію...». До цього слід додати, що Зображальні і за значенням своїм доволі близькими є до Божественної літургії, сповна виправдовують свою назву – «проЛІТУРГІЯ», тобто служба, яка звершується перед літургією, або замість неї. Після відпусту Зображальних розпочинається Вечірня, яка замінює початкову частину літургії оголошених (остання її частина є і в літургії Ранішосвячених Дарів); **На літургії** вірних немає молитов і піснеспівів, що відносяться до приготування і перетворення Святих Дарів.

Для кожної літургії Ранішосвячених Дарів священник заготовляє святого Агця на проскомидії попередньої літургії в неділю.

Заготовляючи святого Агця на проскомидії, священник спочатку заготовляє святого Агця для літургії, яку має звершувати, а тоді для літургії Ранішосвячених Дарів, вирізуючи, виймаючи та виколоючи святого Агця з окремих просфор, і промовляє над кожним слова: «На спомин Господа і Бога, і Спаси нашого Ісуса Христа (тричі). Як агця на заколення ведено Його. І як агнець непорочний перед тим, що стриже його, мовчить, – так і Він не відкриває уст Своїх. У смиренні Його суд над Ним відбувся. Але про рід Його хто оповість? Бо візьмемся від землі життя Його. Приноситься в жертву Агнець Божий, що бере гріхи світу ради життя світу і спасіння. Один із воїнів списом проколов Йому ребра, і зараз витекла кров і вода. І той, що бачив, засвідчив, і свідчення Його правдиве».

Далі священник творить все, як звичайно: вливає в святу чашу вино і воду, накриває їх покрівцями, читає молитви і т. д.

На літургії під час святої Євхаристії, після призвання Святого Духа, священник, коли показує на Святий Хліб, то каже: «Хліб цей...» (в однині, Христос – Єдиний, тому не можна казати: Хліби ці).

Коли священник творить піднесення Хліба, то при словах Святеє святам підноситься усе разом, а тоді розломлює першого святого Агця, для літургії, що звершується, кладе частинки, вливає теплоту та ін., як звичайно. Далі правою рукою бере лжицю, а лівою – святого Агця для літургії Ранішосвячених Дарів і лжицею, змоченою в святій Крові, хрестовино торкається святого Агця з хрестовидно надрізаного боку. Тоді кладе святого Агця в дарохранительницю (кивот). Так само чинить і над кожним святим Агцем, що заготовляється для літургії Ранішосвячених Дарів, кладучи його в дарохранительницю. Далі молиться, причащається і взагалі священнодіє, як звичайно **на літургії**.

Примітка. Священник приготував себе до звершення літургії Ранішосвячених Дарів *тими молитвами, що й перед повною літургією, а також виконує всі інші вимоги*.

Великопостові Часи починаються виголосом священника: «Благословенний Бог наш...». Читець читає: «Амінь». «Слава Тобі, Боже наш, слава Тобі». «Царю Небесний...», Трисвяте по «Отче наш...». Після виголосу священника: «Бо Твоє є Царство...» читець читає: «Амінь», «Господи, помилуй» (12 разів), «Слава і нині», «Прийдіть, поклонімося...». Після того

йде читання трьох псалмів: «Почуй, Господи, правду мою...» (16-й псалом); «До Тебе, Господи, підношу душу мою...» (24-й псалом); «Помилуй мене, Боже...» (50-й псалом).

Час шостий читається безпосередньо по закінченні третього Часу і починається виголосом: «Прийдіть, поклонімося...», після чого читаються псалми: «Боже, в ім'я Твоє...» (53-й псалом), «Вислухай, Боже, молитву мою...» (54-й псалом), «Хто живе під охороною Всевишнього...» (90-й псалом).

Дев'ятий час слідує за шостим і починається читанням: «Прийдіть поклонімося...», після чого читаються такі псалми: «Які любі оселі Твої...» (83-й псалом), «Господи, Ти змилювався...» (84-й псалом), «Прихили, Господи, вухо Твоє...» (85-й псалом).

Примітка. 9-й час має важливе літургійне значення, відкриваючи вечірнє богослужіння, котре відноситься до прийдешнього дня, він, все таки являється службою дня, що минає. Це символізує безперервність Богослужіння в Православній Церкві.

На кожному Часі, після закінчення трьох псалмів, читець виголошує: «Слава і нині...», «Алилуя, алилуя, алилуя, слава Тобі Боже» (Тричі). «Господи, помилуй» (Тричі). «Слава і нині...». Тоді читає рядову кафізму.

На дев'ятому Часі, у всі п'ятниці святої Чотиридесятниці, в понеділок, вівторок і середу Страсної седмиці кафізми не читаються.

Після прочитання першої «Слави» кафізми читець виголошує: «Слава Отцю, і Сину, і Святому Духу», а хор співає: «і нині, і повсякчас, і на віки віків. Амінь». «Алилуя, алилуя, алилуя, слава Тобі Боже» (Тричі). «Господи, помилуй» (Тричі). «Слава...». Читець виголошує: «І нині...» і читає 2-гу «Славу». Відтак служба йде в тому ж порядку, що і після першої «Слави». Після третьої «Слави» читець виголошує: «Слава Отцю, і Сину, і Святому Духу», а хор співає: «і нині, і повсякчас, і на віки віків. Амінь». «Алилуя, алилуя, алилуя, слава Тобі Боже» (Тричі). «Господи, помилуй» (Тричі). Після стихослів'я кафізми священник, ставши перед Царськими Вратами, виголошує постовий тропар Часу: на 3-му Часі (глас 6): «Господи, Ти, що Пресвятого Твого Духа...». 1-й стих: «Серце чисте створи в мені, Боже...». 2-й стих: «Не відкинь мене...». На 6-му Часі (глас 2): «Ти, що в шостий день же і годину...». 1-й стих: «Вислухай, Боже, молитву мою...», 2-й стих: «До Бога звизаю...». На 9-му Часі (глас 8): «Ти, що о дев'ятій годині...», 1-й стих: «Нехай наблизиться молитва моя до Тебе, Господи...». 2-й стих: «Нехай дійде благання моє до Тебе, Господи...».

Хор, після виголошення священником тропаря, співає його перший раз.

Після виголошення священником 1-го стиха хор співає другий раз і після виголошення 2-го стиха – співає третій раз.

Під час виголошення священником тропаря (або стиха) співці і всі богомольці стають на коліна, а під час співання хором тропаря священник і прихожани стають на коліна. Після співання тропаря Часу священник виголошує: «Слава...», а читець, читає: «І нині...» та Богородичний Часу: на 3-му Часі: «Богородице, Ти еси виноградна лоза істинна...», на 6-му Часі: «Через превеликі гріхи наші...», на 9-му Часі: «Благий, що ради нас народився від Діви...».

На 6-му Часі після Богородичного читець виголошує тропар пророцтва. Потім священник виголошує: «Будьмо уважні», а читець – прокімен Тріоді перед читанням паремії. Хор співає прокімен Тріоді; читається паремія з книги пророка Ісаї, по закінченні якої, співається другий прокімен Тріоді.

На 3-му і 9-му Часах (після Богородичного) і на 6-му Часі (після другого прокімена) читаються такі молитви: «Господь Бог Благословенний...» (3-й Час), «Скоро пошли нам щедроті Твої...» (6-й Час), «Не залиш нас до кінця...» (9-й Час).

Якщо **на Часах** буває читання Святого Євангелія (в перші три дні Страсної седмиці), то молитви, належні після Богородичного, читаються не відразу, а тільки після Євангельських читань чи паремій (як на 6-му Часі). Далі читається

ся Трисвяте по «Отче наш...». Після цього читає: на 3-му Часі: «Благословен єси, Христе Боже наш...», «Слава...», «Скорі і надійне подай утішення...», «І нині...», «Богородице Пресвятая...»; на 6-му Часі «Спасіння вчинив Ти...», «Слава...», «Пречистому Твоєму образу...», «І нині...», (в понеділок, вівторок і четвер) «Богородице, Ти єси джерело милосердя...», (в середу і п'ятницю) «Препрославлена єси, Богородице Діво...»; на 9-му Часі: «Побачивши Начальника життя...», «Слава...», «Посеред двох розбійників...», «І нині...», «Агнца, і Пастиря, і Спасителя світу...». Тоді читається «Господи помилуй» (40 разів), «Ти, що кожного часу...», «Господи помилуй» (тричі), «Слава і нині...», «Чеснішу від Херувимів...», «Іменем Господнім...». Священик виголошує: «Боже, ущедрі нас...». Після цього виголосу священик на кожному часі промовляє молитву преподобного Єфрема Сиріна: «Господи і Владико життя мого...» з усіма великими і малими поклонами. На 3-му і 6-му Часах б'ється 16 поклонів, а на 9-му Часі – 3 великих поклони. Після поклонів читається заключна молитва Часу: «Владико Боже, Отче Вседержителю...» (3-й Час), «Боже й Господи Сил...» (6-й Час), «Владико Господи, Ісусе Христе Боже наш...» (9-й час).

Послідування Зображальних звершується безпосередньо після 9-го часу, а молитви і піснеспіви, що знаходяться у послідовності Зображальних, являють собою продовження і закінчення великопостових часів.

На початку Зображальних хор співає Блаженні: «У Царстві Твоєм пом'яни нас, Господи...». Далі читається: «Хор небесний прославляє Тебе й промовляє...», «Вірую в Єдиного Бога Отця, Вседержителя...», «Полегли, відпусти, прости, Боже...», «Отче наш...». Після виголосу священика: «Бо Твоє є Царство...», чтець – «Амінь».

Якщо є Владичнє свято, то читається його кондак. А якщо випаде разом свято на честь святого, то читаємо спершу кондак святого, Слава: і нині та кондак свята Владичного.

А якщо співалося Алілуя і ніякого святого нема, то читається спочатку кондак Преображення, потім дня та храму. Якщо є храм Господній, то читаємо спочатку кондак храму, а потім дня і чергового святого. Слава: «Зі святими упокой...», і нині: «Заступнице християн усердная...», «Господи помилуй» (40 разів), «Слава: і нині...», «Чеснішу від херувимів...», «Іменем Господнім...». Священик після виголосу «Боже, ущедрі нас...» читає молитву святого Єфрема Сиріна з поклонами. Далі чтець читає Трисвяте по Отче наш. Священик: «Бо Твоє є Царство...». Чтець продовжує: «Амінь», «Господи, помилуй» (12 разів), «Всесвята Тройце...». Священик: «Премудрість». Хор співає: «Достойно є, і це є істина...». Священик: «Пресвята Богородице, спаси нас». Хор співає: «Чеснішу від херувимів...». Священик: «Слава Тобі, Христе Боже, надія наша, слава Тобі». Хор співає: «Слава: і нині...», «Господи, помилуй.» (тричі), «Благослови». Священик промовляє відпуст: «Христос, Істинний Бог наш...».

Перед літургією Ранішосвячених Дарів вхідні молитви відбуваються так: з початком співу «У Царстві Твоєм...» відкривається завіса; священик і диякон боковими дверима виходять з вівтаря до Царських врат і, вчинивши перед ними три поясных поклони, здійснюють звичайний початок та іншу послідовність вхідних молитов. Потім підходять до ікони Спасителя, читаючи тропар: «Пречистому Образу Твоєму...», роблять два земних поклони (так за Уставом; однак, за усталеною практикою, поклони робляться поясні), цілують ікону і роблять третій земний поклін. У такому ж порядку вони кланяються і цілують ікону Богородиці, читаючи тропар: «Богородице, Ти єси джерело милосердя!...». Також кланяються і цілують ікони храму і свята (якщо є). До складу вхідних молитов входять ті ж молитви, що і на повній літургії, за винятком: «Господи, простягни руку Твою...», якою подається від Господа допомога на звершення Безкровної Жертви. Скуфії та камилавки прийнято знімати, як і перед повною літургією, при цілуванні святих ікон. Потім, після облачення, вдягають скуфії та камилавки і знімають перед перенесенням Св. Дарів зі Св. Престолу на Св. Жертовник. Знову одягають їх і стоять в них до співу: «Нехай піднесеться

молитва моя...». Перед сугубою ектенією знову вдягають їх і знімають перед співом: «Нині сили небесні...». Далі, як і на повній літургії, скуфії та камилавки вдягають перед ектенією: «Станьмо побожно...» і лишаються в них до кінця літургії (крім часу читання заамвонної молитви). Після поклоніння святим іконам священик і диякон, ставши перед царськими вратами, читають: «Послаб, прости...» і роблять один поясний поклін. Потім, повернувшись до народу, творять також поясний поклін, просячи прощення, і входять у вівтар.

Після входу у вівтар священнослужителі двічі поклоняються перед святим престолом до землі, цілують престіл, Хрест на ньому і Євангеліє і, зробивши третій поклон, кланяються один одному, а потім одягаються в священничі одяги (молитви на одягання облачення не читаються). Священнослужителі облачаються до відпусту Зображальних. Ієрей благословляє рукою кожну приналежність риз, цілує на ній Хрест і вимовляє тихо: «Господу помолимося». По завершенні Зображальних ієрей на солії творить відпуст і повертається у вівтар.

Ієрей з дияконом роблять три малих поклони перед святим престолом і моляться: «Боже, очисти мене грішного». Диякон мовчки приймає благословення від священика, виходить північними дверима на солію і, помолившись, виголошує: «Благослови, владико». Ієрей, стоячи перед престолом і творячи хрест Євангелієм, вимовляє початковий виголос: «Благословенне Царство...». Хор: «Амінь». Чтець: «Прийдіть, поклонімося...» (тричі) і 103-й (початковий) псалом: «Благослови душе моя Господа». Під час читання псалма священик таємно читає з непокритою головою перед царськими вратами світільничні молитви, починаючи з 4-ї: «Ти, в невмощних піснях і безупинних славословленнях святими Силами оспівуваний...». Три перші молитви тут не читаються, оскільки вони будуть прочитані пізніше.

Після виконання псалма – Велика ектенія.

Хор співає: «Господи, помилуй» великопостовим розспівом. Під час ектенії священик читає (таємно) молитву 1-го антифону (1-у світільничну молитву): «Господи Щедрий і Милостивий...». По закінченні ектенії ієрей виголошує: «Бо Тобі належить усяка слава...». Кафізма 18-а, особливість читання якої полягає в тому, що після кожного антифону кафізми **на вечірні** Літургії Ранішосвячених Дарів виголошується мала ектенія.

Під час 1-го антифону ієрей переставляє Євангеліє, що лежить на святому антимінсі, на праву сторону престолу, розкриває антимінс і поставляє на нього дискос, відкриває дарохранительницю, яка стоїть на горньому місці престолу і, зробивши з дияконом земний поклін (в деяких храмах – два земні поклони), покладає із благоговінням Ранішосвячений Агнець на дискос (в деяких храмах – за допомогою копія і лжиці), після чого творить земний поклін. До цього часу чтець закінчує перший антифон: «Слава, і нині...». «Алілуя» (тричі). Диякон виголошує малу ектенію, під час якої священик у вівтарі читає (таємно) молитву 2-го антифону (2-гу світільничну молитву): «Господи, не суди нас в суворості Твоїй і не карай нас у гніві Твоєму...». Після закінчення ектенії ієрей виголошує: «Бо Твоя держава...». Хор: «Амінь». Чтець – 2-й антифон кафізми.

Під час 2-го антифону звершується кадіння Святого Агнца, що знаходиться на престолі. Після виголосу «Бо Твоя держава і Твоє є Царство...» ієрей і диякон доземно вклоняються перед Святими Дарами. Потім ієрей з кадиллом, диякон зі свічкою тричі здійснюють кадіння навколо престолу. По закінченні кадіння обоє знову поклоняються перед Святими Дарами. Диякон виголошує малу ектенію, під час якої ієрей читає (таємно) молитву третього антифону (третю світільничну молитву): «Господи Боже наш, пом'яни нас, грішних і негідних рабів Твоїх...». Після закінчення ектенії ієрей виголошує: «Бо Ти Благий і Чоловіколюбний Бог єси...». Хор: «Амінь». Чтець – 3-й антифон кафізми.

Під час 3-го антифону відбувається перенесення Святого Агнца на жертовник. Ієрей творить земний поклін перед Святими Дарами (в деяких храмах – два земні поклони), потім, тримаючи дискос перед собою. Перед священиком йде

диякон із свічкою в лівій руці і кадилом у правій, переносить дискос на жертвник, йдучи через горнє місце. У цей час всі, що моляться у вівтарі стають на коліна. За благочестивим звичаєм, під час читання третього антифону всі, хто молиться в храмі, також схиляють коліна. Ієрей біля жертвника вливає в потир вино з водою, кадить спочатку звяздицю, ставить її на дискос, потім кадить малі покрівці, покриває ними, як звичайно, дискос і чашу (потир). Потім, обкадивши великий воздух, покриває ним дискос і потир разом, не вимовляючи ніяких проскомидійних молитов. При кожному священнодійстві ієрей промовляє тільки: «Господу помолимося», «Господи, помилуй». Після покриття воздухом священних сосудів ієрей виголошує: «Молитвами святих отців наших, Господи Ісусе Христе, Боже наш, помилуй нас». Диякон поставляє запалений підсвічник на жертвник перед Святими Дарами і промовляє: «Амінь». Ієрей кадить Святі Дари і творить земний поклон.

Після перенесення Святих Дарів на жертвник, диякон виголошує малу ектенію, а ієрей повертається до престолу, згортає антиминос і знову покладає на нього Євангеліє і після закінчення ектенії виголошує: «Бо Ти еси Бог наш, Бог, щоб милувати і спасати...». Хор: «Амінь».

Після кафизми співається «Господи, взиваю...» (Пс. 140). Стихири на 10: Тріоді і Мінеї. «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї. Під час співу стихир відбувається звичайне кадіння всього храму.

Під час співу останньої стихири на «Слава, і нині» відкриваються царські врата і звершується вхід з кадилом. Якщо на **Літургії** Ранішосвячених Дарів є за Уставом читання Євангелія (наприклад, 24 лютого – день пам'яті сорока мучеників Севастійських, 9 березня – перше, друге знайдення глави Святихотельного Господнього Іоана, в храмово або Поліелейне свято, в перші три дні Страсної седмиці), то вхід звершується з Євангелієм. Диякон бере кадило і просить у предстоятеля благословення: «Благослови владико кадило». Священик, благословляючи кадило, осіняє його хресним знаменням і читає молитву: «Кадило Тобі приносимо...». Отримавши благословення, диякон одночасно зі священником осіняє себе хресним знаменням, цілує престіл, та йде перед священником через горнє місце північними дверима на солю слідом за двома свічконосцями. При цьому проходячи через горнє місце, свічконосці, диякон та священник осіняють себе хресним знаменням, кланяються предстоятелю, котрий відповідає взаємним поклоном. За іншою практикою, саме під час взаємного поклоніння на горньому місці диякон, підносячи кадило, просить у предстоятеля благословення: «Благослови, владико кадило...», а священник читає молитву на благословення кадила.

Вийшовши з вівтаря, священник стає на амвоні, навпроти царських врат, а диякон стає з правого боку від нього, свічконосці біля намісних ікон Спасителя і Богородиці. Всі одночасно хрестяться. Диякон і свічконосці кланяються предстоятелю. Потім диякон, схиливши голову і тримаючи трьома пальцями орар, як під час виголошення ектенії, повернувшись до священника тихо промовляє: «Господу помолимося». Священик тихо читає молитву входу: «Ввечері, вранці, опівдні...». Диякон обкаджує царські врата, намісні ікони Спасителя і Богородиці, потім обкадивши предстоятеля, показує орарем на схід і схиливши голову, тихо промовляє: «Благослови, владико святий вхід». Священик благословляючи, тихо промовляє: «Благословенний вхід святих твоїх завжди, нині, і повсякчас, і на віки віків» Диякон відповідає: «Амінь».

Диякон: «Премудрість, станьмо побожно», заходить у вівтар царськими вратами, кадить престіл, горнє місце і стає з лівої сторони престолу, лицем до заходу, кадячи предстоятелю, котрий входить також до вівтаря. Хор співає гімн: «Світло Тихе...». Під час співу цього старовинного гімну, священник осіняє себе хресним знаменням і творить поясний поклон, підходить та цілує ікону Спасителя, яка знаходиться збоку, біля царських врат, потім знову хреститься і кланяється перед цією іконою. Далі, за сучасною практикою, священник повертається лицем на захід і благословляє

свічконосців, котрі в цей час стають на солії, навпроти царських врат, лицем на схід. Свічконосці поклонившись предстоятелю та один одному, заходять дияконськими дверима до вівтаря. В той час священник підходить до іншої сторони царських врат, хреститься і цілує ікону Божої Матері, потім знову хреститься і кланяється перед цією іконою. Слід зазначити, що 2 глава Типікону пропонує священнику на вході цілувати «святі двері», тобто царські врата, однак, за традицією нашої церкви, по боках врат вішаються невеликі образи Спасителя і Богородиці. На вході саме їх і цілує предстоятель. Після цього він заходить у вівтар, цілує одночасно престіл і разом з ним іде на горнє місце. Туди ж підходять і свічконосці. Всі одночасно хрестяться на схід, диякон і свічконосці вклоняються предстоятелю, в свою чергу священник кланяється до них. Свічконосці погасивши свічки, повертаються на свої місця, до того ж один з них бере кадило в диякона.

Священик з дияконом стоять на горньому місці лицем на захід (священик справа, диякон зліва). Диякон голосно виголошує: «Будьмо уважні». Ієрей благословляючи правою рукою виголошує: «Мир усім». Читець: «І духові твоєму». Диякон: «Премудрість». Читець: виголошує прокимен Тріоді (за звичайним чином). Всі прокимни та паремії надруковані в Пстових тріодях. Після виконання прокимна (зі стихом) диякон: «Премудрість». Читець виголошує надписання 1-ї паремії Тріоді: «Буття читання». Диякон: «Будьмо уважні». Читається перша паремія Тріоді (царські врата зачиняються). Після закінчення паремії диякон: «Будьмо уважні», царські врата відкриваються. Співається другий прокимен Тріоді. Після виконання якого диякон виголошує: «Повеліть!». Священик при служінні без диякона слово «Повеліть!» не виголошує. Ієрей, взявши обома руками кадило і підсвічник зі свічкою, стоячи обличчям до престолу, накреслює ними над Євангелієм знак Хреста і голосно виголошує: «Премудрість, станьмо побожно». Після цього, повернувшись на захід, до народу, він підносить свічку з кадилом і виголошує: «Світло Христове просвітлює усіх». В цей час ті, що моляться, через глибоке благоговіння перед Господом Ісусом Христом – Світлом істини, схиляються до землі.

Читець виголошує надписання 2-ої паремії Тріоді: «Притч читання». Диякон: «Будьмо уважні». Читається друга паремія Тріоді (царські врата зачиняються). Після закінчення паремії царські врата, за звичаєм, відкриваються. Ієрей, благословляючи читця, промовляє: «Мир тобі». Диякон: «Премудрість». І слідує спів стихів великого прокимна: «Нехай піднесеться молитва моя...».

«Нехай піднесеться молитва моя...» – давній великий прокимен великопстових урочистих служб. Тому Устав вказує читцю, на відміну від паремійних прокимнів, не виголосити його, а співати (схема виконання така ж, як і у всіх великих прокимнів).

Після прочитання паремій, ієрей промовляє: «Мир тобі. І диякон: «Премудрість». Читець: «Нехай піднесеться молитва моя...». Тоді співці правого і лівого хору, і присутні на Богослужінні люди стоять на колінах молячись. І після співу читця, 1-ий хор співає також: «Нехай піднесеться молитва моя...» І читець, і інша частина хору, і всі присутні, стоять на колінах, поки не доспівають. Потім читець співає 1-ий стих: «Господи, взиваю до Тебе, вислухай мене...» І після проспівання стиха, співає 2-ий хор: «Нехай піднесеться молитва моя...» Тоді читець, і 1-ий хор, і всі присутні в храмі припадають на коліна. Також читець співає 2-ий стих: «Постав, Господи, охорону устам моїм...». І 1-ий хор знову співає: «Нехай піднесеться молитва моя...». І читець, і 2-ий хор, і всі присутні, знову схиляють коліна. І читець співає третій стих: «Не схиля серця мого...», і 2-ий хор співає: «Нехай піднесеться молитва моя...». І читець, і 1-ий хор, і народ схиляє коліна. І знову читець співає: «Нехай піднесеться молитва моя, наче кадило перед Тобою...». І тоді обидва хори, і всі присутні в церкві люди припадають на коліна, і стоять, поки читець співає. І піднявшись, доспівають на кліросі: «...підношення рук моїх – як жертва вечірня». І після виконання творимо 3 поклони.

Ієрей під час співу цих стихів, стоячи (стоять і всі священики, які звершують соборне служіння) перед престолом, звершує кадіння. При співі на кліросі «Нехай піднесеться молитва моя...» після стиха: «Не схиля серця мого...» ієрей переходить до жертovníка і кадить перед жертovníком. Потім віддає кадило дияконові і, благоговійно вклонившись святині (поясний поклін), відходить до престолу. При заключному співі «Нехай піднесеться молитва моя...» предстоятель (і всі священики, які звершують соборне служіння) схиляє коліна перед престолом, а диякон продовжує кадити Святі Дари до закінчення співу.

Після закінчення співу «Нехай піднесеться молитва моя...» ієрей, за звичаєм, промовляє молитву прп. Єфрема Сиріна (з трьома великими поклонами). На цьому, власне, вечірня закінчується. Коли буває читання Апостола та Євангелія (24 лютого, день пам'яті сорока мучеників Севастійських, 9 березня, перше і друге знайдення глави Хрестителя Господнього Іоана, в храмові свята та великих святих). Слідом за молитвою – прокимен, Апостол, алуларій і Євангеліє, якщо є за Уставом. Якщо ж немає Апостола і Євангелія, царські врата зачиняються. На Страсному тижні читається тільки Євангеліє. Ектенія «Промовмо всі...». Після закінчення ектенії священик виголошує: «Щоб і вони з нами славили...». При цьому виголосі він на антимінсі робить антимінсною губкою знак хреста, цілує губку і кладе її на правому боці антимінсу. (Верхня частина антимінсу розгортається так само, як і на повній літургії). Диякон виголошує: «Оголошені вийдіть, усі оголошені вийдіть...». Хор співає: «Господи помилуй». Починаючи з середі хрестопоклонної (четвертої) седмиці, після виголосу: «Щоб і вони з нами славили...» виголошується особлива ектенія і молитва за тих, хто готується до Святого Просвічення (Хрещення), і читається вона священиком тихо. На **ЛІТУРГІЯХ** Ранішосвячених Дарів встановлено такий додаток: диякон виголошує: «Оголошені вийдіть...». Під час ектенії священик тихо читає молитву за тих, хто готується до святого Просвічення «Яви, Владико, лице Твоє...». Після співу «Тобі, Господи» священик виголошує закінчення молитви: «Бо Ти еси Просвічення наше...». Хор співає «Амінь», диякон виголошує: «Всі, хто до просвічення, вийдіть...», хор – «Господи, помилуй». Після цього починається **ЛІТУРГІЯ** вірних. Священик тихо читає першу молитву вірних: «Боже Великий і Хвальний...». Тоді диякон виголошує ектенію: «Заступи, спаси, помилуй...». Священик тихо читає другу молитву вірних: «Владико Святий і Преблагий...». Виголос священика є завершенням таємної молитви. Коли священик служить без диякона, він, так само, як і на повній літургії, виголошує тільки перше і останнє прохання другої ектенії. Але не буде помилкою, якщо він виголосить ектенію повністю. Після виголосу диякона: «Заступи, спаси, помилуй...» хор співає: «Господи, помилуй» і диякон виголошує «Премудрість». Цим виголосом віруючим нагадується про особливу важливість подальшого Богослужіння, про час перенесення Ранішосвячених Св. Дарів зі Св. Жертovníка на Св. Престіл. Священик проголошує закінчення другої молитви вірних: «За даром Христа Твого...».

На **ЛІТУРГІЇ** Ранішосвячених Дарів замість Херувимської пісні співається особливий піснеспів: «Нині сили Небесні з нами невидимо служать...». Під час співу цієї древньої пісні відчиняються царські врата. Диякон заходить північними дверима у вівтар і, взявши кадилицю, кадить святий престіл, жертівник, вівтар, а також священиків і дияконів. Іконостас і присутніх прихожан диякон не кадить. При звершенні кадіння диякон таємно читає 50-ий Покаянний псалом. Потім ієрей, стоячи з дияконом перед престолом, здіймає руки до гори і молиться: «Нині сили Небесні...» (тричі), і цілує престіл. Потім йде до жертovníка, тричі кланяється зі словами: «Боже, очисти мене грішного», тричі кадить Святі Дари і, віддавши кадило дияконові, покладає на його плече воздух. А сам правою рукою бере дискос і тримає його на рівні чола, в ліву руку бере чашу та тримає її біля грудей і переносить Святі Дари з жертovníка на престіл, виходячи північними дверима і входячи у вівтар Царськими

вратами. Диякон йде перед священиком обличчям до Святих Дарів з кадилом і кадить часто, а перед дияконом, як і на повній Літургії, йдуть свічконосці. Ніяких зупинок на солії і поминань немає. Проте існує практика, коли ієрей проходячи через Царські врата, тихо промовляє: «З вірою і любов'ю приступимо...». Під час проходження ієрем через солію всі моляться і падають ниць. Після входу у вівтар ієрей ставить Святі Дари на антимінсі. Ті, що моляться, встають, хор співає: «З вірою і любов'ю приступимо...». Ієрей відкладає покрівці, покриває воздух (попередньо обкадивши його) Святі Дари і кадить їх. Під час цих священнодійств нічого не промовляється. Диякон мовчки приймає благословення від ієрея.

Після закінчення співу «З вірою і любов'ю...» б'ються три великих поклони. При цьому ієрей виголошує у вівтарі молитву прп. Єфрема Сиріна. Слід зазначити, що в Типіконі немає вказівок на виголошення в цьому місці служби молитви прп. Єфрема Сиріна, але звичай читання її є дуже поширеним. Царські врата зачиняються, завіса закривається наполовину. Диякон виголошує ектенію «Доповнімо вечірню молитву нашу Господу...». Виголос: «І сподоби нас, Владико...». Хор: «Отче наш...». Ієрей: «Бо Твоє є Царство...». Хор: «Амінь». Ієрей: «Мир всім...». Хор: «І духові твому». Диякон: «Голови наші вклонімо перед Господом». Хор: «Тобі, Господи...». Ієрей: «Благодаттю і щедротами...». Хор протяжно співає: «Амінь».

Закривається повністю завіса царських врат. Диякон: «Будьмо уважні». Ієрей вкладає праву руку під воздух, «з благоговінням і страхом» доторкаючись до Святого Агнця, і виголошує: «Ранішосвячене Святее святым». Хор: «Єдиний Свят...» і причастний стих: «Споживіть і пізнайте, що благий Господь», «Алилуя» (тричі). Якщо читалися Апостол і Євангеліє святого, то співається і причастний святого.

Ієрей відкладає воздух і знімає звіздицю. Диякон входить у вівтар і промовляє: «Розломи, владико, Святий Хліб». Священик зі словами: «Розломлюється і розділяється Агнец Божий...», роздроблює Святий Агнец на чотири частини і вкладає частинку з найменуванням «ІС» в потир, нічого не промовляючи. Теплота впливається в потир теж в мовчанні. Тоді священик ділить частину з написом «ХС» і промовляє: «Дияконе, приступи...». Диякон, підійшовши, чинить поклон, побожно прохаючи прощення, і промовляє: «Ось приступаю...», після чого священик подає часточку Святих Таїн дияконові і промовляє: «Священнодиякону (ім'я) подається...». Диякон приймає Святий Хліб на долоню правої руки, підкладаючи ліву руку під неї, далі цілує руку священика, відходить за святий престіл і, вклонивши голову, молиться: «Вірую, Господи, і визнаю...». Так само священик промовляє: «Чесне, і пресвяте, і пречисте...», після чого, взявши одну часточку Святих Таїн, вклоняє голову і молиться: «Вірю, Господи, і визнаю...». І так причащаються з великою обережністю. Тоді ієрей бере губку і, обтираючи руку, тричі промовляє: «Слава Тобі, Боже...». Поцілувавши губку, кладе її на місце.

Особливістю причащення є те, що коли **ЛІТУРГІЯ** Ранішосвячених Дарів звершується священиком з дияконом, то диякон, прийнявши частину Святих Таїн, не випиває з потира і не споживає антидора, оскільки він здійснює це після споживання Святих Дарів. Так само чинить священик, якщо служить без диякона. Споживши антидор, священик промовляє молитву подяки: «Дякуємо Тобі, Спасителю всіх, Богу...».

Диякон кладе до чаші часточки з дискоса, покриває чашу покрівцем, кладе звіздицю і другий покривець на дискос, тричі вклоняється, відкриває катапетасму і відчиняє Царські врата. Вклонившись побожно один раз, диякон бере від священика святую чашу, підходить до Царських врат, звертається до народу і, підносячи чашу, виголошує: «Зі страхом Божим і вірою приступіть». Хор: «Благословлю Господа повсякчас, хвала Його в устах моїх». Причащення народу відбувається за звичайним чином. Ієрей: «Спаси, Боже, людей Твоїх...». Хор: «Хліб Небесний і Чашу Життя споживіть і пізнайте, що благий Господь». «Алилуя» (тричі). Перед від-

несенням на жертвник священник тричі кадить Святі Дари, але слова: «Вознесися на небеса, Боже...» не промовляє.

Після виголосу ієрея «Завжди, нині і повсякчас...» – Хор: «Нехай сповняться уста наші...». Після заамвонної молитви: «Владико Вседержителю, Ти все творіння премудро сотворив...» хор співає: «Амінь...». «Нехай буде ім'я Господнє...» (тричі). «Слава, і нині». Псалом 33-ий: «Благословлю Господа...». Під час читання або співу тридцять третього псалма ієрей роздає антидор, що зберігався з повної літургії, для

всіх, хто був присутній. Потім ієрей, благословляючи народ, виголошує: «Благословення Господнє на вас...». Хор: «Амінь...». Ієрей: «Слава Тобі, Христе Боже...». Хор: «Слава, і нині», «Господи, помилуй» (тричі), «Благослови». Ієрей творить відпуст. Хор співає уставне многолітня.

Примітка. В п'ятницю першого тижня Великого посту після літургії Ранішосвячених Дарів відправляється чиноповідність святому великомученику Феодору Тирону.

10 БЕРЕЗНЯ ЧЕТВЕР

25 лютого
ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Свт. Тарасія, архієп. Константинопольського (806).

Порядок читань, згідно з календарем:

На 6-му часі: Іс. II, 11 – 21. На веч.: Бут. II, 4 – 19. Притч. III, 1 – 18.

Детальний виклад порядку богослужіння ранньої і часів див. 22 лютого (7 березня).

РАННЯ. Особливості служби: до першого Троїчного – закінчення: «Свят, свят, свят еси, Боже наш, молитвами святих апостолів Твоїх і святителя Миколая, помилуй нас». Кафизми 6-а, 7-а і 8-а.

Триспівець складається з 4-ої, 8-ої і 9-ої пісень.

Порядок співу канону при службі одного малого святого: 1-а пісня канону співається так само, як у вівторок. 2-а пісні не співається. 3-тя пісня співається так само, як в понеділок. 4-а пісня, внаслідок наявності в ній двох триспівців, співається подібно до 1-ої пісні в понеділок. Пісні 5-а, 6-а, 7-а, 8-а, 9-а співаються так сам, як в понеділок.

Після 3-ої пісні – сідальний Мінеї. «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос Мінеї (якщо є). Якщо в Мінеї кондака у рядового святого немає, то після 6-ої пісні співається мучениий Октійої (див. В сідальна по 1-му стіхослов'я в додатку Троїді) [1].

До Світільного перше закінчення: «... молитвами, Господи, апостолів Твоїх і святителя Миколая, і спаси мене».

На стиховні стихири Троїді, глас 3-ій (зі звичайними триспівцями). «Слава, і нині» – Богородичний Троїді, глас той самий: «Богородице, Заступнице всіх...».

Все інше – як в понеділок.

Часи 1-ий, 3-ій, 6-ий і 9-ий звершуються як в понеділок.

На 1-му часі – кафизма 9-а; на 3-му часі – кафизма 10-а; на 6-му часі – кафизма 11-а; на 9-му часі – кафизма 12-а.

На 6-му часі – 1-й прокимен, глас 1-ий: «Коли поверне Господь з неволі народ Свій»; стих: «Сказав безумний у сер-

ці своїм: Бога нема». 2-ий прокимен, глас 4-ий: «Господи, хто може жити в оселі Твоїй?»; стих: «Той, хто ходить непорочно і чинить правду».

Детальний виклад порядку богослужіння зображальних і вечірні див. 22 лютого (7 березня).

На зображальних порядок Кондаків див. В понеділок 22 лютого (7 березня).

На вечірні кафизма 18-а.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: Троїді, глас 2-ий – 3, і Мінеї, глас 4-й – 3 (з 26 лютого/11 березня Свт. Порфирія, архієп. Газького) «Слава, і нині» – Хрестопогодичний Мінеї, глас той самий: «Не ридай за Мною, Мати...».

Прокимен, глас 4-ий: «Славитиму Господа, що просвітив мене»; вірш: «Охорони мене, Господи, бо я на Тебе надіюся». Після 1-ї паремії прокимен, глас 4-ий: «Збережи мене, Господи, яко зіницю ока»; стих: «Почуй, Господи, правду мою».

На стиховні стихири Троїді, глас 4-ий (зі звичайними триспівцями). «Слава, і нині» – Хрестопогодичний Троїді, глас той самий: «Коли Агниця і Мати Твоя побачила Тебе, Господи, на хресті розп'ятим...».

Велике повечір'я з канонам прп. Андрія Критського – за чином понеділка 1-го тижня 22 лютого (7 березня).

[1]. На думку В. Розанова (див. Його «Богослужебный Устав Православной Церкви», с. 491), перед мученичим після 6-ої пісні читається стих: «Дивний Бог у святих Своїх, Бог Ізраїлів».

11 БЕРЕЗНЯ П'ЯТНИЦЯ

26 лютого
ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Свт. Порфирія, архієп. Газького (420). Мч. Севастіана (бл. 66).

ЛІТУРГІЯ Ранішосвячених Дарів.

Порядок читань, згідно з календарем:

На 6-му часі: Іс. III, 1 – 14. На веч.: Бут. II, 20 – III, 20. Притч. III, 19 – 34. Предтечі: 1. Іс. XL, 1 – 3, 9; XLI, 17 – 18; XLV, 8; XLVIII, 20 – 21; LIV, 1; 2. Мал. III, 1 – 3, 5 – 7, 12, 17 – 18; IV, 4 – 6; 3. Прем. Солом. IV, 7, 16 – 17, 19 – 20; V, 1 – 7.

Детальний виклад порядку богослужіння ранньої і часів див. 22 лютого (7 березня)

Після заамвонної молитви співається молебний канон вмч. Феодору Тирону і благословляється коливо.

НА РАННІЙ до першого Троїчного приспів: «Свят, свят, свят еси, Боже наш, силою Хреста Твого збережи нас, Господи». Кафизми 13-а, 14-а і 15-а.

Триспівець складається з 5-ої, 8-ої і 9-ої пісень.

Порядок співу канону при типі служби одного малого святого: 1-а пісня канону співається так само, як у вівторок. 2-а пісні не співається. 3-тя і 4-а пісні співаються так само, як в понеділок. 5-а пісня співається подібно 1-ої в понеділок.

Після 3-ої пісні – інший кондак Мінеї (мучеників), глас 4-ий; сідальний Мінеї (мучеників), глас 1-ий. «Слава, і нині» – Хрестопогодичний Мінеї, глас той самий.

6-а пісня співається з початку, від стиха: «До Господа Бога взивав я у скорботі мой...» і до «Шанувальники суєтних і неправдивих богів...» включно. Після цього стиха – 1-ий тропар канону Мінеї. Далі: «А я голосом хваління принесу Тобі жертву...», і 2-ий тропар канону Мінеї. «Слава» – 3-ій тропар канону Мінеї, «І нині» – Богородичний Мінеї. На катавасію – ірмос канону Мінеї.

Після 6-ої пісні – кондак Мінеї (мучеників), глас 8-ий.

7-а пісня співається з початку, від стиха: «Благословен еси, Господи, Боже отців наших...» і до «Благословенний Ти, що бачить безодні...» включно. Після цього стиха співається

ірмос канону Мінеї. Далі: «Благословенний Ти на престолі...», і 1-ий тропар канону Мінеї. «Благословенний Ти на тверді...», і 2-ий тропар канону Мінеї. «Слава» – 3-ій тропар канону Мінеї, «І нині» – Богородичний Мінеї. 7-а пісня ірмосом не закривається, але відразу співається 8-а пісня.

Примітка. Співання 6-ої і 7-ої біблійних пісень повністю в цьому випадку є необхідним з тієї причини, що на ранній суботи 1-ої седмиці передбачається співання біблійних пісень не у великопостовій редакції, а за розділами Ірмологія «Господеві співаймо» або «Співаймо Господеві», в яких 6-а і 7-а біблійні пісні повністю не виконуються, а, отже, протягом 1-го тижня посту були б повністю виконані не всі дев'ять біблійних пісень. Тому Типікон пропонує повністю співати 6-у і 7-у пісні в п'ятницю (Типікон, гл. 49, п'ятницю ввечері 1-го тижня, 2-е «зри»; гл. 48, 24 лютого, 9-а Маркова глава; гл. 48, 24 березня, 3-е і 4-е «зри»). У богослужінні субот 2-го, 3-го та 4-ого тижнів Великого посту 6-а і 7-а біблійні пісні повинні повністю (у великопостовій редакції) виконуватися на ряду на ранній. У п'ятницю 5-го і 6-го тижня рекомендується чинити так само, як і на 1-ій седмиці Великого посту.

Пісні 8-а і 9-а співаються так само, як в понеділок

До Світільного перше закінчення: «... силою, Господи, Хреста Твого, і спаси мене».

На стиховні стихири Тріоді, глас 8-ий (зі звичайними приспівами). «Слава, і нині» – Хрестобогородичний Тріоді, глас той самий.

Часи 1-ий, 3-ій, 6-ий і 9-ий відбуваються як в понеділок.

На 1-му і 9-му часах по п'ятницях протягом всієї св. Чотирнадцятниці кафізми не читаються. На 3-му часі – кафізма 19-а; на 6-му часі – кафізма 20-а.

На 6-му часі – 1-ий прокимен, глас 7-ий: «Возлюблю Тебе, Господи, кріпосте моя, Господь – твердиня моя»; вірш: «Бог мій, Поміч мого». 2-ий прокимен, глас 6-ий: «Господи, Твердине моя і Спаситель мій»; стих: «Небеса повідають славу Богу, творіння ржук Його сповідає твердь...».

Детальний виклад порядку зображальних див. 2 березня. (закінчення зображальних див. 4 березня).

Порядок Кондаків на зображальних в храмі Господсько-му див. в середу, 4 березня; в храмі Богородиці і святого – див. в понеділок, 2 березня.

Детальний виклад порядку богослужіння вечірні в поєднанні з Літургією Ранішосвячених Дарів див. 4 березня.

НА ВЕЧІРНІ З ЛІТУРГІЄЮ Ранішосвячених Дарів – кафізма 18-а.

На «Господи, взиваю» стихири на 10: Тріоді самогласний дня, глас 5-ий: «Прийдіть, вірні...» (двічі), мученичний Октоїха, глас 4-ий – 4 [1], і вчм. Феодора Тирона (з Тріоді), глас 2-ий – 4. «Слава» – вчм. Феодора, глас 6-ий: «І нині» – догматик, глас 4-ий: «Пророк Давид...».

Вхід з кадилом. «Світло Тихе». Читання паремій Тріоді (прокимен 1-ої паремії, глас 5-ий: «Вислухає тебе Господь в день скорботи»; стих: «Захистить тебе ім'я Бога Якова». Прокимен 2-ої паремії, глас 6-ий: «Піднесися, Господи, силою Твоею! Будемо співати й прославляти могутність Твою»; стих: «Господи, силою Твоею звеселиться цар»). «Нехай піднесеться молитва моя...», та інша послідування Літургії Ранішосвячених Дарів (за звичаєм).

Після заамвонної молитви ієрей з дияконом виходять до приготованого на солії столу, на якому стоїть блюдо з коливом, і звершують чин молебного співу великомученику Феодору Тирону. Читець – псалом 142-ий: «Господи, почуй

молитву мою...». На «Бог Господь» – тропар вчм. Феодора, глас 2-ий: «Великої віри візирець...». «Слава» – той же тропар, «І нині» – Богородичний, глас той самий: «Всі незбагненні, всі преславні Твої, Богородице, таїнства...». Читець – псалом 50-ий. Під час псалма відбувається кадіння. За звичаєм, диякон кадить навколо столу з коливом і священнослужителів.

Примітка. Устав дає такі вказівки щодо кадіння: «... Псалом 50-ий. І кадить священик коливо, і настоятеля, і хори, за чином» (Типікон, гл. 49, «В п'ятницю ввечері [1-го тижня]»).

Після 50-го псалма – співається канон вчм. Феодора, глас 8-ий, на 4 (без ірмосів). Хор співає заспіви: «Святий великомученику Феодору, моли Бога за нас» до двох перших тропарів канону, потім «Слава», «І нині». Ієрей, за звичаєм, читає тропарі канону.

Після 6-ої пісні – «Господи, помилуй» (тричі), «Слава, і нині» – кондак вчм. Феодора, глас 8-ий.

Після 9-ої пісні замість «Достойно» – ірмос 9-ї пісні: «Тебе, Невівісну Матір...».

Читець: Трисвяте. Після «Отче наш...» – виголос: «Бо Твоє є Царство...», і тропар вчм. Феодора, глас 2-ий: «Великої віри візирець...». «Слава» – кондак вчм. Феодора, глас 8-ий: «Віру Христову...», «І нині» – Богородичний, глас той самий: «Тебе всі грішні мають заступницею...». Диякон: «Господу помолимося». Хор: «Господи, помилуй».

Ієрей читає молитву над коливом (порівн. : Служебник, Чин благословення колива):

Господи, Ти все сотворив словом Твоїм, і наказав родити різноманітні плоди на насолоду і поживу нам, ними ж Ти трох отроків і Даниїла, що у в Вавилоні, від тих, що споживали плоди світлішими показав! Сам, Всеблагий Царю, і зерна ці з різними плодами благослови і вірних, що їх споживають освяти, бо принесли вони на славу Твою і на честь святого великомученика Феодора Тирона, і в пам'ять тих, що у благочестивій вірі спочили. Подай же, Благий, тим, що приоздобили це і творять пам'ять, все що для спасіння просять, і вічних Твоїх благ насолоду, молитвами Пречистої Владичиці нашої Богородиці і Приснодіві Марії, і Святого великомученика Феодора Тирона, його ж і пам'ять творимо, і всіх святих Твоїх. Бо Ти благословляєш і освячуєш усе, Боже наш, і Тобі славу возсилаємо, безначальному Отцю, з Єдинородним Твоїм Сином, і Пресвятим, і Благим, і Животворчим Твоїм Духом, нині і повсякчас, і на віки віків.

Хор: «Амінь». «Нехай буде благословенне ім'я Господнє...» (тричі). [«Слава, і нині».] Псалом 33-ий: «Благословлю Господа...». Відпуст за звичаєм.

Примітка. «І входимо в трапезу, і споживаємо вина та елею, заради святого. Це прийняли в Лаврі преподобного отця нашого Сави, і кіновії преподобного великого Євфимія: але не творимо цього нині через чесність днів, однак їмо варення зі сливами без елею...: а ті, хто може перебувають у сухоядінні, як і в середу» (Типікон, гл. 49, «В п'ятницю ввечері [1-го тижня]»).

[1]. У службі Октоїха 1-7 гласів 1-ий мученичний знаходиться в 1-ій групі стихир на «Господи, взиваю» (див. В Октоїху в п'ятницю ввечері); інші три мученичні – у 2-ій групі стихир. [У службі 8-го гласу розташування текстів інше: в 1-ій групі стихир на «Господи, взиваю» дано 3 мученична, а четвертого мученична немає (2-а група стихир не містить мученичних). Таким чином, при звершенні служби Октоїха 8-го гласу слід співати мученичні 1-ої групи стихир, повторюючи перший з них: «Мученики Господні...».]

12 БЕРЕЗНЯ СУБОТА

27 ЛЮТОГО

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Вчм. Феодора Тирона (бл. 306) (перехідне святкування в суботу 1-го тижня Великого посту). Прп. Прокопія Декаполіта, спов. (бл. 750). Прп. Тита, пресвітера Києво-Печерського, в Ближніх печерах (1190). Прп. Тита Києво-Печерського, колишнього воїна, що в Дальніх печерах (XIV). Прп. Фалалея Сирійського (бл. 460).

ЛІТУРГІЯ за чином свт. Іоана Золотоустого.

Порядок читань, згідно з календарем:

Ран. – Лк., 31 зач., VII, 17 – 30.

Літ. – Евр., 303 зач., I, 1 – 12. Мк., 10 зач., II, 23 – III, 5.

Вмч. (під зачало): 2 Тим., 292 зач., II, 1 – 10. Ін., 52 зач., XV, 17 – XVI, 2.

Подаємо порядок звершення служби вмч. Феодора Тирона (з Тріоді) в поєднанні із поліелейною службою на честь прпп. Тита, пресвітера та Тита колишнього воїна Києво-Печерських (Якщо припаде Знайдення чесної глави Предтечі в суботу 1-го тижня посту. (Типікон гл 48).

Велике повечір'я без поклонів:

Після 1-го Трисвятого – тропар преподобних, глас 3-й: «Преблаженні і богоносні отці наші ...»; тропар вмч. Феодора, глас 2-й. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Всі незбагненні, всі преславні Твої, Богородице, таїнства...».

Після 2-го Трисвятого – тропарі Часослова, глас 6-й: «Помилуй нас, Господи...».

Після «Слава в вишніх...» співається заупокійний канон Октоїха, 4-го гласу з ранньої суботи (без ірмосів), а також – звичайна служба Мінеї (з 28 лютого/ 13 березня Прп. Прокція Декаполіта).

Після канонів – «Достойно є».

Після 3-го Трисвятого – кондак преподобних, глас 4-й: «Багатство благодаті і синівства ...» (замість «Господи Сил...»). «Господи, помилуй» (40). Молитва: «Ти, що кожного часу...». «Господи, помилуй» (тричі). «Слава, і нині», «Чеснішу від херувимів...», «Іменем Господнім...». Виголос: «Молитвами святих отців наших...». Читець: «Амінь». Молитва: «Непорочна, Пречиста...», «І дай нам, Владико...», «Преславна Приснодіва...», «Уповання моє Отець...». Іерей: «Слава Тобі, Христе Боже...». «Слава, і нині», «Господи, помилуй» (тричі), «Благослови». Відпуст малий: «Христос, істинний Бог наш...». Звичайне прощення. Ектенія: «Помолимося...».

Полуношниця звичайна – суботня.

РАННЯ. Початок суботньої ранньої: після виголосу «Благословенний Бог наш...», читець: «Прийдіть, поклонімося...» (тричі) і звичайні псалми 19-й та 20-й (на яких звершується кадіння всього храму).

На «Бог Господь» – тропар преподобних, глас 3-й: «Преблаженні і богоносні отці наші ...» (двічі). «Слава» – тропар вмч. Феодора, глас 2-й, «І нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Всі незбагненні, всі преславні Твої, Богородице, таїнства...».

Кафизми 16-а і 17-а.

Після 16-ої кафизми – мала ектенія. Сідальний преподобних, (див. Після 1-ої кафизми, глас 4-й: «Багатьма скорботами шлях життя цього перейшовши ...»); інший сідальний преподобних, глас 3-й: «Про весілля Агнца у чертозі небесному почувши...» (див. Після 2-ої кафизми). «Слава, і нині» – Богородичний, глас той самий: «Чертог, споконвічно славою прикрашений...» (див. Після 2-ої кафизми).

Після 17-ої кафизми – мала ектенія. Сідальний вмч. Феодора, глас 3-й. «Слава» – інший сідальний вмч. Феодора, глас той самий, «І нині» – Богородичний Тріоді, глас той самий.

Поліелей. Величання преподобних: «Ублажаємо вас, преподобні отці наші Тите пресвітере і Тите воїне, і шануємо святу пам'ять вашу, наставники монахів// і співбесідники ангелів» і вибраний псалом: «Терплячи, потерпів від Господа і визволив мене».

Сідальний преподобних після поліелея, глас 8-й: «За голосом Господа свого пішовши...» (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий: «Як єдину в жонах Благословенну ...». Степенна – 1-й антифон 4-го гласу. Прокимен преподобних, глас 4-й: «Чесна перед Господом/ смерть преподобних Його...»; стих: «Що віддам Господу за все, що Він воздав мені?». Євангеліє преподобних – Євангеліє Мф, зач 43. (XI, 27 – 30). По 50-му псалмі: «Слава» – «Молитвами преподобних отців наших Тита пресвітера і Тита воїна...». Стихира преподобних, глас 6-й: «Засяяла сьогодні світліше від сонця...».

Канони: преподобних з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і вмч. Феодора (два канони) на 8.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія «Відкрию уста мої...».

Після 3-ої пісні – кондак преподобних, глас 4-й; сідальний преподобних, глас 4-й: «Поєднали ви з подвигами і трудами...», «Слава» – сідальний вмч. Феодора, глас той самий (за вибором), «І нині» – Богородичний Тріоді.

Після 6-ої пісні – кондак і ікос вмч. Феодора, глас 8-й.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-й пісні «Достойно є» не співається. Світільний преподобних. «Слава» – світільний вмч. Феодора, «І нині» – Богородичний Тріоді.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихири на 6: преподобних, глас 4-й – 3, і вмч. Феодора, глас 1-й – 3; потім стих преподобних [«Радуйтеся, праведні, у Господі, / праведним подобає похвала», або: «Веселіться у Господі / і радуйтеся, праведні!»] і стихири преподобних глас 5-й: «Зберіться сьогодні, безліч христоблюбових людей...» (див. на «Слава» Мінеї на хвалітніх). «Слава» – вмч. Феодора, глас 6-й: «Священним даром...», «І нині» – Богородичний Тріоді, глас той самий: «Богородице, Ти еси виноградна лоза...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар преподобних, глас 3-й: «Преблаженні і богоносні отці наші ...». «Слава» – тропар вмч. Феодора, глас той самий, «І нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Всі незбагненні, всі преславні Твої, Богородице, таїнства...».

НА ЧАСАХ – тропар преподобних, глас 3-й. «Слава» – тропар вмч. Феодора. Кондаки преподобних і вмч. Феодора читаються поперемінно.

ЛІТУРГІЯ свт. Іоана Золотоустого.

Блаженні преподобних, пісня 3-тя – 4 (з ірмосом), і вмч. Феодора, пісня 6-а – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар преподобних, тропар вмч. Феодора; кондак вмч. Феодора. «Слава» – кондак преподобних, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар храму, тропар преподобних, тропар вмч. Феодора; кондак храму, кондак вмч. Феодора. «Слава» – кондак преподобних, «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – преподобних і вмч. Феодора.

Апостол і Євангеліє – суботи 1-го тижня, вмч. Феодора (під зачало) і преподобних

Примітка. Типікон дозволяє в суботні та недільні дні Великого посту, а так само в деякі свята, які припадають в цей період, випивати на трапезі по одній, дві і навіть три красовулі вина. Красовуля – чаша для пиття, що вживається в грецьких монастирях, яка вміщує приблизно 409,5 грама. При цьому Типікон зауважує, що дозвіл дано заради людської немочі, оскільки ченцеві найкраще зовсім не пити вина. Красовуля – це посуд, в який вміщається стиснений кулак; таким чином, міра ця умовна і залежить від статури людини.

Сучасний Типікон, Церковний устав, за яким живе Православна Церква, є, в основному, уставом Єрусалимської Лаври Сави Освяченого. У цьому регіоні, де вина більш ніж достатньо, майже не знали напоїв, виготовлених з зерен злаків. Тому про пиво Типікон нічого не говорить. Однак в північних країнах, де виноград не виростав і дороге вино використовувалося виключно для звершення Євхаристії, на трапезі його замінювали саме пивом.

Технологія перегонки вина так само не була відома в епоху написання Уставу. Тому вино, яке Типікон дозволяє вживати, це або сухе виноградне вино, яке на Сході пили повсякденно замість води, або трохи більш міцне солодке вино, яке зберігали спеціально для свят.

Немочі, заради яких ченцям дозволяється споживання вина, це не моральні слабкості, не звичка до нестриманості, а звичайні фізичні недуги. За відсутності спеціальних ліків вино залишалось єдиним засобом, здатним підтримати фізичні сили хворої людини. А вживання міцних напоїв під час посту є неприпустимим.

13 БЕРЕЗНЯ

НЕДІЛЯ

28 лютого

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Перша неділя Великого посту. Торжество Православ'я. Глас 5.

Святителя Арсенія (Мацієвича), митр. Ростовського (1772). Прп. Василя, сповідника (750). Сщмч. Протерія, патр. Олександрійського (457). Сщмч. Нестора, еп. Магиддійського (250). Прпп. жон Марини і Кіри (бл. 450).

Прп. Касіяна Римлянина (435) (пам'ять переноситься з 29 лютого). **Прп. Касіяна, затворника Печерського, у Дальніх печерах (XIII – XIV)** (пам'ять переноситься з 29 лютого). Прп. Іоана, нареченого Варсонофієм, еп. Дамаського (V); Феоктиста (VIII) (пам'ять переноситься з 29 лютого).

ЛІТУРГІЯ за чином свт. Василя Великого.

Порядок читань, згідно з календарем:

Прп. Василя, сповідника (750). Сщмч. Протерія, патр. Олександрійського (457). Сщмч. Нестора, еп. Магиддійського (250). Прпп. жон Марини і Кіри (бл. 450).

Прп. Касіяна Римлянина (435) (пам'ять переноситься з 29 лютого).

Воскресна служба Октоїха звершується у поєднанні зі службою Тріоді та поліелейною службою святителя Арсенія (Мацієвича) за 10-ою Марковою главою Типікону за 24 лютого: «Якщо припаде Знайдення честної глави Іоана Предтечі в 1-у Неділю посту» (порівн. Типікон, 24 лютого, 15-та Маркова глава). [1].

За такою ж схемою може звершуватися служба прп. Касіяна, затворника Печерського.

Після літургії – молебень торжества Православ'я.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – кафізма вся.

На «Господи, взиваю» стихири на 10: воскресні, глас 5-ий – 3, Тріоді, глас 6-ий – 4 і святителя, глас 8-ий – 3 «Слава» – Тріоді, глас 2-ий: «Благодать істини засяла...», «І нині» – догматик, глас 5-ий: «В Червоному морі...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії святителя – 3

На літії стихири храму, стихири святителя, глас 4-ий. «Слава» – «О, священна главо, всехвальний святителю Арсенію...», «І нині» Тріоді – «Радуйтеся, чесні пророки глас 2-ий».

На стиховні стихири воскресні, глас 5-ий. «Слава» – святителя, глас той самий: «Радуйся маслино плодovита, / святителю Арсенію...», «І нині» – Тріоді, глас той самий (див. «Слава» на стиховні).

Після Трисвятого – «Богородице Діво...» (двічі) і тропар свята Тріоді, глас 2-ий: «Пречистому Образу Твоєму...» (один раз).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар воскресний, глас 4-ий (двічі). «Слава» – тропар святителя глас 2-ий: «Православ'я стовпе непохитний...», «І нині» – «тропар свята Тріоді, глас той самий: «Пречистому Образу Твоєму...».

Кафізми 2-а і 3-я. Малі ектенії. Сідальні воскресні.

Поліелей. Величання: Величання. Величаємо тебе, / святителю отче Арсенію, / і шануємо святу пам'ять твою, / ти бо молиш за нас // Христа Бога нашого. Псалом вибраний: «Блажен муж, що боїться Господа». «Ангельський собор...». Іпакої, степенні і прокимен – гласу. Євангеліє воскресне 5-е. «Воскресіння Христове бачивши...». Після 50-го псалма: «Слава» – Тріоді, глас 8-ий: «Покаяння відкрив мені двері...», «І нині» – Богородичний Тріоді, глас той самий: «На стежки спасіння...». Глас 6-й: «Помилуй мене, Боже...», і стихири Тріоді, глас той самий: «Множество вчинених...».

Канони: воскресний з ірмосом на 4 (ірмоси раз), Тріоді на 4 і святителя на 6.

Біблійні пісні «Співаємо Господеві...».

Примітка: На практиці на Недільних Всенічних використовуються на канони не Біблійні пісні, а так звані молебні заспіви, наприклад: «Слава Господи святому Воскресінню Твоєму», до канону Воскресного, «Пресвята Богородице спаси нас», до Богородичного, Тріоді – «Помилуй мене Боже, помилуй мене», «Слава Тобі Боже наш, слава Тобі», святому – «святителю отче Арсенію, моли Бога за нас».

Катавасія Тріоді: «Моря Червоного безодню...».

Після 3-ої пісні – кондак і ікос святителя, глас 6-ий; сідальний святителя, глас 4-ий (двічі), «Слава, і нині» Сідальний, Тріоді глас 1: «Божественний Твій вигляд...» або «Матір – вишній Сион – священно красується образами пророків».

Після 6-ої пісні – кондак та ікос свята Тріоді.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні – «Свят Господь Бог наш». Екзапостилярій воскресний 5-ий. «Слава» – святителя, «І нині» – святий Тріоді.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітні стихири воскресні, стихири воскресні – 5 (чотири стихири воскресні і Анатолієва одна), Тріоді, глас 4-ий – 3, потім стих: «Воскресни, Господи Боже мій...», і самогласний Тріоді, глас 6-ий: «Мойсей під час посту...». «Слава» – той же самогласний, «І нині» – «Преблагословенна еси...». Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар воскресний: «Днесь счпасіння світу...».

Перед 1-им часом на «Слава, і нині» – стихири євангельська 5-а.

На 1-му і 6-му часі – тропар воскресний. «Слава» – тропар свята Тріоді: «Пречистому Образу Твоєму...». Кондак свята Тріоді: «Неописане Слово Отцеве...».

На 3-му і 9-му часі – тропар воскресний. «Слава» – тропар святителя. Кондак Тріоді. (Воскресний кондак пропускається.)

ЛІТУРГІЯ свт. Василя Великого.

На проскомидії заготовлюються два Агнця – для середини та п'ятниці.

Примітка: Якщо протягом тижня припадає пам'ять бдінного, або поліелейного святого, то Агнець заготовлюється і на цей день.

Блаженні гласу – 3 і Тріоді – 3, пісня 3 і святого пісня 6-а – 4.

Після входу – тропар воскресний, тропар свята Тріоді, глас 2-ий: «Пречистому Твоєму Образу...» і святителя. «Слава, святителя, «І нині» – кондак свята Тріоді.

Прокимен і алуарій – Неділі Православ'я і святителя: Прокимен, глас 7-ий: «Звеличаться преподобні у славі і зрадіють в оселях своїх».

Апостол і Євангеліє – Неділі Православ'я і святителя Євр. 334 зач. XIII, 7 – 16. Лк, 64 зач. XII, 8 – 12.

Замість «Достойно є» – «Тобою радується...».

Причасний – воскресний: «Хваліте Господа з Небес...», і Неділі Православ'я: «В пам'ять вічну буде праведник...».

Після Літургії звершується Послідування Неділі Православ'я.

Послідування в неділю Торжества Православ'я

Після закінчення читання молитовних часів, коли архієрей стоїть на звичайному місці (кафедрі) в облаченні, з вітаря виходять архимандрити, ігумени, священники, дия-кони; священники виносять ікони Спасителя і Богородиці та кладуть посеред церкви на аналої.

Протодиякон починає: Благослови, владыко!

Архієрей: Благословенний Бог наш завжди, нині і повся-

кчас і на віки віків. Хор: Амінь.

Протодиякон виголошує: Слава Тобі, Боже наш, слава Тобі!

І співають: Царю Небесний, Утішителю, Душе істини, що всюди єси і все наповняєш, Скарбе добра і життя Подателю, прийди і вселися в нас, і очисти нас від усякої скверни, і спаси, Благий, душі наші.

Читець: Трисвяте по «Отче наш», «Господи, помилуй» (12разів),

Прийдіть, поклонімся Цареві нашому, Богу.

Прийдіть поклонімся і припадимо до Христа Царя нашого Бога.

Прийдіть, поклонімся і припадимо до Самого Христа, Царя і Бога нашого»

Псалом 74-ий

Славимо Тебе, Боже, прославляємо Тебе, і призиваємо ім'я Твоє, про нього сповіщають чудеса Твої. «Коли виберу час, каже Господь, Я буду судити за правдою. Хоч захиталася земля і всі, що живуть на ній, Я утворю стовпи її». Я кажу нечестивцям: «Не беззаконствуйте!» І до злих: «Не надійтеся на силу свою! Не підносьте високо ріг ваш і [не] говоріть [на Бога] неправду.» Бо не від сходу й не від заходу, і не з гір пустелі піднесення. А Бог є Суддя: одного при низує, а іншого підносить. Бо чаша в руці Господній, в ній кипить вино, повне приправ, і Він наливає з неї; а гущу його вижмуть і вип'ють усі грішники землі. Я ж буду радіти повік, буду співати Богу нашому. Всі роги нечестивців зломлю, і піднесеться сила праведного.

«Слава, і нині», «Алилуя, алилуя, алилуя. Слава Тобі, Боже!» (тричі).

Диякон виголошує Велику Ектенію

-В мирі Господу помолимося.

Господи, помилуй (і так після кожного прохання)

-За мир з неба і спасіння душ наших Господу помолимося.

-За мир усього світу, за добрий стан святих Божих Церков і за з'єднання всіх Господу помолимося.

-За Владику і отця нашого Блаженнішого Митрополита (ім'я), і владика нашого Високопреосвященнішого (митрополита, архієпископа, єпископа) (ім'я правлячого архієрея), чесне пресвітерство, у Христі дияконство, за весь причет і людей Господу помолимося.

-За Богом бережену Україну нашу, владу і військо її Господу помолимося.

-За місто наше (село наше, або святий монастир наш) і за всяке місто, село і країну, і за тих, що по вірі живуть у них, Господу помолимося.

-За добре поліття, за врожай плодів земних і за часи спокійні Господу помолимося.

-За подорожніх, за недужих, знеможених та поневолених і за спасіння їх Господу помолимося.

-Щоб милостивим оком споглянув на Церкву Свою Святу і зберіг її неушкодженою та нездоланною від ересей і марновіровств, і миром Своїм охоронив, – Господу помолимося!

-Щоб припинив розділення її і силою Святого Духа на вернув всіх відступників до пізнання істини та приєднав до обраної пастви Своєї, – Господу помолимося!

-Щоб просвітив думки невірством потьмарених світлом Богопізнання Свого і вірних Своїх укріпив та непохитними у Правовір'ї зберіг, – Господу помолимося!

-Щоб визволитися нам від усякої скорботи, гніву, небезпеки та недолі, Господу помолимося.

-Заступи, спаси, помилуй і охорони нас, Боже, Твоєю благодаттю.

-Пресвяту, Пречисту, Преблагословенну, Славну Владичицю нашу Богородицю і Приснодіву Марію зо всіма святими пом'янувши, самі себе, і один одного, і все життя наше Христу Богові віддамо.

Виголос архієрея: - Бо Тобі належить усяка слава, честь і поклоніння, Отцю і Сину і Святому Духу, нині і повсякчас і на віки віків. Хор: Амінь.

Після цього співається «Бог Господь...» із звичайними стихами і тропар:

Тропар глас 4:

Дякуємо Тобі, недостойні раби Твої, Господи, за великі добродійства Твої, що їх ми зазнали, прославляючи Тебе, хвалимо, благословимо, дякуємо, оспівуємо і величаємо Твоє милосердя, і, як раби, з любов'ю взиваємо до Тебе: Добротворче, Спасе наш, слава Тобі

Слава, глас 3:

Твоїх добродійств та дарів не по заслузі, як раби негідні, сподо-бившись, до Тебе, Владико, ревно припадаємо, і подяку по-сильно приносимо, і Тебе, як Доброчинця і Творця, прославляючи, взиваємо: слава Тобі, Боже Премилосердний.

І нині, глас 4:

Немов красу Вишнього Неба, показав Ти і земну красу святої оселі слави Своєї, Господи; утверди її повік-віку і прийми наші в ній моління, які ми невпинно приносимо Тобі, і молитвами Богородиці/ всіх Життя і Воскресення!

Протодиякон: – Будьмо уважні!

Архієрей: – Мир усім!

Читець: І духові твоєму!

Протодиякон: – Премудрість. Будьмо уважні!

Читець: Прокимен, глас 4-ий:

Насаджені в домі Господньому, у дворах дому Бога нашого процвінуть.

Стих: Звеселиться праведник у Господі і уповатиме на Нього.

Апостол – до Римлян зачало 121- е.

Браття Благаю вас, остерігайтесь тих, що чинять розбрат та спокуси всупереч вченню, якого ви навчилися, і ухилийтесь від них; бо такі люди служать не Господеві нашому Ісусу Христу, а своєму череву, і ласкавими словами та красномовством зваблюють серця простодушних. Ваша покірність вірі усім відома; тому я радію за вас: тільки бажаю, щоб ви були мудрі у доброму і прості у злому. Бог же миру знищить незабаром сатану під ногами вашими. Благодать Господа нашого Ісуса Христа з вами! Амінь.

Євангеліє – від Матфея зачало 75-е.

Сказав Господь стережіться, щоб ви не зневажили жодного з цих малих: бо кажу вам, що ангели їхні на небесах повсякчас бачать лице Отця Мого Небесного. Бо Син Людський прийшов знайти і спасти загинув. Як вам здається, коли буде в якогось чоловіка сто овець, і одна з них заблукатиме, чи не покине він у горах дев'яносто дев'ять і не піде шукати ту, що заблукала? І якщо трапиться знайти її, істинно кажу вам, він радіє за неї більше, ніж за дев'яносто дев'ять, що не заблукали. Так само немає волі Отця вашого Небесного, щоб загинув один з малих цих.

Якщо ж згрішить проти тебе брат твій, піди і викрий його між тобою і ним одним. Якщо послухає тебе, то придбав ти брата твого. Якщо ж тебе не послухає, візьми з собою ще одного або двох, щоб устами двох чи трьох свідків підтвердилось кожне слово. Якщо ж не послухає їх, скажи церкві, якщо ж і церква не послухає, то нехай він буде тобі як язичник і митар. Істинно кажу вам: що ви зв'яжете на землі, те буде зв'язане на небі, і що розв'яжете на землі, те буде розв'язане на небі.

Тоді Потрійна ектенія

-Помилуй нас, Боже, з великої милості Твоєї, молимося Тобі, вислухай і помилуй.

-Ще молимося За Владику і отця нашого Блаженнішого Митрополита (ім'я), і владика нашого Високопреосвященнішого (митрополита, архієпископа, єпископа) (ім'я правлячого архієрея), і за все у Христі братство наше.

-Ти Що не хочеш смерті грішників, але чекаєш їх навернення і покаяння, на верні всіх відступників до Святої Своєї Церкви, – молимося Тобі, Милосердний Господи, вислухай і помилуй.

-Ти Що створив світ цей для слави Своєї, вчини, щоб і ті які противляться слову Твоєму, навернулися і разом з усіма

вірними істинною вірою та благочестям Тебе, Бога нашого, прославляли, – молимося Тобі, Всесильний Творче, вислухай і помилуй!

-Ти, Що дав заповідь Свою нам любити Тебе, Бога нашого, і ближнього свого, вчини, щоб ненависть, ворожнеча, кривди, хабарництво, клятвопереступи та інші беззаконня припинилися, істинна ж любов щоб царювала в серцях наших, – молимося Тобі, Спасителю наш, вислухай і милостиво помилуй .

Архієрей виголошує: – Вислухай нас, Боже, Спасителю наш, надія всіх кінців землі і тих, що в морі далеко, і, Милостивий, будь милостивим, Владико, до гріхів наших і помилуй нас, бо Ти Милостивий і Чоловіколюбний Бог еси, і Тобі славу возсилаємо, Отцю, і Сину, і Святому Духові, нині, і повсякчас, і на віки віків.

Хор: Амінь.

Протодиякон: – Господу помолимося!

Хор: Господи, помилуй!

Молитва

Всевишній Боже, Владико і Творче всього творіння, Що наповняєш все величністю Своєю і утримуєш силою Своєю, Тобі, Вседаровитому Господу нашому, ми, не достойні, подяку приносимо за те, що не відвертаєшся від нас через беззаконня наші, але незбагненно попереджуєш нас щедротами Своїми. Ти задля визволення нашого послав Єдинородного Сина Свого і благовістив безмірну милість Свою до роду людського: що вельми бажаєш і чекаєш, аби повернулися до Тебе і спасенні були. Ти, зважаючи на неміч ества нашого, зміцнюєш нас всесильною благодаттю Святого Свого Духа, втішаєш спасительною вірою і досконалою надією вічних благ, та, скеровуючи [рукою Своєю] обраних Твоїх до Горнього Сиону, зберігаєш як зіницю ока. Прославляємо, Господи, велике Твоє і безприкладне чоловіколюбство і милосердя! Але, бачачи злі наміри багатьох. Всеблагий Господи, ревно, молимо Тебе: зглянься на Церкву Свою і побач, що хоч Твоє спасительне благовістя ми радісно і прийняли, але терня суєти і пристрастей робить його в декого малоплідним, в декого ж і безплідним, та, після збільшення беззаконь, одні ересями, інші розколом противлячись Євангельській істині Твоїй, відступають від насліддя Твого, відкидають Твою благодать і піддають себе суду пресвятого Твого слова. Премилосердний і Всесильний, Що до кінця не гніваєшся, Господи! Будь милостивим, благає Тебе Церква Твоя, – знаючи Тебе як Начальника і Звершителя спасіння нашого, Ісуса Хориста, – будь милостивим до нас, укріпи нас в Правовір'ї силою Своєю; а тим, що помиляються, просвіти очі розуму Божественним світлом Своїм, щоб зрозуміли істину Твою; пом 'якши жорстокість їх і відкрий слух, щоб пізнали голос Твій і повернулися до Тебе, Спасителя Нашого. Виправ, Господи, в декого розбещеність і життя, яке не відповідає християнському благочестю; вчини, щоб всі ми свято і непорочно жили, – нехай спасительна віра вкоріниться і плідною в серцях наших перебуватиме. Не відверни Лиця Свого від нас, Господи, поверни нам радість спасіння Тобою; подай, Господи, і пастирям Церкви Твоїї святу ревність, та піклування їх про спасіння і навернення заблудлих, духом євангельським розчини, – щоб так ми всі, спрямовувані Тобою, досягли звершення віри, сповнення надії та істинної любові [в Царстві Твоєму] і там з ликами Чесних Небесних Сил прославили Тебе, Господа нашого, Отця і Сина і Святого Духа, повік-віку. Амінь.

Тоді протодиякон, ставши на відповідному місці (на амвоні, біля ікони Спасителя, повернувшись обличчям до людей), виголошує:

Хто Бог великий, як Бог наш Ти еси Бог, що твориш чудеса Єдиний

Також підвищуючи голос:

Хто Бог великий, як Бог наш Ти еси Бог, що твориш чудеса Єдиний

І знову, ще вищим голосом:

Хто Бог великий, як Бог наш Ти еси Бог, що твориш чудеса Єдиний

І далі продовжує:

-Православ'я день святкуючи, православні люди, найбільше прослаavimo Причинця всіх благ – Бога, Який благодословенний повіки.

-Цей Бог наш, промишляючи і утверджуючи улюблене насліддя Своє – Церкву Святу, коли праотців, що через переступ [від Нього] відпали, втішав правдивим словом Своім, – ще в раю основу її поклав.

-Цей Бог наш, скеровуючи [все] до [сповнення] цієї спасительної обітниці, не залишив Себе без свідчень, але спасіння, що мало статися, провів спочатку через праотців і пророків, зображаючи в різних образах.

-Цей Бог наш, Що багаторазово і в багатьох образах у давнину говорив до отців через пророків, в останні ці дні говорив нам через Сина, Що Ним і віки сотворив, Який звістив Отче до нас благовоління, відкрив Таїнства Небесні, запевнив силою Святого Духа істину благовістя, послав Апостолів по всьому світу проповідувати Євангеліє Царства і ствердив його різноманітними силами і чудесами.

-Це спасительне одкровення наслідуючи, цього благовістя тримаючись:

Віруємо в Єдиного Бога Отця, Вседержителя, Творця неба і землі, всього видимого і невидимого.

І в Єдиного Господа Ісуса Христа, Сина Божого, Єдиного, що від Отця народився перше всіх віків;

Світло від Світла, Бога істинного від Бога істинного, рожденного, несотвореного, єдиносущного з Отцем, що через Нього все сталося.

Він для нас, людей, і ради нашого спасіння зійшов з небес, і воплотився від Духа Святого і Марії Діви, і став людиною.

І розп'ятий був за нас при Понтії Пилаті, і страждав, і був похований.

І воскрес на третій день, за Писанням.

І вознісся на небеса, і сидить праворуч Отця.

І знову приїде у славі судити живих і мертвих, і Царству Його не буде кінця.

І в Духа Святого, Господа Животворчого, що від Отця ісходить, що Йому з Отцем і Сином однакове поклоніння і однакова слава, що говорив через пророків.

В Єдину, Святу, Соборну і Апостольську Церкву.

Визнаю одне хрещення на відпущення гріхів.

Чекаємо воскресіння мертвих і життя майбутнього віку. Амінь.

Ця віра апостольська, ця віра отцівська, ця віра православна, ця віра вселенну ствердила.

-І Собори Святих Отців, їх передання і писання, що Божественному Одкровенню відповідають, – приймаємо і стверджуємо!

-Всім же, хто в Православ'ї подвизався словами, писаннями, вченнями, стражданнями і боговгодним життям, як захисникам та поборникам його, Христова Церква, щороку пам'ять творячи, виголошує:

-Святому благовірному і рівноапостольному царю Костянтину та матері його Єлені, православним грецьким царям: Великому Феодосію, Феодосію Молодшому, Юстиніану, та іншим православним царям і царицям грецьким, – вічна пам'ять!

Всі люди співають: Вічна пам'ять! (тричі)

так після кожного виголосу диякона.

-Благовірному і рівноапостольному Великому князю Володимиру, благовірній Великій княгині Ользі, та іншим благовірним і великим князям та великим княгиням, та всім, хто від роду великих князів землі Руської, переставилися, – вічна пам'ять!

-Святійшим Патріархам Константинопольським, Олександрійським, Антіохійським, Єрусалимським та іншим Святійшим Патріархам Православним, Преосвященним Митрополитам, Архієпископам і Єпископам, – вічна пам'ять!

-Всім, хто постраждав і загинув у боротьбі за віру Право-

славну і Батьківщину: князям, гетьманам, Христоіменитому воїнству і всім православним християнам, що в істинній вірі і благочесті з надією на воскресіння спочили, – вічна пам'ять!

-Православна Христова Церква, урочисто згадуючи всіх, хто подвизався в благочесті, та показуючи їх всім своїм Христоіменитим чадам як приклад для наслідування, також має обов'язком прославляти подвиги тих, хто нині спасительною вірою і добродієм, готуючи себе до вічного блаженства, Православ'я стверджує.

Після цього виголошує:

-Святійшим Патріархам Православним, Преосвященним Православним Митрополитам, Архієпископам і Єпископам та всьому освяченому притчу, – многая літа!

Всі люди співають: Многая літа! (тричі)

так після кожного виголосу дякона.

-Владиці і отцю нашому ЕПІФАНІЮ, Блаженнішому митрополиту Київському і всієї України, – многії літа!

-Владиці нашому, Високопреосвященнішому митрополиту, архієпископу, єпископу (ім'я, титул) – многая літа!

-Всім православним християнам, що правдиво тримаються спасительної віри і підкоряються Христовій Церкві, подай, Господи, мир, спокій, благоденство, достаток плодів земних і многая літа!

-Святая Троице, цих прослав і утверди до кінця в Правовір'ї; тих же, хто спотворює і хулить Православну Віру та Христову Церкву і не підкоряється їй – до неї на верні, і вчини, щоб прийшли [вони] до пізнання вічної Твоєї істини, за молитвами Пресвятої Владичиці нашої Богородиці і Приснодіви Марії та всіх святих. Амінь.

І після цієї молитви архієрей відразу промовляє:

Слава Тобі, Богу, Благодійнику нашому, на віки віків!

Хор: Амінь.

І співає пісню святого Амвросія Медіоланського.

Під час співу архієрей, архимандрити, протоієрей і все священство зібралися цілують святі ікони на аналоях.

Тебе Бога хвалимо,/ Тебе Господа, сповідуємо./ Тебе Предвічного Отця,/ вся земля величає,/ Тобі всі ангели,/ Тобі всі небеса і всі сили,/ Тобі Херувими і Серафими/ безперестанно голосами викликають/ Свят, Свят, Свят Господь Бог Саваоф,/ повні небеса і земля величі Твої;/ Тебе преславний апостольський хор/ Тебе пророків хвалить число./ Тебе хвалить пресвітле мучеників воїнство/ Тебе по всій вселенній сповідує Свята Церква,/ Отця неосягненої величі/ поклоняемого Твого Істинного і Єдинородного Сина/ і Святого Утішителя Духа./ Ти, Царю Слави Христе,/ Ти Отця Предвічний Син еси./ Ти для спасіння людини дівочою утробою не погордив,/ Ти переміг смерті жало,/ відкрив еси для віруючих Царство Небесне/ Ти праворуч Бога сидиш/ у славі Отчий судити прийдеш/ Тебе просимо, поможи рабам Твоїм,/ що їх дорогоцінною Кров'ю викупив Еси./ Сподоби зі святими Твоїми/ у вічній славі Твоїй царствувати/ Спаси людей Твоїх, Господи, і благослови насліддя Твоє./ Провадь і вознеси їх на віки./ У всі дні благословимо Тебе/ і хвалитимемо Ім'я Твоє навіки віків./ Спо-доби, Господи, в день цей без гріха зберегтися нам/ помилуй нас, Господи, помилуй нас./ нехай буде милість Твоя, Господи, на нас./ бо ми надіємось на Тебе,/ щоб не пособомитись нам на віки віків Амінь.

Потім чиниться звичайний відпуст і відразу починається **ЛІТУРГІЯ**. Коли ж буде на те воля архієрея Послідування це буває перед закінченням Літургії після Заамвонної Молитви і завершується відпустом Літургії.

[1]. Порівн.: Розанов В. Богослужебный Устав Православной Церкви. С. 475–480.

14 БЕРЕЗНЯ ПОНЕДІЛОК

1 БЕРЕЗНЯ ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

2-й тиждень Великого посту.

Прп. Василя, сповідника (750). Сщмч. Протерія, патр. Олександрійського (457). Сщмч. Нестора, єп. Магіддійського (250). Прпп. жон Марини і Кіри (бл. 450). Прп. Касіяна Римлянина (435) (пам'ять переноситься з 29 лютого).

Порядок читань, згідно з календарем:

Прп. Василя, сповідника (750). Сщмч. Протерія, патр. Олександрійського (457). Сщмч. Нестора, єп. Магіддійського (250). Прпп. жон Марини і Кіри (бл. 450).

Прп. Касіяна Римлянина (435) (пам'ять переноситься з 29 лютого).

Примітка. У сучасній богослужбовій практиці Української Православної Церкви поширений звичай звершувати ввечері чотирьох недільних днів Великого посту (як правило, починаючи не з Неділі Торжества Православ'я, а з 2-ої неділі – свт. Григорія Палами, за винятком тих випадків, коли на понеділок припадає Благовіщення, 1-ше і 2-ге Знайдення глави Іоана Предтечі, пам'ять 40 мучеників, храмово або Поліелейне свято) чинопослідовність пасії [1].

Перед початком Пасії звершується недільна Вечірня за Великопостовим чином до молитви прп. Єфрема Сиріна. Після того, як предстоящий виголосить на солії молитву Прп. Єфрема Сиріна він заходить до Вівтаря і разом з іншими кліриками поцілувавши св. Престіл взявши Євангеліє виходить через Царські Врата на середину храму, де вже поставлено Голгофу. Перед Голгофою ставиться аналой на якому кладуть Євангеліє. Вийшовши, духовенство хреститься перед Голгофою і кланяються предстоящому. Предстоящий, або паламар роздає всім священикам запалені свічки. Всі вірні в храмі акож запалюють свічки і моляться із запаленими свічками.

Під час виходу священиків хор співає: Алилуя, Алилуя, Алилуя (тричі).

Предстоящий приймає від дякона кадило і звершує велике кадіння храму.

Під час кадіння Хор співає тропар Великого Четверга:

Коли славні ученики умиванням ніг на вечері просвіщалися, тоді Іуда злочестивий недугою грошоловства засліплювався і беззаконним суддям Тебе, Праведного Суддю продав. Глянь, скарбів ревнителю, того, що через них повисився. Такай від тієї ненаситної душі, що на Вчителя так наважился. Милосердний до всіх Господи слава Тобі. (тричі).

Після того, як обкаджено храм, священики і хор співають заспів:

Духовенство: Слава страстям Твоїм Господи.

Хор: Слава страстям Твоїм Господи.

Духовенство: Слава Отцю і Сину і Святому Духу.

Хор: І нині, і повсякчас, і на віки віків. Амінь.

Заспів співаються двічі.

Після заспівів хор співає Ірмос 3-ої пісні канону Великої Суботи:

Тебе, що на водах усю землю повисив недержимо, побачивши розіп'ятим на лобнім місці, творіння з жаху великого тремтіло, взиваючи: нема святого, крім Тебе, Господи.

Після Ірмосу дякон виголошує Малу екстенію.

Ще і ще в мирі Господу помолимося.

Заступи, спаси, помилуй і охорони нас, Боже, Твоєю благодаттю.

Пресвяту, Пречисту і Преблагословенну, славну Владичицю нашу Богородицю і Приснодіву Марію зо всіма святими пом'янувши самих себе і один одного і все життя наше

Христу Богові віддамо.

Священик: Бо ти єси Бог наш і Тобі славу возсилаємо: Отцю, і Сину, і Святому Духу, нині і повсякчас, і на віки віків.

Хор: Амінь.

І співається: «Спасіння вчинив Ти посеред землі, Христе Боже, на Хресті розпростерши пречисті руки Свої, збираючи всі народи, що взивають: Господи слава Тобі».

Після «Спасіння вчинив...» духовенство і хор знову співають заспіви:

Духовенство: *Слава страстям Твоїм Господи.*

Хор: *Слава страстям Твоїм Господи.*

Духовенство: *Слава Отцю і Сину і Святому Духу.*

Хор: *І нині, і повсякчас, і на віки віків. Амінь.*

Заспіви співаються двічі.

Після заспівів хор співає Ірмос 6-ої пісні канону Великої Суботи:

Взятий був, але не втриманий у пащі китовій Іона, Твій прообраз, Христе, що на страждання й поховання віддав Себе, мов із чертога, із звіра вийшов; дорікав же й варті Своїй: стережете даремно і марно, а милість Божу зневажили.

Після Ірмосу диякон виголошує Малу єктенію.

Ще і ще в мирі Господу помолимося.

Заступи, спаси, помилуй і охорони нас, Боже, Твоєю благодаттю.

Пресвяту, Пречисту і Преблагословенну, славну Владичицю нашу Богородицю і Приснодіву Марію зо всіма святыми пом'янувши самих себе і один одного і все життя наше Христу Богові віддамо.

Священик: Бо Ти єси Цар миру і Спас душ наших, і Тобі славу возсилаємо: Отцю, і Сину, і Святому Духу нині і повсякчас, і на віки віків.

Хор. Амінь.

І співається: «Спасіння вчинив Ти посеред землі, Христе Боже, на Хресті розпростерши пречисті руки Свої, збираючи всі народи, що взивають: Господи слава Тобі».

Після «Спасіння вчинив...» духовенство і хор знову співають заспіви:

Духовенство: *Слава страстям Твоїм Господи.*

Хор: *Слава страстям Твоїм Господи.*

Духовенство: *Слава Отцю, і Сину, і Святому Духу.*

Хор: *І нині, і повсякчас, і на віки віків. Амінь.*

Заспіви співаються двічі.

Після заспівів хор співає Ірмос 9-ої пісні канону Великої Суботи:

Не ридай по Мені, Мати, бачачи у гробі Сина, що Його в утробі безсіменно зачала єси: встану бо, і прославлюся, і назавжди піднесу із славою, як Бог, тих, що з вірою й любов'ю Тебе величають.

Після закінчення співу диякон: Будьмо уважні! Премудрість! Прокимен глас 4-ий: Розділили ризи Мої собі, і за одіжю Мою кидали жереб.

Стих: Боже, Боже Мій, вислухай Мене нащо Ти покинув Мене!

Диякон: «Господу помолимося».

Хор: «Господи помилуй».

Священик: «Бо Ти Святий єси Боже наш і в святих перебуваєш, і Тобі славу возсилаємо Отцю, і Сину, і Святому Духу нині і повсякчас і на віки віків».

Хор: «Амінь».

Диякон: «Все, що дише нехай хвалить Господа».

Хор: «Все, що дише...».

Диякон: «Хвалить Бога у святих Його, хвалить Його у твердині сили Його».

Хор: «Все, що дише...».

Диякон: «Все, що дише»

Хор: (закінчує) «нехай хвалить Господа».

Диякон: «І щоб сподобатися нам вислухати Святого Євангелія Господа Бога молимо».

Хор: «Господи помилуй» (тричі).

Диякон: «Премудрість! Станьмо побожно! Вислухаймо Святого Євангелія!»

Священик: «Мир усім!»

Хор: «І духові твоєму».

Священик: «Від (ім'я євангелиста) Святого Євангелія читання».

Хор: «Слава страстям Твоїм Господи!»

Диякон: «Будьмо уважні».

Євангельське оповідання про Страсті Христові прийнято у такій редакції:

на 1-ій пасії – з Євангелія від Матфея, глави 26 і 27, зачала 107–114 (в деяких храмах читається тільки глава 27, зачала 110 – 114);

на 2-ій пасії – з Євангелія від Марка, глави 14 і 15, зачала 63 – 69 (або тільки глава 15, зачала 66 – 69);

на 3-ій пасії – з Євангелія від Луки, глави 22 і 23, зачала 108 – 111 (або тільки глава 23, зачала 110–111);

на 4-ій пасії – з Євангелія від Іоана, голови 18 і 19, зачала 58 – 62.

Після прочитання Євангелія хор співає: «Слава довготерпінню Твоєму Господи!»

Всі гасять свічки.

І співається: «Спасіння вчинив Ти посеред землі, Христе Боже, на Хресті розпростерши пречисті руки Свої, збираючи всі народи, що взивають: Господи слава Тобі».

Після «Спасіння вчинив...» духовенство і хор знову співають заспіви:

Духовенство: *Слава страстям Твоїм Господи.*

Хор: *Слава страстям Твоїм Господи.*

Духовенство: *Слава Отцю, і Сину, і Святому Духу.*

Хор: *І нині, і повсякчас, і на віки віків. Амінь.*

Заспіви співаються двічі.

Після заспівів хор співає тропар Великої Суботи, глас 2-ий:

Благообразний Йосиф, з древа знявши пречисте тіло Твоє, плащаницею чистою обгорнувши і пахощами в гробі новім покривши, поклав.

Диякон виголошує коротку потрійну єктенію: Помилуй нас Боже, з великої милості Твоєї, молимося Тобі вислухай і помилуй.

Хор: Господи помилуй (тричі)

Диякон: Ще молимося за Владику і Отця нашого Блаженнішого Митрополита (ім'я) і владика нашого (Високо) Пресвященнішого (ім'я), і за все у Христі братство наше.

Хор: Господи помилуй (тричі)

Диякон: Ще молимося за Богом бережену Україну нашу, владу і військо її, щоб ми тихе і мирне життя прожили у всякому благочесті і чистоті.

Хор: Господи помилуй (тричі)

Диякон: Ще молимося за братів наших священиків, священномонахів і за все у Христі братство наше.

Хор: Господи помилуй (тричі)

Диякон: Ще молимося за Святійших Патріархів православних, за благочестивих і повікнезабутніх фундаторів святого храму цього (в монастирі – святого монастиря цього) і всіх спочилих отців і братів наших, що тут і повсюди лежать, – православних.

Хор: Господи помилуй (тричі)

Диякон: Ще молимося за тих, що дари приносять і добро діють у святому і всесечесному храмі цьому; за тих, що трудяться, співають, і за всіх присутніх людей, що сподіваються від Тебе великої і багатой милості.

Хор: Господи помилуй (тричі)

Священик: Бо Ти Милостивий і Чоловіколюбний Бог єси, і Тобі славу возсилаємо, Отцю, і Сину, і Святому Духові, нині, і повсякчас, і на віки віків.

Хор: Амінь.

Диякон: Ще і ще, схиливши коліна, до Господа нашого Ісуса Христа помолимося!

Хор: Слава страстям Твоїм, Господи!

Всі присутні стають на коліна і священник читає молитву:

Господи Ісусе Христе, Сину Бога Живого Сотворителю неба і землі, Спасителю світу! Ось ми, недостойні, найгіршішні смиренно коліна сердець наших перед славою величності Твоїї вклонивши, оспівуємо Хрест і страждання Твої, подяку Тобі, Царю всіх і Богу приносимо, бо Ти зволив всі труди і всілякі біди, нещастя і муки, як Людина понести, щоб усім нам у всіляких скорботах, бідах і напастях бути співстраждучим Помічником і Спасителем. Знаємо, Всесильний Владико, що все це Тобі не було потрібне, але тільки заради спасіння людства Хрест і страждання перетерпів Ти, щоб усіх нас визволити з-під лютого рабства диявола. Чим відплатимо Тобі, Чоловіколюбче, за всі страждання Твої за нас грішних? Не знаємо! Бо душі і тіла і все добре у нас від Тебе, і все наше – Твоє, і ми Твої. Тільки на безмежне Твоє Милосердя, Господи, надію покладаючи, оспівуємо Твоє невимовне довготерпіння, величаємо невідоме припущення, славимо Твою безмірну милість, поклоняємось страстям Твоїм, і з любов'ю цілуємо рани Твої, взиваємо: помилуй нас грішних, вчини, щоб не безплідним був у нас Хрест Твій Святий, щоб ставши тут з вірою спільниками Твоїх страждань, сподобилися ми бачити і славу Царства Твого на Небесах.

Хор: Амінь.

Всі роблять земний поклін і підіймаються з колін.

Диякон: Премудрість.

Священик: Пресвята Богородице спаси нас.

Хор: Чеснішу від херувимів і незрівнянно славнішу від серафимів, що без істіння Бога Слово породила, суццю Богородицю, Тебе величаємо.

Священик: Слава Тобі, Христе Боже, надія наша, слава Тобі.

Хор: Слава: І нині. Господи, помилуй (тричі). Благослови.

Священик чинить відпуст.

Христос, Істинний Бог наш, що заради нас, людей, і заради нашого спасіння страшний муки, і Животворчий Хрест, і добровільне погребіння тілом прийняти зволив, молитвами Пречистої Своєї Матері...

Хор: Амінь. Слава страстям Твоїм, Господи!

Після відпусту хор співає стихир: Прийдіть, вшануймо Йосифа приснопам'ятного, що вночі до Пилата прийшов і Життя всіх випросив: «Дай мені Цього Подорожнього, що не має де голови прихилити; дай мені Цього Подорожнього, Його ж бо ученик лукавий на смерть продав; дай мені Цього Подорожнього, що Його Мати, бачачи на хресті розп'ятим, ридаючи, голосила і по-материнськи промовляла: «О горе Мені, Світло Моє і Серце Моє улюблене! Симеоном бо провіщене в церкві нині стається: Моє серце меч пройняв. Ти ж на радість воскресінням Твоїм Мій плач оберни». Поклоняємось страстям Твоїм, Христе; поклоняємось страстям Твоїм, Христе; поклоняємось страстям Твоїм, Христе, і святому Воскресінню.

А потім й і ще належні церковні пісні.

Під час співу всі люди вклоняються перед Голгофою зі смиренням і благоговінням цілуючи її, а потім тихо і по-божно виходять з церкви, роздумуючи про великі і страшні Страсті Христові, які Він перетерпів у повній покорі до Свого Отця.

Детальний виклад порядку богослужіння, запропонованого Типиконом в Неділю ввечері, див. 21 лютого/6 березня.

Вечірня.

Кафизми немає.

На «Господи, взиваю» стихир на 10: 4 стихир покаянні Октоїха, глас 5-ий (дві – зі стихир на стиховні вечірні, дві інші – зі стиховних ранньої), Тріоді, глас 4-ий і глас 6-ий – 3, і прмц. Євдокії (з 1(14) березня), глас 4-ий – 3. «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий: «Радуйся, сонячний променю...».

Вхід з кадилом. «Світло Тихе». Співається великий прокимен, глас 8-ий: «Дав єси насліддя...», зі стихами (за звичаєм).

На стиховні стихир Тріоді, глас 8-ий. «Слава, і нині» – Богородичний Тріоді, глас той самий: «Небесні сили прославляють Тебе...».

Молитва прп. Єфрема Сиріна читається з трьома великими поклонами (без малих). Закінчення вечірні великопостове (див. 21 лютого/6 березня).

На малому повечір'ї в 1-шу Неділю Великого посту, напередодні понеділка 2-го тижня, співається канон (без ірмосів) святих пророків, глас 5-ий, зі стихирами глас 1-ий (див. В Тріоді Постовій).

Примітка. Канон Богородиці не співається, оскільки напередодні звершувалося ВСЕНІЧНЕ БДІННЯ.

Полуношниця, рання, часи із зображальними та вечірнею.

Детальний виклад загального порядку богослужіння див. 22 лютого/7 березня.

На ранній – кафизми 4-а, 5-а і 6-а. На 1-му часі – кафизми немає; на 3-му часі – кафизма 7-а; на 6-му часі – кафизма 8-а; на 9-му часі – кафизма 9-а. **На вечірні** – кафизма 18-а.

Про читання Євангелія на часах під час Великого посту

Устав надає особливого значення прочитанню на часах в понеділок, вівторок і середу Страсного тижня всіх чотирьох Євангелій. У цьому позначається глибока відмінність Страсної седмиці від інших тижнів Великого посту, коли за Уставом в будні дні не читаються Євангельські читання [2]. Однак з огляду на те, що належне за Уставом читання Євангелія всіх чотирьох євангелістів на часах перших трьох днів Страсного тижня дуже збільшує тривалість і без того не коротких служб цих днів, з давніх часів у багатьох храмах і обителях встановилася практика читання Євангелія перших трьох євангелістів на часах 6-го тижня. У сучасній практиці існує також звичай починати читання Євангелія на великопостових часах з 2-го тижня Великого посту, хоча це і надає для буденних великопостових служб невластиву для них за Уставом урочистість.

З огляду на сформовану практику, пропонуємо можливі варіанти розподілу євангельських уривків для читання на великопостових часах протягом 2-го – 6-ого тижнів св. Чотиридесятниці і для читання на 6-му тижні Великого посту.

Порядок читання Євангелія на великопостових часах в середу і п'ятницю протягом 2-го-6-го тижня:

2-ий тиждень:

Сер. 3-ій час – Мф., Зач. 1–8 (1, 1 – 4, 17).

6-ий час – Мф., Зач. 9–20 (4, 18 – 7, 11).

9-ий час – Мф., Зач. 21–34 (7, 12 – 10, 8).

Пт. 3-ій час – Мф., Зач. 35–46 (10, 9 – 12, 30).

6-ий час – Мф., Зач. 47–57 (12, 30 – 14, 13).

9-ий час – Мф., Зач. 58–70 (14, 14 – 17, 9).

3-ий тиждень:

Сер. 3-ій час – Мф., Зач. 71–80 (17, 10 – 20, 16).

6-ий час – Мф., Зач. 81–90 (20, 17 – 22, 22).

9-ий час – Мф., Зач. 91–103 (22, 23 – 24, 51).

Пт. 3-ій час – Мф., Зач. 104–108 (25, 1 – 26, 56).

6-ий час – Мф., Зач. 109–116 (26, 57 – 28, 20).

9-ий час – Мк., Зач. 1–12 (1, 1 – 3, 19).

4-ий тиждень:

Сер. 3-ій час – Мк., Зач. 13–22 (3, 20 – 6, 7).

6-ий час – Мк., Зач. 23–32 (6, 7 – 8, 10).

9-ий час – Мк., Зач. 33–44 (8, 11 – 10, 16).

Пт. 3-ій час – Мк., Зач. 45–55 (10, 17 – 12, 27).

6-ий час – Мк., Зач. 56–64 (12, 28 – 14, 42).

9-ий час – Мк., Зач. 65–71 (14, 43 – 16, 20).

5-ий тиждень:

Сер. 3-ій час – Лк., Зач. 1–5 (1, 1 – 2, 20).

6-ий час – Лк., Зач. 6–15 (2, 20 – 4, 36).

9-ий час – Лк., Зач. 16–28 (4, 37 – 7, 1).

Пт. 3-ій час – Лк., Зач. 29–38 (7, 1 – 8, 39).

6-ий час – Лк., Зач. 39 – 50 (8, 40 – 10, 15).

9-ий час – Лк., Зач. 51 – 62 (10, 16 – 12, 1).

6-ий тиждень:

Сер. 3-й час – Лк., Зач. 63 – 73 (12, 2 – 13, 35).
6-ий час – Лк., Зач. 74 – 83 (14, 1 – 17, 4).
9-ий час – Лк., Зач. 84 – 95 (17, 3 – 19, 28).
Пт. 3-й час – Лк., Зач. 96 – 107 (19, 29 – 21, 36).
6-ий час – Лк., Зач. 108 – 109 (21, 37 – 23, 1).
9-ий час – Лк., Зач. 110 – 114 (23, 2 – 24, 53).

Порядок читання Євангелія на великопостових часах щодня протягом 2-го-6-ого тижнів:

2-ий тиждень:

Пн. 3-й час – Мф., Зач. 1 – 4 (1, 1 – 2, 23).
6-ий час – Мф., Зач. 5 – 8 (3, 1 – 4, 17).
9-ий час – Мф., Зач. 9 – 11 (4, 18 – 5, 19).
Вт. 3-й час – Мф., Зач. 12 – 17 (5, 20 – 6, 21).
6-ий час – Мф., Зач. 18–22 (6, 22 – 7, 21).
9-ий час – Мф., Зач. 23 – 28 (7, 21 – 9, 1).
Сер. 3-й час – Мф., Зач. 29 – 34 (9, 1 – 10, 8).
6-ий час – Мф., Зач. 35 – 43 (10, 9 – 11, 30).
9-ий час – Мф., Зач. 44 – 46 (12, 1 – 12, 30).
Чт. 3-й час – Мф., Зач. 47 – 49 (12, 30 – 13, 3).
6-а час – Мф., Зач. 50 – 54 (13, 4 – 13, 43).
9-ий час – Мф., Зач. 55–56 (13, 44 – 13, 58).
Пт. 3-й час – Мф., Зач. 57–59 (14, 1 – 14, 34).
6-ий час – Мф., Зач. 60 – 64 (14, 35 – 15, 39).
9-ий час – Мф., Зач. 65 – 70 (16, 1 – 17, 9).

3-й тиждень:

Пн. 3-й час – Мф., Зач. 71 – 73 (17, 10 – 18, 4).
6-ий час – Мф., Зач. 74 – 75 (18, 1 – 18, 20).
9-ий час – Мф., Зач. 76 – 80 (18, 18 – 20, 16).
Вт. 3-й час – Мф., Зач. 81 – 82 (20, 17 – 20, 34).
6-ий час – Мф., Зач. 83 – 84 (21, 1 – 21, 22).
9-ий час – Мф., Зач. 85 – 88 (21, 23 – 21, 46).
Сер. 3-й час – Мф., Зач. 89 – 90 (22, 1 – 22, 22).
6-ий час – Мф., Зач. 91 – 93 (22, 23 – 23, 12).
9-ий час – Мф., Зач. 94 – 96 (23, 13 – 23, 39).
Чт. 3-й час – Мф., Зач. 97 – 98 (24, 1 – 24, 13).
6-ий час – Мф., Зач. 99 (24, 13 – 24, 28).
9-ий час – Мф., Зач. 100–104 (24, 27 – 25, 13).
Пт. 3-й час – Мф., Зач. 105–106 (25, 14 – 25, 46).
6-ий час – Мф., Зач. 107–109 (26, 1 – 26, 75).
9-ий час – Мф., Зач. 110–116 (27, 1 – 28, 20).

4-ий тиждень:

Пн. 3-й час – Мк., Зач. 1–5 (1, 1 – 1, 35).
6-ий час – Мк., Зач. 6 – 9 (1, 35 – 2, 22).
9-ий час – Мк., Зач. 10 – 12 (2, 23 – 3, 19).
Вт. 3-й час – Мк., Зач. 13–16 (3, 20 – 4, 23).
6-ий час – Мк., Зач. 17 – 22 (4, 24 – 6, 7).
9-ий час – Мк., Зач. 23 – 29 (6, 7 – 7, 24).
Сер. 3-й час – Мк., Зач. 30–32 (7, 24 – 8, 10).
6-ий час – Мк., Зач. 33 – 38 (8, 11 – 9, 9).
9-ий час – Мк., Зач. 39 – 44 (9, 10 – 10, 16).
Чт. 3-й час – Мк., Зач. 45 – 48 (10, 17 – 10, 52).
6-ий час – Мк., Зач. 49 – 51 (11, 1 – 11, 26).
9-ий час – Мк., Зач. 52–55 (11, 27 – 12, 27).
Пт. 3-й час – Мк., Зач. 56 – 60 (12, 28 – 13, 23).
6-ий час – Мк., Зач. 61 – 64 (13, 24 – 14, 42).
9-ий час – Мк., Зач. 65 – 71 (14, 43 – 16, 20).

5-ий тиждень:

Пн. 3-й час – Лк., Зач. 1 – 5 (1, 1 – 2, 20).
6-ий час – Лк., Зач. 6 – 9 (2, 20 – 3, 18).
9-ий час – Лк., Зач. 10 – 12 (3, 19 – 4, 15).
Вт. 3-й час – Лк., Зач. 13 – 15 (4, 16 – 4, 36).
6-ий час – Лк., Зач. 16 – 20 (4, 37 – 5, 32).
9-ий час – Лк., Зач. 21 – 24 (5, 33 – 6, 23).
Сер. 3-й час – Лк., Зач. 25 – 28 (6, 24 – 7, 1).
6-ий час – Лк., Зач. 29 – 32 (7, 1 – 7, 35).
9-ий час – Лк., Зач. 33 – 35 (7, 36 – 8, 15).

Чт. 3-й час – Лк., Зач. 36 – 38 (8, 16 – 8, 39).

6-ий час – Лк., Зач. 39 – 44 (8, 40 – 9, 27).

9-ий час – Лк., Зач. 45 – 48 (9, 28 – 9, 56).

Пт. 3-й час – Лк., Зач. 49 – 50 (9, 57 – 10, 15).

6-ий час – Лк., Зач. 51 – 56 (10, 16 – 11, 13).

9-ий час – Лк., Зач. 57 – 62 (11, 14 – 12, 1).

6-ий тиждень:

Пн. 3-й час – Лк., Зач. 63 – 68 (12, 2 – 12, 48).

6-ий час – Лк., Зач. 69 – 70 (12, 48 – 13, 9).

9-ий час – Лк., Зач. 71 – 73 (13, 10 – 13, 35).

Вт. 3-й час – Лк., Зач. 74 – 77 (14, 1 – 14, 35).

6-ий час – Лк., Зач. 78 – 80 (15, 1 – 16, 9).

9-ий час – Лк., Зач. 81 – 83 (16, 10 – 17, 4).

Сер. 3-й час – Лк., Зач. 84 – 86 (17, 3 – 17, 25).

6-ий час – Лк., Зач. 87 – 89 (17, 26 – 18, 14).

9-ий час – Лк., Зач. 90 – 95 (18, 15 – 19, 28).

Чт. 3-й час – Лк., Зач. 96 – 98 (19, 29 – 19, 48).

6-ий час – Лк., Зач. 99 – 101 (20, 1 – 20, 26).

9-ий час – Лк., Зач. 102 – 103 (20, 27 – 21, 4).

Пт. 3-й час – Лк., Зач. 104 – 107 (21, 5 – 21, 36).

6-ий час – Лк., Зач. 108 – 109 (21, 37 – 23, 1).

9-ий час – Лк., Зач. 110 – 114 (23, 2 – 24, 53).

Порядок читання Євангелія на великопостових часах лише на 6-ому тижні:

Пн. 3-й час – Мф., Зач. 1 – 17 (1, 1 – 6, 21).

6-ий час – Мф., Зач. 18 – 42 (6, 22 – 11, 26).

9-ий час – Мф., Зач. 43 – 66 (11, 27 – 16, 12).

Вт. 3-й час – Мф., Зач. 67 – 83 (16, 13 – 21, 17).

6-ий час – Мф., Зач. 84 – 105 (21, 18 – 25, 30).

9-ий час – Мф., Зач. 106 – 116 (25, 31 – 28, 20).

Сер. 3-й час – Мк., Зач. 1 – 25 (1, 1 – 6, 45).

6-ий час – Мк., Зач. 26 – 51 (6, 45 – 11, 26).

9-ий час – Мк., Зач. 52 – 71 (11, 27 – 16, 20).

Чт. 3-й час – Лк., Зач. 1 – 16 (1, 1 – 4, 44).

6-ий час – Лк., Зач. 17 – 38 (5, 1 – 8, 39).

9-ий час – Лк., Зач. 39 – 62 (8, 40 – 12, 1).

Пт. 3-й час – Лк., Зач. 63 – 82 (12, 2 – 16, 18).

6-ий час – Лк., Зач. 83 – 105 (16, 19 – 21, 11).

9-ий час – Лк., Зач. 106 – 114 (21, 12 – 24, 53).

Якщо на 6-й седмиці (тижні) припадає свято Благовіщення або храмове свято, тоді Євангелія можуть бути прочитані за 4 дні:

1-й день:

3-й час – Мф., Зач. 1 – 25 (1, 1 – 8, 13).

6-ий час – Мф., Зач. 26 – 52 (8, 14 – 13, 30).

9-ий час – Мф., Зач. 53 – 78 (13, 31 – 19, 15).

2-й день:

3-й час – Мф., Зач. 79 – 101 (19, 16 – 24, 35).

6-ий час – Мф., Зач. 102 – 116 (24, 36 – 28, 20).

9-ий час – Мк., Зач. 1 – 39 (1, 1 – 9, 16).

3-й день:

3-й час – Мк., Зач. 40 – 71 (9, 17 – 16, 20).

6-ий час – Лк., Зач. 1 – 21 (1, 1 – 5, 39).

9-ий час – Лк., Зач. 22 – 49 (6, 1 – 9, 62).

4-й день:

3-й час – Лк., Зач. 50 – 76 (10, 1 – 14, 24).

6-ий час – Лк., Зач. 77 – 101 (14, 25 – 20, 26).

9-ий час – Лк., Зач. 102 – 114 (20, 27 – 24, 53).

[1]. Пасія – найбільш пізня за своїм виникненням православна служба. Слово «пасія» – з грецької – «страждання». Це зворушливе богослужіння було складене в середині XVII ст. великим святителем Української Православної Церкви – митрополитом Петром (Могилою), творцем багатьох літургійних форм.

Пасіями називаються особливі служби, що звершуються в період Великого посту чотири рази, за числом читання страсних Євангелій згідно зі всіма євангелистами. Відправляється це богослужіння в неділю після вечірньої відправи,

або ж в п'ятницю після повечір'я.

Сама назва «пасія» красномовно говорить нам про зміст цього великопостового богослужіння, на якому оспівуються Страждання Господа Бога і Спаса нашого Ісуса Христа. Піснеспіви, які виконуються під час цієї служби, своєю мелодійністю і змістом розчулюють серце віруючої людини. Пасія спонукає християн, згадуючи розп'яття Господнє, Його Страждання, співрозп'ястись Христу і пам'ятати: «...ті, що Христові є, плоть свою розп'яли з пристрастями і похотями» (Гал. 5. 24). Під час цього богослужіння людина-християнин надихається до подвигу, удосконалення, слідування за Христом, що і є метою, не тільки посту, але й усього християнського життя.

янського життя.

Пасія не є уставним богослужінням, тому що вона з'явилась вже після сформування богослужбового Уставу Церкви. Її не можна знайти в богослужбових книгах, але вона стала благочестивою традицією наших предків, дійшла до нас у різних редакціях (відомо більше чотирьох чинів пасії). Беззаперечним фактом є те, що це богослужіння своїм покайним характером доповнює дух Великопостових служб.

[2]. Євангельські читання вилучено Уставом з усього седмичного великопостового богослужіння і вони відсутні навіть на **Літургії** Ранішосвячених Дарів (крім поліелейних свят і днів Страсного тижня).

15 БЕРЕЗНЯ ВІВТОРОК

2 БЕРЕЗНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Сщмч. Феодота, єп. Киринейського (бл. 326). **Свт. Іова (Борецького), митр. Київського і всієї Руси (1603).** Мц. Євфалії (257). Мч. Троадія (III). Прп. Агафона Єгипетського (V). Мчч. 440 італійських (579). **Свт. Арсенія, єп. Тверського (1409).**

Порядок читань, згідно з календарем:

На 6-му часі: Іс. V, 7–16. На веч.: Бут. IV, 8–15. Притч. V, 1–15

Примітка: Якщо на честь свт. Іова (Борецького), митр. Київського і всієї Руси відбувається поліелейна служба, то в цей день має звершуватись **ЛІТУРГІЯ** Ранішосвячених Дарів, відповідно для цього заготовлюється Агнець в Неділю на повній Літургії.

Служби святим на повечір'ї звершуються наступним чином. Після закінчення повсякденного славослів'я: «Слава в вишніх Богу...» (на великому повечір'ї) або ж після Символу віри (на малому повечір'ї) співається канон Богородиці з Октоїха (без ірмосів) і канон святого з Мінеї (без ірмосів) з «Молебними» приспівами «Пресвята Богородице, спаси нас», «Преподобний отче (ім'я), моли Бога за нас», або «Святі апостоли, моліть Бога за нас» і т. д.; в кінці: «Слава» – тропар, «І нині» – Богородичний. Таким чином виконуються всі пісні канону. Після 3-ої пісні – кондак і сідалий Мінеї. Після 6-ої пісні – сідалий Богородиці (див. Типікон, гл. 49, «У понеділок 2-ої седмиці посту», 1-е «див»), після 9-ої пісні – стихири святого з «Господи, звизаю» (з тими ж приспівами, що і на каноні). «Слава, і нині» – Богородичний або Хрестобогородичний.

Полуношниця, рання, часи із зображальними та вечірнею. Детальний виклад загального порядку богослужіння див. 21 лютого/ 6 березня; особливості його див. 22 лютого/ 7 березня.

На ранній – кафізми 10-а, 11-а і 12-а. На 1-му часі – кафізма 13-а; на 3-му часі – кафізма 14-а; на 6-му часі – кафізма 15-а; на 9-му часі – кафізма 16-а. **На вечірні** – кафізма 18-а.

16 БЕРЕЗНЯ СЕРЕДА

3 БЕРЕЗНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Мчч. Євтропія, Клеоника і Василіска (бл. 308). Прп. Піама, діви (337). Свв. Зинона і Зоїла.

ЛІТУРГІЯ Ранішосвячених Дарів.

Порядок читань, згідно з календарем:

На 6-му часі: Іс. V, 16–25. На веч.: Бут. IV, 16–26. Притч. V, 15–VI, 3.

НА ВЕЛИКОМУ ПОВЕЧІР'І у вівторок ввечері – канон Богородиці і служба Прп. Йосифа Піснєписця (з 4/ 17 квітня).

Полуношниця, рання та часи із зображальними. Детальний виклад загального порядку богослужіння та його особливості його див. в схемах першого тижня Великого посту.

На ранній – кафізми 19-а, 20-а і 1-а.

Примітка. В цей день на хвалітніх співаються стихири Мчч. Євтропія, Клеоника і Василіска (з «Господи, звизаю»), глас 1-й – 4 (перша стихира – двічі). «Слава, і нині»

– Хрестобогородичний Мінеї, глас той же (на ряду). «Слава, і нині», «Тобі слава подобає...» після стихир не промовляється.

На 1-му часі – кафізма 2-а; на 3-му часі – кафізма 3-тя; на 6-му часі – кафізма 4-а; на 9-му часі – кафізма 5-а.

Детальний виклад порядку вечірні в поєднанні з Літургією Ранішосвячених Дарів див. 24 лютого/ 9 березня.

На вечірні – кафізма 18-а.

17 БЕРЕЗНЯ ЧЕТВЕР

4 БЕРЕЗНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Прп. Герасима, що на Йордані (475). Мчч. Павла і Юліанії (бл. 273). Прп. Якова, посника (VI). Перенесення мощей блгв. кн. В'ячеслава Чеського (938). **Прп. Герасима Вологодського (1178).** Свт. Григорія, єп. Констанції Кіпрської.

Порядок читань, згідно з календарем:

На 6-му часі: Іс. VI, 1–12. На веч.: Бут. V, 1–24. Притч. VI, 3–20.

НА ВЕЛИКОМУ ПОВЕЧІР'І у вівторок ввечері – канон Богородиці і служба мчч. Агафопода, диякона, Феодула, читця та інших з ними (з 5/ 18 квітня).

Полуношниця, рання та часи із зображальними. Детальний виклад загального порядку богослужіння та його особливості його див. в схемах першого тижня Великого посту.

На ранній – кафізми 6-а, 7-а і 8-а. На 1-му часі – кафізма 9-а; на 3-му часі – кафізма 10-а; на 6-му часі – кафізма 11-а; на 9-му часі – кафізма 12-а. **На вечірні** – кафізма 18-а.

18 БЕРЕЗНЯ

п'ятниця

5 БЕРЕЗНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Мч. Конона Ісаврійського (І). Мч. Онисія (І). Мч. Конона, градаря (городника) (ІІІ). Мц. Іраїди. Мч. Євлогія, що в Палестині. Мч. Євлампія. Прп. Марка (V). Прп. Ісихія (бл. 790).

ЛІТУРГІЯ Ранішосвячених Дарів.

Порядок читань, згідно з календарем:

На 6-му часі: Іс. VII, 1 – 14. На веч.: Бут. V, 32 – VI, 8. Притч. VI, 20 – VII, 1.

НА ВЕЛИКОМУ ПОВЕЧІР'І в четвер увечері – канон Богородиці і служба Свт. Євтихія, архієп. Константинопольського (з 6/19 квітня).

Полуношниця, рання та часи із зображальними. Детальний виклад загального порядку богослужіння та його особливості його див. в схемах першого тижня Великого посту.

НА РАННІЙ – кафізми 13-а, 14-а і 15-а. На 1-му часі кафізми немає; на 3-му часі – кафізма 19-а; на 6-му часі – кафізма 20-а; на 9-му часі кафізми немає.

Детальний виклад порядку богослужіння вечірні в поєднанні з Літургією Ранішосвячених Дарів див. 24 лютого/9 березня.

НА ВЕЧІРНІ – кафізма 18-а.

На «Господи, взиваю» стихирі на 10: самогласний Тріоді, глас 4-ий: «Нині час сприятливий...» (двічі), мученичні Октоїха, глас 5-ий – 4, і стихирі святителя, глас той самий – 4 (з 5/18 березня, Мч. Конона Ісаврійського; перша стихира – двічі). «Слава» – мертвим Октоїха, «І нині» – догматик, глас 5-ий: «В Червоному морі...».

Вхід з кадилом. «Світло Тихе». Читання паремій Тріоді (прокимен 1-ий паремії, глас 4-ий: «Милість та істина Твоя...», зі стихом; прокимен 2-ий паремії, глас 6-ий: «Я сказав: Господи, помилуй мене...», зі стихом). «Нехай піднесеться молитва моя...», та інша послідовність Літургії Ранішосвячених Дарів (за звичаєм).

19 БЕРЕЗНЯ

СУБОТА

6 БЕРЕЗНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Мчч. 42 в Амморії: Константина, Аетія, Феофіла, Феодора, Мелісена, Каліста, Васоя та інших з ними (бл. 845). Знайдення чесного Хреста і цвяхів св. царицею Єленою в Єрусалимі (326). Прмч. Конона і сина його Конона (270 – 275). Прп. Аркадія Кіпрського (бл. 361).

Ікон Божої Матері Ченстоховської, Шестоківської і «Благодатне небо».

Поминання померлих.

ЛІТУРГІЯ за чином свт. Іоана Золотоустого.

Євр., 309 зач., III, 12 – 16. Мк., 6 зач., I, 35 – 44.

За спокій: 1 Сол., 270 зач., IV, 13 – 17. Ін., 16 зач., V, 24 – 30.

Цієї суботи і в дві прийдешні заупокійна служба з Тріоді з'єднується зі службами Мінеї та Октоїха.

Велике повечір'я (без поклонів):

Після 1-го Трисвятого – тропар, глас 2-ий: «Апостоли, мученики і пророки...». «Слава» – інший тропар голос той же: «Пом'яни, Господи...», «І нині» – Богородичний, глас той самий: «Мати Свята...».

Після 2-го Трисвятого – тропарі Часослова (звичайні), глас 6-ий: «Помилуй нас, Господи...».

Після «Слава в вишніх...» – співається служба прп. Венедикта (з 14 березня), і заупокійний канон Октоїха, глас 8-ий (з ранньої суботи, без ірмосів). Канон Богородиці співається, так як замінюється заупокійним.

Після канонів – «Достойно є».

Після 3-го Трисвятого – кондак, глас 8-ий: «Зі святими упокой...» (замість «Господи Сил...»). «Господи, помилуй» (40), «Ти, що кожного часу...», «Господи, помилуй» (тричі), «Слава, і нині», «Чеснішу від херувимів...», «Іменем Господнім...». Виголос: «Молитвами святих отців наших...». Читець: «Амінь». Молитва: «Непорочна, Пречиста...», «І дай нам, Владико...», «Преславна Приснодіво...», «Уповання моє Отець...». Іерей: «Слава Тобі, Христе Боже...». «Слава, і нині». «Господи, помилуй» (тричі). «Благослови». Відпуст малий: «Христос, істинний Бог наш...». Звичайне прощення. Ектенія: «Помолимося...».

Полуношниця звичайна – суботня.

РАННЯ починається звичайним порядком (див. 22 лютого/7 березня).

Замість «Бог Господь» – «Алилуя», глас 2-ий, із заупокійними стихами: 1-ий – «Блаженні, ті кого обрав і прийняв Ти, Господи»; 2-й – «Пам'ять про них з роду в рід»; 3-й – «Душі їх у блаженстві перебуватимуть». Тропар, глас 2-ий: «Апостоли, мученики і пророки...» (двічі). «Слава» – інший тропар,

глас той самий: «Пом'яни, Господи...», «І нині» – Богородичний, глас той самий: «Мати Свята...».

Читається 16-а кафізма. Мала ектенія (звичайна, а не заупокійна). Сідальні Октоїха, глас 8-ий. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний поточного гласу. (див. Після 1-ої кафізми).

Після сідальна відразу (нічого не промовляючи) співаємо (за Уставом, на 5-ий глас) непорочні (17-ю кафізму), розділяючи на дві частини (статті), з приспівом до 1-ої: «Благословен єси, Господи, навчи мене заповітів Твоїх». Перша стаття закінчується 93-м стихом, перед словом: «Середина». Після першої статті не вимовляється: «Слава, і нині», але з приспівом співаються (тричі) заключні 92-ий і 93-ій стихи: «Якби не закон Твій...» і «Навіки не забуду повелінь Твоїх...».

Примітка. Щодо закінчення першої і другої статті 17-ої кафізми при заупокійному богослужінні існують такі думки: 1) кожен з двох останніх стихів першої і другої статті співається по тричі з відповідним приспівом; 2) в кожній статті два останніх стиха об'єднуються «як один» і співаються з приспівом тричі.

Виголошується мала заупокійна ектенія: «Ще і ще...», хор: «Господи, помилуй» (один раз); «Ще молимося за упокій душ спочилих рабів Божих праотців, отців, і братів наших...», хор: «Господи, помилуй» (один раз); «Щоб Господь Бог оселив душі їхні...», хор: «Господи, помилуй» (один раз); «Милості Божої...», хор: «Подай, Господи». «Господу помолимося». Хор тихо: «Господи, помилуй» (40). Іерей таємно читає молитву: «Боже духів...». Виголос: «Бо Ти єси Воскресіння...». Хор: «Амінь».

Друга стаття 17-ої кафізми: «Твій – я, спаси мене...» співається з приспівом до кожного стиха: «Спасе, спаси».

мене». В кінці тричі співаються з приспівом заключні 175-ий і 176-ий стихи: «Нехай живе душа моя...» і «я блукаю, наче ягня загублене...».

Далі тропарі після Непорочних, глас 5-ий: «Собор святих...», з приспівом «Благословен єси, Господи, навчи мене заповітів Твоїх». Мала заупокійна ектенія (див. Після 1-ої статті). «Господи, помилуй» (40). Іерей таємно читає молитву: «Боже духів...». Після виголосу хор: «Амінь», і сідальний, глас 5-ий: «Упокой, Спасе наш...», «Слава» – кінець цього піснеспіву: «І всі, свідомі і не свідомі, Чоловіколюбче», «І нині» – Богородичний, глас той самий: «Христе Боже, що від Діви засяяв...». Псалом 50-ий. (Молитва: «Спаси, Боже, людей Твоїх...» не промовляється.)

Канони:

У храмі Господському і Богородиці – канон храму з ірмосом на 6 (ірмоси раз), канон Мінеї на 4. Починаючи з 6-ої пісні канону храму пропускається, і співається спочатку канон Мінеї з ірмосом на 6 (ірмоси раз), потім два четвероспівця Тріоді – на 10.

У храмі святого – канон Мінеї з ірмосом на 6 (ірмоси раз), канон храму святого на 4. Починаючи з 6-ої пісні канону храму пропускається, співаються канон Мінеї і четвероспівцем так само, як в храмі Господському і Богородиці.

Біблійні пісні Ірмологія за великопостовим розділом.

Примітка. Початкові стихи пісень Святого Писання, з 1-ої по 5-у, не співаються, а починають читатися тільки після ірмосу і 1-го тропаря, з напису «на 8» (всього на 10). 13 стихів 6-ої і 9-ої біблійних пісень (включаючи «Слава» та «І нині») починають співатися, чергуючись з тропарями канону Мінеї і четвероспівців Тріоді, – після ірмосу канону Мінеї (всього, включаючи ірмос канону Мінеї, на 14, і на закінчення ще 2 додаткових тропаря 2-го четвероспівця з особливими приспівами). 7-а і 8-а біблійні пісні читаються від початку до кінця; після стиха з написом «на 14» співається ірмос канону Мінеї і далі тропарі, чергуючись зі стихами (всього, включаючи ірмос Мінеї, на 14, і на закінчення ще 2 додаткових тропаря 2-го четвероспівця з особливими приспівами).

Катавасія після 3-ої пісні – ірмос 3-ої пісні останнього канону, а після 6-ої, 7-ої, 8-ої і 9-ої – ірмоси другого четвероспівця.

Після 3-ої пісні – мала ектенія (звичайна, а не заупокійна). Кондак святителя, глас 1-ий; сідальний святителя, глас 3-ій. «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – мала заупокійна ектенія (див. Після 1-ої статті 17-ої кафизми). Кондак, глас 8-ий: «Зі святыми упокой...», та ікос, глас той самий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні – «Достойно є». Світильний гласу.

Примітка. Світильний запозичується з додатку Октоїха «Світильний денний на всю седмицю» і береться за рядо-

вим гласом Октоїха (в даному випадку 5-го гласу). Світильний виповнюється двічі (через «Слава, і нині»), перший раз закінчуючись словами: «Молитвами, Господи, святих Твоїх, і спаси мене», а другий – «Молитвами, Господи, Богородиці, і спаси мене».

У Світильних 6-го гласу замість закінчення змінюється початок, тому світильні 6-го гласу в суботу виконуються наступним чином: «Молитвами, Господи, святих Твоїх, пошли душам нашим Своє світло присносущне» [або: «Молитвами, Господи, всіх святих, пошли душам нашим Своє світло присносущне», – порівн.: Тріодь Постова]; «Слава, і нині» – Молитвами, Господи, Богородиці, пошли душам нашим Своє світло присносущне».

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихирах Октоїха (мученичні), глас 5-ий – 4. «Слава» – мертвих Октоїха, глас той самий, «І нині» – Богородичний Октоїха, глас той самий.

«Тобі слава подобає...» не промовляється, але відразу: «Слава Тобі, що показав нам світло». Читається повсякденне славослів'я.

Стихири на стиховні Октоїха, глас 5-ий. «Слава, і нині» – Богородичний Октоїха, глас той самий.

«Благо є» (один раз). Трисвяте. Після «Отче наш» – тропар, глас 2-ий: «Апостоли, мученики і пророки...». «Слава» – інший тропар, глас той самий: «Пом'яни, Господи...», «І нині» – Богородичний, глас той самий: «Мати Свята...».

Після потрібної ектенії «Помилуй нас, Боже...» – іерей: «Премудрість». Хор: «Благослови». Іерей: «Суций благословенний...». Хор: «Амінь». «Утверди, Боже...», і відразу 1-ий час.

НА ЧАСАХ – тропарі: «Апостоли, мученики і пророки...». «Слава» – «Пом'яни, Господи, як благий...». Кондак: «Зі святыми упокой...».

ЛІТУРГІЯ свт. Іоана Золотоустого.

Блаженні гласу – 6.

Після вході – тропарі, глас 2-ий: «Апостоли, мученики і пророки...», «Пом'яни, Господи, як благий...». «Слава» – кондак, глас 8-ий: «Зі святыми упокой...», «І нині» – Богородичний, глас той самий: «Тебе і стіну, і пристанище...».

Прокимен – дня (суботи), глас 8-ий: «Веселіться у Господі...», стих: «Блаженні, кому прощено беззаконня...»; і заупокійний, глас 6-ий: «Душі їх у блаженстві перебувати-муть».

Апостол і Євангеліє – суботи 2-го тижня і заупокійні.

Алилуарій – дня (суботи): «Взивали праведні...», стих: «Багато скорбот у праведних...»; і заупокійний: «Блаженні, ті кого обрав...».

Причасний – дня (суботи): «Радуйтеся, праведні...», і заупокійний: «Блаженні, ті кого обрав...».

20 БЕРЕЗНЯ НЕДІЛЯ

7 БЕРЕЗНЯ ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Неділя 2-га Великого посту. Глас 6.

Свт. Григорія Палами, архієп. Фесалонікійського (перехідне святкування в 2-гу неділю Великого посту). Собор усіх преподобних отців Києво-Печерських (перехідне святкування в 2-гу неділю Великого посту).

Священномучеників, що в Херсонесі єпископствували: Василя, Єфрема, Капітона, Євгенія, Єферія, Елпідія та Агафодора (IV). Прп. Павла Препростого (IV). Свт. Павла, спов., єп. Прусіадського (IX). Прп. Еміліана Італійського.

Ікони Божої Матері «Споручниця грішних».

Порядок читань згідно з календарем:

ЛІТУРГІЯ за чином свт. Василя Великого.

Ран. – Єв. 6-е, Лк., 114 зач., XXIV, 36 – 53.

Літ. – Євр., 304 зач., I, 10 – II, 3. Мк., 7 зач., II, 1 – 12.

Свт.: Євр., 318 зач., VII, 26 – VIII, 2. Ін., 36 зач., X, 9 – 16.

Прпп.: Гал., 213., зач., V, 22 – VI, 2. Лк., 24 зач., VI, 17 – 23 (під зачало).

Воскресна служба звершується за Октоїхом, Тріоддю та Мінеєю.

Примітка. В період співу Постової Тріоді починаючи від Неділі митаря і фарисея у недільні дні Мінея не використовується окрім пам'яті святих, що мають поліелей або бдіння. Києво-Печерські угодники особливо шануються Українською Право-

славною Церквою, тому Воскресну службу слід звершувати за Октоїхом, Тріоддо та Мінеєю.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – кафізма вся.

На «Господи, взиваю» стихири на 10: воскресні, глас 6-ий – 3, і Тріоді (свт. Григорія) – 3, преподобних глас той самий – 4. «Слава» – Тріоді (свт. Григорія), глас 6-й: «Преподобний, преблаженний...», «І нині» – догматик, глас 5-ий: «В Червоному морі...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії преподобних 3.

На літії стихири храму. «Слава» преподобних глас 1: «Прийдіть похвалою вірні» (Стихира на «Слава» із стихир на «Господи взиваю»), і нині» – Богородичний воскресний за гласом стихири храму, із стихир на стиховні.

На стиховні стихири воскресні, глас 6-ий. «Слава» – Мінеї (Преподобних Печерських), глас 2-ий: «Преподобні отці світу красу...», «І нині» – Тріоді (Стихира на «Славу» Святителя Григорія), глас 8: «Жива мова твоя...».

Після Трисвятого – «Богородице Діво...» (двічі), преподобних Печерських (один раз.)

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар воскресний, глас 2-ий (двічі). «Слава» – тропар Преподобних Печерських, глас 4-ий: «Стовп вогнеподібний...», «І нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Від початку віку утаємнене...»

Кафізми 2-а і 3-я. Малі ектенії. Сідальні воскресні.

Поліелей. Величання преподобних: «Величаємо вас, / преподобні отці наші Києво-Печерські, / і шануємо святу пам'ять вашу, / бо ви молитесь за нас // Христа Бога нашого» і псалом вибраний: «Терплячи потерпів перед Господом, але смерті не віддав мене». «Ангельський собор...». Іпакої, степенні і прокимен – гласу. Євангеліє воскресне 6-е. «Воскресіння Христове бачивши...». Після 50-го псалма: «Слава» – Тріоді, глас 8-ий: «Покаяння відкрив мені двері...», «І нині» – Богородичний Тріоді, глас той самий: «На стежки спасіння...». Глас 6-й: «Помилуй мене, Боже...», і стихири Тріоді, глас той самий: «Множество вчинених...».

Канони: воскресний з ірмосом на 4 (ірмоси раз), Богородиці (Октоїха) на 2 Тріоді – 1-ий (про блудного сина) на 2 і 2-й (свт. Григорія) на 2, і преподобних Печерських 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Примітка: На практиці на Недільних Всенічних використовуються на каноні не Біблійні пісні, а так звані молебні заспіви, наприклад: «Слава Господи святому Воскресінню Твоєму» до канону Воскресного, «Пресвята Богородице спаси нас», до Богородичного, Тріоді «Помилуй мене Боже, помилуй мене», «Святителю отче Григорію моли Бога за нас», Мінеї «Преподобні отці наші Києво-Печерські моліть Бога за нас» і тд.

Катавасія «Відкрию уста мої...».

Після 3-ої пісні – кондак і ікос преподобних, сідальний преподобних, кондак Тріоді, глас 4-й: «Нині час подвигу настав...». «Слава» – сідальний Тріоді (свт. Григорія), глас той самий: «Оману нечестивих спалив ти...», «І нині» – Богородичний Тріоді, глас той самий: «Скоро прийми, Владичице, моління наші...».

Після 6-ої пісні – кондак Тріоді (свт. Григорія), глас 8-ий: «Тебе священий...». Ікос, глас той самий: «Ангелом невимовно явився ти...».

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні – «Свят Господь Бог наш». Екзопостиларій воскресний 6-ий. «Слава» – світільний: «Тріоді (свт. Григорія): «Радуйся, отців похвало...», «І нині» – Богородичний Тріоді: «Владичице всіх, вища від усіх, Владичице, / що перевершуєш усі воїнства небесні, / простягни державну руку, і збережи світ / священників, що Тобі священнодіють благослови, / ченців і мирян, молимося до Тебе. / Всіх людей, що помирають, і в бідах перебувають: / воїнство укріпи під час бою: / місто наше збережи, свята Богородице. / І нині нас сподоби бачити Небесне Царство, і райські двері, / коли сяде Суддя судити вселенну / під час другого пришестя і страшного суду, Владичице ангелів».

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітніх стихири воскресні, на 8 глас 6-ий – 3 (дві

стихири воскресні і Анатолієва одна), і Тріоді (свт. Григорія), глас 1-ий – 2; потім стих: «Воскресни, Господи Боже мій...», і самогласний Тріоді, глас 6-й: «Тим, що в темряві гріхів, ходять...» і преподобних Печерських глас 1-ий, подібний «Прехвальні мученики». «Слава» преподобних глас 8-ий: «Преподобні отці...», «І нині» – «Преблагословенна єси...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар воскресний: «Воскрес із гробу...».

Перед 1-им часом на «Слава, і нині» – стихири євангельська 6-а.

На 1-му і 6-му часі – тропар воскресний. «Слава» – тропар Тріоді (свт. Григорія). Кондак Тріоді, глас 4-ий: «Нині час подвигу настав...».

На 3-му і 9-му часі – тропар воскресний. «Слава» – тропар Мінеї (Преподобних Печерських). Кондак Тріоді (свт. Григорія), глас 8-й.

ЛІТУРГІЯ свт. Василя Великого.

На проскомидії заготовлюються два Агнця – для середи і п'ятниці.

Примітка: Якщо ЛІТУРГІЯ Ранішосвячених Дарів протягом тижня звершується і в інші дні окрім середи і п'ятниці, то заготовлюється відповідна кількість агнів.

Блаженні гласу – 3, Тріоді (свт. Григорія), пісня 3-тя – 3, Мінеї (Преподобних) – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар воскресний, тропар Тріоді (свт. Григорія), тропар Преподобних глас 4-ий: «Стовп вогнеподібний...». Кондак воскресний, кондак Тріоді (свт. Григорія), «Слава» – кондак Преподобних, глас 8-ий: «І нині» – кондак Тріоді, глас 4-ий: «Нині час подвигу настав...».

У храмі Богородиці – тропар воскресний, тропар храму, тропар Преподобних глас 4-ий, тропар Тріоді (свт. Григорія); кондак воскресний, кондак Тріоді, глас 4-й: «Нині час подвигу настав...», кондак Тріоді (свт. Григорія). «Слава» – кондак Преподобних, глас 8: «Отці всечесні...» «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар воскресний, тропар храму, тропар Преподобних, тропар Тріоді (свт. Григорія); кондак храму, кондак Тріоді (свт. Григорія) «Слава» – кондак Преподобних, «І нині» – кондак Тріоді, глас 4-й: «Нині час подвигу настав...».

Прокимен – Неділі 2-ої Великого посту (глас 5-ий: «Ти, Господи, збережеш нас...»; стих: «Спаси мене, Господи...»), і свт. Григорія (глас 1-ий: «Уста мої промовлятимуть премудрість...»).

Алилуарій – воскресний рядового гласу і святителя.

Апостол і Євангеліє – Неділі 2-ої Великого посту, свт. Григорія та Преподобних Києво-Печерських

Примітка: Апостол святителю Григорію і преподобним Києво-Печерським читається як один, під зачало, (див. Протоиерей Константин Никольский // Пособие к изучению устава Богослужения Православной Церкви. 1907. С.411.)

Замість «Достойно є» – «Тобою радується...».

Причасний – воскресний: «Хваліте Господа з Небес...», і Преподобних: «Радуйтеся праведні...».

Примітка. «На трапезі ж їмо, те саме чим в 1-у Неділю задовольнялися, на славу Божу» (Типікон, гл. 49, «Неділя 2-га святого посту»).

21 БЕРЕЗНЯ

ПОНЕДІЛОК

8 БЕРЕЗНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

3-й тиждень Великого посту.

Прп. Феофілакта, спов., єп. Нікомидійського (842 – 845). Ап. Єрма (I). Сщмч. Феодорита, пресвітера Антіохійського (361 – 363). Прп. Дометія (363).

Порядок читань згідно з календарем:

На 6-му часі: Іс. VIII, 13 – IX, 7. На веч.: Бут. VI, 9 – 22. Притч. VIII, 1 – 21.

Мчч.: Іс. XLIII, 9 – 14. Прем. Солом. III, 1 – 9. Прем. Солом. V, 15 – VI, 3.

Кафізми немає.

На «Господи, взиваю» стихири на 10: 4 стихири покаянні Октоїха, глас 6-ий (дві – з стихири на стиховні вечора, дві інші – зі стиховних стихири ранньої), Тріоді, глас 8-ий – 3, і прп. Феофілакта, глас 1-ий – 3. «Слава, і нині» – Слава, і нині Мінеї, глас той самий.

Вхід з кадилом. «Світло Тихе». Співається великий прокимен, глас 8-ий: «Не відверни лица Твого...», зі стихами (за звичаєм).

На стиховні стихири Тріоді, глас 8-ий (зі звичайними приспівами). «Слава, і нині» – Богородичний Тріоді, глас той самий.

Молитва прп. Єфрема Сиріна читається з трьома великими поклонами (без малих). Закінчення вечірні великопостове (див. 21 лютого/6 березня).

На малому повечір'ї в Неділю ввечері співається служба прп. Георгія, сповідника, митр. Мітеленського (з 7/20 квітня).

Примітка. Канон Богородиці не співається, оскільки на передодні звершувалось ВСЕНІЧНЕ БДІННЯ.

Полуношниця, рання, часи із зображальними. Детальний виклад загального порядку богослужіння та його особливості його див. в схемах першого тижня Великого посту.

НА РАННІЙ – кафізми 4-а, 5-а і 6-а. На 1-му часі – кафізми немає; на 3-му часі – кафізма 7-а; на 6-му часі – кафізма 8-а; на 9-му часі – кафізма 9-а.

НА ВЕЧІРНІ – кафізма 18-а.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: Тріоді, глас 1-ий і глас 3-ий – 3, і мучеників, глас 2-ий – 3 (див. в Мінеї 9/22 березня). «Слава» – мучеників, глас той самий (див. першу стихиру Мінеї), «І нині» – догматик, глас той самий: «Минула тінь закону...».

Вхід з кадилом. «Світло Тихе». Читання паремій Тріоді (прокимен 1-ої паремії, глас 4-ий, зі стихом; прокимен 2-ої

паремії, глас 6-ий, зі стихом) і читання трьох паремій мучеників (зі звичайними виголосами: «Премудрість» і «Будьмо уважні»). (Єктенія «Промовмо всі...» тут не промовляється.) Після паремій читається: «Сподоби, Господи...». Єктенія прохальна: «Дповнімо вечірню молитву...», і голововклонна молитва.

На стиховні стихири Тріоді, глас 5-ий (зі звичайними приспівами). «Слава» – мучеників, глас 6-ий, «І нині» – Богородичний, глас той самий: «Богородице, Ти єси виноградна лоза...» (див. Часослов, Богородичний 3-го часу).

«Нині відпускаєш...». Трисвяте. Після «Отче наш» ієрей – виголос: «Бо Твоє є Царство...». Після виголосу співаки співають – тропар мучеників, глас 1-ий: «Болістями святих...». «Слава, і нині» – Богородичний воскресний за гласом тропаря: «Коли Гавриїл...». Єктенія сугуба: «Помилуй нас, Боже...». Ієрей – виголос: «Бо Ти милостивий і чоловіколюбний...». Хор: «Амінь».

Примітка. Після виголосу єктенії: «Бо Ти милостивий...» – звичайний виголос: «Премудрість», хор: «Благослови», ієрей: «Суций благословенний...». Молитва: «Небесний Царю...» [або: «Утверди Боже...»], після чого – 3 великих поклони з молитвою прп. Єфрема Сиріна.

Ієрей – молитву прп. Єфрема Сиріна (з трьома великими поклонами, без малих). Після поклонів молитва: «Всесвята Тройце...», «Нехай буде благословенне ім'я Господнє...» (тричі), «Слава, і нині», псалом 33-й: «Благословляю Господа...». Ієрей (або диякон): «Премудрість». Хор: «Достойно є...» до слів: «і Матір Бога нашого» (включно). Ієрей: «Пресвята Богородице, спаси нас». Хор: «Чеснішу від херувимів...». Ієрей: «Слава Тобі, Христе Боже...». Хор: «Слава, і нині», «Господи, помилуй» (тричі), «Благослови». Великий відпуст і многоліття.

22 БЕРЕЗНЯ

ВІВТОРОК

9 БЕРЕЗНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

40 мчч., що в Севастійському озері мучилися: Кіріона, Кандида, Домна, Ісихія, Іраклія, Смарагда, Євноїка, Уалента (Валента), Вивіана, Клавдія, Пріска, Феодула, Євтихія, Іоана, Ксанфія, Іліана, Сисинія, Ангія, Аетія, Флавія, Акакія, Єкдикія (Єкдита), Лісимаха, Олександра, Ілія, Горгонія, Феофіла, Дометіана, Гаїя, Леонтія, Афанасія, Кирила, Сакердона, Миколая, Уалерія (Валерія), Філоклімона, Северіана, Худіона, Мелітона і Аглаїя (бл. 320). Мч. Урпасіана (бл. 295). Св. Кесарія, брата свт. Григорія Богослова (бл. 369). Прав. Тарасія.

ЛІТУРГІЯ Ранішосвячених Дарів.

Порядок читань, згідно з календарем:

Ран. – Лк., 106 зач., XXI, 12 – 19. На 6-му часі: Іс. IX, 9 – X, 4. На веч.: Бут. VII, 1 – 5. Притч. VIII, 32 – IX, 11. Літ. – Мчч.: Євр., 331 зач., XII, 1 – 10. Мф., 80 зач., XX, 1 – 16.

Звершується поліелейна служба святих сорока мучеників, що у Севастійському озері постраждали (див.: Типікон, 9 березня; Мінея 9 березня).

НА ВЕЛИКОМУ ПОВЕЧІР'І в понеділок увечері (без поклонів):

Після 1-го Трисвятого – тропар мучеників, глас 1-й: «Болістями святих...». «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Коли Гавриїл...».

Після 2-го Трисвятого – тропарі звичайні: «Помилуй нас, Господи...».

Після «Слава в вишніх...» – канон Богородиці (Октоїха) і служба Апп. Іродіона, Агава, Асинкрита, Руфа, Флегонта,

Єрма та інших з ними (з 8/21 квітня).

Після 3-го Трисвятого – кондак мучеників, глас 6-й (замість «Господи Сил...»).

Після «Чеснішу від херувимів...» – виголос: «Боже, ущедри нас...», і молитва прп. Єфрема Сиріна (з трьома великими поклонами). Кінцеве Трисвяте і «Господи, помилуй» (12) не читаються. Закінчення служби як в малому повечір'ї. Відпуст малий (але не «Владико Многомилостивий...»), і прощення від священника (за звичаєм).

На полунощнице кафизма 17-а, тропарі звичайні. Після «Чеснішу від херувимів...» – молитва прп. Єфрема Сиріна (з трьома великими поклонами).

РАННЯ. Після виголосу «Благословен Бог наш...» – чи-тець: «Прийдіть, поклонімся...» (тричі) і звичайні псалми 19-ий та 20-ий (на яких звершується кадіння всього храму).

На «Бог Господь» – тропар мучеників, глас 1-ий: «Болістами святих...» (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Коли Гавриїл...».

На ранній – кафизми 10-а, 11-а і 12-а.

Після 1-ої кафизми – малої ектенії немає. Сідальний Тріоді, глас 8-ий: (див. Після 2-ої кафизми). «Слава» – той же сідальний, «І нині» – Богородичний Тріоді, глас той самий.

Після 2-ої кафизми – малої ектенії немає. Сідальний Тріоді, глас 1-ий: див. Після 3-ої кафизми). «Слава» – той же сідальний, «І нині» – Богородичний Тріоді, глас той самий.

Після 3-ої кафизми – мала ектенія. Сідальний мучеників, глас 4-ий. «Слава» – інший сідальний мучеників, глас той самий, «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Поліелей. Величання мучеників і вибраний псалом. Сідальний мучеників після поліелей, глас 5-ий: «Святих мученик похвала...» (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий: «Оплакую себе раніше суду...». Степенна – 1-й антифон 4-го гласу. Прокимен мучеників, глас 4-ий: «Пройшли крізь вогонь і воду, і вивів нас у спокій...». Євангеліє – Лк., Зач. 106. Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами святих...». Стихира мучеників, глас 2-ий: «Як пророк Давид взиває у псалмах...». Молитва: «Спаси, Боже, людей Твоїх...», «Господи, помилуй» (12). Іерей: «Милістю і щедротами...». Хор: «Амінь».

канони:

1-а, 8-а і 9-а пісні – мучеників (два канони) з ірмосом на 6 (ірмоси 1-го канону по двічі) 3 і триспівці Тріоді на 8.

3-тя, 4-а, 5-а, 6-а і 7-а пісні – мучеників (два канони) з ірмосом на 8 (ірмоси 1-го канону по двічі).

Біблійні пісні у святковій редакції – «Співаймо Господеві...».

Катавасія після 1-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмос другого триспівця Тріоді, глас 1-ий; після 3-ої, 4-ої, 5-ої, 6-ої і 7-ої пісень – «Відкрию уста мої...».

Після 3-ої пісні – сідальний мучеників, глас 8-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос мучеників, глас 6-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-й пісні «Достойно є» не співається. Світільний мучеників. «Слава» – інший світільний мучеників, «І нині» – Богородичний Мінеї.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

На хвалітніх стихири мучеників, глас 5-ий – 4 (перша стихири – двічі). «Слава» – мучеників, глас той самий: «Страстотерпці Христові...», «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий: «Ублажаємо Тебе, Богородице Діво...».

Читець: «Слава Тобі, що показав нам світло» («Тобі слава подобає...» не промовляється), і читається повсякденне славослів'я. Ектенія: «Доповнімо ранню молитву...», і головковлонна молитва.

На стиховні стихири Тріоді, глас 5-ий (зі звичайними приспівами). «Слава» – мучеників, глас 2-ий: «Чашею істини...», «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий: «Непрохідна врата...».

«Благо є» (один раз). Трисвяте. Після «Отче наш» – тропар мучеників, глас 1-й: «Болістами святих...». «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Коли Гавриїл...». Потрійна ектенія: «Помилуй нас, Боже...». Іерей – виголос: «Бо Ти милостивий і чоловіколюбний...». Хор: «Амінь».

Примітка. Після виголосу ектенії: «Бо Ти милостивий...» – звичайний виголос: «Премудрість», хор: «Благослови», іерей: «Суций благословенний...». Молитва: «Небесний Царю...» [або: «Утверди, Боже...»], після чого – 3 великих покони з молитвою прп. Єфрема Сиріна.

Іерей – молитву прп. Єфрема Сиріна (з трьома великими поклонами). Читець: «Амінь», і відразу, без відпусту ранішньої, читається 1-ий час.

На 1-му часі – кафизми немає. Тропар та кондак мучеників. Після виголосу: «Боже, ущедрі нас...» – молитва прп. Єфрема Сиріна (з трьома великими поклонами). (Кінцеве Трисвяте не промовляється.) Безпосередньо після поклонів іерей читає молитву: «Христе, Світло Істинне...». За традицією, співається «Непереможній Воеводі...». Відпуст великий, і многоліття.

Примітка. «Коли ж співаємо поліелей, на часех в кампан не вдаряти» (Типікон, 24 лютого, 11-я Маркова глава).

На 3-му часі – кафизма 14-а. На 6-му часі – кафизма 15-а; тропар пророцтва (Тріоді), 1-ий прокимен Тріоді, читання паремії Тріоді, 2-ий прокимен Тріоді. На 9-му часі – кафизма 16-а. На всіх часах – тропар і кондак мучеників, кінцевий виголос іерей – «Боже, ущедрі нас...», молитва прп. Єфрема Сиріна (з трьома великими поклонами).

На зображальних блаженні «промовляємо швидко без співу».

кондаки:

У храмі Господському – кондак храму. «Слава» – кондак мучеників, «І нині» – «Заступнице християн...»; або ж – кондак мучеників. «Слава, і нині» – кондак храму.

У храмі Богородиці – кондак мучеників. «Слава, і нині» – кондак храму.

У храмі святого – кондак храму. «Слава» – кондак мучеників, «І нині» – «Заступнице християн...».

Читець: «Господи, помилуй» (40), «Слава, і нині»; «Чеснішу від херувимів...», «Іменем Господнім...»; іерей – виголос: «Боже, ущедрі нас...», молитва прп. Єфрема Сиріна (з трьома великими поклонами). Молитва: «Всесвята Тройце...». Іерей: «Премудрість». Хор: «Достойно є...» (до половини). Іерей: «Пресвята Богородице, спаси нас». Хор: «Чеснішу від херувимів...». Іерей: «Слава Тобі, Христе Боже...». Хор: «Слава, і нині», «Господи, помилуй» (тричі), «Благослови». Іерей виголошує відпуст: «Христос, істинний Бог наш...». Хор – «Господи, помилуй» (тричі). Многоліття, за традицією, не співаються.

Детальний виклад порядку богослужіння вечірні в поєднанні з Літургією Ранішосвячених Дарів див. (див. 24 лютого/9 березня).

НА ВЕЧІРНІ – кафизма 18-а.

На «Господи, взиваю» стихири на 10: Тріоді – 6: (двічі), і мучеників – 4 (див. на «Господи, взиваю»; перша стихири – двічі). «Слава» – мучеників, глас 2-ий, «І нині» – Богородичний, глас той самий.

Вхід з Євангелієм. «Світло Тихе». Прокимни і читання паремії Тріоді (прокимен 1-ий паремії, глас 4-ий: «Прославляйте Господа...», зі стихом; прокимен 2-ий паремії, глас 7-ий: «Вознесися на Небеса, Боже...», зі стихом). Після «Нехай піднесеться молитва моя...» – молитва прп. Єфрема Сиріна (з трьома великими поклонами). Малої ектенії немає.

Відразу після поклонів – звичайні виголошення, як на повній Літургії, спів прокимна перед Апостолом (диякон: «Будьмо уважні, іерей: «Мир всім», читець: «І духові твоєму», диякон: «Премудрість»), і співається прокимен мучеників, глас 5-ий: «Ти, Господи, збережеш нас...» (зі стихом).

Апостол, алилуарій і Євангеліє – мучеників.

Після прочитання Євангелія царські врата зачиняються. Ектенія потрійна: «Промовмо всі...», та інша послідовність Літургії Ранішосвячених Дарів.

Причасний: «Споживіть і пізнайте...», і мучеників: «Радуйтеся, праведні...».

На відпусту іерей поминає як денних святих спочатку 40 мучеників, що у Севастійському оезері постраждали, потім святого наступного дня – мч. Кодрата.

Примітка. Канон рядового святого (10 березня, мч. Кодрата і воїнів його) співається на ранній, а вечірні стихири з «Господи, взиваю» співаються на хвалітніх. Див.: Типікон, 24 лютого, 11-а Маркова глава, 4-е «див».

Примітка. «А після відпусту входимо в трапезну, і їмо два зварених страви з олією, і п'ємо вино. А в середу та п'ятницю, їмо дві зварених страви без олії, і п'ємо вино» (Типікон, 24 лютого, 11-а Маркова глава).

23 БЕРЕЗНЯ

СЕРЕДА

10 БЕРЕЗНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Мчч. Кодрата та з ним Кипріяна, Діонісія, Анекта, Павла, Крискента, Діонісія (іншого), Вікторина, Віктора, Никифора, Клавдія, Діодора, Серафiona, Папія, Леоніда і мцц. Харієси, Нунехії, Василіси, Ніки, Галі, Галини, Феодори та інших багатьох (бл. 258). Мчч. Кодрата Нікомидійського, Саторина, Руфина та інших (III). Прп. Анастасії (567 – 568).

ЛІТУРГІЯ Ранішосвячених Дарів.

Порядок читань, згідно з календарем:

На 6-му часі: Іс. X, 12 – 20. На веч.: Бут. VII, 6 – 9. Притч. IX, 12 – 18.

НА ВЕЛИКОМУ ПОВЕЧІР'І у вівторок ввечері – канон Богородиці і служба мч. Євпсихія (з 9/22 квітня).

Полуношниця, рання і часи із зображальними. Детальний виклад загального порядку богослужіння та його особливості його див. в схемах першого тижня Великого посту.

НА РАННІЙ – кафізми 19-а, 20-а і 1-а. На 1-му часі – кафізма 2-а; на 3-му часі – кафізма 3-тя; на 6-му часі – кафізма 4-а; на 9-му часі – кафізма 5-а.

Детальний виклад порядку богослужіння вечірні в поєд-

нанні з Літургією Ранішосвячених Дарів див. 24 лютого/ 9 березня.

НА ВЕЧІРНІ – кафізма 18-а.

24 БЕРЕЗНЯ

ЧЕТВЕР

11 БЕРЕЗНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Свт. Софронія, патр. Єрусалимського (638 – 644). Прп. Софронія, затворника Києво-Печерського, в Дальніх печерах (XIII). Сщмч. Піонія, пресвітера Смирнського, та інших з ним (250). Перенесення мощей мч. Єпимаха. Свт. Софронія, єп. Врачанського (1813, Болг.).

Порядок читань, згідно з календарем:

На 6-му часі: Іс. XI, 10 – XII, 2. На веч.: Бут. VII, 11 – VIII, 3. Притч. X, 1 – 22.

НА ВЕЛИКОМУ ПОВЕЧІР'І в середу ввечері – канон Богородиці і служба мч. Терентія (10/23 квітня).

Полуношниця, рання, часи із зображальними та вечірнею. Детальний виклад загального порядку богослужіння та його особливості його див. в схемах першого тижня Ве-

ликого посту.

НА РАННІЙ – кафізми 6-а, 7-а і 8-а. На 1-му часі – кафізма 9-а; на 3-му часі – кафізма 10-а; на 6-му часі – кафізма 11-а; на 9-му часі – кафізма 12-а. **На вечірні** – кафізма 18-а.

25 БЕРЕЗНЯ

П'ЯТНИЦЯ

12 БЕРЕЗНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Прп. Феодана, спов., Сигріанського (818). Прав. Фінеєса (бл. 1500 р. до Р. Хр.). **Свт. Григорія Двоєслова, папи Римського (604).** Прп. Симеона Нового Богослова (1021).

Ліддської [нерукотворної] (в Лідді на стовпі) ікони Божої Матері (I).

ЛІТУРГІЯ Ранішосвячених Дарів.

Порядок читань, згідно з календарем:

На 6-му часі: Іс. XIII, 2 – 13. На веч.: Бут. VIII, 4 – 21. Притч. X, 31 – XI, 12.

НА ВЕЛИКОМУ ПОВЕЧІР'І в четвер увечері – канон Богородиці і служба сщмч. Антипи, єп. Пергама Асійського (11/24 квітня).

Полуношниця, рання і часи із зображальними. Детальний виклад загального порядку богослужіння та його особливості його див. в схемах першого тижня Великого посту.

НА РАННІЙ – кафізми 13-а, 14-а і 15-а. На 1-му часі кафізми немає; на 3-му часі – кафізма 19-а; на 6-му часі – кафізма 20-а; на 9-му часі кафізми немає.

Детальний виклад порядку богослужіння вечірні в поєднанні з Літургією Ранішосвячених Дарів див. 24 лютого/ 9 березня.

НА ВЕЧІРНІ – кафізма 18-а.

На «Господи, взиваю» стихирі на 10: самогласний Тріоді, глас 7-ий (двічі), мученічні Октоїха, глас 6-ий – 4, і стихирі свт. Никифора, патр. Константинопольського, глас 6-ий – 4 (з 13(26) березня; перша стихира – двічі). «Слава» – мертвах Октоїха, глас той самий, «І нині» – догматик, глас 6-ий: «Хто Тебе не ублажить...».

Вхід з кадилом. «Світло Тихе». Читання паремій Тріоді (прокимен 1-й паримії, глас 4-ий: «Дай нам поміч у скорботах...», зі стихом; прокимен 2-й паремії, глас 6-ий: «Почуй, Боже, благання моє...», зі стихом). «Нехай піднесеться молитва моя...», та інша послідовність Літургії Ранішосвячених Дарів (за звичаєм).

26 БЕРЕЗНЯ

СУБОТА

13 БЕРЕЗНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Перенесення мощей свт. Никифора, патр. Константинопольського (846). Мч. Савина (287). Мчч. Африкана, Публія і Терентія (III). Мч. Олександра (305 – 311). Мц. Христини Персидської (IV). Прп. Анина, пресвітера.

Поминання померлих.

ЛІТУРГІЯ за чином свт. Іоана Золотоустого.

Порядок читань, згідно з календарем:

Євр., 325 зач., X, 32 – 38. Мк., 8 зач., II, 14 – 17.

За спокій: 1 Сол., 270 зач., IV, 13 – 17. Ін., 16 зач., V, 24 – 30.

Звершується заупокійна служба Тріоді в поєднанні зі службою Октоїха і рядовою службою Мінеї (свт. Никифора, патр. Константинопольського) – за зразком суботи 2-го тижня Великого посту.

НА ВЕЛИКОМУ ПОВЕЧІР'І в п'ятницю ввечері співається служба Прп. Венедикта (з 14/27 березня), а також заупокійний канон Октоїха, глас 6-ий (з ранньої суботи, без ірмосів). Канон Богородиці (Октоїха) не співається, оскільки замінюється заупокійним. Закінчення великого повечір'я таке ж, як у суботу другого тижня Великого посту.

Полуношниця звичайна – суботня.

На ранній після 16-ої кафизми сідальні Октоїха, глас 6-ий; стих: «Дивний Бог у святих Своїх...»; стих: «Блаженні, ті кого обрав...». «Слава, і нині» – Богородичний воскресний поточного гласу (див. Після 1-ої кафизми).

ЛІТУРГІЯ свт. Іоана Золотоустого.

Блаженні гласу – 6.

Після входу – тропарі, глас 2-ий: «Апостоли, мученики і пророки...», «Пом'яни, Господи, як благий...». «Слава» – кондак, глас 8-ий: «Зі святыми упокой...», «І нині» – Богородичний, глас той самий: «Тебе і стіну, і пристанище...».

Прокимен – дня (суботи), глас 8-ий: «Веселіться у Господі...», стих: «Блаженні ті, кому прощено беззаконня...»; і заупокійний, глас 6-ий: «Душі їх у блаженстві перебуватимуть».

Апостол і Євангеліє – суботи 3-ої седмиці і заупокійні.

Алилуарій – дня (суботи): «Взивали праведні...», стих: «Багато скорбот у праведних...»; і заупокійний: «Блаженні ті, кого обрав...».

Причасний – дня (суботи): «Радуйтеся, праведні...», і заупокійний: «Блаженні, ті кого обрав...».

Примітка. Тріодь Постова в суботу 3-го тижня Великого посту вказує: «Алилуя, глас 6-ий».

27 БЕРЕЗНЯ НЕДІЛЯ

14 БЕРЕЗНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Неділя 3-тя Великого посту, хрестопоклонна. Глас 7.

Прп. Венедикта (543). Свт. Феогноста, митр. Київського і всієї Руси (1353). Блгв. вел. кн. Ростислава-Михайла (1167). Свт. Євсхимона, спов., еп. Лампсакійського (IX).

ЛІТУРГІЯ за чином свт. Василя Великого.

Порядок читань, згідно з календарем:

Ран. – Єв. 7-е, Ін., 63 зач., XX, 1 – 10.

Літ. – Євр., 311 зач., IV, 14 – V, 6. Мк., 37 зач., VIII, 34 – IX, 1.

Воскресна служба Октоїха звершується разом зі службою Тріоді.

Після малої вечірні або, на практиці, безпосередньо перед початком всенічної ієрей переносить Хрест на престол.

Примітка. Перенесення Хреста з жертовника на престол відбувається при співі тропаря Хреста, глас 1-й: «Спаси, Господи, людей Твоїх...», і на «Слава, і нині» – кондак Хреста. Типікон не уточнює, який саме кондак співається при перенесенні Хреста з жертовника на престол в Неділю Хрестопоклонну – кондак, глас 4-й: «Вознісся на Хрест волею...», або кондак, глас 7-ий: «Зброя вогненна вже не стереже врат Едему...». Вказівка Типікон в Неділю 3-ю посту про те, що перенесення відбувається «так само як приписано в 13-ий день вересня, ввечері», непрямим чином свідчить про спів кондака Воздвиження Хреста, глас 4-й: «Вознісся на Хрест волею...».

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – кафизма вся.

На «Господи, взиваю» стихири на 10: воскресні, глас 7-ий – 6, Тріоді (Хреста), глас 5-ий – 4. «Слава» – Тріоді (Хреста), глас 3-ий: «Христе Боже наш...», «І нині» – догматик, глас той самий: «Матір'ю стала...».

Вхід. Прокимен дня.

На літії стихири храму. «Слава, і нині» – Тріоді (Хреста), глас 5-ий: «Слава, і нині, глас 5-ий: Все творіння, бачачи, Тебе нагим висячого на Хресті, / Творця і Сотворителя всього, / в страху змінилось й засмутилось: / сонце померкло і земля захиталася, / гори ж попадали і розривалася блискача завіса храму, / мертві повставали з гробниць / і Ангельські воїнства дивувалися і викликували: / «О чудо! Суддя піддається суду, / страждає добровільно / для спасіння світу і оновлення!»».

На стиховні стихири воскресні, глас 7-ий. «Слава, і нині» – Тріоді (Хреста), глас 4-й: «Пособівий, Господи, лагідному Давиду...».

Після Трисвятого – «Богородице Діво...» (двічі), і тропар Тріоді (Хреста), глас 1-ий: «Спаси, Господи, людей Твоїх...» (один раз).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар воскресний, глас 7-ий (двічі). «Слава» – тропар Тріоді (Хреста), глас 1-ий: «Спаси, Господи, людей Твоїх...», «І нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Коли Гавриїл...».

Кафизми 2-а і 3-я. Малі ектенії. Сідальні воскресні.

Непорочні [1] (на практиці, замінюються на поліелей, який відбувається у вівтарі, при цьому величання зі стихами не співається). «Ангельський собор...». Іпакої, степенні і прокимен – гласу. Євангеліє воскресне 7-е (за традицією, читається у вівтарі, обличчям до народу). «Воскресіння Христове бачивши...». Після 50-го псалма: «Слава» – Тріоді,

глас 8-ий: «Покаяння відкрив мені двері...», «І нині» – Богородичний Тріоді, глас той самий: «На стежки спасіння...». Глас 6-й: «Помилуй мене, Боже...», і стихири Тріоді, глас той самий: «Множество вчинених...». (За звичаєм, помазання елеєм відбувається після винесення Хреста.)

Канони: воскресний з ірмосом на 4 (ірмоси раз), Богородиці (Октоїха) на 2 і Тріоді (Хреста) на 8.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія Тріоді: «Божественний Мойсей у давнині прообразував Хрест Твій...».

Після 3-ої пісні – сідальний Тріоді (Хреста), глас 6-ий: «Хрест Твій, Господи...», стих: «Возносьте Господа Бога нашого...» – інший сідальний Тріоді (Хреста), глас той самий: «Нині здійснилося слово пророче...». «Слава» – інший сідальний Тріоді (Хреста), глас той самий: «Коли поставили древо Хреста Твого, Христе...», «І нині» – Богородичний Тріоді, глас той самий: «Богородице Діво моли Сина Твого...».

Після 6-ої пісні – кондак Тріоді (Хреста), глас 7-ий: «Зброя вогненна вже не стереже врат Едему...». Ікос, глас той самий: «Три хрести поставив на Голгофі Пилат...».

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні – «Свят Господь Бог наш». Екзопостилярій воскресний 10-й. «Слава» – світільний Тріоді (Хреста): «Бачачи перед собою сьогодні чесний Хрест Христів...», «І нині» – Богородичний Тріоді: «Древу, на якому Всечиста...».

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихири воскресні, глас 7-ий – 4, і Тріоді (Хреста), глас 4-ий – 4 (зі своїми стихами і з повторенням першої стихири [2]), потім стих: «Воскресни, Господи Боже мій...», і самогласний Тріоді, глас 8-ий: «Господь притчею навчав усіх уникати гордовитого розуму...». «Слава» – той же самогласний Тріоді, «І нині» – «Преблагословенна еси...».

Відкриваються царські врата.

Велике славослів'я співається тихо. (Воскресний тропар після славослів'я не співається.) До співу славослів'я (зазвичай під час канону або хвалітних стихир) предстоятель одягається в усі священничі одежі (без читання відповідних молитов [3]). Після виголосу «Слава Тобі, що показав нам світло», прийнявши кадило, предстоятель кадить престол і Хреста, що лежить на ньому три рази навколо. Потім на блюді, покритому воздухом, піднімає Хрест на свою голову [4]; при співі останнього Трисвятого він у супроводі двох свічок і кадила через північні двері виносить Хрест з вівтаря і зупиняється проти відчинених царських врат [5]. Після закінчення Трисвятого ієрей виголошує: «Премудрість, станьмо побожно» [6]. Священнослужителі співають тропар Тріоді (Хреста), глас 1-ий: «Спаси, Господи, людею Твоїх...» (тричі). Ієрей підходить до приготовленого і поставленого навпроти царських врат (нижче амвона) аналою, покладає на нього блюдо з Хрестом і кадить навколо нього тричі, а по звершенні кадіна тричі співає: «Хресту Твоєму поклоняємось, Владико...». Цей спів тричі повторює хор, і відбувається цілування Хреста [7]. При цьому співаються особливі стихир Тріоді на поклоніння Хресту, глас 2-ий і глас 8-ий: «Прийдіть, вірні...» та ін. Звичайні екстенії (потрійна: «Помилуй нас, Боже...»; прохальна: «Доповнімо ранню молитву...», голововоклонна молитва) і відпуст: «Христос, що воскрес із мертвих, істинний Бог наш, молитвами Пречистої Своєї Матері, силою Чесного і Животворчого Хреста...».

Перед 1-им часом на «Слава, і нині» – стихира євангельська 7-а.

НА ЧАСАХ – тропар воскресний. «Слава» – тропар Тріоді (Хреста). Кондак Тріоді (Хреста).

ЛІТУРГІЯ свт. Василя Великого.

На проскомидії заготовлюється два Агнца – для середини і п'ятниці.

Блаженні гласу – 6, і Тріоді (Хреста), пісня 3-я – 4.

На вході – «Прийдіть поклонімся... що воскрес із мертвих...».

Після входу – тропар воскресний, тропар Тріоді (Хреста). «Слава, і нині» – кондак Тріоді (Хреста).

Замість Трисвятого – «Хресту Твоєму...».

Прокимен і алилуарій [8] – Неділі Хрестопоклонної.

Апостол і Євангеліє – Неділі Хрестопоклонної.

Замість «Достойно» – «Тобою радується...».

Причасний – Неділі Хрестопоклонної: «Ти явив нам світ-

ло лица Твого, Господи (Пс. 4, 7).».

Примітка. «На трапезі споживаємо, теж саме, що вказано в 1-у Неділю Православ'я» (Типікон, гл. 49, «Неділя третя святого посту...»).

Примітка. Устав не уточнює, де повинен знаходитися аналой – «четвероножець» зі святим Хрестом до віднесення Хреста назад у вівтар в п'ятницю Хрестопоклонної седмиці. Проте за встановленою традицією Хрест залишається на середині храму до п'ятниці і священник у визначений час виходить на середину храму для поклоніння Чесному Хресту».

[1] 118-й псалом (17-я кафизма) співається на 5-ий глас, незалежно від тижневого гласу, і відразу після нього тропарі «Ангельський собор...». У парафіяльній практиці замість Непорочних на недільних всенічних відправах зазвичай співається поліелей.

[2] Перша стихира Тріоді (Хреста) повторюється після стихир «Всечесний Хресте, ти Церкви твердиня...» і співається в якості четвертої стихир (зі стихом: «Бог же, Цар наш споконвіку учинив спасіння посеред землі»).

[3] Молитви на кожен елемент облачення ієрей читає тільки перед звершенням повної Літургії. В інших випадках, коли Устав або богослужбова практика передбачає одягання в усі священничі одежі (**ЛІТУРГІЯ** Ранішосвячених Дарів; винесення Хреста в Неділю Хрестопоклонну, 1 серпня і на Воздвиження Хреста Господнього; вечірні Великої П'ятниці і 1-го дня Пасхи, на **ранній** Великої Суботи і т. д.), ієрей відповідних молитов не промовляє.

[4] За усталеною практикою, після триразового кадіна престолу (з лежачим на ньому Хрестом), під час співу хором «Святий Боже...» в кінці славослів'я, все духовенство у вівтарі здійснює три земні поклони, а потім вже настоятель кладе Хрест на свою голову.

[5] В деяких храмах є звичай обносити Хрест по периметру храму зі співом похоронного «Святий Боже...».

[6] Зазвичай під час виголошення «Премудрість, станьмо побожно» службовий священник творить Хрестом хресне знамення в царських вратах.

[7] Зазвичай під час цілування Хреста відбувається помазання освяченим елеєм.

[8] Тріодь Постова вказує співати алилуарій Неділі Хрестопоклонної на 1-ий глас (порівн. Зі святом Воздвиження Хреста). Згідно з Типіконом і Апостолом, цей алилуарій повинен співатися на 8-ий глас.

28 БЕРЕЗНЯ ПОНЕДІЛОК

15 БЕРЕЗНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

4-й тиждень Великого посту.

Мч. Агапія та з ним семи мчч.: Публія, Тимолая, Ромила, двох Олександрів та двох Дионісіїв (303). Сщмч. Олександра, ієрея в Сиді (270 – 275). Мч. Никандра (бл. 302).

Порядок читань, згідно з календарем:

На 6-му часі: Іс. XIV, 24 – 32. На веч.: Бут. VIII, 21 – IX, 7. Притч. XI, 19 – XII, 6.

ВЕЧІРНЯ. Кафизми немає.

На «Господи, взиваю» стихир на 10: 4 стихир покаянні Октоїха, глас 7-ий (дві – з стихир на стиховні вечірні, дві інші – з стиховних стихир ранньої), Тріоді, глас 8-ий і глас 3-ий – 3, і стихир Мч. Агапія та з ним семи мчч, глас 8-ий – 3. «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Вхід з кадилом. «Світло Тихе». Співається великий прокимен, глас 8-ий: «Дав еси насліддя...», зі стихами (за звичаєм).

На стиховні стихир Тріоді, глас 8-ий (зі звичайними приспівами). «Слава, і нині» – Богородичний Тріоді, глас той самий.

Молитва прп. Єфрема Сиріна читається з трьома великими поклонами (без малих). Закінчення вечірні великопостове (див. перший тиждень Великого посту).

На малому повечір'ї в Неділю ввечері співається служба Прп. Василя, спов., єп. Парійського (з 12/25 квітня).

Примітка. Канон Богородиці не співається, оскільки на передодні відбувалося **ВСЕНІЧНЕ БДІННЯ**.

Полуношниця, рання, часи з зображальними та вечірнею. Детальний виклад загального порядку богослужіння та його особливості його див. в схемах першого тижня Великого посту.

НА РАННІЙ – кафизми 4-а, 5-а і 6-а. На 1-му часі – кафизми немає; на 3-му часі – кафизма 7-а; на 6-му часі – кафизма 8-а; на 9-му часі – кафизма 9-а.

НА ВЕЧІРНІ – кафизма 18-а.

Примітка. У **понеділок** та **середа** Хрестопоклонної седмиці на 1-му часі після Богородичного: «Як нам назвати Тебе...» замість «Стопи мої скеруй...» здійснюється поклоніння Чесному Хресту. У п'ятницю подібний чин відбувається в кінці зображальних.

Якщо аналой з Хрестом знаходиться на середині храму,

то поклоніння відбувається наступним чином: з вітваря (за звичай через царські врата [1]) виходить священник і кадить з чотирьох сторін Хрест, що лежить на аналої. Далі, за зразком Хрестопоклонної Неділі, співається: «Хресту Твоєму поклоняємось, Владико...», стихирі на поклоніння Хресту, глас 2-ий і глас 8-ий: «Прийдіть, вірні...» та ін., і відбувається цілування Хреста.

У тих храмах, де Чесний Хрест після поклоніння в Неділю перебував «із правої сторони царських врат» такий порядок: під час Богородичного «Як нам назвати Тебе...» на середині храму ставиться аналой для Хреста. Ієрей виходить з вітваря царськими вратами з кадилом і диякон зі свічкою до Хреста і кадять святий Хрест спереду, потім, віддавши кадило диякону, підймає Хрест на голову, несе його на се-

редину і кладе на приготований аналой. Ієрей, поклавши Хрест на аналой, здійснює кадіння навколо його. Потім замість «Стопи мої» ієрей з дияконом співають «Хресту Твоєму поклоняємось, Владико», і далі відбувається все з того ж чину, як було і в Неділю на ранній. Після закінчення стихир і після цілування Хреста усіма присутніми в храмі ієрей таким же чином відносить святий Хрест на колишнє місце».

У понеділок, середу і п'ятницю Хрестопоклонної седмиці на часах і на зображальних після «Отче наш...» – кондак Тріоді (Хреста), глас 7-ий: «Не може зброя вогненна...».

[1] Ієрей на вихід царськими вратами і поклоніння Хресту, за традицією, одягається в фелонь.

29 БЕРЕЗНЯ ВІВТОРОК

16 БЕРЕЗНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Мчч. Савина (287) і Папи (305 – 311). Ап. Аристовула, єп. Вританійського (Британського, І). Щмч. Олександра, папи Римського (119). Мч. Юліана Аназаврського (305 – 311). Щмчч. Трофима і Фала, пресвітерів Лаодикійських (бл.300).

Порядок читань, згідно з календарем:

На 6-му часі: Іс. XXV, 1 – 9. На веч.: Бут. IX, 8 – 17. Притч. XII, 8 – 22.

НА ВЕЛИКОМУ ПОВЕЧІР'І в понеділок увечері – канон Богородиці (Октоїха) і служба Щмч. Артемона, пресвітера Лаодикійського (з 13/26 квітня).

Полуношниця, рання, часи із зображальними та вечірнею. Детальний виклад загального порядку богослужіння та його особливості його див. в схемах першого тижня Великої посту.

НА РАННІЙ – кафізми 10-а, 11-а і 12-а. На 1-му часі –

кафізма 13-а; на 3-му часі – кафізма 14-а; на 6-му часі – кафізма 15-а; на 9-му часі – кафізма 16-а. **На вечірні** – кафізма 18-а.

Примітка. На вечірні у вівторок, на «Господи, взиваю», після трьох подібних Тріоді (глас 6-ий і глас 1-ий) – три стихирі Хреста, глас 4-ий (з Тріоді); «Слава, і нині» – Тріоді (Хреста), глас 8-ий: «Днесь Владика творіння...». Служба рядового святого середі переноситься на повечір'я.

30 БЕРЕЗНЯ СЕРЕДА

17 БЕРЕЗНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Прп. Олексія, чоловіка Божого (411). Мч. Марина. Свт. Патрікія, просвітителя Ірландії (після 460).

ЛІТУРГІЯ Ранішосвячених Дарів.

Порядок читань, згідно з календарем:

На 6-му часі: Іс. XXVI, 21 – XXVII, 9. На веч.: Бут. IX, 18 – X, 1. Притч. XII, 23 – XIII, 9.

На 1-му часі поклоніння хресту, як у понеділок.

НА ВЕЛИКОМУ ПОВЕЧІР'І у вівторок ввечері – канон Богородиці і Прп. Олексія, чоловіка Божого (з цього дня) [1].

НА РАННІЙ – кафізми 19-а, 20-а і 1-а. Співається канон Хреста (з Тріоді) і триспівці Тріоді. Канон рядовий служби Мінеї співається на повечір'я.

Примітка 1. Щодо виконання канону на ранній в Типіконі сказано: «Канон Хреста з ірмосом на 6 і триспівець за звичаєм» (гл. 49). Отже, 3-тя, 8-а і 9-а пісні канону співаються в поєднанні зі триспівцем – канон Хреста з ірмосом на 6 (Ірмос раз, тропарі на 5) і триспівець на 8. Інші пісні канону (1-а, 4-а, 5-а, 6-а, 7-а) співаються так: канон Хреста без ірмоса на 4. В 1-ій, 4-ій, 5-ій і 7-ій піснях ірмос канону Хреста співається перед стихами; в 6-ій пісні ірмос канону Хреста служить катавасією. Біблійні пісні – великопостові.

Після 9-ої пісні канону в середу Типікону вказує особливий екзапостиларій Хреста (з Тріоді), «Слава, і нині» – Хрестобогородичний. Згідно Тріоді, цей екзапостиларій співається після звичайного Світільного гласу.

На 1-му часі – кафізма 2-а. Чин поклоніння Чесному Хресту на 1-му часі відбувається точно так само, як у понеділок

На 3-му часі – кафізма 3-тя; на 6-му часі – кафізма 4-а; на 9-му часі – кафізма 5-та.

НА ЧАСАХ і на зображальних – кондак Тріоді (Хреста), глас 7-ий.

Детальний виклад порядку богослужіння вечірні в поєднанні з Літургією Ранішосвячених Дарів див. 24 лютого/ 9 березня.

НА ВЕЧІРНІ – кафізма 18-а.

Примітка 2. Починаючи з цього дня до Великої Середи (включно) на всіх ЛІТУРГІЯХ Ранішосвячених Дарів додається ектенія за, «тих що готуються до Святого Просвічення» (тобто до Таїнства Хрещення).

Примітка 3. «Нехай буде відомо ж і це, що в цю середопосну середу на трапезі не дозволяється споживання олії і вина, бо день цей, є днем плачу, а не радості: тому й в цю середу не Бог Господь співається на ранній, а «Алилуя» (Типікон, гл. 49, «В середу 4-го тижня... вечора»).

[1]. У середу і п'ятницю 4-го тижня Великої посту служби рядових святих переносяться на повечір'я.

31 БЕРЕЗНЯ ЧЕТВЕР

18 БЕРЕЗНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Свт. Кирила, архієп. Єрусалимського (386). Мчч. Трофима і Євкарпія (бл. 300). Прп. Анина, ченця.

Порядок читань, згідно з календарем:

На 6-му часі: Іс. XXVIII, 14 – 22. На веч.: Бут. X, 32 – XI, 9. Притч. XIII, 20 – XIV, 6.

НА ВЕЛИКОМУ ПОВЕЧІР'І в середу ввечері – канон Богородиці і служба Свт. Мартина, спов., папи Римського (з 14/27 квітня).

Полуношниця, рання, часи із зображальними та вечірнею. Детальний виклад загального порядку богослужіння та його особливості його див. в схемах першого тижня Великого посту.

НА РАННІЙ – кафізми 6-а, 7-а і 8-а. На 1-му часі – кафізма 9-а; на 3-му часі – кафізма 10-а; на 6-му часі – кафізма

11-а; на 9-му часі – кафізма 12-а. **На вечірні** – кафізма 18-а.

Примітка. *На вечірні в четвер вечора на «Господи, взиваю» в Постовій Тріоді відсутні стихирі Хреста (на відміну від служби середи 4-ої седмиці): Тріодь вказує співати стихирі рядового святого Мінеї (тобто Свт. Кирила, архієп. Єрусалимського, з 18 (31) березня).*

1 КВІТНЯ П'ЯТНИЦЯ

19 БЕРЕЗНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Мч. Хрисанфа і мц. Дарії (283) і з ними мчч. Клавдія, трибуна, Іларії, дружини його, Ясона і Мавра, синів їхніх, Диодора, пресвітера, і Маріана, диякона. Мч. Панхарія (бл. 302).

Смоленської ікони Божої Матері «Розчулення» (1103).

ЛІТУРГІЯ Ранішосвячених Дарів.

Порядок читань, згідно з календарем:

На 6-му часі: Іс. XXIX, 13 – 23. На веч.: Бут. XII, 1 – 7. Притч. XIV, 15 – 26.

Після зображальних звершується поклоніння хресту. При співанні тропаря і кондака хрест через Царські врата вносить-ся у вівтар.

На великому повечір'ї в четвер увечері – канон Богородиці і Мч. Хрисанфа і мц. Дарії (з цього дня).

Примітка. *Стихирі Мінеї (на «Господи, взиваю») не переносяться на повечір'я, оскільки, згідно з вказівками Постової Тріоді, вони співаються на вечірні в четвер вечора.*

НА РАННІЙ – кафізми 13-а, 14-а і 15-а. Співається канон Хреста і триспівці. Після 9 піснi – світільний гласу. Канон рядових святих співається на повечір'ї.

На 1-му часі кафізми немає; на 3-му часі – кафізма 19-а; на 6-му часі – кафізма 20-а; на 9-му часі кафізми немає.

НА ЧАСАХ і на зображальних – кондак Тріоді (Хреста), глас 7-ий.

В кінці зображальних звершується чин поклоніння Хресту.

Примітка. *Поклоніння Хресту відбувається не на 1-му часі, а після прочитання часів. Чин поклоніння Хресту в п'ятницю слід здійснювати після молитов, якими закінчуються часи із зображальними, тобто після молитви прп. Єфрема Сиріна (з 16 поклонами), кінцевого Трисвятого, «Господи, помилуй» (12) і молитви «Всесвята Тройце...».*

Після поклоніння ієрей бере Чесний Хрест і вносить його в Святий Вівтар (через Царські Врата, у супроводі кадила і свічок), а звідти в сосудохранительницю.

Далі звичайне (для середи і п'ятниці) закінчення зображальних. Ієрей (або диякон): «Премудрість». Хор: «Достой-

но є...» до слів: «і Матір Бога нашого» (включно). Ієрей: «Пресвята Богородице, спаси нас». Хор: «Чеснішу від херувимів...». Ієрей: «Слава Тобі, Христе Боже...». Хор: «Слава, і нині», «Господи, помилуй» (тричі), «Благослови». Ієрей виголошує відпуст: «Христос, істинний Бог наш...». Хор: «Господи, помилуй» (тричі). Многоліття, за традицією не співаються.

Детальний виклад порядку богослужіння вечірні в поєднанні з Літургією Ранішосвячених Дарів див. 24 лютого/ 9 березня.

НА ВЕЧІРНІ – кафізма 18-а.

На «Господи, взиваю» стихирі на 10: самогласний Тріоді, глас 7-ий: (двічі), мученичні Октоїха, глас 7-ий – 4, і стихирі Мінеї, глас 8-й – 4 (Прпп. Іоана, Сергія, Патрикія та інших, що в обителі св. Сави були вбиті, 20 (2) березня; перша стихира – двічі). «Слава» – мертвим Октоїха, глас 7-ий: (див. В стихирах на стиховні в п'ятницю вечірні), «І нині» – догматик, глас той самий: «Матір'ю стала...».

Вхід з кадилом. «Світі Тихий». Читання паремій Тріоді (прокимен 1-ий паримії, глас 4-й: «Пастирю Ізраїлю, вислухай...», зі стихом; прокимен 2-ий паремії, глас той самий: «Радуйтеся Богу...», зі стихом). «Нехай піднесеться молитва моя...», та інша послідовність Літургії Ранішосвячених Дарів (за звичаєм).

2 КВІТНЯ П'ЯТНИЦЯ

20 БЕРЕЗНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Прпп. Іоана, Сергія, Патрикія та інших, що в обителі св. Сави були вбиті (796). Мц. Фотини (Світлани), самарянки, її синів мчч. Віктора, нареченого Фотином, та Іосії; мцц. Анатолії, Фото, Фотиди, Параскеви, Кириакії, Домніни і мч. Севастіана (бл. 66). Мцц. Олександри, Клавдії, Євфрасії, Матрони, Юліанії, Євфимії і Феодосії (310). Свт. Микити, спов., архієп. Аполлоніадського (бл. 813 – 820).

Поминання померлих.

ЛІТУРГІЯ за чином свт. Іоана Золотоустого.

Порядок читань, згідно з календарем:

Євр., 313 зач., VI, 9 – 12. Мк., 31 зач., VII, 31 – 37.

За спокій: 1 Кор., 163 зач., XV, 47 – 57. Ін., 16 зач., V, 24 – 30

НА ВЕЛИКОМУ ПОВЕЧІР'І в п'ятницю ввечері співається служба Прп. Якова, еп., спов. (з 21(3) березня), а також заупокійний канон Октоїха, глас 7-ий (з ранньої суботи, без ірмосів). Канон Богородиці не співається, оскільки замінюється заупокійним. Після 3-го Трисвятого – кондак, глас 8-ий: «Зі святими упокой...» (замість «Господи Сил...»). «Господи, помилуй» (40), «Ти, що кожного часу...», «Господи, помилуй» (тричі), «Слава, і нині», «Чеснішу від херувимів...», «Іменем

Господнім...». Виголос: «Молитвами святих отців наших...». Читець: «Амінь». Молитва: «Непорочна, Пречиста...», «І дай нам, Владико...», «Преславна Приснодіво...», «Уповання моє Отець...». Ієрей: «Слава Тобі, Христе Боже...». «Слава, і нині». «Господи, помилуй» (тричі). «Благослови». Відпуст малий: «Христос, істинний Бог наш...». Звичайне прощення. Ектенія: «Помолимося...».

Полуношниця звичайна – суботня.

НА РАННІЙ після 16-ої кафизми сідальні Октоїха, глас 7-ий зі своїми стихами. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний поточного гласу.

ЛІТУРГІЯ свт. Іоана Золотоустого.

Блаженні гласу – 6.

Після входу – тропарі, глас 2-ий: «Апостоли, мученики і пророки...», «Пом'яни, Господи, як благий...». «Слава» – кондак, глас 8-ий: «Зі святыми упокой...», «І нині» – Богоро-

дичний, глас той самий: «Тебе і стіну, і пристанище...».

Прокимен – дня (суботи), глас 8-ий: «Радуйтеся праведні...», стих: «Блаженні, ті кому прощено беззаконня...»; і заупокійний, глас 6-ий: «Душі їх у блаженстві перебуватимуть».

Апостол і Євангеліє – суботи 4-го тижня і заупокійні.

Алилуарій – дня (суботи): «Взивали праведні...», стих: «Багато скорбот у праведних...»; і заупокійний: «Блаженні, кого обрав...».

3 КВІТНЯ НЕДІЛЯ

21 БЕРЕЗНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Неділя 4-та Великого посту. Глас 8.

Прп. Іоана Ліствичника (перехідне святкування в 4-ту неділю Великого посту).

Прп. Якова, еп., спов. (VIII). Свт. Кирила, еп. Катанського (I – II). Свт. Фоми, патр. Константинопольського (610).

ЛІТУРГІЯ за чином свт. Василя Великого.

Порядок читань, згідно з календарем:

Ран. – Єв. 8-е, Ін., 64 зач., XX, 11 – 18.

Літ. – Євр., 314 зач., VI, 13 – 20. Мк., 40 зач., IX, 17 – 31.

Прп.: Еф., 229 зач., V, 8 – 19. Мф., 10 зач., IV, 25 – V, 12.

Воскресна служба Октоїха звершується разом зі службою Тріоді.

Примітка. Служба Прп. Якова, еп., спов., переноситься на велике повечір'я на вечір п'ятниці.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – кафизма вся.

На «Господи, взиваю» стихири на 10: воскресні, глас 8-ий – 7, і Тріоді (прп. Іоана), глас 8-ий – 3. «Слава» – Тріоді (прп. Іоана), глас 5-ий: «преподобний отче...», «І нині» – догматик, глас 8-ий: «Цар Небесний...».

Вхід. Прокимен дня.

На літї стихири храму. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний за гласом стихири храму, зі стиховних.

На стиховні стихири воскресні, глас 8-ий. «Слава» – Тріоді (прп. Іоана), глас 2-ий: «Прослави Іоана – ангела на землі і на небесах чоловіка Божого...», «І нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «О нове чудо, вище за всі давні чудеса!...».

Після Трисвятого – «Богородице Діво...» (тричі).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар воскресний, глас 8-ий (двічі). «Слава» – тропар Тріоді (прп. Іоана), глас 1-й: «Пустельним жителем...», «І нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Коли Гавриїл звістив...».

Кафизми 2-а і 3-я. Малі ектенії. Сідальні воскресні

Непорочні [1] (див. Типікон, гл. 17). «Ангельський собор...». Іпакої, степенні і прокимен – гласу. Євангеліє воскресне 1-е. «Воскресіння Христове бачивши...». Після 50-го псалма: «Слава» – Тріоді, глас 8-ий: «Покаяння відкрив мені двері...», «І нині» – Богородичний Тріоді, глас той самий: «На стежки спасіння...». Глас 6-ий: «Помилуй мене, Боже...», і стихири Тріоді, глас той самий: «Множество вчинених...».

Канони: воскресний з ірмосом на 4 (ірмоси раз), Богородиці (Октоїха) на 2, Тріоді – 1-ий (про того, що потрапив до рук розбійників) на 4 і 2-ий (прп. Іоана) на 4.

Примітка. «Канони: воскресний з Богородичним на 6: і Тріоді на 4, глас 5-й: і святого на 4, глас 8-й» (Типікон, гл. 49, «Неділя 4-а святого посту»). Дане розпорядження Уставу може бути пояснене як вказівка на спів трьох канонів: воскресного з ірмосом і Богородичного на 6 (ірмоси раз), Тріоді – 1-го (про того, що потрапив до рук розбійників) на 4 і 2-го (прп. Іоана) на 4. (Порівн.: Типікон, гл. 49, «В Неділю 5-ту святого посту».)

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія «Відкрию уста мої...».

Після 3-ої пісні – кондак та ікос Тріоді (прп. Іоана), глас 4-ий; сідальний Тріоді, глас 5-ий: «Пречистий Хрест Твій Спасе...». «Слава» – сідальний Тріоді (прп. Іоана), глас 4-ий: «Засявши чеснотами до небес...», «І нині» – Богородичний Тріоді, глас той самий: «Той, Хто на престолі...».

Після 6-ої пісні – кондак та ікос воскресні, глас 8-ий.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні – «Свят Господь Бог наш». Екзапостила-

рій воскресний 8-ий. «Слава» – світильний Тріоді (прп. Іоана): «Шкідливих пристрасних принад світу уникнув ти, отче преподобний...», «І нині» – Богородичний Тріоді: «Як істинну Богородицю...».

«Все що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітні стихири воскресні, глас 8-ий – 8; потім стих: «Воскресни, Господи Боже мій, нехай піднесеться рука Твоя,/ не забудь убогих Твоїх до кінця», і самогласний Тріоді, глас 1-й: «Прийдіть, потрудімось...». «Слава» – той же самогласний, «І нині» – «Преблагословенна єси...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар воскресний: «Воскрес із гробу...».

Перед 1-им часом на «Слава, і нині» – стихири євангельська 8-а.

На 1-му і 6-му часі – тропар воскресний. «Слава» – тропар Тріоді (прп. Іоана). Кондак Тріоді (прп. Іоана).

На 3-му і 9-му часі – тропар воскресний. «Слава» – тропар Тріоді (прп. Іоана). Кондак воскресний.

ЛІТУРГІЯ свт. Василя Великого.

На проскомидії заготовлюються два Агнця – для вівторка, середи. В четвер, на свято Благовіщення 25 березня /7 квітня заготовлюється один Агнець на п'ятницю.

Блаженні гласу – 8.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар воскресний, тропар Тріоді (прп. Іоана). «Слава» – кондак Тріоді (прп. Іоана), «І нині» – кондак воскресний.

У храмі Богородиці – тропар воскресний, тропар храму, тропар Тріоді (прп. Іоана); кондак воскресний. «Слава» – кондак Тріоді (прп. Іоана), «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар воскресний, тропар храму, тропар Тріоді (прп. Іоана); кондак воскресний, кондак храму. «Слава» – кондак Тріоді (прп. Іоана), «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – воскресний і прп. Іоана.

Апостол і Євангеліє – Неділі 4-ої Великого посту і прп. Іоана.

Замість «Достойно є» – «Тобою радується...».

Примітка. «На трапезі споживається така сама їжа, як і в попередні Неділі» (Типікон, гл. 49, «Неділя 4-а святого посту»).

[1] На практиці замість Непорочних на недільних всенічних зазвичай співається поліелей.

4 КВІТНЯ ПОНЕДІЛОК

22 БЕРЕЗНЯ
ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

5-й тиждень Великого посту.

Сщмч. Василія, пресвітера Анкирського (362 – 363). Мц. Дросиди, дочки царя Траяна (104 – 117). Прп. Ісаакія Далматського (IV).

Порядок читань, згідно з календарем:

На 6-му часі: Іс. XXXVII, 33 – XXXVIII, 6. На веч.: Бут. XIII, 12 – 18. Притч. XIV, 27 – XV, 4.

Вечірня. Детальний виклад порядку богослужіння в Неділю вечора див. 21 лютого/6 березня.

Кафизми немає.

На «Господи, взиваю» стихири на 10: 4 стихири покаянні Октоїха, глас 8-ий (дві – зі стихир на стиховні вечора, дві інші – зі стиховних стихир ранньої), Тріоді, глас 3-ий і глас 7-ий – 3, і стихири Сщмч. Василія, пресвітера Анкирського, глас 4-ий – 3. «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Вхід з кадилом. «Світло Тихе». Співається великий прокимен, глас 8-ий: «Не відверни лица Твого...», зі стихами (за звичаєм).

На стиховні стихири Тріоді, глас 7-ий і глас 6-ий (зі звичайними приспіваними). «Слава, і нині» – Богородичний Тріоді, глас 6-ий.

Молитва прп. Єфрема Сиріна читається із трьома великими поклонами (без малих). Закінчення вечірні великопостове (див. 21 лютого/6 березня.).

На малому повечір'ї в Неділю ввечері співається служба

Прмч. Никона, єп., і 199 учнів його. (3 23 березня/5 квітня – вівторка 5-го тижня Великого посту, оскільки свято Благовіщення Пресвятої Богородиці співпадає з четвергом 5-го тижня Великого посту.)

Примітка. Канон Богородиці на повечір'ї в Тиждень ввечері співається, оскільки напередодні звершувалося ВСЕ-НІЧНЕ БДІННЯ.

Полуношниця, рання, часи із зображальними та вечірньою. Детальний виклад загального порядку богослужіння та його особливості його див. в схемах першого тижня Великого посту.

НА РАННІЙ – кафизми 4-а, 5-а і 6-а. На 1-му часі – кафизми немає; на 3-му часі – кафизма 7-а; на 6-му часі – кафизма 8-а; на 9-му часі – кафизма 9-а. **На вечірні** – кафизма 10-а.

5 КВІТНЯ ВІВТОРОК

23 БЕРЕЗНЯ
ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Прмч. Никона, єп., і 199 учнів його (251). Прп. Никона, ігумена Києво-Печерського (1088). Мчч. Филита, Лідії, дружини його, Македона, Феопрепія, Кронида і Амфілохія (117 – 138).

ЛІТУРГІЯ Ранішосвячених Дарів.

Порядок читань, згідно з календарем:

На 6-му часі: Іс. XL, 18 – 31. На веч.: Бут. XV, 1 – 15. Притч. XV, 7 – 19.

За Уставом (див. Типікон, 26 березня, 7-я Маркова глава), коли свято Благовіщення Пресвятої Богородиці співпадає з четвергом 5-го тижня Великого посту спів Великого канону прп. Андрія Критського («стояння Марії Єгипетської») переноситься на ранню вівторка 5-го тижня Великого посту.

Служба звершується за Тріоддю.

Примітка. Служба прмч. Никона єп. і 199-ти учнів його переноситься на повечір'я в Неділю 4-у посту ввечері (див. 22 березня).

Напередодні в понеділок увечері здійснюється мале повечір'я без канонів і поклонів. Кондак Тріоді (Великого канону), глас 6-ий: «Душе моя, душе моя...».

Примітка. «Повечір'я ж промовляємо мале в келіях без поклонів. Після Трисвятого кондак канону Андрія. Так само й полуношницю» (Типікон, гл. 49, «В середу п'ятої седмиці ввечері»).

Полуношниця без поклонів.

РАННЯ.

Іерей виголос: «Благословен Бог наш...». Читець [1]: «Амінь», «Слава Тобі, Боже наш, слава Тобі», «Царю Небесний...», Трисвяте. по «Отче наш...» іерей – виголос: «Бо Твоє є Царство...». Читець: «Амінь», «Господи, помилуй» (12 разів), «Слава, і нині», «Прийдіть, поклонімося...» (тричі) і звичайне двопсалміє. (Звершується звичайне кадіння.)

Шестипсалміє. (Іерей читає ранні молитви.) Велика ектения. «Алилуя» і Троїчний гласу. Приспів до закінчення першого Троїчного тропаря: «Свят, свят, свят єси, Боже наш, молитвами святих апостолів Твоїх і святителя Миколая, помилуй нас».

Читається 8-а кафизма. Малої ектенії немає. Сідальні Октоїха стих: «По всій землі розійшлося віщування їх, і в кінці вселенної слова їх» – «Бо Мойсей...»; стих: «Дивний Бог у святих Своїх, Бог Ізраїлів» – мученичний. «Слава, і нині» – Богородичний, глас той самий. І читається перша половина

Житія прп. Марії Єгипетської [2].

Читець: «Житіє преподобної матері нашої Марії Єгипетської благослови, чесний отче, прочитати».

Іерей: «її ж молитвами, Господи Ісусе Христе, Боже наш, помилуй нас».

Читець: «Амінь». І читає житіє.

(Якщо читає сам іерей, то він спочатку промовляє: «Житіє преподобної матері нашої Марії Єгипетської. – Її ж молитвами, Господи Ісусе Христе, Боже наш, помилуй нас».)

Після прочитання першої половини житія – «Господи, помилуй» (тричі), «Слава, і нині» – псалом 50-ий.

Примітка. «Також псалом 50-ий. І відразу починаємо великий канон розчуленим співом і благоговійно, творіння святого Андрія Критського, Єрусалимського, глас 6-ий. Ірмос: Помічник і покровитель: по двічі. Потім тропарі, творячи на кожен по 3 поясних поклони, і співаючи: «Помилуй мене, Боже, помилуй мене».

І відразу [3] Великий канон прп. Андрія Критського, з додаванням до кожної пісні тропарів канону прп. Марії Єгипетської і по одному тропарю прп. Андрія Критського. На 2-ій, 8-ій і 9-ій піснях – триспівці. Ірмоси Великого канону співаються по двічі на початку пісень, а після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – і на катавасію. На 2-ій і 3-ій піснях – по два ірмоси (співаються по разу), на катавасію після 3-ої пісні співається другий ірмос. Ірмоси співаються перед тропарями Великого канону, але не перед триспівцями, з яких починаються 2-а, 8-а і 9-а пісні [4].

Пісні Священного Писання при співі канонів не промов-

ляються, але до тропарів Великого канону співається приспів: «Помилуй мене, Боже, помилуй мене», до тропарів канону прп. Марії Єгипетської: «Преподобна мати Маріє, моли Бога за нас», до тропарів прп. Андрія Критського: «Преподобний отче Андрію, моли Бога за нас». На закінчення кожної пісні – «Слава», «І нині». До тропарів триспівців приспів: «Слава Тобі Боже наш, слава Тобі»; в кінці їх «Слава», «І нині» не читаються (до Троїчних триспівців приспів: «Пресвята Тройце, Боже наш, слава Тобі»; до Богородичних триспівців приспів: «Пресвята Богородице, спаси нас»). Зазвичай читає тропарі трипівця диякон або читець.

Після 3-ої пісні і малої ектенії – сідальний Тріоді, глас 3-й. (див. Після 2-ої кафизми на ранній вівтора 5-го тижня), «Слава» – інший сідальний Тріоді, глас 2-й. (див. після 3-ої кафизми на ранній вівтора 5-го тижня), «І нині» – Богородичний Тріоді, глас той самий. (див. після 3-ої кафизми на ранній вівтора 5-го тижня).

Після 6-ої пісні і малої ектенії – кондак Тріоді (Великого канону), глас 6-й: «Душе моя, душе моя...», та ікос, глас той самий. Після синаксарія – блаженні Тріоді (Великого канону), глас 6-й [5].

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу». (Звершується звичайне кадіння.)

Після 9-ої пісні і малої ектенії – світильний гласу. Після 1-го виконання Світильного – закінчення: «... молитвами, Господи, Предтечі Твого, і спаси мене». «Слава» – той же світильний, з закінченням: «Молитвами, Господи, святих Твоїх, і спаси мене», «І нині» – знову той же світильний, із закінченням: «Молитвами, Господи, Богородиці, і спаси мене». («Достойно є» зазвичай не співається.)

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми. «Слава, і нині», «Тобі слава подобає...», «Слава Тобі, що показав нам світло». Читається повсякденне славослів'я.

Ектенія прохальна: «Доповнімо ранню молитву...», і головоклонна молитва.

Стихири на стиховні Тріоді, глас 7-й (зі звичайними приспівами). «Слава, і нині» – Богородичний Тріоді, глас той самий.

«Благо є» (двічі) [6]. Трисвяте. Після «Отче наш» ієрей – виголос: «Бо Твоє є Царство...». Читець: «Амінь». Тропар Часослова: «Стоячи в храмі...». «Господи, помилуй» (40). «Слава, і нині» – «Чеснішу від херувимів...». «Іменем Господнім...». Ієрей (перед царськими вратами): «Суший благословенний...». Молитва: «Небесний Царю...». Ієрей – молитву прп. Єфрема Сиріна з трьома поклонами. Читець: «Амінь», і відразу без відпусту утрєні читається 1-й час [7].

1-й час читається без кафизми. Тропар 1-го часу: «Заранку вислухай...» зі стихами промовляється читцем в звичайному порядку, але тільки без співу. Стихи часу: «Стопи мої направ...» і «Нехай сповняться уста мої...» – читаються [8]. Після Трисвятого – кондак Тріоді (Великого канону): «Душе моя, душе моя...». В кінці – молитва прп. Єфрема Сиріна (з трьома великими поклонами). Кінцеве Трисвяте і «Господи, помилуй» (12) не читаються. Безпосередньо після поклонів священник вимовляє молитву: «Христе, Світло Істинне...». За традицією, співається «Непереможній Воводі...». Відпуст великий і многоліття.

На зображальних – блаженні швидко, без співу; після «Отче наш...» – кондак Тріоді (Великого канону): «Душе моя, душе моя...». Зображальні слід закінчувати наступним чином: після кондака – читець: «Господи, помилуй» (40), «Слава, і нині» – «Чеснішу від херувимів...». «Іменем Господнім...». Ієрей: «Боже, ущедрі нас...». Читець: «Амінь». Ієрей – молитву прп. Єфрема Сиріна (з трьома поклонами). Читець: «Амінь». Молитва: «Всесвята Тройце...». Ієрей (або диякон): «Премудрість». Хор: «Достойно є...» до слів: «і Матір Бога нашого» (включно). Ієрей: «Пресвята Богородице, спаси нас». Хор: «Чеснішу від херувимів...». Ієрей: «Слава Тобі, Христе Боже...». Хор: «Слава, і нині», «Господи, помилуй» (тричі), «Благослови». Відпуст: «Христос, істинний Бог наш...». Хор: «Господи, помилуй» (тричі). Многоліття за традицією, не співаються.

НА ВЕЧІРНІ – кафизма 16-а.

На «Господи, взиваю» стихири на 10: Тріоді – 6: самоглас-

ний дня, глас 5-ий. (один раз), інший самогласний дня, глас 8-ий. один раз), і мученичний, глас той самий. ці стихири Тріоді див. на стиховні вечірні у вівторок вечора 5-го тижня); і подібні Тріоді, глас той самий, і глас 2-ий: «Живоносний Твій Хрест...» (ці стихири Тріоді див. на «Господи, взиваю» вечірні у вівторок вечора 5-го тижня); і стихири передсв'ята Благовіщення, глас 4-ий – 4 (див. в службі Мінеї 24 березня; перша стихира – двічі). «Слава, і нині» – передсв'ята Благовіщення, глас 2-ий: «Благовістить Гавріїл...».

Вхід з кадилом. Читання паремій Тріоді (за звичаєм). Після «Нехай піднесеться молитва моя...» і молитви прп. Єфрема Сиріна (з трьома великими поклонами) – ектенії: «Промовмо всі...», та інша послідовність Літургії Ранішосвячених Дарів (за звичаєм).

Примітка. «Всю службу співаємо скоріше, заради труда бдінного. Звершується служба Ранішосвячених Дарів, під час якої, всі хто приготувався причащаються Святих Христових Таїн. На трапезі ж їмо олію і вино п'ємо, заради труда. Деякі ж устами дозволяють тільки вино, на олію ж дозволу не дають. В Типіку ж Святої Гори вказується: на 40 святих мучеників, на знайдення глави Предтечі, в середу Хрестопоклонну, на Великий канон і на «не сідальний» - Акафіст Божої Матері в суботу 5-ої седмиці.) істи два варення з олією і випивати по дві чаші вина» (Типікон, гл. 49, «В четвер 5-ий тиждень святого посту») [9].

[1] Ієрей... входить у святий вівтар, і взявши кадильник, промовляє і молитву кадила. І ставши перед престолом, кадить хрестоподібно, і виголошує: Благословенний Бог наш, завжди, нині і повсякчас, і на віки віків. Читець: Амінь. Також поставлений читець читає...» (Типікон, гл. 49, «Початок святого і Великого посту», початок ранньої).

[2] Якщо Житіє читається з Четрьох-Міней, то перша половина Житія закінчується словами «... щоб мені одержати яку-небудь милість в День Судний». З нового абзацу, зі слів «Старець із нестримними сльозами...» до кінця, – друга половина Житія.

[3] Зазвичай молитва «Спаси, Боже, людей Твоїх...» не вимовляється.

[4] На думку В. Розанова (див. Його «Богослужбний Устав Православної Церкви», с. 545), ірмоси триспівців вичитуються. На думку свт. Афанасія (Сахарова), в подібних випадках ірмоси взагалі не читаються і не співаються, а наводяться в Тріоді повністю для того, щоб служити в якості подібних для співу наступних тропарів триспівців, оскільки в давнину тропарі канонів співалися на глас і подібні ірмоса; співаються ірмоси лише в тих випадках, коли співаються біблійні пісні або коли на те є спеціальна вказівка Типікону (див.: Афанасій (Сахаров), еп. О поминанні усопших по Уставу Православної Церкви. СПб.: Сатіс, 1995. С. 172 – 174).

[5] Спів Блаженних з тропарями є особливістю ранньої четверга Великого канону і утрєні Великої П'ятниці (з читанням 12-ти Євангелій), а тому ні в якому разі не повинний пропускатися.

[6] Оскільки служба, відповідно до Уставу, завершується швидко, допустимо і одноразове читання «Благо є».

[7] У зв'язку з відсутністю в Типіконі певних вказівок про завершення ранньої четверга 5-ої седмиці св. Чотиридесятниці, закінчення ранньої в богослужбових довідниках викладається по-різному. Наприклад, прот. К. Нікольський (див. Його «Пособие к изучению Устава богослужения Православной Церкви», с. 594) вважає, що рання закінчується як звичайна великопостова, оскільки Типікон не приводить жодних спеціальних вказівок. В. Розанов (див. Його «Богослужбний Устав Православної Церкви», с. 545 – 546) пропонує закінчувати ранню з читанням «Благо є» один раз і з заміною «Господи, помилуй» (40) на особливу ектенію: «Помилуй нас, Боже...», при цьому після «Благо є...» зберігати звичайний тропар «Стоячи в храмі...», а поклати з молитвою прп. Єфрема Сиріна зовсім скасовувати. Розбіжності про закінчення ранньої пов'язані з різним тлумаченням слів Уставу про завершення служб четверга 5-ої седмиці швидко. Термін «поскору», що використовується Типіконом також

при викладі богослужіння Благовіщення в будній день посту і богослужіння поліелейного святого «в один з днів пісних», стосується таких особливостей:

- а) скорочення кількості поклонів з молитвою прп. Єфрема Сиріна **на ранній**, часах і зображальних з 16 до 3;
- б) скасування кінцевого Трисвятого;
- в) виконання текстів, які співаються **на часах** і зображальних «без співу».

[8] порівн.: Нікольський К., прот. Пособие к изучению Устава богослужения Православной Церкви. С. 338 – 339.

6 КВІТНЯ СЕРЕДА

24 БЕРЕЗНЯ ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Предсвятю Благовіщення Пресвятої Богородиці. Прп. Захарії, ченця. Свт. Артемія (Артемона), єп. Солунського (Селевкійського, I – II). Прп. Захарії, **посника Києво-Печерського, в Дальніх печерах (XIII – XIV).** Прп. Якова, спов. (VIII – IX).

ЛІТУРГІЯ Ранішосвячених Дарів.

На 6-му часі: Іс. XLI, 4 – 14. На веч.: Бут. XVII, 1 – 9. Притч. XV, 20 – XVI, 9. Благовіщення: Бут. XXVIII, 10 – 17. Єз. XLIII, 27 – XLIV, 4. Притч. IX, 1 – 11.

НА ВЕЛИКОМУ ПОВЕЧІР'І у вівторок ввечері – канон Богородиці (Октоїха) і служба мц. Матрони Солунської (з 27 березня – суботи 5-го тижня Великокого посту).

Полуношниця щоденна – за великопосним чином.

РАННЯ – за великопосним чином (докладний виклад загального порядку богослужіння див. 22 лютого/7 березня; особливості його див. 24 лютого/9 березня).

Замість «Бог Господь» – «Алилуя» на глас Октоїха і Трічний гласу.

Кафизми 19-а, 20-а і 1-а. Малих ектеній немає.

Після 1-ої кафизми – сідалийний Октоїха (з програми Тріоді).

Після 2-ої і 3-ої кафизми – сідалийний Тріоді (на ряду).

Псалом 50-ий. Молитва: «Спаси, Боже, людей Твоїх...», «Господи, помилуй» (12), «Милістю і щедротами...».

Канони:

1-а, 4-а, 5-а, 6-а і 7-а пісні – канон передсвятя, глас 4-ий.

3-тя, 8-а і 9-а пісні – канон передсвятя, глас 4-ий, з ірмосом на 6 і триспівці на 8.

Біблійні пісні – великопостові.

Примітка. Біблійні пісні співаються з великопостовою редакції, оскільки в предсвятю Благовіщення Устав признає службу з Алилуя та поклонами.

Катавасія – після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень (після 3-ої, 8-ої і 9-ої – ірмоси другого триспівця, а після 6-ої – ірмос канону передсвятя).

Після 3-ої пісні – сідалийний передсвятя, глас 4-ий: «Нашестя Духа Всесвятого...». «Слава, і нині» – інший сідалийний передсвятя, глас 3-ий: «Сьогодні все творіння...».

Після 6-ої пісні – кондак передсвятя, глас 8-ий: «Всім земним Ти є началом...». (Мученичні Октоїха з додатку Тріоді співаються в складі сідалийних після 1-ої кафизми.)

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні може співатися «Достойно є». Світільний Тріочний гласу.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Тріоді, глас 3-ий і глас 8-ий (зі звичайними приспівками). «Слава, і нині» – передсвятя, глас 4-ий: «Мову, яку не знала почула Богородиця...».

Закінчення ранньої – за великопосовим чином.

Часи звершуються за великопостовим чином (докладний виклад загального порядку богослужіння див. 22 лютого/7 березня).

Примітка. Устав замовчує про особливості часів і зображальних в предсвятю Благовіщення в седмичний день св. Чотиридесятниці, кажучи тільки, що 1-ий час відбувається «з поклонами, за звичаєм». З цієї причини допустимим є звершення часів в цей день в повній відповідності з велико-

[9] В Слов'янській Тріоді Постовій (л. 317) вказівки про піст містяться в такій редакції: «На трапезі ж їмо олію і вино п'ємо, заради труда бдінного. В Студійському ж Уставі вказано сухо їсти весь той тиждень, більше інших, бо це є дні плачу, а не свята. А в Типіку Святої Гори вказується, на 40 святих мучеників, на знайдення глави Предтечі, і в середу Хрестопоклонну, і на Великий канон, і на несідалийний – Акафіст Божої Матері в суботу 5-ї седмиці. Їсти два варення з олією, і випивати по дві чаші вина.

постовою чинопоследовністю.

Можливий є також варіант, коли **на часах** після Трисвятого (замість текстів Часослова) промовляють кондак передсвятя, глас 8-ий (порівн. з богослужінням середи і п'ятниці 4-го тижня посту, а також зі службою четверга 5-го тижня).

На 1-му часі – кафизма 2-а. На 3-му часі – кафизма 3-тя. На 6-му часі – кафизма 4-а; тропар пророцтва (з Тріоді), 1-ий прокимен Тріоді, читання паремії Тріоді, 2-ий прокимен Тріоді. На 9-му часі – кафизма 5-а.

Зображальні звершуються за великопостовим чином.

Примітка. Оскільки Устав не подає вказівок, що стосуються особливостей зображальних в предсвятю Благовіщення в седмичний день св. Чотиридесятниці, можливо звершення зображальних в повній відповідності зі звичайною великопостовою чинопоследовністю. В цьому випадку кондаки на зображальних читають наступним чином: в храмі Господському і Богородиці – кондак дня, «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – кондак передсвятя, глас 8-ий; в храмі святого – кондак дня, кондак храму, «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – кондак передсвятя, глас 8-ий.

Існує також думка, що в предсвятю Благовіщення денний кондак і кондак «Зі святими упокой...» не читаються: в храмі Господському і Богородиці – кондак передсвятя, глас 8-ий; в храмі святого – кондак храму, «Слава, і нині» – кондак передсвятя, глас 8-ий.

Можливий також варіант, згідно з яким на зображальних читається тільки кондак передсвятя, глас 8-ий (порівн. з богослужінням середи і п'ятниці 4-го тижня посту, а також зі службою четверга 5-го тижня).

Закінчення зображальних (після кондаков) наступне: «Господи, помилуй» (40), «Слава, і нині», «Чеснішу від херувимів...», «Іменем Господнім...». Іерей (перед царськими вратами): «Боже, ущедри нас...». Читець: «Аміль». Іерей – молитву прп. Єфрема Сирія з 16 поклонами. Читається кінцеве Трисвяте. Після «Отче наш» іерей – виголос. Читець: «Аміль», «Господи, помилуй» (12). Молитва: «Всесвята Тройце...». Іерей на солії при закритих царських вратах звершує відпуст наступним чином. Іерей: «Премудрість». Хор: «Достойно є...» до слів: «і Матір Бога нашого» (включно). Іерей: «Пресвята Богородице, спаси нас». Хор: «Чеснішу від херувимів...». Іерей: «Слава Тобі, Христе Боже...». Хор: «Слава, і нині», «Господи, помилуй» (тричі), «Благовісти». Іерей виголошує відпуст: «Христос, істинний Бог наш...». Хор – «Господи, помилуй» (тричі). Многоліття, за традицією, не співається.

Детальний виклад порядку богослужіння вечірні в поєднанні з Літургією Ранішосвячених Дарів див. 24 лютого/9 березня.

НА ВЕЧІРНІ під час 103-го псалма читаються всі світільні молитви (починаючи з першої).

Кафизми немає (перенесення Св. Дарів з престолу на жертovníк, який зазвичай буває під час кафизми, відбувається з початком співу «Господи, взиваю»).

Примітка. Вечірня завершується «без кафизми і без поклонів» (Типікон, 25 березня, порівн.: Типікон, 17-й розділ, 4-е «див»).

На «Господи, взиваю» стихири на 10 (від стиха: «Виведи з темниці душу мою...»): Тріоди – 5: самогласний, глас 8-ий (двічі), і подібні, глас той самий; і Благовіщення, глас 6-ий – 5 (перші дві стихири – двічі). «Слава, і нині» – Благовіщення, глас той самий: «Посланий був...».

Вхід з кадилом. «Світло Тихе». Читання паремій Тріоди (прокимен 1-ий паремії, глас 4-ий: «Бог помсти Господь...», зі стихом; прокимен 2-ий паремії, глас той самий: «Співай-

те Господеві...», зі стихом); і паремії Благовіщення (зі звичайними виголошення: «Премудрість» і «Будьмо уважні») – 3 (1-а – Буття читання: «Вийшов Яків...»; 2-а – Пророцтва Єзекиїла читання: «Так говорить Господь: буде від восьмого дня...»; 3-тя – Притч читання: «Премудрість збудувала Собі дім...»). Після «Нехай піднесеться молитва моя...» і молитви прп. Єфрема Сиріна (з трьома великими поклонами) – ектенії: «Промовмо всі...», та інша послідовність Літургії Ранішосвячених Дарів (за звичаєм).

Примітка. «На трапезі ж дозволяється вино та елей, в який би день не трапилося, на славу Пресвятої Богородиці» (Типікон, 25 березня).

7 КВІТНЯ ЧЕТВЕР

25 БЕРЕЗНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Благовіщення Пресвятої ВЛАДИЧИЦІ НАШОЇ Богородиці і ПРИСНОДІВИ МАРІЇ.

Ікони Благовіщення Божої Матері (XVI).

ЛІТУРГІЯ за чином свт. Іоана Золотоустого.

Порядок читань, згідно з календарем:

Ран. – Лк., 4 зач., І, 39 – 49, 56.

На 6-му часі: Іс. XXVI, 21 – XXVII, 9. На веч.: Бут. IX, 18 – X, 1. Притч. XII, 23 – XIII, 9. Благовіщення: Вих. III, 1–8. Притч. VIII, 22 – 30.

Літ. – Євр., 306 зач., II, 11 – 18. Лк., 3 зач., І, 24 – 38.

На трапезі дозволяється риба.

Примітка. Спів Великого канону прп. Андрія Критського переноситься на ранню вівторка 5-го тижня Великого посту. «Тоді переноситься заради свята Великий канон преподобного Андрія, і співаємо його у вівторок того ж тижня, з триспівцями вівторка, а триспівець апостольський співаємо зі святом Благовіщення, і після нього катавасія Тріоди» (див. Типікон, 26 березня, 7-а Маркова глава).

ВСЕНІЧНЕ БДІННЯ на свято Благовіщення складається з великого повечір'я з літєю, ранньорі та 1-ого часу. За Уставом, богослужіння повинно починатися «1-ої години ночі», за нашим відліком – близько 7 години вечора (див. Типікон, 25 березня). Перед його початком буває благовіст і дзвоніння у всі дзвони.

Відкривається завіса і царські врата. Іерей з дияконом творять початок, як в усі свята з бдінням, тобто спочатку звершують кадіння престолу і всього вівтаря. Диякон зі свічкою виходить на солю і виголошує: «Благослови, владико». Іерей перед престолом: «Благословен Бог наш...» [1] (при цьому творить кадилом хрест). (Існує традиція починати всенічну на Благовіщення як звичайно, виголосом «Востаньте» і «Слава Святії Єдиносущній...» і співати «Прийдіть поклоніться...»). Хор: «Амінь». Читець: «Слава Тобі, Боже наш...», «Царю Небесний» та інше, і читає велике повечір'я. Іерей виходить з вівтаря а поперед ним диякон зі свічкою і звершує повне кадіння всього храму, як на початку всенічної. Після закінчення кадіння царські врата зачиняються. Завіса залишається відкритою.

Царські врата за традицією відкриваються на спів «З нами Бог...», спів тропаря і кондака після 1-го і 2-го Трисвятого.

Після 1-ого Трисвятого – тропар свята, глас 4-ий.

Після 2-ого Трисвятого – кондак свята, глас 8-ий.

Після «Слава в вишніх Богу...» – вихід на літєю.

На літії стихири свята, глас 1-ий. «Слава [2], і нині» – свята, глас 2-ий: «Благовістив Гавриїл...». Молитви літії.

На стиховні стихири свята, глас 4-ий (зі своїми приспіваними). «Слава, і нині» – свята, глас той самий: «Нині радість...».

«Нині відпускаєш...». Трисвяте. Після «Отче наш...» (на благословення хлібів) – тропар свята, глас 4-ий (тричі).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята, глас 4-ий (двічі). «Слава, і нині» – той же тропар.

Кафизми 19-а, 20-а і 1-а.

Після 1-ої кафизми – малої ектенії немає. Сідальний Тріоді, глас 1-ий: «Силою Хреста...» (див. Після 2-ої кафизми). «Слава, і нині» – інший сідальний Тріоді, глас 7-ий: (див. Після 3-ої кафизми).

Після 2-ої кафизми – мала ектенія, виголос: «Бо Твоя держава...». Сідальний свята, глас 1-ий: «Великий воевода...». «Слава, і нині» – той же сідальний.

Після 3-ої кафизми – мала ектенія, виголос: «Бо Ти благий і чоловіколюбний...». Сідальний свята, глас 3-ий: «Сьогдні все творіння радується...». «Слава, і нині» – той же сідальний.

Поліелей. Величання свята: «Архангельський глас/ взиваємо Тобі, Чиста: Радуйся, Благодатна, Господь з Тобою», і вибраний псалом. Ектенія мала, виголос: «Бо благословилося ім'я Твоє...». Сідальний свята після поліелею, глас 4-й. «Слава, і нині» – інший сідальний свята, глас той самий. Степенна – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен свята, глас 4-ий: «Благовістив день у день про спасіння Бога нашого»; стих: «Співайте Господеві пісню нову, співай Господеві, вся земле». Євангеліє свята – Лк., Зач. 4. Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами Богородиці...», «І нині» – той же стих. Стихира свята, глас 2-ий: «Благовістив Гавриїл Благодатній нині...». Молитва: «Спаси, Боже, людей Твоїх...», «Господи, помилуй» (12). Іерей: «Милістю і щедротами...». Хор: «Амінь».

канони:

1-а, 3-я, 5-а, 6-а і 7-а пісні – канон свята з ірмосом на 14 (ірмоси по двічі). Катавасія – свята (ірмоси святкового канону).

4-а, 8-а і 9-а пісні – канон свята з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і триспівці Тріоди на 8. Катавасія – ірмоси 2-го триспівця.

Біблійні пісні – «Співаймо Господеві».

Примітка. У тих храмах, де припис про поєднання канону зі співом біблійних пророчих пісень неможливо виконати, допустимо стихи з пісень Святого Писання замінювати особливими приспіваними. Приспів до тропарів канону свята Благовіщення – «Пресвята Богородице, спаси нас»; або ж в каноні Благовіщення до слів ангела: «Ангел звістив», а до слів Богородиці: «Діва промовила» до тропарів триспівців – приспів: «Слава Тобі, Боже наш, слава Тобі» [3]; до Богородичних 1-го триспівця – приспів: «Пресвята Богородице, спаси нас»; до передостаннього тропаря в пісні – «Слава» (в 8-й пісні – «Благословимо Отця, і Сина, і Святого Духа,

Господа»), до останнього – «І нині...».

Після 3-ої пісні – сідалний свята, глас 8-ий. «Слава, і нині» – інший сідалний свята, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос свята, глас 8-ий.

На 9-й пісні – звичайне кадіння. «Чеснішу» не співаємо, але співаємо приспів свята: «Благовісти, земле, радість велику, хваліть, Небеса, Боже славу» [4]. До тропарів трі-піснців приспів: «Слава Тобі, Боже наш, слава Тобі» [5]; до Богородичних триспівців – приспів свята: «Благовісти, земле, радість велику, хваліть небеса Боже славу». В кінці 9-й пісні: Ірмос 2-го триспівця Тріоді; приспів свята: «Благовісти, земле, радість велику...», й ірмос канону свята: «Як до одухотвореного Божого кивоту...».

Після 9-ої пісні «Достойно є...» не співається. Світільний свята (двічі). «Слава, і нині» – інший світільний свята.

«Все що дише...» [6] і хвалітні псалми.

На хвалітні стихири свята, глас 1-ий – 4. «Слава, і нині» – свята, глас 2-ий: «Одвічне таїнство...».

Читець: «Слава Тобі, що показав нам світло» («Тобі слава подобає...» не промовляється), і читається повсякденне славослів'я. Ектенія прохальна: «Доповнімо ранню молитву...», і голововклонна молитва.

На стиховні стихири Тріоді, глас 7-ий (зі звичайними приспівами; див. Часослов). «Слава, і нині» – свята, глас 8-й: «Нехай веселяться небеса...».

«Благо є...» (один раз). Трисвяте. Після «Отче наш» – тропар свята, глас 4-ий (один раз). Ектенія потрійна: «Помилуй нас, Боже...». Іерей – виголос: «Бо Ти Милостивий і Чоловіколюбний...». Хор: «Амінь».

Примітка. Після виголосу ектенії: «Бо Ти Милостивий...» – звичайний виголос: «Премудрість», хор: «Благослови», іерей: «Суций благословенний...». Молитва: «Небесний Царю...» або: «Утверди Боже...» [7], після чого – 3 великих поклони з молитвою прп. Єфрема Сиріна (порівн.: Никольський К., прот. Пособие к изучению Устава богослужения Православной Церкви. С. 326).

Іерей – молитву прп. Єфрема Сиріна (з трьома великими поклонами). Читець: «Амінь», і відразу, без відпусту ранішньої, читається 1-ий час.

На 1-му часі – кафізма 9-а. Тропар і кондак свята. Стихи часу: «Стопи мої направ...» і «Нехай сповняться уста мої...» – читаються [8]. Після виголосу: «Боже, ущедрі нас...» – молитва прп. Єфрема Сиріна (з трьома великими поклонами). (Кінцеве Трисвяте не промовляється.) Безпосередньо після поклонів іерей читає молитву: «Христе, Світло Істинне...». За традицією, співається «Непереможний Воеводі...». Відпуст великий, і многоліття.

На 3-му часі [9] – кафізма 10-а. На 6-му часі – кафізма 11-а; тропар пророцтва (Тріоді), 1-й прокимен Тріоді, читання паремії Тріоді, 2-й прокимен Тріоді. На 9-му часі – кафізма 12-а. На всіх часах – тропар і кондак свята, кінцевий виголос іерея – «Боже, ущедрі нас...», молитва прп. Єфрема Сиріна (з трьома великими поклонами) [10].

На Зображальних «У Царстві Твоім...» [11] та інше читається «швидко» (без співу і без поклонів). Кінцеві молитви зображальних наступні [12]: «Послаб, прости...»; після «Отче наш» – кондак свята, глас 8-ий; «Господи, помилуй» (40), «Слава, і нині»; «Чеснішу від херувимів...», «Іменем Господнім...», виголос: «Боже, ущедрі нас...», молитва прп. Єфрема Сиріна (з трьома великими поклонами), молитва: «Всесвята Тройце...». Іерей (або дякон): «Премудрість». Хор: «Достойно є...» до слів: «І Матір Бога нашого» (включно). Іерей: «Пресвята Богородице, спаси нас». Хор: «Чеснішу від херувимів...». Іерей: «Слава Тобі, Христе Боже...». Хор: «Слава, і нині», «Господи, помилуй» (тричі), «Благослови». Іерей виголошує відпуст: «Христос, істинний Бог наш...». Хор – «Господи, помилуй» (тричі). Многоліття за традицією не співається.

ВЕЧІРНЯ (в поєднанні з Літургією свт. за чином Іоана Золотоустого) відбувається «без кафізми, і без поклонів». Іерей у вітарі, стоячи перед престолом, виголошує: «Благословенне Царство...», при цьому він зазвичай творить Єван-

гелієм хрест над престолом. Хор: «Амінь». Читець: «Прийдіть, поклонімося» (тричі) [13] і Початковий псалом. (Священик читає світільничні молитви.) Велика ектенія. Кафізми немає.

На «Господи, взиваю» стихири на 10 [14]: Тріоді – 6 і стихири свята – 4. «Слава, і нині» – свята, глас 6-ий: «Посланий був...».

Під час співу стихир на «Господи, взиваю» завершується проскомидія. На проскомидії заготовляється один Агнець – для п'ятниці [15]

Вхід з Євангелієм [16]. «Світло Тихе». Прокимен Тріоді, глас 8-ий: «Помоліться і воздайте...» (зі стихом), і 1-а паремія Тріоді; 2-й прокимен Тріоді, глас той самий: «Голосом моїм до Господа взиваю...» (зі стихом), і 2-а паремія Тріоді. Потім – читання двох паремій свята (1-а – Виходу читання; 2-а – Притч читання; зі звичайними виголошеннями: «Премудрість» і «Будьмо уважні»). Мала ектенія, виголос: «Бо Ти святий еси, Боже наш...». Співається Трисвяте, і далі **ЛІТУРГІЯ** свт. Іоана Золотоустого.

Прокимен, Апостол, алилуарій, Євангеліє і причасний – свята.

Задостойник свята – приспів: «Благовісти земле радість велику...» та ірмос: «Як до одухотвореного...».

Примітка. На трапезі дозволяється риба. «На трапезі велика утіха для братії: їмо рибу, і п'ємо вино, в який би день не трапилось, один раз вдень, окрім суботи та Неділі» (Типікон, 26 березня, порівн.: Типікон, гл. 33).

[1] Порівн.: Типікон, 25 грудня, 3-є «див»; Мінея, 6 січня, 25 березня.

[2] Стихира свята, глас 8-й: «Нехай веселяться небеса...», на літії пропускається і співається на стиховні ранньої (порівн.: Типікон, 25 березня).

[3] Порівн.: Типікон, 25 березня.

[4] За традицією, 1-й приспів співає священник або дякон.

[5] Порівн.: Типікон, 25 березня.

[6] Співання «Все що дише...» перед хвалітними псалмами при читанні **на ранній** повсякденного славослів'я є особливістю богослужіння свята Благовіщення.

[7] Традиція, згідно з якою замість молитви «Небесний Царю...» співається: «Утверди Боже...», є допустимою.

[8] Див.: Никольський К., прот. Пособие к изучению Устава богослужения Православной Церкви С. 338-339.

[9] Перед початком часів священнослужителі, за традицією, звершують вхідні молитви, одягаються і починають проскомидію.

[10] За Уставом, часи звершуються «без поклонів». Скасування поклонів не поширюється на три поклони з молитвою прп. Єфрема Сиріна, оскільки вчинення цих поклонів в свято вказано на 1-му часі і на зображальних. «В кінці кожного часу по три великих поклони» наказує Типікон і при співпаданні Благовіщення з Понеділком і Вівторком Страсної седмиці, богослужіння яких відбувається за зразком великопосних служб (див. 26 березня, 12-а і 13-а Маркова глава). За Уставом скасування поклонів на постовому богослужінні не стосується поклонів з молитвою прп. Єфрема Сиріна. Наприклад, в день Благовіщення ввечері «повечір'я співаємо мале в притворі швидко, без поклонів і канону, тільки на Слава в вишніх... 3 поклони, і після Трисвятого 3 поклони, і після Чеснішу... 3 великих поклони з молитвою: Господи і Владико... й інші 12-ть, і на останньому Трисвятому 3 поклони, і відпуст» (26 березня, 3-тє «див»). Схожа вказівка є про полуношницю в 1-ий день св. Чотиридесятниці: «співаємо полуношницю без поклонів; тільки після Чеснішу від херувимів... 3 великі поклони, з молитвою Господи і Владико життя мого... Це ж буває тільки в 1-ий день. А в інші дні святого і Великого посту співаємо полуношницю всю з поклонами» (Типікон, гл. 49).

[11] зображальні починаються з «У Царстві Твоім...».

[12] Про читання Символу віри на Зображальних Типікон замовчує, однак древні Устави в послідованні Зображальних в свято Благовіщення призначають на «І нині» – «Вірую в єдиного Бога...» (див.: Устав. М., 1610. Л. 631 об.; Устав.

М., 1634. Л. 64; Устав. М., 1641. Л. 550 об.; порівн. також: Розанов В. Богослужбный Устав Православной Церкви. С. 601).

[13] Якщо вечірня з Літургією свт. Іоана Золотоустого звершується окремо від часів і Зображальних, то після початкового виголошу «Благословенне Царство...» має читатися звичайний початок: «Слава Тобі, Боже наш, слава Тобі», «Царю Небесний...» та ін. (Порівн. З богослужінням Великого Четверга). Порівн.: Богослужбный Устав Православной Церкви. С. 509 – 510.

8 КВІТНЯ П'ЯТНИЦЯ

26 БЕРЕЗНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Віддання свята Благовіщення Пресвятої Богородиці. Собор архангела Гавриїла.

Сщмч. Іриней, єп. Сирійського (304). Мчч. Вафусія і Верка, пресвітерів, Арпили, ченця, мирян Авіва, Агна, Реаса, Ігафракса, Іскоя, Сили, Сигиця, Сониріла, Суимвля, Ферма, Фила та мщц. Анни, Алли, Лариси, Моїко, Маміки, Уїрко, Анімаїси (Анімаїди), Гаафи, цариці Готської, і Дукліди (бл. 375). Прп. Малха Сирійського (IV). Прп. Василя Нового (бл. 944).

ЛІТУРГІЯ Ранішосвячених Дарів.

Порядок читань, згідно з календарем:

На 6-му часі: Іс. XLV, 11 – 17. На веч.: Бут. XXII, 1 – 18. Притч. XVII, 17 – XVIII, 5.

На малому повечір'ї в четвер ввечері канони не співають.

Оскільки Устав не дає вказівок, що стосуються тропарів і кондаків малого повечір'я в день Благовіщення ввечері, можливі наступні варіанти:

1) Після Трисвятого – кондак Архангела, глас 8-ий (див. 26 березня, після 6-ої пісні канону **на ранній**). Порівн.: Типікон, 7 січня.

2) Після Трисвятого – кондак Архангела, глас 8-ий (див. 26 березня, після 6-ої пісні канону **на ранній**). «Слава, і нині» – кондак свята, глас той самий.

Молитва прп. Єфрема Сиріна з 16 поклонами.

Полуношниця повсякденна – за великопостовим чином.

РАННЯ – за великопостовим чином (докладний виклад загального порядку богослужіння див. 22 лютого; особливості його див. 26 лютого).

Замість «Бог Господь» – «Алилуя» на глас Октоїха і Троїчних гласу.

Кафизми 13-а, 14-а і 15-а. Малих ектеній немає.

Після 1-ої кафизми – сідальні Октоїха.

Після 2-ої і 3-ої кафизми – сідальні Тріоді (на ряду).

Псалом 50-ий. Молитва: «Спаси, Боже, людей Твоїх...», «Господи, помилуй» (12), «Милістю і щедротами...».

Канони:

1-а, 3-а, 4-а, 6-а і 7-а пісні – канон свята (див. 26 березня), глас 6-ий, зі ірмосом на 6 (за вказівками Мінеї – на 4) і канон Архангела, глас 4-ий, на 6.

5-а, 8-а і 9-а пісні – канони Мінеї (свята і Архангела) на 6 (з ірмосом канону свята) і триспівці Тріоді на 8.

Біблійні пісні – великопостові.

Катавасія: після 3-ої і 6-ої пісні – ірмос канону Архангела; після 5-ої, 8-ої і 9-ої пісні – ірмос 2-го триспівця Тріоді.

Після 3-ої пісні – сідальний Архангела, глас 4-ий. «Слава, і нині» – той же сідальний.

Після 6-ої пісні – кондак Архангела, глас 8-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ій пісні може співатися «Достойно є». Світільний Троїчний гласу.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихири Архангела, глас 4-ий – 4 (перша

[14] Порівн.: Типікон, 26 березня, «Вказівка про віддання Благовіщення трапляється в середу 4-ого тижня посту, яка є Хрестопоклоною»; Розанов В. Богослужбный Устав Православной Церкви С. 625.

[15] Порівн.: Нікольський К., прот. Пособие к изучению Устава богослужения Православной Церкви. С. 458-459.

[16] Якщо служать два диякона, то молодший йде першим з кадилом, потім старший диякон з Євангелієм.

стихира – двічі). «Слава, і нині» – свята, глас 2-ий.

Читець: «Слава Тобі, що показав нам світло» («Тобі слава подобає...» не виголошується), і читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Тріоді, глас 8-ий (зі звичайними приспівами). «Слава, і нині» – Хрестобогородичний Тріоді, глас той самий: «О, преславне чудо...».

Закінчення ранньої – за великопостовим чином.

Часи і зображальні звершуються за великопостовим чином (докладний виклад загального порядку богослужіння див. 22 лютого/7 березня; особливості його див. 26 лютого/11 березня).

Примітка. Устав замовчує про особливості часів і зображальних у віддання Благовіщення в седмичний день св. Чотиридесятниці, кажучи тільки, що «все інше співаємо з поклонами».

На 1-му часі – кафизми немає. На 3-му часі – кафизма 19-а. На 6-му часі – кафизма 20-а; тропар пророцтва (з Тріоді), 1-ий прокимен Тріоді, читання паремії Тріоді, 2-ий прокимен Тріоді. На 9-му часі – кафизми немає.

Детальний виклад порядку богослужіння вечірні в поєднанні з Літургією Ранішосвячених Дарів див. 24 лютого/9 березня.

НА ВЕЧІРНІ – кафизма 18-а.

На «Господи, взиваю» стихири Тріоді на 10: самогласний, глас 6-ий (двічі), мученичний, глас той самий: «Мучениці Твої, Господи...» (один раз), і Богородиці (Похвали), глас той самий – 7 (перша стихира – тричі, друга і третя – двічі). «Слава, і нині» – Богородиці (Похвали), глас 2-ий. (догматик гласу не співається).

Вхід з кадилом. Читання паремій Тріоді (за звичаєм). «Нехай піднесеться молитва моя...», та інша послідовність Літургії Ранішосвячених Дарів (за звичаєм).

Примітка. У храмі Похвали Богородиці після паремій Тріоді – три паремії Богородиці, вміщені на свято Успіння (див.: Типікон, гл. 49, «В п'ятницю 5-го тижня ввечері»).

Примітка. «На трапезі дозволяється вино і олія». (Типікон, 26 березня). (див.: Типікон, гл. 49, «В п'ятницю 5-го тижня ввечері»).

9 КВІТНЯ СУБОТА

27 БЕРЕЗНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Похвала Пресвятої Богородиці (субота акафістна). Мц. Матрони Солунської (III – IV). Мчч. Мануїла і Феодосія (304). Прп. Іоана, прозорливого, Єгипетського (бл. 395).

ЛІТУРГІЯ за чином свт. Іоана Золотоустого.

Порядок читань, згідно з календарем:

Євр., 322 зач., IX, 24 – 28. Мк., 35 зач., VIII, 27 – 31.

Богородиці: Євр., 320 зач., IX, 1 – 7. Лк., 54 зач., X, 38 – 42; XI, 27 – 28.

Примітка. Служба мц. Матрони Солунської співається на великому повечір'ї у вівторок ввечері (див. 24 березня).

Служба звершується за Тріодду.

Напередодні в п'ятницю ввечері відбувається мале повечір'я в келіях без канонів і поклонів. Кондак на повечір'ї – Суботи Акафіста, глас 8-ий: «Непереможній Воеводі...».

Примітка. «Мале повечір'я і полуношницю співаємо в келіях. Канон Заупокійний гласу співаємо в гробницях» (Типікон, гл. 49, «В п'ятницю 5-го тижня увечері»).

РАННЯ.

Примітка. «До ранньої вдаряють в 4-й годині ночі, заради молебного Послідування Акафіста» (Типікон, гл. 49, «У суботу 5-ої седмиці посту»).

Іерей виголос: «Благословенний Бог наш...». Читець [1]: «Аміль», «Слава Тобі, Боже наш, слава Тобі», «Царю Небесний...», Трисвяте. Після «Отче наш...» іерей – виголос: «Бо Твоє є Царство...». Читець: «Аміль», «Господи, помилуй» (12 разів), «Слава, і нині», «Прийдіть, поклонімся...» (тричі) і звичайні псалми 19-й та 20-й (під час читання яких звершується кадіння всього храму).

Шестипсалміє. (Іерей читає ранкові молитви.) Велика екденія. «Бог Господь» на 8-ий глас, повільно, особливим розспівом, і тропар свята Богородиці (Тріоді) [2]: (двічі). «Слава, і нині» – той же тропар.

Кафизма 16-а кафизма. Мала екденія.

Після неї протяжно і мелодійно співається кондак Акафіста: «Непереможній Воеводі...».

Примітка. Акафіст Божої Матері складається з 12 ікосів і 12 кондаків (всього 24, за кількістю букв грецького алфавіту); після кожного ікосу співається: «Радуйся, Невісто Невісая», після кожного кондака: «Алилуя». Акафіст розділяється на чотири частини, по 3 ікоси і 3 кондака в кожній.

За усталеною практикою, Акафіст читається іереєм на середині храму перед іконою Пресвятої Богородиці (якщо є собор священиків, 1-шу і 4-ту частини Акафіста зазвичай читає предстоятель, а 2-гу і 3-тю – інші священики за старшинством). На початку кожної частини Акафіста співається 1-й кондак «Непереможній Воеводі...», при цьому відкриваються царські врата; священнослужителі виходять через царські врата, які залишаються відкритими; після прочитання кожної частини Акафіста священнослужителі йдуть до вівтаря, і царські врата зачиняються.

Під час співу 1-го кондака на початку 1-ої і 4-ої частин Акафіста предстоятель в супроводі диякона зі свічкою звершує повне кадіння храму; при співі 1-го кондака на початку 2-ої і 3-ої частин Акафіста звершується мале кадіння (при соборному служінні його звершують інші священики за старшинством, в супроводі диякона, а якщо нема собору священиків, мале кадіння може звершувати диякон). Під час читання акафісту диякон безперервно кадить перед аналоєм з іконою.

Примітка. В описі Типікону спів акафісту дещо відрізняється від усталеної практики: перший кондак «Непереможній Воеводі...» співається «на середині» храму, кондаки й ікоси «читаються іереєм у святому вівтарі», кадіння на «Непереможній Воеводі...» звершує диякон (порівн.: Типікон, гл. 49, «У суботу 5-го тижня посту»).

Після співу 1-го кондака «Непереможній Воеводі...» читається 1-ша частина акафісту – з 1-го ікоса по 4-й кондак. Потім знову співається: «Непереможній Воеводі...».

Читається 17-а кафизма. Мала екденія. Співається: «Непереможній Воеводі...». Читається 2-а частина акафісту – з 4-го ікоса по 7-й кондак, знову співається: «Непереможній Воеводі...». «Господи, помилуй» (тричі), «Слава, і нині» – псалом 50-ий.

Примітка. У храмі Похвали Богородиці після другого читання ікосів та кондаків співається поліелей, як це зазначено в 49 гл. Типікону («У суботу 5-го тижня посту»).

Канони (в 1-й – 5-й піснях):

У храмі Господському – канон храму з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і свята Богородиці (Тріоді) на 6.

У храмі Богородиці – канон свята Богородиці (Тріоді) з ірмосом на 12 (ірмоси по двічі).

У храмі святого [3] – канон свята Богородиці (Тріоді) з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і храму на 6.

Біблійні пісні: «Співаймо Господеві...».

Катавасія (в 1-й – 5-й піснях): «Відкрию уста мої...» (див. В Тріоді).

Після 3-ої пісні і малої екденії співається кондак «Непереможній Воеводі...». Читається 3-тя частина акафісту – з 7-го ікоса по 10-й кондак, в кінці знову співається: «Непереможній Воеводі...». Сідальний свята Богородиці (Тріоді), глас 1-ий: «Великий воїн...», «Слава, і нині» – той же сідальний.

Починаючи з 6-ої пісні, канон храму не співається, але до канону свята Богородиці (Тріоді) з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) приєднуються два чотириспівця Тріоді на 8 [4], на катавасію – ірмос другого чотириспівця (див. в Тріоді).

Після 6-ої пісні і малої екденії співається кондак: «Непереможній Воеводі...». Читається 4-а частина акафісту – з 10-го ікоса по 13-й кондак, причому 13-й кондак: «О Всехвальная Мати...» співається або читається тричі, після нього знову читається 1-й ікос: «Ангел предстатель...», і співається 1-й кондак: «Непереможній Воеводі...».

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу». (Звершується звичайне кадіння.)

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Мала екденія. Світільний свята Богородиці з Тріоді (двічі). «Слава, і нині» – той же світільний.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихирі свята Богородиці (Тріоді), глас 4-ий – 4 (перша стихира – двічі). «Слава, і нині» – свята Богородиці (Тріоді).

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар свята Богородиці (Тріоді), глас 8-й (один раз). Екденія і відпуст.

НА ЧАСАХ – тропар і кондак свята Богородиці (Тріоді).

ЛІТУРГІЯ свт. Іоана Золотоустого.

Блаженні з канону Акафіста, пісні 3-тя (з ірмосом) і 6-а – 8.

Після входу – тропар свята Богородиці (Тріоді). «Слава, і нині» – кондак свята Богородиці (Тріоді).

Прокимен, алилуарій і причасний – Богородиці (порівн. в Тріоді).

Апостол і Євангеліє – суботи 5-ї седмиці і Богородиці.

Примітка. «На трапезі їмо два варення (варена їжа) з олією і п'ємо вино, дякуючи Всесвятій Владичиці нашій Богородиці за чудо, яке було створене Нею» (Типікон, гл. 49, «У суботу 5-го тижня посту»).

[1] «І зібравшись до церкви, після благословення священика, починаємо ранню, як і вказано [в четвер п'ятого тижня святого посту]» (Типікон, гл. 49, «У суботу 5-го тижня посту»).

[2] «Після шестипсалмія Бог Господь, на глас 8-ий, і співаємо тропарі...» (Типікон, гл. 49, «У суботу 5-го тижня посту»).

[3] Порівн.: Розанов В. Богослужбный Устав Православной Церкви. С. 557.

[4] Кожен чотириспівець містить по чотири тропаря; крім того, у другому чотириспівці є (після Богородичного) ще два додаткових тропаря, які співаються з особливими приспівами (див. в Тріоді).

10 КВІТНЯ

НЕДІЛЯ

28 БЕРЕЗНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Неділя 5-та Великого посту. Глас 1.

Прп. Марії Єгипетської (перехідне святкування в 5-ту неділю Великого посту).

Прп. Іларіона Нового, ігум. Пелікітського (бл. 754). Прп. Стефана Чудотворця, спов., ігум. Тригліського (бл. 815). **Прмч. Євстратія Києво-Печерського, в Ближніх печерах (1097).** Мчч. Іони, Варахисія та ін. з ними (бл. 330). Мч. Бояна, кн. Болгарського (830).**ЛІТУРГІЯ** за чином свт. Василя Великого.

Порядок читань, згідно з календарем:

Ран. – Єв. 9-е, Ін., 65 зач., XX, 19 – 31.

Літ. – Євр., 321 зач. (від половини), IX, 11 – 14. Мк., 47 зач., X, 32 – 45.

Прп.: Гал., 208 зач., III, 23 – 29. Лк., 33 зач., VII, 36 – 50.

Служба прмч. Євстратія Києво-Печерського поліелейна звершується у поєднанні з Воскресною службою Октоїха та службою Тріоді.

Примітка. В період співу Постової Тріоді починаючи від Неділі митаря і фарисея у недільні дні Мінея не використовується окрім пам'яті святих, що мають поліелей або бдіння.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – кафізма вся.

На «Господи, взиваю» стихири на 10: воскресні, глас 1-ий – 3, Тріоді (прп. Марії Єгипетської), глас 6-ий – 3 і прмч. Євстратія, глас 1-ий – 4. «Слава» – Тріоді (прп. Марії Єгипетської), глас 4-ий: «Сила Хреста Твого Христе...», «І нині» – догматик, глас 1-ий: «Всесвітню славу...».

Вхід. Прокимен дня.

На літї стихири храму. «Слава» прмч. Євстратія глас 2-ий (із стихир на Господи взиваю), і нині – Богородичний воскресний за гласом стихири храму, зі стиховних.

На стиховні стихири воскресні, глас 1-ий. «Слава» – Мінеї (прмч. Євстратія), глас 4-ий: «Слів пророчих не розуміють іудеї...», «І нині» – Тріоді (стихира на «Славу» прп. Марії Єгипетської, глас 2-ий: «Душевні спокуси і тілесні»).

Після Трисвятого – «Богородице Діво...» (тричі).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар воскресний, глас 1-ий (двічі). «Слава» – Мінеї (прмч. Євстратія), глас 7-ий: «Посників і мучеників...», «І нині» – Богородичний воскресний, глас той самий.

Кафізми 2-а і 3-я. Малі ектенії. Сідальні воскресні.

Поліелей. Величання преподобного: «Ублажаємо тебе, / преподобномученику Євстратію, / і шануємо святу пам'ять твою, / наставнику монахів // і співбесіднику ангелів». Псалом вибраний: «Терплячи, потерпів від Господа і визволив мене». «Ангельський собор...». Іпакої, степенні і прокимен – гласу. Євангеліє воскресне 9-е. «Воскресіння Христове бачивши...». Після 50-го псалма: «Слава» – Тріоді, глас 8-й: «Покаяння відкрий мені двері...», «І нині» – Богородичний Тріоді, глас той самий: «На стежки спасіння...». Глас 6-ий: «Помилуй мене, Боже...», і стихири Тріоді, глас той самий: «Множество вчинених...».

Канони: воскресний з ірмосом на 4 (ірмоси раз), Богородиці (Октоїха) на 2, Тріоді – 1-ий (про багатого і Лазаря) на 2, 2-ий (прп. Марії Єгипетської) на 2 і прмч. Євстратія на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія «Відкрию уста мої...».

Після 3-ої пісні – кондак прмч. Євстратія, глас 8, сідальний прмч. Євстратія глас 2; Тріоді (прп. Марії Єгипетської), глас 3-ий: «Різними гріхами раніше сповнена...», та ікос, глас той самий: «Агницю Христову...»; сідальний Тріоді (прп. Марії Єгипетської), глас 8-ий: «Приборкавши всі тілесні похоті подвигом посту...». «Слава, і нині» – Богородичний Тріоді, глас той самий: «Прослаavimo двері небесні і ковчег...».

Після 6-ої пісні – кондак та ікос воскресні, глас 8-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні – «Свят Господь Бог наш». Екзапостилярій воскресний 9-ий. «Слава» – світільний Тріоді (прп. Марії Єгипетської): «Як образ покаяння...», «І нині» – Богородичний Тріоді: «Насолодо Ангелів...».

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітніх стихири воскресні, глас 1-ий – 8; потім стих: «Воскресни, Господи, Боже мій...», і самогласний Тріоді,

глас 1-ий: «Царство Боже не в їжі й питті...». «Слава» – той же самогласний, «І нині» – «Преблагословенна еси...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар воскресний: «Днесь спасіння...».

Перед 1-им часом на «Слава, і нині» – стихири євангельська 9-а.

На 1-му і 6-му часі – тропар воскресний. «Слава» – тропар Тріоді (прп. Марії Єгипетської). Кондаки Тріоді (прп. Марії Єгипетської) і воскресний читаються поперемінно.

На 3-му і 9-му часі – тропар воскресний. «Слава» – тропар прмч. Євстратія. Кондак прмч. Євстратія.

ЛІТУРГІЯ свт. Василя Великого.

Якщо прп. Геронтію канонарху Києво-Печерському буде звершуватися поліелейна служба, то на проскомидії заготовляється ще один Агнець – для четверга.

Блаженні гласу – 3, Тріоді, пісня 3-тя – 3, Мінеї (прмч. Євстратія) – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар воскресний, тропар Тріоді (прп. Марії Єгипетської). Тропар прмч. Євстратія. «Слава» – кондак Тріоді (прп. Марії Єгипетської), «І нині» – кондак воскресний.

У храмі Богородиці – тропар воскресний, тропар храму, тропар прмч. Євстратія, тропар Тріоді (прп. Марії Єгипетської); кондак воскресний, кондак Тріоді (прп. Марії Єгипетської) «Слава» – кондак прмч. Євстратія, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар воскресний, тропар храму, тропар прмч. Євстратія, тропар Тріоді (прп. Марії Єгипетської); кондак воскресний, кондак храму, кондак Тріоді (прп. Марії Єгипетської) «Слава» – кондак прмч. Євстратія, «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен – воскресний рядового гласу (зі стихом), і прп. Марії Єгипетської, глас 4-й: «Дивний Бог у святих Своїх...».

Апостол і Євангеліє – Неділі 5-ої Великого посту і прп. Марії Єгипетської.

Алилуарій – воскресний рядового гласу (на підставі спільного уставу, може бути ще другий алилуарій – преподобних жон загальний, глас 1-й: «Терплячи, надіявся я на Господа, і Він зглянувся на мене, і вислухав молитву мою»)

Замість «Достойно є...» – «Тобою радується...».

Причасний – воскресний: «Хвалить Господа...», і прп. Марії Єгипетської: «В пам'ять вічну...».

Примітка: Апостол преподобній Марії Єгипетській і прмч. Євстратію Києво-Печерському читається як один, під зачалом, (див. Протоиерей Константин Никольский // Пособие к изучению устава Богослужения Православной Церкви. 1907. С.411.)

Примітка. «На трапезі ж споживають ті ж продукти, що й в попередню Неділю» (Типікон, гл. 49, «В Неділю 5-ту святого посту»).

11 КВІТНЯ

ПОНЕДІЛОК

29 БЕРЕЗНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

6-й тиждень Великого посту (вербний тиждень).

Мчч. Марка, єп. Арефусійського, Кирила, диякона, та інших багатьох (бл. 364). Прп. Іоана, пустельника (IV). Свт. Євстафія, спов., єп. Вифинійського (IX).

Порядок читань, згідно з календарем:

На 6-му часі: Іс. XLVIII, 17 – XLIX, 4. На веч.: Бут. XXVII, 1 – 41. Притч. XIX, 16 – 25.

ВЕЧІРНЯ. Детальний виклад порядку богослужіння в Неділю ввечері див. 21 лютого/ 6 березня.

Кафизми немає.

На «Господи, взиваю» стихир на 10: стихир покаянний Октоїха, глас 1-й – 4 (дві – з стихир на стиховні вечірні, дві інші – зі стиховних стихир ранньої), Тріоді, глас 1-й – 3, і стихир святих, глас 8-й – 3 (див. в службі Мінеї 29 березня). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий: «Тебе молимо, Пречиста...».

Вхід з кадилом. «Світло Тихе». Співається великий прокимен, глас 8-й: «Дав єси насліддя...», зі стихами (за звичаєм).

На стиховні стихир Тріоді, глас 1-й (зі звичайними приспівами). «Слава, і нині» – Богородичний Тріоді, глас той самий: «Небесних чинів...».

Молитва прп. Єфрема Сирина читається з трьома великими поклонами (без малих). Закінчення вечірні великопостове (див. 21 лютого/ 6 березня).

На малому повечір'ї в Неділю ввечері співається служба прп. Іларіона Нового, ігумена Пелікітського, і прп. Стефана чудотворця, сп., ігумена Трігліїського (з 28/10 березня).

Примітка. Канон Богородиці не співається, оскільки напередодні відбувалося ВСЕНІЧНЕ БДІННЯ.

Полуношниця, рання, часи із зображальними та вечірнею. Детальний виклад загального порядку богослужіння див. 22 лютого/ 7 березня.

НА РАННІЙ – кафизми 4-а, 5-а і 6-а. На 1-му часі кафизми немає; на 3-му часі – кафизма 7-а; на 6-му часі – кафизма 8-а; на 9-му часі – кафизма 9-а. **На вечірні** – кафизма 18-а.

12 КВІТНЯ

ВІВТОРОК

30 БЕРЕЗНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Прп. Іоана Ліствичника (649). Прор. Іоада (X ст. до Р. Хр.). Апп. Сосфена, Аполлоса, Кифи, Кесаря і Єпафродита. Св. Євулі, матері вчч. Пантелеймона (бл. 303). Прп. Іоана, безмовника (VI). Прп. Зосими, єп. Сиракузького (бл. 662). **Свт. Софронія, єп. Іркутського (1771).**

Порядок читань, згідно з календарем:

На 6-му часі: Іс. XLIX, 6 – 10. На веч.: Бут. XXXI, 3 – 16. Притч. XXI, 3 – 21.

НА ВЕЛИКОМУ ПОВЕЧІР'ї в понеділок увечері – канон Богородиці і служба апп. від 70-ти Аристарха, Пуда і Трофима (з 15 квітня).

Полуношниця, рання, часи із зображальними та вечірнею. Детальний виклад загального порядку богослужіння див. 22 лютого/ 7 березня; його особливості див. 23 лютого/ 8 березня.

го/ 8 березня.

НА РАННІЙ – кафизми 10-а, 11-а і 12-а. На 1-му часі – кафизма 13-а; на 3-му часі – кафизма 14-а; на 6-му часі – кафизма 15-а; на 9-му часі – кафизма 16-а. **На вечірні** – кафизма 18-а.

13 КВІТНЯ

СЕРЕДА

31 БЕРЕЗНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Сщмч. Іпатія, єп. Гангрського (бл. 326). Прп. Іпатія, цілителя Києво-Печерського, в Дальніх печерах (XIV). Прп. Аполлонія Єгипетського (IV). Сщмчч. Авди, єп. Персидського, і Веніаміна, диякона (418 – 424). Прп. Іпатія, ігумена в Руфіянах (бл. 446). **Свт. Іони, митр. Київського і всієї Руси, чудотворця (1461).**

ЛІТУРГІЯ Ранішосвячених Дарів.

Порядок читань, згідно з календарем:

На 6-му часі: Іс. LVIII, 1 – 11. На веч.: Бут. XLIII, 26 – 31; XLV, 1 – 16. Притч. XXI, 23 – XXII, 4.

НА ВЕЛИКОМУ ПОВЕЧІР'ї у вівторок ввечері – канон Богородиці і служба мцц. Агапії, Ірини та Хіонії (з 16 квітня).

Полуношниця, рання, часи із зображальними та вечірнею. Детальний виклад загального порядку богослужіння див. 22 лютого/ 7 березня; його особливості див. 24 лютого/ 9 березня.

НА РАННІЙ – кафизми 19-а, 20-а і 1-а. На 1-му часі – ка-

физма 2-а; на 3-му часі – кафизма 3-тя; на 6-му часі – кафизма 4-а; на 9-му часі – кафизма 5-а.

Детальний виклад порядку богослужіння вечірні в з'єднанні з Літургією Напередосвячених Дарів див. 24 лютого/ 9 березня.

НА ВЕЧІРНІ – кафизма 18-а.

14 КВІТНЯ

ЧЕТВЕР

1 КВІТНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Прп. Марії Єгипетської (522). Прп. Геронтія, канонарха Києво-Печерського, в Дальніх печерах (XIV). Прп. Макарія, ігумена Пелікитської обителі (бл. 830). Мчч. Геронтія і Василіда (III). Прав. Ахаза.

Порядок читань, згідно з календарем:

На 6-му часі: Іс. LXV, 8 – 16. На веч.: Бут. XLVI, 1 – 7. Притч. XXIII, 15 – XXIV, 5.

Примітка: Якщо прп. Геронтію канонарху Києво-Печерському звершується поліселейна служба, то в цей день звершується ЛІТУРГІЯ Ранішосвячених Дарів, на якій йому беруться апостольське та Євангельське читання преподобницькі: Гал., 213., зач., V, 22 – VI, 2. Лк., 24 зач., VI, 17 – 23.

НА ВЕЛИКОМУ ПОВЕЧІР'І в середу ввечері – канон Богородиці і служба щмч. Симеона, єп. Персидському, і прп. Акакію, єп. Мелітинському (з 17/30 квітня).

Полуношниця, рання, часи із зображальними та вечірнею. Детальний виклад загального порядку богослужіння див. 22 лютого/7 березня; його особливості див. 25 лютого/10 березня.

НА РАННІЙ – кафізми 6-а, 7-а і 8-а. На 1-му часі – кафізма 9-а; на 3-му часі – кафізма 10-а; на 6-му часі – кафізма 11-а; на 9-му часі – кафізма 12-а. **На вечірні** – кафізма 18-а.

15 КВІТНЯ

П'ЯТНИЦЯ

2 КВІТНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Прп. Тита, чудотворця (IX). Мчч. Амфіана й Едесія (306). Мч. Полікарпа (IV).

ЛІТУРГІЯ Ранішосвячених Дарів.

Порядок читань, згідно з календарем:

На 6-му часі: Іс. LXVI, 10 – 24. На веч.: Бут. XLIX, 33 – L, 26. Притч. XXXI, 8 – 32.

НА ВЕЛИКОМУ ПОВЕЧІР'І в четвер увечері – канон Богородиці і служба прп. Іоана, учня прп. Григорія Декаполіта (з 18 квітня/1 травня).

Примітка. На цьому закінчується спів служб святих, пам'ять яких припадає на час від Лазаревої суботи до Неділі Антипасхи, що відбувалося на повечір'ях з понеділка 2-го тижня Великого посту.

Полуношниця, рання і часи із зображальними. Детальний виклад загального порядку богослужіння див. 22 лютого/7 березня; особливості його див. 26 лютого/11 березня.

НА РАННІЙ – кафізми 13-а, 14-а і 15-я. На 1-му часі – кафізми немає; на 3-му часі – кафізма 19-а; на 6-му часі – кафізма 20-а; на 9-му часі – кафізми немає.

Детальний виклад порядку богослужіння вечірні в поєд-

нанні з Літургією Ранішосвячених Дарів див. 24 лютого/9 березня.

НА ВЕЧІРНІ – кафізма 18-я.

На «Господи, взиваю» стихирі Тріоді, глас 8-ий і глас 6-ий – 10. «Слава» – Тріоді, глас 8-й: «Поставши труні...», «І нині» – Тріоді, глас той самий: «Душекорисну завершивши Чотиридесятницю...».

Вхід з кадилом. Читання паремій Тріоді (за звичаєм). «Нехай піднесеться молитва моя...», та інша послідовність Літургії Ранішосвячених Дарів (за звичаєм).

Примітка. «Нехай буде відомо: що від цього дня, ні мученичний, ані Богородичний, ані Октоїха не співається, аж до понеділка святого Фоми» (Типікон, гл. 49, «В п'ятницю Квітну ввечері», 2-е «див»).

16 КВІТНЯ

СУБОТА

3 КВІТНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Субота Лазарева. Воскресіння прав. Лазаря. Прп. Микити, сповідника, ігумена обителі Мидикійської (824). Мц. Феодосії, діви (307 – 308). Прп. Ілірика. Мчч. Елпідіфора, Дія, Віфонія і Галика.

Ікони Божої Матері «Нев'янучий цвіт».

ЛІТУРГІЯ за чином свт. Іоана Золотоустого.

Порядок читань, згідно з календарем:

Євр., 333 зач. (від половини), XII, 28 – XIII, 8. Ін., 39 зач., XI, 1 – 45

Служба тільки за Тріоддю.

Примітка. З цього дня Мінея не використовується до понеділка Фоминої седмиці, крім служб великих святих.

Напередодні в п'ятницю ввечері звершується велике повечір'я (без поклонів), на якому співаємо канон прп. Андрія Критського, глас 1-ий: «Пісню переможну співаємо всі Богові...» (з Тріоді). Замість «Достойно» – ірмос 9-ї пісні: «Створи державу силою Своєю...».

Після 1-ого Трисвятого – тропар Тріоді, глас 1-й: «Загальне воскресіння...».

Після 2-ого Трисвятого – тропарі звичайні, глас 6-й: «Помилуй нас, Господи, помилуй нас...».

Після 3-ого Трисвятого – кондак Тріоді, глас 2-й: «Радість усіх – Христос...».

Відпуст малий.

На полуношницю після 1-ого Трисвятого – тропар Тріоді, глас 1-й: «Загальне воскресіння...». Після 2-ого Трисвятого – кондак Тріоді, глас 2-й: «Радість усіх – Христос...», «Господи, помилуй» (12), і відпуст (заупокійна молитва «Пом'яни, Господи...» не промовляється).

НА РАННІЙ [1] на «Бог Господь» – тропар Тріоді, глас 1-й: «Загальне воскресіння...» (двічі). «Слава, і нині» – той же тропар.

Кафізми 16-а і 17-а [2].

Після 16-ої кафізми і малої ектенії – сідальний Тріоді, глас 1-й: «Змилосердившись над сльозами Марфи і Марії...». «Слава, і нині» – той же сідальний.

Після 17-ї кафізми – тропарі воскресні, глас 5-й: «Ангельський собор...». Ектенія мала. Сідальний Тріоді, глас 5-й: «Джерело премудрості...». «Слава, і нині» – той же

сідальний. «Воскресіння Христове бачивши...». Псалом 50-ий [3].

До 6-ої пісні співаються два канони Тріоді: 1-ий (творіння прп. Феофана), глас 8-ий, зі ірмосом на 8 (ірмоси по двічі) і 2-ий (творіння прп. Іоана), глас той самий, на 6.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія Тріоді: «Воду пройшовши...».

Після 3-ої пісні – сідальний Тріоді, глас 4-ий: «Разом стали перед Христом...». «Слава, і нині» – сідальний Тріоді, глас 8-ий: «Провидче усього...».

З 6-ої пісні співаються два чотириспівця Тріоді (на ряду): 1-ий (творіння прп. Косми), глас 8-ий, з ірмосом на 8 (ірмоси по двічі) і 2-ий (творіння прп. Іоана), глас той самий, на 6. Катавасія – ірмоси 2-го чотириспівця Тріоді, глас 8-ий.

Після 6-ої пісні – кондак Тріоді, глас 2-ий: «Радість усіх – Христос...». Ікос, глас той самий: «Сотворитель усього провидив ученикам...».

На 9-й пісні – звичайне кадіння. «Чеснішу» не співаємо.

Примітка. Від цього дня і до Неділі Антипасхи включно на 9-й пісні канону «Чеснішу» не співаємо (див.: Типікон, гл. 49, «У суботу святого і праведного Лазаря», 1-е «зри»). Звершується кадіння храму на 9-й пісні.

Після 9-ої пісні, на 1-й глас – «Свят Господь Бог наш» (зі звичайними стихами; трічі). («Достойно є» не співається.) Світільний Тріоді: «Словом Твоїм...» (двічі). «Слава, і нині» – інший світільний Тріоді: «Лазарем тебе Христос...».

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихирі на 8: Тріоді, глас 1-ий і глас 4-ий – 6; також приспів: «Воскресни, Господи, Боже мій, і нехай піднесеться рука Твоя», і стихира Тріоді, глас 8-й: «Лазаря померлого у Віфанії...»; інший приспів: «Славитиму Тебе, Господи, всім серцем моїм, розповідатиму про всі чудеса Твої», і стихира Тріоді, глас той самий: «Як сказав Ти, Господи...». «Слава» – Тріоді, глас 2-ий: «Велике і преславне чудо...», «І нині» – «Преблагословенна еси...».

Примітка. Перші шість стихир співаються з стихами хвалітних псалмів, а останні дві – з додатковими воскресними стихами: 1-ий – «Воскресни, Господи Боже мій, нехай піднесеться рука Твоя, / Не забудь убогих Твоїх до кінця»; 2-ий – «Прославлятиму Тебе, Господи, всім серцем моїм, / розповім про всі чудеса Твої».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар Тріоді, глас 1-ий: «Загальне воскресіння...» (один раз). Єктенії і відпуст.

Примітка. Відпуст утрени і Літургії: «Христос, істинний

Бог наш...» зі згадуванням імені св. прав. Лазаря Чотириденного, єп. Китійського.

НА ЧАСАХ – тропар і кондак Тріоді.

ЛІТУРГІЯ свт. Іоана Золотоустого.

Блаженні з канону свята, пісні 3-тя (з ірмосом) і 6-а – 8.

На вході – «Прийдіть поклонімося... Дивний у святих еси...».

Після входу – тропар Тріоді, глас 1-ий: «Загальне воскресіння...». «Слава, і нині» – кондак Тріоді, глас 2-ий: «Всіх Радість – Христос...».

Замість Трисвятого – «Усі ті, що в Христа хрестилися...».

Прокимен, глас 3-й: «Господь – Просвічення моє...»; стих: «Господь – оборонець життя мого...».

Алилуарій, глас 5-ий: «Господь воцарився, у красу зодягнувся»; стих: «Бо Він утвердив вселенну...».

Апостол і Євангеліє – суботи Лазаревої.

Може співатися задостойник «Чисту Богородицю, що непорочно прийняла вогонь Божества в утробу, славно шануємо, люди, в піснях величаючи.» [4].

Причасний: «Із уст дітей і немовлят вчинив еси хвалу (Пс. 8, 3)».

Після «Спаси, Боже, людей Твоїх...» співаємо: «Ми бачили Світло Істинне...».

Примітка. На трапезі дозволяється споживання рибної ікри: «На трапезі дозволяється варення (варена їжа) з олією. Якщо ж маємо й ікру, то дається кожному брату по три онгії [5]: і вино п'ємо» (Типікон, гл. 49, «У суботу святого і праведного Лазаря»).

[1] У богослужінні Лазаревої суботи присутні особливості, характерні тільки для цього дня.

[2] Відразу після закінчення 17-ої кафизми співаються тропарі: «Ангельський собор»; ієрей кадить весь храм, починаючи з вітаря, при закритих царських вратах.

[3] В храмі прав. Лазаря співається поліелей (порівн.: Типікон, гл. 49, «У суботу святого і праведного Лазаря», 2-е «зри»).

[4] У сучасній редакції Типікон про Задостойник на цей день нічого не говориться, але в стародруку редакції Уставу зазначено співати задостойник «Чисту Богородицю, що непорочно прийняла вогонь Божества в утробу, славно шануємо, люди, в піснях величаючи».

[5] Одна онгія дорівнює 1/12 фунта (приблизно 34 грама).

17 КВІТНЯ НЕДІЛЯ

4 КВІТНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Неділя 6-та Великого посту, ваїй, цвітоносна, вербна.

ВХІД ГОСПОДНІЙ В ЄРУСАЛИМ.

Прп. Йосифа Піснеписця (883). Прп. Георгія, що в Малей (IX). Прп. Йосифа Багатохворобливого, Києво-Печерського, в Дальніх печерах (XIV). Прп. Зосими (бл. 560). Мцц. Фервуфи, діви, сестри та рабині її (341 – 343).

Ікони Божої Матері, званої «Герондиса».

ЛІТУРГІЯ за чином свт. Іоана Золотоустого.

Ран. – Мф., 83 зач., XXI, 1 – 11, 15 – 17.

Літ. – Флп., 247 зач., IV, 4 – 9. Ін., 41 зач., XII, 1 – 18.

Примітка. Якщо Храмове свято, припадає на Страсному тижні до Великої П'ятниці, переноситься на Вербну Неділю, а якщо в П'ятницю або в Суботу Страсного тижня, або в день Пасхи, то переноситься на понеділок або вівторок Світлої седмиці (порівн.: Типікон, храмові глави 45 і 46).

Служба звершується тільки свята (за Тріоддо).

Примітка. Воскресні піснєпіві («Ангельський собор...», «Воскресіння Христове бачивши...»), не співаються.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – кафизма вся.

На «Господи, взиваю» стихирі Тріоді, глас 6-ий – 10 (кожна стихира – двічі). «Слава» – Тріоді, глас той самий: «Нині благодать Святого Духа...», «І нині» – та ж стихира.

Вхід. Прокимен дня. Паремії свята – 3.

На літії стихирі Тріоді, глас 1-ий і глас 2-ий. «Слава, і

нині» – Тріоді, глас 3-й: «За шість днів до Пасхи...».

На стиховні стихирі Тріоді, глас 8-ий (зі своїми приспівами). «Слава» – Тріоді, глас 6-ий: «Нині благодать Святого Духа...», «І нині» – та ж стихира.

Після Трисвятого – тропар свята, глас 1-ий: «Загальне воскресіння...» (двічі), і інший тропар свята, глас 4-ий: «З Тобою через хрещення...» (один раз).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята, глас 1-ий: «Загальне воскресіння...» (двічі). «Слава, і нині» – інший

тропар свята, глас 4-ий: «З Тобою через хрещення...».

Кафизми 2-а і 3-я. Малі ектенії. Сідальні Тріоді.

Поліелей. Величання свята: «Величаємо Тебе, Життєдаве Христе, осанна в вишніх, і ми співаємо Тобі: Благословен, Хто йде в ім'я Господнє», і вибраний псалом. Сідальний Тріоді після поліелею, глас 8-ий: «Той, Хто на престолі Херувимському...». «Слава, і нині» – той же сідальний. Степенна – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен свята, глас 4-ий: «Із уст дітей і немовлят вчинив єси хвалу»; стих: «Господи Боже наш, яке величне ім'я Твоє по всій землі». Євангеліє – свята (Мф., 83 зач.). («Воскресіння Христове бачивши...» не співається.) Псалом 50-ий. Під час 50-го псалма «іерей взявши кадило, кадить хрестоподібно» приготовлені заздалегідь віття. Диякон: «Господу помолимося». Хор: «Господи, помилуй». Іерей читає молитву на благословення верби: «Господи Боже наш, що сидиш на Херувимах...». Після молитви іерей окроплює віття святою водою [1] з виголошенням слів: «освячуються віття ці, окропленням води цієї свяченої, в ім'я Отця і Сина і Святого Духа. Амінь» (тричі), а потім, на Єлеопомазанні, роздає віття верби народу. «Слава» – глас 2-ий: «Нині Христос...», «І нині» – той же стих. «Помилуй мене, Боже...», і стихира свята, глас 6-ий: «Нині благодать Святого Духа...». Молитва: «Спаси, Боже, людей Твоїх...». «Господи, помилуй» (12), «Милістю і щедротами...».

Примітка. Згідно загальнопоширеною практикою, Євангеліє кладеться на аналой для цілування разом з іконою свята. «Коли ж цілують братія Святе Євангеліє, приходять поклоняються ігумену, і від руки його беруть віття зі свічками» (Типікон, гл. 49, «У суботу Квітну ввечері»).

Канон свята, творіння прп. Косми, глас 4-ий, на 14 (ірмоси по двічі).

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія – ірмоси канону свята (після кожної пісні).

Після 3-ої пісні – іпакої свята, глас 6-ий: «З віттям раніше прославили...» (один раз).

Після 6-ої пісні – кондак свята, глас 6-ий: «На престолі на небесах...». Ікос, глас той самий: «Тому, що Ти, Безсмертний...».

На 9-ій пісні «Чеснішу» не співаємо, але ірмос: «Бог Господь, і явився нам...» (і інше за звичаєм). (Звершується звичайне кадіння.)

Після 9-ої пісні замість світильного співаємо на 4-ий глас: «Свят Господь Бог наш» (зі звичайними стихами; тричі).

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітніх стихирі Тріоді, глас 4-ий – 6 (перші дві стихирі – двічі). «Слава, і нині» – свята, глас 6-ий: «За шість днів до Пасхи...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар свята, глас 1-ий: «Загальне воскресіння...» (один раз).

Відпуст святковий: «Христос, істинний Бог наш, що на ося сісти зволив, заради нашого спасіння, молитвами Пречистої Своєї Матері і всіх святих, помилує і спасе нас, як благий і чоловіколюбче».

НА ЧАСАХ – тропар свята: «Загальне воскресіння...». «Слава» – інший тропар свята. Кондак свята.

Примітка. «На 1-му часі тропар: Загальне воскресіння, Слава: З Тобою через хрещення... І нині, Богородичний часу... Після Трисвятого кондак свята: На престолі на небесах... та інше, і робимо відпуст».

ЛІТУРГІЯ свт. Іоана Золотоустого.

На проскомидії заготовляються три Агнця – для Понеділка, Вівторка і Середи Страсного тижня.

Антифони свята.

Вхідний стих: «Благословен, Хто йде в ім'я Господнє; благословляємо вас з дому Господнього; Бог Господь, і явився нам».

Примітка. Перед виголошенням вхідного стиха слід промовляти «Премудрість, станьмо побожно».

Після входу – тропар свята, глас 1-ий: «Загальне воскресіння...». «Слава» – інший тропар свята, глас 4-ий: «З Тобою через хрещення...», «І нині» – кондак свята, глас 6-ий: «На престолі на небесах...».

Співається Трисвяте.

Прокимен, Апостол, алилуарій, Євангеліє, задостойник і причасний – свята.

Після «Спаси, Боже, людей Твоїх...» співаємо: «Ми бачили Світло Істинне...».

Відпуст в кінці Літургії – як на ранній.

Примітка. «На трапезі втіх, їмо рибу і п'ємо вино, дякуючи Богові» (Типікон, гл. 49, «У суботу Квітну увечері»).

[1] Церковний Устав вважає, що благословення верби відбувається через кадіння і читання молитви. Ніяких інших дій він не вказує. Але у нас з давніх-давен ввійшло в звичай ще окроплювати віття верби святою водою. (Порівн.: Настольная книга священнослужителя. Т. 4. С. 550.)

18 КВІТНЯ ПОНЕДІЛОК

5 КВІТНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Страсний тиждень.

Великий понеділок. Мчч. Агафопода, диякона, Феодула, читця, та інших з ними (бл. 303). Прп. Пуплія Єгипетського (IV). Прпп. Феони, Симеона і Форвина (IV). Прп. Марка Афіньського (400). Прп. Платона, спов., Студійського (814). Прп. Феодори Солунської (892).

ЛІТУРГІЯ Ранішосвячених Дарів.

Порядок читань, згідно з календарем:

Ран. – Мф., 84 зач., XXI, 18 – 43. Літ. – Мф., 98 зач., XXIV, 3 – 35.

НА ВЕЧІРНІ – кафизми немає.

На «Господи, взиваю» стихирі Тріоді, глас 8-ий (ті ж, що співалися на стиховні великої вечірні в Неділю Вербну) – 6 (кожна стихира – двічі). «Слава» – Тріоді, глас 8-ий: «Радуйся і веселися...», «І нині» – Тріоді, глас той самий: «Ти, Якого херувими носять...».

Вхід з кадилом. «Світло Тихе». Прокимен дня (а не великий), глас 8-ий: «Прославляйте нині Господа...» (зі стихом). Читається: «Сподоби, Господи». Ектенія: «Доповнімо вечірню...», і голововклонна молитва.

На стиховні стихирі самогласни Тріоді, глас 2-ий, глас 3-ій і глас 7-ий (зі своїми приспіваними). «Слава» – Тріоді, глас 2-ий: «Від віття і пальм...», «І нині» – Тріоді, глас 3-ій: «Страшно стати на суд Бога Живого...».

«Нині відпускаєш». Трисвяте. Після «Отче наш» іерей – ви-

голос: «Бо Твоє є Царство...». Після виголосу іерея хор співає тропарі, глас 4-ий: «Богородице Діво...» (поклон). «Слава» – «Хрестителю Христов...» (поклон), «І нині» – «Моліться за нас, святі апостоли...» (поклон) [1]. Потім – «Під Твою милість...» (без поклону). Читець: «Господи, помилуй» (40), «Слава, і нині»; «Чеснішу від херувимів...», «Іменем Господнім...». Іерей: «Суций благословенний...». Молитва: «Небесний Царю...». Іерей – молитву прп. Єфрема Сиріна: «Господи і Владико життя мого...» (з трьома поклонами). Після третього поклону – «Слава Тобі, Христе Боже...» і відпуст: «Господь, що йде на добровільні страждання, заради нашого спасіння, Христос, істинний Бог наш, молитвами Пречистої Своєї Матері і всіх святих, помилує і спасе нас, як благий і чоловіколюбче» (у весь Страсний тиждень святі храму і дня на відпустах добових служб не поминаються), після цього хор співає многоліття: «Блаженнішого Владика...».

Повечір'я мале зі співом триспівця прп. Андрія Критського з Тріоді (1-а, 8-а і 9-а пісні). Ірмоси по двічі, тропарі – скільки є (без повторень). На закінчення кожної пісні знову той же ірмос (на катавасію).

Після 1-ої пісні – «Господи, помилуй» (тричі), «Слава, і нині» – сідалний, глас 4-ий.

Перед катавасією 8-ої пісні співається: «Хвалимо, благословимо, поклоняємося Господеві...».

Після катавасії 9-ої пісні («Достойно є» не співається) і Трисвятого – замість звичайних тропарів і кондаків – кондак Тріоді, глас 8-ий: «Яків ридав...» (див. на **ранній** Великого Понеділка), «Господи, помилуй» (40), молитва: «Ти що кожного...» і далі за великопостовим чином з молитвою прп. Єфрема Сиріна (16 поклонів). Відпуст малий: «Христос, істинний Бог наш...» (а не «Господь, що йде на добровільні страждання...»), і священник за звичаєм просить прощення. Ектенія: «Помолимося...».

РАННЯ. Початок звичайний. Після великої ектенії – «Аллилуя», глас 8-ий зі стихами, і співаємо «розчулено» тропар, глас той самий: «Ось Жених гряде опівночі...». «Слава» – той же тропар, «І нині» – той же тропар.

Кафизми 4-а, 5-а і 6-а. Малих ектеній немає. Сідалні Тріоді (по двічі).

Примітка. *Протягом Страсного тижня Псалтир прочитується повністю тільки один раз: в перші три дні (понеділок, вівторок і середу) на ранній – по три кафизми, на часах (3-му і 6-му) – по одній на кожному, на 1-му і 9-му часах кафизм немає. На вечірніх читається 18-а кафизма. У Велику Суботу на ранній співається 17-а кафизма (Непорочні) з похвалами.*

«І щоб сподобитися нам...». Іерей відкриває царські врата і читає Євангеліє у вівтарі (біля престолу) – Мф., Зач. 84 (кінець – в зачалі 88: «І дане буде народові, який буде приносити плоди його...»). Після закінчення Євангелія царські врата зачиняються.

Псалом 50-ий. «Спаси, Боже, людей Твоїх...», «Господи, помилуй» (12), виголос: «Милістю і щедротами...». Хор: «Амінь».

Триспівець Тріоді, творіння прп. Косми, глас 2-ий. Ірмоси по двічі, тропарі на 12. Біблійні пісні не читаються протягом Страсного і Світлого тижня. До тропарів приспів: «Слава Тобі, Боже наш, слава Тобі». (Цей приспів – на весь Страсний тиждень.) Після кожної пісні на катавасію – ірмос триспівця (обидва хори разом).

Після 1-ої пісні – мала ектенія. Виголос: «Бо Ти Цар миру...». Кондак Тріоді, глас 8-ий: «Яків ридав...», та ікос, глас той самий: «Нині ридання додамо...». Співається ірмос 8-ої пісні: «Вжахнулися юнаки благочестиві...».

На 9-ій пісні – кадіння («Чеснішу» не співаємо).

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Мала ектенія. Виголос: «Бо Тебе хвалять...». Екзопостиларій Тріоді: «Чертог Твій...». «Слава» – той же, «І нині» – той же.

Примітка. *«Світільний самогласний, промовляється тричі [побожно та з розчуленням – порівн.: Тріодь Постова]: Чертог Твій бачу... Співає спочатку сам канонарх посеред церкви перший раз. Потім Слава, на кліросі; І нині, на другому. І так промовляємо протягом всього тижня» (Типікон, гл. 49, «В Святий і Великий понеділок на ранній»).*

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

На хвалітніх самогласні Тріоді, глас 1-ий і глас 5-ий – 4 (кожна стихира – двічі). «Слава, і нині» – Тріоді, глас 5-ий: «Господи, що грядеш на страждання...».

Читець: «Слава Тобі, що показав нам світло» («Тобі слава подобає...» не промовляється), і читається повсякденне славослів'я.

Стихири на стиховні Тріоді, глас 5-ий і глас 8-ий (зі звичайними денними приспіваними, див. Часослов). «Слава, і нині» – Тріоді, глас 8-ий: «Іншу Єву знайшов змії – єгиптянку...».

«Благо є сповідуватися...» (двічі). Трисвяте. Після «Отче наш» іерей – виголос: «Бо Твоє є Царство...». Після виголосу – виголошується тропар Часослова: «Стоячи в храмі сла-

ви Твоєї...»; «Господи, помилуй» (40), «Слава, і нині»; «Чеснішу від херувимів...», «Іменем Господнім...». Іерей перед царськими вратами: «Сущий благословенний...». Молитва: «Небесний Царю...». Молитва прп. Єфрема Сиріна (з 16 поклонами). Читець: «Амінь», і відразу, без відпусту ранньої, читається 1-ий час.

1-ий час за великопостовим чином. Кафизми немає. Тропар часу: «Зранку вислухай...» (зі стихами). Після «Отче наш» – кондак Тріоді: «Яків ридав...». Відпуст короткий: «Господь що йде на добровільні страждання...» (святі храму і дня не поминаються).

Часи, зображальні та вечірня з Літургією Ранішосвячених Дарів.

Часи 3-ій, 6-ий і 9-ий звершуються за великопостовим чином з великопостовими тропарями і поклонами. На 3-му часі – кафизма 7-а; на 6-му часі – кафизма 8-а, паремія Тріоді (Єзекіля) з тропарем пророцтва і Прокимни (за звичаєм); на 9-му часі кафизми немає. **На часах** і зображальних після «Отче наш» – кондак Тріоді: «Яків ридав...».

Особливості часів у перші три дні Страсного тижня

У понеділок, вівторок і середу Страсного тижня на 3-му, 6-му і 9-му часах читається Четвероевангеліє. Перед читанням 3-го часу посеред церкви ставиться прикрашений аналой, відкриваються царські врата, і священник, виносить на середину храму Євангеліє, паламар виносить перед ним свічку і кадило. (Іерей має бути одягнений в епітрахиль і фелонь.) Поклавши Євангеліє на аналой, за яким ставить запалений світильник, іерей виголошує виголос на початок часів. Потім священник з дияконом кадить навкруги Євангелія, потім вівтар, іконостас, настоятеля, хори, молільників і весь храм. Під час читання псалмів 6-го часу звершується мале кадіння, тобто кадиться (навкруги) Євангеліє, іконостас, настоятель, хори і народ (з амвона). На 9-му часі звершується повне кадіння храму, як і на 3-му часі.

Винесене Євангеліє залишається на середині храму на час читання всіх часів, іерей стоїть перед ним і тут же за звичаєм вимовляє тропарі часів і молитву прп. Єфрема Сиріна з поклонами.

Євангельські читання починаються на 3-му і 9-му часах після Богородичного часу, а на 6-му – після паремії Тріоді і 2-го прокимна Тріоді. Всіх євангельських читань – 9. Євангеліє від Матфея читається в два прийоми, тобто, на 3-му і 6-му часах в понеділок. Євангеліє від Марка також в два прийоми – в понеділок на 9-му часі і у вівторок на 3-му. Євангеліє від Луки читається в три прийоми, тобто. У вівторок на 6-му і 9-му часах і в середу на 3-му. Євангеліє від Іоана читається не повністю, а до 1-го Євангелія Страстей («Нині прославився Син Людський...») – перше читання в середу на 6-му часі і друге на 9-му.

Перед першим читанням євангелиста диякон виголошує виголос: «І щоб сподобитися нам вислухати святе Євангеліє...». Хор: «Господи, помилуй» (тричі). Диякон: «Премудрість, станьмо побожно, вислухаймо святого Євангелія». Іерей: «Мир всім». Хор: «І духові Твоєму». Іерей: «Від (ім'я) святого Євангелія читання». Хор: «Слава Тобі, Господи, слава Тобі». Диякон: «Будьмо уважні». Іерей читає Євангеліє, в кінці хор: «Слава Тобі, Господи, слава Тобі». Перед другим або третім читанням того ж євангелиста виголос: «І щоб сподобитися нам вислухати святого Євангелія...» не промовляється, але тільки: «Премудрість, станьмо побожно, вислухаймо святого Євангелія». Перед читанням нового євангелиста зазначені молитви повторюються зі слів: «І щоб сподобитися нам...», і далі порядок той же.

Після читання Євангелія на 9-му часі іерей забирає Євангеліє у вівтар. Царські врата і завіса закриваються.

За вказівкою Типікону, Євангелія від Матфея, Марка та Іоана діляться кожне на дві частини, а Євангеліє від Луки – на три (порівн.: Типікон, гл. 49, «У Святий і Великий понеділок на утрени, 2-е «зри»). Відповідно до цих вказівок вони можуть бути розділені, наприклад, так:

Понеділок

На 3-му часі – Мф., Зач. 1 – 66 (1, 1 – 16, 12).

На 6-му часі – Мф., Зач. 67 – 116 (16, 13 – 28, 20).

На 9-му часі – Мк., Зач. 1 – 39 (1, 1 – 9, 16).

Вівторок

На 3-му часі – Мк., Зач. 40 – 71 (9, 17 – 16, 20).

На 6-му часі – Лк., Зач. 1 – 38 (1, 1 – 8, 39).

На 9-му часі – Лк., Зач. 39 – 82 (8, 40 – 16, 18).

Середа

На 3-му часі – Лк., Зач. 83 – 114 (16, 19 – 24, 53).

На 6-му часі – Ін., Зач. 1 – 26 (1, 1 – 7, 36).

На 9-му часі – Ін., Зач. 27 – 46 (7, 37 – 13, 32).

Якщо Євангелія перших трьох євангелістів прочитані раніше, то Євангеліє від Іоана на Страсний тиждень слід читати приблизно в такому порядку:

Понеділок

На 3-му часі – Ін., Зач. 1 – 7 (1, 1 – 2, 25).

На 6-му часі – Ін., Зач. 8 – 12 (3, 1 – 4, 46).

На 9-му часі – Ін., Зач. 13 – 18 (4, 47 – 6, 13).

Вівторок

На 3-му часі – Ін., Зач. 19 – 25 (6, 14 – 7, 13).

На 6-му часі – Ін., Зач. 26 – 30 (7, 14 – 8, 30).

На 9-му часі – Ін., Зач. 31–34 (8, 31 – 9, 38).

Середа

На 3-му часі – Ін., Зач. 35 – 38 (9, 39 – 10, 42).

На 6-му часі – Ін., Зач. 39 – 41 (11, 1 – 12, 18).

На 9-му часі – Ін., Зач. 42 – 46 (12, 19 – 13, 32).

Зображальні звершуються за великопостовим чином. Після «Отче наш» – кондак Тріоді: «Яків ридав...». Відпуст короткий: «Господь що йде на добровільні страждання...». Святі храму і дня на відпусті не поминаються. (Зображальні в понеділок і вівторок Страсного тижня можуть завершуватися і звичайним малим відпустом.)

Вечірня з Літургією Ранішосвячених Дарів за звичайним чином.

Кафизма 18-а.

На «Господи, взиваю» стихири Тріоді, глас 1-ий, глас 5-ий і глас 8-ий (ті ж, що співалися на хвалітніх і на стиховні ранньої) – 10 (перші чотири стихири – двічі). «Слава, і нині» – Тріоді, глас 8-ий: «Іншу Єву...».

Вхід з Євангелієм. «Світло Тихе». Читання двох паремій Тріоді (Виходу та Іова) з Прокимнами, за звичаєм. 1-ий прокимен, глас 6-ий: «Нехай благословить тебе Господь від Сиону, і побачиш блаженство Єрусалиму», стих: «Блаженні всі, що бояться Господа. Ті, що ходять путями Його»; 2-ий прокимен, глас 6-ий: «Благословення Господнє на вас»,

стих: «Багато разів бороли мене від юності моєї».

Після «Нехай піднесеться молитва моя...» і молитви прп. Єфрема Сиріна (з трьома великими поклонами) диякон виходить з Євангелієм через царські врата на амвон. Диякон (або ієрей): «Премудрість, станьмо побожно, вислухаймо...» і все інше (Якщо немає диякона, священник читає Євангеліє біля престолу). Євангеліє – Мф., Зач. 98. Єктенія: «Промовмо всі...», та інша послідовність Літургії Ранішосвячених Дарів (за звичаєм). Відпуст короткий: «Господь, що йде на добровільні страждання...» (святі храму і дня на відпусту не поминаються).

Примітка. «На трапезі ж їмо суху їжу, і цим задовольняємось. І як протягом 1-го тижня святого цього посту, так і в ці дні: у Великий понеділок, у Вівторок та в Середу належить поститися» (Типікон, Великий понеділок увечері, 2-е «див»). «Слід знати що, шостий Великий Собор встановив спасительні Страсні дні в пості і молитві і з розчуленим серцем провадити вірним. Опівночі ж Великої Суботи припиняти піст» (Типікон, Великий понеділок увечері, 3-е «зри»).

Велике повечір'я (в понеділок увечері) зі звичайними тропарями.

Після «Слава в вишніх Богу...» – триспівець Тріоді, творіння прп. Андрія Критського, глас 8-ий (пісні 2-а, 8-а і 9-а), ірмоси по двічі, тропарі без повторень. Катавасія – ірмос триспівця. (2-а пісня має два ірмоси, на катавасію співаєтьсся другий ірмос.)

Після 2-ої пісні – «Господи, помилуй» (тричі), «Слава, і нині» – сідальний, глас 2-ий: «Милосердям натхненний, Христе...».

Перед катавасією 8-ої пісні співаєтьсся: «Хвалимо, благословимо, поклоняємось Господеві...».

Після катавасії 9-ої пісні («Достойно є...» не співаєтьсся) і Трисвятого – кондак Тріоді, глас 2-й: «Час кінця, душе, усвідомивши...» (див. На ранній Великого Вівторка).

Після кондака – «Господи Сил, будь з нами...» та інше за звичаєм. Молитва прп. Єфрема Сиріна (з 16 поклонами). Молитва: «Владико Многомилостивий...» (за звичаєм), і чин прощення. Єктенія: «Помолимося...».

[1] Співи «Богородице Діво...», «Хрестителю Христів...», «Моліться за нас, святі апостоли...» і «Під Твою милість...» увечері в усі Тижні святої Чотиридесятниці і у Вербну Неділю співаютьсся «мелодійно», а в дні Страсної седмиці – «швидко промовляютьсся» (див.: Типікон, гл. 49, «У Неділю Квітну увечері», 1-е «див»).

19 КВІТНЯ ВІВТОРОК

6 КВІТНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Великий вівторок. Свт. Євтихія, архієп. Константинопольського (582). **Свт. Мефодія, архієп. Моравського (885).** Прп. Платонида Сирської (308). Мчч. 120 перських (344 – 347). Мчч. Єремія та Архилія, ієрея (III).

Служба звершується за зразком богослужіння у Великий понеділок.

ЛІТУРГІЯ Ранішосвячених Дарів.

Порядок читань, згідно з календарем:

Ран. – Мф., 90 зач., XXII, 15 – XXIII, 39. Літ. – Мф., 102 зач., XXIV, 36 – XXVI, 2.

РАННЯ. Початок звичайний. Після великої єктенії – «Алилуя», глас 8-ий (зі стихами). Тропар, глас той самий: «Ось Жених...». «Слава» – той же тропар, «І нині» – той же тропар.

Кафизми 9-а, 10-а і 11-а. Малих єктеній немає. Сідальні Тріоді (по двічі).

Євангеліє – Мф., Зач. 90-е: «Тоді радились всі фарисеї проти Ісуса...», без переступки (кінець – в зачалі 96-му: «Благословен, Хто йде в ім'я Господнє»).

Псалом 50-ий. «Спаси, Боже, людей Твоїх...», «Господи, помилуй» (12). Виголос: «Милістю і щедротами...», і відразу мала єктенія. Виголос: «Бо Ти еси Цар миру...». Кондак Тріоді, глас 2-ий: «Час кінця, душе, усвідомивши...», та ікос, глас той самий: «Чого сумуєш, душе моя окаянна...».

Двоспівець Тріоді, творіння прп. Косми, глас 2-ий. Ірмоси по двічі, тропарі на 12. Після кожної пісні катавасія – ір-

мос двоспівця.

На 9-ій пісні – кадіння. («Чеснішу» не співаємо.)

Після 9-ої пісні «Достойно є...» не співаєтьсся. Мала єктенія. Екзопостиларій: «Чертог Твій...». «Слава» – той же, «І нині» – той же.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

На хвалітні стихири Тріоді, глас 1-ий і глас 2-ий – 4 (кожна стихира – двічі). «Слава, і нині» – Тріоді, глас 4-ий: «Ти чула про осудження того, хто закопав талант...».

Читець: «Слава Тобі, що показав нам світло» («Тобі слава подобає...» не вимовляється), і читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Тріоді, глас 6-ий (зі звичайними денними приспівами, див. Часослов). «Слава, і нині» – Тріоді, глас 7-й: «Ось тобі талант...».

Закінчення ранньої – за великопостовим чином.

Часи звершуються за великопостовим чином.

На 1-му часі кафизми немає. Відпуст короткий: «Господь, що йде на добровільні страждання...».

Примітка. «А Час 3-й і 6-й, співаємо з кафизмами, у свій час, і з поклонами... Разом співаємо також і 9-й час без кафизми... і Блаженні співаємо... та інше все, як вказано в *понеделок*» (Типікон, гл. 49, «У Святий і Великий вівторок»).

На 3-му часі – кафизма 12-а. На 6-му часі – кафизма 13-а, паремія Тріоді (Єзекіїля) з тропарем пророцтва і Прокимени (за звичаєм). На 9-му часі кафизми немає. **На часах** (3-му, 6-му і 9-му) читається Четвероевангеліє. На всіх часах і зображальних – кондак Тріоді: «Час, душе...». Зображальні – за великопостовим чином. Відпуст короткий: «Господь що йде на добровільні страждання...». (Допустимо виголосувати малий звичайний відпуст.)

Вечірня з Літургією Ранішосвячених Дарів за звичайним чином.

Кафизма 18-а.

На «Господи, взиваю» стихири Тріоді, глас 1-ий, глас 2-ий, глас 4-й і глас 6-й (ті ж, що співалися на хвалітніх і на стиховні ранньої) – 10 (перші чотири стихири – двічі). «Слава, і нині» – глас 7-ий: «Ось тобі талант...».

Вхід з Євангелієм: «СвітлоТихе...». Читання двох паремій Тріоді (Виходу та Іова) з Прокимнами, за звичаєм. 1-ий прокимен, глас 6-й: «Воскресни, Господи, в спокій Твій, Ти і кивот святині Твоєї», стих: «Пом'яни, Господи, Давида і всю

лагідність його»; 2-ий прокимен, глас 4-й: «Як то добре і як то гарно, коли брати живуть у згоді», стих: «Як миро на голові, що сходить на бороду, на бороду Ааронову».

Після «Нехай піднесеться молитва моя...» і молитви прп. Єфрема Сиріна (з трьома великими поклонами) читається Євангеліє – Мф., Зач. 102-е: «Про день же і годину пришесть Сина Людського ніхто не знає...». Ектенія: «Промовмо всі...», та інша черговість Літургії Ранішосвячених Дарів. Відпуст короткий: «Господь що йде на добровільні страждання...».

Велике повечір'я (у вівторок увечері) зі звичайними тропарями.

Після «Слава в вишніх Богу...» – триспівець Тріоді, творіння прп. Андрія Критського, глас 2-ий (пісні 3-тя, 8-а і 9-а), ірмоси по двічі, тропарі без повторень. Катавасія – ірмос триспівця.

Після 3-ої пісні – «Господи, помилуй» (тричі), «Слава, і нині» – сідальний, глас 1-ий: «Ось лукава рада...».

Перед катавасією 8-ої пісні співається: «Хвалимо, благословимо, поклоняємось Господеві...».

Після катавасії 9-ої пісні («Достойно є...» не співається) і після Трисвятого – кондак Тріоді, глас 4-й: «Більше блудниці...» (див. **На ранній Великої Середи**).

Після кондака – «Господи Сил, будь з нами...» та інше за звичаєм. Молитва прп. Єфрема Сиріна (з 16 поклонами). Молитва: «Владико Многомилостивий...» (за звичаєм), і чин прощення. Ектенія: «Помолимося...».

20 КВІТНЯ СЕРЕДА

7 КВІТНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Велика середа. Прп. Георгія, сповідника, митр. Мітиленського (після 820). **Блгв. гетьмана Петра (Конашевича-Сагайдачного) (1622).** Мч. Каліопія (304). Мч. Руфина, диякона, мч. Акилини і з ними 200 воїнів (бл. 310). Прп. Серапіона, ченця.

Служба звершується за зразком богослужіння у Великий понеделок.

ЛІТУРГІЯ Ранішосвячених Дарів.

Ран. – Ін., 41 зач. (від пол.), XII, 17 – 50. *Літ.* – Мф., 108 зач., XXVI, 6 – 16.

РАННЯ. Початок звичайний. Після великої ектенії – «Алилуя», глас 8-ий (зі стихами...). Тропар, глас той самий: «Ось Жених...». «Слава» – той же тропар, «І нині» – той же тропар.

Кафизми 14-а, 15-а і 16-а. Малих ектеній немає. Сідальні Тріоді (по двічі).

Євангеліє – Ін., Зач. 41-е, від половини, (кінець в зач. 43-м «... що Я говорю, то говорю так, як сказав Мені Отець»).

Псалом 50-ий. «Спаси, Боже, людей Твоїх...», «Господи, помилуй» (12). Виголос: «Милістю і щедротами...».

Триспівець Тріоді, творіння прп. Косми, глас 2-ий. Ірмоси по двічі, тропарі на 12. Після кожної пісні катавасія – ірмос триспівця.

Після 3-ої пісні – мала ектенія. Виголос: «Бо Ти єси Цар миру...». Кондак Тріоді, глас 4-й: «Більше блудниці...», та ікос, глас той самий: «Жона, яка була першою блудницею...».

На 9-й пісні – кадіння. («Чеснішу» не співаємо.)

Після 9-ої пісні «Достойно є...» не співається. Мала ектенія. Екзопостиларій Тріоді: «Чертог Твій...». «Слава» – той же, «І нині» – той же.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

На хвалітніх стихири Тріоді, глас 1-ий – 4. «Слава» – Тріоді, глас 2-ий: «Грішна йде купити дорогоцінне миро...», «І нині» – Тріоді, глас 6-й: «Занурена в гріхи...».

Читець: «Слава Тобі, що показав нам світло» («Тобі слава подобає...» не вимовляється), і читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Тріоді, глас 6-й – 4 (зі своїми приспівами). «Слава, і нині» – Тріоді, глас 8-й: «Господи, жона, що впала в тяжкі гріхи...».

Примітка. *Перші два стиха до стихир на стиховні – звичайні денні (з Часослова), а останній стих – «прославлятиму Тебе, Господи, всім серцем моїм, розповід про всі чудеса Твої».*

Закінчення ранньої – за великопостовим чином.

Часи і зображальні звершуються за великопостовим чином.

На 1-му часі кафизми немає. Відпуст короткий: «Господь, що йде на добровільні страждання...».

Примітка. «В годині ж 5-й дня, вдаряє параклісіарх в било: і зібравшись до церкви, після благословення священника, співаємо 3-й час, і 6-й... також співаємо і 9-й час... Потім співаємо Блаженні...» (Типікон, гл. 49, «В Святи і Велику Середу на ранній»).

На 3-му часі – кафизма 19-а. На 6-му часі – кафизма 20-а, паремія Тріоді (Єзекіїля) з тропарем пророцтва і Прокимени (за звичаєм). На 9-му часі кафизми немає. **На часах** (3-му, 6-му і 9-му) читається Четвероевангеліє. На всіх часах – кондак Тріоді: «Більше блудниці...».

На зображальних кондаки в наступному порядку:

У храмі Господському – кондак Тріоді: «Більше блудниці...». «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – «Заступниче християн...».

У храмі Богородиці – кондак Тріоді: «Більше блудниці...». «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – кондак Тріоді: «Більше блудниці...», кондак храму. «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – «Заступниче християн...».

І наступне послідування зображальних за звичаєм. Молитва прп. Єфрема Сиріна (з 16 поклонами).

В кінці зображальних замість відпусту настоятелем читається молитва літії: «Владико Многомилостивий...», під час якої всі повинні молитися, на колінах. Після прочитання її – чин прощення. Ієрей виголошує: «Благословіть, отці святі, і простіть мені, грішному, все чим згрішив я в усі дні життя мого і протягом Святої Чотиридесятниці, словом, ділом, думкою і всіма моїми почуттями». І поклоняється перед всі-

ма до землі. Всі ж присутні, також поклоняючись до землі, відповідають йому: «Нехай Бог простить тебе, чесний отче».

Примітка. «І прийнявши прощення, йдемо до наших келій, і мовчимо до години вечерньої. А в соборних і парафіяльних храмах, не розходимось, але після прощення дзвонимо в два дзвони» (Типікон, гл. 49, «В Святу і Велику Середу на ранній»).

ВЕЧІРНЯ З ЛІТУРГІЄЮ Ранішосвячених Дарів.

Кафизма 18-а – без поклонів (див.: Типікон, гл. 49, «В святу і велику середу увечері»).

На «Господи, взиваю» стихири Тріоді, глас 1-ий, глас 2-ий і глас 6-ий (ті ж, що співалися на хвалітніх і на стиховні ранньої) – 10. «Слава, і нині» – Тріоді, глас 8-ий: «Господи, жона, що впала в тяжкі гріхи...».

Вхід з Євангелієм. «Світло Тихе». Читання двох паремій Тріоді (Виходу та Іова) з Прокимнами, за звичаєм. 1-ий прокимен, глас 4-ий: «Прославляйте Бога Небесного, бо благий, бо повіки милість Його», стих: «Прославляйте Бога богів, бо повіки милість Його»; 2-ий прокимен, глас 4-ий: «Господи, милість Твоя повік, творіння рук Твоїх не зневаж», стих: «Сповідуюсь Тобі, Господи, всім серцем моїм і перед Ангели оспівую Тебе».

Після «Нехай піднесеться молитва моя...» і молитви прп. Єфрема Сиріна (з трьома великими поклонами) читається Євангеліє – Мф., Зач. 108-е: «Коли Ісус був у Вифанії...». Єк-

тенія: «Промовмо всі...», та інша послідовність Літургії Ранішосвячених Дарів.

Після «Нехай буде ім'я Господнє благословенне...» – три великих поклони. (Зазвичай вони творяться з читанням молитви прп. Єфрема Сиріна.)

Примітка. І поклони припиняються до дня Святої Тройці, окрім поклонів перед Плащаницею.

Відпуст короткий: «Господь, що йде на добровільні страждання...».

У середу увечері служиться мале повечір'я. На ньому триспівець Великого Четверга з Тріоді, творіння прп. Андрія Критського, глас 6-ий (пісні 4-а, 8-а і 9-а). Ірмоси по двічі; тропарі – скільки є. В кінці кожної пісні – Ірмос на катавасію.

Піля 4-ої пісні – «Господи, помилуй» (тричі), «Слава, і нині» – сідальний Тріоді, глас 4-ий: «Споживаючи їжу, Владико...».

Після Трисвятого – кондак Тріоді, глас 2-ий: «Хліб святий прийнявши...» (див. на ранній Великого Четверга), та іншу послідовність малого повечір'я. Відпуст малий: «Христос, істинний Бог наш...» (але не «Господь що йде на добровільні страждання...»).

З цього дня і до Неділі Антипасхи на службах добового кола кафизм немає, за винятком 17-ої кафизми на ранній Великої Суботи.

21 КВІТНЯ ЧЕТВЕР

8 КВІТНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Великий четвер. Спомин Таємної вечері. Апп. Іродіона, Агава, Асинкрита, Руфа, Флегонта, Єрма та інших з ними (І). Прп. Руфа, затворника Києво-Печерського, в Дальніх печерах (XIV). Мч. Павсилипа (117 – 138). Свт. Келестина, папи Римського (432). Свт. Нифонта, єп. Новгородського (1156).

ЛІТУРГІЯ за чином свт. Василія Великого.

Ран. – Лк., 108 зач., XXII, 1 – 39.

Літ. – 1 Кор., 149 зач., XI, 23 – 32. Єв. (складене): Мф., 107 зач., XXVI, 1 – 20. Ін., XIII, 3 – 17; Мф. XXVI, 21 – 39; Лк., XXII, 43 – 45; Мф., XXVI, 40 – XXVII, 2.

На обмиванні ніг – Ін., 44 зач., XIII, 1 – 11. Після обмивання ніг: Ін., 45 зач., XIII, 12 – 17.

РАННЯ.

Примітка. За Уставом, рання починається «о 7-ій годині ночі», тобто, близько першої години ночі: «О 7-ій годині ночі вдаряє параклісіарх, і зібравшись до церкви, ієрей починає: Благословенний Бог наш... починаємо за звичаєм, як написано в четвер 5-го тижня» (див.: Типікон, гл. 49, «У Святий і Великий четвер»).

Ієрей виголос: «Благословенний Бог наш...». Читець [1]: «Аміль», «Слава Тобі, Боже наш, слава Тобі», «Царю Небесний...», Трисвяте. Після «Отче наш...» ієрей – виголос: «Бо Твоє є Царство...». Читець: «Аміль», «Господи, помилуй» (12 разів), «Слава, і нині», «Прийдіть, поклонімся...» (тричі) і двопсалміє (під час псалмів – звичайне кадіння).

Шестипсалміє. (Ієрей читає ранкове молитви.) Велика ектенія. «Алилуя», глас 8-ий (зі стихами). Тропар, глас той самий: «Коли славні ученики...». «Слава» – той же, «І нині» – той же. Кафизм немає.

Після закінчення співу тропаря відкриваються царські врата, і диякон виголошує: «І щоб сподобитися нам вислухати...». Євангеліє – Лк., Зач. 108, від половини: «Наближалося свято опрісноків...» (кінець в зач. 109: «За Ним пішли ученики Його»).

Псалом 50-ий. Молитва «Спаси, Боже, людей Твоїх...» не читається, але відразу канон Тріоді, глас 6-ий, творіння прп. Косми Маюмського: «Жезлом розсікається море Червоне...» (ірмоси по двічі, тропарі на 6), з приспівом: «Слава Тобі, Боже наш, слава Тобі» (біблійні пісні не промовляються). По кожній пісні катавасія – ірмос канону.

Після 3-ої пісні – мала ектенія, сідальний Тріоді, глас 1-ий: «Сотворитель озер, джерел і морів...». «Слава» – інший сідальний, глас 3-ий: «Смирючись ради милосердя, ноги умив еси ученикам Твоїм...», «І нині» – інший сідальний,

глас 4-ий: «Споживаючи їжу, Владико, з учениками Твоїми...».

Після 6-ої пісні – мала ектенія, кондак Тріоді, глас 2-ий: «Хліб святий прийнявши в руки...», та ікос, глас той самий: «До Тайної Трапези у страху наблизившись...».

На 9-ій пісні – кадіння. («Чеснішу» не співаємо.)

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Мала ектенія. Екзапостиларій Тріоді: «Чертог Твій...». «Слава» – той же, «І нині» – той же.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихири Тріоді, глас 2-ий – 4. «Слава, і нині» – Тріоді, глас той самий: «Агнец, про Якого пророкував Ісая...».

Читець: «Слава Тобі, що показав нам світло» («Тобі слава подобає...» не промовляється), і читається повсякденне славослів'я. Ектенія прохальна: «Доповнімо ранню...», виголос: «Бо Ти, Бог милості...», і звичайна голововклонна молитва (з виголосом: «Бо Твоє є...»).

Стихири на стиховні Тріоді, глас 8-ий – 4 (з особливими приспівами). «Слава» – Тріоді, глас той самий: «Норов твій лукавством сповнюється, беззаконний Юдо!...», «І нині» – Тріоді, глас 5-ий: «Відкриваючи таїну Своєю ученикам, навчав Ти...».

«Благо є» (один раз). Після Трисвятого співається тропар, глас 8-ий: «Коли славні ученики...». Потрійна ектенія: «Помилуй нас, Боже...». Виголос: «Бо Ти милостивий...». Диякон: «Премудрість». Хор: «Благослови». Ієрей: «Суций благословенний...». Хор: «Утверди Боже», і відразу, без відпусту ранньої читається 1-ий час.

На 1-му часі тропар: «Коли славні ученики...». Після Богородичного: «Як нам назвати Тебе...» – тропар пророцтва (Тріоді), глас 3-ий: «Ти, Господи, був зневажений за рід людський...», «Слава, і нині» – той же тропар. 1-ий прокимен (Тріоді), глас 1-ий: «Нехай зрозуміють народи, що ім'я

Тобі Господь»; стих: «Боже, хто уподібниться Тобі?», і паремія Тріоді (Єремії). Потім 2-ий прокимен (Тріоді), глас 8-ий: «Помоліться і віддайте хвалу Господеві, Богові нашому»; стих: «Знаний Бог в Юдеї, в Ізраїлі велике ім'я Його». Далі читець: «Стопи мої...» (без співу і повторень). Після Трисвятого і Отче наш – кондак Тріоді: «Хліб святий прийнявши...», та інше за звичаєм (але не як у Великий піст). Відпуст: «Христос, Істинний Бог наш, що з надмірної благодіє найкращу путь смирення нам показав, коли ноги учеників умив, і аж до хреста і погребіння дійшов, молитвами Пречистої Своєї Матері і всіх святих, помилує і спасе нас, як благий і чоловіколюбчець» (святі храму і дня не поминаються) [2].

Примітка. «Слід знати, що літї за упокій в притворі не звершуємо до Неділі Фоминої» (Типікон, гл. 49, «У Святий і Великий Четвер», 1-е «зри»). Відповідно до цієї вказівки Типікону, у всі наступні дні Страсного і Пасхального тижнів не слід промовляти заупокійних ектеній і звершувати будь-які поминання померлих, крім таємного на проскомидії і на Літургії після освячення Дарів. Не звершуються ні панахиди, ні літї.

Вхідні молитви, за звичаєм, священнослужителі творять на молитві 9-го часу, і проскомидія звершується під час співу «Господи, взиваю». Але якщо буде багато поминань, проскомидія може бути розпочато під час часів і закінчена під час співу «Господи, взиваю» [3].

Примітка. «В годину ж 3-ю дня вдаряє параклісіарх в било, і співаємо часи 3-й, 6-й, і 9-й, за звичаєм просто в притворі... І Блаженні скоро без співу...» (Типікон, гл. 49, «У Святий і Великий Четвер»).

Часи 3-й, 6-й і 9-й – без кафізм. **НА ЧАСАХ** – тропар: «Коли славні ученики...», і кондак: «Хліб святий прийнявши...». Приєднується, як завжди, послідовність зображальних [4]. Блаженні скоро, без співу. «Пом'яни нас, Господи...», «Пом'яни нас, Владико...», «Пом'яни нас, Святий...», «Хор Небесний прославляє Тебе...», «Приступіть до Нього...», «Хор Небесний прославляє Тебе...». «Слава» – «Хор святих Ангелів...», «І нині» – «Вірую...», «Послаб, прости...», «Отче наш», після виголосу: «Бо Твоє є Царство...» – кондак: «Хліб святий прийнявши...». «Господи, помилуй» (40). Молитва: «Всесвята Троице...». Іерей (або диякон): «Премудрість». Хор: «Достойно є...» до слів: «і Матір Бога нашого» (включно). Іерей: «Пресвята Богородице, спаси нас». Хор: «Чеснішу від херувимів...». Іерей: «Слава Тобі, Христе Боже...». Хор: «Слава, і нині», «Господи, помилуй» (тричі), «Благослови». Відпуст.

ЛІТУРГІЯ свт. Василя Великого починається вечірнею.

Примітка. За Уставом, вечірня з Літургією свт. Василя Великого починається «о 8-й годині дня», тобто, близько 2-ої години після полудня: «О 8-й годині дня вдаряє параклісіарх, і зібравшись до церкви, після благословення священика, починаємо вечерню без кафізми. Царю Небесний: Трисвяте: Господи, помилуй, 12. Прийдіть, поклонімося: тричі. І псалом: Благослови, душе моя, Господа...» (див.: Типікон, гл. 49, «У Святий і Великий Четвер ввечері»).

Виголос: «Благословенне Царство...». Звичайний початок (з «Царю Небесний...»), псалом 103-й (священик читає світільничні молитви перед царськими вратами). Велика ектенія. Кафізми немає.

Примітка. «Також Господи, взиваю на глас 2-ий, читаємо 10 стихів. Священик зодягнувши священничий одяг, виходить, і кадить, і коли повертається, звершує проскомидію» (Тріодь Постова, «У Святий і Великий Четвер ввечері»).

На «Господи, взиваю» стихири Тріоді, глас 2-ий [5] – 10 (кожна стихира – двічі). «Слава, і нині» – Тріоді, глас 6-ий: «Дійсно, Іуда є породження єхидни...». В цей час закінчується чин проскомидії, на якому готуються два Агнца: один для даної Літургії, а інший – для приготування запасних Святих Дарів на весь рік.

Вхід з Євангелієм. «Світло Тихе». 1-ий прокимен Тріоді, глас 1-ий: «Спаси мене, Господи, від людей лукавих; захисти Мене, від гнобителів»; стих: «Вони замишляють неправду в серці; щодня готуються до битви», і читається 1-а паремія Тріоді (Виходу). 2-ий прокимен Тріоді, глас 7-ий: «Визво-

ли мене від ворогів моїх, Боже мій, від тих, що повстали на мене, захисти мене»; стих: «Спаси мене від тих, хто чинить беззаконня», і читаються дві паремії Тріоді (Іова та Ісаї) [6]. Мала ектенія. Виголос: «Бо свят єси, Боже наш...» [7]. Трисвяте. Прокимен Апостола, глас 7-ий: «Князі людські змовляються разом проти Господа і проти Христа Його»; стих: «Навіщо бунтуються народи і люди замишляють марне». Апостол – 1 Кор., Зач. 149. Алілуарій, глас 6-ий: «Блаженний, хто дбає про вбогих і бідних, в день скорботи спасає його Господь»; стих: «Вороги мої в злобі кажуть про мене: коли він помре та згине ім'я його?»; стих: «Той, хто їв мій хліб, підняв проти мене п'яту свою». Євангеліє (складене) 8 – Мф., Зач. 107: «Сказав Господь Своїм ученикам: ви знаєте, що через два дні буде Пасха...».

Далі за чином **ЛІТУРГІЯ** свт. Василя Великого.

Замість Херувимської пісні – «Вечері Твої тайної...» (тричі): двічі до перенесення Святих Дарів (без «Алилуя»), втретє – після перенесення Дарів (з «Алилуя»).

Примітка. «Замість Херувимської пісні, співаємо на глас 6-ий: Вечері Твої тайної: тричі, хори попеременно: в кінці ж Алилуя тричі» (Типікон, гл. 49, «У Святий і Великий Четвер увечері»).

Задостойник – ірмос 9-ої пісні канону Великого Четверга: «Прийдіть вірні, гостинністю Владики...».

Замість причасного, під час причащення і замість «Нехай сповняться...» – «Вечері Твої тайної...», «Алилуя» (тричі).

Після «Спаси, Боже, людей Твоїх...» співаємо: «Ми бачили Світло Істинне...».

Відпуст короткий: «Христос, Істинний Бог наш, що з надмірної благодіє...» (святі дня і храму не поминаються).

Примітка. «Потім входимо до трапезної і їмо варення (варена їжа) з олією. П'ємо ж і вино, та інше сухоядіння, оскільки співається Алилуя. Студійської ж обителі Типік велить у Великий Святий Четвер їсти одне варення, і сочиво, і ошпарені боби, П'ємо ж і вино. Святої ж Гори Типік велить у Святий Великий Четвер їсти варення два з елеєм і вина по три чаші» (Типікон, гл. 49, «У Святий і Великий Четвер увечері»).

У четвер увечері служиться мале повечір'я. На ньому триспівець Великої П'ятниці з Тріоді, творіння прп. Андрія Критського, глас 8-ий (пісні 5-а, 8-а і 9-а). Ірмоси по двічі; тропарі, скільки їх є. В кінці кожної пісні – Ірмос на катавасію.

Після Трисвятого – кондак Тріоді, глас 8-ий: «Заради нас розп'ятого, прийдіть, усі оспіваємо, Його ж бо бачила Марія на хресті і промовляла: хоч і терпиш Ти розп'яття, але Ти – Син Мій і Бог Мій» (див. на **ранній** Великої П'ятниці), та інша послідовність малого повечір'я. Відпуст малий.

Примітка. Заради зворушливого триспівця це повечір'я не слід пропускати і в тому випадку, коли послідовність святих Страстей відбувається в четвер ввечері.

[1] Див. У четвер 5-го тижня Великого посту (1 квітня).

[2] Так за Служебником. У книзі «Служби на кожен день Страсного тижня» у Великий четвер на **ранній** і на зображальних вказано відпуст «Господь, що йде на добровільні страждання...», що менше відповідає змісту богослужіння ранньої цього дня.

[3] В цьому випадку вхідні молитви відбуваються перед початком богослужіння.

[4] Зображальні починаються з «У Царстві Твоєм...».

[5] Ті ж стихири, що співалися на хвалітих ранньої.

[6] Під час співу прокимнів царські врата, за традицією, відкриті; на читання паремій царські врата зачиняються.

[7] Виголос «Бо Ти святий єси, Боже наш...» виголошується на **Літургії** і тоді, коли вона звершується з вечірнею.

[8] Складені євангельські читання Страсного тижня, а також 12 Євангелій Святих Страстей на **ранній** Великої П'ятниці, наводяться повністю в додатку богослужбових Євангелій.

22 КВІТНЯ

П'ЯТНИЦЯ

9 КВІТНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Велика п'ятниця. Спомин святих спасительних страстей Господа нашого Ісуса Христа. Мч. Євпсихія (362). Мчч. Дісана, єп., Маріава, пресвіт., Авдієса та ін. 270-х (362 – 364). Прмч. Вадима, архім. (376).

Порядок читань, згідно з календарем:

Ран. – Євангелія Послідування святих страстей Господа нашого Ісуса Христа: **1-е:** Ін., 46 зач., XIII, 31 – XVIII, 1. **2-е:** Ін., 58 зач., XVIII, 1 – 28. **3-е:** Мф., 109 зач., XXVI, 57 – 75. **4-е:** Ін., 59 зач., XVIII, 28 – XIX, 16. **5-е:** Мф., 111 зач., XXVII, 3 – 32. **6-е:** Мк., 67 зач., XV, 16 – 32. **7-е:** Мф., 113 зач., XXVII, 33 – 54. **8-е:** Лк., 111 зач., XXIII, 32 – 49. **9-е:** Ін., 61 зач., XIX, 25 – 37. **10-е:** Мк., 69 зач., XV, 43 – 47. **11-е:** Ін., 62 зач., XIX, 38 – 42. **12-е:** Мф., 114 зач., XXVII, 62 – 66.

ЛІТУРГІЯ не звершується.

На 1-му часі: Гал., 215 зач. (від пол.), VI, 14 – 18. Мф., 110 зач., XXVII, 1 – 56. На 3-му часі: Рим., 88 зач. (від пол.), V, 6 – 11. Мк., 67 зач., XV, 16 – 41. На 6-му часі: Евр., 306 зач., II, 11 – 18. Лк., 111 зач., XXIII, 32 – 49. На 9-му часі: Евр., 324 зач., X, 19 – 31. Ін., 59 зач., XVIII, 28 – XIX, 37. На веч.: 1 Кор., 125 зач., I, 18 – II, 2. Єв. складене: Мф., 110 зач., XXVII, 1 – 44; Лк., XXIII, 39 – 43; Мф., XXVII, 45 – 54; Ін., XIX, 31 – 37; Мф., XXVII, 55 – 61.

Строгий піст.

Зазвичай в четвер увечері звершується рання з читанням 12-ти Євангелій Святих Страстей Господа нашого Ісуса Христа. 1-ий час до ранньої не приєднується. Відпуст в кінці ранньої: «Христос, Істинний Бог наш, що для спасіння світу обплювання, побиття, хрест і смерть перетерпів, молитвами...».

Вранці в п'ятницю звершується Послідовність часів Великої П'ятниці із зображальними. У другій половині дня звершується вечірня, в кінці якої під час співу тропарів після «Нині відпускаєш» з вітаря через північні двері виноситься Свята Плащаниця. Відпуст часів і зображальних та вечірні: «Христос, Істинний Бог наш, що задля нас, людей, і задля нашого спасіння страшні муки, і Животворчий Хрест, і добровільне погребіння тілом прийняти зволив, молитвами...». Після відпусту вечірні – мале повечір'я з канонам «Про розп'яття Господа і на плач Пресвятої Богородиці». Відпуст повечір'я – малий.

Під час цілування Плащаниці прийнято співати стихири «Прийдіть, вшануймо Йосифа приснопам'ятного...».

Полунощницю «співаємо в келіях» (Типікон, гл. 49, «У Святий і Великий Четвер увечері»).

РАННЯ Великої П'ятниці (з читанням 12-ти Євангелій), що називається за Уставом «Послідовність Святих і спасительних Страстей Господа нашого Ісуса Христа», відбувається зазвичай у Великий Четвер увечері. За Типіконом, вона повинна починатися о 2-ій годині ночі, тобто, за нашим часом, о 8-ій годині вечора у Великий четвер.

Примітка. «О 2-ій годині ночі вдаряє параєклісарх. І збираємось в храмі, ієрей з кадилом благословляє, промовляємо за звичаєм, як приписано в четвер 5-го тижня» (Типікон, гл. 49, «Послідовність Святих і спасительних Страстей...», «У Св'яту і Велику П'ятницю ранку»).

Ієрей виголос: «Благословен Бог наш...». Читець [1]: «Амінь», «Слава Тобі, Боже наш, слава Тобі», «Царю Небесний...», Трисвяте. Після «Отче наш...» ієрей – виголос: «Бо Твоє є Царство...». Читець: «Амінь», «Господи, помилуй» (12 разів), «Слава, і нині», «Прийдіть, поклонімся...» (тричі) і двопсалміє (під час псалмів – звичайне кадіння).

Шестипсалміє. (Ієрей читає ранкові молитви.) Велика ектенія. «Алилуя», глас 8-й (зі стихами), і тропар «мелодійно та з розчуленням», глас той самий: «Коли славні ученики...». «Слава» – той же, «і нині» – той же.

Примітка. «А після тропарів входить настоятель з дияконом у святий вітар, і одягнувшись в священні одежі, кадить св'яту трапезу хрестоподібно, і весь святий вітар, і хори, і братію за чином» (Типікон, гл. 49, «Послідовність Святих і спасительних Страстей...», «У Св'яту і Велику П'ятницю ранку»).

Церковний Устав вказує читати Євангелія Святих Страстей у вітарі (причому Євангеліє залишається на престолі), але вже твердо встановився звичай читати їх на середині храму. На початку співу тропаря відкриваються царські врата, і предстоятель в фелоні виносить Євангеліє на середину церкви. Запалюють свічки священнослужителі і молільники.

Свічки після прочитання кожного Євангелія гасяться і запалюються перед початком наступного Євангелія [2]. Далі, під час протяжного співу тропаря, предстоятель звершує повне кадіння всього храму. Після закінчення тропаря і кадіння – мала ектенія [3], виголос: «Бо Твоя держава і Твоє є Царство...». Потім: «І Щоб сподобитися нам...» 4, «Премудрість, станьмо побожно...», «Мир всім» та інше за звичаєм.

Примітка. За традицією, перед читанням кожного Євангелія вдаряють у великий дзвін відповідно до черговості читань (1 раз – перед першим, 2 рази – перед другим і т. д.). Після закінчення 12-го Євангелія – коротке дзвоніння.

Перед читанням Євангелія, за традицією, хор співає: «Слава страстям Твоїм, Господи» (хоча Типікон не дає такої вказівки).

Після прочитання Євангелія хор: «Слава довготерпінню Твоєму, Господи» (цей приспів вказується Типіконом).

Після кожного з п'яти перших Євангелій співаються зворушливі антифони, які доповнюють євангельське читання, розкриваючи глибокий духовний зміст згадуваної події. Якщо буде важко всіх їх проспівати, то необхідно прочитати, причому кожен тропар цих антифонів співається або читається по двічі; особливість такого виконання спеціально обговорена Уставом (див. Типікон, гл. 49, «Послідування Святих і спасительних Страстей...», «У Св'яту і Велику П'ятницю ранку»).

Після 3-го, 6-го, 9-го, 12-го і 15-го антифону – малі ектенії, потім співаються сідальні [5], під час яких, за установою традицією, відбуваються малі кадіння (починаючи з Євангелія, що лежить на аналої). Типікон наказує диякону або священику кадити тільки св'яту трапезу, тобто Престол, але так буває лише в тих випадках, коли Євангеліє читається не на середині храму, а у вітарі. Після того, як сідальний буде проспіваний, співається: «Слава», і кінець сідального, потім: «І нині», і весь сідальний вдруге.

1-е Євангеліє – Ін., Зач. 46. Антифони 1-ий, 2-ий, 3-ий. Виголос після ектенії: «Бо Тобі належить усяка слава...». Сідальний, глас 7-ий: «На вечері учеників годуючи...».

Примітка. «1-е Євангеліє читає настоятель, а інші один за одним ієреї» (порівн.: Типікон, гл. 49, «Послідовність Святих і спасительних Страстей...», «У Св'яту і Велику П'ятницю ранку»). Типікон, також, вказує що 12-те Євангеліє читає настоятель.

2-е Євангеліє – Ін., Зач. 58. Антифони 4-ий, 5-ий, 6-ий. Виголос після ектенії: «Бо благословилося і прославилося всечесне і величне ім'я Твоє, Отця, і Сина, і Святого Духа, нині, і повсякчас, і на віки віків». Сідальний, глас 7-ий: «Що примусило тебе, Іудо зробитися зрадником Спасителя...».

3-е Євангеліє – Мф., Зач. 109. Антифони 7-ий, 8-ий, 9-ий. Виголос після ектенії: «Бо Ти єси Бог наш, і Тобі славу возсилаємо...» [6]. Сідальний, глас 8-ий: «О, як Іуда...».

4-е Євангеліє – Ін., Зач. 59. Антифони 10-ий, 11-ий, 12-ий. Виголос після ектенії: «Нехай буде держава Царства Твого благословенна, і найславніша, Отця, і Сина, і Святого Духа нині, і повсякчас, і на віки віків». Сідальний, глас 8-ий: «Коли Ти, Боже, став перед Каяфою...».

5-е Євангеліє – Мф., Зач. 111. Антифони 13-ий, 14-ий, 15-ий. Виголос після ектенії: «Бо благословилося Всесвяте Ім'я Твоє, і прославилося Царство Твоє, Отця, і Сина, і Святого Духа нині, і повсякчас, і на віки віків». Сідальний, глас 4-ий: «Викупив Ти нас Господи...».

6-е Євангеліє – Мк., Зач. 67.

Після 6-ого Євангелія – співаються Блаженні Тріоді (з тропарями) [7]. На блаженних – мале кадіння. Мала ектенія. Виголос: «Бо Тебе хвалять всі Сили Небесні...». «Будьмо уважні». «Премудрість». Прокимен, глас 4-ий: «Розділили ризи Мої собі і за одержу Мою кидали жереб»; стих: «Боже, Боже Мій, почуй Мене! Нащо покинув Ти Мене?».

7-е Євангеліє – Мф., Зач. 113.

Псалом 50-й [8].

8-е Євангеліє – Лк., Зач. 111.

Триспівець Тріоді, творіння прп. Косми, глас 6-ий, ірмоси по двічі, тропарі на 12, з приспівом: «Слава Тобі, Боже наш, слава Тобі». (Біблійні пісні не читаються.)

Катавасія – той же ірмос.

Після 5-ої пісні – ектенія мала. Виголос: «Бо Ти єси Цар миру...». Кондак Тріоді, глас 8-ий: «Прийдіть, усі оспіваємо заради нас розіп'ятого...», та ікос, глас той самий: «Коли побачила Агніця Агніця...».

«Чеснішу» не співаємо. На 9-ій пісні – звичайне кадіння храму (починається, як правило, у вівтарі в кінці 8-ої пісні канону і закінчується біля престолу).

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Мала ектенія [9]. Виголос: «Бо Тебе хвалять...». Екзопостиларій Тріоді: «Розбійника благорозумного...», «Слава» – той же, «І нині» – той же.

9-е Євангеліє – Ін., Зач. 61.

«Все, що дише...» [10] і хвалітні псалми.

На хвалітніх стихирах Тріоді, глас 3-ий – 4 (перша стихира – двічі). «Слава» – Тріоді, глас 6-й: «Зняли з Мене ризи Мої...», «І нині» – Тріоді, глас той самий: «Плечі Мої Я віддав на рани...».

10-е Євангеліє – Мк., Зач. 69.

Читець: «Слава Тобі, що показав нам світло» («Тобі слава подобає...» не промовляється), і читається повсякденне славослів'я. Ектенія: «Доповнімо ранню молитву...», виголос: «Бо Ти Бог милості...», і звичайна голововклонна молитва (з виголосом: «Бо Твоє є...») [11].

11-е Євангеліє – Ін., Зач. 62.

На стиховні стихирах Тріоді, глас 1-ий і глас 2-ий – 4 (зі своїми приспіваними). «Слава» – Тріоді, глас 8-ий: «Господи, коли сходиш Ти на Хрест...», «І нині» – Тріоді, глас 6-ий: «Ось уже вмочується тростина...».

Примітка. Під час співу стиховних стихир (перед 12-им Євангелієм) звершується повне кадіння всього храму, як і на початку (перед 1-им Євангелієм): «Потім диякон кадить, як і на початку, храм весь» (порівн.: Типікон, гл. 49, «Послідовність Святих і спасительних Страстей...», «У Святу і Велику П'ятницю ранку»).

12-е Євангеліє – Мф., Зач. 114.

Іерей забирає Євангеліє у вівтар. Царські врата зачиняються.

«Благо є» (один раз). Трисвяте. Після «Отче наш» – співається тропар, глас 4-й: «Викупив Ти нас Господи...». Ектенія: «Помилуй нас, Боже...». Виголос: «Бо Ти милостивий і чоловіколюбний...». Хор: «Амінь». Диякон: «Премудрість». Хор: «Благослови». Іерей: «Сущий благословенний...». Хор: «Амінь», «Утверди Боже...». Іерей: «Пресвята Богородице, спаси нас». Хор: «Чеснішу від херувимів...». Іерей: «Слава Тобі, Христе Боже...». Хор: «Слава, і нині», «Господи, помилуй» (тричі), «Благослови». Відпуст: «Христос, Істинний Бог наш, що для спасіння світу обплювання, биття, хрест і смерть перетерпів, молитвами, молитвами Пречистої Своєї Матері і всіх святих, помилує і спасе нас, як благий і чоловіколюбець» (святі храму і дня не поминаються). Співаються многоліття.

1-ий час до ранні не приєднується, оскільки входить в

службу часів Великої П'ятниці.

У Велику П'ятницю царські часи (див. в Постовій Тріоді на ряду) і зображальні звершуються за тим же чином, що і в наведіть Різдва Христового і Богоявлення [12].

Примітка. За Уставом, царські часи починаються «о 2-ій годині дня», тобто, близько 8-ої години ранку: «о 2-ій годині дня, [дзвін у два, одинарний довгий.] І збираємось в церкві. Коли одягнеться іерей у священні ризи, диякон же в стихар. Співаємо часи, 1, 3, 6 і 9» (порівн.: Типікон, гл. 49, «Послідовність часів святої Великої П'ятниці»).

На царських часах читаються особливі псалми, паремії, Апостоли і Євангелія.

Примітка. На 3-му часі читається розповідь про Страсті Христові за Євангелієм від Марка. Згідно богослужбового Євангелія, читання починаються з 67-го зачала (Мк., 67 – 68 зач., XV, 16 – 41): «В той час, воїни повели Ісуса до середини двору, тобто в преторію...»; Типікон і Тріодь Постова вказують початок читання з 66-го зачала (Мк., 66 – 68 зач., XV, 1 – 41): «В той час, первосвященники і старійшини...».

На всіх часах кінцевий виголос іерей – «Боже, ущедри нас...».

Закінчення зображальних: на «І нині» – Символ віри. «Послаб, прости...». «Отче наш...». Виголос: «Бо Твоє є Царство...». «Амінь». Кондак Тріоді, глас 8-ий: «Заради нас розіп'ятого...». «Господи, помилуй» (40). Молитва: «Всесвята Тройце...». «Нехай буде благословенне ім'я Господнє...» (тричі), «Слава, і нині», псалом 33-й: «Благословляю Господа...». Диякон: «Премудрість». Хор: «Достойно є...» до слів: «і Матір Бога нашого» (включно). Іерей: «Пресвята Богородице, спаси нас». Хор: «Чеснішу від херувимів...». Іерей: «Слава Тобі, Христе Боже...». Хор: «Слава, і нині», «Господи, помилуй» (тричі), «Благослови». Відпуст: «Христос, Істинний Бог наш, що для нас, людей, і для нашого спасіння страшні муки, і Животворчий Хрест, і добровільне погребіння тілом прийняти зволив, молитвами Пречистої Своєї Матері і всіх святих, помилує і спасе нас, як благий і чоловіколюбець». Співається многоліття.

ЛІТУРГІЯ у Велику П'ятницю не звершується.

Примітка. «Слід знати, про те, що прийняли в Палестині, в цей день Великої П'ятниці, не звершувати літургії Ранішосвячених, ані повної Літургії, трапези не готуємо і нічого не їмо в цей день Розп'яття. Якщо ж хто буде дуже немичним або престарілим, і не в змозі перебувати в пості, дається йому хліб і вода, після заходу сонця» (Типікон, гл. 49, «Послідовність часів Святої Великої П'ятниці»).

Вечірня Великої П'ятниці.

Вечірня звершується зазвичай у другій половині дня.

Примітка. За Уставом, вечірня починається «о 10-ій годині дня», тобто, близько 4-ої години після полудня: «О 10-ій годині дня клеплять в велике, і зібравшись до церкви, починаємо вечірню» (порівн.: Типікон, гл. 49, «У Святу і Велику п'ятницю увечері»).

До початку вечірні свята Плащаниця із зображенням положення Господа до гробу покладається на святому престолі на місце Євангелія, а саме Євангеліє ставиться в горі престолу, як **на Літургії**. Плащаниця кладеться так, щоб Глава Спасителя була на північній стороні. Якщо є живі квіти, то на Плащаницю покладають вінок з таких квітів [13], і якщо є запашне масло або трояндова вода, то ними намащують Плащаницю. Класти на Плащаницю вінки зі штучних квітів, намащувати її духами або одеколоном, виготовленим на спирту, не слід. Закривати лик Спасителя на Плащаниці Покрівцями теж не потрібно [14]. На Плащаницю кладеться требне Євангеліє (бажано невеликого розміру). На середині храму встановлюється спеціальна підставка (у вигляді гробниці) або столик для Плащаниці.

Службовий іерей, а при соборній службі один предстоятель, одягається в усі священничі одяжі (без читання відповідних молитов) – заради виносу Плащаниці (втім, предстоятель може одягатися на стихирах на стиховні або під час читання паремій).

Виголос: «Благословен Бог наш...». Читець (за Уставом,

«предстоятель промовляє»: «Слава Тобі, Боже наш...», «Царю Небесний, Трисвяте. Після «Отче наш» ієрей – виголос: «Бо Твоє є Царство...». «Амінь», «Господи, помилуй» (12), «Слава, і нині», «Прийдіть, поклонімося» (тричі), і читається Початковий псалом: «Благослови, душе моя, Господа...» (священик читає світільничні молитви перед царськими вратами). Велика екстенія. Кафизми немає.

На «Господи, звизаю» стихирі Тріоді, глас 1-ий, глас 2-ий і глас 6-ий – 6 (перша стихира – двічі). «Слава» – Тріоді, глас 6-ий: «О, як беззаконне зборище засудило на смерть Царя світу...», «І нині» – Тріоді, глас той самий: «Страшна і преславна таїна...».

Вхід з Євангелієм. «Світло Тихе». Прокимен паремії Тріоді, глас 4-ий: «Розділили ризи Мої собі і за одіж Мою кидали жереб»; стих: «Боже, Боже мій! Зглянься на мене! Нащо Ти покинув мене?» [15].

Після прокимна, за звичаєм, царські врата зачиняються. Читаються три паремії Тріоді (Виходу, Іова та Ісаї). Після закінчення 1-ої паремії Тріоді (Виходу) – прокимен Тріоді, глас 4-ий: «Господи! Будь Суддею тих, що змагаються зі мною, і побори тих, що бажають побороти мене» [16]; стих: «Візьми зброю Твою і щит і стань на поміч мені», потім – 2-а паремія Тріоді (Іова).

Після закінчення 3-ої паремії Тріоді (Ісаї) царські врата відчиняються. «Будьмо уважні», «Мир всім», і інше (як **на Літургії**). Прокимен Апостола, глас 6-ий: «Ти поклав мене у рові преісподнім, у темряві і тіні смертній»; стих: «Господи, Боже спасіння мого, враньє я звизаю і вночі перед Тобою».

Примітка. За звичаєм, перед читанням Євангелія звершується кадіння, як на повній Літургії.

Апостол – 1 Кор., Зач. 125. Алілуарій, глас 1-ий (за Типіконом – глас 5-ий): «Спаси мене, Боже, бо води дійшли до душі моєї»; стих: «Зневага і страждання крушать серце моє»; стих: «Нехай потемніють очі їхні, щоб не бачили, і спиши їхні назавжди зігнани».

Євангеліє [17] (складене) [18] – Мф., Зач. 110. (За звичаєм, Євангеліє читається дияконом на амвоні.) Після читання Євангелія царські врата зачиняються.

Екстенія потрійна: «Промовмо всі...». «Сподоби, Господи». Екстенія прохальна: «Доповнімо вечірню молитву...», і голововклонна молитва.

На стиховні стихирі Тріоді, глас 2-ий – 4 (зі своїми приспівами: «Господь воцарився...», «Бо Він утвердив вселенну...», «дому Твоєму належить слава...»). «Слава, і нині» – Тріоді, глас 5-ий: «Тебе, що зодягаєшся світлом, наче ризою...» (за звичаєм, під час співу цієї стихирі відкриваються царські врата, і предстоятель з дияконом звершують триразове кадіння навколо престолу на котрому лежить плащаниця).

«Нині відпускаєш». Трисвяте. Після «Отче наш» ієрей – виголос: «Бо Твоє є Царство...», і співаються тропарі, глас 2-ий: «Благообразний Йосиф...». «Слава, і нині» – «Мироносиці жони...».

Під час співу тропарів предстоятель, зробивши три земні поклони, Підіймає з престолу Плащаницю і через північні врата [19] (у супроводі свічконосців і диякона зі свічкою і кадилом) виносить її над головою на середину храму і кладе на приготовану гробницю. При соборному служінні настоятель йде під Плащаницю, несучи Євангеліє над головою або в руках. Якщо священик один, Євангеліє благоговійно несе в лівій руці диякон, тримаючи в правій кадило. Якщо немає диякона, священик благословляє кому-небудь з благочестивих мирян нести Євангеліє загорнутим в плат. Євангеліє в цих випадках несуть попереду Плащаниці. Потім Євангеліє кладеться на Плащаницю. Далі відбувається триразове кадіння навколо Плащаниці, після чого священнослужителі звершують поклоніння і цілування Плащаниці.

Примітка. У тих храмах, де мале повечір'я у Велику П'ятницю після вечірні не звершується, існує практика співу канону Тріоді «Про розп'яття Господа і на плач Пресвятої Богородиці» (див. На малому повечір'ї) після виносу Плащаниці на вечірні (після тропарів перед відпустом). Після катавасії

9-ої пісні канону – «Премудрість» і закінчення вечірні.

За тропарях – «Премудрість». Хор: «Благослови». Ієрей: «Суший благословенний...». Хор: «Утверди, Боже...». Ієрей: «Пресвята Богородице, спаси нас». Хор: «Чеснішу від херувимів...». Ієрей: «Слава Тобі, Христе Боже...». Хор: «Слава, і нині», «Господи, помилуй» (тричі), «Благослови». Відпуст: «Христос, Істинний Бог наш, що для нас, людей, і для нашого спасіння страшний муки, і Животворчий Хрест, і добровільне погребіння тілом прийняти зволив, молитвами Пречистої Своєї Матері і всіх святих, помилує і спасе нас, як благий і чоловіколюбець». Хор – многолітня [20]. За звичаєм, після відпусту виголошується проповідь [21].

Потім відразу – мале повечір'я [22]. На повечір'ї – канон Тріоді «Про розп'яття Господа і на плач Пресвятої Богородиці», творіння Симеона Логофета, глас 6-ий (ірмоси по двічі, тропарі на 4). Канон, по можливості, краще читати самому настоятелю перед Плащаницю. Після кожної пісні катавасія – той же ірмос.

Після 6-ої пісні – «Господи, помилуй» (тричі), «Слава, і нині» – кондак Тріоді, глас 8-ий: «Прийдіть усі заради нас розп'ятого...», та ікос, глас той самий: «Коли побачила Англиця Агнця...».

Після «Отче наш» – кондак Тріоді, глас 8-й: «Прийдіть усі заради нас розп'ятого...», та іншу послідовність малого повечір'я. Відпуст малий: «Христос, істинний Бог...».

І відбувається цілування Плащаниці народом. Під час цілування прийнято співати стихирі, глас 5-ий: «Прийдіть, шануймо Йосифа приснопам'ятного...».

Помазання єлеєм не відбувається.

[1] Див. У четвер 5-го тижня Великого посту.

[2] «Тоді настоятель церкви роздає свічі братії, які запалюють перед кожним Євангелієм» (Типікон, гл. 49, «Послідовність Святих і спасительних Страстей...», «У Святу і Велику П'ятницю ранку»).

[3] «Ці екстенії промовляють диякони, або ієреї перед сидальним до 8-го Євангелія» (Типікон, гл. 49, «Послідовність Святих і спасительних Страстей...», «У Святу і Велику П'ятницю ранку»).

[4] Промовляється перед читанням кожного Євангелія.

[5] «Сідальний... співається посеред церкви канонархом. Слава: кінець, і нині: знову весь. На них же не сидимо, але стоячи співаємо, тоді ієрей або диякон кадить святу трапезу (Престол)» (Типікон, гл. 49, «Послідовність Святих і спасительних Страстей...», «У Святу і Велику П'ятницю ранку»).

[6] Див.: Никольский К., прот. Пособие к изучению Устава богослужения Православной Церкви. С. 611; Службы Страсной седмицы Великого поста. М., 1994. С. 349.

[7] Стихи Блаженних і тропарі слід співати. У тих храмах, де виконання цієї уставної традиції є неможливими, допускається стихи Блаженних співати, а тропарі до них – читати. Спів Блаженних з тропарями є особливістю ранньої Великої канону і утрні Великої П'ятниці (з читанням 12-ти Євангелій), а тому ні в якому разі не має пропускатися.

[8] У Типіконі сказано: «З цього моменту диякон перестає кадити, і екстенії сидальних не промовляють» (див.: Типікон, гл. 49, «Послідування Святих і спасительних Страстей...», «У Святу і Велику П'ятницю ранку»).

[9] Типікон про цю екстенію нічого не говорить, але це звичайне замовчування.

[10] Для повсякденної ранньої не характерний спів хвалітних псалмів зі слів: «Все, що дише...», але на **ранній** Великій П'ятниці «Все, що дише...» перед хвалітними псалмами прямо вказується Типіконом і Постовою Тріоддю і є особливістю богослужіння цього дня.

[11] Типікон про голововклонну молитву замовчує: «Після цього ієрей екстенію: Доповнімо ранню молитву, та інше за звичаєм. І після виголосу: Бо Ти Бог милостив, читає Євангеліє 11-е, Іоана, зачало 62». Повсюдно ж в богослужбовій практиці після виголосу екстенії слідує звичайне благословення: Мир всім, і голововклонна молитва (з виголосом «Бо Твоє є...»). Порівн.: Розанов В. Богослужбный Устав Пра-

вославної Церкви. С. 578.

[12] зображальні у Велику П'ятницю починаються з «У Царстві Твоім...».

[13] Більш правильно живі квіти класти на Плащаницю тоді, коли вона вже винесена на середину храму, інакше під час ходи вони можуть збитися або впасти.

[14] Див.: Булгаков С. В. Настольная книга для священно-церковнослужителей. К., 1913. М., 1993р. С. 608.

[15] Прокимен «Розділили ризи Мої собі...» виголошує диякон (або священник).

[16] На спів прокимна царські врата, за традицією, відкриваються.

[17] Про читання Євангелія на **вечірні** Великої П'ятниці див. В додатку до «богослужбових вказівок на 1999 рік» (с. 597 – 598).

[18] Складені євангельські читання Страсного тижня,

а також 12 Євангелій Святих Страстей на **ранній** Великої П'ятниці, наводяться повністю в додатку богослужбових Євангелій.

[19] Див.: Булгаков С. В. Настольная книга для священно-церковнослужителей. К., 1913. М., 1993р. С. 608 – 611. На архієрейській службі Плащаниця виноситься також через північні врата.

[20] Порівн.: Служби Страстной седмицы Великого поста. М., 1994. С. 264; Розанов В. Богослужебный Устав Православной Церкви. С. 578.

[21] Для того, щоб ті, що моляться в побожній тиші могли чути зворушливий канон повечір'я, поклоніння і цілування Плащаниці відбувається не після відпусту вечірні, а після повечір'я.

[22] «Повечір'я ж співаємо в келіях» (порівн.: Постова Тріодь).

23 КВІТНЯ СУБОТА

10 КВІТНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Велика субота. Мчч. Терентія, Помпія, Африкана, Максима, Зинона, Олександра, Феодора та інших 33 (бл. 249 – 251). Мчч. Якова, пресвітера, Азадана і Авдія, дияконів Персидських (бл. 380). Прмчч. священної обителі Пантократора, що в Дау Пенделі (Аттика) постраждали (біля 1680). Сщмч. Григорія V, патріарха Константинопольського (1821).

ЛІТУРГІЯ за чином свт. Василія Великого.

Ран. – Ап. складений: 1 Кор., 133 зач., V, 6 – 8; Гал., 206 зач., III, 13 – 14. Мф., 114 зач., XXVII, 62 – 66. Літ. – Рим., 91 зач., VI, 3 – 11. Мф., 115 зач., XXVIII, 1 – 20.

Полунощницю «співаємо в келіях, і промовляємо кафізму 9-у» (Типікон, гл. 49, «У Святу і Велику п'ятницю ввечері», 2-е «див»). Після 1-ого Трисвятого – тропар, глас 2-ий: «Благообразний Йосиф...». Після 2-го Трисвятого – кондак Тріоді, глас 6-ий: «Той, Хто безодню замкнув, мертвим стає...» (див на **ранній Великої Суботи**). «Господи, помилуй» (12), і відпуст (заупокійна молитва «Пом'яни, Господи...» не промовляється).

Примітка. За Уставом, **рання Великої Суботи починається «о 7-й годині ночі», тобто, близько 1-ої години ночі** (порівн.: Типікон, гл. 49, «У Святу і Велику Суботу»).

Початок **РАНЬОЇ** звичайний (з «Царю Небесний...»). Псалми 19-ий і 20-ий (під час псалмів – звичайне кадіння). Шестипсалміє. (Іерей читає ранкові молитви [1].) Ектенія велика.

Примітка. У **Велику Суботу** – на **ранній, часах, вечірні, Літургії** – все, що зазвичай читається на солії, як-то: ектенії, Апостол, Євангеліє, **вхідні** (а також **Заамвонна**) молитви – промовляється перед Плащаницею. Малий і великий входи відбуваються також перед Плащаницею. Причастя мирян і відпуст – на амвоні.

На «Бог Господь» – тропар, глас 2-ий: «Благообразний Йосиф...». «Слава» – інший тропар, глас той самий: «Коли зійшов Ти...», «і нині» – інший тропар, глас той самий: «Мироносицям жонам...».

Примітка. «Потім настоятель роздає свічі братії: і починаємо співати непорочні з розчуленням... Тоді настоятель кадить всю церкву, і братію за чином» (Типікон, гл. 49, «У Святу і Велику Суботу»).

З початком співу тропарів відкриваються царські врата, священнослужителі виходять до Плащаниці. Предстоятель роздає запалені свічки співслужителям. Запалюють свічки і всі присутні. Предстоятель з дияконом кадить Плащаницю навкруги (тричі) і звершують, за традицією, повне кадіння храму. Безпосередньо після закінчення тропарів починається спів Непорочних (на 5-ий глас, і на той же глас – похвали). За Уставом, повинна співатися вся 17-а кафізма (з похвалами), але зазвичай хор співає кілька перших стихів з їх похвалами, потім співають тільки стихи псалмів, а похвали читають священнослужителі. При соборному служінні стихи псалмів можуть співати всі священнослужителі. Також існує практика, за якою і стихи псалмів, і похвали читаються. Якщо священник один, то читець читає стихи псалмів, а священник – похвали [2].

Після 1-ої статті – ектенія мала. Виголос: «Бо благословилося Ім'я Твоє, і прославилось Царство Твоє Отця, і Сина, і Святого Духа, нині, і повсякчас, і на віки віків».

З початком 2-ої статті звершується мале кадіння. За тра-

дицією, малі кадіння робить священник з дияконом.

Примітка. «І показивши, починає 2-у статтю. Другий хор співає приспів: Достойно є величати Тебе, Життєдавця... Також іерей кадить тільки ікони, і хори» (Типікон, гл. 49, «У Святу і Велику Суботу») [3].

Друга стаття виконується, як і перша. Після закінчення її – мала ектенія. Виголос: «Бо Ти святий еси, Боже наш, що на Престоли Слави Херувимської перебуваєш, і Тобі славу возсилаємо, з Безначальним Твоїм Отцем, і з Пресвятим, і Благим, і Животворчим Твоїм Духом, нині і повсякчас, і на віки віків».

На початку 3-ої статті, яка, за Уставом, співається на 3-ій глас – мале кадіння.

Примітка. «І починаємо 3-ю статтю, кадінням настоятеля» (Типікон, гл. 49, «У Святу і Велику Суботу»).

Після закінчення 3-ої статті – тропарі воскресні, співаються після Непорочних, глас 5-ий: «Ангельський собор...» (зі звичайним приспівом: «Благословен еси, Господи...»). У цей час, за традицією, відбувається повне кадіння всього храму [4].

Мала ектенія. Виголос: «Бо Ти еси Цар миру, Христе Боже наш, і Тобі славу возсилаємо, з Безначальним Твоїм Отцем, і з Пресвятим, і Благим, і Животворчим Твоїм Духом, нині і повсякчас, і на віки віків».

Після виголосу – сідальний Тріоді, глас 1-ий: «Випросивши у Пилата, Йосиф обгортає плащаницею чистою пречисте тіло...». «Слава» – той же сідальний [5], «і нині» – інший сідальний, глас той самий: «Вжахнулися собори ангелів...» [6].

Псалом 50-ий. (Священнослужителі йдуть до вівтаря. Царські врата зачиняються. «Воскресіння Христове бачивши...» не співається. Молитва: «Спаси, Боже, людей Твоїх...» не читається.)

Канон Великої Суботи з Тріоді, глас 6-ий: «Того, Хто хвилю морською...», з ірмосом на 14 (ірмоси по двічі, тропарі на 12). Приспиви до тропарів: «Слава Тобі, Боже наш, слава Тобі». Біблійні пісні не читаються.

Катавасія після кожної пісні – ірмоси того ж канону.

Після 3-ої пісні – сідальний Тріоді, глас 1-ий: «Воїни, що стерегли гріб Твій, Спасе...». «Слава, і нині» – той же сідальний.

Після 6-ої пісні – кондак Тріоді, глас 6-ий: «Той, Хто безодню замкнув...», та ікос, глас той самий: «Вседержитель світу на хрест піднесений...».

На 9-ій пісні – звичайне кадіння («Чеснішу» не співаємо).

Після 9-ої пісні «Достойно є...» не співається. Замість Світільного співається на 2-ий глас: «Свят Господь Бог наш...», зі стихами (тричі).

Примітка. До співу великого славослів'я (завичай під час канону або хвалітних стихир) предстоятель одягається в усі священні ризи (без читання відповідних молитов).

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихирі Тріоді, глас 2-ий і глас 6-ий – 4. «Слава» – Тріоді, глас 6-ий: «Цей великий день Мойсей таємно прообразував...», «І нині» – Богородичний, глас 2-ий: «Преблагословенна еси, Богородице Діво...».

На спів «І нині» хвалітних стихир відкриваються царські врата, і священнослужителі царськими вратами виходять до Плащаниці (предстоятель – в повному облаанні). Виголос на славослів'я предстоятель виголошує перед Плащаницею.

У давнину існувала також наступна практика: під час співу хвалітних стихир Плащаницю несли в вітар і клали на престолі. Під час великого славослів'я звершували кадіння престолу навколо тричі і через північні врата виносили Плащаницю на хресний хід. Після закінчення хресного ходу Євангеліє клали на престол, а Плащаницю на приготувану гробницю; Євангеліє читалося у вітарі, а не перед Плащаницею, як це прийнято зараз повсюдно (див.: Булгаков С. В. Настольная книга священно-церковнослужителя. Т. 1. С. 616).

Співається велике славослів'я. Предстоятель з дияконом звершують триразове кадіння навколо Плащаниці. З початком співу Трисвятого всі священнослужителі роблять три земні поклони. Потім вони беруть Плащаницю; предстоятель йде під Плащаницею з малим Євангелієм на чолі. Якщо є один священник, то він піднімає Плащаницю і передає її поборжним мирянам, а сам з Євангелієм входить під Плащаницю; або сам над своєю головою несе Плащаницю, а Євангеліє передає диякону. Відбувається хресний хід навколо храму. Під час хресного ходу повільно співається «Святий Боже...», і буває передзвін (від великого дзвону до малих, але не навпаки), а коли хід увійде в храм, відбувається коротке дзвоніння.

Після входу в храм Плащаницю підносять до царських врат. Предстоятель після закінчення співу «Святий Боже...» виголошує, підносячи Євангеліє: «Премудрість, станьмо побожно», і Плащаниця відноситься на середину храму. Звершується кадіння навколо Плащаниці (тричі). У цей час співаються [7]. тропар Тріоді, глас 2-ий: «Благообразний Йосиф...» (один раз). Далі тропар пророцтва, глас 2-ий: «Ти, що тримаєш кінці землі...», «Слава [8], і нині» – той же тропар. Диякон: «Будьмо уважні». Читець – прокимен паремії Тріоді, глас 4-ий: «Воскресни, Господи, поможи нам, і визволи нас імені Твого»; стих: «Боже, вухами нашими чули ми, і батьки наші сповістили нам». Диякон: «Премудрість». Читець: «Пророцтва Єзекиїля читання». Диякон: «Будьмо уважні». І читання паремії Тріоді. Диякон: «Будьмо уважні». Читець – прокимен Апостола, глас 7-ий: «Воскресни, Господи Боже мій, нехай піднесеться рука Твоя, і не забудь убогих Твоїх до кінця»; стих: «Сповідуюсь Тобі, Господи, всім серцем моїм, розповідь всі чудеса Твої». Диякон: «Премудрість». Апостол (складений) – 1 Кор., Зах. 133. Алілуарій, глас 5-ий: «Нехай воскресне Бог, і розвіються вороги Його»; стих: «Як щезає дим, нехай щезнуть, як тана віск від лиця вогню»; стих: «Так нехай загинуть грішники від лиця Божого, а праведники нехай звеселяться». Євангеліє – Мф., Зах. 114 (читається, за традицією, предстоятелем біля Плащаниці). Ектенії: повна потрійна – «Промовмо всі...», і благальна – «Доповнімо ранню молитву...» (з голововокклонною молитвою), та інше за звичаєм.

Великий відпуст виголошується з амвона: «Христос, Істинний Бог наш, що заради нас, людей, і заради нашого спасіння страшний муки, і Животворчий Хрест, і добровільне

погребіння тілом прийняти зволив, молитвами Пречистої Своєї Матері і всіх святих, помилує і спасе нас, як благий і чоловіколюбче». Після відпусту хор співає многоліття, потім – стихирі Тріоді на цілування Плащаниці, глас 5-ий: «Прийдіть, вшануймо Йосифа приснопам'ятного...», і відбувається цілування Плащаниці.

Примітка. «І відбувається цілування плащаниці покладеної у гробі. А де немає плащаниці, цілують образ. А хор співає стихирі, глас 5-ий: Прийдіть, вшануймо: і 1-ий час» (Типікон, гл. 49, «У Святу і Велику Суботу»). «А Перший час співається в притворі» (Тріодь Постова, «У Святу і Велику Суботу»).

Час 1-ий приєднується до ранньої і закінчується малим відпустом.

Окремо звершуються часи 3-ій, 6-ий і 9-ий і зображальні [9].

Примітка. «В годині ж 4-ій дня. Вдаряє параклісарх в мале било. І зібравшись співаємо час 3, 6, і 9... в притворі» (Типікон, гл. 49, «У Святу і Велику Суботу»).

Перед початком часів священнослужителі, за традицією, читають вхідні молитви (за звичаєм, перед Плащаницею), одягаються і починають проскомидію.

НА ЧАСАХ – тропар Тріоді: «Благообразний Йосиф...». Кондак Тріоді: «Той, Хто безодню замкнув, мертвим стає...».

Блаженні «скоро», без співу (як у Великий Четвер). На «І нині» – «Вірую...». «Послаб, прости...». Після «Отче наш» і виголос: «Бо Твоє є Царство...» – кондак Тріоді: «Той, Хто безодню замкнув, мертвим стає...», «Господи, помилуй» (12). Молитва: «Всесвята Тройце...». Ієрей (або диякон): «Премудрість». Хор: «Достойно є...» до слів: «і Матір Бога нашого» (включно). Ієрей: «Пресвята Богородице, спаси нас». Хор: «Чеснішу від херувимів...». Ієрей: «Слава Тобі, Христе Боже...». Хор: «Слава, і нині», «Господи, помилуй» (тричі), «Благослови». Відпуст малий: «Христос, істинний Бог...».

ВЕЧІРНЯ з'єднується з **ЛІТУРГІЄЮ** свт. Василя Великого.

Примітка. За Уставом, вечірня з Літургією свт. Василя Великого починається «о 10-ій годині дня», тобто, близько 4-ої години після полудня (порівн.: Типікон, гл. 49, «У Святу і Велику Суботу вечора»).

Виголос: «Благословенне Царство...». Звичайний початок (з «Царю Небесний...»), псалом 103-ї (священник читає світільнічні молитви [10]). Велика ектенія. Кафізми немає.

«Господи, взиваю», глас 1-ий. В цей час закінчується проскомидія, і звершується кадіння всього храму.

На «Господи, взиваю» стихирі Тріоді на 8: воскресні, глас 1-ий – 4, і Великої Суботи, глас 8-ий – 4 (перша стихира – двічі). «Слава» – Тріоді, глас 6-ий: «Цей великий день Мойсей таємно прообразував...», «І нині» – догматик, глас 1-ий: «Всесвітню славу...».

Вхід з Євангелієм (перед Плащаницею). «Світло Тихе...». Прокимна немає. Царські врата зачиняються, і відразу починається читання 15 паремій Тріоді (за традицією, перед Плащаницею).

Спочатку читаються 1-6 паремії. В кінці 6-ої паремії царські врата, за традицією, відкриваються. Читець виголошує: «Співаймо Господеві». Хор співає на 5-ий глас: «Славно бо прославився». Читець виголошує такі стихи з пісні пророка Мойсея, хористи розділившись на два хори після кожного стиха співають: «Славно бо прославився». Після всіх стихів, читець: «Слава...». Хор: «Славно бо прославився». Читець: «І нині...». Хор: «Славно бо прославився». І на закінчення сам читець співає: «Славно бо прославився». Царські врата зачиняються.

Читаються 7 – 15 паремії. В кінці 15-ої паремії, на слова: «Благословенний Ти на тверді небесній, і прехвальний, і преславний повіки», царські врата, за традицією, відчиняються, і співається пісня трьох отроків (в такому ж порядку, як виконувалася по 6-ій паремії пісня пророка Мойсея). Співається: «Господа оспівуйте і прославляйте по всі віки»; далі читець виголошує стихі пісні, а хор до кожного стиха

приспівує: «Господа оспівуйте і прославляйте по всі віки». До стиха «Нехай благословляє земля Господа, нехай оспівує і прославляє Його повіки». Після стиха «Благословимо Отця і Сина і Святого Духа» слід співати: «Господа оспівуйте і прославляйте по всі віки». Потім читець: «І нині». Хор: «Господа оспівуйте і прославляйте по всі віки». Останній стих, за традицією, співає сам читець: «Хвалимо, благословимо, поклоняємося Господеві, оспівуючи і прославляючи по всі віки».

Мала ектенія. Виголос: «Бо Ти святий еси, Боже наш...» [11]. Замість Трисвятого – «Усі ті, що в Христа хрестилися...».

Прокимен, глас 5-ий: «Вся земля нехай поклониться Тобі і співає Тобі нехай, співає ж імені Твоєму, Всевишній»; стих: «Викликніть Господа, вся земле! Співайте ж імені Його, віддайте славу й хвалу Йому».

Апостол (читається, за традицією, перед Плащаницею) – Рим., Зач. 91.

Алилуарій не співається, але читець виголошує замість «Алилуя»: «Глас сьомий», і виголошує (або співає) стихи 81-го псалма: «Воскресни, Боже, суди землю, бо Ти успадкував усі народи»; стих: «Бог став у сонмі богів, посеред них, щоб богів судити»; стих: «Доки будете судити неправедно і догоджати грішникам?»; стих: «Судить сироту і вбогого по правді, смиренного і бідного виправдайте»; стих: «Визволь бідного й убогого, від руки грішника звільнить його»; стих: «Не пізнали і не зрозуміли, бо в темряві ходять»; стих: «Нехай захитаються всі основи землі. Я сказав: ви — боги і сини Всевишнього всі, але вмираєте, як люди, і, як кожен князь, падаєте». Хор співає приспів: «Воскресни, Боже, суди землю, бо Ти успадкував усі народи», до кожного стиха цього псалма.

Під час співу «Воскресни, Боже...» царські врата зачиняються, і закривається завіса, священнослужителі переоблачаються в білі ризи, і все облачення в храмі замінюються світлим [12]. До читання Євангелія Царські врата відчиняються.

Євангеліє (читається дияконом перед Плащаницею, а ієреєм без диякона – біля престолу) – Мф., Зач. 115.

І далі – за чином **ЛІТУРГІЯ** свт. Василія Великого.

Замість «Херувимської» – «Нехай мовчить всяка плоть людська...».

Задостойник – ірмос 9-ої пісні канону Великої Суботи: «Не ридай по Мені, Мати...».

Причасний: «Встав немов зі сну, Господь, і воскрес, спасаючи нас».

Після «Спаси, Боже, людей Твоїх...» співаємо: «Ми бачили Світло Істинне...» [13].

Відпуст Літургії: «Христос, істинний Бог наш, молитвами Пречистої Своєї Матері і всіх святих, помилує і спасе нас, як благий і чоловіколюбче». Виголошувати воскресний відпуст: «Христос, що воскрес із мертвих,...» не слід, бо це не відповідає змісту богослужіння Великої Суботи [14].

Після відпусту відбувається благословення хлібів та вина.

Примітка. «І відпуст. Потім відбувається звичайне благословення хлібів, і вина. Приходить ієрей, покадивши їх, промовляє звичайну молитву благословення: Господи Ісусе Христе, Боже наш, що благословив п'ять хлібів...: Амінь» (Типікон, гл. 49, «У Святу і Велику Суботу ввечері»).

Приготований столик з хлібами і вином ставиться перед Плащаницею, в деякому віддаленні від неї, так, щоб навколо нього можна було зробити кадіння. За більш поширеною практикою столик з хлібами ставиться на солії. За звичаєм, співаються тропарі, глас 2-й: «Благообразний Йосиф...», «Слава» – «Коли зійшов ти...», «І нині» – «Мироносицям жонам...». Звершується триразове кадіння навколо столу з хлібами, потім виголошується: «Господу помолімся», хор: «Господи, помилуй», і священник читає молитву:

«Господи Ісусе Христе, Боже наш, що благословив п'ять хлібів і п'ять тисяч наситив, Сам благослови хліби і вино, і примнож їх у місті цьому (або в селі цього, або у святому мо-

настирі цьому) і в усьому світі Твоєму, і вірних що їх споживають освяти. Бо Ти все благословляєш і освячуєш, Христе Боже наш, і Тобі славу возсилаємо, з безначальним Твоїм Отцем, і Всесвятим, і Благим, і Животворчим Твоїм Духом, нині і повсякчас, і на віки віків».

Хор: «Амінь».

Хліби роздроблюються і роздають віруючим.

У Велику Суботу на трапезі дозволяється їжа без олії і вино.

Якщо освячення пасок відбувається до Світлої ранньої, то при цьому слід співати тільки недільний тропар 2-го гласу: «Коли зійшов ти до смерті...».

Після прибирання храму починається «читання велике з Діянь святих Апостолів від початку». Читець: «Діяння святих апостол благослови, отче, прочитати». Ієрей: «Молитвами святих апостолів, Господи Ісусе Христе, Боже наш, помилуй нас». Читець: «Амінь», і починає читання.

Аналой для читання Діянь ставиться перед Плащаницею.

[1] За звичаєм, перед Плащаницею.

[2] Під час співу 17-ої кафизми з похвалами диякон невинно кадить Плащаницю.

[3] Порівн.: Розанов В. Богослужебный Устав Православной Церкви. С. 581.

[4] Устав замовчує про кадіння під час тропарів по Непорочних («Ангельський собор...»).

[5] Згідно з Постою Тріоддю, на «Славу» співається закінчення сідального.

[6] «І читання в тлумаченні Золотоустого на Євангеліє Матфея, зачало 114» (Типікон, гл. 49, «У Святу і Велику Суботу»).

[7] «І ми тропар раз: Благообразний Йосиф...» (Тріодь Постова, «У Святу і Велику Суботу»). «Промовляє настоятель: Премудрість, станьмо побожно. І читець знову тропар Благообразний Йосиф... один раз» (Типікон, гл. 49, «У Святу і Велику Суботу»).

[8] Згідно з Постою Тріоддю, на «Славу» повторюється закінчення тропаря.

[9] Зображальні починаються з «У Царстві Твоєм...».

[10] За звичаєм, перед Плащаницею.

[11] Виголос «Бо Ти святий еси, Боже наш...» виголошується на **Літургії** і тоді, коли вона відбувається з вечірнею. На думку прот. К. Никольського (див. Його «Пособие к изучению Устава богослужения Православной Церкви», с. 388

[12] Переоблачення священнослужителів в світлий одяг – це хрещальна особливість, що збереглася в сучасному богослужінні від давньої практики Хрещення в цей день оголошених (як і апостольське і євангельське читання Літургії Великої Суботи).

[13] Існує практика співати замість «Ми бачили Світло Істинне...» воскресний тропар, глас 2-й: «Коли зійшов ти до смерті...» (порівн. Последование служб в субботу Лазареву, воскресенье Верное и Страстную седмицу/ сост. Е. Кузовский. М., 2010. С. 300), однак, богослужбові книги не дають підстав для подібної заміни.

[14] Див.: Успенский Н. Д. Богослужебные отпусти // Журнал Московской Патриархии. М., 1963. № 12. С. 52-69; Богослужебные указания на 1998 год. С. 417-419.

[15] Красовуля – чаша для пиття, що вживається в грецьких монастирях, яка вміщує приблизно 409,5 грама.

24 КВІТНЯ

НЕДІЛЯ

11 КВІТНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

СВІТЛЕ ХРИСТОВЕ ВОСКРЕСІННЯ. ПАСХА. ВЕЛИКДЕНЬ.

Сщмч. Антипи, еп. Пергама Асійського (бл. 68). Мчч. Прокуса і Мартиніана (бл. 67). Прп. Фармуфія (IV). Прп. Іоана, учня прп. Григорія Декаполіта (820 – 850). Свт. Калиника Черникського (1868) (Румун.).

ЛІТУРГІЯ за чином свт. Іоана Золотоустого.

Полуношницю слід починати не пізніше 23 години, щоб не поспішаючи звершити її. Оскільки **ЛІТУРГІЯ**, за традицією, завершується безпосередньо після ранньої та часів, то вхідні молитви читаються перед Плащаницею до Полуношниці за звичайним чином, починаючи з трисвятого.

Примітка. *Полуношниця, за Уставом, має починатися після читання Діянь, яке завершується біля «години 4-ої ночі», тобто, за-нашим часом - близько 10-ї години вечора (порівн.: Типікон, гл. 49, «У Святу і велику Суботу ввечері», 4-е «див»).*

Порядок читань, згідно з календарем:

Літ. – Діян., 1 зач., І, 1 – 8. Ін., 1 зач., І, 1 – 17. На веч.: Ін., 65 зач., XX, 19 – 25.

Чин Полуношниці. При закритих царських вратах і завісі ієрей творить початок: «Благословенний Бог наш...». («Царю Небесний» не читається.) Трисвяте. Після «Отче наш» ієрей – виголос: «Бо Твоє є Царство...». «Господи, помилуй» (12), «Слава, і нині». «Прийдіть, поклонімося...» (3), і псалом 50-ий.

Канон Великої Суботи (з Постової Тріоди): «Хвилею морською...». Ірмоси по двічі, тропарі на 12, і катавасія – той же ірмос (по кожній пісні). Канон, за традицією, читає один із священнослужителів перед Плащаницею.

Примітка. За Уставом, канон Великої Суботи співається «зі стихами пісень», тобто біблійними піснями у святковій редакції: «Співаймо Господеві» (порівн.: Розанов В. Богослужебный Уставъ Православной Церкви. С. 651). Проте в багатьох храмах встановилась практика використовувати молебні приспіву на піснях канону Великої суботи: «Слава Тобі, Боже наш, слава Тобі».

Після 3-ої пісні – сідальний Великої Суботи, глас 1-ий: «Воїни, що охороняли гріб Твій, Спасе...». «Слава, і нині» – той же сідальний.

Після 6-ої пісні – кондак Великої Суботи, глас 6-ий: «Той, Хто заклав безодню, стає мертвим...», і ікос, глас той самий: «Вседержитель світу на хрест піднесений — і ридає все творіння, бачачи Його нагого розіп'ятим на дереві, сонце проміння сховало, і зорі погасли; земля ж від великого страху затряслася, і море побігло, і каміння розпалося, багато гробів відкрилося, і тіла святих людей воскресли, пекло внизу стогне, а юдеї злоумишляють обмовити Христове Воскресіння; жони ж звивають: субота ця преблагословенна, бо нині Христос заснув, а на третій день воскресне».

На початку 9-ї пісні, за традицією, відкриваються царські врата. Священик, який звершує полуношницю з дияконом, зробивши кадіння навколо Плащаниці, при співі катавасії 9-ої пісні (на словах: «... Встану бо і прославлюся...») піднімають Плащаницю і вносять у вівтар. Після цього царські врата зачиняються. Плащаницю кладуть на святий престол, де вона має залишатися до віддання Пасхи. Оскільки за звичай плащаниці виготовляються опуклими і на них неможливо під час звершення Літургії ставити дискос і чашу, то Плащаниця, яка виносилася у Велику П'ятницю і у Велику Суботу, кладеться на своє звичайне місце, а на престоли кладеться інша Плащаниця – гладка (не вишита).

Після катавасії 9-ої пісні канону – Трисвяте. Після «Отче наш» ієрей – виголос: «Бо Твоє є Царство...», і хор співає тропар, глас 2-ий: «Коли зійшов ти...». Ієрей виголошує коротку особливу ектенію, як на початку ранньої: «Помилуй нас, Боже...». Після виголосу ектенії: «Бо Ти милостивий і чоловіколюбний...» – хор: «Амінь». Ієрей: «Слава Тобі, Христе Боже...». Хор: «Слава, і нині», «Господи, помилуй» (тричі), «Благослови». Ієрей виголошує відпуст: Христос Істинний Бог наш молитвами Пречистої Своєї Матері, святих славних і все хвальних апостолів, преподобних і богоносних отців наших і всіх святих, помилує і спасе нас, як Благий і Чоловіколюбний, після чого хор співає «Господи, помилуй» (тричі).

РАННЯ.

Примітка. «У ранню годину параеклесіарх бере благословення у настоятеля, виходить і дзвонить у дзвін довго. Ввійшовши до храму, засвічує лампади і свічки: готує дві посудини з розпаленим вугіллям, кладе в них ладан запашний і ставить одну посудину посеред церкви, а другу у вівтарі, щоб уся церква наповнилася пахощами.

Далі настоятель входить у святий вівтар зі священиками та дияконами й облачається у світлі ризи; роздає свічки братії і бере чесний хрест, кадило ж бере диякон, священик бере святе Євангеліє, інший священик — ікону Воскресіння Христового і стають обличчям на захід. І закривають Західні церковні врата. Виходять настоятель зі священиками у притвор, диякони ідуть попереду зі свічками, і обидва кліроси, співаючи стихир, глас 6-ий:

Воскресіння Твоє, Христе Спасе, ангели оспівують на небесах, і нас на землі сподоби чистим серцем Тебе славити.

Далі дзвонять в усі дзвони довго. І, ввійшовши у притвор, стають з Євангелієм та іконою обличчям на захід, як було сказано раніше. Потім настоятель бере кадило від диякона у праву руку, а хрест в ліву, і кадять ікону, кліроси і братію за звичаєм. Диякон же носить перед настоятелем запалену свічку. Братія стоїть зі своїми свічками, уважно молячись мовчки, дякуючи Христа Бога нашого, Який заради нас страждав і воскрес. Після закінчення кадіння настоятель стає перед великими дверима церкви і кадить диякона, який стоїть зі свічкою. Тоді диякон бере кадило і кадить самого настоятеля. І знову бере настоятель кадило, стає перед церковними дверима, дивлячись на схід, і знаменує хрестовидно кадилом великі двері церкви (зачинені) тричі, тримаючи в лівій руці хрест (підсвічники стоять з обох боків), і гучним голосом виголошує: Слава Святій... » (порівн.: Типікон, гл. 50, «У Святу і Велику Неділю Пасхи»).

Пасхальну ранню зазвичай починають о 12 годині ночі. Починати пасхальне торжество раніше півночі не рекомендують канонічні правила. Але правила ці не вказують, коли саме після півночі, «в який час, або в яку половину години, або чверть години, слід розпочинати радість Воскресіння Господа нашого з мертвих», з огляду на те, що і в самому Євангелії немає точної вказівки на годину Воскресіння (св. Діонісій Олександрійський, 1-е правило). Тому не слід дивуватися, що в Типіконі про початок пасхальної ранньої йдеться не цілком виразно: «в годину ранню». В Українській Церкві встановився звичай починати пасхальне торжество рівно опівночі. Тому при наближенні півночі всі священнослужителі в повному облаченні стають за чином перед престолом. Предстоятель роздає свічки співслужителям. В цей же час запалюють свічки і всі присутні вірні. Предстоятель приймає в ліву руку Хрест з пасхальним трисвічником, в праву – кадило.

Рівно о 00:00 (за місцевим часом) при закритих царських вратах священнослужителі співають стихир: «Воскресіння Твоє, Христе Спасе, Ангели оспівують на небесах, і нас на землі сподоби чистим серцем Тебе славити». Стихира спі-

вається тричі: за звичаєм, перший раз вона співається тихо при закритих царських вратах і завісі, другий раз – трохи голосніше при відкритій завісі, втретє – голосно при відкритих царських вратах (які після цього залишаються відкритими до кінця Світлого тижня). При кожному співі стихири предстоятель а перед ним диякони зі свічкою звершує кадіння навколо престолу. Втретє стихири співається духовенством до половини: «Воскресіння Твоє, Христе Спасе, Ангели оспівують на небесах». Хористи, які стоять на середині храму, закінчують: «І нас на землі сподоби...».

Починається хресний хід, під час якого хористи безперервно співають ту ж стихиру. У хресній ході попереду несуть ліхтар, за ним несуть парюю запредстолий Хрест і запредстолий образ Божої Матері, далі йдуть двома рядами, попарно, хоругвоносці, хористи, свічконосці зі свічками, диякони зі своїми свічками і кадильницями і за ними священники, молодші попереду. В останній парі священників, той, який йде справа несе Євангеліє, що йде зліва – ікону Воскресіння. Завершує хід предстоятель із трисвічником і Хрестом. Там, де один священник, допускається мирянам нести на завісах ікони Воскресіння Христового і Євангеліє. (Артос на цьому хресному ході не носять, оскільки він ще не освячений.)

Хресний хід в звичайному порядку йде навколо храму при безперервному дзвонінні. Увійшовши в притвор, хресний хід зупиняється перед закритими західними дверима храму. Ті, що несуть святині зупиняються біля дверей обличчям до заходу в наступному порядку: ліхтар (по центру, безпосередньо перед дверима), потім (від південного боку до північного) запредстолий Хрест, Євангеліє, ікона Воскресіння, запредстолий образ Божої Матері, по сторонам стають хоругвоносці і свічконосці. Предстоятель із співслужителями – священниками стають перед святинями за чином. Дзвоніння припиняється. Настоятель, прийнявши від диякона кадило, при повній тиші звершує кадіння святинь, духовенства, хористів і присутніх і, на закінчення, диякона. Диякон приймає кадило, кадить предстоятеля і повертає йому кадило.

Предстоятель, тричі (а не один раз) хрестоподібно осінивши кадилом зачинені церковні двері, голосно виголошує: «Слава Святій, Єдиносущній, і Животворчій, і Нероздільній Трійці, завжди, нині і повсякчас, і на віки віків». Хор: «Амінь». Далі – пасхальний початок, яким починається вечірня, рання і **ЛІТУРГІЯ** в усі дні Світлого тижня.

Священнослужителі «голосно» співають тропар Пасхи: «Христос воскрес із мертвих, смертю смерть подолав і тим, що в гробах, життя дарував» (тричі). Хор повторює той же (тричі).

Священнослужителі співають стихи:

1. «Нехай воскресне Бог, і розв'ються вороги Його, і нехай біжить від лица Його ненависники Його».
2. «Як щезає дим, нехай щезнуть, як тане віск від лица вогню».
3. «Так нехай щезнуть грішники від лица Божого, а праведники нехай звеселяться».
4. «В цей день, Його ж створив Господь, радіймо і звеселімся в Нім».
5. «Слава».
6. «І нині».

На кожен стих хор співає тропар: «Христос воскрес із мертвих...» (один раз).

На завершення предстоятель або всі священнослужителі співають голосно: «Христос воскрес із мертвих, смертю смерть подолав». Хор закінчує: «І тим, що в гробах, життя дарував». Відкриваються церковні двері (за Уставом, самим настоятелем), хресний хід прямує в храм.

Велика ектянія. Виголос: «Бо Тобі належить...», і пасхальний канон – творіння прп. Іоана Дамаскіна, глас 1-ий: «Воскресіння день...» (див. в Квітній Тріоді). За Уставом, «творить... початок канону на кожен пісню завжди предстоятель», зазвичай ірмоси кожної пісні співають всі священнослужителі. Ірмоси співаються на 4, тропарі на 12,

з приспівом до кожного з них: «Христос воскрес із мертвих». (Богородичний пасхального канону в перший день Пасхи не співається.) Катавасія – ті ж ірмоси (тричі), і після катавасії тропар: «Христос воскрес із мертвих...» (тричі, зазвичай швидким розпівом).

На кожній пісні канону звершується кадіння. За Типіконом, настоятель «кадить на початку канону святі ікони і обидва кліроси і братію за чином». Це – вказівка на повне кадіння всього храму, яке має відбуватися тільки один раз – на 1-ій пісні канону. Але, за твердо встановленим здавна звичаєм, на кожній пісні відбувається мале кадіння. При соборному служінні кадіння звершують всі ієреї по-черзі (а при великій кількості ієреїв – попарно).

Після кожної пісні – мала ектянія, яку диякон виголошує перед вівтарем. (Якщо богослужіння звершує один священник, то він всі ектянії виголошує у вівтарі.) Для виголошення ектяній та звершення кадіння диякон (зі свічкою в руці) у всіх випадках виходить з вівтаря царськими вратами (протягом всього Світлого тижня).

Виголоси священника (після малих ектяній):

Після 1-ої пісні – «Бо Твоя держава і Твоє є Царство, і сила, і слава, Отця, і Сина, і Святого Духа, нині, і повсякчас, і на віки віків».

Після 3-ої пісні – «Бо ти єси Бог наш, і Тобі славу возсилаємо, Отцю і Сину і Святому Духу, нині і повсякчас, і на віки віків».

Після 4-ої пісні – «Бо Ти благий і чоловіколюбець Бог єси, і Тобі славу возсилаємо, Отцю і Сину і Святому Духу, нині і повсякчас, і на віки віків».

Після 5-ої пісні – «Бо освятилося і прославилося пречесне і величне ім'я Твоє, Отця, і Сина, і Святого Духа, нині, і повсякчас, і на віки віків».

Після 6-ої пісні – «Бо Ти єси Цар миру і Спас душ наших, і Тобі славу возсилаємо, Отцю і Сину і Святому Духу, нині і повсякчас, і на віки віків».

Після 7-ої пісні – «Нехай буде держава Царства Твого благословенна і препрославлена, Отця і Сина і Святого Духа, нині, і повсякчас, і на віки віків».

8-ої пісні – «Бо благословилося ім'я Твоє і прославилося Царство Твоє, Отця, і Сина, і Святого Духа, нині, і повсякчас, і на віки віків».

Після 9-ої пісні – «Бо Тебе хвалять усі сили небесні, Отця і Сина і Святого Духа, і Тобі славу возсилаємо, нині, і повсякчас, і на віки віків».

Після 3-ої пісні – іпакої Пасхи, глас 4-ий: «Світання попередивши...».

Після 6-ої пісні – кондак Пасхи, глас 8-ий: «Хоч і до гробу...», та ікос: «Того, Хто Сонце, що раніше сонця...». «Воскресіння Христове...» (тричі), «Воскрес Ісус із гробу...» (тричі).

У 8-ій пісні є Троїчний. Він співається чотири рази з приспівом: «Пресвята Трійце, Боже наш, слава Тобі».

На 9-ій пісні приспів: «Христос воскрес із мертвих» не співається, але до ірмоса і до тропарів – особливі приспіви.

9-та пісня в 1-й день Пасхи повинна бути виконана в наступному порядку:

Диякон: «Величає душа моя Воскреслого триденно із гробу Христа Життєдавця.», 1-й хор: «Світися, світися, новий Єрусалиме, слава бо Господня над тобою зійшла, радій нині і веселися, Сионе, а Ти, Чистая, красуйся, Богородице, бо воскрес Народжений Тобою»;

2-ий хор – повторює той же приспів та ірмос;

1-ий хор: «Величає душа моя Того, Хто добровільно страждав і був похований, і воскрес триденно із гробу», «Світися, світися, новий Єрусалиме, слава бо Господня над тобою зійшла, радій нині і веселися, Сионе, а Ти, Чистая, красуйся, Богородице, бо воскрес Народжений Тобою»;

2-ий хор – той же приспів та ірмос;

1-ий хор: «Христос — нова Пасха, жертва жива, Агнец Божий, що взяв гріхи світу», «О Божественне, о любе, пресолодке слово Твоє: з нами бо правдиво обіцяв Ти бути до кінця віку, Христе. Його ж утвердженням надії маючи, ми,

вірні, радіємо»;

2-ий хор – той же приспів і тропар;

1-ий хор: «Ангел звістив Благодатній: Чистая Діво, радуйся, і знову кажу: радуйся! Твій Син воскрес на третій день із гробу і мертвих воскресив; люди, веселіться.», «О Божественне, о любе, пресолодке слово Твоє: з нами бо правдиво обіцяв Ти бути до кінця віку, Христе. Його ж утвердженням надії маючи, ми, вірні, радіємо»;

2-ий хор – той же приспів і тропар;

1-ий хор: «Розбудив Ти, заснувши, мертвих від віку, по-царськи рикнувши, як лев від Іуди.», «О Божественне, о любе, пресолодке слово Твоє: з нами бо правдиво обіцяв Ти бути до кінця віку, Христе. Його ж утвердженням надії маючи, ми, вірні, радіємо»;

2-ий хор: «Магдалина Марія, прийшовши до гробу і Христа побачивши, як садівника, запитувала», «О Божественне, о любе, пресолодке слово Твоє: з нами бо правдиво обіцяв Ти бути до кінця віку, Христе. Його ж утвердженням надії маючи, ми, вірні, радіємо»;

1-ий хор: «Ангел сяючий до жінок взивав: припиніть плакати, бо Христос воскрес!», «О Пасха велика і найсвятіша, Христе, о Мудросте й Слово Боже і Сило, дай нам істинно причащатися Тебе, у не вечірній день Царства Твого»;

2-ий хор: «Христос воскрес, смерть подолав і мертвих воскресив, люди, веселіться.», «О Пасха велика і найсвятіша, Христе, о Мудросте й Слово Боже і Сило, дай нам істинно причащатися Тебе, у не вечірній день Царства Твого»;

1-ий хор: «Нині все творіння веселиться і радується: бо Христос воскрес і пекло полонилось.», «О Пасха велика і найсвятіша, Христе, о Мудросте й Слово Боже і Сило, дай нам істинно причащатися Тебе, у не вечірній день Царства Твого»;

2-ий хор: «Нині Владика полонив пекло, визволив ув'язнених, що від віку там силою утримувались», «О Пасха велика і найсвятіша, Христе, о Мудросте й Слово Боже і Сило, дай нам істинно причащатися Тебе, у не вечірній день Царства Твого»;

1-ий хор: «Величає душа моя Триіпостасного і нероздільного Божества державу», «О Пасха велика і найсвятіша, Христе, о Мудросте й Слово Боже і Сило, дай нам істинно причащатися Тебе, у не вечірній день Царства Твого»;

2-ий хор: «Радуйся, Діво, радуйся; радуйся, Благословенна, радуйся Препрославлена, бо Твій Син воскрес триденний із гробу.», «О Пасха велика і найсвятіша, Христе, о Мудросте й Слово Боже і Сило, дай нам істинно причащатися Тебе, у не вечірній день Царства Твого»;

1-ий хор: «Величає душа моя Воскреслого триденно із гробу Христа Життєдавця», «Світися, світися, новий Єрусалиме, слава бо Господня над тобою зійшла, радій нині і веселися, Сионе, а Ти, Чистая, красуйся, Богородице, бо воскрес Народжений Тобою»;

2-ий хор: «Величає душа моя Того, Хто добровільно страждав і був похований, і воскрес триденно із гробу», «Світися, світися, новий Єрусалиме, слава бо Господня над тобою зійшла, радій нині і веселися, Сионе, а Ти, Чистая, красуйся, Богородице, бо воскрес Народжений Тобою».

Потім обидва кліроси разом співають ірмос: «Світися, світися, новий Єрусалиме, слава бо Господня над тобою зійшла, радій нині і веселися, Сионе, а Ти, Чистая, красуйся, Богородице, бо воскрес Народжений Тобою», і тропар: «Христос воскрес...» (тричі).

На 9-ій пісній кадіння, за звичаєм, звершує не ієрей, а диякон зі свічкою (при соборному служінні – два диякона).

Після 9-ої пісні – екзапостиларій Пасхи: «Плоттю заснувши, як мертвий, Царю і Господи, на третій день воскрес еси, Адама з тління підняв і смерть подолав. Пасха нетлінна, світу спасіння» (тричі).

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітні стихирі воскресні (див. в Квітній Тріоді), глас 1-ий – 4. Потім стихирі Пасхи, глас 5-ий, зі стихами: «Нехай воскресне Бог...». Остання стихира закінчується тропарем: «Христос воскрес із мертвих...», який входить до

складу стихирі, після чого, як тропар в кінці утрени, «Христос воскрес із мертвих...» співається ще три рази. Так закінчується спів стихир Пасхи протягом всього Світлого тижня **на вечірні** і ранній.

Примітка. «Також, Христос воскрес: тричі. І співаємо це багато разів, аж поки цілують братія один одного» (порівн.: Тріодь Квітня, «У Святу і Велику Неділю Пасхи»).

Під час співу стихир Пасхи священнослужителі починають христосатися між собою у вітварі. За Уставом, «цілування настоятеля з іншими ієреями і дияконами у святому вітварі відбувається так: Той хто вітає промовляє: Христос воскрес! Той, хто відповідає: Воістину воскрес!».

Примітка. «Потім настоятель бере чесний хрест і стає ззовні перед святыми Царськими вратами. Також і всі священники, які є, і диякони, взявши кожен з них святе Євангеліє і чесні ікони за чином своїм, стають усі в ряд з правого боку від настоятеля. І підходять спочатку побожні церковні люди старші, один по одному, і, вклонившись настоятелю, цілує кожен з них чесний хрест, святе Євангеліє і чесні ікони, що їх тримають священники. Також цілують і самого настоятеля, промовляючи: Христос воскрес! Він же відповідає: Воістину воскрес! Таким же чином цілують і священників, і самі між собою цілуються за своїм чином. І стають після них і миряни, і за таким самим чином чинять цілування. Робітники ж монастиря цілують один одного так само. Буває між ними велике мовчання».(порівн.: Типікон, гл. 50, «У Святу і Велику Неділю Пасхи»).

Після цілування читається настоятелем або еклесіархом Огласительне слово Іоана Золотоустого; під час читання ми не сидимо, а стоячи уважно слухаємо.

Святого отця нашого Іоана Золотоустого, архієпископа Константинопольського, СЛОВО ОГЛАСИТЕЛЬНО у святий і світлоносний день преславного і спасительного Христа Бога нашого Воскресіння

Якщо хто благочестивий і любить Бога, нехай насолодиться цим світлим торжеством. Якщо хто раб благородний, нехай увійде, радіючи, у радість Господа свого. Якщо хто потрудився, постячися, нехай прийме нині винагороду. Якщо хто від першої години працював, нехай отримає нині справедливую заплату. Якщо хто після третьої години прийде, дякуючи, нехай святкує. Якщо хто після шостої години з'явився, нехай не засумнівається, тому що нічого не втратив. Якщо хто затримався до дев'ятої години, нехай з'являється без усякого сумніву, нічого не боячись. Якщо хто прийшов тільки об одинадцятій годині, нехай не тривожиться тим, що запізнився, бо щедрий Владика і останнього приймає нарівні з першим; заспокоює того, хто прийшов об одинадцятій годині, як і того, що працював від першої: і останнього милує, і про першого турбується, і тому дає, і цьому дарує. І діла приймає, і наміри вітає, і діяння шанує, і думки хвалить.

Тому-то увійдіть всі в радість Господа свого: і перші, і другі, винагороду прийміть. Багаті і бідні, один з одним святкуйте! Стримані і лінів, день вшануйте! Ті, що постилися, і ті, що не постилися, — звеселіться сьогодні! Трапеза готова: насолоджуйтеся усі! Тілець вгодований, нехай ніхто не вийде голодним, всі прийміть багатство благоді! Ніхто нехай не риде від убо-гости, тому що явилось загальне Царство. Ніхто нехай не оплакує гріхів: прощення бо зася-яло із гробу! Ніхто нехай не убоїться смерті, визволила бо нас Спасова смерть; схоплений нею — подолав її. Зійшовши в пекло — полонив пекло, засмутив його, коли воно спробувало плоті Його. Це й Ісаїя передбачив, коли взивав: пекло засмутилося, зустрівши Тебе в безодні. Засмутилося, бо знищене; засмутилося, бо зневажене; засмутилося, бо смерть йому заподіяно; засмутилося, бо повалене; засмутилося, бо зв'язане. Узяло тіло, а знайшло Бога; взяло землю, а зустріло небо; взяло те, що бачило, а впало через те, чого не бачило. Де твоє, смерте, жало? Де твоя, пекло, перемога? Воскрес Христос — і ти повалене! Воскрес Христос — і попадали демони! Воскрес Христос — і радіють ангели! Воскрес Христос — і життя триває! Воскрес Христос — і немає жодного мертвого в гробі!

Христос, що воскрес із мертвих, став початком померлих. Йому слава і держава на віки віків. Амінь.

Далі співається тропар святого, глас 8:

Уст твоїх благодать, засяявши як світло вогню, освітила увесь світ, не скарби сріблості світові здобула, а показала нам висоту смиренномудрости; своїми ж словами навчаючи, отче Іоане Золотоустий, моли Слово, Христа Бога, спасти душі наші.

Потім диякон виголошує ектенії:

Помилуй нас, Боже... і Доповнимо ранню молитву нашу Господеві...

Після виголосу священика — диякон; Премудрість.

Хор: Благослови.

Настоятель: Сущий благословенний Христос Бог наш завжди, нині, і повсякчас, і на віки віків.

Хор: Амінь. Утверди, Боже...

Настоятель, тримаючи хрест і трисвічник (замість: Слава Тобі, Христе Боже...) співає: Христос воскрес із мертвих, смертю смерть подолав.

Хор: І тим, що у гробах, життя дарував.

Настоятель виголошує відпуст:

Христос, що воскрес із мертвих, смертю смерть подолав і тим, що у гробах, життя дарував, є істинний Бог наш, молитвами Пречистої Своєї Матері і всіх святих помилує і спасе нас, бо Він благий і Чоловіколюбець.

Потім підносить хрест і промовляє: Христос воскрес! (тричі).

Далі співаємо кінцеве: Христос воскрес... (тричі, весь тропар).

І після нього співаємо: І нам дарував життя вічне, поклоняємось Його триденному воскресінню.

Потім Многोलіття... і цілуємо чесний хрест, що його тримає настоятель.

І час перший.

Часи святої Пасхи і всього Світлого тижня

Треба знати, що з цього дня святої і великої неділі Пасхи аж до суботи часи і повечір'я співаються так.

Священик: Благословен Бог наш...

Співці: Христос воскрес із мертвих, смертю смерть подолав і тим, що в гробах, життя дарував (тричі).

Потім: Воскресіння Христове бачивши, поклоніємось Святому Господеві Ісусу, Єдиному Безгрішному. Хресту Твоєму поклоняємось, Христе, і Святе Воскресіння Твоє оспівуємо і славимо, бо Ти єси Бог наш, крім Тебе, іншого не знаємо, ім'я Твоє призиваємо. Прийдіть, усі вірні, поклоніємось Святому Христовому Воскресінню, бо через Хрест прийшла радість усьому світові. Завжди благословляючи Господа, оспівуємо Воскресіння Його, бо, перетерпівши розп'яття, Він смертю смерть переміг (тричі).

Іпакой: Світання попередивши і знайшовши камінь, одвалений од гробу, ті, що були з Марією, від ангела почули: чому шукаєте серед мертвих, як людину, Того, Хто у світлі вічному перебуває? Погляньте на похоронні пелени, поспішіть і світові звістіть, що воскрес Господь, умертвивши смерть. Він бо є Син Бога, що спасає рід людський.

Кондак: Хоч і до гробу зійшов Ти, Безсмертний, проте пекельну зруйнував єси силу, й воскрес єси, як Переможець, Христе Боже, жонам-мироносицям звістивши: радуйтеся; і Твоїм апостолам мир даруєш, а померлим подаєш воскресіння.

Потім цей тропар:

У гробі тілом, у пеклі душею, як Бог, в раю ж з розбійником, і на Престолі був Ти, Христе, з Отцем і Духом, все наповняючи, Неописаний.

Слава...

Як життєносець, як кращий від раю і воістину світліший від усякої палати царської, явився, Христе, гріб Твій джерелом нашого воскресіння.

І нині...

Свята Божественна оселе Всевишнього, радуйся, бо через Тебе, Богородице, дано радість тим, що взивають: бла-

гословенна Ти в жонах, Пренепорочна Владичице!

Потім: Господи, помилуй (40 разів).

Слава: і нині.

Чеснішу...

Іменем Господнім благослови, отче.

Священик: Молитвами святих отців...

Співці: Амінь.

Христос воскрес із мертвих, смертю смерть подолав і тим, що в гробах, життя дарував (тричі).

Слава: і нині.

Господи, помилуй (тричі).

Благослови.

І відпуст.

Так само правляться часи 3, 6, 9

Чин літургії, яка відправляється дуже рано

Диякон починає: Благослови, владику.

Настоятель виголошує: Благословенне Царство Отця, і Сина, і Святого Духа, нині, і повсякчас, і на віки віків.

Співні: Амінь.

Настоятель співає з іншими священнослужителями у святому вівтарі:

Христос воскрес із мертвих, смертю смерть подолав, і тим, що в гробах, життя дарував (тричі).

Хор те саме тричі.

Настоятель виголошує

Приспів 1: Нехай воскресне Бог...

Хор: Христос воскрес... (один раз).

Приспів 2: Як щезає дим...

Хор: Христос воскрес... (один раз).

Приспів 3: Так нехай загинуть грішники...

Хор: Христос воскрес... (один раз).

Приспів 4: Цей день, його ж створив Господь...

Хор: Христос воскрес... (один раз).

Слава... Христос воскрес... (один раз).

І нині... Христос воскрес... (один раз).

Настоятель співає гучним голосом:

Христос воскрес із мертвих, смертю смерть подолав.

Хор: І тим, що у гробах, життя дарував.

Далі диякон промовляє велику ектенію.

Після ектенії і виголосу священика антифон 1, псалом 65, глас 2.

Стих: Викликніть Господу, вся земле.

Приспів: Молитвами Богородиці, Спасе, спаси нас.

Другий клірос: Викликніть Господу, вся земле.

Співайте ж імені Його, віддайте славу й хвалу Йому. Молитвами Богородиці, Спасе, спаси нас.

Стих 2: Промовляйте Богові: як величні діла Твої, перед množеством сили Твоїєї скоряться Тобі вороги Твої.

Молитвами Богородиці, Спасе, спаси нас.

Стих 3: Вся земля нехай поклониться Тобі і співає Тобі. Нехай співає імені Твоєму, Вишній!

Молитвами Богородиці, Спасе, спаси нас.

Слава: і нині.

Обидва кліроси голосно співають:

Молитвами Богородиці, Спасе, спаси нас.

Далі мала ектенія.

Антифон другий, псалом 66, глас той самий.

Стих 1: Боже, ущедри нас і благослови нас.

Приспів: Спаси нас, Сину Божий, що воскрес із мертвих, співаємо Тобі: алилуя, алилуя.

Другий клірос: Боже ущедри нас і благослови нас, просвіти лице Твоє на нас і помилуй нас.

Спаси нас, Сину Божий...

Стих 2: Щоб пізнали ми на землі путь Твою, в усіх народах — спасіння Твое.

Спаси нас, Сину Божий...

Слава: і нині, обидва кліроси разом: Єдинородний Сину...

Далі ектенія.

Антифон третій, псалом 67, глас 5.

Стих 1: Нехай воскресне Бог, і розвіються вороги Його.

Тропар: Христос воскрес із мертвих...

Другий клірос: Нехай воскресне Бог і розвіються вороги Його; нехай побіжать від лица Його ненависники Його.

Христос воскрес...

Стих 2: Як щезає дим, хай щезнуть, як тале віск від лица вогню.

Христос воскрес...

Стих 3: Так нехай згинуть грішники від лица Божого, а праведники нехай звеселяться.

Христос воскрес...

І відбувається вхід.

Диякон, якщо є, якщо нема, священник виголошує: Премудрість, станьмо побожно.

Вхідне: В церквах благословляйте Бога, Господа від джерел Ізраїлевих.

Співаємо тропар: Христос воскрес...

Іпакої: Світання попередивши...

Слава: і нині.

Кондак: Хоч і до гробу зійшов Ти, Безсмертний, проте пекельну зруйнував еси силу, і воскрес еси, як Переможець, Христе Боже, жонам-мироносицям звістивши: радуйтеся, і Твоїм апостолам мир даруєш, а померлим подаєш воскресіння.

Замість Трисвятого: Всі ті, що в Христа хрестилися, у Христа зодягнулися... Алилуя.

Належить знати, що цей початок літургії, і антифони, і Всі ті, що в Христа хрестилися... співаємо протягом усього світлого тижня, аж до наступної неділі; також і причасний.

Прокимен, глас 8: Цей день, його ж створив Господь, радіймо і веселімося в нім.

Стих: Сповідуйтеся Господеві, бо Він благий, бо повіки милість Його.

Дінь святих апостолів читання. Зачало 1

Першу книгу я написав тобі, Феофіле, про все, що Ісус творив і чого вчив від початку до того дня, коли Він вознісся, давши через Святого Духа повеління апостолам, яких Він обрав і перед якими після страждань Своїх являв Себе живим з багатьма вірними доказами, протягом сорока днів являючись їм і говорячи про Царство Боже. І, зібравши їх, Він звелів їм: «Не відлучайтесь із Єрусалима, а чекайте обіцяного від Отця, про що ви чули від Мене, бо Іоан хрестив водою, а ви, через кілька днів після цього, будете охрещені Духом Святим». Тому вони, зійшовшись, питали Його, кажучи: «Чи не в цей час, Господи, відновлюєш Ти царство Ізраїлеві?». Він же сказав їм: «Не ваша справа знати часи і строки, які поклав Отець у Своїй владі, але ви приймете силу, коли зійде на вас Дух Святий; і будете Моїми свідками в Єрусалимі та по всій Юдеї й Самарії та аж до краю землі».

Алилуя, глас 4-ий:

Ти, Господи, воскрес, ущедривши Сион.

Стих: Господь з неба на землю наглянув.

Коли надходить час читання святого Євангелія, перший диякон, який буде читати, промовляє: Благослови, владико, благовістителя... Настоятель говорить: Бог молитвами святого славного... і далі, як сказано у Служебнику. І виходить диякон на звичайне місце прямо перед Царськими вратами, стає обличчям на схід. Настоятель виголошує перед престолом: Премудрість, станьмо побожно, вислухаймо святе Євангеліє. Те ж саме і всі священники, які служать, після цього читають різними мовами Євангеліє, ставши на різних місцях — від престолу і до західних дверей церковних, один за одним. Посередині ж усіх стоїть архиєпископ, і читають усі після настоятеля один за одним по частинах, як настоятель розділить. Настоятель починає: Від Іоана святого Євангелія читання, інші — те саме. Настоятель: Будьмо уважні. Інші — те саме. Настоятель, стоячи перед престолом обличчям на схід, читає: Споконвіку було Слово... і далі. Інші — те саме.

Примітка: І на кожному виголосі або частині Євангелія

б'ють в церкві у дзвін по одному разу. Параєклезіарх же ззовні церкви б'є у великий дзвін; на останньому виголосі б'ють в усі дзвони.

Євангеліє від Іоана. Зачало 1

Споконвіку було Слово, і Слово було у Бога, і Слово було Бог. Воно було споконвіку в Бога. Все через Нього сталося, і без Нього ніщо не сталося, що сталося. У Ньому було життя, і життя було світлом людям. І світло в темряві світить, і темрява не огорнула його. Був чоловік, посланий від Бога; ім'я йому Іоан. Він прийшов для свідчення, щоб свідчити про Світло, щоб усі увірували через нього. Він не був світлом, але був посланий, щоб свідчити про Світло. Було Світло істинне, що освітлює кожну людину, яка приходить у світ. У світі був, і світ через Нього постав, і світ Його не пізнав. До своїх прийшов, і свої Його не прийняли. А тим, які прийняли Його, що вірують в ім'я Його, дав силу дітьми Божими бути, які не від крові, не від похоти плотської, не від хотіння чоловічого, а від Бога народилися. І Слово стало плоттю, і вселилося між нами, повне благодаті й істини; і ми бачили славу Його, славу, як Єдиногодного від Отця. Іоан свідчить про Нього і голосно каже: це Той, про Кого я говорив; Той, Хто йде за мною, став попереду мене, бо раніше від мене був. І від повноти його ми всі прийняли і благодать на благодать, бо закон був даний через Мойсея; а благодать і істина через Ісуса Христа сталися.

І далі за чином Божественна ЛІТУРГІЯ св. Іоана Золотоустого.

Замість Достойно є... співаємо:

Ангел звістив Благодатній: Чистая Діво, радуйся, і знову кажу: радуйся! Твій Син воскрес на третій день із гробу і мертвих воскресив; люди, веселіться.

Потім Ірмос: Світися, світися...

Причасний: Тіло Христове прийміте, джерела безсмертного споживіте. Алилуя (тричі)

Настоятель виголошує: Зі страхом Божим і вірою приступіть.

Хор замість: Благословен, хто йде в ім'я Господнє... співає: Христос воскрес... (один раз).

Настоятель: Спаси, Боже, людей Твоїх...

Хор: Христос воскрес... (один раз).

Коли ж священник виголошує: Завжди, нині, і повсякчас...

Хор: Христос воскрес... (один раз).

Далі ектенія.

Замість Нехай буде ім'я Господнє благословенне... і псалма Благословлю Господа... співаємо: Христос воскрес... (12 разів) і більше, поки роздається ігуменом анафора.

Далі настоятель: Благословення Господнє на вас...

Хор: Амінь.

Настоятель: (замість Слава Тобі, Христе Боже...) Христос воскрес із мертвих, смертю смерть подолав.

Хор: І тим, що у гробах, життя дарував.

Далі настоятель промовляє відпуст — з хрестом і трисвчником за звичаєм, як указано на ранній.

Нехай буде відомо і це Царські врата і дияконські двері по всіх церквах увесь Світлий тиждень не зачинаються і під час причастя у вітарі.

По завершенню Літургії за звичаєм освячуються принесення, тобто ті продукти, які протягом Святої Чортириде-сатниці і Страсного тижня були заборонені для споживання (молочні продукти, м'ясні вироби, яйця та паски).

Увечері

Після часу дев'ятого настоятель облачається в усе священне облачення і, ставши перед престолом з кадилом, знаменує ним хрестовидно і виголошує:

Благословенний Бог наш завжди, нині, і повсякчас, і на віки віків.

Хор: Амінь.

Священник починає: Христос воскрес із мертвих, смертю смерть подолав і тим, що у гробах, життя дарував (тричі).

Хор співає той самий тропар тричі.

Настоятель виголошує стихи.

Стих 1: Нехай воскресне Бог...

Стих 2: Як щезає дим...

Стих 3: Так нехай згинуть грішники...

Стих 4: В цей день, його ж створив Господь...

Хор на кожен стих співає: Христос воскрес... (один раз).

Слава... Христос воскрес... І нині... Христос воскрес...

І знову настоятель: Христос воскрес із мертвих, смертю смерть подолав.

Хор: І тим, що у гробах, життя дарував.

Потім велика екстєнія: В мирі Господу помолимося. Далі: Господи, взиваю до Тебе... глас 2 на 6, і співаємо стихири воскресні 3, глас 2-ий.

Раніш віків від Отця народженому Божому Слову, втіленому від Діви Марії, прийдіть, поклонімося: хрест бо перетерпів, і на погребіння був відданий з Своєї волі, і воскрес із мертвих, спас мене, заблудлу людину.

Христос, Спас наш, рукописання, що було на нас, прибавши на хресті, згладив, і силу смерті знищив; поклоняємось Його триденному воскресінню.

З архангелами оспіваймо Христове воскресіння, бо Той є Визволитель і Спас душ наших: і у славі великий, і в могутній силі знову гряде судити світ, що його Він створив.

І східні 3:

Тебе, розп'ятого і погребеного, ангел проповідував Владикою і промовляв жонам: прийдіть, побачте, де лежав Господь; Він воскрес, як сказав, бо Всесильний. Тому Тобі поклоняємось, єдиному Безсмертному; Життєдавче Христе, помилуй нас.

Хрестом Твоїм знищив клятву, яка від древа; погребінням Твоїм Ти умертвив смерті силу; воскресінням же Твоїм просвітив рід людський. Ради цього взиваємо до Тебе: Благодійнику Христе, Боже наш, слава Тобі.

Відкрилися Тобі, Господи, зі страхом врата смертні, воротарі ж пекельні, побачивши Тебе, злякалися, бо врата мідні Ти зруйнував, і кайдани залізні Ти розірвав, і вивів нас із темряви і тіні смертної, і вериги наші Ти розірвав.

Слава...

Спасительну пісню співаючи, устами вживаймо: прийдіть усі, в домі Господньому припадимо, промовляючи: розп'ятий на дереві, і з мертвих воскреслий, і Суций в лоні Отчому, очисти гріхи наші.

І нині...

Богородичний: Минула тінь закону, коли зійшла благодать; бо як купина не згорала, охоплена полум'ям, так, будучи Дівою, Ти породила і Дівою залишилася; замість стовпа вогненного засяяло праведне Сонце, замість Мойсея — Христос, спасіння душ наших.

Вхід з Євангелієм. Світло тихе...

Далі прокимен великий, глас 7: Хто Бог великий, як Бог наш? Ти єси Бог, що твориш чудеса.

Стих: Ти показав у людях силу Твою.

Стих: І промовив, нині почав, це зміна правиці Вишнього. Стих: Пом'яну діла Господні, бо згадаю від початку чудеса Твої.

І знову: Хто Бог великий...

Після прокимна диякон виголошує: І щоб сподобитися нам вислухати святе Євангеліє, Господа Бога молимо.

Далі читає Євангеліє настоятель у вівтарі.

Євангеліє від Іоана. Зачало 65

Того першого дня після суботи, ввечері, коли двері дому, де зібралися ученики Його, були замкнені з остраху перед юдеями, прийшов Ісус і став посередині і каже їм: мир вам! Як послав Мене Отець, так і Я посилаю вас. Сказавши це, Він дихнув і говорить їм: прийміть Духа Святого. Кому відпустите гріхи, тим відпустяться, на кому залишите, залишаться. Фома ж, один з дванадцятьох, який звався Близнюком, не був тут з ними, коли приходив Ісус. Інші ученики сказали йому: ми бачили Господа. Він же сказав їм: якщо не побачу на руках Його рани від цвяхів і не вкладу пальця мого в рани від цвяхів, і не вкладу руки моєї в ребра Його, не повірю.

Потім екстєнія: Промовмо всі... і Сподоби, Господи, у вечір цей... Далі: Доповнимо вечірню молитву...

Після виголосу співається стихира воскресна, глас 2-ий: Воскресіння Твоє, Христе Спасе, всю просвітило вселенну, і покликав Ти Своє творіння, Всесильний Господи, слава Тобі.

Далі стихири Пасхи, глас 5-ий:

Пасха священна... з їх приспіваними.

Слава: і нині.

Воскресіння день... Христос воскрес... (тричі), крім кінця стихири.

Диякон: Премудрість.

Хор: Благослови.

Настоятель: Суций благословенний Христос Бог наш...

Хор: Утверди, Боже...

Настоятель (замість: Слава Тобі, Христе Боже...) Христос воскрес із мертвих, смертю смерть подолав.

Хор: І тим, що у гробах, життя дарував.

І промовляє відпуст — з хрестом і трисвічником: Христос воскрес із мертвих... і все інше, як сказано про закінчення ранньої.

І цілуємо хрест і святі ікони.

І входимо в трапезну, промовляємо: Христос воскрес... (тричі).

Слава: і нині.

Настоятель: Христе Боже, благослови...

Після закінчення трапези промовляємо: Христос воскрес... (тричі).

Слава: і нині.

Настоятель: З нами Бог Своєю благодаттю...

І так чинимо увесь Світлий тиждень на вечірні.

25 КВІТНЯ ПОНЕДІЛОК

12 КВІТНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Пасхальний тиждень. Загальниця.

Світлий понеділок. Прп. Василя, спов., еп. Парійського (після 754). Щмч. Зинона, еп. Веронійського (бл. 260). Прп. Ісаака Сиріна, у Сполеті Італійському (550). Прмчч. Мини, Давида та Іоана (після 636). Прп. Анфуси, діви (801). Прп. Афанасії, ігумені (860).

Муромської (XII) і Бєліницької (XIII) ікон Божої Матері.

Порядок читань, згідно з календарем

Діян., 2 зач., І, 12 – 17, 21 – 26. Ін., 2 зач., І, 18 – 28.

НА РАННІЙ

До початку богослужіння параеклєсіарх (паламар) запалює лампади і свічки, дзвонить у великий дзвін та інше.

Братія збирається в храмі, священник чинить звичайний поклін настоятелю, іде у святий вівтар, бере кадило, стає

перед престолом, облачений тільки в єпитрахиль поверх мантиї (у фелонь не облачається), кадить хрестовидно і виголошує: Слава святій і єдиносущній... і співає тропар: Христос воскрес... (тричі). Клірос повторює тропар тричі.

Далі Христос воскрес... зі стихами, як сказано у святу Пасху на ранній і на вечірні.

В інших храмах, не в монастирях, священник облачається в ризу.

Канон Пасхи: «Воскресіння день...» з ірмосом і Богородичний на 14 (ірмоси по двічі, тропарі на 10, на «Слава» і на «І нині» – Богородичний). Приспів: «Христос воскрес із мертвих».

Біблійні пісні не співаються.

Примітка. З понеділка пасхальний канон співається з особливими Богородичними (творіння прпп. Феодана і Йосифа). У Квітній Тріоді вони поміщені в послідовності Неділі жон-мироносиць, а у виданій окремій книзі «послідування у Святу і Велику Неділю Пасхи» друкуються в каноні на ряду в перший день Пасхи. Про малі ектенії на каноні в Уставі не згадується, тому що з понеділка Пасхи щодо ектений чин ранньої звичайний: ектенії виголошуються тільки після 3-ої, 6-ої і 9-ої пісень. Катавасія після кожної пісні – ірмос канону Пасхи (один раз) і «Христос воскрес...» (тричі; за звичаєм, швидким розспівом). Кадіння, за традицією, на 1-й, 4-й, 7-й і 9-й піснях канону (протягом всього Світлого тижня).

Катавасія «Воскресіння день...».

Після 3-ої пісні – іпакої Пасхи, глас 4-ий: «Світання попередивши...».

Після 6-ої пісні – кондак Пасхи, глас 8-ий: «Хоч і до гробу...», та ікос, глас той самий. «Воскресіння Христове...» і «Воскрес Ісус із Гроб...» – по тричі.

У понеділок, вівторок, середу, четвер і суботу Світлої седмиці 9-та пісня співається в наступному порядку:

Диякон: «Величає душа моя Воскреслого триденно із гробу Христа Життедавця», 1-ий хор: «Світися, світися, новий Єрусалиме, слава бо Господня над тобою зійшла, радій нині і веселися, Сионе, а Ти, Чистая, красуйся, Богородице, бо воскрес Народжений Тобою»;

2-ий хор: «Величає душа моя Того, Хто добровільно страждав і був похований, і воскрес триденно із гробу», «Світися, світися, новий Єрусалиме, слава бо Господня над тобою зійшла, радій нині і веселися, Сионе, а Ти, Чистая, красуйся, Богородице, бо воскрес Народжений Тобою»;

1-ий хор: «Христос — нова Пасха, жертва жива, Агнец Божий, що взяв гріхи світу», «О Божественне, о любе, пресолодке слово Твоє: з нами бо правдиво обіцяв Ти бути до кінця віку, Христе. Його ж утвердженням надії маючи, ми, вірні, радіємо», «О Божественне, о любе, пресолодке слово Твоє: з нами бо правдиво обіцяв Ти бути до кінця віку, Христе. Його ж утвердженням надії маючи, ми, вірні, радіємо»;

2-ий хор: той же приспів і тропар;

1-ий хор: «Ангел звістив Благодатній: Чистая Діво, радуйся, і знову кажу: радуйся! Твій Син воскрес на третій день із гробу і мертвих воскресив; люди, веселіться», «О Божественне, о любе, пресолодке слово Твоє: з нами бо правдиво обіцяв Ти бути до кінця віку, Христе. Його ж утвердженням надії маючи, ми, вірні, радіємо»;

2-ий хор: той же приспів і тропар;

1-ий хор: «Розбудив Ти, заснувши, мертвих від віку, по-царськи рикнувши, як лев від Іуди», «О Божественне, о любе, пресолодке слово Твоє: з нами бо правдиво обіцяв Ти бути до кінця віку, Христе. Його ж утвердженням надії маючи, ми, вірні, радіємо»;

2-ий хор: «Магдалина Марія, прийшовши до гробу і Христа побачивши, як садівника, запитувала», «О Пасха велика і найсвятіша, Христе, о Мудросте й Слово Боже і Сило, дай нам істинно причащатися Тебе, у не вечірній день Царства Твого»;

1-ий хор: «Ангел сяючий до жінок взивав: припиніть плакати, бо Христос воскрес!», «О Пасха велика і найсвятіша, Христе, о Мудросте й Слово Боже і Сило, дай нам істинно причащатися Тебе, у не вечірній день Царства Твого»;

2-ий хор: «Христос воскрес, смерть подолав і мертвих воскресив, люди, веселіться», «О Пасха велика і найсвятіша, Христе, о Мудросте й Слово Боже і Сило, дай нам істинно причащатися Тебе, у не вечірній день Царства Твого»;

1-ий хор: «Нині все творіння веселиться і радується: бо

Христос воскрес і пекло полонилось», «О Пасха велика і найсвятіша, Христе, о Мудросте й Слово Боже і Сило, дай нам істинно причащатися Тебе, у не вечірній день Царства Твого»;

2-ий хор: «Нині Владика полонив пекло, визволив ув'язнених, що від віку там силою утримувались», «О Пасха велика і найсвятіша, Христе, о Мудросте й Слово Боже і Сило, дай нам істинно причащатися Тебе, у не вечірній день Царства Твого»;

1-ий хор: «Величає душа моя Трипостасного і нероздільного Божества державу», «О Пасха велика і найсвятіша, Христе, о Мудросте й Слово Боже і Сило, дай нам істинно причащатися Тебе, у не вечірній день Царства Твого», Слава, і нині: «Радуйся, Діво, радуйся; радуйся, Благословенна, радуйся Препрославлена, бо Твій Син воскрес триденний із гробу»;

2-ий хор: «Радуйся, Діво, радуйся; радуйся, Благословенна, радуйся Препрославлена, бо Твій Син воскрес триденний із гробу», Слава, і нині: «Веселіться і радуйтеся, Божественні двері світла, бо Ісус, Який зійшов у гріб, засяяв світліше від сонця і всіх вірних просвітив, Богорадувана Владичице»;

Обидва кліроси разом: «Величає душа моя Воскреслого триденно із гробу Христа Життедавця», «Світися, світися, новий Єрусалиме, слава бо Господня над тобою зійшла, радій нині і веселися, Сионе, а Ти, Чистая, красуйся, Богородице, бо воскрес Народжений Тобою», і тропар: «Христос воскрес із мертвих...» (тричі; за звичаєм, швидким розспівом).

Після 9-ої пісні – екзапостиларій Пасхи: «Плоттю заснувши...» (тричі).

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітні стихири воскресні (див. В Тріоді), глас 2-ий – 4, і стихири Пасхи, глас 5-ий (зі своїми стихами). «Слава, і нині» – Пасхи, глас той самий: «Воскресіння день...» – «Христос воскрес із мертвих...» (один раз). І далі «Христос воскрес із мертвих...» (тричі), як тропар в кінці ранньої. (Огласительне слово свт. Іоана Золотоустого не читається.) Ектенії і пасхальний відпуст з Хрестом і трисвічником.

Вхідні молитви перед Літургією протягом Світлого тижня прийнято здійснювати в такий спосіб. Після звичайного початкового виголосу «Благословенний Бог наш...» читається «Христос воскрес із мертвих...» (тричі), іпакої і кондак Пасхи. Замість покаянних тропарів «Помилуй нас, Господи, помилуй нас...» читаються тропарі пасхальних часів: «У гробі плоттю...», «Слава» – «Як Життєносець...», «І нині» – Богородичний: «Всевишнього оселе...». Потім: «Пречистому Образу Твоєму поклоняємось, Благий...», «Богородице Ти еси Джерело милосердя...». Молитва: «Господи, простягни руку Твою...»; псалом «Увійду в дім Твій...».

НА ЛІТУРГІЇ антифони Пасхи та інше, як в перший день.

Вхідний Пасхи.

Після входу – тропар, глас 5-ий: «Христос воскрес із мертвих...» (один раз), іпакої, глас 4-ий: «Світання попередивши...». «Слава, і нині» – кондак Пасхи, глас 8-ий: «Хоч і до гробу...».

Замість Трисвятого – «Усі ті, що в Христа хрестилися...».

Прокимен, Апостол, алилуарій і Євангеліє – дня (понеділка Світлої седмиці).

Задостойник Пасхи.

Причасний – «Тіло Христове...».

Відпуст – як в перший день Пасхи.

26 КВІТНЯ

ВІВТОРОК

13 КВІТНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Світлий вівторок. Іверської ікони Божої Матері (перехідне святкування у вівторок Світлого тижня). Сщмч. Артемона, пресвітера Лаодикійського (303). Мч. Крискента з Мир Лікійських. Мц. Фомаїди Єгипетської (476). Мчч. Христодула й Анастасії Патрських, вбитих в Ахаї (1821) (перехідне святкування у вівторок Світлого тижня). Прмчч. отців Давидо-Гареджийських (XVII, Груз.) (перехідне святкування у вівторок Світлого тижня).

Поминання жертв Чорнобильської аварії.

Порядок читань, згідно з календарем

Діян., 4 зач., II, 14 – 21. Лк., 113 зач., XXIV, 12 – 35.

Співається 9-ий час за пасхальним чином.

Після закінчення 9-ого часу починається **ВЕЛИКА ВЕЧІР-НЯ**. Іерей, в фелоні, ставши перед престолом з кадилом в правій руці, з Хрестом і трисвічником в лівій, творить хрест кадилом і виголошує: «Благословенний Бог наш...». Хор: «Амінь». Іерей: «Христос воскрес із мертвих...» (тричі), хор – той же тропар (тричі). Іерей – стихи: «Нехай воскресне Бог...» та інше послідування пасхального початку (як на початку Літургії). Велика ектенія.

На «Господи, взиваю» стихири воскресні (див. В Тріоді), глас 3-ій – 6. «Слава» – Тріоді, глас той самий: «Стоючи не достойно...», «І нині» – догматик, глас той самий: «Як нам не дивуватися».

Вхід з кадилом. Прокимен великий, глас 7-ий: «Бог наш на небесах і на землі...», зі стихами. (Євангеліє не читається.) Ектенія потрійна: «Промовмо всі...». «Сподоби, Господи». Ектенія прохальна: «Доповнімо вечірню молитву...», і голововклонна молитва.

На стиховні співається одна стихира воскресна (див. в Тріоді), глас 3-ій: «Стражанням Твоїм, Христе...», потім стихири Пасхи, глас 5-ий, зі стихами: «Нехай воскресне Бог...». «Слава, і нині» – Пасхи, глас той самий: «Воскресіння день...» – «Христос воскрес із мертвих...» (один раз, як закінчення стихири). І тричі тропар «Христос воскрес із мертвих...».

Після виконання стихир і тропаря Пасхи – звичайний виголос: «Премудрість». Хор: «Благослови». Іерей: «Суций благословенний...». Хор: «Утверди, Боже...». Іерей співає: «Христос воскрес із мертвих, смертю смерть подолав». Хор: «І тим, що в гробах, життя дарував». Іерей з Хрестом і трисвічником в руці виголошує відпуст: «Христос, що воскрес із мертвих...», та інше, як в кінці утрени (в перший день

Пасхи).

Звершується послідовність пасхальних часів за мале по-вечір'я. Перед ранньою послідовність пасхальних часів відбувається за полунощницю

РАННЯ. Предстоятель з Хрестом, трисвічником і кадилом розпочинає ранню виголосом: «Слава Святій, Єдиносущній...». Співається пасхальний початок – тропар: «Христос воскрес із мертвих...» зі стихами. Велика ектенія.

Канон Пасхи: «Воскресіння день...» з ірмосом і з Богородичним на 14 (ірмоси по двічі) з приспівом: «Христос воскрес із мертвих» (див. у понеділок).

Після 3-ої пісні – іпакої Пасхи, глас 4-ий: «Світання попередивши...».

Після 6-ої пісні – кондак Пасхи, глас 8-ий: «Хоч і до гробу...», та ікос, глас той самий. «Воскресіння Христове бачивши...» і «Воскрес Ісус із Гроб...» – по тричі.

9-а пісня відправляється так само, як в понеділок.

Екзопостиларій Пасхи: «Плоттю заснувши...» (тричі).

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітні стихири воскресні (див. в Тріоді), глас 3-ій – 4, і стихири Пасхи, глас 5-ий.

Відпуст пасхальний з Хрестом і трисвічником.

Часи Пасхи.

НА ЛІТУРГІЇ антифони Пасхи та інше, як в перший день.

Прокимен, глас 3-ій, пісня Богородиці: «Величає душа моя Господа, і зрадів дух Мій у Бозі, Спасі Моїм»; стих: «Бо зглянувся на смирення Раби Своєї, ось-бо віднині ублажатимуть Мене всі роди».

27 КВІТНЯ

СЕРЕДА

14 КВІТНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Світла середа. Свт. Мартина, спов., папи Римського (655). Мчч. Антонія, Іоана і Євстафія Литовських (1347). Мч. Ардаліона (305 – 311). Мчч. 1000 перських і Азата, скопця (бл. 341). Собор преподобних отців, що на горі Синай подвизалися (перехідне святкування в середу Світлого тижня).

Віленської ікони Божої Матері. Касперівської ікони Божої Матері (перехідне святкування в середу Світлого тижня).

Порядок читань, згідно з календарем:

Діян., 5 зач., II, 22 – 36. Ін., 4 зач., I, 35 – 51.

Всі служби добового кола – за зразком 12 і 13 квітня

Співаються стихири 4-го гласу.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ – прокимен великий, глас 8-ий: «Голосом моїм до Господа взиваю...».

НА ЛІТУРГІЇ – прокимен, глас 6-ий: «Пом'яну ім'я Твоє у всякому роді і роді», стих: «Слухай, дочко, і споглянь, і прихили вухо Твоє».

28 КВІТНЯ

ЧЕТВЕР

15 КВІТНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Світлий четвер. Вишгородської (Володимирської) ікони Божої Матері (I). Апп. від 70-х Аристарха, Пуда і Трофима (бл. 67). Мцц. Василіси й Анастасії (бл. 68). Мчч. Месукевійських Сухія і воїнів його: Андрія, Анастасія, Талале, Феодорита, Івхиріона, Йордана, Кіндрата, Лукіана, Мимненоса, Нерангіоса, Полієвкта, Якова, Фоки, Доментіана, Віктора, Зосими (100 – 130, Груз.). Мч. Сави Готського (372). **Блгв. вел. кн. Мстислава Володимировича (1132).**

Порядок читань, згідно з календарем:

Ран. – Лк., 4 зач., I, 39 – 49, 56.

Діян., 6 зач., II, 38 – 43. Ін., 8 зач., III, 1 – 15.

Богородиці: Флп., 240 зач., II, 5 – 11. Лк., 54 зач., X, 38 – 42; XI, 27 – 28

Пасхальна служба Тріоді звершується разом зі службою Вишгородської (Володимирської) ікони Божої Матері (I)

Примітка: За даною схемою можна звершувати поліелейні служби святам, які мають поліелей і їхня пам'ять припадає на інші дні Світлого тижня, з урахуванням особливостей кожного дня Пасхальної седмиці.

9-ий час – за пасхальним чином.

Початок **ВЕЛИКОЇ ВЕЧІРНІ** – як для всіх днів Світлого тижня (з пасхального початку). Велика Ектенія.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: воскресні (див. В Тріоді), глас 5-ий – 3, і ікони Богородиці, глас 4-ий – 3. «Слава» – ікони Богородиці, глас 8-ий: «Прийдіть, українські собори» – догматик, глас той самий: «Цар Небесний...»

Вхід з кадилом. «Світло Тихе». прокимен великий, глас 7-ий: «Вислухай, Боже, молитву мою...», зі стихами.

Паремії Богородиці – 3.

Потрійна ектенія: «Промовмо всі...». «Сподоби, Господи». Прохальна ектенія: «Доповнімо вечірню...», і голововклонна молитва.

Якщо храмове свято:

На літї сі стихири ікони Богородиці, «Слава, і нині» – Богородиці.

На благословення хлібів тропар ікони Богородиці, глас 4 – тричі: «Сьогодні світло красується Православна Україна...».

На стиховні стихири воскресна (див. В Тріоді), глас 5-ий: «Тебе, втіленого Спаса Христа...», і стихири Пасхи (зі своїми приспіваними). «Слава» – ікони Богородиці, глас 8-ий: «Нехай радуються українські собори...», «І нині» – Пасхи, глас 5-ий: «Воскресіння день...» – «Христос воскрес із мертвих...» (тричі); тропар ікони Богородиці, глас 4: «Сьогодні світло красується Православна Україна...».

Після виконання стихир і тропаря – «Премудрість». Хор: «Благослови». Іерей: «Суций благословенний...». Хор: «Утверди, Боже...». Іерей співає: «Христос воскрес із мертвих, смертю смерть подолав». Хор: «І тим, що в гробах, життя дарував». Іерей з Хрестом в руці і, за звичаєм, із трисвічником виголошує Пасхальний відпуст: «Христос, що воскрес із мертвих, смертю смерть подолав і тим, що в гробах, життя дарував, істинний Бог наш...».

Послідовність Пасхальних часів звершується за мале по-вечір'я.

Перед ранньою послідовністю Пасхальних часів звершується за полунощницю.

РАННЯ. Предстоятель з Хрестом, трисвічником і кадилом вважає початок ранньої виголосом: «Слава Святій, і Єдиносущній, і Животворчій, і Нероздільній Трійці...».

Далі – пасхальний початок. Іерей: «Христос воскрес із мертвих...» (тричі), хор – той же тропар (тричі). Стихи пасхального початку в наступному порядку:

1-ий стих: «Нехай воскресне Бог, і розбіжаться вороги Його, і нехай біжать від лица Його ненависники Його» – тропар Пасхи: «Христос воскрес із мертвих...».

2-ий стих: «Як щезає дим, нехай щезнуть, яко тале віск від лица вогню» – тропар Пасхи: «Христос воскрес із мертвих...».

3-ий стих: «Так нехай загинуть грішники від лица Божого, а праведники нехай звеселяться» – тропар Пасхи: «Христос воскрес із мертвих...».

4-ий стих: «Цей день, його ж створив Господь, радіймо і звеселімося в нім» – тропар Пасхи: «Христос воскрес із мертвих...».

5-ий стих: «Слава» – тропар великомученика, глас 4-ий: «Яко полонених визволитель...».

6-ий стих: «І нині» – Богородичний воскресний, глас 5-ий: «Радуйся, двері Господні непрохідні» (але не за гла-сом «Слави»).

На завершення іерей або всі священнослужителі співа-

ють: «Христос воскрес із мертвих, смертю смерть подолав». Хор закінчує: «І тим, що в гробах, життя дарував».

Ектенія велика. (Шестипсалм'я не читають, «Бог Господь» не співається, кафизм і сідалних немає.)

Поліелей. Величання Богородиці: «Величаємо Тебе, Пресвятая Діво Богомобрана Отороковице і шануємо образ Твій святий, що ним подаєш зцілення всім, хто з вірою приходить...». і вибраний псалом: «Боже, суд Твій цареві дай». Мала ектенія. Сідалний Богородиці після поліелей, глас 1-ий: «Блаженна Ти, Богородице Чиста...». «Слава, і нині» – той же. Степенна – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен Богородиці, глас 4-ий: «Пом'яну ім'я Твоє у всякому роді і роді»; стих: «Слухай, Дочко, і споглянь, і прихили вухо Твоє». Євангеліє – Луки, 4 зач. I, 39 – 49, 56. «Воскресіння Христове бачивши...» (тричі). (Псалом 50-ий не читається) «Слава» – «Богородиці...», «І нині» – «Молитвами Богородиці...». За-мість «Помилуй мене, Боже...» хор співає приспів: «Пом'яну ім'я Твоє у всякому роді і роді» [1], і стихир Богородиці, глас 2-ий: «Готуйся, земле Українська...». Молитва: «Спаси, Боже, людей Твоїх...». «Господи, помилуй» (12). Виголос: «Милістю і щедротами...».

Канони: Пасхи з ірмосом на 8 (ірмоси по двічі; і Богородиці на 6.

Біблійні пісні не співаються.

Примітка. Приспів до тропарів пасхального канону: «Христос воскрес із мертвих», до Богородичних тропарів – «Пресвята Богородице, спаси нас», [2]; до передостаннього тропаря в пісні – «Слава», до останнього – «І нині».

Катавасія «Воскресіння день...» після катавасії тропар: «Христос воскрес із мертвих...» (тричі; за звичаєм, швидким розпівом).

Після 3-ої пісні – кондак та ікос Пасхи, глас 8-ий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос Богородиці, глас 8-ий. «Воскрес Ісус із Гробу...» (тричі).

Примітка. «Воскресіння Христове бачивши...» після 6-ої пісні канону не співається.

На 9-й Пісні приспів Пасхи за числом ірмосів та тропарів Пасхи, а до тропарів канону Богородиці приспів: «Пресвята Богородице спаси нас».

Примітка. Богородичний 1-го канону великомученика «Скинія свідчення прообразувала Тебе, Пречиста...» про-пускається.

Після 9-ої пісні – екзапостиларій Пасхи: «Плоттю заснувши...». «Слава» – світильний великомученика (за вибором), «І нині» – екзапостиларій Пасхи.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітні стихири воскресні (див. в Тріоді), глас 5-ий: «Господи, Ти вийшов із гробу...» – 3, і Богородиці, глас 4-ий: «Тебе Владичице, Наставниці для заблудлих ...» – 3, далі співаються стихири Пасхи, глас 5-ий (зі своїми приспіваними). «Слава» – Богородиці, глас 8-ий: «Ти, що їдши на Херувимах...», «І нині» – Пасхи, глас 5-ий: «Воскресіння день...» – «Христос воскрес із мертвих...» (один раз, як закінчення стихири) .

Потім – тропар «Христос воскрес із мертвих...» (тричі). «Слава, і нині» – тропар ікони Богородиці, глас 4 – тричі: «Сьогодні світло красується Православна Україна...».

Після тропарів виголошується потрійна ектенія: «Помилуй нас, Боже...», потім – благальна ектенія: «Доповнімо ранню молитву...» (з голововклонною молитвою).

Після виголосу: «Бо Твоє є, щоб милувати...», диякон: «Премудрість». Хор: «Благослови». Іерей: «Суций благо-словенний Христос, Бог наш...». Хор: «Амінь», «Утверди Боже...». Іерей, тримаючи Хрест і, за звичаєм, трисвічник, замість «Слава Тобі, Христе Боже...» співає разом із спів-служителями: «Христос воскрес із мертвих, смертю смерть подолав», а хор: «І тим, що в гробах, життя дарував». Пред-стоятель з Хрестом (і, за звичаєм, із трисвічником) в руках, повернувшись до народу, виголошує Пасхальний відпуст: «Христос, що воскрес із мертвих, смертю смерть подолав і тим, що в гробах, життя дарував, істинний Бог наш...». Хор співає тропар: «Христос воскрес із мертвих...» (тричі, швид-

ко), і кінцеве – «І нам дарував життя вічне, поклоняємось Його триденному воскресінню». Співається многоліття.

НА ЛІТУРГІЇ пасхальний початок (як в перший день Пасхи).

Антифони Пасхи та інше, як в перший день.

Вхідний Пасхи: «В церквах благословляйте Бога, Господа від джерел Ізраїлевих».

Примітка. *Перед виголошенням вхідного стиха слід вивиголошувати «Премудрість, станьмо побожно».*

Після входу – тропар Пасхи, глас 5-ий: «Христос воскрес із мертвих...» (тричі), тропар ікони Богородиці, глас 4 – тричі: «Сьогодні світло красується Православна Україна...». «Слава» – кондак ікони Богородиці, глас 8-ий: «Непереможній Воеводі переможні ми...», «І нині» – кондак Пасхи, глас 8-ий: «Хоч і до гробу...».

Замість Трисвятого – «Усі ті, що в Христа...».

Прокимен і алуларій – дня (Світлого четверга) і Богородиці.

диці.

Апостол і Євангеліє – дня (Світлого четверга) і Богородиці.

Задостойник Пасхи: «Ангел звістив...» – «Світися, світися...».

Причасний – Пасхи: «Тіло Христове...», і Богородиці: «Чашу спасіння...».

Закінчення Літургії – пасхальне.

Відпуст пасхальний: «Христос, що воскрес із мертвих, смертю смерть подолав і тим, що в гробах, життя дарував, істинний Бог наш...».

Примітка. *«На трапезі втіха для братії» (Типікон, 23 квітня).*

[1]. Порівн.: Типікон, 23 квітня, 2-а Маркова глава.

[2]. Порівн.: Розанов В. Богослужбний Устав Православної Церкви. С. 668.

29 КВІТНЯ П'ЯТНИЦЯ

16 КВІТНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Світла п'ятниця. Ікони Божої Матері «Живоносне джерело» (перехідне святкування у п'ятницю Світлого тижня). Мц. Агапії, Ірини й Хіонії (304). Мч. Леоніда і мц. Харієси, Ніки, Галини, Каліси, Нунехії, Василіси, Феодори, Ірини та інших (258).

Ільїнсько-Чернігівської (1658) ікони Божої Матері.

Порядок читань, згідно з календарем:

Діян., 7 зач., III, 1 – 8. Ін., 7 зач., II, 12 – 22.

Богородиці: Флп., 240 зач., II, 5 – 11. Лк., 54 зач., X, 38 – 42; XI, 27 – 28

До пасхальної служби приєднується служба на честь Пресвятої Богородиці заради Її «Живоносного Джерела» (див. в Тріоді Квітній).

Стихири і канон на честь Пресвятої Богородиці заради Її «Живоносного Джерела» – в Тріоді Квітній; там же вказано і порядок їх з'єднання з піснеспівами воскресними і Пасхи.

Примітка. *«Співаємо цю послідовність, складену Никифором Каллістом Ксанфопулосом на честь Пресвятої Владичиці Діви Богородиці «Живоносного Джерела». В Типіку цієї послідовності ми не знаходимо, але заради любові до Пресвятої Богородиці вона встановлена» (Тріодь Квітня, «В четвер ввечері Світлого тижня»).*

Співаються стихири 6-го гласу.

Після літургії, за звичаєм, звершується мале освячення води.

На каноні ранньої не співаються Богородичні тропарі пасхального канону, замість них – особливі тропарі Живоносного Джерела. Канон Пасхи з ірмосом на 8 (ірмоси по двічі) і канон Богородиці (Живоносного Джерела) на 6 (тропарі канону співаються).

Катавасія «Воскресіння день...»; після катавасії тропар: «Христос воскрес із мертвих...» (тричі; за звичаєм, швидким розспівом).

Після 3-ої пісні – кондак та ікос Пасхи, глас 8-ий; і сідальний Богородиці, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос Богородиці, глас 8-ий.

9-та пісня співається в такому порядку:

Диякон: «Величає душа моя Воскреслого триденно із гробу Христа Життєдавця», 1-й хор: «Світися, світися, новий Єрусалиме, слава бо Господня над тобою зійшла, радій нині і веселися, Сионе, а Ти, Чистая, красуйся, Богородице, бо воскрес Народжений Тобою»;

2-ий хор: «Величає душа моя Того, Хто добровільно страждав і був похований, і воскрес триденно із гробу», «Світися, світися, новий Єрусалиме, слава бо Господня над тобою зійшла, радій нині і веселися, Сионе, а Ти, Чистая, красуйся, Богородице, бо воскрес Народжений Тобою»;

1-ий хор: «Христос — нова Пасха, жертва жива, Агнец Божий, що взяв гріхи світу», «О Божественне, о любе, пресолодке слово Твоє: з нами бо правдиво обіцяв Ти бути до кінця віку, Христе. Його ж утвердженням надії маючи, ми, вірні, радіємо»;

2-ий хор: «Ангел звістив Благодатній: Чистая Діво, ра-

дуйся, і знову кажу: радуйся! Твій Син воскрес на третій день із гробу і мертвих воскресив; люди, веселіться», «О Божественне, о любе, пресолодке слово Твоє: з нами бо правдиво обіцяв Ти бути до кінця віку, Христе. Його ж утвердженням надії маючи, ми, вірні, радіємо»;

1-ий хор: «Розбудив Ти, заснувши, мертвих від віку, по-царськи рикнувши, як лев від Іуди» «О Божественне, о любе, пресолодке слово Твоє: з нами бо правдиво обіцяв Ти бути до кінця віку, Христе. Його ж утвердженням надії маючи, ми, вірні, радіємо»;

2-ий хор: «Магдалина Марія, прийшовши до гробу і Христа побачивши, як садівника, запитувала», «О Пасха велика і найсвятіша, Христе, о Мудросте й Слово Боже і Сило, дай нам істинно причащатися Тебе, у невечірній день Царства Твого»;

1-ий хор: «Ангел сяючий до жінок взивав: припиніть плакати, бо Христос воскрес!», «О Пасха велика і найсвятіша, Христе, о Мудросте й Слово Боже і Сило, дай нам істинно причащатися Тебе, у невечірній день Царства Твого»;

2-ий хор: «Христос воскрес, смерть подолав і мертвих воскресив, люди, веселіться», «О Пасха велика і найсвятіша, Христе, о Мудросте й Слово Боже і Сило, дай нам істинно причащатися Тебе, у невечірній день Царства Твого»;

1-ий хор: «Радуйся, Діво, радуйся; радуйся, Благословенна, радуйся Препрославлена, бо Твій Син воскрес триденний із гробу.» і тропарі Живоносного Джерела: «Всі води перевершує, Богоотроковице Чиста, Джерела Твого вода, що явно дарує визволення від тяжких недуг, і душам всіяке здоров'я, бо надприродно виливається»;

2-ий хор: «Радуйся, Діво, радуйся; радуйся, Благословенна, радуйся Препрославлена, бо Твій Син воскрес триденний із гробу.» «Всі води перевершує, Богоотроковице Чиста, Джерела Твого вода, що явно дарує визволення від тяжких недуг, і душам всіяке здоров'я, бо надприродно виливається»;

1-ий хор: «Радуйся, Діво, радуйся; радуйся, Благословенна, радуйся Препрославлена, бо Твій Син воскрес триденний із гробу.» «Це новий Силоам, визволитель від недуг — Твоє Джерело, Діво; бачимо всі: очі бо сприймають світло, всі ж здоров'я постійно приймаємо для життя»;

2-ий хор: «Радуйся, Діво, радуйся; радуйся, Благосло-

венна, радуйся Препрославлена, бо Твій Син воскрес триденний із гробу», «Хто шукає здоров'я, приходьте до Джерела, Діва-отроковиця живе при воді: радійте і веселіться, безліч вірних, так, як подобає: приходьте до храму й отримаєте те, що просите»;

1-ий хор: «Радуйся, Діво, радуйся; радуйся, Благословенна, радуйся Препрославлена, бо Твій Син воскрес триденний із гробу», «Піднялася джерела Твого вода вище небес, і потоки з безодні землі потекли: не є пожива для душі, пиття вірних, мед із каменя, і роздавання манни»;

2-ий хор: «Радуйся, Діво, радуйся; радуйся, Благословенна, радуйся Препрославлена, бо Твій Син воскрес триденний із гробу», «Радуюш, Діво, царя надприродно, витоючи із джерела благодаті присносущну; йому подаєш силу на ворогів, завжди перемогу, здоров'я і мир, і сповнення прохань».

Обидва хори разом: «Величає душа моя Воскреслого триденно із гробу Христа Життедавця», «Світися, світися, новий Єрусалиме, слава бо Господня над тобою зійшла, радій нині і веселися, Сионе, а Ти, Чистая, красуйся, Богородице, бо воскрес Народжений Тобою.», і тропар: «Христос воскрес із мертвих...» (тричі).

На хвалітніх стихири на 8 (див. в Тріоді): воскресні, глас 6-ий – 4, Богородиці, глас 2-ий – 4 (зі своїми приспівами (див. На стиховні вечірні) – 1-ий: «Освятив оселю Свою Вишній»; 2-ий: «Річкові потоки веселять град Божий.»), і стихири Пасхи, глас 5-й (зі своїми приспівами). «Слава, і нині» – Пасхи, глас той самий: «Воскресіння день...» – «Христос воскрес із мертвих...» (один раз, як закінчення стихири). І далі «Христос воскрес із мертвих...» (тричі), в якості тропаря в кінці ранньої.

НА ЛІТУРГІЇ прокимен, глас 8-ий: «По всій землі...», і Богородиці, глас 3-й: «Величає душа Моя...».

Апостол і Євангеліє – дня (п'ятниці Світлої седмиці) і Богородиці.

Причасний – Пасхи: «Тіло Христове прийміте...», і Богородиці: «Чашу спасіння прийму...».

Примітка. За звичаєм, після Літургії звершується мале освячення води. При його звершенні слід враховувати богослужбові особливості Світлого тижня (порівн.: Типікон, гл. 50, «Слід знати, якщо співається молебень на Святу Пасху»). Існує традиція поєднання чину водосвяття з хресним ходом, який відбувається після Літургії протягом Світлого тижня щодня.

30 КВІТНЯ СУБОТА

17 КВІТНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Світла субота. Сщмч. Симеона, еп. Персидського, і з ним мчч. Авделая і Ананії, пресвітерів, Хусдазата (Усфазана), євнуха, Фусика, Азата, мч. Аскитреї та інших багатьох (344). Прп. Акакія, еп. Мелітинського (бл. 435). Мч. Адріана (251). Свт. Агапіта, папи Римського (536).

Порядок читань, згідно з календарем:

Діян., 8 зач., III, 11 – 16. Ін., 11 зач., III, 22 – 33.

Всі служби добового кола – за зразком Світлого понеділка і Світлого вівторка.

Співаються стихири 8-го гласу.

Після заамвонної молитви **на літургії** читається молитва на роздроблення артоса, і відбувається роздроблення і роздавання артоса. Перед 9-им часом закриваються Царські врата. 9-ий час читається звичайний з трьома псалмами.

НА ВЕЧІРНІ – прокимен великий, глас 8-ий: «Дав єси насліддя...».

НА ЛІТУРГІЇ прокимен, глас 3-й: «Господь – Просвічення моє і Спаситель мій. Кого убоюся?»; стих: «Господь – захисник життя мого. Кого устрашуся?». Апостол і Євангеліє – дня (суботи Світлого тижня).

Загальні особливості богослужіння від Фоминої Неділі до віддання Пасхи

1) Від Фоминої неділі до віддання Пасхи всі церковні служби і треби починаються триразовим співом або читанням тропаря «Христос воскрес із мертвих...».

2) На всенічній «Христос воскрес із мертвих...» (тричі) співається, за традицією, замість «Прийдіть, поклоніться...» і після «Благословення Господне на вас...», перед початком шестипсалмія.

3) На недільній всенічній, після закінчення стихир Пасхи на стиховні вечірні, співається тропар «Христос воскрес із мертвих...» (один раз): він входить в останню стихиру, будучи її завершенням.

4) **на Літургії** «Христос воскрес із мертвих...» (тричі) співається після «Благословення Царство...».

Примітка. Зазвичай на початку Всенічної і Літургії священнослужителі співають тропар 2 рази повністю, а 3-й раз – закінчуючи словами: «... смертю смерть подолав», а співці закінчують: «І тим, що в гробах, життя дарував». У деяких храмах тропар «Христос воскрес...» (один раз) співають священнослужителі, а потім (по разу) повторюють його обидва хори. Перед шестипсалмієм зазвичай «Христос воскрес...» всі три рази співає хор.

5) «Христос воскрес із мертвих...» (тричі) читається на початку часів, вечірні, повечір'я, полуношниця і утрени: на

3-му 9-му часі, повечір'ї і полуношниця – замість «Царю Небесний...», а на 1-му, 6-му часах і вечірні (якщо безпосередньо перед її початком прочитаний 9-ий час), за традицією, замість «Прийдіть, поклоніться...».

Примітка. Крім даної, найбільш поширеної практики, існують ще такі традиції, що стосуються виконання тропаря Пасхи на службах добового кола в післяпасхальний період. За однією з них, на 1-му, 6-му часах і вечірні тропар Пасхи не скасовує текст «Прийдіть, поклоніться...», а читається перед ним. За іншою традицією, «Христос воскрес...» не вимовляється на початку служб, що приєднуються (напр., Вечірні, 1-го і 6-го часів), на них читається тільки «Прийдіть, поклоніться...».

6) **На Літургії** «Христос воскрес із мертвих...» співається (один раз) замість «Ми бачили Світло Істинне...». Вхідний: «Прийдіть, поклоніться... що воскрес із мертвих...».

7) В кінці Літургії, після виголосу: «Слава Тобі, Христе Боже, надіє наша, слава Тобі», хор співає: «Христос воскрес із мертвих...» (тричі). На всіх інших службах після виголосу: «Слава Тобі, Христе Боже, надіє наша, слава Тобі» закінчення за звичаєм. Відпуст на всіх службах починається словами: «Христос, що воскрес із мертвих...».

8) У неділю, після відпусту Літургії, за стародавнім звичаєм, ієрей тричі осіняє народ Хрестом і виголошує: «Христос воскрес!», Як і в дні Світлої седмиці. Хор співає заключне «Христос воскрес із мертвих...» (тричі), «І нам дарував життя вічне, поклоняємось Його триденному воскресінню» (один раз). У седмичні дні осінення Святим Хрестом не буває.

9) Тропар «Христос воскрес із мертвих...» співається також на початку молебнів, панахид, Хрещення, відспівування і інших треб.

10) «Царю Небесний...» не читається й не співається до дня Святої Тройці.

11) Служби святих, що припадають в усі недільні дні Святої П'ятидесятниці (крім вмч. Георгія, ап. Іоана Богослова, свт. Миколая, свв. Рівноапостольних Костянтина і Єлени, храмових і полелейних свят) не поєднуються з воскресною

службою, а звершуються на повечір'ї разом з каноном Богородиці з Октоїха і триспівцями Квітної Тріоди (що поміщені в додатку слов'янської Тріоди).

12) «Воскресіння Христове бачивши...» на недільний ранній співається тричі, а в інші дні **на ранній**, перед 50-м псалмом, один раз.

13) Канон Пасхи співається на недільний ранній в Неділі жон-мироносиць, розслабленого, про самарянку і про сліпого, з усіма тропарями і Богородичними, без заключного «Христос воскрес із мертвих...»

14) У всі Неділі до віддання Пасхи на недільний ранній «Чеснішу» не співається. На 9-й пісні канону відбувається звичайне кадіння храму.

15) Екзопостиларій «Плоттю заснувши...» співається на недільний ранній в Неділю, коли співається канон Пасхи.

16) На 1-му часі в усі дні від Неділі Фоминої до Вознесіння прийнято замість «Непереможній Воеводі...» співати кондак Пасхи, глас 8-й: «Хоч і до гробу...».

17) **На Літургії**, в усі дні до Вознесіння, крім свята Переполовлення і віддання його, співається задостойник: «Ангел звістив...» і «Світися, світися...».

18) Причасний Пасхи «Тіло Христове прийміть...» співають в усі дні до віддання Пасхи, крім седмиці Фоминої і Переполовлення та віддання свята.

19) Земні поклони до дня Святої Тройці Уставом скасовуються.

Про поєднання Тріоди з Мінеєю в седмичні дні від Неділі Фоминої до віддання Пасхи, крім субот і неділь

Служби Квітної Тріоди поєднуються з мінеєю, причому при співі стихир, тропарів і канону виконуються спочатку піснеспіви Тріоди, а потім Мінеї. Першим співається канон Тріоди, до якого приєднуються тропарі канону святого. Катавасія, якщо служба з великим славослів'ям, – Пасхи, а не Мінеї. Якщо служба без великого славослів'я, то катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – канону Мінеї.

Слід пам'ятати, що під «святим» в Квітній Тріоді мається на увазі служба найближчого недільного дня, або свята Переполовлення, Вознесіння і П'ятидесятниці (в самі ці свята і в їх післясвятя). Найменування «святий» ні в якому разі не відноситься до свята Пасхи або свята Мінеї.

I. На Літургії в седмичні дні виконують:

1) На блаженних – пісні святого канону на 6: в понеділок – 1-а пісня, у вівторок – 4-а, в середу – 5-а, в четвер – 7-а, в п'ятницю – 8-а, в суботу – 9-а.

2) Після входу – тропарі і кондаки:

а) На Фоминої седмиці – тропар свята (Антипасхи), тропар храму Богородиці або храму святого, тропар рядового святого (якщо є), тропар іншого рядового святого (якщо два святих, і обидва з тропарями); кондак храму святого, кондак першого рядового святого. «Слава» – кондак другого рядового святого, «І нині» – кондак свята.

б) У седмицю святих жон-мироносиць – тропар свята: «Благообразний Йосиф...», недільний: «Коли зійшов Ти...», свята: «Мироносицям жонам...», тропар храму Богородиці або храму святого, тропар рядового святого (одного або двох); кондак храму святого, кондак рядового святого. «Слава» – кондак іншого рядового святого (якщо їх два), «І нині» – кондак свята: «Радіти мироносицям...».

в) У віддання свята Переполовлення – тропар свята тропар храму Богородиці або храму святого, тропар рядового святого (одного або двох), кондак храму святого, кондак рядового Святого. «Слава» – кондак іншого рядового святого (якщо їх два), «І нині» – кондак свята.

г) У всіх інших випадках – так само, як у віддання свята Переполовлення, тільки замість тропаря свята – тропар воскресний.

Таким чином, тропар свята співається всю седмицю. Тропар і кондак храму Господського, а також кондак храму Богородиці у всю П'ятидесятницю не співають.

При звершенні служби одному поліелейному святому в усі седмиці – тропар свята (або недільний), тропар храму Богородиці або храму святого, тропар рядового святого;

кондак храму святого. «Слава» – кондак рядового святого, «І нині» – кондак свята.

При звершенні служби шестеричному і великому святому – тропар свята (або недільний), тропар великого святого, тропар шестеричного святого; кондак великого святого. «Слава» – кондак шестеричного святого, «І нині» – кондак свята. В цьому випадку тропар і кондак храму святого не співаються, оскільки Типікон передбачає бдіння.

3) Апостол і Євангеліє – спочатку дня, потім святого (якщо є).

II. Стихири на вечірні і на ранній:

1) На «Господи, взиваю» спочатку співаються стихири з Тріоди – 3, і святого Мінеї – 3. «Слава» – святого, якщо є, «І нині» – свята; якщо «Слави» святого немає, то «Слава, і нині» – свята.

2) На стиховні – Тріоді дня. «Слава» – святого, «І нині» – свята. Якщо «Слави» святого немає, то «Слава, і нині» – свята.

При звершенні служби двом святым, що мають кожен свої стихири, на «Господи, взиваю» співаємо стихири святих на 6. «Слава» – святого, «І нині» – свята. Якщо «Слави» святого немає, то «Слава, і нині» – свята. Стихири Тріоді, зазначені на «Господи, взиваю», співаються на стиховні зі святковими стиховними приспіваними (на думку В. Розанова, приспіву беруться з Тріоди з вечірніх стихир на стиховні цього дня); «Слава» – святого, якщо є, а якщо немає, то «Слава, і нині» – свята. Стихири на стиховні, поміщені в Тріоді, які не співаються.

Якщо святий Поліелейний, то на «Господи, взиваю» стихири Тріоді – 3, святого – 5. «Слава» – святого, «І нині» – свята. На стиховні – святого. «Слава» – святого, «І нині» – свята.

Якщо святкується пам'ять двох святих, один з яких співається на 6, а інший великий (має поліелей), то на «Господи, взиваю» співаємо стихири на 10: свята – 3, шестеричного святого – 3, великого святого – 4. «Слава» – великого святого, «І нині» – свята. Вхід і читання великого святого – 3. На стиховні стихири і «Слава» – великого святого, «І нині» – свята.

3) На хвалітніх, якщо святий має стихири на хвалітніх, співаємо стихири Тріоді дня – 3 (недільну, покайну і мученичний) і Мінеї – 3. «Слава» – святого, «І нині» – свята.

4) На стиховні ранньої – стихири Тріоді. «Слава» – святого, якщо є. Якщо немає, то «Слава, і нині» – свята.

5) Якщо святий Поліелейний (або славослівний), то на хвалітніх стихири на 6: Тріоді – 3 (див. На стиховні утрени) і святого – 3. «Слава» – святого, «І нині» – Тріоді. В даному випадку хвалітні стихири Тріоді не співають.

III. Тропарі на вечірні і ранній (після Трисвятого):

1) Протягом Фоминого тижня і віддання свята Переполовлення, при святому, що має тропар, після Трисвятого – тропар святого. «Слава, і нині» – свята. При двох святих – тропар святого. «Слава» – тропар другого святого, «І нині» – свята. При відсутності тропаря святого – тропар свята (раз).

2) Протягом 3-го тижня (святих жон-мироносиць) – тропар свята: «Благообразний Йосиф...». «Слава» – святого, «І нині» – «Мироносицям жонам...». Або ж – тропар воскресний: «Коли зійшов Ти до смерті...». «Слава» – святого, «І нині» – «Мироносицям жонам...».

Оскільки при наявності тропаря святого тропарі «Благообразний Йосиф...» і воскресний «Коли зійшов Ти до смерті...» слід співати поперемінно, можна чергувати їх протягом дня: **на вечірні** – тропар свята, **на ранній** – тропар воскресний. Якщо всі служби Мінеї, що припадають на седмичні дні після Неділі мироносиць, містять тропар, можна співати в понеділок, середу і п'ятницю один тропар мироносиць, у вівторок, четвер і суботу – інший.

3) Протягом 4-го, 5-го, 6-го тижнів після Пасхи – тропар воскресний. «Слава» – святого, «І нині» – Богородичний воскресний за гласом «Слави».

IV. Тропарі на ранній на «Бог Господь»:

1) Протягом Фоминого тижня і віддання свята Переполо-

ловення – тропар свята (двічі). «Слава» – святого, «І нині» – свята. Якщо немає тропаря святого – тропар свята (тричі). При двох святих з тропарями – тропар свята (раз), тропар першого святого (один раз). «Слава» – тропар іншого святого, «І нині» – свята.

2) Протягом тижня жон-мироносиць – тропар свята «Благообразний Йосиф...» (один раз), воскресний «Коли зійшов Ти до смерті...» (один раз). «Слава» – святого, «І нині» – «Миросицям жонам...». Якщо немає тропаря святого – «Благообразний Йосиф...» (двічі). «Слава» – «Коли зійшов Ти до смерті...», «І нині» – «Миросицям жонам...». При двох святих – «Благообразний Йосиф...» (один раз), тропар першого святого (один раз). «Слава» – тропар іншого святого, «І нині» – «Миросицям жонам...».

3) Протягом 4-го, 5-го, 6-го тижня – тропар недільний (двічі). «Слава» – святого, «І нині» – Богородичний воскресний за гласом «Слави». Якщо немає тропаря святого: «Слава, і нині» – Богородичний воскресний гласу. При двох святих – тропар воскресний (один раз), тропар першого святого (один раз). «Слава» – іншого святого, «І нині» – Богородичний воскресний за гласом тропаря другого святого.

V. Канони:

1) Якщо святий не має святкового знака – канон свята Тріоді на 8 (ірмоси по двічі), Мінеї святого на 4.

Після 3-ої пісні – кондак, ікос та сідальний святого. «Слава, і нині» – сідальний свята.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос свята.

2) Якщо святий співається на 6 – канон свята з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і святого на 6.

Після 3-ої пісні – кондак та ікос свята, сідальний святого (двічі). «Слава, і нині» – сідальний свята.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос святого.

3) Якщо в Мінеї два святих – канон свята з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і святих два канони на 8.

4) При поліелейному святому – канон свята з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і святого на 8.

Після 3-ої пісні – кондак та ікос свята, сідальний святого (двічі). «Слава, і нині» – сідальний свята.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос святого.

5) При двох святих, один з яких співається на 6, а інший має поліелей, – канон свята з ірмосом на 4 (ірмоси по двічі), святого рядового на 4 і великого святого на 6. Або: канон свята з ірмосом на 4 (ірмоси по двічі), великого святого на 6 і святого рядового на 4 (порівн.: Типікон, 8 травня).

Після 3-ої пісні – кондак та ікос святого рядового і його сідальний. «Слава» – сідальний великого святого, «І нині» – сідальний свята. Або: кондак та ікос святого рядового; сідальний великого святого. «Слава» – сідальний святого рядового, «І нині» – сідальний свята (порівн.: Типікон, 8 травня).

Після 6-ої пісні – кондак та ікос великого святого.

Від Неділі Святої Пасхи до віддання – катавасія «Воскресіння день». У день Переполовлення П'ятидесятниці і на його віддання – «Море висушив Ти...». В Неділю 6-у після Великодня і на відання Пасхи – «Спасителю Богу...».

VI. НА ЧАСАХ:

1) Протягом Фоминого тижня і на віддання свята Переполовлення – на **часах** тропар свята. «Слава» – святого. Кондак свята. При славослівному, поліелейному або бдінному святому – кондаки свята і святого чергуються. При двох святих – тропарі святих на «Слава» чергуються.

2) В седмицю жон-мироносиць: на 1-му часі тропар «Благообразний Йосиф...», на 3-му – «Коли зійшов Ти...», на 6-му – «Миросицям жонам...», на 9-му – «Благообразний Йосиф...». На «Слава» на всіх часах тропар святого (при двох святих – тропарі на «Слава» чергуються). Кондак свята (при славослівному, поліелейному або бдінному святому – кондаки свята і святого чергуються).

3) У всіх інших випадках див. Устав в седмицю Фоми, тільки замість тропаря свята – тропар воскресний.

Про поєднання Тріоді зі службами святих в 2-у, 3-ю, 4-у і 5-у суботи П'ятидесятниці

I. Стихири:

1) На «Господи, взиваю»:

а) При звершенні служби святого, що не має святкового знака, в п'ятницю ввечері стихири Тріоді (свята) – 3 і Мінеї (святих) – 3. «Слава» – Тріоді (або, якщо є, святого), «І нині» – Богородичний воскресний, тобто догматик поточного гласу.

б) Якщо трапляється два святих, стихири Тріоді (свята) – 3 і стихири одного святого – 3, іншого ж святого – вечірні стихири співаються на хвалітніх.

в) Якщо трапляється великий святий, який має поліелей, стихири Тріоді (свята) – 4 і святого – 4. «Слава» – святого, «І нині» – догматик воскресний поточного гласу.

2) На стиховні незмінно (навіть в пам'ять великого святого, який має поліелей) – стихири воскресні гласу з Тріоді з воскресними приспіваними «Господь воцарився...». «Слава» – святого, «І нині» – завжди свята.

3) На хвалітніх стихири воскресні з Тріоді – 3 і Мінеї святого – 3. «Слава» – святого, «І нині» – свята.

4) На стиховні ранньої, якщо немає славослів'я, стихири Тріоді з їхніми приспіваними. «Слава» – святого (якщо є), «І нині» – свята.

II. тропарі:

1) Устав тропарів на **вечірні** та ранній (після Трисвятого) – той же, що і в седмичні дні. Особливість полягає в тому, що в суботу 5-го тижня на «І нині» співається воскресний Богородичний поточного гласу, а не за гласом тропаря святого.

2) Устав тропарів на **ранній** на «Бог Господь...» – той же, що і в седмичні дні. Протягом 5-го тижня на «І нині», як і в седмичні дні, співається Богородичний 1-ий за гласом тропаря святого, а Богородичний 1-ий поточного гласу – після сідального 1-ої кафизми. Якщо немає тропаря святого, то «Слава, і нині» – Богородичний 1-й поточного гласу.

3) Устав тропарів і кондаків на **часах**, а також на **Літургії** після входу – той же, що і в седмичні дні.

III. канони:

1) При святому, служба якого не має святкового знака – канон Тріоді (свята) з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі, тропарі на 4), канон храмового святого на 4 і Мінеї (святих) на 4. В храмі Господському або Богородиці – канон Тріоді (свята) з ірмосом на 8 (ірмоси по двічі, тропарі на 6) та Мінеї (святих) на 4. Канони храму Господського і Богородиці в суботи всієї П'ятидесятниці не співають (крім Троїцької батьківської суботи).

2) При шестиричному святому – канон свята з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі), святого на 6. Канон храму не співається.

3) При двох святих – канон Тріоді (свята) з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і святих обидва канони на 8.

Після 3-ої пісні – кондак, ікос та сідальний святого. «Слава, і нині» – сідальний Тріоді (свята).

Після 6-ої пісні – кондак та ікос свята.

4) При великому святому, що має поліелей – канон свята з ірмосом на 6 (ірмос по двічі) і святого на 8.

Після 3-ої пісні – кондак та ікос свята, сідальний святого (двічі). «Слава, і нині» – сідальний Тріоді (свята).

Після 6-ої пісні – кондак та ікос святого.

Крім того, як в седмичні, так і в суботні дні після читання звичайних кафизм виголошуються малі ектенії, оскільки в числі сідальних після 1-ої кафизми завжди є воскресний, а після 2-ої – святкові. На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу». Після 9-ої пісні «Достойно є...» не співається. У дні, в які не співається велике славослів'я, після хвалітних стихир не читається «Слава, і нині. Тобі слава подобає...» (бо на «Слава» і на «І нині» були проспівані стихири), але відразу – «Слава Тобі, що показав нам світло», і повсякденне славослів'я.

1 ТРАВНЯ НЕДІЛЯ

18 КВІТНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Антипасха. 2-га неділя після Пасхи, ап. Фоми. Глас 1.

Прп. Іоана, учня прп. Григорія Декаполіта (820 – 850). Мчч. Віктора, Зотика, Зинона, Акиндина і Северіана (303). Свт. Косми, спов., еп. Халкидонського, і прп. Авксентія (815 – 820). Мч. Іоана Нового з Яніни (1526).

Святкування на честь афонської чудотворної ікони Пресвятої Владичиці нашої Богородиці, званої «Солодке цілування». Максимівської ікони Божої Матері (1299).

Порядок читань згідно з календарем:

Ран. – Єв. 1-е, Мф., 116 зач., XXVIII, 16 – 20.

Літ. – Діян., 14 зач., V, 12 – 20. Ін., 65 зач., XX, 19 – 31.

Служба звершується за Тріоддю.

Примітка. Служби святих, що припали в неділі періоду П'ятидесятниці, переносяться на повечір'я (порівн.: Типікон, гл. 50, «Неділя Антипасхи», 4-е «зри»); окрім служб бдінних і поліелейних святих.

У суботу ввечері перед 9-им часом (і малою вечірнею) зачинаються царські врата [1]. 9-ий час читається звичайний трьохпсалмний. На ньому тропар воскресний 8-го гласу: «З висоти зійшов Ти...», і кондак Пасхи: «Хоч і до гробу...».

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ після виголосу: «Слава Святих, Єдиносущній...» співається «Христос воскрес із мертвих...» (тричі), і Початковий 103-ї псалом. («Прийдіть, поклонімося» пропускається.)

«Блажен муж» – кафізма вся.

На «Господи, взиваю» стихирі на 10: Тріоді, глас 1-ий і глас 2-ий – 10 (перші чотири стихирі – двічі). «Слава, і нині» – Тріоді, глас той самий: «Коли двері були замкнені, прийшов Ти, Христе, до учеників...».

Вхід. «Світло Тихе». Прокимен дня.

На літії стихирі Тріоді, глас 4-й і глас 8-й, «Слава, і нині» – Тріоді, глас 8-й: «Коли двері були замкнені, ученики зібрані, явився Спас...».

На стиховні стихирі Тріоді, глас 4-й (зі своїми приспівами). «Слава і нині» – Тріоді, глас 5-й: «Чоловіколюбче, велике і безмірне багатство Твого милосердя...». (Стихирі Пасхи не співаються.)

Після Трисвятого – тропар свята Тріоді (Антипасхи), глас 7-й: «Коли гріб був запечатаний...» (тричі).

Після виголосу: «Благословення Господнє на вас...», хор: «Амінь».

Примітка. Тут, за Уставом, слід читати: «Книгу Діяннь від початку або бесіди Золотоустого від початку» (Типікон, гл. 50, «Неділя Антипасхи»). «Нехай буде відомо, що від Неділі Святої Пасхи, аж до Неділі всіх святих, після благословення хлібів, читають Діяння святих апостолів. А в інші неділі всього року читають сім Соборних Послань апостольських, і чотирнадцять Послань святого Павла, і Одкровення святого апостола Іоана Богослова» (Типікон, гл. 2, 1-е «див»). Порядок читання Типікон при цьому не обумовлює.

Читання відбувається наступним чином. Читець: «Діяння святих апостол благослови, отче, прочитати». Священик: «Молитвами святих отців наших...». Читець: «Амінь», і починається читання. Після закінчення читання читець: «Богу нашому слава завжди, нині, і повсякчас, і на віки віків». Інший читець (за Типіконом – предстоятель): «Амінь».

«Христос воскрес із мертвих...» (тричі), і починається шестипсалміє: «Слава в вишніх Богу...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята Тріоді (Антипасхи), глас 7-й: «Коли гріб був запечатаний...» (двічі). «Слава, і нині» – тропар свята Тріоді (Антипасхи), глас 7-й: «Коли гріб був запечатаний...».

Кафізми 2-а і 3-я. Малі екстенії. Сідальні свята (Тріоді).

Поліелей. Величання свята (Тріоді): «Величаємо Тебе, Життєдавче Христе, що заради нас до пекла зійшов і з Собою всіх воскресив», і вибраний псалом. (Недільні тропарі «Ангельський собор...» не співаються.) Сідальний Тріоді після поліелея, глас 1-й: «Побачивши Мої ребра...». «Слава, і нині» – той же сідальний. Степенні – 1-ий антифон 4-го гла-

су. Прокимен, глас 4-й: «Прославляй, Єрусалиме, Господа, хвали Бога твого, Сионе»; стих: «Як укріпив ти засуви врат твоїх». Євангеліє воскресне 1-е – Мф., Зач. 116. «Воскресіння Христове бачивши...» (тричі). Після 50-ого псалма: «Слава» – «Молитвами апостолів...»; «І нині» – «Молитвами Богородиці...». «Помилуй мене, Боже...», і стихира воскресна, глас 6-й: «Воскрес Ісус із гробу...» (один раз).

Канони: свята Тріоді (Антипасхи), глас 1-й: «Співаємо всі люди...», з ірмосом на 14.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія Пасхи: «Воскресіння день...».

Після 3-ої пісні – іпакої Антипасхи, глас 6-й: «Як прийшов Ти, Спасе, до учеників Твоїх...».

Після 6-ої пісні – кондак свята Тріоді (Антипасхи), глас 8-й: «Допитливою рукою...», та ікос, глас той самий: «Хто зберіг тоді руки ученика неопаленими...».

На 9-й пісні «Чеснішу» не співаємо. (Звершується звичайне кадіння.)

Після 9-ої пісні – «Свят Господь Бог наш» (на глас 1-й). Світільний Тріоді: «Ти випробував своєю рукою рани Моїх рук і ніг...». «Слава, і нині» – інший світільний Тріоді: «Нині весна благозапашна...».

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітніх стихирі на 6: Тріоді, глас 1-й – 4, перша стихира двічі. «Слава» – Тріоді, глас 6-й: «На восьмий день...», «І нині» – «Преблагословенна еси...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар свята Тріоді (Антипасхи), глас 7-й: «Коли гріб був запечатаний...». Ектенії, і відпуст: «Христос, що воскрес із мертвих є істинний Бог наш, молитвами Пречистої Своєї Матері, святого славного апостола Фоми і всіх святих...» (святий храму не поминається).

Перед 1-им часом на «Слава, і нині» – стихира євангельська 1-а, глас 1-й...» (див. В Тріоді).

Часи – звичайні.

НА ЧАСАХ – тропарі кондак свята Тріоді (Антипасхи).

ЛІТУРГІЯ свт. Іоана Золотоустого.

Примітка. «ЛІТУРГІЯ буває раненько, заради труда бдінного» (Типікон, гл. 50, «Неділя Антипасхи»).

Після виголосу: «Благословенне Царство...» – «Христос воскрес...» (тричі). На спів тропаря, за традицією, відкриваються царські врата.

Примітка. «Нехай буде відомо, що від Неділі Нової і до віддання свята Пасхи, початок Літургії такий: після виголосу диякона: Благослови, владыко. Іерей: Благословенне Царство... і співає іерей: Христос воскрес... тричі, весь тропар, крім стихів: Нехай воскресне Бог... Також екстенії, та інше Літургії» (Типікон, гл. 50, «Неділя Антипасхи»).

Велика екстенія.

Антифони зображальні.

Блаженні свята Тріоді, пісня 3-я – 4 (з ірмосом), і пісня 6-а – 4.

На вході: «Прийдіть, поклонімося...», що воскрес із мертвих, співаємо Тобі...».

Примітка. У період від Фоминої Неділі до віддання Пасхи на вході Літургії співається: «Прийдіть, поклонімося... що

воскрес із мертвих, співаємо Тобі...».

Після входу – тропар свята Тріоді (Антипасхи), глас 7-ий: «Коли гріб був запечатаний...», «Слава і нині» – кондак свята Тріоді (Антипасхи), глас 8-ий: «Допитливою рукою...».

Співається Трисвяте.

Прокимен і алилуарій – Неділі Антипасхи.

Апостол і Євангеліє – дня.

Задостойник Пасхи: «Ангел звістив...» – «Світися, світися...».

Причасний – Неділі Антипасхи: «Прославляй, Єрусалиме...».

Після виголосу ієрея «Зі страхом Божим...» – хор: «Благословен, Хто йде...». Ієрей: «Спаси, Боже, людей Твоїх...». Хор замість «Ми бачили...» співає: «Христос воскрес із мертвих...» (один раз). Після виголосу ієрея «Завжди, нині

і повсякчас...» хор співає: «Нехай сповняться уста наші...». Після виголосу «Слава Тобі, Христе Боже...» співається: «Христос воскрес із мертвих...» (тричі). Відпуст, як і на **ранній**.

Примітка. «На трапезі буває велика утіха для братії» (Типікон, гл. 50, «Неділя Антипасхи»).

Післясвятю Неділі Антипасхи триває до суботи.

У Неділю Антипасхи ввечері звершується велика вечірня з входом і великим прокимном.

Примітка. У період від Фоміної Неділі до віддання Пасхи відпуст на всіх службах починається словами: «Христос, що воскрес із мертвих...».

[1] У деяких храмах при зачиненні царських врат прийнято співати тропар Антипасхи, глас 7-й: «Коли гріб був запечатаний...».

2 ТРАВНЯ ПОНЕДІЛОК

19 КВІТНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

2-й тиждень після Пасхи. Прп. Іоана Ветхопечерника (VIII). Мчч. Феони, Христофора й Антоніна (303). Сщмч. Пафнутія, єп. Єрусалимського. Свт. Георгія, спов., єп. Антіохії Пісідійської (813 – 820). Свт. Трифона, патр. Константинопольського (933). Прп. Никифора, ігумена.

Порядок читань згідно з календарем:

Діян., 9 зач., III, 19 – 26. Ін., 6 зач., II, 1 – 11.

Служба прп. Іоана Ветхопечерника не має святкового знака, звершується разом зі службою Тріоді.

Вечірнє богослужіння починається 9-им часом: «Благословен Бог наш...». «Амінь». «Христос воскрес із мертвих...» (тричі). Трисвяте. Після «Отче наш» – виголос: «Бо Твоє є Царство...», «Амінь». «Господи, помилуй» (12). «Слава, і нині». «Прийдіть, поклонімся...» (тричі), псалми і т. д.

НА ВЕЛИКИЙ [1] ВЕЧІРНІ після виголосу «Благословен Бог наш...» – «Амінь». «Христос воскрес...» (тричі), і читається Початковий псалом.

Примітка. «Прийдіть, поклонімся» перед 103-им псалмом зазвичай пропускається.

Кафизми немає.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: свята Тріоді, глас 1-ий – 3, і преподобного, глас 5-й – 3. «Слава, нині» – свята Тріоді, глас 1-й: «Коли двері були замкнені...».

Вхід з кадилом. Прокимен великий, глас 7-ий: «Хто Бог великий, яко Бог наш? Ти еси Бог, що твориш чудеса» (зі стихами). Потрійна ектенія: «Промовмо всі...». «Сподоби, Господи». Ектенія прохальна: «Доповнімо вечірню...», і голововклонна молитва.

На стиховні стихири Тріоді, глас 1-ий. «Слава, і нині» – свята Тріоді, глас той самий: «На восьмий день воскресіння Твого, Господи...».

Після Трисвятого – тропар свята Тріоді (Антипасхи), глас 7-ий: «Коли гріб був запечатаний...» (один раз).

Примітка. Починаючи з цього дня звершується мале повечір'я з канонем Пресвятій Богородиці (з Октоїха) і денними триспівцями Тріоді. У тих піснях, де є триспівець, Богородичний канон пропускається. Після «Достойно є...» і після «Отче наш» – кондак свята Тріоді, протягом всієї П'ятидесятниці; коли поліелейний святий – кондак святого, «Слава, і нині» – кондак свята Тріоді (порівн. : Типікон, гл. 50, «В Неділю Антипасхи ввечері», 2-е «див»).

НА РАННІЙ після виголосу «Слава Святей і Єдиносущній...» – «Амінь». «Христос воскрес...» (тричі), і шестипсалміє.

Примітка. «Після того, як ієрей розпочне: Слава Святей... промовляємо: Христос воскрес... тричі, тихим голосом. Тому що цей початок промовляємо: Христос воскрес: на часах, і на вечірні і на повечір'ях, від ранньої Неділі Антипасхи, і аж до Вознесіння Господнього. І відразу після Христос воскрес: Слава в вишніх Богу: і звичайне шестипсалміє» (Типікон, гл. 50, «В Понеділок 2-го тижня Антипасхи на ранній»). На підставі цих вказівок Типікону богослужбова практика допускає скасування двопсалмія на початку ранньої до свята Вознесіння Господнього (порівн.: Розанов В. Богослужбный Устав Православной Церкви. С. 702–704). Кадіння

храму в цьому випадку відбувається під час триразового співу тропаря Пасхи після виголосу «Слава Святей...». Однак, на думку прот. К. Нікольського (див. його «Пособие к изучению Устава богослужения Православной Церкви», с. 641, 268), двупсалміє має зберігатися в складі ранньої.

На «Бог Господь» – тропар свята Тріоді (Антипасхи), глас 7-ий: «Коли гріб був запечатаний...» (двічі). «Слава, і нині» – той же тропар.

Кафизми 4-а і 5-а.

Примітка. Читання двох кафизм на ранній (і рядової на вечірні) починається від Неділі Фоміної і триває до віддання свята Воздвиження Хреста Господнього включно (21 вересня) (порівн. : Типікон, гл. 50, «У понеділок 2-го тижня Антипасхи на ранній»).

Після кафизм – малі ектенії. Сідальні Тріоді. «Воскресіння Христове бачивши...» (один раз). Псалом 50-ий.

Канони: свята Тріоді (Антипасхи) з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і преподобного на 6.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої, 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї.

Після 3-ої пісні – сідальний преподобного, глас 8-ий. «Слава, і нині» – іпакої Тріоді (Антипасхи), глас 6-ий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос свята Тріоді (Антипасхи), глас 8-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний Тріоді. «Слава, і нині» – інший світільний Тріоді.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихири Тріоді, глас 1-ий – 4 (перша стихира – двічі). «Слава, і нині» – свята Тріоді, глас той самий.

«Тобі слава подобає...» не читається, але відразу читець: «Слава Тобі, що показав нам світло». Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири свята Тріоді, глас 2-ий. «Слава, і нині» – свята Тріоді, глас 1-ий.

Після Трисвятого – тропар свята Тріоді (Антипасхи), глас 7-ий: «Коли гріб був запечатаний...» (один раз).

НА ЧАСАХ – тропар свята Тріоді (Антипасхи). Кондак тільки свята Тріоді (Антипасхи).

НА ЛІТУРГІЇ блаженні свята Тріоді, пісня 1-а – 6 (з ірмосом).

Після входу – тропар свята (Антипасхи), тропар храму Богородиці або храму святого; «Слава» – кондак храму святого. «І нині» – кондак свята (Антипасхи). (Тропар та кондак храму Господського не співаються; кондак храму Богородиці не співається.)

Прокимен, алилуарій і причасний – свята Тріоді (Антипасхи) і апостола.

Апостол і Євангеліє – дня і апостола.

Задостойник Пасхи.

[1] Ввечері Фоминої Неділі (Антипасхи) звершується велика вечірня з входом і великим прокимном.

3 ТРАВНЯ ВІВТОРОК

20 КВІТНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Радониця (проводи). Прп. Феодора Трихини. Свт. Григорія (593) і Анастасія Синаїта (599), патріархів Антіохійських. Прп. Анастасія, ігум. Синайської гори (695). Мч. немовляти Гавриїла Белостоцького (1690).

Кіпрської ікони Божої Матері (392).

Поминання померлих.

Порядок читань згідно з календарем:

Діян., 10 зач., IV, 1 – 10. Ін., 10 зач., III, 16 – 21.

За Уставом – служба за Тріоддю і Минеєю. Поминання спочилих відбувається на панахиді.

Примітка. Устав відновлює з понеділка після Неділі Антипасхи спів заупокійних літій (див. Примітку на ранній Антипасхи, а також: Типікон, гл. 49, «Неділя сирна ввечері», 3-є «див»). Очевидно, від цього і відбувається особлива заупокійна служба цього дня, яку в народі називають Радоницею («радошчі» – радісними для спочилих днями). Однак Типікон не дає ніяких спеціальних вказівок щодо порядку служби в Радоницю.

На службах добового кола не слід допускати ніяких змін і відступів від того загального порядку, який дається Уставом. Радониця припадає в період пілясвята, тому в Радоницю не тільки на вечірні, ранній і Літургії, але і на повечір'ї не має бути нічого спеціально заупокійного. Зберігаються лише заупокійні моління на полуношниці.

Особливе поминання спочилих має бути обмежене звершенням заупокійної літії або панихиди **[1]**.

НА ВЕЧІРНІ кафизма 6-а.

На «Господи, взиваю» стихирі на 6: свята Тріоді, глас 4-ий – 3, і преподобного, глас 8-ий – 3. «Слава, і нині» – свята Тріоді, глас 1-й.

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихирі Тріоді, глас 1-ий. «Слава, і нині» – свята Тріоді, глас 2-й: «Після Воскресіння Твого, Господи...».

Після Трисвятого – тропар свята Тріоді (Антипасхи), глас 7-ий: «Коли гріб був запечатаний...» (один раз) **[2]**.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята Тріоді (Антипасхи), глас 7-ий (двічі). «Слава, і нині» – той же тропар.

Кафизми 7-а і 8-а. Малі екстенії. Сідальні Тріоді. «Воскресіння Христове бачивши...» (один раз). Псалом 50-ий.

Канони: свята Тріоді (Антипасхи) з ірмосом на 8 (ірмоси по двічі) і преподобного на 4.

Біблійні пісні «Співаємо Господеві...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї.

Після 3-ої пісні – кондак преподобного, глас 4-ий; сідальний преподобного, глас той самий. «Слава, і нині» – іпакои Тріоді (Антипасхи), глас 6-й: «Як посеред учеників...».

Після 6-ої пісні – кондак та ікос свята Тріоді (Антипасхи), глас 8-ий.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є...» не співається. Світільний Тріоді. «Слава, і нині» – інший світільний Тріоді.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

На хвалітні стихирі Тріоді, глас 1-ий – 4 (перша стихира – двічі). «Слава, і нині» – свята Тріоді, глас 2-ий.

«Тобі слава подобає...» не читається, але відразу читається: «Слава Тобі, що показав нам світло». Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихирі свята Тріоді, глас 2-ий. «Слава, і нині» – свята Тріоді, глас 6-ий.

Після Трисвятого – тропар свята Тріоді (Антипасхи), глас 7-ий: «Коли гріб був запечатаний...» (один раз).

НА ЧАСАХ – тропар свята Тріоді (Антипасхи). Кондак тільки свята Тріоді (Антипасхи).

НА ЛІТУРГІЇ блаженні свята Тріоді, пісня 4-а – 6 (з ірмосом).

Після входу – тропар свята (Антипасхи), тропар храму Богородиці або храму святого; кондак храму святого. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – кондак свята (Антипасхи). (Тропар та кондак храму Господського не співаються; кондак храму Богородиці не співається.)

Прокимен, алилуарій і причасний – свята Тріоді (Антипасхи).

Апостол і Євангеліє – дня.

Задостойник Пасхи.

[1] «Запозичення піснеспівів із служби вселенської поминальної суботи перед П'ятидесятницею і поєднання їх зі службою післясвята Антипасхи, звершення заупокійної служби що допускається іноді в Радоницю не має ніяких підстав в Типіконі. Воно не відповідає ні букві, ні духу богослужбового Уставу Православної Церкви, яка відносно свого богослужіння завжди строго керується мудрим повчанням Екклесіаста: «всьому свій час... час ридати і час радіти» (Екл. 3, 1, 4). Устав Православної Церкви не допускає змішання скорботно-заупокійного і урочисто-святкового... » (Афанасій (Сахаров), еп. О поминаванні усопших по Уставу Православної Церкви. С. 47 – 48).

[2] Згідно з Типіконом, служба прп. Феодора Трихини не має тропаря.

4 ТРАВНЯ СЕРЕДА

21 КВІТНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Щмч. Януарія, еп., і з ним мчч. Прокула, Соссія і Фавста, дияконів, Дисидерія, читця, Євтихія і Акутіона (бл. 305). Мч. Феодора, що в Пергії, матері його Филиппі, Діоскора, Сократа і Діонісія (138 – 161). Мчч. Ісаакія, Аполлоса і Кіндрата (303). Свт. Максиміана, патріарха Константинопольського (434).

Порядок читань згідно з календарем:

Діян., 11 зач., IV, 13 – 22. Ін., 15 зач., V, 17 – 24.

НА ВЕЧІРНІ кафизма 9-а.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: сщмч. Януарія, глас 4-ий – 3, і мч. Феодора, глас той самий – 3. «Слава, і нині» – свята Тріоді, глас той самий: «Господи, нестерпним Твого Божества блиском...».

Примітка. Якщо звершується служба двох святих, у кожного з яких є свої стихири на «Господи, взиваю», співаються стихири святих на 6. «Слава» – святого (якщо є), «І нині» – свята. Стихири свята Тріоді, вказані на «Господи, взиваю», співаються на стиховні. Стихири на стиховні, поміщені в Тріоді (і належать системі Октоиха), не співаються.

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири свята Тріоді, глас 1-ий (з «Господи, взиваю»). «Слава, і нині» – свята Тріоді, глас 8-ий: «Доторкнися Фома, до ребра рукою, говорить Господь...». (див. в стихирах на стиховні).

Після Трисвятого – тропар свята Тріоді (Антипасхи), глас 7-ий: «Коли гріб був запечатаний...» (один раз).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята Тріоді (Антипасхи), глас 7-ий: «Коли гріб був запечатаний...» (двічі). «Слава, і нині» – той же тропар.

Кафизми 10-а і 11-а. Малі екстенії. Сідальні Тріоді. «Воскресіння Христове бачивши...» (один раз). Псалом 50-ий.

Канони: свята Тріоді (Антипасхи) зі ірмосом на 6 (ірмоси по двічі), сщмч. Януарія на 4 і мч. Феодора на 4.

Біблійні пісні «Співаємо Господеві...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї (мч. Феодора).

Після 3-ої пісні – кондак святих, глас 3-ий; сідальний сщмч. Януарія, глас 4-ий. «Слава» – сідальний мч. Феодора, глас той самий, «І нині» – іпакої Тріоді (Антипасхи), глас

6-ий: «Як посеред учеників...».

Після 6-ої пісні – кондак і ікос свята Тріоді (Антипасхи), глас 8-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є...» не співається. Світільний Тріоді. «Слава, і нині» – інший світільний Тріоді.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихири Тріоді, глас 1-ий – 4 (перша стихира – двічі). «Слава, і нині» – свята Тріоді, глас 8-ий.

«Тобі слава подобає...» не читається, але відразу читаєть: «Слава Тобі, що показав нам світло». Читається повсякден не славослів'я.

На стиховні стихири свята Тріоді, глас 2-ий. «Слава, і нині» – свята Тріоді, глас той самий.

Після Трисвятого – тропар свята Тріоді (Антипасхи), глас 7-ий: «Коли гріб був запечатаний...» (один раз).

НА ЧАСАХ – тропар свята Тріоді (Антипасхи). Кондак тільки свята Тріоді (Антипасхи).

НА ЛІТУРГІЇ блаженні свята Тріоді, пісня 5-а – 6 (з ірмосом).

Після входу – тропар свята (Антипасхи), тропар храму Богородиці або храму святого; кондак храму святого. «Слава» – кондак святих, «І нині» – кондак свята (Антипасхи). (Тропар та кондак храму Господського не співається; кондак храму Богородиці не співається.)

Прокимен, алилуарій і причасний – свята Тріоді (Антипасхи).

Апостол і Євангеліє – дня.

Задостойник Пасхи.

5 ТРАВНЯ ЧЕТВЕР

22 КВІТНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Прп. Феодора Сикеота, єп. Анастасіупольського (613). Апп. Нафанаїла, Луки та Климента (І). Прп. Віталія (609 – 620). **Перенесення мощей блгв. кн. Всеволода, у святому хрещенні Гавриїла (1834).**

Порядок читань згідно з календарем:

Діян., 12 зач., IV, 23 – 31. Ін., 16 зач., V, 24 – 30.

Служба прп. Феодора Сикеота, єп. Анастасіупольського, не має святкового знака, звершується разом зі службою Тріоді.

НА ВЕЧІРНІ кафизма 12-а.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: свята Тріоді, глас 2-ий – 3, і преподобного, глас 5-ий – 3. «Слава, і нині» – свята Тріоді, глас 4-ий: «О преславне чудо! Невіра віру істинну породила...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Тріоді, глас 1-ий. «Слава, і нині» – свята Тріоді, глас 4-ий: «О преславне чудо!...».

Після Трисвятого – тропар святого, глас 2-ий. «Слава, і нині» – тропар свята Тріоді (Антипасхи), глас 7-ий: «Коли гріб був запечатаний...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята Тріоді (Антипасхи), глас 7-ий: «Коли гріб був запечатаний...» (двічі). «Слава» – тропар святого, глас 2-ий, «І нині» – тропар свята Тріоді (Антипасхи), глас 7-ий: «Коли гріб був запечатаний...».

Кафизми 13-а і 14-а. Малі екстенії. Сідальні Тріоді. «Воскресіння Христове бачивши...» (один раз). Псалом 50-ий.

Канони: свята Тріоді (Антипасхи) з ірмосом на 8 (ірмоси по двічі) і преподобного на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї.

Після 3-ої пісні – кондак преподобного, глас 3-ий; сідальний преподобного, глас 8-ий. «Слава, і нині» – іпакої Тріоді (Антипасхи), глас 6-ий: «Як посеред учеників...».

Після 6-ої пісні – кондак та ікос свята Тріоді (Антипасхи), глас 8-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний Тріоді. «Слава, і нині» – інший світільний Тріоді.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихири Тріоді, глас 1-ий – 4 (перша стихира – двічі). «Слава, і нині» – свята Тріоді, глас 4-ий: «О преславне чудо! Іоан припав до грудей Слова...».

«Тобі слава подобає...» не читається, але відразу читаєть: «Слава Тобі, що показав нам світло». Читається повсякден не славослів'я.

На стиховні стихири свята Тріоді, глас 2-ий. «Слава, і нині» – свята Тріоді, глас 6-ий.

Після Трисвятого – тропар святого, глас 2-ий. «Слава, і нині» – тропар свята Тріоді (Антипасхи), глас 7-ий: «Коли гріб був запечатаний...».

НА ЧАСАХ – тропар свята Тріоді (Антипасхи). «Слава» – тропар святого. Кондак тільки свята Тріоді (Антипасхи).

НА ЛІТУРГІЇ блаженні свята Тріоді, пісня 7-а – 6 (з ірмосом).

Після входу – тропар свята (Антипасхи), тропар храму Богородиці або храму святого, тропар святого; кондак храму святого. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – кондак свята (Антипасхи).

Прокимен, алилуарій і причасний – свята Тріоді (Антипасхи).

Апостол і Євангеліє – дня.

Задостойник Пасхи.

6 ТРАВНЯ П'ЯТНИЦЯ

23 КВІТНЯ
ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Вмч. Юрія Переможця (303). Мц. цариці Олександри (303). Мчч. Анатолія і Протолеона (303).

Порядок читань, згідно з календарем:

Ран. – Лк., 63 зач., XII, 2 – 12.

Літ. – Діян., 13 зач., V, 1 – 11. Ін., 17 зач., V, 30 – VI, 2.

Вмч.: Діян., 29 зач., XII, 1 – 11. Ін., 52 зач., XV, 17 – XVI, 2.

Всенічна служба вмч. Юрія Переможця звершується разом зі службою Тріоді.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-ий антифон.

На «Господи, взиваю» стихири на 8: свята Тріоді, глас 1-ий – 4, і великомученика, глас 4-ий – 4. «Слава» – великомученика, глас 6-ий: «Достойно імені твого...», «І нині» – свята Тріоді, глас 2-ий: «Коли двері були замкнені...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії великомученика – 3.

На літії стихири храму і стихири великомученика, глас 1-ий і глас 4-ий. «Слава» – великомученика, глас 5-ий: «Засяяла весна...», «І нині» – свята Тріоді, глас 8-ий: «Доторкнись, Фома...» (див. На стиховні ранній).

На стиховні стихири великомученика, глас 4-ий (із приспівами своїми). «Слава» – великомученика, глас той самий «Розумного адаманта...», «І нині» – свята Тріоді, глас 8-ий: «Доторкнись, Фома...».

Після Трисвятого – тропар великомученика, глас 4-ий: «Як полонених визволитель...» (двічі), і «Богородице Діво...» (один раз).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята Тріоді (Антипасхи), глас 7-ий: «Коли гріб був запечатаний...». (двічі). «Слава» – тропар великомученика, глас 4-ий, «І нині» – тропар свята Тріоді (Антипасхи), глас 7-ий: «Коли гріб був запечатаний...».

Кафизми 19-я і 20-я. Малі ектенії.

Після 1-ої кафизми – сідальний свята Тріоді, глас 1-ий. (див. В сідальних після 2-ої кафизми). «Слава, і нині» – той же сідальний.

Після 2-ої кафизми – сідальний великомученика, глас 1-ий. «Слава» – інший сідальний великомученика, глас той самий, «І нині» – сідальний свята Тріоді, глас той самий: «Блажен еси ти...» (див. в сідальних після 2-ої кафизми), або Богородичний Мінеї, глас той самий.

Поліелей. Величання великомученика і псалом вибраний. сідальний великомученика після полієлея, глас 3-ий: «Любов'ю Владичною розпалений...». «Слава» – інший сідальний великомученика після полієлея, глас 4-ий: «Виростивши старанно насіння божественних заповідей...», «І нині» – сідальний Тріоді, глас 1-ий, або Богородичний Мінеї, глас 4-ий: «Слово Отче...». Степенна – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен великомученика, глас 4-ий: «Праведник, як фінік, розцвіте, і як кедр, що в Ливані, примножиться»; стих: «насадження в домі Господньому, у дворах Бога нашого процвітуть». Євангеліє – Лк., Зач. 63. «Воскресіння Хри-

стове бачивши...» (один раз). Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами страстотерпця...». Стихира великомученика, глас 6-ий: «Сьогодні вся вселенна просвічується зорею страстотерпця...».

Канони: свята Тріоді, глас 2-й: (Антипасхи) з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі), і великомученика (два канони) на 8.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія Пасхи: «Воскресіння день...».

Після 3-ої пісні – кондак і ікос свята Тріоді (Антипасхи), глас 8-ий; сідальний великомученика, глас той самий. «Слава» – інший сідальний великомученика, глас той самий, «І нині» – іпакої Тріоді (Антипасхи), глас 6-ий: «Як посеред учеників...».

Після 6-ої пісні – кондак та ікос великомученика, глас 4-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний великомученика. «Слава» – інший світільний великомученика, «І нині» – світільний свята Тріоді на вибір.

На хвалітніх стихири великомученика, глас 2-ий – 4. «Слава» – великомученика, глас той самий: «Нехай подають праведні...», «І нині» – свята Тріоді, глас 8-й.

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар великомученика, глас 4-ий. «Слава, і нині» – тропар свята Тріоді (Антипасхи), глас 7-ий: «Коли гріб був запечатаний...».

НА ЧАСАХ – тропар свята Тріоді (Антипасхи). «Слава» – тропар великомученика. Кондаки свята Тріоді (Антипасхи) і великомученика читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні від канону свята Тріоді, пісня 8-а – 4 (з ірмосом), і великомученика, пісня 3-я – 4.

За входи – тропар свята (Антипасхи), тропар храму Богородиці, тропар великомученика. «Слава» – кондак великомученика, «І нині» – кондак свята (Антипасхи).

Примітка. Тропар та кондак храму святого не співаються, оскільки відбувалося ВСЕНІЧНЕ БДІННЯ.

Прокимен, алилуарій і причасний – свята Тріоді (Антипасхи) і великомученика.

Апостол і Євангеліє – дня і великомученика.

Задостойник Пасхи.

Примітка. «На трапезі утіха братії» (Типікон, 23 квітня).

7 ТРАВНЯ СУБОТА

24 КВІТНЯ
ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Мч. Сави Стратилата і з ним 70-х воїнів (272). Прп. Сави Києво-Печерського, в Ближніх печерах (XIII). Прп. Олексія, затворника Києво-Печерського, в Ближніх печерах (XIII). Мчч. Пасикрата і Валентина (228). Мчч. Євсевія, Неона, Леонтія, Лонгина та інших (303). Прп. Фоми, юродивого (546 – 560). Прп. Єлисавети, чудотвориці (VI – VIII).

Молченської ікони Божої Матері (1405).

Порядок читань, згідно з календарем:

Діян., 15 зач., V, 21 – 33. Ін., 19 зач., VI, 14 – 27.

Поліелейна служба прпп. Сави та Олексія, затворника Києво-Печерських звершується разом із службою Тріоді.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-ий антифон.

На «Господи, взиваю» стихири на 8: свята Тріоді, глас 1-ий – 3, і преподобних, глас 2-ий – 5 (перші дві стихири – двічі), преподобних, глас 6-ий: «Хто достойно вшанує вас, отці богоносні...», «І нині» – Богородичний догматик, глас

1-ий: «Всесвітню славу...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії преподобних – 3.

На стиховні стихири преподобних, глас 6-ий: «О, прийдіть, вшануймо свято, звеличмо богоносних отців...» (зі своїми приспівами). «Слава» – святих, глас 2-ий: «Отці свя-

щенні бачачи ліствицю...», «І нині» – свята Тріоді.

Після Трисвятого – тропар преподобних, глас 3-й: «Преблаженні і богоносні отці наші...». «Слава, і нині» – тропар свята Тріоді (Антипасхи), глас 7-й: «Коли гріб був запечатаний...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар Переполювання, глас 8-й (двічі). «Слава» – тропар преподобних, глас 3-й: «Преблаженні і богоносні отці наші...», «І нині» – тропар свята Тріоді (Антипасхи), глас 7-й: «Коли гріб був запечатаний...».

Примітка. *Протягом всього періоду П'ятидесятниці суботні канони за спочилих, поточного гласу з Октоїха, співаються в п'ятницю ввечері на повечір'ї разом з четвероспівцем Тріоді* (порівн.: Типікон, гл. 50, «В п'ятницю 2-ої седмиці після Пасхи ввечері», «див»).

Кафизми 16-а і 17-а. Малі ектенії. Сідальні Тріоді.

Примітка. *По суботах періоду П'ятидесятниці сідальні після кафизм співаються тільки з Тріоді* (порівн.: Типікон, гл. 50, «Про суботи П'ятидесятниці», 5-е «див»).

Поліелей. Величання святих: «Ублажаємо вас, / преподобні отці наші Саво та Олексію, / і шануємо святу пам'ять вашу, / наставники монахів / і співбесідники ангелів» і вибраний псалом: «Терплячи, потерпів від Господа і визволив мене».

Сідальний святих після поліелея, глас 8-й: «За голосом Господа свого пішовши...». «Слава, і нині» – сідальний свята Тріоді, (див, після 2-ої кафизми). Степенна – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен преподобних, глас 4-й: «Чесна перед Господом смерть преподобних Його»; стих: «Чим воздам Господеві за все, що Він воздав мені?». Євангеліє – Мф., Зач. 43. «Воскресіння Христове бачивши...» (один раз). Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами преподобних отців наших Сави та Олексія...». Стихира святих, глас 6-й: «Засяяла сьогодні світліше від сонця / всесвятова пам'ять богоносних отців...».

Канони: свята Тріоді (Антипасхи) з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі), і святих на 8.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Примітка. *Зазвичай в парафіяльній практиці замість*

Біблійних пісень до канонів використовують молебні приспіви. Наприклад: «Слава Господи святому Воскресінню Твоєму», «Слава Тобі Боже наш, слава Тобі», «Пресвята Богородице спаси нас», «Преподобні отці наші Саво та Олексію моліть Бога за нас» і тд.

Катавасія Пасхи: «Воскресіння день...».

Після 3-ої пісні – кондак та ікос свята Тріоді (Антипасхи), глас 8-й; сідальний преподобних, глас 4-й (двічі). «Слава, і нині» – сідальний свята Тріоді (Антипасхи).

Після 6-ої пісні – кондак та ікос преподобних, глас 4-й.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний преподобних (двічі). «Слава, і нині» – світільний свята Тріоді (Антипасхи).

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихири на 6: Тріоді воскресні, глас 1-й – 3 (див. на стиховні ранньої), і преподобних, глас 4-й – 3. «Слава» – преподобних, глас 6-й: «Зберіться сьогодні, безліч христолубивих людей...», «І нині» – свята Тріоді.

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар преподобних, глас, 3: «Преблаженні і богоносні отці наші...». «Слава, і нині» – тропар свята Тріоді (Антипасхи), глас 7-й: «Коли гріб був запечатаний...».

НА ЧАСАХ – тропар свята Тріоді (Антипасхи), глас 7-й: «Коли гріб був запечатаний...». «Слава» – тропар преподобних, глас, 3: «Преблаженні і богоносні отці наші...». Кондаки свята Тріоді (Антипасхи) і преподобних читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні 1-го канону свята Тріоді (Антипасхи), пісня 7-а – 4 (з ірмосом), і святих, пісня 3-я (або 6-а) – 4.

Після входу – тропар свята Тріоді (Антипасхи), тропар храму Богородиці або храму святого, тропар преподобних; кондак храму святого. «Слава» – кондак преподобних, «І нині» – кондак свята Тріоді (Антипасхи)

Прокимен, алуарій і причасний – свята Тріоді (Антипасхи) і преподобних.

Апостол і Євангеліє – дня і преподобних.

Задостойник Пасхи.

8 ТРАВНЯ НЕДІЛЯ

9 КВІТНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Третя неділя після Пасхи, свв. жінок-мироносиць. Глас 2.

Свв. жон-мироносиць: Марії Магдалини, Марії Клеопової, Соломії, Іоанни, Марфи і Марії, Сусанни та інших; праведних Йосифа Аримафейського і Никодима (перехідне святкування в 3-тю неділю після Пасхи). **Апостола і євангелиста Марка (63).**

Царгородської ікони Божої Матері (1071). **Львівської ікони Божої Матері** (перехідне святкування в неділю після 6 травня).

Порядок читань, згідно з календарем:

Ран. – Єв. 3-є, Мк., 71 зач., XVI, 9 – 20.

Літ. – Діян., 16 зач., VI, 1 – 7. Мк., 69 зач., XV, 43 – XVI, 8.

Ап.: 1 Пет., 63 зач., V, 6 – 14. Мк., 23 зач., VI, 7 – 13.

Поліелейна служба апостола і євангелиста Марка звершується в поєднанні зі службою Тріоді.

При поєднанні служби апостола і євангелиста Марка із службою Тріоді слід керуватися 4-ою Марковою главою Типікону про 23 квітня: «Якщо припаде пам'ять святого великомученика Георгія в Неділю мироносиць, або розслабленого, або самарянки», і 2-ою Марковою главою Типікону про 8 травня: «Слід знати, якщо припаде святого Іоана Богослова, в Неділю мироносиць, або про розслабленого або самарянки, або про сліпого».

Примітка. При поєднанні служби на честь Львівської ікони Божої Матері слід керуватися тими ж вказівками Уставу, що й у випадку з пам'яттю ап. і єв. Марка.

Примітка. У храмі святих жон-мироносиць служба (мала і велика вечірня, рання і ЛІТУРГІЯ) у всьому подібна до служби вмч. Георгія, тільки на вечірні читаються паремії з Неділі всіх святих, на ранній після поліелею – величання: «Величаємо вас, святі мироносиці, і шануємо святу пам'ять вашу, бо ви молитесь за нас Христа Бога нашого». Псалом вибраний: «Блажен муж, що боїться Господа...», та інше (порівн.: Типікон, гл. 50, «Неділя 3-тя після Пасхи, святих жон-миро-

носиць і праведного Йосифа», 3-є «див»).

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – кафизма вся.

На «Господи, звизаю» стихири на 10: воскресні, глас 2-й – 3, свята (Неділі мироносиць), глас той самий – 3, і апостола, глас 1-й – 4. «Слава» – свята (Неділі мироносиць), глас 6-й: «Мироносиці-жінки досягли Твого гробу...», «І нині» – догматик, глас 2-й: «Минула тінь закону...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії апостола – 3.

Примітка: Апостолам читаються паремії з Нового Завіту, при відкритих царських вратах.

На літії стихири храму і стихири апостола, глас 1-й (див.

стихири на стиховні без приспівів). «Слава» – апостола, глас 6-ий: «Вилилася благодать із уст твоїх...» (зі стихир на Господи взиваю), «І нині» – свята (Неділі мироносиць), глас той самий: «Випросив Йосиф тіло Ісусове...» (див. «Слава» литійних стихир Тріоді).

На стиховні стихира воскресна, глас 2-ий: «Воскресіння Твоє, Христе Спасе, весь світ просвітило...», і стихир Пасхи, глас 5-ий (з їхніми приспівами). «Слава» – апостола, глас 8-ий: «Прийдіть всі, Небесного тайнства проповідника і служителя Євангелія Марка, псалмами і піснями прославляти будемо...», «І нині» – свята (Неділі мироносиць), глас 5-ий: «Тебе, що зодягнувся у світло, як у ризу...» (див. «Слава» стихир на стиховні Тріоді).

Після Трисвятого – «Богородице Діво...» (тричі)

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар воскресний, глас 2-ий: «Коли зійшов Ти...» (один раз), тропар свята (Неділі мироносиць), глас той самий: «Благообразний Йосиф...» (один раз). «Слава» – тропар апостола, глас 3-ий: «Апостоле святий і Євангелісте Марко ...», або інший тропар апостола глас той самий, «І нині» – інший тропар свята (Неділі мироносиць), глас 2-ий: «Мироносицям- жонам...».

Кафизми 2-а і 3-я. Малі ектенії. Сідальні воскресні (див. в Тріоді).

Поліелей. Величання апостола: «Величаємо тебе, / святий апостоле і євангелісте Марко, / і шануємо страждання і труди твої, / що ними потрудився ти // у благовісті Христовім» і Вибраний псалом: «Від сходу сонця і до заходу хвалить ім'я Господнє».

Примітка. Спів Непорочних замість поліелея на недільних ранніх призначається Уставом в цю Неділю і в прийдешні неділі до віддання Воздвиження (21 вересня), крім збігу з недільним днем поліелейного або бдінного свята. 118-ий псалом (17-а кафизма) співається на 5-ий глас, незалежно від тижневого гласу, і відразу після нього тропарі «Ангельський собор...». В парафіяльній практиці замість Непорочних на недільних всенічних зазвичай співається поліелей.

«Ангельський собор...». Іпакої, глас 2-ий: «Після страждань прийшли жони до гробу...». Сідальний апостола після 1-ої кафизми, глас 1-ий: «Як ранок, богоугодно засяяв світу...»; сідальний апостола після 2-ої кафизми, глас 4-ий: «Навчився від Джерела життя премудрості...»; сідальний апостола після поліелея, глас 8-ий: «Дольську гординю подолав...». «Слава, і нині» – свята. Степенні – антифони 2-го гласу. Прокимен воскресний, глас 2-ий: «Воскресни, Господи Боже мій...». Євангеліє воскресне 3-є. «Воскресіння Христове бачивши...» (тричі). Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами апостолів...», «І нині» – «Молитвами Богородиці...». Стихира воскресна, глас 6-ий: «Воскрес Ісус із гробу...».

Канони: Пасхи з ірмосом і Богородичним на 6 (ірмоси по двічі), апостола на 4 і свята Тріоді (Неділі мироносиць) на 4.

Примітка. Канон Пасхи співається на недільній ранній в Неділі жон-мироносиць, розслабленого, про самарянку і про сліпого, з усіма тропарями і Богородичними, без заключного «Христос воскрес із мертвих...» після кожної пісні

і без приспівів на 9-ій пісні канону.

Примітка. Канон свята Тріоді (складений) співається на 4 без повторень. Спочатку тропар воскресний (дивитися за змістом), потім свята (дивитися за змістом). «Слава» – Троїчний, «І нині» – Богородичний.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія Пасхи: «Воскресіння день...».

Після 3-ої пісні – кондак та ікос апостола, глас 2-ий; сідальний апостола, глас 1-ий (двічі). «Слава, і нині» – сідальний свята (Неділі мироносиць), глас 2-ий.

Після 6-ої пісні – кондак свята (Неділі мироносиць), глас 2-ий: «Радіти мироносицям повелів Ти...», та ікос, глас той самий: «До гробу Твого, Спасе...».

На 9-ій пісні «Чеснішу» не співаємо. (Звершується звичайне кадіння.)

Після 9-ої пісні – «Свят Господь Бог наш». Екзапостиларій Пасхи: «Плоттю заснувши...». «Слава» – світільний апостола, «І нині» – світільний свята (Неділі мироносиць): «Жони, почуйте...».

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихир на 8: воскресні (див. в Тріоді), глас 2-ий – 4, і апостола, глас 1-ий – 4 (зі «Славою», глас, 6-ий і приспівами своїми;). «Слава» – євангельська стихира, глас 2-ий. (див. в Тріоді), «І нині» – «Преблагословенна еси...».

Примітка. Приспіви до двох останніх хвалітних стихир див. у стихирах на стиховні вечірні в службі Мінеї. стих 1-ий: «По всій землі розійшлося віщування їх, і в кінці вселенної слова їх.»; стих 2-ий: «Небеса повідають славу Божу, творіння ж рук Його сповідає твердь.».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар воскресний: «Воскрес із гробу...».

НА ЧАСАХ – тропар воскресний, глас 2-й: «Коли зійшов Ти...». «Слава» – тропар апостола. Кондаки свята (Неділі мироносиць): «Радіти мироносицям...», і апостола читаються попеременно.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні гласу – 4 (див. в Тріоді), свята Тріоді (Неділі мироносиць), пісня 3-я – 4, і апостола, пісня 6-а – 4.

Після входу – тропар воскресний, глас 2-ий: «Коли зійшов Ти...», тропар апостола. «Слава» – кондак апостола, «І нині» – кондак свята Тріоді (Неділі мироносиць), глас 2-ий: «Радіти мироносицям...».

Прокимен – Неділі мироносиць, глас 6-ий: «Спаси, Господи, людей твоїх...», стих: «До Тебе, Господи, взиваю...»; і апостола, глас 8-ий: «По всій землі...».

Апостол і Євангеліє – Неділі мироносиць і апостола.

Алилуарій – Неділі мироносиць, глас 8-ий: «Ти благоволив, Господи, до землі Твої повернув еси з полону Якова»; і апостола, глас 1-ий: «Небеса прославляють дивні діла Твої, Господи, і істину Твою в Церкві святих.».

Задостойник Пасхи.

Причасний – дня (недільний): «Хваліте Господа з небес...»; і апостола: «По всій землі розійшлося віщування їх, і в кінці вселенної слова їх».

9 ТРАВНЯ ПОНЕДІЛОК

26 КВІТНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

3-й тиждень після Пасхи.

Щмч. Василя, єп. Амасійського. Прав. Глафіри, діви (322). Прп. Іоанікія Дівиченського (XIII, Серб.).

Діян., 17 зач., VI, 8 – VII, 5, 47–60. Ін., 13 зач., IV, 46 – 54.

Поминання спочилих воїнів.

Служба щмч. Василя, єп. Амасійського, не має святкового знака, звершується разом зі службою Тріоді.

НА ВЕЧІРНІ кафізми немає.

На «Господи, взиваю» стихир на 6: свята Тріоді, глас 5-ий – 3, і священномученика, глас 4-ий – 3. «Слава, і нині» – свята Тріоді, глас 1-й: «Мироносиці жони...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихир Тріоді, глас 2-ий. «Слава, і нині» –

свята Тріоді, глас 1-ий: «Зі страхом прийшли...».

Після Трисвятого – тропар свята, глас 2-ий: «Благообразний Йосиф...». «Слава» – тропар воскресний, глас той самий: «Коли зійшов Ти...», «І нині» – тропар свята, глас той самий: «Мироносицям жонам...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята, глас 2-ий:

«Благообразний Йосиф...» (двічі). «Слава» – тропар воскресний, глас той самий: «Коли зійшов Ти...», «І нині» – тропар свята, глас той самий: «Мироносицям жонам...».

Кафизми 4-а і 5-а. Малі ектенії. Сідальні Тріоді. «Воскресіння Христове бачивши...» (один раз). Псалом 50-ий.

Канони: свята Тріоді, глас 2-ий: «Мойсееву пісню...» (див. в Неділю мироносиць), з ірмосом на 8 (ірмоси по двічі), і священномученика на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї.

Після 3-ої пісні – кондак священномученика, глас 4-ий; сідальний священномученика, глас 3-ий. «Слава, і нині» – сідальний свята Тріоді, глас 2-ий (див. в Неділю мироносиць).

Після 6-ої пісні – кондак і ікос свята Тріоді, глас 2-ий (див. в Неділю мироносиць).

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є...» не співається. Світільний свята Тріоді: «Жони, почуйте...» (див. в Неділю мироносиць). «Слава, і нині» – той же світільний.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихирі Тріоді, глас 2-й – 4 (перша стихира – двічі). «Слава, і нині» – свята Тріоді, глас той самий: «Прийшла на труну...».

«Тобі слава личить...» не читається, але відразу читець:

«Слава Тобі, що показав нам світло». Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихирі свята Тріоді, глас 6-ий. «Слава, і нині» – свята Тріоді, глас 2-ий: «Мироносиці-жони вилили на гріб Твій миро зі сльозами...».

Після Трисвятого – тропар свята, глас 2-ий: «Благообразний Йосиф...». «Слава» – тропар воскресний, глас той самий: «Коли зійшов Ти...», «І нині» – тропар свята, глас той самий: «Мироносицям жонам...».

На 1-му часі – тропар: «Благообразний Йосиф...». На 3-му часі – тропар: «Коли зійшов Ти...». На 6-му часі – тропар: «Мироносицям жонам...». На 9-му часі – тропар: «Благообразний Йосиф...». Кондак тільки свята Тріоді.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні свята Тріоді, пісня 1-а – 6 (з ірмосом).

Після входу – тропар свята: «Благообразний Йосиф...», тропар воскресний: «Коли зійшов Ти...», тропар свята: «Мироносицям жонам...», тропар храму Богородиці або храму святого; кондак храму святого. «Слава» – кондак священномученика, «І нині» – кондак свята: «Радіти мироносицям...».

Прокимен і алуарій – свята Тріоді (див. на **Літургії** в Неділю мироносиць).

Апостол і Євангеліє – дня.

Задостойник Пасхи.

Причасний Пасхи: «Тіло Христове прийміте...».

10 ТРАВНЯ ВІВТОРОК

27 КВІТНЯ ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Ап. і щмч. Симеона, сродника Господнього (107). Прп. Стефана, ігум. Києво-Печерського, єп. Володимиро-Волинського (1094). Прав. Євлогія, странноприїмця (IV).

Порядок читань згідно з календарем

Діян., 18 зач., VIII, 5 – 17. Ін., 20 зач., VI, 27 – 33.

Ап.: 1 Кор., 131 зач., IV, 9 – 16. Мф., 56 зач., XIII, 54 – 58.

Подаємо зразок звершення поліелейної служби прп. Стефана, ігумена Києво-Печерського, єпископа Володимир-Волинського разом зі службою Тріоді.

НА ВЕЛИКІЙ ВЕЧІРНІ після виголосу «Благословен Бог наш...» – «Амінь». «Христос воскрес...» (тричі), і читається Початковий псалом.

Примітка. «Прийдіть, поклонімся» перед 103-им псалмом зазвичай пропускається.

«Блажен муж» – 1-ий антифон 1-ої кафизми

На «Господи, взиваю» стихирі на 8: свята Тріоді, глас 2-ий – 3, і преподобного, глас 4-й – 5. «Слава» – преподобного, «І нині» – свята Тріоді, глас 2-ий: «Мироносиці були рано...».

Вхід з кадилом. Прокимен дня.

Паремії преподобного – 3

Потрійна ектенія: «Промовмо всі...». «Сподоби, Господи». Ектенія прохальна: «Доповнімо вечірню...», і голововклонна молитва.

На стиховні стихирі преподобного, глас 2-ий. «Слава» – преподобного, глас 8-ий, «і нині» – свята Тріоді, глас той самий: «О, учениці, чому миро зі сльозами...».

Після Трисвятого – тропар свята, глас 2-ий: «Благообразний Йосиф...». «Слава» – тропар преподобного, глас 8-ий, «І нині» – тропар свята, глас 2-ий: «Мироносицям жонам...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята, глас 2-ий: «Благообразний Йосиф...». (один раз), тропар воскресний, глас той самий: «Коли зійшов Ти...» (один раз). «Слава» – тропар апостола, глас 8-ий, «І нині» – тропар свята, глас 2-ий: «Мироносицям жонам...».

Кафизми 7-а і 8-а. Малі ектенії. Сідальні Тріоді.

Поліелей. Величання преподобного: «Величаємо тебе, преподобний отче наш Стефане, / і шануємо святу пам'ять твою, / бо ти молиш за нас, / Христа Бога нашого» і псалом вибраний: «Терплячи, потерпів від Господа і визволив мене». Після поліелей сідальний преподобного глас 8: «Хто оповість про труди...», «Слава, і нині» – сідальний свята

Тріоді. Євангеліє – преподобного. «Воскресіння Христове бачивши...» (один раз). Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами преподобного отця нашого Стефана...». Стихира преподобного, глас 6-ий: «Яскравий світільник благочестя...».

Канони: свята Тріоді, глас 2-ий: «Мойсееву пісню...» (див. в Неділю мироносиць) з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і апостола на 8.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія Пасхи: «Воскресіння день...».

Після 3-ої пісні – кондак та ікос свята Тріоді, глас 2-ий (див. в Неділю мироносиць); сідальний преподобного, глас той самий (двічі). «Слава, і нині» – сідальний свята Тріоді, глас 2-ий (див. в Неділю мироносиць).

Після 6-ої пісні – кондак преподобного, глас 6-ий. та інший кондак преподобного, глас 1-ий.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний преподобного (двічі). «Слава, і нині» – світільний свята Тріоді, (див. в Неділю мироносиць).

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихирі на 6: свята Тріоді, глас 2-ий – 3, і преподобного, глас глас той самий. – 3. «Слава, і нині» – свята Тріоді, глас 1-ий.

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар свята, глас 2-ий: «Благообразний Йосиф...». «Слава» – тропар преподобного, глас 8-ий, «І нині» – тропар свята, глас 2-ий: «Мироносицям жонам...».

На 1-му часі – тропар: «Благообразний Йосиф...»; «Слава» – тропар апостола. На 3-му часі – тропар: «Коли зійшов Ти...»; «Слава» – тропар апостола. На 6-му часі – тропар: «Мироносицям жонам...»; «Слава» – тропар апостола. На 9-му часі – тропар: «Благообразний Йосиф...»; «Слава» –

тропар апостола. Кондаки свята Тріоди і преподобного читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні від канону свята Тріоди (Неділі жон мироносиць, пісня 9-а – 4 (з ірмосом), і преподобного, пісня 3-я (або 6-а) – 4.

Після входу – тропар свята: «Благообразний Йосиф...», тропар воскресний: «Коли зійшов Ти...», тропар свята: «Ми-

роносицям жонам...», тропар преподобного; кондак храму святого. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – кондак свята Тріоди (Неділі жон мироносиць).

Прокимен і алилуарій – свята Тріоди (Антипасхи) і преподобного

Апостол і Євангеліє – дня і преподобного.

Задостойник Пасхи.

11 ТРАВНЯ СЕРЕДА

28 КВІТНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Апп. від 70-х Ясона і Сосипатра, Керкири, діви, та інших, що з ними постраждали (І). Мчч. Даді, Максима і Квинтиліана (286). Мчч. Саторнія, Якисхола, Фавстіана, Януарія, Марсалия, Єфрасія, Маммія, Мурина, Зинона, Євсевія, Неона і Віталія (бл. 63). Свт. Кирила, еп. Туровського (1183).

Порядок читань, згідно з календарем:

Діян., 19 зач., VIII, 18 – 25. Ін., 21 зач., VI, 35 – 39.

Служба апостолів і мучеників не має святкового знака, звершується разом зі службою

НА ВЕЧІРНІ кафизма 9-а.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: апостолів, глас 8-ий – 3, і мучеників, глас 1-ий – 3. «Слава, і нині» – свята Тріоди, глас 6-ий: «Мироносиці жони...».

Примітка. При службі двох святих, у кожного з яких є свої стихири на «Господи, взиваю», співаються стихири святих на 6. «Слава» – святого (якщо є), «І нині» – свята. Стихири свята Тріоди, зазначені на «Господи, взиваю», співаються на стиховні. Стихири на стиховні, поміщені в Тріоді (і належать до системи Октоїха), що не співаються.

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири свята Тріоди, глас 2-ий (див. На «Господи, взиваю»). «Слава, і нині» – свята Тріоди, глас 6-ий: «Проси Йосифе...» (див. в стихирах на стиховні).

Після Трисвятого – тропар свята, глас 2-ий: «Благообразний Йосиф...». «Слава» – тропар апостолів, глас 3-ий, «І нині» – тропар свята, глас 2-ий: «Мироносицям жонам...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята, глас 2-ий: «Благообразний Йосиф...» (один раз), тропар воскресний, глас той самий: «Коли зійшов Ти...» (один раз). «Слава» – тропар апостолів, глас 3-ий, «І нині» – тропар свята, глас 2-ий: «Мироносицям жонам...».

Кафизми 10-а і 11-а. Малі ектенії. Сідальні Тріоди. «Воскресіння Христове бачивши...» (один раз). Псалом 50-ий.

Канони: свята Тріоди, глас 2-й: «Мойсееву пісню...» (див. в Неділю мироносиць), з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі), апостолів на 4 і мучеників на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї (мучеників).

Після 3-ої пісні – кондак апостолів, глас 4-ий; сідальний апостолів, глас 8-ий. «Слава» – сідальний мучеників, глас 1-ий, «І нині» – сідальний свята Тріоди, глас 2-ий (див. в Неділю мироносиць).

Після 6-ої пісні – кондак та ікос свята Тріоди, глас 2-ий (див. в Неділю мироносиць).

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є...» не співається. Світільний свята Тріоди: «Жони, почуйте...». «Слава, і нині» – той же світільний (див. в Неділю мироносиць).

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихири Тріоди, глас 2-ий – 4 (перша стихира – двічі). «Слава, і нині» – свята Тріоди, глас 1-ий: «Зі страхом прийшли...».

«Тобі слава подобає...» не читається, але відразу читається: «Слава Тобі, що показав нам світло». Читається про щоденну славослів'я.

На стиховні стихири свята Тріоди, глас 2-ий. «Слава, і нині» – свята Тріоди, глас 5-ий: «Тебе, що зодягаєшся...».

Після Трисвятого – тропар свята, глас 2-ий: «Благообразний Йосиф...». «Слава» – тропар апостолів, глас 3-ий, «І нині» – тропар свята, глас 2-ий: «Мироносицям жонам...».

На 1-му часі – тропар: «Благообразний Йосиф...»; «Слава» – тропар апостолів. На 3-му часі – тропар: «Коли зійшов Ти...»; «Слава» – тропар апостолів. На 6-му часі – тропар: «Мироносицям жонам...»; «Слава» – тропар апостолів. На 9-му часі – тропар: «Благообразний Йосиф...»; «Слава» – тропар апостолів. Кондак тільки свята Тріоди.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні свята Тріоди, пісня 5-а – 6 (з ірмосом).

Після входу – тропар свята: «Благообразний Йосиф...», тропар воскресний: «Коли зійшов Ти...», тропар свята: «Мироносицям жонам...», тропар храму Богородиці або храму святого, тропар апостолів; кондак храму святого. «Слава» – кондак апостолів, «І нині» – кондак свята: «Радіти мироносицям...».

Прокимен і алилуарій – свята Тріоди (див. на Літургії в Неділю мироносиць).

Апостол і Євангеліє – дня.

Задостойник Пасхи.

Причасний Пасхи: «Тіло Христове прийміте...».

12 ТРАВНЯ ЧЕТВЕР

29 КВІТНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Дев'ятьох мчч. Кизицьких: Феогнида, Руфа, Антипатра, Феостиха, Артеми, Магна, Феодота, Фавмасія і Филимона (286 – 299). Прп. Амфілохія Почаївського (1971). Прп. Мемнона, чудотворця. Мчч. Діодора і Родопіана, диякона (284 – 305). Свт. Василія, еп. Захолмського (XVI, Серб.). Мч. Іоана Валаха (Румун.).

Порядок читань, згідно з календарем:

Ран. – Мф., 43 зач., XI, 27 – 30

Діян., 20 зач., VIII, 26 – 39. Ін., 22 зач., VI, 40 – 44.

Прп.: Гал., 213 зач., V, 22 – VI, 2. Лк., 24 зач., VI, 17 – 23.

Поліелейна служба преподобного Амфілохія Почаївського звершується разом зі службою Тріоди.

НА ВЕЛИКІЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-ий антифон.

На «Господи, взиваю» стихири на 8: свята Тріоди, глас 2-ий – 3 (перша стихира – двічі), і преподобного, глас 8-ий: «Тор-

жествуйте православних собори...» – 5. «Слава» – преподобного, глас той самий: «Безсрібреніку і чудотворче,...», «І нині» – свята Тріоді, глас 1-ий.

Вхід. Прокимен дня. Паремії преподобного – 3.

На стиховні стихири преподобного, глас 1-ий (зі своїми приспівами). «Слава – і нині» – свята Тріоді, глас 2-ий.

Після Трисвятого – тропар свята, глас 2-ий: «Благообразний Йосиф...». «Слава» – тропар преподобного, глас 4-ий, «І нині» – тропар свята, глас 2-ий: «Мироносицям жонам...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята, глас 2-ий: «Благообразний Йосиф...». (двічі). «Слава» – тропар преподобного, глас 4-ий, «І нині» – «І нині» – тропар свята, глас 2-ий: «Мироносицям жонам...».

Кафизми 13-а і 14-а. Малі ектенії.

Після 1-ої кафизми – сідальний преподобного, глас 1-ий: (двічі). «Слава, і нині» – сідальний свята Тріоді.

Після 2-ої кафизми – сідальний преподобного, глас 2-ий: «Слава, і нині» – сідальний свята Тріоді.

Поліелей. Ублажаємо тебе, / преподобний отче наш Амфілохію, / і шануємо святу пам'ять твою, / наставнику монахів / і співбесіднику ангелів. Псалом вибраний: «Що віддам Господу за все, що Він воздав мені ...». Сідальний преподобного після поліелея, глас 2-ий: «Прийдіть зібрання посників...» (двічі). «Слава, і нині» – сідальний свята Тріоді, (див. Після 2-ої кафизми). Степенна – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен, глас – 4: «Чесна перед Господом ...» Євангеліє – преподобного. «Воскресіння Христове бачивши...» (один раз). Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами преподобного отця нашого Амфілохія...». Стихира преподобного, глас 7-ий: «Сьгодні благодать Святого Духа збрала нас...».

Канони: Канони: свята Тріоді, глас 2-й: «Мойсеєву пісню...» (див. в Неділю мироносиць), і преподобного на 8.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія Пасхи: «Воскресіння день...».

Після 3-ої пісні – кондак та ікос свята Тріоді, глас 2-ий

(див. в Неділю мироносиць); сідальний преподобного, глас-3-ий (двічі). «Слава, і нині» – сідальний свята.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос преподобного, глас 3-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний преподобного (двічі). «Слава, і нині» – світільний свята Тріоді.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітні стихири на 6: свята Тріоді, глас 2-ий – 3 (див. На стиховні ранньої), і преподобного, глас 5-ий – 3. «Слава, і нині» – свята Тріоді, глас 2-ий.

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар свята, глас 2-ий: «Благообразний Йосиф...». «Слава» – тропар преподобного, глас 4-ий, «І нині» – тропар свята, глас 2-ий: «Мироносицям жонам...».

На 1-му часі – тропар: «Благообразний Йосиф...»; «Слава» – тропар преподобного. На 3-му часі – тропар: «Коли зійшов Ти...»; «Слава» – тропар преподобного. На 6-му часі – тропар: «Мироносицям жонам...»; «Слава» – тропар преподобного. На 9-му часі – тропар: «Благообразний Йосиф...»; «Слава» – тропар преподобного.

Кондаки свята Тріоді та преподобного читаються попеременно.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні із канону свята Тріоді (Неділі жінок мироносиць), пісня 9-а – 4 (з ірмосом), і преподобного, пісня 3-я (або 6-а) – 4.

Після входу – «Благообразний Йосиф...», тропар воскресний: «Коли зійшов Ти...», тропар свята: «Мироносицям жонам...», тропар храму Богородиці або храму святого, тропар преподобного; кондак храму святого. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – кондак свята Тріоді

Прокимен і алуарій – свята Тріоді і преподобного.

Апостол і Євангеліє – дня і преподобного.

Задостойник Пасхи.

Причасний Неділі жінок мироносиць і преподобного.

13 ТРАВНЯ П'ЯТНИЦЯ

30 КВІТНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Ап. Якова Зеведєєва (44). Свт. Доната, єп. Єврії (бл. 387). Знайдення мощей сщмч. Василя, єп. Амасійського (IV). **Знайдення мощей свт. Микити, єп. Новгородського (1558).** Мч. Максима.

Порядок читань згідно з календарем:

Ран. – Ін., 67 зач., XXI, 15 – 25.

Літ. – Діян., 21 зач., VIII, 40 – IX, 19. Ін., 23 зач., VI, 48 – 54.

Ап.: Діян., 29 зач., XII, 1 – 11. Лк., 17 зач., V, 1 – 11.

Поліелейна служба ап. Якова звершується в поєднанні зі службою Тріоді.

НА ВЕЛИКІЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-ий антифон.

На «Господи, взиваю» стихири на 8: свята Тріоді, глас 8-ий – 3, і апостола, глас 4-ий – 5 (перші дві стихири – двічі). «Слава» – апостола, глас 8-ий: «Прийдіть, Небесного таїнства проповідника...», «І нині» – свята Тріоді, глас 2-ий.

Вхід. Прокимен дня. Паремії апостола – 3 [1]

На стиховні стихири апостола, глас 8-ий (зі своїми приспівами). «Слава» – апостола, глас 1-ий: «За Христом пішов ти...», «І нині» – свята Тріоді, глас 6-ий.

Після Трисвятого – тропар свята, глас 3-ий: «Благообразний Йосиф...». «Слава» – тропар апостола, глас 4-ий, «І нині» – тропар свята, глас 2-ий: «Мироносицям жонам...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята, глас 3-ий: «Благообразний Йосиф...». (двічі). «Слава» – тропар апостола, глас 3-ий, «І нині» – тропар свята, глас 2-ий: «Мироносицям жонам...».

Кафизми 19-а і 20-а. Малі ектенії.

Після 1-ої кафизми – сідальний апостола (двічі). «Слава, і нині» – сідальний свята Тріоді, глас 2-ий.

Після 2-ої кафизми – сідальний апостола (двічі). «Слава, і нині» – сідальний свята Тріоді, глас 2-ий.

Поліелей. Величання апостола: «Величаємо тебе, / апостоле Христів Якове, / і шануємо страждання і труди твої, /

що ними ти потрудився еси // у благовісті Христовім» і вибраний псалом: «Від сходу сонця і до заходу хваліть ім'я Господнє». Сідальний апостола після поліелея, глас 8-ий (двічі). «Слава, і нині» – сідальний свята Тріоді, глас 2-ий. (див. сідальний після 2-ої кафизми). Степенна – 1-й антифон 4-го гласу. Прокимен апостола, глас 4-ий: «По всій землі розійшлося віщування їх, і в кінці вселенної слова їх.»; стих: «Небеса повідають славу Богу, творіння ж рук Його сповіщає твердь...». Євангеліє – апостола. «Воскресіння Христове бачивши...» (один раз). Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами апостола Якова...». Стихира апостола, глас 1-ий: «За Христом пішов ти...» (див. «Слава» на стиховні вечірні).

Канони: Канони: свята Тріоді, глас 2-й: «Мойсеєву пісню...» (див. в Неділю мироносиць) і апостола на 8.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія Пасхи: «Воскресіння день...».

Після 3-ої пісні – кондак та ікос свята Тріоді глас 2-ий (див. в Неділю мироносиць); сідальний апостола, глас 2-ий (двічі). «Слава, і нині» – сідальний Тріоді.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос апостола, глас 2-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний апостола (двічі). «Слава, і нині» – світільний свята Тріоді.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітні стихири на 6: свята Тріоді, глас 2-ий – 3 (див. На стиховні ранньої), і апостола, глас 8-ий – 3 (див. На стиховні вечірні). «Слава» – апостола, глас 6-ий: «Премудрий ловцю...», «І нині» – свята Тріоді, глас 1-ий.

Примітка. Якщо святий Поліелейний (і вище), то на хвалітні спочатку співаються стихири ранньої на стиховні свята (цього дня) на 3, а потім святого на 3 (при цьому хвалітні стихири дня Тріоді пропускаються). «Слава» – святого, «І нині» – свята. Типікон не дає точних вказівок, який саме піснеспів свята співати на «І нині», чи з числа хвалітних стихир або зі стиховні. Співати можна ту стихир, з числа хвалітних, яка надрукована на «Слава, і нині» (порівн.: Типікон, гл. 50, «У понеділок 2-го тижня Антипасхи на ранній», 18-е «див»).

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар свята, глас 2-ий: «Благообразний Йосиф...». «Слава» – тропар апостола, глас 4-ий, «І нині» – тропар свята, глас 2-ий: «Мироносицям жонам...».

На 1-му часі – тропар: «Благообразний Йосиф...»; «Слава» – тропар апостола. На 3-му часі – тропар: «Коли зійшов Ти...»; «Слава» – тропар апостола. На 6-му часі – тропар: «Мироносицям жонам...»; «Слава» – тропар апостола. На 9-му часі – тропар: «Благообразний Йосиф...»; «Слава» – тропар апостола.

Кондаки свята Тріоді і апостола читаються поперемінно. НА ЛІТУРГІЇ блаженні свята Тріоді, пісня 8-а – 4 (з ірмосом), і апостола, пісня 3-я – 4.

Після входу – «Благообразний Йосиф...», тропар воскресний: «Коли зійшов Ти...», тропар свята: «Мироносицям жонам...», тропар храму Богородиці або храму святого, тропар апостола; кондак храму святого. «Слава» – кондак апостола, «І нині» – кондак свята Тріоді

Прокимен, алилуарій і причасний – свята Тріоді і апостола.

Апостол і Євангеліє – дня і апостола.

Задостойник Пасхи.

[1] За традицією, Новозавітні паремії читаються при відкритих царських вратах.

14 ТРАВНЯ

СУБОТА

1 ТРАВНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Прор. Єремії (VI ст. до Р. Хр.). Сщмч. Макарія, митр. Київського (1497). Прмчч. Афонських: Євфимія (1814), Ігнатія (1814) та Акакія (1816). Прмч. Вати Персянина (IV). Блгв. Тамари, цариці Грузинської.

Ікони Божої Матері, званої «Несподівана радість».

Порядок читань, згідно з календарем:

Ран. – Ін., 35 зач. (від пол.), X, 1 – 9.

Літ. – Діян., 22 зач., IX, 19 – 31. Ін., 52 зач., XV, 17 – XVI, 2.

Сщмч.: Євр., 334 зач., XIII, 7 – 16. Ін., 36., X, 9 – 16.

Прор. (під зачало): 1 Кор., 156 зач., XIV, 20 – 25. Лк., 14 зач., IV, 22 – 30.

Поліелейна служби Сщмч. Макарія, митр. Київського в поєднанні зі службою прор. Єремії без святкового знака та службою Тріоді.

НА ВЕЛИКІЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-ий антифон.

На «Господи, взиваю» стихири на 8: свята Тріоді, глас 2-ий – 3, святителя, глас 5-ий – 3 і пророка, глас 8-ий. «Слава» – святителя, глас 6-ий: «Прийдіть, православних собори...», «І нині» – догматик, глас 2-ий: «Минула тінь закону...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії святителя – 3.

На стиховні стихири святителя, глас 2-ий (зі своїми приспівами). «Слава» – святителя, глас 8-ий: «О, воїне Христов безстрашний, і града Києва утішення і похвало...», «І нині» – свята Тріоді, глас 5-ий: «Тебе, що зодягаєшся в світло...».

Після Трисвятого – тропар свята, глас 2-ий: «Благообразний Йосиф...». «Слава» – тропар священномученика, глас 4-ий: «До града твого Києва, як пастир добрий, поспішаючи», «І нині» – тропар свята, глас 2-ий: «Мироносицям жонам...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята, глас 2-ий: «Благообразний Йосиф...». (один раз) тропар священномученика, глас 4-ий: «До града твого Києва, як пастир добрий, поспішаючи». «Слава» – тропар пророка, глас 2-ий: «Пророка Твого...», «І нині» – тропар свята, глас 2-ий: «Мироносицям жонам...».

Кафизми 16-а і 17-а. Малі ектенії.

Після 1-ої кафизми – сідальний свята Тріоді. «Слава, і нині» – той же сідальний.

Після 2-ої кафизми – сідальний священномученика, глас 4-ий: «Живоносному твоєму предстоячи гробу, о, Макарію, святителю Христов...» (двічі). «Слава, і нині» – сідальний свята Тріоді.

Поліелей. Величання: «Величаємо тебе, / священномучениче Макарію, / шануємо святу пам'ять твою, / бо ти молиш за нас, // Христа Бога нашого і вибраний псалом: «Слухайте це, всі народи, почуйте всі, хто живе по вселенній». Сідальний священномученика після поліелея, глас 1-ий: «Прийдіть, ті, що відкидають молитви до святих...» (двічі). «Слава, і нині» – сідальний свята Тріоді, (див. Після 2-ої ка-

физми). Степенна – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен і Євангеліє – священномученика. «Воскресіння Христове бачивши...» (один раз). Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами священномученика Макарія...». Стихира святого, глас 4-ий: «Нехай відкриються серця наші...».

Канони: Канони: свята Тріоді, глас 2-й: «Моїсееву пісню...» (див. в Неділю мироносиць) з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) священномученика на 6 і пророка на 2.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія Пасхи: «Воскресіння день...».

Після 3-ої пісні – кондак та ікос свята Тріоді глас 2-ий (див. в Неділю мироносиць); сідальний священномученика, глас 4-ий: «Заступнику душ наших милостивий»; сідальний пророка, глас 6: «Очистивши наші скверни розум...». «Слава» – кондак, глас 4: «Просвітлене Духом, чисте твоє серце...», «і нині» – сідальний Тріоді.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос священномученика, глас 3-й.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний священномученика (двічі). «Слава, і нині» – світільний свята Тріоді

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітні стихири на 6: свята Тріоді, глас 2-ий – 3 (див. На стиховні ранньої), і священномученика, глас 4-ий – 3. «Слава» – святого, глас 2-ий: «Сьогодні прославляється пам'ять священномученика Макарія...», «І нині» – свята Тріоді.

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар свята, глас 2-ий: «Благообразний Йосиф...». «Слава» – тропар священномученика, глас 4-ий: «До града твого Києва, як пастир добрий, поспішаючи», «І нині» – тропар свята, глас 2-ий: «Мироносицям жонам...».

На 1-му часі – тропар: «Благообразний Йосиф...»; «Слава» – тропар священномученика. На 3-му часі – тропар: «Коли зійшов Ти...»; «Слава» – тропар пророка. На 6-му

часі – тропар: «Мироносицям жонам...»; «Слава» – тропар священномученика. На 9-му часі – тропар: «Благообразний Йосиф...»; «Слава» – тропар пророка.

Кондаки свята Тріоди і священномученика читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні свята Тріоди, пісня 8-а – 4 (з ірмосом), і священномученика, пісня 3-я – 4.

Після входу – «Благообразний Йосиф...», тропар воскресний: «Коли зійшов Ти...», тропар свята: «Мироноси-

цям жонам...», тропар храму Богородиці або храму святого, тропар священномученика, тропар пророка; кондак пророка, кондак храму святого. «Слава» – кондак священномученика, «І нині» – кондак свята Тріоди.

Прокимен, алилуарій і причасний – свята Тріоди і священномученика.

Апостол і Євангеліє – дня, священномученика і пророка під зачало.

Задостойник Пасхи.

15 ТРАВНЯ НЕДІЛЯ

2 ТРАВНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Неділя 4-та після Пасхи, про розслабленого. Глас 3.

Свт. Афанасія Великого, архієп. Олександрійського (373). **Перенесення мощей блгвв. князів страсотерпців Бориса і Гліба, у св. хрещенні Романа і Давида (1072 і 1115). Свт. Афанасія, патр. Царгородського, Лубенського, чудотворця (1654).** Мчч. Еспера і Зої та дітей їх Кириака і Феодула (II). Блгв. і рівноап. царя Бориса, у св. хрещенні Михайла (907), який прийняв хрещення зі своїм народом у IX ст. (Болг.). Перенесення мощей мч. Авраамія Болгарського (1230) (перехідне святкування в 4-ту неділю після Пасхи). Прав. Тавифи (I) (перехідне святкування в 4-ту неділю після Пасхи).

Путивльської ікони Божої Матері (1635).

Порядок читань, згідно з календарем:

Ран. – Єв. 4-е, Лк., 112 зач., XXIV, 1 – 12.

Літ. – Діян., 23 зач., IX, 32 – 42. Ін., 14 зач., V, 1 – 15.

Воскресна служби Тріоди звершується в поєднанні з поліелейною службою свв. блгвв. князів Бориса і Гліба.

*При звершенні поліелейної служби свт. Афанасія, патр. Царгородського слід керуватися схемою служби свв. блгвв. князів Бориса і Гліба.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – кафізма вся.

На «Господи, звизаю» стихир на 10: воскресні, глас 3-ій – 3, свята (про розслабленого), глас 1-ий – 3 (перша стихира – двічі), і святих – 4. «Слава» – свята (про розслабленого), глас 5-ий: «Прийшов Ісус в Єрусалим до овечої купальні...», «І нині» – догматик, глас 3-ій: «Як нам не дивуватися...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії святих – 3.

На літії стихира (або стихир) храму і стихир святих, глас 4-ий. «Слава» – святих, глас 6-ий: «Сьогодні, зібрання вірних...», «І нині» – свята (про розслабленого), глас 5-ий: «Біля овечої купальні чоловік лежав немичний...» (див. «Слава» літійних стихир Тріоди).

На стиховні стихира недільна, глас 3-ій: «Стражданням Твоїм, Христе...», і стихир Пасхи, глас 5-ий (з їхніми приспівами). «Слава» – святих, глас 6-ий: «Прийдіть, прославимо чудотворців і мучеників...», «І нині» – свята Тріоди (про розслабленого), глас 8-ий: «В притворі Соломоновому...» (див. «Слава» стихир на стиховні Тріоди).

Після Трисвятого – «Богородице Діво...» (тричі).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар воскресний, глас 3-ій: «Нехай веселяться небесні...» (двічі). «Слава» – тропар святих (за вибором), «І нині» – Богородичний воскресний за гласом «Слави».

Кафізми 2-а і 3-я. Малі екстенії. Сідальні воскресні (див. в Тріоді).

Поліелей. Величання святих: «Величаємо вас, страстотерпці святи Борисе і Глібе, і шануємо святу пам'ять вашу, бо ви молитесь за нас, Христа Бога нашого» і вибраний псалом: «Насаджені в домі Господньому, у дворах Бога нашого розцвітуть». «Ангельський собор». Іпакої, глас 3-ій: «Світлий ангел, дивуючи своєю появою...». Сідальний святих після 1-ої кафізми, глас 1-ий: «Зірки незаходимі, преславні світила...»; інший сідальний святих після 1-ої кафізми, глас той самий: «Сьогодні земля ваша, страстотерпці Христові...»; сідальний святих після 2-ої кафізми, глас 4-ий: «Здоров'я ради ви погублені вашим братом...»; інший сідальний святих після 2-ої кафізми, глас той самий: «Зі святими нині оселилися, святе своє закінчили житіє...»; сідальний святих після поліелея, глас 8-ий: «Блаженна та земля...». «Слава» – інший сідальний святих після поліелея, глас той самий: «До божественної краси...», «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий: «О Пресвята Діво...». Степенні – антифони 3-го гласу. Прокимен, глас 3-ій: «Скажіть народам...».

Євангеліє воскресне 4-е. «Воскресіння Христове бачивши...» (тричі). Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами апостолів...», «І нині» – «Молитвами Богородиці...». Стихира воскресна, глас 6-ий: «Воскрес Ісус із гробу...».

Канони: Пасхи з ірмосом і Богородичний на 6 (ірмоси по двічі), святих на 4 і свята Тріоди (про розслабленого) на 4.

Примітка. Канон свята Тріоди (складений) співається на 4 без повторень. Спочатку тропар воскресний (дивитися за змістом), потім свята (дивитися за змістом). «Слава» – Троїчний, «І нині» – Богородичний (порівн.: Типікон, 23 квітня, 4-а Маркова глава, 8 травня, 2-а Маркова глава).

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія Пасхи: «Воскресіння день...».

Після 3-ої пісні – кондак та ікос святих, глас 4-ий; сідальний святих, глас 8-ий (двічі). «Слава, і нині» – сідальний свята (про розслабленого), глас 3-ій: «Одне слово підняло розслабленого...».

Після 6-ої пісні – кондак свята (про розслабленого), глас 3-ій: «Душу мою, Господи...», та ікос, глас той самий: «Ти, що долонями рук Твоїх тримаєш усі кінці, Ісусе Боже...».

На 9-ій пісні «Чеснішу» не співаємо. (Звершується звичайне кадіння.)

Після 9-ої пісні – «Свят Господь Бог наш». Ексапостіларій Пасхи: «Тілом заснувши...». «Слава» – світільний святих, «І нині» – світільний свята (про розслабленого).

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихир на 8: воскресні (див. в Тріоді), глас 3-ій – 4, і святих, глас 1-ий і глас 6-ий – 4 (зі «Слава» і приспівами своїми; приспиви див. На стиховні вечірні). «Слава» – свята (про розслабленого), глас 8-ий: «Господи, розслабленого не купальня зцілила...», «І нині» – «Преблагословенна еси...».

Примітка. Приспиви до двох останніх хвалітних стихир див. в стихирах на стиховні служби Мінеї. Стих 1-ий: «Праведник, яко фінік, розцвіте/і, як кедр, що в Ливані, примножиться»; Стих 2-ий: «Насаджені в домі Господньому,/ у дворах Бога нашого розцвітуть».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар воскресний: «Днесь спасіння...».

Перед 1-им часом на «Слава, і нині» – євангельська стихира, глас 3-ій.

НА ЧАСАХ – тропар воскресний. «Слава» – тропар святих. Кондаки свята (про розслабленого): «Душу мою, Госпо-

ди...», і святих – читаються поперемено.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні гласу – 4 (див. в Тріоді), свята Тріоді (про розслабленого), пісня 3-я – 4, і святих, пісня 6-а – 4.

Після входу – тропар воскресний, глас 3-й, тропар святих. «Слава» – кондак святих, «І нині» – кондак свята (про розслабленого), глас 3-й: «Душу мою, Господи...».

Прокимен – Неділі про розслабленого, глас 1-й: «Нехай буде, Господи, милість Твоя...»; стих: «Радуйтеся, правед-

ні...»; і святих, глас 4-й: «Святим, що на землі Його...».

Апостол і Євангеліє – Неділі про розслабленого і святих.

Алилуарій – Неділі про розслабленого, глас 5-й: «Милість Твоя, Господи...»; і святих, глас 4-й: «Взивали праведні...».

Задостойник Пасхи.

Причасний – дня (воскресний): «Хваліте Господа з Небес...»; і святих: «Радуйтеся, праведні...».

16 ТРАВНЯ ПОНЕДІЛОК

3 ТРАВНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

4-й тиждень після Пасхи.

Мчч. Тимофія і Маври (бл. 286). Прп. Феодосія, ігум. Києво-Печерського (1074). Прп. Петра, чудотворця, еп. Аргоського (X).

Ікон Божої Матері: Успіння Києво-Печерської, принесеної з Царгорода (1073), Києво-Печерської (з предстоящими Антонієм і Феодосієм) (1085) та Свенської (1288).

Порядок читань згідно з календарем:

Ран. – Лк., 24 зач., VI, 17 – 23.

Літ. – Діян., 24 зач., X, 1 – 16. Ін., 24 зач., VI, 56 – 69.

Прп.: Євр., 334 зач., XIII, 7 – 16. Мф., 43 зач., XI, 27 – 30.

Поліелейна служба прп. Феодосія, ігумена Києво-Печерського звершується в поєднанні зі службою Тріоді.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-й антифон.

На «Господи, взиваю» стихири на 8: свята Тріоді, глас 8-й – 3, і преподобного, глас 5-й – 5 (перші дві стихири – двічі). «Слава» – преподобного, глас 8-й: «Прийдіть, зберімося всі...», «І нині» – свята Тріоді, глас 5-й: «Біла овчої купальні...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії преподобного – 3.

На стиховні стихири преподобного, глас 8-й (зі своїми приспіваними). «Слава» – преподобного, глас той самий, «І нині» – свята Тріоді, глас 1-й (див. в стихирах на стиховні).

Після Трисвятого – тропар воскресний, глас 3-й: «Нехай веселяться небесні...». «Слава» – тропар святого, глас 8-й, «І нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Ти, що нас ради...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар воскресний, глас 3-й: «Нехай веселяться небесні...». (двічі). «Слава» – тропар святого, глас 8-й, «І нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Іже нас заради...».

Кафизми 4-а і 5-а. Малі екстенії.

Після 1-ої кафизми – сідальний преподобного, глас 4-й: «За покликанням Господа твого ти пішов...» (двічі). «Слава, і нині» – сідальний свята Тріоді, глас 3-й. (див. в сідальних після 2-ої кафизми).

Після 2-ої кафизми – сідальний преподобного, глас 8-й: «Сліз потоками ти напоїв душу свою щедро, отче мудрий...» (двічі). «Слава, і нині» – сідальний свята Тріоді, глас 3-й. (див. в сідальних після 2-ої кафизми).

Поліелей. Величання преподобного: «Ублажаємо тебе, преподобний отче наш Феодосію, і шануємо святу пам'ять твою, наставнику монахів і співбесіднику ангелів» і вибраний псалом: «Терплячи, потерпів від Господа і визволив мене». Сідальний преподобного після поліелея, глас 8-й: «Від утроби матері воістину ти був освячений, Феодосію блаженний...» (двічі). «Слава, і нині» – сідальний свята Тріоді, глас 3-й (див. в сідальних після 2-ої кафизми). Степенна – 1-й антифон 4-го гласу. Прокимен преподобного, глас 4-й: «Чесна перед Господом смерть преподобних Його»; стих: «Чим воздам Господеві за все, що Він воздав мені?». Євангеліє – преподобного. «Воскресіння Христове бачивши...» (один раз). Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами преподобного...». Стихира преподобного, глас 8-й: «На небо, живучи на землі...».

Канони: свята Тріоді, глас 3-й: «Дивно і славно Ти, Боже, твориш чудеса...» (див. в Неділі про розслабленого), з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі), і преподобного (два канони) на 8.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія Пасхи: «Воскресіння день...».

Після 3-ої пісні – кондак і ікос свята Тріоді, глас 3-й (див. в Неділі про розслабленого); сідальний преподобного, глас 4-й. «Слава» – інший сідальний преподобного, глас той самий, «І нині» – сідальний свята Тріоді, глас 3-й: «Одне слово підняло розслабленого...» (див. в Неділі про розслабленого).

Після 6-ої пісні – кондак та ікос преподобного, глас 3-й.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно е...» не співається. Світільний преподобного (двічі). «Слава, і нині» – світільний свята Тріоді: «Постав Чоловіколюбче всещедрий Господь перед овечою купальнею...» (див. в Неділі про розслабленого).

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітні стихири на 6: свята Тріоді, глас 3-й – 3 (див. на стиховні ранньої) 3, і преподобного, глас 2-й – 3. «Слава» – преподобного, глас 6-й: «Преподобний отче...», «І нині» – свята Тріоді, глас 1-й. (див. на хвалітні).

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар воскресний, глас 3-й: «Нехай веселяться небесні...». «Слава» – тропар святого, глас 8-й, «І нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Ти, що нас ради...».

НА ЧАСАХ – тропар воскресний. «Слава» – тропар святого. Кондаки свята Тріоді і преподобного читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні з канону свята Тріоді (про розслабленого), пісня 1-а – 4 (з ірмосом), і преподобного, пісня 3-я (або 6-а) – 4.

Примітка. У службі преподобного в Мінеї вказані блаженні святого, 1-го канону пісня 3-я – 4 (з ірмосом), і 2-го канону пісня 6-а – 4. Такий варіант, відповідно до Уставу, можливий (порівн.: Типікон, 25 травня), однак при подібному розподілі тропарів на блаженних пропускається звичайна пісня канону свята (про розслабленого).

Після входу – тропар воскресний, тропар храму Богородиці або храму святого, тропар святого; кондак храму святого. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – кондак свята Тріоді.

Прокимен і алилуарій – свята Тріоді (див. в Неділі про розслабленого) і преподобного.

Апостол і Євангеліє – дня і преподобного.

Задостойник Пасхи.

Причасний – Пасхи: «Тіло Христове прийміте...», преподобного: «В пам'ять вічну...».

17 ТРАВНЯ

ВІВТОРОК

4 ТРАВНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Прмц. Пелагеї, діви Тарсійської (бл. 290). Сщмч. Еразма, єп. Формійського (303). Сщмч. Альвіана, єп. Анейського, та учнів його (304). Сщмч. Сильвана, єп. Газького, і з ним 40 мучеників (311).

Порядок читань згідно з календарем:

Діян., 25 зач., X, 21 – 33. Ін., 25 зач., VII, 1 – 13.

Служба прмц. Пелагії, діви Тарсійської, не має святкового знака, звершується разом зі службою Тріоді.

НА ВЕЧІРНІ кафізма 6-а.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: свята Тріоді, глас 1-ий – 3 (перша стихира – двічі), і преподобномучениці, глас 2-ий – 3. «Слава, і нині» – свята Тріоді, глас 5-ий.

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Тріоді, глас 3-ий. «Слава, і нині» – свята Тріоді, глас 8-ий: «В притворі Соломоновому...».

Після Трисвятого – тропар воскресний, глас 3-ий: «Нехай веселяться небесна...». «Слава» – тропар преподобномучениці, глас 4-ий, «І нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Від віку утаємнене...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар воскресний, глас 3-ий: «Нехай веселяться небесна...» (двічі). «Слава» – тропар преподобномучениці, глас 4-ий, «І нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Від віку утаємнене...».

Кафізми 7-а і 8-а. Малі екстенії. Сідальні Тріоді. «Воскресіння Христове бачивши...» (один раз). Псалом 50-ий.

Канони: «Дивно і славно Ти, Боже, твориш чудеса...» (див. в Неділю про розслабленого), з ірмосом на 8 (ірмоси по двічі), і преподобномучениці на 4.

Біблійні пісні «Співаємо Господеві...».

Катавасія по 3-й, 6-й, 8-й і 9-й піснях – ірмоси канону Мінеї.

Після 3-ої пісні – кондак преподобномучениці, глас 3-ий; сідальний преподобномучениці, глас 1-ий. «Слава, і нині» – сідальний свята Тріоді, глас 3-ий: «Одне слово підняло розслабленого...» (див. в Неділю про розслабленого).

Після 6-ої пісні – кондак та ікос свята Тріоді, глас 3-ий (див. в Неділю про розслабленого).

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний свята Тріоді: «Постав Чоловіколюбче всещедрий Господь перед овечою купальнею...» (див. в Неділю про розслабленого).

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихири Тріоді, глас 3-ий – 4 (перша стихира – двічі). «Слава, і нині» – свята Тріоді, глас 8-ий.

«Тобі слава подобає...» не читається, але відразу читець: «Слава Тобі, що показав нам світло». Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири свята Тріоді, глас 3-ий. «Слава, і нині» – свята Тріоді, глас 5-й: «Біля овечої купальні...».

Після Трисвятого – тропар воскресний, глас 3-ий: «Нехай веселяться небесна...». «Слава» – тропар преподобномучениці, глас 4-ий, «І нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Від віку утаємнене...».

НА ЧАСАХ – тропар воскресний. «Слава» – тропар преподобномучениці. Кондак тільки свята Тріоді.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні від канону свята Тріоді (про розслабленого), пісня 9-а – 6 (з ірмосом).

Після входу – тропар воскресний, тропар храму Богородиці або храму святого, тропар преподобномучениці; кондак храму святого. «Слава» – кондак преподобномучениці, «І нині» – кондак свята Тріоді.

Прокимен і алуарій – свята Тріоді (див. **На Літургії** в Неділю про розслабленого).

Апостол і Євангеліє – дня.

Задостойник Пасхи.

Причасний Пасхи: «Тіло Христове прийміте...».

18 ТРАВНЯ

СЕРЕДА

5 ТРАВНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Переполювання П'ятдесятниці. Вмц. Ірини (I – II).

Ікони Божої Матері «Невипивана чаша» (1878).

Порядок читань згідно з календарем:

Діян., 34 зач., XIV, 6 – 18. Ін., 26 зач., VII, 14 – 30.

Цього дня, традиційно, звершується мале освячення води.

Служба Преполювання П'ятдесятниці звершується за Тріоддю.

Примітка. Служба мц. Ірини переноситься на повечір'я.

НА ВЕЛИКІЙ ВЕЧІРНІ кафізма 9-а.

На «Господи, взиваю» стихири свята Переполювання (з Тріоді), глас 4-ий – 6 (кожна стихира – двічі). «Слава, і нині» – Тріоді, глас 6-ий: «Свято переполювалося Твого, Христе, воскресіння...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії Переполювання – 3.

Ектенія потрійна: «Промовмо всі...». «Сподоби, Господи». Ектенія прохальна: «Доповнімо вечірню...», і голововклонна молитва.

На стиховні стихири свята Тріоді, глас 1-ий і глас 2-ий (зі своїми приспіваними). «Слава, і нині» – свята Тріоді, глас 8-ий: «Коли переполювалося свято...».

Після Трисвятого – тропар свята Переполювання, глас 8-ий (один раз).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята Переполювання, глас 8-ий (двічі). «Слава, і нині» – той же тропар.

Кафізми 10-я і 11-а. Малі екстенії. Сідальні свята Тріоді

(по двічі). «Воскресіння Христове бачивши...» (один раз). Псалом 50-ий.

Канони: 1-й канон Преполювання, глас 4-ий, з ірмосом на 8 (ірмоси по двічі), і 2-й канон Переполювання, глас 8-ий, на 6.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія Переполювання: «Море висушив Ти...».

Примітка. *Ця ж катавасія співається і на віддання свята Переполювання; в інші дні після свята Преполювання, якщо є катавасія, то Пасхи – «Воскресіння день...».*

Після 3-ої пісні – сідальний свята Тріоді, глас 8-ий: «Стоячи посеред святилища...». «Слава, і нині» – інший сідальний свята Тріоді, глас той самий: «Премудрості воду і життя...».

Після 6-ої пісні – кондак та ікос свята Переполювання (з Тріоді), глас 4-ий.

На 9-й пісні – звичайне кадіння. «Чеснішу» не співаємо.

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний

свята Тріоді: світільний свята Тріоді: «Маючи чашу невичерпних дарів...». «Слава» – той же світільний, «І нині» – той же світільний.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихирах свята Тріоді, глас 4-ий – 4 (перша стихира – двічі). «Слава, і нині» – свята Тріоді, глас той самий: «Просвітившись, браття...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар свята Переполювання, глас 8-ий (один раз).

НА ЧАСАХ – тропар і кондак свята Переполювання.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні свята Переполювання, 1-го канону пісня 3-я – 4 (з ірмосом), і 2-го канону пісня 6-а – 4.

На вході: «... що воскрес із мертвих, співаємо Тобі...».

Після входу – тропар свята Переполювання. «Слава, і

нині» – кондак свята Переполювання.

Співається Трисвяте.

Прокимен, алилуарій і причасний – Переполювання.

Апостол і Євангеліє – дня.

Задостойник – ірмос 9-ої пісні 2-го канону Переполювання: «Невластиве матерям дівство...».

Примітка. Цей же задостойник співається і в віддання свята Переполювання, в інші дні після свята Переполювання – задостойник Пасхи.

Примітка. Після Літургії (або перед Службою Божою), за традицією, звершується мале освячення води. На трапезі утіха братії. Свято Переполювання святкується 8 днів (порівн.: Типікон, гл. 50, «В середу Переполювання на ранній»).

19 ТРАВНЯ ЧЕТВЕР

6 ТРАВНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Прав. Іова Багатостраждального (бл. 2000 – 1500 до Р. Хр.). Прп. Іова Почаївського (1651). Мчч. Варвара, воїна, Вакха, Калимаха та Діонісія (бл. 362). Мч. Парфенія. Мч. Варвара, колишнього розбійника.

Порядок читань згідно з календарем:

Діян., 26 зач., X, 34 – 43. Ін., 29 зач., VIII, 12 – 20.

Прав.: Гал., 213 зач., V, 22 – VI, 2. Мф., 43 зач., XI, 27 – 30.

Прп.: Гал., 213 зач., V, 22 – VI, 2. Лк., 24 зач., VI, 17 – 23.

Подаємо зразок звершення поліелейної служби преподобного Іова Почаївського у поєднанні зі службою Тріоді.

НА ВЕЛИКІЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-ий антифон.

На «Господи, взиваю» стихир на 8: Тріоді (Переполювання), глас 4-ий – 3, і преподобного Іова, глас 1-ий і глас 2-ий – 5. «Слава», преподобного Іова, глас 3-ий: – «Твоїх слів, Господи, дотримувався Іов преподобний...», «І нині» – свята Тріоді, глас 2-ий: «Коли Ти, Христе Боже прийшов до святини...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії преподобного – 3.

На стиховні стихир преподобного Іова, глас 5-ий (зі своїми приспівами) «Радуйся, священна главо, Іове...». «Слава» – преподобного Іова, глас 8-ий, «І нині» – свята Тріоді, глас 3-ий: «В переполювання свята...» (див. На стиховні вечірні).

Після Трисвятого – тропар преподобного Іова, глас 4: «Багатостраждального праотця довготерпіння придбав...», або інший глас той самий: «Взявши на себе ярмо Христове від юності». «Слава, і нині» – тропар Переполювання, глас 8-ий.

Примітка. Якщо в післясвятю Переполювання припадає святий, якому Типікон призначає ВСЕНІЧНЕ БДІННЯ (наприклад, храмовий святий), то на благословення хлібів не співається тропар свята Переполювання, оскільки в послідовності цих днів укладач Квітної Тріоді дотримується звичайного загального порядку богослужіння, властивого взагалі для всіх днів Святої П'ятидесятниці (до віддання свята Пасхи включно). Саме тому віддання свята Переполювання мало чим відрізняється від звичайного віддання свята дня недільного. Таким чином, устав співу тропарів НА ВЕЛИКІЙ ВЕЧІРНІ, якщо припадає великий святий з блінням, то співається тропар святого (двічі) і «Богородице Діво...» (один раз).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар Переполювання, глас 8-ий (двічі). «Слава» – тропар преподобного Іова, глас 4: «Багатостраждального праотця довготерпіння придбав...», або інший глас той самий: «Взявши на себе ярмо Христове від юності», «І нині» – тропар Переполювання, глас 8-ий.

Кафизми 13-а і 14-а. Малі ектенії.

Після 1-ої кафизми – сідалний свята Тріоді, глас 8-ий: «Стоячи посеред святини...». «Слава, і нині» – той же сідалний.

Після 2-ої кафизми – сідалний преподобного Іова, глас 4-ий: «Печерного затворника...» (двічі). «Слава, і нині» – сідалний свята Тріоді, глас 8-ий: «Стоячи посеред святини...».

Поліелей. Величання: «Ублажаємо тебе, преподобний отче наш Іове, і шануємо святу пам'ять твою, наставнику монахів// і співбесіднику ангелів» і Псалом вибраний: «Терплячи, потерпів від Господа і визволив мене». Сідалний преподобного Іова після поліелея, глас 8-ий: «Пастирську мудрість через смирення ти придбав...» (двічі). «Слава, і нині» – сідалний свята Тріоді, глас той самий: «Стоячи посеред святини...» (див. Після 2-ої кафизми). Степенна – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен глас 4: «Чесна перед Господом смерть преподобних Його». Стих: «Що віддам Господу за все, що Він воздав мені». Євангеліє від Матфея, зачало 43 (11, 27 – 30). Після 50-го псалма стихира, глас 6: «Преподобний отче...».

Канони: свята Переполювання 1-ий із ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і преподобного на 8:

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія Пасхи: «Воскресіння день...».

Після 3-ої пісні – кондак та ікос Переполювання, глас 4-ий (див. в середу Переполювання); сідалний преподобного Іова, глас 8-ий: «Сьогодні сповнюється радістю обитель Почаївська» (двічі). «Слава, і нині» – сідалний Переполювання, глас той самий (див. в середу Переполювання, після 3-ої пісні канону).

Після 6-ої пісні – кондак та ікос преподобного Іова, глас 4-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний преподобного Іова (двічі). «Слава, і нині» – світільний Переполювання: «Маючи чашу невичерпних дарів...» (див. В середу Переполювання).

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихирах на 6: свята Тріоді, глас 2-ий – 3 (див. На стиховні ранньої), і преподобного Іова, глас 4-ий – 3. «Слава» – преподобного Іова, глас 8-ий: «Не можуть слова наші прославити твої подвиги преподобний Іове ...», «І нині» – свята Тріоді, глас 8: «Господи, раніше чесного Твого Хреста...» (див. на хвалітних).

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар преподобного Іова, глас 4-ий. «Слава, і нині» – тропар Переполювання, глас 8-ий.

НА ЧАСАХ – тропар Переполювання. «Слава» – тропар преподобного Іова. Кондаки Переполювання і преподобного Іова читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні 1-го канону Переполювання, пісня

1-а – 4 (з ірмосом), і преподобного Іова, пісня 3-я (або 6-а) – 4.

Після входу – тропар Переполювання, тропар храму Богородиці або храму святого, тропар преподобного Іова; кондак храму святого. «Слава» – кондак преподобного Іова, «І нині» – кондак Переполювання.

Прокимен, алилуарій і причасний – Переполювання (див. на Літургії в середу Переполювання) і преподобного Іова. Апостол і Євангеліє – дня і святого. Задостойник Пасхи.

20 ТРАВНЯ П'ЯТНИЦЯ

7 ТРАВНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Згадування появи на небі Хреста Господнього в Єрусалимі (351). Мч. Акакія, сотника (303). Прпп. Іоана Зедазнійського та учнів його: Авіва, єп. Некреського, Антонія Марткобського, Давида Гареджийського, Зинона Ілкатського, Фадея Степанцимидського, Ісе (Іесея), єп. Цилканського, Йосифа, єп. Алавердського, Ісидора Самтавійського, Михаїла Улумбійського, Пірра Бретського, Стефана Хирського і Шіо Мгвімського (VI, Груз.).

Любецької (XI) та Жировицької (1470) ікон Божої Матері.

Порядок читань згідно з календарем:

Діян., 27 зач., X, 44 – XI, 10. Ін., 30 зач., VIII, 21 – 30.

Хреста: 1 Кор., 125 зач., I, 18 – 24. Ін., 60 зач., XIX, 6 – 11, 13 – 20, 25 – 28, 30 – 35.

Служба на честь появи на небі Хреста Господнього в Єрусалимі шестерична, звершується разом зі службою Тріоді.

НА ВЕЧІРНІ кафізма 15-а.

На «Господи, взиваю» стихири Хреста, глас 4-ий – 6 (кожна стихира – двічі). «Слава» – Хреста, глас 8-ий: «Спо-вістили Небеса...», «І нині» – свята Тріоді (Переполювання), глас 6-ий.

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири свята Тріоді, глас 5-ий (з «Господи, взиваю»). «Слава, і нині» – свята Тріоді, глас 8-ий: «В Переполювання свята...» (див. В стихирах на стиховні).

Після Трисвятого – тропар Хреста, глас 8-ий. «Слава, і нині» – тропар Переполювання, глас той самий.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар Переполювання, глас 8-й (двічі). «Слава, і нині» – тропар Хреста, глас той самий.

Кафізми 19-а і 20-а. Малі ектенії. Сідальні Тріоді. «Воскресіння Христове бачивши...» (один раз). Псалом 50-ий.

Канони: свята Переполювання 2-ий з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі), і Хреста на 6.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї.

Після 3-ої пісні – кондак та ікос Переполювання, глас 4-ий (див. в середу Переполювання); сідальний Хреста, глас той самий (двічі). «Слава, і нині» – сідальний Переполювання, глас 8-ий (див. в середу Переполювання, після 3-ої пісні канону).

Після 6-ої пісні – кондак та ікос Хреста, глас 4-ий.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний Хреста (двічі). «Слава, і нині» – світільний Переполювання: «Маючи чашу невичерпних дарів...» (див. В середу Переполювання).

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

На хвалітні стихири Тріоді, глас 3-й – 4 (перша стихира – двічі). «Слава, і нині» – свята Тріоді, глас 8-ий.

«Тобі слава подобає...» не читається, але відразу читець: «Слава Тобі, що показав нам світло». Читається повсякденне словослів'я.

На стиховні стихири свята Тріоді, глас 2-ий. «Слава, і нині» – свята Тріоді, глас 6-й.

Після Трисвятого – тропар Хреста, глас 8-ий. «Слава, і нині» – тропар Переполювання, глас той самий.

НА ЧАСАХ – тропар Переполювання. «Слава» – тропар Хреста. Кондак тільки Переполювання.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні 2-го канону Переполювання, пісня 4-а – 6 (з ірмосом).

Після входу – тропар Переполювання, тропар Хреста, тропар храму Богородиці або храму святого; кондак Хреста. «Слава» – кондак храму святого, «І нині» – кондак Переполювання.

Прокимен, алилуарій і причасний – Переполювання (див. на Літургії в середу Переполювання) і Хреста.

Апостол і Євангеліє – дня і Хреста.

Задостойник Пасхи.

21 ТРАВНЯ СУБОТА

8 ТРАВНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Апостола і євангелиста Іоана Богослова (98 – 117). Прп. Арсенія Великого (449 – 450). Прпп. Арсенія Працелюбного (XIV) та Пімена, посника, (XII) Києво-Печерських, в Дальніх печерах.

Порядок читань згідно з календарем:

Ран. – Ін., 67 зач., XXI, 15 – 25.

Літ. – Діян., 29 зач., XII, 1 – 11. Ін., 31 зач., VIII, 31 – 42.

Ап.: 1 Ін., 68 зач., I, 1 – 7. Ін., 61 зач., XIX, 25 – 27; XXI, 24 – 25.

Бдіна служба апостола і євангелиста Іоана Богослова звершується разом зі службою прп. Арсенія Великого і службою Тріоді.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-й антифон.

На «Господи, взиваю» стихири на 10: свята Тріоді (Переполювання), глас 1-ий – 3, апостола, глас той самий – 4 (перша стихира – двічі), і преподобного, глас 8-ий – 3. «Слава» – апостола, глас 2-ий: «Сина громового...», «І нині» – догматик, глас 3-й: «Як нам не дивуватися...».

Вхід. Прокимен дня. Паримії апостола – 3[1].

На літїї стихира храму, стихири апостола, глас 1-ий, і преподобного, глас 5-ий. «Слава» – апостола, глас 4-ий: «возліг

ти на груди...», «І нині» – свята Тріоді, глас той самий: «Господи, раніше Чесного Твого Хреста...» (див. На стиховні ранньої).

На стиховні стихири Тріоді (воскресні), глас 3-й (з приспівами воскресними) [2]. «Слава» – апостола, глас 6-ий: «Апостоле Христів...», «І нині» – свята Тріоді, глас 1-ий.

Після Трисвятого – тропар апостола, глас 2-ий (двічі) і «Богородице Діво...» (один раз).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар Переполювання, глас 8-ий (один раз), тропар апостола, глас 2-ий (один раз).

«Слава» – тропар святого, глас 8-ий, «І нині» – тропар Переполювання, глас той самий.

Кафизми 16-а і 17-а [3]. Малі ектенії. Сідальні Тріоді [4].

Поліелей. Величання апостола: «Величаємо тебе, / свя-
тий апостоле і євангелисте Іоане Богослове, / і шануємо
стахдання і труди твої, / що ними ти потудився еси у бла-
говісті Христовім» і вибраний псалом: «Небеса повідають
славу Богу, творіння ж рук Його сповіщає твердь». Сідаль-
ний апостола, глас 1-й: (див. Після 1-ої кафизми), інший сі-
дальний апостола, глас 5-й: «Прославмо всі піснями і по-
хвалами священними всечесного Іоана – апостола і ученика
Христового...» (див. Після 2-ої кафизми). «Слава» – сідаль-
ний апостола після поліелей, глас 8-й: «Возліг ти на груди
Ісусові...», «І нині» – сідальний свята Тріоді, глас той самий:
«Владика всіх у храмі стояв у переполювання П'ятидесятниці
чесної...» (див. Після 2-ої кафизми). Степенна – 1-ий ан-
тифон 4-го гласу. Прокимен апостола, глас 4-й: «По всій
землі розійшлося віщування їх і в кінці вселенної слова їх»;
стих: «Небеса повідають славу Богу, творіння ж рук Його
сповіщає твердь». Євангеліє апостола – Ін., Зач. 67. Після
50-го псалма: «Слава» – «Молитвами святого апостола і
євангелиста...». Стихира апостола, глас 2-й: «Богослове
дівственику...».

Канони: свята Преполовлення 1-ий з ірмосом на 4 (ірмоси
по двічі), апостола на 6 і преподобного на 4.

Біблійні пісні «Співаємо Господеві...».

Катавасія Пасхи: «Воскресіння день...».

Після 3-ої пісні – кондак та ікос преподобного, глас 3-й;
сідальний апостола, глас 8-й. «Слава» – сідальний препо-
добного, глас той самий, «І нині» – сідальний Переполюван-
ня, глас той самий (див. в середу Переполювання, після 3-ої
пісні канону).

Примітка. «Кондак Свята тут пропускається. Промовля-
мо кондак свята на 1-му часі, і на інших часах, поперемінно
з кондаком святого великого» (Типікон, гл. 50, «У понеді-
лок 2-ої седмиці Антипасхи...», «Слід знати, як співається
від Фоминої Неділі...»).

Після 6-ої пісні – кондак та ікос апостола, глас 2-й.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний
апостола. «Слава» – світільний святого, «І нині» – світіль-
ний Переполювання: «Маючи чашу невичерпних дарів...»
(див. В середу Переполювання).

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихирі на 6: Тріоді (воскресні), глас 3-й – 3
(див. На хвалітних), і апостола, глас 8-й – 3. «Слава» – апо-
стола, глас той самий, «І нині» – свята Тріоді, глас 4-й.

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар апосто-
ла, глас 2-й. «Слава» – тропар святого, глас 8-й, «І нині»
– тропар Переполювання, глас той самий.

НА ЧАСАХ – тропар Переполювання. «Слава» – тропар
апостола. Кондаки Переполювання і апостола читаються
поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні 1-го канону Переполювання, пісня
5-а – 4 (з ірмосом), і апостола, пісня 6-а – 4.

Після входу – тропар Переполювання, тропар храму Бо-
городиці, тропар апостола, тропар святого; кондак апосто-
ла. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – кондак Пере-
полювання.

Примітка. Тропар та кондак храму святого не співаються,
оскільки відбувалося **ВСЕНІЧНЕ БДІННЯ**.

Прокимен, алилуарій і причасний – Переполювання (див.
На Літургії в середу Переполювання) і апостола.

Апостол і Євангеліє – дня і апостола.

Задостойник Пасхи.

[1] За традицією, новозавітні паремії читаються при від-
критих царських вратах.

[2] На стиховні співаються стихирі воскресні гласу з Трі-
оді (з воскресними приспівами: «Господь воцарився...»), на-
віть якщо трапиться пам'ять поліелейного святого (порівн.:
Типікон, гл. 50, «Про суботи П'ятидесятниці», 3-є «див»).

[3] Кадіння на 17-й кафизми не здійснюється, оскільки
переноситься на поліелей.

[4] По суботах періоду П'ятидесятниці сідальні після
кафизм співаються тільки з Тріоді (порівн.: Типікон, гл. 50,
«Про суботи П'ятидесятниці», 5-е «див»).

22 ТРАВНЯ НЕДІЛЯ

9 ТРАВНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

П'ята неділя після Пасхи, про самарянку. Глас 4.

Перенесення мощей святителя і чудотворця Миколая з Мир Лікійських у м. Бар (1087).

Прор. Ісаї (VIII ст. до Р. Хр.). Мч. Христофора (бл. 250). Прп. Шіо Мгвімського (VI, Груз.). Прп. Йосифа Оптинського (1911).

Порядок читань згідно з календарем:

Ран. – Єв. 7-е, Ін., 63 зач., XX, 1 – 10.

Літ. – Діян., 28 зач., XI, 19 – 26, 29 – 30. Ін., 12 зач., IV, 5 – 42.

Свт.: Євр., 335 зач., XIII, 17 – 21. Лк., 24 зач., VI, 17 – 23.

Бдінна служба свт. Миколая завершується разом зі службою Тріоді.

Примітка. Піснеспіви Неділі про самарянку співаються протягом чотирьох днів: в неділю, четвер, п'ятницю і суботу,
оскільки в понеділок і у вівторок завершується служба Переполювання, а в середу – віддання Переполювання (порівн.: Типі-
кон, гл. 50, «Неділя 5-а після Пасхи, про самарянку»).

Згідно 4-ою Марковою главою Типікону про 8 травня,
служба завершується за 2-ою Марковою главою Типікону
про 8 травня: «... якщо припаде святого Іоана Богослова в
Неділю мироносиць, або про розслабленого, або самарян-
ки, або про сліпого». Служба Переполювання пропускається.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – кафизма вся.

На «Господи, звизаю» стихирі на 10: воскресні, глас 4-й
– 3, самарянки, глас 1-й і глас 2-й – 3, і святителя – 4.
«Слава» – самарянки, глас 6-й: «Біля колодязя Якова...», «І
нині» – догматик, глас 4-й: «Пророк Давид...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії святителя – 3.

На літії стихира храму і стихирі святителя, глас 2-й,
глас 4-й і глас 8-й. «Слава» – святителя, глас 6-й: «Бла-

гий і вірний рабе...», «І нині» – самарянки, глас 3-й: «Нехай
нині радіють світло...».

На стиховні стихира воскресна, глас 4-й: «Господи, зі-
йшовши на Хрест...», і стихирі Пасхи, глас 5-й (з приспіва-
ми їх). «Слава» – святителя, глас 6-й: «Чоловіче Божий...»,
«І нині» – самарянки, глас 8-й: «Коли з'явився Ти у плоті,
Христе Боже...» (див. Славу стихир на стиховні Тріоді) [1].

Після Трисвятого – «Богородице Діво...» (двічі), і святи-
теля, глас 4-й (один раз).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар воскресний, глас
4-й: «Світлу воскресіння проповідь...» (двічі). «Слава» –
тропар святителя, глас той самий, «І нині» – Богородичний
воскресний, глас той самий: «Від віку утаємнене...».

Кафизми 2-а і 3-я. Малі ектенії. Сідальні воскресні (див.

в Тріоді).

Поліелей. Величання святителя: «Величаємо тебе,/ святителю отче Миколаю,/ і шануємо святу пам'ять твою,/ бо ти молиш за нас// Христа Бога нашого» і вибраний псалом: «Священники Твої зодягнуться у правду, і преподобні Твої радітимуть». «Ангельський собор». Іпакої, глас 4-ий: «Мироносиці, що раніше прийшли...». Сідальний святителя після 2-ої кафізми, глас 4-ий: «Дивним показав Ти, Владико, святителя Твого в усіх країнах...». «Слава» – сідальний святителя після поліелея, глас 1-ий: «освячений собі житієм...», «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий: «Безневісна Чиста...» [2]. Степенні – антифони 4-го гласу. Прокимен, глас 4-ий: «Воскресни, Господи, поможи нам...». Євангеліє воскресне 7-е. «Воскресіння Христове бачивши...» (тричі). Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами апостолів...», «І нині» – «Молитвами Богородиці...». Стихира воскресна, глас 6-ий: «Воскрес Ісус із гробу...».

Канони: Пасхи з ірмосом і Богородичними на 6 (ірмоси по двічі), святителя на 4 і самарянини на 4.

Примітка. Канон Тріоді (складений) співається на 4 без повторень. Спочатку тропар воскресний (дивитися за змістом), потім свята (дивитися за змістом). «Слава» – Троїчний, «І нині» – Богородичний (порівн.: Типікон, 23 квітня, 4-а Маркова глава, 8 травня, 2-а Маркова глава).

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія Пасхи: «Воскресіння день...».

Після 3-ої пісні – кондак та ікос святителя, глас 3-ий; сідальний святителя, глас 1-ий (двічі). «Слава, і нині» – сідальний самарянки, глас 4-ий: «Нехай радіє Небо...».

Після 6-ої пісні – кондак самарянки, глас 8-ий: «З вірою прийшовши до джерела, самарянка побачила Тебе – премудрости воду...», та ікос, глас той самий: «Про чисте таїнство чуємо...».

На 9-ій пісні «Чеснішу» не співаємо. (Звершується звичайне кадіння.)

Після 9-ої пісні – «Свят Господь Бог наш». Екзопостилярій Пасхи: «Плоттю заснувши...». «Слава» – світильний святителя, «І нині» – світильний самарянки: «Ти, що євреям ви-

точив воду із каменя нерозсіченого, прийшов у Самарію...».

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихири на 8: воскресні, глас 4-ий – 4, і святителя, глас 1-ий, глас 2-ий і глас 5-ий – 4 (з приспіваними своїми і славою [3]). «Слава» – самарянки, глас 6-ий: «Ісус, Спас наш, Джерело життєначала...», «І нині» – «Преблагословенна еси...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар воскресний: «Воскрес із гробу...».

Перед 1-им часом на «Слава, і нині» – стихири євангельська, глас 7-ий.

НА ЧАСАХ – тропар воскресний. «Слава» – тропар святителя. Кондак самарянки, і кондак святителя – читаються попеременно.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні гласу – 4, самарянки, пісня 3-я – 4, і святителя, пісня 6-а – 4.

Після входу – тропар воскресний, тропар святителя. «Слава» – кондак святителя, «І нині» – кондак самарянки.

Прокимен, Апостол, аїлуарій і Євангеліє – Неділі про самарянку і святителя.

Задостойник Пасхи.

Пасхальний – дня (воскресний): «Хваліте Господа з Небес...», і святителя: «В пам'ять вічну...».

[1]. В стихирах на стиховні на «І нині» вказується спів Тріоді, тобто, Свята (самарянки). Воно поміщене на «Славу» і співається замість «Воскресіння день...» (порівн.: Типікон, 23 квітня, 4-а Маркова глава, 8 травня, 2-а Маркова глава; Розанов В. Богослужебный Устав Православной Церкви. С. 683, 685).

[2]. Спів Богородичного, а не піснеспівів свята вказується в 4-ій Марковій главі Типікону про 23 квітня і в 2-ій Марковій главі Типікону про 8 травня.

[3]. Приспиви до двох останніх хвалітних стихири див. в стихирах на стиховні служби Мінеї. Стих 1-ий: «Чесна перед Господом/ смерть преподобних Його»; Стих 2-ий: «Священники Твої зодягнуться в правду,/ і преподобні Твої зрадіють».

23 ТРАВНЯ ПОНЕДІЛОК

10 ТРАВНЯ ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

5-й тиждень після Пасхи.

Апостола Симона Зилота (І). Свт. Симеона, єп. Володимирського і Суздальського, в Києві, у Ближніх печерах (1226). Мч. Алфія, Філадельфа, Кипріана, Онисима, Еразма та інших (251). Мч. Ісихія Антіохійського (IV). Прп. Ісидори, юродивої (IV). Блж. Таїсії (V).

Києво-Братської ікони Божої Матері (1654).

Порядок читань згідно з календарем

Ран. – Ін., 67 зач., XXI, 15 – 25.

Літ. – Діян., 30 зач., XII, 12 – 17. Ін., 32 зач., VIII, 42 – 51.

Ап.: 1 Кор., 131 зач., IV, 9 – 16. Мф., 56 зач., XIII, 54 – 58.

Поліелейна служба ап. Симона Зилота звершується разом зі службою Тріоді.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-ий антифон.

На «Господи, взиваю» стихири на 8: свята Тріоді (Переполовлення), глас 5-й – 3, і апостола, глас 4-ий – 5 (перші дві стихири – двічі). «Слава» – апостола, глас 2-ий, «І нині» – свята Тріоді, глас 8-ий.

Вхід. Прокимен дня. Паремії апостола – 3[1].

На стиховні стихири апостола, глас 1-ий (зі своїми приспіваними) [2]. «Слава» – апостола, глас 6-ий, «І нині» – свята Тріоді, глас той самий (див. На стиховні вечірні).

Після Трисвятого – тропар апостола, глас 3-ий. «Слава, і нині» – тропар Переполовлення, глас 8-ий.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар Переполовлення, глас 8-ий (двічі). «Слава» – тропар апостола, глас 3-ий, «І нині» – тропар Переполовлення, глас 8-ий.

Кафізми 4-а і 5-а. Малі ектенії.

Після 1-ої кафізми – сідальний апостола, глас 2-ий (двічі). «Слава, і нині» – сідальний свята Тріоді, глас 8-ий. (див.

в сідальних після 2-ої кафізми) [3].

Після 2-ої кафізми – сідальний апостола, глас 4-ий. (двічі). «Слава, і нині» – сідальний свята Тріоді, глас 8-ий. (див. в сідальних після 2-ої кафізми).

Поліелей. Величання апостола: «Величаємо тебе,/ апостоле Христовий Симоне,/ і шануємо стажданнє і труди твої,/ що ними ти потудився еси\ у благовісті Христовім» і вибраний псалом: «Небеса повідають славу Богу, творіння ж рук Його сповіщає твердь». Сідальний апостола після поліелея, глас 8-ий (двічі). «Слава, і нині» – сідальний свята Тріоді, глас той самий (див. Після 2-ої кафізми). Степенна – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен апостола, глас 4-ий: «По всій землі розійшлося вішчування їх і в кінці вселенної слова їх»; стих: «Небеса повідають славу Богу, творіння ж рук Його сповіщає твердь». Євангеліє – апостола. «Воскресіння Христове бачивши...» (один раз). Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами апостола Симона...». Стихира апо-

стола, глас 6-ий.

Канони: свята Переполювання 1-ий з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі), і апостола на 8.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія Пасхи: «Воскресіння день...».

Після 3-ої пісні – кондак та ікос Переполювання, глас 4-ий (див. в середу Переполювання); сідальний апостола, глас 3-ий (двічі). «Слава, і нині» – сідальний Переполювання, глас 8-ий (див. в середу Переполювання, після 3-ої пісні канону).

Після 6-ої пісні – кондак та ікос апостола, глас 2-ий.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний апостола (двічі). «Слава, і нині» – світільний Переполювання. (див. в середу Переполювання).

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихир на 6: свята Тріоді, глас 2-ий – 3 (див. На стиховні ранньої) [4]., і апостола, глас 8-ий – 3. «Слава» – апостола, глас 2-ий, «І нині» – свята Тріоді, глас 8-ий. (див. на хвалітних).

Примітка. Якщо святий Поліелейний (і вище), то на хвалітних спочатку співаються ранкові стихир на стиховні свята (цього дня) на 3, а потім святого на 3 (при цьому хвалітні стихир дня Тріоді залишаються). «Слава» – святого, «І нині» – свята. Типікон не дає точних вказівок, що саме з піснеспівів свята слід співати на «І нині», чи з числа хвалітних стихир або зі стиховні. Співати можна ту стихир, з числа хвалітних, яка надрукована на «Слава, і нині» (порівн. : Типікон, гл. 50,

«У понеділок 2-ої неділі Антипасхи на ранній», 18-е «див»).

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар апостола, глас 3-ий. «Слава, і нині» – тропар Переполювання, глас 8-ий.

НА ЧАСАХ – тропар Переполювання. «Слава» – тропар апостола. Кондаки Переполювання і апостола читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні 1-го канону Переполювання, пісня 7-а – 4 (з ірмосом), і апостола, пісня 6-а – 4.

Після входу – тропар Переполювання, тропар храму Богородиці або храму святого, тропар апостола; кондак храму святого. «Слава» – кондак апостола, «І нині» – кондак Переполювання.

Прокимен, алилуарій і приасний – Переполювання (див. на Літургії в середу Переполювання) і апостола.

Апостол і Євангеліє – дня і апостола.

Задостойник Пасхи.

[1]. За традицією, новозавітні паремії читаються при відкритих царських вратах.

[2]. стихир на стиховні Тріоді, що належать до системи Октоїха, в даному випадку зовсім не співаються.

[3]. Сідальні Тріоді після 1-ої кафизми, що належать до системи Октоїха, в даному випадку пропускаються.

[4]. хвалітні стихир Тріоді, що належать до системи Октоїха, в даному випадку пропускаються.

24 ТРАВНЯ ВІВТОРОК

11 ТРАВНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Сщмч. Мокія (бл. 295). Рівноап. Кирила (869) та Мефодія (885), вчителів слов'янських. Прп. Софронія, затворника Києво-Печерського, в Дальніх печерах (XIII). Свт. Никодима, архієп. Сербського (1325).

Порядок читань згідно з календарем

Ран. – Ін., 36 зач., X, 9 – 16.

Літ. – Діян., 31 зач., XII, 25 – XIII, 12. Ін., 33 зач., VIII, 51 – 59.

Рівноап.: Євр., 318 зач., VII, 26 – VIII, 2. Мф., 11 зач., V, 14 – 19.

Бдінна служба рівноап. Мефодія і Кирила, учителів слов'янських звершується в поєднанні зі службою Тріоді.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-ий антифон.

На «Господи, взиваю» стихир на 8: свята Тріоді (Переполювання), глас 1-й – 3, і святих, глас 2-ий – 5 (перша стихира – двічі). «Слава» – святих, глас 6-ий: «Апостолів єдинодушних...», «І нині» – свята Тріоді, глас 2-ий.

Вхід. Прокимен дня. Паремії святих – 3.

На літї стихира храму. «Слава» – святих, глас 8-ий: «Як істинні вчителі...», «І нині» – свята Тріоді, глас той самий (див. На стиховні ранньої).

На стиховні стихир святих, глас 8-ий (зі своїми приспівами) [1]. «Слава» – святих, глас той самий: «Радуйся, двойце священна...», «І нині» – свята Тріоді, глас 3-ий (див. На стиховні вечірні).

Після Трисвятого – тропар святих, глас 4-ий (двічі) і «Богородице Діво...» (один раз).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар Переполювання, глас 8-ий (двічі). «Слава» – тропар святих, глас 4-ий, «І нині» – тропар Переполювання, глас 8-ий.

Кафизми 7-а і 8-а. Малі ектенії.

Після 1-ої кафизми – сідальний святих, глас 3-ий: «Троїці Живоначальній...» (двічі). «Слава, і нині» – сідальний свята Тріоді, глас 8-ий. (див. в сідальних після 2-ої кафизми) [2].

Після 2-ої кафизми – сідальний святих, глас 5-ий: «Нехай радуються нині народи слов'янські...» (двічі). «Слава, і нині» – сідальний свята Тріоді, глас 8-ий. (див. в сідальних після 2-ої кафизми).

Поліелей. Величання святих: «Величаємо вас, святі рівноапостольні Кирила і Мефодію, що всі слов'янські країни ученням своїм просвітили і до Христа привели».

і вибраний псалом: «Священники Твої зодягнуться у правду, і преподобні Твої зрадіють». Сідальний святих після по-

ліелея, глас 4-ий: «Прийдіть, похвалами побожно вшануймо просвітителів наших...» (двічі). «Слава, і нині» – сідальний свята Тріоді, глас той самий (див. Після 2-ої кафизми). Степенна – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен святих, глас 4-й: «Священники Твої зодягнуться в правду, і преподобні Твої зрадіють»; стих: «Слухайте це, всі народи, почувте всі, хто живе по вселенній». Євангеліє – святих. «Воскресіння Христове бачивши...» (один раз). Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами святих рівноапостольних Кирила і Мефодія...». Стихира святих, глас 6-ий: «Апостолів єдинодушних...» (див. «Славу» на «Господи, взиваю»), або стихири святих, глас той самий: «Вилилась благодать...».

Канони: свята Переполювання 2-ий з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі), і святих на 8.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія Пасхи: «Воскресіння день...».

Після 3-ої пісні – кондак та ікос Переполювання, глас 4-ий (див. В середу Переполювання); сідальний святих, глас той самий (двічі). «Слава, і нині» – сідальний Переполювання, глас 8-ий (див. В середу Переполювання, після 3-ої пісні канону).

Після 6-ої пісні – кондак та ікос святих, глас 3-ий.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний святих (двічі). «Слава, і нині» – світільний Переполювання. (див. В середу Переполювання).

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихир на 6: свята Тріоді, глас 2-ий – 3 (див. На стиховні ранньої) [3]., і святих, глас 4-ий – 3. «Слава» – святих, глас 6-ий: «просвітителів наших...», «І нині» – свята Тріоді, глас 4-ий: «Господи, раніше Чесного Твого Хреста...» (див. на хвалітних).

Примітка. Якщо святий Поліелейний (і вище), то на хвалітних спочатку співаються ранкові стихири на стиховні свята (цього дня) на 3, а потім святого на 3 (при цьому хвалітні стихири дня Тріоді залишаються). «Слава» – святого, «І нині» – свята. Типікон не дає точних вказівок, що саме з піснеспівів свята слід співати на «І нині», чи з числа хвалітних стихир або зі стиховні. Співати можна ту стихиру, з числа хвалітних, яка надрукована на «Слава, і нині» (порівн.: Типікон, гл. 50, «У понеділок 2-ої неділі Антипасхи на ранній», 18-е «див»).

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар святих, глас 4-ий. «Слава, і нині» – тропар Переполювання, глас 8-ий.

НА ЧАСАХ – тропар Переполювання. «Слава» – тропар святих. Кондаки Переполювання і святих читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні 2-го канону Переполювання, пісня 8-а – 4 (з ірмосом), і святих, пісня 3-я (або 6-а) 4 – 4.

Примітка. У службі святих в Мінеї вказані блаженні святих, пісня 3-я – 4 (з ірмосом), і пісня 6-а – 4. Такий варіант,

відповідно до Уставу, можливий (порівн.: Типікон, 25 травня), однак при подібному розподілі тропарів на блаженних пропускається звичайна пісня канону свята (Переполювання).

Після входу – тропар Переполювання, тропар храму Богородиці, тропар святих. «Слава» – кондак святих, «І нині» – кондак Переполювання.

Примітка. Тропар та кондак храму святого не співаються, оскільки звершувалося **ВСЕНІЧНЕ БДІННЯ**.

Прокимен, алилуарій і причасний – Переполювання (див. **На Літургії** в середу Переполювання) і святих.

Апостол і Євангеліє – дня і святих.

Задостойнік Пасхи.

[1]. стихири на стиховні Тріоді, що належать до системи Октоїха, в даному випадку зовсім не співаються.

[2]. Сідальні Тріоді після 1-ої кафізми, що належать до системи Октоїха, в даному випадку пропускаються.

[3]. хвалітні стихири Тріоді, що належать до системи Октоїха, в даному випадку пропускаються.

25 ТРАВНЯ СЕРЕДА

12 ТРАВНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Віддання свята Переполювання П'ятдесятниці. Свт. Епіфанія, єп. Кіпрського (403), свт. Германа, патр. Константинопольського (740). Свт. Савина, архієп. Кіпрського (V), і Полувія, єп. Ринокирського (V).

Порядок читань згідно з календарем:

Ран. – Ін., 35 зач. (від половини), X, 1 – 9.

Літ. – Діян., 32 зач., XIII, 13 – 24. Ін., 18 зач., VI, 5 – 14.

Свт.: Євр., 318 зач., VII, 26 – VIII, 2. Мф., 11 зач., V, 14 – 19.

День тезоіменитства Блаженнішого Митрополита Київського і всієї України Епіфанія.

Подасмо зразок звершення бдінної, або поліелейної служби свт. Епіфанія, єп. Кіпрського і свт. Германа, патр. Константинопольського.

На «Господи, взиваю» стихири на 8: свята Тріоді, глас 4-ий (Переполювання) – 2, святителя Епіфанія глас 5-ий – 3, і святителя Германа, глас 1-ий – 3. «Слава» – святителя Епіфанія, глас 5-ий: «Радуйся духовна ріко...» (див. останню його стихиру на «Господи, взиваю»), «І нині» – свята Тріоді, глас 6-ий: «Свято переполювалося Твого, Христе, воскресіння».

Вхід. Прокимен дня. Паремії святих – 3.

Якщо звершується **ВСЕНІЧНЕ БДІННЯ**, то на літії стихира храму «Слава», глас 6-ий: «Прославимо нині богоносних отців...» (див. Загальна Служба святих двом, або багатьом в стихирах на стиховні на «Славу»), «І нині», свята Тріоді.

На стиховні стихири святих, глас 1-ий (див. Загальна Служба святих двом, або багатьом в стихирах на стиховні зі своїми приспівами). «Слава», «Слава», глас 6-ий: «Прославимо нині богоносних отців...» і нині – свята Тріоді.

Після Трисвятого: на всенічній – тропар святих, глас 4-ий (двічі) і «Богородице Діво...» (один раз);

якщо звершується поліелей – тропар святих, глас 4-ий, «Слава, і нині» тропар Переполювання, глас 8-ий: «У переполювання свята...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар Переполювання, глас 8-ий: «У переполювання свята...» (двічі). «Слава» – тропар святих, глас 4-ий: «Боже отців наших...», «І нині» – тропар Переполювання, глас 8-ий: «У переполювання свята...».

Кафізми 10-а і 11-а. Малі ектенії.

Після 1-ої кафізми – сідальний святих, глас 5-ий: «Як царське прикрашення Церкви...». «Слава» той же сідальний, (див. Загальна Служба святих) «І нині» – сідальний свята Тріоді, (див. сідальний після 2-ої кафізми) **[1]**.

Після 2-ої кафізми – сідальний святих, глас 3-ий: «Будучи стовпами Церкви...». «Слава» той же сідальний, (див. Загальна Служба святих), «І нині» – сідальний свята Тріоді (див. сідальний після 2-ої кафізми).

Поліелей. Величання святих: «Величаємо вас, святих великі Епіфанію та Германа і шануємо святу пам'ять вашу, ви бо молитесь за нас Христа Бога нашого. і вибраний псалом: «Слухайте це, всі народи...» **[2]**. Сідальний святих після поліелей, глас 4-ий: «Премудрі учителі вселенної...». «Слава» – той же, «І нині» – сідальний свята Тріоді, глас 3-ий (див. сідальний після 2-ої кафізми). Степенна – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен святих: «Уста мої промовлятимуть...». Євангеліє святих. «Воскресіння Христове бачивши...» (один раз). Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами святих Епіфанія та Германа...». Стихира святих, глас 6-ий: «Преподобні отці, по всій землі розійшлося благовістя ваше...».

Канони: Канони: 1-й канон Переполювання, глас 4-ий, з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі), святителя Епіфанія, глас 1: на 2 і святителя Германа, глас той самий на 2., і 2-й канон Переполювання, глас 8-ий, на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія Пасхи: «Воскресіння день...».

Після 3-ої пісні – кондак та ікос святих Епіфанія, глас 4-ий; сідальний святих Епіфанія, глас 8-ий. «Слава», інший сідальний святих, глас той самий «І нині» – сідальний свята Тріоді, глас той самий (див. в службі Переполювання, після 3-ої пісні канону).

Після 6-ої пісні – кондак та ікос свята Тріоді, глас 4-ий (див. в службі Переполювання)

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний святих (двічі). «Слава, і нині» – світільний свята Тріоді (див. в службі Переполювання).

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихири на 6: свята Тріоді, глас 4-ий – 3, і святих, глас 6-ий – 3. «Слава» – святих, глас той самий: «Добрі раби, благі і вірні...», «І нині» – свята Тріоді, глас 4-ий: «Просвітившись, браття, Воскресінням Спаси Христа...» (див. на хвалітних).

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар святих, глас 4-ий, «Слава, і нині» тропар Переполювання, глас 8-ий: «У переполювання свята...».

НА ЧАСАХ – тропар Переполювання. «Слава» – тропар святих. Кондаки свята Тріоди і святих читаються поперемінно.

На Літургії блаженні з канону свята Тріоди (Переполювання), пісня 1-а – 4 (з ірмосом), і святих, пісня 3-я (або 6-а) – 4.

Після входу – тропар Переполювання, тропар храму Богородиці або храму святого, тропар святих; кондак храму святого. «Слава» – кондак святих, «І нині» – кондак свята Тріоди (Переполювання).

Прокимен і алуарій – свята Тріоди (див. **На Літургії** на свято Переполювання) і святих.

Апостол і Євангеліє – дня і святих.

Задостойник Пасхи.

Причасний Пасхи: «Ірмос 9-ої пісні 2-го святкового канону Переполювання: «Не властиве матерям дівство...», і святих.

[1]. Сідальні Тріоди після 1-ої кафизми, що належать до системи Октоїха, в даному випадку пропускаються.

[2]. Величання, вибраний псалом, прокимен і Євангеліє на ранній подані із Загальної служби двом святих.

26 ТРАВНЯ ЧЕТВЕР

13 ТРАВНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Мц. Гликерії, діви, і з нею Лаодикія, сторожа в'язничного (бл. 117). **Перенесення мощей прмч. Макарія, архім. Канівського, ігум. Пінського, Переяславського чудотворця (1688)**. Мч. Олександра Римського (284 – 305). Св. Павсиакія, еп. Синадського (606). Св. Георгія, спов., з дружиною Іриною і дітьми (IX). Прп. Євфимія Іверського (1028, Груз.).

Порядок читань згідно з календарем:

Діян., 35 зач., XIV, 20–27. Ін., 35 зач., IX, 39 – X, 9.

З цього дня до суботи – післясвятко Неділі про самарянку.

Поліелейна служба прмч. Макарія, архім. Канівського звершується в поєднанні зі службою Тріоди.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-й антифон.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: свята Тріоди (про самарянку), глас 5-ий – 3, і преподобномученика Макарія глас, 1-ий та глас, 2-ий; «Слава», глас і подібний до тойже: «Постом і послухом...», «І нині...» свята, глас 1-ий: «До джерела прийшов Ти, Джерело чудес...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії преподобномученика – 3

На стиховні стихири преподобномученика Макарія, глас 5-ий (зі своїми приспівами). «Слава», преподобномученика глас 7-ий, «І нині» свята, глас 8: «Коли прийшов Господь до колодязя, самарянка благала Милосердного...».

Після Трисвятого – тропар воскресний, глас 4-ий: «Світлу воскресіння проповідь...». «Слава» – тропар преподобномученика Макарія, глас 4-ий, «І нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Від віку утаємнене...».

Кафизми 13-а і 14-а.

Після 1-ої кафизми – сідальний преподобномученика Макарія, глас 7-ий, «Слава» той же сідальний, «І нині» – сідальний свята Тріоди, глас 4-ий: «З неба зійшов Гавриїл...» (див. сідальний після 2-ої кафизми).

Після 2-ої кафизми – сідальний преподобномученика Макарія, глас 4-ий: «Слава» той же сідальний, «І нині» – сідальний свята Тріоди, глас 4-ий: «З неба зійшов Гавриїл...» (див. сідальний після 2-ої кафизми).

Поліелей. Величання преподобномученика: «Ублажаємо тебе, преподобномучениче Макарію, / і шануємо святу пам'ять твою, / наставнику монахів / і співбесіднику ангелів» і псалом вибраний: «Терплячи, потерпів перед Господом, і зважив на мене, і вислухав молитву мою». Сідальний преподобномученика після поліелей, глас 6-ий: «Скорботи, вигнання і напасті...». «Слава» – той же, «І нині» – сідальний свята Тріоди, глас 4-ий: «З неба зійшов Гавриїл...» (див. сідальний після 2-ої кафизми). Степенна – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен: «Чесна перед Господом смерть преподобних Його». Стих: Що віддам Господу, за все, що Він воздав мені? Євангеліє від Марка, зач. 37 (Мк. 8, 34 – 38; 9, 1). «Воскресіння Христове бачивши...» (один раз). Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами преподобномученика Макарія...». Стихира преподобномученика, глас 6-ий: «Засяяла сьогодні пам'ять твоя...».

Канони: свята Тріоди, глас 4-ий: «Ти уразив Єгипет...» (див. в Неділю про самарянку), з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі), преподобномученика Макарія, глас той самий: на 4 і інший канон преподобномученика, глас 4-ий на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія Пасхи: «Воскресіння день...».

Після 3-ої пісні: кондак та ікос преподобномученика, глас 4-ий; інший кондак преподобномученика, глас 2-ий; інший ікос, глас той самий; сідальний преподобномученика, глас 4-ий; «Слава» – преподобномученика; «І нині» свята Тріоди, або Богородичний Мінеї.

Після 6-ої пісні: Кондак, глас 8-ий: «З вірою прийшовши до джерела...» та ікос глас той самий: «Про чисте таїнство чуємо, що було в Самарії».

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний преподобномученика. «Слава» преподобномученика. «І нині» свята.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихири на 6: свята Тріоди, глас 5-ий – 3 (див. На стиховні ранньої), і преподобномученика, глас 8-ий – 3. «Слава» – преподобномученика, глас той самий, «І нині» – свята Тріоди, глас 3-ий: «Ісус, Спас наш, Джерело життєначала...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар воскресний, глас 4-ий: «Світлу воскресіння проповідь...». «Слава» – тропар преподобномученика Макарія, глас 4-ий, «І нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Від віку утаємнене...».

НА ЧАСАХ – тропар воскресний. «Слава» – тропар преподобномученика. Кондаки свята Тріоди і преподобномученика читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні з канону свята Тріоди (про самарянку), пісня 4-а – 4 (з ірмосом), і преподобномученика, пісня 3-я (або 6-а) – 4.

Після входу – тропар воскресний, тропар храму Богородиці або храму святого, тропар святих; кондак храму святого. «Слава» – кондак святих, «І нині» – кондак свята Тріоди (про самарянку).

Прокимен і алуарій – свята Тріоди (див. **На Літургії** в Неділю про самарянку) і преподобномученика.

Апостол і Євангеліє – дня і преподобномученика.

Задостойник Пасхи.

Причасний Пасхи: «Тіло Христове прийміте...», і преподобномученика.

27 ТРАВНЯ

П'ЯТНИЦЯ

14 ТРАВНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Мч. Ісидора (251). Прп. Микити, затворника Києво-Печерського, єп. Новгородського (1108). Мч. Максима (бл. 250). Прп. Серапіона Синдоніта (V). Свт. Леонтія, патр. Єрусалимського (1175).

Ярославської (Печерської) ікони Божої Матері (1823).

Порядок читань згідно з календарем:

Діян., 36 зач., XV, 5 – 34. Ін., 37 зач., X, 17 – 28.

Поліелейна служба прп. Микити, затворника Києво-Печерського, єп. Новгородського звершується в поєднанні зі службою Тріоді.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-ий антифон.

На «Господи, взиваю» стихир на 8: Тріоді (про самарянку), глас 4-ий – 3, і святителя, глас 6-ий – 5. «Слава» – святителя, глас той самий: «Священна і славна церква Великого Новгороду...», «І нині» – свята Тріоді, глас 6-ий: «Біля колодязя Якова...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії святителя – 3.

На стиховні стихир святителя, глас 2-ий (зі своїми приспівами). «Слава» – святителя, глас 6-ий: «Чоловіче небесний, земний ангеле...», «І нині» – свята Тріоді, глас 3-ий: «В переполовнення свята...» (див. На стиховні вечірні).

Після Трисвятого – тропар воскресний, глас 4-ий: «Світлу воскресіння проповідь...», тропар святого, глас 4: «Насолодившись Богомудрий стриманості», або глас 2-ий: «Небесного простору бажаючи». «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той самий.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар воскресний, глас 4-ий: «Світлу воскресіння проповідь...». (двічі). «Слава» – тропар святого, глас 4: «Насолодившись Богомудрий стриманості», або глас 2-ий: «Небесного простору бажаючи», «І нині» – Богородичний воскресний, глас той самий.

Кафизми 19-а і 20-а. Малі ектенії.

Після 1-ої кафизми – сідальний свята Тріоді. «Слава, і нині» – той же сідальний.

Після 2-ої кафизми – сідальний преподобного, глас 4-ий: «Від спокус лукавого...» (двічі). «Слава, і нині» – сідальний свята Тріоді.

Поліелей. Величання: «Величаємо тебе, / святителю отче Микито, / шануємо святу пам'ять твою, / бо ти молиш за нас, // Христа Бога нашого і вибраний псалом: «Слухайте це, всі народи, почуйте всі, хто живе по вселенній». Сідальний святителя після поліелея, глас 8-ий: «Смирінням за Владикою Христом пішов...» (двічі). «Слава, і нині» – сідальний свята Тріоді (див. Після 2-ої кафизми). Степенна – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен і Євангеліє – святителя Мф. Зач. 11. «Воскресіння Христове бачивши...» (один раз). Пісмя 50-го псалмі: «Слава» – «Молитвами святителя Микити...». Стихира святого, глас 6-ий: «Благодать Святого Духа вилилась устами твоїми...».

Канони: свята Тріоді, глас 4-ий: «Ти уразив Єгипет...» (див. в Неділю про самарянку), з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі), і святителя 1-ий канон на 4 і 2-ий на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія Пасхи: «Воскресіння день...».

Після 3-ої пісні – Кондак Тріоді, глас 8-ий: «З вірою прийшовши до джерела...» та ікос глас той самий: «Про чисте таїнство чуємо, що було в Самарії; сідальний святителя, глас 1-ий: «Як сад вічноквітучий» (двічі). «Слава, і нині» – сідальний свята Тріоді, глас 4-ий. (див. в Неділю про самарянку, після 3-ої пісні канону).

Після 6-ої пісні – кондак та ікос святого, глас 6-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний святителя (двічі). «Слава, і нині» – світільний Тріоді.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітні стихир на 6: свята Тріоді, глас 4-ий – 3, і святого, глас 4-ий – 3. «Слава» – святого, глас 8-ий: «Благого Бога вірний рабе...», «І нині» – свята Тріоді, глас 6.

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар воскресний, глас 4-ий: «Світлу воскресіння проповідь...», тропар святого, глас 4: «Насолодившись Богомудрий стриманості», або глас 2-ий: «Небесного простору бажаючи». «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той самий.

НА ЧАСАХ – тропар воскресний, глас 4-ий: «Світлу воскресіння проповідь...». «Слава» – тропар святого. Кондаки Тріоді і святителя читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні 1-го канону свята Тріоді, пісня 6-а – 4 (з ірмосом), і святого, пісня 3-я (або 6-а) – 4.

Після входу – тропар воскресний, глас 4-ий: «Світлу воскресіння проповідь...», тропар храму Богородиці або храму святого, тропар святителя; кондак храму святого. «Слава» – кондак священномученика, «І нині» – кондак Тріоді.

Прокимен, алилуарій і – свята (див. на Літургії в Неділю про самарянку) і святого.

Апостол і Євангеліє – дня і святого.

Задостойник Пасхи.

Причасний – Пасхи: «Тіло Христове...» і святого.

28 ТРАВНЯ

СУБОТА

15 ТРАВНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Прп. Пахомія Великого (348). Свт. Ісаї, єп. Ростовського, чудотворця (1090). Прп. Ісаї Києво-Печерського (1115). Прп. Ахиллія, єп. Лариссійського (II).

Порядок читань згідно з календарем:

Діян., 37 зач., XV, 35 – 41. Ін., 38 зач., X, 27 – 38.

Прп.: 2 Кор., 176 зач., IV, 6 – 15. Лк., 77 зач., XIV, 25 – 35.

Подаємо зразок звершення поліелейної служби прп. Ісаї Києво-Печерського зі службою Тріоді.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-ий антифон.

На «Господи, взиваю» стихир на 8 свята Тріоді (самарянки), глас 1-й і глас 2-ий – 4 (перша стихи́ра – двічі), – 4, і преподобного, глас 8-ий – 4 (перша стихи́ра – двічі). «Слава» – преподобного, глас 6-ий: «Ти, що за образом Євангелія Христового...», «І нині» – догматик, глас 4-ий: «Пророк Давид...». Вхід. Прокимен дня.

Паремії преподобного – 3.

На стиховні стихир преподобного, глас 2-ий (зі своїми приспівами). «Слава» – преподобного, глас 8-ий: «Як ченців образ...», «І нині» – свята Тріоді. (див. На стиховні ввечері).

Після Трисвятого – Після Трисвятого – тропар воскресний, глас 4-ий: «Світлу воскресіння проповідь...». «Слава» – тропар преподобного, глас 1-ий, «І нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Коли Гавриїл...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар воскресний, глас 4-ий: «Світлу воскресіння проповідь...» (двічі). «Слава» – тропар преподобного, глас 1-ий, «І нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Коли Гавриїл...».

Кафизми 16-а і 17-а [1]. Малі ектенії.

Сідальні Тріоди [2].

Поліелей. Величання преподобного: «Ублажаємо тебе,/ преподобний отче наш Ісає,/ і шануємо святу пам'ять твою,/ наставнику монахів,/ і співбесіднику ангелів» і вибраний псалом. Сідальний преподобного після поліелей, глас 8-ий: «Хто оповість про труди і подвиги твої преблаженний...». «Слава, і нині» – сідальний свята Тріоди (див. після 2-ої кафизми). Степенна – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен преподобного, глас 4-ий: «Чесна перед Господом смерть преподобних Його»; стих: «Чим воздам Господеві за все, що Він воздав мені?». Євангеліє – Мф., Зач. 43. «Воскресіння Христове бачивши...» (один раз). Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами преподобного отця нашого Ісаї...». Стихира святих, глас 6-ий: «Яскравий світильник благочестя...».

Канони: свята Тріоди, глас 4-ий: «Ти уразив Єгипет...» (див. в Неділю про самарянку), з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі), і преподобного на 8.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Примітка. Зазвичай в парафіяльній практиці замість Біблійних пісень до канонів використовують молебні приспиви. Наприклад: «Слава Господи святому Воскресінню Твоєму», «Слава Тобі Боже наш, слава Тобі», «Пресвята Богородице спаси нас», «Преподобний отче наш Ісає, моли Бога за нас» і тд.

Катавасія Пасхи: «Воскресіння день...».

Після 3-ої пісні – кондак та ікос свята Тріоди, глас 8-ий (див. в Неділю про самарянку); сідальний преподобного, глас 8-ий (двічі). «Слава, і нині» – сідальний свята Тріоди, глас 4-ий (див. в Неділю про самарянку, після 3-ої пісні канону).

Після 6-ої пісні – кондак та ікос преподобного, глас 2-ий. На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світильний преподобного (двічі). «Слава, і нині» – світильний свята Тріоди (див. в Неділю про самарянку).

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихири на 6: свята Тріоди, глас 4-ий – 3 (див. на хвалітних), і преподобного, глас 2-ий – 3. «Слава» – святих, глас 6-ий: «Преподобний отче Ісає...», «І нині» – свята Тріоди, глас 6-ий.

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар воскресний, глас 4-ий: «Світлу воскресіння проповідь...» (двічі). «Слава» – тропар преподобного, глас 1-ий, «І нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Коли Гавриїл...».

НА ЧАСАХ – тропар воскресний, глас 4-ий: «Світлу воскресіння проповідь...» «Слава» – тропар преподобного. Кондаки свята Тріоди і преподобного читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ Блаженні з канону свята Тріоди (самарянки), пісня 9-а – 4 (з ірмосом) – 4 (з ірмосом), і преподобного, пісня 3-я (або 6-а) – 4.

Після входу – тропар Тріоди: «Світлу воскресіння проповідь...», тропар храму Богородиці або храму святого, тропар преподобного; кондак храму святого. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – кондак свята Тріоди.

Прокимен, алилуарій – свята Тріоди (див. на Літургії в Неділю про самарянку) і преподобного.

Апостол і Євангеліє – дня і преподобного.

Задостойник Пасхи.

Причасний Пасхи: «Тіло Христове...» і преподобного.

[1]. Кадіння на 17-ій кафизмі не звершується, оскільки переноситься на поліелей.

[2]. В суботи періоду П'ятидесятниці сідальні після кафизм співаються тільки з Тріоди (порівн.: Типікон, гл. 50, «Про суботи П'ятидесятниці», 5-е «див»).

29 ТРАВНЯ НЕДІЛЯ

16 ТРАВНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

6-та неділя після Пасхи, про сліпого. Глас 5.

Прп. Феодора Освяченого (368). Прпп. отців, що в лаврі свт. Савви були побиті (614). Свт. Олександра, єп. Єрусалимського (213 – 250). Мчч. Віта, Модеста і Крискентії (бл. 303). Блж. отроковиці Музи (V). Свт. Георгія II, єп. Митиленьського (IX).

Порядок читань згідно з календарем:

Ран. – Єв. 8-е, Ін., 64 зач., XX, 11 – 18.

Літ. – Діян., 38 зач., XVI, 16 – 34. Ін., 34 зач., IX, 1 – 38.

Святування відновлення Михайлівського Золотоверхого собору (2000) в м. Києві (перехідне святкування в останню неділю травня за новим стилем).

Примітка. Співи Неділі про сліпого співаються протягом чотирьох днів: в неділю, понеділок, вівторок і середу.

Служба звершується за Тріоддью

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – кафизма вся.

На «Господи, взиваю» стихири на 10: недільні, глас 5-ий – 7, і свята Тріоди (про сліпого), глас 2-й – 3 (перша стихири – двічі). «Слава» – свята Тріоди (про сліпого), глас 5-й: «Господи, проходячи дорогою...», «І нині» – догматик, глас той самий: «В Червоному морі...».

Вхід. Прокимен дня.

На літїі стихири храму. «Слава» – свята Тріоди (про сліпого), глас 4-ий: «Сліпий, для якого все життя було ніччю...», «І нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Призри на моління...».

На стиховні стихири воскресна, глас 5-ий: «Тебе, Спаси Христа, що тіло прийняв...», і стихири Пасхи, глас той самий (з їхніми приспіваними). «Слава» – свята Тріоди (про сліпого), глас 8-ий: «Сонце Правди Христе Боже...», «І нині» – Пасхи, глас 5-ий: «Воскресіння день...» (в кінці «Христос воскрес із мертвих...» – один раз, як закінчення стихири).

Після Трисвятого – «Богородице Діво...» (тричі).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар воскресний, глас 5-ий: «Співбезначальне Слово...» (двічі). «Слава, і нині» –

Богородичний воскресний, глас той самий: «Радуйся, двері Господні...».

Кафизми 2-а і 3-я. Малі ектенії. Сідальні воскресні (див. в Тріоди).

Непорочні [1]. «Ангельський собор...». Іпакої, глас 5-ий: «Мироносиці, видінням ангельським здивовані...». Степенні – антифони 5-го гласу. Прокимен, глас 5-й: «Воскресни, Господи Боже мій...». Євангеліє воскресне 8-е. «Воскресіння Христове бачивши...» (тричі). Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами апостолів...». Стихира воскресна, глас 6-ий: «Воскрес Ісус із гробу...».

Канони: Пасхи з ірмосом і Богородичним на 8 (ірмоси по двічі) і свята Тріоди (про сліпого) на 6.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія Вознесіння: «Спасителю Богу...» (глас 5-ий).

Після 3-ої пісні – кондак та ікос Пасхи, глас 8-ий; сідальний свята Тріоди (про сліпого), глас той самий: «Всіх Владика...». «Слава, і нині» – той же сідальний.

Після 6-ої пісні – кондак свята Тріоди (про сліпого), глас 4-й: «На душевні очі осліплений...», та ікос, глас той самий: «Струмінь премудрости невимовно...».

На 9-й пісні «Чеснішу» не співаємо. (Звершується звичайне кадіння.)

Після 9-ої пісні – «Свят Господь Бог наш». Екзапостиларій Пасхи: «Плоттю заснувши...». «Слава» – світильний свята Тріоди (про сліпого): «Розумові мої очі...», «І нині» – інший світильний свята Тріоди (про сліпого): «Проходячи мимо Спас наш...».

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітні стихири на 8: воскресні, глас 5-ий – 7, і свята Тріоди (про сліпого) – стихира одна (самогласний), глас 8-ий: «З милосердя милості...» (зі своїм приспівом). «Слава» – свята Тріоди (про сліпого), глас той самий: «Хто опише силу Твою Христе...», «І нині» – «Преблагословенна еси...».

Примітка. Приспиви до двох останніх хвалітних стихир наступні. Стих 1-ий: «Воскресни, Господи Боже мій, нехай піднесеться рука Твоя, / не забудь убогих Твоїх до кінця»; стих 2-ий: «Зглянся на мене, / і помилуй мене».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар воскресний: «Днесь спасіння...».

Перед 1-им часом на «Слава, і нині» – стихира євангельська, глас 8-ий.

НА ЧАСАХ – тропар воскресний. Кондак свята Тріоди (про сліпого).

НА ЛІТУРГІЇ блаженні гласу – 4 (див. в Тріоді) і свята Тріоди (про сліпого), пісня 6-а – 4.

Після входу – тропар воскресний. «Слава» – кондак свята Тріоди (про сліпого), «І нині» – кондак Пасхи: «Хоч і до гробу...».

Прокимен – Неділі про сліпого, глас 8-й: «Помоліться і воздайте Господеві Богу нашому»; стих: «Знаний Бог в Юдеї...».

Апостол і Євангеліє – Неділі про сліпого.

Алилуарій – Неділі про сліпого, глас 8-ий: «Зглянся на мене, і помилуй мене»; стих: «Стопи мої направ...».

Задостойник Пасхи.

Причасний – Пасхи: «Тіло Христове прийміте...», і дня (недільний): «Хваліте Господа з Небес...».

[1]. 118-й псалом (17-а кафизма) співається на 5-ий глас, незалежно від воскресного гласу, і відразу після нього тропарі «Ангельський собор...». У парафіяльній практиці замість Непорочних на недільних всенічних зазвичай співається поліелей.

30 ТРАВНЯ ПОНЕДІЛОК

17 ТРАВНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

6-й тиждень після Пасхи.

Ап. Андроника і св. Юнії (І). Мчч. Солохона, Памфамира і Памфалона, воїнів (284 – 305). Свт. Стефана, патр. Константинопольського (893). Прп. Іони Одеського (1924). Собор Карпатських святих.

Порядок читань згідно з календарем:

Діян., 39 зач., XVII, 1 – 15. Ін., 40 зач., XI, 47 – 57.

Служба апостола не має святкового знака, звершується разом зі службою Тріоди.

НА ВЕЧІРНІ кафизми немає.

На «Господи, звиваю» стихири на 6: свята Тріоди (про сліпого), глас 5-ий – 3, і апостола, глас 8-ий – 3. «Слава, і нині» – свята Тріоди, глас 2-ий: «Господи, проходячи дорогою, Ти знайшов чоловіка...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Тріоди, глас 5-ий. «Слава, і нині» – свята Тріоди, глас 8-ий: «Проходячи мимо храму, Ісус побачив чоловіка, який був сліпим від народження...».

Після Трисвятого – тропар воскресний, глас 5-ий: «Співбезначальне Слово...». «Слава» – тропар апостола, глас 3-й, «І нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Тебе, оспівуємо...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар воскресний, глас 5-ий: «Співбезначальне Слово...» (двічі). «Слава» – тропар апостола, глас 3-й, «І нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Тебе, оспівуємо...».

Кафизми 4-а і 5-а. Малі ектенії. Сідальні Тріоди. «Воскресіння Христове бачивши...» (один раз). Псалом 50-ий.

Канони: свята Тріоди, глас 5-ий: «Землю, на якій ніколи не сяяло сонце ...» (див. в Неділю про сліпого), з ірмосом на 8 (ірмоси по двічі), і апостола на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї.

Після 3-ої пісні – кондак апостола, глас 2-ий; сідальний апостола, глас 4-ий. «Слава, і нині» – сідальний свята Тріоди, глас 8-ий: «Проходячи, Владика всіх і Творець знайшов на дорозі сліпого...» (див. в Неділю про сліпого, після 3-ої пісні канону).

Після 6-ої пісні – кондак та ікос свята Тріоди, глас 4-ий (див. в Неділю про сліпого).

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світильний свята Тріоди: «Розумові мої очі, Господи, осліплені мороком гріха...». «Слава, і нині» – інший світильний свята Тріоди: «Проходячи мимо, Спас наш знайшов сліпого без очей...»

(див. в Неділю про сліпого).

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

На хвалітні стихири Тріоди, глас 5-ий – 4 (перша стихира – двічі). «Слава, і нині» – свята Тріоди, глас 2-ий.

«Тобі слава подобає...» не читається, але відразу читець: «Слава Тобі, що показав нам світло». Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири свята Тріоди, глас 5-ий. «Слава, і нині» – свята Тріоди, глас той самий.

Після Трисвятого – тропар воскресний, глас 5-ий: «Співбезначальне Слово...». «Слава» – тропар апостола, глас 3-й, «І нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Тебе, оспівуємо...».

На годиннику – тропар воскресний. «Слава» – тропар апостола. Кондак тільки свята Тріоди.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні від канону свята Тріоди (про сліпого), пісня 1-а – 6 (з ірмосом).

Після входу – тропар воскресний, тропар храму Богородиці або храму святого, тропар апостола; кондак храму святого. «Слава» – кондак апостола, «І нині» – кондак свята Тріоди (про сліпого).

Прокимен і алилуарій – свята Тріоди (див. **На Літургії** в Неділю про сліпого).

Апостол і Євангеліє – дня.

Задостойник Пасхи.

Причасний Пасхи: «Тіло Христове прийміте...».

31 ТРАВНЯ

ВІВТОРОК

18 ТРАВНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Пам'ять свв. отців сімох Вселенських соборів. Мчч. Феодота Анкирського, Петра, Діонісія, Андрія, Павла, Христини (249 – 251) і мцц. сімох дів: Олександри, Текуси, Клавдії, Фаїни, Євфрасії, Матрони і Юлії (303). Мчч. Симеона, Ісаака і Вахтисія (IV), Іраклія, Павлина і Венедима, Давида і Таричана (693, Груз.).

Порядок читань згідно з кеалендарем:

Діянь., 40 зач. (від половини), XVII, 19 – 28. Ін., 42 зач., XII, 19 – 36.

Служба мч. Феодота і мучеників не має святкового знака, звершується разом зі службою Тріоді.

НА ВЕЧІРНІ кафизма 6-а.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: мч. Феодота, глас 1-ий – 3, і мучеників, глас 4-ий – 3. «Слава, і нині» – свята Тріоді (про сліпого), глас 8-ий.

Примітка. Якщо звершується служба двох святих, у кожного з яких є свої стихири на «Господи, взиваю», співають стихири святих на 6. «Слава» – святого (якщо є), «І нині» – свята. Стихири свята Тріоді, зазначені на «Господи, взиваю», співаються на стиховні. Стихири на стиховні, поміщені в Тріоді (і належать до системи Октоїха), не співаються.

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири свята Тріоді (про сліпого), глас 5-ий (див. На «Господи, взиваю»). «Слава, і нині» – свята Тріоді, глас 8-ий (див. в стихирах на стиховні).

Після Трисвятого – тропар воскресний, глас 5-ий: «Співбезначальне Слово...». «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Радуйся, двері Господні...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар воскресний, глас 5-ий: «Співбезначальне Слово...» (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Радуйся, двері Господні...».

Кафизми 7-а і 8-а. Малі ектенії. Сідальні Тріоді. «Воскресіння Христове бачивши...» (один раз). Псалом 50-ий.

Канони: свята Тріоді, глас 5-ий: «Землю, на якій ніколи не сяяло сонце ...» (див. в Неділю про сліпого), з ірмосом на 8 (ірмоси по двічі), мч. Феодота на 4 і мучеників на 4.

Біблійні пісні «Співаємо Господеві...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї (мучеників).

Після 3-ої пісні – кондак мч. Феодота, глас 2-ий; сідальний мч. Феодота, глас 4-ий. «Слава» – сідальний мучеників, глас той самий, «І нині» – сідальний свята Тріоді, глас 8-ий: «Проходячи, Владика всіх і Творець знайшов на дорозі сліпого...» (див. в Неділю про сліпого, після 3-ої пісні канону).

Після 6-ої пісні – кондак та ікос свята Тріоді, глас 4-ий (див. в Неділю про сліпого).

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний свята Тріоді: «Розумові мої очі, Господи, осліплені мороком гріха...». «Слава, і нині» – інший світільний свята Тріоді: «Проходячи мимо, Спас наш знайшов сліпого без очей...» (див. в Неділю про сліпого).

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

На хвалітні стихири Тріоді, глас 5-ий – 4 (перша стихира – двічі). «Слава, і нині» – свята Тріоді, глас 8-ий: «Хто опише силу Твою, Христе?...».

«Тобі слава подобає...» не читається, але відразу читається: «Слава Тобі, що показав нам світло». Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири свята Тріоді, глас 5-ий. «Слава, і нині» – свята Тріоді, глас 8-ий.

Після Трисвятого – тропар воскресний, глас 5-ий: «Співбезначальне Слово...». «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Радуйся, двері Господні...».

НА ЧАСАХ – тропар воскресний. Кондак тільки свята Тріоді.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні з канону свята Тріоді (про сліпого), пісня 9-а – 6 (з ірмосом).

Після входу – тропар воскресний, тропар храму Богородиці або храму святого; кондак храму святого. «Слава» – кондак мч. Феодота, «І нині» – кондак свята Тріоді (про сліпого).

Прокимен і алуарій – свята Тріоді (див. на Літургії в Неділю про сліпого).

Апостол і Євангеліє – дня.

Задостойник Пасхи.

Причасний Пасхи: «Тіло Христове прийміте...».

1 ЧЕРВНЯ

СЕРЕДА

19 ТРАВНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Віддання свята Пасхи. Передсвятю Вознесіння Господнього.

Сщмч. Патрікія, єп. Прусського, і з ним трьох пресвітерів: Акакія, Менандра і Полієна (бл. 100). Мч. Калуфа Єгиптянина (284 – 303). Прп. Іоана, єп. Готського (VIII).

Порядок читань згідно з кеалендарем:

Діянь., 41 зач., XVIII, 22 – 28. Ін., 43 зач., XII, 36 – 47.

Звершується служба віддання свята Пасхи.

Примітка: «У грецькій Квітній Тріоді, крім тієї чинопослідовності, яка є в слов'янській Тріоді, дається також інша для вівторка та середи цього тижня, в якій у вівторок співається служба віддання Неділі сліпого, а в середу – віддання Пасхи. З цієї чинопослідовності, служба віддання Пасхи на ранній і на Літургії у всьому подібна до пасхальної служби. На вечірні співаються стихири на «Господи, взиваю» воскресні, глас 1-ий, на 6. «Слава, і нині» – «Всесвітню славу...». На стиховні – стихира 1-го гласу «Стражданням Твоїм, Христе...», потім стихири Пасхи. Відпуст вечірні пасхальний. Ця чинопослідовність належить для того, щоб надати відданню Пасхи ту ж урочистість, яку мають всі віддання великих свят. Часи також співаються пасхальні. Про передсвятковий канон Вознесіння сказано, що він співається, коли зволить настоятель».

Початок повсякденної ВЕЧІРНІ (такий самий, як в 1-ий день Пасхи. Ієрей, одягнувши епітрахиль і фелонь, з пасхальним трисвічником і Хрестом в лівій руці, з кадилом в правій руці, після початкового виголосу: «Благословенний Бог наш...» (при відкритих царських вратах), співає: «Христос воскрес...» (тричі). Хор також тричі повторює тропар.

Ієрей співає стихи пасхального початку: «Нехай воскресне Бог...». Хор після кожного стиха: «Христос воскрес...». Потім читається 103-й псалом.

Після псалма – велика ектенія і кафизма 9-а.

На «Господи, взиваю» стихири свята Тріоді (про сліпого), глас 2-ий, глас 4-ий, глас 5-ий і глас 8-ий – 6. «Слава, і нині»

– свята Тріоді, глас 8-й: «Хто прославить силу Твою...».

Входу немає. Прокимен дня. «Сподоби, Господи». Ектенія: «Доповнімо вечірню...», і голововклонна молитва.

На стиховні стихири воскресна Тріоді, глас 5-й: «Тебе, втіленого Спаси Христа...», і стихири Пасхи, глас той самий (з їхніми приспіваними). «Слава, і нині» – Пасхи, глас той самий: «Воскресіння день...» (в кінці «Христос воскрес...» – один раз, як закінчення стихири).

Після Трисвятого – тропар воскресний, глас 5-й: «Співбезначальне Слово...». «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Радуйся, двері Господні...». Потрійна скорочена ектенія, та інше за звичаєм. Відпуст після вечірні виголошується без Хреста (на амвоні при закритих царських вратах): «Христос, що воскрес із мертвих...», поминаються святий храму і дня.

Примітка. На повечір'ї у вівторок ввечері співається звичайна служба Мінеї (цього дня).

НА РАННІЙ після виголосу: «Слава Святій...» і пасхального початку (як і **на вечірні**) відразу: «Слава в вишніх Богу...» і шестипсалміє.

На «Бог Господь» – тропар воскресний, глас 5-й: «Співбезначальне Слово...» (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Радуйся, двері Господні...».

Кафизми 10-а і 11-а. Малі ектенії.

Після 1-ої кафизми – сідальні воскресні, глас 5-й (див. в Неділю про сліпого). «Слава, і нині» – Богородичний, глас той самий (див. в Неділю про сліпого).

Після 2-ої кафизми – сідальний свята Тріоді, глас 5-й: «Отцю і Духу Співбезначальний...». «Слава, і нині» – той же сідальний.

«Воскресіння Христове бачивши...» (один раз). Псалом 50-й.

Канони: Пасхи на 6 (іромоси по двічі), Тріоді (про сліпого) на 4 і Тріоді (передсвята Вознесіння) на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія Вознесіння: «Спасителю Богу...».

Після 3-ої пісні – кондак та ікос свята Тріоді, глас 4-й (див. в Неділю про сліпого); сідальний свята Тріоді, глас 1-й: «На власні очі еси, Христе...». «Слава, і нині» – передсвята Вознесіння, глас той самий: «Народився Ти...».

Після 6-ої пісні – кондак та ікос Пасхи, глас 8-й.

На 9-й пісні «Чеснішу» не співаємо, але співаємо приспів Пасхи. (Звершується звичайне кадіння.)

Примітка. «А до тропарів канонів сліпого і передсвята,

читаємо стихи пісень» (порівн.: Типікон, гл. 50, «В середу 6-го тижня після Пасхи»).

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний Пасхи: «Тілом заснувши...» (двічі). «Слава, і нині» – світільний свята Тріоді: «Розумові мої очі...» (див. в Неділю про сліпого).

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітні (від позначки «на 4») стихири свята Тріоді (про сліпого), глас 2-й, глас 4-й і глас 5-й – 4 (див. у вівторок ввечері на «Господи, взиваю»), і стихири Пасхи, глас 5-й (з їхніми приспіваними). «Слава, і нині» – Пасхи, глас той самий: «Воскресіння день...» (в кінці «Христос воскрес...» – один раз, як закінчення стихири).

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар воскресний, глас 5-й: «Співбезначальне Слово...». «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Радуйся, двері Господні...». Ектенія. Відпуст воскресний без Хреста: «Христос, що воскрес із мертвих...».

Часи звичайні (трьохпсалмні). **НА ЧАСАХ** – тропар воскресний: «Співбезначальне Слово...» і кондак свята Тріоді (про сліпого): «На душевні очі...».

НА ЛІТУРГІЇ після виголосу «Благословенне Царство...» – пасхальний початок (при відкритих царських вратах).

Антифони зображальні.

Блаженні з канону Пасхи, пісня 3-я – 4 (з іромосом), і пісня 6-а – 4.

На вході: «Прийдіть, поклонімося... що воскрес із мертвих, співаємо Тобі...».

Після входу – тропар воскресний. «Слава» – кондак свята Тріоді (про сліпого), «І нині» – кондак Пасхи: «Хоч і до гробу...».

Співається Трисвяте.

Прокимен Пасхи, глас 8-й: «Цей день, його ж створив Господь...»; стих: «Прославляйте Господа...».

Алилуарій Пасхи, глас 4-й.

Апостол і Євангеліє – дня.

Задостойник Пасхи.

Причасний Пасхи: «Тіло Христове...».

Закінчення Літургії (після «Нехай буде ім'я Господнє благословенне...» (тричі) і 33-го псалма) – як на Пасху.

Відпуст Пасхи з Хрестом і, за традицією, з трисвічником: «Христос, що воскрес із мертвих, смертю смерть подолав і тим, що в гробах, життя дарував...» (поминаються свт. Іоан Золотоустий, святий храму і дня).

2 ЧЕРВНЯ ЧЕТВЕР

20 ТРАВНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

ВОЗНЕСІННЯ ГОСПОДНЄ.

Мчч. Фалалея, Олександра і Астерія (бл. 284). Мч. Аскалона (бл. 287). **Знайдіння мощей святителя Олексія, митр. Київського і всієї Руси, чудотворця (1431).**

Мучеників, що в долині Ферейдан (Іран) від персів постраждали (XVII) (Груз.) (перехідне свято в день Вознесіння Господнього).

Порядок читань згідно з кеалендарем:

Ран. – Мк., 71 зач., XVI, 9 – 20.

Літ. – Діян., 1 зач., I, 1 – 12. Лк., 114 зач., XXIV, 36 – 53.

Бдіння служба свята звершується за Тріоддю.

Примітка. «Службу Мінеї рядового святого, пам'ять якого припала на свято Вознесіння, співаємо на повечір'ї [в четвер ввечері Вознесіння]» (Типікон, гл. 50, «В четвер ввечері, Вознесіння», «зри»).

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ кафизми немає («Блажен муж» не співається).

На «Господи, взиваю» стихири свята, глас 6-й – 10 (кожна стихири – двічі). «Слава, і нині» – свята, глас той самий: «Від лона Отчого...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії свята – 3.

На літії стихири свята, глас 1-й і глас 4-й. «Слава, і нині» – свята, глас 4-й: «Господи, таїнство від віків...».

На стиховні стихири свята, глас 2-й (зі своїми приспіваними).

«Слава, і нині» – свята, глас 6-й: «Зійшов Бог...».

Після Трисвятого – тропар свята, глас 4-й: «Вознісся Ти у славі...» (тричі).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята, глас 4-й: «Вознісся Ти у славі...» (двічі). «Слава, і нині» – той же тропар.

Кафизми 13-а і 14-а. Малі ектенії.

Після 1-ої кафизми – сідальний свята, глас 1-й: «Ангели дивувалися...». «Слава, і нині» – той же сідальний.

Після 2-ої кафізми – сідальний свята, глас 3-й: «Предвічний Бог...». «Слава, і нині» – той же сідальний.

Поліелей. Величання свята: «Величаємо Тебе,/ Життєдавче Христе, і шануємо на небеса з пречисою Твоею плоттю Божественне вознесіння» і вибраний псалом: «Зійшов Бог при окликах радості, Господь – при звуках трубних». Сідальний свята після поліелей, глас 5-й: «Той, Хто зійшов з небес...». «Слава, і нині» – той же сідальний. Степенна – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен, глас 4-й: «Зійшов Бог при окликах радості, Господь – при звуках сурмних»; стих: «Всі народи, заплещіть руками, викликніть Богові голосом радості...». Євангеліє – Мк., Зач. 71. «Воскресіння Христове бачивши...» (один раз) [1]. Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами апостолів...». Стихира свята, глас 6-й: «Днесь на небесах...».

Канони: свята 1-ий (глас 5-й), з ірмосом на 8 (ірмоси по двічі), і 2-й (глас 4-й), з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі).

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія П'ятидесятниці: «Божественний покритим...».

Після 3-ої пісні – сідальний свята, глас 8-й: «Сівши на хмари...». «Слава, і нині» – той же сідальний.

Після 6-ої пісні – кондак свята, глас 6-й: «Сповнивши наше спасіння...», та ікос, глас той самий: «Ті, що земне для землі залишили...».

На 9-й пісні «Чеснішу» не співаємо, але співаємо приспів свята. Перший приспів: «Величай, душе моя, Христа Життєдавця, що вознісся від землі на Небо» [2].

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний свята (тричі).

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихири свята, глас 1-й – 4 (перша стихири двічі). «Слава, і нині» – свята, глас 2-й: «Народився Ти...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар свята, глас 4-й: «Вознісся Ти у славі...» (один раз). Єктенії, і відпуст: «Христос, істинний Бог наш, що у славі вознісся від нас на Небо і сів праворуч Бога і Отця, молитвами Пречистої

Своєї Матері і всіх святих, помилує і спасе нас, як Благий і Чоловіколюбний».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак свята.

НА ЛІТУРГІЇ антифони свята.

Вхідний стих: «Зійшов Бог при окликах радості, Господь – при звуках сурмних».

Примітка. *Перед виголошенням вхідного стиха слід промовляти «Премудрість, станьмо побожно».*

Після входу – тропар свята. «Слава, і нині» – кондак свята.

Співається Трисвяте.

Прокимен, глас 7-й: «Вознесися на Небеса, Боже, і по всій землі слава Твоя»; стих: «Готове серце моє, Боже...».

Апостол – Діян., Зач. 1.

Алилуарій, глас 2-й: «Зійшов Бог при окликах радості, Господь – при звуках сурмних»; стих: «Всі народи заплещіть руками...».

Євангеліє – Лк., Зач. 114.

Задостойник свята – приспів та ірмос 9-ої пісні канону свята: «Тебе вищу розуму...» (і до віддання).

Причасний свята: «Зійшов Бог при окликах радості, Господь – при звуках сурмних».

Замість «Ми бачили Світло Істинне...» в період від Вознесіння до його віддання, за традицією, співається тропар Вознесіння. Відпуст свята (див. **На ранній**).

Примітка. «На трапезі велика втіха для братії» (Типікон, гл. 50, «В четвер 6-го тижня після Пасхи...»).

3 21 травня (3 чевня) по 27 травня (9 червня) – післясвятото Вознесіння Господнього.

28 травня (10 червня) – віддання свята Вознесіння Господнього.

[1] За традицією, Євангеліє несеться у вівтар; помазання елеєм відбувається біля ікони свята.

[2] За традицією, 1-ий приспів співає священник або диакон.

3 ЧЕРВНЯ П'ЯТНИЦЯ

21 ТРАВНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Післясвятото Вознесіння Господнього. Рівноап. царя **Константина (337)** і матері його цариці **Єлени (327)**. Блгв. кн. **Константина (1129)** та дітей його **Михайла і Феодора, Муромських чудотворців**.

Порядок читань згідно з кеалендарем:

Діян., 42 зач., XIX, 1 – 8. Ін., 47 зач., XIV, 1 – 11.

Рівноап.: Діян., 49 зач., XXVI, 1 – 5, 12 – 20. Ін., 35 зач. (від половини), X, 1 – 9.

Подано зразок звершення бдінної, або поліелейної служби рівноап. царя **Константина** і матері його цариці **Єлени** у поєднанні зі службою Тріоді.

НА ВЕЛИКІЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-ий антифон.

На «Господи, взиваю» стихири на 10: свята Тріоді, глас 1-й – 3 і святих, глас 4-й – 5 (перша стихири – двічі), «Слава» – святих, глас 2-й: «Кращі багаті дари прийняв ти від Бога...», «І нині» – свята Тріоді, глас 6-й: «Від лона Отчого Ти не відлучався...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії святих – 3

На літії стихири храму, стихири святих, глас 1-й, 2-й, 3-й, 4-й, «Слава» – святих, глас 5-й: «Нині Церква, прикрашена...», «І нині» – свята Тріоді, глас 4-й: «Господи, таїнство від віків, яке було сокровеним для людей, Ти звершив як Благий...».

На стиховні стихири святих, глас 4-й (зі своїми приспівами). «Слава» – рівноап, глас 8-й: «Світло пресвітле, царська зірка не вечірня...», «І нині» – свята Тріоді, глас 6-й: «Зійшов Бог при окликах радості...».

Після Трисвятого – якщо всенічна: тропар святих, глас 8-й (двічі) і тропар Вознесіння (один раз);

якщо поліелей: тропар святих, глас 8-й, «Слава, і нині» – тропар Вознесіння (один раз)

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар Вознесіння, глас 4-й: «Вознісся Ти у славі Христе Боже наш...» (двічі), «Слава» – святих, глас 8-й, «І нині» – тропар Вознесіння, глас 3-й: «Ти був образом нового Давида» (двічі). «Слава, і нині» – сідальний свята Тріоді (див. сідальний після 2-ої кафізми).

ва» – тропар святих, глас 8-й, «І нині» – тропар Вознесіння, глас 4-й: «Вознісся Ти у славі Христе Боже наш...».

Кафізми 19-а і 20-а. Малі єктенії.

Після 1-ої кафізми – сідальний святих, глас 3-й: «Ти був образом нового Давида» (двічі). «Слава, і нині» – сідальний свята Тріоді (див. сідальний після 2-ої кафізми).

Після 2-ої кафізми – сідальний апостола, глас 6-й: «Творець сонця і всього творіння» (двічі). «Слава, і нині» – сідальний свята Тріоді (див. сідальний після 2-ої кафізми).

Поліелей. Величання святих: «Величаємо вас,/ святі рівноапостольні Костянтині і Єлено,/ і шануємо святу пам'ять вашу, ви бо святим хрестом усю вселенну просвітили» і вибраний псалом: «Підніс обраного від людей Моїх, знайшов Давида, раба Мого». Сідальний святих після поліелей, глас 4-й: «Твоя пам'ять свята, Костянтині богонатхненний...» (двічі). «Слава, і нині» – сідальний свята Тріоді (див. Після 2-ої кафізми), або Богородичний Мінеї, глас 4-й: «Оновила Ти, Чиста, Божественним Різдом Твоїм...». Степенна – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен святих, глас 4-й: «Возніс Я вибраного від людей Моїх...». Євангеліє святих – Ін., Зач. 36. Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами святих рівноапостольних Костянтина та Єлени...». Стихира

святых, глас 2-ий: «Благочестивого Костянтина пам'ять...».

Канони: свята Вознесіння 1-ий з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі), і святых на 8.

Примітка: «Два канони свята Вознесіння в період після-свята співаються по черзі: в перший день – 1-ий, у другий день – 2-ий...».

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія свята Вознесіння: «Спасителю Богу...».

Після 3-ої пісні — кондак та ікос свята Вознесіння, глас 6-ий; сідальний святых, глас 8-ий, «Слава, і нині» – сідальний свята Тріоді, глас 4-ий: «Сівши на хмари небесні...» (див. на свято Вознесіння, після 3-ої пісні канону).

Після 6-ої пісні – кондак та ікос святых, глас 3-ій.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний святых. «Слава» – інший світільний святых, «І нині» – світільний свята Тріоді (див. на свято Вознесіння).

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітні стихири на 6: свята Тріоді, глас 2-ий – 3, і святых, глас 8-ий – 3. «Слава» – святых, глас той самий: «Цар

над царями і Бог...», «і нині» – свята Тріоді, глас 1-ий: «Народився Ти, як Сам захотів, явився Ти...» (див. на хвалітні).

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар святых, глас 8-ий, «Слава, і нині» – тропар Вознесіння (один раз).

НА ЧАСАХ – тропар Вознесіння. «Слава» – тропар святых. Кондаки свята Тріоді і святых читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні від канону свята Тріоді (Вознесіння), пісня 1-а – 4 (з ірмосом), і святых, пісня 6-а – 4.

Після входу – тропар Вознесіння, тропар храму Богородиці, тропар святых, «Слава» – кондак святых, «І нині» – кондак свята Тріоді (Вознесіння).

Примітка. Тропар та кондак храму святого не співаються, оскільки звершувалося **ВСЕНІЧНЕ БДІННЯ**.

Прокимен і алилуарій – свята Тріоді (див. на **Літургії** Вознесіння) і святых

Апостол і Євангеліє – дня і святых.

Задостойник Пасхи.

Причасний Вознесіння: «Зійшов Бог при окликах радості...», і святых.

4 ЧЕРВНЯ СУБОТА

22 ТРАВНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Мчч. Василіска (бл. 308). Пам'ять II Вселенського собору (381). Мч. Іоана-Володимира, кн. Сербського (1015).

Порядок читань згідно з календарем

Діяч., 43 зач., XX, 7 – 12. Ін., 48 зач., XIV, 10 – 21.

Служба мч. Василіска не має святкового знака, звершується разом зі службою Тріоді.

НА ВЕЧІРНІ кафизма 18-а (якщо напередодні звершувалася бдінна служба рівноап. царя Константина і матері його цариці Єлени, то кафизми немає).

На «Господи, взиваю» стихири на 6: Тріоді, глас 4-ий – 3, і мученика, глас той самий – 3. «Слава, і нині» – Тріоді, глас 6-ий.

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Тріоді, глас 2-ий. «Слава, і нині» – Тріоді, глас 7-ий.

Після Трисвятого – тропар мученика (загальний), глас 4-ий: «Мученик Твій, Господи, Василіск...». «Слава, і нині» – тропар свята, глас той самий.

Відпуст: «Христос, істинний Бог наш, що у славі вознісся від нас на Небо і сів праворуч Бога і Отця...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята, глас 4-ий (двічі). «Слава» – тропар мученика (загальний), глас той самий: «Мученик Твій, Господи, Василіск...», «І нині» – тропар свята, глас той самий.

Кафизми 16-а і 17-а [1]. Малі ектенії. Сідальні Тріоді (по двічі). Псалом 50-ий.

Канони: свята Вознесіння 2-ий з ірмосом на 8 (ірмоси по двічі) і мученика на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї.

Після 3-ої пісні – кондак мученика, глас 8-ий; сідальний мученика, глас 1-ий. «Слава, і нині» – сідальний свята, глас 8-ий: «Сівши на хмари небесні...» (див. на свято Вознесіння, після 3-ої пісні канону).

Після 6-ої пісні – кондак та ікос свята Вознесіння, глас 6-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний свята: «Ученики дивились...» (див. в свято Вознесіння). «Слава, і нині» – той же світільний.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Тріоді, глас 2-ий. «Слава, і нині» – Тріоді, глас 8-ий.

Після Трисвятого – тропар мученика (загальний), глас 4-ий: «Мученик Твій, Господи, Василіск...». «Слава, і нині» –

тропар свята, глас той самий.

Відпуст 1-го часа: «Христос, істинний Бог наш, що у славі вознісся від нас на Небо і сів праворуч Бога і Отця...».

НА ЧАСАХ – тропар свята. «Слава» – тропар мученика. Кондак тільки свята.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні 2-го канону свята (Вознесіння), пісня 3-тя – 6 (з ірмосом).

На вході – «Прийдіть поклоніться... що вознісся у славі...».

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар свята, тропар мученика. «Слава» – кондак мученика, «І нині» – кондак свята.

У храмі Богородиці – тропар свята, тропар храму, тропар мученика. «Слава» – кондак мученика, «І нині» – кондак свята.

У храмі святого – тропар свята, тропар храму, тропар мученика; кондак храму. «Слава» – кондак мученика, «І нині» – кондак свята.

Прокимен, алилуарій і причасний – свята (див. на **Літургії** в свято Вознесіння).

Апостол і Євангеліє – дня.

Задостойник Вознесіння.

Відпуст: «Христос, істинний Бог наш, що у славі вознісся від нас на Небо і сів праворуч Бога і Отця...».

[1] На 17-й кафизмі ієрей робить повне кадіння храму, як на «Господи, взиваю»; царські врата залишаються закритими.

5 ЧЕРВНЯ НЕДІЛЯ

23 ТРАВНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Неділя 7-ма після Пасхи, свв. отців I Вселенського собору. Глас 6.

Прп. Михайла, спов., еп. Синадського (821). Прмч. Михайла, чорноризця (IX). Знайдення мощей свт. Леонтія, еп. Ростовського (1164). Прп. Єфросинії, ігум. Полоцької (1173).

Порядок читань згідно з календарем

Ран. – Єв. 10-е, Ін., 66 зач., XXI, 1 – 14.

Літ. – Діян., 44 зач., XX, 16 – 18, 28 – 36. Ін., 56 зач., XVII, 1 – 13.

Воскресна служба звершується разом зі службами післясв'ята Вознесіння і святих отців (за Тріоддю).

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – кафізма вся.

На «Господи, звизаю» стихири на 10: воскресні, глас 6-ий – 3, свята, глас той самий – 3, і отців, глас той самий – 4. «Слава» – отців, глас той самий: «Таємничі сурми Духа...», «І нині» – догматик, глас той самий: «Хто Тебе не ублажить...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії отців – 3.

На літії стихира свята, глас 1-ий: «Піднісшись на небеса...». «Слава» – отців, глас 3-ий: «Ви, святі отці, були охоронителями апостольських передань...», «І нині» – свята, глас 6-ий: «Господи, звершивши провидіння таїнство...».

На стиховні стихири воскресні, глас 6-ий. «Слава» – отців, глас 4-й: «Молитовну пам'ять...», «І нині» – свята, глас той самий: «Господи, таїнство від віків...».

Після Трисвятого – тропар отців, глас 8-ий: «Препрославлений Ти, Христе Боже наш...» (двічі), і тропар свята, глас 4-ий (один раз).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар воскресний, глас 6-ий (двічі). «Слава» – тропар отців, глас 8-ий, «І нині» – тропар свята, глас 4-ий.

Кафізми 2-а і 3-я. Малі екстенії. Сідальні воскресні (див. в Тріоді).

Непорочні. «Ангельський собор...». Іпакої, глас 6-ий: «Вільною і животворчою Твоею смертю, Христе...». Степені – антифони 6-го гласу. Прокимен, глас 6-ий: «Господи, підними силу Твою...». Євангеліє воскресне 10-е. «Воскресіння Христове бачивши...» (один раз). Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами апостолів...». Стихира воскресна, глас 6-ий: «Воскрес Ісус із гробу...».

Канони: воскресний з ірмосом на 4 (ірмоси раз), свята Вознесіння 1-ий на 4 і отців на 6.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія П'ятидесятниці: «Божественним покритий...».

Після 3-ої пісні – кондак та ікос свята Вознесіння, глас 6-ий; сідальний отців, глас 4-ий: «Отці боговіщані й воістину найблаженніші...». «Слава» – інший сідальний отців, глас той самий: «Нікейський світлий град...», «І нині» – сідальний свята, глас той самий: «Ти, Чоловіколюбче Христе, зійшов на небеса у славі, і сів праворуч Отця...».

Після 6-ої пісні – кондак отців, глас 8-ий: «Апостолів проповідання і отців догмати...» та ікос, глас той самий: «Почуймо високе проповідання Церкви Божої...».

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу». (Звершується звичайне кадіння.)

Після 9-ої пісні – «Свят Господь Бог наш». Екзапостиларій воскресний 10-ий (див. в Тріоді). «Слава» – світільний отців, «І нині» – світільний свята.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітні стихири на 8: воскресні, глас 6-ий – 4, і отців, глас той самий – 4 (зі своїми приспіваними). «Слава» – отців, глас 8-ий: «Святих отців Собор...», «І нині» – «Преблагословенна єси...».

Примітка. Приспів до двох останніх хвалітних стихир такі. Стих 1-ий: «Благословен єси, Господи Боже отців наших, / і хвальне і прославлене ім'я Твоє на віки»; стих 2-ий: «Зберіть до Мене святих Моїх, / що вступили в завіт зі Мною при жертві!»

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар воскресний: «Воскрес із гробу...».

Відпуст воскресний: «Христос, що воскрес із мертвих...».

Перед 1-им часом на «Слава, і нині» – стихира євангельська 10-а, глас 6-ий: «Після Твого зішестя...» (див. в Тріоді).

На 1-му і 6-му часі – тропар воскресний. «Слава» – тропар свята. Кондак свята.

На 3-му і 9-му часі – тропар недільний. «Слава» – тропар отців. Кондак отців.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні гласу – 4 (див. в Тріоді), 1-го канону свята Вознесіння, пісня 4-а – 4, і отців, пісня 6-а – 4.

На вході – «Прийдіть поклоніться... що воскрес із мертвих...».

Після входу – тропар воскресний, тропар свята, тропар отців. «Слава» – кондак отців, «І нині» – кондак свята.

Прокимен – Пісня отців, глас 4-ий: «Благословенний Ти, Господи Боже отців наших...»; стих: «Бо праведний Ти у всьому, що створив».

Апостол і Євангеліє – Неділі 7-ої після Пасхи.

Алилуарій, глас 1-ий: «Бог богів, Господь, промовив...»; стих: «Зберіть до Мене святих Моїх...».

Задостойник Вознесіння.

Причасний воскресний: «Хваліте Господа з Небес...», і отців: «Радуйтеся, праведні...».

Відпуст воскресний: «Христос, що воскрес із мертвих...».

6 ЧЕРВНЯ ПОНЕДІЛОК

24 ТРАВНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

7-й тиждень після Пасхи. Прп. Симеона стовпника на Дивній горі (596). Мчч. Мелетія Стратилата, Стефана, Іоана, Серапіона, єгиптянина, Калиника, волхва, Феодора і Фавста і з ними 1218 воїнів з дружинами і дітьми (218).

Порядок читань згідно з календарем

Діян., 45 зач., XXI, 8 – 14. Ін., 49 зач., XIV, 27 – XV, 7.

Прп.: Кол., 258 зач., III, 12 – 16. Мф., 43 зач., XI, 27 – 30.

Служба прп. Симеона стовпника шестерична, звершується разом зі службою Тріоді.

НА ВЕЧІРНІ кафізми немає.

На «Господи, звизаю» стихири на 6: Тріоді (отців), глас 6-ий – 3, і преподобного, глас 8-ий – 3. «Слава» – преподобного, глас 6-ий: «Отче дивовижний...», «І нині» – Тріоді (свята), глас той самий.

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Тріоді (отців), глас 6-ий: «Зібравши всю душевну творчість...» та ін. (див. На хвалітех ранньої з їхніми стихами). «Слава» – преподобного, глас 2-ий: «На гору високу...», «І нині» – Тріоді (свята), глас 6-ий.

Після Трисвятого – тропар отців, глас 8-ий: «Препрославлений Ти, Христе Боже наш...». «Слава» – тропар святого, глас 1-ий, «І нині» – тропар свята, глас 4-ий: «Вознісся Ти у славі...» [1].

Відпуст: «Христос, істинний Бог наш, що у славі вознісся від нас на Небо і сів праворуч Бога і Отця...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята, глас 4-ий (двічі). «Слава» – тропар святого, глас 1-ий, «І нині» – тропар свята, глас 4-ий.

Кафизми 4-а і 5-а. Малі екстенії. Сідальні Тріоді (по двічі). Псалом 50-ий.

Канони: свята Вознесіння 2-ий з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і преподобного на 6.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї.

Після 3-ої пісні – кондак та ікос Вознесіння, глас 6-ий; сідальний преподобного, глас 8-ий (двічі). «Слава, і нині» – сідальний свята, глас той самий. (див. на свято Вознесіння, після 3-ої пісні канону).

Після 6-ої пісні – кондак та ікос преподобного, глас 2-ий.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний преподобного (двічі). «Слава, і нині» – світільний свята. (див. на свято Вознесіння).

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Тріоді (свята), глас 2-ий. «Слава» – преподобного, глас 6-ий: «Преподобний отче...», «І нині» – Тріоді (свята), глас 2-й.

Після Трисвятого – тропар святого, глас 1-ий. «Слава, і нині» – тропар свята, глас 4-й.

Відпуст 1-го часу: «Іже у славі...».

НА ЧАСАХ – тропар свята. «Слава» – тропар святого. Кондак тільки свята.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні 2-го канону свята (Вознесіння), пісня 5-а – 4 (з ірмосом), і преподобного, пісня 3-я – 4.

На вході – «Прийдіть поклоніться... що вознісся у славі...».

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар свята, тропар святого. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – кондак свята.

У храмі Богородиці – тропар свята, тропар храму, тропар святого. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – кондак свята.

У храмі святого – тропар свята, тропар храму, тропар святого; кондак храму. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – кондак свята.

Прокимен, аллелуїарій і причасний – свята (див. на Літургії в свято Вознесіння) і преподобного.

Апостол і Євангеліє – дня і преподобного.

Задостойник Вознесіння.

Відпуст: «Христос, істинний Бог наш, що у славі вознісся від нас на Небо і сів праворуч Бога і Отця...».

7 ЧЕРВНЯ ВІВТОРОК

25 ТРАВНЯ ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Третє знайдення глави Предтечі і Хрестителя Господнього Іоана (бл. 850). Мц. Вікторії Ефеської (III – IV). Сщмч. Ферапонта, еп. Кіпрського (IV). Свт. Інокентія, архієп. Херсонського (1857).

Порядок читань згідно з календарем:

Ран. – Лк., 31 зач., VII, 17 – 30.

Літ. – Діян., 46 зач., XXI, 26 – 32. Ін., 53 зач., XVI, 2 – 13.

Предтечі: 2 Кор., 176 зач., IV, 6 – 15. Мф., 40 зач., XI, 2 – 15.

Подаємо зразок звершення поліелейної служби знайдення глави Предтечі і Хрестителя Господнього Іоана в поєднанні зі службою Тріоді.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-ий антифон.

На «Господи, взиваю» стихири на 8: свята Тріоді, глас 4-ий – 3, і Предтечі, глас 8-ий – 5 (перші дві стихири – двічі). «Слава» – Предтечі, глас 6-й: «Скарб Божественних дарів...», «І нині» – свята Тріоді, глас 4-ий.

Вхід. Прокимен дня. Паремії Предтечі – 3.

На стиховні стихири Предтечі, глас 1-ий (зі своїми приспівами). «Слава» – Предтечі, глас 2-ий, «І нині» – свята Тріоді, глас 4-ий.

Після Трисвятого – тропар Предтечі, глас 4-ий. «Слава, і нині» – тропар Вознесіння, глас той самий: «Вознісся Ти у славі...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар Вознесіння, глас 4-ий: «Вознісся Ти у славі...» (двічі). «Слава» – тропар Предтечі, глас 4-ий, «І нині» – тропар Вознесіння, глас 4-ий: «Вознісся Ти у славі...».

Кафизми 7-а і 8-а. Малі екстенії.

Після 1-ої кафизми – сідальний Предтечі, глас 4-ий. (двічі). «Слава, і нині» – сідальний свята Тріоді, глас 2-ий.

Після 2-ої кафизми – сідальний Предтечі, глас 4-ий. (двічі). «Слава, і нині» – сідальний свята Тріоді, глас 3-й.

Поліелей. Величання Предтечі: «Величаємо тебе, / Хрестителю Спасів Іоане, / і шануємо всі чесною твоєю глави// знайдення і вибраний псалом: «Пом'яни, Господи, Давида, і всю лагідність його...». Сідальний Предтечі після поліелея, глас 4-й (двічі). «Слава» – інший сідальний Предтечі після поліелея, глас 8-ий: «і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий. Степенна – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен Предтечі, глас 4-й: «Там вирощу ріг Давидові, приготую сві-

тильник помазаному Моєму»; стих: «Пом'яни Господи Давида і всю лагідність його». Євангеліє – Предтечі Лк. 31 Зач. «Воскресіння Христове бачивши...» (один раз). Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами Хрестителя Господнього Іоана...». Стихира Предтечі, глас 6-ий.

Канони: свята Вознесіння 1-ий з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі), з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі), і Предтечі на 8.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія Вознесіння: «Спасителю Богу...».

Після 3-ої пісні – кондак та ікос свята, глас 6-ий; сідальний Предтечі, глас 4-й (двічі). «Слава, і нині» – сідальний свята Тріоді, глас 8-ий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос Предтечі, глас 6-ий.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний Предтечі (двічі). «Слава, і нині» – світільний свята Тріоді (див. на Вознесіння).

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихири на 6: свята Тріоді, глас 2-ий – 3 (див. на стиховні ранньої), і Предтечі, глас 5-ий – 3. «Слава» – Предтечі, глас 6-ий: «Всечесну главу Хрестителя Твого Господи...», «І нині» – свята Тріоді, глас 4-ий. (див. На стиховні ранньої).

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар Предтечі, глас 4-ий. «Слава, і нині» – тропар Вознесіння, глас той самий: «Вознісся Ти у славі...».

Відпуст: «Христос, істинний Бог наш, що у славі вознісся від нас на Небо і сів праворуч Бога і Отця...» із згадуванням імені Хрестителя Господнього Іоана.

НА ЧАСАХ – тропар Вознесіння. «Слава» – тропар Предтечі. Кондаки свята Тріоди і Предтечі читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні з канону Предтечі пісня 3-я – 4, і пісня 6-а – 4.

Після входу – тропар Вознесіння, тропар храму Богородиці або храму святого, тропар Предтечі; кондак храму святого. «Слава» – кондак Предтечі, «І нині» – кондак Вознесіння.

Прокимен і алуарій – свята Тріоди (див. **на Літургії** на Вознесіння) і Предтечі.

Апостол і Євангеліє – дня і Предтечі.

Задостойник свята Вознесіння.

Причасний – свята: «Зійшов Бог при окликах радості...», і Предтечі: «В пам'ять вічну...».

Відпуст: «Христос, істинний Бог наш, що у славі вознісся від нас на Небо і сів праворуч Бога і Отця...» із згадуванням імені Хрестителя Господнього Іоана.

8 ЧЕРВНЯ СЕРЕДА

26 ТРАВНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Апп. від 70-х Карпа й Алфея (І). Мчч. Аверкія та Єлени (І). Прп. Іоана Психайта, сповідника (ІХ). Мч. Георгія Нового (1515). Прп. Додо Давидо-Гареджийського (596, Груз.) (перехідне святкування в середу після Вознесіння).

Порядок читань згідно з календарем:

Діянь., 47 зач., XXIII, 1 – 11. Ін., 54 зач., XVI, 15 – 23.

Служба Апп. від 70-х Карпа не має святкового знака, звершується разом зі службою Тріоди.

НА ВЕЧІРНІ кафизма 9-а.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: Тріоди, глас 4-ий – 3, і апостола, глас 1-ий – 3. «Слава, і нині» – Тріоди, глас 5-ий: «Прийдіть, зібрання вірних...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Тріоди, глас 2-ий. «Слава, і нині» – Тріоди, глас 5-ий.

Після Трисвятого – тропар апостола, глас 3-ий. «Слава, і нині» – тропар свята, глас 4-ий.

Відпуст: «Христос, істинний Бог наш, що у славі вознісся від нас на Небо і сів праворуч Бога і Отця...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята, глас 4-ий (двічі). «Слава» – тропар апостола, глас 3-ий, «І нині» – тропар свята, глас 4-ий.

Кафизми 10-а і 11-а. Малі ектенії. Сідальні Тріоди (по двічі). Псалом 50-ий.

Канони: свята Вознесіння 2-ий з ірмосом на 8 (ірмоси по двічі) і апостола на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї.

Після 3-ої пісні – кондак апостола, глас 4-ий; сідальний апостола, глас 3-ий. «Слава, і нині» – сідальний свята, глас 8-ий. (див. на свято Вознесіння, після 3-ої пісні канону).

Після 6-ої пісні – кондак та ікос Вознесіння, глас 6-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний свята (див. на свято Вознесіння). «Слава, і нині» – той же світільний.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Тріоди, глас 6-ий. «Слава, і нині» – Тріоди, глас той самий.

Після Трисвятого – тропар апостола, глас 3-ий. «Слава, і нині» – тропар свята, глас 4-ий.

Відпуст 1-го часу: «Христос, істинний Бог наш, що у славі вознісся від нас на Небо і сів праворуч Бога і Отця...».

НА ЧАСАХ – тропар свята. «Слава» – тропар апостола. Кондак тільки свята.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні 2-го канону свята (Вознесіння), пісня 7-а – 6 (з ірмосом).

На вході – «Прийдіть поклонімося... що вознісся у славі...».

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар свята, тропар апостола. «Слава» – кондак апостола, «І нині» – кондак свята.

У храмі Богородиці – тропар свята, тропар храму, тропар апостола. «Слава» – кондак апостола, «І нині» – кондак свята.

У храмі святого – тропар свята, тропар храму, тропар апостола; кондак храму. «Слава» – кондак апостола, «І нині» – кондак свята.

Прокимен, алуарій і причасний – свята (див. **на Літургії** в свято Вознесіння).

Апостол і Євангеліє – дня.

Задостойник Вознесіння.

Відпуст: «Христос, істинний Бог наш, що у славі вознісся від нас на Небо і сів праворуч Бога і Отця...».

9 ЧЕРВНЯ ЧЕТВЕР

27 ТРАВНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Сщмч. Ферапонта, єп. Сардійського (ІІІ). Мчч. Феодори, діви, і Дидима, воїна (304). **Перенесення мощей свтг. Київських: Кипріяна, Фотія та Іони (1472). Прав. Іоана Руського, сповідника (1730).** Прп. Давида Гареджийського (VI – VII, Груз.) (перехідне святкування в четвер після Вознесіння).

Порядок читань згідно з календарем:

Діянь., 48 зач., XXV, 13 – 19. Ін., 55 зач., XVI, 23 – 33.

Якщо звершується поліелейна служба прав. Іоана Руського, то на ранній читається Євангеліє від Матфея, 43 зач., XI, 27-30, а на літургії – читання дня і праведного: Еф., 233 зач., VI, 10-17. Лк., 64 зач., XII, 8-12.

Подаємо порядок звершення поліелейної прав. Іоана Руського, сповідника, в поєднанні зі службою Тріоди.

НА ВЕЛИКІЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-ий антифон.

На «Господи, взиваю» стихири на 8: Тріоди, глас 4-ий – 3, і сповідника, глас той самий – 5. «Слава» – сповідника, «І нині» – Тріоди, глас 6-ий.

Вхід. Прокимен дня. Паремії сповідника – 3.

На стиховні стихири сповідника (зі своїми приспівами), або стихири Тріоди, глас 2-ий (зі своїми приспівами). «Сла-

ва» – сповідника, «І нині» – Тріоди, глас 1-ий.

Після Трисвятого – тропар сповідника, глас 4-ий. «Слава, і нині» – тропар свята, глас той самий.

Відпуст: «Христос, істинний Бог наш, що у славі вознісся від нас на Небо і сів праворуч Бога і Отця...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята, глас 4-ий (двічі). «Слава» – тропар сповідника, глас той самий, «І нині»

– тропар свята, глас той самий.

Кафизми 13-а і 14-а. Малі ектенії.

Після 1-ої кафизми – сідальний сповідника (двічі). «Слава, і нині» – сідальний Тріоді, глас 5-ий.

Після 2-ої кафизми – сідальний сповідника (двічі). «Слава, і нині» – сідальний Тріоді, глас 8-ий.

Поліелей. Величання сповідника і вибраний псалом. Сідальний сповідника після поліелея (двічі). «Слава, і нині» – сідальний Тріоді (за вибором; див. Після 1-ої або Після 2-ої кафизми). Степенна – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен сповідника, глас 4-ий: «Чесна перед Господом смерть преподобних Його»; стих: «Що віддам Господу за все, що Він воздав мені?». Євангеліє від Луки, 64 зач. Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами праведного сповідника Іоана...». Стихира сповідника, глас 6-ий: «Праведний Іоане, вірний рабе Христа Бога...».

Канони: свята Вознесіння 1-ий з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і сповідника на 8.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія Вознесіння: «Спасителю Богу...».

Після 3-ої пісні – кондак та ікос Вознесіння, глас 6-ий; сідальний сповідника (двічі). «Слава, і нині» – сідальний свята, глас 8-ий. (див. В свято Вознесіння, після 3-ої пісні канону).

Після 6-ої пісні – кондак і ікос сповідника.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світильний сповідника (двічі). «Слава, і нині» – світильний свята. (див. на свято Вознесіння).

«Будь-яке подих...» і хвалітніе псалми.

На хвалітєх стихири на 6: Тріоді, глас 2-ий – 3 (див. На стиховні ранньої), і сповідника – 3. «Слава» – сповідника, глас 6-ий, «І нині» – Тріоді, глас 7-ий. (див. на стиховні ранньої).

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар сповідника, глас 4-ий. «Слава, і нині» – тропар свята, глас той самий.

Відпуст: «Христос, істинний Бог наш, що у славі вознісся від нас на Небо і сів праворуч Бога і Отця...».

НА ЧАСАХ – тропар свята. «Слава» – тропар сповідника. Кондаки свята і сповідника читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні 1-го канону свята (Вознесіння), пісня 8-а – 4 (з ірмосом), і сповідника, пісня 3-я (або 6-а) – 4.

На вході – «Прийдіть поклоніться... що вознісся у славі...».

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар свята, тропар сповідника. «Слава» – кондак сповідника, «І нині» – кондак свята.

У храмі Богородиці – тропар свята, тропар храму, тропар сповідника. «Слава» – кондак сповідника, «І нині» – кондак свята.

У храмі святого – тропар свята, тропар храму, тропар сповідника; кондак храму. «Слава» – кондак сповідника, «І нині» – кондак свята.

Прокимен, алилуарій і причасний – свята (див. на Літургії в свято Вознесіння) і сповідника.

Апостол і Євангеліє – дня і сповідника.

Задостойник Вознесіння.

Відпуст: «Христос, істинний Бог наш, що у славі вознісся від нас на Небо і сів праворуч Бога і Отця...».

10 ЧЕРВНЯ П'ЯТНИЦЯ

28 ТРАВНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Віддання свята Вознесіння Господнього. Прп. Микити, спов., еп. Халкидонського (IX). Сщмч. Євтихія, еп. Мелітинського (I), мч. Єлїконида (244). Сщмч. Елладія, єпископа (VI – VII).

Порядок читань, згідно з календарем:

Діян., 50 зач., XXVII, 1 – 44. Ін., 57 зач., XVII, 18 – 26.

Примітка. Рядова служба Мінеї переноситься на повечір'я.

Подаємо порядок звершення поліелейної служби свт. Луки спов., архієп. Сімферопольського разом зі службою віддання свята Вознесіння Господнього (за Тріоддю), перенесену з 29 (11) травня.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-ий антифон.

На «Господи, взиваю» стихири на 8: стихири свята (див. в сам день свята), глас 6-ий – 3 і святителя, глас 1-ий – (перша і друга стихири – тричі, третя – двічі) – 5. «Слава» – святителя, глас 8-ий, «І нині» – свята, глас 6-ий: «Від лона Отчого Ти не відлучався...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії святителя – 3.

На стиховні стихири святителя, глас 4-ий (зі своїми приспівами). «Слава» – святителя, глас 6-ий: «Прийдіть, усі вірні...», «І нині» – свята, глас 6-ий: «Зійшов Бог при окликах радости...».

Після Трисвятого – тропар святителя, глас 2-ий. «Слава, і нині» – тропар свята, глас 4-ий.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар святителя, глас 2-ий (двічі). «Слава, і нині» – тропар свята, глас 4-ий.

Кафизми 13-а і 14-а. Малі ектенії. Сідальні святителя (по двічі).

Поліелей. Величання святителя і вибраний псалом. Сідальний святителя після поліелея, глас 4-ий: «Як істинний служитель...» (двічі). «Слава, і нині» – сідальний Тріоді (див. після 1-ої або після 2-ої кафизми), або Богородичний Мінеї. Степенна – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен святителя, глас 4-ий: «Священики Твої зодягнуться в правду, і преподобні Твої зрадять»; стих: «Що віддам Господу за все, що Він воздав мені?». Євангеліє святителя. Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами святителя і сповідника Луки...». Стихира святителя, глас 6-ий.

Канони: Канони: Вознесіння 1-ий, глас 5-ий, з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і святителя на 8.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія П'ятидесятниці: «Божественним покритий...».

Після 3-ої пісні – Кондак та ікос свята, глас 6-ий; сідальний святителя (двічі). «Слава, і нині» – сідальний свята, глас 8-ий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос святителя, глас 2-ий.

На 9-й пісні співаймо «Чеснішу».

Після 9-й пісні «Достойно є» не співається. Світильний святителя (двічі). «Слава, і нині» – світильний свята (за вибором).

«Все, що дише...» і хвалітніе псалми.

На хвалітєх стихири на 6: свята глас 1-ий – 3 і святителя, глас 6-ий – 3 (перша стихири – двічі). «Слава» – святителя, глас 8-ий, «І нині» – свята, глас 2-ий: «Народився Ти...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар святителя, глас 2-ий. «Слава, і нині» – свята глас 4-ий.

Відпуст: «Христос, істинний Бог наш, що у славі вознісся від нас на Небо і сів праворуч Бога і Отця...».

НА ЧАСАХ – тропар свята «Слава» святителя. Кондаки свята і святителя.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні свята (обох канонів), пісня 1-а – 4 (1-го канону – з ірмос), і святителя, пісня 3-я (або 6-а) – 4.

На вході – «Прийдіть поклоніться... що у славі вознісся...».

Після входу – тропар свята, тропар храму Богородиці або храму святого, тропар святителя; кондак храму святого. «Слава» – кондак святителя, «І нині» – кондак свята.

Співається Трисвяте.

Прокимен, алилуарій і причасний – свята і святителя.
Апостол і Євангеліє – дня і святителя.
Задостойник Вознесіння.

Відпуст: «Христос, істинний Бог наш, що у славі вознісся від нас на Небо і сів праворуч Бога і Отця...».

11 ЧЕРВНЯ

СУБОТА

29 ТРАВНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Троїцька поминальна. Звершуємо пам'ять всіх від віку спочилих православних християн – отців, матерів, братів і сестер наших.

Мц. Феодосії, діви Тирської (307 – 308). Пам'ять І Вселенського собору (325). Прмч. Феодосії, діви (726 – 730). **Свт. Луки, архієп. Сімферопольського, спов. (1961).**

Ікон Божої Матері, званих «Споручниця грішних» та «Невтомне Око».

Порядок читань згідно з календарем:

Діян., 51 зач., XXVIII, 1 – 31. Ін., 67 зач., XXI, 15 – 25.

За спокій: 1 Кор., 163 зач., XV, 47 – 57. Ін., 16 зач., V, 24 – 30.

Служба за Квітною Тріоддю.

Примітка. Заупокійна служба Троїцької батьківської суботи, згідно з Типіконом, звершується, «у всьому подібно до того, як вказано в суботу м'ясопусну», включаючи співвідношення заупокійних текстів Тріоді з співанням системи Октоїха. Щорічно Троїцька поминальна субота припадає на один і той же день періоду співу Квітної Тріоді – суботу 7-го тижня після Пасхи, тому заупокійні піснеспіви Тріоді щорічно з'єднуються зі співами Октоїха 6-го гласу, чинного в дану седмицю.

Примітка. Поліелейну службу свт. Луки спов., архієп. Сімферопольського слід перенести на попередній день.

НА ПОВСЯКДЕННИЙ ВЕЧІРНІ кафізма 18-а.

На «Господи, взиваю» стихирини на 6: мученичні (з Тріоді), глас 6-ий – 3, і Тріоді, глас 8-ий – 3. «Слава» – Тріоді, глас той самий: «Плачу і ридаю...», «І нині» – догматик, глас 6-й: «Хто Тебе не ублажить...».

Входу немає. Замість прокимна – «Алилуя», на 8-ий глас, із заупокійними стихами (див. в Квітній Тріоді) – стих 1-ий: «Блаженні, ті, кого обрав і прийняв ти, Господи»; стих 2-ий: «І пам'ять про них з роду в рід».

«Сподоби, Господи...». Ектенія прохальна: «Доповнімо вечірню молитву...», і головоклонна молитва.

На стиховні стихирини з Тріоді, глас 6-й (із заупокійними приспівами, див. Тріодь). «Слава» – Тріоді, глас той самий: «Початком і складовою моєї істоти було Божественне Твоє повеління...», «І нині» – Богородичний Тріоді, глас той самий: «Молитвами Тієї, що народила Тебе, Христе...».

Після Трисвятого – тропар, глас 8-ий: «Глибина мудрості...». «Слава, і нині» – Богородичний, глас той самий: «Тебе стіну, і пристанище...». Ектенія потрійна: «Помилуй нас, Боже...», і відпуст.

Примітка. За Уставом після відпусту вечірні звершуємо в притворі панахиду за померлих і співаємо канон рядового гласу мертвим.

НА РАННІЙ замість «Бог Господь» – «Алилуя» [1] на глас 8-ий, із заупокійними стихами – стих 1-ий: «Блаженні, ті, кого обрав і прийняв ти, Господи»; стих 2-ий: «Пам'ять про них з роду в рід»; стих 3-й: «Душі їх у блаженстві перебуватимуть».

Тропар, глас 8-ий: «Глибиною мудрості...» (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний, глас той самий: «Тебе стіну і пристанище...».

Кафізма 16-а. Мала ектенія (звичайна, а не заупокійна). Сідальні з Тріоді, глас 6-й.

Кафізма 17-а, ділиться на дві статті, співається, за Уставом, на 5-ий глас, без «заходу» («Господи, помилуй» (3), «Слава, і нині»); до кожного стиха 1-ої статті співається приспів: «Благословен еси, Господи, навчи мене заповітів Твоїх», до стихів 2-ої статті приспів: «Спасе, спаси мене».

Перша стаття починається співом: «Блаженні непорочні...».

Після 91-го стиха хор співає (з приспівом) 92-ий і 93-ий стихи.

Потім виголошується мала заупокійна ектенія (за звичаєм, з кадилом). Після виголосу: «Бо ти еси Воскресіння...» хор починає співати другу статтю: «Твій – я, спаси мене...». Іерей з дияконом (або диякон) звершують, за традицією, мале кадіння (тетрапод навкруги, іконостас, хори, народ,

місцеві ікони іконостасу, тетрапод спереду, тобто з західної сторони).

Останні стихи: 175-ий і 176-ий – по тричі, і відразу – тропарі після Непорочних, глас 5-ий: «Собор святих...», під час яких священик з дияконом звершують, за звичаєм, повне кадіння всього храму.

Потім виголошується мала заупокійна ектенія (за звичаєм, з кадилом). Після виголосу співається сідальний Тріоді, глас 5-ий: «Упокой, Спасе наш...». «Слава, і нині» – Богородичний, глас той самий: «Христе Боже, Ти Від Діви засяяв...». Псалом 50-ий.

Канони: храму з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і Тріоді на 8.

Біблійні пісні «Господеві співаймо...».

Катавасія Тріоді: «Пісню заспіваймо...».

Співається 2-а пісня канону, на 8 (Ірмос двічі, тропарі на 6, приспів до тропарям: «Упокой, Господи, душі спочилих рабів Твоїх», до останніх тропарів – «Слава» і «І нині»). В кінці цієї пісні катавасія – той же ірмос.

Після 3-ої пісні – мала ектенія (звичайна, а не заупокійна). Сідальний Тріоді, глас 5-ий. «Слава» – той же сідальний, «І нині» – Богородичний Тріоді, глас той самий.

Після 6-ої пісні – мала заупокійна ектенія. Кондак, глас 8-ий: «Зі святими упокой...», та ікос, глас той самий.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Мала ектенія (звичайна, а не заупокійна). Екзопостиларій Тріоді: «Пам'ять звершуючи...». «Слава, і нині» – Богородичний Тріоді: «Солодкість Ангелів...».

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітні стихирини Тріоді, глас 6-ий – 4. «Слава» – Тріоді, глас 2-ий: «Як квітка в'яне...», «І нині» – Богородичний Тріоді, глас 6-ий: «Ти еси Бог наш...».

«Тобі слава подобає...» не читається, але відразу читець: «Слава Тобі, що показав нам світло». Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихирини з Тріоді, глас 6-ий (із заупокійними стихами, див. Тріодь). «Слава» – Тріоді, глас той самий: «Болістю стало для Адама...», «І нині» – Богородичний Тріоді, глас той самий: «Стала Ти...».

Після Трисвятого – тропар, глас 8-ий: «Глибиною мудрості...». «Слава, і нині» – Богородичний, глас той самий: «Тебе стіну і пристанище...».

Ектенія потрійна: «Помилуй нас, Боже...». Диякон: «Премудрість». Хор: «Благослови». Іерей: «Суций благословенний...». Хор: «Утверди, Боже...». Читається 1-ий час, і відпуст.

НА ЧАСАХ – тропар: «Глибиною мудрості...». Кондак: «Зі

святими упокой...».

НА ЛІТУРГІЇ антифони зображальні.

Блаженні канону Тріоді, пісня 3-я (з ірмосом) і 6-а – 8.

На вході – «... спаси нас, Сину Божий, Дивний у святых еси...».

Після входу – тропар, глас 8-ий: «Глибиною мудрості...». «Слава» – кондак, глас той самий: «Зі святими упокой...», «І нині» – Богородичний, глас той самий: «Тебе стіну...».

Прокимен заупокійний, глас 6-ий: «Душі їх у блаженстві перебуватимуть», зі стихом: «До Тебе, Господи, підношу душу мою...».

Апостол дня – Діян., Зач. 51, і за упокій – 1 Кор., Зач. 163

(за Тріоддю), або 1 Сол., Зач. 270 (за богослужбовим Апостолом).

Алилуарій: «Блаженні, ті, кого обрав...», зі стихом.

Євангеліє дня – Ін., Зач. 67, і за упокій – Ін., Зач. 21 (за Тріоддю), або Ін., Зач. 16 (за богослужбовим Євангелієм).

Причасний: «Блаженні, ті, кого обрав...».

Замість «Ми бачили Світло Істинне...» прийнято співати тропар «Глибиною мудрості...».

[1] «Алилуя» зазвичай співається тричі по тричі (порівн.: Розанов В. Богослужебный Устав Православной Церкви. С. 754 – 755).

12 ЧЕРВНЯ НЕДІЛЯ

30 ТРАВНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Неділя 8-ма після Пасхи. Глас 7.

ДЕНЬ СЯТОЇ ТРОЙЦІ, П'ЯТДЕСЯТНИЦЯ.

Прп. Ісаакія, спов., ігумена обителі Далматської (383).

Сщмч. Василя Смоленського пресвитера (1942).

Поряд читань згідно з календарем:

Ран. – Ін., 65 зач., XX, 19 – 23.

Літ. – Діян., 3 зач., II, 1 – 11. Ін., 27 зач., VII, 37 – 52; VIII, 12.

Бдіння служба свята звершується за Тріоддю.

Примітка. За давньою афонською [1] традицією, в День Святої Тройці на святковому аналої (посеред храму) кладеться ікона П'ятидесятниці («Зішестя Святого Духа на апостолів»). Починаючи з великої вечірні в сам день свята (з колінопреклонними молитвами), на аналої знаходиться ікона Пресвятої Тройці. У понеділок Святого Духа ввечері (перед вечірнею) знову кладеться ікона П'ятидесятниці, яка залишається на аналої до віддання свята в суботу.

НА ВЕЛИКІЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – кафізма вся.

На «Господи, взиваю» стихири свята, глас 1-ий і глас 2-ий – 10 (перша і четверта стихира – двічі). «Слава, і нині» – свята, глас 8-ий: «Прийдіть, люди...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії свята – 3.

На літії стихири свята, глас 2-ий. «Слава, і нині» – свята, глас 8-ий: «Коли Ти, Господи, послав Духа Твого апостолам...».

На стиховні стихири свята, глас 6-ий (зі своїми приспіваними). «Слава, і нині» – свята, глас 8-ий: «Колись змішав Бог мови народів...».

Примітка. Після стиха «Не відкинь мене від лица Твого...» співається стихира, глас 6-ий: «Царю Небесний...». За традицією, цей піснеспів прийнято співати всенародно.

Після Трисвятого – тропар свята, глас 8-ий: «Благословен еси, Христе Боже наш...» (тричі).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята, глас 8-ий (двічі). «Слава, і нині» – той же тропар.

Кафізми 2-а і 3-я. Малі екстенії. Сідальні свята (по двічі).

Поліелей. Величання свята: «Величаємо Тебе, Життядавче Христе, і шануємо Всесвятого Духа Твого, що Його від Отця послав еси Богомудрими учениками Твоїми», і вибраний псалом. Сідальний свята після поліелея, глас 8-ий. «Слава, і нині» – той же сідальний. Степенна – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен свята, глас 4-ий: «Дух Твій Благий наставить мене на землю правди»; стих: «Вислухай, Боже, молитву мою, і не зневажай мене». Євангеліє – Ін., Зач. 65. «Воскресіння Христове бачивши...» не співається, але відразу після прочитання Євангелія – псалом 50-ий [2]. Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами апостолів...», «І нині» – «Молитвами Богородиці...». Стихира свята, глас 6-ий: «Царю Небесний...».

Канони: свята 1-ий, глас 7-ий, з ірмосом на 8 (ірмоси по двічі), і 2-ий, глас 4-ий, з ірмосом на 8 (ірмоси по двічі).

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...» [3].

Катавасія після кожної пісні – спочатку ірмос 1-го канону (в першій пісні – «Морем покрив...»), потім 2-го (в першій пісні – «Божественним покритий...»).

Після 3-ої пісні – сідальний свята, глас 8-ий: «Спасові улюблені...». «Слава, і нині» – той же сідальний.

Після 6-ої пісні – кондак свята, глас 8-ий: «Коли Ти зійшов, мови змішав...», та ікос, глас той самий: «Швидко й необхідне подай утішення...».

На 9-ій пісні «Чеснішу» не співаємо. (Звершується звичайне кадіння.) За традицією, приспів до 9-ї пісні канону: «Апостоли, зішестя Утішителя бачачи, здивувалися, як у вигляді вогненних язиків явився Дух Святий» [4].

Після 9-ої пісні «Свят Господь Бог наш» не виголошується, а співається світільний свята: «Всесвятий Душе...» (двічі). «Слава, і нині» – інший світільний свята: «Світло — Отець...».

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихири свята, глас 4-ий – 6 (кожна стихира – двічі). «Слава, і нині» – свята, глас 6-ий: «Царю Небесний...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар свята, глас 8-ий (один раз). Ектенії і відпуст: «Христос, істинний Бог наш, що у вигляді вогненних язиків з Неба послав Пресвятого Духа на святих Своїх учеників і апостолів, молитвами Пречистої Своєї Матері, святих славних і всехвальних апостолів, і всіх святих, помилує і спасе нас, як благий і чоловіколюбче».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак свята.

НА ЛІТУРГІЇ антифони свята.

Вхідний стих: «Вознесися, Господи, силою Твою, будемо оспівувати і прославляти сили Твої».

Примітка. Перед виголошенням вхідного стиха слід виголошувати «Премудрість, станьмо побожно».

Після входу – тропар свята. «Слава, і нині» – кондак свята.

Замість Трисвятого – «Усі ті, що в Христа...».

Прокимен, глас 8-ий: «По всій землі розійшлося віщування їх і в кінці вселенної слова їх»; стих: «Небеса повідають славу Богу, творіння ж рук Його сповідає твердь».

Апостол – Діян., Зач. 3.

Алилуя, глас 1-ий: «Словом Господнім небеса утвердились...»; стих: «З Неба поглянув Господь...».

Євангеліє – Ін., Зач. 27.

Задостойник – ірмос 9-ої пісні 2-го канону свята: «Радуйся, Царице...» (до віддання).

Причасний – свята: «Дух Твій Благий наставить мене на землю правди».

Після «Спаси, Боже, люди Твоя...» співаємо: «Ми бачили Світло Істинне...».

Відпуст свята: «Христос, істинний Бог наш, що у вигляді вогнених язиків...» (як на ранній).

За сформованою давньої богослужбовою практикою, одразу після відпусту Літургії царські врата і завіса закриваються, і звершується 9-ий час та велика вечірня.

В кінці 9-ого часу відкривається завіса. Перед великою [5] вечірнею дзвонять, як у великі свята. Початковий виголос вечірні: «Благословенний Бог наш...». Читець: «Царю Небесний». Початковий псалом (читається). Ієрей читає світільничні молитви на солі перед царськими вратами. Єктенія велика з додатком після прохання «За подорожніх...» особливих прохань (див. в Квітній Тріоді). Кафизми немає.

На «Господи, взиваю» стихири свята, глас 4-ий – 6 (див. На хвалітніх ранньої; кожна стихира – двічі). «Слава, і нині» – свята, глас 6-ий: «Царю Небесний...».

Вхід. Прокимен великий, глас 7-ий: «Хто Бог великий, як Бог наш? Ти єси Бог, що твориш чудеса», зі стихами (за звичаєм).

Після прокимна диякон виголошує: «Ще і ще, схиливши коліна, Господу помолимося». Хор: «Господи, помилуй» (тричі).

Ієрей читає першу молитву [6].

1-а молитва: «Пречистий, Нескверний, Безначальний, Невидимий...». Приєднується також молитва «Благословенний Ти, Владико, Боже, Вседержителю...». Після закінчення молитви диякон: «Заступи, спаси, помилуй, підведи і збережи нас, Боже, Твоєю благодаттю», хор: «Господи, помилуй» (один раз), диякон: «Пресвяту, Пречисту...», хор: «Тобі, Господи». Ієрей: «Бо Твоє є, щоб милувати...».

Єктенія потрійна: «Промовмо всі...». Виголос: «Бо Ти милостивий...».

Диякон: «Ще і ще, схиливши коліна...». Хор: «Господи, помилуй» (тричі).

Ієрей читає другу молитву.

2-а молитва: «Господи, Ісусе Христе, Боже наш...». Приєднується також молитва «Господи, Господи, що зберіг нас від усякої стріли...». Після закінчення молитви диякон виголошує: «Заступи, спаси, помилуй, підведи...», хор: «Господи, помилуй» (один раз), диякон: «Пресвяту, Пречисту...», хор: «Тобі, Господи». Ієрей: «Благоволінням і благодаттю Єдинородного Твого Сина, з Ним же благословенний Ти, з Пресвятим благим і животворчим Твоїм Духом, нині, і повсякчас, і на віки віків».

«Сподоби, Господи...».

Диякон: «Ще і ще, схиливши коліна...». Хор: «Господи, помилуй» (тричі).

Ієрей читає третю молитву.

3-тя молитва: «Вічноплінне, животворче і просвітительне Джерело...». Приєднується також молитва: «Боже Великий і Вічний...». Ієрей читає і цю молитву до Святого Духа

(творіння Святейшого Патріарха Константинопольського Філофея), яка цьому святу вельми личить, і хоч у греків її не читають, проте в усіх слов'янських давніх збірниках служб вона подається: «Царю Небесний, Утішителю Владико...» І інша молитва: «Боже Великий і Всевишній...». Після закінчення молитви диякон: «Заступи, спаси, помилуй, підведи...», хор: «Господи, помилуй» (один раз), диякон: «Пресвяту, Пречисту...», хор: «Тобі, Господи». Ієрей: «Ти бо єси упокоєння душ і тіл наших, і Тобі славу возсилаємо, Отцю, і Сину, і Святому Духу, нині, і повсякчас, і на віки віків». Царські врата зачиняються.

Єктенія: «Доповнімо вечірню...», і голововклонна молитва.

На стиховні стихири свята, глас 3-й: «Нині явним знаменням...» (Зі своїми приспівами). «Слава, і нині» – свята, глас 8-й: «Прийдіть, люди...».

Після Трисвятого – тропар свята, глас 8-й: «Благословен єси, Христе Боже наш...» (один раз). На спів тропаря, за звичаєм, відкриваються царські врата.

Виголос: «Премудрість», та інше за звичаєм [7].

Відпуст з відкритих царських врат: «Христос, що з Отчого і Божественного лона принизив Себе і з небес на землю зійшов, і все наше єство прийняв та обожив його, після ж цього на небеса знову вознісся і сів праворуч Бога і Отця, а Божественного, і Святого, і єдиносущного, і рівносильного, і рівночесного, і співвічного Духа послав на святих Своїх учеників і апостолів і цим просвітив їх, а через них і світ увесь, — істинний Бог наш, молитвами Пречистої і пренепорочної святої Своєї Матері, святих славних і всехвальних богоповідників та духоносних апостолів і всіх святих, помилує і спасе нас як благий і Чоловіколюбче. Амінь. ».

[1]. Див.: Святогорський Устав церковного послідовання. М.; Афон, 2002. С. 183 – 184.

[2]. Існує традиція, згідно з якою Євангеліє, по аналогії з богослужінням Вербної Неділі, покладається на аналой для цілування разом з іконою свята (порівн.: Типікон, гл. 49, «У суботу Квітну ввечері»).

[3]. В тих храмах, де припис про поєднання канону зі співом біблійних пісень неможливо виконати, допустимо до канону свята співати приспів: «Пресвята Тройце, Боже наш, слава Тобі» (див.: Никольський К., прот. Пособие к изучению Устава богослужения Православной церкви. С. 651).

[4]. Цього приспіву немає в Квітній Тріоді.

[5]. Ввечері на дванадесяті Господні свята звершується велика вечірня з входом і великим прокимном.

[6]. Всі колінопреклонні молитви ієрей читає на колінах в Царських вратах, лицем до народу; за встановленою практикою, під час читання молитов ієрей тримає в руках квіти.

[7]. Після виголосу: «Премудрість» – хор: «Благослови», ієрей: «Сущий благословенний...», хор: «Утверди, Боже...», ієрей: «Пресвята Богородице, спаси нас», хор: «Чеснішу від херувимів...», ієрей: «Слава Тобі, Христе Боже...», хор: «Слава, і нині», «Господи, помилуй» (тричі), «Благослови»; ієрей виголошує відпуст.

13 ЧЕРВНЯ ПОНЕДІЛОК

31 ТРАВНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

1-й тиждень після П'ятдесятниці. Загальниця.

День Святого Духа.

Ап. від 70-х Єрма (I). Мч. Єрмія (II). Мч. Філософа (III).

Кіпрської ікони Божої Матері (перехідне святкування в День Святого Духа).

Порядок читань згідно з календарем:

Еф., 229 зач., V, 8 – 19. Мф., 75 зач., XVIII, 10 – 20.

Служба рядових святих переноситься на повечір'я вівторка П'ятидесятниці.

На малому повечір'ї співається канон Святому Духу (див. в Квітній Тріоді) [1].

На полуношницю після 1-го Трисвятого – тропар свята, після 2-го – кондак свята. «Господи, помилуй» (12) і малий відпуст (заупокійна молитва «Пом'яни, Господи...» не промовляється).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята, глас 8-ий (двічі). «Слава, і нині» – той же тропар.

Кафизми 4-а і 5-а. Малі ектенії. Сідальні свята (по двічі). Псалом 50-ий.

Канони: свята 1-ий зі ірмосом на 8 (ірмоси по двічі) і 2-ий з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі).

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія П'ятидесятниці: «Божественним покритий...».

Після 3-ої пісні – сідальний свята, глас 8-ий: «Всесвятий Дух...» (див. в Тріоді, **на ранній** Понеділка Святого Духа). «Слава, і нині» – той же сідальний.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос свята, глас 8-ий.

На 9-ій пісні «Чеснішу» не співаємо. (Звершується звичайне кадіння.)

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний свята (двічі). «Слава, і нині» – інший світільний свята.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітні стихири свята (див. в Тріоді, **на ранній** Понеділка Святого Духа), глас 2-ий – 4 (перша стихири – двічі). «Слава, і нині» – свята, глас 8-ий: «Колись народи...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар свята, глас 8-ий (один раз).

Ектенії, і відпуст свята: «Христос, істинний Бог наш, що у вигляді вогненних язиків...»

НА ЧАСАХ – тропар і кондак свята.

НА ЛІТУРГІЇ антифони зображальні.

Блаженні свята, пісня 3-я – 4 (з ірмосом), і пісня 6-а – 4.

Вхідний стих П'ятидесятниці: «Вознесися, Господи, силою Твоею, будемо оспівувати і прославляти сили Твої» [2].

Примітка. *Перед виголошенням вхідного стиха слід виголошувати «Премудрість, станьмо побожно».*

Після входу – тропар свята. «Слава, і нині» – кондак свята.

Співається Трисвяте.

Прокимен, глас 6-ий: «Спаси, Господи, людей Твоїх...», зі стихом.

Апостол – Еф., Зач. 229. Євангеліє – Мф., Зач. 75 [3].

Задостойник П'ятидесятниці.

Причасний: «Дух Твій Благий...».

Відпуст: «Христос, істинний Бог наш, що у вигляді вогненних язиків...».

Примітка. *У тиждень П'ятидесятниці на повечір'ї канон Пресвятої Богородиці не співається» (див.: Квітна Тріодь, «У понеділок Святого Духа», «див»).*

[1] Якщо храм Святого Духа, то, за звичаєм, звершується бдіння, яке починається малим повечір'ям (з канонам Святого Духа), після якого стихири на літії – П'ятидесятниці. Після Трисвятого – тропар свята (тричі).

[2] «Прийдіть, поклонімся...» не співається, окрім архієрейських богослужінь.

[3] Початок «Матфеевих тижнів». «Матфееві тижні», тобто зачала з Євангелія від Матфея, починаючись від Понеділка Святого Духа, читаються до свята Воздвиження і не далі п'ятниці після Воздвиження.

14 ЧЕРВНЯ ВІВТОРОК

1 ЧЕРВНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Мчч. Юстина Філософа та іншого Юстина, і з ними Харитона, Харити, Євелпіста, Ієракса, Пеона і Валеріана (166). Прп. Агапіта Києво-Печерського, лікаря безвідплатного, в Ближніх печерах (бл. 1095). Прп. Юстина (Поповича), Челійського (1978) (серб.).

Порядок читань, згідно з календарем:

Рим., 79 зач., I, 1 – 7, 13 – 17. Мф., 10 зач., IV, 25 – V, 13.

Поліелейна служба прп. Агапіта Києво-Печерського в поєднанні зі службою в поєднанні зі службою післясвята П'ятидесятниці (Тріоді).

НА ВЕЛИКІЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-й антифон.

На «Господи, взиваю» стихири на 8: Тріоді, глас 1-ий – 3, і преподобного, глас 6-ий – 5. «Слава» – преподобного, глас 2-ий: «Благодать зцілення...», «І нині» – Тріоді, глас 1-ий: «П'ятидесятницю святкуймо...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії преподобного – 3.

На стиховні стихири преподобного, глас 4-ий (зі своїми приспівами. «Слава» – преподобного, глас 3-ий: «Від духовних дарів...», «І нині» – Тріоді, глас 1-ий.

Після Трисвятого – тропар преподобного глас 5-ий. «Слава, і нині» – тропар свята, глас 8-ий.

Відпуст: «Христос, істинний Бог наш, що у вигляді вогненних язиків...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята, глас 8-ий (двічі). «Слава» – тропар преподобного, глас 5-ий, «І нині» – тропар свята, глас 8-ий.

Кафизми 7-а і 8-а. Малі ектенії.

Після 1-ої кафизми – сідальний преподобного, глас 1-ий: «Ангельські чини мають тебе співбесідником...» (із загальної служби преподобному Печерському одному) (двічі). «Слава, і нині» – сідальний Тріоді, глас 1-ий.

Після 2-ої кафизми – сідальний преподобного, глас 4-ий: «Відрікся ти від догоджання плоті...» (двічі). «Слава, і нині» – сідальний Тріоді.

Поліелей. Величання преподобного: «Ублажаємо тебе, преподобний отче наш Агапіте, і шануємо святу пам'ять твою, наставнику монахів і співрозмовнику ангелів» і вибраний псалом: «Терплячи, потерпів від Господа і визволив мене». Сідальний преподобного після поліелея, глас 8-ий: Сідальний преподобного після поліелея, глас 8-ий: «Хто оповість про труди і подвиги твої преблаженний Агапіте...»

(двічі). «Слава, і нині» – сідальний Тріоді (див. Після 1-ої або після 2-ої кафизми). Степенна – 1-ий антифон 4-го гласу. Степенна – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен преподобного, глас 4-ий: «Чесна перед Господом/ смерть преподобних Його»; стих: «Що віддам Господу за все, що Він воздав мені?». Євангеліє преподобного: Мф. 43 Зач. Після 50-го псалмі: «Слава» – «Молитвами преподобного отця нашого Агапіта...». Стихира преподобного, глас 6-ий: «Яскравий світільник благочестя...».

Канони: свята 1-й з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і преподобного на 8.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія П'ятидесятниці: «Божественним покритий...».

Після 3-ої пісні – кондак та ікос свята, глас 8-ий; сідальний преподобного, глас 4-ий (двічі). «Слава, і нині» – сідальний свята, глас 8-ий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос преподобного, глас 6-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний преподобного (двічі). «Слава, і нині» – світільний свята (за вибором).

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітні стихири на 6: Тріоді, глас 2-ий – 3 (див. На стиховні ранньої), і преподобного, глас 4-ий – 3. «Слава» – преподобного, глас 2-ий: «Безкінечна Твоя благодать Царю Христе...», «І нині» – Тріоді, глас 1-ий: «Все подає Дух Святий...» (див. на стиховні ранньої).

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар преподобного (за вибором). «Слава, і нині» – тропар свята, глас 8-ий.

Відпуст: «Христос, істинний Бог наш, що у вигляді вог-

ненних язиків...».

НА ЧАСАХ – тропар свята. «Слава» – тропар преподобного. Кондаки свята і преподобного читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні свята (обох канонів), пісня 1-я – 4 (1-го канону – з ірмосом), і преподобного, пісня 3-я (або 6-а) – 4.

На вході – «Прийдіть поклонімся... Спаси нас, Утішителю Благий...».

Після входу – тропар свята, тропар храму Богородиці або

храму святого, тропар преподобного; кондак храму святого. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – кондак свята. Співається Трисвяте.

Прокимен, алилуарії і причасний – свята і преподобного.

Апостол і Євангеліє – дня і преподобного.

Задостойник П'ятдесятниці.

Відпуст: «Христос, істинний Бог наш, що у вигляді вогненних язиків...».

15 ЧЕРВНЯ СЕРЕДА

2 ЧЕРВНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Свт. Никифора, спов., патр. Константинопольського (828). Вмч. Іоана Нового, Сучавського (1330 – 1340). Сщмч. Пофана, еп. Ліонського, і тих, що з ним постраждали (177). Мц. Бланини і мч. Понтика Ліонських (177).

Києво-Братської ікони Божої Матері (1654).

Порядок читань, згідно з календарем:

Рим., 80 зач., I, 18 – 27. Мф., 12 зач., V, 20 – 26.

Подаємо зразок звершення поліелейної служби на честь Києво-Братської ікони Божої Матері в поєднанні зі службою свт. Никифора, спов., патр. Константинопольського і службою післясвята П'ятдесятниці (Тріоді)

ВЕЧІРНЯ. На «Господи, взиваю» стихир на 8: Тріоді, глас 1-ий – 3, Богородиці, глас 4-ий – 3, і святителя, глас той самий – 2. «Слава» – святителя, глас 8-ий: «Став ти органом Духа...», «І нині» – Тріоді, глас 4-й: «Коли прийшов Ти...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії Богородиці – 3.

На стиховні стихир Богородиці, глас 8-ий (зі своїми приспіваними). «Слава» – святителя, глас 8-ий: «Словом і дінями прикрашений...» (із стихир на Господи взиваю), «І нині» – Тріоді, глас 6-ий.

Після Трисвятого – тропар свята, глас 8-ий. «Слава» – тропар святителя, глас той самий «І нині» – тропар Богородиці глас 4-ий.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята, глас 8-ий. (двічі). «Слава» – тропар святителя, глас той самий «І нині» – тропар Богородиці глас 4-ий.

Кафизми 10-а і 11-а. Малі ектенії. Сідальні Богородиці.

Поліелей. Величання Богородиці і вибраний псалом. Сідальний Богородиці після поліелея, глас 1-ий. «Слава, і нині» – той же сідальний. Степенна – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен Богородиці, глас 4-ий: «Пом'яну ім'я Твоє у всякому роді і роді»; стих: «Слухай, дочко, і споглянь, і прихили вухо Твоє». Євангеліє Богородиці. Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами Богородиці...». Стихира Богородиці, глас 6-ий: «Нині небесні врата відкриваються...».

Канони: свята 2-ий з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі), Богородиці (Мінеї) з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і святителя на 2.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія «Відкрию уста мої...».

Після 3-ої пісні – кондак та ікос свята, глас 8-й кондак та ікос святителя, глас 4-ий; сідальний свята, глас 8-ий. «Слава» – сідальний святителя, глас той самий, «І нині» – сідальний Богородиці, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос Богородиці, глас 6-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний свята. «Слава» – світільний святителя, «І нині» – світільний Богородиці.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітні стихир Богородиці, глас 1-ий – 4 (перша стихи́ра – двічі). «Слава, і нині» – свята.

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар свята, глас 8-ий. «Слава» – тропар святителя, глас той самий «І нині» – тропар Богородиці глас 4-ий.

Відпуст: «Христос, істинний Бог наш, що у вигляді вогненних язиків...».

НА ЧАСАХ – тропар Богородиці. «Слава» – тропар святителя. Кондак тільки Богородиці.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні Богородиці, пісня 3-я – 4 (з ірмосом) і пісня 6-а – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар свята, тропар Богородиці, тропар святителя; кондак свята. «Слава» – кондак святителя, «І нині» – кондак Богородиці.

У храмі Богородиці – тропар свята, тропар Богородиці (Києво-Братської ікони), тропар святителя; «Слава» – кондак святителя, «І нині» – кондак Богородиці (Києво-Братської ікони).

У храмі святого – тропар свята, тропар Богородиці, тропар храму, тропар святителя; кондак храму, «Слава» – кондак святителя, «І нині» – кондак Богородиці.

Прокимен, алилуарії і причасний – свята і Богородиці.

Апостол і Євангеліє – дня і Богородиці.

Відпуст: «Христос, істинний Бог наш, що у вигляді вогненних язиків...».

16 ЧЕРВНЯ ЧЕТВЕР

3 ЧЕРВНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Мчч. Лукиліана, Клавдія, Іпатія, Павла, Діонісія і Павли, діви (270 – 275). Сщмч. Лукіана, еп., Максiana, пресвітера, Юліана, диякона, Маркеліана і Сатурнина в Бельгії (81 – 96).

Ікони Божої Матері «Споручниця грішних», Корецької (1622) (перехідне святкування в четвер 1-го тижня після П'ятдесятниці).

Порядок читань згідно з календарем:

Рим., 81 зач., I, 28 – II, 9. Мф., 13 зач., V, 27 – 32.

Служба мч. Лукиліана не має святкового знака, завершується разом зі службою післясвята П'ятидесятниці (Тріоді).

НА ВЕЧІРНІ кафизма 12-а.

На «Господи, взиваю» стихир на 6: Тріоді, глас 4-ий – 3, і мученика, глас 1-ий – 3. «Слава, і нині» – Тріоді, глас 7-ий.

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Тріоді, глас 1-ий. «Слава, і нині» – Тріоді, глас 8-ий.

Після Трисвятого – тропар мученика (загальний), глас 4-ий: «Мученик Твій, Господи, Лукіліан...» (див. в Мінеї загальний; порівн.: Типікон, 2 вересня). «Слава, і нині» – тропар свята, глас 8-ий.

Відпуст: «Христос, істинний Бог наш, що у вигляді вогненних язиків...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята, глас 8-ий (двічі). «Слава» – тропар мученика (загальний), глас 4-ий: «Мученик Твій, Господи, Лукіліан...», «І нині» – тропар свята, глас 8-ий.

Кафізми 13-а і 14-а. Малі ектенії. Сідальні Тріоді (по двічі). Псалом 50-ий.

Канони: свята 1-ий з ірмосом на 8 (ірмоси по двічі) і мученика на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї.

Після 3-ої пісні – кондак мученика (загальний), глас 2-ий; сідальний мученика, глас 1-ий. «Слава, і нині» – сідальний свята, глас 8-ий. (див. в Неділю).

Після 6-ої пісні – кондак та ікос свята, глас 8-ий.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний свята: «Всесвятий Душе...». «Слава, і нині» – інший світільний свята: «Світло – Отець...» (див. в Неділю).

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Тріоді, глас 6-ий. «Слава, і нині» – Тріоді, глас 2-ий.

Після Трисвятого – тропар мученика (загальний), глас 4-ий: «Мученик Твій, Господи, Лукіліан...». «Слава, і нині» – тропар свята, глас 8-ий.

Відпуст 1-го часа: «Христос, істинний Бог наш, що у вигляді вогненних язиків...».

НА ЧАСАХ – тропар свята. «Слава» – тропар мученика. Кондак тільки свята.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні свята (обох канонів), пісня 5-я - 6 (1-го канону - зі ірмос).

На вході – «... Спаси нас, Утішителю Благий...».

За вході – тропарі та кондаки:

У храмі панських – тропар свята, тропар мученика. «Слава» – кондак мученика, «І нині» – кондак свята.

У храмі Богородиці – тропар свята, тропар храму, тропар мученика. «Слава» – кондак мученика, «І нині» – кондак свята.

У храмі святого – тропар свята, тропар храму, тропар мученика; кондак храму. «Слава» – кондак мученика, «І нині» – кондак свята.

Співається Трисвяте.

Прокимен, алилуарій і причасний – свята.

Апостол і Євангеліє – дня.

Задостойник П'ятидесятниці.

Відпуст: «Христос, істинний Бог наш, що у вигляді вогненних язиків...».

17 ЧЕРВНЯ П'ЯТНИЦЯ

4 ЧЕРВНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Свт. Митрофана, патр. Константинопольського (бл. 326). Мчч. Фронтасія, Северина, Северіана і Силана (І). Мч. Конкордія (бл. 175). Щмч. Астія, єп. Диррахійського (ІІ). Прп. Зосими, єп. Вавилоня Єгипетського (VІ).

Порядок читань згідно з календарем:

Рим., 82 зач., ІІ, 14 – 29. Мф., 14 зач., V, 33 – 41.

Служба свт. Митрофана, патріарха Константинопольського, не має святкового знака, звершується разом зі службою післясвятих П'ятидесятниці (Тріоді).

НА ВЕЧІРНІ кафізма 15-а.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: Тріоді, глас 4-ий – 3, і святителя, глас 6-ий – 3. «Слава, і нині» – Тріоді, глас 2-ий: «Троїцю Єдиносущну...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Тріоді, глас 1-ий. «Слава, і нині» – Тріоді, глас 6-ий: «Утішителя майно...».

За Трисвятого – тропар святителя, глас 4-ий. «Слава, і нині» – тропар свята, глас 8-ий.

Відпуст: «Христос, істинний Бог наш, що у вигляді вогненних язиків...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята, глас 8-ий (двічі). «Слава» – тропар святителя, глас 4-ий, «І нині» – тропар свята, глас 8-ий.

Кафізми 19-я і 20-я. Малі ектенії. Сідальні Тріоді (по двічі). Псалом 50-ий.

Канони: свята 2-й з ірмосом на 8 (ірмоси по двічі) і святителя на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї.

Після 3-ої пісні – кондак та ікос святителя, глас 4-ий, інший кондак святителя, глас 2-ий; сідальний святителя, глас 8-ий. «Слава, і нині» – сідальний свята, глас той самий (див. в Неділю).

Після 6-ої пісні – кондак та ікос свята, глас 8-ий.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний свята: «Всесвятий Душе...». «Слава» – світільний святителя, «І нині» – інший світільний свята: «Світло – Отець...» (див. в Неділю).

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Тріоді, глас 6-ий. «Слава, і нині» – Тріоді, глас 8-ий.

Після Трисвятого – тропар святителя, глас 4-ий. «Слава, і нині» – тропар свята, глас 8-ий.

Відпуст 1-го часу: «Христос, істинний Бог наш, що у вигляді вогненних язиків...».

НА ЧАСАХ – тропар свята. «Слава» – тропар святителя. Кондак тільки свята.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні свята, пісня 7-я (з ірмос) і пісня 8-а – 6.

На вході – «Прийдіть поклоніться... Спаси нас, Утішителю Благий...».

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар свята, тропар святителя; кондак святителя. «Слава» – інший кондак святителя, «І нині» – кондак свята.

У храмі Богородиці – тропар свята, тропар храму, тропар святителя; кондак святителя. «Слава» – інший кондак святителя, «І нині» – кондак свята.

У храмі святого – тропар свята, тропар храму, тропар святителя; кондак храму; кондак святителя. «Слава» – інший кондак святителя, «І нині» – кондак свята.

Співається Трисвяте.

Прокимен, алилуарій і причасний – свята.

Апостол і Євангеліє – дня.

Задостойник П'ятидесятниці.

Відпуст: «Христос, істинний Бог наш, що у вигляді вогненних язиків...».

18 ЧЕРВНЯ

СУБОТА

5 ЧЕРВНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Віддання свята П'ятдесятниці. Щмч. Дорофея, єп. Тирського (бл. 362). Перенесення мощей блж. Ігоря, вел. кн. Чернігівського і Київського (1150). Блж. Константина, митр. Київського і всієї Руси (1159). Мчч. Маркіана, Никандра, Іперехія, Аполлона, Леоніда, Арія, Горгія, Селінія, Іринія і Памвона (305 – 311). Прп. Феодора, чудотв. (бл. VI). Прп. Анувія, пустельника Єгипетського (IV – V). Прп. Дорофея, з обителі авви Серида (620).

Ігорівської ікони Божої Матері (1147).

Порядок читань згідно з календарем:

Рим., 79 зач. (від половини), I, 7 – 12. Мф., 15 зач., V, 42 – 48.

Подаємо зразок звершення поліелейної служби блж. Ігоря, вел. кн. Чернігівського і Київського.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-ий антифон.

На «Господи, взиваю» стихири свята, глас 1-ий і глас 2-ий – 3, стихири блаженного князя, глас 2-ий – 5. «Слава» – блаженного князя, глас 6-ий: «Радуються сьогодні місто Чернігів...», «І нині» – свята, глас 8-ий: «Прийдіть, люди...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії блаженного князя – 3.

На стиховні стихири блаженного князя, глас 2-ий: «Блаженний ти граде Києве...» (із приспівами своїми). «Слава» – блаженного князя, глас 6-ий, «І нині» – свята, глас 8-ий.

Після Трисвятого – тропар блаженного князя Ігоря, глас 4-ий (за вибором). «Слава, і нині» – тропар свята, глас 8-ий (один раз).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята, глас 8-ий (двічі), «Слава» – тропар святого, глас 4-ий (двічі). «І нині» – тропар свята, глас 8-ий.

Кафизми 16-а і 17-а. Малі ектенії. Сідальні Тріоди.

Поліелей. Величання блаженного князя: «Величаємо тебе, / страстотерпче святий, княже Ігоре, / і шануємо святу пам'ять твою, / бо ти молиш за нас // Христа, Бога нашого» і вибраний псалом: Бог для нас пристановище і сила. Сідальний блаженного князя після поліелея, глас 4-ий (двічі). Сідальний блаженного князя після 1-ої кафизми, Сідальний блаженного князя після 2-ої кафизми. «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий, або Тріоді. Степенна – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен блаженного князя, глас 4-ий: «Праведник як фінік розцвіте...». Стих: «Насаджені в домі Господнім...» Євангеліє від Матфея, зачало 36. Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами блаженного князя Ігоря...». Стихира блаженного князя, глас 6-ий: «богоносного і преблаженний отче...».

Канони: свята 1-ий з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі), блаженного князя – на 4 і 2-ий свята з ірмосом на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія П'ятидесятниці: «Божественним покритий...»

Після 3-ої пісні – кондак та ікос свята, глас 8-ий. Сідаль-

ний блаженного князя, глас 5-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак блаженного князя, глас 6-ий, інший кондак, глас 8-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний блаженного князя (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітні стихири на 6: свята – 3 і блаженного князя, глас 8-ий – 3 (перша стихира – двічі). «Слава» – блаженного князя, глас 6-ий: «Сьогодні славний град Чернігів...», «І нині» – свята, глас 6-ий: «Царю Небесний...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар блаженного князя Ігоря, глас 4-ий (за вибором). «Слава, і нині» – тропар свята, глас 8-ий (один раз).

НА ЧАСАХ – тропар свята, «Слава» – тропар блаженного князя; кондаки свята і блаженного князя.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні свята пісня 3-я – 4 (з ірмосом) і блаженного князя, пісня 6-а – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар свята, тропар храму, тропар блаженного князя. кондак свята. «Слава» – кондак блаженного князя, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар свята, тропар храму, тропар блаженного князя; кондак храму. «Слава» – кондак блаженного князя, «І нині» – «І нині» – кондак свята.

Прокимен, алилуарій і причасний – свята і блаженного князя.

Апостол і Євангеліє – дня і блаженного князя.

Задостойник П'ятидесятниці.

Відпуст: «Христос, істинний Бог наш, що у вигляді вогненних язиків...».

19 ЧЕРВНЯ

НЕДІЛЯ

6 ЧЕРВНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

1-ша неділя після П'ятдесятниці. Всіх святих. Глас 8.

Прп. Віссариона, чудотворця Єгипетського (IV). Прп. Іларіона Нового (845). Прмцц. дів Архелаї, Фекли і Сусанни (293). Ікон Божої Матері **Тернопільської** (1730), «Пом'якшення злих сердець» (Семистрільна) та «Нерушима Стіна» (перехідні святкування в неділю всіх святих).

Порядок читань згідно з календарем:

Ран. – Єв. 1-е, Мф., 116 зач., XXVIII, 16 – 20.

Літ. – Євр., 330 зач., XI, 33 – XII, 2. Мф., 38 зач., X, 32 – 33, 37 – 38; XIX, 27 – 30.

Заговини на Петрів піст.

Звершується служба Неділі всіх святих (за Тріоддю Квітною). Служби рядових святих переносяться.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – кафизма вся.

На «Господи, взиваю» стихири на 10: воскресні, глас 8-ий – 6, і всіх святих, глас 6-ий – 4. «Слава» – всіх святих, глас той самий, «І нині» – догматик, глас 8-ий: «Цар небесний...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії всіх святих – 3.

На літії стихира храму і стихири всіх святих, глас 1-ий. «Слава» – всіх святих, глас 5-ий, «І нині» – Богородичний во-

скресний, глас той самий.

На стиховні стихири воскресні, глас 8-ий. «Слава» – всіх святих, глас 6-ий: «Прийдіть, вірні...», «І нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Творець і Визволитель мій...».

Після Трисвятого – «Богородице Діво...» (двічі) і тропар всіх святих, глас 4-ий; (один раз).

Примітка. «Від цієї Неділі починаємо читати на Неділь-

них ранніх сім Соборних Послань, і 14 Послань Святого апостола Павла; Одкровення Іоана Богослова. А також на Недільних бдіннях, перед іншими читаннями, до Великої Святої Неділі Пасхи. А у всю 50-цю Діяння святих апостолів читаємо в Неділі, як і призначено. І від цього бдіння починаємо читати Тлумачення Іоана Золотоустого, на Євангеліє від Матфея, з 13 Слова першої книги; А останок Богослова читаємо протягом 12 днів після Різдва Христового. А протягом цього місяця, і наступного, прочитуємо обидві книги тлумачення, 1-у та 2-у, на читаннях ранніх, до кінця місяця серпня: окрім тих випадків, коли припаде пам'ять якогось святого, тоді читаємо життє святого» (Типікон, гл. 50, «Неділя всіх святих», 1-е і 2-е «див.»).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар воскресний, глас 8-ий (двічі). «Слава» – тропар всіх святих, глас 4-ий, «І нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Від віку утаємнене...».

Кафизми 2-а і 3-я. Малі екстенії. Сідальні воскресні (Тріоді).

Непорочні [2]. «Ангельський собор...». Іпакої, степенні і прокимен – гласу. Євангеліє воскресне 1-е. «Воскресіння Христове бачивши...» (один раз). Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами апостолів...», «І нині» – «Молитвами Богородиці...». Стихира воскресна, глас 6-ий: «Воскрес Ісус із гробу...».

Канони (в Тріоді): воскресний з ірмосом на 4 (ірмоси раз), хрестовоскресний на 2, Богородиці на 2 і всіх святих на 6.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія «Відкрию уста мої...».

Примітка. З цього дня до 1 серпня на ранній, коли співається велике славослів'я, катавасія «Відкрию уста мої...».

Після 3-ої пісні – сідальний всіх святих, глас 8-ий. «Слава» – той же сідальний, «І нині» – Богородичний Тріоді, глас той самий: «Небесні двері і кивот...».

Після 6-ої пісні – кондак всіх святих, глас 8-ий: «Як початок ества...», і ікос, глас той самий: «Ті, що по всій землі мучилися...».

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні – «Свят Господь Бог наш». Екзапостиларій воскресний 1-ий. «Слава» – світільний всіх святих, «І нині» – Богородичний Тріоді.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихирах на 8 (з Тріоді): воскресні, глас 8-ий – 5, і всіх святих, глас 4-ий – 3 (зі своїми стихами). «Слава» – стихира євангельська 1-а, глас 1-ий: «Коли ученики поспішали на гору...», «І нині» – «Преблагословенна єси...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар воскресний: «Воскрес із гробу...».

НА ЧАСАХ – тропар воскресний. «Слава» – тропар всіх святих. Кондак всіх святих.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні гласу – 4 (з Тріоді), і всіх святих, пісня 6-а – 4.

Після входу – тропар воскресний, тропар всіх святих. «Слава, і нині» – кондак всіх святих.

Прокимен воскресний, глас 8-ий: «Помоліться і воздайте...», і всіх святих, глас 4-ий: «Дивний Бог у святих Своїх...».

Апостол – Евр., Зач. 330. Євангеліє – Мф., Зач. 38.

Алилуарій (всїх святих), глас 4-ий: «Взивали праведні...».

Примітка. У Типіконі, Квітній Тріоді і Апостоли в Неділю всіх святих вказані прокимни і причасні воскресні і святих, а алилуарій – тільки святих.

Причасний воскресний: «Хвалить Господа...», і всіх святих: «Радуйтеся, праведні...».

[1] Як визначити глас Неділі? – Якщо порядкове число (номер) Неділі після П'ятидесятниці більше 8, потрібно від числа Неділі відняти одиницю (бо на Неділю всіх святих призначений глас 8-ий, а не 1-ий, а перший глас починається з 2-ої Неділі) і залишок розділити на 8. Залишок від ділення вкаже глас. Якщо останку не буде, це означає глас 8-ий. Якщо порядковий номер Неділі менше 8, глас визначається знову з відніманням одиниці від номера Неділі.

Як визначити раннє Євангеліє Неділі? – Номер Неділі слід розділити на 11. Залишок вкаже порядковий номер Євангелія ранньої. Якщо залишок 0, це означає 11-е Євангеліє. Неділям 1 – 11 відповідають Євангелія на ранніх 1 – 11.

[2] У храмі Всіх святих співається поліелей і величання всім святим: «Величаємо вас, апостоли, мученики, пророки і всі святі, і шануємо святу пам'ять вашу, бо ви молитесь за нас Христа, Бога нашого», з вибраним псалмом: «Блажен муж, боїться Господа...». Після іпакої – сідальний всіх святих (див. в каноні, після 3-ої пісні). Степенні – гласу. Прокимен і Євангеліє – всіх святих. Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами всіх святих...», і стихира всіх святих (за вибором).

20 ЧЕРВНЯ ПОНЕДІЛОК

7 ЧЕРВНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

2-й тиждень після П'ятидесятниці. Мч. Феодота Анкирського (303). Сщмч. Маркеліана, папи Римського, і мчч. Клавдія, Кирина і Антоніна (304). Сщмч. Маркела, папи Римського, мчч. Сисинія і Кириака, дияконів, Смарагда, Ларгія, Апроніана, Сатурніна, Папія і Мавра, воїнів, і Крискентіана, мцц. Прискилли, Лукини і Артемії, царівни (304 – 310). Мцц. Калерії (Валерії), Кириакії і Марії в Кесарії Палестинській (IV).

Порядок читань згідно з календарем:

Рим., 83 зач., II, 28 – III, 18. Мф., 19 зач., VI, 31 – 34; VII, 9 – 11.

Початок Петрового посту.

Примітка. Визначаючи склад і порядок богослужіння седмичних днів малих постів періоду співу Октоїха (Різдвяного, Петрового і Успенського), Типікон розрізняє дні, коли співається «Бог Господь», і дні, коли співається «Алилуя». У певні дні спів «Алилуя» з Троїчними Октоїха замінює співання «Бог Господь» (див. Типікон, гл. 51; гл. 48, 14 листопада). У послідовностях цих днів сказано: «Алилуя або тропар». Але якщо алилуйні служба співпадає з суботою або Неділею, то вона відмінюється (взагалі, коли алилуйна служба співпадає з суботою, то відповідно до Типікону, гл. 12, 1-е «див», якщо святий не має тропаря, повинна звершуватися заупокійна служба, за 13-ою главою). Крім того, алилуйна служба призначається в перший день Різдвяного і Петрового постів.

В наш час, коли богослужіння малих постів нічим не відрізняється від богослужіння седмичних днів періоду співу Октоїха, доречно було б відродити древній устав алилуйних служб, покайний зміст яких підготує християн до достойної зустрічі великих свят.

Якщо відбувається алилуйна служба, то ЛІТУРГІЯ не звершується, подібно до того як це буває в понеділок, вівторок і четвер перших шести тижнів Великого посту.

За Уставом, звершується алилуйна служба.

9-ий час – за звичаєм.

НА ВЕЧІРНІ кафизми немає.

«Господи, взиваю» співається на глас Богородичних стихир Мінеї, в даному випадку – на глас 1-ий.

Примітка. Спів Богородичних стихир Мінеї є невід'ємною приналежністю алилуйних служб періоду малих постів. Якщо Богородичні стихирі в рядовій службі Мінеї відсутні, вони запозичуються (як правило, за гласом стихир рядового святого) з інших служб Мінеї [1].

На «Господи, взиваю» стихирі на 6: Богородиці [2], глас 1-ий. – 3 (див. в Мінеї 7 червня), і священномученика, глас

той самий – 3. «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий, (див. в Мінеї 7 червня).

Входу немає. Читається «Світло Тихе». У неділю ввечері завжди співається денний прокимен, глас 8-ий: «Прославляйте нині Господа, всі раби Господні», зі стихом [в інші дні тижня (вівторок – п'ятниця), якщо припадає аїлуїна служба, замість денного прокимна співається «Аїлуя», на глас 6-ий, зі стихами із Часослова; напередодні першого дня Різдвяного посту – прокимен дня]. Читається «Сподоби, Господи...». Єктенія: «Доповнімо вечірню...», і голововклонна молитва.

На стиховні стихири Октоїха, глас 8-ий. «Слава, і нині» – Богородичний Октоїха, глас той самий.

Після Трисвятого – тропарі, глас 4-ий: «Богородице Діво...» (поклон). «Слава» – «Хрестителю Христов...» (поклон), «І нині» – «Моліться за нас...» (поклон). «Під Твою милість...» (без поклону). Читець: «Господи, помилуй...» (40), «Слава, і нині», «Чеснішу від херувимів...», «Іменем Господнім благослови, отче». Іерей: «Суций благословенний...». Читець: «Амінь». Настоятель або читець: «Небесний Царю...». Іерей – молитву прп. Єфрема Сиріна: «Господи і Владико життя мого...» із 3 великими поклонами [3]. Кінцеве Трисвяте не читається [6]. Іерей: «Слава Тобі, Христе Боже...». Хор: «Слава, і нині», «Господи, помилуй» (тричі), «Благослови». Виголошується великий відпуст, співається многоліття.

У Неділю ввечері [і напередодні 1-го дня Різдвяного посту] служиться мале повечір'я.

Порядок тропарів і кондаків малого повечір'я такий [тропарі і кондаки малого повечір'я напередодні 1-го дня Різдвяного посту – при звершенні в цей день аїлуїної постової служби]:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар денний: «Небесних воїнств...», тропарі малого повечір'я: «Боже отців наших...», «Наче багрянницею й висоном...», «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – «Молитвами, Господи, всіх святих...».

У храмі Архангелів – тропар денний: «Небесних воїнств...», тропарі малого повечір'я: «Боже отців наших...», «Наче багрянницею й висоном...». «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – «Молитвами, Господи, всіх святих...».

У храмі Предтечі, апостолів і святого – тропар денний: «Небесних воїнств...», тропар храму, тропарі малого повечір'я: «Боже отців наших...», «Наче багрянницею й висоном...». «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – «Молитвами, Господи, всіх святих...».

В кінці малого повечір'я замість звичайного виголосу: «Молитвами святих отців наших...» виголошується – «Боже, ущедрі нас...». Після цього виголосу читається молитва прп. Єфрема Сиріна: «Господи і Владико життя мого...» (з 16 поклонами). Кінцеве Трисвяте. Після «Отче наш» іерей – виголос: «Бо Твоє є Царство...». Читець: «Амінь», «Господи, помилуй» (12). Молитва: «Непорочна, чиста...», та інше закінчення повечір'я за звичаєм.

Звершується повсякденна Полуношниця з молитвою прп. Єфрема Сиріна: «Господи і Владико життя мого...» (із 16 поклонами).

НА РАННІЙ після початкового виголосу «Благословенний Бог наш...» – Трисвяте. Після «Отче наш...» – виголос: «Бо Твоє є Царство...». «Господи, помилуй» (12), «Слава, і нині». «Прийдіть, поклоніться...» і псалми 19-ий та 20-ий (кадіння всього храму). Шестипсалміє, велика єктенія, і співаємо «Аїлуя» на глас Октоїха, і Троїчний голосу (як у Великий піст).

Кафизми 4-а і 5-а. Малих єктений після кафизм немає. Сідальні Октоїха з їхніми Богородичними.

Псалом 50-ий.

Канони: Октоїха 1-ий з ірмосом на 6 (ірмоси раз), 2-ий на 4 і священномученика на 4.

Біблійні пісні «Господеві співаймо...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї.

Після 3-ої пісні – сідальний священномученика, глас 1-ий. «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак священномученика, глас 4-ий.

Примітка. Якщо в Мінеї у святого немає кондака, то на його місці після 6-ої пісні канону співається мученичний Октоїха (із сідальнів після 2-ої кафизми), який в такому випадку в сідальних пропускається.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Мала єктенія і світильний Троїчний гласу (як протягом Великого посту).

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я. Єктенія: «Доповнімо ранню...», і головлівклонна молитва.

На стиховні стихири Октоїха, глас 8-ий. «Слава, і нині» – Богородичний, глас той самий.

«Благо є» (один раз). Трисвяте. Після «Отче наш» – тропар: «Стоячи в храмі...». «Господи, помилуй» (40), «Слава, і нині», «Чеснішу від херувимів...», «Іменем Господнім благослови, отче». Іерей: «Суций благословенний...». Читець: «Амінь». Молитва: «Небесний Царю...». Молитва прп. Єфрема Сиріна (з 16 поклонами), і відразу 1-ий час.

Примітка. До часів, за Уставом, приєднуються міжчасся (на відміну від Великого посту, коли замість них на часах читаються кафизми). Кафизм на часах немає.

Час 1-ий. «Прийдіть, поклоніться...» (тричі) і звичайні псалми. Після прочитання трьох псалмів читець виголошує тропар часів: «Заранку вислухай голос мій...». Він же (але не хористи) повторює цей тропар просто, без співу. Стих 1-ий: «Вислухай Господи...», і тропар: «Заранку вислухай...»; стих 2-ий: «Бо до Тебе помолюся, Господи...», і тропар: «Заранку вислухай...», «Слава, і нині» – Богородичний часу: «Як нам назвати Тебе, Благодатна?...». «Стопи мої направ...», «Нехай наповняться уста мої...» (читаються без повторень). Трисвяте. Після «Отче наш» іерей – виголос: «Бо Твоє є Царство...». Читець: «Амінь», Слава, і нині: «Преславну Божу Матір...» [в середу і п'ятницю – Хрестобогородичний: «Поспіши на допомогу...». «Господи, помилуй» (40). Молитва: «Ти, що кожного часу...». «Господи, помилуй» (тричі), «Слава, і нині», «Чеснішу від херувимів...», «Іменем Господнім благослови, отче». Іерей: «Боже, ущедрі нас...». Читець: «Амінь». Іерей – молитву прп. Єфрема Сиріна (з 16 поклонами). Читець: «Амінь». Кінцеве Трисвяте. Після «Отче наш» іерей – виголос: «Бо Твоє є Царство...». Читець: «Амінь», «Господи, помилуй» (12). Іерей – молитву: «Христе, Світло Істинне...», і починається міжчасся 1-го часу

Час 3-ій. Іерей в епитрахилі, перед царськими вратами (завіса не відкривається), зробивши три поклони (поясних), виголошує виголос: «Благословенний Бог наш...». Читець: «Амінь», «Слава Тобі, Боже наш...», «Царю Небесний...» та інша послідовність 3-го часу, як зазвичай. Після прочитання трьох псалмів читець читає тропар часу: «Господи, Ти, що Пресвятого Твого Духа...». Він же (але не хористи) повторює цей тропар просто, без співу. Стих 1-ий: «Серце чисте створи в мені, Боже...», і тропар: «Господи, Ти, що Пресвятого Твого Духа...»; стих 2-ий: «Не відкинь мене від лиця Твого...», і тропар: «Господи, Ти, що Пресвятого Твого Духа...», «Слава, і нині» – Богородичний часу: «Богородице, Ти еси виноградна лоза істинна...». «Господь Бог благословенний...». Трисвяте. Після «Отче наш» іерей – виголос: «Бо Твоє є Царство...». Читець: «Амінь», тропар: «Благословен еси, Христе Боже наш...», «Слава» – інший тропар: «Скоре і надійне подай утішення...», «І нині» – Богородичний: «Богородице Пресвятая...». «Господи, помилуй» (40). Молитва: «Ти, що кожного часу...». «Господи, помилуй» (тричі), «Слава, і нині», «Чеснішу від херувимів...», «Іменем Господнім благослови, отче». Іерей: «Боже, ущедрі нас...» (а не «Молитвами святих отців наших...»). Читець: «Амінь». Іерей – молитву прп. Єфрема Сиріна (з 16 поклонами). Читець: «Амінь». Молитва: «Владико Отче Вседержителю...», і починається міжчасся 3-го часу.

Міжчасся 3-го часу. «Прийдіть, поклоніться...» (тричі) і звичайні псалми. Після прочитання трьох псалмів читець:

«Слава, і нині». Трисвяте. Після «Отче наш» ієрей – виголос: «Бо Твоє є Царство...». Читець: «Амінь», тропар: «Боже отців наших...», «Слава» – інший тропар: «Мученики Твої, Господи...», «І нині» – Богородичний: «Стіна незборима...». «Господи, помилуй» (40), «Слава, і нині», «Чеснішу від херувимів...», «Іменем Господнім благослови, отче». Ієрей – виголос: «Молитвами святих отців наших...», і молитву прп. Єфрема Сиріна (з 3 поклонами). Читець: «Амінь». Молитва: «Господи, Боже наш...», і відразу 6-тий час.

6-ий час. «Прийдіть, поклонімся...» (тричі) і звичайні псалми. Після прочитання трьох псалмів читець виголошує тропар часу: «Ти, що в шостий день же і годину...». Він же (але не хористи) повторює цей тропар просто, без співу. Стих 1-ий: «Вислухай, Боже, молитву мою...», і тропар: «Ти, що в шостий день же і годину...»; стих 2-ий: «До Бога взиваю...», і тропар: «Ти, що в шостий день же і годину...», «Слава, і нині» – Богородичний часу: «Через превеликі гріхи наші...». «Скоро пошли нам...». Трисвяте. Після «Отче наш» ієрей – виголос: «Бо Твоє є Царство...». Читець: «Амінь», тропар: «Спасіння вчинив Ти...», «Слава» – інший тропар: «Пречистому Твоєму Образові...», «І нині» – Богородичний: «Богородице, Ти єси джерело Милосердя...» [в середу і п'ятницю – Хрестобогородичний: «Препрославлена єси...»]. «Господи, помилуй» (40). Молитва: «Ти, що кожного часу...». «Господи, помилуй» (тричі), «Слава, і нині», «Чеснішу від херувимів...», «Іменем Господнім благослови, отче». Ієрей – виголос: «Боже, ущедри нас...» (а не «Молитвами святих отців наших...»). Читець: «Амінь». Ієрей – молитву прп. Єфрема Сиріна (з 16 поклонами). Читець: «Амінь». Молитва: «Владико, Отче Вседержителю...» (див. Послідовність 3-го часу; молитва: «Боже і Господи Сил...» читається на міжчассі 6-го часу), і починається міжчасся 6-го часу.

Міжчасся 6-го часу. «Прийдіть, поклонімся...» (тричі) і звичайні псалми. Після прочитання трьох псалмів читець: «Слава, і нині». Трисвяте. Після «Отче наш» ієрей – виголос: «Бо Твоє є Царство...». Читець: «Амінь», тропар: «Спаси, Господи, людей Твоїх...», «Слава» – інший тропар: «Болістями святих...», «І нині» – Богородичний: «Молитвами, Господи, всіх святих...». «Господи, помилуй» (40), «Слава, і нині», «Чеснішу від херувимів...», «Іменем Господнім благослови, отче». Ієрей – виголос: «Молитвами святих отців наших...», і молитву прп. Єфрема Сиріна (з 3 поклонами). Читець: «Амінь». Молитва: «Боже і Господи Сил...», і відразу 9-ий час.

9-ий час. «Прийдіть, поклонімся...» (тричі) і звичайні псалми. Після прочитання трьох псалмів читець виголошує тропар часу: «Ти, що о дев'ятій годині...». Він же (а не хористи) повторює цей тропар просто, без співу. Стих 1-ий: «Нехай наблизиться молитва моя...», і тропар: «Ти, що о дев'ятій годині...»; стих 2-ий: «Нехай дійде благання моє...», і тропар: «Ти, що о дев'ятій годині...», «Слава, і нині» – Богородичний часу: «Благий, що ради нас...». «Не залиш нас до кінця...». Трисвяте. Після «Отче наш» ієрей – виголос: «Бо Твоє є Царство...». Читець: «Амінь», тропар: «Побачачи Начальника життя...», «Слава» – інший тропар: «Посеред двох розбійників...», «І нині» – Хрестобогородичний: «Агнца, і Пастиря...». «Господи, помилуй» (40). Молитва: «Ти, що кожного часу...». «Господи, помилуй» (тричі), «Слава, і нині», «Чеснішу від херувимів...», «Іменем Господнім благослови, отче». Ієрей: «Боже, ущедри нас...». Читець: «Амінь». Ієрей – молитву прп. Єфрема Сиріна (з 16 поклонами). Читець: «Амінь». Молитва: «Владико, Отче Вседержителю...» (див. Послідовність 3-го часу; молитва: «Владико Господи Ісусе Христе, Боже наш...» читається на міжчассі 9-го часу), і починається міжчасся 9-го часу.

Міжчасся 9-го часу. «Прийдіть, поклонімся...» (тричі) і звичайні псалми. Після прочитання трьох псалмів читець: «Слава, і нині». Трисвяте. Після «Отче наш» ієрей – виголос: «Бо Твоє є Царство...». Читець: «Амінь», тропар: «Просвітивши земних Хрестом...». «Слава» – інший тропар: «Як розбійник...», «І нині» – Хрестобогородичний:

«Ти, що заради нас був розп'ятий...». «Господи, помилуй» (40), «Слава, і нині», «Чеснішу від херувимів...», «Іменем Господнім благослови, отче». Ієрей – виголос: «Молитвами святих отців наших...», і молитву прп. Єфрема Сиріна (з 3 поклонами). Читець: «Амінь». Молитва: «Владико Господи Ісусе Христе...», і відразу зображальні.

Зображальні. «Благослови, душе моя, Господа...». «Слава» – «Хвали, душе моя, Господа...», «І нині» – «Єдинородний Сину...», «У Царстві Твоїм...» (без співу). Блаженні гласу (див. Октоїх). Прокимен, Апостол, алилуарій і Євангеліє – дня. «Пом'яни нас, Господи...», «Пом'яни нас, Владико...», «Пом'яни нас, Святий...» (без співу), «Хор Небесний прославляє Тебе...», «Приступіть до Нього...», «Хор Небесний...», «Слава...» – «Хор святих Ангелів і Архангелів...», «І нині...» – «Вірую в Єдиного Бога...», «Полегши, відпусти, прости...». «Отче наш». Ієрей – виголос: «Бо Твоє є Царство...». Читець: «Амінь», і кондаки.

Кондаки (в понеділок):

У храмі Господському – кондак храму, кондак денний: «Архистратиги Божі...», кондак Мінеї (якщо є). «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – «Заступнице християн...».

У храмі Богородиці – кондак денний: «Архистратиги Божі...», кондак Мінеї (якщо є). «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – кондак денний: «Архистратиги Божі...», кондак храму, кондак Мінеї (якщо є). «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – «Заступнице християн...».

Примітка. Якщо на ранній кондак святого був відсутній, то на зображальних він також не читається.

Читець: «Господи, помилуй» (40), «Слава, і нині», «Чеснішу від херувимів...», «Іменем Господнім благослови, отче». Ієрей – виголос: «Боже, ущедри нас...», і молитву прп. Єфрема Сиріна (з 16 поклонами). Читець: «Амінь». Кінцеве Трисвяте. За «Отче наш» ієрей – виголос: «Бо Твоє є Царство...». «Господи, помилуй» (12). Молитва: «Всесвята Тройце...». «Нехай буде благословенне ім'я Господнє...» (тричі), «Слава, і нині» – псалом 33-й: «Благословлю Господа...» (весь до кінця). Ієрей (або диякон): «Премудрість». Хор: «Достойно є...». Ієрей: «Пресвята Богородице, спаси нас». Хор: «Чеснішу від херувимів...». Ієрей: «Слава Тобі, Христе Боже...». Хор: «Слава, і нині», «Господи, помилуй» (тричі), «Благослови». Відпуст. Співається многоліття.

ЛІТУРГІЯ в цей день не звершується. Вечірня буває свого часу.

[1] При звершенні алилуїної служби двом малим святым, у кожного з яких є свої стихир на «Господи, взиваю», припустимі такі варіанти: 1) спів на «Господи, взиваю» стихир обох святих на 6 (при цьому Богородичні стихир не співають); 2) спів на «Господи, взиваю» стихир Богородиці (запозичених з іншої служби Мінеї) на 3 і стихир першого святого на 3 (стихир другого святого в такому випадку переносяться на хвалітні ранньої і співаються на 4, з повторенням першої стихир).

[2] Богородичні стихир зазвичай входять до складу служб, на яких співається «Алилуя», і співаються першими.

[3] Три великих поклони б'ються тут в понеділок (тобто в неділю ввечері) і в 1-ий день Різдяного посту (тобто напередодні 1-го дня посту ввечері); в інші дні тижня (вівторок – п'ятниця), якщо трапиться алилуїна служба, – 16 поклонів.

21 ЧЕРВНЯ

ВІВТОРОК

8 ЧЕРВНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Вмч. Феодора Стратилата (319). Прп. Єфрема, патр. Антіохійського (545). Прп. Зосими Фінікійського (VI). Свт. Феодора, єп. Суздальського (1023).

Порядок читань згідно з календарем:

Рим., 86 зач., IV, 4 – 12. Мф., 22 зач., VII, 15 – 21.

Вмч.: 2 Тим., 292 зач., II, 1 – 10. Мф., 36 зач., X, 16 – 22.

Служба вмч. Феодора Стратилата шестерична, звершується разом зі службою Октоїха.

Примітка. Якщо напередодні звершувалася алуїйна служба, то 9-тий час не читається, а служба починається вечірею (з «Царю Небесний...» і загального початку).

НА ВЕЧІРНІ кафизма 6-а.

На «Господи, взиваю» стихири великомученика, глас 2-ий і глас 4-ий – 6. «Слава» – великомученика, глас 5-ий, «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших.

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 8-ий. «Слава» – великомученика, глас той самий, «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших.

Після Трисвятого – тропар великомученика, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар великомученика, глас 4-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших.

Кафизми 7-а і 8-а. Малих ектеній немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-ий.

Канони: Октоїха 1-ий з ірмосом, без мученичних, на 4 (ірмоси раз), 2-ий на 4 і великомученика на 6.

Примітка. У дні тижня (крім четверга), при звершенні служби Октоїха в поєднанні зі службою шестеричного або славослівного святого, мученичні з 1-го канону Октоїха пропускаються. У четвер 1-ий канон Октоїха не містить мученичних.

Біблійні пісні «Господеві співаймо...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону великомученика.

Після 3-ої пісні – сідальний великомученика, глас 8-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос великомученика, глас 2-ий.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Екзопостиларій Октоїха. «Слава» – світільний великомученика, «І нині» – Богородичний Мінеї.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 8-ий. «Слава» – великомученика, глас той самий, «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших.

Після Трисвятого – тропар великомученика, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Тебе величаємо, Богородице, взиваючи: Ти єси купина...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак великомученика.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні Октоїха – 4, і великомученика, пісня 3-тя – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар дня, тропар великомученика; кондак дня, кондак великомученика. «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня, тропар храму, тропар великомученика; кондак дня, кондак храму, кондак великомученика. «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алуїарій і причасний – дня (і великомученика) [1]

Апостол і Євангеліє – дня і великомученика.

[1]. Прокимни, алуїарії та причасні дня і великомученика співпадають.

22 ЧЕРВНЯ

СЕРЕДА

9 ЧЕРВНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Свт. Кирила, архієп. Олександрійського (444). Мцц. Фекли, Марфи і Марії в Персії (346).

Порядок читань згідно з календарем:

Рим., 87 зач., IV, 13 – 25. Мф., 23 зач., VII, 21 – 23.

Свт.: Євр., 334 зач., XIII, 7 – 16. Мф., 11 зач., V, 14 – 19.

Звершується шестерична служба свт. Кирила Олександрійського в з'єднанні зі службою Октоїха.

ВЕЧІРНЯ. На «Господи, взиваю» стихири святителя глас 4-ий на 6. «Слава» – святителя, глас 6-ий: «Благий рабе вірний...», «І нині» – догматик, глас той самий: «Хто Тебе не ублажить...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха (зі своїми приспіваними). «Слава» – святителя, глас 6-ий: «Чоловіче Божий...», «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших.

Після Трисвятого – тропар святителя, глас 8-ий. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Ти, що нас ради...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар святителя, глас 8-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Ти, що нас ради...».

Кафизми 10-а і 11-а. Малих ектеній немає. Сідальні Ок-

тоїха. Псалом 50-ий.

Канони: Октоїха 1-ий з ірмосом на 6 (ірмоси раз), святителя на 8.

Біблійні пісні «Господеві співаймо...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї (святителя).

Після 3-ої пісні – сідальний святителя, глас 3-ій. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос святителя, глас 6-ий.

На 9-й пісні співаймо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Екзопостиларій Октоїха. «Слава» – світільний святителя, «І нині» – Хрестобогородичний Мінеї.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 8-ий. «Слава» – святителя, глас 6-ий: «Насліднику Божий...», «І нині» – Хрестобогородичний за гласом «Слави», від менших.

Після Трисвятого – тропар святого, глас 8-ий. «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших.

НА ЧАСАХ – тропар і кондак святителя

НА ЛІТУРГІЇ блаженні святителя, пісня 3-тя – 4 (з ірмосом), і пісня 6-а – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар святителя. «Слава» – кондак святителя, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар храму, тропар святого, тропар святителя; кондак храму. «Слава» – кондак святителя, «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алуарій і причасний – дня і святителя.

Апостол і Євангеліє – дня і святителя.

23 ЧЕРВНЯ ЧЕТВЕР

10 ЧЕРВНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Сщмч. Тимофія, еп. Пруського (361 – 363). Свт. Іоана, митр. Тобольського (1715). Прп. Силуана, схимника Києво-Печерського, в Дальніх печерах (XIII – XIV). Мчч. Олександра, Антоніни, діви (бл. 313). Прп. Феофана Антіохійського (369). Свт. Вассіана, еп. Лавдійського (409).

Рим., 89 зач., V, 10 – 16. Мф., 27 зач., VIII, 23 – 27.

За Уставом, звершується алуарійна служба (сщмч. Тимофія Пруського).

Алуарійна служба сщмч. Тимофія, еп. Пруського, звершується за чином, викладеним 7 червня, з деякими особливостями.

НА ВЕЧІРНІ кафизма 12-а.

НА РАННІЙ кафизми 13-а і 14-а.

Кондаки на зображальних в такому порядку:

У храмі Господському – кондак денний: «Твердих і боговіщаних проповідників...», інший кондак денний: «В Мирах, святителю, був ти священнослужителем...». «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – «Заступнице християн...».

У храмі Богородиці – кондак денний: «Твердих і боговіщаних проповідників...», інший кондак: «В Мирах, святителю, був ти священнослужителем...». «Слава» – «Зі святыми

упокой...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – кондак денний: «Твердих і боговіщаних проповідників...», інший кондак: «В Мирах, святителю, був ти священнослужителем...», кондак храму. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – «Заступнице християн...».

Примітка. Якщо храм апостолів або святителя Миколая, то у четвер кондак храму не читається, оскільки він замінюється денним кондаком.

ЛІТУРГІЯ в цей день не звершується. Вечірня буває у свій час.

24 ЧЕРВНЯ П'ЯТНИЦЯ

11 ЧЕРВНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Апп. Варфоломія і Варнави (І).

Ікони Божої Матері «Достойно є» («Милуюча», X).

Порядок читань, згідно з календарем:

Ран. – Ін., 67 зач., XXI, 15 – 25.

Літ. – Рим., 90 зач., V, 17 – VI, 2. Мф., 31 зач., IX, 14 – 17.

Апп.: Діян., 28 зач., XI, 19 – 26, 29 – 30. Лк., 51 зач., X, 16 – 21.

** Якщо звершується служба на честь ікони Божої Матері «Достойно є», то на ранній читається Євангеліє від Луки, 4 зач., I, 39 – 49, 56, а на літургії – дня і Пресвятої Богородиці: Флп., 240 зач., II, 5 – 11. Лк., 54 зач., X, 38 – 42; XI, 27 – 28.*

Подаємо зразок звершення поліелейної служби в честь ікони Божої Матері «Достойно є».

НА ВЕЛИКІЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-ий антифон.

На «Господи, взиваю» стихири Богородиці, глас 1-ий – 8 (кожна стихира – двічі). «Слава, і нині» – Богородиці, глас 4-ий

Вхід. Прокимен дня. Паремії Богородиці – 3.

На стиховні стихири Богородиці, глас 1-ий. «Слава, і нині» – Богородиці, глас 4-ий.

Після Трисвятого – тропар Богородиці, глас 4-ий (один раз).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар Богородиці, глас 4-ий (двічі). «Слава, і нині» – той же тропар.

Кафизми 19-а і 20-а. Малі ектенії. Сідальні Богородиці (по двічі).

Поліелей. Величання Богородиці і вибраний псалом. Сідальний Богородиці після поліелея, глас 3-ій. «Слава, і нині» – інший сідальний Богородиці, глас той самий. Степенна – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен Богородиці, глас 4-ий: «Пом'яну ім'я Твоє...». Євангеліє Богородиці. Після 50-го псалмі: «Слава» – «Молитвами Богородиці...». Стихира Богородиці, глас 2-ий.

Канон Богородиці з ірмосом на 14 (ірмоси по двічі).

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія «Відкрию уста мої...».

Після 3-ої пісні – сідальний Богородиці, глас 4-ий. «Сла-

ва, і нині» – той же сідальний.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос Богородиці, глас 4-ий.

На 9-ій пісні співаймо «Чеснішу».

За 9-й пісні «Достойно є» не співається. Світільний Богородиці. «Слава, і нині» – той же світільний.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітні стихири Богородиці, глас 1-ий – 4 (перша стихира – двічі). «Слава, і нині» – Богородиці, глас 6-ий.

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар Богородиці, глас 4-ий (один раз).

НА ЧАСАХ – тропар і кондак Богородиці.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні Богородиці, пісня 3-я – 4 (з ірмосом) і пісня 6-а – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар храму, тропар Богородиці. «Слава» – кондак храму, «І нині» – кондак Богородиці.

У храмі Богородиці – тропар Богородиці (ікони). «Слава, і нині» – кондак Богородиці (ікони).

У храмі святого – тропар Богородиці, тропар храму. «Слава» – кондак храму, «І нині» – кондак Богородиці.

Прокимен, алуарій і причасний – Богородиці.

Апостол і Євангеліє – дня і Богородиці.

25 ЧЕРВНЯ

СУБОТА

12 ЧЕРВНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Прп. Онуфрія Великого (IV). Прп. Петра Афонського (734). Прпп. Іоана, Андрія, Іраклемона і Феофіла (IV).

Порядок читань, згідно з календарем:

Ряд.: Рим., 84 зач., III, 19 – 26. Мф., 20 зач., VII, 1 – 8.

Прпп.: Гал., 213 зач., V, 22 – VI, 2. Мф., 43 зач., XI, 27 – 30.

На цей день (з 2-ої Неділі після П'ятдесятниці) можна перенести [1] поліелейну [2] службу Всіх преподобних і богоносних отців, що на Святій Горі Афонській просяляли.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-ий антифон.

На «Господи, взиваю» стихирі преподобних, глас 4-ий – 8 (перші дві стихирі – трічі, третя – двічі). «Слава» – преподобних, глас 6-ий: «Сьогодні засяло більше зоряного неба...», «І нині» – догматик, глас 8-ий: «Цар небесний...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії преподобних – 3.

На стиховні стихирі преподобних, глас 5-ий. «Слава» – преподобних, глас 8-ий: «Хто оповість подвиги ваші, отці всеблаженні?...», «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий: «Будь Утішителькою...», або Богородичний воскресний, глас той самий.

Після Трисвятого – тропар святого, глас 1-ий. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас 8-ий: «Ти, що нас ради...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар святого, глас 1-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас 8-ий: «Ти, що нас ради...».

Кафизми 16-а і 17-а [3]. Малі екстенії. Сідальні преподобних (по двічі).

Поліелей. Величання святих і вибраний псалом. Сідальний преподобних після поліелея, глас 8-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий. Степенна – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен і Євангеліє – преподобних. Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами всіх преподобних отців афонських...». Стихира преподобних, глас 6-ий: «Прийдіть, христоімениті люди...».

канони:

У храмі Господському і Богородиці – канон храму з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і преподобних (два канону) на 8.

У храмі святого – канон Богородиці (з минулої Неділі) з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і преподобних (два канони) на 8.

Примітка. При співпаданні пам'яті славослівного, поліелейного або бдінного святого з суботнім днем в храмі святого має співатися Богородичний канон з воскресної ранньої гласу, що віддається (див. Типікон, гл. 11-а, «див»). Це є особливості суботнього богослужіння, на якому відбувається віддання гласу, який діяв протягом тижня.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія «Відкрию уста мої...».

Після 3-ої пісні – сідальний святого, глас 4-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос преподобних, глас 4-ий.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний преподобних (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихирі преподобних, глас 1-ий – 4. «Слава» – преподобних, глас 8-ий: «Преподобних отців собор...», «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий: «Це є Гора Божа...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар святого, глас 1-ий. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас 8-ий: «Ти, що нас ради...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак преподобних.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні преподобних, 1-го канону пісня 3-я – 4 (з ірмосом) і 2-го канону пісня 6-а – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар святого. «Слава» – кондак преподобних, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар храму, тропар святого; кондак храму. «Слава» – кондак преподобних, «І нині» – «Заступниці християн...».

Прокимен, аллілуїарій і причасний – преподобних і дня.

Апостол і Євангеліє – преподобних і дня.

Примітка. У період співу Октоїха на Літургії в суботу рядові читання читаються після читань святих. У недільні дні рядові читання читаються перед читанням святого. У седмичні дні рядові читання читаються перед читаннями святого, навіть якщо поліелейний і бдінний свяятий, втім, коли святому звершується бдіння рядові читання зазвичай переносяться на попередній або на наступний день.

[1] В день, коли Українська Церква звершує спільне свято Всіх святих землі Української, свята Афонська Гора звершує спільне свято на честь всіх своїх преподобних. Гора Афон із сонмом її подвижників має велике значення для Православної Церкви України. На Афоні – коріння всього українського подвижництва. За значенням афонських подвижників для Української Православної Церкви і для українського народу, слід було б і нам відзначити спільне свято всіх преподобних афонських. Але Українська Церква зараз не може святкувати це свято одночасно з Афоном в другу Неділю після П'ятдесятниці, тому що в цей день у нас своє велике свято. Тому свято афонських преподобних слід перенести на інший день, і краще за все на суботу перед другою Неділею після П'ятдесятниці. Тоді наше вшанування пам'яті преподобних отців афонських не буде занадто віддалене від прославлення їхньої пам'яті на Афоні, воно буде відповідати також святкуванню на честь всіх преподобних, яке звершується в суботу на сирному тижні і, найголовніше, буде своєрідним передсвятком до свята Всіх святих землі Української.

[2] Найбільш прийнятним слід вважати звершення в цей день поліелейної служби на честь афонських преподобних.

[3] Кадіння на 17-ій кафизми не звершується, оскільки переноситься на поліелей.

26 ЧЕРВНЯ

НЕДІЛЯ

13 ЧЕРВНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

2-га неділя після П'ятдесятниці. Всіх святих землі Української. Глас 1. Новомучеників та сповідників, які в Україні та в інших землях у XX ст. за Христа і православну віру постраждали (перехідне святкування в 2-гу неділю після П'ятдесятниці). Блгв. Оскольда, першомч. Київського (882), у св. хрещенні Миколая (перехідне святкування в 2-гу неділю після П'ятдесятниці).

Мц. Акилини (293). Свт. Трифілія, єп. Левкусії Кіпрської (бл. 370). Мц. Антоніни (284 – 305). Прп. Анни (826) і сина її Іоана.

Всіх преподобних і богоносних отців, що на Святій Горі Афонській просяляли (перехідне святкування в 2-гу неділю після П'ятдесятниці).

Собор всіх Румунських святих (перехідне святкування в 2-гу неділю після П'ятдесятниці).

Воскресна служба Октоїха звершується у поєднанні зі службою Всіх святих землі Української та службою Новомучеників та сповідників.

Примітка. Служба Всіх преподобних і богоносних отців, що на Святій Горі Афонській просяли, може бути перенесена на інший день.

Порядок читань згідно з календарем:

Ран. – Єв. 2-е, Мк., 70 зач., XVI, 1 – 8.

Літ. – Рим., 81 зач. (від половини), II, 10 – 16. Мф., 9 зач., IV, 18 – 23.

Свв.: Євр., 330 зач., XI, 33 – XII, 2. Мф., 10 зач., IV, 25 – V, 12.

В цей день, по завершенні літургії звершуються поминання козаків і селян, що життя своє поклали на полі Берестецької битви за віру Православну і Батьківщину.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – кафизма вся.

На «Господи, взиваю» стихири на 10: воскресні, глас 1-ий – 4, і українських святих, глас 3-ий – 3 і новомучеників глас 1-ий – 6. «Слава» – українських святих, глас той самий: «Веселися у Господі...», «І нині» – догматик, глас той самий: «Всесвітню славу...».

Вхід. Прокимен дня, глас 6-й: «Господь воцарився...», зі стихами (за звичаєм). Паремії українських святих – 3.

На літії стихири храму і стихири українських святих, глас 8-ий і гласи 1-ий-8-ий і новомучеників, глас 8-ий. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас 8-ий: «Радуйтеся з нами...».

На стиховні стихири воскресні, глас 1-й. «Слава» – українських святих, глас 2-й: «Новий доме Євфравів...» [1], «І нині» – Богородичний воскресний за гласом «Слави»: «О нове чудо...».

Після Трисвятого – «Богородице Діво...» (двічі) і тропар українських святих, глас 8-й (один раз).

На утрени на «Бог Господь» – тропар воскресний, глас 1-ий (один раз), тропар українських святих, глас 8-ий (один раз). «Слава» – тропар новомучеників, глас 4-й: «Квіти духовного луку Руси-України...», «І нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Від віку утаємнене...».

Кафизми 2-а і 3-я. Малі екстенії. Сідальні воскресні.

Поліелей. Величання українських святих, величання новомучеників і вибраний псалом. Без заключного «Слава, і нині», відразу після останнього стиха вибраного псалма і величання, співаємо тропарі воскресні, глас 5-й: «Ангельський собор...». Іпакої гласу: Сідальні українських святих після 1-ої і 2-ої кафизми (без богородичних і поліелейний сідальний, глас 5-й: «Прикрашайся, світися, Русь-Україна православна...», новомучеників «Пройшли ви через вогонь мук». «Слава» – інший поліелейний сідальний, глас 3-й українських святих: «Радісно святкуючи нинішнє торжество...», «І нині» – Богородичний, глас 4-й: «Як незбориму стіну...». Степенні гласу. Прокимен воскресний, глас 1-ий: «Нині воскресну, говорить Господь...». Євангеліє воскресне 2-е. «Воскресіння Христове бачивши...». Після 50-ого псалма: «Слава» – «Молитвами апостолів...». Стихира воскресна, глас 6-й: «Воскрес Ісус із гробу...» [2].

Канони: воскресний з ірмосом на 4 (ірмоси раз), Богородиці (Октоїха) на 2, українських святих на 4 і новомучеників – 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Примітка: Зазвичай в богослужбовій приходській практиці біблійні стихи на недільних всенічних не використовуються, а беруться молебні приспиви, наприклад: «Слава Господи святому Воскресінню Твоєму», «Пресвята Богородице, спаси нас», «Всі святі землі української моліть Бога за нас», «Святі Новомученики та Сповідники Церкви нашої, моліть Бога за нас».

Катавасія «Відкрию уста мої...».

Після 3-ої пісні – кондак та ікос українських святих, глас 3-й, кондак та новомучеників ікос глас 1-ий; «Слава» – сідальний українських святих, глас 7-й: «Коли нічна темрява згущається...», і нині – сідальний новомучеників, глас 8-ий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос воскресні, глас 1-ий.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні – «Свят Господь Бог наш». Екзапостиларій воскресний 2-ий. «Слава» – світільний українських святих: «В піснях прославмо...», «І нині» – Богородичний воскресного екзапостиларія.

Примітка. В Мінеї на «І нині» вказано особливий Богородичний Світільний: «Світом лица Твого...».

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітні стихири на 8: воскресні, глас 1-ий – 4, і українських святих, глас 5-й і глас 4-й – 4. «Слава» – стихири євангельська 2-а, «І нині» – «Преблагословенна еси...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар воскресний: «Днесь спасіння...».

НА ЧАСАХ – тропар воскресний. «Слава» – тропар українських святих. Кондаки українських святих і воскресний читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні гласу – 4, українських святих – 3, і новомучеників – 3.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар воскресний, тропар українських святих тропар новомучеників; кондак новомучеників. «Слава» – кондак українських святих, «І нині» – кондак воскресний.

У храмі Богородиці – тропар воскресний, тропар храму, тропар українських святих, тропар новомучеників; кондак воскресний, кондак новомучеників. «Слава» – кондак українських святих, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар воскресний, тропар українських святих, тропар новомучеників; кондак воскресний, кондак новомучеників. «Слава» – кондак українських святих, «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алуларій і причасний – воскресні і українських святих.

Апостол і Євангеліє – дня, українських святих і новомучеників під зачалом.

[1] Існує звичай співати стихири «Земле Українська...», «Церкво Українська...», «Соборе святих українських...», «Новий доме Євфравів...» як одну стихиру (поспіль, без стихів) на «Славу».

[2] У храмах, освячених на честь Всіх святих, що в землі Українській просіяли, співаються антифони гласу, а прокимен і Євангеліє – українських святих. Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами всіх святих українських...», «І нині» – «Молитвами Богородиці...». Стихира українських святих.

27 ЧЕРВНЯ ПОНЕДІЛОК

14 ЧЕРВНЯ ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

3-й тиждень після П'ятдесятниці.

Прор Єлисея (IX ст. до Р. Хр.). Свт. Мефодія, патр. Константинопольського (847). Блвг. кн. Мстислава, у св. хрещенні Георгія, Хороброго, Новгородського (1180). Прп. Єлисея Сумського (XV – XVI).

Порядок читань згідно з календарем:

Рим., 94 зач., VII, 1 – 13. Мф., 34 зач., IX, 36 – X, 8.

Прор.: Як., 57 зач., V, 10 – 20. Лк., 14 зач., IV, 22 – 30.

Служба прор. Єлисея та свт. Мефодія не має святкового знака, звершується разом зі службою Октоїха

НА ВЕЧІРНІ кафізми немає.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: пророка, глас 8-ий – 3, і святителя, глас той самий – 3. «Слава» – пророка, глас 2-ий, «І нині» – Богородичний за голосом «Слави», від менших: «Радуйся, Маріє Богородице...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 1-ий; потім приспів: «Священники Твої зодягнуться в правду...», і стихира свт. Мефодія, глас 4-ий. «Слава» – пророка, глас 6-ий, «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших.

Після Трисвятого – тропар пророка, глас 4-ий: «У плоті Ангел...». «Слава» – тропар святителя, глас той самий, «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар пророка, глас 4-ий (двічі). «Слава» – тропар святителя, глас той самий, «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших.

Кафізми 4-а і 5-а. Малих екстеній немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-ий.

Канони: Октоїха 1-ий з ірмосом на 6 (ірмоси раз), пророка на 4 і святителя на 4.

Біблійні пісні «Господеві співаймо...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї (святителя).

Після 3-ої пісні – кондак та ікос святителя, глас 2-ий; сідальний пророка, глас 1-ий. «Слава» – сідальний святителя, глас 4-ий, «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос пророка, глас 2-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Екзапостиларій Октоїха; світильний пророка. «Слава» – світильний святителя, «І нині» – Богородичний Мінеї.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 1-ий. «Слава» – святителя, глас 6-ий, «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших.

Після Трисвятого – тропар пророка, глас 4-ий. «Слава» – тропар святителя, глас той самий, «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших.

НА ЧАСАХ – тропар пророка. «Слава» – тропар святителя. Кондаки святителя і пророка читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ повсякденні антифони.

Після входу – тропарі та кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар дня, тропар пророка, тропар святителя; кондак дня, кондак пророка, кондак святителя. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня, тропар храму, тропар пророка, тропар святителя; кондак дня, кондак храму, кондак пророка, кондак святителя. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня і пророка.

Апостол і Євангеліє – дня і пророка.

28 ЧЕРВНЯ ВІВТОРОК

15 ЧЕРВНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Прор. Амоса (VIII ст. до Р. Хр.). Свт. Михаїла, першого митр. Київського і всієї Руси (992). Мчч. Віта, Модеста і Крискентії, годувальниці (бл. 303). Мч. Дули Кілійського (305 – 313). Прп. Дули, страсотерпця, Єгипетського. Блж. Ієронима Стридонського (420). Блж. Августина, єп. Іпонійського (430). Перенесення мощей прп. Феодора Сикеота, єп. Анастасіупольського (бл. IX). Блвг. кн. Лазаря Сербського (1389). Свт. Єфрема, патр. Сербського (XIV).

Порядок читань, згідно з календарем:

Ран. – Ін., 35 зач. (від пол.), X, 1 – 9.

Рим., 95 зач., VII, 14 – VIII, 2. Мф., 35 зач., X, 9 – 15.

Свт.: Євр., 318 зач., VII, 26 – VIII, 2. Ін., 36 зач., X, 9 – 16.

Подаємо зразок звершення поліелейної служби свт. Михаїла, першого митр. Київського.

ВЕЧІРНЯ. «Блажен муж» – 1-ий антифон.

На «Господи, взиваю» стихири святителя, глас 5-ий – 8. «Слава» – великомученика, глас 3-ий, «І нині» – догматик, глас той самий: «Як нам не дивуватися...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії святителя – 3.

На стиховні стихири святителя, глас 2-ий (з приспіваними своїми). «Слава» – святителя, глас 6-ий, «І нині» – Богородичний воскресний, глас той самий.

Після Трисвятого – тропар святого, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Від віку утаємнене...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар святителя, глас 4-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Від віку утаємнене...».

Кафізми 4-а і 5-а. Малі екстенії. Сідальні святителя (по двічі).

Поліелей. Величання святителя і вибраний псалом. Сідальний святителя після поліелей, глас 4-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий. Степенна – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен святителя, глас 4-ий: «Чесна перед Господом смерть преподобних Його». Стих: «Що віддам Господеві за все, що Він воздав мені». Євангеліє святого: Ран. – Ін., 35 зач. (від пол.), X, 1 – 9. Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами святителя Михаїла...». Стихира святителя, глас 6-ий.

Канони: Богородиці з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і святителя на 8.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія «Відкрию уста мої...».

Після 3-ої пісні – сідальний святителя, глас 8-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

За 6-й пісні – кондак та ікос святителя, глас 2-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світильний святителя (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітні стихири святителя, глас 1-ий – 4 (перша стихира – двічі). «Слава» – святителя, глас 2-ий: «З небес прийнявши помазання духовне...», «І нині» – Богородичний, глас той самий.

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар святителя, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Від віку утаємнене...».

НА ЧАСАХ – тропар та кондак святителя.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні святителя, пісня 3-я – 4 (з ірмосом) і пісня 6-а – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар святителя. «Слава» – кондак святителя, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар храму, тропар святителя; кондак храму. «Слава» – кондак святителя, «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – святителя.

Апостол і Євангеліє – дня і святителя.

29 ЧЕРВНЯ

СЕРЕДА

16 ЧЕРВНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Свт. Тихона, єп. Амафунтського (425). Сщмч. Тигрія, пресвітера, і мч. Євтропія, читця (бл. 404).

Порядок читань, згідно з календарем:

Рим., 96 зач., VIII, 2 – 13. Мф., 36 зач., X, 16 – 22.

За Уставом, звершується алилуйна служба (свт. Тихона Амафунтського).

Порядок алилуйної служби (свт. Тихона Амафунтського) див. 2 червня.

НА ВЕЧІРНІ кафизми немає.

НА РАННІЙ кафизми 10-а та 11-а. Кондаки на зображальних в такому порядку:

У храмі Господському – кондак храму, кондак денний: «Архістратиги Божі...», кондак святителя. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – «Заступнице християн...».

У храмі Богородиці – кондак денний: «Архістратиги Божі...», кондак святителя. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – кондак денний: «Архістратиги Божі...», кондак храму, кондак святителя. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – «Заступнице християн...».

ЛІТУРГІЯ в цей день не звершується. Вечірня буває у свій час.

30 ЧЕРВНЯ

ЧЕТВЕР

17 ЧЕРВНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Мчч. Мануїла, Савела та Ісмаїла (362).

Порядок читань, згідно з календарем:

Рим., 98 зач., VIII, 22 – 27. Мф., 37 зач., X, 23 – 31.

Служба мучеників не має святкового знака, звершується разом зі службою Октоїха.

Примітка. Якщо напередодні звершувалася алилуйна служба, то 9-ий час не читається, а служба починається вечірнею (з «Царю Небесний...» і загального початку).

НА ВЕЧІРНІ кафизма 12-а.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: Октоїха, глас 1-ий – 3, і мучеників, глас 4-ий – 3. «Слава» – мучеників, глас 8-ий, «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших.

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 1-ий. «Слава, і нині» – Богородичний Октоїха, глас той самий.

Після Трисвятого – тропар мучеників, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Слово Отче...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар мучеників, глас 4-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Слово Отче...».

Кафизми 13-а і 14-а. Малих ектеній немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-ий.

Канони: Октоїха 1-ий з ірмос на 6 (ірмоси раз), 2-ий на 4 і мучеників на 4.

Біблійні пісні «Господеві співаймо...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї.

Після 3-ої пісні – сідальний мучеників, глас 1-ий. «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак і ікос мучеників, глас 2-ий.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Екзапостиларій Октоїха. «Слава» – світильний мучеників, «І нині» – Богородичний Мінеї.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 1-ий. «Слава, і нині» – Богородичний Октоїха, глас той самий: «Радуйся, Богородице Діво...».

Після Трисвятого – тропар мучеників, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших.

НА ЧАСАХ – тропар і кондак мучеників.

НА ЛІТУРГІЇ повсякденні антифони.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар дня, інший тропар дня, тропар мучеників; кондак дня, інший кондак дня, кондак мучеників. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня, інший тропар дня, тропар храму, тропар мучеників; кондак дня, інший кондак дня, кондак храму, кондак мучеників. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня і мучеників.

Апостол і Євангеліє – дня і мучеників.

1 ЛИПЕНЬ

П'ЯТНИЦЯ

18 ЧЕРВНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Мчч. Леонтія, Іпатія та Феодула (70 – 79). Прп. Леонтія, канонарха Києво-Печерського, в Дальніх печерах (XIV).

Порядок читань згідно з календарем:

Рим., 101 зач., IX, 6 – 19. *Мф.*, 38 зач., X, 32 – 36; XI, 1.

Звершується славослівна служба прп. Леонтія, канонарха Києво-Печерського.

НА ВЕЧІРНІ кафизма 18.

На «Господи, взиваю» стихири преподобного, глас 8-й – 6. «Слава» – преподобного, глас 6-й: «Ти, що за образом Євангелія Христового...», «І нині» – догматик, глас 6-й: «Хто Тебе не ублажить...».

Входу нема. Прокимен дня.

На стиховні стихири преподобного, глас 2-й. «Слава» – преподобного, глас 8-й: «Як ченців образ...», «І нині» – Богородичний воскресний, глас 8-й: «Непорочна Діво...».

Після Трисвятого – тропар преподобного, глас 3-й. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас 3-й: «Тебе оспівуємо, Богородице Діво...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар преподобного, глас 3-й (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас 3-й: «Непорочна Діво...».

Кафизми 19-а і 20-а. Малі ектенії. Сідальні преподобного (по двічі).

Канони: Октоїха 1-й з ірмосом на 4 (без мученичих), 2-й – на 4 і преподобного на 6.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія «Відкрию уста мої...» (після кожної пісні канону).

Після 3-ї пісні – сідальний, глас 8-й. «Слава, і нині» – Бо-

городичний Мінеї, глас 8-й.

Після 6-ї пісні – кондак та ікос преподобного, глас 1-й.

Після 8-ї пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ї пісні «Достойно є» не співається. Світільний преподобного (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї. «Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихири преподобного, глас 2-й – 4 (перша стихира – двічі). «Слава» – преподобного, глас 6-й: «Преподобний отче...», «І нині» – Богородичний Мінеї, глас 6-й: «До Тебе старанної молитвениці...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар преподобного, глас 3-й. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас 3-й: «Тебе оспівуємо, Богородице Діво...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак преподобного.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні преподобного, пісня 3-я – 4 (з ірмосом) і пісня 6-а – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар преподобного; «Слава» кондак преподобного, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар храму, тропар преподобного; кондак храму, «Слава» кондак преподобного, «І нині» – «Заступниці християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня.

Апостол і Євангеліє – дня.

2 ЛИПЕНЬ

СУБОТА

19 ЧЕРВНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Апостола Юди, брата Господнього по плоті (бл. 80). Мч. Зосими (II). Прп. Паїсія Великого (V). Прп. Іоана, пустельника (VI). Прп. Паїсія Хіландарського (XVIII, Болг.). Свт. Іоана (Максимовича), архієп. Шанхайського і Сан-Франциського, чудотворця (1966).

Порядок читань згідно з календарем:

Ран. – *Ін.*, 67 зач., XXI, 15 – 25.

Літ. – *Ап.*: *Іуд.*, 77 зач., I, 1 – 10. *Ін.*, 48 зач. (від половини), XIV, 21 – 24.

Ряд.: *Рим.*, 85 зач., III, 28 – IV, 3. *Мф.*, 24 зач., VII, 24 – VIII, 4.

Звершується поліелейна служба ап. Юди, брата Господнього.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-ий антифон.

На «Господи, взиваю» стихири апостола, глас 1-ий – 8 (перші дві стихири – тричі, третя – двічі). «Слава» – апостола, глас 8-ий, «І нині» – догматик, глас 1-ий: «Всесвітню славу...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії апостола – 3 [1].

На стиховні стихири апостола, глас 4-ий. «Слава» – апостола, глас 2-ий, «І нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «О, нове чудо...».

Після Трисвятого – тропар апостола, глас 1-ий. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Коли Гавриїл...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар апостола, глас 1-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Коли Гавриїл...».

Кафизми 16-а і 17-а. Малі ектенії. Сідальні апостола (по двічі).

Поліелей. Величання апостола і вибраний псалом. Сідальний апостола після поліелея, глас 8-ий. (двічі). «Слава,

і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий. Степенна – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен і Євангеліє – апостола. Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами святого апостола Юди...». Стихира апостола, глас 1-ий: «По всій землі...».

У храмі Господському і Богородиці – канон храму з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і апостола на 8.

У храмі святого – канон Богородиці (з минулої Неділі) з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і апостола на 8.

Примітка. Коли співпадає пам'ять славослівного, поліелейного або бдінного святого з суботнім днем, то в храмі святого має співатися Богородичний канон з воскресної ранньої гласу, що віддається (див. Типікон, гл. 11-а, «див»). Це є особливістю суботнього богослужіння, на якому відбувається віддання гласу, який діяв протягом тижня.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія «Відкрию уста мої...».

Після 3-ої пісні – інший кондак апостола, глас 2-ий; сідальний апостола, глас 8-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос апостола, глас 2-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний апостола (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихири апостола, глас 5-ий – 4 (перша стихира – двічі). «Слава» – апостола, глас 2-ий, «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар апостола, глас 1-ий. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Коли Гавриїл ...».

НА ЧАСАХ – тропар апостола. Кондаки апостола читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні апостола, пісня 3-я – 4 (з ірмосом) і пісня 6-ої – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар апостола; кондак апостола. «Слава» – інший кондак

апостола, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар храму, тропар апостола; кондак храму, кондак апостола. «Слава» – інший кондак апостола, «І нині» – «Заступнице християн ...».

Прокимен, алуарій і причасний – апостола і дня.

Апостол і Євангеліє – апостола і дня.

[1]. За традицією, новозавітні паремії читаються при відкритих царських вратах.

3 ЛИПЕНЬ НЕДІЛЯ

20 ЧЕРВНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Неділя 3-я після П'ятдесятниці. Глас 2.

Щмч. Мефодія, єп. Патарського (312). Мчч. Інни, Пінни та Римми (I – II). Мчч. Аристоклія, пресвітера, Димитріана, диякона, і Афанасія, читця (бл. 306). Свт. Левкія, спов., єп. Врунтисіопольського (V). Свт. Мина, єп. Полоцького (1116).

Порядок читань згідно з календарем:

Ран. – Єв. 3-е, Мк., 71 зач., XVI, 9 – 20.

Літ. – Рим., 88 зач., V, 1 – 10. Мф., 18 зач., VI, 22 – 33.

Примітка: Устав поєднання воскресної служби зі службами святих або свят викладено в 3, 4 і 5-их главах Типікону.

НА ВЕЛИКІЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – кафизма вся.

На «Господи, взиваю» стихири на 10: воскресні, глас 2-ий – 4, і стихири мучеників, глас 4-ий – 6. «Слава» – стихири мучеників, глас 3-ій, «І нині» – догматик, глас 2-ий: «Минула тінь закону ...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії мучеників – 3.

На літї стихири храму і стихири мучеників, глас 4-ий (із стихир на стиховні вечірні). «Слава» – мучеників, глас 8-ий: «Ставши воїнами Христа...» (див. Слава на хвалітніх), «І нині» – Богородичний воскресний за гласом «Слави».

На стиховні стихири воскресні, глас 2-ий. «Слава» – святителя, глас 6-ий: «Полк явився нині боговінчаних мучеників...», «І нині» – Богородичний воскресний за гласом «Слави»: «Зглянся на моління ...».

Після Трисвятого – «Богородице Діво ...» (тричі).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар воскресний, глас 2-ий (двічі). «Слава» – тропар мучеників, глас той самий: «Як Первозванного ученики...», «І нині» – Богородичний воскресний за гласом «Слави»: «Все вище розуму, преславна Богородице...».

Кафизми 2-а і 3-я. Малі ектенії. Сідальні воскресні.

Поліелей. «Ангельський собор ...». Іпакої гласу. Сідальний мучеників після 1-ої кафизми, глас 4-ий: «Мученики Божественні, Христові воїни...», сідальний мучеників після 2-ої кафизми, глас 4-ий: «Могутнім помислом перетерпівши страждання...». «Слава» – сідальний мучеників після поліелей, глас 8-ий, «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий. Степенні і прокимен – гласу. Євангеліє воскресне 3-є. «Воскресіння Христове бачивши ...». Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами апостолів ...». Стихира воскресна, глас 6-ий: «Воскрес Ісус із гробу ...».

Канони: воскресний з ірмосом на 4 (ірмоси раз), хресто-

воскресний на 2, Богородиці на 2 і мучеників на 6.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія «Відкрию уста мої ...».

Після 3-ої пісні – кондак та ікос мучеників, глас 2-ий; сідальний мучеників, глас 4-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос воскресні, глас 2-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні – «Свят Господь Бог наш». Екзапостиларій воскресний 3-ій. «Слава» – світильний мучеників, «І нині» – Богородичний воскресного екзапостиларія.

«Все, що дише ...» і хвалітні псалми.

На хвалітніх стихири на 8: воскресні, глас 2-ий – 4, і мучеників, глас 8-ий – 4 «Слава» – стихири євангельська 3-тя, «І нині» – «Преблагословенна єси ...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар воскресний: «Воскрес із гробу ...».

НА ЧАСАХ – тропар воскресний. «Слава» – тропар мучеників. Кондаки святителя і воскресний читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні гласу – 6 і мучеників, пісня 3-тя – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар воскресний, тропар мучеників. «Слава» – кондак мучеників, «І нині» – кондак воскресний.

У храмі Богородиці – тропар воскресний, тропар храму, тропар мучеників; кондак воскресний. «Слава» – кондак мучеників, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар воскресний, тропар храму, тропар мучеників; кондак воскресний, кондак храму. «Слава» – кондак мучеників, «І нині» – «Заступнице християн ...».

Прокимен, алуарій і причасний – воскресні і мучеників.

Апостол і Євангеліє – дня і мучеників.

4 ЛИПЕНЬ ПОНЕДІЛОК

21 ЧЕРВНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Понеділок. 4-й тиждень після П'ятдесятниці.

Мч. Юліана Тарсійського (бл. 305). Щмч. Терентія, єп. Іконійського (I). Прп. Юлія, пресвітера, і Юліана, диякона (V). Мчч. Арчила II, царя Іверського (744), і Луарсаба II, царя Карталінського (1622, Груз.).

Порядок читань згідно з календарем:

Рим., 102 зач., IX, 18 – 33. Мф., 40 зач., XI, 2 – 15.

Мч.: Еф., 233 зач., VI, 10 – 17. Лк., 104 зач., XXI, 5 – 7, 10 – 11, 20 – 24.

Служба мч. Юліана Тарсійського не має святкового знака, звершується разом зі службою Октоїха

НА ВЕЧІРНІ кафизми немає.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: Октоїха, глас 2-ий –

3, і мученика, глас 4-ий – 3. «Слава» – мученика, глас 6-ий, «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших.

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 2-ий. «Слава» – мученика, глас 6-ий, «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших.

Після Трисвятого – тропар мученика, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар мученика, глас 4-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших.

Кафизми 4-а і 5-а. Малих ектеній немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-ий.

Канони: Октоїха 1-ий з ірмосом на 6 (ірмоси раз), 2-ий на 4 і мученика на 4.

Біблійні пісні «Господеві співаймо ...».

Катавасія після 3-ох, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї.

Після 3-ої пісні – сідальний мученика, глас 1-ий. «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос мученика, глас 2-ий.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Екзопостиларій Октоїха. «Слава» – світильний мученика, «І нині» – Богородичний Мінеї.

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 2-ий. «Слава, і нині» – Богородичний Октоїха, глас той самий.

Після Трисвятого – тропар мученика, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших.

НА ЧАСАХ – тропар і кондак мученика.

НА ЛІТУРГІЇ повсякденні антифони.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар дня, тропар мученика; кондак дня, кондак мученика. «Слава» – «Зі святыми упокой ...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня, тропар храму, тропар мученика; кондак дня, кондак храму, кондак мученика. «Слава» – «Зі святыми упокой ...», «І нині» – «Заступнице християн ...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня і мученика.

Апостол і Євангеліє – дня і мученика.

5 ЛИПЕНЬ ВІВТОРОК

22 ЧЕРВНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Щцмч. Євсевія, єп. Самосатського (380). Мчч. Зинона та Зіни (304). Мчч. Галактіона та Юліанії.

Порядок читань згідно з календарем:

Рим., 104 зач., X, 11 – XI, 2. Мф., 41 зач., XI, 16 – 20.

НА ВЕЧІРНІ кафизма 6-а.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: Октоїха, глас 2-ий – 3, і священномученика, глас 8-ий – 3. «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 2-ий. «Слава, і нині» – Богородичний Октоїха, глас той самий.

Після Трисвятого – тропар священномученика (загальний), глас 4-ий: «І співучасником звичаїв ...». «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар священномученика (загальний), глас 4-ий: «І співучасником звичаїв ...». (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших.

Кафизми 7-а і 8-а. Малих ектеній немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-ий.

Канони: Октоїха 1-ий з ірмосом на 6 (ірмоси раз), 2-ий на 4, і священномученика на 4.

Біблійні пісні «Господеві співаймо ...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї.

Після 3-ої пісні – сідальний священномученика, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак священномученика, глас 4-ий.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Екзопостиларій Октоїха. «Слава, і нині» – Богородичний Октоїха.

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 2-ий. «Слава, і нині» – Богородичний Октоїха, глас той самий: «Радуйся, Маріє Богородице ...».

Після Трисвятого – тропар священномученика (загальний), глас 4-ий: «І співучасником звичаїв ...». «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Тебе величаємо, Богородице, взиваючи: Ти єси купина ...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак священномученика.

НА ЛІТУРГІЇ повсякденні антифони.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі панських і Богородиці – тропар храму, тропар дня, тропар священномученика; кондак дня, кондак священномученика. «Слава» – «Зі святыми упокой ...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня, тропар храму, тропар священномученика; кондак дня, кондак храму, кондак священномученика. «Слава» – «Зі святыми упокій ...», «І нині» – «Заступнице християн ...».

Примітка. Якщо храм Предтечі, то у вівторок тропар і кондак храму не співають, оскільки вони замінюються денними.

Прокимен, алилуарій і причасний – дня.

Апостол і Євангеліє – дня.

6 ЛИПЕНЬ СЕРЕДА

23 ЧЕРВНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Мч. Агрипини. Мчч. Євстохія, Гая, Провія, Лолія, Урвана та інших (IV).

Порядок читання згідно з календарем:

Рим., 105 зач., XI, 2 – 12. Мф., 42 зач., XI, 20 – 26 (за середу).

Рим., 106 зач., XI, 13 – 24. Мф., 43 зач., XI, 27 – 30 (за четвер).

НА ВЕЧІРНІ кафизма 9-а.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: Октоїха, глас 2-ий – 3, і мучениці, глас 4-ий – 3. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний Мінеї, глас той самий.

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 2-ий. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний Октоїха, глас той самий.

Після Трисвятого – тропар мучениці (загальний), глас 4-ий. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний за гласом тропаря, від менших.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар мучениці (загальний), глас 4-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших.

Кафизми 10-а і 11-а. Малих екстеній немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-ий.

Канони: Октоїха 1-ий з ірмосом на 6 (ірмоси раз), 2-ий на 4 і мучениці на 4.

Біблійні пісні «Господеві співаймо ...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї.

Після 3-ої пісні – сідальний мучениці, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак мучениці, глас 4-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Екзопостиларій Октоїха. «Слава, і нині» – Богородичний Октоїха.

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 2-ий. «Слава, і нині» – Богородичний Октоїха, глас той самий.

Після Трисвятого – тропар мучениці (загальний), глас 4-ий. «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Тебе величаємо, Богородице».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак мучениці.

НА ЛІТУРГІЇ повсякденні антифони.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар дня, тропар храму, тропар мучениці; кондак дня, кондак мучениці. «Слава» – «Зі святыми упокой ...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня, тропар храму, тропар мучениці; кондак дня, кондак храму, кондак мучениці. «Слава» – «Зі святыми упокой ...», «І нині» – «Заступнице християн ...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня.

Апостол і Євангеліє – дня.

7 ЛИПЕНЬ ЧЕТВЕР

24 ЧЕРВНЯ ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Різдво чесного славного пророка, Предтечі та Хрестителя Господнього Іоана. Прпп. Іова та Феодосія Манявських. Мчч. сімох братів: Орендія, Фарнакія, Єроса, Фірмоса, Фірміна, Киріака і Лонгіна (IV).

Порядок читань згідно з календарем:

Ран. – Лк., 3 зач., I, 24 – 25, 57 – 68, 76, 80.

Літ. – Предтечі: Рим., 112 зач., XIII, 11 – XIV, 4. Лк., 1 зач., I, 1 – 25, 57 – 68, 76, 80.

Прпп.: Гал., 213 зач., V, 22 – VI, 2. Мф., 43 зач., XI, 27 – 30.

Звершується бдінна служба Різдва Іоана Предтечі в поєднанні із бдінною службою прпп. Іова і Феодосія Манявських.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-ий антифон.

На «Господи, взиваю» стихири на 8: Предтечі, глас 4-ий – 4 і преподобних 4, глас 4-ий. «Слава» – преподобних, «І нині» – Предтечі, глас той самий: «Єлизавета зачала Предтечу...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії Предтечі – 2 і преподобних 1.

На літії стихири Предтечі, глас 1-ий. і преподобних глас 8-ий: «Слава» – преподобних, глас 3-ій: «І нині» – Предтечі, глас 5-ий.

На стиховні стихири Предтечі, глас 2-ий (зі своїми приспівами). «Слава» – преподобних, глас 8-ий: «І нині» – Предтечі, глас той самий: «Послухай, що говорить Єлизавета Діви Марії...».

Після Трисвятого – тропар Предтечі, глас 4-ий (двічі), і Преподобних (один раз).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар Предтечі, глас 4-ий (двічі). «Слава», преподобних, «і нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Від віку утаємнене...».

Кафизми 13-а і 14-а. Малі екстенії. Сідальні Предтечі і на «Слава» преподобних, «і нині» Богородичні Предтечі.

Поліелей. Величання Предтечі і преподобних: «Величаємо тебе, / Предтече Спасів Іоане, / і шануємо від неплідної / преславне народження твоє». «Ублажаємо вас, / преподобні отці наші Іове і Феодосію Манявські, / і шануємо святу пам'ять вашу, / наставники монахів і співбесідники ангелів», і вибраний псалом. Сідальний Предтечі, глас 8-ий: «Нехай радіє батько ...» (двічі). «Слава» преподобних, «і нині» – Богородичний Предтечі, глас той самий: «Завжди дякуємо Тобі...». Степенна – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен Предтечі, глас 4-й: «І ти, дитино, пророком Вишнього назовешся». Стих: «Благословенний Господь Бог Ізраїлів, що відвідав і визволив людей Своїх». Євангеліє – Лк., Зач. 3. Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами святого славного Пророка, Предтечі і Хрестителя Іоана ...». Стихира Предтечі, глас 2-ий: «Той, хто в утробі матері освятився...»

Канони: два Предтечі; канон перший, творіння Іоана ченця, і канон другий творіння Андрія з ірмосом на 8, глас 4-ий; і преподобних, глас 8-ий, на 6.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія «Відкрию уста мої ...».

Після 3-ої пісні – Кондак та ікос преподобних, глас 3-ій; сідальний Предтечі, глас 8-ий. – інший седален Предтечі, глас 4-й, «Слава» преподобних «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак і ікос Предтечі, глас 3-ій.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний Предтечі: «Сьогодні радісне Предтечеве народження ...» (двічі). «Слава» преподобних, «і нині» – Богородичний Мінеї: «пророки проповідували...».

«Все, що дише ...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихири Предтечі, глас 8-й – 3 і преподобних 3. «Слава» – Предтечі, глас 6-й: «Зірка зірок, Предтеча...», «І нині» – Богородичний, глас той самий: «Богородице, Ти єси виноградна лоза ...» (див. Часослов, Слава, і нині 3-го часу).

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар Предтечі, глас 4-й. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Від віку утаємнене...».

НА ЧАСАХ – тропар Предтечі «Слава» преподобних, кондаки читаються по черзі.

НА ЛІТУРГІЇ: Блаженні з першого канону Предтечі, пісня 3-я на 4, і преподобних пісня 6-та на 4.

Після входу

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар Предтечі, тропар преподобних; кондак Предтечі. «Слава» – кондак преподобних, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар храму, тропар Предтечі, тропар преподобних; кондак храму, кондак Предтечі. «Слава» – кондак преподобних, «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен – Предтечі Прокимен, глас 4-ий: Звеселиться праведник у Господі, і уповає на Нього.

Стих: Вислухай, Боже, голос моління мого, коли буду молитись до Тебе.

і преподобних. Прокимен, глас 4-ий: Чесна Перед Господом смерть преподобних Його

Алилуарій Предтечі і преподобних:

Алилуя, глас 1-ий: Благословенний Господь Бог Ізраїлів, що відвідав і визволив людей Своїх.

Стих: Блажен муж, що боїться Господа, заповідей його дуже бажає.

Апостол – Предтечі Апостол до Римлян, зачало 112 (Рим. 13, 11 – 14, 4).

і преподобних: Апостол до Галатів, зачало 213 (5, 22 – 26, 6, 1).

Євангеліє від Луки, зачало 4 (1, 39 – 49, 56).

І преподобних: Євангеліє від Луки, зачало 24 (6, 17 – 23).

Причасний: В пам'ять вічну буде праведник, лихої слави він не убоїться; і Радуйтеся праведні у Господі, праведним подобає похвала.

8 ЛИПЕНЬ П'ЯТНИЦЯ

25 ЧЕРВНЯ
ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Прмц. Февронії, діви (бл. 304).

Порядок читань згідно з календарем:

Рим., 107 зач., XI, 25 – 36. Мф., 44 зач., XII, 1 – 8.

Прмц.: 2 Кор., 181 зач., VI, 1 – 10. Лк., 33 зач., VII, 36 – 50.

Служба віддання Різдва Іоана Предтечі і прмц. Февронії не має святкового знака, звершується разом зі службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафизми немає.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: Предтечі (див. в Мінеї 25 червня), глас 4-ий – 3, і преподобномучениці, глас той самий – 3. «Слава, і нині» – Мінеї, глас 8-ий: «Побачила Єлисавета ...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 2-ий. «Слава, і нині» – Мінеї, глас 6-й: «Єлисавета зачала Предтечу благодаті...».

Після Трисвятого – тропар Предтечі, глас 4-ий. «Слава» – тропар преподобномучениці, глас той самий, «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших..

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар Предтечі, глас 4-ий (двічі). «Слава» – тропар преподобномучениці, глас той самий, «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших.

Кафизми 19-а і 20-а. Малих ектеній немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-ий.

Канони: Октоїха 1-й з ірмос на 6 (ірмоси раз), Предтечі (див. в Мінеї 25 червня) на 4 і преподобномучениці на 4.

Біблійні пісні «Господеві співаймо ...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї (преподобномучениці).

Після 3-ої пісні – кондак преподобномучениці, глас 6-ий; сідальний Предтечі, глас 8-ий. «Слава» – сідальний преподобномучениці, глас той самий, «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос Предтечі, глас 3-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Екзопостиларій Октоїха. «Слава» – світільний Предтечі (Мінеї), «І нині» – Богородичний Октоїха.

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 2-ий. «Слава» – Предтечі, глас 2-ий, «І нині» – Богородичний.

Після Трисвятого – тропар Предтечі, глас 4-ий. «Слава» – тропар преподобномучениці, глас той самий, «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших.

НА ЧАСАХ – тропар Предтечі. «Слава» – тропар преподобномучениці. Кондаки преподобномучениці і Предтечі читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ повсякденні антифони.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар храму, тропар дня, тропар Предтечі (Мінеї), тропар преподобномучениці; кондак дня, кондак Предтечі (Мінеї), кондак преподобномучениці. «Слава» – «Зі святыми упокой ...», «І нині» – кондак храма.

У храмі Богородиці – тропар дня, тропар храму, тропар Предтечі (Мінеї), тропар преподобномучениці; кондак дня, кондак Предтечі (Мінеї), кондак преподобномучениці. «Слава» – «Зі святыми упокой ...», «І нині» – кондак храма.

У храмі святого – тропар дня, тропар храму, тропар Предтечі (Мінеї), тропар храму, тропар преподобномучениці; кондак дня, кондак Предтечі (Мінеї), кондак храму, кондак преподобномучениці. «Слава» – «Зі святыми упокой ...», «І нині» – «Заступнице християн ...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня.

Апостол і Євангеліє – дня.

9 ЛИПЕНЬ СУБОТА

26 ЧЕРВНЯ
ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Прп. Давида Солунського (бл. 540). Прп. Іоана, єп. Готського (VIII). Свт. Діонісія, архієп. Суздальського (1385). Ліддської (Римської) (I), Тихвинської (1383) та Нямецької (1399) ікон Божої Матері.

Подаємо зразок звершення поліелейної служби на честь Тихвинської ікони Божої Матері в поєднанні зі службою прп. Давида Солунського (без святкового знака).

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-ий антифон.

На «Господи, взиваю» стихири на 8: Богородиці, глас 2-ий і глас 5-ий – 5, і преподобного, глас 8-ий – 3. «Слава» – преподобного, глас 6-ий: «Преподобний отче ...», «І нині» – догматик, глас 2-ий: «Минула тінь закону ...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії Богородиці – 3.

На стиховні стихири Богородиці, глас 2-ий. «Слава» – преподобного, глас 8-ий, «І нині» – Богородиці, глас той самий: «Прийдіть, усі вірні ...».

Після Трисвятого – тропар святого, глас 8-ий. «Слава, і нині» – тропар Богородиці, глас 4-ий.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар Богородиці, глас 4-ий (двічі). «Слава» – тропар святого, глас 8-ий, «І нині» – тропар Богородиці, глас 4-ий.

Кафизми 16-а і 17-а.

Примітка. Кадіння на 17-ій кафизмі не звершується, оскільки переноситься на поліелей.

Малі ектенії. Сідальні Богородиці (по двічі).

Поліелей. Величання Богородиці і вибраний псалом. Сідальний Богородиці після поліелея, глас 6-ий. «Слава, і нині» – той же сідальний. Степенна – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен Богородиці, глас 4-ий: «Пом'яну ім'я Твоє ...»; стих: «Слухай, дочко, і споглянь...». Євангеліє Богородиці. Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами Богородиці ...». Стихира Богородиці, глас 6-ий: «Сьогодні радується безліч вірних ...» (див. На «Господи, взиваю»).

Канони: Богородиці 1-ий з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі), 2-ий на 4 і преподобного на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія «Відкрию уста мої ...».

Після 3-ої пісні – кондак та ікос преподобного, глас 1-ий;

сідальний Богородиці, глас 4-ий. «Слава» – сідальний преподобного, глас 8-ий, «І нині» – сідальний Богородиці, глас 4-ий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос Богородиці, глас 8-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний Богородиці. «Слава» – світільний святого, «І нині» – світільний Богородиці.

«Все, що дише ...» і хвалітні псалми.

На хвалітні стихири Богородиці, глас 8-ий – 4 (перша стихири – двічі). «Слава» – преподобного, глас 5-ий: «Преподобний отче ...» (див. На стиховні ранньої), «І нині» – Богородиці, глас 2-й: «Так, як колись Царгород...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар святого, глас 8-ий. «Слава, і нині» – тропар Богородиці, глас 4-ий.

НА ЧАСАХ – тропар Богородиці. «Слава» – тропар свято-

го. Кондак тільки Богородиці.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні Богородиці: 1-го канону пісня 3-я – 4 (з ірмосом), і 2-го канону пісня 6-а – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар храму, тропар Богородиці, тропар святого; кондак храму. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – кондак Богородиці.

У храмі Богородиці – тропар Богородиці (Тихвинської ікони), тропар святого. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – кондак Богородиці (Тихвинської ікони).

У храмі святого – тропар Богородиці, тропар храму, тропар святого; кондак храму. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – кондак Богородиці.

Прокимен, алилуарій і причасний – Богородиці.

Апостол і Євангеліє – дня і Богородиці.

10 ЛИПЕНЬ НЕДІЛЯ

27 ЧЕРВНЯ
ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Неділя 4-та після П'ятдесятниці. Глас 3.

Прп. Самсона, страннопріймця (бл. 530). Прав. Іоани, мирносиці (І). Прп. Севіра, пресвітера (VI). Прп. Георгія Іверського Святогорця (1065, Груз.). Прп. **Мартина Туровського (1150).**

Порядок читань згідно з календарем:

Ран. – Єв. 4-е, Лк., 112 зач., XXIV, 1 – 12.

Літ. – Рим., 93 зач., VI, 18 – 23. Мф., 25 зач., VIII, 5 – 13.

Прп.: Гал., 213 зач., V, 22 – VI, 2. Лк., 67 зач., XII, 32 – 40.

Служба прп. Самсона не має святкового знака, звершується разом з воскресною службою Октоїха.

НА ВЕЛИКІЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – кафізма вся.

На «Господи, звизаю» стихири на 10: воскресні, глас 3-й – 7, і преподобного, глас 1-ий – 3. «Слава, і нині» – догматик, глас 3-й: «Як нам не дивуватися...».

Вхід. Прокимен дня.

На літіі стихири храму і Богородичні стихири Павла Аморрейського, глас 7-ий (див. На «Господи, звизаю» у воскресній службі 3-го гласу в Октоїху, без стихів). «Слава, і нині» – його ж стихири, глас той самий.

На стиховні стихири воскресні, глас 3-й. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той самий.

Після Трисвятого – «Богородице Діво ...» (тричі).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар воскресний, глас 3-й (двічі). «Слава» – тропар святого, глас 8-ий, «І нині» – Богородичний воскресний за гласом «Слави»: «Ти, що нас ради ...».

Кафізми 2-а і 3-а. Малі екстенії. Сідальні воскресні.

Непорочні. «Ангельський собор ...». Іпакої, степенні і прокимен – гласу. Євангеліє воскресне 4-е. «Воскресіння Христове бачивши ...». Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами апостолів ...». Стихири воскресна, глас 6-ий: «Воскрес Ісус із гробу ...».

Канони: воскресний з ірмосом на 4 (ірмоси раз), хресто-воскресний на 3, Богородиці на 3 і преподобного на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія «Відкрию уста мої ...».

Після 3-ої пісні – кондак та ікос преподобного, глас 8-ий; сідальний преподобного, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос воскресні, глас 3-й.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні – «Свят Господь Бог наш». Екзапостиларій воскресний 4-ий. «Слава» – світільний святого, «І нині» – Богородичний воскресний екзапостиларій.

«Все, що дише ...» і хвалітні псалми.

На хвалітні стихири воскресні, глас 3-й – 8. «Слава» – стихири євангельська 4-а, «І нині» – «Преблагословенна еси ...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар воскресний: «Днесь спасіння ...».

НА ЧАСАХ – тропар воскресний. «Слава» – тропар святого. Кондак тільки воскресний.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні гласу – 8.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар воскресний, тропар святого. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – кондак воскресний.

У храмі Богородиці – тропар воскресний, тропар храму, тропар святого; кондак воскресний. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар воскресний, тропар храму, тропар святого; кондак воскресний, кондак храму. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – «Заступнице християн ...».

Прокимен, алилуарій і причасний – воскресні і преподобного.

Апостол і Євангеліє – дня і преподобного.

11 ЛИПЕНЬ ПОНЕДІЛОК

28 ЧЕРВНЯ
ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

5-й тиждень після П'ятдесятниці.

Перенесення мощей мчч., безсрр. та чудотворців Кира та Іоана (412). Прп. Ксенофонта Робейського (1262). Прп. Павла, лікаря (VII).

Ікони Божої Матері «Троєручиця» (VIII).

Порядок читань згідно з календарем:

Якщо звершується служба на честь ікони Божої Матері «Троєручиця»: Ран. – Лк., 4 зач., I, 39 – 49, 56.

Літ. – Богородиці: Флп., 240 зач., II, 5-11. Лк., 54 зач., X,

38 – 42; XI, 27 – 28.

Рим., 109 зач., XII, 4 – 5, 15 – 21. Мф., 45 зач., XII, 9 – 13 (за понеділок).

Рим., 114 зач., XIV, 9 – 18. Мф., 46 зач., XII, 14 – 16, 22 –

30 (за вівторок).

Подаємо порядок звершення поліелейної або бдінної служби на честь ікони Божої Матері «Троєручниця».

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-ий антифон.

На «Господи, взиваю» стихири Богородиці, глас 1-ий – 8 (перша і друга стихира – тричі, третя – двічі). «Слава, і нині» – Богородиці, глас 2-ий: «О, преславне чудо! ..».

Вхід. Прокимен дня. Паремії Богородиці – 3.

На стиховні стихири Богородиці, глас 4-ий і глас 5-ий. «Слава, і нині» – Богородиці, глас 6-ий.

Після Трисвятого – тропар Богородиці, глас 4-ий (один раз).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар Богородиці, глас 4-ий (двічі). «Слава, і нині» – той же тропар.

Кафизми 4-а і 5-а. Малі екстенії. Сідальні Богородиці (по двічі).

Поліелей. Величання Богородиці і вибраний псалом. Сідальний Богородиці після поліелея, глас 8-ий. «Слава, і нині» – той же сідальний. Степенна – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен Богородиці, глас 4-ий: «Слухай, дочко, і споглянь і прихили вухо Твоє». стих: «Лицо Твоєму помоляться багаті народи». Євангеліє Богородиці. Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами Богородиці ...». Стихира Богородиці, глас 6-ий.

Канон Богородиці з ірмосом на 14 (ірмоси по двічі).

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія «Відкрию уста мої ...».

Після 3-ої пісні – сідальний Богородиці, глас 5-ий. «Слава, і нині» – той же сідальний.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос Богородиці, глас 8-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний Богородиці. «Слава, і нині» – той же світільний.

«Все, що дише ...» і хвалітні псалми.

На хвалітні стихири Богородиці, глас 5-ий – 4 (перша стихира – двічі). «Слава, і нині» – Богородиці, глас 6-ий.

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар Богородиці, глас 4-ий (один раз).

НА ЧАСАХ – тропар і кондак Богородиці.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні Богородиці, пісня 3-я – 4 (з ірмосом) і пісня 6-а – 4.

Після вході – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар храму, тропар Богородиці. «Слава» – кондак храму, «І нині» – кондак Богородиці.

У храмі Богородиці – тропар Богородиці (ікони). «Слава, і нині» – кондак Богородиці (ікони).

У храмі святого – тропар Богородиці, тропар храму. «Слава» – кондак храму, «І нині» – кондак Богородиці.

Прокимен, алилуарій і причасний – Богородиці.

Апостол і Євангеліє – дня та Богородиці.

12 ЛИПЕНЬ ВІВТОРОК

29 ЧЕРВНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Славних і всехвальних першOVERHOVНИХ апостолів Петра і Павла (бл. 67).

Свт. Григорія, митр. Іраклійського (1925). Прп. Паїсія Святогорця (1994).

Касперівської ікони Божої Матері (1853 – 1855).

Порядок читання згідно з календарем:

Ран. – Ін., 67 зач., XXI, 15 – 25.

Літ. – Апп.: 2 Кор., 193 зач., XI, 21 – XII, 9. Мф., 67 зач., XVI, 13 – 19.

Прпп.: Гал., 213 зач., V, 22 – VI, 2. Лк., 24 зач., VI, 17 – 23.

Звершується всенічне бдіння на честь свв. первоверховних апостолів Петра і Павла у поєднанні з поліелейною службою прп. Паїсія Святогорця.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-ий антифон.

На «Господи, взиваю» стихири на 8: апостолів, глас 2-ий – 5 і преподобного, глас 1-ий. «Слава» – апостолів, глас 4-ий: «Трикрatним запитанням...», «І нині» – догматик, глас той самий: «Пророк Давид, що через Тебе, Богородице, боготцем став...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії апостолів – 3 [1] і преподобного 3.

На літії стихири апостолів, глас 2-й і глас 3-й. «Слава» – апостолів, глас 5-ий: «Ви, всехвальні апостоли, є багатоплідна лоза...», «І нині» – Богородичний, глас той самий: «Ублажаємо Тебе, Богородице...».

На стиховні стихири апостолів, глас 1-ий (зі своїми приспівами). «Слава» – преподобного, глас 8-ий: «Прийняв ти талант...», «І нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Неневісна Діво...».

Після Трисвятого – тропар апостолів, глас 4-ий (двічі), і «Богородице Діво ...» (один раз).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар апостолів, глас 4-ий (двічі). «Слава» – преподобного, глас 1-ий, і нині – Богородичний воскресний, глас той самий: «Коли Гавриїл...».

Кафизми 7-а і 8-а. Малі екстенії. Сідальні апостолів і преподобного.

Поліелей. Величання апостолів: «Величаємо вас, апостоли Христові Петре і Павле, що увесь світ вченням своїм просвітили і всі краї землі// до Христа привели, і преподобного: «Ублажаємо тебе, преподобний отче наш Паїсію, і шануємо святу пам'ять твою, наставнику монахів// і спів-

бесіднику ангелів і вибраний псалом. Сідальний апостолів після поліелея, глас 8-й. «Слава» сідальний після поліелея преподобного, глас, 3-й, «і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий. Степенна – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен апостолів, глас 4-ий: «По всій землі розійшлася проповідь їх і в кінці вселенної слова їх»; стих: «Небеса повідають славу Божу, творіння ж рук Його сповіщає твердь». Євангеліє апостолів. Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами апостолів...». Стихира апостолів, глас 6-ий: «Благочестя істинних проповідників...».

Канони: ап. Петра з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі), ап. Павла на 6 і преподобного на 2.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія «Відкрию уста мої...».

Після 3-ої пісні – іпакої апостолів, глас 8-й: «Яка в'язниця не мала тебе в'язнем?» (один раз). Кондак преподобного, глас 8-ий. «Слава» – сідальний преподобного, глас 4-ий, «І нині» – Богородичний.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос апостолів, глас 2-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний апостолів (двічі). «Слава» – світільний преподобного, «І нині» – Богородичний Мінеї.

«Все, що дише ...» і хвалітні псалми.

На хвалітні стихири: апостолів, глас 4-ий – 2 і преподобного, глас 8-ий – 2. «Слава» – апостолів, глас 6-й: «Прийшло для Церкви Христової всечасне свято апостолів...», «І нині» – Богородичний, глас той самий: «Богородице, Ти єси виноградна лоза...» (див. Часослов, Слава, і нині 3-го часу).

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар апостолів, глас 4-й. «Слава» – тропар преподобного, глас 1-ий, «І нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Коли Гавриїл...».

НА ЧАСАХ – тропар апостолів, «Слава» – тропар преподобного. Кондаки читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні апостолів, 1-го канону (ап. Петра)

пісня 3-я – 3 (з ірмосом), 2-го канону (ап. Павла) пісня 6-а – 3 і преподобного пісня 6-а – 2.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар апостолів, тропар преподобного; кондак преподобного. «Слава» – кондак апостолів, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар апостолів, тропар преподобного; кондак преподобного «Слава» – кондак апостолів, «І

нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – апостолів і преподобного.

Апостол і Євангеліє – апостолів і преподобного.

Примітка. Рядові Апостол і Євангеліє переносяться на понеділок 28 червня/11 липня.

13 ЛИПЕНЬ СЕРЕДА

30 ЧЕРВНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Собор славних і всехвальних 12-ох апостолів: Петра, Андрія, Якова Заведеева, Іоана, брата його; Филипа, Варфоломія, Фоми, Матфея, Якова Алфеева, Юди Якового (Фаддея), Симона Зилота і Матфія. **Прославлення свт. Софронія, єп. Іркутського (1918).**

Волинської (XX ст.) Баликінської (1711) та Горбанівської (1786) ікон Божої Матері.

Порядок читань згідно з календарем:

Ран. – Лк., 4 зач., I, 39 – 49, 56.

Рим., 117 зач., XV, 7 – 16. Мф., 48 зач., XII, 38 – 45.

Богородиці: Євр., 320 зач., IX, 1 – 7. Лк., 54 зач., X, 38 – 42; XI, 27 – 28.

Апп.: 1 Кор., 131 зач., IV, 9 – 16. Мк., 12 зач., III, 13 – 19.

Славослівна служба собору свв. 12-ти апостолів звершується разом з поліелейною службою на честь Волинської ікони Пресвятої Богородиці.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-ий антифон.

На «Господи, взиваю» стихири на 8: Богородиці, глас 8-ий – 5, і апостолів, глас 4-ий – 3. «Слава» апостолів, глас 6-ий: «Настало свято всечесних апостолів, «І нині» – Богородиці, глас 3-ій: «Прославмо Царицю Небесну...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії Богородиці – 3.

На стиховні стихири Богородиці, глас 2-ий (зі своїми приспіваними). «Слава» апостолів, глас 6: «Свято радісне засяяло сьогодні для кінців землі...», «І нині» – Богородиці, глас 2-ий: «Торжествуй земле Волинська...».

Після Трисвятого – тропар апостолів, глас 4-ий. «Слава, і нині» – тропар Богородиці, глас той самий.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар Богородиці, глас 4-ий (двічі). «Слава» – тропар апостолів, глас той самий, «І нині» – тропар Богородиці, глас той самий.

Кафизми 10-а і 11-а. Малі ектенії. Сідальні Богородиці.

Поліелей. Величання Богородиці: «Величаємо Тебе, Пресвята Діво Богомобрана Отроковице, / і шануємо образ Твій святий, / що ним подаєш зцілення всім, / хто звірою приходить». І вибраний псалом. Сідальний Богородиці після поліелей, глас 1-ий. «Слава, і нині» – той же сідальний. Степенна – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен Богородиці, глас 4-ий: «Пом'яну ім'я Твоє у всякому роді і роді»; стих: «Слухай, дочко, і споглянь, і прихили вухо Твоє». Євангеліє Богородиці. Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами Богородиці...». Стихира Богородиці, глас 2-ий.

Канони: Богородиці (Мінеї) з ірмосом на 8 (ірмоси по двічі) і апостолів на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія «Відкрию уста мої...».

Після 3-ої пісні – кондак апостолів, глас 4-ий; сідальний Богородиці, глас той самий. «Слава» – сідальний апостолів, глас той самий, «І нині» – сідальний Богородиці, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос Богородиці, глас 6-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний Богородиці. «Слава, і нині» – інший світільний Богородиці.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихири Богородиці, глас 4-ий – 4 (перша стихири – двічі) і апостолів, глас той самий – 4. «Слава» апостолів, глас 8-ий, і нині» – Богородиці, глас той самий.

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар апостолів, глас 4-ий. «Слава, і нині» – тропар Богородиці, глас той самий.

НА ЧАСАХ – тропар Богородиці. «Слава» – тропар апостолів. Кондак тільки Богородиці.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні Богородиці, пісня 3-я – 4 (з ірмосом), і пісня 6-а – 4.

На вході – «Прийдіть поклоніться... Молитвами Богородиці ...».

Примітка: За Уставом на свята Богородичні слід співати приспів «Спаси нас, Сину Божий, Дивний у святих еси...». Мабуть, отці-укладачі Уставу вбачали в Богородиці Начальницю всього лику святих»

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар храму, тропар Богородиці, тропар апостолів; кондак храму. «Слава» – кондак апостолів, «І нині» – кондак Богородиці.

У храмі Богородиці – тропар Богородиці (Волинської ікони), тропар апостолів. «Слава» – кондак апостолів, «І нині» – кондак Богородиці (Волинської ікони).

У храмі святого – тропар Богородиці, тропар храму, тропар апостолів; кондак храму. «Слава» – кондак апостолів, «І нині» – кондак Богородиці.

Прокимен, алилуарій і причасний – дня і Богородиці.

Апостол і Євангеліє – дня, апостолів (під зачало) і Богородиці.

14 ЛИПЕНЬ ЧЕТВЕР

1 ЛИПНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Безсрр. Косми та Даміана, що в Римі постраждали (284). Мч. Потита (II). Прп. Петра, патрикія (854). Прав. Ангеліни, деспотиси Сербської (XVI). Прп. Никодима Святогорця (1809).

Порядок читань згідно з календарем:

Рим., 118 зач., XV, 17 – 29. Мф., 49 зач., XII, 46 – XIII, 3.

Безсрбн.: 1 Кор., 153 зач., XII, 27 – XIII, 8. Мф., 34 зач. (від половини), X, 1, 5 – 8.

Служба свв. Косми і Даміана шестерична, звершується разом зі службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафизма 12-а.

На «Господи, взиваю» стихири безсрбників, глас 1-ий і глас 4-ий – 6. «Слава» – безсрбників, глас 6-ий: «Безкінечною є благодать святих ...», «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших: «Ніхто з тих, хто приходить до Тебе».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 3-ій. «Слава» – без-

срібників, глас 6-ий: «Завжди маючи Христа ...», «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших: «Ніхто з тих, хто приходить до Тебе».

Після Трисвятого – тропар безсрібників, глас 8-ий. «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Непохитне утвердження віри ...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар безсрібників, глас 8-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Непохитне утвердження віри ...».

Кафизми 13-а і 14-а. Малих екстеній немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-ий.

Канони: Октоїха 1-ий з ірмосом на 5 (ірмоси раз), 2-ий на 3 і безсрібників на 6.

Примітка. Якщо в четвер припадає пам'ять шестеричного або славослівного святого, то 1-ий канон Октоїха співається на 5 (ірмоси раз, тропарі з Богородичним на 4), 2-ий канон Октоїха (з Богородичним) на 3 і святого на 6. А в понеділок, вівторок, середу і п'ятницю з 1-го канону Октоїха пропускаються два тропаря, що мають напис «мученичний»; таким чином, 1-ий канон Октоїха співається з ірмосом на 4 (ірмоси раз, тропарі з Богородичним на 3), 2-ий канон Октоїха на 4 і святого на 6 (див. Типікон, гл. 11).

Біблійні пісні «Господеві співаймо ...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї.

Після 3-ої пісні – сідальний безсрібників, глас 8-ий. «Слава» – інший сідальний безсрібників, глас той самий, «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос безсрібників, глас 2-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Екзапостиларій

Октоїха. «Слава» – світильний безсрібників, «І нині» – Богородичний Мінеї.

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

На хвалітніх (від позначки «на 4») стихир безсрібників, глас 1-ий і глас 2-ий – 6 (до останніх двох стихир приспіву з Мінеї). «Слава» – безсрібників, глас 4-ий, «І нині» – Богородичний за голосом «Слави», від менших: «Від усіх бід ...».

«Тобі слава подобає ...» не читається, але відразу читець: «Слава Тобі, що показав нам світло». Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихир Октоїха, глас 3-ій. «Слава» – безсрібників, глас 8-ий: «Хто не здивується ...», «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших: «Покров Твій ...».

Після Трисвятого – тропар безсрібників, глас 8-ий. «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Діво Пречиста, спаси нас ...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак безсрібників.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні Октоїха – 4 і безсрібників, пісня 3-тя – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар дня, інший тропар дня, тропар безсрібників; кондак дня, інший кондак дня, кондак безсрібників. «Слава» – «Зі святыми упокою ...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня, інший тропар дня, тропар храму, тропар безсрібників; кондак дня, інший кондак дня, кондак храму, кондак безсрібників. «Слава» – «Зі святыми упокою ...», «І нині» – «Заступнице християн ...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня і безсрібників.

Апостол і Євангеліє – дня і безсрібників.

15 ЛИПЕНЬ п'ятниця

2 липня

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Покладення чесної ризи Пресвятої Богородиці у Влахерні (V). Свт. Фотія, митр. Київського і всієї Руси (1431). Свт. Ювеналія, патр. Єрусалимського (бл. 458).

Охтирської (1739) та Пожайської (XVII) ікон Божої Матері.

Порядок читань, згідно з календарем:

Рим., 120 зач., XVI, 1 – 16. Мф., 50 зач., XIII, 3 – 9.

Богородиці: Євр., 320 зач., IX, 1 – 7. Лк., 54 зач., X, 38 – 42; XI, 27 – 28.

Звершується славослівна служба Покладення чесної ризи Пресвятої Богородиці.

НА ВЕЧІРНІ кафизма 15-а.

На «Господи, взиваю» стихир Богородиці, глас 4-ий – 6 (перші дві стихир – двічі). «Слава, і нині» – Богородиці, глас 2-ий: «Очистивши почуття і розум».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихир Богородиці, глас 1-ий (з приспіваними своїми). «Слава, і нині» – Богородиці, глас 2-ий: «Як вінцем пресвітлим ...».

Після Трисвятого – тропар Богородиці, глас 8-ий (один раз).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар Богородиці, глас 8-ий (двічі). «Слава, і нині» – той же тропар.

Кафизми 19-а і 20-а. Малі екстенії. Сідальні Богородиці (по двічі). Псалом 50-ий.

Канони: Богородиці 1-ий з ірмосом на 8 (ірмоси по двічі) і 2-ий на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія «Відкрию уста мої ...».

Після 3-ої пісні – сідальний Богородиці, глас 4-ий. «Слава, і нині» – той же сідальний.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос Богородиці, глас 4-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світильний Богородиці. «Слава, і нині» – інший світильний Богородиці.

«Все, що дише ...» і хвалітні псалми.

На хвалітніх стихир Богородиці, глас 4-ий – 4 (перша стихира – двічі). «Слава, і нині» – Богородиці, глас 2-ий: «Очистивши почуття і розум».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар Богородиці, глас 8-ий (один раз).

НА ЧАСАХ – тропар і кондак Богородиці.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні Богородиці, пісня 3-я – 4 (1-го канону з ірмосом) і пісня 6-а – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар храму, тропар Богородиці. «Слава» – кондак храму, «І нині» – кондак Богородиці.

У храмі Богородиці – тропар Богородиці (риз). «Слава, і нині» – кондак Богородиці (риз).

У храмі святого – тропар Богородиці, тропар храму. «Слава» – кондак храму, «І нині» – кондак Богородиці.

Прокимен, алилуарій і причасний – Богородиці.

Апостол і Євангеліє – дня і Богородиці.

16 ЛИПЕНЬ СУБОТА

3 липня

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Мч. Якинфа (108). Мчч. Діоміда, Євлампія, Аскліпідота і мц. Голіндухи (II). Прпп. Анатолія, затворника, у Ближніх печерах (XII), та іншого Анатолія, затворника, у Дальніх печерах (XIII). Мчч. Мокія і Марка (IV). Прп. Олександра, обителі «Невсипущих» першоначальника (бл. 430). Свт. Анатолія, патр. Константинопольського (458).

Порядок читань згідно з календарем:

Ран. – Мф., 43 зач., XI, 27 – 30

Рим., 97 зач., VIII, 14 – 21. Мф., 30 зач., IX, 9 – 13.

Прпп.: Гал., 213 зач., V, 22 – VI, 2. Мф., 43 зач., XI, 27 – 30.

Наводимо порядок звершення поліелейної служби прпп. Анатолія, затворника, та іншого Анатолія, затворника, Києво-Печерських.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-ий антифон.

На «Господи, взиваю» стихири преподобних, глас 2-ий – 8 (кожна стихира – двічі). «Слава» – преподобних, глас 6-ий: «Хто достойно вшанує вас, отці богоносні...», «І нині» – догматик, глас 3-ий: «Як нам не дивуватися...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії преподобних – 3.

На стиховні стихири преподобних, глас 6-ий. «Слава» – преподобних, глас 2-ий: «Отці священні...», «І нині» – Богородичний воскресний, глас 3-ий.

Після Трисвятого – тропар преподобних, глас 3-ий. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Тебе оспівуємо, Богородице Діво...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар преподобних, глас 3-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Тебе оспівуємо, Богородице Діво...».

Кафизми 16-а і 17-а. Малі екстенії. Сідальні преподобних (по двічі).

Поліелей. Величання преподобних і вибраний псалом. Сідальний преподобних після поліелея, глас 8-ий: «За голо- сом Господа свого пішовши» (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий. Степенна – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен і Євангеліє – преподобних. Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами преподобних отців наших Анатолія і Анатолія затворників ...». Стихира преподобних, глас 6-ий: «Засяяла сьогодні світліше від сонця...».

Канони: Богородиці з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і преподобних на 8.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія: «Відкрию уста мої ...».

Після 3-ої пісні – сідальний преподобних, глас 4-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос преподобних, глас 4-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний преподобних (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї.

«Все, що дише ...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихири преподобних, глас 4-ий – 4 (перша стихира – двічі). «Слава» – преподобних, глас 5-ий: «Зберіться сьогодні ...», «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших.

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар преподобних глас 3-ий. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Тебе оспівуємо, Богородице Діво...».

НА ЧАСАХ – тропар та кондак преподобних.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні преподобних, пісня 3-я – 4 (з ірмосом) і пісня 6-а – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар преподобних. «Слава» – кондак преподобних, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар храму, тропар преподобних; кондак храму. «Слава» – кондак преподобних, «І нині» – «Заступнице християн ...».

Прокимен, алилуарій, причасний Апостол і Євангеліє – дня і преподобних.

17 ЛИПЕНЬ НЕДІЛЯ

4 ЛІПНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Неділя 5-та після П'ятдесятниці. Глас 4.

Свт. Андрія, архієп. Критського (712 – 726). Прп. Марфи, матері Симеона Дивногогорця (551). Мчч. Феодота і Феодотії (108). Сщмч. Феодора, єп. Киринейського (310).

Галатської ікони Божої Матері.

Порядок читань згідно з календарем:

Ран. – Єв. 5-е, Лк., 113 зач., XXIV, 12 – 35.

Літ. – Рим., 103 зач., X, 1 – 10. Мф., 28 зач., VIII, 28 – IX, 1.

Служба свт. Андрія Критського і прп. Марфи не має святого знака, завершується разом з воскресною службою Октоїха.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – кафизма вся.

На «Господи, взиваю» стихири на 10: воскресні, глас 4-ий – 4, святителя, глас 1-ий – 3, і преподобної, глас 4-ий – 3 (перша стихира – двічі). «Слава» – преподобної, глас той самий, «І нині» – догматик, глас той самий: «Пророк Давид ...».

Вхід. Прокимен дня.

На літії стихира храму і Богородичні стихири Павла Аморрейського, глас 8-ий (див. На «Господи, взиваю» у воскресній службі 4-го гласу в Октоїху, без стихів). «Слава, і нині» – його ж стихира, глас той самий: «Радуйся, Богородице Пречиста ...».

Примітка. Допустимо стихири на літії співати наступним чином: стихири храму; «Слава» – святителя, глас 6-ий: «Преподобний отче Андрію ...» (див. «Слава» на стиховні ранньої), «І нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Творець і Визволитель ...».

На стиховні стихири воскресні, глас 4-ий. «Слава» – святителя, глас 8-ий, «І нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Неневісна Діво ...».

Після Трисвятого – «Богородице Діво ...» (тричі).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар воскресний, глас 4-ий (один раз), тропар святителя, глас той самий: «Прави-

лом віри ...» (один раз). «Слава» – тропар преподобної, глас 8-ий: «У тобі, мати ...», «І нині» – Богородичний воскресний за гласом «Слави»: «Ти, що нас ради ...».

Кафизми 2-а і 3-я. Малі екстенії. Сідальні воскресні.

Непорочні. «Ангельський собор ...». Іпакої, степенні і прокимен – гласу. Євангеліє воскресне 5-е. «Воскресіння Христове бачивши ...». Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами апостолів ...». Стихира воскресна, глас 6-ий: «Воскрес Ісус із гробу ...».

Канони: воскресний з ірмосом на 4 (ірмоси раз), Богородиці (Октоїха) на 2, святителя на 4 і преподобної на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія «Відкрию уста мої ...».

Після 3-ої пісні – кондак та ікос святителя, глас 2-ий, кондак преподобної, глас той самий; сідальний святителя, глас 4-ий. «Слава» – сідальний преподобної, глас той самий, «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос воскресні, глас 4-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

За 9-ої пісні – «Свят Господь Бог наш». Екзапостиларій воскресний 5-ий. «Слава» – світільний святителя, «І нині» – Богородичний воскресного екзапостиларій.

«Все, що дише ...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихири воскресні, глас 4-ий – 8. «Слава» – стихири євангельська 5-а, «І нині» – «Преблагословенна еси...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар воскресний: «Воскрес із гробу ...».

НА ЧАСАХ. На 1-му і 6-му часі – тропар воскресний.

«Слава» – тропар святителя. На 3-му і 9-му часі – тропар воскресний. «Слава» – тропар преподобної. Кондак тільки воскресний.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні гласу – 8.

Після входу – тропарі та кондаки:

У храмі Господському – тропар воскресний, тропар святителя, тропар преподобної; кондак святителя. «Слава» – кондак преподобної, «І нині» – кондак воскресний.

У храмі Богородиці – тропар воскресний, тропар храму,

тропар святителя, тропар преподобної; кондак воскресний, кондак святителя. «Слава» – кондак преподобної, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар воскресний, тропар храму, тропар святителя, тропар преподобної; кондак воскресний, кондак храму, кондак святителя. «Слава» – кондак преподобної, «І нині» – «Заступнице християн ...».

Прокимен, алилуарій і причасний – воскресні.

Апостол і Євангеліє – воскресні.

18 ЛИПЕНЬ

ПОНЕДІЛОК

5 ЛИПНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Понеділок. 6-й тиждень після П'ятдесятниці.

Прп. Афанасія Афонського (1000). Знайдення чесних мощей прп. Сергія, ігумен Радонезького (1422). Мцц. Анни і Кирили (304). Прп. Лампада Іринопольського (X).

Ікони Божої Матері, званої «Економісса».

Порядок читань згідно з календарем:

Ран. – Мф., 43 зач., XI, 27 – 30.

Рим., 121 зач., XVI, 17 – 24. Мф., 51 зач., XIII, 10 – 23.

Прп.: Гал., 213 зач., V, 22 – VI, 2. Лк., 24 зач., VI, 17 – 23.

Подаємо порядок звершення поліелейної служби прп. Афанасія Афонського.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-ий антифон.

На «Господи, взиваю» стихири преподобного, глас 2-ий – 8 (кожна стихира – двічі). «Слава» – преподобного, глас 6-й, «І нині» – догматик, глас той самий: «Хто Тебе не ублажить...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії преподобного – 3.

На стиховні стихири преподобного, глас 5-ий (зі своїми приспівами). «Слава» – преподобного, глас 6-й, «І нині» – Богородичний, глас той самий: «Богородице, Ти еси виноградна лоза ...».

Після Трисвятого – тропар святого, глас 3-й. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас 4-й: «Від віку утаємнене...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар святого, глас 3-й (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас 4-й: «Від віку утаємнене...».

Кафизми 4-а і 5-а. Малі ектенії. Сідальні преподобного (по двічі).

Поліелей. Величання преподобного: «Ублажаємо тебе, преподобний отче наш Афанасію, і шануємо святу пам'ять твою, наставнику монахів і співрозмовнику ангелів» і вибраний псалом: «Терплячи, потерпів від Господа і визволив мене». Сідальний преподобного після поліелея, глас 8-й: «Милостивого Христову угоднику ...» (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий. Степенна – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен преподобного, глас 4-й: «Чесна перед Господом ...». Євангеліє святого. Після 50-го

псалма: «Слава» – «Молитвами преподобного ...». Стихира преподобного, глас 6-й.

Канони: Богородиці з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і преподобного на 8.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія «Відкрию уста мої ...».

Після 3-ої пісні – сідальний преподобного, глас 8-й (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос преподобного, глас 8-й.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний преподобного (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї.

«Все, що дише ...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихири преподобного, глас 8-й – 4 (перша стихира – двічі). «Слава» – преподобного, глас той самий, «І нині» – Богородичний за гласом «Слави»: «Владичице приймай молитви ...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар святого, глас 3-й. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас 4-й: «Від віку утаємнене...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак преподобного.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні преподобного, пісня 3-я – 4 (з ірмосом) і пісня 6-а – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар святого. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар храму, тропар святого; кондак храму. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – «Заступнице християн ...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня і преподобного

Апостол і Євангеліє – преподобного і дня.

19 ЛИПЕНЬ

ВІВТОРОК

6 ЛИПНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Прп. Сисоя Великого (429). Прп. Сисоя, схимника Києво-Печерського, у Дальніх печерах (XVI). Знайдення мощей прав. діви Юліанії, кн. Ольшанської (XIII). Мчч. Марина, Марфи, Авдифакса, Авакума, Кирина, Валентина, пресвітера, Астерія та інших багатьох у Римі (269). Мчч. Ісавра, диякона, Інокентія, Фелікса, Ермія, Василя, Перегрини, Руфа та Руфина (III). Мч. Койнта Фригійського (бл. 283). Мц. Лукії, діви, і з нею мчч. Рикса, Антонія, Лукіана, Ісидора, Діона, Діодора, Кутонія, Ароноса, Капика і Сатура (301).

Порядок читань згідно з календарем:

Ран – Мф., 104 зач., XXV, 1 – 13.

1 Кор., 122 зач., I, 1 – 9. Мф., 52 зач., XIII, 24 – 30.

Прав. – Гал., 208 зач., III, 23 – 29. Мф., 104 зач., XXV, 1 – 13.

Подаємо зразок звершення поліелейної служби прав. діви Юліанії, кн. Ольшанської.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-ий антифон.

На «Господи, взиваю» стихири праведної діви, глас 4-й – 8 (кожна стихира – двічі). «Слава» – праведної діви, глас 6-й: «Праворуч Спаса Христа...», «І нині» – догматик, глас той самий: «Хто Тебе не ублажить ...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії праведної діви – 3.

На стиховні стихири праведної діви, глас 4-й (зі своїми приспівами). «Слава» – праведної діви, глас 6-й, «І нині» –

Богородичний воскресний, глас той самий: «Творець і Визволитель ...».

Після Трисвятого – тропар праведної діви, глас 8-ий. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Ти, що нас ради ...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар праведної діви, глас 8-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Ти, що нас ради ...».

Кафизми 7-а і 8-а. Малі ектенії. Сідальні праведної діви (по двічі).

Поліелей. Величання праведної діви: «Величаємо тебе, / свята праведна діво Юліаніє, / і шануємо святу пам'ять твою, / бо ти молиш за нас // Христа Бога нашого» і вибраний псалом. Сідальний праведної діви після поліелея, глас 3-й: «Милостивого Христову угоднику ...» (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий: «Недомисленно і незбагненно є ...». Степенна – 1-ий антифон 4-го голосу. Прокимен праведної діви, глас 4-ий: «Дивний Бог у святих Своїх, Бог Ізраїлів»; стих: «В церквах благословляйте Бога, Господа від джерел Ізраїлевих». Євангеліє праведної діви: Мф., 104 зач., XXV, 1 – 13. Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами святої праведної діви Юліанії ...». Стихира праведної діви, глас 6-ий.

Канони: Богородиці з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і праведної діви на 8.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія: «Відкрию уста мої ...».

Після 3-ої пісні – інший кондак праведної діви, глас 8-ий,

сідальний праведної діви, глас 4-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос праведної діви, глас 8-ий. На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний праведної діви (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї. «Все, що дише ...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихири праведної діви, глас 4-ий – 4 (перша стихири – двічі). «Слава» – праведної діви, глас 2-ий: «Прийдіть собори вірних ...», «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших: «Все уповання ...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар праведної діви, глас 8-ий. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Ти, що нас ради ...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак праведної діви.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні праведної діви, пісня 3-я – 4 (з ірмосом) і пісня 6-а – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар праведної діви. «Слава» – кондак праведної діви, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар храму, тропар праведної діви; кондак храму. «Слава» – кондак праведної діви, «І нині» – «Заступнице християн ...».

Прокимен, аллуарій і причасний – праведної діви.

Апостол і Євангеліє – дня і праведної діви.

20 ЛИПЕНЬ СЕРЕДА

7 ЛИПНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Прп. Фоми, що в Малей (X). Прп. Акакія, про якого розповідається в Лівтиці (VI). Мчч. Перегрини, Лукіана, Помпея, Ісихія, Папія, Саторнина і Германа (II). Прмчч. Єпиктета, пресвітера, і Астіона, монаха (290). Мч. Євангела (III – IV). Мц. Кіріакії (IV).

Влахернської ікони Божої Матері.

Порядок читань, згідно з календарем:

1 Кор., 127 зач., II, 9 – III, 8. Мф., 53 зач., XIII, 31 – 36.

Служба прпп. Фоми і Акакія не має святкового знака, звершується разом зі службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафизма 9-а.

На «Господи, звизаю» стихири на 6: прп. Фоми, глас 1-ий – 3, і прп. Акакія, глас 4-ий – 3. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний Мінеї, глас той самий: «Агнца і Пастиря ...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний Октоїха, глас той самий.

Після Трисвятого – тропар святого (загальний), глас 4-ий. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний за гласом тропаря, від менших: «Діво Пренепорочна ...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар святого (загальний), глас 4-ий (двічі). «Слава, і нині» – Хрестобогородичний за гласом тропаря, від менших: «Діво Пренепорочна ...».

Кафизми 10-а і 11-а. Малі ектенії немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-ий.

Канони: Октоїха 1-ий з ірмосом на 6 (ірмоси раз), прп. Фоми на 4 і прп. Акакія на 4.

Біблійні пісні «Господеві співаймо ...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї (прп. Акакія).

Після 3-ої пісні – кондак прп. Акакія, глас 2-ий; сідальний прп. Фоми, глас 4-ий. «Слава» – сідальний прп. Акакія, глас той самий, «І нині» – Хрестобогородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак прп. Фоми, глас 4-ий.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Екзопостиларій Октоїха. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний Октоїха.

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний Октоїха, глас той самий.

Після Трисвятого – тропар святого (загальний), глас 4-ий. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний за гласом тропаря, від менших: «Тебе величаємо, Богородице, звизаючи: Ти єси гора ...».

НА ЧАСАХ – тропар святого (загальний). Кондаки прп. Акакія і прп. Фоми читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ повсякденні антифони.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар дня: «Спаси, Господи ...», тропар святого (загальний); кондак прп. Фоми, кондак прп. Акакія. «Слава» – «Зі святыми упокой ...», «І нині» – кондак дня: «Вознісся на Хрест ...».

У храмі Богородиці – тропар дня: «Спаси, Господи ...», тропар храму, тропар святого (загальний); кондак дня: «Вознісся на Хрест ...», кондак прп. Фоми, кондак прп. Акакія. «Слава» – «Зі святыми упокой ...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня: «Спаси, Господи ...», тропар храму, тропар святого (загальний); кондак дня: «Вознісся на Хрест ...», кондак храму, кондак прп. Фоми, кондак прп. Акакія. «Слава» – «Зі святыми упокой ...», «І нині» – «Заступнице християн ...».

Прокимен, аллуарій і причасний – дня.

Апостол і Євангеліє – дня

21 ЛИПЕНЬ

ЧЕТВЕР

8 ЛИПНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Вмч. Прокопія (303).

Казанської ікони Божої Матері (1579).

Порядок читань згідно з календарем:

1 Кор., 129 зач., III, 18 – 23. Мф., 54 зач., XIII, 36 – 43.

*подаємо порядок звершення славослівної служби на честь Казанської ікони Божої Матері.***НА ВЕЧІРНІ** кафизма 12-а.

На «Господи, взиваю» стихири Богородиці, глас 4-ий і глас 8-ий – 6. «Слава, і нині» – Богородиці, глас той самий: «Прийдіть, з радістю вшануймо державну Заступницю роду нашого».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Богородиці, глас 2-ий (з приспіваними своїми). «Слава, і нині» – Богородиці, глас 5-ий: «Приспіваймо, люди, радісно пісню Давида Діві Невісті Божій, і Матері Царя Христа...».

Після Трисвятого – тропар Богородиці, глас 4-ий: «Заступниця милосердна, Мати Господа Вишнього..» (один раз).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар Богородиці, глас 4-ий: «Заступниця милосердна, Мати Господа Вишнього...» (двічі). «Слава, і нині» – той же тропар.

Кафизми 13-а і 14-а. Малі ектенії. Сідальні Богородиці (по двічі). Псалом 50-ий.

Канони: Богородиці 1-ий з ірмосом на 8 (ірмоси по двічі) і 2-ий на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія «Відкрию уста мої ...».

Після 3-ої пісні – сідальний Богородиці, глас 8-ий: «Божественні апостоли Слова». «Слава, і нині» – той же сідальний.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос Богородиці, глас 4-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний Богородиці. «Слава, і нині» – інший світільний Богородиці.

«Все, що дише ...» і хвалітні псалми.

На хвалітні стихири Богородиці, глас 4-ий – 4 (перша стихира – двічі). «Слава, і нині» – Богородиці, глас 2-ий: «Свята твоя ікона, Богородице Діво...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар Богородиці, глас 8-ий (один раз).

НА ЧАСАХ – тропар і кондак Богородиці.**НА ЛІТУРГІЇ** блаженні Богородиці, пісня 3-я – 4 (1-го канону з ірмосом) і пісня 6-а – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар храму, тропар Богородиці. «Слава» – кондак храму, «І нині» – кондак Богородиці.

У храмі Богородиці – тропар Богородиці (Казанської ікони). «Слава, і нині» – кондак Богородиці (Казанської ікони).

У храмі святого – тропар Богородиці, тропар храму. «Слава» – кондак храму, «І нині» – кондак Богородиці.

Прокимен, алилуарій і причасний – дня.

Апостол і Євангеліє – дня.

22 ЛИПЕНЬ

П'ЯТНИЦЯ

9 ЛИПНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Сщмч. Панкратія, еп. Тавроменійського (I). Сщмч. Кирила, еп. Гортинського (III – IV). Прмчч. Патермуфія, Копрія і мч. Олександра (IV). Свт. Феодора, еп. Едеського (IX). **Прп. Гавриїла Афонського (1901).**

Порядок читань згідно з календарем:

1 Кор., 130 зач. (від половини), IV, 5 – 8. Мф., 55 зач., XIII, 44 – 54.

*Служба сщмч. Панкратія не має святкового знака, звершується разом зі службою Октоїха.***НА ВЕЧІРНІ** кафизми немає.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: Октоїха, глас 4-ий – 3, і священномученика, глас 2-ий – 3. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний Мінеї, глас той самий: «До Древа Хресного ...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний Октоїха, глас той самий.

Після Трисвятого – тропар священномученика (загальний), глас 4-ий: «І співучасником звичаїв ...». «Слава, і нині» – Хрестобогородичний за гласом тропаря, від менших: «Діво Пренепорочна ...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар священномученика (загальний), глас 4-ий: «І співучасником звичаїв ...» (двічі). «Слава, і нині» – Хрестобогородичний за гласом тропаря, від менших: «Діво Пренепорочна ...».

Кафизми 10-а і 11-а. Малі ектенії немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-ий.

Канони: Октоїха 1-ий з ірмосом на 6 (ірмоси раз), 2-ий на 4 і священномученика на 4.

Біблійні пісні «Господеві співаймо ...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї (священномученика).

Після 3-ої пісні – сідальний священномученика, глас

4-ий. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак священномученика, глас 4-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Екзапостиларій Октоїха. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний Октоїха.

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний Октоїха, глас той самий.

Після Трисвятого – тропар священномученика (загальний), глас 4-ий: «І співучасником звичаїв ...». «Слава, і нині» – Хрестобогородичний за гласом тропаря, від менших: «Тебе величаємо, Богородице...».

НА ЧАСАХ – тропар (загальний) і кондак священномученика.**НА ЛІТУРГІЇ** повсякденні антифони.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар дня: «Спаси, Господи ...», тропар священномученика (загальний); кондак священномученика. «Слава» – «Зі святыми упокой ...», «І нині» – кондак дня: «Вознісся на Хрест ...».

У храмі Богородиці – тропар дня: «Спаси, Господи ...», тропар храму, тропар священномученика (загальний); кондак дня: «Вознісся на Хрест ...», кондак священномученика. «Слава» – «Зі святыми упокой ...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня: «Спаси, Господи ...», тропар храму, тропар священномученика (загальний); кондак дня: «Вознісся на Хрест ...», кондак храму, кондак священ-

номученика. «Слава» – «Зі святыми упокой ...», «І нині» – «Заступнице християн ...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня.
Апостол і Євангеліє – дня.

23 ЛИПЕНЬ

СУБОТА

10 ЛИПНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Мчч. 45-ох в Нікополі Вірменському: Леонтія, Маврикія, Даниїла, Антонія, Олександра, Іаникіта, Сисинія, Менея, Вирилада та інших (бл. 319). Прп. Антонія Києво-Печерського, Київського, начальника всіх руських ченців (1073). Прп. Силуана, схимника Києво-Печерського, в Дальніх печерах (XIII – XIV). Мч. Аполлонія (III). Мчч. Віанора й Силуана (IV). Прпп. пустельників єгипетських, вогнем і димом заморених (бл. 398).

Порядок читань згідно з календарем:

Ран. – Мф., 43 зач., XI, 27 – 30.

Літ. – Прп.: Гал., 213 зач., V, 22 – VI, 2. Мф., 10 зач., IV, 25 – V, 12.

Ряд.: Рим., 100 зач., IX, 1 – 5. Мф., 32 зач., IX, 18 – 26.

Подаємо зразок звершення бдінної служби прп. Антонія Києво-Печерського.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-ий антифон.

На «Господи, взиваю» стихири преподобного, глас 4-ий і глас 5-ий – 8 (перші дві стихири – двічі). «Слава» – преподобного, глас 6-й: «Суворе твоє життє ...», «І нині» – догматик, глас 4-ий: «Пророк Давид ...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії преподобного – 3.

На літїі стихири преподобного глас 1-ий, глас 5-ий і глас 4-ий; «Слава, і нині», глас 8: «Велику сміливість і віру в Бога ти придбав, Антонію Преподобний...»

На стиховні стихири преподобного, глас 1-ий. «Слава» – преподобного, глас 6-ий: «Смільве прохання ...», «І нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Творець і Визволитель ...».

Після Трисвятого – тропар святого, глас 4-ий (двічі). Богородице Діво – (один раз).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар святого, глас 4-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Від віку утаємнене...».

Кафизми 16-а і 17-а. [1]. Малі ектенії. Сідальні преподобного (по двічі).

Поліелей. Величання преподобного: «Ублажаємо тебе, преподобний отче наш Антонію, і шануємо святу пам'ять твою, наставнику монахів і співбесіднику ангелів» і вибраний псалом. Сідальний преподобного після поліелея, глас 8-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий. Степенна – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен і Євангеліє – преподобного. За 50-му псалмі: «Слава» – «Молитвами преподобного Антонія ...». Стихира преподобного,

глас 6-й: «Суворе твоє життє ...» (див. на «Славу» на «Господи, взиваю»).

Канони: Богородиці з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і преподобного (два канони) на 8.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія «Відкрию уста мої ...».

Після 3-ої пісні – сідальний преподобного, глас 4-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос преподобного, глас 8-ий.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний преподобного (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї.

«Все, що дише ...» і хвалітні псалми.

На хвалітні стихири преподобного, глас 2-ий – 4 (перша стихири – двічі). «Слава» – преподобного, глас 8-ий: «Покинувши вітчизну твою, преподобний отче Антонію...», «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий: «Владичице, прийми молитви...» (див. Додаток. 2-ий, «В суботу ранку »).

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар святого, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Від віку утаємнене...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак преподобного.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні преподобного, пісня 3-я – 4 (з ірмосом) і пісня 6-а – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському Богородиці – тропар храму, тропар святого. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар преподобного; «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – «Заступнице християн ...».

Прокимен, алилуарій і причасний – преподобного.

Апостол і Євангеліє – преподобного і дня.

[1]. Кадіння на 17-й кафизмі не звершується, оскільки переноситься на поліелей.

24 ЛИПЕНЬ

НЕДІЛЯ

11 ЛИПНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Неділя 6-та після П'ятдесятниці. Глас 5.

Згадування чуда вмц. Євфимії Всехвальної, що через нього православ'я утвердилось (451). Рівноап. Ольги, вел. кн. Київської, у святому хрещенні Олени (969). Мч. Кіндея, пресвітера (III – IV).

Порядок читань згідно з календарем:

Ран. – Єв. 6-е, Лк., 114 зач., XXIV, 36 – 53.

Літ. – Рим., 110 зач., XII, 6 – 14. Мф., 29 зач., IX, 1 – 8.

Рівноап.: 2 Кор., 181 зач., VI, 1 – 10. Лк., 33 зач., VII, 36 – 50

Служба рівноап. Кн. Ольги поліелейна, завершується разом з воскресною службою Октоїха.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – кафизма вся.

На «Господи, взиваю» стихири на 10: воскресні, глас 5-ий – 4, і рівноапостольної, глас 4-ий – 6 (перші дві стихири – двічі). «Слава» – рівноапостольної, глас 6-ий: «Прийдіть люди українські...», «І нині» – догматик, глас 5-ий: «В Червоному морі...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії мучеників – 3.

На літїі стихири храму і стихири рівноапостольної, глас 1-ий: «Слава, і нині» Богородичний.

На стиховні стихири воскресні, глас 5-ий. «Слава» – мучеників, глас 8-ий: «Велика слава твоя, і пам'ять твоя з похвалами, Ольго премудра», «І нині» – Богородичний воскресний, глас 5-ий.

Після Трисвятого – «Богородице Діво...» (тричі).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар воскресний, глас 5-ий (двічі). «Слава», рівноапостольної, глас 1-ий: «Крилами богопізнання підніси свій розум...» і нині – Богородичний воскресний, глас той самий.

Кафизми 2-а і 3-я. Малі ектенії. Сідальні воскресні.

Поліелей. Величання мучеників: «Величаємо тебе, / свята рівноапостольна княгине Ольго, / як зорю ранню, що на

землі нашій засяяла/ і світло віри православної// народу своєму сповістила». і вибраний псалом: «Шукав я Господа і почув мене». «Ангельський собор ...». Іпакої гласу. Сідальний рівноапостольної після 1-ої кафизми; сідальний рівноапостольної після 2-ої кафизми. Степенні і прокимен – гласу. Євангеліє воскресне 6-е. «Воскресіння Христове бачивши...». Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами апостолів...». Стихира воскресна, глас 6-ий: «Воскрес Ісус із гробу...».

Канони: воскресний з ірмосом на 4 (ірмоси раз), хресто-воскресний на 2, Богородиці (Октоїха) на 2 і рівноапостольної на 6.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія «Відкрию уста мої ...».

Після 3-ої пісні – кондак та ікос рівноапостольної, глас 4-ий; сідальний рівноапостольної, глас 3-ий (двічі).

Після 6-ої пісні – кондак та ікос воскресні, глас 5-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні – «Свят Господь Бог наш». Екзапостиларій воскресний 6-ий. «Слава» – світильний мучеників, і нині» – Богородичний воскресного екзапостиларія.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітніх стихири на 8: воскресні, глас 5-ий – 4, і рівноапостольної, глас 3-ий – 4 «Слава» – стихири євангельська

6-а, «І нині» – «Преблагословенна єси ...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар воскресний: «Днесь спасіння світу...».

НА ЧАСАХ – тропар воскресний. «Слава» – тропар рівноапостольної. Кондаки рівноапостольної і воскресний читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні гласу – 6 і рівноапостольної, пісня 3-тя – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар воскресний, тропар рівноапостольної. «Слава» – кондак рівноапостольної, «І нині» – кондак воскресний.

У храмі Богородиці – тропар воскресний, тропар храму, тропар рівноапостольної; кондак рівноапостольної. «Слава» – кондак воскресний, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар воскресний, тропар рівноапостольної, тропар храму; кондак воскресний, кондак рівноапостольної, «Слава» – кондак храму. «І нині» – «Заступнице християн усердна».

Прокимен, алилуарій і причасний – воскресні і рівноапостольної.

Апостол і Євангеліє – дня і рівноапостольної.

25 ЛИПЕНЬ ПОНЕДІЛОК

12 липня

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

7-й тиждень після П'ятдесятниці.

Мчч. Прокла та Іларія (II). Прп. Михаїла Малєїна (962). Мчч. Феодора, варяга, і сина його Іоана, в Києві (983). Мц. Голіндухи, у св. хрещенні Марії (591). Прп. Іоана (998) і Гавриїла (X) Святогорців (Груз.).

Ікони Божої Матері «Троєручця» (XIII).

Порядок читань згідно з календарем

1 Кор., 134 зач., V, 9 – VI, 11. Мф., 56 зач., XIII, 54 – 58.

Подаємо порядок звершення поліелейної служби мчч. Феодора, варяга, і сина його Іоана Київських.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-ий антифон.

На «Господи, взиваю» стихири мучеників, глас 4-ий – 8. «Слава» – мучеників, глас 3-ий: «Ось, яка добра і яка велична самобратня любов мучеників Твоїх». «І нині» – догматик, глас той самий: «Як нам не дивуватися ...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії мучеників – 3.

На стиховні стихири мучеників, глас 4-ий. «Слава» – глас 6-ий, і нині» – Богородичний, глас той самий: «Бога, що з Тебе воплотився...».

Після Трисвятого – тропар мучеників, глас 2-ий (один раз). Слава, і нині Богородичний Воскресний за гласом тропаря.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар мучеників, глас 2-ий (двічі). «Слава» – мучеників, «і нині» – Богородичний Воскресний за гласом тропаря.

Кафизми 4-а і 5-а. Малі ектенії. Сідальні мучеників з їхніми Богородичними.

Поліелей. Величання мучеників: «Величаємо вас,/ страстотерпці святі,/ і шануємо чесні страждання ваші,/ їх же за Христа// перетерпіли ви». і вибраний псалом: «Бог нам пристановище і сила». Сідальний мучеників після поліелея, глас 8-ий. «Слава, і нині» – той же сідальний. Степенна – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен Богородиці, глас 4-ий: «Взвали праведні, і Господь почув їх і від усіх скорбот визволив їх», стих: «Багато скорбот у праведника, і від усіх них визволить його Господь» Євангеліє мучеників: Мф, 36 зач. (Мф. X, 16 – 22).. Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами святих мучеників Феодора та Іоана ...». Стихира мучеників, глас 2-ий: «Пророкуючи, Давид взивав у псалмах...».

Канони: Богородиці з ірмосом на 6 і мучеників на 8.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія «Відкрию уста мої ...».

Після 3-ої пісні – сідальний мучеників, глас 4-ий. «Слава,

і нині» – Богородичний.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос мучеників, глас 2-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світильний мучеників. «Слава, і нині» – Богородичний.

«Все, що дише ...» і хвалітні псалми.

На хвалітніх стихири мучеників, глас 8-ий – 4. «Слава» мучеників глас той же «І нині» – Богородиці, глас 8-ий: «Архангела Гавриїла ...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар мучеників, глас 4-ий (один раз). «Слава, і нині» – Богородичний Воскресний за гласом тропаря

НА ЧАСАХ – тропар та кондак мучеників.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні мучеників, пісня 3-я – 4 (з ірмосом) і пісня 6-а – 4.

На вході – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар мучеників. «Слава» – кондак мучеників, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар мучеників, тропар храму. Кондак храму «Слава» – кондак мучеників, «І нині» – Заступнице християн.

Прокимен, алилуарій і причасний – дня та мучеників.

Апостол і Євангеліє – дня та мучеників.

26 ЛИПЕНЬ ВІВТОРОК

13 липня

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Собор архангела Гавриїла. Прп. Стефана Саваїта (794). Свт. Юліана, єп. Кеноманійського (I). Мч. Серапіона (II – III). Мч. Маркіана (258).

Порядок читань згідно з календарем

1 Кор., 136 зач., VI, 20 – VII, 12. Мф., 57 зач., XIV, 1 – 13.

Архангела: Євр., 305 зач., II, 2 – 10. Лк., 51 зач., X, 16 – 21.

Служба Собору Архангела Гавриїла і прп. Стефана Саваїта шестерична, звершується разом зі службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафизма 6-а.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: Архангела, глас 4-ий – 3, і преподобного, глас 8-ий – 3. «Слава» – Архангела, глас 6-ий: «Радіють разом з нами ...», «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших.

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 5-ий. «Слава, і нині» – Архангела, глас 8-ий: «Як Чиноначальник...».

Після Трисвятого – тропар Архангела, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар Архангела, глас 4-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших.

Кафизми 7-а і 8-а. Малих ектеній немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-ий.

Канони: Октоїха 1-ий з ірмосом, без мученичних, на 4 (ірмоси раз), Архангела на 6 і преподобного на 4.

Біблійні пісні «Господеві співаймо ...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї (преподобного).

Після 3-ої пісні – інший кондак Архангела, глас 2-ий; сідальний Архангела, глас 4-ий. «Слава» – сідальний преподобного, глас 3-ій, «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той

самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос Архангела, глас 2-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Екзопостиларій Октоїха. «Слава» – світильний Архангела, «І нині» – Богородичний Мінеї.

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 5-ий. «Слава» – Архангела, глас той самий, «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших.

Після Трисвятого – тропар Архангела, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших.

НА ЧАСАХ – тропар Архангела. Кондаки Архангела читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні Октоїха – 4, і Архангела, пісня 3-тя – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар Архангела; кондак Архангела, ін кондак Архангела. «Слава» – «Зі святыми упокой ...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар храму, тропар Архангела; кондак храму, кондак Архангела, інший кондак Архангела. «Слава» – «Зі святыми упокой ...», «І нині» – «Заступнице християн ...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня і Архангела.

Апостол і Євангеліє – дня і Архангела.

27 ЛИПЕНЬ СЕРЕДА

14 липня

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Апостола від 70-х Акили (I). Мч. Юста (I). Прп. Єлія, монаха (IV). Прп. Онисима, чудотворця (IV). Прп. Стефана Махрищського (1406). **Прп. Никодима Святогорця (1809).**

Порядок читань згідно з календарем

1 Кор., 137 зач., VII, 12 – 24. Мф., 60 зач., XIV, 35 – XV, 11 (за середу).

1 Кор., 138 зач., VII, 24 – 35. Мф., 61 зач., XV, 12 – 21 (за четвер).

На цей день з 15 липня переноситься служба мчч. Кирика й Улити. Служба ап. Акілі і мчч. Кирика й Улити шестерична, звершується разом зі службою Октоїха

НА ВЕЧІРНІ кафизма 9-а.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: апостола, глас 1-ий – 3, і мучеників, глас 4-ий – 3. «Слава» – мучеників, глас 6-ий: «Прийдіть і побачте ...», «І нині» – Хрестбогородичний Мінеї.

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 5-ий. «Слава» – мучеників, глас 8-ий, «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших.

Після Трисвятого – тропар апостола, глас 3-ій. «Слава» – тропар мучеників, глас 4-ий, «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар апостола, глас 3-ій (двічі). «Слава» – тропар мучеників, глас 4-ий, «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших.

Кафизми 10-а і 11-а. Малих ектеній немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-ий.

Канони: Октоїха 1-ий з ірмосом на 6 (ірмоси раз), апостола на 4 і мучеників на 4.

Біблійні пісні «Господеві співаймо ...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї (мучеників).

Після 3-ої пісні – кондак апостола, глас 4-ий; сідальний апостола, глас той самий. «Слава» – сідальний мучеників, глас той самий, «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос мучеників, глас 4-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

За 9-й пісні співається «Достойно є». Екзопостиларій Октоїха. «Слава» – світильний мучеників, «І нині» – Богородичний Мінеї.

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

На хвалітні стихири мучеників, глас 1-ий і глас 2-ий – 4 (перша стихира – двічі). «Слава» – мучеників, глас 2-ий: «Прийдіть, вірні ...», «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших: «На Тебе надію поклавши ...».

«Тобі Слава подобає...» не читається, але відразу читець: «Слава Тобі, що показав нам світло». Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 5-ий. «Слава» – мучеників, глас 4-ий: «Радуйся, красуйся ...», «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших.

Після Трисвятого – тропар апостола, глас 3-ій. «Слава» – тропар мучеників, глас 4-ий, «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших.

НА ЧАСАХ – тропар апостола. «Слава» – тропар мучеників. Кондаки апостола і мучеників читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні Октіоха – 4 і мучеників, пісня 3-тя – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар дня, тропар апостола, тропар мучеників; кондак апостола, кондак мучеників. «Слава» – «Зі святыми упокой ...», «І нині» – кондак дня.

У храмі Богородиці – тропар дня, тропар храму, тропар апостола, тропар мучеників; кондак дня, кондак апостола, кондак мучеників. «Слава» – «Зі святыми упокой ...», «І нині»

– кондак храму.

У храмі святого – тропар дня, тропар храму, тропар апостола, тропар мучеників; кондак дня, кондак храму, кондак апостола, кондак мучеників. «Слава» – «Зі святыми упокой ...», «І нині» – «Заступнице християн ...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня і мучеників.

Апостол і Євангеліє – дня, вікторка (під зачало) і мучеників.

28 ЛИПЕНЬ ЧЕТВЕР

15 ЛИПНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Рівноап. вел. кн. Володимира, у св. хрещенні Василія (1015). Мчч. Кирика й Улити (бл. 305). Мч. Авудима (IV). Прп. Іова Угольського (1985).

Порядок читань згідно з календарем:

Ран. – *Ін.*, 36 зач., X, 9 – 16.

Літ. – *Рівноап.*: *Гал.*, 200 зач., I, 11 – 19. *Ін.*, 35 зач. (від половини), X, 1 – 9.

Подаємо порядок звершення бдінної служби рівноап. вел. кн. Володимира.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-ий антифон.

На «Господи, взиваю» стихири рівноап. Володимира, глас 4-ий – 8 (кожна стихира – двічі). «Слава» – рівноап. Володимира, глас 8-ий: «Прийдіть, зберімося всі...», «І нині» – догматик, глас той самий: «Цар Небесний...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії рівноап. Володимира – 3.

На літії стихири рівноап. Володимира, глас 2-ий. «Слава» – рівноап. Володимира, глас 6-й: «Прийдіть, зберімося всі вірні...», «І нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Творець і Визволитель ...».

На стиховні стихири рівноап. Володимира, глас 8-ий (зі своїми приспіваними). «Слава» – рівноап. Володимира, глас той самий: «Начальника благочестя...», «І нині» – Богородичний, глас той самий: «Владичице, прийми молитви рабів Твоїх ...».

Після Трисвятого – тропар рівноап. Володимира, глас 4-ий (двічі), і «Богородице Діво...» (один раз).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар рівноап. Володимира, глас 4-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Від віку утаємнене...».

Кафизми 13-а і 14-а. Малі екстенії. Сідальні рівноап. Володимира (по двічі).

Поліелей. Величання рівноап. Володимира: «Величаємо тебе, / святій рівноапостольний великий княже Володимире, / і шануємо святу пам'ять твою, / ідолів ти знищив // і всю нашу землю святим хрещенням просвітив» і вибраний псалом. Сідальний рівноап. Володимира після поліелея, глас 4-ий. «Слава» – інший сідальний рівноап. Володимира, глас той самий, «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий. Степенна – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен рівноап. Володимира, глас 4-й: «Підніс обраного від людей Моїх.»; стих: «Бо рука Моя захистить його і сила Моя укріпить його». Євангеліє рівноап. Володимира. Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами святого рівноапостольного Великого

князя Володимира...». Стихира рівноап. Володимира, глас 8-ий: «Рівного з апостолами, Володимира, ...».

Канони: рівноап. Володимира 1-ий з ірмосом на 8 (ірмоси по двічі) і 2-ий на 6.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія «Відкрию уста мої ...».

Після 3-ої пісні – сідальний рівноап. Володимира, глас 2-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос рівноап. Володимира, глас 8-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є...» не співається. Світільний рівноап. Володимира (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї.

«Все, що дише ...» і хвалітні псалми.

На хвалітні стихири рівноап. Володимира, глас 4-ий – 4 (перша стихира – двічі). «Слава» – рівноап. Володимира, глас 2-ий: «Не від людей ти прийняв покликання...», «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших (за вибором), або, за традицією: «Всю надію мою покладаю на Тебе Мати Божа збережи мене під покровом Твоєю».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар рівноап. Володимира, глас 4-й. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Від віку утаємнене...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак рівноап. Володимира.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні рівноап. Володимира, 1-го канону пісня 3-я – 4 (з ірмосом), і 2-го канону пісня 6-а – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар рівноап. Володимира. «Слава» – кондак рівноап. Володимира, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар рівноап. Володимира. «Слава» – кондак рівноап. Володимира, «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – рівноап. Володимира.

Апостол і Євангеліє – рівноап. Володимира (читання дня переносяться на попередній день).

29 ЛИПЕНЬ П'ЯТНИЦЯ

16 ЛИПНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Сщмч. Афіногена, єп., і десятиох учнів його (бл. 311). Мч. Павла і мщч. Алевтини (Валентини) і Хіонії (308). Мч. Антіоха, лікаря (IV). Мц. Юлії, діви (бл. 440 або 613). Прп. Іоана Вишенського, Святогорця (1621 – 1633).

Порядок читань згідно з календарем:

1 Кор., 139 зач., VII, 35 – VIII, 7. *Мф.*, 63 зач., XV, 29 – 31.

НА ВЕЧІРНІ кафизми немає.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: Октіоха, глас 5-ий – 3, і священномученика, глас 8-ий – 3. «Слава, і нині» – Хрестогородичний Мінеї, глас той самий.

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октіоха, глас 5-ий. «Слава, і нині» – Хрестогородичний Октіоха, глас той самий.

Після Трисвятого – тропар священномученика, глас 8-ий. «Слава, і нині» – Хрестогородичний за гласом тропаря, від менших.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар священномученика, глас 8-ий (двічі). «Слава, і нині» – Хрестобогородичний за гласом тропаря, від менших.

Кафизми 19-а і 20-а. Малих ектеній немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-ий.

Канони: Октоїха 1-ий з ірмосом на 6 (ірмоси раз), 2-ий на 4 і священномученика на 4.

Біблійні пісні «Господеві співаймо ...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї.

Після 3-ої пісні – сідальний священномученика, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак священномученика, глас 4-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Екзопостиларій Октоїха. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний Октоїха.

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 5-ий. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний Октоїха, глас той самий.

Після Трисвятого – тропар священномученика, глас 8-ий. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний за гласом тропаря, від менших.

НА ЧАСАХ – тропар і кондак священномученика.

НА ЛІТУРГІЇ повсякденні антифони.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар дня: «Спаси, Господи ...», тропар священномученика; кондак священномученика. «Слава» – «Зі святими упокой ...», «І нині» – кондак дня: «Вознісся на Хрест ...».

У храмі Богородиці – тропар дня: «Спаси, Господи ...», тропар храму, тропар священномученика; кондак дня: «Вознісся на Хрест ...», кондак священномученика. «Слава» – «Зі святими упокой ...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня: «Спаси, Господи ...», тропар храму, тропар священномученика; кондак дня: «Вознісся на Хрест ...», кондак храму, кондак священномученика. «Слава» – «Зі святими упокой ...», «І нині» – «Заступнице християн ...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня.

Апостол і Євангеліє – дня.

30 ЛИПЕНЬ СУБОТА

17 липня

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Вмц. Марини (Маргарити) (IV). Перенесення мощей прп. Лазаря Галисійського.

Порядок читань згідно з календарем:

Ряд.: Рим., 108 зач., XII, 1 – 3. Мф., 39 зач., X, 37 – XI, 1.

Служба великомучениці Марини шестерична, звершується разом зі службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафизма 18-а.

На «Господи, взиваю» стихири великомучениці, глас 8-ий – 6 (кожна стихира – двічі). «Слава» – великомучениці, глас 2-ий: «У місті Бога нашого...», «І нині» – догматик, глас 5-ий: «В Червоному морі...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 5-ий. «Слава» – великомучениці, глас 2-ий: «З голосом радості ...», «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших: «Як плодівита маслина ...».

Після Трисвятого – тропар великомучениці, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Богородичний Воскресний глас 5-ий: «Радуйся Двері Господні ...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар великомучениці, глас 4-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Воскресний за гласом тропаря: «Від віку утаємнене ...».

Кафизми 16-а і 17-а. Малі ектенії. Сідальні Октоїха. Псалом 50-ий.

Канони:

У храмі Воскресіння Христового – канон воскресний чергового гласу (з минулої Неділі) з ірмосом на 4 (ірмоси раз), великомучениці на 6 і Октоїха (мученичний) на 4.

У храмі Господському і Богородиці – канон храму з ірмосом на 4 (ірмоси по двічі), великомучениці на 6 і Октоїха (мученичний) на 4.

У храмі святого – канон великомучениці з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі), храму на 4 і Октоїха (мученичний) на 4.

Біблійні пісні «Господеві співаємо ...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси ка-

нону Мінеї.

Після 3-ої пісні – сідальний великомучениці, глас 4-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак і ікос великомучениці, глас 3-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Світільний великомучениці. «Слава» – Екзопостиларій Октоїха. «І нині» – Богородичний Мінеї.

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 5-ий. «Слава» – великомучениці, глас 1-ий: «Як на камені ...», «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших: «Радуйся, Богородице Діво ...».

Після Трисвятого – тропар великомучениці, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Тебе величаємо, Богородице, взиваючи: Ти еси купина ...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак великомучениці.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні Октоїха – 4, і великомучениці, пісня 3-тя – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар дня, тропар великомучениці; кондак дня, кондак великомучениці. «Слава» – «Зі святими упокой ...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня, тропар храму, тропар великомучениці; кондак дня, кондак храму, кондак великомучениці. «Слава» – «Зі святими упокой ...», «І нині» – «Заступнице християн ...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня.

Апостол і Євангеліє – дня.

31 ЛИПЕНЬ НЕДІЛЯ

18 липня

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Неділя 7-ма після П'ятдесятниці. Глас 6.

Пам'ять свв. отців шістьох Вселенських соборів (перехідне святкування в неділю, найближчу до 16 липня (ст.ст.).

Мч. Еміліана (363). Мч. Якинфа Амастридського (IV). Прп. Іоана Багатостраждального, Києво-Печерського, в Ближніх печерах (1160). Прп. Памви, затворника Києво-Печерського, в Дальніх печерах (1241). Прп. Памви, пустельника (IV).

Порядок читань згідно з календарем:

Ран. – Єв. 7-е, Ін., 63 зач., XX, 1 – 10.

Літ. – Рим., 116 зач., XV, 1 – 7. Мф., 33 зач., IX, 27 – 35.

Свв. отців: Євр., 334 зач., XIII, 7 – 16. Ін., 56 зач., XVII, 1 – 13.

Звершується воскресна служба Октоїха разом зі службою святих отців шістьох Вселенських Соборів.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – кафизма вся.

На «Господи, взиваю» стихири на 10: воскресні, глас 6-ий – 4, і отців, глас той самий – 6 (кожна стихира – двічі). «Слава» – отців, глас той самий: «Прослаavimo нині таємничі сурми Духа – богоносних отців...», «І нині» – догматик, глас той самий: «Хто Тебе не ублажить...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії отців – 3.

На літії стихира храму. «Слава» – отців, глас 3-ій: «Апостольських передань строгими хранителями/ стали ви, святі отці:/ бо єдиносушність Святої Тройці православно визначивши,/ ви Арія хулу соборно відкинули;/ з ним і Македонія-духоборця викривши,/ засудили Несторія, Євтихія і Діоскора,/ Савелія і Севіра-акефала./ Випросіть же нам, що від обману їх визволилися, непорочне життя/, щоб зберігали ми вірі нашу/, молимося.

І нині, Богородичний: Без сімені від Божественного Духа/ з волі Отця зачала Ти Сина Божого,/ що від Отця без матері перше віків Суущий,/ заради нас же, з Тебе без отця плоттю народила Його/ і як Немовля молоком годувала єси./ Тому не переставай молитися/ щоб визволилися від бід душі наші.

На стиховні стихири недільні, глас 6-ий. «Слава» – отців, глас 4-ий: «Нині ми святкуємо молитовну пам'ять богоносних отців...», «І нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Зглянься на моління ...».

Після Трисвятого – «Богородице Діво ...» (двічі) і тропар отців, глас 8-ий (один раз).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар воскресний, глас 6-ий (двічі). «Слава» – тропар отців, глас 8-ий, «І нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Ти що нас ради ...».

Кафизми 2-а і 3-я. Малі екстенії. Сідальні воскресні.

Непорочні. «Ангельський собор ...». Іпакої, степенні і

прокимен – гласу. Євангеліє воскресне 7-е. «Воскресіння Христове бачивши ...». Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами апостолів ...». Стихира воскресна, глас 6-ий: «Воскрес Ісус із гробу ...».

Канони: воскресний з ірмосом на 4 (ірмоси раз), Богородиці на 2 і отців (два канони) на 8.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія «Відкрию уста мої ...».

Після 3-ої пісні – кондак та ікос воскресні, глас 6-ий; сідальний отців, глас 4-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос отців, глас 8-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні – «Свят Господь Бог наш». Екзопостила-рій воскресний 7-ий. «Слава» – світільний отців, «І нині» – Богородичний Мінеї: «Радуйся, Божа палато ...».

«Все, що дише ...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихири на 8: воскресні, глас 6-ий – 4, і отців, глас той самий – 4 (перша стихира – двічі; з приспіваними своїми). «Слава» – отців, глас 8-ий: «Святих отців собор...», «І нині» – «Преблагословенна єси ...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар воскресний: «Воскрес із гробу ...».

Перед 1-им часом на «Слава, і нині» – євангельська стихира 7-а.

НА ЧАСАХ – тропар воскресний. «Слава» – тропар отців. Кондаки воскресний і отців читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні гласу – 6 і отців, пісня 3-тя – 4.

Після входу – тропарі та кондаки:

У храмі Господському – тропар воскресний, тропар отців. «Слава» – кондак отців, «І нині» – кондак воскресний.

У храмі Богородиці – тропар воскресний, тропар храму, тропар отців; кондак воскресний. «Слава» – кондак отців, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар воскресний, тропар отців; кондак воскресний. «Слава» – кондак отців, «І нині» – «Заступнице християн ...».

Прокимен, алилуарій і причасний – воскресні і отців.

Апостол і Євангеліє – дня і отців.

1 СЕРПНЯ ПОНЕДІЛОК

19 ЛИПНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

8-й тиждень після П'ятдесятниці.

Прп. Макрини, сестри свт. Василя Великого (380). Прп. Дія (бл. 430). Знайдення мощей прп. Серафима, Саровського чудотворця (1903). Прп. Паїсія Києво-Печерського, в Дальніх печерах (XIV). Блж. Стефана (1427) і матері його Милиці (1405), Сербських.

Порядок читань згідно з календарем:

Ран. – Мф., 43 зач., XI, 27 – 30.

Літ. – 1 Кор., 142 зач., IX, 13 – 18. Мф., 65 зач., XVI, 1 – 6.

Прп.: Гал., 213 зач., V, 22 – VI, 2. Лк., 24 зач., VI, 17 – 23.

Подаємо порядок звершення поліелейної служби прп. Паїсія Києво-Печерського чудотворця.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-ий антифон.

На «Господи, взиваю» стихири преподобного, глас 8-ий – 8 (перші дві стихири – двічі). «Слава» – преподобного, глас 6-ий: «Ти, що за образом Євангелія Христового...», «І нині» – догматик, глас той самий: «Хто Тебе не ублажить...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії преподобного – 3.

На стиховні стихири преподобного, глас 2-ий. «Слава» – преподобного, глас 8-ий: «Як ченців образ і відоме правило...», «І нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Творець і Визволитель ...».

Після Трисвятого – тропар святого, глас 8-ий «Слава, і нині» Богородичний воскресний, глас той самий: (один раз).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар святого, глас 8-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той

самий.

Кафизми 4-а і 5-а. Малі екстенії. Сідальні преподобного (по двічі).

Поліелей. Величання преподобного і вибраний псалом. Сідальний преподобного після поліелея, глас 8-ий: «Хто оповість про труди і подвиги твої преблаженний Паїсію...» (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий. Степенна – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен преподобного, глас 4-ий: «Чесна перед Господом ...». Євангеліє святого. Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами преподобного отця нашого Паїсія...». Стихира преподобного, глас 6-ий: «Яскравий світільник благочестя...».

Канони: Богородиці з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і преподобного на 8.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія «Відкрию уста мої ...».

Після 3-ої пісні – сідальний преподобного, глас 4-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос преподобного, глас 2-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є не співається. Світильний преподобного (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї.

«Все, що дише ...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихах преподобного, глас 8-ий – 4 (перша стихира – двічі). «Слава» – преподобного, глас 8-ий: «Як істинного послика Господнього...», «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших.

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар святого, глас 8-ий. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас 6-ий.

НА ЧАСАХ – тропар і кондак преподобного.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні канону преподобного, пісня 3-я – 4 (з ірмосом), і пісня 6-а – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар святого. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар преподобного, тропар храму; кондак храму. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – «Заступнице християн ...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня і преподобного.

Апостол і Євангеліє – дня і преподобного.

2 СЕРПНЯ НЕДІЛЯ

20 ЛИПНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Прор. Іллі (IX ст. до Р. Хр.). Знайдення мощей прмч. Афанасія Берестейського (1649).

Порядок читань згідно з календарем:

Ран. – Лк., 14 зач., IV, 22 – 30.

Літ. – 1 Кор., 144 зач., X, 5 – 12. Мф., 66 зач., XVI, 6 – 12.

Прор.: Як., 57 зач., V, 10 – 20. Лк., 14 зач., IV, 22 – 30.

Подаємо порядок звершення бдінної служби святого пророка Іллі.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-ий антифон.

На «Господи, взиваю» стихах пророка, глас 1-ий і глас 2-ий – 8 (перші дві стихах – двічі). «Слава» – пророка, глас 6-ий: «Прийдіть, православних ...», «І нині» – догматик, глас той самий: «Хто Тебе не ублажить ...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії пророка – 3.

На літї стихира храму і стихах пророка, глас 4-ий. «Слава» – пророка, глас 6-ий: «О, нечестиві цареві повеління! ...», «І нині» – Богородичний, глас той самий: «Богородице, Ти еси виноградна лоза ...» (див. Часослов, Слава, і нині 3-го часу).

На стиховні стихах пророка, глас 8-ий (зі своїми приспіваними). «Слава» – пророка, глас 6-ий: «Пророоче, проповіднику Христов ...», «І нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Творець і Визволитель ...».

Після Трисвятого – тропар пророка, глас 4-ий (двічі), і «Богородице Діво ...» (один раз).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар пророка, глас 4-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Від віку утаємнене...».

Кафизми 7-а і 8-а. Малі ектенії. Сідальні пророка (по двічі).

Поліелей. Величання пророка: «Величаємо тебе, / пророче славний Ілліе, / і шануємо твоє на небеса з плоттю // вогненне вознесіння». і вибраний псалом: «Блажен муж, що боїться Господа, заповідей його дуже бажає». Сідальний пророка після поліелей, глас 8-ий: «Полюбивши Премудрість...» (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий. Степенна – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен пророка, глас 4-ий: «Ти ієрей повік за чином Мелхиседеко-

вим» 1; стих: «Сказав Господь Господеві моему: сиди праворуч Мене, доки не поклада ворогів Твоїх підніжжям ніг твоїх». Євангеліє пророка: Лк., 14 зач., IV, 22 – 30. Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами святого пророка Іллі ...». Стихир пророка, глас 4-ий: «На колісниці вогняній ...».

Канони: Богородиці з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і пророка (два канони) на 8.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія «Відкрию уста мої ...».

Після 3-ої пісні – сідальний пророка, глас 8-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ї пісні – кондак та ікос пророка, глас 2-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світильний пророка. «Слава» – інший світильний пророка, «І нині» – Богородичний Мінеї.

«Все, що дише ...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихах пророка, глас 8-ий і глас 1-ий – 6. «Слава» – пророка, глас 8-ий: «Пророків верховних і всесвітніх світильників вселенної...», «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий: «Владичице, прийми ...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар пророка, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Від віку утаємнене...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак пророка.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні пророка, 1-го канону пісня 3-я – 4 (з ірмосом), і 2-го канону пісня 6-а – 4.

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар пророка. «Слава» – кондак пророка, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар пророка. «Слава» – кондак пророка, «І нині» – «Заступнице християн ...».

Прокимен, алилуарій і причасний – пророка і дня.

Апостол і Євангеліє – пророка і дня.

3 СЕРПНЯ СЕРЕДА

21 ЛИПНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Прор. Єзекиїля (VI ст. до Р. Хр.). Прпп. Симеона, Христа ради юродивого, та Іоана, співпосника його (бл. 590). Прпп. Онуфрія Мовчазного й Онисима, затворника, Києво-Печерських, у Ближніх печерах (XII – XIII).

Порядок читань згідно з календарем:

1 Кор., 145 зач., X, 12 – 22. Мф., 68 зач., XVI, 20 – 24.

Служба прпп. Симеона і Іоана і прор. Єзекиїля не має святкового знака, завершується разом зі службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафизми немає.

На «Господи, взиваю» стихах Мінеї на 6: преподобних, глас 4-ий – 3, і пророка, глас 8-ий – 3. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний Мінеї, глас той самий.

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихах Октоїха, глас 6-ий. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний Октоїха, глас той самий.

Після Трисвятого – тропар святого, глас 4-ий. «Слава» – тропар пророка, глас 2-ий, «І нині» – Хрестобогородичний за гласом «Слави», від менших.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар святого, глас 4-ий (двічі). «Слава» – тропар пророка, глас 2-ий, «І нині» – Хрестобогородичний за гласом «Слави», від менших.

Кафизми 10-а і 11-а. Малих ектеній немає. Сідальні Ок-

тоїха. Псалом 50-ий.

Канони: Октоїха 1-ий з ірмосом на 6 (ірмоси раз), преподобних на 4 і пророка на 4.

Біблійні пісні «Господеві співаймо ...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси кано-ну Мінеї (пророка).

Після 3-ої пісні – кондак пророка, глас 4-ий; сідальний преподобних, глас 5-ий. «Слава» – сідальний пророка, глас 3-ий, «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак преподобних, глас 2-ий.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Екзапостиларій Октоїха. «Слава, і нині» – Богородичний Октоїха.

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 6-ий. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний Октоїха, глас той самий.

Після Трисвятого – тропар святого, глас 4-ий. «Слава» – тропар пророка, глас 2-ий, «І нині» – Хрестобогородичний за гласом «Слави», від менших.

НА ЧАСАХ – тропар святого. «Слава» – тропар пророка.

Кондаки пророка і преподобних читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ повсякденні антифони.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар дня: «Спаси, Господи ...», тропар святого, тропар пророка; кондак преподобних, кондак пророка. «Слава» – «Зі святыми упокой ...», «І нині» – кондак дня: «Вознісся на Хрест ...».

У храмі Богородиці – тропар дня: «Спаси, Господи ...», тропар храму, тропар святого, тропар пророка; кондак дня: «Вознісся на Хрест ...», кондак преподобних, кондак пророка. «Слава» – «Зі святыми упокой ...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня: «Спаси, Господи ...», тропар храму, тропар святого, тропар пророка; кондак дня: «Вознісся на Хрест ...», кондак храму, кондак преподобних, кондак пророка. «Слава» – «Зі святыми упокой ...», «І нині» – «Заступнице християн ...».

Прокимен, аллуарій і причасний – дня.

Апостол і Євангеліє – вівторка і дня.

Примітка. Якщо перед вівторком (20 липня) не звершувалося всенічне бдіння, то Апостол і Євангеліє – дня.

4 СЕРПНЯ ЧЕТВЕР

22 ЛИПНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Мироносиці рівноап. Марії Магдалини (І). Перенесення мощей сщмч. Фоки (403 – 404).

Порядок читань згідно з календарем:

1 Кор., 147 зач., X, 28 – XI, 7. Мф., 69 зач., XVI, 24 – 28.

Рівноап.: 1 Кор., 141 зач., IX, 2 – 12. Лк., 34 зач., VIII, 1 – 3.

Служба рівноап. Марії Магдалини і сщмч. Фоки шестерична, звершується разом зі службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафизма 12-а.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: рівноапостольної, глас 8-ий – 3, і священномученика, глас 4-ий – 3. «Слава» – рівноапостольної, глас 6-ий: «Першою побачивши ...», «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших.

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 5-ий. «Слава» – рівноапостольної, глас 8-ий: «Марія Магдалина вірно послужила Христу Богу...», «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших.

Після Трисвятого – тропар рівноапостольної, глас 1-ий. «Слава» – тропар священномученика, глас 4-ий, «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар рівноапостольної, глас 1-ий (двічі). «Слава» – тропар священномученика, глас 4-ий, «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших.

Кафизмі 13-а і 14-а. Малих ектеній немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-ий.

Канони: Октоїха 1-ий з ірмосом на 6 (ірмоси раз), рівноапостольної на 4 і священномученика на 4.

Біблійні пісні «Господеві співаймо ...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси кано-ну Мінеї (священномученика).

Після 3-ої пісні – кондак та ікос священномученика, глас 6-ий; сідальний рівноапостольної, глас 8-ий. «Слава» – сідальний священномученика, глас 4-ий, «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос рівноапостольної, глас 3-ий.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Екзапостиларій Октоїха, світільний рівноапостольної. «Слава» – світільний священномученика, «І нині» – Богородичний Мінеї.

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 5-ий. «Слава» – священномученика, глас 4-ий: «З дитинства полюбив ти Господа ...», «І нині» – рівноапостольної, глас 8-ий: «Марія Магдалина вірно послужила Христу Богу...».

Після Трисвятого – тропар рівноапостольної, глас 1-ий. «Слава» – тропар священномученика, глас 4-ий, «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших.

НА ЧАСАХ – тропар рівноапостольної. «Слава» – тропар священномученика. Кондаки священномученика і рівноапостольної читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні Октоїха – 4 і рівноапостольної, пісня 3-тя – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар дня, тропар рівноапостольної, тропар священномученика; кондак рівноапостольної, кондак священномученика. «Слава» – «Зі святыми упокой ...», «І нині» – кондак дня.

У храмі Богородиці – тропар дня, тропар храму, тропар рівноапостольної, тропар священномученика; кондак дня, кондак рівноапостольної, кондак священномученика. «Слава» – «Зі святыми упокой ...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня, тропар храму, тропар рівноапостольної, тропар священномученика; кондак дня, кондак храму, кондак рівноапостольної, кондак священномученика. «Слава» – «Зі святыми упокой ...», «І нині» – «Заступнице християн ...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня і рівноапостольної.

Апостол і Євангеліє – дня і рівноапостольної.

5 СЕРПНЯ П'ЯТНИЦЯ

23 ЛИПНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Почаївської ікони Божої Матері (1675). Мчч. Трофима, Феофіла і з ними 13 мчч. (IV). Сщмч. Аполлінарія, еп. Равенійського (бл. 75).

Ікони Божої Матері «Всіх скорботних радість» (1888).

Порядок читань згідно з календарем:

Ран. – Лк., 4 зач., I, 39 – 49, 56.

Літ. – 1 Кор., 148 зач., XI, 8 – 22. Мф., 71 зач., XVII, 10 – 18.

Богородиці: Євр., 320 зач., IX, 1 – 7. Лк., 54 зач., X, 38 – 42; XI, 27 – 28.

Наводимо порядок звершення бдінної служби на честь Почаївської ікони Божої Матері.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-ий антифон.

На «Господи, взиваю» стихири на 8: Богородиці, глас 5-ий – 4 і глас 2-ий – 4, і. «Слава, і нині» – Богородиці, глас 2-ий: «Непрохідні врата...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії Богородиці – 3.

На літїі стихири Богородиці, глас 6-ий.

«Струмки зцілень завжди виточуєш, Діво, вірним... Прийдіть, вірні, дивне явлення ікони Божої Матері...». Слава: і нині, глас той самий: «Заспівайте, українські люди...».

На стиховні стихири Богородиці, глас 3-ій (зі своїми приспівами). «Слава, і нині» – Богородиці, глас 8-ий: «Той, що сидить на Херувимах...».

Після Трисвятого – тропар Богородиці, глас 5-й (тричі).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар Богородиці, глас 5-ий (двічі). «Слава... і нині» – тропар Богородиці, глас 5-ий.

Кафизми 19-а і 20-а. Малі ектенії. Сідальні Богородиці (по двічі).

Поліелей. Величання Богородиці: «Величаємо Тебе, / Пресвятая Діво, / і шануємо ікону Твою святу, / її ж від літ древніх, / на горі Почаївській прославила єси» і вибраний псалом. Сідальний Богородиці після поліелея, глас 6-ий. «Слава, і нині» – той же сідальний. Степенна – 1-й антифон 4-го гласу. Прокимен Богородиці, глас 4-й: «Пом'яну ім'я Твоє у всякому роді і роді»; стих: «Слухай, дочко, і споглянь, і прихили вуха Твоє». Євангеліє Богородиці. Після 50-го

псалма: «Слава» – «Молитвами Богородиці...». Стихира Богородиці, глас 5-ий: «Прийдіть, українські собори...».

Канон: Богородиці з ірмосом на 14 (ірмоси по двічі).

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія «Відкрию уста мої...».

Після 3-ої пісні – сідальний Богородиці, глас 6-ий. «Слава» – і нині – той же.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос Богородиці, глас 1-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є...» не співається. Світільний Богородиці. «Слава, і нині» – той же світільний.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітні стихири Богородиці, глас 4-ий – 4 (перша стихири – двічі). «Слава, і нині» – Богородиці, глас 8-ий: «Твоїми знаменнями, Богородице Владичице, славиться гора Почаївська...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар Богородиці, глас 5-ий.

НА ЧАСАХ – тропар і кондак Богородиці.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні Богородиці, пісня 3-я – 4 (з ірмосом) і пісня 6-а – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар храму, тропар Богородиці; «Слава» кондак храму. «І нині» – кондак Богородиці.

У храмі Богородиці – тропар Богородиці (Почаївської ікони) «Слава і нині» – кондак Богородиці (Почаївської ікони).

У храмі святого – тропар Богородиці, тропар храму; «Слава» – кондак храму. «І нині» – кондак Богородиці.

Прокимен, алилуарій і причасний – Богородиці.

Апостол і Євангеліє – Богородиці та дня.

6 СЕРПНЯ СУБОТА

24 ЛИПНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Мц. Христини (бл. 300). Мчч. блгвв. кнн. Бориса і Гліба, у св. хрещенні Романа і Давида (1015). Прп. Полікарпа, архім. Києво-Печерського (1182).

Порядок читань згідно з календарем:

Ран. – Лк., 106 зач., XXI, 12 – 19.

Літ. – Блгвв. кнн.: Рим., 99 зач., VIII, 28 – 39. Ін., 52 зач., XV, 17 – XVI, 2.

Ряд.: Рим., 111 зач., XIII, 1 – 10. Мф., 47 зач., XII, 30 – 37.

Мц.: 2 Кор., 181 зач., VI, 1-10. Лк., 33 зач., VII, 36-50 *.

* Читання мц. Христини читаються, якщо на честь неї звершується служба.

Подаємо порядок звершення поліелейної служби блгв. кнн. Бориса і Гліба.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-ий антифон.

На «Господи, взиваю» стихири благовірних князів, глас 8-ий і глас 2-ий – 8 (перші дві стихири – двічі). «Слава» – благовірних князів, глас 6-й: «Прийдіть, прославмо чудотворців і мучеників...», «І нині» – догматик, глас той самий: «Хто Тебе не ублажить...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії благовірних князів – 3.

На стиховні стихири благовірних князів, глас 4-ий. «Слава» – благовірних князів, глас 8-й: «Прийдіть, новохрещені...», «І нині» – Богородичний недільний за гласом «Слави»: «Безневісна Діво...».

Після Трисвятого – тропар благовірних князів, глас 2-ий. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Все вище розуму...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар благовірних князів, глас 2-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Все вище розуму...».

Кафизми 16-а і 17-а [1]. Малі ектенії. Сідальні благовірних князів (по двічі).

Поліелей. Величання благовірних князів і вибраний псалом. Сідальний благовірних князів після поліелея, глас

8-ий: «Христові заповіді...» (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий. Степенна – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен благовірних князів, глас 4-ий: «Взивали праведні...». Євангеліє благовірних князів – Лк., Зач. 106. Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами святих благовірних князів...». Стихира благовірних князів, глас 8-ий: «Браття прекрасні...».

Канони:

У храмі Господському і Богородиці – канон храму з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і благовірних князів (два канони) на 8.

У храмі святого – канон Богородиці (з минулої Неділі) з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і благовірних князів (два канони) на 8.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія «Відкрию уста мої...».

Після 3-ої пісні – сідальний благовірних князів, глас 1-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

За 6-й пісні – кондак та ікос благовірних князів, глас 3-й.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний благовірних князів. «Слава» – інший світільний благовірних князів, «І нині» – Богородичний Мінеї.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітні стихири благовірних князів, глас 1-ий – 4 (перша стихири – двічі). «Слава» – благовірних князів, глас 4-ий, «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших.

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар благовірних князів, глас 2-ий. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Все вище розуму...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак благовірних князів.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні благовірних князів, пісня 3-я – 4 (з ірмосом) і пісня 6-а – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар благовірних князів. «Слава» – кондак благовірних князів, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар храму, тропар благовірних князів; кондак храму. «Слава» – кондак благовірних князів, «І нині» – «Заступнице християн ...».

Прокимен, алилуарій і причасний – благовірних князів.

Апостол і Євангеліє – дня і благовірних князів.

[1]. Кадіння на 17-й кафизмі не звершується, оскільки переноситься на поліелей.

7 СЕРПНЯ НЕДІЛЯ

25 ЛИПНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

8-ма неділя після П'ятдесятниці. Глас 7.

Успіння прав. Анни, матері Пресвятої Богородиці. Свв. жон Олімпіади, диякониси (408 – 410), та Євпраксії, Тавенської діви (413). Пам'ять V Вселенського собору (553).

Порядок читань згідно з календарем:

Ран. – Єв. 8-е, Ін., 64 зач., XX, 11 – 18.

Літ. – 1 Кор., 124 зач., I, 10 – 18. Мф., 58 зач., XIV, 14 – 22

Прав. Гал., 210 зач. (від половини), IV, 22 – 31. Лк., 36 зач., VIII, 16 – 21.

Воскресна служба Октоїха звершується разом із славослівною службою св. прав. Анни.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – кафизма вся.

На «Господи, взиваю» стихири на 10: воскресні, глас 7-ий – 6, і святої, глас 4-ий і глас 1-ий – 4. «Слава» – святої, глас 8-ий, «І нині» – догматик, глас 7-ий: «Матір'ю стала...».

Вхід. Прокимен дня.

На літії стихира храму і стихири святої, глас 5-ий (див. На стиховні вечірні, без приспівів). «Слава, і нині» – святої, глас 2-ий (див. «Слава» на хвалітні).

На стиховні стихири воскресні, глас 7-ий. «Слава, і нині» – святої, глас 8-ий.

Після Трисвятого – «Богородице Діво ...» (тричі).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар воскресний, глас 7-ий (двічі). «Слава, і нині» – тропар святої, глас 4-ий.

Кафизми 2-а і 3-я. Малі ек텐ії. Сідальні воскресні.

Непорочні. «Ангельський собор ...». Іпакої, степенні і прокимен – гласу. Євангеліє воскресне 8-е. «Воскресіння Христове бачивши ...». Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами апостолів ...». Стихира воскресна, глас 6-ий: «Воскрес Ісус із гробу ...».

Канони: воскресний з ірмосом на 4 (ірмоси раз), хресто-воскресний на 2, Богородиці (Октоїха) на 2 і святої на 6.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія «Відкрию уста мої ...».

Після 3-ої пісні – кондак та ікос святої, глас 2-ий; сідальний святої, глас 8-ий. «Слава, і нині» – той же сідальний.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос воскресні, глас 7-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні – «Свят Господь Бог наш». Екзапостиларій воскресний 8-ий, світільний святої. «Слава» – інший світільний святої, «І нині» – Богородичний воскресного екзапостиларія.

«Все, що дише ...» і хвалітні псалми.

На хвалітні стихири на 8: воскресні, глас 7-ий – 4, і святої, глас 1-ий і глас 2-ий – 4 (з «Славою» і приспівами своїми; приспиви див. На стиховні вечірні). «Слава» – стихира євангельська 8-а, «І нині» – «Преблагословенна єси ...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар воскресний: «Днесь спасіння ...».

НА ЧАСАХ – тропар воскресний. «Слава» – тропар святої. Кондаки святий і воскресний читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні гласу – 6 і святої, пісня 3-тя – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар воскресний, тропар святого. «Слава» – кондак святої, «І нині» – кондак воскресний.

У храмі Богородиці – тропар воскресний, тропар святого; кондак воскресний. «Слава» – кондак святої, «І нині» – кондак храму. (Тропар храму не співається.)

У храмі святого – тропар воскресний, тропар святого, тропар храму; кондак воскресний, кондак святої. «Слава» – кондак храму, «І нині» – «Заступнице християн ...».

Прокимен, алилуарій і причасний – воскресні і святої.

Апостол і Євангеліє – дня і святої.

8 СЕРПНЯ ПОНЕДІЛОК

26 ЛИПНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

9-й тиждень після П'ятдесятниці.

Сщмчч. Єрмолая, Єрмила і Єрмократа, ієреїв Нікомидійських (бл. 305). Прп. Мойсея Угриня, Києво-Печерського, в Ближніх печерах (бл. 1043). Прмц. Параскеви (138 – 161).

Порядок читань згідно з календарем:

1 Кор., 150 зач., XI, 31 – XII, 6. Мф., 74 зач., XVIII, 1 – 11.

Звершується поліелейна служба прп. Мойсея Угриня, Києво-Печерського

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ Блажен муж: 1-ий антифон

На «Господи, взиваю» стихири преподобного, глас 1-ий – 6 (кожна стихира – двічі). «Слава» – преподобного, глас 6-ий, «І нині» – догматик, глас той самий: «Хто Тебе не уляжить...».

Вхід. Прокимен дня.

Паремії преподобного – 3

На стиховні стихири преподобного, глас 1-ий. «Слава» – преподобного, глас 8-ий: «Ченців українських собори ...», Богородичний Мінеї, глас той самий: «Владичице, Мати всіх Творця ...».

Після Трисвятого – тропар святого, глас 3-ий. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той самий.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар святого, глас 3-ій (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той самий.

Кафизми 4-а і 5-а. Малі ек텐ії. Сідальні преподобного (по двічі). Псалом 50-ий.

Поліелей. Величання преподобного: «Ублажаємо тебе,/ преподобний отче наш Мойсею,/ і шануємо святу пам'ять твою,/ наставнику монахів// і співбесіднику ангелів» і псалом вибраний: «Терплячи, потерпів від Господа і визволив мене». Після поліелея сідальний, глас 5-ий. Слава, і нині» Богородичний, глас той самий. Степенна, 1-ий антифон 4-го гласу. прокимен, глас 4: Чесна перед Господом смерть преподобних Його. Стих: Що віддам Господеві за все, що

Він воздав мені? Все, що дише: Євангеліє від Матфея, за-
чало 43. Після 50-го псалма стихира преподобного, глас 6.

Канони: Богородиці з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і пре-
подобного на 8.

Катавасія «Відкрию уста мої ...».

Після 3-ої пісні – сідальний преподобного, глас 5-ий (дві-
чі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак преподобного, глас 3-ій.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світильний
преподобного (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї.

«Все, що дише ...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихирах преподобного, глас 4-ий – 4 (перша
стихира - двічі). «Слава» – преподобного, глас 6-ий, «І нині»
– Богородичний Мінеї, глас той самий: «Богородице, Ти єси
виноградна лоза ...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар святого,
глас 3-ій. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас
7-ий: «Як скарб нашого воскресіння ...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак преподобного.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні преподобного, пісня 3-я – 4 (з ір-
мосом) і пісня 6-а – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тро-
пар святого. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – кон-
дак храму.

У храмі святого – тропар храму, тропар святого; кондак
храму. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – «Заступни-
це християн ...».

Прокимен, алилуарій і причасний – преподобного і дня.

Апостол і Євангеліє – преподобного і дня.

9 СЕРПНЯ ВІВТОРОК

27 липня

За старим стилем

Вмч. і цілителя Пантелеймона (305). Прп. Анфіси, ігумені, і 90 сестер її (VIII). Прп. Германа Аляскинського (1837). Рівно-
ап. Климента, еп. Охридського (916), Наума, Сави, Горазда й Ангеляря (Болг.).

Порядок читань згідно з календарем:

Ран. – Лк., 106 зач., XXI, 12 – 19.

Літ. – 1 Кор., 152 зач., XII, 12 – 26. Мф., 76 зач., XVIII, 18 –
22; XIX, 1 – 2, 13 – 15.

Вмч.: 2 Тим., 292 зач., II, 1 – 10. Ін., 52 зач., XV, 17 – XVI, 2.

Подаємо зразок звершення бдінної служби вмч. Панте-
леймона.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-ий антифон.

На «Господи, взиваю» стихира великомученика, глас 4-ий і глас 2-ий – 8 (перші дві стихира – двічі). «Слава» –
великомученика, глас 6-ий: «Засяяла сьогодні...», «І нині» –
догматик, глас той самий: «Хто Тебе не ублажить...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії великомученика – 3.

На літї стихира храму і стихира великомученика, глас 4-ий і глас 2-ий і глас 5-ий. «Слава» – великомученика, глас 5-ий: «Прийдіть, шанувальники мучеників ...», «І нині» – Бо-
городичний Мінеї, глас той самий: «Ублажаємо Тебе, Бого-
родице Діво...».

На стиховні стихира великомученика, глас 1-ий (зі свої-
ми приспівами). «Слава» – великомученика, глас 8-ий: «По-
любивши віру матері...», «І нині» – Богородичний воскрес-
ний, глас той самий: «Безневестна Діво ...».

Після Трисвятого – тропар великомученика, глас 3-ий
(двічі), і «Богородице Діво ...» (один раз).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар великомученика,
глас 3-ій (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний воскресний,
глас той самий: «Тебе, Заступницю ...».

Кафизми 7-а і 8-а. Малі ектенії. Сідальні великомучени-
ка.

Поліелей. Величання великомученика і вибраний пса-
лом. Сідальний великомученика після поліелея, глас 4-ий:
«Прославляють нині ...» (двічі). «Слава, і нині» – Богородич-
ний Мінеї, глас той самий: «Матір Боже ...». Степенна – 1-й
антифон 4-го голосу. Прокимен великомученика, глас 4-ий:
«Праведник, як фінік, розцвітне і, як кедр, що в Ливані, при-
множиться»; стих: «Насаджені в домі Господньому у дворах

Бога нашого процвітуть». Євангеліє великомученика: Лк.,
106 зач., XXI, 12 – 19. Після 50-го псалма: «Слава» – «Мо-
литвами великомученика ...». Стихира великомученика,
глас 3-ій: «Засяяла нині ...».

Канони: Богородиці з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і ве-
ликомученика на 8.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія «Відкрию уста мої ...».

Після 3-ої пісні – сідальний великомученика, глас 4-ий.
«Слава» – інший сідальний великомученика, глас той са-
мий, «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос великомученика, глас
5-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світильний
великомученика (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мі-
неї.

«Все, що дише ...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихирах великомученика, глас 8-ий і глас
5-ий – 4. «Слава» – великомученика, глас 4-ий: «Сьогодні
засяяла нам пам'ять...», «І нині» – Богородичний Мінеї, глас
той самий: «Богородицю піснями ...».

Велике славослів'я. За Трисвятого – тропар великому-
ченика, глас 3-й. «Слава, і нині» – Богородичний воскрес-
ний, глас той самий: «Тебе, клопотати ...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак великомученика.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні великомученика, пісня 3-я – 4 (з
ірмосом), і пісня 6-а – 4.

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тро-
пар великомученика. «Слава» – кондак великомученика, «І
нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар великомученика. «Слава» – кон-
дак великомученика, «І нині» – «Заступнице християн ...».

Прокимен, алилуарій і причасний – великомученика.

Апостол і Євангеліє – великомученика.

10 СЕРПНЯ СЕРЕДА

28 липня

За старим стилем

Апп. від 70-х: Прохора, Никанора, Тимона і Пармена, дияконів (I). Прп. Мойсея, чудотворця Києво-Печерського, в Даль-
ніх печерах (XIII – XIV). Мчч. Юліана (I), Євстафія (бл. 316) та Акакія (бл. 321).

Смоленської ікони Божої Матері «Одигітрія» («Провідниця»), принесена з Царгорода у 1046 році).

Порядок читань згідно з календарем:

1 Кор., 154 зач., XIII, 4 – XIV, 5. Мф., 80 зач., XX, 1 – 16.

Подаємо порядок звершення поліелейної служби на

честь прп. Мойсея, чудотворця Києво-Печерського.

Звершується поліелейна служба прп. Мойсея Угриня,
Києво-Печерського

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ Блажен муж: 1-ий антифон

На «Господи, взиваю» стихири преподобного, глас 1-ий – 6 (кожна стихира – двічі). «Слава» – преподобного, глас 6-ий, «І нині» – догматик, глас той самий: «Хто Тебе не уляжить...».

Вхід. Прокимен дня.

Паремії преподобного – 3

На стиховні стихири преподобного, глас 1-ий. «Слава» – преподобного, глас 8-ий: «Ченців українських собори ...», Богородичний Мінеї, глас той самий: «Владичице, Мати всіх Творця ...».

Після Трисвятого – тропар святого, глас 3-ий. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той самий.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар святого, глас 3-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той самий.

Кафизми 4-а і 5-а. Малі ектенії. Сідальні преподобного (по двічі). Псалом 50-ий.

Поліелей. Величання преподобного: «Ублажаємо тебе,/ преподобний отче наш Мойсею,/ і шануємо святу пам'ять твою,/ наставнику монахів// і співбесіднику ангелів» і псалом вибраний: «Терплячи, потерпів від Господа і визволив мене». Після поліелей сідальний, глас 5-ий. Слава, і нині» Богородичний, глас той самий. Степенна, 1-ий антифон 4-го гласу. прокимен, глас 4: Чесна перед Господом смерть преподобних Його. Стих: Що віддам Господеві за все, що Він воздав мені? Все, що дише: Євангеліє від Матфея, зачало 43. Після 50-го псалма стихира преподобного, глас 6.

Канони: Богородиці з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і пре-

подобного на 8.

Катавасія «Відкрию уста мої ...».

Після 3-ої пісні – сідальний преподобного, глас 5-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак преподобного, глас 3-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний преподобного (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї.

«Все, що дише ...» і хвалітні псалми.

На хвалітні стихири преподобного, глас 4-ий – 4 (перша стихира - двічі). «Слава» – преподобного, глас 6-ий, «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий: «Богородице, Ти єси виноградна лоза ...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар святого, глас 3-ий. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас 7-ий: «Як скарб нашого воскресіння ...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак преподобного.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні преподобного, пісня 3-я – 4 (з ірмосом) і пісня 6-а – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар святого. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар храму, тропар святого; кондак храму. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – «Заступниче християн ...».

Прокимен, алилуарій і причасний – преподобного і дня.

Апостол і Євангеліє – преподобного і дня.

11

СЕРПНЯ

ЧЕТВЕР

29

ЛИПНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Мч. Калиника (III – IV). Мц. Серафими, діви (117 – 138). Мц. Феодотії і трьох дітей її (бл. 304). Прмч. Михаїла (IX). Мч. Євстафія Мхцетського (589, Груз.).

Порядок читань згідно з календарем:

1 Кор., 155 зач., XIV, 6 – 19. Мф., 81 зач., XX, 17 – 28.

Служба мч. Калиника не має святкового знака, звершується разом зі службою Октоїха.

На вечірні кафизма 12-а.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: Октоїха, глас 7-ий – 3, і мученика, глас той самий – 3. «Слава» – мученика, глас той самий: «Благочестя поборника ...», «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших.

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 7-ий. «Слава, і нині» – Богородичний Октоїха, глас той самий.

Після Трисвятого – тропар мученика, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Слово Отче...».

На ранній на «Бог Господь» – тропар мученика, глас 4-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Слово Отче...».

Кафизми 13-а і 14-а. Малі ектенії немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-ий.

Канони: Октоїха 1-ий з ірмосом на 6 (ірмоси раз), 2-ий на 4 і мученика на 4.

Біблійні пісні «Господеві співаймо ...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї.

Після 3-ої пісні – сідальний мученика, глас 3-ий. «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак мученика, глас 2-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Екзапостиларій Октоїха. «Слава, і нині» – Богородичний Октоїха.

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 6-ий. «Слава, і нині» – Богородичний Октоїха, глас той самий.

Після Трисвятого – тропар мученика, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших.

На часах – тропар і кондак мученика.

На Літургії повсякденні антифони.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар дня, інший тропар дня, тропар мученика; кондак дня, інший кондак дня, кондак мученика. «Слава» – «Зі святыми упокой ...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня, інший тропар дня, тропар храму, тропар мученика; кондак дня, інший кондак дня, кондак храму, кондак мученика. «Слава» – «Зі святыми упокой ...», «І нині» – «Заступнице християн ...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня.

12

СЕРПНЯ

П'ЯТНИЦЯ

30

ЛИПНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Апп. від 70-х: Сили, Силуана, Крискента, Єпенета й Андроника (I). Мч. Іоана, воїна (IV). Мчч. Поліхронія, еп. Вавилонського, Парменія, Єлими і Хрисотеля, пресвітерів, Луки і Муко, дияконів, Авдона і Сеніса, князів Персидських, і мчч. Олімпія і Максима (бл. 251). Щмч. Валентина (Уалентина), єпископа, і трьох учнів його – мчч. Прокули, Єфива та Аполлонія і прав. Авундія (бл. 273).

Порядок читань згідно з календарем:

1 Кор., 157 зач., XIV, 26 – 40. Мф., 83 зач. (друге), XXI, 12 – 14, 17 – 20.

Подаємо порядок звершення славослівної служби мч. Іоана Воїна в поєднанні зі службою святих апостолів (без святкового знака) і службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафизма 15-а.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: мученика, глас 2-ий – 3, і апостолів, глас 4-ий – 3. «Слава» – мученика, глас 6-ий, «І нині» – догматик, глас той самий: «Хто Тебе не ублажить ...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири мученика, глас 4-ий (зі своїми приспівами). «Слава» – мученика, глас 8-ий, «І нині» – Богородичний, глас той самий: «Владичице, прийми молитви...».

Після Трисвятого – тропар мученика (за вибором). «Слава» – тропар апостолів, глас 3-ій, «І нині» – Богородичний воскресний за гласом «Слави».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар мученика (за вибором; двічі). «Слава» – тропар апостолів, глас 3-ій, «І нині» – Богородичний воскресний за гласом «Слави».

Кафизми 19-а і 20-а. Малі ектенії. Сідальні мученика (по двічі). Псалом 50-ий.

Канони: Октоїха 1-ий з ірмосом, без мученичних, на 4 (ірмоси раз), мученика на 6 і апостолів на 4.

Біблійні пісні «Господеві співаймо ...» (див. Типікон, 23 вересня, 1-е «див»).

Катавасія «Відкрию уста мої ...».

Після 3-ої пісні – кондак апостолів, глас 4-ий; сідальний мученика, глас 8-ий. «Слава» – сідальний апостолів, глас 3-ій, «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос мученика, глас 6-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний мученика. «Слава» – інший світільний мученика, «І нині» – Богородичний Мінеї.

«Все, що дише ...» і хвалітні псалми.

На хвалітні стихири мученика, глас 6-ий – 4. «Слава» – мученика, глас 5-ий, «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар мученика (за вибором). «Слава» – тропар апостолів, глас 3-ій, «І нині» – Богородичний воскресний за гласом «Слави».

НА ЧАСАХ – тропар мученика. «Слава» – тропар апостолів. Кондаки апостолів і мученика читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні мученика, пісня 3-я – 4 (з ірмосом) і пісня 6-а – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар мученика, тропар апостолів; кондак мученика. «Слава» – кондак апостолів, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар храму, тропар мученика, тропар апостолів; кондак храму, кондак мученика. «Слава» – кондак апостолів, «І нині» – «Заступнице християн ...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня і мученика.

Апостол і Євангеліє – дня і мученика.

13 СЕРПНЯ СУБОТА

31 липня

За старим стилем

Передсвятю винесення древ чесного і животворчого Хреста Господнього. Прав. Євдокима Каппадокіянина (IX). Мц. Улити (304 – 305).

Заговини на Успенський піст.

Порядок читань згідно з календарем:

Рим., 113 зач., XIV, 6 – 9. Мф., 64 зач., XV, 32 – 39.

НА ВЕЧІРНІ кафизма 18-а.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: Хреста, глас 1-ий – 3, і святого, глас 8-ий – 3. «Слава» – Хреста, глас 1-ий, «І нині» – догматик, глас 7-й: «Матір'ю стала ...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 7-ий (мученичні з числа стихир на «Господи, взиваю» – 2-ий: «Спасе не посором мене», 3-й: «Слава Тобі, Христе Боже ...», 4-ий: «Святі мученики ...»; приспиви звичайні зі стиховні – див. Часослов). «Слава, і нині» – Хреста, глас 2-ий.

Після Трисвятого – тропар святого, глас 4-ий. «Слава, і нині» – тропар Хреста, глас 1-ий.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар Хреста, глас 1-ий (двічі). «Слава» – тропар святого, глас 4-ий, «І нині» – тропар Хреста, глас 1-ий.

Кафизми 16-а і 17-а. Малі ектенії. Сідальні Октоїха. Псалом 50-ий.

Канони:

У храмі Господському, Богородиці і святого – канон Хреста (Мінеї) з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі), святого на 4 і Октоїха (мученичний) на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси мученичного канону Октоїха.

Після 3-ої пісні – сідальний святого, глас 4-ий. «Слава, і нині» – сідальний Хреста, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос святого, глас 2-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Світільний святого. «Слава» – екзапостиларій Октоїха, «І нині» – світільний Хреста (Мінеї).

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 7-ий (мученичні з числа стихир на хвалітніх – 1-ий, 2-й, 3-й; приспиви звичайні зі стиховні – див. Часослов). «Слава» – святого, глас 1-ий, «І нині» – Хреста, глас 6-ий.

Після Трисвятого – тропар святого, глас 4-ий. «Слава, і нині» – тропар Хреста, глас 1-ий.

НА ЧАСАХ – тропар Хреста. «Слава» – тропар святого. Кондак святого.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні Октоїха – 6.

На вході – «Прийдіть поклонімося... Дивний у святих еси ...».

Після входу – тропарі та кондаки:

У храмі Господському – тропар Хреста, тропар дня: «Апостоли, мученики ...», тропар святого; кондак храму, кондак святого. «Слава» – «Зі святими упокой ...», «І нині» – «Як початки ества ...».

У храмі Богородиці – тропар Хреста, тропар храму, тропар дня: «Апостоли, мученики ...», тропар святого; кондак храму, кондак святого. «Слава» – «Зі святими упокой ...», «І нині» – «Як початки ества ...».

У храмі святого – тропар Хреста, тропар дня: «Апостоли, мученики ...», тропар святого; кондак святого. «Слава» – «Зі святими упокой ...», «І нині» – «Як початки ества ...».

Прокимен, алилуарій і причасний – святого і дня.

Апостол і Євангеліє – святого і дня.

Серпень за старим стилем

14 СЕРПНЯ

НЕДІЛЯ

1 СЕРПНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Неділя 9-та П'ятдесятниці. Глас 8.

Винесення чесних древ животворчого Хреста Господнього. Свято Всемилоствитого Спасителя (Спаса) та Пресвятої Богородиці (1164). Сімох мчч. Маккавеевих: Авима, Антоніна, Гурія, Єлеазара, Євсевона, Аліма і Маркела, матері їхньої Соломонії та учителя їхнього Єлеазара (166 р. до Р. Хр.). Мчч. в Пергії Памфлійській: Леонтія, Атія, Олександра, Киндея, Минсифея, Киріака, Минеона, Катуна і Євклея (III).

Порядок читань згідно з календарем:

Ран. – Єв. 9-е, Ін., 65 зач., XX, 19 – 31.

Літ. – 1 Кор., 128 зач., III, 9 – 17. Мф., 59 зач., XIV, 22 – 34. Хреста (під зачало): 1 Кор., 125 зач., I, 18 – 24. Ін., 60 зач., XIX, 6 – 11, 13 – 20, 25 – 28, 30 – 35.

Мчч.: Євр., 330 зач., XI, 33 – XII, 2. Мф., 38 зач., X, 32 – 36; XI, 1.

На водосвятті: Євр., 306 зач., II, 11 – 18. Ін., 14 зач., V, 1 – 4.

Служба Чесних Древ Животворчого Хреста Господнього і мучеників Маккавеїв славослівна, звершується разом з воскресною службою Октоїха. (За главою Типікону про 1 серпня: «Якщо ж 1-ий день серпня припадає в Неділю»).

Початок Успенського посту.

Примітка. Перед початком вечірні ієрей виносить з сусудохранительниці Чесний Хрест, кладе його на жертovníк на блюді, покритому покрівцем, і прикрашає Хрест вінком з живих квітів. Безпосередньо перед початком вечірні ієрей та диякон в облаченні підходять до жертovníка. Диякон виголошує тихо: «Благослови, владыко». Ієрей: «Благословен Бог наш...». Трисвяте. по «Отче наш...» – виголос: «Бо Твоє є Царство...». Після виголосу співають (тихо) тропар Хреста, глас 1-ий: «Спаси, Господи, людей Твоїх...», «Слава, і нині» – кондак Хреста, глас 4-ий: «Вознісся на Хрест волею...». Під час співу ієрей кладе на главу блюдо з Хрестом, переносить Хрест на престол у супроводі свічконосця зі свічкою і диякона з кадилом і кладе його на євангельське місце, а Євангеліє (зазвичай задалегідь, до перенесення) ставлять на горньому місці престолу, куди воно ставиться після читання на Літургії. Перед престолом ставиться підсвічник.

З цього дня до віддання Воздвиження (крім віддання свята Преображення Господнього, передсвята Успіння Пресвятої Богородиці, самого свята Успіння, його віддання свята і віддання) на ранній, коли співається велике славослів'я, катавасія «Хрест накреслив...».

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – кафізма вся.

На «Господи, взиваю» стихир на 10: воскресні, глас 8-ий – 4, Хреста, глас 4-ий – 3, і мучеників, глас 1-ий – 3. «Слава» – Хреста, глас 8-ий, «І нині» – догматик, глас той самий: «Цар Небесний ...».

Вхід. Прокимен дня.

На літії стихир храму і стихир мучеників, глас 1-ий, глас 4-ий і глас 5-ий (див. На хвалітніх). «Слава» – мучеників, глас 4-ий: «Прийдіть, вірні, побачимо мужність Маккавеїв перед зібраними на боротьбу...», (див. «Славу» на хвалітніх стихирах), «І нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Зглянься на моління ...».

На стиховні стихир воскресні, глас 8-ий. «Слава» – мучеників, глас той самий: «Душі праведних ...», «І нині» – Хреста, глас той самий: «Глас пророка ...».

Після Трисвятого – «Богородице Діво ...» (двічі) і тропар Хреста, глас 1-ий (один раз).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар воскресний, глас 8-ий (двічі). «Слава» – тропар мучеників, глас 1-ий, «І нині» – тропар Хреста, глас той самий.

Кафізми 2-а і 3-я. Малі ектенії. Сідальні воскресні [1].

Непорочні (на практиці, замінюються на поліелей, який відбувається у вівтарі, однак величання не співається). Ангельський собор ...». Іпакої, Степенні і прокимен – гласу. Євангеліє воскресне 9-е (за традицією, читається у вівтарі).

«Воскресіння Христове бачивши ...». Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами апостолів ...». Стихира воскресна, глас 6-ий: «Воскрес Ісус із гробу ...».

Примітка. За звичаєм, помазання елеєм відбувається після винесення Хреста.

Канони: воскресний з ірмосом на 4 (ірмоси раз), Богородиці (Октоїха) на 2, Хреста (Мінеї) на 4 і мучеників на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія «Хрест накреслив ...».

Примітка. З цього дня і до Преображення Господнього (включно), а також в день віддання свята Преображення, якщо на ранній співається велике славослів'я, катавасія свята Воздвиження: «Хрест накреслив ...» (див. Типікон, гл. 19).

Після 3-ої пісні – кондак та ікос мучеників, глас 2-ий; сідальний мучеників, глас 8-ий (двічі). «Слава, і нині» – сідальний Хреста, глас 6-ий: «Хрест Твій, Господи ...».

Після 6-ої пісні – кондак та ікос Хреста, глас 4-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні – «Свят Господь Бог наш». Екзопостиларій воскресний 9-ий. «Слава» – світільний мучеників, «І нині» – світільний Хреста.

Примітка. До співу великого славослів'я (зазвичай під час співу канону або хвалітніх стихир) предстоятель одягається в усі священничі одежі (без читання відповідних молитов).

«Все, що дише ...» і хвалітні псалми.

На хвалітніх стихир на 8: воскресні, глас 8-ий – 4, і Хреста, глас 1-ий і глас 4-ий – 4 (зі «Славою»: (див. На «І нині») і приспівани своїми). «Слава» – стихири євангельська 9-а, «І нині» – «Преблагословенна еси ...».

Примітка. Перші шість хвалітніх стихир співаються зі стихами хвалітніх псалмів, а останні дві – з додатковими приспівани (див. в Типіконі та Мінеї): 1-ий – «Возносьте Господа Бога нашого, / і поклоняйтеся підніжжю ніг Його, бо воно святе»; 2-ий – «Бог же, Цар наш споконвіку, / учинив спасіння посеред землі».

Велике славослів'я. Під час співу славослів'я предстоятель (одягнений у всі священні одежі) звершує з дияконом триразове кадіння навколо престолу. Після закінчення великого славослів'я, при співі Трисвятого, поклонившись до землі тричі, предстоятель кладе Хрест на голову (при співі заключного: «Святий Боже ...») і виходить (через горнє місце) північними дверима (перед ним йдуть свічконосець зі свічкою і диякон з кадилом) до царських врат. Після закінчення Трисвятого предстоятель виголошує в царських вратах: «Премудрість, станьмо побожно» [2]. Хор співає воскресний тропар [3]: «Воскрес із гробу ...» (один раз) [4]. Ієрей у супроводі свічконосця і диякона йде на середину храму, де кладе Хрест на задалегідь приготовлений аналой і звершує навколо нього триразове кадіння. Духовенство тричі співає: «Хресту Твоєму ...» (кожен раз завершуючи спів земним поклоном), хор повторює тричі також цей піснеспів. Відбувається поклоніння Хресту і цілування його [4]. Під час співу стихир, глас 2-ий, глас 5-ий і глас 8-ий: «Прийдіть, вірні ...» та ін. Звичайні ектенії – потрійна: «Помилуй нас, Боже ...», і благальна: «Доповнімо ранню молитву ...» (з головоуклонною молитвою). Відпуст воскресний: «Христос, що воскрес із мертвих, істинний Бог наш, молитвами Пречистої Своєї Матері, силою Чесного і Животворчого Хреста ...» (на відпусті поминаються свв. Мчч. Маккавеї).

НА ЧАСАХ

На 1-му часі – тропар воскресний. «Слава» – тропар Хреста. Кондак воскресний.

На 3-му часі – тропар воскресний. «Слава» – тропар мучеників. Кондак Хреста.

На 6-му часі – тропар воскресний. «Слава» – тропар Хреста. Кондак мучеників.

На 9-му часі – тропар воскресний. «Слава» – тропар мучеників. Кондак воскресний.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні гласу – 4, Хреста, пісня 3-я – 4, і мучеників, пісня 6-а – 4.

На вході – «Прийдіть поклоніться... що воскрес із мертвих ...».

Після вході – тропар воскресний, тропар Хреста, тропар мучеників; кондак воскресний. «Слава» – кондак мучеників, «І нині» – кондак Хреста.

Співається Трисвяте.

Прокимен і алилуарій – Хреста і мучеників.

Апостол і Євангеліє – дня, Хреста (під зачало) і мучеників.

Причасний – Хреста: «Яви нам світло лица Твого, Господи», і мучеників: «Радуйтеся, праведні, у Господі ...».

У цей день відбувається чин малого освячення води. За звичаєм, освячення меду нового збору.

Примітка. За Уставом, освячення води відбувається на ранній після Винесення Хреста, перед поклонінням йому, або перед часами і Літургією (див. Типікон, гл. 48, 1 серпня). На практиці, освячення води зазвичай відбувається після

Літургії.

Примітка. *«Про піст Пресвятої Богородиці слід знати: В піст Святої Владичиці нашої Богородиці Успіння 15 днів, крім Преображення Христового, постимо до 9-ої години дня. Понеділок, середу і п'ятницю – сухоядіння; і творимо поклони, також перед причастям. У вівторок і четвер варена без олії. А в суботу і Неділю варена їжа з олією, і п'ємо вино; рибу ж не їмо до Успіння Пресвятої Богородиці, окрім Преображення Христового, коли їмо рибу, двічі на день» (Типікон, гл. 33).*

[1]. Після першої кафизми на «Слава, і нині» – Богородичний воскресний 8-го гласу: «Ти, що нас ради ...».

[2]. За звичаєм, предстоятель творить Хрестом хресне знамення в царських вратах.

[3]. На воскресній ранній протягом року після великого славослів'я по черзі співаються два воскресних тропаря. Вибір тропаря залежить від гласу рядової воскресної служби Октоїха: якщо воскресна служба 1-го, 3-го, 5-го і 7-го гласів співається тропар, глас 1-ий: «Днесь спасіння ...», якщо воскресна служба 2-го, 4-го, 6-го і 8-го гласів – тропар, глас 2-ий: «Воскрес із гробу ...» (порівн.: Типікон, гл. 2-а; Часослов).

[4]. «Тільки Тропар воскресний» (Типікон, 1 серпня, «Якщо ж 1-й день серпня припаде на Неділю»). Тропар Хреста в даному випадку не співається.

[5]. Зазвичай під час цілування Хреста відбувається помазання освяченим елеєм.

15 СЕРПНЯ

ПОНЕДІЛОК

2 СЕРПНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

10-й тиждень після П'ятдесятниці.

Перенесення з Єрусалима до Константинополя мощей першомученика архidiaк. Стефана (бл. 428) і знайдення мощей прав. Никодима, Гамаліїла і сина його Авіва. Сщмч. Стефана, папи Римського, та інших з ним (257).

Порядок читань згідно з календарем:

1 Кор., 159 зач., XV, 12 – 19. Мф., 84 зач., XXI, 18 – 22.

Першомч.: Діян., 17 зач., VI, 8 – VII, 5, 47 – 60. Мф., 87 зач., XXI, 33 – 42.

Служба першомученика архidiaк. Стефана шестерична, звершується разом із службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафизми немає.

На «Господи, взиваю» стихири першомученика, глас 8-ий і глас 2-ий – 6. «Слава» – першомученика, глас 6-ий, «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших.

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 8-ий. «Слава» – першомученика, глас той самий: «Радуйся в Господі ...», «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших.

Після Трисвятого – тропар першомученика, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших.

Примітка. Після відпусту вечірні відкриваються царські врата. Ієрей в фелоні і диякон в стихарі виходять до Хреста, який лежить на аналої. Ієрей у супроводі диякона зі свічкою звершує кадіння Хреста (триразово), потім співається тропар Хреста, «Слава, і нині» – кондак Хреста. Хрест вноситься через царські врата у вівтар, кладеться на престолі, і відбувається хрестоподібне обкадження престолу. Потім Хрест відноситься до ризниці (див. Типікон, 2 серпня, «див»).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар першомученика, глас 4-й (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших.

Кафизми 4-а і 5-а. Малих ектеній немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-ий.

Канони: Октоїха 1-ий з ірмосом, без мученичних, на 4 (ірмоси раз), 2-ий на 4 і першомученика на 6.

Біблійні пісні «Господеві співаймо ...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону першомученика.

Після 3-ої пісні – сідальний першомученика, глас 1-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 9-ий пісні – кондак та ікос першомученика, глас 6-ий.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Екзапостиларій Октоїха. «Слава» – світільний першомученика, «І нині» – Богородичний Мінеї.

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

На хвалітні стихири першомученика, глас 4-ий – 4 (перша стихира – двічі). «Слава» – першомученика, глас той самий: «Стефан, добрий початок мучеників ...», «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших: «Богородице, всіх Царице ...».

«Тобі слава подає ...» не читається, але відразу читається: «Слава Тобі, що показав нам світло». Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 8-ий. «Слава» – першомученика, глас 5-ий, «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших.

Після Трисвятого – тропар першомученика, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших.

НА ЧАСАХ – тропар і кондак першомученика.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні Октоїха – 4, і першомученика, пісня 3-тя – 4.

За вході – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар дня, тропар першомученика; кондак дня, кондак першомученика. «Слава» – «Зі святыми упокой ...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня, тропар храму, тропар пер-

шомученика; кондак дня, кондак храму, кондак першомученика. «Слава» – «Зі святыми упокой ...», «І нині» – «Заступнице християн ...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня і першомученика. Апостол і Євангеліє – дня і першомученика.

16 СЕРПНЯ ВІВТОРОК

3 СЕРПНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Прпп. Ісаакія, Далмата і Фавста (IV – V). Мч. Раждена, перса (457, Груз.). Прп. Косми пустельника (VI).

Порядок читань згідно з календарем:

1 Кор., 161 зач., XV, 29 – 38. Мф., 85 зач., XXI, 23 – 27.

Служба прпп. Ісаакія, Далмата і Фавста не має святкового знака, звершується разом зі службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафизма 6-а.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: Октоїха, глас 8-ий – 3, і преподобних, глас 8-ий – 3. «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 8-ий. «Слава, і нині» – Богородичний Октоїха, глас той самий.

Після Трисвятого – тропар преподобних, глас 4-ий (за вибором). «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар преподобних, глас 4-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших.

Кафизми 7-а і 8-а. Малих ектеній немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-ий.

Канони: Октоїха 1-ий з ірмосом на 6 (ірмоси раз), 2-ий на 4, і преподобних на 4.

Біблійні пісні «Господеві співаймо ...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї.

Після 3-ої пісні – сідальний преподобних, глас 8-ий. «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак преподобних, глас 2-ий.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Екзопостиларій Октоїха. «Слава» – світільний святих, «І нині» – Богородичний Мінеї.

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 8-ий. «Слава, і нині» – Богородичний Октоїха, глас той самий.

Після Трисвятого – тропар святих, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших.

НА ЧАСАХ – тропар і кондак святих.

НА ЛІТУРГІЇ повсякденні антифони.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар дня, тропар святих; кондак дня, кондак святих. «Слава» – «Зі святыми упокой ...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня, тропар храму, тропар святих; кондак дня, кондак храму, кондак святих. «Слава» – «Зі святыми упокой ...», «І нині» – «Заступнице християн ...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня.

Апостол і Євангеліє – дня.

17 СЕРПНЯ СЕРЕДА

4 СЕРПНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Сімох отроків у Ефесі: Максиміліана, Ямвлиха, Мартиніана, Іоана, Діонісія, Ексакустодіана (Константина) та Антоніна (бл. 250; 408 – 450). Прмц. Євдокії (362 – 364). Мч. Єлевферія (IV).

Порядок читань згідно з календарем:

1 Кор., 165 зач., XVI, 4 – 12. Мф., 86 зач., XXI, 28 – 32.

Служба святих сімох отроків не має святкового знака, звершується разом зі службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафизма 9-а.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: Октоїха, глас 8-ий – 3, і святих, глас той самий – 3. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний Мінеї, глас той самий.

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 8-ий. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний Октоїха, глас той самий.

Після Трисвятого – тропар святих, глас 4-ий (за вибором). «Слава, і нині» – Хрестобогородичний за гласом тропаря, від менших.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар святих, глас 4-ий (за вибором; двічі). «Слава, і нині» – Хрестобогородичний за гласом тропаря, від менших.

Кафизми 10-а і 11-а. Малих ектеній немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-ий.

Канони: Октоїха 1-ий з ірмосом на 6 (ірмоси раз), 2-ий на 4, і святих на 4.

Біблійні пісні «Господеві співаймо ...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї.

Після 3-ої пісні – сідальний святих, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак святих, глас 4-ий.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Екзопостиларій Октоїха. «Слава» – світільний святих, «І нині» – Хрестобогородичний Мінеї.

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 8-ий. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний Октоїха, глас той самий.

Після Трисвятого – тропар святих, глас 4-ий (за вибором). «Слава, і нині» – Хрестобогородичний за гласом тропаря, від менших.

НА ЧАСАХ – тропар і кондак святих.

НА ЛІТУРГІЇ повсякденні антифони.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар дня, тропар святих; кондак дня, кондак святих. «Слава» – «Зі святыми упокой ...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня, тропар храму, тропар святих; кондак дня, кондак храму, кондак святих. «Слава» – «Зі святыми упокой ...», «І нині» – «Заступнице християн ...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня.

Апостол і Євангеліє – дня.

18 СЕРПНЯ

ЧЕТВЕР

5 СЕРПНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Передсвятю Преображення Господнього. Мч. Євсигнія (362). Сщмчч. Анфира (236) і Фавія (250), пап Римських. Мч. Понтія Римлянина (бл. 257). Мчч. Кантидія, Кантидіана і Сивела, в Єгипті. Прав. Нонни, матері св. Григорія Богослова (374).

Порядок читань згідно з календарем:

2 Кор., 167 зач., I, 1 – 7. Мф., 88 зач., XXI, 43 – 46 (за четвер).

2 Кор., 169 зач., I, 12 – 20. Мф., 91 зач., XXII, 23 – 33 (за п'ятницю).

Примітка. З цього дня і до 23 серпня (включно) Октоїх не співається (крім недільних днів).

Звершується шестерична служба передсвятя Преображення і мученика Євсигнія.

Примітка. Якщо напередодні звершувалася алилуйна служба, то 9-ий час не читається, а служба починається вечірньої (з «Царю Небесний ...» і загального початку).

НА ВЕЧІРНІ кафизма 12-а.

На «Господи, взиваю» стихирі на 6: передсвятя, глас 4-ий – 3, і мученика, глас той самий – 3. «Слава, і нині» – передсвятя, глас 5-ий.

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихирі передсвятя, глас 2-ий (зі своїми приспіваними). «Слава, і нині» – передсвятя, глас той самий.

Після Трисвятого – тропар передсвятя, глас 4-ий (один раз).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар передсвятя, глас 4-ий (двічі). «Слава, і нині» – той же тропар.

Кафизми 13-а і 14-а. Малі ектенії. Сідальні передсвятя (по двічі). Псалом 50-ий.

Канони: пісні 1-а, 8-а і 9-а – канон передсвятя з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі), трипіснець на 4 і мученика на 4; пісні 3-тя, 4-а, 5-а, 6-а і 7-а – канон передсвятя з ірмосом на 8 (ірмоси по двічі) і мученика на 4.

Біблійні пісні «Співаємо Господеві ...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї (мученика).

Після 3-ої пісні – сідальний мученика, глас 4-ий. «Слава, і нині» – сідальний передсвятя, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос передсвятя, глас 4-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний передсвятя. «Слава, і нині» – інший світільний передсвятя.

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихирі передсвятя, глас 1-ий (зі своїми приспіваними). «Слава, і нині» – передсвятя, глас 5-ий.

Після Трисвятого – тропар передсвятя, глас 4-ий (один раз).

НА ЧАСАХ – тропар та кондак передсвятя.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні передсвятя, пісня 3-я – 4 (з ірмосом) і пісня 6-а – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар передсвятя. «Слава, і нині» – кондак передсвятя.

У храмі Богородиці – тропар передсвятя, тропар храму. «Слава» – кондак передсвятя, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар передсвятя, тропар храму. «Слава» – кондак храму, «І нині» – кондак передсвятя.

Прокимен, алилуарій і причасний – мученика (загальні) або дня (четверга).

19 СЕРПНЯ

П'ЯТНИЦЯ

6 СЕРПНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

ПРЕОБРАЖЕННЯ ГОСПОДА БОГА І СПАСИТЕЛЯ НАШОГО ІСУСА ХРИСТА.

Порядок читань згідно з календарем:

Ран. – Лк., 45 зач., IX, 28 – 36.

Літ. – 2 Пет., 65 зач., I, 10 – 19. Мф., 70 зач., XVII, 1 – 9.

Бдінна служба свята Преображення Господнього звершується за Мінеєю.

На трапезі дозволяється риба. Здійснюється освячення винограду та плодів.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ кафизми немає («Блажен муж» не співається).

На «Господи, взиваю» стихирі свята, глас 4-ий – 8 (кожна стихира – двічі). «Слава, і нині» – свята, глас 6-ий: «Прообразуючи Воскресіння Твоє...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії свята – 3.

На літії стихирі свята, глас 2-ий. «Слава» – свята, глас 5-ий: «Прийдіть, вірні, піднімимось на гору Господню...», «І нині» – свята, глас той самий: «Закоу і пророків...».

На стиховні стихирі свята, глас 1-ий (зі своїми приспіваними). «Слава, і нині» – свята, глас 6-й: «Слава, і нині, глас 6:

«Петру, Якову, та Іоану, / кращим ученикам Твоїм, Господи, / сьогодні показав еси на горі Фаворській / славу Божественного Твого лиця: / бачили бо ризи Твої, що сяяли, як світло, / і лице Твоє сильніше від сонця, / Не могли дивитись на сяйво нестерпне Твоє, / на землю попадали, / не маючи можливості дивитись. / Почули Голос з неба, що засвідчував: / Це Син Мій Улюблений, / що прийшов у світ, щоб спасти людину».

Після Трисвятого – тропар свята, глас 7-ий (тричі).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята, глас 7-ий

(двічі). «Слава, і нині» – той же тропар.

Кафизми 19-а і 20-а. Малі ектенії. Сідальні свята (по двічі).

Поліелей. Величання свята: «Величаємо Тебе, / Житєдаве Христе, / і шануємо Пречистої Плоті Твоєї // преславне преображення», і вибраний псалом. Сідальний свята після поліелей, глас 4-ий: «Піднявся Ти з учениками...». «Слава, і нині» – інший сідальний свята після поліелей, глас 8-ий: «Утаємничену блискавку ...». Степенна – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен свята, глас 4-ий: «Фавор та Ермон ім'ям Твоїм радітимуть»; стих: «Твої є небеса, і Твоя є земля». Євангеліє – свята. Після 50-го псалма: «Слава» – «Все сьогодні сповнилося радості: Христос преобразився перед учениками», «І нині» – той же стих. Стихира, глас 5-ий: «Божества Твого, Спасе...».

Канони: свята 1-ий з ірмосом на 8 (ірмоси по двічі) і 2-ий на 8 (ірмоси по двічі).

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія «Хрест накреслив ...».

Після 3-ої пісні – сідальний свята, глас 4-ий. «Слава, і нині» – той же сідальний.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос свята, глас 7-ий.

На 9-ій пісні «Чеснішу» не співаємо, але співаємо приспів свята: «Величай, душе моя, Господа, що преобразився на Фаворі». [1].

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний свята. «Слава» – той же світільний, «І нині» – той же світільний.

«Все, що дише ...» і хвалітні псалми.

На хвалітні стихири свята, глас 4-ий – 4 (перша стихира – двічі). «Слава, і нині» – свята, глас 8-ий: «Взяв Христос Петра, Якова та Іоана...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар свята, глас 7-ий (один раз).

Відпуст свята: «Христос, істинний Бог наш, що на горі Фаворській преобразився у славі, перед святими Своїми учениками і апостолами, молитвами Пречистої Своєї Матері і всіх святих, помилує і спасе нас, як благий і чоловіколюбче».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак свята.

НА ЛІТУРГІЇ святкові антифони.

Вхідний: «Господи, пошли світло та істину Свою, і вони наставлять і поведуть мене на гору святу Твою».

Примітка. *Перед проголошенням вхідного стиха слід промовляти «Премудрість, станьмо побожно».*

Після входу – тропар свята. «Слава, і нині» – кондак свята.

Співається Трисвяте.

Прокимен, алилуарій і причасний – свята.

Апостол і Євангеліє – свята.

Задостойник – приспів: «Величай, душе моя ...» і ірмос: «Різдво Твоє нетлінним явилось...» (і до віддання).

ПІСЛЯ ЗААМВОННОЇ МОЛИТВИ – за традицією, освячення винограду та плодів. Перед читанням молитви – каїння плодів при співі тропаря свята і на «Слава, і нині» – кондак свята.

Диякон: «Господу помолимося». Хор: «Господи, помилуй». Іерей читає молитву Требника «у причасті грона [винограду]»: «Благослови, Господи, плоди ці врожаю нового...». Хор: «Амінь».

Диякон: «Господу помолимося». Хор: «Господи, помилуй». Іерей читає молитву Требника: «Владико, Господи Боже наш...». Хор: «Амінь».

Іерей кропить святою водою приготовані виноград і плоди, промовляючи: «Освещуються плоди ці з врожаю нового, окропленням води цієї освяченої, в ім'я Отця, і Сина, і Святого Духа. Амінь» (тричі).

Хор: «Нехай буде ім'я Господнє благословенне...» (тричі) і 33-й псалом.

Відпуст Літургії – як **на ранній**.

3 7 по 12 серпня – післясвятко Преображення Господнього.

13 серпня – віддання свята Преображення Господнього.

[1] За традицією, 1-ий приспів співає священник або диякон.

20 СЕРПНЯ СУБОТА

7 СЕРПНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Післясвятко Преображення Господнього. Прмч. Дометія Персянина та двох учнів його (363). Прп. Пімена Багатохворобливого, Києво-Печерського, в Ближніх печерах (1110). Прп. Пімена, послика Києво-Печерського, в Дальніх печерах (XIII – XIV). Прп. Меркурія Києво-Печерського, єп. Смоленського, в Ближніх печерах (1239). Мчч. Марина і Астерія (260). Прп. Ора (бл. 390). Прмч. Потамії, чудотвориці. Прп. Феодосія Нового (IX–X). Свт. Єрофея Угорського (X). Св. Стефана I, короля Угорщини (1038). Прп. Феодори Сихловської (XVIII) (Румун.).

Порядок читань згідно з календарем:

Рим., 119 зач., XV, 30 – 33. Мф., 73 зач., XVII, 24 – XVIII, 4.

Подаємо зразок схеми звершення поліелейної служби прп. Пімена Багатохворобливого, прп. Пімена, послика та прп. Меркурія єп. Смоленського Києво-Печерських в поєднанні зі службою післясвятка Преображення.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-ий антифон.

На «Господи, взиваю» стихири на 8: свята, глас 4-ий – 3, і преподобних, глас 2-ий – 5 (перші дві стихири – двічі). «Слава» – преподобних, глас 6-ий: «Хто достойно вшанує вас, отці богоносні...», «І нині» – свята, глас той самий: «Прообразуючи Воскресіння Твоє, Христе Боже».

Вхід. Прокимен великий, глас 7-ий: «Бог наш на небесах і на землі ...», зі стихами (за звичаєм). [1]

Паремії преподобних – 3.

Ектенія потрійна: «Промовмо всі ...». «Сподоби, Господи». Ектенія прохальна: «Доповнімо вечірню ...», і голововклонна молитва

На стиховні стихири свята, глас 6-ий (зі своїми приспівами), або стихири преподобних, глас той самий (з приспівами своїми). «Слава» – преподобних, глас 2-ий: «Отці священні...», «І нині» – свята, глас той самий: «Прийдіть, вірні, піднімімося на гору Господню...».

Після Трисвятого – тропар преподобних, глас 3-й. «Слава, і нині» – тропар свята, глас 7-ий.

Відпуст: «Христос, істинний Бог наш, що на горі Фаворській преобразився у славі, перед святими Своїми учениками і апостолами, молитвами Пречистої Своєї Матері і всіх святих, помилує і спасе нас, як благий і чоловіколюбче».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята, глас 7-ий (двічі). «Слава» – тропар преподобних, глас 3-й, «І нині» – тропар свята, глас 7-ий.

Кафизми 16-а і 17-а. Малі ектенії.

Після 1-ої кафизми – сідалийний преподобних, глас 4-ий (двічі). «Слава, і нині» – сідалийний свята, глас 4-ий.

Після 2-ої кафизми – сідалийний преподобних, глас 2-ий

(двічі). «Слава, і нині» – сідалийний свята, глас 4-ий (див. В службі прмч. Дометія).

Поліелей. Величання преподобних: «Ублажаємо вас, преподобні отці наші Пімене Багатохворобливий, Пімене, послику та Меркурію, і шануємо святу пам'ять вашу, поставники монахів// і співбесідники ангелів» і вибраний псалом: «Терплячи потерпів від Господа». Сідалийний преподобних після поліелея, глас 8-ий: «За голосом Господа свого пішовши ...» (двічі). «Слава, і нині» – сідалийний свята, глас 4-ий. Степенна – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен преподобних, глас 4-ий: «Чесна перед Господом ...». Євангеліє преподобних Мф. 43 зач. Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами преподобних отців наших Києво-Печерських ...». Стихира святителя, глас 6-ий: «Засяяла сьогодні світліше від сонця ...».

Канони: свята 1-ий [2] з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і преподобних на 8.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія Преображення: «Зібрання ізраїльтян ...».

Після 3-ої пісні – кондак та ікос свята, глас 7-ий; сідалийний преподобних, глас 4-ий (двічі). «Слава, і нині» – сідалийний свята, глас 8-ий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос преподобних, глас 8-ий.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний преподобних (двічі). «Слава, і нині» – світільний свята.

«Все, що дише ...» і хвалітні псалми.

На хвалітні стихири на 6: свята, глас 6-ий – 3, і преподобних, глас 4-ий – 3. «Слава» – преподобних, глас 5-ий: «Зберіться сьогодні, безліч христолубивих людей...», «І нині» – свята, глас той самий: «Закону і пророків ...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар преподобних, глас 3-й. «Слава, і нині» – тропар свята, глас 7-ий.

Відпуст: «Христос, істинний Бог наш, що на горі Фаворській преобразився у славі, перед святими Своїми учениками і апостолами, молитвами Пречистої Своєї Матері і всіх

святих, помилує і спасе нас, як благий і чоловіколюбче».

НА ЧАСАХ – тропар свята. «Слава» – тропар преподобних. Кондаки свята і преподобних читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні свята 1-го і 2-го канонів, пісня 1-а – 4 (1-го канону з ірмосом), і святителя, пісня 6-а – 4.

На вході: «Прийдіть поклонімся... преобразився на горі...» (і до віддання, крім неділі).

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар свята, тропар преподобних. «Слава» – кондак преподобних, «І нині» – кондак свята.

У храмі Богородиці – тропар свята, тропар храму, тропар преподобних; кондак свята. «Слава» – кондак преподобних, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар свята, тропар храму, тропар

преподобних; кондак храму. «Слава» – кондак преподобних, «І нині» – кондак свята.

Прокимен, алилуарій і причасний – свята і преподобних. Апостол і Євангеліє – преподобних (Гал. 213 Зач. V, 22 – VI, 2. Лк., 24 зач., VI, 17 – 23.) і дня.

Задостойник свята.

Відпуст: «Христос, істинний Бог наш, що на горі Фаворській преобразився у славі, перед святими Своїми учениками і апостолами, молитвами Пречистої Своєї Матері і всіх святих, помилує і спасе нас, як благий і чоловіколюбче».

[1] Увечері на дванадесяті Господські свята звершується велика вечірня з входом і великим прокимном.

[2] Два канони свята Преображення Господнього в період післясвята співаються по черзі: в перший день – 1-ий, у другий день – 2-ий і т. д.

21 СЕРПНЯ НЕДІЛЯ

8 СЕРПНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

10-та неділя після П'ятдесятниці. Глас 1.

Свт. Еміліана, спов., еп. Кизицького (815 – 820). Прп. Григорія, іконописця Києво-Печерського, в Ближніх печерах (XII). Свт. Мирона, чудотворця, еп. Критського (бл. 350). Мчч. Єлевферія і Леоніда. Прп. Григорія Синаїта (XIV).

Порядок читань згідно з календарем:

Ран. – Ев. 10-е, Ін., 66 зач., XXI, 1 – 14.

Літ. – 1 Кор., 131 зач., IV, 9 – 16. Мф., 72 зач., XVII, 14 – 23.

Служба свт. Еміліана не має святкового знака, звершується разом зі службою післясвята Преображення і воскресною службою Октоїха.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – кафізма вся.

На «Господи, взиваю» стихири на 10: воскресні, глас 1-ий – 4, свята, глас 4-ий – 3, і святителя, глас той самий – 3. «Слава» – свята, глас 1-ий, «І нині» – догматик, глас той самий: «Всесвітню славу ...».

Вхід. Прокимен дня.

На літії стихири свята, глас 2-ий (див. На стиховні вечірні, без приспівів). «Слава, і нині» – свята, глас 1-ий (див. На стиховні ранньої).

На стиховні стихири воскресні, глас 1-ий. «Слава, і нині» – свята, глас той самий

Після Трисвятого – «Богородице Діво ...» (двічі) і тропар свята, глас 7-ий (один раз).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар воскресний, глас 1-ий (двічі). «Слава, і нині» – тропар свята, глас 7-ий.

Кафізми 2-а і 3-я. Малі ектенії. Сідальні воскресні [1].

Непорочні. «Ангельський собор ...». Іпакої, степенні і прокимен – гласу. Євангеліє воскресне 10-е. «Воскресіння Христове бачивши ...». Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами апостолів ...». Стихира воскресна, глас 6-ий: «Воскрес Ісус із гробу ...».

Канони: воскресний з ірмосом на 4 (ірмоси раз), Богородиці (Октоїха) на 2, свята 2-й на 4 і святителя на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія Преображення: «Зібрання ізраїльтян...».

Після 3-ої пісні – кондак та ікос свята, глас 7-ий, кондак святителя, глас 3-й; сідальний святителя, глас той самий.

«Слава, і нині» – сідальний свята, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос воскресні, глас 1-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні – «Свят Господь Бог наш». Екзопостилярій воскресний 10-ий. «Слава, і нині» – світільний свята.

«Все, що дише ...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихири на 8: воскресні, глас 1-ий – 4, і свята, глас 2-ий і глас 1-ий – 4 (див. На стиховні ранньої, зі «Славою» і приспіваними своїми). «Слава» – стихири євангельська 10-а, «І нині» – «Преблагословенна єси ...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар воскресний: «Днесь спасіння ...».

Відпуст воскресний: «Христос, що воскрес із мертвих...».

НА ЧАСАХ – тропар воскресний. «Слава» – тропар свята. Кондаки свята і воскресний читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні гласу – 6, і свята 1-го і 2-го канонів, пісня 3-тя – 4.

На вході – «Прийдіть поклонімся... що воскрес із мертвих ...».

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар воскресний, тропар свята; кондак недільний. «Слава» – кондак святителя, «І нині» – кондак свята.

У храмі Богородиці і святого – тропар воскресний, тропар свята, тропар храму; кондак воскресний, кондак храму. «Слава» – кондак святителя, «І нині» – кондак свята.

Прокимен, алилуарій і причасний – воскресні і свята.

Апостол і Євангеліє – дня.

Задостойник свята.

Відпуст воскресний: «Христос, що воскрес із мертвих...».

[1]. Після першої кафізми на «Слава, і нині» – Богородичний воскресний 1-го гласу: «Коли Гавриїл ...».

22 СЕРПНЯ ПОНЕДІЛОК

9 СЕРПНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

11-й тиждень після П'ятдесятниці.

Апостола Матфія (бл. 63). Мч. Антонія Олександрійського. Прп. Псоа Єгипетського (IV). Мчч. Юліана, Маркіана, Іоана, Якова, Олексія, Димитрія, Фотія, Петра, Леонтія, Марії, патрикії, та ін. (730).

Порядок читань згідно з календарем:

Ран. – Ін., 67 зач., XXI, 15 – 25.

Літ. – 2 Кор., 171 зач., II, 3 – 15. Мф., 94 зач., XXIII, 13 – 22.

Ап.: Діян., 2 зач., I, 12 – 17, 21 – 26. Лк., 40 зач., IX, 1 – 6.

Служба ап. Матфія поліселейна, звершується разом зі службою післясвята Преображення.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-ий антифон.

На «Господи, взиваю» стихири на 8: свята, глас 2-ий – 3,

і апостола, глас 1-ий – 5 (перші дві стихири – двічі). «Слава» – апостола, глас 6-ий: «Виливалась благодать з уст твоїх...», «І нині» – догматик, глас 1-ий: «Всесвітню славу...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії апостола – 3.

На стиховні стихири свята, глас 6-ий (з приспіваними своїми). «Слава» – апостола, глас 2-ий: «Ревністю Божественною сповнений...», «І нині» – свята, глас той самий: «Ти, що на горі Фаворській...».

Після Трисвятого – тропар апостола, глас 3-ий. «Слава, і нині» – тропар свята, глас 7-ий.

Відпуст: «Христос, істинний Бог наш, що на горі Фаворській преобразився у славі, перед святыми Своїми учениками і апостолами, молитвами Пречистої Своєї Матері...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята, глас 7-ий (двічі). «Слава» – тропар апостола, глас 3-ий, «І нині» – тропар свята, глас 7-ий.

Кафизми 4-а і 5-а. Малі екстенії.

Після 1-ої кафизми – сідальний апостола, глас 2-ий (двічі). «Слава, і нині» – сідальний свята, глас 4-ий.

Після 2-ої кафизми – сідальний апостола, глас 4-ий (двічі). «Слава, і нині» – сідальний свята, глас той самий.

Поліелей. Величання апостола: «Величаємо тебе, апостоле Христові Матфію/ і шануємо страждання і труди твої, / ними ж потрудився ти/ у благовісті Христовому» і вибраний псалом: «Від сходу сонця і до заходу хвальне ім'я Господнє». Сідальний апостола після поліелея, глас 8-ий. (двічі). «Слава, і нині» – сідальний свята, глас 4-ий: «На горі Фаворській...». Степенна – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен апостола, глас 4-ий: «По всій землі розійшлося віщування їх...». Євангеліє апостола. Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами святого апостола Матфія...». Стихира апостола, глас 6-ий: «Виливалась благодать...» (див. «Слава» на «Господи, взиваю»).

Канони: свята 1-ий з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і апостола на 8.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія Преображення: «Зібрання ізраїльтян...».

Після 3-ої пісні – кондак та ікос свята, глас 7-ий; сідаль-

ний апостола, глас 8-ий (двічі). «Слава, і нині» – сідальний свята, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос апостола, глас 4-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний апостола (двічі). «Слава, і нині» – світільний свята.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихири на 6: свята, глас 2-ий – 3, і апостола, глас 4-ий – 3. «Слава» – апостола, глас 2-ий, «І нині» – свята, глас той самий: «Бачачи на горі Фаворській...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар апостола, глас 3-ий. «Слава, і нині» – тропар свята, глас 7-ий.

Відпуст: «Христос, істинний Бог наш, що на горі Фаворській преобразився у славі, перед святыми Своїми учениками і апостолами, молитвами Пречистої Своєї Матері...».

НА ЧАСАХ – тропар свята. «Слава» – тропар апостола. Кондаки свята: читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні свята, пісня 4-а – 4 (1-го канону з ірмосом), і апостола, пісня 6-а – 4.

На вході: «Прийдіть поклонімося... що преобразився на горі...».

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар свята, тропар апостола. «Слава» – кондак апостола, «І нині» – кондак свята.

У храмі Богородиці – тропар свята, тропар храму, тропар апостола; кондак свята. «Слава» – кондак апостола, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар свята, тропар храму, тропар апостола; кондак храму. «Слава» – кондак апостола, «І нині» – кондак свята.

Прокимен, алуарій і причасний – свята і апостола.

Апостол і Євангеліє – дня і апостола.

Задостойник свята.

Відпуст: «Христос, істинний Бог наш, що на горі Фаворській преобразився у славі, перед святыми Своїми учениками і апостолами, молитвами Пречистої Своєї Матері...».

23 СЕРПНЯ ВІВТОРОК

10 СЕРПНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Мчч. архідиякона Лаврентія, Сикста, папи, Фелікисима й Агапіта, дияконів, Романа, Римських (258).

Порядок читань згідно з календарем:

2 Кор., 172 зач., II, 14 – III, 3. Мф., 95 зач., XXIII, 23 – 28.

Служба мч. Лаврентія не має святкового знака, звершується разом зі службою післясвята Преображення.

НА ВЕЧІРНІ кафизма 6-а.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: свята, глас 2-ий – 3, і мученика, глас 1-ий – 3. «Слава, і нині» – свята, глас 4-ий: «Раніше хреста Твого, Господи...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири свята, глас 2-ий (зі своїми приспіваними). «Слава, і нині» – свята, глас 2-ий: «Ти, що на горі Фаворській преобразився у славі» (Із стихир на літії).

Після Трисвятого – тропар мученика, глас 4-ий. «Слава, і нині» – тропар свята, глас 7-ий.

Відпуст: «Христос, істинний Бог наш, що на горі Фаворській преобразився у славі, перед святыми Своїми учениками і апостолами, молитвами Пречистої Своєї Матері...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята, глас 7-ий (двічі). «Слава» – тропар мученика, глас 4-ий, «І нині» – тропар свята, глас 7-ий.

Кафизми 7-а і 8-а. Малі екстенії. Сідальні свята (по двічі). Псалом 50-ий.

Канони: свята 2-ий з ірмосом на 8 (ірмоси по двічі) і мученика на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси кано-

ну Мінеї (мученика).

Після 3-ої пісні – кондак та ікос мученика, глас 2-ий; сідальний мученика, глас 8-ий. «Слава, і нині» – сідальний свята, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос свята, глас 7-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний свята. «Слава, і нині» – той же світільний.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири свята, глас 2-ий (зі своїми приспіваними). «Слава, і нині» – свята, глас той самий.

За Трисвятого – тропар мученика, глас 4-ий. «Слава, і нині» – тропар свята, глас 7-ий.

Відпуст 1-го часу: «Христос, істинний Бог наш, що на горі Фаворській преобразився у славі, перед святыми Своїми учениками і апостолами, молитвами Пречистої Своєї Матері...».

НА ЧАСАХ – тропар свята. «Слава» – тропар мученика. Кондак тільки свята.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні свята 1-го і 2-го канонів, пісня 5-а – 6 (1-го канону з ірмосом).

На вході: «Прийдіть поклонімося... преобразився на горі...».

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар свята, тропар мученика.

«Слава» – кондак мученика, «І нині» – кондак свята.

У храмі Богородиці – тропар свята, тропар храму, тропар мученика; кондак свята. «Слава» – кондак мученика, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар свята, тропар храму, тропар мученика; кондак храму. «Слава» – кондак мученика, «І нині» – кондак свята.

Прокимен, алилуарій і причасний – свята.

Апостол і Євангеліє – дня.

Задостойник свята.

Відпуст: «Христос, істинний Бог наш, що на горі Фаворській преобразився у славі, перед святими Своїми учениками і апостолами, молитвами Пречистої Своєї Матері ...».

24 СЕРПНЯ СЕРЕДА

11 СЕРПНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Мч. архідиякона Євпла (304). Прмчч. Феодора і Василя Києво-Печерських, в Ближніх печерах (1098). Прп. Федора, кн. Острозького, Києво-Печерського, в Дальніх печерах (бл. 1438). Мц. Сусанни, діви, і з нею Гая, папи Римського, Гавинія, пресвітера, Клавдія, Максима, Препедигни, Олександра і Куфія (295 – 296).

Порядок читань згідно з календарем:

Ран. – Мф., 43 зач., XI, 27 – 30.

2 Кор., 173 зач., III, 4 – 11. Мф., 96 зач., XXIII, 29 – 39.

Прпп.: Гал., 213 зач., V, 22 – VI, 2. Лк., 24 зач., VI, 17 – 23.

Подаємо порядок звершення поліелейної служби Феодора, кн. Острозького, Києво-Печерського в поєднанні зі службою післясв'ята Преображення

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-ий антифон.

На «Господи, взиваю» стихири на 8: свята, глас 4-ий – 3 (див. в сам день свята на «Господи, взиваю» великої вечірні), і преподобного, глас 1-ий – 5. «Слава» – преподобного, глас 4-ий: «Гора Печерська ...», «І нині» – свята: «Раніше хреста Твого, Господи гора Фавор подібною була до небес».

Вхід. Прокимен дня. Паремії преподобного – 3.

На стиховні стихири свята, глас 2-ий (з приспіваними своїми), або стихири преподобного, глас 5-ий (з приспіваними своїми). «Слава» – преподобного, глас 8-ий, «І нині» – свята, глас 4-ий: «Раніше хреста Твого, Господи, взяв Ти учеників на гору високу...».

Після Трисвятого – тропар преподобного, на вибір. «Слава, і нині» – тропар свята, глас 7-ий.

Відпуст: «Христос, істинний Бог наш, що на горі Фаворській преобразився у славі, перед святими Своїми учениками і апостолами, молитвами Пречистої Своєї Матері ...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята, глас 7-ий (двічі). «Слава» – тропар преподобного, на вибір, «І нині» – тропар свята, глас 7-ий.

Кафизми 10-а і 11-а. Малі ектенії.

Після 1-ої кафизми – сідальний преподобного, глас 4-ий (двічі). «Слава, і нині» – сідальний свята, глас той самий.

Після 2-ої кафизми – сідальний преподобного, глас 4-ий (двічі). «Слава, і нині» – сідальний свята, глас той самий: «На горі Фаворській».

Поліелей. Величання преподобного: «Ублажаємо тебе, / преподобний отче наш Феодоре / і шануємо святу пам'ять твою, / наставнику монахів / і співбесіднику ангелів» і вибраний псалом. Сідальний преподобного після поліелей, глас 8-ий: «Полки чужинців перемагав Феодор славний ...» (двічі). «Слава, і нині» – сідальний свята, глас 4-ий: «Піднявся Ти з учениками на гору». Степенна – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен преподобного, глас 4-ий: «Чесна перед Господом ...». Євангеліє преподобного 43 Зач.. Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами преподобного отця нашого Феодора ...». Стихира преподобного, глас 6-ий: «Преподобний отче ...».

Канони: свята 1-ий з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і преподобного на 8.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія Преображення: «Зібрання ізраїльтян ...».

Після 3-ої пісні – кондак та ікос свята, глас 7-ий; сідальний святителя, глас 8-ий (двічі). «Слава, і нині» – сідальний свята, глас 3-ий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос преподобного, глас 8-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний преподобного. «Слава, нині» – світільний свята.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітні стихири на 6: свята, глас 2-ий – 3, і преподобного, глас 8-ий – 3. «Слава» – преподобного, глас той самий: «Прийдіть українські собори ...», «І нині» – свята, глас той самий: «Гора Божа Фавор ...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар преподобного на вибір. «Слава, і нині» – тропар свята, глас 7-ий.

Відпуст: «Христос, істинний Бог наш, що на горі Фаворській преобразився у славі, перед святими Своїми учениками і апостолами, молитвами Пречистої Своєї Матері ...».

НА ЧАСАХ – тропар свята. «Слава» – тропар преподобного. Кондаки свята і преподобного читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні свята 1-го і 2-го канонів, пісня 6-а – 4 (1-го канону з ірмосом) і преподобного пісня 6-та – 4.

На вході: «Прийдіть поклоніться... що преобразився на горі ...».

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар свята, тропар преподобного. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – кондак свята.

У храмі Богородиці – тропар свята, тропар храму, тропар преподобного; кондак свята. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар свята, тропар преподобного, тропар храму; кондак храму. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – кондак свята.

Прокимен, алилуарій і причасний – свята і преподобного.

Апостол і Євангеліє – дня і преподобного.

Задостойник свята.

Відпуст: «Христос, істинний Бог наш, що на горі Фаворській преобразився у славі, перед святими Своїми учениками і апостолами, молитвами Пречистої Своєї Матері ...».

25 СЕРПНЯ ЧЕТВЕР

12 СЕРПНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Мчч. Фотія й Аникити та багатьох із ними (305 – 306). Щмчч. Олександра, еп. Команського (III). Мчч. Памфіла й Капитона.

Порядок читань згідно з календарем:

2 Кор., 175 зач., IV, 1 – 6. Мф., 99 зач., XXIV, 13 – 28.

На цей день переноситься з 13 серпня служба прп. Мак-

сима Сповідника (порівн.: Типікон, 12 серпня). Служба мчч. Фотія й Аникити і прп. Максима Сповідника не має святкового знака, звершується разом зі службою післясв'ята Пре-

ображення.

НА ВЕЧІРНІ кафизма 12-а.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: мучеників, глас 4-ий – 3, і преподобного, глас той самий – 3. «Слава» – преподобного, глас 8-ий, «І нині» – свята, глас той самий.

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири свята, глас 2-ий. «Слава» – преподобного, глас 6-ий: «Преподобний отче ...», «І нині» – свята, глас 5-ий.

Після Трисвятого – тропар мучеників, глас 4-ий. «Слава» – тропар святого, глас 8-ий, «І нині» – тропар свята, глас 7-ий.

Відпуст: «Христос, істинний Бог наш, що на горі Фаворській преобразився у славі, перед святими Своїми учениками і апостолами, молитвами Пречистої Своєї Матері ...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята, глас 7-ий (один раз), тропар мучеників, глас 4-ий (один раз). «Слава» – тропар святого, глас 8-ий, «І нині» – тропар свята, глас 7-ий.

Кафизми 13-а і 14-а. Малі екстенії. Сідальні свята (по двічі). Псалом 50-ий.

Канони: свята 1-ий з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі), мучеників на 4 і преподобного на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої піснях – ірмоси канону Мінеї (преподобного).

Після 3-ої пісні – кондак та ікос преподобного, глас 6-ий; сідальний мучеників, глас 4-ий. «Слава» – сідальний преподобного, глас 3-ий, «І нині» – сідальний свята, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос свята, глас 7-ий.

На 9-ий пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний преподобного. «Слава, і нині» – світільний свята.

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири свята, глас 2-ий. «Слава, і нині» – свята, глас той самий: «Гора Божа Фавор ...».

Після Трисвятого – тропар мучеників, глас 4-ий. «Слава» – тропар святого, глас 8-ий, «І нині» – тропар свята, глас 7-ий.

Відпуст 1-го часу: «Христос, істинний Бог наш, що на горі Фаворській преобразився у славі, перед святими Своїми учениками і апостолами, молитвами Пречистої Своєї Матері ...».

НА ЧАСАХ – тропар свята. «Слава» – тропарі мучеників і преподобного читаються поперемінно. Кондак тільки свята.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні свята обох канонів, пісня 7-а (1-го канону з ірмосом) і 8-а – 6.

На вході: «Прийдіть поклонімося... що преобразився на горі ...».

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар свята, тропар мучеників, тропар святого. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – кондак свята.

У храмі Богородиці – тропар свята, тропар храму, тропар мучеників, тропар святого; кондак свята. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар свята, тропар храму, тропар мучеників, тропар святого; кондак храму. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – кондак свята.

Прокимен, алилуарій і причасний – свята.

Апостол і Євангеліє – дня.

Задостойник свята.

Відпуст: «Христос, істинний Бог наш, що на горі Фаворській преобразився у славі, перед святими Своїми учениками і апостолами, молитвами Пречистої Своєї Матері ...».

26 СЕРПНЯ п'ятниця

13 СЕРПНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Віддання свята Преображення Господнього. Перенесення мощей прп. Максима Сповідника (662). Мчч. Іполита, Іринія, Авундія і мц. Конкордії в Римі (258).

«Пом'якшення злих сердець» («Семистрільна», 1830) та званої «Страсна» (1641) ікон Божої Матері.

Порядок читань згідно з календарем:

2 Кор., 177 зач., IV, 13 – 18. Мф., 100 зач., XXIV, 27 – 33, 42 – 51.

Звершується славослівна служба віддання свята Преображення. Служби рядових святих переносяться на інший день (див. 12 серпня).

НА ВЕЧІРНІ кафизма 15-а.

На «Господи, взиваю» стихири свята, глас 4-ий – 6 (перші дві стихири – двічі). «Слава, і нині» – свята, глас 6-ий: «Преображуючи Воскресіння Твоє ...».

Входу немає. Прокимен дня. Паремій немає.

На стиховні стихири свята, глас 1-ий. «Слава, і нині» – свята, глас 6-ий:

Після Трисвятого – тропар свята, глас 7-ий (один раз).

Відпуст: «Христос, істинний Бог наш, що на горі Фаворській преобразився у славі, перед святими Своїми учениками і апостолами, молитвами Пречистої Своєї Матері ...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята, глас 7-ий (двічі). «Слава, і нині» – той же тропар.

Кафизми 19-а і 20-а. Малі екстенії. Сідальні свята (по двічі). Псалом 50-ий.

Канони: свята 1-ий з ірмос на 8 (ірмоси по двічі) і 2-ий без ірмосів на 6.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія «Хрест накреслив ...».

Після 3-ої пісні – сідальний свята, глас 4-ий. «Слава, і нині» – той же сідальний.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос свята, глас 7-ий.

На 9-й пісні «Чеснішу» не співаємо, але співаємо приспів

свята: «Величай, душе моя, Господа, що преобразився на Фаворі».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний свята. «Слава, і нині» – той же світільний.

«Все, що дише ...» і хвалітні псалми.

На хвалітні стихири свята, глас 4-ий – 4 (перша стихира – двічі). «Слава, і нині» – свята, глас 8-ий: «Взяв Христос Петра, Якова та Іоана ...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар свята, глас 7-ий (один раз).

Відпуст: «Христос, істинний Бог наш, що на горі Фаворській преобразився у славі, перед святими Своїми учениками і апостолами, молитвами Пречистої Своєї Матері ...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак свята.

НА ЛІТУРГІЇ антифони зображальні.

Блаженні свята, 1-го і 2-го канонів, пісня 9-а – 8 (1-го канону – з ірмосом).

На вході: «Прийдіть поклонімося... що преобразився на горі ...».

Після входу – тропар свята. «Слава, і нині» – кондак свята.

Співається Трисвяте.

Прокимен, алилуарій і причасний – свята.

Апостол і Євангеліє – дня.

Задостойник свята.

Відпуст: «Христос, істинний Бог наш, що на горі Фаворській преобразився у славі, перед святими Своїми учениками і апостолами, молитвами Пречистої Своєї Матері ...».

27 СЕРПНЯ

СУБОТА

14 СЕРПНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Передсвятю Успіння Пресвятої Богородиці. Прор. Михея (з 12 пророків, VIII ст. до Р. Хр.). **Перенесення мощей прп. Феодосія Києво-Печерського (1091).** Сщмч. Маркела, еп. Апамейського (бл. 389).

Порядок читань згідно з календарем:

Ран. – Мф., 43 зач., XI, 27 – 30.

Прп.: Гал., 213 зач., V, 22 – VI, 2. Лк., 24 зач., VI, 17 – 23.

Ряд.: 1 Кор., 123 зач., I, 3 – 9. Мф., 78 зач., XIX, 3 – 12.

Наводимо порядок звершення поліелейної служби прп. Феодосія Києво-Печерського в поєднанні з службою передсвятя Успіння.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ Блажен муж: 1-й антифон.

На Господи, взиваю стихири на 6: передсвятя. глас 4 – 3. і преподобного, глас той самий – 3.

«Слава» – преподобного, глас 6-ий: «Настало сьогодні свято ...», «І нині» – передсвятя, глас 4-ий: «Всечесне Твоє успіння ...».

Вхід. Паремії преподобного – 3.

На стиховні стихири передсвятя, глас 2-ий. «Слава» – преподобного, глас 8-ий, «І нині» – передсвятя, глас 2-ий.

Після Трисвятого – тропар святого, глас 8-ий. «Слава, і нині» – тропар передсвятя, глас 4-ий.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар передсвятя, глас 4-ий (двічі). «Слава» – тропар святого, глас 8-ий, «І нині» – тропар передсвятя, глас 4-ий.

Кафизми 13-а і 14-а. Малі ектенії. Сідальні преподобного (по двічі). «Слава, і нині» – сідальні передсвятя.

Поліелей. Величання: «Ублажаємо тебе, / преподобний отче наш Феодосію / і шануємо святу пам'ять твою, / наставнику монахів / і співбесіднику ангелів / і псалом вибраних: «Терплячи, потерпів від Господа і визволив мене». Після поліелей сідальний преподобного, глас 8-ий. Слава, і нині, передсвятя, глас 5.

Канон передсвятя з ірмосом на 6 і преподобного Феодосія на 8, глас 4.

Сідальний преподобного, глас 4-ий.

Слава, і нині, передсвятя, глас 3-ий.

Кондак та ікос, глас 8-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається.

Світільний. Слава, і нині, передсвятя

На хвалітніх стихири передсвятя – 3. І преподобного – 3, глас 8-ий.

«Слава» глас 6: «Нині архиєреї...», «І нині», передсвятя, глас 3-ий: «Прийдіть, всі кінці землі...».

«Все що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітніх стихири на 6: передсвятя, глас 6-ий – 3 і преподобного Феодосія – 3. «Слава» – преподобного Феодосія глас 6-ий, «І нині» – передсвятя глас 3-ий.

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар прп. Феодосія, «Слава, і нині» Богородичний воскресний.

На часах – тропар передсвятя. «Слава» – тропар святого. Кондаки передсвятя і преподобного читаються поперемінно. **На Літургії** блаженні передсвятя, пісня 3-я – 4 (з ірмосом), і преподобного, пісня 6-а – 4. На вході – «Прийдіть поклонітесь... Дивний у святих еси...».

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар храму, тропар передсвятя, тропар святого; кондак храму. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – кондак передсвятя.

У храмі Богородиці – тропар передсвятя, тропар святого. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – кондак передсвятя.

У храмі святого – тропар передсвятя, тропар храму, тропар святого; кондак храму. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – кондак передсвятя.

Прокимен, алилуарій і причасний – преподобного.

Апостол і Євангеліє – дня, п'ятниці (під зачало) і преподобного.

28 СЕРПНЯ

НЕДІЛЯ

15 СЕРПНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

11-та неділя після П'ятдесятниці. Глас 2.

УСПІННЯ ПРЕСВЯТОЇ ВЛАДИЧИЦІ НАШОЇ БОГОРОДИЦІ І ПРИСНОДІВИ МАРІЇ.

Шанована ікона Успіння Божої Матері Києво-Печерська (1073). Ацкурської (I), Цилканської (IV), Влахернської (Груз.), Бахчисарайської ікон Божої Матері.

Порядок читань згідно з календарем:

Ран. – Лк., 4 зач., I, 39 – 49, 56.

Літ. – 1 Кор., 141 зач., IX, 2 – 12. Мф., 77 зач., XVIII, 23 – 35.

Богородиці: Флп., 240 зач., II, 5 – 11. Лк., 54 зач., X, 38 – 42; XI, 27 – 28.

Служба свята Успіння Пресвятої Богородиці відбувається разом із воскресною службою Октоїха (за Марковою главою Типікону про 15 серпня: «Слід знати, якщо припаде свято Пресвятої Богородиці Успіння в Неділю»).

Примітка. У деяких храмах існує така практика: в переддень свята Успіння, перед всенічною, Плащаниця Божої Матері прикрашається живими квітами і кладеться на престол, перед яким запалюється світильник, після чого буває кадіння престолу і Плащаниці. Під час ранньої, на поліелей, Плащаниця з вітваря виноситься царськими вратами і кладеться посеред храму, де і перебуває до богослужіння, на якому звершується чин Похорону Божої Матері. Якщо виношення Плащаниці було здійснене в сам день свята, то на службі Похорону Божої Матері виносу Плащаниці не буває,

але свого часу відбувається Поховання з хресним ходом. Втім, у багатьох храмах Плащаниця виноситься в день Поховання, під час співу особливих тропарів свята на «Бог Господь...».

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – кафизма вся.

На «Господи, взиваю» стихири на 10: воскресні, глас 2-ий – 4, і Успіння, глас 1-ий – 6 (кожна стихира – двічі). «Слава, і нині» – Успіння, глас той самий: «Богочасальним повелінням ...» (догматик гласу не співається).

Вхід. Прокимен дня. Паремії Успіння – 3.

На літії стихири Успіння, глас 1-ий, глас 2-ий і глас 3-ий. «Прийдіть, вірних собори...», «І нині» – Успіння, глас той самий: «Оспівуйте, люди...».

На стиховні стихири воскресні, глас 2-ий. «Слава, і нині» – Успіння, глас 4-ий: «Коли відійшла Ти Богородице...».

Після Трисвятого – тропар Успіння, глас 1-ий (тричі).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар воскресний, глас 2-ий (двічі). «Слава, і нині» – тропар Успіння, глас 1-ий.

Кафизми 2-а і 3-я. Малі ектенії. Сідальні воскресні [1].

Поліелей. Величання свята: «Величаємо Тебе, / Прене-

порочна Мати Христа Бога нашого//, і всеславне славимо Успіння Твоє» і вибраний псалом: «Викликуй Господеві, вся земле». «Ангельський собор ...». Іпакої гласу. Сідальний Успіння після 1-ої кафзми, глас 1-ий: «Всечесний собор...», сідальний Успіння після 2-ої кафзми, глас 3-ий: «У різдві Твоєму ...». «Слава, і нині» – сідальний Успіння після поліелея, глас 4-ий: «Взивай Давиде ...». Степенні гласу. Прокимен Успіння, глас 4-ий: «Пом'яну ім'я Твоє у всякому роді і роді»; стих: «Слухай, дочко, і споглянь, і прихили вухо Твоє». Євангеліє Богородиці – Лк., Зач. 4. «Воскресіння Христове бачивши ...». Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами Богородиці ...». Стихира Успіння, глас 6-ий: «Коли наблизилось преставлення пречистого тіла Твого...».

Примітка. «Степенна гласу. Прокимен і Євангеліє свята. Потім, Воскресіння Христове і псалом 50-ий, і цілування Євангелія, за звичаєм» (Типікон, 15 серпня, Маркова глава).

Канони: воскресний з ірмосом на 4 (ірмоси раз), Богородиці (Октоїха) на 2, Успіння 1-ий на 4 і 2-ий на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія – ірмоси обох канонів свята Успіння.

Після 3-ої пісні – кондак та ікос воскресні, глас 2-ий; іпакої Успіння, глас 8-ий: «Ублажаємо Тебе, Богородице Діво...» (один раз).

Після 6-ої пісні – кондак та ікос Успіння, глас 2-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу» (приспів свята не співають).

Після 9-ої пісні – «Свят Господь Бог наш». Екзапостилярій воскресний 11-ий. «Слава, і нині» – світільний Успіння.

«Все, що дише ...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихах на 8: воскресні, глас 2-ий – 4, і Успіння, глас 4-ий – 4 (перша стихира – двічі; зі своїми приспівами; приспів див. На стиховні вечірні в Мінеї). «Слава» – Успіння, глас 6-ий: «На безсмертне Твоє успіння ...», «І нині» – «Преблагословенна еси ...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар воскресний: «Воскрес із гробу ...».

Відпуст воскресний: «Христос, що воскрес із мертвих ...».

Перед 1-им часом на «Слава, і нині» – стихира євангельська 11-а.

НА ЧАСАХ – тропар воскресний. «Слава» – тропар Успіння. Кондаки воскресний і Успіння читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ антифони зображальні.

Блаженні гласу – 6 і Успіння, пісня 3-тя – 4.

На вході: «Прийдіть поклоніться... що воскрес із мертвих ...».

Після входу – тропар воскресний, тропар Успіння. «Слава» – кондак воскресний, «І нині» – кондак Успіння.

Прокимен, алилуарій і причасний – воскресні і Успіння.

Апостол і Євангеліє – дня і Успіння.

Задостойник свята – приспів: «Ангели, Успіння ...» та ірмос: «Перемагаються закони природи ...» (і до віддання).

Відпуст воскресний: «Христос, що воскрес із мертвих ...».

[1]. Після першої кафизми на «Слава, і нині» – Богорідичний воскресний 2-го гласу: «Все вище розуму ...».

29 СЕРПНЯ ПОНЕДІЛОК

16 СЕРПНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

2-й тиждень після П'ятдесятниці.

Післясвятю Успіння. Перенесення з Едеси до Константинополя Нерукотворного образу (убруса) Господа Ісуса Христа (944). Мч. Діоміда, лікаря (298). Мчч. 33-ох палестинських. Прп. Херимона Єгипетського (IV). Мч. вел. кн. Костянтина (1714) (Румун.).

Порядок читань згідно з календарем:

Образу: Кол., 250 зач., I, 12 – 18. Лк., 48 зач. (від половини), IX, 51 – 56; X, 22 – 24.

Ряд.: 2 Кор., 179 зач., V, 10 – 15. Мк., 2 зач., I, 9 – 15.

Поминання загиблих захисників України.

Служба Образу Господнього (Убруса) славослівна, звершується разом зі службою післясвятя Успіння.

НА ВЕЧІРНІ кафизми немає.

На «Господи, взиваю» стихах на 6: свята, глас 2-ий – 3, і Образу, глас той самий – 3. «Слава» – Образу, глас 8-ий: «Чоловіколюбче Владико ...», «І нині» – свята, глас той самий: «Діви сьогодні таємно навколо гробу Божої Матері стоять...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихах свята, глас 4-ий (зі своїми приспіваними). «Слава» – Образу, глас 6-ий: «Господи, втілює Ти ...», «І нині» – свята, глас 8-ий.

Після Трисвятого – тропар Образу, глас 2-ий. «Слава, і нині» – тропар свята, глас 1-ий.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар Образу, глас 2-ий (двічі). «Слава, і нині» – тропар свята, глас 1-ий.

Кафизми 4-а і 5-а. Малі екстенії. Сідальні Образу (по двічі) [1]. «Слава, і нині» – сідальний свята. Псалом 50-ий.

Канони: свята 1-ий [2]. з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і Образу на 6.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія Успіння: «Прикрашена Божественною славою ...».

Після 3-ої пісні – кондак та ікос свята, глас 2-ий; сідальний Образу, глас 1-ий (двічі). «Слава, і нині» – сідальний свята, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос Образу, глас 2-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний Образу (двічі). «Слава, і нині» – світільний свята.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихах Образу, глас 4-ий – 4 (перша стихира – двічі). «Слава» – Образу, глас той самий: «Нехай послають хмари солодкість...», «І нині» – свята, глас 1-ий: «Належить самовидцям Слова...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар Образу, глас 2-ий. «Слава, і нині» – тропар свята, глас 1-ий.

НА ЧАСАХ – тропар Образу. «Слава» – тропар свята. Кондаки свята і Образу читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні свята, пісня 1-а – 4 (1-го канону з ірмосом), і Образу, пісня 6-а – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар Образу, тропар свята. «Слава» – кондак Образу, «І нині» – кондак свята.

У храмі святого – тропар Образу, тропар свята, тропар храму; кондак Образу. «Слава» – кондак храму, «І нині» – кондак свята.

Прокимен, алилуарій і причасний – Образу і свята.

Апостол і Євангеліє – Образу і дня.

Задостойник свята.

[1]. Порівн.: Типікон, 16 серпня

[2]. Два канони свята Успіння Пресвятої Богородиці в період післясвятя співаються по черзі: в перший день – 1-ий, у другий день – 2-ий і т. д.

30 СЕРПНЯ

ВІВТОРОК

17 СЕРПНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Мч. Мирона, пресвітера (250). Прп. Аліпія, іконописця Києво-Печерського, в Ближніх печерах (бл. 1114). Мчч. Павла, Юліанії та ін. (бл. 273). Мчч. Фірса, Левкія, Короната і воїнів їхніх (249 – 251). Мч. Патрокла (270 – 275). Мчч. Стратона, Філіпа, Євтихіана і Кипріяна (бл. 303).

Свенської (Печерської) ікони Божої Матері (1288).

Порядок читань згідно з календарем:

2 Кор., 180 зач., V, 15 – 21. Мк., 3 зач., I, 16 – 22.

Зразок звершення поліелейної служби прп. Аліпія, іконописця Києво-Печерського у поєднанні зі службою після свята Успіння.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-ий антифон 1-ої кафізми.

На «Господи, взиваю» стихири на 8: свята, глас 6-ий – 3, і преподобного, глас 8-ий – 5. «Слава, і нині» – свята, глас 6-ий: «На безсмертне Твоє успіння...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії преподобного – 3.

На стиховні стихири свята, глас 6-ий (зі своїми приспівами). «Слава» – преподобного, глас 8-ий: «Як ченців образ і відоме правило...», і нині – свята, глас той самий: «Коли відійшла Ти, Богородице Діво...».

Після Трисвятого – тропар преподобного, глас 8-ий. «Слава, і нині» – тропар свята, глас 1-ий.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята, глас 1-ий (двічі). «Слава» – тропар преподобного, глас 8-ий, «І нині» – тропар свята, глас 1-ий.

Кафізми 7-а і 8-а. Малі екстенії. Сідальні свята (по двічі).

Поліелей. Величання преподобного: «Ублажаємо тебе, преподобний отче наш Аліпію, / і шануємо святу пам'ять твою, / наставнику монахів, / і співбесіднику ангелів». Псалом вибраний: «Терплячи, потерпів від Господа і визволив мене». Після поліелей сідальний преподобного, глас 8-ий. Сідальний преподобного після 1-ої кафізми, сідальний преподобного після 2-ої кафізми Слава, і нині, свята, глас 4-ий. Степенна, 1-й антифон 4-го гласу. Прокимен, глас 4: «Чесна перед Господом/ смерть преподобних Його. Стих: «Що віддам Господу за все, що Він воздав мені?» Все, що дише ... Євангеліє від Матфея, зачало 43. Після 50-го псалма стихира преподобного, глас 6-ий.

Канони: свята 2-ий з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і преподобного на 8.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія свята: «Прикрашена божественною славою...»

Після 3-ої пісні кондак та ікос свята. Сідальний преподобного, глас 8-ий. «Слава, і нині» – свята.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос преподобного.

На 9-ій пісні – співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні світільний преподобного, «Слава, і нині» – свята.

На хвалітніх стихири на 6: свята, глас 4-ий – 3 і преподобного, глас 2-ий. «Слава» – преподобного, глас 6-ий: «Преподобний отче Аліпію...». «І нині...» – свята, глас той самий: «На безсмертне Твоє Успіння...»

Велике славослів'я. Після трисвятого тропар преподобного, глас 8-ий. «Слава, і нині» – свята, глас 1-ий.

Екстенії і відпуст.

НА ЧАСАХ – тропар Успіння, «Слава» – преподобного. Кондаки свята і преподобного – поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні свята, пісня 3-я – 4 (з ірмосом), і преподобного, пісня 6-а – 4.

На вході – «Прийдіть поклонімося... Дивний у святих еси...».

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар храму, тропар свята, тропар преподобного; кондак храму. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – кондак свята.

У храмі Богородиці – тропар свята, тропар преподобного. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – кондак свята.

У храмі святого – тропар свята, тропар храму, тропар преподобного; кондак храму. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – кондак свята.

Прокимен, алилуарій і причасний – свята і преподобного.

Апостол і Євангеліє – дня, і преподобного.

31 СЕРПНЯ

СЕРЕДА

18 СЕРПНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Мчч. Флора і Лавра (III). Мчч. Єрма, Серапіона і Полієна (II). Щмч. Еміліана, єпископа, і з ним Іларіона, Діонісія і Єрмипа (бл. 300). Свт. Іоана (674) та Георгія (683), патріархів Константинопольських. Прп. Макарія, ігумена Пелікитського (бл. 830). Прп. Іоана Рильського (946).

Ікони Божої Матері, названої «Всецариця» (XVII).

Порядок читань згідно з календарем:

Якщо звершується служба на честь ікони Божої Матері названої «Всецариця» – Ран: Лк., 4 зач., I, 39 – 49, 56.

2 Кор., 182 зач., VI, 11 – 16. Мк., 4 зач., I, 23 – 28.

Мчч.: Еф., 233 зач., VI, 10 – 17. Лк., 63 зач., XII, 2 – 12.

Богородиці: Флп., 240 зач., II, 5 – 11. Лк., 54 зач., X, 38 – 42; XI, 27 – 28.

(Богородичні читання читаються, якщо звершується служба на честь ікони Божої Матері названої «Всецариця»).

Подаємо також звершення поліелейної служби на честь ікони Божої Матері названої «Всецариця» в поєднанні зі службою післясвята Успіння.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-ий антифон.

На «Господи, взиваю» стихири на 8: свята, глас 4-ий – 3, і Богородиці (ікони Всецариці) – 5 (перша стихира – двічі). «Слава» Богородиці (ікони Всецариці), «І нині» – свята, глас

4-ий: «Коли відійшла Ти Богородице Діво...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії Богородиці (ікони Всецариці) – 3.

На стиховні стихири свята, глас 1-ий (зі своїми приспівами), або стихири Богородиці (ікони Всецариці; зі своїми приспівами). «Слава» – Богородиці (ікони Всецариці), «І нині» – свята, глас 5-ий.

Після Трисвятого – тропар Богородиці (ікони Всецариці), глас 4-ий. «Слава, і нині» – тропар свята, глас 1-ий.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар Богородиці (ікони Всецариці), глас 4-ий (двічі). «Слава, і нині» – тропар свята, глас 1-ий.

Кафізми 10-а і 11-а. Малі екстенії. По кожній кафізми – сідальний Богородиці (ікони Всецариці; двічі), «Слава, і нині» – сідальний свята.

Поліелей. Величання Богородиці (ікони Всецариці) і ви-

браний псалом. Сідальний Богородиці (ікони Всецариці), глас 4-ий: «Благослови нас ...» (двічі). «Слава, і нині» – сідальний свята (див. Після 1-ої або після 2-ої кафизми). Степенна – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен Богородиці, глас 4-ий: «Пом'яну ім'я Твоє у всякім роді і роді»; стих: «Слухай, дочко, і споглянь, і прихили вухо Твоє». Євангеліє Богородиці: Лк., 4 зач., I, 39 – 49, 56. Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами Богородиці ...». Стихира Богородиці (ікони Всецариці), глас 6-ий: «Радуйся Благодатна Діво...».

Канони: свята 1-ий з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і Богородиці (ікони Всецариці) на 8.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія Успіння: «Прикрашена Божественною славою ...».

Після 3-ої пісні – кондак та ікос свята, глас 2-ий; сідальний (іпакої) Богородиці, глас 8-ий (двічі). «Слава, і нині» – сідальний свята, глас 1-ий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос Богородиці (ікони Всецариці).

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний Богородиці (ікони Всецариці) (двічі). «Слава, і нині» – світільний свята.

«Все, що дише ...» і хвалітні псалми.

На хвалітні стихири на 6: свята, глас 2-ий – 3, і Богородиці (ікони Всецариці) – 3. «Слава» – Богородиці (ікони Всецариці).

цариці), «І нині» – свята, глас 5-ий.

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар Богородиці (ікони Всецариці), глас 4-ий. «Слава, і нині» – тропар свята, глас 1-ий.

НА ЧАСАХ – тропар свята. «Слава» – тропар Богородиці (ікони Всецариці). Кондаки свята і Богородиці (ікони Всецариці) читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні свята, 1-го і 2-го канонів, пісня 5-а – 4 (1-го канону з ірмосом), і Богородиці (ікони Всецариці), пісня 6-а – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар храму, тропар свята, тропар Богородиці (ікони Всецариці); кондак храму. «Слава» – кондак Богородиці (ікони Всецариці), «І нині» – кондак свята.

У храмі Богородиці – тропар свята, тропар Богородиці (ікони Всецариці). «Слава» – кондак Богородиці (ікони Всецариці), «І нині» – кондак свята.

У храмі святого – тропар свята, тропар Богородиці (ікони Всецариці), тропар храму; кондак Богородиці (ікони Всецариці). «Слава» – кондак храму, «І нині» – кондак свята.

Прокимен і причасний – свята (і Богородиці (ікони Всецариці)).

Алилуарій – свята і Богородиці (ікони Всецариці).

Апостол і Євангеліє – дня і Богородиці (ікони Всецариці).

Задостойник свята.

1 ВЕРЕСНЯ ЧЕТВЕР

19 СЕРПНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Мч. Андрія Стратилата і з ним 2593 мучеників (284 – 305). Мчч. Тимофія, Агапія і Фекли (бл. 304).

Порядок читань згідно з календарем:

2 Кор., 183 зач., VII, 1 – 10. Мк., 5 зач., I, 29 – 35.

Служба мч. Андрія Стратилата не має святкового знака, звершується разом зі службою післясвята Успіння.

НА ВЕЧІРНІ кафизма 12-а

На «Господи, взиваю» стихири на 6: свята, глас 6-ий – 3, і мученика, глас 1-ий – 3. «Слава, і нині» – свята, глас 6-ий: «На безсмертне Твоє успіння ...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири свята, глас 6-ий. «Слава, і нині» – свята, глас той самий.

Після Трисвятого – тропар мученика, глас 5-ий. «Слава, і нині» – тропар свята, глас 1-ий.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята, глас 1-ий (двічі). «Слава» – тропар мученика, глас 5-ий, «І нині» – тропар свята, глас 1-ий.

Кафизми 13-а і 14-а. Малі ектенії. Сідальні свята (по двічі). Псалом 50-ий.

Канони: свята 2-ий з ірмосом на 8 (ірмоси по двічі) і мученика на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої та 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї (мученика).

Після 3-ої пісні – кондак мученика, глас 2-ий; сідальний мученика, глас 1-ий. «Слава, і нині» – сідальний свята, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос свята, глас 2-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний свята. «Слава, і нині» – той же світільний.

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири свята, глас 2-ий. «Слава, і нині» – свята, глас той самий.

Після Трисвятого – тропар мученика, глас 5-ий. «Слава, і нині» – тропар свята, глас 1-ий.

НА ЧАСАХ – тропар свята. «Слава» – тропар мученика. Кондак тільки свята.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні свята, 1-го і 2-го канонів, пісня 5-а – 6 (1-го канону з ірмосом).

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар храму, тропар свята, тропар мученика; кондак храму. «Слава» – кондак мученика, «І нині» – кондак свята.

У храмі Богородиці – тропар свята, тропар мученика. «Слава» – кондак мученика, «І нині» – кондак свята.

У храмі святого – тропар свята, тропар храму, тропар мученика; кондак храму. «Слава» – кондак мученика, «І нині» – кондак свята.

Прокимен, алилуарій і причасний – свята.

Апостол і Євангеліє – дня.

Задостойник свята.

2 ВЕРЕСНЯ П'ЯТНИЦЯ

20 СЕРПНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Прор. Самуїла (XI ст. до Р. Хр.). Мчч. Севира і Мемнона і з ними 37 мучеників (304).

Порядок читань згідно з календарем:

2 Кор., 184 зач., VII, 10 – 16. Мк., 9 зач., II, 18 – 22.

Служба прор. Самуїла не має святкового знака, звершується разом зі службою післясвята Успіння.

НА ВЕЧІРНІ кафизма 15-а.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: свята, глас 4-ий – 3, і пророка, глас 4-ий – 3. «Слава, і нині» – свята, глас 6-ий: «На безсмертне Твоє успіння ...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири свята, глас 2-ий. «Слава, і нині» –

свята, глас 5-ий.

Після Трисвятого – тропар пророка, глас 2-ий. «Слава, і нині» – тропар свята, глас 1-ий.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята, глас 1-ий (двічі). «Слава» – тропар пророка, глас 2-ий, «І нині» – тропар свята, глас 1-ий.

Кафизми 19-а і 20-а. Малі ектенії. Сідальні свята (по двічі). Псалом 50-ий.

Канони: свята 1-ий з ірмосом на 8 (ірмоси по двічі) і пророка на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї (пророка).

Після 3-ої пісні – кондак пророка, глас 8-ий; сідальний пророка, глас 3-ий. «Слава, і нині» – сідальний свята, глас 1-ий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос свята, глас 2-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний пророка. «Слава, і нині» – світільний свята.

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихирі свята, глас 2-ий. «Слава, і нині» – свята, глас той самий.

Після Трисвятого – тропар пророка, глас 2-ий. «Слава, і нині» – тропар свята, глас 1-ий.

НА ЧАСАХ – тропар свята. «Слава» – тропар пророка. Кондак тільки свята.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні свята, 1-го і 2-го канонів, пісня 6-а – 6 (1-го канону з ірмосом).

Після входу – тропарі та кондаки:

У храмі Господському – тропар храму, тропар свята, тропар пророка; кондак храму. «Слава» – кондак пророка, «І нині» – кондак свята.

У храмі Богородиці – тропар свята, тропар пророка. «Слава» – кондак пророка, «І нині» – кондак свята.

У храмі святого – тропар свята, тропар храму, тропар пророка; кондак храму. «Слава» – кондак пророка, «І нині» – кондак свята.

Прокимен, алилуарій і причасний – свята.

Апостол і Євангеліє – дня.

Задостойник свята.

3 ВЕРЕСНЯ СУБОТА

21 СЕРПНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Ап. від 70-х Фадея (бл. 44). Мц. Васси та її дітей: Феогнія, Агапія і Піста (305 – 311). **Прп. Аврамія Працелюбного, Печерського, в Ближніх печерах (XII – XIII).**

Порядок читань згідно з календарем:

1 Кор., 125 зач. (від половини), І, 26 – 29. Мф., 82 зач., XX, 29 – 34.

Поліелейна служба Прп. Аврамія Працелюбного, Києво-Печерського, звершується разом зі службою післясвята Успіння.

НА ВЕЛИКІЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-ий антифон.

На «Господи, взиваю» стихирі на 8: свята, глас 4-ий – 3, і преподобного, глас 8-ий – 5 (перша стихира – двічі). «Слава» – преподобного глас 6-ий, «І нині» – свята, глас той самий: «Прийдіть всесвітнє успіння ...» (див. в службі ап. Фадея).

Вхід. Прокимен дня. Паремії преподобного – 3.

На стиховні стихирі свята, глас 2-ий (зі своїми приспівами; див. в службі ап. Фадея), або стихирі преподобного глас той самий. «Слава» – преподобного, «І нині» – свята, глас 5-ий: «Собори дів нині таємниче навколо одра Твого стоять ...» (див. в службі ап. Фадея).

Після Трисвятого – тропар преподобного, глас 3-ий. «Слава, і нині» – тропар свята, глас 1-ий.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята, глас 1-ий (двічі). «Слава» – тропар преподобного, глас 3-ий, «І нині» – тропар свята, глас 1-ий.

Кафизми 16-а і 17-а. Малі ектенії. Сідальні преподобного (по двічі). «Слава, і нині» – сідальні свята (див. в службі ап. Фадея).

Поліелей. Величання преподобного: «Ублажаємо тебе, преподобний отче наш Аврамію, і шануємо святу пам'ять твою, наставнику монахів і співбесіднику ангелів». Псалом вибраний: «Терплячи, потерпів від Господа і визволив мене». Сідальний преподобного, глас 8-ий: «Хто оповість про труди і подвиги твої преблаженний Аврамію...» (двічі). «Слава, і нині» – сідальний свята (див. Після 1-ої або 2-ої кафизми в службі ап. Фадея). Степенна – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен преподобного, глас 4-ий: «Чесна перед Господом смерть преподобних Його». Стих: «Що віддам Господу за все, що Він воздав мені». Євангеліє від Матфея, зачало 43 (11, 27 – 30). Після 50-го псалма «Слава» – «Молитвами преподобного отця нашого Аврамія», «І нині» – «Молитвами Богородиці ...». Стихира преподобного, глас 6-ий.

Канони: свята 2-ий з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і пре-

подобного на 8.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія Успіння: «Прикрашена Божественною славою...».

Після 3-ої пісні – кондак та ікос свята, глас 2-ий; сідальний преподобного, глас 8-ий (двічі). «Слава, і нині» – сідальний свята, глас 1-ий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос преподобного, глас 3-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний преподобного (двічі). «Слава, і нині» – світільний свята.

«Все, що дише ...» і хвалітні псалми.

На хвалітніх стихирі на 6: свята, глас 2-ий – 3 (див. На стиховні ранньої в службі ап. Фадея), і преподобного – 3. «Слава» – преподобного, глас 6-ий, «І нині» – свята, глас 2-ий: «Всі небесні сили виголосить ...» (див. в службі ап. Фадея).

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар преподобного, глас 3-ий. «Слава, і нині» – тропар свята, глас 1-ий.

НА ЧАСАХ – тропар свята. «Слава» – тропар преподобного. Кондаки свята і преподобного читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні свята, 1-го і 2-го канонів, пісня 5-а – 4 (1-го канону з ірмосом), і преподобного, пісня 6-а – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар свята, тропар преподобного; кондак храму. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – кондак свята.

У храмі святого – тропар свята, тропар преподобного, тропар храму; кондак преподобного. «Слава» – кондак храму, «І нині» – кондак свята.

Прокимен, причасний і алилуарій – свята і преподобного

Апостол і Євангеліє – преподобного і дня.

Задостойник свята.

4 ВЕРЕСНЯ НЕДІЛЯ

22 СЕРПНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Неділя 12-та після П'ятдесятниці. Глас 3.

Мчч. Агафоника, Зотика, Феопрепія (Боголіпа), Акиндина, Северіана та інших (305 – 311). Сщмч. Афанасія, єп. (270 – 275), прп. Анфуси (бл. 298) та її слуг: мчч. Харисима і Неофіта (270 – 275). Мц. Євлалії, діви (бл. 303). Сщмч. Горазда, єп. Богемського і Мораво-Силезького (1942, Серб.).

Грузинської ікони Божої Матері (1650). Ікони Божої Матері, названої «Додання розуму» (перехідне святкування в першу неділю після 28 серпня).

Порядок читань згідно з календарем:

Ран. – Єв. 1-е, Мф., 116 зач., XXVIII, 16 – 20.

Літ. – 1 Кор., 158 зач., XV, 1 – 11. Мф., 79 зач., XIX, 16 – 26.

Після літургії звершується молебень за збереження до-
вкілля.

Служба мч. Агафоника не має святкового знака, звер-
шується разом зі службою післясвятя Успіння і воскресною
службою Октоїха (за 2-ою Марковою главою Типікону про
16 серпня: «Якщо припаде післясвятя Успіння Пресвятої
Богородиці в Неділю, крім свята Нерукотворного Образа»).

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – кафизма вся.

На «Господи, взиваю» стихир на 10: воскресні, глас 3-ій – 4, свята, глас 1-ий – 3 (див. в Мінеї 15 серпня, на «Госпо-
ди, взиваю» великої вечірні), і мч. Агафоника, глас 4-ий – 3.
«Слава» – мч. Агафоника, глас 1-ий, «І нині» – догматик, глас
3-ій: «Як нам не дивуватися ...».

Вхід. Прокимен дня.

На літії стихир свята, глас 8-ий (див. в Мінеї 22 серпня,
на стиховні вечірні, без приспівів). «Слава, і нині» – свята,
глас 2-ий. (див. На стиховні ранньої).

На стиховні стихир воскресні, глас 3-ій. «Слава» – мч.
Агафоника, глас 8-ий, «І нині» – свята, глас той самий.

Після Трисвятого – «Богородице Діво ...» (двічі) і тропар
свята, глас 1-ий (один раз).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар воскресний, глас
3-ій (двічі). «Слава» – мч. Агафоника, глас 4-ий, «І нині» –
тропар свята, глас 1-ий.

Кафізми 2-а і 3-я. Малі екстенії. Сідальні воскресні [1].

Непорочні. «Ангельський собор ...». Іпакої, степені і
прокимен – гласу. Євангеліє воскресне 1-е. «Воскресіння
Христове бачивши ...». Після 50-го псалма: «Слава» – «Мо-
литвами апостолів ...». Стихира воскресна, глас 6-ий: «Во-
скрес Ісус із гробу ...».

Канони: воскресний з ірмосом на 4 (ірмоси раз), Бого-
родиці (Октоїха) на 2, свята 1-ий на 4 і мч. Агафоника на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія Успіння: «Прикрашена Божественною славою
...».

Після 3-ої пісні – кондак та ікос свята, глас 2-ий, кондак
та ікос мч. Агафоника, глас 1-ий; сідальний мч. Агафоника,

глас 8-ий. «Слава, і нині» – сідальний свята, глас 1-ий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос воскресні, глас 3-ій.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні – «Свят Господь Бог наш». Екзапостила-
рій воскресний 1-ий. «Слава» – світільний мч. Агафоника, «І
нині» – світільний свята.

«Все, що дише ...» і хвалітні псалми.

На хвалітні стихир на 8: воскресні, глас 3-ій – 4, і свята,
глас 2-ий – 4 (див. На стиховні ранньої, зі «Славою» і приспі-
вами своїми). «Слава» – стихири євангельська 1-а, «І нині»
– «Преблагословенна єси ...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар воскрес-
ний: «Днесь спасіння ...».

Відпуст воскресний: «Христос, що воскрес із мертвих
...».

НА ЧАСАХ

На 1-му і 6-му часі – тропар воскресний. «Слава» – тро-
пар свята. Кондак свята.

На 3-му і 9-му часі – тропар воскресний. «Слава» – тро-
пар мч. Агафоника. Кондак воскресний.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні гласу – 6, і свята, 1-го і 2-го кано-
нів, пісня 8-а – 4.

На вході: «Прийдіть поклонімося... що воскрес із мертвих
...».

Після входу – тропарі та кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар воскресний,
тропар свята, тропар мч. Агафоника; кондак воскресний.
«Слава» – кондак мч. Агафоника, «І нині» – кондак свята.

У храмі святого – тропар воскресний, тропар свята, тро-
пар храму, тропар мч. Агафоника; кондак воскресний, кон-
дак храму. «Слава» – кондак мч. Агафоника, «І нині» – кондак
свята.

Прокимен, алилуарій і причасний – воскресні і свята.

Апостол і Євангеліє – дня.

Задостойник свята.

Відпуст воскресний: «Христос, що воскрес із мертвих
...».

[1]. Після першої кафізми на «Слава, і нині» – Богоро-
дичний воскресний 3-го гласу: «Тебе оспівуємо, Богороди-
це Діво, заступницю спасіння роду нашого...».

5 ВЕРЕСНЯ ПОНЕДІЛОК

23 СЕРПНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

3-й тиждень після П'ятдесятниці.

Віддання свята Успіння Пресвятої Богородиці. Мч. Луппа (IV). Сщмч. Іринія, єп. Ліонського (202). Прпп. Євтихія (бл. 540)
та Флорентія (547). Свт. Калиника, патр. Константинопольського (705).

Порядок читань згідно з календарем:

2 Кор., 186 зач., VIII, 7 – 15. Мк., 11 зач., III, 6 – 12.

Богородиці: Флп., 240 зач., II, 5 – 11. Лк., 54 зач., X, 38 –
42; XI, 27 – 28.

Звершується славослівна служба віддання свята Успін-
ня.

НА ВЕЧІРНІЙ кафізми нема.

На «Господи, взиваю» стихир свята, глас 1-ий – 6 (кож-
на стихири – двічі). «Слава, і нині» – свята, глас той самий:

«Богочахальним повелінням ...».

Входу немає. Прокимен дня. Паремій немає.

На стиховні стихир свята, глас 4-ий (зі своїми приспів-
ми). «Слава, і нині» – свята, глас той самий: «Коли відійшла
Ти, Богородице Діво...».

Після Трисвятого – тропар свята, глас 1-ий (один раз).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята, глас 1-ий
(двічі). «Слава, і нині» – той же тропар.

Кафізми 4-а і 5-а. Малі екстенії. Сідальні свята (по двічі).

Псалом 50-ий.

Канони: свята 1-ий з ірмосом на 8 (ірмоси по двічі) і 2-ий з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі).

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія Успіння: «Прикрашена Божественною славою ...».

Після 3-ої пісні – іпакої свята, глас 8-ий (один раз).

Після 6-ої пісні – кондак та ікос свята, глас 2-ий.

На 9-ій пісні «Чеснішу» не співаємо, але співаємо приспів свята. 1-ий приспів: «Ангели, Успіння Пречистої бачивши, здивувалися, як Діва возноситься від землі на Небо» [1]. (Звершується звичайне кадиння.)

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світильний свята. «Слава, і нині» – той же світильний.

«Все, що дише ...» і хвалітні псалми.

На хвалітніх стихирі свята, глас 4-ий – 4 (перша стихира – двічі). «Слава, і нині» – свята, глас 6-ий: «На безсмертне Твоє успіння...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар свята, глас 1-ий (один раз).

НА ЧАСАХ – тропар і кондак свята.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні свята, 1-го і 2-го канонів, пісня 9-а – 8 (1-го канону з ірмосом).

Після входу – тропар свята. «Слава, і нині» – кондак свята.

Прокимен, алилуарій і причасний – свята.

Апостол і Євангеліє – дня і свята.

Задостойник свята.

[1]. За традицією, 1-ий приспів співає священник або диакон.

6 ВЕРЕСНЯ ВІВТОРОК

24 СЕРПНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Сщмч. Євтихія, учня ап. Іоана Богослова (І). **Перенесення мощей свт. Петра, митр. Київського, всієї Руси чудотворця (1479).** Мч. Татіона (305). Мч. Сіри, діви Персидської (558). Прп. Георгія Лимніота (бл. 716). Рівноап. Косьми Етолійського (1779).

Порядок читань згідно з календарем:

2 Кор., 187 зач., VIII, 16 – IX, 5. Мк., 12 зач., III, 13 – 19.

Подаємо зразок звершення славослівної служби свт. Київського Петра в поєднанні зі службою сщмч. Євтихія (без святкового знака) і службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафизма 6-а.

На «Господи, взиваю» стихирі на 6: святителя, глас 1-ий – 3, і священномученика, глас 8-ий – 3. «Слава» – святителя, глас 6-ий: «Архієреїв похвалу ...», «І нині» – догматик, глас той самий: «Хто Тебе не ублажить ...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихирі святителя, глас 2-й (зі своїми приспівами). «Слава» – святителя, глас той самий, «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших, або, за традицією: «Все уповання моє ...».

Після Трисвятого – тропар святителя, глас 4-ий. «Слава» – тропар священномученика, глас той самий, «І нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Від віку утаємнене...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар святителя, глас 4-ий (двічі). «Слава» – тропар священномученика, глас той самий, «І нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Від віку утаємнене...».

Кафизми 7-а і 8-а. Малі ектенії. Сідальні святителя (по двічі). Псалом 50-ий.

Канони: Октоїха 1-ий з ірмосом, без мученичних, на 4 (ірмоси раз), святителя на 6 і священномученика на 4.

Біблійні пісні «Господеві співаймо ...».

Катавасія «Хрест накреслив ...».

Примітка. З цього дня до віддання свята Воздвиження на ранній, коли співається велике славослів'я, катавасія Воздвиження: «Хрест накреслив ...».

Після 3-ої пісні – кондак та ікос священномученика, глас 3-ий; сідальний святителя, глас 4-ий. «Слава» – сідальний священномученика, глас 3-ий, «І нині» – Богородичний Мі-

неї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос святителя, глас 8-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світильний святителя. «Слава» – світильний священномученика, «І нині» – Богородичний Мінеї.

«Все, що дише ...» і хвалітні псалми.

На хвалітніх стихирі святителя, глас 8-ий – 4 (перша стихира – двічі). «Слава» – святителя, глас 6-ий, «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших (за вибором), або, за традицією: «Богородице, Ти еси виноградна лоза...» (див. Часослов, Слава, і нині 3-го часу).

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар святителя, глас 4-ий. «Слава» – тропар священномученика, глас той самий, «І нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Від віку утаємнене...».

НА ЧАСАХ – тропар святителя. «Слава» – тропар священномученика. Кондаки священномученика і святителя читаються попеременно.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні святителя, пісня 3-я – 4 (з ірмосом) і пісня 6-а – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському або Богородиці – тропар храму, тропар святителя, тропар священномученика; кондак святителя. «Слава» – кондак священномученика, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар храму, тропар святителя, тропар священномученика; кондак храму, кондак святителя. «Слава» – кондак священномученика, «І нині» – «Заступнице християн ...».

Прокимен, алилуарій і причасний[1]. – дня і святителя.

Апостол і Євангеліє – дня і святителя.

[1]. Причасний дня і святителя співпадають.

7 ВЕРЕСНЯ СЕРЕДА

25 СЕРПНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Перенесення мощей ап. Варфоломія (VI). Ап. від 70-х Тита, еп. Критського (І). Свт. Варсиса і Євлогія, єпископів Едеських, і Протогена, еп. Карійського, сповідника (IV). Свт. Мина, патр. Константинопольського (536 – 552).

Порядок читань згідно з календарем:

2 Кор., 189 зач., IX, 12 – X, 7. Мк., 13 зач., III, 20 – 27.

Ап.: Тит., 300 зач., I, 1 – 4; II, 15 – III, 3, 12 – 13, 15. Мф., 11 зач., V, 14 – 19.

Служба апп. Варфоломія і Тита шестерична, звершується разом зі службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафизма 9-а.

На «Господи, взиваю» стихирі на 6: ап. Варфоломія,

глас 4-й – 3, і ап. Тита, глас той самий – 3. «Слава» – ап. Варфоломія, глас 2-ий: «Залишивши земне ...», «І нині» – Хрестобогородичний за гласом «Слави», від менших: «Древу Хресному ...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 3-й. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний Октоїха, глас той самий.

Після Трисвятого – тропар апостолів, глас 3-й. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний за гласом тропаря, від менших: «Жезл сили ...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар апостолів, глас 3-й. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний за гласом тропаря, від менших: «Жезл сили ...».

Кафизми 10-а і 11-а. Малих ектеній немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-ий.

Канони: Октоїха 1-ий з ірмосом на 6 (ірмоси раз), ап. Варфоломія на 4 і ап. Тита на 4.

Біблійні пісні «Господеві співаймо ...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї (ап. Тита).

Після 3-ої пісні – кондак ап. Тита, глас 2-ий; сідальний ап. Варфоломія, глас 3-й. «Слава» – сідальний ап. Тита, глас 8-ий, «І нині» – Хрестобогородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос ап. Варфоломія, глас 4-ий.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Екзапостиларій Октоїха. «Слава» – світильний апостолів, «І нині» –

Хрестобогородичний Мінеї.

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 3-й. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний Октоїха, глас той самий.

Після Трисвятого – тропар апостолів, глас 3-й. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний за гласом тропаря, від менших.

НА ЧАСАХ – тропар апостолів. Кондаки ап. Тита і ап. Варфоломія читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ повсякденні антифони.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар дня: «Спаси, Господи ...», тропар апостолів; кондак ап. Варфоломія, кондак ап. Тита. «Слава» – «Зі святыми упокой ...», «І нині» – кондак дня; Вознісся на Хрест».

Богородиці – тропар дня: «Спаси, Господи ...», тропар храму, тропар апостолів; кондак дня: «Вознісся на Хрест ...», кондак ап. Варфоломія, кондак ап. Тита. «Слава» – «Зі святыми упокой ...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня: «Спаси, Господи ...», тропар храму, тропар апостолів; кондак дня: «Вознісся на Хрест ...», кондак храму, кондак ап. Варфоломія, кондак ап. Тита. «Слава» – «Зі святыми упокой ...», «І нині» – «Заступнице християн ...». Прокимен, алилуарій і причасний – дня і апостолів.

Апостол і Євангеліє – дня і апостолів.

8 ВЕРЕСНЯ ЧЕТВЕР

26 СЕРПНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Адріана і Наталії (305 – 311).

Порядок читань згідно з календарем:

2 Кор., 190 зач., X, 7 – 18. Мк., 14 зач., III, 28 – 35.

Служба свв. мчч. Адріана і Наталії не має святкового знака, завершується разом зі службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафизма 12-а.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: Октоїха, глас 3-й – 3, і мучеників, глас 4-ий – 3. «Слава» – мучеників, глас 6-ий: «О супруже святий...», «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших.

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 3-й. «Слава» – мучеників, глас 1-ий: «Ревність чоловіка благочестивого ...», «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших.

Після Трисвятого – тропар мучеників, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар мучеників, глас 4-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших.

Кафизми 13-а і 14-а. Малих ектеній немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-ий.

Канони: Октоїха 1-ий з ірмосом на 6 (ірмоси раз), 2-ий на 4 і мучеників на 4.

Біблійні пісні «Господеві співаймо ...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї.

Після 3-ої пісні – кондак мученика Адріана, глас 4-ий, сі-

дальний мучеників, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

За 6-й пісні – кондак і ікос мучеників, глас 4-ий.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

За 9-й пісні співається «Достойно є». Екзапостиларій Октоїха. «Слава» – світильний мучеників, «І нині» – Богородичний Мінеї.

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 3-й. «Слава, і нині» – Богородичний Октоїха, глас той самий:

За Трисвятого – тропар мучеників, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших.

НА ЧАСАХ – тропар і кондак мучеників.

НА ЛІТУРГІЇ повсякденні антифони.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар дня, інший тропар дня, тропар мучеників; кондак дня, інший кондак дня, кондак мучеників. «Слава» – «Зі святыми упокой ...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня, інший тропар дня, тропар храму, тропар мучеників; кондак дня, інший кондак дня, кондак храму, кондак мучеників. «Слава» – «Зі святыми упокой ...», «І нині» – «Заступнице християн ...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня.

Апостол і Євангеліє – дня.

9 ВЕРЕСНЯ П'ЯТНИЦЯ

27 СЕРПНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Прп. Пімена Великого (бл. 450). Прпп. щмч. Кукші й учня його мч. Никона, Пімена, посника, Києво-Печерських, в Ближніх печерах (після 1114). Свт. Осії, спов., єп. Кордувійського (359). Свт. Ліверія, спов., папи Римського (366). Прп. Пімена Палестинського (бл. 602). Мц. Анфіси. Прп. Сави.

Порядок читань згідно з календарем:

2 Кор., 192 зач., XI, 5 – 21. Мк., 15 зач., IV, 1 – 9.

Прп.: Гал., 213 зач., V, 22 – VI, 2. Мф., 10 зач., IV, 25 – V, 12.

Служба прп. Пімена Великого не має святкового знака,

звершується разом зі службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафизма 15-а.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: Октоїха, глас 3-й – 3, і преподобного, глас 8-й – 3. «Слава» – преподобного, глас 6-й: «Преподобний отче ...», «І нині» – Хрестобогородичний Мінеї, глас той самий.

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 3-й. «Слава» – преподобного, глас 8-й, «І нині» – Хрестобогородичний Мінеї, глас той самий.

Після Трисвятого – тропар святого, глас 8-й. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний за гласом тропаря, від менших.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар святого, глас 8-й (двічі). «Слава, і нині» – Хрестобогородичний за гласом тропаря, від менших.

Кафизми 19-а і 20-а. Малих ектеній немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-й.

Канони: Октоїха 1-й з ірмосом на 6 (ірмоси раз), 2-й на 4 і преподобного на 4.

Біблійні пісні «Господеві співаймо ...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї.

Після 3-ої пісні – сідальний преподобного, глас 3-й. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос преподобного, глас 4-й.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Екзопостиларій Октоїха. «Слава» – світильний святого, «І нині» – Хрестобогородичний Октоїха.

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 3-й. «Слава, і нині» – Богородичний Октоїха, глас той самий.

Після Трисвятого – тропар святого, глас 8-й. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний за гласом тропаря, від менших.

НА ЧАСАХ – тропар і кондак преподобного.

НА ЛІТУРГІЇ повсякденні антифони.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар дня: «Спаси, Господи ...», тропар святого; кондак преподобного. «Слава» – «Зі святыми упокой ...», «І нині» – кондак дня: «Вознісся на Хрест ...».

У храмі Богородиці – тропар дня: «Спаси, Господи ...», тропар храму, тропар святого; кондак дня: «Вознісся на Хрест ...», кондак преподобного. «Слава» – «Зі святыми упокой ...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня: «Спаси, Господи ...», тропар храму, тропар святого; кондак дня: «Вознісся на Хрест ...», кондак храму, кондак преподобного. «Слава» – «Зі святыми упокой ...», «І нині» – «Заступнице християн ...». Прокимен, алуарій і причасний – дня і преподобного.

Апостол і Євангеліє – дня.

10 ВЕРЕСНЯ СУБОТА

28 СЕРПНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Прп. Мойсея Мурина (бл. 400). **Знайдений мощей прп. Іова Почаївського (1659). Собор прпп. отців Києво-Печерських, в Дальніх печерах (прп. Феодосія) спочилих.** Прав. Анни, пророчиці, дочки Фануїлової, що зустріла Господа Ісуса Христа в храмі Єрусалимському (І). Мц. Шушаніки, цариці Ранської (V, Груз.).

Порядок читань згідно з календарем:

Ран. – Мф., 43 зач., XI, 27 – 30.

Літ. – Прпп.: Гал., 213 зач., V, 22 – VI, 2. Лк., 24 зач., VI, 17 – 23.

Ряд.: 1 Кор., 126 зач., II, 6 – 9. Мф., 90 зач., XXII, 15 – 22.

Поліелейна служба Собору прпп. отців Києво-Печерських, в Дальніх печерах (прп. Феодосія) спочилих.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-й антифон.

На «Господи, взиваю» стихири преподобних, глас 8-й на 6. «Слава» – преподобних глас той самий: «Стоячи біля престолу Трисоняного Божества», «І нині» – Богородичний Догматик глас 3-й: «Як нам не дивуватися ...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії преподобних – 3.

На стиховні стихири преподобних, глас 2-й: «Богообразні робітники, / преподобні отці наші Києво-Печерські, ...» з їхніми стихами, «Слава» преподобних глас 1-й: «Суєтних хвилювань життя уникнувши, ...», «І нині» – Богородичний.

Після Трисвятого – тропар преподобних, глас 4-й. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний за гласом тропаря.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар преподобних, глас 4-й (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний воскресний за гласом тропаря.

Кафизми 16-а і 17-а. Малі ектенії.

Після 1-ої кафизми сідальний преподобних, глас 4-й: «Багатам скорботами шлях життя цього перейшовши, ...», «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї.

Після 2-ої кафизми сідальний преподобних, глас 3-й: «Про весілля Агнца у чертозі небесному почувши, ...», – Богородичний Мінеї.

Поліелей. Величання преподобним: «Величаємо вас, / преподобні отці наші Києво-Печерські, / і шануємо святу пам'ять вашу, / бо ви молитесь за нас, / Христа Бога нашого». Псалом вибраний: «Радуйтеся, праведні, у Господі, праведним подобає похвала». Після поліелея сідальний, глас 8:

«За голосом Господа свого пішовши...». Слава, і нині, Богородичний: «Як єдину в жонах Благословенну і похвалу дів і окрасу...». Степенна, 1-й антифон 4-го гласу. Прокимен, глас 4: «Чесна перед Господом / смерть преподобних Його». Стих: «Що віддам Господу за все, що Він воздав мені?» Все, що дише... Євангеліє від Матфея, зачало 43. Після 50-го псалма стихира, глас 6: «Стоячи біля престолу Трисоняного Божества ...».

Канони:

У храмі Господському і Богородиці – канон храму з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і преподобних отців на 8.

У храмі святого – канон Богородиці (з минулої Неділі) з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і преподобних отців на 8.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія: «Відкрию уста мої...».

Після 3-ої пісні – сідальний преподобних, глас 2-й. «Слава, і нині» – Богородичний.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос преподобних, глас 8-й.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається.

«Все, що дише ...» і хвалітні псалми.

На хвалітні стихири на 4, глас 4-й: «Плотське мудрування, підкоренням розуму підкорили ви Христу, отці преподобні ...» (двічі), «Погасили ви піч мирських пристрастей ...», «Від брудної глибини пристрастей ...». «Слава», глас 5-й: «Блаженства непорочних забажавши ...». «І нині...» – Богородичний Мінеї, глас той самий: «Богородице, Ти єси виноградна лоза істинна ...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар преподобних, глас 4-й. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний за гласом тропаря.

НА ЧАСАХ – тропар і кондак преподобних.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні преподобних, пісня 3-я – 4 (з ірмосом) і пісня 6-а – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар преподобних; «Слава» – кондак преподобних, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар преподобних тропар храму;

кондак храму. «Слава» – кондак преподобних, «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, Апостол, алуарій і причасний – преподобних і дня.

11 ВЕРЕСНЯ НЕДІЛЯ

29 СЕРПНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Неділя 13-та після П'ятдесятниці. Глас 4.

Усікновення глави пророка, Предтечі і Хрестителя Господнього Іоана.

Порядок читань згідно з календарем:

Ран. – Єв. 2-е, Мк., 70 зач., XVI, 1 – 8.

Літ. – 1 Кор., 166 зач., XVI, 13 – 24. Мф., 87 зач., XXI, 33 – 42.

Предтечі: Діян., 33 зач., XIII, 25 – 32. Мк., 24 зач., VI, 14 – 30.

Служба на честь свята Усікновення глави Іоана Предтечі бдінна, звершується разом з воскресною службою Октоїха.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – кафизма вся.

На «Господи, взиваю» стихири на 10: воскресні, глас 4-ий – 4, і Предтечі, глас 6-ий – 6 (перші дві стихири – двічі). «Слава» – Предтечі, глас той самий: «Вдень народження безсоромного Ірода...», «І нині» – догматик, глас 4-ий: «Пророк Давид...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії Предтечі – 3.

На літії стихири Предтечі, глас 1-ий і глас 4-ий. «Слава» – Предтечі, глас 5-ий: «Викриття беззаконних діянь Ірод хотів уникнути...», «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий: «Оспівуйте, люди...».

На стиховні стихири воскресні, глас 4-ий. «Слава» – Предтечі, глас 8-ий: «Предтече Спасів...», «І нині» – Богородичний воскресний за гласом «Слави»: «Безневисна Діво...».

Після Трисвятого – «Богородице Діво...» (двічі) і тропар Предтечі, глас 2-ий (один раз).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар воскресний, глас 4-ий (двічі). «Слава» – тропар Предтечі, глас 2-ий, «І нині» – Богородичний воскресний за гласом «Слави»: «Все вище розуму...».

Кафизми 2-а і 3-я. Малі екстенії. Сідальні воскресні.

Поліелей. Величання Предтечі: «Величаємо тебе, Хрестителю Спасів Іоане, і шануємо всі чесною Твоєю глави усікновення» і вибраний псалом: «Блажен муж, що боїться Господа; в заповідях Його ходить завжди». «Ангельський собор...». Іпакої гласу. Сідальний Предтечі після 1-ої кафизми, глас 5-й: «Заступника спільного закону і благодаті...»; інший сідальний Предтечі після 1-мої кафизми, глас 4-й: «Світлу твою пам'ять сьогодні звершуючи...»; сідальний Предтечі після 2-ої кафизми, глас 5-ий: «Того, що від пророка народився нам...»; інший сідальний Предтечі після 2-ої кафизми, глас 4-ий: «Нині явився нам Спасів Хреститель...». «Слава» – сідальний Предтечі після поліелей, глас 8-ий: «Предтеча, Хреститель і ангел...», «І нині» – Богородичний Мінеї, глас

той самий: «Слово Отче...». Степенні і прокимен – гласу. Євангеліє воскресне 2-е. «Воскресіння Христове бачивши...». Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами апостолів...». Стихира воскресна, глас 6-ий: «Воскрес Ісус із гробу...».

Канони: воскресний з ірмосом на 4 (ірмоси раз), Богородиці (Октоїха) на 2 і Предтечі (два канони) на 8.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія «Хрест накреслив...».

Після 3-ої пісні – кондак та ікос Предтечі, глас 5-ий; сідальний Предтечі, глас 8-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос воскресні, глас 4-ий.

На 9-й пісні співаймо «Чеснішу».

Після 9-й пісні – «Свят Господь Бог наш». Екзопостіларій воскресний 2-ий, світільний Предтечі. «Слава» – інший світільний Предтечі, «І нині» – Богородичний недільного екзопостіларій.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітні стихири на 8: воскресні, глас 4-ий – 4, і Предтечі, глас 8-ий і глас 6-ий – 4 (зі «Славою» і приспівами своїми; приспіви див. в Мінеї на стиховні великої вечірні). «Слава» – євангельська стихири 2-а, «І нині» – «Преблагословенна єси...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар воскресний: «Воскрес із гробу...».

НА ЧАСАХ – тропар воскресний. «Слава» – тропар Предтечі. Кондаки Предтечі і воскресний читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні гласу – 6, і Предтечі, пісня 3-тя – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і святого – тропар воскресний, тропар Предтечі. «Слава» – кондак Предтечі, «І нині» – кондак воскресний.

У храмі Богородиці – тропар воскресний, тропар храму, тропар Предтечі; кондак воскресний. «Слава» – кондак Предтечі, «І нині» – кондак храму.

Прокимен, алуарій і причасний – воскресні і Предтечі.

Апостол і Євангеліє – дня і Предтечі.

Примітка. Міркування Типікону про трапезу в цей день див. в гл. 48, 29 серпня.

12 ВЕРЕСНЯ ПОНЕДІЛОК

30 СЕРПНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

14-й тиждень після П'ятдесятниці.

Свт. Олександра (340), Іоана (595) і Павла Нового (784), патріархів Константинопольських. Прп. Христофора Римлянина (VI). Прп. Фантіна, чудотворця в Солуні (IX – X). Перенесення мощей блгв. кн. Олександра Новгородського (Невського, 1724). Свт. Сербських: Сави I (1237), Арсенія I (1266), Сави II (1269), Євстафія I (бл. 1285), Якова (1292), Никодима (1325), Даниїла (1338), архієпископів; Іоанікія (1354), Єфрема II (після 1395), Спиридона (1388), Макарія (1574), Гавриїла I (1659), патріархів, і Григорія, єпископа. Свт. Варлаама, митр. Молдовського (1657) (Румун.).

Порядок читань згідно з календарем:

2 Кор., 195 зач., XII, 10 – 19. Мк., 16 зач., IV, 10 – 23.

Подаємо схему звершення славослівної служби блгв. князя Олександра Новгородського (Невського).

НА ВЕЧІРНІ кафизми немає.

На «Господи, взиваю» стихири блгв. князя – 6. «Слава» – блгв. князя, «І нині» – догматик, глас 6-ий: «Хто Тебе не ублажить ...».

Входу немає.

На стиховні стихири блгв. князя. «Слава» – блгв. князя, «І нині» – Богородичний воскресний за гласом «Слави».

Після Трисвятого – тропар блгв. князя. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас 4-ий: «Від віку утаємнене...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар блгв. князя (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас 4-ий: «Від віку утаємнене...».

Кафизми 4-а і 5-а]. Малі екстенії. Сідальні Октоїха. 50-ий псалом.

Канони: Богородиці на 6 (ірмоси по двічі), блгв. князя на 8.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія «Хрест накреслив ...».

Після 3-ої пісні – сідальний блгв. князя. «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос блгв. князя.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний блгв. князя. «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї.

«Все, що дише ...» і хвалітні псалми.

На хвалітні стихири блгв. князя – 4. «Слава» – блгв. князя, «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших.

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар блгв. князя. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас 4-ий: «Від віку утаємнене...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак блгв. князя.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні блгв. князя, пісня 3-я – 4 (з ірмосом) і пісня 6-а – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар блгв. князя. «Слава» – кондак блгв. князя, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар храму, тропар блгв. князя; кондак храму. «Слава» – кондак блгв. князя, «І нині» – «Заступнице християн ...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня.

Апостол і Євангеліє – дня.

13 ВЕРЕСНЯ ВІВТОРОК

31 СЕРПНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Покладення чесного пояса Пресвятої Богородиці (395 – 408). Сщмч. Кипріяна, еп. Карфагенського (258). Свт. Геннадія, патр. Царгородського (471).

Порядок читань згідно з календарем:

2 Кор., 196 зач., XII, 20 – XIII, 2. Мк., 17 зач., IV, 24 – 34 (за вівторок).

2 Кор., 197 зач., XIII, 3 – 13. Мк., 18 зач., IV, 35 – 41 (за середу, під зачало).

Богородиці: Євр., 320 зач., IX, 1 – 7. Лк., 54 зач., X, 38 – 42; XI, 27 – 28.

Звершується славослівна служба Покладення чесного пояса Пресвятої Богородиці.

НА ВЕЧІРНІ кафизма 6-а.

На «Господи, взиваю» стихири Богородиці, глас 4-ий – 6 (кожна стихира – двічі). «Слава, і нині» – Богородиці, глас 2-ий: «Як вінцем пресвітлим ...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Богородиці, глас 4-ий (зі своїми приспіваними). «Слава, і нині» – Богородиці, глас 2-ий: «Думки очистивши і розум ...».

Після Трисвятого – тропар Богородиці, глас 8-ий (один раз).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар Богородиці, глас 8-ий (двічі). «Слава, і нині» – той же тропар.

Кафизми 7-а і 8-а. Малі екстенії. Сідальні Богородиці (по двічі). Псалом 50-ий.

Канони: Богородиці (Мінеї) 1-ий з ірмосом на 8 (ірмоси по двічі) і 2-ий на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія «Хрест накреслив ...».

Після 3-ої пісні – інший кондак Богородиці, глас 2-ий; сідальний Богородиці, глас 4-ий. «Слава, і нині» – інший сідальний Богородиці, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос Богородиці, глас 4-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний

Богородиці. «Слава, і нині» – той же світільний.

«Все, що дише ...» і хвалітні псалми.

На хвалітні стихири Богородиці, глас 4-ий – 4 (перша стихира – двічі). «Слава, і нині» – Богородиці, глас 2-ий: «Думки очистивши і розум ...». (див. На стиховні вечірні).

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар Богородиці, глас 8-ий (один раз).

НА ЧАСАХ – тропар Богородиці. Кондаки Богородиці читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні Богородиці, пісня 3-я – 4 (1-го канону з ірмосом) і пісня 6-а – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар храму, тропар Богородиці (пояса); кондак храму. «Слава» – кондак Богородиці (пояса), «І нині» – інший кондак Богородиці (пояса).

У храмі Богородиці – тропар Богородиці (пояса). «Слава» – кондак Богородиці (пояса), «І нині» – інший кондак Богородиці (пояса).

У храмі святого – тропар Богородиці (пояса), тропар храму; кондак Богородиці (пояса). «Слава» – кондак храму, «І нині» – інший кондак Богородиці (пояса).

Прокимен, алилуарій і причасний – Богородиці (пояса).

Апостол і Євангеліє – дня, вівторка (під зачало) і Богородиці (пояса).

14 ВЕРЕСНЯ СЕРЕДА

1 ВЕРЕСНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Початок індікту – церковне новоліття.

Прп. Симеона Стовпника (459) і матері його Марфи (бл. 428). Собор Вінницьких святих. Мч. Аїфала, диякона (380). Мцц. 40 дів, посниць, і мч. Амуна, диякона, вчителя їхнього (IV). Мц. Калісти та братів її, мчч. Євода та Єрмогена (309). Прав. Ісуса Навина (XVI ст. до Р. Хр.).

Собор Пресвятої Богородиці в Міасинській обителі (в пам'ять знайдення її ікони, 864). Чернігівсько-Гефсиманської (1869) ікони Божої Матері.

Порядок читань згідно з календарем:

Новоліттю: 1 Тим., 282 зач., II, 1 – 7. Лк., 13 зач., IV, 16 – 22.

Прп.: Кол., 258 зач., III, 12 – 16. Мф., 43 зач., XI, 27 – 30.

Звершується славослівна служба за Мінеєю.

Примітка. За Типіконом, служба на «Початок індікту, тобто нового року» має знак поліелея, але на ранній поліелей не служиться. На великій вечірні співається «Блажен муж» (1-ий антифон), читаються паремії, а рання звершується з великим славослів'ям.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-ий антифон.

На «Господи, взиваю» стихири на 10: індікта, глас 1-ий – 3, преподобного, глас 5-ий – 3, і інші стихири преподобного, глас 2-ий – 4. «Слава» – преподобного, глас 6-ий: «Божественна благодать ...», «І нині» – індікта, глас той самий: «Ти, що з Духом Святим ...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії індікта – 2 і преподобного – 1.

На стиховні стихири індікта, глас 1-ий і глас 2-ий – 4 (з приспіваними своїми). «Слава» – преподобного, глас 5-ий: «Преподобний отче ...», «І нині» – індікта, глас той самий: «Ти, Царю, вічно існуєш...».

Після Трисвятого – тропар індікта, глас 2-ий. «Слава» – тропар святого, глас 1-ий, «І нині» – тропар Богородиці, глас той самий: «Радуйся, обрадувана ...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар індікта, глас 2-ий (двічі). «Слава» – тропар святого, глас 1-ий, «І нині» – тропар Богородиці, глас той самий: «Радуйся, обрадувана ...».

Кафізми 10-а і 11-а. Малі ектенії.

Після 1-ої кафізми – сідальний індікта, глас 4-ий: «Як до Владики всього ...». «Слава» – сідальний преподобного, глас 8-ий: «Хрест Господній взявши...», «І нині» – сідальний індікта, глас 4-й: «Як до Владики всього ...».

Примітка. «З цього дня починається читання *Метафрас-та Логофета Симеона, і Маргарита Золотоустого, і тлумачення Послання святого апостола Павла* (Типікон, 1 вересня, 1-е «див»).

Після 2-ої кафізми – сідальний преподобного, глас 8-ий: «Стриманістю, і трудами...». «Слава» – сідальний мц. Калісти, глас 4-ий, «І нині» – Богородичний, глас той самий: «Скоро прийми ...».

Псалом 50-ий.

Примітка. Поліелей співається тільки в храмі прп. Симеона Столпника. Поліелей і величання преподобного з псалмом вибраним. Мала ектенія і сідальні преподобного після поліелея (як зазначено в Мінеї). Степенна – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен і Євангеліє – преподобного, стихира після 50-го псалма – храму (преподобного) (порівн.: Мінея, 1 вересня).

Канони: індікта з ірмосом на 6 (Ірмос по двічі), мучениць

на 4 і преподобного на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія «Хрест накреслив ...».

Після 3-ої пісні – кондак індікта, глас 2-ий; сідальний індікта, глас 8-ий, сідальний преподобного, глас той самий. «Слава» – сідальний мучениць, глас 1-ий, «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос преподобного, глас 2-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні – катавасія: «Таємний Ти, Богородице, рай ...» та «Через споживання плоду з дерева ...». «Достойно є» не співається. Світільний індікта. «Слава» – світільний святого, «І нині» – інший світільний індікта.

«Все, що дише ...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихири на 4: індікта, глас 3-й і глас 4-ий – 3, і мучениць, глас 2-ий – 1. «Слава» – преподобного, глас 2-ий: «Від доброго кореня ...», «І нині» – індікта, глас 8-ий: «Ти, Слове Христе Боже, що невимовною мудрістю...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар індікта, глас 2-ий. «Слава» – тропар святого, глас 1-ий, «І нині» – тропар Богородиці, глас той самий: «Радуйся, обрадувана ...».

НА ЧАСАХ – тропар індікта. «Слава» – тропар святого. Кондаки індікта і преподобного читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні індікта, пісня 3-я – 4 (з ірмосом), і преподобного, пісня 6-а – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар індікта, тропар Богородиці: «Радуйся, обрадувана ...», тропар святого. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – кондак індікта.

У храмі Богородиці – тропар індікта, тропар Богородиці: «Радуйся, обрадувана ...», тропар святого; кондак індікта. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар індікта, тропар Богородиці: «Радуйся, обрадувана ...», тропар храму, тропар святого; кондак храму. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – кондак індікта.

Прокимен, алуарій і причасний – індікта і преподобного.

Апостол і Євангеліє – індікта і преподобного.

15 ВЕРЕСНЯ ЧЕТВЕР

2 ВЕРЕСНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Прпп. Антонія (1073) і Феодосія (1074) Києво-Печерських. Мч. Маманта (275), батька його Феодота і матері Руфини (III). Прп. Іоана посника, патр. Царгородського (595). Мчч. 3628 в Нікомидії (III – IV).

Порядок читань згідно з календарем:

Ран.: Мф., 43 зач., XI, 27 – 30.

Літ. – Гал., 213 зач., V, 22 – VI, 2. Лк., 24 зач., VI, 17 – 23.

Поліелейна служба прпп. Антонія і Феодосія Києво-Печерських.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-ий антифон.

На «Господи, взиваю» стихири преподобних, глас 2-ий – 8 (перша і друга стихири – тричі, третя – двічі). «Слава» – преподобних, глас 4-ий: «Як Христових працівників ...», «І нині» – догматик, глас той самий: «Пророк Давид ...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії преподобних – 3

На стиховні стихири преподобних, глас 4-ий (з приспіваними своїми). «Слава» – преподобних, глас 8-ий: «Хто достойно вшанує ...», «І нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Безневесна Діво ...».

Після Трисвятого – тропар преподобних, глас 4-ий.

«Слава, і нині» – Богородичний воскресний за гласом тропаря: «Від віку утаємнене...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар преподобних, глас 4-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний воскресний за гласом тропаря: «Від віку утаємнене...».

Кафізми 13-а і 14-а. Малі ектенії. Сідальні преподобних (по двічі).

Поліелей. Величання святих: «Ублажаємо вас, преподобні отці наші Антонію і Феодосію, / і шануємо святу пам'ять вашу, / наставники монахів, / і співбесідники ангелів» і вбраний псалом: «Терплячи, потерпів від Господа і визволив

мене». Сідальний преподобних після полієлея, глас 8-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий. Степенна – 1-й антифон 4-го гласу. Прокимен і Євангеліє – преподобних (див. в Загальній Мінеї). Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами преподобних ...». Стихира преподобних (див. в Загальній Мінеї).

Канони: Богородиці з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і преподобних (два канони) на 8.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія «Хрест накреслив ...».

Після 3-ої пісні – інший кондак та інший ікос преподобних, глас 2-ий; сідальний преподобних, глас 4-ий. «Слава» – інший сідальний преподобних, глас 2-й, «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак і ікос преподобних, глас 8-ий.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний преподобних (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї.

«Все, що дише ...» і хвалітні псалми.

На хвалітні стихири преподобних, глас 2-ий – 4 (перша стихири – двічі). «Слава» – преподобних, глас той самий: «Думки очистивши...», «І нині» – Богородичний Мінеї, глас

той самий: «Спаси від бід ...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар святого, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний за гласом тропаря: «Від віку утаємнене...».

НА ЧАСАХ – тропар святого. Кондаки преподобних читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні преподобних, пісня 3-я – 4 (з ірмос) і пісня 6-а – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар святого; кондак преподобних. «Слава» – інший кондак преподобних, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар храму, тропар преподобних; кондак храму, кондак преподобних. «Слава» – інший кондак преподобних, «І нині» – «Заступнице християн ...».

Примітка: Якщо звершувалося бдіння то тропарі і кондаки у храмі святого співаються наступним чином: тропар преподобних, «Слава» – кондак преподобних. «І нині» – «Заступнице християн ...».

Прокимен, алилуарій і причасний – преподобних.

Апостол і Євангеліє – понеділка, дня (під зачало) і преподобних.

16 ВЕРЕСНЯ п'ятниця

3 ВЕРЕСНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Щмч. Анфіма, еп. Нікомидійського, і з ним мчч. Феоділа, диякона, Дорофея, Мардонія, Мигдонія, Петра, Індиса, Горгонія, Зинона, Домни, діви, і Євфимія (302). Прп. Феоктиста, співпосника Єфимія Великого (467). Св. Фіви, диякониси (І). Щмч. Василіси Нікомидійської (309). Щмч. Аристіона, еп. Олександрійського. Свт. Іоанікія, патр. Сербського (1354).

Пісидійської ікони Божої Матері.

Порядок читань згідно з календарем:

Гал., 201 зач., II, 6 – 10. Мк., 20 зач., V, 22 – 24, 35 – VI, 1 (за п'ятницю, під зачало).

Служба щмч. Анфіма і прп. Феоктиста не має святкового знака, звершується разом зі службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафизма 15-а.

На «Господи, звизаю» стихири на 6: священномученика, глас 1-ий – 3 і преподобного, глас той самий – 3. «Слава» – священномученика, глас 6-ий, «І нині» – Хрестобогородичний Мінеї, глас той самий.

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 4-ий. «Слава» – преподобного, глас 6-ий: «Преподобний отче ...», «І нині» – Хрестобогородичний Мінеї, глас той самий.

Після Трисвятого – тропар священномученика, глас 4-ий. «Слава» – тропар святого, глас 8-ий, «І нині» – Хрестобогородичний за гласом «Слави», від менших.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар священномученика, глас 4-ий (двічі). «Слава» – тропар святого, глас 8-ий, «І нині» – Хрестобогородичний за гласом «Слави», від менших.

Кафизми 19-а і 20-а. Малих ектеній немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-ий.

Канони: Октоїха 1-ий з ірмосом на 6 (ірмоси раз), священномученика на 4 і преподобного на 4.

Біблійні пісні «Господеві співаймо ...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї (преподобного).

Після 3-ої пісні – сідальний священномученика, глас 1-ий. «Слава» – сідальний преподобного, глас 4-ий, «І нині» – Хрестобогородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос священномученика, глас 4-ий.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Екзапостиларій Октоїха. «Слава» – світільний священномученика, «І нині» – Хрестобогородичний Октоїха.

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 4-ий. «Слава» – священномученика, глас той самий, «І нині» – Хрестобогородичний Мінеї, глас той самий.

Після Трисвятого – тропар священномученика, глас 4-ий. «Слава» – тропар святого, глас 8-ий, «І нині» – Хрестобогородичний за гласом «Слави», від менших.

НА ЧАСАХ – тропар священномученика. «Слава» – тропар святого. Кондак священномученика.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні Октоїха – 4 і священномученика, пісня 3-тя – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар дня: «Спаси, Господи ...», тропар священномученика, тропар святого; кондак священномученика. «Слава» – «Зі святыми упокой ...», «І нині» – кондак дня: «Вознісся на Хрест ...».

У храмі Богородиці – тропар дня: «Спаси, Господи ...», тропар храму, тропар священномученика, тропар святого; кондак дня: «Вознісся на Хрест ...», кондак священномученика. «Слава» – «Зі святыми упокой ...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня: «Спаси, Господи ...», тропар храму, тропар священномученика, тропар святого; кондак дня: «Вознісся на Хрест ...», кондак храму, кондак священномученика. «Слава» – «Зі святыми упокой ...», «І нині» – «Заступнице християн ...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня.

Апостол і Євангеліє – дня.

17 ВЕРЕСНЯ СУБОТА

4 ВЕРЕСНЯ ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Сщмч. Вавили, еп. Великої Антіохії, і з ним трьох отроків: Урвана, Прилідіана, Єполонія та матері їхньої Христудули (бл. 251). Прор. Боговидця Мойсея (1531 до Р. Хр.). **Знайдення мощей свт. Іоасафа, еп. Білгородського (1911)**. Мц. Ерміонії, дочки ап. Филипа, диякона (бл. 117). Мч. Вавили Нікомидійського і з ним 84 отроків (IV). Мчч. Феодора, Міана, Юліана та Кіона (305 – 311).

Ікони Божої Матері, званої «Неопалима купина» (1680).

Порядок читань згідно з календарем:

Ран. – Ін., 35 зач. (від пол.), X, 1 – 9.

Свт.: Евр., 335 зач., XIII, 17 – 21. Ін., 36 зач., X, 9 – 16.

Ряд.: 1 Кор., 130 зач., IV, 1 – 5. Мф., 93 зач., XXIII, 1 – 12

Подаємо зразок звершення поліелейної служби свт. Іоасафа Білгородського.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-й антифон.

На «Господи, взиваю» стихирі святителя, глас 8-ий і глас 5-ий – 8 (перші дві стихирі – двічі). «Слава» – святителя, глас 2-ий: «Якими похвальними ...», «І нині» – догматик, глас 4-ий: «Пророк Давид ...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії святителя – 3.

На стиховні стихирі святителя, глас 7-ий. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той самий.

Після Трисвятого – тропар святителя, глас 3-ий. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Тебе, оспівуємо, Богородице Діво...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар святителя, глас 3-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Тебе, оспівуємо, Богородице Діво...».

Кафизми 16-а і 17-а. Малі екстенії. Сідальні святителя (по двічі).

Поліелей. Величання святителя: «Величаємо тебе, / святителю отче Іоасафе / і шануємо святу пам'ять твою, / бо ти молиш за нас, // Христа Бога нашого» і вибраний псалом: «Блажен муж, що боїться Господа». Сідальний святителя після поліелея, глас 2-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий. Степенна – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен святителя, глас 4: «Уста мої промовлятимуть премудрість, і повчання серця мого – розум. Стих: «Слухайте це, всі народи, почуйте всі, хто живе по вселенній» і Євангеліє – святителя. Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами святителя Іоасафа ...». Стихира святителя, глас 6-ий.

Канони: У храмі Господському і Богородиці – канон храму з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і святителя на 8.

У храмі святого – канон Богородиці (з минулої Неділі) з

ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і святителя на 8.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія «Хрест накреслив ...».

Після 3-ої пісні – сідальний святителя, глас 6-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос святителя, глас 8-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний святителя (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітні стихирі святителя, глас 4-ий – 4 (перша стихира – двічі). «Слава» – святителя, глас 8-ий: «О, преславне чудо! ..», «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий: «Владичице, прийми молитви рабів Твоїх ...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар святителя, глас 3-ий. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Тебе, оспівуємо, Богородице Діво...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак святителя.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні святителя, пісня 3-я – 4 (з ірмосом) і пісня 6-а – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар святителя. «Слава» – кондак святителя, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар храму, тропар святителя; кондак храму. «Слава» – кондак святителя, «І нині» – «Заступнице християн ...».

Прокимен, алилуарій і причасний – святителя і дня.

Апостол і Євангеліє – святителя і дня.

18 ВЕРЕСНЯ НЕДІЛЯ

5 ВЕРЕСНЯ ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Неділя 14-та після П'ятдесятниці. Глас 5.

Прор. Захарії і прав. Єлисавети, батьків св. Іоана Предтечі (I). **Прмч. Афанасія Берестейського (1648). Кончина блгв. кн. Гліба, в хрещенні Давида (1015)**. Мчч. Фифаїла і сестри його Фівеї (Вивеї, 98 – 138). Мч. Сарвила. Мц. Раїси (Іраїди, бл. 308). Мчч. Ювентина і Максима, воїнів (361 – 363). Мчч. Урвана, Феодора та Медимна і з ними 77 мужів від церковного чину, що в Нікомидії постраждали (370). Мч. Авдія (Авида) в Персії (V).

Порядок читань згідно з календарем:

Ран. – Ев. 3-е, Мк., 71 зач., XVI, 9 – 20.

Літ. – 2 Кор., 170 зач., I, 21 – II, 4. Мф., 89 зач., XXII, 1 – 14.

Прор.: Евр., 314 зач., VI, 13 – 20. Мф., 96 зач., XXIII, 29 – 39.

Поліелейна служба **прмч. Афанасія Берестейського** завершується разом з воскресною службою Октоїха

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – кафизма вся.

На «Господи, взиваю» стихирі на 10: воскресні, глас 5-ий – 6, і стихирі преподобномученика, глас 8-ий – 4. «Слава» – преподобномученика, глас 8-ий: «За Євангелієм ти Господа і Бога полюбив...», «І нині» – догматик, глас 5-ий: «В Червоному морі ...».

Вхід. Прокимен дня.

На літії стихира храму. «Слава» – преподобномученика, глас 6-й (див. На «Славу» хвалітні стихир в Мінеї), «І нині» –

Богородичний воскресний, глас той самий.

На стиховні стихирі воскресні, глас 5-ий. «Слава» – пророка, глас 4-ий: «Отче Афанасію ...», «І нині» – Богородичний воскресний, глас той самий.

Після Трисвятого – «Богородице Діво ...» (тричі).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар воскресний, глас 5-ий (двічі). «Слава» – тропар преподобномученика, глас 2-ий, «І нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Все, вище розуму ...».

Кафизми 2-а і 3-я. Малі ектенії. Сідальні воскресні.

Поліелея. Величання преподобномученика: «Ублажаємо тебе,/ преподобномученику Афанасію/ і шануємо святу пам'ять твою,/ наставнику монахів і співбесіднику ангелів» вибраний псалом: «Почуйте про це всі народи». «Ангельський собор ...». Іпакії, степенні гласу, сідальний преподобномученика після 1-ої кафизми, сідальний преподобномученика після 2-ої кафизми, «Слава» сідальний преподобномученика після поліелея, глас 4-ий, «І нині» – Богородичний мінеї і прокимен – гласу. Євангеліє воскресне 3-є. «Воскресіння Христове бачивши ...». Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами апостолів ...». Стихира недільна, глас 6-ий: «Воскрес Ісус із гробу ...».

Канони: воскресний з ірмосом на 4 (ірмоси раз), Богородиці на 2 і преподобномученика на 8.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія «Хрест накреслив ...».

Після 3-ої пісні – кондак та ікос преподобномученика, глас 4-ий; сідальний преподобномученика, глас 6-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос воскресні, глас 5-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні – «Свят Господь Бог наш». Екзапостиларій воскресний 3-ий. «Слава» – світильний преподобномученика, «І нині» – Богородичний воскресний екзапостиларій.

«Все, що дише ...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихирах воскресні, глас 5-ий – 4, преподобномученика – 4. «Слава» – стихира євангельська 3-тя, «І нині» – «Преблагословенна єси ...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар воскресний: «Днесь спасіння ...».

НА ЧАСАХ – тропар воскресний. «Слава» – тропар преподобномученика. Кондаки воскресний та преподобномученика поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні гласу – 6 і преподобномученика, пісня 3-тя – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар воскресний, тропар преподобномученика. «Слава» – кондак преподобномученика, «І нині» – кондак недільний.

У храмі Богородиці – тропар воскресний, тропар храму, тропар преподобномученика; кондак воскресний. «Слава» – кондак преподобномученика, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар воскресний, тропар храму, тропар преподобномученика; кондак воскресний, кондак храму. «Слава» – кондак преподобномученика, «І нині» – «Заступнице християн ...».

Прокимен, алилуарій і причасний – воскресні і преподобномученика.

Апостол і Євангеліє – дня і преподобномученика.

19 ВЕРЕСНЯ ПОНЕДІЛОК

6 ВЕРЕСНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

15-й тиждень після П'ятдесятниці.

Спомин чуда архістрати́га Михаїла в Хонах (Колосах) (IV). Мчч. Євдоксія, Зинона і Макарія (311 – 312). Прп. Архипа (IV) [1]. Мчч. Кіріака, Фавста, пресвітера, Ави́ва, диякона, і з ними 11 мучеників (бл. 250). Прп. Давида (VI). Сщмч. Кирила, еп. Гортинського (III – IV). Мчч. Ромила і з ним багатьох інших (105 – 115).

Ки́єво-Бра́тської (1654) й Арапетської ікон Божої Матері.

Порядок читань згідно з календарем:

Гал., 202 зач., II, 11 – 16. Мк., 21 зач., V, 24 – 34.

Архангела: Євр., 305 зач., II, 2 – 10. Лк., 51 зач., X, 16 – 21.

Служба Архангела Михаїла шестерична, звершується разом із службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафизми немає.

На «Господи, взиваю» стихира Архангела, глас 4-ий – 6 (кожна стихира – двічі). «Слава» – Архангела, глас 6-ий: «Радійте разом з нами...», «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихира Октоїха, глас 5-ий. «Слава, і нині» – Архангела, глас 8-ий.

Після Трисвятого – тропар Архангела, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Виховані у храмі ...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар Архангела, глас 4-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Виховані у храмі ...».

Кафизми 4-а і 5-а. Малі ектенії немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-ий.

Канони: Октоїха 1-ий з ірмосом, без мученичних, на 4 (ірмоси раз), 2-ий на 4 і Архангела (Мінеї) на 6.

Біблійні пісні «Господеві співаймо ...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї (Архангела).

Після 3-ої пісні – сідальний Архангела, глас 8-ий. «Слава» – інший сідальний Архангела, глас 1-ий, «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос Архангела, глас 2-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Екзапостиларій Октоїха. «Слава» – світильний Архангела, «І нині» – Богородичний Мінеї.

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихирах Архангела, глас 1-ий – 4 (перша стихира – двічі). «Слава» – Архангела, глас той самий, «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших.

«Тобі слава подобає ...» не читається, але відразу читець: «Слава Тобі, що показав нам світло». Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихира Октоїха, глас 5-ий. «Слава» – Архангела, глас той самий, «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших.

Після Трисвятого – тропар Архангела, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Богородице, Ти вища від усіх творинь ...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак Архангела.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні Архангела, пісня 3-я – 4 (з ірмосом) і пісня 6-а – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господський і Богородиці – тропар храму, тропар дня, тропар Архангела; кондак дня, кондак Архангела. «Слава» – «Зі святыми упокой ...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня, тропар храму, тропар Архангела; кондак дня, кондак храму, кондак Архангела. «Слава» – «Зі святыми упокой ...», «І нині» – «Заступнице християн ...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня (і Архангела) [2].

Апостол і Євангеліє – дня і Архангела.

[1]. Прп. Архип згадується Типіконом, але в Мінеї служби йому немає.

[2]. Прокимени, алилуарії і причасні дня і Архангела співдають.

20 ВЕРЕСНЯ ВІВТОРОК

7 ВЕРЕСНЯ
ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Передсвятю Різдва Пресвятої Богородиці. Мч. Созонта (бл. 304). **Прмч. Макарія Канівського, архім. Овруцького, Переяславського (1678).** Апп. від 70-х Євода (66) й Онисифора (після 67). Мч. Євсихія (II). Прп. Луки (після 975).

Гал., 204 зач., II, 21 – III, 7. Мк., 22 зач., VI, 1 – 7 (за вівторок).

Гал., 207 зач., III, 15 – 22. Мк., 23 зач., VI, 7 – 13 (за середу, під зачало).

Подаємо зразок звершення поліелейної служби **прмч. Макарія Канівського, архім. Овруцького, Переяславського в поєднанні з шестеричною службою передсвятя Різдва Пресвятої Богородиці.**

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ: «Блажен муж» 1-ий антифон 1-ої кафизми.

На «Господи, взиваю» стихири на 8: передсвятя, глас 1-ий – 3, і преподобномученика, глас 4-ий – 3. «Слава» – преподобномученика, «І нині» – передсвятя, глас той самий: «Всечесне Твоє різдво ...».

Вхід. Прокимен дня.

Паремії преподобномученика – 3.

На стиховні стихири передсвятя, глас 8-ий (зі своїми приспіваними). «Слава» преподобномученика, глас той самий: «Доки, о душе моя, в гріхах потопаш? «І нині» – передсвятя, глас 4-ий: «Всесвітня радість ...».

Після Трисвятого – тропар преподобномученика, глас 8-ий. «Слава, і нині» – тропар передсвятя, глас 4-ий.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар передсвятя, глас 4-ий (двічі). «Слава» – тропар преподобномученика, глас той самий, «І нині» – тропар передсвятя, глас той самий.

Кафизми 7-а і 8-а. Малі ектенії. Сідальні передсвятя (по двічі). Поліелей. Величання преподобномученику: «Ублажаємо тебе, преподобномученику Макарію, і шануємо святу пам'ять твою, наставнику монахів і співбесіднику ангелів і псалом вибраний: «Терплячи, потерпів від Господа і визволив мене». Після поліелея сідальний преподобномученика, глас 8-ий: «Після славного страждання твого...». «Слава, і нині» – Богородичний: «З любов'ю душевною взиваю до Тебе». Степенна, 1-й антифон 4-го гласу. Прокимен, глас 4: «Чесна перед Господом/ смерть преподобних Його». Стих: «Що віддам Господу за все, що Він воздав мені?» Все, що дише... Євангеліє від Матфея, зачало 43. Псалом 50-ий. Після 50-го псалма стихира преподобномученика, глас 6: «Насліднику Божий...».

Канони: передсвятя з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і преподобномученика на 8.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія: «Хрест накреслив».

Після 3-ої пісні – кондак та ікос преподобномученика, глас 2-ий; сідальний преподобномученика, глас 8-ий. «Слава, і нині» – сідальний передсвятя, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос передсвятя, глас 3-й.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний преподобномученика. «Слава, і нині» – світільний передсвятя.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихири на 8: передсвятя – 4 і преподобномученика, глас 6-ий – 4 (перша стихира – двічі). «Слава» – преподобномученика, глас 8-ий: «Господи, коли з людьми на землі перебував Ти...», «І нині» – передсвятя.

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар преподобномученика, глас 4-ий. «Слава, і нині» – тропар передсвятя, глас той самий.

НА ЧАСАХ – тропар передсвятя. «Слава» – тропар преподобномученика. Кондак тільки передсвятя.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні передсвятя, пісня 3-я – 4 (з ірмосом), і преподобномученика, пісня 6-а – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар храму, тропар передсвятя, тропар преподобномученика; кондак храму. «Слава» – кондак преподобномученика, «І нині» – кондак передсвятя.

У храмі Богородиці – тропар передсвятя, тропар преподобномученика. «Слава» – кондак преподобномученика, «І нині» – кондак передсвятя.

У храмі святого – тропар передсвятя, тропар храму, тропар преподобномученика; кондак храму. «Слава» – кондак преподобномученика, «І нині» – кондак передсвятя.

Прокимен, алилуарій і причасний – преподобномученика.

Апостол і Євангеліє – дня, середи (під зачало) і преподобномученика.

21 ВЕРЕСНЯ СЕРЕДА

8 ВЕРЕСНЯ
ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

РІЗДВО ПРЕСВЯТОЇ ВЛАДИЧИЦІ НАШОЇ БОГОРОДИЦІ І ПРИСНОДІВИ МАРІЇ.

Ікони Софії – Премудрості Божої (Київської).

Почаївської (1559), Домницької (1696), Холмської, Лісинської та Кам'янка-Струмилової (XVII) ікон Божої Матері.

Порядок читань згідно з календарем:

Ран. – Лк., 4 зач., I, 39 – 49, 56.

Літ. – Флп., 240 зач., II, 5 – 11. Лк., 54 зач., X, 38 – 42; XI, 27 – 28.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-ий антифон.

На «Господи, взиваю» стихири свята, глас 6-й – 8 (3-я і 4-а стихира – двічі). «Слава, і нині» – свята, глас той самий: «Нині Бог, що на Небесному престолі спочиває.....».

Вхід. Прокимен дня. Паремії свята – 3.

На літій стихири свята, глас 1-ий і глас 2-ий. «Слава, і нині» – свята, глас 8-ий: «В благознаменний день...».

На стиховні стихири свята, глас 4-ий (зі своїми приспіваними). «Слава, і нині» – свята, глас 8-ий: «Прийдіть, усі вірні...».

Після Трисвятого – тропар свята, глас 4-ий (тричі).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята, глас 4-ий (двічі). «Слава, і нині» – той же тропар.

Кафизми 10-а і 11-а. Малі ектенії. Сідальні свята (по двічі).

Поліелей. Величання свята: «Величаємо Тебе, Пресвята Діво, і шануємо святих Твоїх родителів, і всіславне слави́мо різдво Твоє, і вибраний псалом. Сідальний свята після поліелея, глас 8-ий: «Нехай радіє Небо...». «Слава, і нині» – інший сідальний свята після поліелея, глас той самий: «Оновись, Адаме ...». Степенна – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен свята, глас 4-й: «Пом'яну ім'я Твоє у всякому роді і роді»; стих: «Вилилось із серця мого слово блага, кажу я Цареві про мої діла». Євангеліє – свята (Лк., Зач. 4). Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами Богородиці...», «І нині» – той же стих. Стихира свята, глас 6-й: «В цей день Господь».

ній радійте, люди...».

Канони: свята 1-ий, глас 2-ий, з ірмосом на 8 (ірмоси по двічі), і 2-ий, глас 8-ий, з ірмосом на 8 (ірмоси по двічі).

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія «Хрест накреслив...».

Після 3-ої пісні – сідалний свята, глас 4-ий. «Слава, і нині» – той же сідалний.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос свята, глас 4-ий.

На 9-ій пісні – приспиви свята і звичайне кадиння. («Чеснішу» не співаємо.) 1-ий приспів: «Величай, душе моя, преславне народження Божої Матері» [1].

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Катавасія «Таємний Ти, Богородице, рай...». Світільний свята (двічі). «Слава, і нині» – інший світільний свята.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихири свята, глас 1-ий – 4 (перша стихира – двічі). «Слава, і нині» – свята, глас 6-ий: «В цей день Господній радійте, люди...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар свята, глас 4-ий (один раз).

НА ЧАСАХ – тропар і кондак свята.

НА ЛІТУРГІЇ антифони зображальні.

Блаженні свята: 1-го канону пісня 3-я – 4 (з ірмос), і 2-го канону пісня 6-а – 4.

Після входу – тропар свята. «Слава, і нині» – кондак свята.

Прокимен, алилуарій і причасний – свята.

Апостол і Євангеліє – свята

Задостойник свята – приспів: «Величай, душе моя ...», та ірмос: «Не властиве матерям дівство...» (і до віддання).

З 9 по 11 вересня – післясвятю Різдва Пресвятої Богородиці.

12 вересня – віддання свята Різдва Пресвятої Богородиці.

[1] За традицією, 1-ий приспів співає священник або диакон.

22 ВЕРЕСНЯ ЧЕТВЕР

9 ВЕРЕСНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Післясвятю Різдва Пресвятої Богородиці. Правв. Богоотців Іоакима й Анни. Мч. Северіана (320). **Знайдений і перенесений мощей свт. Феодосія, архієп. Чернігівського (1896).** Прп. Феофана, спов. (бл. 300). Мчч. Харитона і Стратора (Стратоника). Блж. Микити в Царгороді (XII). Спомин III Вселенського собору (431).

Ран. – Ін., 35 зач. (від пол.), X, 1 – 9.

Гал., 208 зач., III, 23 – IV, 5. Мк., 25 зач., VI, 30 – 45.

Богоотців: Гал., 210 зач. (від половини), IV, 22 – 31. Лк., 36 зач., VIII, 16 – 21.

Після літургії звершується молебень за сім'ю.

Шестерична служба святих Богоотців Іоакима і Анни поєднується зі службою післясвятя

НА ВЕЧІРНІ кафизми немає.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: свята, глас 1-ий – 3, і святих, глас 4-ий – 3. «Слава, і нині» – свята, глас 5-ий.

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири свята, глас 2-ий (зі своїми приспіваними). «Слава, і нині» – свята, глас 8-ий.

Після Трисвятого – тропар святих (за вибором). «Слава, і нині» – тропар свята, глас 4-ий.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята, глас 4-ий (двічі). «Слава» – тропар святих (за вибором), «І нині» – тропар свята, глас 4-ий.

Кафизми 13-а і 14-а. Малі ектенії. Сідалні свята (по двічі). Псалом 50-ий.

Канони: свята 1-ий з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і святих на 6.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону святих.

Після 3-ої пісні – кондак та ікос свята, глас 4-ий; сідалний святих, глас 5-ий. «Слава, і нині» – той же сідалний.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос святих, глас 2-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний святих. «Слава, і нині» – світільний свята (див. в службі свя-

тих).

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири свята, глас 6-ий (зі своїми приспіваними). «Слава, і нині» – свята, глас 2-ий.

Після Трисвятого – тропар святих (за вибором). «Слава, і нині» – тропар свята, глас 4-ий.

НА ЧАСАХ – тропар свята. «Слава» – тропар святих. Кондак тільки свята.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні свята, 1-го канону пісня 1-а – 4 (з ірмосом), і святих, пісня 6-а – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар храму, тропар свята, тропар святих; кондак храму. «Слава» – кондак святих, «І нині» – кондак свята.

У храмі Богородиці – тропар свята, тропар святих. «Слава» – кондак святих, «І нині» – кондак свята.

У храмі святого – тропар свята, тропар храму, тропар святих; кондак храму. «Слава» – кондак святих, «І нині» – кондак свята.

Прокимен, алилуарій і причасний – свята і святих.

Апостол і Євангеліє – понеділка, дня (під зачало) і святих.

Задостойник свята.

23 ВЕРЕСНЯ П'ЯТНИЦЯ

10 ВЕРЕСНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Мцц. Минодори, Митродори й Німфодори (305 – 311). Прп. Павла Послушного, Києво-Печерського, в Дальніх печерах (XIII – XIV). Апп. від 70-х: Апелія, Лукія і Климента (I). Мч. Варипсава (II). Блгв. цариці Грецької Пульхерії (453). Свт. Петра і Павла, епп. Нікейських (IX).

Порядок читань згідно з календарем:

Гал., 210 зач., IV, 8 – 21. Мк., 26 зач., VI, 45 – 53.

Звершується поліелейна служба прп. Павла Послушного, Києво-Печерського

НА ВЕЛИКІЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-ий антифон.

На «Господи, взиваю» стихири на 8: свята, глас 6-ий (див. в сам день свята) – 3, і преподобного Павла, глас 8-ий – 5 (перша стихира – двічі). «Слава» – преподобного Павла, глас 6-ий: «Ти, що за образом Євангелія Христового...», «І нині» –

свята, глас 4-ий.

Вхід. Прокимен дня. Паремії преподобного – 3.

На стиховні стихири свята, глас 2-ий (зі своїми приспівами, або стихири преподобного Павла, глас той самий: «Отче наш Павле...») (зі своїми приспівами). «Слава» – преподобного Павла, глас 8-ий: «Як ченців образ...», «І нині» – свята, глас 4-ий.

Після Трисвятого – тропар преподобного Павла, глас 3-ий. «Слава, і нині» – тропар свята, глас 4-ий.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята, глас 4-ий (двічі). «Слава» – тропар преподобного Павла, глас 3-ий, «І нині» – тропар свята, глас 4-ий.

Кафизми 19-а і 20-а. Малі ектенії. Сідальні преподобного Павла (по двічі). «Слава, і нині» – сідальний свята.

Поліелей. Величання преподобному: «Ублажаємо тебе, преподобний отче наш Павле/ і шануємо святу пам'ять твою/ наставнику монахів/ і співбесіднику ангелів» і вибраний псалом: «Терплячи, потерпів від Господа і визволив мене». Сідальний преподобного Павла після поліелея, глас 1-ий (двічі). «Слава, і нині» – сідальний свята, або Богородичний Мінеї. Степенна – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен: «Чесна перед Господом...» і Євангеліє (Мф., 43 зач., XI, 27 – 30) – преподобного Павла. Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами преподобного Павла...». Стихира преподобного Павла, глас 6-ий: «Яскравий світильник благочестя...».

Канони: свята 2-ий з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і преподобного Павла на 8.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія «Хрест накреслив ...».

Після 3-ої пісні – кондак та ікос свята, глас 4-ий; сідальний преподобного Павла, глас 8-ий (двічі). «Слава, і нині» – сідальний свята, глас 5-ий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос преподобного Павла,

глас 1-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світильний преподобного Павла (двічі). «Слава, і нині» – світильний свята.

«Все, що дише ...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихири на 6: свята, глас 1-ий – 3 і преподобного Павла, глас 2-ий – 3. «Слава» – преподобного Павла, глас 6-ий: «Преподобний отче Павле...», «І нині» – свята, глас 8-ий.

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар преподобного Павла, глас 4-ий. «Слава, і нині» – тропар свята, глас той самий.

НА ЧАСАХ – тропар свята. «Слава» – тропар преподобного Павла. Кондаки свята і преподобного Павла читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні свята, пісня 4-а (з ірмосом) і 5-а – 4, і преподобного Павла, пісня 6-а – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар храму, тропар свята, тропар преподобного Павла; кондак храму. «Слава» – кондак преподобного Павла, «І нині» – кондак свята.

У храмі Богородиці – тропар свята, тропар преподобного Павла. «Слава» – кондак преподобного Павла, «І нині» – кондак свята.

У храмі святого – тропар свята, тропар храму, тропар преподобного Павла; кондак храму. «Слава» – кондак преподобного Павла, «І нині» – кондак свята.

Прокимен, алилуарії і причасний – свята і преподобного Павла.

Апостол і Євангеліє – дня і преподобного Павла (Гал., 213 зач., V, 22 – VI, 2. Лк., 24 зач., VI, 17 – 23).

Задостойник свята.

24 ВЕРЕСНЯ СУБОТА

11 ВЕРЕСНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Субота перед Воздвиженням. Прп. Силуана Афонського (1938). Прп. Феодори Олександрійської (474 – 491). Мчч. Димитрія, Єванфії, дружини його, і Димитріана, сина їхнього (I). Мчч. Діодора і Дидима, Сирійських. Мц. Ії (362 – 364). Прп. Єфросина (IX).

Ран. – Лк., 4 зач., I, 39 – 49, 56.

Суботи перед Воздвиженням: 1 Кор., 126 зач., II, 6 – 9. Мф., 39 зач., X, 37 – XI, 1.

Ряд.: 1 Кор., 132 зач., IV, 17 – V, 5. Мф., 97 зач., XXIV, 1 – 13.

НА ВЕЧІРНІ кафизма 18-а.

На «Господи, взиваю» стихири великомучениці, глас 8-ий – 6 (кожна стихири – двічі). «Слава» – великомучениці, глас 2-ий: «У місті Бога нашого...», «І нині» – догматик, глас 5-ий: «В Червоному морі...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 5-ий. «Слава» – великомучениці, глас 2-ий: «З голосом радості ...», «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших: «Як плодівита маслина ...».

Після Трисвятого – тропар великомучениці, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Богородичний Воскресний глас 5-ий: «Радуйся Двері Господні ...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар великомучениці, глас 4-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Воскресний за гласом тропаря: «Від віку утаємнене ...».

Кафизми 16-а і 17-а. Малі ектенії. Сідальні Октоїха. Псалом 50-ий.

Канони:

У храмі Воскресіння Христового – канон воскресний церковного гласу (з минулої Неділі) з ірмосом на 4 (ірмоси раз), великомучениці на 6 і Октоїха (мученичний) на 4.

У храмі Господському і Богородиці – канон храму з ірмосом на 4 (ірмоси по двічі), великомучениці на 6 і Октоїха (мученичний) на 4.

У храмі святого – канон великомучениці з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі), храму на 4 і Октоїха (мученичний) на 4.

Біблійні пісні «Господеві співаємо ...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї.

Після 3-ої пісні – сідальний великомучениці, глас 4-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак і ікос великомучениці, глас 3-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Світильний великомучениці. «Слава» – Екзопостиларій Октоїха. «І нині» – Богородичний Мінеї.

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 5-ий. «Слава» – великомучениці, глас 1-ий: «Як на камені ...», «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших: «Радуйся, Богородице Діво ...».

Після Трисвятого – тропар великомучениці, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Тебе величаємо, Богородице, взиваючи: Ти єси купина ...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак великомучениці.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні Октоїха – 4, і великомучениці, пісня 3-тя – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар дня, тропар великомучениці; кондак дня, кондак великомучениці. «Слава» – «Зі святыми упокой ...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня, тропар храму, тропар ве-

ликомучениці; кондак дня, кондак храму, кондак великомучениці. «Слава» – «Зі святыми упокой ...», «І нині» – «Заступнице християн ...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня.

Апостол і Євангеліє – дня.

25 ВЕРЕСНЯ НЕДІЛЯ

12 ВЕРЕСНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Неділя 15-та після П'ятдесятниці, перед Воздвиженням. Глас 6.

Віддання свята Різдва Пресвятої Богородиці. Щмч. Автонома, єп. Італійського (313). Мч. Юліана і з ним 40 мучеників (IV). Мч. Феодора Олександрійського. Щмч. Корнута, єп. Нікомідійського (249 – 259).

Порядок читань згідно з календарем:

Ран. – Єв. 4-е, Лк., 112 зач., XXIV, 1 – 12.

Літ. – Неділі перед Воздвиженням: Гал., 215 зач., VI, 11 – 18. Ін., 9 зач., III, 13 – 17.

Ряд. (під зачало): 2 Кор., 176 зач., IV, 6 – 15. Мф., 92 зач., XXII, 35 – 46.

Богородиці: Флп., 240 зач., II, 5 – 11. Лк., 54 зач., X, 38 – 42; XI, 27 – 28.

Воскресна служба Октоїха звершується в поєднанні зі славослівною службою віддання свята Різдва Пресвятої Богородиці (за Марковою главою Типікону про 12 вересня: «Слід знати, якщо припаде віддання Різдва Богородиці в Неділю»).

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – кафизма вся.

На «Господи, взиваю» стихири на 10: воскресні, глас 6-ий – 4, і свята, глас той самий – 6. «Слава» – свята, глас той самий: «Нині Бог, що на Небесному престолі спочиває...», «І нині» – догматик, глас той самий: «Хто Тебе не ублажить...».

Вхід. Прокимен дня. Паремій немає.

На літії стихири свята, глас 1-ий і глас 2-ий (див. На літії). «Слава, і нині» – свята, глас 8-ий: «В благознаменний день свята нашого заспіваємо пісню духовну...».

На стиховні стихири воскресні, глас 6-ий. «Слава, і нині» – свята, глас 8-ий: «Прийдіть, усі вірні ...».

Після Трисвятого – «Богородице Діво» (двічі) і тропар свята, глас 4-ий (один раз).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар воскресний, глас 6-ий (двічі). «Слава, і нині» – тропар свята, глас 4-ий.

Кафизми 2-а і 3-я. Малі ектенії. Сідальні воскресні [1].

Непорочні. «Ангельський собор ...». Іпакої, степенні і прокимен – гласу. Євангеліє воскресне 4-е. «Воскресіння Христове бачивши ...». Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами апостолів ...». Стихира воскресна, глас 6-ий: «Воскрес Ісус із гробу ...».

Канони: воскресний з ірмосом на 4 (ірмоси раз), Богородиці (Октоїха) на 2 і свята (обидва канони) на 8.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія «Хрест накреслив ...».

Після 3-ої пісні – кондак та ікос свята, глас 4-ий; сідальний свята, глас той самий. «Слава, і нині» – той же сідальний.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос воскресні, глас 6-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу» (приспиви свята не співають).

Після 9-ої пісні – «Свят Господь Бог наш». Екзакостиларій воскресний 4-ий. «Слава» – світильний свята, «І нині» – інший світильний свята.

«Все, що дише ...» і хвалітні псалми.

На хвалітні стихири на 8: воскресні, глас 6-ий – 4, і свята, глас 1-ий і глас 6-ий – 4 (зі «Славою» і приспивами своїми; приспиви див. в Мінеї на стиховні вечірні). «Слава» – євангельська стихири 4-а, «І нині» – «Преблагословенна еси ...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар воскресний: «Воскрес із гробу ...».

Відпуст воскресний: «Христос, що воскрес із мертвих...».

НА ЧАСАХ – тропар воскресний. «Слава» – тропар свята. Кондаки свята і воскресний читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ антифони зображальні.

Блаженні гласу – 6 і свята, 1-го і 2-го канонів, пісня 9-а – 4.

На вході: «Прийдіть поклоніться... що воскрес із мертвих...».

Після входу – тропар воскресний, тропар свята. «Слава» – кондак воскресний, «І нині» – кондак свята.

Прокимен – Неділі перед Воздвиженням, глас 6-ий: «Спаси, Господи, людей Твоїх ...»; стих: «До Тебе, Господи, взиваю ...»; і свята, пісня Богородиці, глас 3-ій: «Величає душа моя Господа ...».

Алилуарій – Неділі перед Воздвиженням, глас 1-ий: «Підніс обраного ...»; і свята, глас 8-ий: «Слухай, дочко, і споглянь...».

Апостол і Євангеліє – Неділі перед Воздвиженням, дня (під зачало) і свята.

Причасний – воскресний: «Хваліте Господа з Небес ...», і свята: «Чашу спасіння прийму ...».

Задостойник свята.

Відпуст воскресний: «Христос, що воскрес із мертвих...».

[1]. Після першої кафизми на «Слава, і нині» – Богородичний воскресний 6-го гласу: «Благословенною назвавши Матір Свою...».

26 ВЕРЕСНЯ ПОНЕДІЛОК

13 ВЕРЕСНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

16-й тиждень після П'ятдесятниці.

Пам'ять оновлення (освячення) храму Воскресіння Христового в Єрусалимі (335). Щмч. Корнилія, сотника (I). Мчч. Кронида, Леонтія і Серапіона (бл. 237). Мчч. Селевка і Стратоника (III). Мчч. Макровія і Гордіана (320). Щмч. Юліана, пресвітера (IV). Мчч. Іллі, Зотика, Лукіана і Валеріана (320). Прп. Петра в Атрої (IX). Вмц. Кетевані, цариці Кахетинської (1624, Груз.).

Порядок читань згідно з календарем:

Оновленню: Євр., 307 зач., III, 1 – 4. Мф., 67 зач., XVI, 13 – 18.

Ряд.: Гал., 211 зач., IV, 28 – V, 10. Мк., 27 зач., VI, 54 – VII, 8 (за понеділок).

Гал., 212 зач., V, 11 – 21. Мк., 28 зач., VII, 5 – 16 (за вівторок, під зачало).

Служба Оновлення та щмч. Корнилія сотника славослівна, звершується разом зі службою передсвята Воздвиження.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ кафізми немає.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: Оновлення, глас 6-ий – 3, і священномученика, глас 4-ий – 3. «Слава» – Оновлення, глас 6-ий; «І нині» – передсвята, глас той самий.

Вхід. Прокимен дня. Паремії Оновлення – 3.

На стиховні стихири передсвята, глас 5-ий (зі своїми приспіваними). «Слава» – Оновлення, глас 2-ий, «І нині» – передсвята, глас той самий.

Після Трисвятого – тропар Оновлення, глас 4-ий. «Слава» – тропар священномученика, глас той самий, «І нині» – тропар передсвята, глас той самий.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар Оновлення, глас 4-ий (двічі). «Слава» – тропар священномученика, глас той самий, «І нині» – тропар передсвята, глас той самий.

Кафізми 4-а і 5-а. Малі ектенії. Сідальні Оновлення (по двічі). Псалом 50-ий.

Канони: Оновлення з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі), передсвята на 4 і священномученика на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія «Хрест накреслив ...».

Після 3-ої пісні – інший кондак Оновлення, глас 4-ий; сідальний Оновлення, глас 8-ий. «Слава» – сідальний священномученика, глас 4-ий, «І нині» – сідальний передсвята, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос Оновлення, глас 2-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний Оновлення. «Слава, і нині» – світільний передсвята.

«Все, що дише ...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихири Оновлення, глас 4-ий і глас 1-ий – 6. «Слава» – Оновлення, глас 3-ій, «І нині» – передсвята, глас той самий.

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар Оновлення, глас 4-ий. «Слава» – тропар священномученика, глас той самий, «І нині» – тропар передсвята, глас той самий.

НА ЧАСАХ. На 1-му і 6-му часі – тропар Оновлення. «Слава» – тропар передсвята. Інший кондак Оновлення, глас 4-ий.

На 3-му і 9-му часі – тропар Оновлення. «Слава» – тропар священномученика. Кондак Оновлення, глас 2-ий.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні Оновлення, пісня 3-я (з ірмосом) і 6-а – 8.

Після входу – тропар Оновлення, тропар передсвята, тропар священномученика. «Слава, і нині» – кондак Оновлення, глас 2-ий.

Прокимен, алилуарій і причасний – Оновлення.

Апостол і Євангеліє – Оновлення, дня і віторка.

27 ВЕРЕСНЯ

ВІВТОРОК

14 ВЕРЕСНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

ВОЗДВИЖЕННЯ ЧЕСНОГО І ЖИВОТВОРЧОГО ХРЕСТА ГОСПОДНЬОГО. Упокоєння свт. Іоана Золотоустого (407).

Ліснинської ікони Божої Матері (1683).

Порядок читань згідно з календарем:

Ран. – Ін., 42 зач. (від половини), XII, 28 – 36.

Літ. – 1 Кор., 125 зач., I, 18 – 24. Ін., 60 зач., XIX, 6 – 11, 13 – 20, 25 – 28, 30 – 35.

Пісний день.

Стародавній православний звичай воздвигати Хрест Христовий, що дав назву для свята, бере свій початок з IV століття.

Для чину Воздвиження рекомендується особливий, спеціально для цього призначений Хрест, який не буває в звичайному вживанні в іншу пору року. Найкраще, якщо Хрест буде великий за розміром, писаний на дереві або різьблений дерев'яний, щоб самим своїм матеріалом нагадувати про «Триблаженне Древо, на якому був розп'ятий Христос».

Перед початком малої вечірні ієрей виносить із сусудохранительниці Чесний Хрест, кладе його на жертвник на блюді, покритому покривцем, і прикрашає Хрест вінком з живих квітів. Після малої вечірні або, на практиці, безпосередньо перед початком всенічної ієрей і диякон в облачені підходять до жертвника. Диякон виголошує тихо: «Благослови, владику». Ієрей: «Благословен Бог наш...». Трисвяте. Після «Отче наш...» – виголос: «Бо Твоє є Царство...». Після виголосу співають (тихо) тропар Хреста, глас 1-ий: «Спаси, Господи, людей Твоїх ...». «Слава, і нині» – кондак Хреста, глас 4-ий: «Вознісся на Хрест волею...». Під час співу ієрей кладе на голову блюдо з Хрестом, в супроводі свічконосця зі свічкою і диякона з кадилом переносить Хрест на престіл і кладе його на євангельське місце, а Євангеліє (зазвичай заздалегідь, до перенесення) ставить на горне місце престолу, куди воно ставиться після читання на **Літургії**. Перед престолом ставиться підсвічник із запаленою свічкою.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – кафізма вся [1].

На «Господи, взиваю» стихири свята, глас 6-ий – 8 (перші дві стихири – тричі, третя – двічі). «Слава, і нині» – свята, глас 2-ий: «Прийдіть, усі народи...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії свята – 3.

На літій стихири свята, глас 1-ий, глас 2-ий і глас 4-ий. «Слава, і нині» – свята, глас 4-ий: «Чесного Хреста, Христе...».

На стиховні стихири свята, глас 5-ий (зі своїми приспіваними).

ми). «Слава, і нині» – свята, глас 8-ий: «Тебе Мойсей прообразував собою...».

Після Трисвятого – тропар свята, глас 1-ий (тричі).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята, глас 1-ий (двічі). «Слава, і нині» – той же тропар.

Кафізми 7-а і 8-а. Малі ектенії. Сідальні свята.

Поліелей (за традицією, відбувається у вітарі). Величання свята: «Величаємо Тебе, / Життєдавче Христе, / і шануємо Хрест Твій Святий, / ним же нас спас, / від неволі ворожої», і вибраний псалом. (Величання співається у вітарі перед Хрестом, який лежить на престолі.) Сідальний після поліелей, глас 8-ий. «Слава, і нині» – той же сідальний. Степенна – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен, глас 4-ий: «Побачили всі кінці землі спасіння Бога нашого»; стих: «Співайте Господеві пісню нову, бо дивне сотворив Господь» [2]. Євангеліє – Ін., Зач. 42, від половини (читається у вітарі). «Воскресіння Христове бачивши...» (один раз). Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами апостолів...». Стихира свята, глас 6-ий: «Хресті Христові...». (Помазання святым елеєм відбувається, за традицією, після виносу Хреста.)

Примітка. *Царські врата зачиняються після виголосу: «Милістю і щедротами...» (перед канонам).*

Канон свята на 14 (ірмоси по двічі). 1-ий канон з ірмосом на 8 (Ірмос двічі), 2-й канон з ірмосом на 8 (Ірмос двічі).

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія «Хрест накреслив...». В 9-ій пісні катавасія – ірмоси: «Таємний Ти ...» і «Спожива дерева...» (з приспіваними).

Після 3-ої пісні – сідальний свята, глас 4-ий. «Слава, і нині» – той же сідальний.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос свята, глас 4-ий.

На 9-ій пісні – приспів свята і звичайне кадиння. («Чеснішу» не співаємо.) 1-ий приспів: «Величай, душе моя, Пречесний Хрест Господній» [3].

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний свята: «Хрест – хранитель всієї вселенної...» (двічі). «Сла-

ва, і нині» – інший світильний свята: «Нині воздвигается Хрест...».

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітніх стихах свята, глас 8-ий – 4 (перша стихира – двічі). «Слава, і нині» – свята, глас 6-ий: «Нині підноситься...».

Примітка. До співу великого славослів'я (зазвичай під час співу канону або хвалітніх стихир) предстоятель одягається в усі священничі одежі (без читання відповідних молитов).

Велике славослів'я. Під час співу славослів'я предстоятель звершує з дияконом триразове кадіння навколо престолу, на якому лежить Хрест. Після закінчення великого славослів'я при співі Трисвятого, поклонившись земно тричі, предстоятель кладе Хрест на голову (при співі заключного: «Святий Боже...») і виходить (через горнє місце) північними дверима (перед ним йдуть свічконосець зі свічкою [4] і диякон з кадилом) до царських врат. Після закінчення Трисвятого предстоятель виголошує в царських вратах: «Премудрість, станьмо побожно» [5]. Хор співає тричі тропар Хреста, глас 1-ий: «Спаси, Господи, людей Твоїх...». Ієрей у супроводі свічконосця і диякона йде на середину храму, де кладе Хрест на заздалегідь приготовлений аналой і звершує навколо нього триразове кадіння.

Чин Воздвиження Хреста

У соборах і в парафіяльних храмах, з благословення єпархіального архієрея, здійснюється чин Воздвиження Хреста.

Після виносу Хреста священник з дияконом роблять три земні поклони (в якій би день седмиці не трапилось свято Воздвиження). Предстоятель бере Хрест, прикрашений живими квітами, і стає обличчям на схід (до вітара), починаючи перше воздвиження. Диякон стоїть перед Хрестом, на декіль відстані від нього, тримаючи в лівій руці свічку, а в правій кадило, і вимовляє веломовно ектецію: «Помилуй нас, Боже...», що складається з п'яти прохань, на кожному з яких здійснюється чин воздвиження.

Диякон: «Помилуй нас, Боже, з великої милості Твоїї, молимося Тобі, вислухай нас, Господи, і помилуй, промовмо всі». Хор співає 100 раз: «Господи, помилуй».

На початку співу «Господи, помилуй» предстоятель тричі осіняє Хрестом на схід і при співі першої половини сотні (50 разів) повільно схиляє свою голову з Хрестом, наскільки може низько, «на п'ядь від землі». У міру опускання Хреста, голоси співаючих знижуються, стихають. При співі другої половини сотні (50 разів) предстоятель повільно піднімається. З такою ж поступовістю спів підноситься, переходить на більш високі ноти, посилюється і закінчується веломовно триразовим урочистим: «Господи, помилуй». При співі в 97-ий раз «Господи, помилуй» предстоятель випрямляється і, стоячи прямо, знову тричі осіняє Хрестом на схід.

При соборному служінні два священника-співслужителя підтримують предстоятеля дві руки, а один або два інших священника зливають безперервно і повільно, помалу, з посудів воду на Хрест. Вода зливається в миску, яку тримає ще один священник, або хтось із братії. У воду можна додати кілька крапель трояндової олії або інших ароматів, але не духів або одеколону. За звичаєм, цю воду розбирають віряни після служби.

Після цього предстоятель звертається з Хрестом лицем на захід. Диякон переходить на протилежну сторону і, стоячи перед Хрестом, продовжує ектецію, виголошуючи: «Ще молимося за милість, життя і відпущення гріхів Блаженнішого владика і Отця нашого Митрополита Епіфанія, і всього у Христі братства нашого, за здоров'я і за спасіння, промовмо всі». Предстоятель здійснює друге воздвиження, як і перше.

Третє воздвиження, обличчям на південь, відбувається як і перше. Диякон виголошує: «Ще молимося за Богом бережену Україну нашу, за владу і військо її, щоб тихе і мирне життя прожили ми в усякому благочесті й чистоті».

Четверте воздвиження, обличчям на північ, відбувається як і перше. Диякон виголошує: «Ще молимося за всяку душу християнську, скорботну і пригноблену, що здоров'я, спасіння і відпущення гріхів потребує, промовмо всі».

П'яте воздвиження, знову обличчям на схід, відбувається як і перше. Диякон промовляє: «Ще молимося за всіх, хто служить і служили у святій обителі цій (або: храмі цьому), отців і братів наших, за здоров'я і спасіння, і відпущення гріхів їхніх, промовмо всі».

Після п'ятого воздвиження співається: «Слава, і нині» – кондак Хреста, глас 4-ий: «Вознісся на Хрест волею...». При цьому священник кладе Хрест на аналой. Потім співається: «Хресту Твоєму поклоняємось, Владико...», із земними поклонами, і стихами Хреста, і, за традицією, відбувається помазання елеєм. Диякон виголошує прохальну ектецію: «Доповнімо ранню молитву...», а ектенія: «Помилуй нас, Боже...» може бути пропущена, оскільки вже звучала під час самого чину воздвиження Хреста. Далі закінчення служби за звичаєм.

Якщо чин Воздвиження не здійснюється, то ієрей, обкадивши аналой зі святим Хрестом, тричі співає: «Хресту Твоєму...» (кожен раз завершуючи спів земним поклоном). Цей спів тричі повторюють хористи, здійснюється поклоніння Хресту, цілування його і, за традицією, помазання елеєм при співі стихир, глас 2-й, глас 5-й, глас 6-й і глас 8-й: «Прийдіть, вірні...» та ін.

НА ЧАСАХ – тропар і кондак свята.

НА ЛІТУРГІЇ антифони свята.

Вхідний стих: «Возносьте Господа Бога нашого і поклоняйтеся підніжжю ніг Його, бо воно святе».

Примітка. Перед проголошенням вхідного стиха слід промовляти «Премудрість, станьмо побожно».

Після входу – тропар свята. «Слава, і нині» – кондак свята.

Замість Трисвятого – «Хресту Твоєму поклоняємось, Владико...».

Прокимен, Апостол, алилуарій, Євангеліє і причасний – свята.

Замість «Достойно» – приспів: «Величай, душе моя...» і ірмос: «Таємний Ти, Богородице, рай...» (до віддання).

Примітка. «На трапезі ж буває утіха братії, від елею і вина, і інших наїдків овочевих. Сиру ж і яєць і риби, торкнутися не наслідуюмось» (Типікон, 14 вересня).

З 15 по 20 вересня – післясвятю Воздвиження Хреста Господнього.

21 вересня – віддання свята Воздвиження Хреста Господнього.

Служби звершуються тільки за Мінеєю (крім неділі).

[1]. «Якщо в суботу ввечері, співаємо Блажен муж, кафізму всю. Якщо ж в Неділю ввечері, співаємо Блажен муж, 1-ий антифон. Якщо ж в інший день, кафізми немає» (Типікон, 14 вересня).

[2]. Диякон виголошує прокимен на горньому місці, тримаючи за звичаєм в руках Євангеліє.

[3]. За традицією, 1-ий приспів співає священник або диякон.

[4] «Настоятель... виходить північними дверима, перед ним несуть дві лампади» (Типікон, 14 вересня).

[5] За звичаєм, предстоятель творить Хрестом хресне знамення в царських вратах.

28 ВЕРЕСНЯ СЕРЕДА

15 ВЕРЕСНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Післясвято Воздвиження. Вмч. Микити (бл. 372). Знайдення мощей свт. Акакія, спов., еп. Мелітинського (III). Мчч. Максима, Феодота, мц. Аскліади (Аскліпідоти) (305 – 311). Мч. Порфирія (361). Знайдення мощей першомученика архідіяк. Стефана (415). Прп. Філофея, пресвітера, в Малій Азії (X). Свт. Йосифа, еп. Алавердського (570, Груз.). Свт. Симеона, архієп. Солунського (1429).

Новоникитської ікони Божої Матері (372).

Порядок читань згідно з календарем:

Гал., 214 зач., VI, 2 – 10. Мк., 29 зач., VII, 14 – 24.

Служба вмч. Микити шестерична, звершується разом зі службою післясвята Воздвиження.

НА ВЕЛИКИЙ [1] ВЕЧІРНІ кафізми немає.

На «Господи, звизаю» стихири на 6: свята, глас 5-ий – 3, і великомученика, глас 1-ий – 3. «Слава» – великомученика, глас 6-ий: «Як світильник мучеників тебе знаємо...», «І нині» – свята, глас той самий: «Пророків гласи про древо святе провістили...».

Вхід. Прокимен великий, глас 7-ий: «Бог наш на небесах і на землі...», зі стихами (за звичаєм). Ектенія: «Промовмо всі...». «Сподоби, Господи». Ектенія: «Доповнімо вечірню...», і голововклонна молитва.

На стиховні стихири свята, глас 6-ий (зі своїми приспіваними). «Слава» – великомученика, глас 8-ий: «Перемоги тезоіменним став ти...», «І нині» – свята, глас той самий: «Сповнилося слово пророка Твого Мойсея, Господи...».

Після Трисвятого – тропар великомученика, глас 4-ий. «Слава, і нині» – тропар свята, глас 1-ий.

На відпусті (при відкритих царських вратах): «Христос Істинний Бог наш... силою Чесного і Животворчого Хреста...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята, глас 1-ий (двічі). «Слава» – тропар великомученика, глас 4-ий, «І нині» – тропар свята, глас 1-ий.

Кафізми 10-а і 11-а. Малі ектенії. Сідальні свята (по двічі). Псалом 50-ий.

Канони: свята з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і великомученика на 6.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону великомученика.

Після 3-ої пісні – кондак та ікос свята, глас 4-ий; сідальний великомученика, глас той самий (двічі). «Слава, і нині» – сідальний свята, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос великомученика, глас 2-ий.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світильний великомученика (двічі) [2]. «Слава, і нині» – світильний свята.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири свята, глас 2-ий (зі своїми приспіваними). «Слава» – великомученика, глас 6-ий: «Сьогодні вся вселенна радіє...», «І нині» – свята, глас той самий: «Сьогодні сад життя...».

Після Трисвятого – тропар великомученика, глас 4-ий. «Слава, і нині» – тропар свята, глас 1-ий.

НА ЧАСАХ – тропар свята. «Слава» – тропар великомученика. Кондак тільки свята.

На відпусту 1-го часу: «Христос Істинний Бог наш... силою Чесного і Животворчого Хреста...».

НА ЛІТУРГІЇ блаженні свята, пісня 1-а – 4 (з ірмосом), і великомученика, пісня 6-а – 4.

На вході: «Прийдіть поклоніться..., що плоттю розіп'явся...».

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар свята, тропар великомученика. «Слава» – кондак великомученика, «І нині» – кондак свята.

У храмі Богородиці – тропар свята, тропар храму, тропар великомученика; кондак свята. «Слава» – кондак великомученика, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар свята, тропар храму, тропар великомученика; кондак храму. «Слава» – кондак великомученика, «І нині» – кондак свята.

Співається Трисвяте.

Прокимен, алилуарій і причасний – свята і великомученика.

Апостол і Євангеліє – за понеділок і за вівторок (під зачало) та великомученика.

Задостойник свята.

На відпусті: «Христос Істинний Бог наш... силою Чесного і Животворчого Хреста...».

[1] Увечері дванадесятих Господніх свят звершується велика вечірня з входом і великим прокимном.

[2] Див. Типікон, 48 гл., 15 вересня, 1-е «див»: «Після 9-ої пісні, світильний святого двічі. [Так промовляємо всім шестеричним святам у післясвято]».

29 ВЕРЕСНЯ ЧЕТВЕР

16 ВЕРЕСНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Вмц. Євфимії Всехвальної (304). Мц. Севастіани (I). Мц. Мелітини (138 – 161). Мчч. Віктора і Сосфена (бл. 304). Прп. Дорофея, пустинника Єгипетського (IV). Мц. Людмили, кн. Чеської (927). Мчч. братів Йосифа та Ісака (808, Груз.). **Свт. Кипріана, митрополита Київського і всієї Руси, чудотворця (1406).**

Ікони Божої Матері, званої «Зглянься на смирення» (1420).

Порядок читань згідно з календарем:

Еф., 216 зач., I, 1 – 9. Мк., 30 зач., VII, 24 – 30.

Служба великомучениці Євфимії шестерична, звершується разом зі службою післясвята Воздвиження.

НА ВЕЧІРНІ кафізма 12-а.

На «Господи, звизаю» стихири на 6: свята, глас 4-ий – 3, і великомучениці, глас той самий – 3. «Слава» – великомучениці, глас 6-ий: «Ти, що процвіла чеснотами...», «І нині» – свята, глас той самий: «Чотири кінці світу нині освячуються...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири свята, глас 6-ий (зі своїми приспіваними). «Слава» – великомучениці, глас 8-ий: «Кожен язик...», «І нині» – свята, глас той самий: «Його ж колись Мойсей прообразував собою...».

Після Трисвятого – тропар великомучениці, глас 4-ий.

«Слава, і нині» – тропар свята, глас 1-ий.

На відпусті: «Христос Істинний Бог наш... силою Чесного і Животворчого Хреста ...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята, глас 1-ий (двічі). «Слава» – тропар великомучениці, глас 4-й, «І нині» – тропар свята, глас 1-ий.

Кафизми 13-а і 14-а. Малі ектенії. Сідальні свята (по двічі). Псалом 50-ий.

Канони: свята з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і великомучениці на 6.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї (великомучениці).

Після 3-ої пісні – кондак та ікос свята, глас 4-ий; сідальний великомучениці, глас 8-ий (двічі). «Слава, і нині» – сідальний свята, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос великомучениці, глас 4-ий.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний великомучениці (двічі). «Слава, і нині» – світільний свята.

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихирх великомучениці, глас 3-й – 4 (перша стихира – двічі). «Слава» – великомучениці, глас 6-ий: «Праворуч Спаса стала ...», «І нині» – свята, глас той самий: «Сьогодні підноситься Хрест Господній ...».

«Тобі слава подобає ...» не читається, але відразу читець: «Слава Тобі, що показав нам світло». Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихирх свята, глас 2-ий (зі своїми приспіву-

вами). «Слава» – великомучениці, глас 1-ий: «Сьогодні зібрання отців ...», «І нині» – свята, глас той самий: «Сьогодні воістину ...».

Після Трисвятого – тропар великомучениці, глас 4-ий. «Слава, і нині» – тропар свята, глас 1-ий.

На відпусті 1-го часу: «Христос Істинний Бог наш... силою Чесного і Животворчого Хреста ...».

НА ЧАСАХ – тропар свята. «Слава» – тропар великомучениці. Кондак тільки свята.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні свята, пісня 3-я – 4 (з ірмосом), і великомучениці, пісня 6-а – 4.

На вході: «Прийдіть поклонімося... що плоттю розіп'явся...».

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар свята, тропар великомучениці. «Слава» – кондак великомучениці, «І нині» – кондак свята.

У храмі Богородиці – тропар свята, тропар храму, тропар великомучениці; кондак свята. «Слава» – кондак великомучениці, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар свята, тропар храму, тропар великомучениці; кондак храму. «Слава» – кондак великомучениці, «І нині» – кондак свята.

Співається Трисвяте.

Прокимен, алилуарій і причасний – свята і великомучениці.

Апостол і Євангеліє – дня і великомучениці.

Задостойник свята.

На відпусті: «Христос Істинний Бог наш... силою Чесного і Животворчого Хреста ...».

30 ВЕРЕСНЯ П'ЯТНИЦЯ

17 ВЕРЕСНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Мцц. Віри, Надії, Любові та матері їх Софії (бл. 137). Мцц. Феодотії (бл. 230) і Агафоклії. Мчч. 156: Пелія і Ніла, епп. Єгипетських, Зинона, пресвітера, Патермуфія, Іллі та інших (310).

Царгородської (1071) ікони Божої Матері.

Порядок читань згідно з календарем:

Еф., 217 зач., I, 7 – 17. Мк., 32 зач., VIII, 1 – 10.

НА ВЕЧІРНІ кафизма 15-а.

На «Господи, взиваю» стихирх на 6: свята, глас 1-ий – 3, і мучениць, глас 4-ий – 3. «Слава, і нині» – свята, глас 1-ий: «Насаджене на лобному місці Древо Життя...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихирх свята, глас 2-ий (зі своїми приспівуваннями). «Слава, і нині» – свята, глас 1-ий: «Прообразуючи Хрест Твій Христе...».

Після Трисвятого – тропар свята, глас 1-ий (один раз).

На відпусті: «Христос Істинний Бог наш... силою Чесного і Животворчого Хреста ...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята, глас 1-ий (двічі). «Слава, і нині» – той же тропар.

Кафизми 19-а і 20-а. Малі ектенії. Сідальні свята (по двічі). Псалом 50-ий.

Канони: свята з ірмосом на 8 (ірмоси по двічі) і мучениць на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї (мучениць).

Після 3-ої пісні – кондак мучениць, глас 1-ий; сідальний мучениць, глас той самий. «Слава, і нині» – сідальний свята, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос свята, глас 4-ий.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний свята. «Слава, і нині» – той же світільний.

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихирх свята, глас 6-ий (зі своїми приспівуваннями). «Слава, і нині» – свята, глас 2-ий: «Прийдіть, всі народи ...».

Після Трисвятого – тропар свята, глас 1-ий (один раз).

На відпусті 1-го часу: «Христос Істинний Бог наш... силою Чесного і Животворчого Хреста ...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак свята.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні свята, пісня 4-а – 6 (з ірмосом).

На вході: «Прийдіть поклонімося... що плоттю розіп'явся...».

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар свята. «Слава» – кондак мучениць, «І нині» – кондак свята.

У храмі Богородиці – тропар свята, тропар храму; кондак свята. «Слава» – кондак мучениць, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар свята, тропар храму; кондак храму. «Слава» – кондак мучениць, «І нині» – кондак свята.

Співається Трисвяте.

Прокимен, алилуарій і причасний – свята.

Апостол і Євангеліє – дня.

Задостойник свята.

На відпусті: «Христос Істинний Бог наш... силою Чесного і Животворчого Хреста ...».

1 ЖОВТНЯ СУБОТА

18 ВЕРЕСНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Субота після Воздвиження.

Прп. Євменія, еп. Гортинського (VII). Мц. Аріадни (II). Мцц. Софії та Ірини (III). Мч. Кастора. Мчч. Бидзина, Шалви і Єлизбара, князів Ксанських (1660, Груз.).

Молченської (1405) і Барської ікон Божої Матері.

Суботи після Воздвиження: 1 Кор., 125 зач. (від половини), I, 26 – 29. Ін., 30 зач., VIII, 21 – 30.

Ряд.: 1 Кор., 146 зач., X, 23 – 28. Мф., 101 зач., XXIV, 34 – 44.

Служба прп. Євменія не має святкового знака, звершується разом зі службою післясвятя Воздвиження.

НА ВЕЧІРНІ кафизма 18-а.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: свята, глас 4-ий – 3, і преподобного, глас той самий – 3. «Слава» – свята, глас 2-ий: «Божественне скарб...», «І нині» – догматик, глас 6-ий: «Хто Тебе не ублажить...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири свята, глас 2-ий (зі своїми приспіваними). «Слава, і нині» – свята, глас 4-ий: «Чесного Хреста...».

Після Трисвятого – тропар свята, глас 1-ий (один раз).

На відпусті: «Христос Істинний Бог наш... силою Чесного і Животворчого Хреста...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята, глас 1-ий (двічі). «Слава, і нині» – той же тропар.

Кафизми 16-а і 17-а [1]. Малі ектенії. Сідальні свята (по двічі). Псалом 50-ий.

Канони: свята з ірмосом на 8 (ірмоси по двічі) і преподобного на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї (преподобного).

Після 3-ої пісні – кондак преподобного, глас 2-ий; сідальний преподобного, глас 5-ий. «Слава, і нині» – сідальний свята, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос свята, глас 4-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний свята. «Слава, і нині» – той же світільний.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири свята, глас 2-ий (зі своїми приспіваними). «Слава, і нині» – свята, глас 4-ий.

Після Трисвятого – тропар свята, глас 1-ий.

На відпусту 1-го часа: «... силою Чесного і Животворчого Хреста...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак свята.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні свята, пісня 5-а (з ірмосом) і 6-а – 6.

На вході: «Прийдіть поклонімося... що плоттю розіп'явся...».

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар свята. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – кондак свята.

У храмі Богородиці – тропар свята, тропар храму; кондак свята. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар свята, тропар храму; кондак храму. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – кондак свята.

Співається Трисвяте.

Прокимен, алилуарій і причасний – свята.

Апостол і Євангеліє – суботи після Воздвиження і дня.

Задостойник свята.

На відпусту: «Христос Істинний Бог наш... силою Чесного і Животворчого Хреста...».

[1]. На 17-ій кафизмі ієрей звершує повне кадіння храму, так само, як на «Господи, взиваю»; царські врата залишаються закритими.

2 ЖОВТНЯ НЕДІЛЯ

19 ВЕРЕСНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Неділя 16-та після П'ятдесятниці, після Воздвиження. Глас 7.

Мчч. Трофима, Саватія і Доримедонта (276). Мч. Зосими, пустинника (IV). Блгв. вел. кн. Ігоря Чернігівського та Київського (1147).

Порядок читань згідно з календарем:

Ран. – Єв. 5-е, Лк., 113 зач., XXIV, 12 – 35.

Літ. – Недели по Воздвиженні: Гал., 203 зач., II, 16 – 20. Мк., 37 зач., VIII, 34 – IX, 1.

Ряд.: 2 Кор., 181 зач., VI, 1 – 10. Мф., 105 зач., XXV, 14 – 30.

Поліелейна служба блгв. вел. кн. Ігоря Чернігівського та Київського звершується у поєднанні із службою післясвятя Воздвиження і воскресною службою Октоїха.

НА ВЕЛИКІЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – кафизма вся.

На «Господи, взиваю» стихири на 10: воскресні, глас 7-ий – 3, свята, глас 6-ий – 3 і благовірного князя, глас 2-ий, глас 4-ий – 4. «Слава» – благовірного князя, глас 6-ий: «Радіє сьогодні місто Чернігів...», «І нині» – догматик, глас 6-ий: «Хто Тебе не ублажить...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії благовірного князя – 3.

На літії стихири свята, глас 1-ий, глас 2-ий і глас 4-ий. «Слава, і нині» – свята, глас 4-ий: «Чесного Хреста, Хресте...».

На стиховні стихири воскресні, глас 7-ий. «Слава» – благовірного князя, глас 2-ий: «Прийдіть хто шанує мучеників...». «І нині» – свята, глас 8-ий: «Тебе Мойсей прообразував собою...».

Після Трисвятого – «Богородице Діво...» (двічі) і тропар свята, глас 1-ий (один раз).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар воскресний, глас 7-ий (двічі). «Слава» – тропар благовірного князя, глас 4-ий (на вибір), «І нині» – тропар свята, глас 1-ий.

Кафизми 2-а і 3-я. Малі ектенії. Сідальні воскресні.

Поліелей. Величання благовірному князю: «Величаємо тебе, / святий страсотерпче, княже Ігорю, / і шануємо святу пам'ять твою, / бо ти молиш за нас, // Христа Бога нашого». і вибраний псалом: «Бог нам пристановище і сила». «Ангельський собор...». Іпакої, степенні і прокимен – гласу. Євангеліє воскресне 5-е. «Воскресіння Христове бачивши...». Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами апостолів...». Стихира воскресна, глас 6-ий: «Воскрес Ісус із гробу...».

Канони: воскресний з ірмосом на 4 (ірмоси раз), свята на 4 і благовірного князя на 6.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія свята: «Хрест накреслив...».

Після 3-ої пісні – кондак та ікос свята, глас 4-ий; кондак та ікос благовірного князя, глас 8-ий, сідальний благовірного князя, глас 5-ий «Слава, і нині» – сідальний свята, глас 4-ий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос воскресні, глас 6-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу» (приспиви свята не співають).

Після 9-ої пісні – «Свят Господь Бог наш». Екзапостиларій воскресний 5-ий. «Слава» – світильний святих, і нині» – світильний свята.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихирах на 8: воскресні, глас 6-ий – 3, свята, глас 8-ий – 3 і благовірного князя, глас той самий – 2 «Слава» – стихира євангельська 5-а, «І нині» – «Препоблагословенна єси...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар воскресний: «Днесь спасіння...».

Відпуст воскресний: «Христос, що воскрес із мертвих, Христос, істинний Бог наш, молитвами Пречистої Своєї Матері, силою Чесного і Животворчого Хреста...».

НА ЧАСАХ – тропар воскресний. «Слава» – тропар свята і тропар благовірного князя читаються поперемінно. Конда-

ки свята і воскресний читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ антифони зображальні.

Блаженні гласу – 4, і свята, пісня 3-а – 4 і благовірного князя, пісня 6-а – 4.

На вході: «Прийдіть поклонімося... що воскрес із мертвих...».

Після входу –

В храмі Господському: тропар воскресний, тропар свята, тропар благовірного князя; кондак благовірного князя. «Слава» – кондак воскресний, «І нині» – кондак свята.

В храмі Богородиці і святого: тропар воскресний, тропар свята, тропар благовірного князя, тропар храму; кондак благовірного князя, кондак воскресний, «Слава» – кондак свята, «І нині» – кондак храму.

Співається Трисвяте.

Прокимен – воскресний і свята.

Апостол і Євангеліє – Неділі після Воздвиження, рядові (під зачало) і благовірного князя.

Алилуарій – свята і воскресний.

Задостойник свята.

Причасний – свята: «Яви нам світло лица Твого, Господи», і воскресний: «Хваліте Господа...».

Відпуст воскресний: «Христос, що воскрес із мертвих, істинний Бог наш, молитвами Пречистої Своєї Матері, силою Чесного і Животворчого Хреста...».

3 ЖОВТНЯ ПОНЕДІЛОК

20 ВЕРЕСНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

17-й тиждень після П'ятдесятниці (євангельські читання 18-го тижня).

Вмч. Євстафія Плакиди, дружини його Феопистії та синів їхніх Агапія і Феопіста (бл. 118). Мчч. та сповв. Михайла, кн. Чернігівського, і боярина його Феодора, чудотворців (1245). Прп. і блгв. кн. Олега Брянського (бл. 1285).

Порядок читань згідно з календарем:

Еф., 219 зач., I, 22 – II, 3. Лк., 10 зач., III, 19 – 22.

Вмч.: Еф., 233 зач., VI, 10 – 17. Лк., 106 зач., XXI, 12 – 19.

Служба вмч. Євстафія шестерична, звершується разом зі службою післясвята Воздвиження

НА ВЕЧІРНІ кафизми немає.

На «Господи, взиваю» стихирах на 6: свята, глас 4-ий – 3, і великомученика, глас той самий – 3. «Слава» – свята, глас 2-ий, «І нині» – догматик, глас 7-ий: «Матір'ю стала...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихирах свята, глас 2-ий (зі своїми приспівами). «Слава» – великомученика, глас 6-ий: «Адамант душею...», «І нині» – свята, глас той самий: «Хресте Христов...».

Після Трисвятого – тропар великомученика, глас 4-ий. «Слава, і нині» – тропар свята, глас 1-ий.

На відпусті: «Христос Істинний Бог наш... силою Чесного і Животворчого Хреста...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята, глас 1-ий (двічі). «Слава» – тропар великомученика, глас 4-ий, «І нині» – тропар свята, глас 1-ий.

Кафизми 4-а і 5-а. Малі екстенії. Сідальні свята (по двічі). Псалом 50-ий.

Канони: свята з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і великомученика на 6.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї (великомученика).

Після 3-ої пісні – кондак та ікос свята, глас 4-ий; сідальний великомученика, глас 8-ий (двічі). «Слава, і нині» – сідальний свята, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос великомученика, глас 2-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світильний великомученика (двічі). «Слава, і нині» – світильний свята.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихирах великомученика, глас 4-ий, глас 6-ий і глас 8-ий – 4 (перша стихира – двічі). «Слава» – великомученика, глас 8-ий, «І нині» – свята, глас той самий.

«Тобі слава подобає...» не читається, але відразу читець: «Слава Тобі, що показав нам світло». Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихирах свята, глас 2-ий (зі своїми приспівами). «Слава» – великомученика, глас 8-ий, «І нині» – свята, глас той самий.

Після Трисвятого – тропар великомученика, глас 4-ий. «Слава, і нині» – тропар свята, глас 1-ий.

На відпусті 1-го часу: «Христос Істинний Бог наш... силою Чесного і Животворчого Хреста...».

НА ЧАСАХ – тропар свята. «Слава» – тропар великомученика. Кондак тільки свята.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні свята, пісня 8-а – 4 (з ірмосом), і великомученика, пісня 6-а – 4.

На вході: «Прийдіть поклонімося... що плоттю розіп'явся...».

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар свята, тропар великомученика. «Слава» – кондак великомученика, «І нині» – кондак свята.

У храмі Богородиці – тропар свята, тропар храму, тропар великомученика; кондак свята. «Слава» – кондак великомученика, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар свята, тропар храму, тропар великомученика; кондак храму. «Слава» – кондак великомученика, «І нині» – кондак свята.

Співається Трисвяте.

Прокимен, алилуарій і причасний – свята і великомуче-

ника.

Про Воздвиженську переступку євангельських читань

З цього дня, згідно з Церковним Уставом, починається читання євангельських зачал 18-го тижня (ряду Луки) (див. Типікон, гл. 10, уставну главу «Сказання...» на початку богослужбового Євангелія. Ряд читань Апостола залишається незмінним.

Таким чином, в 17-ий тиждень після П'ятдесятниці чита-

ються євангельські читання 18-го тижня і апостольські читання 17-го тижня; в 18-ий тиждень – євангельські читання 19-го тижня і апостольські читання 18-го тижня, і так далі до п'ятниці 31-го тижня після П'ятдесятниці.

Апостол і Євангеліє – свята і великомученика.

Задостойник свята.

На відпусті: «Христос Істинний Бог наш... силою Чесного і Животворчого Хреста...».

4 ЖОВТНЯ ВІВТОРОК

21 ВЕРЕСНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Віддання свята Воздвиження животворчого Хреста Господнього. Ап. від 70-х Кодрата (бл. 130). **Знайдення мощей свт. Дмитрія, митр. Ростовського (1752).** Щмчч. Іпатія, єпископа, та Андрія, пресвіт. (бл. 730 – 735). Свт. Ісакія і Мелетія, епп. Кіпрських. Мчч. Євсевія і Приска.

Порядок читань згідно з календарем:

Ран. – Ін., 35 зач. (від пол.), X, 1 – 9.

Еф., 222 зач., II, 19 – III, 7. Лк., 11 зач., III, 23 – IV, 1.

Свт.: Євр., 318 зач., VII, 26 – VIII, 2. Ін., 36 зач., X, 9 – 16.

Подаємо зразок звершення поліелейної служби свт. Дмитрія Ростовського разом із службою віддання Воздвиження [Б].

Примітка. Після віддання свята Воздвиження, після 21 вересня (і до 20 грудня), на ранній береться три кафизми; на вечірні – кафизма 18-а. Якщо припаде пам'ять святого, який має поліелей, на ранній береться дві рядові кафизми, а на вечірні (замість 18-ої) – третя, звичайна. Читання Псалтиря починається з неділі. Див. Типікон, 21 вересня, 1-е «див».

У недільні дні в період після 21 вересня до 20 грудня на ранній береться дві кафизми, до яких приєднується поліелей. У недільні дні в період після 20 грудня до 14 січня (віддання свята Богоявлення) поліелей не співається, окрім тих днів, коли припаде пам'ять великого святого, який має поліелей. Після 14 січня поліелей співається в усі неділі, до неділі сиропусної включно (див. Типікон, 21 вересня, 1-е «див»), крім неділі про митаря і фарисея (див. Типікон, гл. 49).

Катавасія після 21 вересня до 21 листопада – «Відкрию уста мої...» (див. Типікон, 21 вересня, 2-е «див»).

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-й антифон.

На «Господи, звиваю» стихири на 10: свята, глас 6-й – 6 (кожна стихира – двічі), і святителя, глас 8-й і глас 6-й – 4. «Слава» – святителя, глас 8-й: «Прекрасні ноги благовісників миру...», «І нині» – свята, глас 2-й: «Прийдіть, всі народи...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії святителя – 3.

На стиховні стихири свята, глас 5-й (з приспівом своїми). «Слава» – святителя, глас 4-й: «Радіймо, Українські собори...», «І нині» – свята, глас 8-й: «Тебе Мойсей прообразував собою, Амаліка перемагаючи...».

Після Трисвятого – тропар святителя, глас 8-й. «Слава, і нині» – тропар свята, глас 1-й.

На відпусту: «Христос Істинний Бог наш... силою Чесного і Животворчого Хреста...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята, глас 1-й (двічі). «Слава» – тропар святителя, глас 8-й, «І нині» – тропар свята, глас 1-й.

Кафизми 7-а і 8-а. Малі екстенії. Сідальні свята.

Поліелей. Величання святителя: «Величаємо тебе, / святителю отче Дмитрію, / і шануємо святу пам'ять твою, / бо ти молиш за нас, / Христа Бога нашого» і вибраний псалом: «Блажен муж, що боїться Господа». Сідальний святителя після 1-ої кафизми, глас 3-й, сідальний святителя після 2-ої кафизми, глас 8-й. «Слава» – сідальний святителя після поліелея, глас 7-й (за вибором), «І нині» – сідальний свята після поліелея, глас 8-й. Степенна – 1-й антифон 4-го гласу. Прокимен святителя, глас 4-й: «Уста мої промовлятимуть премудрість і повчання серця мого розум»; стих: «Слухайте це, всі народи, почуйте всі, хто живе во вселенній». Євангеліє – святителя: Ін., 35 зач. (від пол.), X, 1 – 9. Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами святителя Дмитрія...». Стихира святителя, глас 6-й: «Вилилась благодать...».

Канони: свята зі ірмосом на 8 (ірмоси по двічі) і святителя на 6.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія «Хрест накреслив...». В 9-й пісні катавасія – ірмоси: «Таємний Ти, Богородице рай...» і «Спожива дре-

ва...» (з приспівом).

Після 3-ої пісні – кондак та ікос святителя, глас 8-й; сідальний святителя, глас той самий (двічі). «Слава, і нині» – сідальний свята, глас 4-й.

За 6-ої пісні – кондак та ікос свята, глас 4-й.

На 9-й пісні «Чеснішу» не співаємо, але до канонів свята Воздвиження Хреста Господнього співаємо приспів свята (див. **на ранній** в сам день свята). 1-й приспів: «Величай, душе моя, Пречесний Хрест Господній». До тропарів канону свт. Дмитрія Ростовського – приспів: «Святителю отче Дімітрію, моли Бога за нас». (Звершується звичайне кадіння.)

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний свята. «Слава» – світільний святителя, «І нині» – інший світільний свята.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітні стихири на 6: свята, глас 8-й – 3, і святителя, глас 6-й – 3. «Слава» – святителя, глас той самий, «І нині» – свята, глас той самий.

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар святителя, глас 8-й. «Слава, і нині» – тропар свята, глас 1-й.

На відпусту: «Христос Істинний Бог наш... силою Чесного і Животворчого Хреста...».

НА ЧАСАХ – тропар свята. «Слава» – тропар святителя. Кондаки свята і святителя читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ антифони зображальні.

Блаженні свята, пісня 9-а – 4 (з ірмосом 1-го канону), і святителя, пісня 3-я або 6-а – 4.

На вході: «Прийдіть поклонімося... що Плотию Розп'яв-ся...».

Після входу – тропар свята, тропар святителя. «Слава» – кондак святителя, «І нині» – кондак свята.

Співається Трисвяте.

Прокимен, алилуарій і причасний – свята і святителя.

Апостол і Євангеліє – дня і святителя.

Задостойник свята.

На відпусту: «Христос Істинний Бог наш... силою Чесного і Животворчого Хреста...».

Після відпусту Літургії ієрей виходить через царські врати з кадилом, у супроводі диякона зі свічкою, і тричі кадить

Хрест на аналої; за традицією, хор в цей час співає тропар свята, «Слава, і нині» – кондак свята. Потім ієрей кладе Чесний Хрест на голову і в супроводі диякона зі свічкою і кадилом царськими вратами вносить Хрест у вівтар, кладе на пре-

столі і кадить навколо престолу. Після закриття царських врат і завіси Хрест благоговійно відноситься до місця його зберігання.

5 ЖОВТНЯ СЕРЕДА

22 ВЕРЕСНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Прор. Іони (VIII ст. до Р. Хр.). Сщмч. Фоки, єп. Синопського (117). Прп. Іони, пресвітера (IX), батька свв. Феофана, творця канонів, і Феодора, Начертаних. Мч. Фоки, вертоградаря (бл. 320). Прав. Петра, колишнього митаря (VI).

Порядок читань згідно з календарем:

Еф., 223 зач., III, 8 – 21. Лк., 12 зач., IV, 1 – 15.

Служби ап. Кодрата (з 21 вересня) і сщмч. Фоки не мають святкового знака, звершуються разом зі службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафизма 9-а [1].

На «Господи, взиваю» стихирі на 6: апостола, глас 4-ий – 3, і священномученика, глас 1-ий – 3. «Слава» – священномученика, глас 4-ий: «З молоду був ти...», «І нині» – Хрестобогородичний Мінеї, глас той самий: «Не ридай за Мною, Мати...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихирі Октоїха, глас 7-ий. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний Октоїха, глас той самий.

Після Трисвятого – тропар апостола, глас 3-й. «Слава» – тропар священномученика, глас 4-ий, «І нині» – Хрестобогородичний за гласом «Слави», від менших: «Діво Пренепорочна...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар апостола, глас 3-й (двічі). «Слава» – тропар священномученика, глас 4-ий, «І нині» – Хрестобогородичний за гласом «Слави», від менших: «Діво Пренепорочна...».

Кафизми 10-а, 11-а і 12-а. Малих ектеній немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-ий.

Канони: Октоїха 1-ий з ірмосом на 6 (ірмоси раз), апостола на 4 і священномученика на 4.

Біблійні пісні «Господеві співаймо...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї (священномученика).

Після 3-ої пісні – кондак та ікос священномученика, глас 6-ий; сідальний апостола, глас 3-й. «Слава» – сідальний священномученика, глас 1-ий, «І нині» – Хрестобогородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос апостола, глас 8-ий.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Екзопостиларій Октоїха, світильний апостола. «Слава» – світильний священномученика, «І нині» – Хрестобогородичний Октоїха.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихирі Октоїха, глас 7-ий. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний Октоїха, глас той самий.

Після Трисвятого – тропар апостола, глас 3-й. «Слава» – тропар священномученика, глас 4-ий, «І нині» – Хрестобогородичний за гласом «Слави», від менших: «Тебе величаємо, Богородице, взиваючи: Ти еси гора...».

НА ЧАСАХ – тропар апостола. «Слава» – тропар священномученика. Кондаки священномученика і апостола читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ повсякденні антифони.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар дня: «Спаси, Господи...», тропар апостола, тропар священномученика; кондак апостола, кондак священномученика. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – кондак дня: «Вознісся на Хрест...».

У храмі Богородиці – тропар дня: «Спаси, Господи...», тропар храму, тропар апостола, тропар священномученика; кондак дня: «Вознісся на Хрест...», кондак апостола, кондак священномученика. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня: «Спаси, Господи...», тропар храму, тропар апостола, тропар священномученика; кондак дня: «Вознісся на Хрест...», кондак храму, кондак апостола, кондак священномученика. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня і священномученика.

Апостол і Євангеліє – дня і священномученика.

[1] У той період, коли **на ранній** читаються три кафизми, **на вечірні** слід читати 18-у кафизму. В даному випадку читання 9-ої кафизми пояснюється переходом від одного періоду читання кафизм до іншого: якщо **на вечірні** буде прочитана 18-а кафизма, 9-а тоді пропускається.

6 ЖОВТНЯ ЧЕТВЕР

23 ВЕРЕСНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Зачаття чесного славного пророка, Предтечі і Хрестителя Іоана. Прпп. жон Ксанфипи та Поліксенії (109). Мц. Іраїди, діви (бл. 308). Мчч. Андрія, Іоана і синів Іоанових Петра та Антоніна (IX).

Порядок читань згідно з календарем:

Еф., 225 зач., IV, 14 – 19. Лк., 13 зач., IV, 16 – 22.

Предтечі: Гал., 210 зач. (від половини), IV, 22 – 31. Лк., 2 зач., I, 5 – 25.

Служба Зачаття Іоана Предтечі славослівна, звершується разом зі службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафизма 18-а.

На «Господи, взиваю» стихирі Предтечі, глас 4-ий – 6 (кожна стихира – двічі). «Слава» – Предтечі, глас 6-ий: «Сьогодні від неплідної утроби...», «І нині» – догматик, глас той самий: «Хто Тебе не ублажить...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихирі Предтечі, глас 6-ий (зі своїми приспівами). «Слава» – Предтечі, глас той самий: «Ангелом з неплідної утроби народився ти, Хрестителю...», «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий: «Ніхто, з тих, що вда-

ються до Тебе...».

Після Трисвятого – тропар Предтечі, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний за голосом тропаря: «Від віку утаємнене...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар Предтечі, глас 4-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний воскресний за гласом тропаря: «Від віку утаємнене...».

Кафизми 13-а, 14-а і 15-а.

Примітка. Якщо звершується славослівна служба (зі співом Октоїха) читання третьої рядової кафизми на ранній

не відмінюється. Після 1-ої і 2-ої кафізми – малі ектенії і сідальні Предтечі (по двічі); після 3-ої кафізми – малої ектенії немає, сідальні Октоїха.

Псалом 50-ий.

Канони: Октоїха 1-ий з ірмосом, на 5 (ірмоси раз), 2-ий на 3 і Предтечі на 6.

Примітка. Якщо в четвер припадає пам'ять шестеричного або славослівного святого, то 1-ий канон Октоїха співається на 5 (ірмоси раз, тропарі з Богородичним на 4), 2-ий канон Октоїха (з Богородичним) на 3 і святого на 6. А в понеділок, вівторок, середу і п'ятницю з 1-го канону Октоїха пропускаються два тропаря, що мають напис «мученичні»; таким чином, 1-ий канон Октоїха співається з ірмосом на 4 (ірмоси раз, тропарі з Богородичним на 3), 2-ий канон Октоїха на 4 і святого на 6 (див. Типікон, гл. 11).

Біблійні пісні «Господеві співаймо...» (див. Типікон, 23 вересня, 1-е «див»).

Катавасія «Відкрию уста мої...».

Після 3-ої пісні – сідальний Предтечі, глас 4-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос Предтечі, глас 1-ий.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світильний Предтечі (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихири Предтечі, глас 1-ий – 4. «Слава, і нині» – Предтечі, глас 6-ий: «Єлисавета зачала Предтечу благодаті...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар Предтечі, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний за гласом тропаря: «Від віку утаємнене...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак Предтечі.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні Предтечі, пісня 3-я – 4 (з ірмосом) і пісня 6-а – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар Предтечі. «Слава» – кондак Предтечі, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар храму, тропар Предтечі; кондак храму. «Слава» – кондак Предтечі, «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня і Предтечі

Апостол і Євангеліє – дня і Предтечі.

7 ЖОВТНЯ П'ЯТНИЦЯ

24 ВЕРЕСНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Прп. Феодосія Манявського (1629).

Першомц. рівноап. Фекли (І). Прп. Копрія (530). Св. царя Стефана Сербського (1224) та сина його св. царя Владислава Сербського (1230 – 1239).

Порядок читань згідно з календарем:

Ран. – Мф., 43 зач., XI, 27 – 30.

Літ. – Еф., 226 зач., IV, 17 – 25. Лк., 14 зач., IV, 22 – 30.

Прп.: Гал., 213 зач., V, 22 – VI, 2. Лк., 24 зач., VI, 17 – 23.

Звершується поліелейна служба прп. Феодосія Манявського.

НА ВЕЛИКІЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-ий антифон.

На «Господи, взиваю» стихири преподобного, глас 8-ий – 8. «Слава» – преподобного, глас 6-й: «Засяяла сьогодні для землі Української пам'ять, преславного угодника Христового...», «І нині» – догматик, глас той самий: «Хто Тебе не убожить...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії преподобного – 3.

На стиховні стихири преподобного, глас 4-ий (зі своїми приспіваними). «Слава» – преподобного, глас 2-ий: «Прийдіть собори вірних...», «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий: «Пресвята Богородице Діво...».

Після Трисвятого – тропар святого, глас 4-ий: «Прагнути невідступно служити Богові» (один раз), «Слава, і нині» – Богородичний воскресний за гласом тропаря: «Від віку утаємнене».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар святого, глас 4-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Від віку утаємнене...».

Кафізми 19-а і 20-а. Малі ектенії. Сідальні преподобного (по двічі).

Поліелей. Величання преподобного: «Ублажаємо тебе, / преподобний отче наш Феодосію, / і шануємо святу пам'ять твою, / наставнику монахів, / і співбесіднику ангелів» і вибраний псалом: «Терплячи, потерпів від Господа і визволив мене». Сідальний преподобного після поліелея, глас 6-ий: «Богоносний отче Феодосію...» (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий. Степенна – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен, глас 4-ий: «Чесна перед Господом...». Євангеліє святого. Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами преподобного і богоносного отця нашого Феодосія...». Стихира преподобного, глас 7-ий: «Сам Подвигополюжник Христос укріплював тебе преподобний отче Феодосію у подвигах твоїх...».

Канони: Богородиці з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і преподобного на 8.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія «Відкрию уста мої...».

Після 3-ої пісні – сідальний преподобного, глас 3-й (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос преподобного, глас 3-й.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світильний преподобного (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихири преподобного, глас 3-й – 4 (перша стихира – двічі). «Слава» – преподобного, глас 6-й: «Знайшов ти на небесах достойну нагороду за подвиги твої...», «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий: «Пресвята Богородице Діво...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар святого, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Від віку утаємнене...».

НА ЧАСАХ – тропар святого. Кондаки преподобного читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні преподобного, 1-го канону пісня 3-я – 4 (з ірмосом), і 2-го канону пісня 6-а – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар святого; «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар преподобного, тропар святого; кондак святого. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня і преподобного.

Апостол і Євангеліє – дня і преподобного.

8 ЖОВТНЯ СУБОТА

25 ВЕРЕСНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Прп. Єфросинії Олександрійської (V). Прп. Сергія, ігум. Радонезького, всієї Руси чудотворця (1392). Прмч. Пафнутія Єгиптянина і з ним 546 мчч. (III). **Прп. Єфросинії Суздальської, в миру Феодулії (1250).**

Порядок читань згідно з календарем:

Ран.: Мф., 43 зач., XI, 27 – 30.

Ряд.: 1 Кор., 156 зач., XIV, 20 – 25. Лк., 15 зач., IV, 31 – 36.

Прп.: Гал., 213 зач., V, 22 – VI, 2. Лк., 24 зач., VI, 17 – 23.

Подано зразок звершення поліелейної служби прп. Сергія, ігум. Радонезького, за цією ж схемою можна звершувати поліелейну службу прп. Досифеї, затворниці Київської.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-ий антифон.

На «Господи, взиваю» стихирі преподобного, глас 6-ий і глас 2-ий – 8. «Слава» – преподобного, глас 6-ий: «Те, що було образом Божим...», «І нині» – догматик, глас той самий: «Хто Тебе не убажить...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії преподобного – 3.

На стиховні стихирі преподобного, глас 1-ий (зі своїми приспіваними). «Слава» – преподобного, глас 8-ий: «Тебе як наставника множества ченців шануємо, отче наш Сергію...», «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий: «Не-невисна Діво...».

Після Трисвятого – тропар святого, глас 4-ий: «Чеснот подвижник, як істинний воїн Христа Бога» (один раз), «Слава, і нині» – Богородичний воскресний за гласом тропаря: «Від віку утаємнене».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар святого, глас 4-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Від віку утаємнене...».

Кафизми 16-а і 17-а. Малі екстенії. Сідальні преподобного (по двічі).

Поліелей. Величання преподобного: «Ублажаємо тебе,/ преподобний отче наш Сергію,/ і шануємо святу пам'ять твою,/ наставнику монахів/ і співбесіднику ангелів» і вибраний псалом: «Терплячи, потерпів від Господа і визволив мене». Сідальний преподобного після поліелея, глас 8-ий: «Коли, блаженний, божественному бажанню розум твій підкорив ...» (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий. Степенна – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен, глас 4-й: «Чесна перед Господом...». Євангеліє святого. Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами преподобного і богоносного отця нашого Сергія...». Стихира преподобного, глас 6-ий: «Земного ангела, і небесного чоловіка Божого...».

Канони:

У храмі Господському і Богородиці – канон храму з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і преподобного (два канони) на 8.

У храмі святого – канон Богородиці (з минулої Неділі) з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і преподобного (два канони) на 8.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія «Відкрию уста мої...».

Після 3-ої пісні – сідальний преподобного, глас 4-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос преподобного, глас 8-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний преподобного (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітні стихирі преподобного, глас 4-ий – 4 (перша стихира – двічі). «Слава» – преподобного, глас 2-ий: «Знайшов ти на небесах достойну нагороду за подвиги твої...», «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий: «Пресвята Богородице Діво...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар святого, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Від віку утаємнене...».

НА ЧАСАХ – тропар святого. Кондаки преподобного читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні преподобного, 1-го канону пісня 3-я – 4 (з ірмосом), і 2-го канону пісня 6-а – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар святого; «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар преподобного, тропар святого; кондак святого. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – преподобного і дня.

Апостол і Євангеліє – преподобного і дня.

9 ЖОВТНЯ НЕДІЛЯ

26 ВЕРЕСНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Неділя 17-та після П'ятдесятниці. Глас 8.

Апостола, євангелиста Іоана Богослова (початок II).

Порядок читань згідно з календарем:

Ран. – Єв. 6-е, Лк., 114 зач., XXIV, 36 – 53.

Літ. – 2 Кор., 182 зач. (від половини), VI, 16 – VII, 1. Лк., 17 зач., V, 1 – 11.

Ап.: 1 Ін., 73 зач. (від половини), IV, 12 – 19. Ін., 61 зач., XIX, 25 – 27; XXI, 24 – 25.

Воскресна служба Октоїха звершується в поєднанні з бдінною службою ап. і єв. Іоана Богослова.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – кафизма вся.

На «Господи, взиваю» стихирі на 10: воскресні, глас 8-ий – 4, і апостола, глас 1-ий – 6 (кожна стихира – двічі). «Слава» – апостола, глас 2-й: «Сина громова...», «І нині» – догматик, глас 8-ий: «Цар Небесний...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії апостола – 3[1].

На літі стихира храму і стихирі апостола, глас 1-ий. «Слава» – апостола, глас 4-ий: «Возліг ти на груди...», «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий: «З Отцем і Духом рівно славний Син...».

На стиховні стихирі воскресні, глас 8-ий. «Слава» – апостола, глас 6-ий: «Апостоле Христов...», «І нині» – Богородичний воскресний за гласом «Слави»: «Творець і Визволитель...».

Після Трисвятого – «Богородице Діво...» (двічі) і тропар апостола, глас 2-ий (один раз).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар воскресний, глас 8-ий (двічі). «Слава» – тропар апостола, глас 2-ий, «І нині» – Богородичний воскресний за гласом «Слави»: «Все вище розуму...».

Кафизми 2-а і 3-я. Малі екстенії. Сідальні воскресні [2].

Поліелей. Величання апостола і вибраний псалом. «Ангельський собор...». Іпакої гласу. Сідальний апостола після 1-ої кафизми, глас 8-ий: «Ти сином назвався Божественного гласу...»; сідальний апостола після 2-ої кафизми, глас той самий: «Море риболовлі залишивши...». «Слава» – сідальний апостола після поліелей, глас той самий: «Возліг на груди...», «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий: «Небесні двері...». Степенні і прокимен – гласу. Євангеліє воскресне 6-е. «Воскресіння Христове бачивши...». Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами апостолів...». Стихира воскресна, глас 6-ий: «Воскрес Ісус із гробу...».

Канони: воскресний з ірмосом на 4 (ірмоси раз), Богородиці (Октоїха) на 2 і апостола (два канони) на 8.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія «Відкрию уста мої...».

Після 3-ої пісні – кондак та ікос апостола, глас 2-ий; сідальний апостола, глас 8-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос воскресні, глас 8-ий.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні – «Свят Господь Бог наш». Екзапостиларій воскресний 6-ий, світильний апостола. «Слава» – інший світильний апостола, «І нині» – Богородичний воскресного екзапостиларія.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихири на 8: воскресні, глас 8-ий – 4, і апостола, глас той самий – 4 (зі «Славою» і приспівами своїми; приспиви див. На стиховні вечірні). «Слава» – євангельська стихири 6-а, «І нині» – «Препоблагословенна еси...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар воскресний: «Воскрес із гробу...».

НА ЧАСАХ – тропар воскресний. «Слава» – тропар апостола. Кондаки апостола і воскресний читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні гласу – 6, і апостола, пісня 3-тя – 4.

Після входу – тропарі та кондаки:

У храмі Господському і святого – тропар воскресний, тропар апостола. «Слава» – кондак апостола, «І нині» – кондак воскресний.

У храмі Богородиці – тропар воскресний, тропар храму, тропар апостола; кондак воскресний. «Слава» – кондак апостола, «І нині» – кондак храму.

Прокимен, алилуарій і причасний – воскресні і апостола.

Апостол і Євангеліє – дня і апостола.

[1] За традицією, новозавітні паремії читаються при відкритих царських вратах.

[2] Після першої кафизми на «Слава, і нині» – Богородичний воскресний 8-го гласу: «Ти, що нас ради...».

10 ЖОВТНЯ ПОНЕДІЛОК

27 ВЕРЕСНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

18-й тиждень після П'ятдесятниці (євангельські читання 19-го тижня).

Мч. Калістрата та воїнів його: Гімнасія та інших (304). Апп. від 70-х: Марка, Аристарха і Зіни (I). Мц. Єпихарії (III). Прп. Ігнатія (963 – 975).

Браїлівської ікони Божої Матері.

Порядок читань згідно з календарем:

Еф., 227 зач., IV, 25 – 32. Лк., 16 зач., IV, 37 – 44.

Служба мч. Калістрата та воїнів його не має святкового знака, звершується разом із службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафизми немає.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: Октоїха, глас 8-ий – 3, і мучеників, глас той самий – 3. «Слава» – мучеників, глас 4-ий: «Раніше Чесного Хреста Твого...», «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших.

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 8-ий. «Слава, і нині» – Богородичний Октоїха, глас той самий.

Після Трисвятого – тропар мучеників, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Вихованій у храмі...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар мучеників, глас 4-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Вихованій у храмі...».

Кафизми 4-а, 5-а і 6-а. Малі екстенії немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-ий.

Канони: Октоїха 1-ий з ірмосом на 6 (ірмоси раз), 2-ий на 4, і мучеників на 4.

Біблійні пісні «Господеві співаймо...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї.

Після 3-ої пісні – інший кондак мучеників, глас 4-ий; сідальний мучеників, глас 5-ий. «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос мучеників, глас 4-ий.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Екзапостиларій Октоїха. «Слава» – світильний мучеників, «І нині» – Богородичний Мінеї.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 8-ий. «Слава, і нині» –

Богородичний Октоїха, глас той самий.

Після Трисвятого – тропар мучеників, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших.

НА ЧАСАХ – тропар мучеників. Кондаки мучеників читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ повсякденні антифони.

Після входу – тропарі та кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар дня, тропар мучеників; кондак дня, кондак мучеників, інший кондак мучеників. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня, тропар храму, тропар мучеників; кондак дня, кондак храму, кондак мучеників, інший кондак мучеників. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня.

Апостол і Євангеліє – дня.

11 ЖОВТНЯ

ВІВТОРОК

28 ВЕРЕСНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Прп. Харитона Сповідника (бл. 350). Собор преподобних отців Києво-Печерських, що в Ближніх печерах (прп. Антонія) спочивають Прор. Варуха (VI ст. до Р. Хр.). Мчч. Олександра, Алфея, Зосими, Марка, пастиря, Никона, Неона, Іліодора та ін. (IV). Блгв. кн. В'ячеслава Чеського (935).

Порядок читань згідно з календарем:

Ран. – Мф., 10 зач., IV, 25 – V, 12.

Літ. – Еф., 230 зач., V, 20 – 26. Лк., 18 зач., V, 12 – 16.

Прпп.: 2 Кор., 176 зач., IV, 6 – 15. Лк., 24 зач., VI, 17 – 23.

Подаємо зразок звершення поліелейної служби всіх преподобних отців Києво-Печерських, що в Ближніх печерах (прп. Антонія) спочивають.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-ий антифон.

На «Господи, взиваю» стихири преподобних, глас 6-ий – 8 (кожна стихира – двічі). «Слава» – преподобних, глас 8-ий: «Для кого відома сила Господня...», «І нині» – догматик, глас той самий: «Цар Небесний...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії преподобних – 3.

На стиховні стихири преподобних, глас 1-ий (зі своїми приспіваними). «Слава» – преподобного, глас 4-ий: «Найперший лик богоносних отців...», «І нині» – Богородичний за гласом «Слави»: «Богородице Ти єси виноградна лоза...».

Після Трисвятого – тропар преподобних, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Від віку утаємнене...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар преподобних, глас 4-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Від віку утаємнене...».

Кафизми 7-а і 8-а. Малі ектенії. Сідальні преподобних (по двічі).

Поліелей. Величання преподобних: «Величаємо вас, преподобні отці наші Києво-Печерські, / і шануємо святу пам'ять вашу, / бо ви молитесь за нас // Христа Бога нашого» і вибраний псалом: «Радуйтеся, праведні, у Господі, праведним подобає похвала». Сідальний преподобних після поліелей, глас 8-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий. Степенна – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен преподобних, глас 4-ий: «Чесна перед Господом смерть преподобних Його»; стих: «Що віддам Господеві за все, що Він воздав мені?». Євангеліє – преподобних: Мф. Зач. 10. Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами преподобних отців наших Києво-Печерських...». Стихира преподобних, глас 8-ий: «Для кого відома сила Господня...».

Канони: Богородиці з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і преподобних на 8.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія «Відкрию уста мої...».

Після 3-ої пісні – кондак, глас 8-ий; сідальний преподобних, глас 8-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос преподобних, глас 2-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний преподобних (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітні стихири преподобних, глас 2-ий – 4 (перша стихира – двічі). «Слава» – преподобних, глас 8-ий: «Преподобний отче...», «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий: «Владичице, прийми молитви рабів Твоїх, і визволи нас від усякої неволі і скорботи...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар преподобних, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Від віку утаємнене...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак преподобних.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні преподобних, пісня 3-я – 4 (з ірмосом) і пісня 6-а – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар преподобних. «Слава» – кондак преподобних, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар храму, тропар преподобних; кондак храму. «Слава» – кондак преподобних, «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алілуарії і причасний – преподобних.

Апостол – дня і преподобних.

Євангеліє – дня і преподобних.

12 ЖОВТНЯ

СЕРЕДА

29 ВЕРЕСНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Прп. Кириака, пустельника (556). Мчч. Дади, Гаведдая і Каздої (IV). Прп. Феофана Милостивого.

Порядок читань згідно з календарем:

Еф., 231 зач., V, 25 – 33. Лк., 21 зач., V, 33 – 39.

Прп.: Гал., 213 зач., V, 22 – VI, 2. Лк., 24 зач., VI, 17 – 23.

Служба прп. Кириака шестерична, завершується разом зі службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафизма 9-а.

На «Господи, взиваю» стихири преподобного, глас 8-ий – 6 (кожна стихира – двічі). «Слава» – преподобного, глас той самий, «І нині» – Хрестобогородичний за гласом «Слави», від менших.

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 8-ий. «Слава» – преподобного, глас 6-ий: «Преподобний отче...», «І нині» – Хрестобогородичний за гласом «Слави», від менших.

Після Трисвятого – тропар святого, глас 1-ий. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний за гласом тропаря, від менших.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар святого, глас 1-ий (двічі). «Слава, і нині» – Хрестобогородичний за гласом тро-

паря, від менших.

Кафизми 10-а, 11-а і 12-а. Малих ектеній немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-ий.

Канони: Октоїха 1-ий з ірмосом, без мученичних, на 4 (ірмоси раз), 2-ий на 4 і преподобного на 6.

Біблійні пісні «Господеві співаймо...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї.

Після 3-ої пісні – інший кондак преподобного, глас 8-ий; сідальний преподобного, глас 5-ий (двічі). «Слава, і нині» – Хрестобогородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос преподобного, глас 2-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Екзопостиларій Октоїха. «Слава» – світильний святого, «І нині» – Хрестобогородичний Мінеї.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 8-ий. «Слава» – преподобного, глас 5-ий: «Преподобний отче...», «І нині» – Хрестобогородичний за гласом «Слави», від менших.

Після Трисвятого – тропар святого, глас 1-ий. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний за гласом тропаря, від менших: «Пречиста Богородице...»

НА ЧАСАХ – тропар святого. Кондаки преподобного читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні Октоїха – 4 і преподобного, пісня 3-тя – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

13 ЖОВТНЯ ЧЕТВЕР

30 ВЕРЕСНЯ ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Сщмч. Григорія, еп., просвітителя Великої Вірменії (бл. 335). **Свт. Михаїла, першого митр. Київського і всієї Руси (992).** Мцц. Рипсимії, Ганії і з ними 35 святих дів (поч. IV).

Порядок читань згідно з календарем:

Ран. – Ін., 35 зач. (від пол.), X, 1 – 9.

Еф., 232 зач., V, 33 – VI, 9. *Лк.*, 23 зач., VI, 12 – 19 (за четвер).

Еф., 234 зач., VI, 18 – 24. *Лк.*, 24 зач., VI, 17 – 23 (за п'ятницю, під зачало).

Свт.: *Євр.*, 318 зач., VII, 26 – VIII, 2. *Ин.*, 36 зач., X, 9 – 16.

Подаємо порядок поєднання поліелейної служби свт. Михаїла із шестеричною службою сщмч. Григорія.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-ий антифон.

На «Господи, взиваю» стихири на 8: святителя, глас 5-ий – 4 (перша стихира – двічі), і священномученика, глас 6-ий – 4 (перша стихира – двічі). «Слава» – святителя, глас 3-ий: «Свідка істини...», «І нині» – догматик, глас той самий: «Як нам не дивуватися...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії святителя – 3.

На стиховні стихири святителя, глас 2-ий (зі своїми приспівами). «Слава» – священномученика, глас 6-ий: «В незахідну хмару увійшовши...», «І нині» – Богородичний воскресний за гласом «Слави»: «Творець і Визволитель...».

Після Трисвятого – тропар святителя, глас 4-ий. «Слава» – тропар священномученика, глас той самий, «І нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Від віку утаємнене...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар святителя, глас 4-ий (двічі). «Слава» – тропар священномученика, глас той самий, «І нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Від віку утаємнене...».

Кафизми 13-а і 14-а. Малі ектенії. Сідальні святителя (по двічі).

Поліелей. Величання святителя: «Величаємо тебе, / святителю отче Михаїле, і шануємо святу пам'ять твою, / бо ти молиш за нас, // Христа Бога нашого» і вибраний псалом: «Блажен муж, що боїться Господа». Сідальний святителя після поліелея, глас 8-ий: «Як начальнику архієреїв...» (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий: «Як всіх скорботних справжня розрада...». Степенна – 1-й антифон 4-го гласу. Прокимен святителя, глас 4-ий: «Чесна перед Господом...». Євангеліє святителя. Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами святителя...». Стихира святителя, глас 6-ий: «До Духа Божественного...» (див. «Слава» на стиховні).

Канони: Богородиці з ірмосом на 4 (ірмоси по двічі), святителя на 6 і священномученика на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія «Відкрию уста мої...».

Після 3-ої пісні – кондак та ікос священномученика, глас 2-ий; сідальний святителя, глас 8-ий. «Слава» – сідальний священномученика, глас 4-ий, «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос святителя, глас 2-ий.

У храмі Господському – тропар дня: «Спаси, Господи...», тропар святого; кондак преподобного, інший кондак преподобного. «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – кондак дня: «Вознісся на Хрест...».

У храмі Богородиці – тропар дня: «Спаси, Господи...», тропар храму, тропар святого; кондак дня: «Вознісся на Хрест...», кондак преподобного, інший кондак преподобного. «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня: «Спаси, Господи...», тропар храму, тропар святого; кондак дня: «Вознісся на Хрест...», кондак храму, кондак преподобного, ін кондак преподобного. «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня і преподобного.

Апостол і Євангеліє – дня і преподобного.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-й пісні «Достойно є» не співається. Світильний святителя. «Слава» – світильний священномученика, «І нині» – Богородичний Мінеї.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітні стихири святителя, глас 1-ий – 4 (перша стихира – двічі). «Слава» – святителя, глас 2-ий: «Прийнявши з Небес духовне помазання...», «І нині» – Богородичний, глас той самий: «Спаси від бід рабів Твоїх».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар святителя, глас 4-ий. «Слава» – тропар священномученика, глас той самий, «І нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Від віку утаємнене...».

НА ЧАСАХ – тропар святителя. «Слава» – тропар священномученика. Кондак тільки святителя.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні святителя, пісня 3-я – 4 (з ірмосом), і священномученика, пісня 6-я – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар святителя, тропар священномученика; кондак святителя. «Слава» – кондак священномученика, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар храму, тропар святителя, тропар священномученика; кондак храму, кондак святителя. «Слава» – кондак священномученика, «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – святителя (загальні святителю одному) і священномученика.

Апостол і Євангеліє – дня, святителя (під зачало) і священномученика.

14 ЖОВТНЯ

П'ЯТНИЦЯ

1 ЖОВТНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Покрова Пресвятої Владичиці нашої Богородиці і Приснодіви Марії. Ап. від 70-х Ананії (І). Прп. Романа Солодкоспівця (бл. 556). Прп. Домнина Солунського (IV). Прмч. Михаїла, ігумена Зовійського, і з ним 36 прмчч. (780 – 790). **Прав. Петра (Калнишевського) Багатостраждального (1803).** Святкування на честь хітона Господнього і Стовпа Животворчого (Груз.).

Люблінської, Касперівської і Гербовецької ікон Божої Матері.

Порядок читань згідно з календарем:

Ран. – Лк., 4 зач., І, 39 – 49, 56.

Літ. – Богородиці: Євр., 320 зач., ІХ, 1 – 7. Лк., 54 зач., Х, 38 – 42; ХІ, 27 – 28.

Звершується бдінна служба свята Покрови Пресвятої Богородиці.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-ий антифон.

На «Господи, взиваю» стихир Богородиці, глас 1-ий і глас 4-ий – 8 (перша стихира – двічі). «Слава, і нині» – Богородиці, глас 8-ий: «Радіють з нами всі небесні чини...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії Богородиці – 3.

На літії стихир Богородиці, глас 3-ій, глас 4-ий і глас 2-ий. «Слава, і нині» – Богородиці, глас 2-ий: «Розум очисти́вши, з ангелами і ми радіємо...».

На стиховні стихир Богородиці, глас 2-ий, глас 5-ий і глас 7-ий. «Слава, і нині» – Богородиці, глас 2-ий: «Як вінцем пресвітлим...».

За Трисвятого – тропар Богородиці (Покрови), глас 4-ий (тричі).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар Богородиці, глас 4-ий (двічі). «Слава, і нині» – той же тропар.

Кафизми 19-а і 20-а. Малі ектенії. Сідальні Богородиці (по двічі).

Поліелей. Величання Богородиці: «Величаємо Тебе, / Пресвята Діво, / і шанємо покров Твій чесний, / бо Тебе бачив святий Андрій у повітрі, / як Ти за нас // Христу молилася і вибраний сшало: «Пом'яни, Господи, Давида і всю лагідність його». Сідальний Богородиці після поліелея, глас 4-ий: «Воістину чесніший Твій омофор за древній кивот...». «Слава, і нині» – інший сідальний Богородиці після поліелея, глас той самий: «Прийми, Владичице...». Степенна – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен і Євангеліє – Богородиці. Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами Богородиці...».

Стихир Богородиці, глас 8-ий: «Радіють з нами всі небесні чини...».

Канон Богородиці з ірмосом на 12 (ірмоси по двічі).

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія «Відкрию уста мої...».

Після 3-ої пісні – сідальний Богородиці, глас 5-ий. «Слава, і нині» – той же сідальний.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос Богородиці, глас 3-ій.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний Богородиці (двічі). «Слава, і нині» – той же світільний.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітніх стихир Богородиці, глас 8-ий – 4 (перша стихира – двічі). «Слава, і нині» – Богородиці, глас 6-ий: «Як бачив Тебе предивний Андрій у Церкві...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар Богородиці, глас 4-ий (один раз).

НА ЧАСАХ – тропар і кондак Богородиці.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні Богородиці, пісня 3-я (з ірмосом) і 6-а – 8.

Після входу – тропар Богородиці (Покрови). «Слава, і нині» – кондак Богородиці (Покрови).

Прокимен, алилуарій і причасний – свята.

Апостол і Євангеліє – свята.

Після «Особливо за Пресвяту...» співається «Достойно є».

15 ЖОВТНЯ

СУБОТА

2 ЖОВТНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Сщмч. Кипріяна, мц. Юстини та мч. Феоктиста (304). Блж. Андрія, Христа ради юродивого (936). Мчч. Давида і Костянтина, князів Арагветських (740, Груз.).

Порядок читань згідно з календарем:

Свв.: 1 Тим., 280 зач., І, 12 – 17. Ін., 36 зач., Х, 9 – 16.

Ряд.: 1 Кор., 162 зач., XV, 39 – 45. Лк., 19 зач., V, 17 – 26.

Служба сщмч. Кипріяна і мц. Юстини шестерична, звершується разом із суботньою службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафизма 18-а.

На «Господи, взиваю» стихир святих, глас 4-ий – 6 (кожна стихира – двічі). «Слава» – священномученика, глас 2-ий, «і нині» – догматик, глас 8-ий: «Цар Небесний...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихир Октоїха, глас 8-ий (мученичні з числа стихир на «Господи, взиваю» – 1-й: «Мученики Господні...», 2-ий: «Мученики Твої, Господи...», 3-ій, приспів звичайні зі стиховні – см. Часослов). «Слава» – священномученика, глас 2-ий: «Світільника Богосайного...», «і нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших: «Спаси від бід...».

Після Трисвятого – тропар священномученика, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас 8-ий: «Ти, що нас ради...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар священномученика, глас 4-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Від віку утаємнене...».

Кафизми 16-а і 17-а. Малі ектенії. Сідальні Октоїха. Пса-

лом 50-ий.

Канони:

У храмі Воскресіння Христового – канон воскресний чергового гласу (з минулої Неділі) з ірмосом на 4 (ірмоси раз), святих на 6 і Октоїха (мученичний) на 4.

У храмі Господському і Богородиці – канон храму з ірмосом на 4 (ірмоси по двічі), святих на 6 і Октоїха (мученичний) на 4.

У храмі святого – канон святих з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі), храму на 4 і Октоїха (мученичний) на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси мученичного канону Октоїха.

Після 3-ої пісні – сідальний священномученика, глас 8-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос святих, глас 1-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Світільний свя-

щенномученика. «Слава» – екзапостиларій Октоїха, «І нині» – Богородичний Октоїха.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 8-ий (мученичні з числа стихир на хвалітніх – 1-ий, 2-ий, 3-й; приспів звичайні зі стиховні – див. Часослов). «Слава» – святих, глас той самий, «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших: «Владичице, прийми...».

Після Трисвятого – тропар священномученика, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Тебе величаємо, Богородице, взиваючи: Ти єси купина...».

НА ЧАСАХ – тропар священномученика і кондак святих. **НА ЛІТУРГІЇ** блаженні святих, пісня 3-тя – 4 (з ірмосом) і Октоїха – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар дня: «Апостоли, мученики...», тропар священномученика; кондак храму, кондак святих. «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – «Як початки єства...».

У храмі святого – тропар дня: «Апостоли, мученики...», тропар священномученика; кондак святих. «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – «Як початки єства...».

Прокимен, алилуарій і причасний – святих і дня.

Апостол і Євангеліє – святих і дня.

16 ЖОВТНЯ НЕДІЛЯ

3 ЖОВТНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

18-та неділя після П'ятдесятниці. Глас 1.

Сщмч. Діонісія Ареопагіта, єп. Афіньського (96), Рустика, пресвітера, та Єлевферія, диякона. **Прп. Діонісія, затворника Києво-Печерського, в Дальніх печерах (XV)**. Прп. Іоана Хозевіта, єп. Кесарійського (VI). Блж. Ісихія Хоривіта (VI).

Порядок читань згідно з календарем:

Ран. – Єв. 7-е, Ін., 63 зач., XX, 1 – 10.

Літ. – 2 Кор., 188 зач., IX, 6 – 11. Лк., 26 зач., VI, 31 – 36.

Сщмч.: Діян., 40 зач., XVII, 16 – 34. Мф., 55 зач., XIII, 44 – 54.

Служба сщмч. Діонісія Ареопагіта шестерична, звершується разом із воскресною службою Октоїха

НА ВЕЛИКІЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – кафизма вся.

На «Господи, взиваю» стихири на 10: воскресні, глас 1-ий – 6, і священномученика, глас той самий – 4. «Слава» – священномученика, глас 2-ий: «Прийдіть, вірні...», «І нині» – догматик, глас 1-ий: «Всесвітню славу...».

Вхід. Прокимен дня.

На літії стихири храму. «Слава» – священномученика, глас 8-ий (див. На стиховні ранньої в Мінеї), «І нині» – Богородичний воскресний, глас той самий.

На стиховні стихири воскресні, глас 1-ий. «Слава» – священномученика, глас 4-ий, «І нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Зглянся на моління...».

Після Трисвятого – «Богородице Діво...» (тричі).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар воскресний, глас 1-ий (двічі). «Слава» – тропар священномученика, глас 4-ий, «І нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Від віку...».

Кафизми 2-а і 3-я. Малі ектенії. Сідальні воскресні [1].

Поліелей. «Ангельський собор...». Іпакої, степені і прокимен – гласу. Євангеліє воскресне 7-е. «Воскресіння Христове бачивши...». Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами апостолів...». Стихира воскресна, глас 6-ий: «Воскрес Ісус із гробу...».

Канони: воскресний з ірмосом на 4 (ірмоси раз), хресто-воскресний на 2, Богородиці на 2 і священномученика на 6.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія «Відкрию уста мої...».

Після 3-ої пісні – кондак та ікос священномученика, глас 8-ий; сідальний священномученика, глас той самий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос воскресні, глас 1-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні – «Свят Господь Бог наш». Екзапостиларій воскресний 7-ий. «Слава» – світільний священномученика, «І нині» – Богородичний воскресного екзапостиларія.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітні стихири воскресні, глас 1-ий – 8. «Слава» – стихири євангельська 7-а, «І нині» – «Преблагословенна єси...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар воскресний: «Днесь спасіння...».

НА ЧАСАХ – тропар воскресний. «Слава» – тропар священномученика. Кондак тільки воскресний.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні гласу – 6 і священномученика, пісня 3-тя – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар воскресний, тропар священномученика. «Слава» – кондак священномученика, «І нині» – кондак воскресний.

У храмі Богородиці – тропар воскресний, тропар храму, тропар священномученика; кондак воскресний. «Слава» – кондак священномученика, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар воскресний, тропар храму, тропар священномученика; кондак воскресний, кондак храму. «Слава» – кондак священномученика, «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – воскресні і священномученика.

Апостол і Євангеліє – дня і священномученика.

[1] Після першої кафизми на «Слава, і нині» – Богородичний воскресний 1-го гласу: «Коли Гавриїл звістив...».

17 ЖОВТНЯ ПОНЕДІЛОК

4 ЖОВТНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

19-й тиждень після П'ятдесятниці (євангелійські читання 20-го тижня).

Сщмч. Єрофея, єп. Афіньського (I). Блгв. кн. Володимира Ярославовича, Новгородського, чудотворця (1052). **Прпп. Елладія й Онисима, затворників Києво-Печерських, в Ближніх печерах (XII – XIII)**. Прп. Аммона, затворника Києво-Печерського, в Дальніх печерах (XIII). Мчч. Гаїя, Фавста, Євсевія і Херимона (III). Сщмч. Петра Капітолійського (III – IV). Мцц. Домнини та дочок її Віриней (Вероніки) і Проскудії (Просдоки) (305 – 306). Прп. Амона (бл. 350). Прп. Павла Препростого (IV). Мчч. Давикта (Адавкта) і дочки його Калісфенії (IV). Свт. Стефана Щилянвича (1515, Серб.).

Порядок читань згідно з календарем:

Флп., 235 зач., I, 1 – 7. Лк., 25 зач., VI, 24 – 30.

Подаємо зразок звершення поліелейної служби прпп. Елладія, Онисима та Аммона, затворників Києво-Печерських.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-ий антифон.

На «Господи, взиваю» стихири преподобних, глас 2-ий – 8. «Слава» – преподобних, глас 6-ий: «Хто достойно вшанує вас, отці богоносні «І нині» – догматик, глас той самий: «Хто Тебе не ублажить...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії преподобних – 3.

На стиховні стихири преподобних, глас 6-ий. «Слава» – преподобних, глас 2-ий: «Отці священні бачачи ліствицю...». «І нині» – Богородичний воскресний за гласом «Слави».

Після Трисвятого – тропар преподобних, глас 3-й: «Преподобні і богоносні отці наші...» «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас 1-й: «Коли Гавриїл...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар преподобних (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас 1-й: «Коли Гавриїл...».

Кафизми 4-а і 5-а. Малі ектенії. Сідальні преподобних (по двічі).

Поліелей. Величання преподобних: «Ублажаємо вас, преподобні отці наші Елладію, Онисима та Аммонію, / шаную святу пам'ять вашу, / наставники монахів // і співбесідники ангелів» і вибраний псалом: «Терплячи, потерпів від Господа і визволив мене». Сідальний преподобних після поліелей (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї. Степенна – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен і Євангеліє – преподобних. Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами преподобних отців наших Елладія, Онисима та Аммона...». Стихира преподобних, глас 6-ий: «Засяяла сьогодні світлі-

ше від сонця».

Канони: Богородиці з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і преподобних на 8.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія «Відкрию уста мої...».

Після 3-ої пісні – сідальний преподобних, глас 4-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос преподобних, глас 4-ий.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний преподобних (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітні стихири преподобних – 4. «Слава» – преподобних, «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших.

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар преподобних. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас 3-й: «Тебе оспівуємо Богородице Діво...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак преподобних.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні преподобних, пісня 3-я – 4 (з ірмосом) і пісня 6-а – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар преподобних. «Слава» – кондак преподобних, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар храму, тропар преподобних; кондак храму. «Слава» – кондак преподобних, «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарії і причасний – дня і преподобних

Апостол і Євангеліє – дня і преподобних.

18 ЖОВТНЯ ВІВТОРОК

5 ЖОВТНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Мц. Харитини (304). Прпп. Даміана, пресвіт., цілителя (1071), Єремії (бл. 1070) і Матфея (бл. 1085) прозорливих, Києво-Печерських, в Ближніх печерах. Сщмч. Діонісія, еп. Олександрійського (264 – 265). Мц. Мамелхви Персидської (бл. 344). Прп. Григорія Хандзойського (861, Груз.).

Порядок читань згідно з календарем:

Флп., 236 зач., I, 8 – 14. Лк., 27 зач., VI, 37 – 45.

Подаємо порядок звершення поліелейної служби прпп. Даміана, пресвіт., цілителя, Єремії і Матфея прозорливих Києво-Печерських.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-ий антифон.

На «Господи, взиваю» стихири преподобних, глас 4-й і глас 6-й – 8 (перші дві стихири – двічі). «Слава» – преподобних, глас 2-ий: «Трьох достойних блаженства отців...», «І нині» – догматик, глас той самий: «Минула тінь закону...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії преподобних – 3.

На стиховні стихири преподобних, глас 2-й (зі своїми приспівками). «Слава» – преподобних, глас 6-й: «Засяяла сьогодні світла і світлоносна пам'ять ваша...», «І нині» – Богородичний воскресний за гласом «Слави».

Після Трисвятого – тропар преподобних, глас 1-ий. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Коли Гавриїл...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар преподобних, глас 1-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Коли Гавриїл...».

Кафизми 7-а і 8-а. Малі ектенії. Сідальні преподобних (по двічі).

Поліелей. Величання преподобних: «Ублажаємо вас, преподобні отці наші Даміане, Єреміє і Матфею, / шаную святу пам'ять вашу, / наставники монахів // і співбесідники ангелів» і вибраний псалом: «Терплячи, потерпів від Господа і визволив мене». Сідальний преподобних після поліелей, глас 4-й (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий. Степенна – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен преподобних, глас 4-й: «Чесна перед Господом смерть преподобних Його»; стих: «Що віддам Господеві за

все, що Він воздав мені?». Євангеліє – преподобних: Мф. Зач 43. Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами преподобних отців наших...». Стихира преподобних, глас 6-ий.

Канони: Богородиці з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і преподобних на 8.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія «Відкрию уста мої...».

Після 3-ої пісні – сідальний преподобних, глас 4-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос преподобних, глас 3-й.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-й пісні «Достойно є» не співається. Світільний преподобних (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітні стихири преподобних, глас 4-ий. «Слава» – преподобних, глас 6-ий: «Трьох Богоносних отців...», «І нині» – Богородичний, глас той самий: «Богородице, Ти єси виноградна лоза...» (див. Часослов, Слава, і нині 3-го часу).

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар преподобних, глас 1-ий. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Коли Гавриїл...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак преподобних.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні преподобних, пісня 3-я – 4 (з ірмосом) і пісня 6-а – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар преподобних. «Слава» – кондак преподобних, «І нині»

– кондак храму.

У храмі святого – тропар храму, тропар преподобних; кондак храму. «Слава» – кондак преподобних, «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – преподобних.
Апостол і Євангеліє – дня і преподобних. (Гал. 213 Зач. та Лк. 24 Зач.)

19 ЖОВТНЯ СЕРЕДА

6 ЖОВТНЯ
ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Апостола Фоми (І). Сщмч. Никифора, екзарха Константинопольського патріарха в Україні (XVI).

Порядок читань згідно з календарем:

Ран. – Ін., 67 зач., XXI, 15 – 25.

Літ. – Флп., 237 зач., І, 12 – 20. Лк., 28 зач., VI, 46 – VII, 1.

Ап.: 1 Кор., 131 зач., IV, 9 – 16. Ін., 65 зач., XX, 19 – 31.

За Уставом, служба апостола Фоми – поліелейна

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-ий антифон.

На «Господи, взиваю» стихири апостола, глас 4-ий – 8 (перші дві стихири – тричі, третя – двічі). «Слава» – апостола, глас 6-ий: «Як слуга Слова...», «І нині» – догматик, глас той самий: «Хто Тебе не ублажить...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії апостола – 3 [1].

На стиховні стихири апостола, глас 4-ий. «Слава» – апостола, глас 6-ий, «І нині» – Богородичний, глас той самий: «Богородице, Ти єси виноградна лоза...» (див. Часослов, Слава, і нині 3-го часу).

Після Трисвятого – тропар апостола, глас 2-ий. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Все вище розуму...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар апостола, глас 2-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Все вище розуму...».

Кафизми 10-а і 11-а. Малі ектенії. Сідальні апостола (по двічі).

Поліелей. Величання апостола: «Величаємо тебе, / апостоле Христов Фомо, / і шануємо страждання і труди твої, / що ними потрудився ти / у благовісті Христовім». і вибраний псалом: «Від сходу сонця і до заходу хвальне ім'я Господнє». Сідальний апостола після поліелея, глас 3-й (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий. Степенна – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен апостола, глас 4-й: «По всій землі...». Євангеліє – апостола. Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами апостола...». Стихира апостола, глас 4-ий: «Христос, велике Сонце...».

Канони: Богородиці з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і апостола на 8.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія «Відкрию уста мої...».

Після 3-ої пісні – сідальний апостола, глас 8-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос апостола, глас 4-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний апостола. «Слава» – інший світільний апостола, «І нині» – Богородичний Мінеї.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітні стихири апостола, глас 1-ий і глас 4-ий – 4 (перша стихира – двічі). «Слава» – апостола, глас 6-ий: «На колісниці чеснот їздячи...», «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших: «Архангельське слово...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар апостола, глас 2-ий. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Все вище розуму...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак апостола.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні апостола, пісня 3-я – 4 (з ірмосом) і пісня 6-а – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар апостола. «Слава» – кондак апостола, «І нині» – кондак храму.

У храмі апостола – тропар храму, тропар апостола; кондак храму. «Слава» – кондак апостола, «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій, причасний – апостола.

Апостол і Євангеліє – дня і апостола.

[1] За традицією, новозавітні паремії читаються при відкритих царських вратах.

20 ЖОВТНЯ ЧЕТВЕР

7 ЖОВТНЯ
ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Мчч. Сергія і Вакха (290 – 303). Прп. **Сергія Послушного, Києво-Печерського, в Ближніх печерах (бл. XIII)**. Мчч. Юліана, пресвітера, і Кесарія, диякона (І). Мч. Пелагеї Тарсійської (290). Мч. Поліхронія, пресвітера (IV).

Порядок читань згідно з календарем:

Флп., 238 зач., І, 20 – 27. Лк., 31 зач., VII, 17 – 30.

Мчч.: Євр., 330 зач., XI, 33 – XII, 2. Лк., 106 зач., XXI, 12 – 19.

Служба мчч. Сергія і Вакха шестерична, звершується разом зі службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафизма 12-а.

На «Господи, взиваю» стихири мучеників, глас 6-ий – 6 (кожна стихира – двічі). «Слава» – мучеників, глас 4-ий: «Сергій і Вакх...», «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших.

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 1-ий. «Слава» – мучеників, глас 8-ий, «І нині» – Богородичний за голосом «Слави», від менших.

Після Трисвятого – тропар мучеників, глас 5-ий. «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар мучеників, глас

5-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших.

Кафизми 13-а, 14-а і 15-а. Малих ектеній немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-ий.

Канони: Октоїха 1-ий з ірмосом на 5 (ірмоси раз), 2-ий на 3 і мучеників на 6.

Біблійні пісні «Господеві співаймо...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канони Мінеї.

Після 3-ої пісні – сідальний мучеників, глас 8-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос мучеників, глас 2-ий.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Ексапостіларій Октоїха. «Слава» – світильний мучеників, «І нині» – Богородичний Мінеї.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихирах мучеників, глас 1-ий і глас 4-ий – 4 (перша стихира – двічі). «Слава» – мучеників, глас 3-й, «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших.

«Тобі слава подобає...» не читається, але відразу читається: «Слава Тобі, що показав нам світло». Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихирах Октоїха, глас 1-ий. «Слава» – мучеників, глас 2-й, «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших: «Все уповання моє...».

Після Трисвятого – тропар мучеників, глас 5-й. «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших:

«Мати Божа...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак мучеників.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні Октоїха – 4 і мучеників, пісня 3-тя – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар дня, інший тропар дня, тропар мучеників; кондак дня, інший кондак дня, кондак мучеників. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня, інший тропар дня, тропар храму, тропар мучеників; кондак дня, інший кондак дня, кондак храму, кондак мучеників. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня і мучеників.

Апостол і Євангеліє – дня і мучеників.

21 ЖОВТНЯ П'ЯТНИЦЯ

8 ЖОВТНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Прп. Пелагеї (457). Прп. Таїсії (IV). Св. Пелагії, діви (303).

Порядок читань згідно з календарем:

Флп., 239 зач., I, 27 – II, 4. Лк., 32 зач., VII, 31 – 35.

Служба прп. Пелагеї не має святкового знака, звершується разом зі службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафизма 18-а.

На «Господи, взиваю» стихирах на 6: Октоїха, глас 1-ий – 3, і преподобної, глас 8-ий – 3. «Слава» – преподобної, глас 4-й, «І нині» – Хрестобогородичний Мінеї, глас той самий.

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихирах Октоїха, глас 1-ий. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний Октоїха, глас той самий.

Після Трисвятого – тропар преподобної, глас 8-й. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний за гласом тропаря, від менших.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар преподобної, глас 8-й (двічі). «Слава, і нині» – Хрестобогородичний за гласом тропаря, від менших.

Кафизми 19-а та 20-а. Малих ектеній немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-й.

Канони: Октоїха 1-й з ірмосом на 6 (ірмоси раз), 2-й на 4 і преподобної на 4.

Біблійні пісні «Господеві співаймо...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї.

Після 3-ої пісні – сідальний преподобної, глас 8-й. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос преподобної, глас 2-й.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Ексапостіларій

Октоїха. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний Октоїха.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихирах Октоїха, глас 1-ий. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний Октоїха, глас той самий.

Після Трисвятого – тропар преподобної, глас 8-й. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний за гласом тропаря, від менших.

НА ЧАСАХ – тропар і кондак преподобної.

НА ЛІТУРГІЇ повсякденні антифони.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар дня: «Спаси, Господи...», тропар преподобної; кондак преподобної. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – кондак дня: «Вознісся на Хрест...».

У храмі Богородиці – тропар дня: «Спаси, Господи...», тропар храму, тропар преподобної; кондак дня: «Вознісся на Хрест...», кондак преподобної. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня: «Спаси, Господи...», тропар храму, тропар преподобної; кондак дня: «Вознісся на Хрест...», кондак храму, кондак преподобної. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня.

Апостол і Євангеліє – дня.

22 ЖОВТНЯ СУБОТА

9 ЖОВТНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Апостола Якова Алфеева (I). Прпп. Андроника та дружини його Афанасії (V). Праведного Авраама, праотця, і племінника його Лота (2000 до Р. Хр.). Мчч. Євентія (Ювентина) і Максима (361 – 363). Мц. Поплії, сповідниці, диякониси Антіохійської (361 – 363). Прп. Петра Галатійського (IX).

Корсунської ікони Божої Матері.

Порядок читань згідно з календарем:

Ран. – Ін., 67 зач., XXI, 15 – 25.

Літ. – Ап.: 1 Кор., 131 зач., IV, 9 – 16. Лк., 51 зач., X, 16 – 21.

Ряд.: 1 Кор., 164 зач., XV, 58 – XVI, 3. Лк., 20 зач., V, 27 – 32.

Звершується поліелейна служба ап. Якова Алфеева.

НА ВЕЛИКІЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-й антифон.

На «Господи, взиваю» стихирах апостола, глас 4-й – 8 (перші дві стихира – тричі, третя – двічі). «Слава» – апостола, глас той самий: «Божественного Духа...», «І нині» – дог-

матик, глас 1-й: «Всесвітню славу...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії апостола – 3 [1].

На стиховні стихирах апостола, глас 4-й (з приспіваними своїми). «Слава» – апостола, глас 5-й, «І нині» – Богоро-

дичний воскресний, глас той самий: «Храм і двері еси...».

Після Трисвятого – тропар апостола, глас 3-й. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Тебе, оспівуємо Богородице Діво...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар апостола, глас 3-й (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Тебе, оспівуємо Богородице Діво...».

Кафизми 16-а і 17-а. Малі екстенії. Сідальні апостола (по двічі).

Поліелей. «Величаємо тебе, / апостоле Христів Якове, / і шануємо страждання і труди твої, / що ними потрудився ти // у благовісті Христовім». і вибраний псалом: «Від сходу сонця і до заходу хвальне ім'я Господнє...». Сідальний апостола після поліелей, глас 8-й (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий. Степенна – 1-й антифон 4-го гласу. Прокимен, глас 4-й: «По всій землі...». Євангеліє – апостола. Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами святого апостола Якова...». Стихира апостола, глас 4-й.

Канони:

У храмі Господському і Богородиці – канон храму з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і апостола на 8.

У храмі святого – канон Богородиці (з минулої Неділі) з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і апостола на 8.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія «Відкрию уста мої...».

Після 3-ої пісні – сідальний апостола, глас 8-й (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос апостола, глас 2-й.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

За 9-й пісні «Достойно є» не співається. Світільний апостола (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихири апостола, глас 4-й – 4 (перша стихири – двічі). «Слава» – апостола, глас 2-й: «Залишивши земне...», «І нині» – Богородичний, глас той самий: «Все уповання моє...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар апостола, глас 3-й. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Тебе, оспівуємо Богородице Діво...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак апостола.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні апостола, пісня 3-я – 4 (з ірмосом) і пісня 6-а – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар апостола. «Слава» – кондак апостола, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар храму, тропар апостола; кондак храму. «Слава» – кондак апостола, «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – апостола.

Апостол і Євангеліє – апостола і дня.

[1]. За традицією, новозавітні паремії читаються при відкритих царських вратах.

23 ЖОВТНЯ НЕДІЛЯ

10 ЖОВТНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Неділя 19-та неділя після П'ятдесятниці. Глас 2.

Пам'ять святих отців VII Вселенського собору (787) (перехідне святкування в неділю, найближчу до 11 жовтня).

Мчч. Євлампа та Євламπίї (303 – 311). Свт. Амфілохія, єп. Володимиро-Волинського (1122). Собор Волинських святих. Мч. Феотекна (III – IV). Прп. Вассіана (V). Прп. Феофіла, спов. (VIII).

Порядок читань згідно з календарем:

Ран. – Єв. 8-е, Ін., 64 зач., XX, 11 – 18.

Літ. – 2 Кор., 194 зач., XI, 31 – XII, 9. Лк., 30 зач., VII, 11 – 16.

Свв. отців: Євр., 334 зач., XIII, 7 – 16. Ін., 56 зач., XVII, 1 – 13.

Воскресна служба Октоїха звершується разом зі службою святих отців (див. в Святковій Мінеї).

Примітка: Якщо звершується поліелейна служба Собору Волинських святих в цей день слід керуватися 7-ою Марковою главою Типікон про 8 травня: «Слід знати про те, якщо припаде святого апостола Іоана Богослова в Неділю 7-у після Пасхи, святих отців...», а також 1-им «див» про 25 травня: «Нехай буде відомо, якщо трапиться Знайдення глави Іоана Предтечі в Неділю 7-у після Пасхи, святих отців».

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – кафизма вся.

На «Господи, звизаю» стихири на 10: воскресні, глас 2-й – 4, і отців, глас 6-й – 6. «Слава» – отців, глас той самий: «Нині прослави́мо бо́гоносних отців, таємничі сурми Дух...», «І нині» – догматик, глас 1-й: «Минула тінь закону...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії отців – 3.

На літії стихири храму. «Слава» – отців, глас 3-й: «Апостольських передань...», «І нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Без сімені від Божественного Духа...».

На стиховні стихири воскресні, глас 2-й. «Слава» – отців, глас 4-й: «Нині молитовну пам'ять...», «І нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Зглянся на моління...».

Після Трисвятого – «Богородице Діво...» (двічі) і тропар отців, глас 8-й: «Препрославлений Ти Христе Боже наш...» (один раз).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар воскресний, глас 2-й (двічі). «Слава» – тропар отців, глас 8-й: «Препрославлений Ти Христе Боже наш...», «І нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Ти, що нас ради...».

Кафизми 2-а і 3-я. Малі екстенії. Сідальні воскресні.

Поліелей. (Величання святих отців співається тільки в їхньому храмі.) «Ангельський собор...». Іпакої, степенні і

прокимен – гласу. Євангеліє воскресне 8-е. «Воскресіння Христове бачивши...». Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами апостолів...». Стихира воскресна, глас 6-й: «Воскрес Ісус із гробу...».

Канони: воскресний з ірмосом на 4 (ірмоси раз), хресто-воскресний на 2, Богородиці на 2 і отців на 6.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія «Відкрию уста мої...».

Після 3-ої пісні – кондак та ікос воскресні, глас 2-й; сідальний отців, глас 4-й (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос отців, глас 6-й.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні – «Свят Господь Бог наш». Екзапостиларій воскресний 8-й. «Слава» – світільний отців, «І нині» – Богородичний Мінеї: «Преблагий Господи, молитвами Твоєї Матері і святих отців...».

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихири на 8: воскресні, глас 2-й – 4, і отців, глас 6-й – 4 (перша стихири – двічі; з приспівами своїми (див. на ряду)). «Слава» – отців, глас 8-й: «Святих отців Собор...», «І нині» – «Преблагословенна еси...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар недільний: «Воскрес із гробу...».

Перед 1-им часом на «Слава, і нині» – євангельська стихири 8-а.

НА ЧАСАХ – тропар воскресний. «Слава» – тропар отців. Кондаки воскресний і отців читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні гласу – 6 і отців, пісня 3-тя – 4.

Після входу – тропар воскресний, тропар отців; кондак воскресний. «Слава» – кондак отців, «І нині» – «Заступнице християн...» (в храмі Богородиці – кондак храму).

Прокимен, алилуарій і причасний – воскресні і отців.
Апостол і Євангеліє – дня і отців.

24 ЖОВТНЯ ПОНЕДІЛОК

11 ЖОВТНЯ
ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

20-й тиждень після П'ятдесятниці (євангельські читання 21-го тижня).

Ап. Филипа, одного з 7-ох дияконів (І). Прп. Феофана, сповідника, творця канонів, єп. Нікейського (бл. 850). Прп. Феофана, посника Києво-Печерського, в Ближніх печерах (XII). Мцц. Зінаїди і Филонілі (І).

Порядок читань згідно з календарем:

Флп., 241 зач., II, 12–16. Лк., 33 зач., VII, 36–50.

Ап.: Діян., 20 зач., VIII, 26–39. Лк., 50 зач., X, 1–21.

Служба Ап. Филипа і прп. Феофана, сповідника не має святкового знака, звершується разом зі службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафизми немає.

На «Господи, взиваю» стихирі на 6: апостола, глас 4-ий – 3, і преподобного, глас 6-ий – 3. «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий:

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихирі Октоїха, глас 2-ий. «Слава, і нині» – Богородичний Октоїха, глас той самий: «Радуйся, Маріє Богородице...».

Після Трисвятого – тропар апостола, глас 3-й. «Слава» – тропар святого, глас 8-ий, «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших: «Радуйся, бо Ти прийняла від Ангелів Радість світу...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар апостола, глас 3-й (двічі). «Слава» – тропар святого, глас 8-ий, «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших: «Радуйся, бо Ти прийняла від Ангелів Радість світу...».

Кафизми 4-а, 5-а і 6-а. Малих ектеній немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-ий.

Канони: Октоїха 1-ий з ірмосом на 6 (ірмоси раз), апостола на 4 і преподобного на 4.

Біблійні пісні «Господеві співаймо...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї (преподобного).

Після 3-ої пісні – кондак преподобного, глас 2-ий; сідальний апостола, глас 8-ий. «Слава» – сідальний преподобного, глас 4-ий, «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос апостола, глас 4-ий.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Екзапостиларій Октоїха, світильний апостола. «Слава» – світильний святого, «І нині» – Богородичний Мінеї.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихирі Октоїха, глас 2-ий. «Слава, і нині» – Богородичний Октоїха, глас той самий: «На Тебе уповання...».

Після Трисвятого – тропар апостола, глас 3-й. «Слава» – тропар святого, глас 8-ий, «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших: «Радуйся, врата Царя Слави...».

НА ЧАСАХ – тропар апостола. «Слава» – тропар святого. Кондаки преподобного і апостола читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ повсякденні антифони.

Після входу – тропарі та кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар дня, тропар апостола, тропар святого; кондак дня, кондак апостола, кондак преподобного. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня, тропар храму, тропар апостола, тропар святого; кондак дня, кондак храму, кондак апостола, кондак преподобного. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня і апостола.

Апостол і Євангеліє – дня і апостола

25 ЖОВТНЯ ВІВТОРОК

12 ЖОВТНЯ
ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Мчч. Прова, Тараха і Андроника (304). Прп. Косми, єп. Маюмського, творця канонів (бл. 787). Мц. Домники (286). Свт. Мартина Милостивого, єп. Турського (бл. 400).

Єрусалимської (48), Рудненської (1687) ікон Божої Матері.

Порядок читань згідно з календарем:

Флп., 242 зач., II, 16–23. Лк., 34 зач., VIII, 1–3.

Мчч.: Еф., 233 зач., VI, 10–17. Лк., 106 зач., XXI, 12–19.

Служба мчч. Прова, Тараха, Андроника і прп. Косми, єп. Маюмського, не має святкового знака, звершується разом зі службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафизма 18-а.

На «Господи, взиваю» стихирі на 6: мучеників, глас 4-ий – 3, і преподобного, глас той самий – 3. «Слава» – мучеників, глас той самий, «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихирі Октоїха, глас 2-ий. «Слава» – мучеників, глас той самий; «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після Трисвятого – тропар мучеників, глас 5-ий. «Слава» – тропар святого, глас 8-ий, «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар мучеників, глас 5-ий (двічі). «Слава» – тропар святого, глас 8-ий, «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших.

Кафизми 7-а, 8-а і 9-а. Малих ектеній немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-ий.

Канони: Октоїха 1-ий з ірмосом на 6 (ірмоси раз), мучеників на 4 і преподобного на 4.

Біблійні пісні «Господеві співаймо...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї (преподобного).

Після 3-ої пісні – кондак преподобного, глас 8-ий; сідальний мучеників, глас той самий. «Слава» – сідальний преподобного, глас той самий, «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос мучеників, глас 2-ий.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Екзапостиларій

Октоїха. «Слава» – світильний мучеників, «І нині» – Богородичний Октоїха.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 2-ий. «Слава, і нині» – Богородичний Октоїха, глас той самий.

Після Трисвятого – тропар мучеників, глас 5-ий. «Слава» – тропар святого, глас 8-ий, «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших.

НА ЧАСАХ – тропар мучеників. «Слава» – тропар святого. Кондаки преподобного і мучеників читаються попеременно.

НА ЛІТУРГІЇ повсякденні антифони.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар, храму, тропар дня, тропар мучеників, тропар святого; кондак мучеників, кондак преподобного, кондак дня, «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня, тропар храму, тропар мучеників, тропар святого; кондак дня, кондак храму, кондак мучеників, кондак преподобного. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня і мучеників.

Апостол і Євангеліє – дня і мучеників.

26 ЖОВТНЯ СЕРЕДА

13 ЖОВТНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Іверської ікони Божої Матері. Мчч. Карпа, еп. Фіатирського, Папили, диякона, Агафодора і мц. Агафоніки (251). **Прп. Веніаміна, затворника Києво-Печерського, в Дальніх печерах (XIV).** Мч. Флорентія (I – II). Мч. Веніаміна, диякона (421 – 424). Прп. Микити, спов. (бл. 838). Мц. Хриси (Злати) (1795, Болг.).

Семиозерної (XVII) ікони Божої Матері.

Порядок читань згідно з календарем:

Ран. – Лк., 4 зач., I, 39 – 49, 56.

Флп., 243 зач., II, 24 – 30. Лк., 37 зач., VIII, 22 – 25.

Богородиці: Флп., 240 зач., II, 5 – 11. Лк., 54 зач.,

Подаємо схему поєднання [1] поліелейної служби на честь Іверської ікони Божої Матері з поліелейною службою прп. Веніаміна, затворника Києво-Печерського.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-ий антифон.

На «Господи, взиваю» стихири на 8: Богородиці, глас 5-ий – 4 і преподобного, глас 8-ий – 4. «Слава» – преподобного, глас: «Ти, що за образом Євангелія Христового», «І нині» – Богородиці.

Вхід. Прокимен дня. Паремії Богородиці – 2 і преподобного – 1.

На літї стихири Богородиці і преподобного (див. На стиховні вечірні). «Слава» – преподобного, «І нині» – Богородиці.

На стиховні стихири Богородиці (зі своїми приспіваними). «Слава» – преподобного, «І нині» – Богородиці.

Після Трисвятого: якщо звершується поліелей – тропар преподобного, глас 2-ий. «Слава, і нині» – тропар Богородиці, глас 1-ий; на всенічній – тропар Богородиці, глас 1-ий (двічі) і тропар преподобного, глас 2-ий. (раз).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар Богородиці, глас 1-ий (двічі). «Слава» – тропар преподобного, глас 2-ий «І нині» – тропар Богородиці, глас 1-ий.

Кафизми 10-а і 11-а. Малі ектенії.

Після 1-ої кафизми – сідалийний Богородиці. «Слава, і нині» – сідалийний Богородиці.

Після 2-ої кафизми – сідалийний преподобного. «Слава, і нині» – сідалийний Богородиці.

Поліелей. Величання два – Богородиці і преподобного. Після поліелея сідалийний Богородиці, глас 8-ий. «Слава» – сідалийний преподобного, глас той самий «І нині» – сідалийний Богородиці. Степенна – 1-й антифон 4-го гласу. Прокимен і Євангеліє – Богородиці. Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами преподобного отця нашого Веніаміна...». Стихира після 50-го псалма – Богородиці, глас 6.

Канони: Богородиці (ікони) з ірмосом на 8 (ірмоси по двічі) і преподобного на 6.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія «Відкрию уста мої...».

Після 3-ої пісні – кондак, ікос, глас 8-ий і сідалийний преподобного, глас той самий. «Слава, і нині» – сідалийний Богородиці.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос Богородиці, глас 8.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світильний преподобного. «Слава, і нині» – світильний Богородиці.

«Все що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихири на 6: Богородиці, глас 4-ий – 3 і преподобного, глас 2-ий – 3. «Слава» – преподобного, глас 6-ий, «І нині» – Богородиці.

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар преподобного. «Слава, і нині» – тропар Богородиці.

НА ЧАСАХ – тропар Богородиці. «Слава» – тропар преподобного. Кондаки преподобного і Богородиці читаються попеременно.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні Богородиці, пісня 3-я – 4 (з ірмосом), і преподобного, пісня 6-а – 4.

На вході – «... Дивний у святих еси...». На практиці співається «...молитвами Богородиці...»

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар храму, тропар Богородиці, тропар преподобного; кондак храму. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – кондак Богородиці.

У храмі Богородиці – тропар Богородиці (ікони), тропар преподобного. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – кондак Богородиці (ікони).

У храмі святого – тропар Богородиці, тропар храму, тропар преподобного; кондак храму. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – кондак Богородиці.

Прокимен, алилуарій і причасний – Богородиці і преподобного.

Апостол і Євангеліє – дня, Богородиці (під зачало) і преподобного.

Примітка. Якщо звершувалось всенічне бдіння, то тропар і кондак храму святого не співаються, і рядові Апостол і Євангеліє переносяться на попередній день

[1] Типікон не передбачає звершення двох бдінних або поліелейних служб, і в ньому немає уставної глави, яка викидала б подібне поєднання, проте богослужбова практика допускає звершення такого типу богослужіння.

27 ЖОВТНЯ

ЧЕТВЕР

14 жовтня

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Мчч. Назарія, Гервасія, Протасія, Келсія (I). Прп. Параскеви Сербської (XI). Прп. **Миколи Святоші, кн. Чернігівського, Києво-Печерського чудотворця, в Ближніх печерах (1143)**. Мч. Сильвана, пресвітера Газького (IV). Упокоєння прав. Петра (Калнишевського) Багатостраждального (1803).

Порядок читань згідно з календарем:

Флп., 244 зач., III, 1 – 8. Лк., 41 зач., IX, 7 – 11.

Подасмо зразок звершення поліелейної служби прп. Миколи Святоші, кн. Луцького, Чернігівського, Києво-Печерського чудотворця.

Примітка: За цією ж схемою можна звершувати службу прп. Параскеві Сербській, або прав. Петру (Калнишевському) Багатостраждальному.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-ий антифон.

На «Господи, взиваю» стихирі преподобного, глас 8-ий – 6 (кожна стихира – двічі). «Слава» – преподобного, глас 2-ий: «Царство Твоє Христе Боже...», «І нині» – догматик, глас той самий: «Минула тінь закону...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії преподобного – 3.

На стиховні стихирі преподобного, глас 1-ий (зі своїми приспіваними). «Слава» – преподобного, глас 5-ий: «Преподобний отче...», «І нині» – Богородичний, глас той самий: «Непорочна Діво, Ти, що Бога невимовно зачала плоттю».

Після Трисвятого – тропар преподобного, глас 2-ий. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Все вище розуму...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар преподобного, глас 4-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Все вище розуму...».

Кафизми 13-а і 14-а. Малі екстенії. Сідальні преподобного (по двічі).

Поліелей. Величання «Ублажаємо тебе,/ преподобний отче наш Миколо Святошо,/ і шануємо святу пам'ять твою,/ наставнику монахів// і співбесіднику ангелів» і вибраний псалом: «Терплячи, потерпів від Господа і визволив мене». Сідальний преподобного після поліелея, глас 8-ий: «Нехай радіє сьогодні святий прабатько твій...» (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий: «Нехай радіє сьогодні святий Давид піснопісець...». Степенна – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен преподобного, глас 4-ий: «Чесна перед Господом...». Євангеліє преподобного. Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами преподобного отця нашого Миколи Святоші...». Стихира преподобного, глас

6-ий: «Великим є смирення життя твого».

Канони: Богородиці з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і преподобного на 8.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія «Відкрию уста мої...».

Після 3-ої пісні – сідальний преподобного, глас 8-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос преподобного, глас 8-ий.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний преподобного (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітні стихирі преподобного, глас 1-ий – 4 (перша стихира – двічі). «Слава» – преподобного, глас 2-ий: «Ти є дерево рясне...», «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий: «Спаси від бід рабів Твоїх...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар преподобного, глас 2-ий. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Все вище розуму...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак преподобного.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні преподобного, пісня 3-я – 4 (з ірмосом) і пісня 6-а – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар преподобного. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар храму, тропар преподобного; кондак храму. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарії і причасний – преподобного

Апостол і Євангеліє – дня і преподобного.

28 ЖОВТНЯ

П'ЯТНИЦЯ

15 жовтня

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Прп. Єфимія Нового, Солунського (889). Прмч. Лукіана, пресвітера Антіохійського (312). **Сщмч. Лукіана, Києво-Печерського, в Дальніх печерах (1243)**. Мчч. Сарвила та Веветі (II). Свт. Савина, єп. Катанського (760).

Ікони Божої Матері «Спорителька хлібів» (XIX).

Порядок читань згідно з календарем:

Флп., 245 зач., III, 8 – 19. Лк., 42 зач., IX, 12 – 18.

Служба прп. Євфимія і прмч. Лукіана не має святкового знака, звершується разом зі службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафизма 18-а.

На «Господи, взиваю» стихирі на 6: преподобного, глас 4-ий – 3, і преподобномученика, глас той самий – 3. «Слава» – преподобного, глас 6-ий: «Преподобний отче...», «І нині» – Хрестобогородичний Мінеї, глас той самий.

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихирі Октоїха, глас 2-ий. «Слава» – преподобного, глас 5-ий: «Преподобний отче...», «І нині» – Хрестобогородичний Мінеї, глас той самий.

Після Трисвятого – тропар святого, глас 8-ий. «Слава» – тропар преподобномученика, глас 4-ий, «І нині» – Хрестобогородичний за гласом «Слави», від менших.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар святого, глас 8-ий (двічі). «Слава» – тропар преподобномученика, глас 4-ий,

«І нині» – Хрестобогородичний за гласом «Слави», від менших.

Кафизми 19-а та 20-а. Малі екстенії немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-ий.

Канони: Октоїха 1-ий з ірмосом на 6 (ірмоси раз), преподобного на 4 і преподобномученика на 4.

Біблійні пісні «Господеві співаймо...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї (преподобномученика).

Після 3-ої пісні – кондак преподобномученика, глас 2-ий; сідальний преподобного, глас 8-ий. «Слава» – сідальний преподобномученика, глас той самий, «І нині» – Хрестобогородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос преподобного, глас 2-ий.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Екзопостиларій Октоїха. «Слава» – світильний святого, «І нині» – Хрестобогородичний Октоїха.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 2-ий. «Слава» – преподобного, глас 2-ий: «Преподобний отче...», «І нині» – Хрестобогородичний Мінеї, глас той самий.

Після Трисвятого – тропар святого, глас 8-ий. «Слава» – тропар преподобномученика, глас 4-ий, «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших.

НА ЧАСАХ – тропар святого. «Слава» – тропар преподобномученика. Кондаки преподобномученика і преподобного читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ повсякденні антифони.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар дня: «Спаси, Господи...», тропар святого, тропар преподобномученика; кондак преподобного, кондак преподобномученика. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – кондак дня: «Вознісся на Хрест...».

У храмі Богородиці – тропар дня: «Спаси, Господи...», тропар храму, тропар святого, тропар преподобномученика; кондак дня: «Вознісся на Хрест...», кондак храму, кондак преподобного, кондак преподобномученика. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня: «Спаси, Господи...», тропар храму, тропар святого, тропар преподобномученика; кондак дня: «Вознісся на Хрест...», кондак храму, кондак преподобного, кондак преподобномученика. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – «Заступнице християн...». Прокимен, алилуарій і причасний – дня.

Апостол і Євангеліє – дня.

29 ЖОВТНЯ СУБОТА

16 ЖОВТНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Мч. Лонгина, сотника, що при Хресті Господньому (І). Прп. Лонгина, воротаря Києво-Печерського, в Дальніх печерах (XIII – XIV).

Порядок читань згідно з календарем:

Мч.: 2 Тим., 292 зач., II, 1 – 10. Мф., 113 зач., XXVII, 33 – 54.

Ряд.: 2 Кор., 168 зач., I, 8 – 11. Лк., 22 зач., VI, 1 – 10.

Служба мч. Лонгина не має святкового знака, звершується разом зі службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафизма 18-а.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: Октоїха, глас 2-ий – 3, і мученика, глас 8-ий – 3. «Слава» – мученика, глас 6-ий, «І нині» – догматик, глас 2-ий: «Минула тінь закону».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 2-ий. «Слава» – мученика, глас 6-ий, «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших: «Око серця мого...».

Після Трисвятого – тропар мученика, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар мученика, глас 4-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших.

Кафизми 16-а і 17-а [1]. Малих ектеній немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-ий.

Канони: У храмі Воскресіння Христового – канон воскресний чергового гласу (з минулої Неділі) з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі, тропарі на 4: два воскресних тропаря, один хрестовоскресний і один Богородичний), мученика на 4 і Октоїха (мученичний) на 4.

Примітка. У храмі Воскресіння Христового якщо звершується служба святого без знака в суботу воскресний канон чергового гласу є складеним і включає в себе тропарі з воскресного, хрестовоскресного і Богородичного канонів воскресної ранньої гласу, що віддається.

У храмі Господському і Богородиці – канон храму з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі), мученика на 4 і Октоїха (мученичний) на 4.

У храмі святого – канон мученика зі ірмосом на 6 (ірмоси по двічі), храму на 4 і Октоїха (мученичний) на 4.

Біблійні пісні «Господеві співаймо...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї.

Після 3-ої пісні – сідальний мученика, глас 8-ий. «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос мученика, глас 4-ий.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Екзопостиларій Октоїха. «Слава» – світильний мученика, «І нині» – Богородичний Мінеї.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 2-ий. «Слава, і нині» – Богородичний, глас той самий.

Після Трисвятого – тропар мученика, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших.

НА ЧАСАХ – тропар і кондак мученика.

НА ЛІТУРГІЇ повсякденні антифони.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар дня: «Апостоли, мученики...», тропар мученика; кондак храму, кондак мученика. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – «Як початки ества...».

У храмі святого – тропар дня: «Апостоли, мученики...», тропар мученика; кондак мученика. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – «Як початки ества...».

Прокимен, алилуарій і причасний – мученика і дня.

Апостол і Євангеліє – мученика і дня.

[1]. На 17-й кафизмі ієрей звершує повне кадіння храму, як на «Господи, взиваю»; царські врата залишаються закритими (див. Типікон, гл. 12).

30 ЖОВТНЯ НЕДІЛЯ

17 ЖОВТНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Неділя 20-та неділя П'ятдесятниці. Глас 3.

Прор. Осії (820 до Р. Хр.). Прмч. Андрія Критського (767). Мчч., безсрр. Косми і Даміана Аравійських і братів їхніх мчч. Леонтія, Анфіма і Євтропія (287 або 303). Перенесення мощей прав. Лазаря Чотириденного, єп. Китійського (898). **Собор святих цілительів** (перехідне святкування у неділю найближчу до 30-31 жовтня за н. ст.)

Ікон Божої Матері, званих «До Різдва і після Різдва Діва» (1827) та «Визволителька» (біля 1889).

Порядок читань згідно з календарем:

Ран. – Єв. 9-е, Ін., 65 зач., XX, 19 – 31.

Літ. – Гал., 200 зач., І, 11 – 19. Лк., 35 зач., VIII, 5 – 15.

Служба прор. Осії і прмч. Андрія Критського не має святого знака, звершується разом із воскресною службою Октоїха.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – кафизма вся.

На «Господи, взиваю» стихири на 10: воскресні, глас 3-ій – 4, пророка, глас 1-ий – 3, і преподобномученика, глас 4-ий – 3. «Слава, і нині» – догматик, глас 3-ій: «Як нам не дивуватися...».

Вхід. Прокимен дня.

На літії стихири храму і Богородичні стихири Павла Аморейського, глас 7-ий (див. На «Господи, взиваю» у воскресній службі 3-го гласу в Октоїху, без стихів). «Слава, і нині» – його ж стихири, глас той самий.

На стиховні стихири воскресні, глас 3-ій. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Без сімені від Божественного Духа...».

Після Трисвятого – «Богородице Діво...» (тричі).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар воскресний, глас 3-ій (двічі). «Слава» – тропар преподобномученика, глас 4-ий, «І нині» – Богородичний воскресний за гласом «Слави»: «Від віку утаємнене...».

Кафизми 2-а і 3-я. Малі екстенії. Сідальні воскресні [1].

Поліелей. «Ангельський собор...». Іпакої, степенні і прокимен – гласу. Євангеліє воскресне 9-е. «Воскресіння Христове бачивши...». Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами апостолів...». Стихири воскресна, глас 6-ий: «Воскрес Ісус із гробу...».

Канони: воскресний з ірмосом на 4 (ірмоси раз), Богородиці на 2, пророка на 4 і преподобномученика на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія «Відкрию уста мої...».

Після 3-ої пісні – кондак та ікос преподобномученика, глас 8-ий, інший кондак преподобномученика, глас 3-ій;

сідальні пророка, глас 8-ий. «Слава» – сідальний преподобномученика, глас 4-ий, «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос воскресні, глас 3-ій.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні – «Свят Господь Бог наш». Екзапостиларій воскресний 9-ий. «Слава» – світильний преподобномученика, «І нині» – Богородичний воскресного екзапостиларія.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітех стихири воскресні, глас 3-ій – 8. «Слава» – стихири євангельська 9-а, «І нині» – «Преблагословенна еси...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар воскресний: «Днесь спасіння...».

НА ЧАСАХ – тропар воскресний. «Слава» – тропар преподобномученика. Кондак тільки воскресний.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні гласу – 8.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар воскресний, тропар преподобномученика; кондак преподобномученика. «Слава» – інший кондак преподобномученика, «І нині» – кондак воскресний.

У храмі Богородиці – тропар воскресний, тропар храму, тропар преподобномученика; кондак воскресний, кондак преподобномученика. «Слава» – інший кондак преподобномученика, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар воскресний, тропар храму, тропар преподобномученика; кондак воскресний, кондак храму, кондак преподобномученика. «Слава» – інший кондак преподобномученика, «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарії і причасний – воскресні.

Апостол і Євангеліє – дня.

[1]. Після першої кафизми на «Слава, і нині» – Богородичний недільний 3-го голосу: «Тебе, клопотати...».

31 ЖОВТНЯ ПОНЕДІЛОК

18 ЖОВТНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

21-й тиждень після П'ятдесятниці (євангелійські читання 22-го тижня).

Апостола і євангелиста Луки (І). Мч. Марина (IV). Прп. Юліана (IV).

Ран. – Ін., 67 зач., XXI, 15 – 25.

Літ. – Флп., 248 зач., IV, 10 – 23. Лк., 43 зач., IX, 18 – 22.

Ап.: Кол., 260 зач. (від половини), IV, 5 – 9, 14, 18. Лк., 51 зач., X, 16 – 21.

Звершується поліелейна служба ап. і єв. Луки.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-ий антифон.

На «Господи, взиваю» стихири апостола, глас 8-ий – 8 (перші дві стихири – двічі). «Слава» – апостола, глас 6-ий: «Апостоле Христов...», «І нині» – догматик, глас той самий: «Хто Тебе не ублажить...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії апостола – 3 [1].

На стиховні стихири апостола, глас 5-ий (зі своїми приспівами). «Слава» – апостола, глас 6-ий: «Всемудрий ловцю...», «І нині» – Богородичний воскресний за гласом «Слави»: «Творець і Визволитель...».

Після Трисвятого – тропар апостола, глас 5-ий. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас 5-ий: «Радуйся Двері Господні непрохідні...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар апостола, глас 5-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас 5-ий: «Радуйся Двері Господні непрохідні...».

Кафизми 4-а і 5-а. Малі екстенії. Сідальні апостола (по двічі).

Поліелей. Величання апостола: «Величаємо тебе, святий апостоле і євангелисте Луко, і шануємо страждання і труди твої, що ними потрудився ти, у благовісті Христовій» і вибраний псалом: «Від сходу сонця і до заходу хвалю не ім'я Господнє». Сідальний апостола після поліелея, глас 4-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той

самий. Степенна – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен апостола, глас 4-ий: «По всій землі...». Євангеліє – апостола. Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами святого апостола і євангелиста Луки...». Стихири апостола, глас 3-ій: «Подорожував ти після Воскресіння з Клеопою...».

Канони:

Богородиці з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і апостола на 8.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія «Відкрию уста мої...».

Після 3-ої пісні – сідальний апостола, глас 8-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос апостола, глас 2-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світильний апостола. «Слава» – інший світильний апостола, «І нині» – Богородичний Мінеї.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихири апостола, глас 1-ий і глас 8-ий – 4. «Слава» – апостола, глас 8-ий, «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий: «Владичице, прийми молитви рабів Твоїх...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар апосто-

ла, глас 5-ий. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас 3-ій: «Тебе, оспівуємо Богородице Діво...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак апостола.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні апостола, пісня 3-я – 4 (з ірмосом) і пісня 6-а – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар апостола. «Слава» – кондак апостола, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар храму, тропар апостола; кондак храму. «Слава» – кондак апостола, «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня і апостола.

Апостол і Євангеліє – дня і апостола.

[1] За традицією, новозавітні паремії читаються при відкритих царських вратах.

1 ЛИСТОПАДА ВІВТОРОК

19 ЖОВТНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Прор. Іоїля (800 до Р. Хр.). Мч. Уара і з ним 7-ох учителів християнських (бл. 307). Блж. Клеопатри (327) та сина її Іоана (320). Сщмч. Садока, еп. Персидського, і з ним 128 мчч. (342). Перенесення мощей прп. Іоана Рильського (1238).

Порядок читань згідно з календарем:

Кол., 249 зач., І, 1 – 2, 7 – 11. Лк., 44 зач., ІХ, 23 – 27.

Служба прор. Іоїля і мч. Уара не має святкового знака, звершується разом зі службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафизма 6-а.

На «Господи, взиваю» На «Господи, взиваю» стихири на 6: пророка, глас 8-ий – 3, і мученика, глас 6-й – 3. «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 3-ій. «Слава, і нині» – Богородичний Октоїха, глас той самий.

Після Трисвятого – тропар пророка, глас 2-ий. «Слава» – тропар мученика, глас 4-ий, «І нині» Богородичний за гласом тропаря «Слави» від менших.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар великомученика, глас 4-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря «Слави», від менших.

Кафизми 7-а, 8-а і 9-а. Малих ектеній немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-ий.

Канони: Октоїха 1-ий з ірмосом, без мученичних, на 6 (ірмоси раз), пророка на 4 і мученика на 4.

Біблійні пісні «Господеві співаймо...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї.

Після 3-ої пісні – кондак пророка, глас 4-ий; сідальний пророка, глас 2-ий. «Слава» – сідальний мученика, глас 1-ий, «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак мученика, глас 4-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Екзапостиларій Октоїха. «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 3-ій. «Слава, і нині» – Богородичний Богородичний Октоїха глас той самий.

Після Трисвятого – тропар пророка, глас 2-ий. «Слава» – тропар мученика, глас 4-ий, «І нині» Богородичний за гласом тропаря «Слави» від менших.

НА ЧАСАХ – тропар пророка, «Слава» – тропар мученика кондаки пророка і мученика читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ повсякденні антифони.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар дня, тропар пророка, тропар мученика; кондак дня, кондак мученика, кондак пророка «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня, тропар храму, тропар пророка, тропар мученика; кондак дня, кондак храму, кондак мученика, кондак пророка. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня.

Апостол і Євангеліє – дня.

2 ЛИСТОПАДА СЕРЕДА

20 ЖОВТНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Вмч. Артемія (362).

Порядок читань згідно з календарем:

Кол., 251 зач., І, 18 – 23. Лк., 47 зач., ІХ, 44 – 50.

Вмч.: 2 Тим., 292 зач., ІІ, 1 – 10. Ін., 52 зач., XV, 17 – XVI, 2.

Служба вмч. Артемія шестерична, звершується разом зі службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафизма 18-а.

На «Господи, взиваю» стихири великомученика, глас 4-ий – 6 (кожна стихира – двічі). «Слава» – великомученика, глас 2-ий, «І нині» – Хрестобогородичний за гласом «Слави»: «Коли Нескверна Агниця...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 2-ий. «Слава» – великомученика, глас 6-ий, «І нині» – Хрестобогородичний за гласом «Слави»: «Бачачи Тебе...».

Після Трисвятого – тропар великомученика, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний за гласом тропаря, від менших: «Діво Пренепорочна».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар великомученика, глас 4-ий (двічі). «Слава, і нині» – Хрестобогородичний за гласом тропаря, від менших: «Діво Пренепорочна».

Кафизми 10-а, 11-а і 12-а. Малих ектеній немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-ий.

Канони: Октоїха 1-ий з ірмосом, без мученичних, на 4 (ірмоси раз), 2-ий на 4 і великомученика на 6.

Біблійні пісні «Господеві співаймо...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї.

Після 3-ої пісні – сідальний великомученика, глас 8-ий (двічі). «Слава, і нині» – Хрестобогородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос великомученика, глас 2-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Екзапостиларій Октоїха. «Слава» – світильний великомученика, «І нині» –

Хрестобогородичний Мінеї.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 2-ий. «Слава» – великомученика, глас 6-ий, «І нині» – Хрестобогородичний за гласом «Слави», від менших.

Після Трисвятого – тропар великомученика, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний за гласом тропаря, від менших.

НА ЧАСАХ – тропар і кондак великомученика.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні Октоїха – 4 і великомученика, пісня 3-тя – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі панських – тропар дня: «Спаси, Господи...», тро-

пар великомученика; кондак великомученика. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – кондак дня: «Вознісся на Хрест...».

У храмі Богородиці – тропар дня: «Спаси, Господи...», тропар храму, тропар великомученика; кондак дня: «Вознісся на Хрест...», кондак великомученика. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня: «Спаси, Господи...», тропар храму, тропар великомученика; кондак дня: «Вознісся на Хрест...», кондак храму, кондак великомученика. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – «Заступнице християн...». Прокимен, алилуарій і причасний – дня і великомученика.

Апостол і Євангеліє – дня і великомученика.

3 ЛИСТОПАДА ЧЕТВЕР

21 жовтня

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Прп. Іларіона Великого (371 – 372). Перенесення мощей свт. Іларіона, еп. Меглинського (1206). Прп. Іларіона, схимника Києво-Печерського, в Дальніх печерах (XI). Мчч. Дасія, Гаїя і Зотика (303).

Порядок читань згідно з календарем:

Кол., 252 зач., І, 24 – 29. Лк., 48 зач., ІХ, 49 – 56.

Служба прп. Іларіона Великого шестерична, звершується разом зі службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафізма 18-а.

На «Господи, взиваю» стихири преподобного, глас 4-ий – 6 (кожна стихира – двічі). «Слава» – преподобного, глас 2-ий: «Від юності твоєї...», «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших: «Як плодовита маслина...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 3-ий. «Слава» – преподобного, глас 8-ий, «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших.

Після Трисвятого – тропар святого, глас 8-ий. «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Духовні врата життя...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар святого, глас 8-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Духовні врата життя...».

Кафізми 13-а, 14-а і 15-а. Малих ектеній немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-ий.

Канони: Октоїха 1-ий з ірмосом, на 5 (ірмоси раз), 2-ий на 3 і преподобного на 6.

Біблійні пісні «Господеві співаймо...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї.

Після 3-ої пісні – сідальний преподобного, глас 8-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос преподобного, глас 3-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Екзопостиларій Октоїха. «Слава» – світільний святого, «І нині» – Богородичний Мінеї.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 3-ий. «Слава» – преподобного, глас той самий «Тихе твоє...», «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших.

Після Трисвятого – тропар святого, глас 8-ий. «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших.

НА ЧАСАХ – тропар і кондак преподобного.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні Октоїха – 4 і преподобного, пісня 3-тя – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар дня, тропар святого; кондак преподобного. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – кондак дня.

У храмі Богородиці – тропар дня, тропар храму, тропар святого; кондак преподобного, кондак дня. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня, тропар храму, тропар святого; кондак дня, кондак храму, кондак преподобного. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня і преподобного.

Апостол і Євангеліє – дня і преподобного.

4 ЛИСТОПАДА П'ЯТНИЦЯ

22 жовтня

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Рівноап. Аверкія, еп. Ієрапольського, чудотворця (бл. 167). Сімох отроків у Ефесі: Максиміліана, Ямвлиха, Мартиніана, Діонісія, Антоніна, Константина (Єксакустодіана) та Іоана (250, 408 – 450). Мчч. Олександра, еп., Іраклія, воїна, та жон Анни, Єлисавети, Феодори та Глікерії (II – III).

Андрониківської (1281 – 1332), Казанської (1579) ікон Божої Матері.

Порядок читань згідно з календарем:

Кол., 253 зач., II, 1 – 7. Лк., 50 зач., X, 1 – 15.

Наводимо зразок поліелейної служби на честь Казанської ікони Божої Матері.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-ий антифон

На «Господи, взиваю» стихири на 8: Богородиці, глас 4-ий і глас 8-ий – 8 (перша стихира – двічі). «Слава, і нині» – Богородиці, глас 8-ий: «Прийдіть, з радістю вшануймо...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії Богородиці – 3.

На стиховні стихири Богородиці, глас 2-ий (зі своїми

приспівами). «Слава, і нині» – Богородиці, глас 5-ий: «Проспіваймо, люди, радісно пісню Давида Діві Невісті Божій...».

Після Трисвятого – тропар Богородиці, глас 4-ий (один раз).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар Богородиці, глас 4-ий (двічі). «Слава, і нині» – той же тропар.

Кафизми 19-а і 20-а. Малі ектенії. Сідальні Богородиці.

Поліелей. Величання Богородиці і вибраний псалом. Сідальний Богородиці після поліелея, глас 1-ий. «Слава, і нині» – інший сідальний Богородиці після поліелея, глас той самий. Степенна – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен і Євангеліє – Богородиці. Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами Богородиці...». Стихира Богородиці, глас 8-ий: «Прийдіть, радіймо...» (див. На «Господи, взиваю»).

Канони: Богородиці 1-ий з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і 2-ий на 8.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія «Відкрию уста мої...».

Після 3-ої пісні – сідальний Богородиці, глас 8-ий. «Слава, і нині» – той же сідальний.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос Богородиці, глас 8-ий.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний Богородиці. «Слава, і нині» – інший світільний Богородиці.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихах Богородиці, глас 4-ий – 4 (перша стихира – двічі). «Слава, і нині» – Богородиці, глас 8-ий: «Свята твоя ікона, Богородице Діво...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар Богородиці, глас 4-ий (один раз).

НА ЧАСАХ – тропар і кондак Богородиці.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні Богородиці, пісня 3-я – 4 (з ірмосом) і пісня 6-а – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар храму, тропар Богородиці. «Слава» – кондак храму, «І нині» – кондак Богородиці.

У храмі Богородиці – тропар Богородиці (Казанської ікони). «Слава, і нині» – кондак Богородиці (Казанської ікони).

У храмі святого – тропар Богородиці, тропар храму. «Слава» – кондак храму, «І нині» – кондак Богородиці.

Прокимен, алилуарій і причасний – Богородиці.

Апостол і Євангеліє – дня і Богородиці.

5 ЛИСТОПАДА СУБОТА

23 ЖОВТНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Димитрівська поминальна субота.

Апостола Якова, брата Господнього за плоттю (бл. 63). Свт. Ігнатія, патр. Константинопольського (877 – 878).

Порядок читань згідно з календарем:

2 Кор., 174 зач., III, 12 – 18. Лк., 29 зач., VII, 1 – 10.

За спокій: 1 Сол., 270 зач., IV, 13 – 17. Ін., 16 зач., V, 24 – 30.

Поминання померлих.

На відміну від батьківських субот М'ясопущної і Троїцької, що мають загальноцерковне значення, про Димитрівську суботу Типікон замовчує, оскільки вона є благочестивим встановленням наших предків.

Примітка: Димитрівське поминання спочилих відбувається в суботу перед днем пам'яті великомученика Димитрія Солунського, якщо з цією суботою не співпадає бдінне або поліелейне свято. У випадку такого збігу поминання спочилих переноситься на попередню суботу, або ж, служба свята переноситься на інший день.

Служба ап. Якова звершується разом із суботною службою Октоїха за 13-им розділом Типікону.

НА ВЕЧІРНІ кафизма 18-а.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: мучеників, глас 1-ий – 3, і мученичні Октоїха, глас 3-ий – 3. «Слава» – мучеників, глас 4-ий, «І нині» – догматик, глас 2-ий: «Минула тінь закону...».

Входу немає. Прокимен дня, глас 7-ий: «Боже, Ти Заступник мій...», зі стихом.

На стиховні стихири Октоїха, глас 3-ий (із заупокійними приспівами: «Блаженні ті, кого обрав...», та ін.). «Слава І нині» – Богородичний Октоїха.

Після Трисвятого – тропар, глас 2-ий: «Апостоли, мученики і пророки...». «Слава» – інший тропар, глас той самий: «Пом'яни, Господи, як благий...», «І нині» – Богородичний, глас той самий: «Мати Свята...».

НА РАННІЙ замість «Бог Господь» – «Алилуя», глас 2-ий, із заупокійними стихами: 1-ий – «Блаженні ті, кого обрав і прийняв ти, Господи», 2-ий – «Пам'ять про них з роду в рід», 3-ий – «Душі їх у блаженстві перебуватимуть».

Тропар, глас 2-ий: «Апостоли, мученики і пророки...» (двічі). «Слава» – інший тропар, глас той самий: «Пом'яни, Господи, як благий...», «І нині» – Богородичний, глас той самий: «Мати Свята...».

Кафизма 16-а. Звичайна мала ектенія. Сідальні Октоїха, глас 5-ий: зі стихами, «Слава, і нині...» Богородичний (Порівн.: Типікон, гл. 13.)

Кафизма 17-а (Непорочні) за Уставом співається, на 2-ий глас; ця кафизма розділяється на дві частини, або статії. Приспів до стихів 1-ої статті: «Благословен еси, Господи, навчи мене заповітів Твоїх». В кінці статті «Слава, і нині» не співається, але замість цього тричі (з приспівом) останні стихи: «Коли б не закон Твій...», «Повік не забуду повелінь Твоїх...».

Примітка. Щодо закінчення першої і другої статті 17-ої кафизми при заупокійному богослужінні існують такі думки: 1) кожен з двох останніх стихів першої і другої статті співа-

ється по тричі з відповідним приспівом; 2) в кожній статті два останні стиха об'єднуються «в один» і співаються з приспівом тричі.

Потім виголошується мала заупокійна ектенія: «Ще і ще...», хор: «Господи, помилуй» (один раз); «Ще молимося за упокоєння душ спочилих рабів Божих (імена)...», хор: «Господи, помилуй» (один раз); «Щоб Господь Бог оселив душі їх...», хор: «Господи, помилуй» (один раз); «Милості Божої...», хор: «Подай, Господи». «Господу помолимося», хор: «Господи, помилуй» (40). Ієрей таємно читає молитву: «Боже духів і всякої плоті...». Виголос: «Бо Ти еси Воскресіння...». Хор: «Амінь».

Після цього починається спів 2-ої статті: «Твій я спаси мене...» з приспівом до стихів: «Спасе, спаси мене»; останні стихи статті: «Нехай живе душа моя...», «Я блукаю, наче ягня загублене...», співаються (з приспівом) тричі.

Потім на 5-ий глас співаються (з приспівом) після Непорочних: «Собор святих...» та інше, з приспівом: «Благословен еси, Господи...». Виголошується мала заупокійна ектенія (див. Після 1-ої статті). В кінці її «Господи, помилуй» – 40 разів, а ієрей таємно читає молитву «Боже духів...». Після виголосу співається сідальний, глас 5-ий: «Упокой, Спасе наш...». «Слава, і нині» – Богородичний, глас той самий: «Ти, що від Діви засявав...». Псалом 50-ий.

Канони:

У храмі Воскресіння Христового – воскресний рядового гласа (з минулої Неділі) з ірмосом на 6 (ірмос один раз, тропарі на 5: три воскресних тропарі, один Хрестовоскресний і один Богородиці, мучеників на 4 і Октоїха на 4).

У храмі Господському і Богородиці – храму з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі), мучеників Маркіана і Мартирія на 4 і Октоїха 1-ий (мученичний) на 4.

У храмі святого – канон мучеників з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі), храму на 4 і Октоїха 1-ий (мученичний) на 4.

Біблійні пісні «Господеві співаймо...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси 1-го (мученичного) канону Октоїха.

Після 3-ої пісні – звичайна мала екстєнія; кондак мучеників, глас 4-ий; сідальний мучеників глас 8-ий. «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї.

Після 6-ої пісні – мала заупокійна екстєнія. Кондак, глас 8-ий: «Зі святыми упокой...» та ікос, глас той самий: «Сам Один єси Безсмертний...».

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Екзопостиларій Октоїха: «Слава, і нині» – Богородичний Октоїха.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихири Октоїха (мученичні), глас 3-ий – 4. «Слава» – мертвих Октоїха, глас той самий, «І нині» – Богородичний Октоїха, глас той самий.

«Тобі слава подобає...» не читається, але відразу читець: «Слава Тобі, що показав нам світло». Читається щоденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 3-ий (зі своїми приспівами: «Блаженні ті, кого обрав...», та ін.). «Слава і нині» – Богородичний глас той самий.

Після Трисвятого – тропар, глас 2-ий: «Апостоли, муче-

ники і пророки...». «Слава» – інший тропар, глас той самий: «Пом'яни, Господи, як благий...», «І нині» – Богородичний, глас той самий: «Мати Свята...».

НА ЧАСАХ – тропарі: «Апостоли, мученики і пророки...». «Слава» – «Пом'яни, Господи, як благий...». Кондак: «Зі святыми упокой...».

НА ЛІТУРГІЇ Блаженні Октоїха – 6.

Після входу – тропар, глас 2-ий: «Апостоли, мученики і пророки...», інший тропар, глас той самий: «Пом'яни, Господи, як благий...». «Слава» – кондак, глас 8-ий: «Зі святыми упокой...», «І нині» – Богородичний, глас той самий: «Тебе і Стіну, і Пристановище...».

Прокимен – дня і заупокійний, глас 6-ий: «Душі їх у блаженстві...».

Апостол – дня і заупокійний (1 Сол., Зач. 270).

Алилуарій – дня (суботи): «Взивали праведні...», стих: «Багато скорбот у праведних...»; і заупокійний: «Блаженні ті, кого обрав...».

Євангеліє – дня і заупокійне (Ін., Зач. 16).

Причасний – дня (суботи): «Радуйтеся, праведні...», і заупокійний: «Блаженні ті, кого обрав...».

6 ЛИСТОПАДА НЕДІЛЯ

24 ЖОВТНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Неділя 21-ша після П'ятдесятниці. Глас 4.

Ікони Божої Матері «Всіх скорботних радість» (1688). Мч. Арефи і з ним 4299 мчч. (523). Прпп. Арефи (бл. 1195), Сисоя (XII – XIII) і Феофіла (XII – XIII), затворників Києво-Печерських, в Ближніх печерах. Блж. Єлєзвоя, царя Ефіопського (бл. 553 – 555). Мц. Синклитикі та двох дочок її (VI). Свт. Афанасія, патр. Царгородського (1311).

Порядок читань згідно з календарем:

Ран. – Єв. 10-е, Ін., 66 зач., XXI, 1 – 14.

Літ. – Гал., 203 зач., II, 16 – 20. Лк., 83 зач., XVI, 19 – 31.

Богородиці: Флп., 240 зач., II, 5 – 11. Лк., 54 зач., X, 38 – 42; XI, 27 – 28.

Воскресна служба Октоїха звершується в поєднанні з поліелейною службою на честь ікони Божої Матері «Всіх скорботних радість» з поліелейною службою прпп. Арефи, Сисоя і Феофіла, затворників Києво-Печерських.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – кафизма вся.

На «Господи, взиваю» стихири на 10: воскресні, глас 4-ий – 4, Богородиці, глас глас 2-ий, глас 4-ий і глас 8-ий – 3 і преподобних, глас 8-ий – 3 «Слава» – великомученика, глас 6-ий: «Хто достойно вшанує вас, отці богоносні...», «і нині» – догматик, глас 4-ий: «Пророк Давид...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії Богородиці – 2 і преподобних – 1.

На літії стихири храму, Богородиці, глас 8-ий і преподобних, глас 6-ий (див. На стиховні вечірні). «Слава» – преподобних, глас 5-ий: «Зберіться сьогодні, безліч христолубивих людей...», «І нині» – Богородиці, глас той самий.

На стиховні стихири воскресні, глас 4-ий. «Слава» – преподобних, глас 2-ий: «Отці священні бачачи ліствицю», «І нині» – Богородиці, глас 4-ий: «Зглянся на моління рабів твоїх...».

Після Трисвятого – Тропар ікони Богородиці, глас 8-ий: «До невичерпного джерела милосердя...». (двічі), і тропар ікони Богородиці, глас 2-ий: «Всіх скорботних Радість...» (один раз).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар воскресний, глас 4-ий (двічі). «Слава» – тропар преподобних, глас 3-ий, «І нині» – тропар ікони Богородиці, глас 2-ий: «Всіх скорботних Радість...».

Кафизми 2-а і 3-я. Малі екстєнії. Сідальні воскресні, «Слава, і нині» Богородиці.

Поліелей. Величання два – Богородиці і преподобних. «Ангельський собор...». Іпакої гласу. Сідальний преподобних після 1-ої кафизми, глас 4-ий, сідальний преподобних після 2-ої кафизми, глас 3-ий. «Слава» – сідальний преподобних після поліелей, глас 8-ий, «І нині» – Богородиці, глас 6-ий. Степенні і прокимен – гласу. Євангеліє воскресне 10-е. «Воскресіння Христове бачивши...». Після 50-го псалма:

«Слава» – «Молитвами апостолів...». Стихира воскресна, глас 6-ий: «Воскрес Ісус із гробу...».

Канони: воскресний з ірмосом на 4 (ірмоси раз), Богородиці 1-ий на 3, 2-ий на 3 і преподобних на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія «Відкрию уста мої...».

Після 3-ої пісні – кондак та ікос Богородиці, глас 4-ий, кондак преподобних, глас той самий; сідальний преподобних, глас 4-ий. «Слава, і нині» – сідальний Богородиці, глас 7-ий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос воскресні, глас 4-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні – «Свят Господь Бог наш». Екзопостиларій воскресний 10-ий. «Слава» – світільний преподобних, «І нині» – світільний Богородиці.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихири на 8: воскресні, глас 4-ий – 4, і Богородиці, глас 4-ий – 4 (зі «Славою» і приспівами своїми; приспиви святого див. в стихирах на стиховні малої вечірні). «Слава» – стихири євангельська 10-а, «І нині» – «Преблагословенна єси...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар воскресний: «Воскрес із гробу...».

НА ЧАСАХ. На 1-му часі – тропар воскресний. «Слава» – тропар Богородиці. Кондак преподобних.

На 3-му часі – тропар воскресний. «Слава» – тропар преподобних. Кондак Богородиці.

На 6-му часі – тропар воскресний. «Слава» – тропар Богородиці. Кондак воскресний.

На 9-му часі – тропар воскресний. «Слава» – тропар преподобних. Кондак воскресний.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні гласу – 4, Богородиці, пісня 3-я – 4, і преподобних, пісня 6-а – 4.

Після входу – тропарі і кондаки.

У храмі Господському і Богородиці – тропар воскресний, тропар Богородиці (ікони «Всіх скорботних Радість»), тропар преподобних. Кондак преподобних. «Слава» – кондак воскресний, «І нині» – кондак Богородиці (ікони «Всіх скорботних Радість»).

У храмі святого – тропар воскресний, тропар Богороди-

ці, тропар храму, тропар преподобних; кондак воскресний, кондак преподобних. «Слава» – кондак храму, «І нині» – кондак Богородиці.

Прокимен і алилуарій – воскресний і Богородиці.

Апостол і Євангеліє – воскресний, Богородиці (під зачалом) і преподобних.

7 ЛИСТОПАДА ПОНЕДІЛОК

25 ЖОВТНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

22-й тиждень після П'ятдесятниці (євангелійські читання 23-го тижня).

Мчч. Маркіана і Мартирія (бл. 355). Прпп. **Мартирія, диякона, і Мартирія, затворника, Києво-Печерських, в Дальніх пещерах (XIII – XIV)**. Мч. Анастасія (III). Прав. Тавифи (I).

Порядок читань згідно з календарем:

Кол., 255 зач., II, 13 – 20. Лк., 52 зач., X, 22 – 24.

Мчч.: Еф., 224 зач. (від половини), IV, 7 – 13. Мф., 34 зач. (від половини), X, 1 – 8.

Служба мчч. Маркіана і Мартирія не має святкового знака, звершується разом зі службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафизми немає.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: Октоїха, глас 4-ий – 3, і мучеників, глас той самий – 3. «Слава» – мучеників, глас 1-ий, «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших: «Небесних чинів...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 4-ий. «Слава» – мучеників, глас 3-ій, «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших: «Богородице, Заступнице всіх...».

Після Трисвятого – тропар мучеників. «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар мучеників (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших.

Кафизми 4-а, 5-а і 6-а. Малих екстеній немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-ий.

Канони: Октоїха 1-ий з ірмосом на 6 (ірмоси раз), 2-ий на 4 і мучеників на 4.

Біблійні пісні «Господеві співаймо...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї.

Після 3-ої пісні – сідальний мучеників, глас 3-ій. «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос мучеників, глас 4-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Екзопостиларій Октоїха. «Слава» – світильний мучеників, «І нині» – Богородичний Мінеї.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Богородичний Октоїха, глас той самий: «Богородице, всіх Царице...».

Пісмя Трисвятого – тропар мучеників. «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших.

НА ЧАСАХ – тропар і кондак мучеників.

НА ЛІТУРГІЇ повсякденні антифони.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар дня, тропар мучеників; кондак дня, кондак мучеників. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня, тропар храму, тропар мучеників; кондак дня, кондак храму, кондак мучеників. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня і мучеників.

Апостол і Євангеліє – дня і мучеників.

8 ЛИСТОПАДА ВІВТОРОК

26 ЖОВТНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Вмч. **Димитрія Солунського (бл. 306)**. Прп. **Феофіла Києво-Печерського, єп. Новгородського, в Дальніх пещерах (бл. 1482)**. Мч. Лупа (бл. 306). Прп. Афанасія Мидикійського (бл. 814). Прп. Димитрія Басарбовського (1685, Болг.).

Порядок читань згідно з календарем:

Ран. – Мф., 36 зач., X, 16 – 22.

Літ. – Кол., 256 зач., II, 20 – III, 3. Лк., 55 зач., XI, 1 – 10.

Вмч.: 2 Тим., 292 зач., II, 1 – 10. Ін., 52 зач., XV, 17 – XVI, 2.

Подаємо порядок бдінної служби вмч. **Димитрія Солунського і служби на згадку про великий і страшний землетрус, який був у Царгороді**.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-ий антифон.

На «Господи, взиваю» стихири великомученика, глас 2-ий і глас 8-ий – 8 (стихира, глас 2-ий: «Ти завжди світиш вітчизні своїй...», і стихири, глас 8-ий: «О, преславне чудо! на небесах радість нині...» – двічі). «Слава» – великомученика, глас 6-ий: «Нині скликає нас...», «І нині» – догматик, глас той самий: «Хто Тебе не ублажить...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії Мінеї – 3.

На літії стихири храму і стихири великомученика, глас 1-ий і глас 2-ий. «Слава» – великомученика, глас 5-ий: «Зійшовшись з вірою і любов'ю...», «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий: «Засурмімо сурмою пісні, поклоняючись Небесній Цариці Матері Діви».

На стиховні стихири землетрусу, глас 2-ий і глас 6-ий (зі своїми приспівами). «Слава» – великомученика, глас 8-ий: «Має убо божественних твою душу...», «І нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Безневісна Діво...».

Після Трисвятого – тропар великомученика, глас 3-ій (двічі). Богородице Діво (один раз).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар землетрусу, глас 8-ий (двічі). «Слава» – тропар великомученика, глас 3-ій, «І нині» – тропар землетрусу, глас 8-ий.

Кафизми 7-а і 8-а. Малі екстенії. Сідальні великомученика (по двічі).

Поліелей. Величання великомученика: «Величаємо тебе, / страстотерпче святий Димитрію, / і шануємо чесні

страждання твої, / що за Христа // перетерпів ти». і вибраний псалом: «Бог нам пристановище і сила». Сідальний великомученика після поліелея, глас 8-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий. Степенна – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен великомученика, глас 4-ий: «Дивний Бог у святих Своїх, Бог Ізраїлів»; стих: «Святим, що на землі Його, сотворив Господь усі бажання Свої в них». Євангеліє великомученика. Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами святого великомученика Димитрія...». Стихира великомученика, глас 6-ий: «Нині скликає нас страстотерпця всесвітнє торжество...». («Слава» із стихир на «Господи взиваю»).

Канони: землетрусу з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і великомученика (два канони) на 8.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія «Відкрию уста мої...».

Після 3-ої пісні – кондак землетрусу, глас 6-ий; сідальний великомученика, глас 4-ий (двічі). «Слава, і нині» – сідальний землетрусу, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос великомученика, глас 2-ий.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний великомученика (двічі). «Слава, і нині» – світільний землетрусу.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихир великомученика, глас 4-ий і глас 5-ий – 6. «Слава» – великомученика, глас 4-ий: «Через списи

ти успадкував благодать Спасову ...», «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий: «Визволи нас від неволі, Мати Христа Бога...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар великомученика, глас 3-й. «Слава, і нині» – тропар землетрусу, глас 8-ий.

НА ЧАСАХ – тропар землетрусу. «Слава» – тропар великомученика. Кондаки землетрусу і великомученика читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні землетрусу, пісня 3-я – 4 (з ірмосом), і великомученика, пісня 6-а – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар землетрусу, тропар великомученика. «Слава» – кондак великомученика, «І нині» – кондак землетрусу.

У храмі Богородиці – тропар землетрусу, тропар храму, тропар великомученика; кондак землетрусу. «Слава» – кондак великомученика, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар землетрусу, тропар храму, тропар великомученика; кондак храму. «Слава» – кондак великомученика, «І нині» – кондак землетрусу.

Прокимен і алілуарії – землетрусу і великомученика.

Апостол і Євангеліє – землетрусу, дня (під зачало) і великомученика.

[1] Типікон не передбачає звершення двох бдінних або поліелейних служб, і в ньому немає уставної глави, яка викидала б подібне поєднання, проте богослужбова практика допускає звершення такого типу богослужіння.

9 ЛИСТОПАДА СЕРЕДА

27 ЖОВТНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Мч. Нестора Солунського (бл. 306). Прп. Нестора Літописця, Києво-Печерського, в Ближніх печерах (бл. 1114). Мцц. Капітоліни та Єротиїди (304). Мч. Марка та інших з ним (304).

Порядок читань згідно з календарем:

Ран. – Мф., 43 зач., XI, 27 – 30.

Кол., 259 зач., III, 17 – IV, 1. Лк., 56 зач., XI, 9 – 13.

Прп.: Гал., 213 зач., V, 22 – VI, 2. Лк., 24 зач., VI, 17 – 23.

Подаємо зразок звершення поліелейної служби Нестора Літописця, Києво-Печерського.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-ий антифон.

На «Господи, взиваю» стихир прп. Нестора Літописця, глас 4-ий – 6 (кожна стихира – двічі). «Слава» – прп. Нестора Літописця, глас 6-ий: «Скрижаль для Духа Святого...», «І нині» – догматик, глас той самий: «Хто Тебе не ублажить...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії преподобного – 3.

На стиховні стихир прп. Нестора Літописця, глас 2-ий (зі своїми приспіваними із загальної служби преподобному Печерському одному). «Слава» – прп. Нестора Літописця, глас 5-ий: «Пророче провіщення виконав ти преподобний Несторе...», «І нині» – Богородичний, глас 8-ий: «Непорочна Діво, Ти, що Бога невимовно зачала плоттю» (із загальної служби преподобному Печерському одному).

Після Трисвятого – тропар прп. Нестора Літописця, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Від віку утаємнене...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар прп. Нестора Літописця, глас 4-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Від віку утаємнене...».

Кафизми 10-а і 11-а. Малі ектенії. Сідальні прп. Нестора Літописця (по двічі).

Поліелей. Величання преподобного: «Ублажаємо тебе, / преподобний отче наш Несторе, / і шануємо святу пам'ять твою, / наставнику монахів // і співбесіднику ангелів» і вибраний псалом: «Терплячи потерпів від Господа і визволив мене». Сідальний преподобного після поліелея, глас 8-ий: «Хто оповість про труди і подвиги твої преблаженний Несторе...» (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий: «В ліності проводячи час життя мого...». Степенна – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен преподобного, глас

4-ий: «Чесна перед Господом...». Євангеліє преподобного. Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами преподобного отця нашого Нестора Літописця...». Стихира преподобного, глас 6-ий: «Яскравий світільник благочестя».

Канони: Богородиці з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і прп. Нестора Літописця на 8.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія «Відкрию уста мої...».

Після 3-ої пісні – сідальний прп. Нестора Літописця, глас 4-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос прп. Нестора Літописця, глас 2-ий.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний прп. Нестора Літописця (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихир преподобного, глас 2-ий – 4 (перша стихира – двічі). «Слава» – преподобного, глас 6-ий: «Преподобний отче Несторе...», «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий: «До Тебе старанної молитвениці і нерушимої стіни...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар преподобного, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Від віку утаємнене...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак преподобного.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні преподобного, пісня 3-я – 4 (з ірмосом) і пісня 6-а – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар преподобного. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар храму, тропар преподобного;

кондак храму. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – преподобного Апостол і Євангеліє – дня і преподобного.

10 ЛИСТОПАДА ЧЕТВЕР

28 жовтня

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Вмц. Параскеви-П'ятниці (III). Прп. Іова, ігум. Почаївського (1651). Свт. Димитрія, митр. Ростовського (1709). Прп. Нестора, некнижного, Києво-Печерського, в Дальніх печерах (XIV). Мчч. Терентія і Неонілі і дітей їхніх Сарвила, Фота, Феодула, Ієракса, Нита, Вила та Євникії (бл. 249 – 250). Прп. Стефана Саваїта, творця канонів (IX). Свт. Арсенія, архієп. Сербського (1266). Мчч. Африкана, Терентія, Максима, Помпія та інших 36 (III). Сщмч. Киріяка, патр. Єрусалимського (363). Прп. Іоана Хозевіта, єп. Кесарійського (VI). Сщмч. Неофіта, єп. Урбніського (VII, Груз.). **Прп. Феофіла Київського, Христа заради юродивого (1853).**

Порядок читань згідно з календарем:

Ран. – Мф., 43 зач., XI, 27 – 30.

Літ. – Кол., 260 зач., IV, 2 – 9. Лк., 57 зач., XI, 14 – 23.

Прп.: Гал., 213 зач., V, 22 – VI, 2. Лк., 24 зач., VI, 17 – 23.

Якщо звершується поліелейна служба святителю Димитрію, то на ранній читання: Ін., 35 зач. (від половини), X, 1 – 9, на літургії: Євр., 318 зач., VII, 26 – VIII, 2. Ін., 36 зач., X, 9 – 16. Якщо ж великомучениці Параскеві, то на ранній читання: Мф., 104 зач., XXV, 1 – 13, на літургії: Кор., 181 зач., VI, 1 – 10. Лк., 33 зач., VII, 36 – 50.

Подаємо порядок звершення бдінної служби прп. Іова Почаївського.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ: Блажен муж... 1-ий антифон.

На Господи, взиваю... стихир преподобного на 8, глас 1. та глас 2. «Слава» преподобного – глас 3-ій: «Твоїх слів, Господи, дотримувався Іов преподобний...». «І нині, Богородичний Догматик, глас той самий».

Вхід, прокимен дня. Паремії преподобного – 3

На літії стихир храму і святого дві, глас 8-ий: «Прийдіть, усі слов'янські собори, прославимо нашого спасіння поборника...». Слава... глас 2: «Сьогодні радіє твоя лавра, преподобний отче Іове...». «І нині» – Богородичний Мінеї: «Все уповання моє на тебе покладаю, Мати Божа...». На стиховні стихир, глас 5: «Радуйся, священна главо, Іове...» зі своїми стихами. «Слава», глас 8. «І нині», Богородичний Мінеї: «Безневісна Діво...».

Після Трисвятого – тропар преподобного, глас 4-ий: «Багатостраждального праотця довготерпіння придбав...» (двічі). Богородице Діво радуйся (один раз).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар преподобного, глас 4-ий, (двічі), «Слава» – тропар преподобного, «І нині» – Богородичний Воскресний за гласом тропаря: «Від віку утаємнене...».

Кафизми 13-а і 14-а. Малі ектенії.

Після 1-ої кафизми сідальний, глас 4: «За покликанням Господнім пішовши, батьківський дім залишив ти...» (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї: «Оновила Ти, чиста Божественним народженням Твоїм...».

Після 2-ої кафизми сідальний, глас 5-ий: «Печерного затворника...» (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї: «Дивне чудо зачаття...».

Поліелей. Величання преподобному: «Ублажаємо тебе, / преподобний отче наш Іове, / і шануємо святу пам'ять твою, / наставнику монахів / і співбесіднику ангелів». Псалом вибраний: «Терплячи, потерпів від Господа і визволив мене». Після поліелей сідальний, глас глас 8: «Пастирську мудрість через смирення ти придбав...». Степенна, 1-ий

антифон 4-го гласу. Прокимен, глас 4: «Чесна перед Господом / смерть преподобних Його». Стих: «Що віддам Господу за все, що Він воздав мені?» Все, що дише... Євангеліє від Матфея, зачало 43. Після 50-го псалма стихира, глас 6-ий: «Преподобний отче, по всій землі розійшлося віщування про подвиги твої...».

Канон Богородиці (Паракліс) на 6 і преподобному на 8. глас 8.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія: «Відкрию уста мої...».

Після 3-ої пісні – сідальний преподобного, глас 8-ий. «Слава, і нині» – Богородичний.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос преподобного, глас 4-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихир на 4, глас 4-ий. «Слава» – глас 8: «Не можуть слова наші прославити твої подвиги преподобний Іове...», «І нині» Богородичний Мінеї, глас той самий – «Владичице, прийми молитви рабів Твоїх...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар преподобного, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний за гласом тропаря.

НА ЧАСАХ – тропар і кондак преподобного.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні преподобних, пісня 3-я – 4 (з ірмосом) і пісня 6-а – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар преподобного; «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар преподобного. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, Апостол, алилуарій і причасний – преподобного і дня.

11 ЛИСТОПАДА П'ЯТНИЦЯ

29 жовтня

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Прмч. Анастасії Римлянки (III). Прп. Аврамія, затворника, і блж. Марії, племінниці його (бл. 360). Прп. Аврамія затворника Києво-Печерського, в Ближніх печерах (XII-XIII). Мчч. Клавдія, Астерія, Неона і Феонілі (285). Прп. Анни (826).

Порядок читань згідно з календарем:

Кол., 261 зач., IV, 10 – 18. Лк., 58 зач., XI, 23 – 26.

Служба прмч. Анастасії і прп. Аврамія не має святкового знака, звершується разом зі службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафизма 15-а.

На «Господи, взиваю» стихир на 6: преподобномучениці, глас 8-ий – 3, і преподобного, глас той самий – 3. «Слава, і

нині» – Хрестобогородичний Мінеї, глас той самий.

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний Октоїха, глас той самий: «Не ридай за Мною Мати...».

Після Трисвятого – тропар преподобномучениці, глас 4-ий. «Слава» – тропар святого, глас 8-ий, «І нині» – Хрестобогородичний за гласом «Слави», від менших: «Агнца, і Пастиря...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар преподобномучениці, глас 4-ий (двічі). «Слава» – тропар святого, глас 8-ий, «І нині» – Хрестобогородичний за гласом «Слави», від менших: «Агнца, і Пастиря...».

Кафизми 19-а, і 20-а. Малих екстеній немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-ий.

Канони: Октоїха 1-ий з ірмосом на 6 (ірмоси раз), преподобномучениці на 4 і преподобного на 4.

Біблійні пісні «Господеві співаймо...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону преподобного.

Після 3-ої пісні – кондак преподобномучениці, глас 3-ій; сідальний преподобномучениці, глас 8-ий. «Слава» – сідальний преподобного, глас 1-ий, «І нині» – Хрестобогородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос преподобного, глас 3-ій.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні співається «Достойно єї». Екзопостиларій Октоїха. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний Октоїха.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний Октоїха, глас той самий: «Бачачи в давнині Агнца і Сина Свого, Діва Мати...».

Після Трисвятого – тропар преподобномучениці, глас 4-ий. «Слава» – тропар святого, глас 8-ий, «І нині» – Хрестобогородичний за гласом «Слави», від менших: «Плід утроби Твоїї...».

НА ЧАСАХ – тропар преподобномучениці. «Слава» – тропар святого. Кондаки преподобномучениці і преподобного читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ повсякденні антифони.

У храмі Господському – тропар дня: «Спаси, Господи...», тропар преподобномучениці, тропар святого; кондак преподобномучениці, кондак преподобного. «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – кондак дня: «Вознісся на Хрест...».

У храмі Богородиці – тропар дня: «Спаси, Господи...», тропар храму, тропар преподобномучениці, тропар святого; кондак дня: «Вознісся на Хрест...», кондак преподобномучениці, кондак преподобного. «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня: «Спаси, Господи...», тропар храму, тропар преподобномучениці, тропар святого; кондак дня: «Вознісся на Хрест...», кондак храму, кондак преподобномучениці, кондак преподобного. «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня і преподобного.

Апостол і Євангеліє – дня і преподобного.

12 ЛИСТОПАДА СУБОТА

30 ЖОВТНЯ

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Озерянської ікони Божої Матері (XVI).

Сщмч. Зіновія, єп. Егейського, і сестри його мц. Зіновії (285). Апп. від 70-х: Тертія, Марка, Юста, Артеми (I). Сщмч. Маркіана, єп. Сиракузького (II). Мц. Євтропії (бл. 250). Мц. Анастасії Солунської (III). Св. Стефана Милутина, короля Сербської (1320), брата його Драгутина (1316) і матері їхньої Олени (1306, Серб.).

Порядок читань згідно з календарем:

Ран. – Лк., 4 зач., I, 39 – 49, 56

2 Кор., 178 зач., V, 1 – 10. Лк., 36 зач., VIII, 16 – 21.

Богородиці: Флп., 240 зач., II, 5 – 11. Лк., 54 зач., X, 38 – 42; XI, 27 – 28.

Подаємо зразок звершення поліелейної служби на честь Озерянської ікони Пресвятої Богородиці.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-ий антифон.

На «Господи, взиваю» стихири Богородиці, глас 8-ий, – 8. «Слава, і нині» – Богородиці, глас 2-ий: «Від першого Христового чуда...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії Богородиці – 3.

На стиховні стихири Богородиці, глас 2-ий, подібний «Доме Єфраїм» (зі своїми приспіваними). «Слава, і нині» – Богородиці, глас 8-ий: «Молитви підносячи...».

Після Трисвятого – тропар Богородиці, глас 3-ій; (один раз).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар Богородиці (двічі). «Слава, і нині» – той же тропар.

Кафизми 16-а і 17-а. Малі екстенії. Сідальні Богородиці (по двічі).

Поліелей. Величання Богородиці і вибраний псалом. Сідальний Богородиці після поліелея, глас 6-ий. «Слава, і нині» – той же сідальний. Степенна – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен Богородиці, глас 4-ий: «Пом'яну ім'я Твоє у всякому роді і роді»; стих: «Слухай, дочко, і споглянь, і прихили вухо Твоє». Євангеліє – Богородиці. Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами Богородиці...». Стихира Богородиці, глас 6-ий: «О, дивне чудо...».

Канони: Богородиці, глас 3-ій з ірмосом на 14.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія «Відкрию уста мої...».

Після 3-ої пісні – сідальний Богородиці, глас 5-ий. «Сла-

ва, і нині» – той же сідальний.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос Богородиці, глас 5-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є...» не співається. Світільний Богородиці. «Слава, і нині» – той же світільний.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихири Богородиці, глас 4-ий – 4 (перша стихира – двічі). «Слава, і нині» – Богородиці, глас 6-ий: «Сьогодні Владичиці, чудотворна ікона прославляється...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар Богородиці (один раз).

НА ЧАСАХ – тропар і кондак Богородиці.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні Богородиці, пісня 3-я – 4 (з ірмосом) і пісня 6-а – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар храму, тропар Богородиці. «Слава» – кондак храму, «І нині» – кондак Богородиці.

У храмі Богородиці – тропар Богородиці («Озерянської ікони»). «Слава, і нині» – кондак Богородиці («Озерянської ікони»).

У храмі святого – тропар Богородиці, тропар храму. «Слава» – кондак храму, «І нині» – кондак Богородиці.

Прокимен, алилуарій і причасний – Богородиці.

Апостол і Євангеліє – дня і Богородиці.

Після «Особливо за Пресвяту...» співається «Достойно є...».

13 ЛИСТОПАДА

НЕДІЛЯ

31 жовтня

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Неділя 22-га після П'ятдесятниці. Глас 5.

Апп. від 70-х: Стахія, Амплія, Урвана, Наркиса, Апелія та Аристовула (І). Мч. Єпимаха (бл. 250). Прпп. Спиридона і Никодима, просфорників Києво-Печерських, в Ближніх печерах (XII). Прп. Маври (V).

Порядок читань згідно з календарем:

Ран. – Єв. 11-е, Ін., 67 зач., XXI, 15 – 25.

Літ. – Гал., 215 зач., VI, 11 – 18. Лк., 38 зач., VIII, 26 – 39.

Поліелейна служба прпп. Спиридона і Никодима, просфорників Києво-Печерських звершується разом з воскресною службою Октоїха.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – кафизма вся.

На «Господи, взиваю» стихири на 10: воскресні, глас 5-ий – 4, і преподобних, глас 4-ий – 6. «Слава» – преподобних, глас 6-ий: «Хто достойно вшанує вас, отці богоносні...», «І нині» – догматик, глас 8-ий: «В Червоному морі...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії преподобних – 3.

На літії стихири храму і стихири преподобних, глас 6-ий. (зі стихир на стиховні із загальної служби Преподобним Печерським двом, або багатьом) «Слава» – преподобних, глас 2-ий: «Отці священні бачачи ліствицю...», «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

На стиховні стихири воскресні, глас 5-ий. «Слава» – преподобних, глас 2-ий: «Отці священні бачачи ліствицю...», «І нині» – Богородичний воскресний за гласом «Слави».

Після Трисвятого – «Богородице Діво...» (тричі).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар воскресний, глас 5-ий (двічі). «Слава» – тропар преподобних, глас той самий, «І нині» – Богородичний воскресний за гласом «Слави»: «Тебе оспівуємо, Богородице Діво...».

Кафизми 2-а і 3-я. Малі екстенії. Сідальні воскресні.

Поліелей. Величання преподобних: «Ублажаємо вас, преподобні отці наші Спиридоне і Никодиме просфорники, / і шануємо святу пам'ять вашу, / наставники монахів / і співбесідники ангелів» і вибраний псалом: «Терплячи, потерпів від Господа і визволив мене». «Ангельський собор...». Іпакої гласу. Сідальний преподобних після 1-ої кафизми, глас 4-ий: «Багатьма скорботами шлях життя цього перейшовши...», сідальний преподобних після 2-ої кафизми, глас 3-ий: «Про весілля Агнца у чертозі небесному почувши...». «Слава» – сідальний преподобних після поліелея, глас 8-ий: «За голосом Господа свого пішовши...», «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий: «Як єдину в жонах Благословенну...». Степенні і прокимен – гласу. Євангеліє воскресне 11-е. «Воскресіння Христове бачивши...». Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами апостолів...». Стихира воскресна, глас 6-ий: «Воскрес Ісус із гробу...».

Канони: воскресний з ірмосом на 4 (ірмоси раз), хресто-воскресний на 2, Богородиці (Октоїха) на 2 і преподобних

на 6.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія «Відкрию уста мої...».

Після 3-ої пісні – кондак та ікос преподобних, глас 4-ий; сідальний преподобних, глас той самий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

За 6-й пісні – кондак та ікос воскресні, глас 5-ий.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

За 9-й пісні – «Свят Господь Бог наш». Екзапостиларій воскресний 11-ий. «Слава» – світільний преподобних, «І нині» – Богородичний воскресного екзапостиларія.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітні стихири на 8: воскресні, глас 5-ий – 4, і преподобних, глас 4-ий – 4. «Слава» – стихири євангельська 9-а, «І нині» – «Преблагословенна єси...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар воскресний: «Днесь спасіння...».

НА ЧАСАХ – тропар воскресний. «Слава» – тропар преподобних. Кондаки преподобних і воскресний читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні гласу – 6 і преподобних, пісня 3-тя – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар воскресний, тропар преподобних. «Слава» – кондак преподобних, «І нині» – кондак воскресний.

У храмі Богородиці – тропар воскресний, тропар храму, тропар преподобних; кондак воскресний. «Слава» – кондак преподобних, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар воскресний, тропар храму, тропар преподобних; кондак воскресний, кондак храму. «Слава» – кондак преподобних, «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – воскресні і преподобних.

Апостол і Євангеліє – дня і преподобних.

14 ЛИСТОПАДА

ВІВТОРОК

1 листопада

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

23-й тиждень після П'ятдесятниці (євангелійські читання 24-го тижня).

Безсрр. і чудотворців Косми та Даміана Асійських і матері їхньої прп. Феодотії (III). Сщмч. Іоана, єп., і Якова, пресвітера, що в Персії постраждали (бл. 345). Мцц. Кирієни та Юліанії (305 – 311). Мч. Єрминингельда, царевича Готського (586). Мчц. Кесарія, Дасія і з ними п'ятьох (VII).

Порядок читань згідно з календарем:

1 Сол., 262 зач., І, 1 – 5. Лк., 59 зач., XI, 29 – 33.

Безсрібників: 1 Кор., 153 зач., XII, 27 – XIII, 8. Мф., 34 зач. (від половини), X, 1, 5 – 8.

Служба свв. Косми і Даміана шестерична, звершується разом зі службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафизми немає.

На «Господи, взиваю» стихири безсрібників, глас 6-ий – 6 (перші дві стихири – двічі). «Слава» – безсрібників, глас той самий: «Безкінечно є благодать святих...», «І нині» – Богородичний, глас той самий: «Богородице, Ти єси виноградна лоза...» (див. Часослов, Богородичний 3-го часу).

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 5-ий. «Слава» – безсрібників, глас 6-ий: «Завжди маючи Христа, Який діє у вас, святі безсрібники...», «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після Трисвятого – тропар безсрібників, глас 8-ий. «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Радуйся, бо Ти прийняла від ангелів Радість...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар безсрібників, глас 8-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Радуйся, бо Ти прийняла від ангелів Радість...».

Кафизми 4-а, 5-а і 6-а. Малих ектеній немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-ий.

Канони: Октоїха 1-ий з ірмосом, без мученичних, на 4 (ірмоси раз), 2-ий на 4 і безсрібників на 6.

Біблійні пісні «Господеві співаймо...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї.

Після 3-ої пісні – сідальний безсрібників, глас 8-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос безсрібників, глас 2-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Екзопостиларій Октоїха. «Слава» – світильний безсрібників, «і нині» – Богородичний Мінеї.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихах безсрібників, глас 1-ий і глас 2-ий – 4. «Слава» – безсрібників, глас 4-ий, «і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий: «Радуйся, пристановище християн...».

«Тобі слава подобає...» не читається, але відразу читець:

«Слава Тобі, що показав нам світло...». Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихах Октоїха, глас 5-ий; стих: «Як то добре, як то гарно...», і стиха безсрібників, глас 6-ий. «Слава» – безсрібників, глас 8-ий, «і нині» – Богородичний, глас той самий: «Владичице, приими...» (див. Дод. 2-ий, «В суботу ранку»).

Після Трисвятого – тропар безсрібників, глас 8-ий. «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Радуйся, врата Царя Слави...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак безсрібників.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні Октоїха – 4 і безсрібників, пісня 3-тя – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господньому і Богородиці – тропар храму, тропар дня, тропар безсрібників; кондак дня, кондак безсрібників. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «і нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня, тропар храму, тропар безсрібників; кондак дня, кондак храму, кондак безсрібників. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «і нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня і безсрібників.

Апостол і Євангеліє – дня і безсрібників.

15 ЛИСТОПАДА ВІВТОРОК

Мчч. Акиндина, Пигасія, Афонія, Елпідіфора, Анемподиста та інших з ними (бл. 341 – 345). Прп. Маркіана Киринейського (388).

Порядок читань згідно з календарем:

1 Сол., 263 зач., I, 6 – 10. Лк., 60 зач., XI, 34 – 41.

Служба святих не має святкового знака, звершується разом зі службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафизма 18-а.

На «Господи, взиваю» стихах на 6: стихах Октоїха, глас 5-ий – 3 і мучеників, глас 4-той же – 6. «Слава» – мучеників, глас 6-ий, «і нині» – Богородичний за гласом «Слави».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихах Октоїха, глас 5-ий і мучеників стихира, глас 1: «Промені засяяли мучеників...» стих: «Дивний Бог у святих своїх, Бог Ізраїлів». «Слава» – мучеників, глас 2-ий, «і нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших.

Після Трисвятого – Тропар мучеників, глас 2-ий. «Слава, і нині» – Богородичний від менших за гласом тропаря.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – Тропар мучеників, глас 2-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний від менших за гласом тропаря.

Кафизми 7-а, 8-а і 9-а. Малих ектеній немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-ий.

Канони: Октоїха 1-ий з ірмосом на 6 (ірмоси раз), мучеників на 8.

Біблійні пісні «Господеві співаймо...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї.

Після 3-ої пісні – сідальний мучеників, глас 8-ий. «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос, глас 2-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Екзопостиларій Октоїха, «Слава» – світильний мучеників. «і нині» – Богородичний Мінеї.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихах Октоїха, глас 5-ий; стих: «Багато скорбот у праведних і від усіх них визволить їх Господь» і стиха мучеників, глас 2-ий. «Слава» – мучеників, глас 4-ий, «і нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших.

Після Трисвятого – Тропар мучеників, глас 2-ий. «Слава, і нині» – Богородичний від менших за гласом тропаря.

НА ЧАСАХ – Тропар і кондак мучеників.

НА ЛІТУРГІЇ повсякденні антифони.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – Тропар храму, тропар дня, тропар мучеників; кондак дня, кондак мучеників. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «і нині» – кондак храму.

У храмі святого – Тропар дня, тропар храму, тропар мучеників; кондак дня, кондак храму, кондак мучеників. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «і нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня і святих.

Апостол і Євангеліє – дня і святих.

16 ЛИСТОПАДА СЕРЕДА

Мчч. Акепсима, еп., Йосифа, пресвітера, і Аїфала, диякона (IV). Оновлення храму вмч. Георгія в Лідді (IV). Мчч. Атика, Агапія, Євдоксія, Катерія, Істукарія, Пактовія, Никтополіона та воїнів їх (бл. 320). Прп. Акепсима (IV). Прп. Снандулії (IV).

Порядок читань згідно з календарем:

1 Сол., 264 зач., II, 1 – 8. Лк., 61 зач., XI, 42 – 46.

Служба святих не має святкового знака, звершується разом зі службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафизма 18-а.

На «Господи, взиваю» стихах на 6: мучеників, глас 8-ий – 3, і вмч. Георгія, глас 4-ий – 3. «Слава» – вмч. Георгія, глас 6-ий, «і нині» – Хрестобогородичний за гласом «Слави».

3 ЛИСТОПАДА

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихіри Октоїха, глас 5-ий. «Слава» – мучеників, глас той самий, «І нині» – Хрестобогородичний за гласом «Слави», від менших.

Після Трисвятого – Тропар мучеників, глас 4-ий. «Слава» – Тропар вчм. Георгія, глас тієї ж, «І нині» – Хрестобогородичний за гласом «Слави», від менших.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – Тропар мучеників, глас 4-ий (двічі). «Слава» – Тропар вчм. Георгія, глас той самий, «І нині» – Хрестобогородичний за гласом «Слави», від менших.

Кафизми 10-а, 11-а і 12-а. Малих ектеній немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-ий.

Канони: Октоїха 1-ий з ірмосом на 6 (ірмосі раз), мучеників на 4 і вчм. Георгія на 4.

Біблійні пісні «Господеві співаймо...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї (вчм. Георгія).

Після 3-ої пісні – кондак та ікос мучеників, глас 2-ий; сідальний мучеників, глас 8-ий. «Слава» – сідальний вчм. Георгія, глас 1-ий, «І нині» – Хрестобогородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос вчм. Георгія, глас 8-ий.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Екзопостиларій Октоїха, світільний мучеників. «Слава» – світільний вчм. Георгія, «І нині» – Хрестобогородичний Мінеї.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихіри Октоїха, глас 5-ий; стих: «Взивали праведні...» і стихіра мучеників, глас 2-ий. «Слава» – вчм. Георгія, глас 4-ий, «І нині» – Хрестобогородичний за гласом «Слави», від менших.

Після Трисвятого – Тропар мучеників, глас 4-ий. «Слава» – Тропар вчм. Георгія, глас той самий, «І нині» – Хрестобогородичний за гласом «Слави», від менших.

НА ЧАСАХ – Тропар мучеників. «Слава» – Тропар вчм. Георгія. Кондаки мучеників і вчм. Георгія читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ повсякденні антифони.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар дня: «Спаси, Господи...», тропар мучеників, тропар вчм. Георгія; кондак мучеників, кондак вчм. Георгія. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – кондак дня: «Вознісся на Хрест...».

У храмі Богородиці – тропар дня: «Спаси, Господи...», тропар храму, тропар мучеників, тропар вчм. Георгія; кондак дня: «Вознісся на Хрест...», кондак мучеників, кондак вчм. Георгія. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня: «Спаси, Господи...», тропар храму, тропар мучеників, тропар вчм. Георгія; кондак дня: «Вознісся на Хрест...», кондак храму, кондак мучеників, кондак вчм. Георгія. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – «Заступнице християн...». Прокимен, алилуарій і причасний – дня і святих.

Апостол і Євангеліє – дня і святих.

17 ЛИСТОПАДА ЧЕТВЕР

Прп. Іоанікія Великого (846). Сщмчч. Никандра, єп. Мирського, і Єрмія, пресвітера (І). Прп. Меркурія, послика Києво-Печерського, в Дальніх печерах (XIV). Свт. Павла (Конюшкевича), митрополита Тобольського (1770).

Порядок читань згідно з календарем:

Ран. – Ін., 35 зач. (від пол.), X, 1 – 9

1 Сол., 265 зач., II, 9 – 14. Лк., 62 зач., XI, 47 – XII, 1.

Свт.: Євр., 318 зач., VII, 26 – VIII, 2. Ін., 36 зач., X, 9 – 16.

Подаємо зразок звершення поліелейної служби Свт. Павла (Конюшкевича), митрополита Тобольського.

НА ВЕЛИКІЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-ий антифон.

На «Господи, взиваю» стихіри свт. Павла, глас 4-ий – 6 (кожна стихіра – двічі). «Слава» – свт. Павла, глас 6-ий: «Святителя славного і пастиря богомудрого...», «І нині» – догматик, глас той самий: «Хто Тебе не ублажить...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії святителя – 3.

На стиховні стихіри свт. Павла, глас 2-ий (зі своїми приспівами). «Слава» – свт. Павла, глас той самий: «І при житті і після смерті...», «І нині» – Богородичний, глас той самий: «Премилосердна Богородице, Землі Української Заступнице».

Після Трисвятого – тропар свт. Павла, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Від віку утаємнене...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свт. Павла, глас 4-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Від віку утаємнене...».

Кафизми 13-а і 14-а. Малі ектенії. Сідальні преподобних (по двічі).

Поліелей. Величання свт. Павла і вибраний псалом. Сідальний свт. Павла після поліелея, глас 6-ий: «Ієрарха великого Церкви Христової прослаavimo...» (двічі). «Слава», глас той самий: «Заступника надійного перед Богом ми маємо в тобі», «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий: «Молися старанно Владичице...». Степенна – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен свт. Павла, глас 4-ий: «Уста мої промовлятимуть премудрість...». Євангеліє свт. Павла. Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами святителя Павла...». Стихіра свт. Павла, глас 6-ий: «Велику науку Христову здобувши».

Канони: Богородиці з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і свт. Павла на 8.

4 ЛИСТОПАДА

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія «Відкрию уста мої...».

Після 3-ої пісні – сідальний свт. Павла, глас 3-й (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос свт. Павла, глас 2-ий.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний свт. Павла (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітні стихіри свт. Павла, глас 6-ий і глас 2-ий – 4 (перша стихіра – двічі). «Слава» – свт. Павла, глас 8-ий: «Святителя великого сьогодні пам'ять святкуємо...», «І нині» – Богородичний Мінеї, глас 6-ий: «Богородицю, прослаavimo Неневісну...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар свт. Павла, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Від віку утаємнене...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак свт. Павла.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні свт. Павла, пісня 3-я – 4 (з ірмосом) і пісня 6-а – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар свт. Павла. «Слава» – кондак свт. Павла, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар храму, тропар свт. Павла; кондак храму. «Слава» – кондак свт. Павла, «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – свт. Павла.

Апостол і Євангеліє – дня і свт. Павла.

18 ЛИСТОПАДА

П'ЯТНИЦЯ

5 ЛИСТОПАДА

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Мчч. Галактіона та Єпістимії (III). Апп. від 70-х: Патрова, Єрма, Ліна, Гаїя, Філолога (I). Свт. Григорія, архієп. Олександрійського (IX).

Порядок читань згідно з календарем:

1 Сол., 266 зач., II, 14 – 19. Лк., 63 зач., XII, 2 – 12.

Служба Мчч. Галактіона та Єпістимії не має святкового знака звершується разом зі службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафизма 18-а.

На «Господи, взиваю»: стихири Октоїха, глас 5-ий – 3, стихири мучеників, глас 8-ий – 3. «Слава, і нині» – Богородичний Октоїха, глас 5-ий.

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 5-ий (зі своїми приспівами). «Слава, і нині» – Хрестобогородичний Октоїха.

Після Трисвятого – тропар мучеників, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Богородичний відпустовий за гласом тропаря.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар мучеників, глас 4-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний відпустовий за гласом тропаря.

Кафизми 19-а, і 20-а.

Малих ектеній немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-ий.

Канони: Октоїха 1-ий з ірмосом на 6 (ірмоси раз), 2-ий на 4 і мучеників на 4.

Біблійні пісні «Господеві співаймо...».

Катавасія: «Відкрию уста мої...».

Після 3-ої пісні – сідальний мучеників, глас 4-ий (двічі). «Слава, і нині» – Хрестобогородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос мучеників, глас 2-ий.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є». Мала ектенія. Світільний

Октоїха. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний Октоїха.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 5-ий. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний Октоїха, глас той самий.

Після Трисвятого – тропар мучеників, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Богородичний відпустовий за гласом тропаря.

НА ЧАСАХ – тропар і кондак святителя.

НА ЛІТУРГІЇ повсякденні антифони.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар дня: «Спаси, Господи...», тропар мучеників; кондак мучеників. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – кондак дня: «Вознісся на Хрест...».

У храмі Богородиці – тропар дня: «Спаси, Господи...», тропар храму, тропар мучеників. Кондак дня: «Вознісся на Хрест...», кондак мучеників. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня: «Спаси, Господи...», тропар храму, тропар мучеників; кондак дня: «Вознісся на Хрест...», кондак храму, кондак мучеників, «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня.

Апостол і Євангеліє – дня.

19 ЛИСТОПАДА

СУБОТА

6 ЛИСТОПАДА

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Свт. Павла, патр. Константинопольського, спов. (350). Прп. Луки, іконома Києво-Печерського, в Ближніх печерах (XIII). Мцц. Текуси, Олександри, Полактії, Клавдії, Єфросинії, Афанасії і Матрони (III). Прп. Луки Тавроменійського (800 – 820).

Порядок читань згідно з календарем:

2 Кор., 185 зач., VIII, 1 – 5. Лк., 40 зач., IX, 1 – 6.

Подаємо зразок звершення поліелейної служби прп. Луки, іконома Києво-Печерського.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-ий антифон.

На «Господи, взиваю» стихири преподобного, глас 8-ий – 6 (кожна стихира – двічі). «Слава» – преподобного, глас 6-ий: «Ти, що за образом Євангелія Христового...», «І нині» – догматик, глас 5-ий: «В Червоному морі...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії преподобного – 3.

На стиховні стихири преподобного, глас 2-ий (зі своїми приспівами). «Слава» – преподобного, глас 8-ий: «Як ченців образ і відоме правило...», «І нині» – Богородичний, глас той самий: «Непорочна Діво, Ти, що Бога невимовно зачала плоттю».

Після Трисвятого – тропар преподобного, глас 8-ий. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас глас 5-ий: «Радуйся, Двері Господні...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар преподобного, глас 8-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, той же: «Ти, що нас ради».

Кафизми 16-а і 17-а. Малі ектенії. Сідальні преподобного (по двічі).

Поліелей. Величання преподобного: «Ублажаємо тебе, преподобний отче наш Луко, / і шануємо святу пам'ять твою, / наставнику монахів / і співбесіднику ангелів» і вибраний псалом: «Терплячи, потерпів від Господа і визволив мене... Сідальний преподобного після поліелея, глас 8-ий: «Хто оповість про твої і подвиги твої преблаженний Луко...» (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий: «В ліності проводячи час життя мого...». Степен-

на – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен преподобного, глас 4-ий: «Чесна перед Господом...». Євангеліє преподобного. Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами преподобного отця нашого Луки...». Стихира преподобного, глас 6-ий: «Яскравий світільник благочестя».

Канони: У храмі Господському і Богородиці – канон храму з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і преподобного на 8.

У храмі святого – канон Богородиці (з минулої Неділі) з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і преподобного на 8.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія «Відкрию уста мої...».

Після 3-ої пісні – сідальний преподобного, глас 8-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос преподобного, глас 2-ий.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний преподобного (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітні стихири преподобного, глас 2-ий – 4 (перша стихира – двічі). «Слава» – преподобного, глас 6-ий: «Преподобний отче Луко...», «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий: «До Тебе старанної молитвениці і нерушимої стіни...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар преподобного, глас 8-ий. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, той же: «Ти, що нас ради».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак преподобного.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні преподобного, пісня 3-я – 4 (з ірмосом) і пісня 6-а – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар преподобного. «Слава» – кондак преподобного, «І нині»

– кондак храму.

У храмі святого – тропар храму, тропар преподобного; кондак храму. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – преподобного.

Апостол і Євангеліє – преподобного і дня.

20 ЛИСТОПАДА НЕДІЛЯ

7 ЛИСТОПАДА

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Неділя 23-тя після П'ятдесятниці. Глас 6.

Мчч. у Мелитині (III). Прп. Лазаря Галісійського (1053). Мч. Феодота, корчемника (303). Мчч. Меласипа і Касинії та сина їхнього Антоніна (363). Мчч. Авкта, Тавріона і Фесалонікії.

Порядок читань згідно з календарем:

Ран. – Єв. 1-е, Мф., 116 зач., XXVIII, 16 – 20.

Літ. – Еф., 220 зач., II, 4 – 10. Лк., 39 зач., VIII, 41 – 56.

Служба 33-ох мучеників і прп. Лазаря не має святкового знака, звершується разом із воскресною службою Октоїха.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – кафизма вся.

На «Господи, взиваю» стихири на 10: воскресні, глас 6-ий – 4, мучеників, глас 4-ий – 3, і преподобного, глас 6-ий – 3. «Слава» – преподобного, глас 5-ий: «Преподобний отче...», «І нині» – догматик, глас 6-ий: «Хто Тебе не ублажить...».

Вхід. Прокимен дня.

На літїі стихири храму і Богородичні стихири Павла Амореїського, глас 3-ій (див. На «Господи, взиваю» у воскресній службі 6-го гласу в Октоїху, без стихів). «Слава, і нині» – його ж стихири, глас той самий: «Безліч гріхів...».

На стиховні стихири воскресні, глас 6-ий. «Слава» – преподобного, глас той самий: «Преподобний отче...», «І нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Творець і Визволитель...».

Після Трисвятого – «Богородице Діво...» (тричі).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар воскресний, глас 6-ий (один раз), тропар мучеників, глас 4-ий (один раз). «Слава» – тропар святого, глас 8-ий, «І нині» – Богородичний воскресний за гласом «Слави»: «Ти, що нас ради...».

Кафизми 2-а і 3-я. Малі ектенії. Сідальні воскресні [1].

Поліелей. «Ангельський собор...». Іпакої, степенні і прокимен – гласу. Євангеліє воскресне 1-е. «Воскресіння Христове бачивши...». Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами апостолів...». Стихира воскресна, глас 6-ий: «Воскрес Ісус із гробу...».

Канони: воскресний з ірмосом на 4 (ірмоси раз), Богородиці на 2, мучеників на 4 і преподобного на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія «Відкрию уста мої...».

Після 3-ої пісні – кондак мучеників, глас 8-ий, кондак преподобного, глас 4-ий; сідальний мучеників, глас той самий. «Слава» – сідальний преподобного, глас 3-ий, «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос воскресні, глас 6-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні – «Свят Господь Бог наш». Екзапостиларій воскресний 1-ий, світильний мучеників. «Слава» – світильний святого, «І нині» – Богородичний воскресного екзапостиларія.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихири воскресні, глас 6-ий – 8. «Слава» – стихири євангельська 1-а, «І нині» – «Преблагословенна еси...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар воскресний: «Воскрес із гробу...».

НА ЧАСАХ. На 1-му і 6-му часі – тропар воскресний. «Слава» – тропар мучеників. На 3-му і 9-му часі – тропар воскресний. «Слава» – тропар святого. Кондак тільки воскресний.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні гласу – 8.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар воскресний, тропар мучеників, тропар святого; кондак мучеників. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – кондак воскресний.

У храмі Богородиці – тропар воскресний, тропар храму, тропар мучеників, тропар святого; кондак воскресний, кондак мучеників. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар воскресний, тропар храму, тропар мучеників, тропар святого; кондак воскресний, кондак храму, кондак мучеників. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – воскресні і преподобного.

Апостол і Євангеліє – дня і преподобного.

[1] Після першої кафизми на «Слава, і нині» – Богородичний воскресний 6-го гласу: «Благословенною назвавши Матір Свою...».

21 ЛИСТОПАДА ПОНЕДІЛОК

8 ЛИСТОПАДА

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

24-й тиждень після П'ятдесятниці (євангелійські читання 25-го тижня).

Собор архістрати́га Михаїла та інших небесних сил безплотних. Архангелів: Гавриїла, Рафаїла, Уриїла, Селафіїла, Іегудіїла, Варахіїла та Іереміїла.

Порядок читань згідно з календарем:

Ран. – Мф., 52 зач., XIII, 24 – 30, 36 – 43.

Літ. – Архистр.: Євр., 305 зач., II, 2 – 10. Лк., 51 зач., X, 16 – 21.

Подаємо зразок звершення бдінної служби Архистрати́га Михаїла та інших Небесних Сил безплотних.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-ий антифон.

На «Господи, взиваю» стихири Безплотних, глас 4-ий – 8 (перші дві стихири – двічі). «Слава» – Безплотних, глас 6-ий: «Радійте з нами, всі ангельські чини...», «І нині» – догматик, глас той самий: «Хто Тебе не ублажить...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії Безплотних – 3.

На літїі стихири Безплотних, глас 1-ий і глас 2-ий. «Слава» – Безплотних, глас 4-ий: «Вогняними вустами...», «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий: «Нині Боговместимий храм...».

На стиховні стихири Безплотних, глас 1-ий (зі своїми приспівками). «Слава, і нині» – Безплотних, глас 8-ий: «Як

чиноначальник і перший воєвода ...».

Після Трисвятого – тропар Безплотних, глас 4-ий (двічі), і «Богородице Діво...» (один раз).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар Безплотних, глас 4-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний воскресний за гласом тропаря: «Від віку утаємнене...».

Кафізми 4-а і 5-а. Малі екстенії. Сідальні Безплотних.

Поліелей. Величання Безплотних: «Величаємо тебе, святий архистратиге Божий Михаїле, і всі воїнства херувимів і серафимів, що прославляють Господа». і вибраний псалом: «Сповідуюсь Тобі, Господи, всім серцем моїм і перед ангелами оспівую Тебе». Сідальний Безплотних після поліелея, глас 8-ий. «Слава» – інший сідальний Безплотних після поліелея, глас 4-ий, «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий. Степенна – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен Безплотних, глас 4-ий: «Ти твориш духів Ангелами Своїми і слугами Своїми – вогненне полум'я»; стих: «Благослови, душе моя, Господа; Господи Боже мій, звеличився Ти вельми». Євангеліє – Безплотних. Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами Архангелів...». Стихира Безплотних, глас 6-ий: «Ангели Твої, Христе...».

Канони: Богородиці на 6 (ірмоси по двічі) і безплотних (два канони) на 8.

Примітка. Відповідно до вказівок Мінеї, канон Богородиці запозичується з воскресної служби Октоїха 8-го гласу (див. третій канон на ранній).

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія «Відкрию уста мої...».

Після 3-ої пісні – сідальний Безплотних, глас 8-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос Безплотних, глас 2-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний Безплотних. «Слава» – інший світільний Безплотних, «І нині» – Богородичний Мінеї.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихири Безплотних, глас 1-ий і глас 4-ий – 4. «Слава» – Безплотних, глас 5-ий: «Де сяє благодать твоя, архангеле...», «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий: «Ублажаємо Тебе, Богородице Діво...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар Безплотних, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний за гласом тропаря: «Від віку утаємнене...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак Безплотних.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні Безплотних, 1-го канону пісня 3-я – 4 (з ірмосом), і 2-го канону пісня 6-а – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар Безплотних. «Слава» – кондак Безплотних, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар Безплотних. «Слава» – кондак Безплотних, «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – безплотних.

22 ЛИСТОПАДА ВІВТОРОК

9 ЛИСТОПАДА

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Ікони Божої Матері «Скоропослушниця» (X).

Мчч. Онисифора і Порфирія (бл. 284 – 305). Прп. Матрони (бл. 492). Прп. Феоктисти (881). Прп. Онисифора, сповідника Києво-Печерського, в Ближніх печерах (1148). Мч. Олександра Солунського (IV). Мч. Антонія (V). Прп. Іоана Колова (V). Прпп. Євстоїї (610) і Сосипатри (бл. 625). Свт. Нектарія Егінського, митр. Пентапольського, чудотворця (1920).

Порядок читань згідно з календарем:

Ран. – Лк., 4 зач., I, 39 – 49, 56.

Літ. – 1 Сол., 267 зач., II, 20 – III, 8. Лк., 65 зач., XII, 13 – 15, 22 – 31 (за понеділок).

1 Сол., 268 зач., III, 9 – 13. Лк., 68 зач., XII, 42 – 48 (за вівторок, під зачало).

Богородиці: Флп., 240 зач., II, 5 – 11. Лк., 54 зач., X, 38 – 42; XI, 27 – 28.

Подаємо зразок звершення поліелейної служби на честь ікони Божої Матері «Скоропослушниця».

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-ий антифон.

На «Господи, взиваю» стихири Богородиці, глас 1-ий і глас 4-ий – 8. «Слава, і нині» – Богородиці, глас 7-ий: «Коли трапезар Дохіарський Ніл...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії Богородиці – 3.

На стиховні стихири Богородиці, глас 5-ий (зі своїми приспівами). «Слава, і нині» – Богородиці, глас 8-ий: «О, багато чудес Твоїх, Богоблагодатна...».

Після Трисвятого – тропар Богородиці, глас 4-ий (один раз).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар Богородиці, глас 4-ий (двічі). «Слава, і нині» – той же тропар.

Кафізми 7-а і 8-а. Малі екстенії. Сідальні Богородиці (по двічі).

Поліелей. Величання Богородиці і вибраний псалом. Сідальний Богородиці після поліелея, глас 8-ий. «Слава, і нині» – той же сідальний. Степенна – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен і Євангеліє – Богородиці. Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами Богородиці...». Стихира Богородиці, глас 7-ий: «Виконай прохання рабів Твоїх...».

Канони: Богородиці 1-ий з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і 2-ий на 8.

Біблійні пісні «Співаємо Господеві...».

Катавасія «Відкрию уста мої...».

Після 3-ої пісні – сідальний Богородиці. «Слава, і нині» – той же сідальний.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос Богородиці, глас 8-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний Богородиці. «Слава, і нині» – той же світільний.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихири Богородиці, глас 5-ий – 4 (перша стихири – двічі). «Слава, і нині» – Богородиці, глас 3-ий: «Світлим є попереднє свято, осяяне славою Архистратигів...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар Богородиці, глас 4-ий (один раз).

НА ЧАСАХ – тропар і кондак Богородиці.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні Богородиці, 1-го канону пісня 3-я – 4 (з ірмосом), і 2-го канону пісня 6-а – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар храму, тропар Богородиці. «Слава» – кондак храму, «І нині» – кондак Богородиці.

У храмі Богородиці – тропар Богородиці («Скоропослушниця»). «Слава, і нині» – кондак Богородиці («Скоропослушниця»).

У храмі святого – тропар Богородиці, тропар храму. «Слава» – кондак храму, «І нині» – кондак Богородиці.

Прокимен, алилуарій і причасний – Богородиці.

Апостол і Євангеліє – дня і Богородиці.

Після «Особливо за Пресвяту...» співається «Достойно є».

23 ЛИСТОПАДА СЕРЕДА

10 ЛИСТОПАДА

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Апп. від 70-х: Ераста, Олімпа, Родіона, Сосипатра, Куарта (Кварта) і Тертія (І). Мч. Ореста, лікаря (304). Сщмч. Милія, еп. Персидського, і двох учнів його (341). Прп. Феостирикта, що в Символах. Мч. Костянтина, кн. Грузинського (842). Колесування вмч. Георгія (303, Груз.).

Порядок читань згідно з календарем:

1 Сол., 269 зач., IV, 1 – 12. Лк., 69 зач., XII, 48 – 59.

Служба апостолів не має святкового знака, звершується разом зі службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафизма 9-а.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: Октоїха, глас 6-ий – 3, і апостолів, глас 1-ий – 3. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний Мінеї, глас той самий.

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 5-ий. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний Октоїха, глас той самий.

Після Трисвятого – тропар апостолів, глас 3-ий. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний за гласом тропаря, від менших.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар апостолів, глас 3-ий (двічі). «Слава, і нині» – Хрестобогородичний за гласом тропаря, від менших.

Кафизми 10-а, 11-а і 12-а. Малих ектеній немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-ий.

Канони: Октоїха 1-ий з ірмосом на 6 (ірмоси раз), 2-ий на 4 і апостолів на 4.

Біблійні пісні «Господеві співаймо...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї.

Після 3-ої пісні – інший кондак апостолів, глас 4-ий; сідальний апостолів, глас 1-ий. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос апостолів, глас 2-ий.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Екзапостиларій Октоїха. «Слава» – світильний апостолів, «І нині» –

Хрестобогородичний Мінеї.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 6-ий. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний Октоїха, глас той самий.

Після Трисвятого – тропар апостолів, глас 3-ий. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний за гласом тропаря, від менших.

НА ЧАСАХ – тропар апостолів. Кондаки апостолів читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ повсякденні антифони.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському тропар дня: «Спаси, Господи...», тропар апостолів; кондак апостолів, інший кондак апостолів. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – кондак дня: «Вознісся на Хрест...».

У храмі Богородиці – тропар дня: «Спаси, Господи...», тропар храму, тропар апостолів; кондак дня: «Вознісся на Хрест...», кондак апостолів, інший кондак апостолів. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня: «Спаси, Господи...», тропар храму, тропар апостолів; кондак дня: «Вознісся на Хрест...», кондак храму, кондак апостолів, інший кондак апостолів. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня.

Апостол і Євангеліє – дня.

24 ЛИСТОПАДА ЧЕТВЕР

11 ЛИСТОПАДА

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Вмч. Мини (304). Мч. Віктора і мц. Стефаниди (II). Мч. Вікентія (304). Прп. Феодора Студита, спов. (826). Мч. Стефана Дечанського (бл. 1336, Серб.).

Порядок читань згідно з календарем:

1 Сол., 271 зач., V, 1 – 8. Лк., 70 зач., XIII, 1 – 9.

Служба мчч. Мини, Віктора, Вікентія, мц. Стефаниди і прп. Феодора Студита не має святкового знака, звершується разом зі службою Октоїха

НА ВЕЧІРНІ кафизма 18-а.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: мучеників, глас 4-ий – 3, і преподобного, глас 8-ий – 3. «Слава» – мучеників, глас 6-ий, «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших: «Око серця мого...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 6-ий; стих: «Багато скорбот у праведників, і від усіх них визволяє їх Господь» і стихира мучеників, глас 2-ий: (див. «Славу» на хвалітніх). «Слава» – преподобного, глас 6-ий: «Преподобний отче...», «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших: «Око серця мого...».

Після Трисвятого – тропар мучеників, глас 4-ий. «Слава» – тропар святого, глас 8-ий, «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших: «Духовні врата життя...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар мучеників, глас 4-ий (двічі). «Слава» – тропар святого, глас 8-ий, «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших: «Духовні врата життя...».

Кафизми 13-а, 14-а і 15-а. Малих ектеній немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-ий.

Канони: Октоїха 1-ий з ірмосом на 6 (ірмоси раз), мучеників на 4 і преподобного на 4.

Біблійні пісні «Господеві співаймо...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї (преподобного).

Після 3-ої пісні – кондак та ікос преподобного, глас 2-ий; сідальний мучеників, глас 8-ий. «Слава» – сідальний преподобного, глас 3-ий, «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос мучеників, глас 4-ий.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Екзапостиларій Октоїха, світильний мучеників. «Слава» – світильний святого, «І нині» – Богородичний Мінеї.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 6-ий; стих: «Взивали праведні, і Господь почув їх» і стихира мучеників, глас 2-ий: «Прийдіть, вірні...» (див. «Славу» на стиховні вечірні). «Слава» – преподобного, глас 8-ий, «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших: «Покров Твій...».

Після Трисвятого – тропар мучеників, глас 4-ий. «Слава» – тропар святого, глас 8-ий, «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших: «Діво Пречиста...».

НА ЧАСАХ – тропар мучеників. «Слава» – тропар святого. Кондаки преподобного і мучеників читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ повсякденні антифони.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар дня, тропар мучеників, тропар святого; кондак дня, кон-

дак мучеників, кондак преподобного. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня, тропар храму, тропар мучеників, тропар святого; кондак дня, кондак храму, кондак мучеників, кондак преподобного. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня і святих.

Апостол і Євангеліє – дня, мучеників (під зачало) і преподобного.

25 ЛИСТОПАДА п'ятниця

12 ЛИСТОПАДА

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Свт. Іоана Милостивого, патр. Олександрійського (620). Прп. Ніла, посника (V). Прор. Ахії (960 до Р. Хр.).

Ікони Божої Матері «Милостива».

Порядок читань згідно з календарем:

1 Сол., 272 зач., V, 9 – 13, 24 – 28. Лк., 73 зач., XIII, 31 – 35 (за п'ятницю).

2 Кор., 191 зач., XI, 1 – 6. Лк., 46 зач., IX, 37 – 43 (за суботу).

Служба свт. Іоана і прп. Ніла шестерична, звершується разом зі службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафізма 18-а.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: святителя, глас 4-ий – 3, і преподобного, глас 8-ий – 3. «Слава» – святителя, глас 2-ий: «Милості джерело...», «І нині» – Хрестобогородичний Мінеї, глас той самий: «Древа Хресного...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 6-ий. «Слава» – преподобного, глас 8-ий, «І нині» – Хрестобогородичний Мінеї, глас той самий: «Тебе бачачи...».

Після Трисвятого – тропар святителя, глас 8-ий. «Слава» – тропар святого, глас той самий, «І нині» – Хрестобогородичний за гласом «Слави», від менших: «Агнца, і Пастиря...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар святителя, глас 8-ий (двічі). «Слава» – тропар святого, глас той самий, «І нині» – Хрестобогородичний за гласом «Слави», від менших: «Агнца, і Пастиря...».

Кафізми 19-а і 20-а. Малих ектеній немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-ий.

Канони: Октоїха 1-ий з ірмосом на 6 (ірмоси раз), святителя на 4 і преподобного на 4.

Біблійні пісні «Господеві співаймо...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї (преподобного).

Після 3-ої пісні – кондак та ікос преподобного, глас 8-ий; сідальний святителя, глас той самий. «Слава» – сідальний преподобного, глас той самий, «І нині» – Хрестобогородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос святителя, глас 2-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Екзопостиларій Октоїха, світильний святителя. «Слава» – світильний святого, «І нині» – Хрестобогородичний Октоїха.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 6-ий. «Слава» – преподобного, глас 6-ий: «Преподобний отче...», «І нині» – Хрестобогородичний Мінеї, глас той самий: «Бачачи Тебе...».

Після Трисвятого – тропар святителя, глас 8-ий. «Слава» – тропар святого, глас той самий, «І нині» – Хрестобогородичний за гласом «Слави», від менших: «Плід утроби Твоїєї...».

НА ЧАСАХ – тропар святителя. «Слава» – тропар святого. Кондаки преподобного і святителя читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні Октоїха – 4 і святителя, пісня 3-тя – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар дня: «Спаси, Господи...», тропар святителя, тропар святого; кондак святителя, кондак преподобного. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – кондак дня: «Вознісся на Хрест...».

У храмі Богородиці – тропар дня: «Спаси, Господи...», тропар храму, тропар святителя, тропар святого; кондак дня: «Вознісся на Хрест...», кондак святителя, кондак преподобного. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня: «Спаси, Господи...», тропар храму, тропар святителя, тропар святого; кондак дня: «Вознісся на Хрест...», кондак храму, кондак святителя, кондак преподобного. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня і святителя.

Апостол і Євангеліє – дня, четверга (під зачало) і святителя.

26 ЛИСТОПАДА субота

13 ЛИСТОПАДА

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Свт. Іоана Золотоустого, архієп. Константинопольського (407). Мчч. Антоніна, Никифора і Германа (308). Мц. Манефи (308).

Порядок читань згідно з календарем:

Ран. – Ін., 35 зач. (від половини), X, 1 – 9.

Літ. – Свт.: Евр., 318 зач., VII, 26 – VIII, 2. Ін., 36 зач., X, 9 – 16.

Поминання всіх, в Україні голодом заморених.

Звершується бдінна служба свт. Іоана Золотоустого.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-ий антифон.

На «Господи, взиваю» стихири святителя, глас 4-ий – 8. «Слава» – святителя, глас 6-ий: «Преподобний, тричі блаженний...», «І нині» – догматик, глас той самий: «Хто Тебе не ублажить...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії святителя – 3.

На літій стихири храму і літійній стихири святителя, глас 1-ий, глас 2-ий і глас 4-ий. «Слава» – святителя, глас 4-ий: «Слід Іоане Царському граду мати архієрея...», «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий: «Тебе маємо за стіну, Бо-

городице Пречиста...».

На стиховні стихирі святителя, глас 5-ий (зі своїми приспівами). «Слава» – святителя, глас 6-ий: «Став ти гучною золотою сурмою, золотослівний Золотоустий...», «І нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Творець і Визволитель...».

Після Трисвятого – тропар святителя, глас 8-ий (двічі), і «Богородице Діво...» (один раз).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар святителя, глас 8-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Ти, що нас ради...».

Кафизми 16-а і 17-а. Малі ектенії. Сідальні святителя (по двічі).

Поліелей. Величання святителя: «Величаємо тебе, / святителю отче Іоане Золотоустий і шануємо святу пам'ять твою, / бо ти молиш за нас Христа Бога нашого» і вибраний псалом: «Блажен муж, що боїться Господа». Сідальний святителя після поліелея, глас 8-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий. Степенна – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен святителя, глас 4-ий: «Уста мої промовлятимуть премудрість...». Євангеліє – святителя. Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами святителя Іоана Золотоустого...». Стихира святителя, глас 6-ий: «Вилилась благодать з уст твоїх, преподобний отче...».

Канони:

У храмі Господському і Богородиці – канон храму з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і святителя на 8.

У храмі святого – канон Богородиці (з минулої Неділі) з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і святителя на 8.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія «Відкрию уста мої...».

Після 3-ої пісні – сідальний святителя, глас 8-ий. «Слава» – інший сідальний святителя, глас той самий, «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос святителя, глас 6-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний святителя. «Слава» – інший світільний святителя, «І нині» – Богородичний Мінеї.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихирі святителя, глас 4-ий – 4. «Слава» – святителя, глас 8-ий: «Злотом слів і вченням...», «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий: «Владичице, прийми молитви...».

Велике славослів'я. За Трисвятого – тропар святителя, глас 8-ий. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Ти, що нас ради...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак святителя.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні святителя, пісня 3-я – 4 (з ірмосом) і пісня 6-а – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар святителя. «Слава» – кондак святителя, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар святителя. «Слава» – кондак святителя, «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – святителя.

Апостол і Євангеліє – святителя (рядові читання переносяться на п'ятницю 12/25 листопада).

На трапезі – завершуємо споживання м'яса. Порівн.: Типікон, гл. 48, 13 листопада, 2-е «див».

27 ЛИСТОПАДА НЕДІЛЯ

14 ЛИСТОПАДА

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Неділя 24-та після П'ятдесятниці. Глас 7.

Апостола Филипа (І). Правовірного царя Юстиніана (565) і цариці Феодори (548). Свт. Григорія Палами, архієп. Фессалонікійського (бл. 1360).

Порядок читань згідно з календарем:

Ран. – Єв. 2-е, Мк., 70 зач., XVI, 1 – 8.

Літ. – Еф., 221 зач., II, 14 – 22. Лк., 53 зач., X, 25 – 37.

Ап.: 1 Кор., 131 зач., IV, 9 – 16. Ін., 5 зач., I, 43 – 51.

Заговини на Різдвяний (Пилипів) піст.

Служба ап. Филипа поліелейна, звершується разом із воскресною службою Октоїха.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – вся кафизма.

На «Господи, взиваю» стихирі на 10: воскресні, глас 7-ий – 4, і апостола, глас 6-ий – 6 (кожна стихира – двічі). «Слава» – апостола, глас той самий: «Великого, Филипа...», «І нині» – догматик, голос 7-ий: «Матір'ю стала...».

Вхід. Прокимен дня. Паремія апостола – 3[1].

На літії стихира храму та стихирі апостола, глас 4-ий. «Слава» – апостола, голос 2-ий, «І нині» – Богородичний воскресний за гласом «Слави»: «О, нове чудо...».

На стиховні стихирі воскресні, глас 7-ий. «Слава» – апостола, голос 2-ий, «І нині» – Богородичний воскресний за гласом «Слави»: «О, нове чудо...».

Після Трисвятого – «Богородице Діво...» (тричі).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар воскресний, глас 7-ий (двічі). «Слава» – тропар апостола, глас 3-ий, «І нині» – Богородичний воскресний за гласом «Слави»: «Тебе, оспівуємо, Богородице Діво, заступницю спасіння роду нашого...».

Кафизми 2-а та 3-я. Малі ектенії. Сідальні воскресні [2].

Поліелей. Величання апостола і вибраний псалом. «Ангельський собор...». Іпакої гласу. Сідальний апостола після 1-ої кафизми, глас 1-ий, сідальний апостола після 2-ої кафизми, глас 5-ий. «Слава» – сідальний апостола після поліелея, глас 8-ий: «Ідольську оману...», «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий. Степенні і прокимен – гласу. Єван-

геліє воскресне 2-ге. «Воскресіння Христове бачивши...». Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами апостолів...». Стихира воскресна, глас 6-ий: «Воскрес Ісус із гробу...».

Канони: воскресний з ірмосом на 4 (ірмоси один раз), Хрестовоскресний на 2, Богородиці (Октоїха) на 2 та апостола на 6.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія «Відкину уста моя...».

Після 3-ої пісні – кондак та ікос апостола, голос 8-ий; сідальний апостола, глас той самий. «Слава» – інший сідальний апостола, голос той же, «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос воскресні, глас 7-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні – «Свят Господь, Бог наш». Екзапостиларій воскресний 2-й. «Слава» – світільний апостола, «І нині» – Богородичний воскресного екзапостиларія.

«Все що дише...» та хвалітні псалми.

На хвалітних стихирі на 8: воскресні, глас 7-ий – 4, і апостола, глас 8-ий і 3-ій глас – 4 (зі «Славою» і приспівами своїми; приспіви див. на вірші вечірні). «Слава» – стихира євангельська 2-а, «І нині» – «Преблагословенна еси...».

Велике славослів'я. Трисвятим – тропар воскресний: «Днесь спасіння...».

НА ЧАСАХ – тропар воскресний. «Слава» – тропар апо-

стола. Кондаки апостола та воскресного читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні гласу – 6 та апостола, пісня 3-я – 4.

Після входу – тропарі та кондаки:

У храмі Господньому – тропар воскресний, тропар апостола. «Слава» – кондак апостола, «І нині» – кондак воскресний.

У храмі Богородиці – тропар воскресний, тропар храму, тропар апостола; кондак воскресний. «Слава» – кондак апостола, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар воскресний, тропар храму, тропар апостола; кондак недільний, кондак храму. «Слава» – кондак апостола, «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – воскресні та апостола.

Апостол і Євангеліє – дня та апостола.

[1] За традицією, новозавітні паремії читаються при відкритих царських вратах.

[2] Після першої кафизми на «Слава, і нині» – Богородичний воскресний 7-го гласу: «Як скорб нашого воскресіння...».

28 ЛИСТОПАДА ПОНЕДІЛОК

15 ЛИСТОПАДА

За старим стилем

25-й тиждень після П'ятдесятниці (євангелійські читання 26-го тижня).

Мчч. і сповв. Гурія, Самона (299 – 306) і Авіва (322). Прп. Паїсія Величковського (1794). Мчч. Елпідія, Маркела і Євстахія (361 – 363). Мч. Димитрія (бл. 307).

Куп'ятицької ікони Божої Матері (1182).

Початок Різдвяного посту.

Ран. – Мф., 43 зач., XI, 27 – 30.

2 Сол., 274 зач., I, 1 – 10. Лк., 75 зач., XIV, 12 – 15.

Прп.: Євр., 334 зач., XIII, 7 – 16. Лк., 24 зач., VI, 17 – 23.

Подано зразок звершення поліелейної служби прп. Паїсія Величковського у поєднанні зі службою мчч. і сповв. Гурія, Самона і Авіва без святкового знака.

Початок Різдвяного посту.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-ий антифон.

На «Господи, взиваю» стихирі преподобного, глас 5-ий – 5 і мчч. і сповв. «Слава» – преподобного, глас 6-ий: «Преподобний отче Паїсію...», «І нині» – догматик, глас 6-ий: «Хто Тебе не ублажить...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії преподобного – 3.

На стиховні стихирі преподобного, глас 4-ий (зі своїми приспіваними). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий: «Владичице небес і землі...».

Після Трисвятого – тропар преподобного, глас 8-ий (двічі), і «Богородице Діво...» (один раз).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар преподобного, глас 8-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Ти, що нас ради...».

Кафизми 4-а і 5-а. Малі ектенії. Сідальні святителя (по двічі).

Поліелей. Величання преподобного і вибраний псалом. Сідальний преподобного після поліелея, глас 4-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий. Степенна – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен преподобного, глас 4-ий: «Чесна перед Господом смерть преподобних Його...». Євангеліє – преподобного. Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами преподобного отця нашого Паїсія...». Стихира преподобного, глас 6-ий: «Преподобний отче...».

Канони: Богородиці з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі), преподобного на 5 мучеників на 3.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія «Відкрию уста мої...».

Після 3-ої пісні – сідальний преподобного, глас 8-ий. Сідальний, мчч. і сповв глас 8-ий: «Озброївшись хрестом Христовим, ви мужньо подолали ним усю силу мучителів». Кондак та ікос мчч. і сповв, глас 2-ий. «Слава» – глас 8-ий, «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос преподобного, глас 2-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний преподобного. «Слава» – світільний мчч. і сповв, «І нині» – Богородичний Мінеї.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітніх стихирі святителя, глас 5-ий – 4. «Слава» – преподобного, глас 8-ий: «За наставника множества...», «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий: «Владичице, прийми молитви...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар преподобного, глас 8-ий. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Ти, що нас ради...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак преподобного.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні преподобного, пісня 3-я – 4 (з ірмосом) і пісня 6-а – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар преподобного, тропар мчч. і сповв. Кондак, мчч. і сповв. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар преподобного, тропар мчч. і сповв. Кондак, мчч. і сповв. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – преподобного і дня.

29 ЛИСТОПАДА ВІВТОРОК

16 ЛИСТОПАДА

За старим стилем

Апостола і євангелиста Матфея (60). Прав. Фулвіана, кн. Ефіопського, у св. хрещенні Матфея (I).

Ран. – Ін., 67 зач., XXI, 15 – 25.

Літ. – 2 Сол., 274 зач. (від половини), I, 10 – II, 2. Лк., 77 зач., XIV, 25 – 35.

Ап.: 1 Кор., 131 зач., IV, 9 – 16. Мф., 30 зач., IX, 9 – 13.

Звершується поліелейна служба ап. і єв. Матфея.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-ий антифон.

На «Господи, взиваю» стихирі апостола, глас 4-ий – 8 (перші три стихирі – двічі). «Слава» – апостола, глас той самий: «За Христом, Який покликав тебе до учнівства Нечесного...», «І нині» – догматик, глас той самий: «Пророк

Давид...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії апостола – 3.

На стиховні стихирі апостола, глас 4-ий (зі своїми приспіваними). «Слава» – апостола, глас 6-ий: «З глибини великого нечестя...», «І нині» – Богородичний воскресний, глас

той самий: «Творець і Визволитель...».

Після Трисвятого – тропар апостола, глас 3-ій. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Тебе оспівуємо, Богородице Діво...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар апостола, глас 3-ій (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Тебе оспівуємо, Богородице Діво...».

Кафизми 7-а і 8-а. Малі ектенії. Сідальні апостола (по двічі).

Поліелей. Величання апостола: «Величаємо тебе, / свя-
тий апостоле і євангелисте Матфею, / і шануємо страждан-
ня і труди твої, / ними ж ти потрудився еси, // у благовісті
Христовім» і вибраний псалом: «Від сходу сонця і до заходу
хвальне ім'я Господнє». Сідальний апостола після поліелей,
глас 8-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас
той самий. Степенна – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен
апостола, глас 4-ий: «По всій землі розійшлося віщування
їх / і в кінці вселенної слова їх»; стих: «Небеса повідають сла-
ву Божу, творіння ж рук Його сповіщає твердь». Євангеліє –
апостола: Ін. 67 Зач. Після 50-го псалма: «Слава» – «Молит-
вами апостола і євангелиста Матфея...». Стихира апостола,
глас 6-ий: «Заплещіть в долоні з піснями сьогодні, вірні...».

Канони: Богородиці з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і апо-
стола на 8.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія «Відкрию уста мої...».

Після 3-ої пісні – сідальний апостола, глас 8-ий. «Слава»

– інший сідальний апостола, глас той самий, «І нині» – Бого-
родичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос апостола, глас 4-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний
апостола. «Слава» – інший світільний апостола, «І нині» –
Богородичний Мінеї.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихах апостола, глас 4-ий і глас 8-ий – 4. «Сла-
ва» – апостола, глас 2-ий: «Залишивши ярмо неправди...», «І
нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий: «Спаси від бід...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар апосто-
ла, глас 3-ій (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний воскрес-
ний, глас той самий: «Тебе оспівуємо, Богородице Діво...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак апостола.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні апостола, пісня 3-я – 4 (з ірмосом)
і пісня 6-а – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тро-
пар апостола. «Слава» – кондак апостола, «І нині» – кондак
храму.

У храмі святого – тропар храму, тропар апостола; кондак
храму. «Слава» – кондак апостола, «І нині» – «Заступнице
християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – апостола.

Апостол і Євангеліє – дня і апостола.

30 ЛИСТОПАДА СЕРЕДА

17 ЛИСТОПАДА

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Свт. Григорія, чудотворця, єп. Неокесарійського (бл. 266 – 270). Прп. Лазаря, іконописця (бл. 857). Мч. Гоброна, у св.
хрещенні Михаїла, і з ним 133 воїнів (914, Груз.).

Порядок читань згідно з календарем:

2 Сол., 275 зач., II, 1 – 12. Лк., 78 зач., XV, 1 – 10.

Служба свт. Григорія Неокесарійського шестерична, звершується разом зі службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафизма 9-а (яка не була прочитана на
ранній вівторка).

На «Господи, взиваю» стихах святителя, глас 8-ий – 6
(перші дві стихах – двічі). «Слава» – святителя, глас 6-ий,
«І нині» – Хрестобогородичний за гласом «Слави», від мен-
ших: «Бачачи Тебе...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихах Октоїха, глас 7-ий. «Слава» – свя-
тителя, глас той самий, «І нині» – Хрестобогородичний за
гласом «Слави», від менших.

Після Трисвятого – тропар святителя, глас 8-ий. «Слава,
і нині» – Хрестобогородичний за гласом тропаря, від мен-
ших: «Агнця і Пастиря».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар святителя, глас
8-ий (двічі). «Слава, і нині» – Хрестобогородичний за гласом
тропаря, від менших: «Агнця і Пастиря».

Кафизми 10-а, 11-а і 12-а. Малих ектеній немає. Сідальні
Октоїха. Псалом 50-ий.

Канони: Октоїха 1-ий з ірмосом, без мученичних, на 4 (ір-
моси раз), 2-ий на 4 і святителя на 6.

Біблійні пісні «Господеві співаймо...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси ка-
нону Мінеї.

Після 3-ої пісні – сідальний святителя, глас 3-ій (двічі).
«Слава, і нині» – Хрестобогородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос святителя, глас 2-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Екзопости-
ларій Октоїха. «Слава» – світільний святителя, «І нині» –
Хрестобогородичний Мінеї.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихах Октоїха, глас 7-ий; стих: «Свяще-
ники Твої зодягнуться...», і стихира святителя, глас 4-ий.

«Слава» – святителя, глас 8-ий, «І нині» – Богородичний за
гласом «Слави», від менших.

Після Трисвятого – тропар святителя, глас 8-ий. «Слава, і
нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших.

НА ЧАСАХ – тропар і кондак святителя.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні Октоїха – 4 і святителя, пісня 3-тя
– 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар дня: «Спаси, Господи...»,
тропар святителя; кондак святителя. «Слава» – «Зі свя-
тими упокой...», «І нині» – кондак дня: «Вознісся на Хрест...».

У храмі Богородиці – тропар дня: «Спаси, Господи...»,
тропар храму, тропар святителя; кондак дня: «Вознісся на
Хрест...», кондак святителя. «Слава» – «Зі свя-
тими упокой...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня: «Спаси, Господи...», тро-
пар храму, тропар святителя; кондак дня: «Вознісся на
Хрест...», кондак храму, кондак святителя. «Слава» – «Зі
святими упокой...», «І нині» – «Заступнице християн...».

Апостол і Євангеліє – дня і святителя.

1 ГРУДНЯ ЧЕТВЕР

18 ЛИСТОПАДА ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Мч. Платона (302 або 306). Мчч. Романа, диякона, і отрока Варула (303). Мчч. Закхея, диякона Гадаринського, і Алфея, читця Кесарійського (303).

Порядок читань згідно з календарем:

2 Сол., 276 зач., II, 13 – III, 5. Лк., 80 зач., XVI, 1 – 9.

Служба святих мучеників не має святкового знака, звершується разом зі службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафизма 18-а.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: мч. Платона, глас 8-ий – 3, і мч. Романа, глас 4-ий – 3. «Слава» – мч. Платона, глас 6-ий, «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших: «Око серця мого...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 7-ий. «Слава, і нині» – Богородичний Октоїха, глас той самий: «Радуйся, вселенної похвало...».

Після Трисвятого – тропар мучеників, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «До Богородиці старанно...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар мучеників, глас 4-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «До Богородиці старанно...».

Кафизми 13-а, 14-а і 15-а. Малих ек텐ій немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-ий.

Канони: Октоїха 1-ий з ірмосом на 6 (ірмоси раз), мч. Платона на 4 і мч. Романа на 4.

Біблійні пісні «Господеві співаймо...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї (мч. Романа).

Після 3-ої пісні – сідальний мч. Платона, глас 8-ий. «Слава» – сідальний мч. Романа, глас 4-ий, «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

За 6-й пісні – кондак та ікос мч. Платона, глас 3-й.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-й пісні співається «Достойно є». Ексапостиларій Октоїха. «Слава» – світильний мч. Платона, «І нині» – Богородичний Мінеї.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 7-ий. «Слава, і нині» – Богородичний Октоїха, глас той самий: «Покров Твій...».

Після Трисвятого – тропар мучеників, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Тебе величаємо, Богородице, взиваючи: Ти еси купина...».

НА ЧАСАХ – тропар мучеників і кондак мч. Платона.

НА ЛІТУРГІЇ повсякденні антифони.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар дня, тропар мучеників; кондак дня, кондак мч. Платона. «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня, тропар храму, тропар мучеників; кондак дня, кондак храму, кондак мч. Платона. «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня.

Апостол і Євангеліє – дня.

2 ГРУДНЯ П'ЯТНИЦЯ

19 ЛИСТОПАДА ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Прор. Авдія, з 12-ох (IX ст. до Р. Хр.). Мч. Варлаама (бл. 304). Прп. Варлаама та Іоасафа, царевича Індійського, і батька його Авеніра, царя (IV). Прп. **Варлаама, ігум. Києво-Печерського, в Ближніх печерах (1065)**. Мчч. Ази і з ним 150 воїнів (284 – 305). Мч. Іліодора (бл. 273). Прп. Іларіона, чудотворця (875, Груз.). Сщмч. **Порфирія, єп. Сімферопольського (1937)**. Прп. **Олексія Карпатурського (1947)**.

Ікони Божої Матері «В скорботах і печалях утіха» (1863).

Порядок читань згідно з календарем:

2 Сол., 277 зач., III, 6 – 18. Лк., 82 зач., XVI, 15 – 18; XVII, 1 – 4.

Подаємо порядок звершення поліелейної служби прп. Варлаама, ігум. Києво-Печерського.

НА ВЕЛИКІЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-ий антифон.

На «Господи, взиваю» стихири преподобного, глас 4-ий – 8. «Слава» – преподобного, глас 8-ий: «На землі в тілі живучи...», «І нині» – догматик, глас той самий: «Цар Небесний...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії преподобного – 3.

На стиховні стихири преподобного, глас 8-ий (зі своїми приспіваними). «Слава» – преподобного, глас 6-ий: «Преподобний отче...», «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий: «Богородице, Ти еси виноградна лоза істинна...».

Після Трисвятого – тропар преподобного, глас 1-ий. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний за гласом тропаря: «Коли Гавриїл...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар преподобного, глас 1-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний воскресний за гласом тропаря: «Коли Гавриїл...».

Кафизми 19-а і 20-а. Малі ектенії. Сідальні преподобного (по двічі).

Поліелей. Ублажаємо тебе, / преподобний отче наш Варлаама, / і шануємо святу пам'ять твою, / наставнику монахів, / і співбесіднику ангелів. Псалом вибраний: «Терплячи, потерпів від Господа і визволив мене». Сідальний преподо-

бного після поліелея, глас 4-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий. Степенна – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен преподобного, глас 4-ий: «Дивний Бог у святих Своїх, Бог Ізраїлів». Євангеліє преподобного: Мф. 43 Зач. Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами преподобного отця нашого Варлаама...». Стихира преподобного, глас 6-ий: «Славу і окрасу преподобних...».

Канони: Богородиці з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і преподобного на 8.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія «Відкрию уста мої...».

Після 3-ої пісні – сідальний преподобного, глас 8-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос преподобного, глас 2-ий.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світильний преподобного (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітні стихири преподобного, глас 4-ий – 4 (перша стихира – двічі). «Слава» – преподобного, глас 8-й: «Наставник монахів, великий серед отців...», «І нині» – Богоро-

дичний Мінеї, глас той самий: «Владичице, прийми молитви рабів Твоїх...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар преподобного, глас 1-ий. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний за гласом тропаря: «Коли Гавриїл...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак преподобного.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні преподобного, пісня 3-я – 4 (з ірмосом) і пісня 6-а – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

3 ГРУДНЯ СУБОТА

20 ЛИСТОПАДА

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Передсвятю Введення в храм Пресвятої Богородиці. Прп. Григорія Декаполіта (816). Свт. Прокла, архієп. Константинопольського (446 – 447). Мч. Дасія (284 – 305). Мчч. Євстафія, Феспесія й Анатолія (312). Сщмчч. Нирси, єп., та Йосифа, учня його, Іоана, Саверія, Ісакія та Іпатія, єпп. Персидських; мчч. Азата, скопця, Сасонія, Фекли, Анни та інших багатьох мужів і жінок, що в Персиді постраждали (343).

Порядок читань згідно з календарем:

Гал., 199 зач., I, 3 – 10. Лк., 49 зач., IX, 57 – 62.

Служба прп. Григорія і свт. Прокла не має святкового знака, звершується разом зі службою передсвятя Введення.

НА ВЕЧІРНІ кафизма 18-а.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: передсвятя, глас 1-ий – 3, і прп. Григорія, глас той самий – 3. «Слава, і нині» – передсвятя, глас 4-ий: «Сьогодні Боговмістимий храм...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири свт. Прокла, глас 4-ий (зі своїми приспіваними). «Слава, і нині» – передсвятя, глас той самий: «Прийдіть, усі вірні...».

Після Трисвятого – тропар святих, глас 4-ий: «Боже отців наших...». «Слава, і нині» – тропар передсвятя, глас той самий.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар передсвятя, глас 4-ий (двічі). «Слава» – тропар святих, глас той самий, «і нині» – тропар передсвятя, глас той самий.

Кафизми [1] 16-а і 17-а [2]. Малі ектенії. Сідальні передсвятя (по двічі).

Псалом 50-ий.

Канони: передсвятя з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі), прп. Григорія на 4 і свт. Прокла на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону свт. Прокла.

Після 3-ої пісні – кондак прп. Григорія, глас 3-ій, кондак свт. Прокла, глас 4-ий; сідальний прп. Григорія, глас той самий. «Слава» – сідальний свт. Прокла, глас 3-ій, «і нині» – сідальний передсвятя, глас 1-ий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос передсвятя, глас 4-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний прп. Григорія. «Слава, і нині» – світільний передсвятя.

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар преподобного. «Слава» – кондак преподобного, «і нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар храму, тропар преподобного; кондак храму. «Слава» – кондак преподобного, «і нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – преподобного.

Апостол і Євангеліє – дня і преподобного.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири передсвятя, глас 1-ий (зі своїми приспіваними). «Слава, і нині» – передсвятя, глас той самий: «Нехай радіє сьогодні Небо...».

Після Трисвятого – тропар святих, глас 4-ий. «Слава, і нині» – тропар передсвятя, глас той самий.

НА ЧАСАХ – тропар передсвятя. «Слава» – тропар святих. Кондак тільки передсвятя.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні передсвятя, пісня 3-я – 4 (з ірмосом) і пісня 6-а – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар храму, тропар передсвятя, тропар святих; кондак храму, кондак прп. Григорія. «Слава» – кондак свт. Прокла, «і нині» – кондак передсвятя.

У храмі Богородиці – тропар передсвятя, тропар святих; кондак прп. Григорія. «Слава» – кондак свт. Прокла, «і нині» – кондак передсвятя.

У храмі святого – тропар передсвятя, тропар храму, тропар святих; кондак храму, кондак прп. Григорія. «Слава» – кондак свт. Прокла, «і нині» – кондак передсвятя.

Прокимен, алилуарій і причасний – святителя.

Апостол і Євангеліє – святителя і дня.

[1]. На ранній передсвятя і післясвятя Введення читаються дві кафизми, незважаючи на те, що це період читання трьох кафизм на ранній днів тижня.

[2]. На 17-й кафизмі ієрей звершує повне кадіння храму, як на «Господи, взиваю»; царські врата залишаються закритими.

4 ГРУДНЯ НЕДІЛЯ

21 ЛИСТОПАДА

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Неділя 25-та неділя після П'ятдесятниці. Глас 8.

ВВЕДЕННЯ В ХРАМ ПРЕСВЯТОЇ ВЛАДИЧИЦІ НАШОЇ БОГОРОДИЦІ І ПРИСНОДІВИ МАРІЇ.

Порядок читань згідно з календарем:

Ран. – Лк., 4 зач., I, 39 – 49, 56.

Літ. – Еф., 224 зач., IV, 1 – 6. Лк., 66 зач., XII, 16 – 21.

Богородиці: Євр., 320 зач., IX, 1 – 7. Лк., 54 зач., X, 38 – 42; XI, 27 – 28.

На трапезі дозволяється риба.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – вся кафизма.

На «Господи, взиваю» стихири на 10: воскресні, глас 8-ий – 4, і свята, глас 1-ий і глас 4-ий – 6. «Слава, і нині» – свята, глас 8-ий: «Після народження Твого...» (догматик гласу не співається).

Вхід. Прокимен дня. Паремії свята – 3.

На літії стихири свята, глас 1-ий і глас 4-ий. «Слава, і

нині» – свята, глас 5-ий: «Возсіяв день радісний день радісний...».

На стиховні стихири воскресні, глас 8-ий. «Слава, і нині» – свята, глас 6-й: «Сьогодні зійшлися собори вірних...».

Після Трисвятого – тропар свята, глас 4-ий (тричі).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар воскресний, глас 8-ий (двічі). «Слава, і нині» – тропар свята, глас 4-ий.

Кафизми 2-а та 3-я. Малі екстенії. Сідальні воскресні [1].

Поліелей. Величання свята: «Величаємо Тебе, Пресвятая Діво, Богообрана Отроковице, і шануємо у храм Господній входження Твоє». і вибраний псалом. «Ангельський собор...». Іпакої гласу. Сідальний свята після 1-ої кафизми, глас 1-ий, сідальний свята після 2-ої кафизми, глас 4-ий. «Слава, і нині» – сідальний свята після поліелей, глас 8-ий: «Нехай радіє Давид...». Степенні гласу. Прокимен свята, глас 4-ий: «Слухай, дочко, і споглянь, і прихили вухо Твоє»; стих: «Вилилось із серця мого слово благе, кажу я про діла мої Цареві». Євангеліє Богородиці – Лк., Зач. 4. «Воскресіння Христове бачивши...». Після 50-го псалма: «Слава» – «Сьогодні Храм одухотворений...», «І нині» – той же стих. Стихира свята, глас 4-ий: «Сьогодні Боговмістимий храм...».

Примітка. «Степенна гласу. Прокимен, і Євангеліє свята. Також, Воскресіння Христове, псалом 50-ий, і цілування Євангелія за звичаєм» (Типікон, 21 листопада, 1-а Маркова глава).

Канони: воскресний з ірмосом на 4 (ірмоси раз), Богородиці (Октоїха) на 2, свята 1-ий на 4 і 2-ий на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія «Христос народжується...».

Примітка. Катавасія «Христос народжується» співається з цього дня і до віддання Різдва Христового в усі дні, в які Уставом призначається спів великого славослів'я.

Після 3-ої пісні – кондак та ікос воскресні, глас 8-ий; сідальний свята, глас 4-ий. «Слава, і нині» – інший сідальний свята, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос свята, глас 4-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу» (приспиви свята не співають).

По 9-ій пісні – «Свят Господь, Бог наш». Екзапостиларій воскресний 3-ій. «Слава, і нині» – світільний свята.

«Все дише...» та хвалітні псалми.

На хвалітніх стихирах на 8: воскресні, глас 8-ий – 4, і свята, глас 1-ий – 4 (зі своїми приспіваними; приспиви див. На стиховні вечірні в Мінеї). «Слава» – свята, глас 2-ий: «Нині приводиться в храм...», «І нині» – «Преблагословенна єси...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар воскресний: «Воскрес із гробу...».

Відпуст воскресний: «Христос, що воскрес із мертвих...».

Перед 1-им часом на «Слава, і нині» – стихира євангельська 3-тя.

НА ЧАСАХ – тропар воскресний. «Слава» – тропар свята. Кондаки воскресний і свята читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ антифони зображальні.

Блаженні гласу – 6 і свята, пісня 3-тя – 4.

На вході: «Прийдіть поклоніться... що воскрес із мертвих...».

Після входу – тропар воскресний, тропар свята. «Слава» – кондак воскресний, «І нині» – кондак свята.

Прокимен, алуарій і причасний – воскресні і свята.

Апостол і Євангеліє – дня і свята.

Задостойник свята – приспів: «Ангели, входження Пречистої...», і ірмос 9-ої пісні: «Як до одухотвореного...» (і до віддання).

Відпуст воскресний: «Христос, що воскрес із мертвих...».

З 22 по 24 листопада – післясвятю Введення (Входу) у храм Пресвятої Богородиці.

25 листопада – віддання свята Введення (Входу) у храм Пресвятої Богородиці.

[1]. Після першої кафизми на «Слава, і нині» – Богородичний воскресний 8-го гласу: «Ти, що нас ради...».

5 ГРУДНЯ ПОНЕДІЛОК

22 ЛИСТОПАДА

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

26-й тиждень після П'ятдесятниці (євангелійські читання 27-го тижня).

Післясвятю Введення. Апп. від 70-х: Филимона й Архипа і мц. рівноапостольної Апфії (І). Блгв. Ярополка, у св. хрещенні Петра, кн. Володимир-Волинського (1086). Мчч. Кикилії (Цецилії), Валеріана, Тивуртія і Максима (бл. 230). Мч. Прокопія, читця (303). Мч. Менигна (250). Прп. Агави Ісмаїльтянина (V). Прав. Михаїла, воїна, болгарина (866).

Порядок читань згідно з календарем:

Ран. – Мф., 36 зач., X, 16 – 22

1 Тим., 278 зач., I, 1 – 7. Лк., 86 зач., XVII, 20 – 25.

Апп.: 302 зач., Флм., I, 1 – 25. Лк., 50 зач., X, 1 – 15.

Подаємо порядок звершення поліелейної служби блгв. кн. Ярополка, Володимир-Волинського в поєднанні зі службою післясвятю Введення.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-ий антифон.

На «Господи, взиваю» стихира на 8: свята, глас 1-ий – 3 (див. в сам день свята), і благовірного князя, глас 8-ий – 5 (перша стихира – двічі). «Слава» – благовірного князя, глас 4-ий: «Благовірного страсотерпця Волинського Ярополка вшануймо...», «І нині» – Богородичний догматик, глас той самий: «Пророк Давид...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії благовірного князя – 3.

На стиховні стихира свята, глас 1-ий (зі своїми приспіваними), або стихира благовірного князя, глас 1-ий (зі своїми приспіваними). «Слава» – благовірного князя, глас 3-ий: «Отримав ти від Христа Вседержителя похвалу...», «І нині» – свята, глас 6-ий: «Сьогодні собори вірних...».

Після Трисвятого – тропар благовірного князя, глас 4-ий: «Як благовірний і праведний». «Слава, і нині» – тропар свята, глас той самий.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята, глас 4-ий (двічі). «Слава» – тропар благовірного князя, глас той самий, «І нині» – тропар свята, глас той самий.

Кафизми 4-а і 5-а. Малі екстенії. Після кожної кафизми – сідальний благовірного князя (двічі), «Слава, і нині» – сідальний свята.

Поліелей. Величання благовірного князя: «Величаємо тебе, благовірний княже Ярополче, і шануємо чесні страждання твої, бо ти молиш за нас, Христа Бога нашого» і вибраний псалом: «Терплячи, потерпів від Господа і визволив мене». Сідальний благовірного князя після поліелей, глас 3-ий (двічі). «Слава, і нині» – сідальний свята, глас 8-ий. Степенна – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен благовірного князя, глас 4-ий: «Праведник, як фінік розцвіте, і як кедр, що в Лівані, примножиться...»; стих: «насаджені в домі Господньому, у дворах Бога нашого процвітуть». Євангеліє – благовірного князя (від Матфея, зачало 36). Після 50-го псалма: «Слава» «Молитвами святого благовірного князя Ярополка...». Стихира благовірного князя, глас 2-ий.

Канони: свята 2-ий з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і благовірного князя на 8.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія «Христос народжується...».

Після 3-ої пісні – кондак та ікос свята, глас 4-ий; сідальний благовірного князя, глас 8-ий (двічі). «Слава, і нині» – сідальний свята, глас 4-ий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос благовірного князя, глас 6-ий.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний благовірного князя, глас 4-ий: (двічі). «Слава, і нині» – світільний свята.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихирі на 6: свята, глас 2-ий – 3, і благовірного князя, глас 2-ий – 3. «Слава» – благовірного князя, глас 8-ий, «І нині» – свята, глас 2-ий.

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар благовірного князя, глас 4-ий. «Слава, і нині» – тропар свята, глас той самий.

НА ЧАСАХ – тропар свята. «Слава» – тропар благовірного князя. Кондаки свята і благовірного князя читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні свята, пісня 4-а (з ірмосом) і 5-а –

4, і благовірного князя, пісня 6-а – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар храму, тропар свята, тропар благовірного князя; кондак храму. «Слава» – кондак благовірного князя, «І нині» – кондак свята.

У храмі Богородиці – тропар свята, тропар благовірного князя. «Слава» – кондак благовірного князя, «І нині» – кондак свята.

У храмі святого – тропар свята, тропар храму, тропар благовірного князя; кондак храму. «Слава» – кондак благовірного князя, «І нині» – кондак свята.

Прокимен, алилуарій і причасний – свята і благовірного князя.

Апостол і Євангеліє – дня і благовірного князя.

Задостойник свята.

6 ГРУДНЯ ВІВТОРОК

23 ЛИСТОПАДА

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Свт. Амфілохія, єп. Іконійського (після 394). Свт. Григорія, єп. Акрагантійського (VI – VII). Мчч. Сисинія, єп. Кизицького (III), і Феодора Антіохійського (IV). Блгв. кн. Олександра Новгородського (Невського), в схімі Олексія (1263).

Порядок читань згідно з календарем:

1 Тим., 279 зач., I, 8 – 14. Лк., 87 зач., XVII, 26 – 37.

Подаємо зразок звершення шестеричної служби свт. Амфілохія, єп. Іконійського та свт. Григорія, єп. Акрагантійського разом зі службою післясв'ята.

НА ВЕЧІРНІ кафизми немає.

На «Господи, взиваю» стихирі на 6: свт. Амфілохія, глас 4-ий – 3, і свт. Григорія, глас 8-ий – 3. «Слава, і нині» – свята, глас 4-ий: «Прийдіть усі вірні...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихирі свята, глас 1-ий. «Слава, і нині» – свята, глас 5-ий: «Засяяло сьогодні радісне і всечесне свято...».

Після Трисвятого – тропар святителів, глас 4-ий: «Боже отців наших...». «Слава, і нині» – тропар свята, глас той самий.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята, глас 4-ий (двічі). «Слава» – святителів глас той самий: «Боже отців наших...», «І нині» – тропар свята, глас той самий.

Кафизми 7-а і 8-а. Малі ектенії. Сідальні свята (по двічі). Псалом 50-ий.

Канони: свята 1-ий з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі), свт. Амфілохія на 4 і свт. Григорія на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї (свт. Григорія).

Після 3-ої пісні – кондак та ікос свята, глас 4-ий, кондак свт. Григорія, глас той самий, інший кондак свт. Григорія, глас 8; сідальний свт. Амфілохія, глас той самий. «Слава» – сідальний свт. Григорія, глас той самий, «І нині» – сідальний свята, глас 4-ий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос свт. Амфілохія, глас 2-ий.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний свт. Амфілохія. «Слава» – світільний свт. Григорія, «І нині» – світільний свята.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

«Тобі слава подобає...» не читається, але відразу читець: «Слава Тобі, що показав нам світло». Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихирі свята, глас 2-ий. «Слава, і нині» – свята, глас 6-ий: «Нині собори вірних зійшовшись...».

Після Трисвятого – тропар святителів, глас 4-ий: «Боже отців наших...». «Слава, і нині» – тропар свята, глас той самий.

НА ЧАСАХ – тропар свята. «Слава» – тропар святителів. Кондак тільки свята.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні свята, пісня 7-а (з ірмосом) і 8-а – 4, і свт. Амфілохія, пісня 6-а – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар храму, тропар свята, тропар святителів; кондак храму. «Слава» – кондак святителів, «І нині» – кондак свята.

У храмі Богородиці – тропар свята, тропар святителів; «Слава» – кондак святителів, «І нині» – кондак свята.

У храмі святого – тропар свята, тропар храму, тропар святителів; «Слава» – кондак святителів, «І нині» – кондак свята.

Прокимен, алилуарій і причасний – свята і святителів.

Апостол і Євангеліє – дня і святителів.

Задостойник свята.

7 ГРУДНЯ СЕРЕДА

24 ЛИСТОПАДА

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Вмч. Меркурія (III). Вмц. Катерини (305 – 313). Прп. Меркурія, посника Києво-Печерського, в Дальніх печерах (XIV). Прп. Меркурія Чернігівського, ігумен. Бригинського (1956). Мц. Августи, мчч. Порфирія Стратилата і 200 воїнів (305 – 313). Прп. Матридії. Мц. Філофеї (1060, Румун.).

Порядок читань згідно з календарем:

1 Тим., 281 зач., I, 18 – 20; II, 8 – 15. Лк., 90 зач., XVIII, 15 – 17, 26 – 30.

Вмц.: Еф., 233 зач., VI, 10 – 17. Лк., 106 зач., XXI, 12 – 19.

Наводимо зразок звершення бдінної служби вмц. Катерини та прп. Меркурія Чернігівського ігумен. Бригинського у поєднанні зі службою післясв'ята Введення.

НА ВЕЛИКІЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-ий антифон.

На «Господи, взиваю» стихирі на 8: свята, глас 1-ий – 2 (див. в сам день свята), вмц. Катерини, глас той самий – 3 і прп. Меркурія, глас 8-ий – 3. «Слава» – вмц. Катерини, глас

2-ий: «Радісно на свято богомудрої мучениці Катерини зберімося...», «І нині» – свята, глас 8-ий: «Після Народження Твого...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії великомучениці – 3 і препод-

добного – 3.

На літїї стихири свята, глас 1-ий, стихири вміц. Катерини, глас той самий, глас 2-ий, глас 4-ий і стихири прп. Меркурія, глас 1-ий. «Слава» – вміц. Катерини, глас 6, «І нині» – свята, глас 5-ий.

На стиховні стихири прп. Меркурія, глас 8-ий. «Слава» – вміц. Катерини, глас 2-ий. «І нині» свята, глас 8-ий.

Після Трисвятого – тропар вміц. Катерини, глас 4-ий, тропар прп. Меркурія, глас 8-ий і тропар свята, глас 4-ий.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята, глас 4-ий (один раз), тропар вміц. Катерини, глас той самий (один раз). «Слава» – тропар прп. Меркурія, глас 8-ий, «І нині» – тропар свята, глас 4-ий.

Кафизми 10-а і 11-а. Малі ектенії.

Після 1-ої кафизми – сідальний вміц. Катерини, глас 8-ий: «Струмками твоєї крові, мученице Христова...». «Слава» – сідальний прп. Меркурія, глас 4-ий: «Обранцю Божий, преподобний отче наш Меркурію...», «І нині» свята, глас 1-ий: «Вихваляйте, діви...».

Після 2-ої кафизми – сідальний вміц. Катерини, глас 4-ий: «Ту, що прийшла до Христа волею і прикрасила чеснотами серце...». «Слава» – сідальний прп. Меркурія, глас 1-ий: «Проживши праведне і богоугодне життє...», «І нині» свята, глас той самий: «Богородиця, будучи святою святих...».

Поліелей. Величання великомучениці: «Величаємо тебе, / свята великомученице Катерино, / і шануємо чесні страждання твої, / їх же за Христа перетерпіла еси»; і преподобного: «Ублажаємо тебе, / преподобний отче наш Меркурію, / і шануємо святу пам'ять твою, / наставнику монахів / і співбесіднику ангелів». Псалом вибраний: «Бог нам пристановище і сила, скоро допомога в біді, що надходить на нас» і «Терплячи, потерпів від Господа і визволив мене». Після поліелей сідальний вміц. Катерини, глас 8-ий: «Воистину з небес, з уст Михаїла архангела прийнявши премудрість...», «Слава» прп. Меркурія, глас 4-ий: «Сосуде обраний, мира запашного наповнений», «І нині» свята, глас 4-ий: «Давиде, прийди раніше у храм Божий...» (див. в службі вміц. Катерини після 3-ої Пісні канону). Степенні, антифон 1, глас 4-ий. Прокимен, глас 4-ий: «Дивний Бог у святих своїх, Бог Ізраїлів». Стих: «В церквах благословляйте Бога, Господа від джерел Ізраїлевих». Все, що дише... Євангеліє великомучениці від Матфея, зачало 104 (25, 1 – 13). Після 50-го псалма стихира вміц. Катерини, глас 2-ий: «Дівства твого краси зажадав Цар Слави Христос...».

Канони: свята 1-ий з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі), вміц.

Катерини на 4 і прп. Меркурія на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія «Христос народжується...».

Після 3-ої пісні – кондак та ікос свята, глас 4-ий, кондак та ікос прп. Меркурія, глас той самий; сідальний вміц. Катерини, глас той самий. «Слава» – сідальний прп. Меркурія, глас 3-ий, «І нині» – сідальний свята, глас 4-ий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос вміц. Катерини, глас 2-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний вміц. Катерини (двічі). «Слава» прп. Меркурія, «І нині» – світільний свята.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітніх стихири на 6: свята, глас 2-ий – 2, вміц. Катерини, глас 2-ий – 2, і прп. Меркурія, глас 2-ий – 2 «Слава» – вміц. Катерини, глас той самий, «І нині» – свята, глас той самий.

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар вміц. Катерини, глас 4-ий. «Слава» – прп. Меркурія, глас 8-ий, «І нині» – тропар свята, глас 4-ий.

НА ЧАСАХ – на 1-ому і 3-ому: тропар свята. «Слава» – тропар вміц. Катерини. Кондаки: на 1-ому кондак свята; на 3-ому вміц. Катерини.

на 6-ому і 9-ому: тропар свята. «Слава» – тропар прп. Меркурія. Кондаки: на 6-ому кондак свята; на 9-ому прп. Меркурія.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні свята, пісня 4-а (з ірмосом) і 5-а – 4, і вміц. Катерини пісня 6-а – 2 і прп. Меркурія, пісня 6-а – 2.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар храму, тропар свята, тропар вміц. Катерини, тропар прп. Меркурія; кондак храму, кондак прп. Меркурія. «Слава» – кондак вміц. Катерини, «І нині» – кондак свята.

У храмі Богородиці – тропар свята, тропар вміц. Катерини тропар прп. Меркурія; кондак прп. Меркурія. «Слава» – кондак вміц. Катерини, «І нині» – кондак свята.

У храмі святого – тропар свята, тропар храму, тропар вміц. Катерини, тропар прп. Меркурія; кондак храму, кондак прп. Меркурія. «Слава» – кондак вміц. Катерини, «І нині» – кондак свята.

Прокимен, алилуарій і причасний – вміц. Катерини і свята.

Апостол і Євангеліє – вміц. Катерини, прп. Меркурія під зачало і дня.

Задостойник свята.

8 ГРУДНЯ ЧЕТВЕР

25 ЛИСТОПАДА

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Віддання свята Введення в храм Пресвятої Богородиці. Сщмч. Климента, папи Римського (101), і Петра, архієп. Олександрійського (311). Прп. Петра, мовчальника (бл. 429).

1 Тим., 283 зач., III, 1 – 13. Лк., 92 зач., XVIII, 31 – 34.

Богородиці (під зачало): Евр., 320 зач., IX, 1 – 7. Лк., 54 зач., X, 38 – 42; XI, 27 – 28.

Звершується славослівна служба віддання свята Введення (Входу) у храм Пресвятої Богородиці разом зі службою сщмч. Климента і Петра (без святкового знака).

НА ВЕЧІРНІ кафизми немає.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: свята, глас 1-ий – 3, і сщмч. Климента, глас 2-ий – 3. «Слава, і нині» – свята, глас 8-ий: «Після Народження Твого...».

Входу немає. Прокимен дня. Паремій немає.

На стиховні стихири свята, глас 5-ий (зі своїми приспіваними). «Слава, і нині» – свята, глас той самий: «Сьогодні зішлись собори вірних...».

Після Трисвятого – тропар святих, глас 4-ий: «Боже отців наших...». «Слава, і нині» – тропар свята, глас той самий.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята, глас 4-ий (двічі). «Слава» – тропар святих, глас той самий: «Боже отців наших...», «І нині» – тропар свята, глас той самий.

Кафизми 13-а і 14-а. Малі ектенії. Сідальні свята (по двічі). Псалом 50-ий.

Канони: свята 2-ий з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі), сщмч. Климента на 4 і сщмч. Петра на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія «Христос народжується...».

Після 3-ої пісні – кондак та ікос свята, глас 4-ий; сідальний сщмч. Климента, глас той самий. «Слава» – сідальний сщмч. Петра, глас 8-ий, «І нині» – сідальний свята, глас 4-ий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос свята, глас 4-ий.

На 9-ій пісні «Чеснішу» не співаємо, але співаємо приспів свята: «Величай, душе моя, приведену в храм Господній, і благословлену руками священика».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний святих. «Слава, і нині» – світільний свята.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітніх стихири на 6: свята, глас 1-ий – 3, і сщмч.

Петра, глас той же – 3. «Слава» – сщмч. Петра, глас 4-ий, «І нині» – свята, глас 2-ий.

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар святих, глас 4-ий: «Боже отців наших...». «Слава, і нині» – тропар свята, глас той самий.

НА ЧАСАХ – тропар свята. «Слава» – тропар святих. Кондак тільки свята.

9 ГРУДНЯ П'ЯТНИЦЯ

26 ЛИСТОПАДА

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Прп. Аліпія, стовпника (640). **Освячення церкви вчм. Георгія в Києві (1051-1054). Свт. Інокентія, єп. Іркутського (1731).** Прп. Якова, пустельника (457). Порядок читань згідно з календарем:

1 Тим., 285 зач., IV, 4 – 8, 16. Лк., 95 зач., XIX, 12 – 28.

Наводимо зразок звершення поліелейної служби свт Інокентія, єп. Іркутського.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-ий антифон.

На «Господи, взиваю» стихири святителя, глас 6-ий на 8. «Слава» – святителя глас 8-ий: «Отче святителю Інокентію...», «І нині» – Богородичний Дгматик, глас той самий: «Цар Небесний...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії святителя – 3.

На стиховні стихири святителя, глас 6-ий (зі своїми стихами). «Слава» – святителя, глас 8-ий. «І нині» – Богородичний, глас той самий: «Неневісна Діво...».

Після Трисвятого: тропар святителя, глас 3-ий. «Слава, і нині» – Богородичний Воскресний, глас той самий: «Тебе оспівуємо Богородице Діво...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар святителя, глас 3-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Воскресний, глас той самий: «Тебе оспівуємо Богородице Діво...».

Кафизми 19-а та 20-а. Малі ектенії.

Після 1-ої кафизми – сідальний святителя, глас 5-ий. «Слава, і нині Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 2-ої кафизми – сідальний святителя, глас 4-ий. «Слава, і нині Богородичний Мінеї, глас той самий.

Поліелей. Величання святителя: «Величаємо тебе, / святителю отче Інокентію, / і шануємо святу пам'ять твою, / бо ти молиш за нас // Христа Бога нашого» і псалом вибраний: «Блажен муж, що боїться Господа».

Після поліелей сідальний, глас 3-ий: «Господь, що не залишає добрих...». «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї: «Будь мені покровом і заступництвом...».

Степенна 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен, глас 4-ий: «Чесна перед Господом смерть преподобних Його». Стих: «Що віддам Господу за все, що Він воздав мені». Євангеліє від Матфея, зачало 11. Після 50-го Псалма стихира, глас 6-ий: «Нехай наповняться уста наші...».

НА ЛІТУРГІЇ блаженні свята, обох канонів пісня 9-а – 8 (1-го канону – з ірмосом).

Після входу – тропар свята, тропар святих. «Слава» – кондак святих, «І нині» – кондак свята.

Прокимен, алилуарій і причасний – свята і святих.

Апостол і Євангеліє – дня, свята (під зачало) і святих.

Задостойник свята.

Канон молебний Богородиці Параклисис, з ірмосом на 6 і Канон святителя на 8.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія «Христос народжується...».

Після 3-ої пісні – сідальний святителя, глас 3-ий; «Слава» – святителя, глас той самий, «І нині» – Богородичний Мінеї.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос святителя, глас 4-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний святителя, глас 1-ий. «Слава, і нині Богородичний Мінеї, глас той самий.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихири святителя на 4, глас 8; «Слава» – святителя, глас той самий, «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий: «Владичице прийми молитви...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар святителя, глас 3-ий. «Слава, і нині» – Богородичний Воскресний, глас той самий: «Тебе оспівуємо Богородице Діво...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак святителя.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні святителя пісня 3-я – 4 (з ірмосом), і пісня 6-а – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар святителя; «Слава» – кондак святителя, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар храму, тропар святителя; кондак храму. «Слава» – кондак святителя, «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня та святителя.

Апостол і Євангеліє – дня і святителя.

10 ГРУДНЯ СУБОТА

27 ЛИСТОПАДА

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

кони Божої Матері «Знамення». Вчм. Якова Персянина (421). Прп. Палладія (VI – VII). Прмчч. монахів 17 в Індії (IV). Прп. Романа (V). **Знайдений мощей блгв. кн. Новгородського Всеволода, у св. хрещенні Гавриїла, Псковського чудотворця (1192).**

Порядок читань згідно з календарем:

Гал., 205 зач., III, 8 – 12. Лк., 51 зач. (від половини), X, 19 – 21.

Славослівна служба на честь ікони Божої Матері «Знамення», звершується разом з шестеричною службою вчм. Якова.

НА ВЕЧІРНІ. На «Господи, взиваю» стихири на 6: Богородиці, глас 8-ий – 3, і великомученика, глас 2-ий – 3. «Слава» – великомученика, глас 5-ий: «Здивував ти, о Якове...», «І нині» – догматик, глас 8: «Веселіться, нині люди...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 1-ий, або Богородиці, глас той самий. «Слава» – великомученика, глас 8-ий: «З вірою нині зійшовшись...», «І нині» – Богородиці, глас той самий: «Мріяли непокірні до основ зруйнувати град Твій, Пречиста...».

Після Трисвятого: тропар великомученика, глас 4-ий.

«Слава, і нині» – тропар Богородиці, глас той самий.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар Богородиці, глас 4-ий (двічі). «Слава» – тропар великомученика, глас той самий, «І нині» – тропар Богородиці, глас той самий.

Кафизми 16-а і 17-а. Малі ектенії. Сідальні Богородиці (по двічі). Псалом 50-ий.

Канони: Богородиці 1-ий з ірмосом на 4 (ірмоси по двічі), 2-ий на 4 і великомученика на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія «Христос рождається...».

Після 3-ої пісні – кондак та ікос великомученика, глас 2-ий; сідальний Богородиці, глас 8-ий. «Слава» – сідальний великомученика, глас той самий, «І нині» – сідальний Богородиці, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос Богородиці, глас 4-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний Богородиці. «Слава» – світільний великомученика, «І нині» – світільний Богородиці.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихах Богородиці, глас 6-ий – 4. «Слава» – великомученика, глас 2-ий: «Терплячи в стражданнях муки Якове...» (див. на стиховні ранньої), «І нині» – Богородиці, глас 8-ий: «Мріяли непокірні до основ зруйнувати град Твій, Пречиста...» (див. на стиховні вечірні).

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар великомученика, глас 4-ий. «Слава, і нині» – тропар Богородиці, глас той самий.

НА ЧАСАХ – тропар Богородиці. «Слава» – тропар великомученика. Кондак тільки Богородиці.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні Богородиці, 1-го канону пісня 3-я – 4 (з ірмосом), і 2-го канону пісня 6-а – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар храму, тропар Богородиці, тропар великомученика; кондак храму. «Слава» – кондак великомученика, «І нині» – кондак Богородиці.

У храмі Богородиці – тропар Богородиці («Знамення»), тропар великомученика. «Слава» – кондак великомученика, «І нині» – кондак Богородиці («Знамення»).

У храмі святого – тропар Богородиці, тропар храму, тропар великомученика; кондак храму. «Слава» – кондак великомученика, «І нині» – кондак Богородиці.

Прокимен, алилуарій і причасний – Богородиці та великомученика.

Апостол і Євангеліє – дня, Богородиці (під зачало) і великомученика.

11 ГРУДНЯ НЕДІЛЯ

28 ЛИСТОПАДА

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Неділя 26-та після П'ятдесятниці. Глас 1.

Прмч. і спов. Стефана Нового (767). Мч. Іринарха і святих сімох жон (303). Мчч. Стефана, Василя, Григорія, іншого Григорія, Іоана та багатьох ін. (VIII).

Порядок читань згідно з календарем:

Ран. – Єв. 4-е, Лк., 112 зач., XXIV, 1 – 12.

Літ. – Еф., 229 зач., V, 8 – 19. Лк., 71 зач., XIII, 10 – 17.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – кафизма вся.

На «Господи, взиваю» стихах на 10: воскресні, глас 1-ий – 6, і преподобномученика, глас 6-ий – 4 (перша стихира – двічі). «Слава» – преподобномученика, глас той самий, «І нині» – догматик, глас 1-ий: «Всесвітню славу...».

Вхід. Прокимен дня.

На літї стихира храму і Богородичні стихах Павла Аморецького, глас 1-ий (див. На «Господи, взиваю» у воскресній службі 1-го гласу в Октоїху, без стихів). «Слава, і нині» – його ж стихира, глас той самий.

На стиховні стихах воскресні, глас 1-ий. «Слава» – преподобномученика, глас 8-ий: «Те, що за образом...», «І нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Безневисна Діво...».

Після Трисвятого – «Богородице Діво...» (тричі).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар воскресний, глас 1-ий (двічі). «Слава» – тропар преподобномученика, глас 4-ий, «І нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Від віку утаємнене...».

Кафизми 2-а і 3-я. Малі ектенії. Сідальні воскресні [1]..

Поліелей. «Ангельський собор...». Іпакої, степені і прокимен – голосу. Євангеліє воскресне 4-е. «Воскресіння Христове бачивши...». Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами апостолів...». Стихира воскресна, глас 6-ий: «Воскрес Ісус із гробу...».

Канони: воскресний з ірмосом на 4 (ірмоси раз), хресто-воскресний на 2, Богородиці на 2 і преподобномученика на 6.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія «Христос народжується...».

Після 3-ої пісні – кондак та ікос преподобномученика, глас 3-ий, інший кондак преподобномученика, глас 8-ий; сідальний преподобномученика, глас 1-ий. «Слава» – інший сідальний преподобномученика, глас той самий, «І нині» –

Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос воскресні, глас 1-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні – «Свят Господь Бог наш». Екзапостиларій воскресний 4-ий. «Слава» – світільний преподобномученика, «І нині» – Богородичний воскресного екзапостиларій.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихах воскресні, глас 1-ий – 8. «Слава» – стихира євангельська 4-а, «І нині» – «Преблагословенна єси...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар воскресний: «Днесь спасіння...».

НА ЧАСАХ – тропар воскресний. «Слава» – тропар преподобномученика. Кондак тільки воскресний.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні гласу – 6 і преподобномученика, пісня 3-тя – 4.

Після входу – тропарі та кондаки:

У храмі Господському – тропар воскресний, тропар преподобномученика; кондак преподобномученика. «Слава» – інший кондак преподобномученика, «І нині» – кондак воскресний.

У храмі Богородиці – тропар воскресний, тропар храму, тропар преподобномученика; кондак недільний, кондак преподобномученика. «Слава» – інший кондак преподобномученика, «І нині» – кондак храм.

У храмі святого – тропар воскресний, тропар храму, тропар преподобномученика; кондак воскресний, кондак храму, кондак преподобномученика. «Слава» – інший кондак преподобномученика, «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – воскресні і преподобномученика.

Апостол і Євангеліє – дня і преподобномученика

[1]. Після першої кафизми на «Слава, і нині» – Богородичний воскресний 1-го гласу: «Коли Гавриїл звістив...».

12 ГРУДНЯ ПОНЕДІЛОК

29 ЛИСТОПАДА

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

27-й тиждень після П'ятдесятниці (євангельські читання 28-го тижня).

Мч. Парамона і з ним 370 мчч. (250). Мч. Філумена (бл. 274). Прп. Акакія Синайського (VI). Прп. Нектарія Києво-Печерського, в Ближніх печерах (XII). Сщмч. Авіва, єп. Некреського (VI, Груз.).

Порядок читань згідно з календарем:

1 Тим., 285 зач. (від половини), V, 1 – 10. Лк., 97 зач., XIX, 37 – 44.

Звершується поліелейна служба прп. Нектарія Києво-Печерського.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-ий антифон.

На «Господи, взиваю» стихири преподобного, глас 8-ий – 8. «Слава» – преподобного, глас 6-ий: «Ти, що за образом Євангелія Христового» «І нині» – догматик, глас 1-ий: «Всесвітню славу...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії преподобного – 3.

На стиховні стихири преподобного, глас 6-ий. «Слава» – преподобних, глас 8-ий: «Як ченців образ і відоме правило...». «І нині» – Богородичний воскресний за гласом «Слави».

Після Трисвятого – тропар преподобного, глас 8-ий. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас 1-ий: «Коли Гавриїл...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар преподобного глас 8-ий. (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас 1-ий: «Коли Гавриїл...».

Кафизми 4-а і 5-а. Малі екстенії. Сідальні преподобного (по двічі).

Поліелей. Величання преподобного: «Ублажаємо тебе,/ преподобний отче наш Нектарію,/ і шануємо святу пам'ять твою,/ наставнику монахів// і співбесіднику ангелів. Псалом вибраний: «Терплячи, потерпів від Господа і визволив мене». Сідальний преподобного після поліелея, глас 8-ий: «Хто оповість про труди і подвиги твої преблаженний» (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї. Степенна – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен і Євангеліє – преподобного. Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами преподобного отця нашого Нектарія...». Стихира преподобного, глас

6-ий: «Яскравий світильник благочестя».

Канони: Богородиці з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і преподобного на 8.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія «Христос народжується...».

Після 3-ої пісні – сідальний преподобного, глас 8-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос преподобного, глас 2-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світильний преподобного (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітні стихири преподобного – 4. «Слава» – преподобного, «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших.

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар преподобного глас 8-ий. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Ти, що ради нас...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак преподобного.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні преподобного, пісня 3-я – 4 (з ірмосом) і пісня 6-а – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар преподобного. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар храму, тропар преподобного; кондак храму. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня і преподобного

Апостол і Євангеліє – дня і преподобного.

13 ГРУДНЯ ВІВТОРОК

30 ЛИСТОПАДА

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Апостола Андрія Первозваного (62). Свт. Фрументія, архієп. Індійського (Ефіопського, бл. 380).

Порядок читань згідно з календарем:

Ран. – Мф., 9 зач., IV, 18 – 23.

Літ. – 1 Тим., 286 зач., V, 11 – 21. Лк., 98 зач., XIX, 45 – 48.

Ап.: 1 Кор., 131 зач., IV, 9 – 16. Ін., 4 зач., I, 35 – 51.

Подаємо зразок звершення бдінної служби ап. Андрія Первозваного.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-ий антифон.

На «Господи, взиваю» стихири апостола, глас 4-ий – 8 (перші дві стихири – тричі, третя стихири – двічі). «Слава» – апостола, глас той самий: «Покинувши рибальство, ти, апостоле, ловиш людей палицею благовістя...», «І нині» – передсвятя (Мінеї), глас той самий: «Ісає, радій, Слово Боже прийма...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії апостола – 3.

Примітка: За традицією, новозавітні паремії читаються при відкритих царських вратах.

На літії стихири храму і стихири апостола, глас 1-ий і глас 8-ий. «Слава» – апостола, глас 8-ий: «Проповідника віри і слугу Слова, Андрія, прославмо...», «І нині» – Богородичний, глас той самий: «Владичице, прийма молитви рабів твоїх і визволи нас від усякої неволі і печалі».

На стиховні стихири апостола, глас 5-ий (зі своїми приспівами). «Слава» – апостола, глас 3-ий: «Брата Петрового й ученика Христового...», «І нині» – Мінеї, глас той самий: «Йосифе, скажи нам...».

Після Трисвятого – тропар апостола, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Від віку утаємнене...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар апостола, глас 4-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Від віку утаємнене...».

Кафизми 7-а і 8-а. Малі екстенії. Сідальні апостола (по двічі).

Поліелей. Величання апостола: «Величаємо тебе,/ апостоле Христів Андрію Первозванний/ і шануємо страждання

і труди твої,/ що ними потрудився ти у благовісті Христовім» і вибраний псалом: «Від сходу сонця і до заходу хвальне ім'я Господнє». Сідальний апостола після поліелея, глас 5-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий. Степенна – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен апостола, глас 4-ий: «По всій землі розійшлося віщування їх і в кінці вселенної слова їх»; стих: «Небеса повідають славу Богу, творіння ж рук Його сповіщає твердь». Євангеліє – апостола. Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами апостола Андрія Первозваного...». Стихира апостола, глас 8-ий: «Проповідника віри...».

Канони: Богородиці з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і апостола (два канони) на 8.

Біблійні пісні «Співаємо Господеві...».

Катавасія «Христос народжується...».

Після 3-ої пісні – сідальний апостола, глас 8-ий. «Слава» – інший сідальний апостола, глас той самий, «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос апостола, глас 2-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світильний апостола. «Слава» – інший світильний апостола, «І нині» – Богородичний Мінеї.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітні стихири апостола, глас 1-ий – 4. «Слава» – апостола, глас 8-ий: «Проповідника віри...», «І нині» – Мінеї, глас той самий: «Стань, Вифлеєме, Божою мітрополією...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар апостола, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний,

глас той самий: «Від віку утаємнене...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак апостола.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні апостола, пісня 3-я – 4 (з ірмосом) і пісня 6-а – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар апостола. «Слава» – кондак апостола, «І нині» – кондак

храму.

У храмі святого – тропар храму, тропар апостола; кондак храму. «Слава» – кондак апостола, «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – апостола.

Апостол і Євангеліє – дня і апостола.

14 ГРУДНЯ СЕРЕДА

1 грудня

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Прор. Наума (VII ст. до Р. Хр.). Прав. Філарета Милостивого (792). Мч. Ананії Персянина.

1 Тим., 287 зач., V, 22 – VI, 11. Лк., 99 зач., XX, 1 – 8.

Прав.: Кол., 258 зач., III, 12 – 16. Лк., 26 зач., VI, 31 – 36.

Подаємо зразок звершення славослівної служби прав. Філарета Милостивого в поєднанні зі службою прор. Наума (без святкового знака) і службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафизми немає.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: прав. Філарета, глас 4-ий – 3, і пророка глас 3-ий – 3. «Слава» – прав. Філарета, глас 2-ий «І нині» – догматик за гласом «Слави»: «Минула тінь закону...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири прав. Філарета (зі своїми приспіваними). «Слава» – прав. Філарета, глас 8-ий, «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших: «Архангела Гавриїла...».

Після Трисвятого – тропар прав. Філарета. «Слава» – тропар пророка, глас 2-ий, «І нині» – Богородичний воскресний за гласом «Слави»: «Все вище розуму...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар прав. Філарета (двічі). «Слава» – тропар пророка, глас 2-ий, «І нині» – Богородичний воскресний за гласом «Слави»: «Все вище розуму...».

Кафизми 10-а, 11-а і 12-а.

Примітка. При славослівній службі (зі співом Октоїха) читання третьої рядовий кафизми на ранній не відмінюється. Після 1-ої і 2-ої кафизми – малі екстенії і сідалні прав. Філарета (по двічі); після 3-ої кафизми – малої екстенії немає, сідалні Октоїха.

Псалом 50-ий.

Канони: Октоїха 1-ий з ірмосом, без мученичних, на 4 (ірмоси раз), прав. Філарета на 6 і пророка на 4.

Біблійні пісні «Господеві співаймо...» (див. Типікон, 23 вересня, 1-е «див»).

Катавасія «Христос народжується...».

Після 3-ої пісні – кондак пророка, глас 4-ий; сідалний прав. Філарета. «Слава» – сідалний пророка, глас 5-ий, «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

15 ГРУДНЯ ЧЕТВЕР

2 грудня

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Прор. Авакума (VII ст. до Р. Хр.). Прпп. Афанасія, затворника Києво-Печерського, в Ближніх печерах (бл. 1176), та іншого Афанасія, затворника Києво-Печерського, в Дальніх печерах (XIII). Мц. Миропії (бл. 251). Прпп. Іоана, Іраклемона, Андрія та Феофіла (IV). Прп. Ісе (Іесея), єп. Цилканського (VI, Груз.). Свт. Стефана Уроша, царя Сербського (1367).

Ікони Божої Матері «Герондиса».

1 Тим., 289 зач., VI, 17 – 21. Лк., 100 зач., XX, 9 – 18.

Подаємо зразок звершення поліелейної служби прпп. Афанасія, затворника та іншого Афанасія, затворника Києво-Печерських.

НА ВЕЛИКІЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-ий антифон.

На «Господи, взиваю» стихири преподобних, глас 2-ий – 6 (кожна стихира – двічі). «Слава» – преподобних, глас 6-ий: «Хто достойно вшанує вас, отці богоносні...», «І нині» – догматик, глас той самий: «Хто Тебе не ублажить...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії преподобного – 3.

На стиховні стихири преподобних, глас 6-ий (зі своїми приспіваними). «Слава» – преподобних, глас 2-ий: «Отці священні бачачи лівстицю...», «І нині» – Богородичний, глас той

самий: «О нове чудо, вище за всі давні чудеса!».

Після Трисвятого – тропар преподобних, глас 3-ій. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Тебе оспівуємо, Богородице Діво...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар преподобних, глас 3-ій (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Тебе оспівуємо, Богородице Діво...».

Кафизми 13-а і 14-а. Малі екстенії. Сідалні преподобних (по двічі).

Полієлей. Величання преподобних і вибраний псалом. Сідальний преподобних після полієлея, глас 8-ий: «За голо- сом Господа свого пішовши...» (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий: «Як єдину в жонах Благо- словенну...». Степенна – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен преподобних, глас 4-ий: «Чесна перед Господом...». Єван- геліє преподобного. Після 50-го псалма: «Слава» – «Молит- вами преподобних отців наших Афанасія, затворника та ін- шого Афанасія, затворника...». Стихира преподобних, глас 6-ий: «Засяяла сьогодні світліше від сонця».

Канони: Богородиці з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і преподобних на 8.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія «Відкрий уста мої...».

Після 3-ої пісні – сідальний преподобних, глас 4-ий (дві- чі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос преподобних, глас 4-ий.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний преподобних (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітніх стихири преподобних, глас 4-ий – 4 (перша стихири – двічі). «Слава» – преподобних, глас 6-ий: «Збе- ріться сьогодні, безліч христолубивих людей...», «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий: «Висоту обоження...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар преподо- бних, глас 2-ий. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Все вище розуму...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак преподобних.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні преподобних, пісня 3-я – 4 (з ір- мосом) і пісня 6-а – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тро- пар преподобних. «Слава» – кондак преподобних, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар храму, тропар преподобних; кондак храму. «Слава» – кондак преподобних, «І нині» – «За- ступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – преподобних

Апостол і Євангеліє – дня і преподобних.

16 ГРУДНЯ П'ЯТНИЦЯ

3 грудня

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Прор. Софонії (635 – 605 до Р. Хр.). Прп. Феодула Царгородського (бл. 440). Прп. Іоана Мовчальника, колишнього єп. Колонійського (558). Сщмч. Феодора, архієп. Олександрійського (606).

Порядок читань згідно з календарем:

2 Тим., 290 зач., І, 1 – 2, 8 – 18. Лк., 101 зач., XX, 19 – 26.

Служба прор. Софонії не має святкового знака, звершується разом зі службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафізма 18-а.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: Октоїха, глас 1-ий – 3, і пророка, глас 4-ий – 3. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний Мінеї, глас той самий: «Не ридай за Мною, Мати...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 1-ий. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний Октоїха, глас той самий.

Після Трисвятого – тропар пророка, глас 2-ий. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний за гласом тропаря, від мен- ших.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар пророка, глас 2-ий (двічі). «Слава, і нині» – Хрестобогородичний за гласом тропаря, від менших.

Кафизми 19-а і 20-а. Малих ектеній немає. Сідальні Ок- тоїха. Псалом 50-ий.

Канони: Октоїха 1-ий з ірмосом на 6 (ірмоси раз), 2-ий на 4, і пророка на 4.

Біблійні пісні «Господеві співаймо...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси ка- нону Мінеї.

Після 3-ої пісні – сідальний пророка, глас 6-ий. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак пророка, глас 4-ий.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

За 9-ої пісні співається «Достойно є». Екзапостиларій Октоїха. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний Октоїха.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 1-ий. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний Октоїха, глас той самий.

Після Трисвятого – тропар пророка, глас 2-ий. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний за гласом тропаря, від мен- ших: «Тебе величаємо, Богородице...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак пророка.

НА ЛІТУРГІЇ повсякденні антифони.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар дня: «Спаси, Господи...», тропар пророка; кондак пророка. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – кондак дня: «Вознісся на Хрест...».

У храмі Богородиці – тропар дня: «Спаси, Господи...», тропар храму, тропар пророка; кондак дня: «вознісся на Хрест...», кондак пророка. «Слава» – «Зі святыми упо- кой...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня: «Спаси, Господи...», тропар храму, тропар пророка; кондак дня: «Вознісся на Хрест...», кондак храму, кондак пророка. «Слава» – «Зі святыми упо- кой...», «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня.

Апостол і Євангеліє – дня.

17 ГРУДНЯ СУБОТА

4 грудня

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Вмц. Варвари і мц. Юліанії (бл. 306). Прп. Іоана Дамаскина (бл. 780). Прп. Іоана, єп. Полівотського (VIII).

Порядок читань згідно з календарем:

Ран. – Мф., 104 зач., XXV, 1 – 13.

Літ. – Вмц.: Гал., 208 зач., III, 23 – 29. Мк., 21 зач., V, 24 – 34.

Ряд.: Гал., 213 зач., V, 22 – VI, 2. Лк., 67 зач., XII, 32 – 40.

Подаємо порядок звершення бдінної служби святої вмц. Варвари.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-ий антифон.

На «Господи, взиваю» стихири великомучениці, глас 2-ий – 8 (перші дві стихири – тричі, третя – двічі). «Слава» – велико- мучениці, глас 6-ий: «Вітчизну, рід, багатство...», «І нині» – догматик, глас 1-ий: «Всесвітню славу...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії великомучениці – 3.

На літії стихира храму і стихирі великомучениці, глас 1-ий і глас 2-ий (див. На літії). «Слава» – великомучениці, глас 6-ий: «Весело нині...», «І нині» – Богородичний за гласом «Слави»: «Богородице, Ти єси виноградна лоза істинна...».

На стиховні стихирі великомучениці, глас 1-ий (зі своїми приспіваними). «Слава» – великомучениці, глас 2-ий: «Як дорогоцінне миро...», «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий: «Все уповання моє...».

Після Трисвятого – тропар великомучениці, глас 8-ий (двічі) і Богородице Діво (один раз).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар великомучениці, глас 8-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Ти, що нас ради...».

Кафизми 16-а і 17-а. Малі екстенії. Сідальні великомучениці (по двічі).

Поліелей. Величання великомучениці і вибраний псалом. Сідальний великомучениці після поліелея, глас 6-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий. Степенна – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен і Євангеліє – великомучениці. Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами великомучениці...». Стихира великомучениці, глас 6-ий: «Отечество, рід і багатство залишивши...».

Канони: Богородиці з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і великомучениці на 8.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія «Христос народжується...».

Після 3-ої пісні – сідальний великомучениці, глас 3-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос великомучениці, глас 4-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний великомучениці (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітні стихирі великомучениці, глас 1-ий і глас 2-ий – 4. «Слава» – великомучениці, глас 6-ий: «Страдницьким ідучи шляхом...», «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий: «Ніхто, з тих, хто приходить до Тебе...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар великомучениці, глас 8-ий. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Ти, що нас ради...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак великомучениці.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні великомучениці, пісня 3-я – 4 (з ірмосом) і пісня 6-а – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар великомучениці. «Слава» – кондак великомучениці, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар храму, тропар великомучениці; кондак храму. «Слава» – кондак великомучениці, «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – великомучениці.

Апостол і Євангеліє – дня і великомучениці.

18 ГРУДНЯ НЕДІЛЯ

5 грудня

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Неділя 27-ма неділя після П'ятдесятниці. Глас 2.

Прп. Сави Освяченого (532). Мч. Анастасія. Прпп. Киріона, ченця, та сина його Захарії, єгиптян (IV).

Порядок читань згідно з календарем:

Ран. – Єв. 5-е, Лк., 113 зач., XXIV, 12 – 35.

Літ. – Еф., 233 зач., VI, 10 – 17. Лк., 85 зач., XVII, 12 – 19 (29-ої неділі).

Прп.: Гал., 213 зач., V, 22 – VI, 2. Мф., 43 зач., XI, 27 – 30.

Воскресна служба Октоїха звершується в поєднанні з бдінною службою прп. Сави Освяченого.

* За розкладом рядових євангельських читань, що враховує Воздвиженську переступку, на Неділю 27-ю припадає рядове Євангеліє Неділі 28-ої – про покликаних на вечерю (Лк., 76 зач.), Яке, за Уставом, належить читати в Неділю святих праотців, а на Неділю 28-ю, яка співпадає в цьому році з Неділею святих праотців, випадає читання Євангелія Неділі 29-ої. Тому в Неділю 27-ю слід прочитати Євангеліє Неділі 29-ої (Лк., 85 зач.), А в Неділю 28-у – Євангеліє Неділі 28-ої (Лк., 76 зач.).

НА ВЕЛИКІЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – кафизма вся.

На «Господи, взиваю» стихирі на 10: воскресні, глас 2-ий – 4, і преподобного, глас 5-ий – 6 (кожна стихира – двічі). «Слава» – преподобного, глас 6-ий: «Те, що за образом...», «І нині» – догматик, глас 2-ий: «Минула тінь закону...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії преподобного – 3.

На літії стихира храму і стихирі преподобного, глас 2-ий. «Слава» – преподобного, глас той самий, «І нині» – Богородичний воскресний за гласом «Слави»: «О, нове чудо...».

На стиховні стихирі воскресні, глас 2-ий. «Слава» – преподобного, глас 8-ий, «І нині» – Богородичний воскресний за гласом «Слави»: «Безневідна Діво...».

Після Трисвятого – «Богородице Діво...» (двічі) і тропар святого, глас 8-ий (один раз).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар воскресний, глас 2-ий (двічі). «Слава» – тропар святого, глас 8-ий, «І нині» – Богородичний воскресний за гласом «Слави»: «Ти, що нас ради...».

Кафизми 2-а і 3-я. Малі екстенії. Сідальні воскресні [1].

Поліелей. Величання преподобного: «Ублажаємо тебе, преподобний отче наш Саво, і шануємо святу пам'ять твою, наставнику монахів, і співбесіднику ангелів» і вибраний псалом. «Ангельський собор...». Іпакої гласу. Сідальний преподобного після 1-ої кафизми, глас 1-ий; сідальний преподобного після 2-ої кафизми, глас 4-ий.

«Слава» – сідальний преподобного після поліелея, глас 8-ий: «Від утроби освятився ти...», «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий. Степенні і прокимен – гласу. Євангеліє воскресне 5-е. «Воскресіння Христове бачивши...». Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами апостолів...». Стихира воскресна, глас 6-ий: «Воскрес Ісус із гробу...».

Канони: воскресний з ірмосом на 4 (ірмоси раз), Богородиці (Октоїха) на 2 і преподобного на 8.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія 2-го різдвяного канону: «Чудодіючи, Владика спас людей...».

Після 3-ої пісні – кондак та ікос преподобного, глас 8-ий; сідальний преподобного, глас той самий. «Слава» – інший сідальний преподобного, глас той самий, «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос воскресні, глас 2-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні – «Свят Господь Бог наш». Екзопостиларій воскресний 5-ий. «Слава» – світільний святого, «І нині» – Богородичний воскресного екзопостиларія.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітні стихирі на 8: воскресні, глас 2-ий – 4, і преподобного, глас 1-ий і глас 6-ий – 4 (зі «Славою» і приспіваними своїми; приспів див. На стиховні вечірні). «Слава» – євангельська стихира 5-а, «І нині» – «Препоблагословенна

еси...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар воскресний: «Воскрес із гробу...».

НА ЧАСАХ – тропар воскресний. «Слава» – тропар святого. Кондаки преподобного і воскресний читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні гласу – 6, і преподобного, пісня 3-тя – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і святого – тропар воскресний,

тропар святого. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – кондак недільний.

У храмі Богородиці – тропар воскресний, тропар храму, тропар святого; кондак воскресний. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – кондак храму.

Прокимен, алилуарії і причасний – воскресні і преподобного.

Апостол і Євангеліє – дня і преподобного.

[1]. Після першої кафизми на «Слава, і нині» – Богородичний воскресний 2-го гласу: «Все вище розуму...».

19 ГРУДНЯ ПОНЕДІЛОК

6 грудня
ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

28-ий тиждень після П'ятдесятниці (євангельські читання 29-го тижня).

Святителя Миколая, архієпископа Мир Лікійських, чудотворця (бл. 345).

Порядок читань згідно з календарем:

Ран. – Ін., 36 зач., X, 9 – 16.

Літ. – Свт.: Євр., 335 зач., XIII, 17 – 21. Лк., 24 зач., VI, 17 – 23.

Звершується всенічна служба свт. Миколая.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-ий антифон.

На «Господи, взиваю» стихири святителя, глас 2-ий – 8 (стихира «Якими хвальними вінками...» – двічі). «Слава» – святителя, глас 6-ий: «Святителів прикрасу...», «І нині» – Мінеї (передсвята), глас той самий: «Вертепе, прикрасся...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії святителя – 3.

На літії стихири храму і стихири святителя, глас 2-ий, глас 4-ий і глас 8-ий. «Слава» – святителя, глас 6-ий: «Благий і вірний рабе...», «І нині» – Мінеї, глас той самий: «Сионе, торжествуй...».

На стиховні стихири святителя, глас 5-ий (зі своїми приспівами). «Слава» – святителя, глас 6-ий: «Людино Божа...», «І нині» – Мінеї, глас той самий: «Неневісна Діво...».

Після Трисвятого – тропар святителя, глас 4-й (двічі), і «Богородице Діво...» (один раз).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар святителя, глас 4-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Від віку утаємнене...».

Кафизми 16-а і 17-а. Малі ектенії. Сідальні святителя.

Поліелей. Величання святителя: «Величаємо тебе, / святителю отче Миколаю / і шануємо святу пам'ять твою, / бо ти молиш за нас // Христа Бога нашого» і вибраний псалом. Сідальний святителя після поліелея, глас 5-ий. «Слава» – інший сідальний святителя після поліелея, глас 4-ий, «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий. Степенна – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен святителя, глас 4-ий: «Чесна перед Господом смерть преподобних Його»; стих: «Що віддам Господу за все, що Він воздав мені?». Євангеліє – святителя. Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами святителя Миколая...». Стихира святителя, глас 6-ий: «Наслідниче Божий...».

Канони: Богородиці з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і святителя (два канони) на 8.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія «Христос народжується...».

Після 3-ої пісні – сідальний святителя, глас 8-ий. «Слава» – інший сідальний святителя, глас той самий, «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос святителя, глас 3-ій.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний святителя. «Слава» – інший світільний святителя, «І нині» – Богородичний Мінеї.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми

На хвалітні стихири святителя, глас 1-ий – 6. «Слава» – святителя, глас 5-ий: «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар святителя, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Від віку утаємнене...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак святителя.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні святителя, 1-го канону пісня 3-я – 4 (з ірмосом), і 2-го канону пісня 6-а – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар святителя. «Слава» – кондак святителя, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар святителя. «Слава» – кондак святителя, «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарії і причасний – святителя.

Апостол і Євангеліє – святителя.

20 ГРУДНЯ ВІВТОРОК

7 грудня
ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Свт. Амвросія, єп. Медіоланського (397). Прп. Іоана, посника Києво-Печерського, в Ближніх печерах (XII). Мч. Афінодо-ра (бл. 304). Прп. Павла Послушного.

Порядок читань згідно з календарем:

2 Тим., 294 зач., II, 20 – 26. Лк., 102 зач., XX, 27 – 44 (за понеділок).

2 Тим., 297 зач., III, 16 – IV, 4. Лк., 106 зач., XXI, 12 – 19 (за вівторок).

Служба свт. Амвросія не має святкового знака, звершується разом зі службою Октоїха

НА ВЕЧІРНІ кафизми немає.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: Октоїха, глас 2-ий – 3, і святителя, глас 1-ий – 3. «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 2-ий. «Слава, і нині» – Богородичний Октоїха, глас той самий: «Все уповання моє...».

Після Трисвятого – тропар святителя, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «До Богородиці широко...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар святителя, глас 4-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «До Богородиці широко...».

Кафизми 7-а, 8-а і 9-а. Малі ектенії немає. Сідальні

Октоїха. Псалом 50-й.

Канони: Октоїха 1-ий з ірмосом на 6 (ірмоси раз), 2-ий на 4, і святителя на 4.

Біблійні пісні «Господеві співаймо...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї.

Після 3-ої пісні – сідалийний святителя, глас 8-ий. «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

За 6-й пісні – кондак святителя, глас 3-й.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-й пісні співається «Достойно є». Екзапостиларій Октоїха. «Слава, і нині» – Богородичний Октоїха.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 2-ий. «Слава, і нині» – Богородичний Октоїха, глас той самий.

Після Трисвятого – тропар святителя, глас 8-ий. «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Тебе величаємо, Богородице, взиваючи: Ти еси купина...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак преподобного.

НА ЛІТУРГІЇ повсякденні антифони.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар дня, тропар святителя; кондак дня, кондак святителя. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня, тропар храму, тропар святителя; кондак дня, кондак храму, кондак святителя. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня.

Апостол і Євангеліє – дня.

21 ГРУДНЯ СЕРЕДА

8 грудня

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Прп. Патапія (VII). Апп. від 70-х: Сосфена, Аполлоса, Кифи, Тихика, Єпафродита, Кесарія та Онисифора (I). Мчч. 62 ієреїв та 300 мирян, що в Африці від аріан постраждали (477). Мц. Анфіси в Римі (V).

Порядок читань згідно з календарем:

2 Тим., 299 зач., IV, 9 – 22. Лк., 104 зач., XXI, 5 – 7, 10 – 11, 20 – 24.

Служба прп. Патапія не має святкового знака, звершується разом зі службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафизма 18-а.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: Октоїха, глас 2-ий – 3, і преподобного, глас той самий – 3. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний Мінеї, глас той самий.

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 2-ий. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний Октоїха, глас той самий.

Після Трисвятого – тропар святого, глас 8-ий. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний за гласом тропаря, від менших.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар святого, глас 8-ий (двічі). «Слава, і нині» – Хрестобогородичний за гласом тропаря, від менших.

Кафизми 10-а, 11-а і 12-а. Малих ектеній немає. Сідалийні Октоїха. Псалом 50-й.

Канони: Октоїха 1-ий з ірмосом на 6 (ірмоси раз), 2-ий на 4, і преподобного на 4.

Біблійні пісні «Господеві співаймо...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї.

Після 3-ої пісні – сідалийний преподобного, глас 8-ий. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний Мінеї, глас той самий.

За 6-й пісні – кондак преподобного, глас 3-й.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-й пісні співається «Достойно є». Екзапостиларій

Октоїха. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний Октоїха.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 2-ий. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний Октоїха, глас той самий.

Після Трисвятого – тропар святого, глас 8-ий. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний за гласом тропаря, від менших.

НА ЧАСАХ – тропар і кондак преподобного.

НА ЛІТУРГІЇ повсякденні антифони.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар дня: «Спаси, Господи...», тропар святого; кондак преподобного. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – кондак дня: «Вознісся на Хрест...».

У храмі Богородиці – тропар дня: «Спаси, Господи...», тропар храму, тропар святого; кондак дня: «Вознісся на Хрест...», кондак преподобного. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня: «Спаси, Господи...», тропар храму, тропар святого; кондак дня: «Вознісся на Хрест...», кондак храму, кондак преподобного. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – «Заступнице християн...». Прокимен, алилуарій і причасний – дня.

Апостол і Євангеліє – дня.

22 ГРУДНЯ ЧЕТВЕР

9 грудня

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Зачаття прав. Анною Пресвятої Богородиці. Пророчиці Анни, матері прор. Самуїла (1100 до Р. Хр.). Свт. Софронія, архієп. Кіпрського (VI). Прп. Стефана Новосіятеля (912).

Ікони Божої Матері «Несподівана радість».

Порядок читань згідно з календарем:

Тит., 300 зач. (від половини), I, 5 – II, 1. Лк., 107 зач., XXI, 28 – 33.

Прав. Анні: Гал., 210 зач. (від половини), IV, 22 – 31. Лк., 36 зач., VIII, 16 – 21.

Звершується славослівна служба Зачаття Пресвятої Богородиці.

Примітка. Якщо напередодні звершувалася алилуїна служба, то 9-тий час не читається, а служба починається з вечірні (з «Царю Небесний...» і загального початку).

НА ВЕЧІРНІ кафизма 18-а.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: Зачаття, глас 4-ий – 6 (кожна стихира – двічі). «Слава, і нині» – Зачаття, глас 2-ий: «Незбагненне для ангелів і велике для людей...».

Вхід немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Зачаття, глас 5-ий (зі своїми приспіваними). «Слава, і нині» – Зачаття, глас 2-ий: «Нині із кореня Давидового Царська порфира зачинається...».

Після Трисвятого – тропар Зачаття, глас 4-ий (один раз; цей тропар співається без Богородична, див. Типікон, 9

грудня).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар Зачаття, глас 4-ий (двічі). «Слава, і нині» – той же тропар.

Кафизми 13-а і 14-а [1]. Малі ектенії. Сідальні Зачаття (по двічі). Псалом 50-й.

Канони: прав. Анни: 1-ий з ірмосом на 8 (ірмоси по двічі) і 2-ий на 6.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія «Христос народжується...».

Після 3-ої пісні – сідальний Зачаття, глас 4-ий (двічі). «Слава, і нині» – інший сідальний, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос Зачаття, глас 4-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний Зачаття. «Слава, і нині» – той же світільний.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітні стихири Зачаття, глас 1-ий – 4 (перша стихира – двічі). «Слава, і нині» – Зачаття, глас 8-ий: «Прийдіть, радісно днесь...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар Зачаття, глас 4-ий (один раз; цей тропар співається без Богородичного, див. Типікон, 9 грудня).

НА ЧАСАХ – тропар і кондак Зачаття.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні Зачаття, 1-го канону пісня 3-я – 4 (з ірмосом), і 2-го канону пісня 6-а – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар храму, тропар Зачаття. «Слава» – кондак храму, «І нині» – кондак Зачаття.

У храмі Богородиці – тропар Зачаття. «Слава, і нині» – кондак Зачаття.

У храмі святого – тропар Зачаття, тропар храму. «Слава» – кондак храму, «І нині» – кондак Зачаття.

Прокимен, алилуарій і причасний – прав. Анни.

Апостол і Євангеліє – дня і прав. Анни.

[1] При славослівній служби (без співу Октоїха) третя звичайна кафизма **на ранній** не читається, а переноситься на вечірню і читається замість 18-ої кафизми.

23 ГРУДНЯ П'ЯТНИЦЯ

10 грудня

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Мчч. Мини, Ермогена та Євграфа (бл. 313). **Свт. Іоасафа, єп. Білгородського (1754)**. Мч. Гемела Пафлагонянина (бл. 361). Прп. Фоми (X). Блж. Іоана (1503) та батьків його, блж. Стефана (1446) і блж. Ангеліни, правителів Сербських.

Порядок читань згідно з календарем:

Ран. – *Ін.*, 35 зач. (від пол.), X, 1 – 9.

Тит., 301 зач., I, 15 – II, 10. *Лк.*, 108 зач., XXI, 37 – XXII, 8.

Свт.: *Євр.*, 318 зач., VII, 26 – VIII, 2. *Ін.*, 36 зач., X, 9 – 16.

Звершується поліелейна служба свт. Іоасафа Білгородського

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-ий антифон.

На «Господи, взиваю» стихири святителя, глас 8-ий і глас 5-ий – 8 (перші дві стихири – двічі). «Слава» – святителя, глас 2-ий: «Якими похвальними...», «І нині» – догматик, глас той самий: «Минула тінь закону...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії святителя – 3.

На стиховні стихири святителя, глас 7-ий. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той самий.

Після Трисвятого – тропар святителя, глас 3-ий. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Тебе, оспівуємо, Богородице Діво...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар святителя, глас 3-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Тебе, оспівуємо, Богородице Діво...».

Кафизми 19-а і 20-а. Малі ектенії. Сідальні святителя (по двічі).

Поліелей. Величання святителя: «Величаємо тебе, / святителю отче Іоасафе, / і шануємо святу пам'ять твою, / бо ти молиш за нас, // Христа Бога нашого» і вибраний псалом: «Блажен муж, що боїться Господа». Сідальний святителя після поліелея, глас 2-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий. Степенна – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен і Євангеліє – святителя. Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами святителя Іоасафа...». Стихира святителя, глас 6-ий.

Канони: Богородиці з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і святителя на 8.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія «Христос народжується...».

Після 3-ої пісні – сідальний святителя, глас 6-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос святителя, глас 8-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний святителя (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітні стихири святителя, глас 4-ий – 4 (перша стихира – двічі). «Слава» – святителя, глас 8-ий: «О, преславне чудо! ..», «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий: «Владичице, прийми молитви рабів Твоїх...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар святителя, глас 3-ий. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Тебе, оспівуємо, Богородице Діво...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак святителя.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні святителя, пісня 3-я – 4 (з ірмосом) і пісня 6-а – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар святителя. «Слава» – кондак святителя, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар храму, тропар святителя; кондак храму. «Слава» – кондак святителя, «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – святителя.

Апостол і Євангеліє – дня і святителя.

24 ГРУДНЯ СУБОТА

11 грудня

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Прп. Даниїла стовпника (489 – 490). Прп. **Никона Сухого, Києво-Печерського, в Ближніх печерах (XII)**. Мч. Миракса (VII). Мчч. Акепсія та Аїфала. Прп. Луки стовпника (бл. 970 – 980). Прп. **Кукші Одеського (1964)**.

Порядок читань згідно з календарем:

Еф., 218 зач., I, 16 – 23. *Лк.*, 72 зач., XIII, 18 – 29.

Звершується поліелейна служба прп. **Никона Сухого, Києво-Печерського**.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-ий антифон.

На «Господи, взиваю» стихири преподобного, глас 6-ий на 8. «Слава» – преподобного глас 6-ий: «Ти, що за образом Євангелія Христового...», «І нині» – Богородичний Догматик, глас той самий: «Хто Тебе не ублажить...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії преподобного – 3.

На стиховні стихири преподобного, глас 2-ий (зі своїми стихами). «Слава» – преподобного, глас 8-ий. «І нині» – Богородичний, глас той самий: «Неневісна Діво...».

Після Трисвятого: тропар преподобного, глас 8-ий. «Слава, і нині» – Богородичний Воскресний, глас той самий: «Ти, що ради нас...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар преподобного, глас 8-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Воскресний, глас той самий: «Ти, що ради нас ...».

Кафизми 19-а та 20-а. Малі екстенії.

Після 1-ої кафизми – сідальний преподобного, глас 1-ий. «Слава, і нині Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 2-ої кафизми – сідальний преподобного, глас 4-ий. «Слава, і нині Богородичний Мінеї, глас той самий.

Поліелей. Величання преподобного: «Ублажаємо тебе,/ преподобний отче наш Никоне,/ і шануємо святу пам'ять твою,/ наставнику монахів// і співбесіднику ангелів» і псалом вибраний: «Терплячи, потерпів від Господа і визволив мене».

Після поліелея сідальний, глас 8-ий: «Хто оповість про твої труд і подвиги твої преблаженний ...». «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї:

Степенна 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен, глас 4-ий: «Чесна перед Господом смерть преподобних Його». Стих: «Що віддам Господу за все, що Він воздав мені». Євангеліє від Матфея, зачало 43. Після 50-го Псалма стихира, глас 6-ий: «Яскравий світильник благочестя ...».

Канони:

У храмі Господському і Богородиці – канон храму з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і канон преподобного на 8.

У храмі святого – канон Богородиці (з минулої Неділі) з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і канон преподобного на 8.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія «Христос народжується...».

Після 3-ої пісні – сідальний преподобного, глас 8-ий; «Слава, і нині», глас той самий – Богородичний Мінеї.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос преподобного, глас 6-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світильний преподобного, глас 1-ий. «Слава, і нині Богородичний Мінеї, глас той самий.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихири преподобного на 4, глас 2; «Слава» – преподобного, глас той самий, «І нині» – Богородичний Мінеї, глас 6-ий: «До Тебе старанної молитвениці і нерушимої стіни ...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар преподобного, глас 8-ий. «Слава, і нині» – Богородичний Воскресний, глас той самий: «Ти, що ради нас ...». **На часах** – тропар і кондак преподобного.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні преподобного пісня 3-я – 4 (з ірмосом), і пісня 6-а – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар преподобного; «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар храму, тропар преподобного; кондак храму. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – преподобного та дня.

25 ГРУДНЯ НЕДІЛЯ

12 грудня ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

28-ма неділя після П'ятдесятниці, святих праотців. Глас 3.

Свт. Спиридона, єп. Тримифунтського, чудотворця (бл. 348). Сщмч. Олександра, єп. Єрусалимського (251). Мч. Ромулика (Синезія, 270 – 275).

Порядок читань згідно з календарем:

Ран. – Єв. 6-е, Лк., 114 зач., XXIV, 36 – 53.

Літ. – Кол., 257 зач., III, 4 – 11 (29-ої неділі). Лк., 76 зач., XIV, 16 – 24 (28-ої неділі).

Свт.: Євр., 335 зач., XIII, 17 – 21. Лк., 24 зач., VI, 17 – 23.

Служба святих праотців (див. в Мінеї Святковій част І) звершується разом із воскресною службою Октоїха та бдінною службою святителя Спиридона Тримифунтського.

Примітка. Якщо припадає Різдво Христове в суботу, то Неділя святих праотців буває 12 грудня а Неділя святих отців (вона ж перед Різдвом Христовим) 19 грудня (див. Типікон, 11 грудня).

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – кафизма вся.

На «Господи, взиваю» стихири на 10: воскресні, глас 2-ий – 3, праотців, глас 8-ий – 3, і стихири святителя, глас 5-ий – 4. «Слава» – праотців, глас 6-ий: «Прославмо нині, вірні, отців, що жили до Закону...», «І нині» – догматик, глас 3-ий: «Як нам не дивуватися...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії святителя – 3.

На літії стихира храму і стихири святителя, глас 7-ий, «Слава» – праотців, глас 1-ий, «І нині» Богородичний воскресний, глас той самий: «Ось сповнилося пророцтво Ісаї...».

На стиховні стихири воскресні, глас 2-ий. «Слава» – святителя, глас 2-ий: «Став ти Божественним сосудом святих...», «І нині» – праотців, глас 3-ий: «Праотців собор...».

Після Трисвятого – «Богородице Діво...» (двічі) і тропар святителя, глас 1-ий (один раз).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар воскресний, глас 2-ий (двічі). «Слава» – тропар святителя, глас 1-ий, «І нині» – тропар праотців, глас 2-ий.

Кафизми 2-а і 3-я. Малі екстенії. Сідальні воскресні.

Поліелей. Величання святителя: «Величаємо тебе,/ святителю отче Спиридоне/ і шануємо святу пам'ять твою,/ бо ти молиш за нас,/ Христа Бога нашого» і вибраний псалом: «Блажен муж, що боїться Господа». «Ангельський собор...». Іпакої гласу. Сідальний святителя після 1-ої кафизми, глас 4-ий: «Проповідував ти усім Пресвяту Трійцю в трьох Особах...», сідальний святителя після 2-ої кафизми, глас 1-ий: «Вірив ти святителю премудрий Спиридоне...». «Слава» – сідальний святителя після поліелея, глас 4-ий: «Служителю Господній, святителю Спиридоне...», «І нині» – сідальний праотців, глас той самий: «Авраама, Ісаака та Якова...». Степенні і прокимен – гласу. Євангеліє воскресне 6-е. «Воскресіння Христове бачивши...». Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами апостолів...». Стихира воскресна, глас 6-ий: «Воскрес Ісус із гробу...».

Канони: воскресний з ірмосом на 4 (ірмоси раз), святителя на 3, отроків (див. в Мінеї, в службі праотців) на 3 і праотців на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія «Христос народжується...».

Після 3-ої пісні – кондак та ікос святителя, глас 2-ий, сідальний святителя, глас 8-ий (двічі). «Слава, і нині» – іпакої праотців, глас 2-ий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос праотців, глас 6-ий.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні – «Свят Господь Бог наш». Екзопостила-рій воскресний 5-ий, світільний праотців. «Слава» – світільний святителя, «І нині» – Богородичний Мінеї (див. в службі праотців).

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихах на 8: воскресні, глас 2-ий – 3, і праотців, глас 2-ий – 2 (з приспівом: «Благословенний Ти, Господи Боже отців наших, і хвальне і прославлене ім'я Твоє повіки», «Ти праведний у всьому, що створив єси нам. Будучи вкинутим у рів, пророк Даниїл пожив зі звірами, які не доторкнулися до нього»; перша стихира – двічі) і святителя глас 8-ий – 2. «Слава» – святителя, глас 4-ий, «І нині» – «Преблагословенна єси...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар воскресний: «Днесь спасіння світу...».

Перед 1-им часом на «Слава, і нині» – євангельська стихира 5-а.

НА ЧАСАХ. На 1-му часі – тропар воскресний. «Слава» – тропар праотців. Кондак праотців.

На 3-му часі – тропар воскресний. «Слава» – тропар святителя. Кондак святителя.

На 6-му часі – тропар воскресний. «Слава» – тропар праотців. Кондак праотців.

На 9-му часі – тропар воскресний. «Слава» – тропар святителя. Кондак святителя

НА ЛІТУРГІЇ блаженні гласу – 4, праотців, пісня 3-я – 4, і святителя, пісня 6-а – 4.

Після входу – тропар воскресний, тропар праотців, тропар святителя; кондак мученика. «Слава» – святителя, «І нині» – кондак праотців.

Прокимен і алилуарій – праотців і святителя.

Апостол і Євангеліє – дня і святителя.

26 ГРУДНЯ ПОНЕДІЛОК

13 грудня

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

29-й тиждень після П'ятдесятниці (євангельські читання 30-го тижня).

Мчч. Євстратія, Авксентія, Євгенія, Мардарія та Ореста (284 – 305). Мц. Лукії (304). Прп. Аркадія Новоторзького (XI). Прп. Мардарія, затворника Києво-Печерського, в Дальніх печерах (XIII). Прп. Арсенія (VIII – X). Свт. Досифея, митр. Молдавського (1693) (Румун.).

Порядок читань згідно з календарем:

Євр., 308 зач., III, 5 – 11, 17 – 19. Мк., 33 зач., VIII, 11 – 21.

Мчч.: Еф., 233 зач., VI, 10 – 17. Лк., 106 зач., XXI, 12 – 19.

Звершується поліелейна служба мучеників.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-ий антифон.

На «Господи, взиваю» стихах мучеників, глас 4-ий – 6. «Слава» – мучеників, глас 6-ий, «І нині» – догматик, глас той самий: «Хто Тебе не ублажить...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії мучеників – 3.

На стиховні стихах мучеників, глас 5-ий (зі своїми приспівом). «Слава» – мучеників, глас той самий: «Люті мучителів не забоялися...», «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий: «Величаємо Тебе, Богородице Діво, і славимо Тебе...».

Після Трисвятого – тропар мучеників, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Від віку утаємнене...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар мучеників, глас 4-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас 3-й: «Тебе, оспівуємо, Богородице Діво...».

Кафизми 4-а і 5-а. Малі ектенії. Сідальні мучеників (по двічі).

Поліелей. Величання мучеників і вибраний псалом. Сідальний мучеників після поліелея, глас 8-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий. Степенна – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен мучеників, глас 4-ий: «Взивали праведні...». Євангеліє – мучеників. Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами святих мучеників...». Стихира мучеників, глас 1-й.

Канони: Богородиці з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і мучеників (два канони) на 8.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія «Христос народжується...».

Після 3-ої пісні – інший кондак мучеників, глас 2-ий; сідальний мучеників, глас 8-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос мучеників, глас 3-й.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний мучеників (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихах мучеників, глас 3-й і глас 4-ий – 4. «Слава» – мучеників, глас 4-ий, «І нині» – Богородичний, глас той самий.

Велике славослів'я. тропар мучеників, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Від віку утаємнене...».

НА ЧАСАХ – тропар мучеників. Кондаки мучеників читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні мучеників, 1-го канону пісня 3-я – 4 (з ірмосом) і 2-го канону пісня 6-а – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар мучеників; кондак мучеників. «Слава» – інший кондак мучеників, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар храму, тропар мучеників; кондак храму, кондак мучеників. «Слава» – інший кондак мучеників, «І нині» – «Заступниці християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня і мучеників.

Апостол і Євангеліє – дня і мучеників.

27 ГРУДНЯ ВІВТОРОК

14 грудня

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Мчч. Фірса, Левкія і Калиника (249 – 251). Мчч. Филимона, Аполлонія, Аріана і Феотиха (286 – 287).

Порядок читань згідно з календарем:

Євр., 310 зач., IV, 1 – 13. Мк., 34 зач., VIII, 22 – 26.

Служба мучеників не має святкового знака, звершується разом зі службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафизма 6-а.

На «Господи, взиваю» стихах на 6: Октоїха, глас 3-й – 3, і мучеників, глас 4-ий – 3. «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї,

глас той самий.

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 3-ій. «Слава, і нині» – Богородичний Октоїха, глас той самий.

Після Трисвятого – тропар мучеників (загальний), глас 1-ий: «Болістями святих...». «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар мучеників (загальний), глас 1-ий: «Болістями святих...» (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших.

Кафизми 7-а, 8-а і 9-а. Малих ектений немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-ий.

Канони: Октоїха 1-ий з ірмосом на 6 (ірмоси раз), 2-ий на 4, і мучеників на 4.

Біблійні пісні «Господеві співаймо...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої та 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї.

Після 3-ої пісні – сідальний мучеників, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак мучеників, глас 2-ий.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Екзапостиларій Октоїха. «Слава, і нині» – Богородичний Октоїха.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 3-ій. «Слава, і нині» – Богородичний Октоїха, глас той самий.

Після Трисвятого – тропар мучеників (загальний), глас 1-ий: «Болістями святих...». «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Пречиста Богородице...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак мучеників.

НА ЛІТУРГІЇ повсякденні антифони.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар дня, тропар мучеників; кондак дня, кондак мучеників. «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня, тропар храму, тропар мучеників; кондак дня, кондак храму, кондак мучеників. «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня.

Апостол і Євангеліє – дня.

28 ГРУДНЯ СЕРЕДА

15 грудня

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Сщмч. Єлевферія, матері його мц. Анфії та мч. Корива, епарха (II). Прп. Павла Латрійського (955). **Свт. Стефана, спов., архієп. Сузького (VIII). Собор Кримських святих. Мч. Єлевферія (305 – 311).** Прп. Парда, самітника (VI).

Порядок читань згідно з календарем:

Євр., 312 зач., V, 11 – VI, 8. Мк., 36 зач., VIII, 30 – 34.

Служба сщмч. Єлевферія і прп. Павла Латрійського не має святкового знака, звершується разом зі службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафизма 18-а.

На «Господи, взиваю» стихири Мінеї на 6: священномученика, глас 4-ий – 3, і преподобного, глас 2-ий – 3. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний Мінеї, глас той самий: «Коли Несверна Агниця...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 3-ій. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний Октоїха, глас той самий.

Після Трисвятого – тропар священномученика, глас 4-ий. «Слава» – тропар святого, глас той самий, «І нині» – Хрестобогородичний за гласом «Слави», від менших.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар священномученика, глас 4-ий (двічі). «Слава» – тропар святого, глас той самий, «І нині» – Хрестобогородичний за гласом «Слави», від менших.

Кафизми 10-а, 11-а і 12-а. Малих ектеній немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-ий.

Канони: Октоїха 1-ий з ірмосом на 6 (ірмоси раз), священномученика на 4 і преподобного на 4.

Біблійні пісні «Господеві співаймо...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї (преподобного).

Після 3-ої пісні – кондак преподобного, глас 8-ий; сідальний священномученика, глас 1-ий. «Слава» – сідальний преподобного, глас 8-ий, «І нині» – Хрестобогородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос священномученика, глас 2-ий.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Екзапостиларій

Октоїха. «Слава» – світильний святого, «І нині» – Хрестобогородичний Мінеї.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 3-ій. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний Октоїха, глас той самий.

Після Трисвятого – тропар священномученика, глас 4-ий. «Слава» – тропар святого, глас той самий, «І нині» – Хрестобогородичний за гласом «Слави», від менших:

НА ЧАСАХ – тропар священномученика. «Слава» – тропар святого. Кондаки преподобного і священномученика читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ повсякденні антифони.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар дня: «Спаси, Господи...», тропар священномученика, тропар святого; кондак священномученика, кондак преподобного. «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – кондак дня: «Вознісся на Хрест...».

У храмі Богородиці – тропар дня: «Спаси, Господи...», тропар храму, тропар священномученика, тропар святого; кондак дня: «Вознісся на Хрест...», кондак священномученика, кондак преподобного. «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня: «Спаси, Господи...», тропар храму, тропар священномученика, тропар святого; кондак дня: «Вознісся на Хрест...», кондак храму, кондак священномученика, кондак преподобного. «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня.

Апостол і Євангеліє – дня.

29 ГРУДНЯ ЧЕТВЕР

16 грудня

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Прор. Аггея (500 до Р. Хр.). Мч. Марина (III). Блж. цариці Феофанії (893 – 894).

Порядок читань згідно з календарем:

Євр., 315 зач., VII, 1 – 6. Мк., 39 зач., IX, 10 – 16.

Служба прор. Аггея не має святкового знака, звершується разом зі службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафизма 18-а.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: Октоїха, глас 3-ій – 3, і пророка, глас 8-ий – 3. «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий: «Горе тому, хто прогнівив свого Бога...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 3-ій. «Слава, і нині» – Богородичний Октоїха, глас той самий.

Після Трисвятого – тропар пророка (загальний), глас 2-ий: «Пророка Твого...». «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар пророка (загальний), глас 2-ий: «Пророка Твого...» (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших.

Кафизми 13-а, 14-а і 15-а. Малих ектеній немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-ий.

Канони: Октоїха 1-ий з ірмосом на 6 (ірмоси раз), 2-ий на 4, і пророка на 4.

Біблійні пісні «Господеві співаймо...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї.

Після 3-ої пісні – сідальний пророка, глас 3-ій. «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак пророка (загальний), глас 4-ий: «Просвітлене Духом...».

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Екзопостиларій Октоїха. «Слава, і нині» – Богородичний Октоїха.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 3-ій. «Слава, і нині» – Богородичний Октоїха, глас той самий.

Після Трисвятого – тропар пророка (загальний), глас 2-ий: «Пророка Твого...». «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших.

НА ЧАСАХ – тропар і кондак пророка.

НА ЛІТУРГІЇ повсякденні антифони.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар дня, тропар пророка; кондак дня, кондак пророка. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня, тропар храму, тропар пророка; кондак дня, кондак храму, кондак пророка. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – «Заступнице християн...».

Примітка. Якщо храм апостолів або свт. Миколая, то в четвер тропар і кондак храму не співають, оскільки вони замінюються денними.

Прокимен, алилуарій і причасний – дня.

Апостол і Євангеліє – дня.

30 ГРУДНЯ
П'ЯТНИЦЯ**17 грудня**

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Прор. Даниїла та трьох отроків: Ананії, Азарії та Мисаїла (600 до Р. Хр.). Прп. Даниїла, спов., у схимі Стефана (Х).

Порядок читань згідно з календарем:

Євр., 317 зач., VII, 18 – 25. Мк., 41 зач., IX, 33 – 41.

Свв.: Євр., 330 зач., XI, 33 – XII, 2. Лк., 62 зач., XI, 47 – XII, 1.

Служба прор. Даниїла і святих отроків шестерична, звершується разом зі службою Октоїха.

Примітка. Якщо напередодні звершувалася алилуїна служба, то 9-ий час не читається, а служба починається з вечірні (з «Царю Небесний...» і загального початку).

НА ВЕЧІРНІ кафизма 18-а.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: пророка, глас 4-ий – 3, і отроків, глас той самий – 3. «Слава» – пророка, глас 2-ий: «Духовно нас, вірні...», «І нині» – передсвята, глас той самий: «Прийдіть, усі, Христове Різдво...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 3-ій. «Слава, і нині» – пророка, глас 6-ий: «Даниїл, муж бажань...».

Після Трисвятого – тропар святих, глас 2-ий. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний за гласом тропаря, від менших: «Препрославлена еси...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар святих, глас 2-ий (двічі). «Слава, і нині» – Хрестобогородичний за гласом тропаря, від менших: «Препрославлена еси...».

Кафизми 19-а та 20-а. Малих ектеній немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-ий.

Канони: Октоїха 1-ий з ірмос на 6 (ірмоси раз), пророка на 4 і отроків на 4.

Біблійні пісні «Господеві співаймо...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї (отроків).

Після 3-ої пісні – кондак та ікос пророка, глас 3-ій; сідальний пророка, глас 8-ий. «Слава» – сідальний отроків, глас той самий, «І нині» – Хрестобогородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос отроків, глас 6-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Екзопостиларій Октоїха. «Слава» – світільний пророка, «І нині» – Мінеї.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 3-ій. «Слава, і нині» – святих, глас 6-ий.

Після Трисвятого – тропар святих, глас 2-ий. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний за гласом тропаря, від менших: «Тебе величаємо, Богородице, взиваючи: радуйся не-вечірного світла хмарино...».

НА ЧАСАХ – тропар святих. Кондаки пророка і отроків читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні пророка, пісня 3-я – 4 (з ірмосом), і отроків, пісня 6-а – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар дня: «Спаси, Господи...», тропар святих; кондак отроків, кондак пророка. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – кондак дня: «Вознісся на Хрест...».

У храмі Богородиці – тропар дня: «Спаси, Господи...», тропар храму, тропар святих; кондак дня: «Вознісся на Хрест...», кондак отроків, кондак пророка. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня: «Спаси, Господи...», тропар храму, тропар святих; кондак дня: «Вознісся на Хрест...», кондак храму, кондак отроків, кондак пророка. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня і святих.

Апостол і Євангеліє – дня і святих.

31 ГРУДНЯ

СУБОТА

18 грудня

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Субота перед Різдом Христовим. Мчч. Севастіана та воїнів його: Никострата скарбника, дружини його Зої, Касторія, Транквіліна, пресвітера, та синів його Маркеліна та Марка, дияконів, Клавдія, начальника над тюрмами, сина його Симфоріана, брата його Вікторина, Тивуртія і Кастула (бл. 287). Свт. Модеста, архієп. Єрусалимського (633 – 634). Прп. Флора, єп. Амійського (VII). Прп. Михаїла, сповідника (бл. 845).

Порядок читань згідно з календарем:

Суботи перед Різдом Христовим: Гал., 205 зач., III, 8 – 12. Лк., 72 зач., XIII, 18 – 29.

Ряд.: Еф., 220 зач. (від половини), II, 11 – 13. Лк., 74 зач., XIV, 1 – 11.

Служба мучеників не має святкового знака, звершується разом із суботньою службою Октоїха

НА ВЕЧІРНІ кафизма 18-а.

На «Господи, взиваю» стихири мучеників, глас 1-ий – 6 (кожна стихира – двічі). «Слава, і нині» – догматик, глас 3-ій: «Як нам не дивуватися...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 3-ій (мученичні з числа стихир на «Господи, взиваю» – 2-ий: «Велика сила Хреста Твого, Господи...», 3-ій: «Великий сила мучеників Твоїх, Христе...», 4-ий: «Пророки, і апостоли Христові...», приспіви звичайні зі стиховні – див. Часослов). «Слава, і нині» – Богородичний Октоїха, глас той самий: «В жонах Свята, Богородице...» (див. В стихирах на стиховні).

Після Трисвятого – тропар мучеників, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас 3-ій: «Тебе, оспівуємо, Богородице Діво...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар мучеників, глас 4-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний воскресний за гласом тропаря: «Від віку утаємнене...».

Кафизми 16-а і 17-а [1]. Малі екстенії. Сідальні Октоїха. Псалом 50-ий.

Канони:

У храмі Воскресіння Христового – канон воскресний чергового гласу (з минулої Неділі) з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі, тропарі на 4: два воскресних тропаря, один хрестовоскресний і один Богородичний), мучеників на 4 і Октоїха (мученичний) на 4.

Примітка. У храмі Воскресіння Христового при службі святого без знака в суботу воскресний канон чергового гласу є складовим і включає в себе тропарі з воскресного, хрестовоскресного і Богородичного канонів воскресної ранньої гласу, що віддається.

У храмі Господському і Богородиці – канон храму з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі), мучеників на 4 і Октоїха (мученичний) на 4.

У храмі святого – канон мучеників з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі), храму на 4 і Октоїха (мученичний) на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси мученичного канону Октоїха.

Після 3-ої пісні – сідальний мучеників, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак мучеників (загальний), глас 2-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Екзапостиларій Октоїха. «Слава, і нині» – Богородичний Октоїха.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 3-ій (мученичні з числа стихир на хвалітніх – 1-ий: «Святих мучеників пам'ять...», 2-й: «Царів і мучителів...», 3-й: «Сили святих ангелів...»; приспіви звичайні зі стиховні – див. Часослов). «Слава, і нині» – Богородичний Октоїха, глас той самий: «Без сімені...» (див. в стихирах на хвалітніх).

Після Трисвятого – тропар мучеників, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Тебе величаємо, Богородице, взиваючи: Ти еси купина...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак мучеників.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні Октоїха – 6.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар дня: «Апостоли, мученики...», тропар мучеників; кондак храму, кондак мучеників. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – «Як початки єства...».

У храмі святого – тропар дня: «Апостоли, мученики...», тропар мучеників; кондак мучеників. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – «Як початки єства...».

Прокимен дня (суботи), глас 8-ий: «Веселіться у Господі і радуйтеся праведні»; стих: «Блаженні, кому прощено беззаконня...».

Апостол і Євангеліє – суботи перед Різдом Христовим і дня.

Алилуарій дня (суботи), глас 4-ий: «Взивали праведні, і Господь почув їх...»; стих: «Багато скорбот у праведних...».

Причасний дня (суботи): «Радуйтеся, праведні...».

[1]. На 17-ій кафизмі ієрей звершує повне кадіння храму, як на «Господи, взиваю»; царські врата залишаються зачиненими (див. Типікон, гл. 12).

1 СІЧНЯ НЕДІЛЯ

19 грудня

За старим стилем

Неділя 29-та після П'ятдесятниці, перед Різдвом Христовим, святих отців. Глас 4.

Мч. Воніфатія (290). Прп. Іллі Муромця, Києво-Печерського, в Ближніх печерах (бл. 1188). Мчч. Іллі, Прова та Ариса, єгиптян (308). Мч. Полієвкта і Тимофія, диякона (IV). Свт. Воніфатія Милостивого, єп. Ферентійського (VI). Свт. Григорія, єп. Омиритського (бл. 552). Прп. Амфілохія Почаївського (1970).

Порядок читань згідно з календарем:

Ран. – Єв. 7-е, Ін., 63 зач., XX, 1 – 10.

Літ. – неділі перед Різдвом Христовим: Євр., 328 зач., XI, 9 – 10, 17 – 23, 32 – 40. Мф., 1 зач., I, 1 – 25.

Подаємо зразок звершення бдінної служби на честь преподобного Амфілохія у поєднанні з поліелейною службою на честь преподобного Іллі, воскресною службою Октоїха та службою святих отців.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – кафизма вся.

На «Господи, взиваю» стихири на 10: воскресні (Октоїха), глас 4-ий – 2, отців, глас 6-ий – 2, преподобного Амфілохія, глас 8-ий – 3 і преподобного Іллі, глас той самий – 3. «Слава» – отців, глас 6-ий: «Даниїл, богомудрий муж...», «І нині» – Домгматик глас 4-ий: «Пророк Давид».

Вхід. Прокимен дня. Паремії отців – 3, і преподобного – 3.

На літії стихири передсвята, глас 6-ий (див. На «Господи, взиваю» в службі отців: «Сонце, що не заходить...», та ін.), Стихири, преподобного Амфілохія, глас 1-ий і преподобного Іллі, глас 8-ий (див. «Славу» на стихирах на стиховні вечірні) і стихири отців, глас 1-ий. «Слава» – отців, глас 3-ий: «Прийдіть, шанувальники свята, щоб прославити собор праотців...», «І нині» – передсвята, глас той самий: «Прикрасся, Вифлеєме...».

На стиховні стихири воскресні (Октоїха), глас 4-ий. «Слава» – отців, глас 2-ий: «Радуйтеся, чесні пророки...», «І нині» – передсвята, глас той самий: «Ось наближається час нашого спасіння...» (див. в службі отців).

Після Трисвятого – «Богородице Діво...» (один раз), тропар отців, глас 2-ий (один раз), і тропар преподобного Амфілохія, глас 4: «Землі Волинської преславного подвижника» (один раз).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар воскресний, глас 4-ий (один раз), тропар преподобного Амфілохія, глас 4-ий (один раз). «Слава» – тропар преподобного Іллі, «І нині» – тропар передсвята, глас 4-ий: «Готуйся Вифлеєме...»

Кафизми 2-а і 3-я. Малі ектенії. Сідальні воскресні (Октоїха).

Поліелей. Величання: Величання два, преподобного Амфілохія: «Ублажаємо тебе./ преподобний отче наш Амфілохію./ і шануємо святу пам'ять твою./ наставнику монахів./ і співбесіднику ангелів» і преподобного Іллі Муромця. Псалом вибраний: «Терплячи, потерпів від Господа і визволив мене». «Ангельський собор...». Іпакої гласу (Октоїха). Сідальний преподобного Амфілохія після 1-ої кафизми, глас 1-ий, сідальний преподобного після 2-ої кафизми, глас 2-ий; сідальний преподобного після поліелея, глас 2-ий. «Слава» – сідальний преподобного Іллі після поліелея, глас 8-ий, «І нині» – сідальний передсвята (за вибором; див. 20 грудня, в службі сщмч. Ігнатія Богоносця, після 1-ої або після 2-ої кафизми). Степенні і прокимен – гласу (Октоїха). Євангеліє воскресне 7-е. «Воскресіння Христове бачивши...». Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами апостолів...». Стихира воскресна, глас 6-ий: «Воскрес Ісус із гробу...».

Канони: воскресний (Октоїха) з ірмосом на 4 (ірмоси раз), преподобного Амфілохія на 3, преподобного Іллі на 3 і отців на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія «Христос народжується...».

Після 3-ої пісні – кондак та ікос преподобного Амфілохія, глас 3-ий, кондак та ікос преподобного Іллі, глас 8-ий; іпакої отців, глас 8-ий (один раз); сідальний преподобного Амфілохія, глас 3-ий, сідальний преподобного Іллі, глас 8-ий. «Слава, і нині» – сідальний передсвята, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак («Веселися, Вифлеєме...») та ікос отців, глас 1-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні – «Свят Господь Бог наш». Екзопостилярій воскресний 7-ий, світільний отців. «Слава» – світільний преподобного Амфілохія, «І нині» – світільний передсвята: «Прикрасся, Вифлеєме...» (див. 20 грудня, в службі сщмч. Ігнатія Богоносця).

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітні стихири на 8: воскресні (Октоїха), глас 3-ий – 2, отців, глас 5-ий – 2, преподобного 2 і праведного, глас 8-ий і глас 6-ий – 2 з приспіваними своїми; приспиви див. на стиховні вечірні). «Слава» – отців, глас 8-ий, «І нині» – «Преподобнословенна єси...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар воскресний: «Воскрес із гробу...».

Перед 1-им часом на «Слава, і нині» – стихири євангельська 7-а.

НА ЧАСАХ – тропар воскресний. «Слава» – тропарі отців, преподобного Амфілохія і преподобного Іллі читаються поперемінно. Кондаки отців, преподобного і праведного читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні гласу – 4, отців, пісня 3-я – 4, преподобного пісня 6-а – 2 і праведного, пісня 6-а – 2.

Після входу – тропар воскресний, тропар отців, тропар передсвята, тропар преподобного Амфілохія, тропар преподобного Іллі; кондак отців. Кондак преподобного Амфілохія. «Слава» – кондак преподобного Іллі, «І нині» – кондак передсвята, глас 3-ий: «Діва днесь Предвічне Слово...» (див. 20 грудня, в службі сщмч. Ігнатія Богоносця, після 3-ої пісні канону).

Прокимен, пісня отців, глас 4-ий: «Благословен єси, Господи Боже отців наших...» (зі стихом); і преподобного, глас 7-ий: «Чесна перед Господом...».

Апостол – Неділі перед Різдвом Христовим (Євр., Зач. 328), і преподобного (Євр., 334 зач., XIII, 7 – 16.).

Алилуарій – отців, глас 4-ий: «Боже, вухами нашими чули ми...»; і праведного, глас той самий: «Праведник, як фінік...».

Євангеліє – Неділі перед Різдвом Христовим (Мф., Зач. 1), і преподобного (Лк., Зач. 24).

Причасний – воскресний: «Хваліть Господа...», і отців: «Радуйтеся, праведні...».

2 СІЧНЯ

ПОНЕДІЛОК

20 грудня
ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

30-й тиждень після П'ятдесятниці (євангеліські читання 31-го тижня).

Передсвятю Різдва Христового. Сщмч. Ігнатія Богоносця (107). Прп. Ігнатія, архім. Києво-Печерського, в Дальніх печерах (1435). Свт. Філогонія, еп. Антиохійського (323). Свт. Даниїла, архієп. Сербського (1338).

Новодворської і Ленківської (Новгород-Сіверської), званої «Спасителька потопаючих», ікон Божої Матері.

Порядок читань згідно з календарем:

Євр., 319 зач., VIII, 7–13. Мк., 42 зач., IX, 42 – X, 1.

Сщмч.: Євр., 311 зач., IV, 14 – V, 6. Мк., 41 зач., IX, 33 – 41.

Подаємо порядок поєднання поліелейної служби прп. Ігнатія, архім. Печерського зі службою передсвятя Різдва Христового.

Примітка. З цього дня Октоїх не співається до віддання свята Богоявлення, за винятком недільних днів. У недільні дні не співається поліелей, крім пам'яті великих святих. На ранній в дні тижня читаються дві рядові кафизми, а на вечірні – третя звичайна. Біблійні пісні до віддання свята Богоявлення – «Співаймо Господеві...». У передсвятя Різдва та Богоявлення на повечір'ї читаються особливі канони, складені за подобою канонів Страсного тижня (див. Типікон, 20 грудня, 3-е і 4-е «зри»).

Примітка. Якщо напередодні звершувалася алилуїна служба, то 9-тий час не читається, а служба починається вечірнею (з «Царю Небесний...» і звичайного початку).

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-ий антифон.

На «Господи, взиваю» стихири на 8: прп. Ігнатія – 4, передсвятя глас 4-ий, – 4. «Слава» – прп. Ігнатія; «І нині» – передсвятя (див. В службі свщмч. Ігнатія), глас 8-ий: «Прийми, Вифлеєме Боже митрополію...». (Догматик гласу не співається; див. Типікон, 20 грудня, 1-е «див»).

Вхід. Прокимен дня. Паремії преподобному – 3.

На стиховні стихири передсвятя, глас 2-ий (зі своїми приспіваними). «Слава» – прп. Ігнатія, «І нині» – передсвятя, глас 1-ий.

Після Трисвятого – «Слава» – тропар прп. Ігнатія, глас 4-ий, «І нині» – тропар передсвятя, глас той самий.

На ранній на «Бог Господь» – тропар передсвятя, глас 4-ий (один раз), «Слава» – тропар прп. Ігнатія, глас 4-ий, «І нині» – тропар передсвятя, глас той самий.

Кафизми 4-а і 5-а. Малі екстенії. Після кожної кафизми – сідалийний прп. Ігнатія «Слава і нині» – сідалийний передсвятя.

Поліелей. Величання прп. Ігнатія і вибраний псалом. Після поліелея сідалийний преподобного Ігнатія. «Слава і нині» – сідалийний передсвятя.

Степенна – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен глас 4-ий: «Чесна перед Господом смерть преподобних Його». Стих: «Що віддам Господу за все, що Він воздав мені». Євангеліє від Матфея, зачало 43 (11, 27 – 30). Після 50-го псалма «Слава» – «Молитвами преподобного отця нашого Ігнатія...» стихира преподобного.

Канони: передсвятя з ірмосом на 4 (ірмоси по двічі), прп. Ігнатія на 6.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія «Христос народжується...».

Після 3-ої пісні – кондак та ікос передсвятя, глас 3-ий, сідалийний прп. Ігнатія, «Слава і нині» – сідалийний передсвятя.

Після 6-й пісні – кондак та ікос прп. Ігнатія, глас 1-ий.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний прп. Ігнатія. «Слава і нині» – світільний передсвятя.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихири на 6: преподобного – 3 і передсвятя – 3. «Слава» – праведного, «І нині» – Передсвятя.

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар преподобного. «Слава і нині» – тропар передсвятя.

На часах – тропар передсвятя. «Слава» – тропар преподобного Ігнатія. Кондаки передсвятя і преподобного читаються поперемінно.

На Літургії блаженні передсвятя, пісня 3-тя – 4 (з ірмосом), прп. Ігнатія, пісня 6-а – 2.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар передсвятя, тропар прп. Ігнатія, «Слава» – кондак прп. Ігнатія, «І нині» – кондак передсвятя.

У храмі Богородиці – тропар передсвятя, тропар храму, тропар прп. Ігнатія; кондак передсвятя. «Слава» – кондак прп. Ігнатія. «І нині» – кондак храму.

Примітка. Типікон замовчує про спів тропаря і кондака храму Богородиці в передсвятю Різдва Христового (порівн.: Типікон, 20 і 21 грудня). Можливо, це замовчування зроблено через Богородичний характер тропаря і кондака передсвятя. Таким чином, при буквальному виконанні вказівки Типікону в передсвятю Різдва Христового тропарі і кондаки після входу в храмі Богородиці можуть співатися аналогічно із зазначеним для храму Господського.

У храмі святого – тропар передсвятя, тропар храму, тропар прп. Ігнатія; кондак храму, «Слава» – кондак прп. Ігнатія, «І нині» – кондак передсвятя.

Прокимен, алилуарії і причасний – преподобного

Апостол – дня і преподобного.

Євангеліє – дня і прп. Ігнатія (Мф. Зач. 10).

3 СІЧНЯ

ВІВТОРОК

21 грудня
ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Мц. Юліанії і з нею 500 мужів та 130 жінок, що в Нікомидії постраждали (304). **Святителя Петра, митр. Київського і всієї Руси чудотворця (1326).** Мч. Фемістокля (251).

Порядок читань згідно з календарем:

Євр., 321 зач., IX, 8 – 10, 15 – 23. Мк., 43 зач., X, 2 – 12.

Подаємо зразок звершення поліелейної служби свт. Петра разом зі службою передсвятя.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-й антифон.

На «Господи, взиваю» стихири на 8: передсвятя, глас 4-ий – 3, і святителя, глас 2-ий – 5 (перші дві стихири – двічі). «Слава» – святителя, глас 1-ий, «І нині» – передсвятя, глас той самий: «Прийміть, ясла...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії святителя – 3.

На стиховні стихири передсвятя, глас 1-ий (зі своїми приспіваними). «Слава» – святителя, глас 8-ий: «Прийдіть, усі вірні...», «І нині» – передсвятя, глас той самий: «Прийми, Вифлеєме Боже митрополію...».

Після Трисвятого – тропар святителя, глас 4-ий: «Раніше безплідна земле веселися...». «Слава» – інший тропар святителя, глас 8-ий, «І нині» – тропар передсв'ята, глас 4-ий.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар передсв'ята, глас 4-ий (один раз), тропар святителя, глас той самий: «Раніше безплідна земле...» (один раз). «Слава» – інший тропар святителя, глас 8-ий, «І нині» – тропар передсв'ята, глас 4-ий.

Кафизми 7-а і 8-а. Малі ектенії. Сідальні святителя (по двічі). «Слава, і нині» – сідальні передсв'ята.

Поліелей. Величання святителя і вибраний псалом. Сідальний святителя після поліелея, глас 5-ий (двічі). «Слава, і нині» – сідальний передсв'ята, глас той самий. Степенна – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен святителя, глас 4-ий: «Уста мої промовлятимуть премудрість...». Євангеліє – святителя. Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами святителя...». Стихира святителя, глас 6-ий.

Канони: передсв'ята з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і святителя (два канони) на 8.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія «Христос народжується...».

Після 3-ої пісні – кондак та ікос передсв'ята, глас 3-ий; сідальний святителя, глас 4-ий (двічі). «Слава, і нині» – сідальний передсв'ята, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос святителя, глас 8-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний передсв'ята. «Слава» – світільний святителя, «І нині» – інший світільний передсв'ята.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітніх стихири на 8: передсв'ята, глас 6-ий – 4, і святителя, глас 8-ий – 4 (з приспіваними своїми; перша стихири – двічі). «Слава» – святителя, глас 6-ий; «І нині» – передсв'ята, глас той самий.

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар святителя, глас 4-ий. «Слава, і нині» – тропар передсв'ята, глас той самий.

Примітка. За аналогією зі співом тропарів в кінці вечірні допустимо на ранній після Трисвятого співати тропарі наступним чином: тропар святителя, глас 4-ий: «Раніше безплідна земле веселися...». «Слава» – інший тропар святителя, глас 8-ий, «І нині» – тропар передсв'ята, глас 4-ий.

НА ЧАСАХ – тропар передсв'ята. «Слава» – тропарі святителя читаються поперемінно. Кондаки передсв'ята і святителя читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні передсв'ята, пісня 3-я – 4 (з ірмосом), і святителя, пісня 6-а – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар передсв'ята, тропар святителя, інший тропар святителя. «Слава» – кондак святителя, «І нині» – кондак передсв'ята.

У храмі Богородиці – тропар передсв'ята, тропар храму, тропар святителя, інший тропар святителя; кондак передсв'ята. «Слава» – кондак святителя, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар передсв'ята, тропар храму, тропар святителя, інший тропар святителя; кондак храму. «Слава» – кондак святителя, «І нині» – кондак передсв'ята.

Прокимен, алилуарій і причасний – святителя.

Апостол і Євангеліє – святителя.

4 СІЧНЯ СЕРЕДА

22 грудня

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Вмц. Анастасії Узорішительниці (бл. 304). Мчч. Хрисогона, Феодотії, Євода, Євтихіана та інших (бл. 304).

Порядок читання згідно з календарем:

Євр., 323 зач., X, 1 – 18. Мк., 44 зач., X, 11 – 16.

Вмц.: Гал., 208 зач., III, 23 – 29. Лк., 33 зач., VII, 36 – 50.

Служба великомучениці Анастасії шестерична звершується разом зі службою передсв'ята.

НА ВЕЧІРНІ кафизма 9-а.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: передсв'ята, глас 1-ий – 3, і великомучениці, глас 8-ий – 3. «Слава» – великомучениці, глас 2-ий, «І нині» – передсв'ята, глас 4-ий: «Вифлеєме, прикрасся...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири передсв'ята, глас 2-ий (зі своїми приспіваними). «Слава» – великомучениці, глас 4-ий, «І нині» – передсв'ята, глас той самий: «Ісає, радій...».

Після Трисвятого – тропар великомучениці, глас 4-ий. «Слава, і нині» – тропар передсв'ята, глас той самий.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар передсв'ята, глас 4-ий (двічі). «Слава» – тропар великомучениці, глас той самий, «І нині» – тропар передсв'ята, глас той самий.

Кафизми 10-а і 11-а. Малі ектенії. Сідальні передсв'ята. Псалом 50-ий.

Канони: передсв'ята з ірмосом на 8 (ірмоси по двічі) і великомучениці на 6.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї (великомучениці).

Після 3-ої пісні – кондак та ікос передсв'ята, глас 3-ий; сідальний великомучениці, глас 1-ий. «Слава, і нині» – сідальний передсв'ята, глас 8-ий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос великомучениці, глас 2-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний великомучениці. «Слава, і нині» – світільний передсв'ята.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

На хвалітніх стихири передсв'ята, глас 6-ий – 4. «Слава»

– передсв'ята, глас той самий, «І нині» – передсв'ята, глас той самий.

«Тобі слава подобає...» не читається, але відразу читається: «Слава Тобі, що показав нам світло». Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири передсв'ята, глас 2-ий (зі своїми приспіваними). «Слава» – великомучениці, глас 5-ий, «І нині» – передсв'ята, глас той самий.

Після Трисвятого – тропар великомучениці, глас 4-ий. «Слава, і нині» – тропар передсв'ята, глас той самий.

НА ЧАСАХ – тропар передсв'ята. «Слава» – тропар великомучениці. Кондак тільки передсв'ята.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні передсв'ята, пісня 3-я – 4 (з ірмосом), і великомучениці, пісня 6-а – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар передсв'ята, тропар великомучениці. «Слава» – кондак великомучениці, «І нині» – кондак передсв'ята.

У храмі Богородиці – тропар передсв'ята, тропар храму, тропар великомучениці; кондак передсв'ята. «Слава» – кондак великомучениці, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар передсв'ята, тропар храму, тропар великомучениці; кондак храму. «Слава» – кондак великомучениці, «І нині» – кондак передсв'ята.

Прокимен, алилуарій і причасний – великомучениці.

Апостол і Євангеліє – дня і великомучениці.

5 СІЧНЯ

ЧЕРВЕР

23 грудня

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Мчч. на Криті: Феодула, Саторнина, Євпора, Геласія, Євникіана, Зотика, Помпія, Агафопуса, Василіда та Євареста (III). Прп. Нифонта, єп. Кіпрського (IV). Прп. Павла, єп. Неокесарійського (IV).

Порядок читань згідно з календарем:

Євр., 326 зач., X, 35 – XI, 7. Мк., 45 зач., X, 17 – 27.

Мчч.: Еф., 233 зач., VI, 10 – 17. Лк., 106 зач., XXI, 12 – 19.

Служба мучеників шестерична звершується разом зі службою передсв'ята.

НА ВЕЧІРНІ кафизма 12-а.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: передсв'ята, глас 4-ий – 3, і мучеників, глас той самий – 3. «Слава» – мучеників, глас 3-ий, «І нині» – передсв'ята, глас той самий: «Благодаря красе, Вифлеєме...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири передсв'ята, глас 6-й (зі своїми приспіваними). «Слава» – мучеників, глас 2-й, «І нині» – передсв'ята, глас той самий.

Після Трисвятого – тропар мучеників, глас 3-ий. «Слава, і нині» – тропар передсв'ята, глас 4-ий.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар передсв'ята, глас 4-ий (двічі). «Слава» – тропар мучеників, глас 3-ий, «І нині» – тропар передсв'ята, глас 4-ий.

Кафизми 13-а і 14-а. Малі ектенії. Сідальні передсв'ята (по двічі). Псалом 50-ий.

Канони: передсв'ята з ірмос на 8 (ірмоси по двічі) і мучеників на 6.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону мучеників.

Після 3-ої пісні – кондак та ікос передсв'ята, глас 3-ий; сідальний мучеників, глас 1-ий (двічі). «Слава, і нині» – сідальний передсв'ята, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос мучеників, глас 4-ий.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний мучеників. «Слава, і нині» – світільний передсв'ята.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихири передсв'ята, глас 6-ий – 4. «Слава» – передсв'ята, глас той самий: «Співай, новий Ізраїлю...», «І нині» – передсв'ята, глас той самий: «З'явився Ти на землі...».

«Тобі слава подобає...» не читається, але відразу читається: «Слава Тобі, що показав нам світло». Читається повсякденне словослів'я.

На стиховні стихири передсв'ята, глас 2-ий (зі своїми приспіваними). «Слава» – мучеників, глас 3-ий, «І нині» – передсв'ята, глас 8-й: «У Вифлеємі народжується...».

Після Трисвятого – тропар мучеників, глас 3-ий. «Слава, і нині» – тропар передсв'ята, глас 4-ий.

НА ЧАСАХ – тропар передсв'ята. «Слава» – тропар мучеників. Кондак тільки передсв'ята.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні передсв'ята, пісня 3-я – 4 (з ірмосом), і мучеників, пісня 6-а – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар передсв'ята, тропар мучеників. «Слава» – кондак мучеників, «І нині» – кондак передсв'ята.

У храмі Богородиці – тропар передсв'ята, тропар храму, тропар мучеників; кондак передсв'ята. «Слава» – кондак мучеників, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар передсв'ята, тропар храму, тропар мучеників; кондак храму. «Слава» – кондак мучеників, «І нині» – кондак передсв'ята.

Прокимен, алилуарій і причасний – мучеників.

Апостол і Євангеліє – дня і мучеників.

6 СІЧНЯ

П'ЯТНИЦЯ

24 грудня

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Навечір'я Різдва Христового (Різдвяний святвечір). Прмц. Євгенії і з нею мчч. Прота, Якинфа та Клавдії (бл. 262). Прп. Миколая, ченця (IX).

Літургія за чином свт. Василя Великого.

На 1-му часі: Євр., 303 зач., I, 1 – 12. Мф., 2 зач., I, 18 – 25.

На 3-му часі: Гал., 208 зач., III, 23 – 29. Лк., 5 зач., II, 1 – 20.

На 6-му часі: Євр., 304 зач., I, 10 – II, 3. Мф., 3 зач., II, 1 – 12.

На 9-му часі: Євр., 306 зач., II, 11 – 18. Мф., 4 зач., II, 13 – 23.

Літ. – Євр., 303 зач., I, 1 – 12. Лк., 5 зач., II, 1 – 20.

Служба прмц. Євгенії не має святкового знака, звершується разом зі службою передсв'ята.

НА ВЕЧІРНІ кафизма 15-а.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: передсв'ята, глас 5-ий – 3, і преподобномучениці, глас 8-ий – 3. «Слава, і нині» – передсв'ята, глас 2-ий: «Ось, наблизився час нашого спасіння...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири передсв'ята, глас 1-ий (зі своїми приспіваними). «Слава, і нині» – передсв'ята, глас 6-ий: «Сионе, торжествуй...».

Після Трисвятого – тропар передсв'ята, глас 4-ий: «Записатися прийшла колись...» (один раз).

Примітка. На повечір'я вечора Неділі може бути перенесений триспівець, глас 6-ий: «До тебе зранку...» (див. 23 грудня на повечір'ї), який співається в поєднанні з канонем передсв'ята, глас 6-ий: «Хвилею морською...» (див. 24 грудня на повечір'ї).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар передсв'ята, глас

4-ий: «Записатися прийшла колись...» (двічі). «Слава, і нині» – той же тропар.

Кафизми 19-а і 20-а. Малі ектенії. Сідальні передсв'ята (по двічі). Псалом 50-ий.

Канони: передсв'ята з ірмосом на 8 (ірмоси по двічі) і преподобномучениці на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону преподобномучениці.

Після 3-ої пісні – сідальний преподобномучениці, глас 8-ий. «Слава, і нині» – передсв'ята, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак (Діва днесь Предвічне Слово...) та ікос передсв'ята, глас 3-ий.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є...» не співається. Світільний передсв'ята. «Слава, і нині» – інший світільний передсв'ята.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

На хвалітніх стихири передсвята, глас 6-ий – 4. «Слава» – передсвята, глас той самий: «Гряди, Вифлеєме...», «І нині» – передсвята, глас той самий: «О, блаженна Богоотроковице утроба...».

«Тобі слава подобає...» не читається, але відразу читаєть: «Слава Тобі, що показав нам світло». Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири передсвята, глас 2-ий (зі своїми приспіваними). «Слава» – передсвята, глас той самий: «Слава Тобі, Отче...», «І нині» – передсвята, глас той самий: «Радуйся, бо Ти радість Життя народила...».

Після Трисвятого – тропар передсвята, глас 4-ий: «Записатися прийшла колись...» (один раз). Потрійна ектенія: «Помилуй нас, Боже...», і відпуст (виголошується на амвоні при зачинених царських вратах). 1-ий час до ранньої не приєднується.

Окремо від ранньої (за Уставом, «на початку другої години», тобто, за нашим часом, близько 8-ої години ранку) відбувається послідування часів навечір'я (царських часів – 1-го, 3-го, 6-го і 9-го) з приєднанням до них чину зображальних.

ЦАРСЬКІ ЧАСИ звершуються при відкритих царських вратах. Священик в епитрахилі, фелоні і, за традицією, в поручах, з Євангелієм в руках (у супроводі свічконосця і диякона в облаченні, з кадилом і свічкою) виходить з вівтаря через царські врата до поставленого посеред церкви прямо навпроти Царських врат аналоя. Обійшовши навколо аналоя, свічконосець ставить свічку з його східної сторони. Ієрей, поклавши Євангеліє на аналой, виголошує початковий виголос **1-го часа**: «Благословен Бог наш...». Читець: «Аміль», «Слава Тобі, Боже наш, слава Тобі», «Царю Небесний...», Трисвяте. Після «Отче наш» ієрей – виголос: «Бо Твоє є Царство...». Читець: «Аміль», «Господи, помилуй» (12 разів), «Слава, і нині», «Прийдіть, поклонімося...» (тричі) і псалми 1-го часу (5-ий, 44-ий і 45-ий). З початком читання псалмів ієрей, в супроводі диякона зі свічкою, звершує кадиння навколо Євангелія, потім кадить вівтар, іконостас, весь храм і народ. Після закінчення 45-го псалма читець виголошує: «Слава, і нині», «Алилуя, Алилуя, Алилуя, слава Тобі, Боже» (тричі), «Господи, помилуй» (тричі), «Слава» – хор або читець: тропар передсвята, глас 4-ий: «Записатися прийшла колись...», читець: «І нині» – Богородичний: «Як назвемо Тебе, Благодатна?...».

Після Богородичного часу хор співає (зазвичай стихирним наспівом) особливі тропарі свята зі стихами: 1-ий хор – тропар, глас 8-ий: «Віфлеєме, готуйся...», 2-ий хор – той же тропар. Читець – стих: «Бог від півдня прийде...», 1-ий хор – тропар, глас 3-ий: «Нині гряде сповнення провіщеного пророками...». Читець – стих: «Господи, почув слух Твій...», 2-й хор – той же тропар. «Слава» – 1-ий хор – тропар, глас 8-ий: «Так говорить Йосиф до Діви...», «І нині» – 2-ий хор – той же тропар.

Після звершення тропарів диякон виголошує: «Будьмо уважні». Читець – прокимен, глас 4-ий: «Господь промовив до мене: Син мій єси Ти, Я нині родив Тебе.»; стих: «Проси в Мене, і дам Тобі народи в насліддя Твоє, і край землі — у володіння Твоє». Після виконання хором прокимна читаються паремія і Апостол. Диякон: «Премудрість». Читець: «Пророцтва Міхея читання». Диякон: «Будьмо уважні». Читець читає Паремію (глава 5). Диякон: «Премудрість». Читець: «До Євреїв послання святого апостола Павла читання». Диякон: «Будьмо уважні». Читець читає апостол (Євр., Зач. 303). Зазвичай після читання Апостола ієрей напівголосно вимовляє: «Мир тобі», на що читець також напівголосно відповідає: «І духові твоєму». «Алилуя» після Апостола не співається, але відразу диякон виголошує: «Премудрість, станьмо побожно, вислухаймо святого Євангелія». Ієрей: «Мир всім». Хор: «І духові твоєму». Ієрей: «Від Матфея святого Євангелія читання». Хор: «Слава Тобі, Господи, слава Тобі». Диякон: «Будьмо уважні». Ієрей читає Євангеліє (Мф., Зач. 2). Після закінчення Євангелія хор співає: «Слава Тобі, Господи, слава Тобі». Читець – тропарі: «Стопи мої направ...» і «Нехай сповняться уста мої...», Трисвяте. Після «Отче наш» ієрей –

виголос: «Бо Твоє є Царство...». Читець або хор: «Аміль», і кондак передсвята, глас 3-й: «Діва днесь Предвічне Слово...». Читець: «Господи, помилуй» (40 разів), молитва: «Ти, що кожного часу...», «Господи, помилуй» (тричі), «Слава, і нині», «Чеснішу від херувимів...», «Іменем Господнім благослови, отче». Ієрей: «Боже, ущедри нас і благослови нас...». Читець: «Аміль». Ієрей: «Христе, Світло Істинне...».

Читець: «Прийдіть, поклонімося...» (тричі), і починає **3-й час**. Під час читання псалмів 3-го часу (66-го, 86-го і 50-го) ієрей з дияконом (за Уставом – диякон) звершують мале кадиння храму: кадять навколо Євангелія, іконостас, предстоятеля і моляться. Після закінчення 50-го псалма читець: «Слава, і нині», «Алилуя, Алилуя, Алилуя, слава Тобі, Боже» (тричі), «Господи, помилуй» (тричі), «Слава» – хор або читець: тропар передсвята, глас 4-й: «Записатися прийшла колись...», читець: «І нині» – Богородичний: «Богородице, Ти єси виноградна лоза істинна...».

Хор співає тропарі зі стихами: 1-ий хор – тропар, глас 6-ий: «Цей Бог наш...», 2-ий хор – той же тропар. Читець – стих: «Бог від півдня прийде...», 1-ий хор – тропар, глас 8-ий: «Раніше Різдва Твого...». Читець – стих: «Господи, почув слух Твій...», 2-ий хор – той же тропар. «Слава» – 1-ий хор – тропар, глас 3-й: «Йосифе, скажи нам...», «І нині» – 2-ий хор – той же тропар.

Після виконання тропарів диякон: «Будьмо уважні». Читець – прокимен, глас 4-й: «Дитя народилося нам...»; стих: «Влада Його на раменах Його». Після виконання хором прокимна читаються паремія і Апостол. Диякон: «Премудрість». Читець: «Пророцтва Варуха читання». Диякон: «Будьмо уважні». Читець читає Паремію (глави 3 і 4). Диякон: «Премудрість». Читець: «До Галатів Послання святого апостола Павла читання». Диякон: «Будьмо уважні». Читець читає апостол (Гал., Зач. 208). Ієрей: «Мир тобі». Читець: «І духові твоєму». Диякон: «Премудрість, станьмо побожно, вислухаймо святого Євангелія». Ієрей: «Мир всім». Хор: «І духові твоєму». Ієрей: «Від Луки святого Євангелія читання». Хор: «Слава Тобі, Господи, слава Тобі». Диякон: «Будьмо уважні». Ієрей читає Євангеліє (Лк., Зач. 5). Після закінчення Євангелія хор співає: «Слава Тобі, Господи, слава Тобі». Читець – тропар: «Господь Бог благословенний...», Трисвяте. Після «Отче наш» ієрей – виголос: «Бо Твоє є Царство...». Читець або хор: «Аміль», і кондак передсвята, глас 3-й: «Діва днесь Предвічне Слово...». Читець: «Господи, помилуй» (40 разів), молитва: «Ти, що кожного часу...», «Господи, помилуй» (тричі), «Слава, і нині», «Чеснішу від херувимів...», «Іменем Господнім благослови, отче». Ієрей: «Молитвами святих отців наших...». Читець – «Аміль» і молитву: «Владико, Отче Вседержителю...».

Читець: «Прийдіть, поклонімося...» (тричі), і починає **6-й час**. Під час читання псалмів 6-го часу (71-го, 131-го і 90-го) ієрей з дияконом (за Уставом – диякон) звершують мале кадиння храму, як на 3-му часі. Після закінчення 90-го псалма читець: «Слава, і нині», «Алилуя, Алилуя, Алилуя, слава Тобі, Боже» (тричі), «Господи, помилуй» (тричі), «Слава» – хор або читець: тропар передсвята, глас 4-й: «Записатися колись...», читець: «І нині» – Богородичний: «Через превеликі гріхи наші сміливості не маємо...».

Хор співає тропарі зі стихами: 1-й хор – тропар, глас 1-й: «Прийдіть, вірні...», 2-ий хор – той же тропар. Читець – стих: «Бог від півдня прийде...», 1-ий хор – тропар, глас 4-й: «Слухай, Небо...». Читець – стих: «Господи, почув слух Твій...», 2-й хор – той же тропар. «Слава» – 1-ий хор – тропар, глас 5-й: «Прийдіть, Христові люди...», «І нині» – 2-й хор – той же тропар.

Після виконання тропарів диякон: «Будьмо уважні». Читець – прокимен, глас 4-й: «З утроби раніше віків родив Тебе...»; стих: «Сказав Господь Господеві моему...». Після виконання хором прокимна читаються паремія і Апостол. Диякон: «Премудрість». Читець: «Пророцтва Ісаї читання». Диякон: «Будьмо уважні». Читець читає Паремію (глави 7 і 8). Диякон: «Премудрість». Читець: «До Євреїв послання святого апостола Павла читання». Диякон: «Будьмо уважні». Читець читає апостол (Євр., Зач. 304). Ієрей: «Мир тобі».

Читець: «І духові твоєму». Диякон: «Премудрість, станьмо побожно, вислухаймо святого Євангелія». Іерей: «Мир всім». Хор: «І духові твоєму». Іерей: «Від Матфея святого Євангелія читання». Хор: «Слава Тобі, Господи, слава Тобі». Диякон: «Будьмо уважні». Іерей читає Євангеліє (Мф., Зач. 3). Після закінчення Євангелія хор співає: «Слава Тобі, Господи, слава Тобі». Читець – тропар: «Скоро пошли нам щедроти Твої, Господи, ...», Трисвяте. Після «Отче наш» іерей – виголос: «Бо Твоє є Царство...». Читець або хор: «Амінь», і кондак передсв'ята, глас 3-й: «Діва днесь Предвічне Слово...». Читець: «Господи, помилуй» (40 разів), молитва: «Ти, що кожного часу...», «Господи, помилуй» (тричі), «Слава, і нині», «Чеснішу від херувимів...», «Іменем Господнім благослови, отче». Іерей: «Молитвами святих отців наших...». Читець – «Амінь» і молитву: «Боже і Господи Сил...».

Читець: «Прийдіть, поклонімся...» (тричі), і починає 9-тий час. Під час читання псалмів 9-го часу (109-го, 110-го і 85-го) іерей з дияконом (за уставом – диякон) звершують кадіння всього храму, як на 1-му часі. Після закінчення 85-го псалма читець: «Слава, і нині», «Алилуя, Алилуя, Алилуя, слава Тобі, Боже» (тричі), «Господи, помилуй» (тричі), «Слава» – хор або читець: тропар передсв'ята, глас 4-й: «Записатися колись...», читець: «І нині» – Богородичний: «Ти, що нас ради народився...».

Хор співає тропарі зі стихами: 1-й хор – тропар, глас 7-й: «Здивувався Ірод...», 2-й хор – той же тропар. Читець – стих: «Бог від півдня прийде...», 1-й хор – тропар, глас 2-й: «Коли Йосиф...». Читець – стих: «Господи, почув слух Твій...», 2-й хор – той же тропар. Канонарх (за Типіконом – диякон) читає голосно стихиру, глас 6-й: «Нині народжується від Діви...» (творимо три малих поклони). Після закінчення стихири іерей або диякон виголошує многоліття. 1-е прохання: «Блаженнішому владыці...», 2-е прохання: «Всім православним християнам...». На кожне прохання хор співає: «Многії літа» (тричі). Якщо служба відбувається в монастирі, то до двох зазначених прохань додається третя: «Спаси, Христе Боже, преподобного отця нашого ігумена...», в цьому випадку хор починає співати зі слів «Спаси, Христе Боже...», співається цей піснеспів також тричі.

Після закінчення многоліття обидва хори на «Слава, і нині» співають стихиру, глас 6-й: «Нині народжується від Діви...». Диякон: «Будьмо уважні». Читець – прокимен, глас 4-й: «Мати Сион промовляє...»; стих: «Основи Його на горах святих». Після виконання хором прокимна читаються паремія і Апостол. Диякон: «Премудрість». Читець: «Пророцтва Ісаї читання». Диякон: «Будьмо уважні». Читець читає Паремію (глава 9). Диякон: «Премудрість». Читець: «До Євреїв послання святого апостола Павла читання». Диякон: «Будьмо уважні». Читець читає апостол (Євр., Зач. 306). Іерей: «Мир тобі». Читець: «І духові твоєму». Диякон: «Премудрість, будьмо уважні, вислухаймо святого Євангелія». Іерей: «Мир всім». Хор: «І духові твоєму». Іерей: «Від Матфея святого Євангелія читання». Хор: «Слава Тобі, Господи, слава Тобі». Диякон: «Будьмо уважні». Іерей читає Євангеліє (Мф., Зач. 4). Хор: «Слава Тобі, Господи, слава Тобі». Після прочитання Євангелія іерей у супроводі диякона вносить Євангеліє у вівтар, осінивши хрестоподібно, за звичаєм, ним народ з амвона. Диякон зачинає царські врата, завіса ж залишається відкритою до відпусту зображальних (в деяких храмах завіса закривається і знову відкривається з початком зображальних). Читець – тропар: «Не залиш нас до кінця...», Трисвяте. Після «Отче наш» іерей – виголос: «Бо Твоє є Царство...». Читець або хор: «Амінь», і кондак передсв'ята, глас 3-й: «Діва днесь Предвічне Слово...». Читець: «Господи, помилуй» (40 разів), молитва: «Ти, що кожного часу...», «Господи, помилуй» (тричі), «Слава, і нині», «Чеснішу від херувимів...», «Іменем Господнім благослови, отче». Іерей: «Молитвами святих отців наших...». Читець – «Амінь» і молитву: «Владыко Господи, Ісусе Христе...».

Після заключної молитви 9-го часу починається читання зображальних: «Благослови, душе моя, Господа...», «Слава» – «Хвали, душе моя, Господа...», «І нині» – «Єдинородний Сину...», «У царстві Твоєму...», «Слава, і нині» – «Пом'яни

нас, Господи...», «Пом'яни нас, Владико...», «Пом'яни нас, Святий...», «Хор Небесний...», «Прийди до Нього...», «Хор Небесний...», «Слава» – «Хор святих Ангелів...», «І нині» – «Вірую...» (Символ віри), «Послаб, прости...», «Отче наш», виголос: «Бо Твоє є царство...»; хор або читець – кондак передсв'ята, глас 3-й: «Діва днесь Предвічне Слово...», читець: «Господи, помилуй» (40 разів); молитва «Всесвята Тройце...». «Нехай буде ім'я Господнє...» (тричі), «Слава, і нині», псалом 33-й. Диякон: «Премудрість». Хор: «Достойно є...», закінчуючи словами «і Матір Бога нашого». Іерей: «Пресвята Богородице, спаси нас». Хор: «Чеснішу від херувимів...». Іерей: «Слава Тобі, Христе Боже, надіє наша, слава Тобі». Хор: «Слава, і нині», «Господи, помилуй» (тричі), «Благослови». Іерей творить відпуст (на амвоні, при зачинених царських вратах). Многоліття.

За усталеною церковною практикою, відразу після відпусту зображальних звершується Літургія свт. Василя Великого, яка починається великою вечірнею.

Перед початком **ЛІТУРГІЇ** іерей з дияконом моляться перед престолом: «Царю Небесний...», «Слава в вишніх Богу...». Потім диякон, вийшовши на амвон, вимовляє: «Благослови, владыко». Іерей – виголос: «Благослови Царство...». Хор: «Амінь». Предстоятель (за усталеною практикою – читець): «Слава Тобі, Боже наш, слава Тобі», «Царю Небесний...», Трисвяте. Після «Отче наш» іерей – виголос: «Бо Твоє є Царство...». Предстоятель (за усталеною практикою – читець): «Амінь», «Господи, помилуй» (12 разів), «Слава, і нині», «Прийдіть, поклонімся...» і 103-й псалом (священик читає світільничні молитви перед царськими вратами). Велика ектенія. Кафизми немає.

На «Господи, звизаю» стихири свята, глас 2-й – 8 (кожна стихира – двічі). «Слава, і нині» – свята, глас той самий: «Коли Август став єдиним володарем на землі...» (під час співу стихири священик закінчує проскомидію).

Вхід з Євангелієм. «Світло Тихе». Прокимен великий, глас 7-й: «Хто Бог великий, як Бог наш...», зі стихами.

Читання восьми паремій свята. Після 3-ої паремії, за звичаєм, відкриваються царські врата. Читець виголошує: «Глас шостий» і сам співає тропар: «Таємно народився Ти у вертепі...». Виконання цих тропарів зі стихами відбувається в наступному порядку:

Читець виголошує тропар: «Таємно народився Ти у вертепі, але небо Тебе всім проповідує, як устами, зірку пропонуючи, Спасе, і привела вона до Тебе волхвів, що з вірою поклоняються Тобі», і сам співає: «З ними ж помилуй нас».

Хор співає закінчення тропаря: «З ними ж помилуй нас».

Читець виголошує 1-й стих: «Основа Його на горах святих, любить Господь врата Сиона більше за всі поселення Якова; преславне говорить про тебе, граде Божий. Пом'яну Раав і Вавилон, що знають Мене. І вона привела до Тебе волхвів, що з вірою поклоняються Тобі».

Хор співає закінчення тропаря: «З ними ж помилуй нас».

Читець виголошує 2-й стих: «І ось іноплеменники, і Тир, і люди ефіопські були там. Мати Сион промовляє: людина, і людина народилася в ньому, і заснував його Вишній. І вона привела до Тебе волхвів, що з вірою поклоняються Тобі».

Хор співає закінчення тропаря: «З ними ж помилуй нас».

Читець виголошує 3-й стих: «Господь сповістить Писанням людей, і князів їхніх, що були в ньому: бо оселя всіх, що радіють, у Тобі. І вона привела до Тебе волхвів, що з вірою поклоняються Тобі».

Хор співає закінчення тропаря: «З ними ж помилуй нас».

Читець виголошує: «Слава Отцю і Сину і Святому Духу. І вона привела до Тебе волхвів, що з вірою поклоняються Тобі».

Хор співає закінчення тропаря: «З ними ж помилуй нас».

Читець виголошує: «І нині, і повсякчас, і на віки віків. Амінь. І вона привела до Тебе волхвів, що з вірою поклоняються Тобі».

Хор співає закінчення тропаря: «З ними ж помилуй нас».

Читець виголошує тропар: «Таємно народився Ти у вертепі, але небо Тебе всім проповідує, як устами, зірку про-

понуючи, Спасе, і вона привела до Тебе волхвів, що з вірою поклоняються Тобі», і сам співає: «З ними ж помилуй нас».

Зачинаються царські врата.

Так само виповнюється тропар і після 6-ої паремії. На кліросі співають завершальні його слова: «Життєдавче, слава Тобі».

Після закінчення 8-ої паремії відкриваються царські врата. Єктенія мала. Виголос: «Бо Ти святий єси, Боже наш...». Співається Трисвяте. Після Трисвятого диякон: «Будьмо уважні». Іерей: «Мир всім». Читець: «І духові твоєму». Диякон: «Премудрість». Читець: Прокимен, глас 1-ий: «Господь промовив до Мене: Син Мій єси Ти, Я сьогодні родив Тебе»; стих: «Проси в Мене, і дам Тобі народи в насліддя Твоє, і край землі у володіння Твоє».

Апостол – Евр., Зач. 303.

Алилуарій, глас 5-ий: «Сказав Господь Господеві моему: Сиди праворуч Мене, доки не поклада ворогів Твоїх підніжжям ніг Твоїх»; стих: «Жезл сили пошле Тобі Господь від Сіону...»; стих: «Із утроби раніше віків породив Тебе».

Євангеліє – Лк., Зач. 5.

За Уставом, на **Літургії** після Євангелія царські врата зачинаються. Потрійна єктенія: «Промовмо всі...» і далі за чином Літургії свт. Василя Великого.

Замість «Достойно» – «Тобою радується...».

Причасний «Хваліте Господа з Небес...».

Відпуст (короткий святковий): «Христос, істинний Бог наш, що у вертепі народився і в яслах покладений був, заради нашого спасіння, молитвами Пречистої Своєї Матері і всіх святих, помилує і спасе нас, як благий і чоловіколюбче».

Після відпусту Літургії на середині храму ставиться запалений світильник, і біля нього вийшовши з вітаря священнослужителі співають тропар свята Різдва Христового, глас 4-ий: «Різдво Твоє, Христе Боже наш...», «Слава, і нині» – кондак свята, глас 3-ий: «Діва днесь Предвічного народжує...». (Величання не співається.) Потім співаються многоліття: «Блаженнішого Владику...».

7 СІЧНЯ СУБОТА

25 грудня

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

РІЗДВО ГОСПОДА БОГА І СПАСИТЕЛЯ НАШОГО ІСУСА ХРИСТА.

Літургія за чином свт. Іоана Золотоустого.

Порядок читань згідно з календарем:

Ран. – Мф., 2 зач., I, 18 – 25.

Літ. – Гал., 209 зач., IV, 4 – 7. Мф., 3 зач., II, 1 – 12.

Примітка. Від Різдва Христового до Богоявлення скасовується піст і не буває земних поклонів – ні в церкві, ні в келіях (див. Типікон, 25 грудня, 4-е «див»).

Звершується бдінна служба свята (за Мінеєю).

ВСЕНІЧНЕ БДІННЯ на свято Різдва Христового складається з великого повечір'я з літією, ранньої та 1-ого часу. За Уставом, богослужіння має починатися «о 10-ій годині ночі», за нашим часом – о 4 годині ранку (див. Типікон, 25 грудня).

Відкривається завіса і царські врата. Іерей з дияконом творять початок, як в усі свята із бдінням, тобто спочатку звершують кадіння престолу і всього вітаря. Диякон зі свічкою виходить на солю і виголошує: «Благослови, владико». Іерей перед престолом: «Благословен Бог наш...» (при цьому творить каділом хрест). Хор: «Амінь». Читець: «Слава Тобі, Боже наш...», «Царю Небесний», і читає велике повечір'я. Іерей виходить з вітаря в супроводі диякона зі свічкою і звершує повне кадіння всього храму, як на початку всенічної. Після закінчення кадіння царські врата зачинаються. Завіса залишається відкритою.

На спів «З нами Бог...», спів тропаря і кондака після 1-го і 2-го Трисвятого, за традицією, відкриваються царські врата.

Після 1-ого Трисвятого – тропар свята, глас 4-ий: «Різдво Твоє, Христе Боже наш...».

Після 2-ого Трисвятого – кондак свята, глас 3-ий: «Діва днесь Предвічного народжує...».

Після «Слава в вишніх Богу...» – вихід на літію.

На літії стихири свята, глас 1-ий. «Слава» – свята, глас 5-ий: «Волхви, персидські царі...», «І нині» – свята, глас 6-ий: «Торжествують всі Ангели на небесах...».

На стиховні стихири свята, глас 2-ий і глас 3-ий (зі своїми приспівами). «Слава» – свята, глас 4-ий: «Веселися, Єрусалимі...», «І нині» – свята, глас той самий: «У вертепі оселився Ти...».

Після Трисвятого – тропар свята, глас 4-ий (тричі).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята, глас 4-ий (двічі). «Слава, і нині» – той же тропар.

Кафизми 16-а і 17-а. Малі єктенії. Сідальні свята (по двічі).

Поліелей. Величання свята: «Величаємо Тебе, Життєдавче Христе, що заради нас нині плоттю Народився/ від Невісної// Пречистої Діви Марії», і псалом вибраний.

Сідальний свята після поліелею, глас 4-й. «Слава, і нині» – той же сідальний. Степенні – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен, глас 4-й: «З утроби раніше віків родив Тебе, клявся Господь і не зречеться»; стих: «Сказав Господь Господеві моему: Сиди праворуч Мене, доки не поклада ворогів Твоїх до підніжжя ніг твоїх». Євангеліє – свята. Після 50-го псалма: «Слава» – «Все сьогодні сповнюється радості, Христос родився від Діви», «І нині» – «Все сьогодні сповнюється радості, Христос родився у Вифлеємі». Стихира свята, глас 6-й: «Слава в вишніх Богу...».

Канони: свята два, на 16 (ірмоси 1-го канону: «Христос народжується...», по двічі, тропарі на 6, і ірмоси 2-го канону: «Чудодіючи Владика спас людей...», по двічі, тропарі на 6).

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія – ірмоси обох канонів (по кожній пісні).

Після 3-ої пісні – іпакої свята, глас 8-ий (один раз).

Після 6-ої пісні – кондак та ікос свята, глас 3-ий.

На 9-ій пісні «Чеснішу» не співаємо, але співаємо приспів свята. (Звершується звичайне кадіння.)

1-ий хор співає приспів 1-го канону: «Величай, душе моя, Чеснішу і славнішу Горніх воїнств Діву Пречисту Богородицю», та ірмос 1-го канону: «Таїнство дивне бачу...».

2-ий хор – те саме.

1-ий хор приспів: «Величай, душе моя, Бога, від Діви плоттю народженого», тропар: «Коли побачили волхви дивний рух надзвичайної нової зірки, що засяяла на небі, зрозуміли, що народився на землі у Вифлеємі Христос Цар, на спасіння наше».

2-ий хор приспів: «Величай, душе моя, у вертепі народженого Царя», тропар: «Коли побачили волхви дивний рух надзвичайної нової зірки, що засяяла на небі, зрозуміли, що народився на землі у Вифлеємі Христос Цар, на спасіння наше».

1-ий хор приспів: «Величай, душе моя, Бога, Якому волхви поклоняються...», тропар: «Волхви стали питати: де Немовля — Цар, про народження Якого сповістила зірка, бо ми прийшли поклонитися Йому? Ірод-богоборець, хвилюючись, у гніві намагався вбити Христа.».

2-ий хор приспів: «Величай, душе моя, зіркою волхвам

Сповіденого...», тропар: «Волхвів стали питати: де Немовля — Цар, про народження Якого сповістила зірка, бо ми прийшли поклонитися Йому? Ірод-богоборець, хвилюючись, у гніві намагався вбити Христа».

1-ий хор приспів: «Величай, душе моя, чисту Діву і єдину Богородицю, що народила Христа Царя.», тропар: «Ірод довідався про час, коли з'явилася зірка, ведені якою волхви прийшли до Вифлеєма з дарами поклонитися Христу; але, направлені нею у вітчизну, залишили посоромленим лютого дітовбивцю».

2-ий хор приспів: «Волхви і пастирі прийшли поклонитися Христу, що народився у Вифлеємі-граді.», тропар: «Ірод довідався про час, коли з'явилася зірка, ведені якою волхви прийшли до Вифлеєма з дарами поклонитися Христу; але, направлені нею у вітчизну, залишили посоромленим лютого дітовбивцю».

1-ий хор співає приспів 2-го канону: «Нині Діва народжує Владика всередині вертепа.», й ірмос 2-го канону: «Любити нам зі страхом зручніше мовчання, як безбідне; любов'ю ж складати пісні, протяженноскладні, Діво, незручно є; але дай нам, Мати, силу, наскільки є благовоління».

2-ий хор приспів: «Нині народжується Владика, як Немовля, від Матері Діви.», і той же ірмос.

1-ий хор приспів: «Нині пастирі бачать Спаса, пеленами повитого, покладеного в яслах.», тропар: «Прообрази не-світлі, і тіні перемінні; Ти, Мати чиста, побачила Слово, що явилася із врат зачинених, — істинну світлість; достойно Твою прославляємо утробу».

2-ий хор приспів: «Нині Владика неосяжний пеленається руб'ям, як Немовля», тропар: «Прообрази не-світлі, і тіні перемінні; Ти, Мати чиста, побачила Слово, що явилася із врат зачинених, — істинну світлість; достойно Твою прославляємо утробу».

1-ий хор приспів: Нині все творіння веселиться і радується: бо Христос народився від Діви.», тропар: «Прообрази не-світлі, і тіні перемінні; Ти, Мати чиста, побачила Слово, що явилася із врат зачинених, — істинну світлість; достойно Твою прославляємо утробу».

2-ий хор приспів: «Небесні Сили народженого Спаса Господа і Владика сповіщають світу.», тропар: «Одержавши бажане, і сподобившись Божого прише-стя, христоімениті люди нині утішаються духовним народженням; бо Ти, Діво чиста, подаєш живоносну благодать поклонятися славі.»

1-ий хор приспів (замість «Слави»): «Величай, душе моя, трипостасного і нероздільного Божества державу.», тропар: «Одержавши бажане, і сподобившись Божого прише-стя, христоімениті люди нині утішаються духовним народженням; бо Ти, Діво чиста, подаєш живоносну благодать поклонятися славі».

2-й хор приспів (замість «І нині»): «Величай, душе моя, Того, Хто визволив нас від клятви.», тропар: «Одержавши бажане, і сподобившись Божого прише-стя, христоімениті люди нині утішаються духовним народженням; бо Ти, Діво чиста, подаєш живоносну благодать поклонятися славі».

Потім обидва хори разом співають приспів 1-го канону: «Величай, душе моя, Чеснішу...», і ірмос 1-го канону: «Таїн-ство дивне бачу...», потім обидва хори приспів 2-го канону: «Нині народжується Владика, як Немовля, від Матері Діви», і ірмос 2-го канону: «Любити нам зі страхом зручніше мовчання...».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний свята: «Прийшов до нас з неба Спаситель наш...». «Слава» — той же світільний, «І нині» — той же світільний.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихири свята, глас 4-ий — 4. «Слава» — свята, глас 6-ий: «Коли прийшов час Твого на землю прише-стя...», «І нині» — свята, глас 2-ий: «Нині Христос у Вифлеємі народжується від Діви...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого — тропар свята, глас 4-ий (один раз).

Відпуст: «Христос, істинний Бог наш, що у вертепі наро-дився і в яслах покладений був, заради нашого спасіння, молитвами Пречистої Своєї Матері і всіх святих, помилує і спасе нас, як благий і чоловіколюбець».

(До віддання, крім неділі, великий відпуст починається словами: «Христос, істинний Бог наш, що у вертепі наро-дився...».)

НА ЧАСАХ — тропар і кондак свята.

НА ЛІТУРГІЇ. Антифони свята.

Вхідний стих — свята: «З утроби раніше віків родив Тебе, клявся Господь і не розкається: Ти — Іерей повік за чином Мелхиседековим».

Примітка. Перед проголошенням вхідного стиха слід ви-голошувати «Премудрість, станьмо побожно».

Після входу — тропар свята, глас 4-ий, «Слава, і нині» — кондак свята, глас 3-ий.

Замість Трисвятого — «Усі ті, що в Христа хрестилися...».

Прокимен, Апостол, алуарій, Євангеліє і причасний — свята.

Задостойник — приспів: «Величай, душе моя...» й ірмос: «Любити нам зі страхом...» (і до віддання свята Різдва Хри-стового).

Відпуст в кінці Літургії — як на ранній.

За традицією, після відпусту Літургії посеред церкви пе-ред іконою свята вийшовши з вітваря священнослужителі співають тропар свята, «Слава, і нині» — кондак свята і, за звичаєм, величання.

8 СІЧНЯ НЕДІЛЯ

26 грудня

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Неділя 30-та після П'ятдесятниці, після Різдва Христового. Глас 5.

Післясвято Різдва Христового. Собор Пресвятої Богородиці.

Прав. Йосифа Обручника, Давида, царя, і Якова, брата Господнього (перехідне святкування в неділю після Різдва Хри-стового). Сщмч. Єфимія, єп. Сардійського (бл. 840). Прп. Костянтина Синадського (VIII). Прп. Євареста (825).

Віленсько-Остробрамських, званих «Трьох радостей», «Милостива», і Барловської «Блаженна утроба» (1392) ікон Божої Матері.

Літургія за чином свт. Іоана Золотоустого.

Порядок читань згідно з календарем:

Ран. — Єв. 8-е, Ін., 64 зач., XX, 11 — 18.

Літ. — неділі після Різдва Христового: Гал., 200 зач., I, 11 — 19. Мф., 4 зач., II, 13 — 23.

Ряд.: Кол., 258 зач., III, 12 — 16. Лк., 93 зач., XVIII, 35 — 43.

Воскресна служба Октоїха звершується разом зі службами післясвята Різдва Христового і святих Богоотців (див. в Мінеї 26 грудня) 1 за Марковою главою Типікону про 26 грудня: «У Неділю після Різдва Христового звершуємо пам'ять святих і праведних Йосифа Обручника, Давида царя, та Якова брата Божого».

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» — кафизма вся.

На «Господи, взиваю» стихири на 10: воскресні, глас 5-ий — 3, свята, глас 2-ий — 4 (див. в службі свята 25 грудня), і свя-тих, глас 1-ий — 3. «Слава» — святих, глас 6-ий, «І нині» — догматик, глас 5-ий: «В Червоному морі...».

Вхід. Прокимен дня.

На літії стихири свята, глас 1-й (див. в службі свята 25 грудня). «Слава, і нині» – свята, глас 5-ий: (див. в службі свята 25 грудня).

На стиховні стихири воскресні, глас 5-ий. «Слава» – святих, глас 6-ий, «І нині» – свята, глас той самий.

Після Трисвятого – тропар свята, глас 4-ий (двічі), і тропар святих, глас 2-ий (один раз).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар воскресний, глас 5-ий (двічі). «Слава» – тропар святих, глас 2-ий, «І нині» – тропар свята, глас 4-ий.

Кафизми 2-а і 3-я. Малі ектенії. Сідальні воскресні.

Непорочні. «Ангельський собор...». Іпакої гласу. Степенні і прокимен – гласу. Євангеліє воскресне 8-е. «Воскресіння Христове бачивши...». Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами апостолів...». Стихира воскресна, глас 6-ий: «Воскрес Ісус із гробу...».

Канони: воскресний з ірмосом на 4 (ірмоси раз), свята (обидва канони) на 6 і святих на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія «Христос народжується...».

Після 3-ої пісні – кондак та ікос свята, глас 3-ий; сідальний святих, глас той самий. «Слава» – сідальний Мінеї, глас той самий, «І нині» – інший сідальний Мінеї, глас 1-ий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос святих, глас 3-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні – «Свят Господь Бог наш». Екзопостилярій воскресний 8-ий. «Слава» – світильний святих, «І нині» – світильний свята (див. в службі свята 25 грудня).

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихири на 8: воскресні, глас 5-ий – 4, і свята, глас 4-ий – 4 (зі своїми приспівами; стихири свята див. На хвалітних 25 грудня; приспиви див. На стиховні вечірні 25 грудня). «Слава» – святих, глас 8-ий, «І нині» – «Преблагословенна єси...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар воскресний: «Днесь спасіння...».

Відпуст воскресний: «Христос, що воскрес із мертвих...».

Перед 1-им часом на «Слава, і нині» – євангельська стихири 8-а.

НА ЧАСАХ – тропар воскресний. «Слава» – тропарі свята і святих читаються поперемінно. Кондаки свята і святих читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні гласу – 4, свята, пісня 3-я – 4, і святих, пісня 6-а – 4.

На вході: «Прийдіть... що воскрес із мертвих...».

Після входу – тропар воскресний, тропар свята, тропар святих. «Слава» – кондак святих, «І нині» – кондак свята.

Співається Трисвяте.

Прокимен і алуарій – воскресні і Неділі після Різдва Христового (Святих).

Апостол і Євангеліє – Неділі після Різдва Христового і дня.

Задостойник свята.

Причасний – воскресний: «Хвалить Господа...», і святих: «Радуйтеся, праведні...».

Відпуст воскресний: «Христос, що воскрес із мертвих...».

9 СІЧНЯ ПОНЕДІЛОК

27 грудня

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

31-й тиждень після П'ятдесятниці (євангельські читання 32-го тижня).

Ап. першомч. та архідиякона Стефана (34). Прп. Феодора Начертанного, спов. (бл. 840). Свт. Феодора, архієп. Константинопольського (бл. 686).

Порядок читань згідно з календарем:

Євр., 329 зач., XI, 17 – 23, 27 – 31. Мк., 48 зач., X, 46 – 52.

Першомч.: Діян., 17 зач., VI, 8 – 15; VII, 1 – 5, 47 – 60. Мф., 87 зач., XXI, 33 – 42.

Служба святих шестерична, звершується разом зі службою післясв'ята

НА ВЕЧІРНІ кафизми немає.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: першомученика, глас 4-ий – 3, і преподобного, глас той самий – 3. «Слава» – першомученика, глас 2-ий; «І нині» – свята, глас той самий: «Велике і преславне чудо...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири свята, глас 1-ий (зі своїми приспівами). «Слава» – першомученика, глас 6-й, «І нині» – свята, глас той самий.

Після Трисвятого – тропар першомученика, глас 4-ий. «Слава» – тропар святого, глас 8-ий, «І нині» – тропар свята, глас 4-ий.

Відпуст: «Христос, істинний Бог наш, що у вертепі народився...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята, глас 4-ий (один раз), тропар першомученика, глас той самий (один раз). «Слава» – тропар святого, глас 8-ий, «І нині» – тропар свята, глас 4-ий.

Кафизми 4-а і 5-а. Малі ектенії. Сідальні свята – після 1-ої кафизми. (двічі); після 2-ої кафизми. (двічі). Псалом 50-ий.

Канони: свята 1-ий з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі), першомученика на 4 і преподобного на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону преподобного.

Після 3-ої пісні – кондак та ікос свята, глас 3-ий; сідальний першомученика, глас 1-ий. «Слава» – сідальний преподобного, глас 3-ий, «І нині» – сідальний свята (Богородич-

ний), глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос першомученика, глас 3-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є...» не співається. Світильний першомученика. «Слава, і нині» – світильний свята.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихири першомученика, глас 1-ий, глас 2-ий і глас 4-ий – 6. «Слава» – першомученика, глас 5-ий, «І нині» – свята, глас той самий.

«Тобі слава подобає...» не читається, але відразу читець: «Слава Тобі, що показав нам світло». Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири свята, глас 6-ий (зі своїми приспівами). «Слава» – першомученика, глас 8-ий, «І нині» – свята, глас той самий.

Після Трисвятого – тропар першомученика, глас 4-ий. «Слава» – тропар святого, глас 8-ий, «І нині» – тропар свята, глас 4-ий.

Відпуст 1-го часу: «Христос, істинний Бог наш, що у вертепі народився...».

НА ЧАСАХ – тропар свята. «Слава» – тропарі першомученика і преподобного читаються поперемінно. Кондак тільки свята.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні свята, пісня 1-а – 4 (з ірмосом), і першомученика, пісня 3-я – 4.

На вході: «Прийдіть поклоніться... Спаси нас, Сину Божий, що народився від Діви, співаємо Тобі: Алілуя»

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар свята, тропар першомученика, тропар святого. «Слава» – кондак першомученика, «І нині» – кондак свята.

У храмі Богородиці – тропар свята, тропар храму, тропар першомученика, тропар святого; кондак свята. «Слава» – кондак першомученика, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар свята, тропар храму, тропар першомученика, тропар святого; кондак храму. «Слава» – кондак першомученика, «І нині» – кондак свята.

Співається Трисвяте.

Прокимен, алилуарій і причасний – свята і першомученика.

Апостол і Євангеліє – дня і першомученика.

Задостойник свята.

Відпуст: «Христос, істинний Бог наш, що у вертепі народився...».

Примітка. Два канони свята Різдва Христового в період віддання свята (починаючи з цього дня) співаються по черзі: в перший день – 1-ий, у другий день – 2-ий і т. д.

10 СІЧНЯ ВІВТОРОК

28 грудня

За старим стилем

Мчч. 20 000, що в Нікомидії були спалені: Гликерія, пресвіт., Зинона, Феофіла, дияк., Дорофея, Мардонія, Мигдонія, дияк., Індиса, Горгонія, Петра, Євфимія, мцц. Агафії, Домни, Феофіли та інших (302). Ап. від 70-х Никанора (34).

Порядок читань згідно з календарем:

Євр., 333 зач., XII, 25 – 26; XIII, 22 – 25. Мк., 50 зач., XI, 11 – 23.

Мчч.: Рим., 96 зач. (від половини), VIII, 3 – 9. Лк., 51 зач. (від половини), X, 19 – 21.

Служба мучеників не має святкового знака, звершується разом зі службою післясвята.

НА ВЕЧІРНІ кафізма 6-а.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: свята, глас 5-ий – 3, і мучеників, глас 4-ий – 3. «Слава, і нині» – свята, глас 5-ий: «Нехай веселяться небеса...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири свята, глас 2-ий (зі своїми приспівами). «Слава, і нині» – свята, глас 1-ий: «Слава в вишніх Богу...».

Після Трисвятого – тропар мучеників, глас 2-ий. «Слава, і нині» – тропар свята, глас 4-ий.

Відпуст: «Христос, істинний Бог наш, що у вертепі народився...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята, глас 4-ий (двічі). «Слава» – тропар мучеників, глас 2-ий, «І нині» – тропар свята, глас 4-ий.

Кафізми 7-а і 8-а. Малі екстенії. Сідальні свята (по двічі). Псалом 50-ий.

Канони: свята 2-ий з ірмос на 8 (ірмоси по двічі) і мучеників на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону мучеників.

Після 3-ої пісні – кондак мучеників, глас 2-ий; сідальний мучеників, глас 1-ий. «Слава, і нині» – сідальний свята, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос свята, глас 3-ій.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світильний свята. «Слава, і нині» – той же світильний.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири свята, глас 6-ий (зі своїми приспівами). «Слава, і нині» – свята, глас 1-ий: «Небо і земля...».

Після Трисвятого – тропар мучеників, глас 2-ий. «Слава, і нині» – тропар свята, глас 4-ий.

Відпуст 1-го часу: «Христос, істинний Бог наш, що у вертепі народився...».

НА ЧАСАХ – тропар свята. «Слава» – тропар мучеників. Кондак тільки свята.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні свята, пісні 4-а (з ірмосом) і 5-а – 6.

На вході: «Прийдіть поклоніться... що народився від Діви...».

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар свята, тропар мучеників. «Слава» – кондак мучеників, «І нині» – кондак свята.

У храмі Богородиці – тропар свята, тропар храму, тропар мучеників; кондак свята. «Слава» – кондак мучеників, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар свята, тропар храму, тропар мучеників; кондак храму. «Слава» – кондак мучеників, «І нині» – кондак свята.

Співається Трисвяте.

Прокимен, алилуарій і причасний – свята і мучеників.

Апостол і Євангеліє – дня і мучеників.

Задостойник свята.

Відпуст: «Христос, істинний Бог наш, що у вертепі народився...».

11 СІЧНЯ СЕРЕДА

29 грудня

За старим стилем

Прп. Іова Манявського (1621).

Мчч. 14 000 немовлят, яких Ірод убив у Вифлеємі (І). Прп. Маркела, ігумена обителі «Невсипущих» (485). Прпп. Марка, гробокопателя, Феофіла та Іоана Києво-Печерських, в Ближніх печерах (XII). Прп. Фадея, спов. (818). Прп. Лаврентія Чернігівського (1950).

Порядок читань згідно з календарем:

Лк., 24 зач., VI, 17 – 23

Як., 50 зач., I, 1 – 18. Мк., 51 зач., XI, 23 – 26.

Прп.: 2 Гал., 213 зач., V, 22 – VI, 2. Мф., 43 зач., XI, 27 – 30.

Подаємо зразок звершення поліелейної служби прп. Іова Манявського у поєднанні зі службою післясвята.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ: «Блажен муж» – 1-ий антифон 1-ої кафізми.

На «Господи, взиваю» стихири на 8: свята – 3 і преподобного – 5, «Слава» – преподобного, «І нині» – свята: «Преславне таїнство нині звершується...».

Вхід. Паремії преподобного – 3. Ектенія. «Промовмо

всі...». «Сподоби Господи...» і «Доповнімо вечірню молитву...».

На стиховні стихири свята, «Слава» – преподобного, «І нині» – свята.

Після «Нині відпускаєш» тропар преподобного, «Слава, і нині» – свята. Відпуст повний: «Христос, істинний Бог наш,

що у вертепі народився...». при відчинених царських вратах.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» тропар свята (двічі), «Слава» – преподобного, «І нині» – свята.

Кафизми 10-та і 11-а. Малі ектенії. Сідальні свята. Псалом 50-ий.

Після кафизм і малих ектеній сідальні преподобного і свята. Поліелей. Величання преподобного: «Ублажаємо тебе,/ преподобний отче наш Іове,/ і шануємо святу пам'ять твою,/ наставнику монахів// і співбесіднику ангелів». Псалом вибраний: «Терплячи, потерпів від Господа і визволив мене». Після малої ектенії сідальний преподобного. «Слава, і нині» свята.

«Від юності моєї». Прокимен, Євангеліє і стихира преподобного. «Спаси, Боже, людей Твоїх».

Канони: свята з ірмосом – на 6, ірмоси по двічі, і преподобного – на 8. Катавасія свята.

Після 3-ої пісні кондак свята, сідальний преподобного, «Слава, і нині» – свята. Після 6-й пісні кондак та ікос преподобного.

На 9-й – «Чеснішу». Світільний преподобного, «Слава, і нині» – свята.

На «Хваліте» стихир свята (що на стиховні ранньої) – 3, і преподобного – 3; «Слава» – преподобного, «І нині» – свята. Велике Славослів'я. Після Трисвятого тропар преподобно-

го, «Слава, і нині» – свята. Ектенії і відпуст повний при відчинених царських вратах.

НА ЧАСАХ тропарі свята, «Слава» – святому, «І нині» – Богородичний часу. Кондаки свята і преподобного попере-мінно.

НА ЛІТУРГІЇ Блаженні, з канону свята, пісня 3-я, – на 4 і преподобного, пісня 6-а – на 4.

На вході: «Прийдіть поклонімося... Спаси нас, Сину Божий, що народився від Діви, співаємо Тобі: Алілуя»

Після входу тропарі:

У храмі Господському – тропар свята, тропар преподобного. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – кондак свята.

У храмі Богородиці – тропар свята, тропар храму, тропар преподобного; кондак свята. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар свята, тропар преподобного, тропар храму; кондак храму. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – кондак свята.

Прокимен, Алілуя і причасний свята і преподобного, Апостол і Євангеліє дня і преподобного.

Задостойник свята.

Відпуст: «Христос, істинний Бог наш, що у вертепі народився...».

12 СІЧНЯ ЧЕТВЕР

30 грудня

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Мц. Анисії (285 – 305). Прп. Зотика, пресвітера (IV). Ап. від 70-х Тимона (I). Мч. Філітера Нікомидійського (311). Прп. Феодори Кесарійської (VIII). Прп. Феодори Царгородської (940).

Порядок читань згідно з календарем:

Як., 51 зач., I, 19 – 27. Мк., 52 зач., XI, 27 – 33.

Служба мц. Анисії і прп. Меланії Римлянки (з 31 грудня) не має святкового знака, звершується разом зі службою після-свята.

НА ВЕЧІРНІ кафизма 12-а.

На «Господи, взиваю» стихир на 6: мучениці, глас 4-ий – 3, і преподобної, глас той самий – 3. «Слава, і нині» – свята, глас 1-ий: «Слава в вишніх Богу...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихир свята, глас 2-ий (зі своїми приспівами). «Слава, і нині» – свята, глас 1-ий: «За образом і подобою...».

Після Трисвятого – тропар свята, глас 4-ий (один раз).

Відпуст: «Христос, істинний Бог наш, що у вертепі народився...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята, глас 4-ий (двічі). «Слава, і нині» – той же тропар.

Кафизми 13-а і 14-а. Малі ектенії. Сідальні свята. Псалом 50-ий.

Канони: свята 2-ий з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі), мучениці на 4 і преподобної на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону преподобної.

Після 3-ої пісні – сідальний мучениці, глас 4-ий. «Слава» – сідальний преподобної, глас той самий, «І нині» – сідальний свята, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос свята, глас 3-й.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний свята. «Слава, і нині» – той же світільний.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихир свята, глас 6-ий (зі своїми приспівами). «Слава, і нині» – свята, глас той самий: «Сонце, Сина...».

Після Трисвятого – тропар свята, глас 4-ий (один раз).

Відпуст 1-го часу: «Христос, істинний Бог наш, що у

вертепі народився...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак свята.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні свята, пісня 8-а – 6 (з ірмосом).

На вході: «Прийдіть поклонімося...що народився від Діви...».

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар свята. «Слава, і нині» – кондак свята.

У храмі Богородиці – тропар свята, тропар храму. «Слава» – кондак свята, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар свята, тропар храму. «Слава» – кондак храму, «І нині» – кондак свята.

Співається Трисвяте.

Прокимен, алілуарій і причасний – свята.

Апостол і Євангеліє – дня.

Задостойник свята.

Відпуст: «Христос, істинний Бог наш, що у вертепі народився...».

13 СІЧНЯ

П'ЯТНИЦЯ

31 грудня

ЗА СТАРИМ СТИЛЕМ

Віддання свята Різдва Христового. Прп. Меланії Римлянки (439).

Порядок читань згідно з календарем:

Суботи після Різдва Христового: 1 Тим., 288 зач., VI, 11 – 16. Мф., 46 зач., XII, 15 – 21.

Ряд.: Як., 52 зач., II, 1 – 13. Мк., 53 зач., XII, 1 – 12.

* Див.: Типікон, 26 грудня, «Вказівку про Апостоли, і про Євангелія, які читаються в суботу і Неділю після Різдва Христового...».

Звершується славослівна служба віддання свята Різдва Христового. Служба прп. Меланії Римлянки переноситься на 30 грудня.

НА ВЕЧІРНІ кафізма 15-а.

На «Господи, взиваю» стихирі свята, глас 2-ий – 6 (перші дві стихирі – двічі). «Слава, і нині» – свята, глас той самий: «Коли Август став єдиним володарем на землі...».

Входу немає. Прокимен дня. Паремій немає.

На стиховні стихирі свята, глас 2-ий і глас 3-ій (зі своїми приспівами). «Слава» – свята, глас 4-й: «Веселися, Єрусалиме...», «І нині» – свята, глас той самий: «У вертепі оселився Ти Христе Боже...».

Після Трисвятого – тропар свята, глас 4-ий (один раз).

Відпуст: «Христос, істинний Бог наш, що у вертепі народився...» (зі згадуванням прп. Меланії Римлянки).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята, глас 4-ий (двічі). «Слава, і нині» – той же тропар.

Кафізми 19-а і 20-а. Малі ектенії. Сідальні свята (по двічі). Псалом 50-ий.

Канони: свята 1-ий з ірмосом на 8 (ірмоси по двічі), і 2-ий з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі).

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія «Христос народжується...».

Після 3-ої пісні – іпакої свята, глас 8-ий (один раз).

Після 6-ої пісні – кондак та ікос свята, глас 3-ій.

На 9-ій пісні «Чеснішу» не співаємо, але співаємо приспів свята. (Звершується звичайне кадіння.)

1-ий хор співає приспів 1-го канону: «Величай, душе моя, Чеснішу і славнішу Горніх воїнств Діву Пречисту Богородицю», й ірмос 1-го канону: «Таїнство дивне бачу...».

2-ий хор – те саме.

1-ий хор приспів: «Величай, душе моя, Бога, від Диви плоттю народженого», тропар: «Коли побачили волхви дивний рух надзвичайної нової зірки, що засяяла на небі, зрозуміли, що народився на землі у Вифлеємі Христос Цар, на спасіння наше».

2-ий хор приспів: «Величай, душе моя, у вертепі народженого Царя», тропар: «Коли побачили волхви дивний рух надзвичайної нової зірки, що засяяла на небі, зрозуміли, що народився на землі у Вифлеємі Христос Цар, на спасіння наше».

1-ий хор приспів: «Величай, душе моя, Бога, Якому волхви поклоняються...», тропар: «Волхвів стали питати: де Немовля — Цар, про народження Якого сповістила зірка, бо ми прийшли поклонитися Йому? Ірод-богоборець, хвилюючись, у гніві намагався вбити Христа.».

2-ий хор приспів: «Величай, душе моя, зіркою волхвам Сповіденого...», тропар: «Волхвів стали питати: де Немовля — Цар, про народження Якого сповістила зірка, бо ми прийшли поклонитися Йому? Ірод-богоборець, хвилюючись, у гніві намагався вбити Христа.».

1-ий хор приспів: «Величай, душе моя, чисту Діву і єдину Богородицю, що народила Христа Царя...», тропар: «Ірод довідався про час, коли з'явилася зірка, ведені якою волхви прийшли до Вифлеєма з дарами поклонитися Христу; але, направлені нею у вітчизну, залишили посоромленим лютого дітовбивцю.».

2-ий хор приспів: «Волхви і пастирі прийшли поклонитися Христу, що народився у Вифлеємі-граді...», тропар: «Ірод довідався про час, коли з'явилася зірка, ведені якою волхви

прийшли до Вифлеєма з дарами поклонитися Христу; але, направлені нею у вітчизну, залишили посоромленим лютого дітовбивцю.».

1-ий хор співає приспів 2-го канону: «Нині Діва народжує Владику всередині вертепа...», й ірмос 2-го канону: «Любити нам зі страхом зручніше мовчання, як безбідне; любов'ю ж складати пісні, протяженноскладні, Діво, незручно є; але дай нам, Мати, силу, наскільки є благовоління».

2-ий хор приспів: «Нині народжується Владика, як Немовля, від Матері Диви...», і той же ірмос.

1-ий хор приспів: «Нині пастирі бачать Спаса, пеленами повитого, покладеного в яслах...», тропар: «Прообрази не-світлі, і тіні перемінні; Ти, Мати чиста, побачила Слово, що явилася із врат зачинених, — істинну світлість; достойно Твою прославляємо утробу».

2-ий хор приспів: «Нині Владика неосяжний пеленається руб'ям, як Немовля», тропар: «Прообрази не-світлі, і тіні перемінні; Ти, Мати чиста, побачила Слово, що явилася із врат зачинених, — істинну світлість; достойно Твою прославляємо утробу».

1-ий хор приспів: Нині все творіння веселиться і радується: бо Христос народився від Диви...», тропар: «Прообрази не-світлі, і тіні перемінні; Ти, Мати чиста, побачила Слово, що явилася із врат зачинених, — істинну світлість; достойно Твою прославляємо утробу».

2-ий хор приспів: «Небесні Сили народженого Спаса Господа і Владику сповіщають світу...», тропар: «Одержавши бажане, і сподобившись Божого пришестья, христоімениті люди нині утішаються духовним народженням; бо Ти, Діво чиста, подаєш живоносну благодать поклонятися славі».

1-ий хор приспів (замість «Слави»): «Величай, душе моя, трипостасного і нероздільного Божества державу...», тропар: «Одержавши бажане, і сподобившись Божого пришестья, христоімениті люди нині утішаються духовним народженням; бо Ти, Діво чиста, подаєш живоносну благодать поклонятися славі».

2-й хор приспів (замість «І нині»): «Величай, душе моя, Того, Хто визволив нас від клятви...», тропар: «Одержавши бажане, і сподобившись Божого пришестья, христоімениті люди нині утішаються духовним народженням; бо Ти, Діво чиста, подаєш живоносну благодать поклонятися славі».

Потім обидва хори разом співають приспів 1-го канону: «Величай, душе моя, Чеснішу...», і ірмос 1-го канону: «Таїнство дивне бачу...», потім обидва хори приспів 2-го канону: «Нині народжується Владика, як Немовля, від Матері Диви», і ірмос 2-го канону: «Любити нам зі страхом зручніше мовчання...».

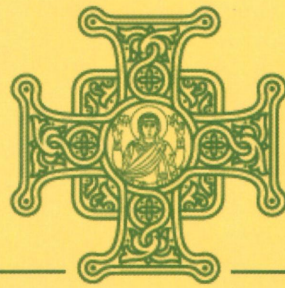
Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світильний свята. «Слава, і нині» – той же світильний.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихирі свята, глас 4-ий – 4. «Слава» – свята, глас 6-ий: «Коли прийшов час Твого на землю пришестья...», «І нині» – свята, глас 2-ий: «Нині Христос у Вифлеємі народжується від Диви...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар свята, глас 4-ий (один раз).

«Христос, істинний Бог наш, що у вертепі народився...» (зі згадуванням прп. Меланії Римлянки).



Видання
Київської Митрополії
Православної Церкви України

вул. Трьохсвятительська, 8, м. Київ, Україна, 01001

www.pomisna.info